

ཐུགས་རྒྱུ་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྷན་ཁག་།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W22279	ImageGroup:	I1PD95191
LCCN:	n/a	ISBN:	0965644812

Title:	<p>དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པའདད་དཔལ་ལྷན་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ལུང་དུགས་བརྒྱུད་གྲུ་བ་བའི་ཤིང་རྩ</p> <p>dbu ma la 'jug pa'i mam bshad dpal ldan dus gsum mkhyen pa'i zhal lung dwags bregyud grub pa'i shing rta</p>
Author:	<p>མི་བསྟོད་རྟེན་རྒྱུ</p> <p>mi bskyod rdo rje</p>
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	seattle
Publisher:	nitartha international
Date:	1996
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 150 West 17th St, New York City, NY 10011, US. Comments: 2009

ཨ། འདུམ་ལ་འདུག་པའི་རྒྱུ་ལ།

འདུམ་ལ་འདུག་པའི་རྒྱུ་ལ།

འདུམ་ལ་འདུག་པའི་རྒྱུ་ལ།

༡༡། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་ལྷན་དུས་གསུམ་མཐུན་པའི་

ཞལ་ལུང་དཔལ་བརྒྱད་གྲུབ་པའི་ཤིང་རྩ་

ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

(dbu ma la 'jug pa'i nam bshad dpal ldan dus gsum
mkhyen pa'i zhal lung dwags brgyud grub pa'i shing rta
zhes bya ba bzhugs so)

The Chariot of the Siddhas of the Dakpo Kagyü: an Extended
Commentary on the Madhyamakavatara

མཛད་པ་ལོ།

ལ་ཀམ་པ་བརྒྱད་པའི་བསྐྱེད་དོ་ནི།

The Eighth Karmapa, Mikyö Dorje

གྲུབ་བཞི་དཔལ་བཤད་པའི་ལ་ཀམ་པ་བརྒྱད་པ་ཆེན་པོ་ལོ་རྒྱུན་འགྲོ་འདུལ་ཕྱིན་ལས་དོ་ནིའི་གསུང་།

With an introduction by

His Holiness the Seventeenth Gyalwang Karmapa, Ogyen Drodul
Trinley Dorje

A Nitartha international publication

Nitartha *international* publications
1914 Bigelow Ave. North # 5
Seattle, Washington 98109
U.S.A.
<http://www.nitartha.org>

Copyright © 1996 by His Holiness the Gyalwang Karmapa Ogyen Drodul Trinley Dorje and Nitartha *international*. All rights reserved. No part of this book may be used or reproduced in any manner whatsoever without written permission except in the case of brief quotations embodied in critical articles and reviews.

Input and edited by Nitartha *international*.

PUBLICATION DATA:

Mikyo Dorje (Eighth Karmapa), 1507-1554.

[dbu ma la 'jug pa'i rnam bshad dpal ldan dus gsum mkhyen pa'i shal lung dwags brgyud grub pa'i shing rta (*The Chariot of the Siddhas of the Dakpo Kagyü: an Extended Commentary on the Madhyamakavatara*)].

ISBN 0-9656448-1-2 (paper : alk. paper)

1. Madhyamaka—India. 2. Buddhism—Tibet—Doctrines.

I. Mikyo Dorje (Eighth Karmapa), 1507-1554. II. Title.

Typeset in Gerry Weiner's Nitartha-Sambhota Tibetan font. Cover design and layout by Tendzin Namdak and Dzogchen Ponlop Rinpoche. Line drawings of Nagarjuna and Chandrakirti courtesy of Rigpa International.

To His Holiness the Seventeenth Gyalwang Karmapa,

Ogyen Drodul Trinley Dorje

༣༣། །དཀར་ཆག།

པར་བརྒྱན་གསལ་བཤད།.....	XXXVII
གྲ། དབུ་མ་འཇུག་གང་ལས་བརྒྱད་པའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས།	6
ཁ། ཆོས་འདིའི་རྒྱལ་ལ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་རེས་པ་བརྒྱད་པའི་བཀའ་རྒྱུ་གང་ལས་	
བརྒྱད་པ་ལ་གསུམ།	7
གྲ། བཀའ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལས་བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས།	7
ང། རྩོམ་རྩེ་པ་ནས་བརྒྱད་པ།.....	7
ང། རྩོམ་རྩེ་པ་ནས་བརྒྱད་པ།	7
གྲ། རྩོམ་རྩེ་པ་ཀར་འཇུག་བརྒྱད་པས་བརྒྱད་པ།	13
གྲ། པཌ་པ་ལོ་རྩེ་པ་ནས་བརྒྱད་པ།	13
ཁ། དེང་སང་མེད་དུ་གྲགས་པའི་རྒྱལ་ལུང་དང་དབུ་རྒྱུར་གང་ལས་བརྒྱད་པ།	14
གྲ། བཀའ་བརྒྱུ་འཇུག་དེ་ཉིད་དངོས་འཆད་པ་ལ་གསུམ།	50
ཁ། བརྒྱན་པའི་གྱི་འབྲེལ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ།.....	50
གྲ། མཚན་གྱི་རྩོད་ལ་བཞི།	50
ང། མཚན་བསྐྱར་པ།	50
ང། མཚན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།.....	50
ཅ། རྩོད་བྱེད་ཆོག་གི་དབུ་མ།	50
ཅ། རྩོད་བྱེད་ཆོག་གི་དབུ་མ།	51
ང། མཚན་ཅི་ལས་བཤད་གསལ་པ།	54
ང། མཚན་བཤད་གསལ་པའི་དགོས་པ།.....	54

ག ༡	འདོད་པ་ལི་རྩ་ལ་ཐུག་བྱ་བ།	54
ག ༢	བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ་བ་ཤད་པ།	54
ཁ ༡	བསྐྱེད་བཅོས་དངོས་འཆད་པ་ལ་གསུམ།	55
ག ༡	བསྐྱེད་བཅོས་ཚུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ལི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས།	55
ང ༡	དག་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟིང་ཆེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་ཁོས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།	55
ཅ ༡	འཕགས་པ་ལི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སྟིང་ཆེ་ཆེན་པོ་ལ་གསུམ་ལས་འཁྱུངས་པར་བསྐྱེད་པ།	56
ཅ ༢	ཆོས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟིང་ཆེ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་པ།	61
ང ༢	དམིགས་པ་ལི་སྟོན་པ་རང་བཞིན་བཟོད་དེ་དེ་ལ་བསྟོད་པ་ལ་གཉིས།	63
ཅ ༡	མེས་པོ་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ལི་སྟིང་ཆེ་ལ་བསྟོད་པ།	63
ཅ ༢	ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་ལི་སྟིང་ཆེ་ལ་བསྟོད་པ།	65
ག ༢	བརྩམ་བྱ་བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	65
ང ༡	རྒྱ་བྱང་རྒྱུ་བཅའ་པ་ལི་ས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	65
ཅ ༡	ས་བརྩུད་དོས་བཤད་པ་ལ་བཅུ།	65
ཆ ༡	མེས་པོ་བསྟོད་པ་དང་པོར་བརྩུད་གཤམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	65
ཇ ༡	ཁྱད་གཞི་སའི་དོ་བོ་མདོར་བསྐྱེད་པ།	66
ཇ ༢	ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	67
ཉ ༡	ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	67
ད ༡	མིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ལི་ཡོན་ཏན།	68
ད ༢	དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ལི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ།	70
མ ༡	དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལི་རིགས་ལ་སྐྱེ་བ་ཐོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན།	70
མ ༢	ས་གོང་མ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཐོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན།	71
མ ༣	འཕགས་པ་གཞན་བཟོད་ནམས་ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས།	72

དྲ	མ་དང་པོ་ནས་མེ་མས་བསྐྱེད་དང་སྤྱིར་རྟེན་གསལ་མ་གྱིས་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་བསྟན་པ།	72
དྲ	མ་དང་པོ་ནས་མེ་མས་སྤྱིར་རྟེན་གསལ་མ་གྱིས་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་བསྟན་པ།	73
ཉྲ	གཞི་བོ་སྤྱིན་པའི་མར་སྤྱིན་པ་ཁད་པ་ལ་གསུམ།	86
དྲ	མ་དང་སྤྱིན་པའི་མར་སྤྱིན་པ་ཁད་པ་ལ་གཉིས། 86	
མྲ	དངོས་བསྟན་པ།	86
མྲ	དེས་ཡོན་དྲན་གཞན་ཡང་མཚོན་པ།	86
དྲ	ཁར་ལ་སྤྱིན་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཁད་པ་ལ་གྲ།	87
མྲ	རྒྱལ་བས་དང་པོར་སྤྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚོ།	87
མྲ	གཏོང་པ་པོ་དང་རྒྱལ་དང་མི་མཐུན་ཡང་སྤྱིན་པ་སྟན་པ་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ བདེ་བ་སྐྱེད་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	87
དྲ	གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ།	88
དྲ	མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ།	88
མྲ	རྒྱལ་བས་ལ་ཐུང་ཏུ་བདེ་བ་སྐྱེད་པ།	89
མྲ	དེད་གཞི་དོན་བསྟན་པ།	89
མྲ	རྒྱལ་བས་ལ་བདེ་བ་སྐྱེད་རྒྱལ་བྱེད་པ་ཁད་པ་ལ་གཉིས།	89
དྲ	དངོས་བསྟན་པ།	90
དྲ	རྒྱལ་བས་ལ་ཐུང་ཏུ་ལ་གནས་དོན་ལ་མེལ་པའི་རྒྱར་ལ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	90
ནྲ	བྱང་མེ་མས་ཆགས་མེད་བསྟན་པ།	90
ནྲ	བྱང་མེ་མས་ཆགས་བཅས་བསྟན་པ།	91
དྲ	འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	92
མྲ	འཇིག་རྟེན་ལ་འདས་པའི་སྤྱིན་པ།	92
མྲ	འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱིན་པ།	93

ང་། སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་སྒྲོན་མ་མཁུག་པ་སྟེ་ལ།	93
ཆ་། མེམས་པ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ།	94
ཇ་། ཚུལ་ཁྱིམ་སྒྲམ་པར་དག་པའི་སྒྲོན་མ་སའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།	94
ཉ་། ངོ་བོ་དངོས་བསྐྱེད་པ།	94
ཉ་། ཚུལ་ཁྱིམ་སྒྲམ་པར་དག་ཚུལ་རྒྱལ་པར་བཞད་པ་ལ་གཉིས།	94
ད་། མི་དགོ་པ་སྤངས་པས་དག་ཚུལ་ལ་གསུམ།	94
མ་། མི་དགོ་པ་བསྐྱེད་པ་སྤངས་དག་ཚུལ།	94
མ་། མ་དང་པོ་བས་དག་ཚུལ།	95
མ་། དཔའི་སྒྲོན་མ་དག་ཚུལ།	95
ད་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་ཚུལ་ཁྱིམ་སྒྲམ་པར་དག་ཚུལ་ལ་གཉིས།	95
མ་། དངོས་པོར་སྤྲུག་ཚུལ་ཁྱིམ་སྤངས་དག་པ་བསྐྱེད་པ།	95
མ་། རྒྱལ་སྤུལ་གྱི་ཚུལ་ཁྱིམ་སྤངས་དངོས་པོར་དང་ཐུལ་པ་བསྐྱེད་པ།	96
ང་། ཁར་ལ་ཚུལ་ཁྱིམ་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་བཞད་པ་ལ་གསུམ།	96
ཉ་། སྤྱིར་ཚུལ་ཁྱིམ་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།	96
ད་། ཚུལ་ཁྱིམ་སྤངས་པར་ཉེས་དམིགས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།	96
མ་། སྤྱི་པའི་འབྲས་ལུ་མི་ཚོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།	96
ད་། དན་མོ་དུ་རྒྱུད་པ་བསྐྱེད་པ།	96
ད་། སྤྱི་པའི་འབྲས་ལུ་མི་ཚོགས་པ་དངོས།	97
མ་། དན་མོ་དང་ལས་མི་མར་པ་བསྐྱེད་པ།	97
ད་། ཚུལ་ཁྱིམ་སྤྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ།	98
མ་། སྤྱི་པའི་འོག་ཏུ་ཚུལ་ཁྱིམ་སྤྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚོ།	98
མ་། ཚུལ་ཁྱིམ་སྤོན་ཏན་ལུ་ཉེ་བུ་བསྐྱེད་པ།	99

ཐ༣ རྒྱུ་ལས་གསལ་གྱི་མཛོད་མཛོད་པའི་གསལ་གྱི་རྒྱུར་བསྐྱར་བ།	99
ཉ༡ རྒྱུ་བྱ་གྲུ་བྱུང་མེས་མ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཐིམ་མ་གྱི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱར་བ།	99
ཉ༣ འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་མ་དེའི་བསྐྱར་བ།	100
ཇ༣ མའི་རེས་ཚོགས་དང་རྒྱུ་མ་ཐིམ་དང་ཡོན་ཏན་བཟོད་དེ་མཇུག་བསྐྱུ་བ་བསྐྱར་བ།	100
ཆ༣ མེས་མ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་ཁོད་ཀྱི་དཔེ་བསྐྱར་བ་ལ་གསུམ།	101
ཇ༡ རྒྱུ་བྱ་གྲུ་མའི་རོ་མཛོད་བསྐྱར་བ།	101
ཇ༢ རྒྱུ་ཚོས་མའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མ་པར་བཞད་པ་ལ་གསུམ།	101
ཉ༡ བཟོད་པའི་མར་ཐིམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱར་བ་ལ་གསུམ།	101
ད༡ མ་དེར་བཟོད་པའི་མར་ཐིམ་རྒྱུ་ལ་པར་བསྐྱར་བ་ལ་གཉིས།	101
ཐ༡ རྒྱུ་ཚོས་བཟོད་པ་བསྐྱར་བ།	101
ཐ༢ འཇིག་རྟེན་མའི་བཟོད་པ་བསྐྱར་བ།	102
ད༡ ཁར་ལ་བཟོད་པའི་བསྐྱེད་པ་བཞད་པ་ལ་གསུམ།	102
ཐ༡ ཁོད་ཁོད་ཀྱི་ཐེས་དམིགས་བསྐྱར་བ་ལ་གསུམ།	102
ད༡ འཇིག་རྟེན་འདིར་དོན་མེད་བསྐྱར་བ།	103
ད༢ འཇིག་རྟེན་མའི་ལ་དང་འགལ་བ་བསྐྱར་བ་ལ་གཉིས།	103
ན༡ རྒྱུ་མ་ཐིམ་ཡིད་དུ་ཁོད་པ་འཇིག་པ་བསྐྱར་བ།	103
ན༢ ཡུན་རིང་བསྐྱེད་པའི་བཟོད་རྒྱུ་མ་ཟད་པའི་རྒྱུར་བསྐྱར་བ།	105
ད༢ འདི་དང་མའི་ལ་གྱི་ཐེས་དམིགས་གཞན་པར་བསྐྱར་བ།	105
ཐ༢ བཟོད་པའི་མུན་ཡོན་བསྐྱར་བ།	106
ཐ༢ ཁོད་ཁོད་རྒྱུ་མ་དེ་བཟོད་པ་རྒྱུ་མ་པར་གདམས་པ།	106
ད༢ འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གྱི་རྒྱུ་མ་དེའི་བསྐྱར་བ།	106
ཉ༡ རྒྱུ་མ་རྟེན་གསལ་ཐིམ་ལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྐྱར་བ།	107

93 ལའི་ཕྱི་ཁྱི་རྟེན་དང་ཚོགས་དང་འབྲམ་ཕུད་རྩམ་གཞན་བསྟན་པ།	107
103 ལའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་དེ་མཛུགས་བསྟན་པ།	108
104 ལེ་མམ་བསྟེན་དཔལ་ཞེས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	109
107 བརྟེན་འགྲམ་གྲགས་པའི་སྟོན་མཛོད་བསྟན་པ།	109
107 ལའི་མིང་དོན་དང་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	109
99 རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མིང་དོན་བསྟན་པ།	109
99 སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།	110
104 ལེ་མམ་བསྟེན་དཔལ་ལྷན་སྤྱད་དཀར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	111
107 ལའི་མིང་དོན་བསྟན་པ།	111
107 ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།	112
106 ལེ་མམ་བསྟེན་དཔལ་ལྷན་མཛོན་ཏུ་གྱུར་པ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།	113
107 ཡུལ་ཅན་ལའི་དོ་མཛོད་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	113
99 ལའི་དོམ་བསྟན་པ།	113
99 ཡོན་ཏན་ལེར་ཕྱི་ཁྱི་ཆེ་བ་བརྟེན་པ།	114
107 ཡུལ་སྤྱང་ཉིད་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	116
99 གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ།	116
99 ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	119
99 ཉན་པའི་སྟོན་བརྟན་པ་ལ་གཉིས།	119
107 རྟོགས་གསུམ་གྱི་སྟོན་མཁུལ་ལྟན་ཕྱི་སྟོན་བརྟན་པ།	119
107 དེ་ལ་སྤྱང་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ།	121
99 དེ་ལ་མཉན་པར་གདམས་པ།	122
99 ཆོས་གང་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	123

དྲ) བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཞད་པ་ལ་གཉིས།	123
ཐྲ) བདག་མེད་གཉིས་མོ་མོར་བཞད་པ་ལ་གཉིས།	123
དྲ) ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཞད་པ་ལ་གཉིས།	123
མྲ) ལུང་བཞད་པ།	123
མྲ) རིགས་བཞད་པ་ལ་གསུམ།	124
པྲ) མཐར་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་རྒྱུས་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས།	124
པྲ) མཐར་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་དགག་པ་དངོས་ལ་གསུམ།	124
པྲ) སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་རྒྱུ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྒྲོལ་བ།	124
པྲ) མཐར་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱུས་པར་བཞད་པ་ལ་གཉིས།	134
མྲ) མཐར་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་དགག་པ་ལས་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་བྱེས་ཆུ་ལ་ལ་གཉིས།	134
ཅྲ) དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་བྱེས་པའི་བྱགས་བསྟེ་གཏད་མཚོ་མས་གང་ཡིན་ དབུ་མ་པ་ལ་གསུམ།	134
ཆྲ) རོད་གངས་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྲུར་པ་ཐུར་བས་པ་དག་གིས་དགོངས་དོན་བྱིས་བྱོན་ཐུར་ རབས་པའི་རྒྱུ་ལ་བྱངས་སུ་རྒྱུ་མ་པ་དག་གིས་འཆད་པ་དེ་དགོངས་དོན་དབྱིས་མ་ བྱིན་པའི་ཆུ་ལ།	135
ཆྲ) གངས་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྲུར་པ་ཐུར་བས་པ་དག་གི་དགོངས་པའི་ཐུར་བཞིན་ལོང་དུ་ ཆུང་ནས་ཆུང་པ་དེ་ཐལ་རང་གི་སྒྲོལ་དཔོན་དག་གི་དགོངས་པའི་ཐུར་བ་གནས་ཆུ་ལ།	145
ཆྲ) སྒྲུབ་བས་པས་པ་དག་གིས་པའི་ཐལ་རང་གི་བྱེས་ཆུ་ལ་སྒྲུབ་པ་དེ་གསར་དུ་བསྐྱེད་ཆུ་ལ།	167
ཅྲ) ཐལ་རང་གིས་ནས་མན་ཆུང་དག་གི་སྒྲུབ་པའི་ཐུར་པ་ལ་གསུམ།	181
ཆྲ) སྒྲོལ་དཔོན་མངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ།	181
ཅྲ) མངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ཀྱི་ལུགས་འཕོད་པ།	181
ཅྲ) དེ་ལ་ལུགས་ཐུན་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ཐུན་པ་སྒྲོལ་བ།	182

ཇཱ	དེམིའཐད་པར་རྒྱུ་པམ་པཐད་པ་ལ་དུག།	183
མ།	རང་ལུགས་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་རང་རྒྱུད་མི་སྒྲུབ་པམ་དཔེ་རྣམས་མ་བཟོད་པའི་སྒྲིན་མེད་ཚུལ།	184
མ།	བསྟོག་དོན་རང་རྒྱུད་པམ་ཚུལ་པའི་ཐམ་བམ་ལོད་པམ་ཁས་སྤངས་མི་འགལ་བ།	185
མ།	རང་ལུགས་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་གང་ཚེགས་ལོགས་མ་བཟོད་པམ་ཚོ་ལ་ངོར་བཟོད་པའི དམ་པཐད་དང་གང་ཚེགས་ལ་ཉེས་པ་མེལ་མི་དགོས་པ།	187
མ།	རང་ལོད་མེད་ཀྱང་གཞན་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་ཀྱི་ཚད་དུ་གང་ཚེགས་དཔེ་ལོགས་ལོད་ པར་བསྒྲན་པ།	188
མ།	ཐམ་འགྲུར་གྱི་བསྟོག་དོན་གཞན་གྲངས་ཅན་ལོགས་དང་འབྲེལ་བ་བསྒྲན་པ།	196
མ།	ཀླུ་པམ་ཐམ་གྱིས་ཀྱང་གཞན་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་ཀྱི་ཚད་དུ་གང་ཚེགས་ཚུལ་གཟོད་ པ་ལས་ཆེ་བར་བསྒྲན་པ།	197
མ།	ལོགས་སྤྱན་རང་ལ་ཁས་སྤངས་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ལོད་པ་ལ་གསུམ།	201
ཇ།	ལོགས་སྤྱན་གྱི་ལུགས་ལོད་པ།	202
ཇ།	དེལ་ཉེས་པ་དུ་མ་བཟོད་པ་ལ་གཉིས།	202
ཇ།	ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་དོན་དམ་པར་ཞེས་སྟོར་ན་མི་འཐད་པ་བསྒྲན་པ་ལ་གསུམ།	202
ཇ།	ཉེས་པ་དང་པོ།	202
ཇ།	ཉེས་པ་གཉིས་པ།	203
ཇ།	ཉེས་པ་གསུམ་པ།	204
མ།	ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་དོན་དམ་པར་ཞེས་སྟོར་ན་མི་འཐད་པ་བསྒྲན་པ།	204
ཇ།	ཉེས་པ་ལོད་དེ་ལོགས་སྤྱན་རང་གི་ཁས་སྤངས་དང་སྤྱད་པ།	210
ཇ།	རྒྱལ་རང་ཉིད་ལ་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྒྲན་པ།	213
མ།	མཐའ་དེད་གང་གསལ་པའི་རིགས་པ་རྒྱལ་པར་བཟད་པ་ལ་བཞི།	218
ཅ།	རང་ལས་སྤྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས།	219

ཚྭ་	བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་དགག་པ་ལ་གསུམ།	219
ཇྭ་	དོན་དམ་པར་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	219
མྭ་	རང་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ།	219
མཇྭ་	རིགས་པ་དང་འགལ་བ།	219
ཇྭ་	ཐུན་དུ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	219
མྭ་	དམ་བཅའ་པ།	219
མཇྭ་	འཐད་པ་འཁོད་པ་ལ་གསུམ།	219
མྭ་	གསལ་པ་དང་འགལ་ཅིང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་པ།	229
མཇྭ་	མཚན་ཉིད་ཐད་མི་དད་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ།	220
མཇྭ་	སྒྲོལ་རྒྱ་མི་རྒྱང་མཚུངས་པར་འགྱུར་པ།	221
ཇྭ་	ཕ་གཤམ་པའི་མཇུག་བསྟུན།	223
ཚྭ་	སྒྲུབ་ཀྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་བརྟན་པ།	223
ཙྭ་	གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	224
ཚྭ་	དགག་པ་དངོས་པ་གཉིས།	224
ཇྭ་	རྒྱགས་ལྷ་མ་བརྗོད་པ།	224
ཇྭ་	དེད་གག་པ་ལ་གསུམ།	226
མྭ་	གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ་ལ་གཉིས།	226
མྭ་	གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དཔོན་དགག་པ་ལ་གསུམ།	226
མྭ་	རྒྱ་ལུས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས།	226
འྭ་	ན་ཅང་ཐལ་བ་དངོས།	226
འཇྭ་	ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས།	227
འྭ་	ཉེས་སྤོང་གི་ལན།	227

ཡ.༡	དེདགག་པ།	228
ཟ.༡	མཁུ་རྩལ་མཉམ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གཞན་མི་བྲིད་པར་བསྐྱན་པ་ལ་གཉིས།	232
འ.༡	མཁུ་རྩལ་གཞན་མི་བྲིད་པས་གཞན་སྐྱེ་བའི་འབྲད་པ་བསྐྱན་པ་ལ་གཉིས།	232
ཡ.༡	མཁུ་རྩལ་གཞན་མི་བྲིད་པས་གཞན་སྐྱེ་བའི་འབྲད་པ་དངོས་བསྐྱན་པ།	232
ཡ.༡	ཉེས་སྤང་གི་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	233
ར.༡	ཉེས་སྤང་གི་དཔེ།	233
ར.༡	དེདགག་པ་ལ་གཉིས།	234
ལ.༡	དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་གཉིས།	234
ཤ.༡	མཛོར་བསྐྱན་པ།	234
ཤ.༡	རྒྱལ་པར་བཞད་པ།	234
ལ.༡	དེའི་ལན་དགག་པ།	235
འ.༡	མཁུ་རྩལ་མཉམ་ལ་སྐྱེ་བའི་བྲིད་པས་གཞན་སྐྱེ་བའི་འབྲད་པ།	235
ཟ.༡	མཁལ་བཞིར་བཞག་པ་དེ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱོན་པའི་རྩལ་མི་བྲིད་པ།	237
ཞ.༡	ཐ་སྐད་དུ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	239
ཟ.༡	ཚུགས་མུ་མ་བསྐྱན་པ།	239
ཟ.༡	དེདགག་པ་ལ་གཉིས།	240
འ.༡	གཞན་སྐྱེ་བུ་ལ་རྒྱུར་དེ་ལོན་ཉིད་རྒྱུད་པའི་རྒྱལ་པར་མི་གཞོད་པ་ལ་གཉིས།	240
ཡ.༡	ཞར་བྱུང་བའི་དེད་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་པ་ལ་གཉིས།	240
ར.༡	བའེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྐྱན་པ་ལ་གཉིས།	240
ལ.༡	དངོས་བསྐྱན་པ།	240
ལ.༡	ཞར་ལ་མཚོང་བ་བཞུན་པའི་དབྱེ་བ་བསྐྱན་པ་ལ་གཉིས།	271
ཤ.༡	མཚོང་བ་བཞུན་པའི་དབྱེ་བ་དངོས་བསྐྱན་པ་ལ་གཉིས།	271

ཟ ༡	དེམ་རྒྱལ་ཆད་དང་བྲལ་བར་བསྐྱེད་པ།	316
ཐ ༣	ལམ་འབྲས་དང་འགལ་བ་སྤྲད་པ་ལ་གཉིས།	321
ཟ ༡	དངོས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཞུང།	321
ཀ ༡	རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ལམ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འབྲད་པ་ལ་གཉིས།	322
ལ ༡	རང་ལུགས་བསྐྱེད་པ།	322
ལ ༡	གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཞུང།	334
ར ༡	ཞིག་པ་དངོས་པོ་འདོད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་རིགས་པ་དང་བྲལ་བ་བཟོ་དཔ།	334
ར ༡	སྤྱིར་དངོས་པོ་འཇིག་ཞིག་འཇིག་རྟེན་དང་དངོས་སྤྱོད་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་མཁུན་པོ་དག་ གིས་རྒྱམ་གཞག་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ།	340
ར ༣	ཐ་སྙད་དུ་འདེད་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བསྐྱེད་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	343
ལ ༡	རིགས་པ་དང་འགལ་བས་གཏུན་མི་རིགས་པའི་ཚུལ།	343
ལ ༡	ལུང་དང་འགལ་བས་གཏུན་མི་རིགས་པའི་ཚུལ།	345
ལ ༡	དོན་དེ་ཉིད་པའི་ལྷོ་ནུབ་སྤྱོད་པ།	351
ལ ༣	དེ་ལ་ཐུག་མེད་དུ་ཅན་ཅན་པ་སྤྲད་པ་ལ་གཉིས།	352
ལ ༡	ཐུག་མེད་དུ་ཅན་ཅན་པ་སྤྲད་པ།	352
ལ ༡	རྟོང་ཡང་ལམ་འབྲས་མེ་མོར་དེས་ཁེར་བས་མ་གྱིས་མི་ཐུབ་པ།	353
ཟ ༡	ཁར་ལ་ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྟོན་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།	354
ཀ ༡	ཀྱན་གཞི་མོགས་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ།	354
ཀ ༡	དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མཉམས་ཅད་དང་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ།	355
ཆ ༡	ཁར་ལ་རྒྱམ་རིག་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས།	358
ཇ ༡	ཚུགས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།	358
མ ༡	གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རྒྱམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས།	358

ཁ།	ཐུལ་ལྷན་གྱིས་མེད་གསུམ་རྒྱུ་ཤེས་ཅོམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚོན་བསྟན་པ།	358
ཁ།	མི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ།	358
ཁ།	དཔལ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱམ་གཞན་གསུན་པ།	359
ཁ།	དེད་གསལ་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	361
ཁ།	དགས་པ་དངོས་བསྟན་པ་ལ་བཞི།	361
ཁ།	མི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་དགས་པ་བསྟན་པ་ལ་ལྷ།	361
ཁ།	མི་ལམ་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགས་པ་ལ་གསུམ།	361
ཁ།	མི་ལམ་དུ་མཇུག་མི་ལྷན་པ་བསྟན་པ།	361
ཁ།	རྒྱལ་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ།	361
ཁ།	དཔེ་ཉེས་སྤྱོད་གི་ལན་དགས་པ་ལ་གཉིས།	363
ཁ།	ཉེས་སྤྱོད་གི་ལན།	363
ཁ།	དེད་གསལ་པ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།	363
ཁ།	མི་ལམ་དུ་མཇུག་པའི་བརྒྱུད་པའི་མཇུག་པ་ལྷན་པ།	364
ཁ།	མུལ་དཔེ་མཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ལྷན་པ་ལྷན་པ།	366
ཁ།	དཔེ་ཉེས་སྤྱོད་ཤེས་པའི་མེད་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།	367
ཁ།	རབ་པའི་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགས་པ་ལ་གཉིས།	369
ཁ།	དགས་པ་དངོས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	369
ཁ།	ལུལ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚུངས་པ་བསྟན་པ།	369
ཁ།	དེ་མཇུག་མཇུག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཚོང་བར་ལུལ་པ་བསྟན་པ།	370
ཁ།	དཔེ་ཉེས་སྤྱོད་གི་ལན་དགས་པ་ལ་གཉིས།	370
ཁ།	རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་པའི་དེད་གསལ་པ་ལ་གཉིས།	370
ཁ།	ཉེས་སྤྱོད་གི་ལན།	371

༢༢ དེདགག་པ་ལ་གཉིས།	371
ལ༡ མདོར་བསྒྲུབ་པ།	371
ལ༢ རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	371
༡༡ རྒྱལ་གསུམ་ལ་རྒྱལ་པམི་མིན་པ་ལྟེན་པ།	371
༡༣ འདས་མ་འོངས་ལ་མི་མིན་པ་བྱེད་གཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	372
༣༡ མ་འོངས་པ་ལ་རྒྱལ་པམི་འཐད་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	372
༥༡ རྒྱུད་པར་མེད་པའི་རྒྱུད་ཅན་མི་འཐད་པ།	372
༥༣ དཔེ་ལྟར་དགག་པ།	373
༥༣ བརྗེས་པམ་མ་གྲུབ་པ།	373
༣༣ འདས་པ་ལ་རྒྱལ་པམི་འཐད་པ་ལ་གཉིས།	375
༥༡ གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་ཞིང་ཅ་ ཅང་ཐལ་པ།	375
༥༣ དཔེ་ཉེས་སྤང་གི་ལྟར་དགག་པ་ལ་གཉིས།	376
༣༡ ཉེས་སྤང་གི་ལན།	376
༣༣ དེདགག་པ།	377
ལ༣ རྒྱལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་འཛོག་རྒྱུ་ལ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	377
༢༡ རྩོགས་སྤྲུམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ།	377
ལ༡ དཔང་པོ་ཡུལ་གྱི་རྒྱམ་གཞག་བསྒྲུབ་པ།	377
ལ༢ ཡུལ་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་པ་ལས་ཤེས་པ་འབྱུང་བ།	377
ལ༣ དཔེས་བསྒྲུབ་པ།	378
༢༢ དེདགག་པ་ལ་གཉིས།	379
ལ༡ གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས།	379
༡༡ རྒྱལ་པ་ལས་རྒྱམ་ཤེས་སྤྱི་ན་ཡོད་པ་ལ་མིག་ཤེས་སྤྱི་བར་ཐལ་བ་བསྒྲུབ་པ།	379

༡༢ མི་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	379
༡༧ དཔུང་ན་མི་ལམ་དུ་རྒྱལ་པའི་འབད་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	379
༥༡ ལུས་པའི་ངོ་པོ།	379
༥༢ རྒྱུ་མི་འབད་པ།	380
༡༢ མ་དཔུང་ན་མི་ག་ཀྱང་ཡོད་པ་བསྟན་པ།	380
༧༢ རྒྱུ་བཟེད་མེད་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	380
༡༧ རིགས་པའི་རྒྱུ་བཟེད་མེད་པ་བསྟན་པ།	381
༡༢ ལུང་གི་རྒྱུ་བཟེད་མེད་པ་བསྟན་པ།	381
༣༣ ཀེར་རུལ་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	382
༧༡ གསུམ་ཆར་སྤྱེ་བ་མེད་པ་བསྟན་པ།	382
༧༢ མི་ན་ན་གོང་ཕྱེད་ཡོད་པ།	383
༣༤ ལས་ལུ་པའི་དཔེ་ག་ན་ཡང་དགག་པ།	383
༣༥ ཕྱི་ངོན་མེད་པའི་ཞེས་པ་དགག་པའི་ངོན་བསྟུ་པ།	392
༧༢ གཉིས་མེད་ག་ན་དབང་ཆུང་གྲུབ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	393
༣༧ རྒྱུ་བཟེད་མེད་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་གནན་དབང་ཡོད་པའི་འབད་པ།	393
༣༢༨ རིག་གི་རྒྱུ་བཟེད་དགག་པ་ལ་གསུམ། 398	
༧༡ མཛོར་བསྟན་པ།	398
༧༢ དུན་པའི་རྒྱུ་བཟེད་དགག་པ་ལ་གཉིས།	399
༧༧ མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པ་རྒྱུ་བའི་རྒྱལ་པ།	399
༧༢ རང་རིག་གྲུབ་ཀྱང་དུན་པས་མི་འགྲུབ་པ་ལ་གཉིས།	400
༨༡ གནན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ།	400
༨༢ རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་པ།	401

ཁ ༣ ལྷ་འབྲིན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པ།	405
ཁ ༣ སྤྲེལ་པ་ཀླན་གྱི་ཡུལ་མིན་པར་ཡོད་པ་དགག་པ།	405
ཁ ༤ ཀླན་ཇོ་བ་པའི་རྒྱུར་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ།	407
ཟ ༡ ཀལ་ཞན་དཔང་ཡོད་ན་ཀླན་ཇོ་བ་པ་འདྲེན་པ་ལས་ཉམས་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	407
ཁ ༡ མེད་པ་རྒྱུར་མི་རུང་བ་བསྟན་པ།	407
ཁ ༣ འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བ།	408
ཟ ༣ བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་ན་ཟར་པ་མི་ཐོབ་པ།	408
ཟ ༣ དེའི་རྒྱུ་ལ་ཚན་བཤད་པ།	409
ཨ ༣ བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་རྒྱང་བ་ལ་གཉིས།	410
ཁ ༡ ཀླན་ཇོ་བ་དང་འགལ་བ་རྒྱང་བ་ལ་གསུམ།	410
ཟ ༡ ཀླན་ཇོ་བ་དགོས་པའི་དཔང་གིས་ཁས་བླངས་རྒྱུ་ལ།	411
ཟ ༣ འཇིག་རྟེན་ལ་མི་སྤང་ན་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་ལ།	412
ཟ ༣ འཇིག་རྟེན་ལ་ཀླན་ཇོ་བ་དགག་མི་རུལ་པའི་རྒྱུ་ལ།	413
ཁ ༣ རུང་དང་འགལ་བ་རྒྱང་བ་ལ་གཉིས།	418
ཟ ༡ ས་བཅུ་པའི་མདོའི་དོན་དང་འགལ་བ་རྒྱང་བ་ལ་གསུམ།	418
ཁ ༡ ཅོམ་སྤྱི་བྱེད་པོ་ཀལ་ཞན་དགག་པའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	418
ཡ ༡ མདོའི་དགོངས་པ་བཤད་པ།	418
ཡ ༣ དེ་མདོ་ཀལ་ཞན་གྱིས་སྤྱུལ་པ་ལ་གཉིས།	420
ར ༡ མདོ་འགོ་དཔ།	420
ར ༣ དེའི་དོན་བཤད་པ།	420
ཁ ༣ ཀལ་གསལ་ལས་མེམས་གཅིག་པའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	422
ཡ ༡ མདོར་བསྟན།	422

ཡན རྒྱུ་མཐུག་པའི་ཀུན་རྒྱུ་རྒྱུ་	423
རྟ གཞུགས་མེད་ཀྱི་མེས་ལུ་བདེན་ན་མདོ་དང་འགའ་	423
རྟ མེས་ལུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་	425
རྟ གཞུགས་ལུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་	427
ཡན དོན་བསྟུན་	427
འན གཞུགས་མེས་ལོད་མེད་མཚན་མཐུན་པའི་ཀུན་རྒྱུ་	428
ཡྟ གཉིས་ཀ་བདེན་གཉིས་ལོད་མེད་མཚན་མཐུན་པའི་གཉིས་	428
རྟ རིགས་པའི་རྒྱུ་ལྟེན་མཚན་མཐུན་པའི་གཉིས་	428
ཡྟ རྒྱུ་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོད་མཚན་མཐུན་པའི་	428
འན དཔུང་མ་དཔུང་དུ་མཚན་མཐུན་པའི་	428
རྟ ལུང་གི་རྒྱུ་ལྟེན་མཚན་མཐུན་པའི་	429
ཡན བདེན་གཉིས་པའི་གསལ་ནས་ཐུག་པའི་འགྲུབ་པའི་བསྟན་པའི་	429
ཡན དོན་བསྟུན་	429
ཟན མདོ་གཞན་གྱི་དོན་དང་འགའ་པའི་རྒྱུ་མཐུག་པའི་	430
འྟ མདོ་ལས་མེས་ལོད་ཀྱི་ཀུན་རྒྱུ་མཐུན་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པའི་	430
འན དཔུང་མ་དཔུང་དུ་ལུང་རིགས་པའི་ཀུན་རྒྱུ་མཐུག་པའི་	431
ཡྟ ལུང་གི་རྒྱུ་ལྟེན་མཚན་མཐུན་པའི་གཉིས་	431
རྟ མདོ་ལོ་དང་དོན་ལོ་པའི་རྒྱུ་ལྟེན་	431
རྟ དེ་ལོ་ལྟེན་པའི་མདོ་གཞན་ལྟེན་དང་དོན་དུ་བསྟན་པའི་	431
ཡན རིགས་པའི་རྒྱུ་ལྟེན་མཚན་མཐུན་པའི་	434
འན མཐུན་པའི་དེ་ལོ་རྒྱུ་ལྟེན་མཚན་མཐུན་པའི་	435
ཙན རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ལྟེན་མཚན་མཐུན་པའི་ཀུན་རྒྱུ་	444

ཚྭ་	དགའ་པོ་རིགས་པ་འདྲ་པ།	444
ཚྭ་	མཇུག་བསྟུན།	444
ཚྭ་	ལྷ་འབྲུག་གི་ལམ་གཞན་ཡང་བསྟན་པ།	445
ཚྭ་	རྒྱ་མེད་ལས་སྤྱོད་དགག་པར་རྒྱལ་པར་འདྲ་པ་ལ་གཉིས།	445
ཚྭ་	རོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་དགག་པ་ལ་གཉིས།	445
ཚྭ་	འདྲེན་པ་གཉིས་རྒྱ་ལྟ་དགག་པ།	445
ཚྭ་	དམིགས་སྤྱི་མེད་པོ་འཕྲེང་པ་དགག་པ།	446
ཚྭ་	མེས་པ་འབྲུང་པ་ལས་གྱུར་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	447
ཚྭ་	འདྲ་ལ་འདྲ་མྱོང་སྐྱེས་པོ་ལ་རྟོགས་པར་འགལ་བ་བསྟན་པ།	447
ཚྭ་	ཕ་རོལ་མེད་རྟོག་ལོག་པར་སྐྱར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	449
མྱ་	གཞན་ལ་གྲགས་གྱི་རྩེ་དཔག་བཞེད་པ།	449
མྱ་	དཔེ་མ་གྲུབ་པ།	449
བྱ་	ཆོས་རྒྱལ་པར་བཞེད་མེད་པར་བསྟན་པ།	452
མྱ་	མཐུ་འབྲེལ་སྤྱོད་བཅས་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།	452
བྱ་	མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།	452
མྱ་	གཏི་སྤྲུག་གི་དབང་གིས་མི་མཁས་པས་མཐོང་བའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས།	452
ཚྭ་	དཔོན་པོ་མཐོང་བའི་འགལ་སྤང་།	452
ཚྭ་	དཔོན་མེད་མཐོང་བའི་འགལ་སྤང་ལ་གཉིས།	452
ཚྭ་	དཔེ་བསྟན་པ།	453
ཚྭ་	དོན་བསྟན་པ།	453
མྱ་	མཁས་པ་ལ་མི་སྤང་བའི་རྒྱལ།	453
བྱ་	རང་བཞིན་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་འགལ་བའི་རྩྱེད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།	454

མ༡ རྩོད་པ།	454
མ༢ ལྟན་ལ་གསུམ།	454
ཙ༡ དཔེ་མ་དེས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	454
ཙ༡ རབ་འཛིན་ལྟེན་གྱིས་མ་དེས་པ།	455
ཙ༢ རྩོད་རང་ཉིད་ལ་མ་དེས་པ་ལ་གཉིས།	455
ཙ༡ རིགས་པ་མ་དེས་པ།	456
ཙ༢ ལུང་རིམ་མ་དེས་པ།	456
ཙ༢ དབུ་མ་ལ་འདིའི་རྒྱན་ཀ་མི་འཇུག་པ་ལ་གཉིས།	457
ཙ༡ རིགས་པ་དང་འགལ་པ།	457
ཙ༢ ལུང་དང་འགལ་པ།	458
ཙ༢ རང་གི་སྒྲེབ་པ་ལྟན་ལ་བཞི་རིགས་པ།	461
ཙ༢ ལྟན་རྩོམ་པའི་སྒྲེབ་རྩོམ་པའི་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	463
ཙ༡ ལྟན་རྩོམ་པའི་སྒྲེབ་རྩོམ་པའི་དུ་བསྟན་པ་དངོས།	463
ཙ༢ རྩོམ་པའི་རྩོམ་པའི་ལྟན་པའི་ལྟན་པ་ལ་གཉིས།	471
ཙ༡ ལྟན་པ་དང་མཐུན་པའི་གྱི་གཉིས་པོ་བྱེད་པ།	471
ཙ༢ དཔེ་རྩོམ་པ།	473
ཙ༢ རིགས་པ་མ་རྒྱུ་མ་པར་དཔུང་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	473
ཙ༡ རྒྱུ་མ་དཔྱད་པའི་ལྟན་པ་ལ་གཉིས།	473
ཙ༢ རྒྱུ་མ་དཔྱད་པའི་ལྟན་པ་ལ་གཉིས།	478
ཙ༡ དངོས་པ་ལྟན།	479
ཙ༢ ལྟན་ཀ་རྩོད་པ།	479
ཙ༢ ལྟན་ཀ་རྩོད་པ་ཉེ་རྒྱུ་མ་པར་དཔྱད་པའི་གཉིས་པ།	479

ད.༡	གང་ཟག་གི་པདག་མེད་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	485
ན.༡	གང་ཟག་གི་པདག་དགའ་དགོས་པ་ལི་རྒྱ་མཚོ།	486
ན.༡	དེ་དགའ་པ་ལི་རིགས་པ་རྒྱ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	499
པ.༡	རྒྱ་པ་ལྷ་ས་དཔྱད་དེ་པདག་དགའ་པ་ལ་བྲ།	499
པ.༡	ལུང་པོ་ལས་འཛོམས་གནས་པ་ལི་པདག་དགའ་པ་ལ་གཉིས།	500
པ.༡	ལྷོགས་ལྷ་མ་བཟོད་པ།	500
པ.༡	དགའ་པ་དངོས་ལ་བཞི།	503
མ.༡	པདག་གི་དོ་བོ་དགའ་པ།	503
མ.༡	པདག་གི་ལྷད་པར་དགའ་པ།	503
མ.༡	ལུང་པོ་ལས་གནས་དཔྱད་པ་ལ་བཟོད་པ།	504
མ.༡	དར་པ་མཛོམས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ལི་རྒྱ་པ་བསྐྱར་པ་ལ་གཉིས།	504
ཅ.༡	མཛོད་བསྐྱར་པ།	504
ཅ.༡	རྒྱ་པར་བཤད་པ།	504
པ.༡	ལུང་པོ་དང་དོ་བོ་གཉིས་པ་ལི་པདག་དགའ་པ་ལ་གཉིས།	505
པ.༡	ལྷོགས་ལྷ་མ་བཟོད་པ་ལ་གཉིས།	505
མ.༡	ལུང་ལྷ་ལི་འདོད་རྒྱུ་ལ།	505
མ.༡	ནང་གསལ་གྱི་དབྱེ་བ།	505
པ.༡	དེ་དགའ་པ་ལ་གཉིས།	506
མ.༡	དགའ་པ་དངོས་བསྐྱར་པ་ལ་གསུམ།	506
ཅ.༡	གཞོད་བྱེད་བཟོད་པ་ལ་གསུམ།	506
ཆ.༡	རིགས་པས་གཞོད་པ་ལ་གསུམ།	506
ཇ.༡	རིགས་པས་གཞོད་པ་དང་པོ།	506

[illegible]

ཟ ༡	དོན་བསྐྱེད་པ།	516
མ ༡	མར་ལ་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་དག་གི་པ།	516
ཇ ༣	ལེན་པ་པོ་ཉི་ཤེས་ལྷན་པ་ལ་གཉིས།	517
མ ༡	དཔོན་བསྐྱེད་པ།	517
མ ༡	བྱེད་པོ་མེད་པ་ལ་ལས་དག་གི་པ།	517
ཅ ༣	གང་ཟག་བརྟེན་ཆས་བདག་གི་པ།	518
མ ༡	བདག་ལྷ་མི་སྤོང་བ་ཐུག་པ་མཆོག་གི་པ།	519
ཅ ༡	འབྲེལ་མེད་སྤང་བ་ཉི་ཤེས་ལྷན་པ་ལ་གཉིས།	519
ཅ ༡	དེད་པོ་ལྷོ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས།	521
མ ༣	ཕུང་པོ་དང་རྟེན་བརྟེན་པ་ལ་བདག་དག་གི་པ།	522
མ ༤	ཕུང་པོ་དང་ལྷན་པ་ལ་བདག་དག་གི་པ།	522
མ ༥	ལག་གི་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷན་པ་ལ་གཉིས།	522
བ ༡	འཇིག་རྟེན་གྱི་དཔེ་ལྷན་པ་ལ་ལྷན་པ་ལ་གཉིས།	522
བ ༡	འཇིག་རྟེན་གྱི་པོ་ལྷན་པ་ལ་ལྷན་པ་ལ་གཉིས།	525
བ ༡	དེ་ཉིད་དང་གཞན་ལྷན་པ་ལ་ལྷན་པ་ལ་གཉིས།	525
མ ༡	ལྷན་པ་ལ་ལྷན་པ་ལ་གཉིས།	525
མ ༡	དེ་དག་གི་པ་ལ་གཉིས།	526
བ ༡	བདག་ལྷན་པ་ལ་གཉིས།	526
བ ༡	བདག་ལྷན་པ་ལ་གཉིས།	527
བ ༣	དཔོན་པོ་ལྷན་པ་ལ་གཉིས།	527
བ ༣	གང་ཟག་གི་བདག་ལ་གཉིས།	528
ན ༣	ལག་གི་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།	528

པ།	མདོར་བསྟན་པ།	528
པ།	དཔེ་དོན་གྱི་མཛོ་ནས་རྒྱལ་པར་འཁད་པ་ལ་གཉིས།	529
མ།	མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ལ་གཉིས།	529
པ།	མདོར་བསྟན་པ།	529
པ།	རྒྱལ་པར་འཁད་པ་ལ་གཉིས།	529
མ།	ཡན་ལག་དགག་པ་ལ་གཉིས།	529
ཅ།	རྒྱལ་པར་ལྷེ་མགཉིས་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	529
ཆ།	ཚོགས་ཅའ་དགག་པ།	529
ཆ།	དབྱིབས་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ།	530
ཅ།	དབྱིབས་བྱེད་ཀྱི་དགག་པ་ལ་གཉིས།	530
ཆ།	དབྱིབས་རྒྱལ་པར་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	530
ཇ།	ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་དགག་པ་ལ་གཉིས།	530
མ།	མཛུ་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བརྟེན་པ་དགག་པ།	530
མ།	བརྟེན་པའི་དབྱིབས་ཡིན་པ་དགག་པ།	531
ཇ།	ཚོགས་པའི་དབྱིབས་དགག་པ།	531
ཆ།	བརྟེན་པ་ཡོད་ཡིན་ན་ཀླུ་ལ་འཇམ་མཛོད་སྤེལ་བ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	531
ཇ།	དོན་གྱི་དབྱིབས་མི་རིགས་པ་བསྟན་པ།	531
ཇ།	བུ་མོ་གསལ་གྱི་དབྱིབས་མི་རིགས་པ་བསྟན་པ།	532
ཇ།	གསལ་གསལ་གྱི་དབྱིབས་མི་རིགས་པ་བསྟན་པ།	532
ཆ།	རང་ལ་ཐོས་དུ་འགུལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།	533
ཇ།	པདྨ་གཉིས་ལུ་མ་རྟེན་གྱི་འཇམ་དཔུང་པར་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ།	533
ཇ།	དེ་ཡི་ཐོས་ཐམས་ཅད་གྱི་འཇམ་དཔུང་པར་གྲགས་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས།	533

ཕྱག་ དངོས་བསྐྱེད་པ།	533
ཕྱག་ ཡན་ལག་ལོག་པ་མེད་པ་མི་འཐད་པ་བསྐྱེད་པ།	534
ཇཱ་ དེས་དེ་མོ་ན་ཉིད་གྱི་གཏིང་དངོས་གསལ་པ་འགྱུར་བ།	534
མྱ་ ཡན་ལག་ཅན་དག་གི་པ་ལ་གཉིས།	535
ཙྱ་ དོན་དངོས་བསྐྱེད་པ།	535
ཙྱ་ དེ་དཔེ་གསལ་པ་བར་བྱེད་པ།	535
ཕྱག་ དཔེ་མཚོན་པ་ལོ་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ།	536
བྱ་ བདག་བརྟེན་ནས་བདག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།	536
མྱ་ བརྟེན་དུ་བྱུང་མོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་པ་ཚུགས།	536
མྱ་ ལས་དང་བྱེད་པོས་བརྟེན་པ་ཚད་ཚུགས།	536
བྱ་ དེ་ལོ་མཚན་ལོན་པ་མཚམས་ཅད་བསྐྱོག་པ་པར་འགྱུར་བ།	546
བྱ་ བདག་དང་བདག་གི་བཅེད་པར་རྟོག་པ་པས་གྲོལ་པ་ལ་གཉིས།	549
མྱ་ བདག་དང་བདག་གི་བཅེད་པ་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་མ་དཔུང་པར་བདག་པ་པ།	549
མྱ་ དེ་གཉིས་མེད་པར་རྟོག་པ་པས་གྲོལ་པ་ལོ་ཚུགས།	550
བྱ་ དེས་རིག་པ་ཅན་གསལ་མཚམས་ཅད་ཀྱང་བདག་པ་པ་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།	551
ཕྱག་ དངོས་པོ་མཚམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བདག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།	551
བྱ་ དངོས་པོ་རྟོག་པ་དཔུང་ན་མི་རྟོག་ཀྱང་བྱུག་པ་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ།	551
བྱ་ བརྟེན་མཚམས་ཅད་བརྟེན་པ་གཉིས་དང་མི་འགལ་བ།	552
ཕྱག་ རྒྱ་འབྲས་པུ་བྱུག་པ་ལ་གཉིས།	553
བྱ་ རྒྱ་འབྲས་པུ་ཚུན་བརྟེན་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།	553
མྱ་ དངོས་བསྐྱེད་པ།	553
མྱ་ མི་ན་ན་མི་འཐད་པ།	554

[illegible]

མྱོ་ལ་དང་བཅས་དེ་སྒྲིབ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བཅུ་དྲུག་	576
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ།	577
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ།	611
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ།	612
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ།	612
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	615
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ།	615
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་དང་དགོས་པ་བཤད་པ།	615
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ།	616
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ།	617
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ།	617
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ཉིད་བཤད་པ།	617
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ཉིད་བཤད་པ།	618
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ཉིད་བཤད་པ།	618
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ།	619
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ།	621
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	622
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ།	622
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	622
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ།	623
ཕྱ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་བཤད་པ།	623

མཛ རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	624
བཟ རྟེན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས།	624
མཉ ལམ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་བཞི།	624
ཙཱྀ ཡར་ལྷན་དང་བསམ་གཏན་ལོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	624
ཙཱ རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	625
ཙཱ རྟེན་པ་རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	625
ཙཱ རྟེན་པ་རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	626
མཛ རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	627
ཙཱྀ རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	627
ཙཱ མི་འཇིགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	627
ཙཱ རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	628
ཙཱ རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	628
ཙཱ རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	629
ཙཱ རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	629
མཛ རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	630
བཟ རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	630
བཟ རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	631
མཛ རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	632
བཟ རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	632
བཟ རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	632
བཟ རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	632
བཟ རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	632
བཟ རྟེན་པ་ལྟེ་ལྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	633

དན	སྒྲིང་ཉིད་བརྒྱུག་གི་དོན་བསྟུ་ལ།.....	636
ངན	མཁའ་ཡོན་རྒྱ་བཟོད་དེ་དོན་བསྟུ་བ་ལ་བཞི།	636
ཉ་	བདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་འཕོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ།	636
ཉ་	སྒྲིང་རྒྱུ་མེས་མཆོད་མེ་འདོར་པའི་ཚུལ།	638
ཉ་	མ་གོང་མར་འཕགས་པ་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ།	638
ཉ་	བདེན་གཉིས་རྟོགས་པས་དོན་གཉིས་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་ཚུལ།	638
ཆ་	མེས་མཆོད་པ་བརྒྱུད་པ་འདྲུག་པའི་དད་ཁྲུ་མོང་ལ།	640
ཆ་	མེས་མཆོད་པ་བརྒྱུད་པ་མི་གཤེབ་པ་ལ་གཉིས།	641
ཇ་	མཁའ་དོན་མཐོང་རབ་སྒྲུབ་ལ།	642
ཇ་	ཡོན་རྒྱ་རྒྱུ་པར་བཞད་པ་ལ་གསུམ།	642
ཉ་	མར་གྱིན་དང་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཡོན་རྒྱ།	642
ཉ་	གྲིད་གསུམ་བླ་མར་གྱུར་གྱིས་མར་ལ་རྒྱུ་ལྷི་ཡོན་རྒྱ་བཟོད་ཚུལ།	643
ཉ་	འཕོར་བ་འགགས་གྱིས་དཔར་བརྒྱུ་མར་ལ་རྒྱུ་ལྷི་ཚེས་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ།	644
ཆ་	མེས་མཆོད་པ་དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ལ་བཞི།	645
ཇ་	ཚེས་མེས་ཡང་དག་པར་རིག་ལ།	645
ཇ་	དོན་མེས་ཡང་དག་པར་རིག་ལ།	645
ཇ་	རེས་པའི་ཚེས་མེས་ཡང་དག་པར་རིག་ལ།	645
ཇ་	རྒྱུ་བཟུང་མེས་ཡང་དག་པར་རིག་ལ།	645
ཆ་	མེས་མཆོད་པ་བརྒྱུད་པ་ཚེས་ལྷི་གྱིན།	646
ཅ་	མ་དེད་གཤིག་ཡོན་རྒྱ་བཞད་པ་ལ་ཐུག་པའི་ཚུལ།	647
ཆ་	མ་དང་པོའི་ཡོན་རྒྱ་བཞད་པ་ལ།	647
ཆ་	མ་གཉིས་པའི་ཡོན་རྒྱ་བཞད་པ་ལ།	648

xxiii

੮੩	ਸੁਰਕੁਪਦੀ ਦੇਵੇ ਸੁਰੀ ਕੁਖ ਗਯਾ ਪਾ ਗਏ ਭਾ.....	672
੮੭	ਸਦੇ ਕੁ ਸੁਰ ਕੋ ਗਯਾ ਸੁਰ ਕੋ ਪਾ ਪਾ.....	672
੮੮	ਗਯਾ ਦੇ ਕੁ ਸੁਰ ਕੋ ਗਯਾ ਸੁਰ ਕੋ ਪਾ ਪਾ ਗਯਾ.....	677
੯੭	ਦੇਵੇ ਸੁਰ ਦੇਵੇ ਗਯਾ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਾ.....	677
੯੮	ਸੁਰ ਕੁ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਾ ਪਾ ਗਯਾ.....	682
੧੦	ਸੁਰ ਕੁ ਪਦੇ ਕੋ ਗਯਾ ਪਾ ਪਾ ਪਾ ਗਏ ਭਾ.....	682
੧੧	ਸੁਰ ਪਦੇ ਗਯਾ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ.....	682
੧੨	ਸੁਰ ਪਦੇ ਗਯਾ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ.....	683
੧੩	ਸੁਰ ਪਦੇ ਗਯਾ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ.....	683
੧੪	ਸੁਰ ਪਦੇ ਗਯਾ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ.....	683
੧੫	ਸੁਰ ਪਦੇ ਗਯਾ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ.....	684
੧੬	ਸੁਰ ਪਦੇ ਗਯਾ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ.....	684
੧੭	ਸੁਰ ਪਦੇ ਗਯਾ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ.....	684
੧੮	ਸੁਰ ਪਦੇ ਗਯਾ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ.....	684
੧੯	ਸੁਰ ਪਦੇ ਗਯਾ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ.....	685
੨੦	ਸੁਰ ਪਦੇ ਗਯਾ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ.....	685
੨੧	ਸੁਰ ਪਦੇ ਗਯਾ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ.....	686
੨੨	ਸੁਰ ਪਦੇ ਗਯਾ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ.....	686
੨੩	ਸੁਰ ਪਦੇ ਗਯਾ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ.....	686
੨੪	ਸੁਰ ਪਦੇ ਗਯਾ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ.....	686
੨੫	ਸੁਰ ਪਦੇ ਗਯਾ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ ਸੁਰ ਪਦੇ.....	687

ད༡	གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྒྲིབ་པ།	687
ད༢	ལས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་སྒྲིན་མཁྱེན་པའི་སྒྲིབ་པ།	688
ད༣	མིས་པ་ལྷ་ཚོ་གསལ་མཁྱེན་པའི་སྒྲིབ་པ།	689
ད༤	ཁམས་ལྷ་ཚོ་གསལ་མཁྱེན་པའི་སྒྲིབ་པ།	689
ད༥	དཔེ་པོ་མཚོ་གདམན་མཁྱེན་པའི་སྒྲིབ་པ།	690
ད༦	མཁས་ཅན་དུ་འགྲོ་བའི་ཁམས་མཁྱེན་པའི་སྒྲིབ་པ།	690
ད༧	བསམ་གཏན་རྒྱུ་མ་མེད་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུ་མཁྱེན་པའི་སྒྲིབ་པ།	691
ད༨	སྒྲིན་གནས་རྟེན་དྲན་མཁྱེན་པའི་སྒྲིབ་པ།	691
ད༩	འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྒྲིབ་པ།	692
ད༡༠	ཟུག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྒྲིབ་པ།	692
ད༡	ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་ཤིང་མངས་རྒྱལ་ལས་གཞན་གྱིས་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།	693
ད༡	ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མངས་རྒྱལ་ལས་གཞན་པའི་འཇགས་པའི་སྒྲིབ་ལུ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་པ།	693
ད༡	ཕྱིས་པའི་སྒྲིབ་ལུ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེ་ནང་བརྟེན་དཔ།	694
ད༡	ཡོན་ཏན་མཁས་ཅན་ཟུག་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ལུ་བསྐྱེད་པ།	694
ད༡	སྐྱེ་བ་པའི་སྐྱེ་བ་ཤིང་པ།	695
ད༡	བྱང་ཆུབ་གཅིག་ལ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	695
ད༡	ཐོག་པ་གཅིག་དུ་གསུམ་པ་དེས་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ།	695
ད༡	ཐོག་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	698
ད༡	མཐར་ཐུག་ཐོག་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ།	698
ད༡	དོན་དེ་ཉིད་དཔེ་ལོ་སྒྲོན་སྐུ་གསལ་བར་བསྐྱེད་པ།	698
ད༡	བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།	700
ད༡	མཛོད་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་བསྐྱེད་པ།	700

ཆ༡	འཕྲུགས་པའི་དུས་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ།	702
ཇ༡	ཤེས་རབ་དང་ཐུགས་རྟེན་འཁོར་བའི་གྲིང་པར་བཞུགས་པར་བསྐྱེད་པ།	702
ཇ༢	ཐུགས་རྟེན་པའི་རང་བཞིན་ལྟན་མཆོག་ལས་སྤྱང་ན་ལས་མི་འདར་བ་བསྐྱེད་པ།	702
ཇ༣	འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་ཐུགས་རྟེན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སྤྱང་ན་ལས་མི་འདར་བ་བསྐྱེད་པ།	703
ག༣	བརྩམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་གསུམ།	703
ད༡	ལུང་རིགས་མནའ་གདང་ལྟན་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་པ།	704
ད༢	དགོས་པ་གཞན་གྱིས་སྤངས་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྩམས་པ་ལ་གཉིས།	706
ཅ༡	དགོས་པ་དངོས།	706
ཅ༢	དེའི་རྒྱུ་མཚན་བསྐྱེད་ནས་དབུ་མའི་ལམ་འབར་ཞིག་ལ་དགའ་བ་རིགས་པ།	707
ད༣	བརྩམས་པའི་དགོས་བྱུང་རྒྱུ་དུ་བཞུགས།	708
ཁ༣	བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་མཛད་བྱུང་དང་འགྱུར་བྱུང།	726
	ཡར་བྱུང་སྤྱོད་ཆོག།	

His Holiness the Seventeenth Gyalse Karmapa

༥ སྐྱེས་བུལ་ལེམས་ཀྱི་དྲོ་རྩེ་མཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་འཁྱུག་ཀྱི་འཁྱུག་པའི་རྒྱུང་།
 མི་ཤིག་སྐོད་གསལ་པའི་ཆེན་མོར་པའི་ཁྱེད་གདལ་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་དོན།
 སྐྱེས་བུལ་མཁུན་པའི་ཤེས་རབ་བཟང་མོས་མི་སྡེ་དགྲོ་ལ་འཆར་མཐོང་པའི།
 རྒྱལ་བཟང་རྣམ་འབྲེན་གོ་ཏེ་རྒྱ་ལིས་ཤིས་པའི་མེ་ཏོག་ཆར་དུ་སྒྲིལ། །

དེ་ཡང་། རྒྱལ་བའི་ལུང་གིས་མེན་པའི་བྱང་ཕྱོགས་ལ་བ་ཅན་གྱི་ལུལ་དུ། འགྲོ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་
 དང་། ལྷག་བརྒྱལ་མེད་པའི་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས་བཞུགས་ཏེ་རྣམ་མཁུན་མོར་ལུང་གི་དུ་འཇུག་པའི་བྱིར། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་
 དཀའ་དང་འཕགས་པོད་མཁས་གྲུབ་དག་གིས་མཐོང་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བརྟན་བཅོས་ལུན་མོང་དང་ལུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་ཟབ་རྒྱས་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་གཙུག་ལག་རྒྱ་མཆོ་ལུ་ལུང་པོ་ལས། ལུང་འཇུག་མཐོང་གཉིས་ལས་གྲོལ་
 པའི་ལྷོང་ཆེན་དུ་མའི་ལམ་གཙོ་བོར་ལྷོན་པ་དུགས་བརྒྱད་གྲུབ་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་
 རྩེ་བཞུད་དབྱངས་ཅན་དགའ་བས་གཞན་དབང་གི་ཆོག་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་རང་ལྷོ་བས་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་འདི་
 ཉིད་འགྲོ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་བལྟམས་ཤིང་། དེར་གི་རར་རྩོགས་ཆེན་དཔོན་རྒྱལ་སྐྱེད་བདུན་པ་ཀམ་
 གསུང་རབ་དེས་དོན་བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོར་མཆོག་གིས་ལུགས་བསྐྱེད་བླ་ན་མེད་པ་ལས་ཉེ་བར་འོང་པའི་བརྟན་བཅོས་
 གསུང་བརྟན་གྱི་ལེགས་བྱས་འདི་ཉིད་ལ་ཤེན་ཏེ་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་བསུང་ཞེས་གྱིས་འིང་དུ་
 ཁྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བརྟན་མི་ལུ་པའི་ཉི་མ་ཡངས་པའི་ཐ་གྲུ་ཀྱན་དུ་རྒྱས་པའི་རྫོན་འདུན་དང་ལྷག་བསམ་གྱི་མཆོམས་
 རྫོང་བཅས།

ཀམ་པེ་ཐོང་འཛོན་བརྒྱུ་བདུན་པ་ཨོ་རྒྱུན་འགྲོ་འདུལ་བྱིན་ལས་དབང་གི་དྲོ་རྩེས།
 བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༧ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༩ པའམ་པོར་བྲིས།

༡༣། པར་བསྐྱུན་གསལ་བཤད།

ཀུ་ཆེའི་ལུ་མ་གྱི་ཟུང་དོན་ཀུ་མཆོའི་གདིང་།

ཕ་མོའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱུ་བས་པ་ལས།

དྲི་བུལ་གྱུ་དབང་རིགས་ཆོགས་རྒྱ་བའི་འོད།

མི་བསྐྱོད་དགའ་བའི་དབྱིངས་ནས་འདིན་འབྲོས།

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་རྟོན་པ་མཉམ་མེད་དོན་གྱི་ཐུག་པ་བདེས། གཤལ་བྱའི་ཁམས་དབང་
 མོས་བདང་འཆོམས་པར་རིམ་བཤགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་གོ་འཕང་ལ་དགྱི་བའི་ཐབས་མཐའ་ལས་པ་རྟོན་པར་མཛད་པ་ལས། བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་བ་
 ལུ་མཆོའི་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དངོས་བསྐྱུན་རྟོན་ཉིད་ཀྱི་རིམ་བརྒྱམས་ཀྱི་དགོངས་པ་
 རིགས་པའི་རྫོང་དུ་མས་གསལ་བར་མཛད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལུང་གིས་ཟེན་པའི་སྒྲེས་ལུ་ཆེན་པོ།
 དབལ་མགོན་འཕགས་པ་གྲུ་རྒྱུ་ལྟམས་ཀྱིས་དཔུ་མའི་བསྐྱུན་བཅོས་སོགས་རིགས་ཆོགས་ཀྱི་གཞུང་
 མཛད་དེ་ཐེག་ཆེན་དཔུ་མའི་ལམ་སྒྲོལ་གདོད་པར་མཛད་ལ། དེ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་
 བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཅུ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སངས་རྒྱུས་བསྐྱུང་ཤེས་པ་ཞིག་མཛད་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་
 དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དཔུ་མཆོའི་པོར་བཀྲལ་བར་མཛད། དེ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད་
 ཀྱིས་ཅུ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་རྟོན་མེད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དཔུ་མའི་གཞུང་རྟོག་གོ་འབར་
 བ་སོགས་མཛད་ནས་སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡོན་པའི་གནོད་བྱེད་
 བརྗོད་དེ་དཔུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྒྲོལ་བའོད་པར་མཛད། དེའི་རྗེས་སུ་འཇིགས་བྱལ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་
 པོ་དབལ་ལུན་རྒྱ་བཀྲགས་པ་མཆོག་གིས་དཔུ་མ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་དང་། དོན་གྱི་དགོངས་
 འགྲེལ་དཔུ་མའི་བསྐྱུན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་འདི་ཉིད་མཛད་ནས་
 སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བསྐྱུ་བས་ནས། ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱིས་

སྒོའ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་བ་དང་མངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྤངས་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་རྣམས་
མི་འབྱེད་པའི་གཞོན་ཕྱེད་གྱི་ཐལ་བ་བརྟེན་པའི་སྒྲོན་ནས་ཐལ་འགྱུར་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་གཞུང་གི་ལེགས་
བཤད་དེ་ཉིད་སྤྱིར་ཡང་གསལ་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ཡང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འདི་ཉིད་ལ་དབུ་མ་ལྷ་
རབས་པ་དང་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་གྱི་འགྲེལ་ཕྱེད་གྱི་ལེགས་བཤད་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་ཅན་མང་དུ་
བཞུགས་པ་ལས། ད་ལན་སྐབས་སུ་བབས་པའི་པར་བསྐྱར་ཞུ་རྒྱུའི་གཞུང་འདི་ནི། ལྗུལ་བའི་དབང་
པོ་དཔལ་ཀླུ་པ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་ཆེ་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་འགྲེལ་
དཔལ་ལྷན་དུས་གསུམ་མཁའ་པའི་ཞལ་ལུང་དུགས་བརྒྱད་གྲུབ་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོན་མེད་གྱི་
ལེགས་བཤད་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་སོ་སོར་བཀྲལ་བ་ཙམ་
དུ་མ་ཟད་གཙོ་བོ་དབུ་མ་ལྷ་རབས་པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཐོག་ནས་ཆེ་བརྒྱད་པ་རང་ཉིད་གྱི་
བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་པའི་དཀའ་གནད་དང་། སྤྱི་མཐའ་དབྱོད། དགག་བཞག་དང་བཅས་པ་
གསལ་བོར་སྒྲོན་པའི་གཞུང་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྤིང་ན་དཀོན་པའི་རིགས་པའི་བང་མཛོད་བླ་ན་མེད་པ་ཞིག་
ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཀཾ་ཆང་རང་ལུགས་གྱི་གཞུང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་མདོ་སྐགས་གཞུང་ཆེན་བརྒྱད་ཅེས་
གྲགས་པ་ལས། རྗེ་བརྒྱད་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་བཞི་ལ་རྒྱལ་འགྲེལ་ཁྱད་ཆོས་ཅན་
དང་། ལྗུལ་མཆོག་བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་ཆོད་མ་ལྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་
བཤད་པ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོལ་ཞུ་དག་དང་ཕྱོགས་སྤྱིག་རྗེ་བརྒྱད་པས་མཛད་པས་ན། མདོར་ན་མདོ་
ཕྱོགས་གྱི་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་རང་གཞུང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཅན་འདི་རྣམས་
བཞུགས་པ་ཡང་རྗེ་འདི་ཉིད་གྱི་བཀའ་དྲིན་ཁོན་ལས་བྱུང་བ་གོར་མ་ཆགས། དེ་ལས་རྗེ་འདིས་མདོ་
རྒྱུད་མན་དག་གི་གཞུང་ཁྱིད་བསྟན་བཅས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཆོལ་བླ་སྤྱི་མཛད་པ་རྣམས་ལས་དབུ་
མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་འདི་ནི་སྤྱི་ཆེའི་སྤྱད་ལྟ་བའི་དབྱེད་པ་མཐར་ཐུག་པར་རྫོགས་པའི་སྐབས།
དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པ་དང་ཉེ་བའི་དུས་ཙམ་ལ་མཛད་པར་མདོན་པས། རྗེ་རང་ཉིད་

ཀྱི་མཐར་ཐུག་ལྟ་པའི་བཞེད་མཚམས་ཀྱི་གནད་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་འདིར་འདུས་པར་སེམས།

སྒྱིར་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དཔལ་ཀླུ་པ་རྒྱལ་གསུམ་མཁུན་པ་ནས་བཟུང་ཉེ་ཀ་རབས་རིམ་
 བྱོན་གྱིས་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མས་ལ་བཤད་ཁྱིད་སྒྲིགས་བསྟན་བཅོས་རི་རྩེད་ཅིག་མཛད་ཡོད་
 པ་ནི་ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་ཁག་རྣམས་ལ་ཡོད་ལ། འགའ་ཞིག་ནི་ད་ལྟོ་བར་རྒྱལ་བས་སྒྲིམ་པའི་
 ལུལ་རྒྱ་བཞུགས་ཡོད་ཡོད་ཀྱང་། རེ་འགའ་ནི་གདུལ་བྱ་བསྐྱོད་ནམས་དམན་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་
 སྒྲིམ་སྒྲུབ་དག་ལྟ་ལྟའི་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུད་ལུལ་རྒྱ་མེད་པ་ལགས་སོ། འོན་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་དང་བྲུ་མ་གོང་མ་
 རྣམས་ཀྱི་ཞལ་རྒྱན་ལྟར་ན་རྗེ་དབྱུང་པ་དབང་ལྷུག་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་དང་
 ལྟའི་འབྲེལ་པ་རྒྱས་བསྟུས་འཚམས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཙམ་རྒྱ་མ་ཟང་དེའི་ཐོག་ནས་གསུན་བསམ་
 མཛད་ཚུངས་པའི་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་མཛུལ།

དེས་ན་འདི་ལྟ་ལྟའི་མཁས་པའི་གཅེས་ཅོར་གྱི་གཞུང་རེ་ཟུང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་
 བཞུགས་ཡོད་པ་ཡང་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔའི་བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དང་། རིན་ཐང་གཞལ་རྒྱ་མེད་པའི་ཅོར་རྒྱ་
 མཐོང་ཉེ་འདི་དག་ཅུ་བརྒྱའི་རྒྱ་མི་འགོ་བར་ལྷུང་སྒྲིབས་ལུ་བའི་ཆེད་རྒྱ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཐུན་རང་ནས་
 དེས་དོན་(ནི་རྒྱ་)ཤེས་རིག་ཉམས་གསོའི་ཆོགས་པ་ (Nitartha international) ལ་རིའི་ཉི་ཤུ་ལོག་
 མངའ་སྡེར་གསར་འཛུགས་ཀྱིས། གཞུང་ནས་ལུགས་མཐུན་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་དང་ལྷུང་སྒྲིབས་ཀྱི་
 ཐེབས་རྒྱ་ཆོགས་པར་ངོས་འཛིན་ཐོབ། དེ་བཞིན་བལ་ལུལ་རྒྱ་དེས་དོན་ཤེས་རིག་ཉམས་གསོ་ཁང་གི་
 ཡིག་ཆ་ཁྱིལ་ཕུ་རྟེན་ནང་གསར་བཙུང་བྱེད་སའི་ལས་ཁུངས་ཀྱང་གསར་འཛུགས་ལུས།

ད་ལན་དེ་ལྟ་ལྟའི་འཛུགས་པའི་ཀར་རྟེན་འདི་བཞིན་དེད་རྒྱས་ཀྱི་འབྲུལ་ལའོར་ཁྱིལ་ཕུ་རྟེན་
 བང་རྒྱ་བརྒྱུན་ནས་དག་ལྟ་ལན་མང་རིམ་པས་བྱས་ལུང་དང་། འདིའི་ནང་ས་བཅུད་ཆད་པ་དང་ཁ་མ་
 གསལ་པ་པལ་ཆེར་ཞིབ་འཛུགས་ལུས་ཏེ་གསར་བཅོས་ལུས་པ་རྣམས་ལ་ཟུར་མཆན་དང་རྟགས་འདིའི་
 ( )ནང་བཀོད་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞིབ་དཔྱད་ཐོག་ལེགས་བཅོས་གང་ཤོས་གནང་བར་ལུ། འདི་
 ལྟར་བར་རྒྱ་བརྒྱུན་རྒྱའི་སྐལ་བ་ཟངས་ཐོབ་པ་འདི་ཡང་། རྟོགས་ཆེན་གྱི་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་དང་།
 མཚུར་ལྟའི་དཔུ་མཛད་པ་གྲ་བཟང་གིས་གཅོས་བལ་ལུལ་ནི་རྒྱའི་དཔེ་བརྒྱུན་ལས་བྱེད་རྣམས་དང་།

ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུ་པས་རྗེ་ཨ་ལག་ག་ཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་དཔལ་རྟོན་གཉིས་ནས་ཁྱེད་ག་དང་
 དཀར་མག་ཕྱོགས་པ་སྒྲིག་ས་མོག་ས་གང་སྒྲིར་རོགས་རམ་ཟབ་མོ་གནང་བའི་གྲུབ་འབྲས་ལགས་པས་
 རྣམ་པ་ལྟན་རྒྱས་པ་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྟ་རྒྱ་ཡིན། ད་ཆ་པཤད་གྲུ་ལག་གི་སྒྲོ་བ་གཉིས་པ་
 རྣམས་དང་དེ་བཞིན་མཁས་དབང་ཞིབ་འཇུག་པ་དང་ལོ་རྩ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲུར་དུ་ཐུགས་མཁོ་ཡོད་པར་
 པརྟེན་ཐུལ་སེལ་ཤེད་སྒྲོད་ཆེད་དུ་འདི་བཞིན་གང་སྒྲུར་པར་བསྒྲུན་ཁྱེད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྗེས་སེར་
 མདོ་རྒྱུད་ག་ཁྱད་འབྲེལ་དང་མན་དག་གི་པ་ཀའ་ཁྱིད་མོག་ས་ཀླུ་པ་ལ་བ་རྣམས་དང་པ་ཀའ་བརྒྱད་མཁས་
 གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ལོ་འདིར་འགོ་བརྩམས་ནས་པར་བསྒྲུན་ཁུ་འཆར་ཐོག་ལས་འཁྱར་
 ལ་བརྩོན་བཞིན་པ་ཡིན།

འདིའི་མཐུས་པཤད་རྒྱུ་པ་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་པ་ཙུའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ལམས་
 རྒྱ་ལྷན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲེས་པ་སྒྲི་དང་ཕྱེ་ཐུག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་
 དཔལ་ཀུམ་པ་སྒྲུ་ཐེང་བརྒྱ་བརྟན་པ་ཨོ་རྒྱན་འགྲོ་འདུལ་ཐིན་ལས་རྟོ་རྗེ་མཚོག་སྒྲུ་ཆེ་བསྐལ་པར་བརྟན་
 ཅིང་རིམ་བྱོན་སྒྲེས་རབས་ཀྱི་མཛད་པ་བདག་གིར་བཞེས་ནས་རྒྱུ་བ་བརྒྱད་གོང་མའི་ཐིན་ལས་ཕྱོགས་
 ཀྱན་ཏུ་ཁྱབ་པའི་རྒྱར་རྒྱར་ཅིག །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཀར་རྟེན་གྱི་མཚོག་པ་ཙུ་དུག་པ་ཆེན་པོས་
 དཔལ་རྒྱངས་པར་མ་གཞིར་བརྒྱང་གིས་ལྷི་ལི་ནས་འཕུལ་པར་ཐོག་པར་བསྒྲུན་གནང་བ་དེ་མ་ཕྱིར་
 པརྒྱང་ནས་ད་ལན་ཁྱི་ཕི་ལུ་ཏར་གྱི་འཕུལ་ཕུལ་ཐོག་ནས་གསར་དུ་དཔག་ཐུགས་སུ་དེང་དུས་ཀྱི་པ་གོད་
 པ་སྒྲིག་དང་མཛེས་དཔྱིད་སེམས་མོག་ས་གང་ཐོན་ཕྱས་ཏེ་པར་བསྒྲུན་ཁུ་སྐལ་རྟོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཏམ་སྒྲིང་སྒྲོང་
 པའི་རྒྱལ་འདི་བཞིན་ཐོགས་ཆེན་དཔོན་སྒྲོ་བ་ཀུམ་པེས་དོན་གསུང་རབ་བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་
 འཛོད་པ་དེས། ཕྱི་ལོ་༡༠༠༠ ལྷ ༡ ཆེས་ ༡༥ ལ་བྲིས་པ་དགོལ། །

ལོ་ལྷ་སྒྲི་པའི་འཕྲུ།

གདོད་ནས་སྒྲི་པའི་འཕྲུ་པའི་ལོ་ལྷ་སྒྲི་པ།

སྒྲི་པའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་པུ་མའི་སྒྲི་པ།

གདོད་པའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

ཆེན་པོ་པའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

ལྷ་སྒྲི་པའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

དོན་པའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

མཐའ་པའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

སྒྲི་པའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

ཆེན་པོ་པའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

དེ་སྒྲི་པའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

དེ་སྒྲི་པའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

པུ་མའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

ཆེན་པོ་པའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

དེ་སྒྲི་པའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

པུ་མའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

པུ་མའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

པུ་མའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

པུ་མའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

པུ་མའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

པུ་མའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

པུ་མའི་འཕྲུ་པའི་འཕྲུ་པ།

མཐའ་ཡས་འགོ་ལ་འཆི་བ་མེད་ལྟར་སྤྱར།

དེ་ཡང་རང་རེའི་སྒྲོན་པ་སྒྲོན་གྱི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་
མངའ་བ་བསྐྱལ་བ་ཟད་གི་མངས་རྒྱས་ཤུག་ལྷུ་བ་པ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་མེ་མཆོག་དེས་འཇིག་རྟེན་དུ་
བཞིན་བྱ་དང་། རྟོན་བྱེད་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། (༡ བ)ཆོས་གྱི་གཏམ་དང་། ཆོས་གྱི་སྒྲིལ་སྟེན་པ་མཐའ་ཡས་
པ་ཞིག་བསྐྱར་བར་མཛད་པ་ལས། རྩོམ་དུ་བཅས་པའི་སྟེར་བསྟན་ན། བཀའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་བྱ་བ་དང་།
གཏམ་གསུམ་བྱ་བ་དང་། ཆོས་གྱི་སྒྲིལ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་
བར་མཐོ་བའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་གྱེ།

རྫོགས་དུ།

བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་།

བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྱུར།

མངས་རྒྱས་རྒྱུས་གྱིས་བདག་དང་ནི།

བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན།

ཅེས་དང་།

ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མི་ན།

ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད།

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཡང་དག་མི་ན།

དེ་ནི་མངས་རྒྱས་རྟེན་བསྟན་པ་ལོ།

ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་མ་ཙམ་པའི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩིར།

མི་རྟག་སྤྱག་བསྟལ་བདག་མེད་དང་།

ནི་བའི་སྤྱ་ཡིས་ཐབས་མཁྱེན་པས།

མེམས་ཅན་མིད་གསུམ་སྒྲོ་བསྐྱེད་ནས།

ལྷ་ངན་འདས་ལ་རབ་འཇུག་མཛད།

ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ།
 མུ་རན་འདས་ཐོབ་འདྲ་ཤེས་ཅན།
 དམ་ཚེས་པདྨ་དཀར་ལ་སོགས།
 ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས།
 དེ་དག་ཐུར་འཛིན་ལས་བསྐྱོད་སྟེ།
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་བཟུང་བས།
 ཐེག་པ་མཚོག་ལ་སྒྲིན་མཛད་དེ།
 བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་ལུང་སྟོན་ཏོ།
 ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས།
 བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བསྐྱོད།
 བར་དུ་བདག་ནི་བསྐྱོད་པ་དང་།
 ཐམས་ལ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱོད་པ།
 གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན།

ཞེས་འབྲུང་བའི་ཆོས་ཆུལ་དེ་ཐམས་ཅད་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ལ་སྦྱོར་
 བར་མཛད་པ་ལས། གང་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ལམ་གྱི་ཆེད་དུ་ནི་ངེས་པ་ཁོ་ནར་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། (ན ན)དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ལྟག་
 མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་འང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་
 བྱེད་པ་ལ་ལྟག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་མུ་སྟེགས་དང་།
 པོན་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཆེས་མང་བའི་གཞུང་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཆེས་མང་
 ཏུ་འབྲུང་ཡང་། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཉི་ཆོ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་དོགས་སུ་གྱུར་པའི་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ན་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་གྱི་ཆེད་དུ་ནི། བདག་མེད་པའི་ཆོས་
 ཆུལ་ངེས་པར་མ་བསྟན་ན་ལམ་དེར་ངེས་པར་འབྲིན་མི་རུས་པ་ཁོ་ན་སྟེ།

མདོ་ལས།

སྒྲིབ་པ་ནི་བ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཚུལ།

མ་ཤེས་པས་ནི་འཁོར་བར་འཁྲུགས་སྒྱུར་རྟེ།

ཞེས་དང་། ཡང་མདོར།

ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཆོས་འདི་སྤུས་ཤེས་པ།

དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ན་ལ་ཆགས་མེད་འགྱུར།

ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་འདས་བསྐྱོད་ལས།

མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར།

ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས།

དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས།

དེ་ནི་ཆོང་བར་བསྐྱེད་པ་ལགས།

ཞེས་དང་། སྒྲིབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས།

ཞི་སྟོབ་ཀུན་པ་མེད་པ་དང་།

ཞེས་འབྲུང་ལ། དེ་ཡང་ཉན་རང་ནི་བར་བསྐྱོད་པ་གང་དེ་བཟའ་བསྐྱེད་བཅོས་མཐའ་དག་ནས་
གང་ཟག་གི་བདག་བདེན་མ་གྲུབ་པར་ནི་རྟོགས་དགོས་པ་མཐུན་པར་གསུངས་ལ། བཟའ་བསྐྱེད་བཅོས་
འགའ་འགར་ཆོས་ཀྱི་བདག་བདེན་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་དགོས་པ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྲུང་ངོ་། འདི་ན་སྒྲིབ་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་དབུ་མེས་ཀྱི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱུད་ལྡེ་(3 བ)མཐའ་
ལས་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དབུ་མའི་བཟའ་བསྐྱེད་བཅོས་མཐའ་དག་དུ་ཆེས་
གསལ་བར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷགས་འདིར་ནི་སྒྲིབ་མཚན་གྱི་ལྷག་མ་རྩུབ་ཐད་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སྒྲིབ་
ཉིད་དུ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མཛད་པའི་བྱིར།

འོ་ན་དབུ་མའི་ལྷགས་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་གང་གིས་ལྟ་རྟེན་ན། ལྷགས་དེ་འབྱེད་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
ལྱང་བསྐྱེད་པ་སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གྲྭ་སྐབ་ཞབས་ཀྱིས་ལྷགས་པར་བྱས་ནས། དེའི་སྒྲིབ་མ་འཕགས་པ་ལྟ་

དང་། དཔའ་པོ་དང་། ཞི་བ་ལྟ་མོགས་སྤར་བྱོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབུ་མར་སྐྱ་བ་ལ་དབུ་མར་སྐྱ་བ་སྤུས་
 ཀྱང་མི་ཚོ་ལ་བས་གཞུང་བྱི་མའི་དབུ་མར་གྲགས་ལ། བྱིས་ནས་སློབ་དཔོན་མངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་དབུ་
 མའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཚོལ་བར་མཛད་དེ། ཚོལ་བ་དེ་ལ་འད་རྒྱུ་མ་པར་
 དབྱུད་པར་བྱ་བ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་དབྱོད་པའི་སྤྱད་དུ་སློབ་དཔོན་མངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་པར་འབྱུལ་
 བར་གྲགས་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་གྲགས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་མཐའ་བྲལ་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེར་
 བསྐྱན་པར་མཛད་ལ། སློབ་དཔོན་འདི་དང་སློབ་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པར་སྐྱ་བའི་རྒྱན་སྒྲིང་བདེན་གསུམ་
 ཚུམ་པ་པོའི་སློབ་དཔོན་མོགས་དབུ་མ་པའི་སློབ་དཔོན་འབྲམས་ཀླས་པ་བྱོན་མོད། སློབ་དཔོན་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་དབུ་མའི་བཞེད་པ་ལ་ནི་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་
 དབུ་མ་པར་སྐྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིས།

རི་སྐད་དུ།

ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྱི་དང་།།

བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།།

སྤྱང་ཉིད་འདི་ལ་གཞོལ་བར་འབབ།།

ཅེས་དང་། ལྷུང་པར།

རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་བྱོན་ཕྱོགས་བཅུར་གང་བཞུགས་པ། (༤ ན)

ཀྱན་ལམ་མ་ཐོལ་བྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན།།

ཅེས་དང་།

རྩེ་འབྲི་གྲུང་གྲིང་པའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས།

འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་གྲུང་པ་ཆེན་པོས་རྩེ་རྩེའི་གསུང་རི་སྟེང་ཅིག་
 གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤིས་སུ། འབས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱན་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ཡིན།

ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་པོད་འདིར་མདོན་སུམ་དང་རྩེས་དཔག་ལྟར་སྤྱང་གི་འོག་གསུམ་(ཤེས་

)གྱིས་དྲངས་པའི་ཆེས་སྤྱི་ཚུ་བ་དག། དབུ་མ་པ་ལེགས་ལྡན་དང་སྒྲ་གྲགས་སོགས་ལ་འད་སྒྲ་བ་
 དང་རྟོགས་པ་མཐོ་དམན་དང་གྲུབ་མཐའ་བཟང་ངན་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་གང་
 དམན་པ་དེ་དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་དེ། དབུ་མའི་དོན་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་དང་དབུ་མ་པར་མིང་
 གིས་བོད་པ་ཅི་མ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལྡན་དབུ་མ་དང་དབུ་མ་པ་བཞིན་མོ། །དེས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་
 པས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྒྲ་ལ་བ་དམན་མཆོག་གི་གདུལ་བྱ་ལ་རང་རང་གི་
 སྤྱོད་དང་འཆོམས་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལས། གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་འོག་མ་གསུམ་ནི་དྲང་ངེས་ཅི་རིགས་པར་
 གསུངས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་ལ་སྤྱང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ལོང་མ་བཞི་པ་འདྲིར་ནི་མཐའ་ཐུག་གི་ངེས་པའི་དོན་
 ཅན་ལོ་ནར་གསུངས་པ་ལས། དྲང་ངེས་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པར་སྒྲ་བ་དག་ལ་ལྟ་
 པ་མཆོག་དམན་འབྱུང་བར་ག་ལ་འོས་དེ།

རྩེ་བཅོན་འཇམ་དཔལ་དབུངས་ཀྱི་ཁལ་སྤྲུལ་ནས།

བྱེད་གསུངས་དང་མདོ་སྤྲེད་དང་།

ཁལ་འབྱེད་སྤྱོད་པའི་གཞུང་རྒྱལ་སྤྱི་

ཅུང་ཟད་བདེན་དང་མི་བདེན་ཀྱང་།

ཐམས་ཅད་བདེན་པ་དབུ་མའི་ལུགས།

ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྤོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་དབུ་མའི་དགོངས་པ་(༤ བ)འབྲེལ་
 པ་ན། ཕྱི་ནང་གི་སྤྲེགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་སྤོབ་པ་སྤྱིར་བར་བཅོམ་པ་ལ་སྤྱི་ལོ་རྒྱལ་པ་སྤྱི་ལོ་ཆེ་ཆེ་ན།

དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་ཁལ་སྤྲུལ་ནས།

སྤོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྒྲ་བ་གྲགས་པའི་ཁམས་ཉིད་འགྲན་སྒྲ་དང་བྲལ་ལོ།

ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་དོན་དུ་འད་གནས་པས། སྤོབ་དཔོན་དེས་དབུ་མའི་གཞུང་རང་རྒྱུ་དང་།
 གཞན་འབྲེལ་དུ་མཛད་པ་ཆེས་མང་བ་ལས། འདྲིར་རང་རྒྱུ་དུ་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་
 བསྐྱེད་ཞིག་འགོད་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་ཆོས་དེ་གང་ལས་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་དང་། བཤད་བྱའི་ཆོས་དེ་ཉིད་
 དངོས་འཆད་པ་ལས། དང་པོ་ལ། ཆོས་འདི་ལྟུང་ལ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་འདི་ན

གང་ལས་བརྒྱད་པ་དང་། དེང་མང་བོད་དུ་གྲགས་པའི་སྒྲག་ལུང་དང་། འབྲུ་སྒྲུར་འགོད་པ་གང་ལས་
བརྒྱད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་བཀའ་བརྒྱད་འཛིན་པའི་ཆེ་ཉིད་ལས་བརྒྱད་པ་དང་། རྩོམ་གྱི་ཡི་གེ་རའི་བཀའ་
བརྒྱད་ལས་བརྒྱད་པ་དང་། པཌམ་ལོ་རྒྱུ་པ་ནས་བརྒྱད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་རྩོམ་རྩེ་པ་ནས་བརྒྱད་པ་དང་།
རྩོམ་རྩེ་པ་ནས་བརྒྱད་པའོ། །

དང་པོ་ལྟར་ན། བཀའ་བཀའ་མས་པ་དག་ལྷན་གྲགས་སྒྲུ་ཞབས་གཉིས་ལ་ཐུག་པར་བཞེད་ཀྱང་། རྩོམ་
པ་ལོ་རྩེ་གསུང་བཀའ་བཞི་བརྒྱད་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཐར་གྱི་ཡིག་ཉིད་དུ་ལྷན་གྲགས་ལ་ལུང་བཟུང་གྱི་ཆེ་
བཞེས་རྣམས་ཐར་པ་ཆེས་ཆེ་བར་བསྒྲགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་སྐུ་ཕྱང་ནས་ལངས་ནས་
རྒྱ་ལུང་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དུ་ཉི་མ་རུབ་བོ་ཞེས་དུས་པས་མཁའ་འགྲོ་མང་པོས་རྣམ་མཁའ་ལ་
མགྲོན་གཅིག་ཏུ། དཀོན་འཛིན་ལོ་ནེ་ལྷ་བརྒྱ་མ། སྐུ་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་རུ། ཉི་མ་རུབ་ཀྱང་ལྷ་
བས་ཐུན་མེལ་གྱི་རྣམ་དག་རིགས་ལས་འཁྱུངས་པའི་(༥ རྒྱ)པའི་ཏུ། ལྷ་བསྒྲགས་པ་ཞེས་བྱའི་མཐས་པ་
འབྱུང་། ཞེས་ལུང་བཟུང་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་མི་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟའི་སློབ་མའི་ཞེས་འཆད་ལ། དེ་
ལྟར་ན་རྩོགས་པའི་མངས་རྒྱས་བཅོམ་ཐུན་འདས། རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་སློབ་དཔོན་སྐུ་ཐུབ། ལྷ་རྩེ་
པ། སློབ་དཔོན་ལྷ་གྲགས། ལྷ་རྩེ། ཉི་ལོ་རྒྱ་རོ་མར་པ། མི་ལ། དུགས་པོ། དུས་གསུམ་མཐུན་པ། འགྲོ་
མགོན་རས་ཆེན། སྒྲིམ་བྲག་པ། ཀམ་པ། ལྷོ་རྩེ་པ། རང་བྱུང་པ། གཡུང་སྒྲོན་པ། རོལ་པའི་རྩི་ཆེ། མཁའ་
སྒྱུད་དཔར་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། རྒྱ་རྒྱ་པ། མཐོང་བ་དོན་ལྷན། འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་དཔལ་
འབྱོར་དོན་གྲུབ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས། རྒྱལ་བའི་དཔར་པོ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། དེའི་ཞལ་སྤར་བསྟེན་
པའི་སྟེ་བོ་གོ་བྱི་དང་རྩོམ་རྩེ་པས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཅར་གྱི་ཞབས་ལ་བདག་མི་བསྐྱེད་དོན་རྩོམ་གཞི་
པའི་བཀའ་འབངས་ཆེས་ཐ་གལ་བ་དེས་ལེགས་པར་བསྟེན་ཏེ་བཀའ་རྩིན་གྱིས་ཁྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ས་ར་ཉ་ཆེ་ཆུང་དང་། སློབ་དཔོན་སྐུ་ཐུབ་དང་ལྷ་གྲགས་བཞེད་པའི་དབུ་མའི་དོན་
གཅིག་པར་ཐུགས་ལུ་ཆུང་ནས་གཞན་ལ་སྟེན་པར་མཛད་པ་མངའ་བདག་རྒྱལ་བ་མི་རྩི་པ་སྟེ། ལུགས་
འདིའི་དབུ་མའི་ཆོས་སྒྲོར་ལ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་སྒྲོར་ཞེས་གྲགས་ལ། རྒྱལ་བ་མི་རྩི་པ་ཞེས་པ་འང་
སློབ་དཔོན་ལྷ་རྩེ་པས་མེམས་ཅོམ་རྣམས་རྒྱུ་གྱི་སྒྲིགས་བཟུང་ནས་བཟུང་པ་ལས་རྒྱལ་བས་རྒྱལ་བ་ཞེས་

གྲགས་པོ། འཇམ་ན་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མི་ཉི་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པར།

དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤེས་འདོད་པས།

རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་མེད་མིན།

སྤྱ་མའི་དག་གིས་མ་བརྒྱན་པའི།

དབུ་མ་འང་འབྲིང་པོ་ཙམ་ཉིད་དོ།

ཤེས་པའི་འགྲེལ་པར་(༥ བ)སྒྲོབ་དཔོན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོ་རྩེས། དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་དབུ་མ་པ་
འཕགས་པ་ཀླ་སྒྲུབ་དང་། འཕགས་པ་ལྷ་དང་། ལྷ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། འཚོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དོན་
འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གང་གསུངས་པ།

གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས།

དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད།

རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྣང་པར་བཞད།

གང་ཞིག་སྣང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན།

གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་།

དེ་ལ་ངོ་བོ་རྩང་བད་མེད།

གང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ།

དེ་དག་གང་དུ་འང་འབྲུང་བ་མེད།

གང་ཞིག་སྐྱེ་བར་འབྲུང་བ་ཡི།

ཆོས་ནི་རྩང་བད་རྟེན་མི་འབྲུང་།

འབྲུང་བ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ།

བྱིས་པ་རྣམས་ནི་འབྲུང་བར་འདོད།

རེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། འདི་ཕྱིར་སྤྱ་མའི་དག་གིས་མ་བརྒྱན་པའི། དབུ་མ་འང་འབྲིང་པོ་ཙམ་ཉིད་

དེ། ཁྱེས་བྱེ་བྲག་པག་ལ་ལྟ་མ་ལས་སྒྲུངས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་དབུ་མ་བཅོམ་
 ལྟན་འདས་མ་སྒྲུམ་དམ་པའི་མན་རག་གི་རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་རྩེད་དུ་འཇུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་
 ཉེ་བར་བསྟན་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཁྱེས་འཕྲུང་ལ། བྱེ་བྲག་རྣམ་པར་
 པག་ལ་ལྟ་མ་ཁྱེས་མེམས་ཅོམ་པ་རྣམ་པར་པག་ལ་ལྟ་མ་ལས་པ་བདེན་གྲུབ་ལས་ལེན་པ་ལ་དབུ་མར་
 བཞིད་པ་ནི་དབུ་མ་འབྲིང་པོ་སྟེ་དབུ་མའི་ལྷགས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་མ་ཡིན་པས། འདི་ནི་སྒྲུམ་ལྟ་སྒྲུབ་
 ཞབས་མེགས་ཀྱི་ཡུང་གིས་བརྒྱན་ནས་དབུ་མའི་དོན་འཆད་དོ་ཁྱེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
 མི་འི་པའི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དབུ་མ་འདི་ལ་བོད་འདིར་དགོངས་པ་སྒྲོང་ཚུལ་མི་ (༤ ཀ)འདྲ་བ་གསུམ་
 ལྟར་སྟེ། ཟབ་གསལ་ལྟ་གསལ་གྱི་དབུ་མ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། ཟབ་པ་མདོའི་དབུ་མ་
 རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། མེམས་ཅོམ་རྣམ་ཐུན་གྱི་དབུ་མ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ཉམས་སུ་
 ལེན་པ་གསུམ་ལས། ཕྱི་མ་འདི་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྒྲོང་པའི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་དོན་དམ་དུ་
 གྲུབ་པ་དོན་འདོད་དོན་དུ་འཆད་པ་རྒྱ་གར་བྱུག་ན་དང་། བལ་པོ་ཨ་ལུ་དང་། ཀོར་ནི་རུ་པ་མེགས་རྒྱ་བོད་དུ་
 ཆེས་མང་ངོ་།

ལྷགས་འདི་དབུ་མར་འཆད་པ་ལ་རིགས་པར་སྒྲུབ་གྲོ་ཡུང་པ་མེགས་དཔྱེད་ལྟན་མང་པོས་མ་རངས་
 ལས་ཨ་མ་ན་མི་པ་མེགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་ལྷགས་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་ཁྱེས་འགོག་པར་མཛད་
 ལ། ཆོག་འདི་ཅོམ་ལ་བདེན་ནས་སྒྲུབ་རྒྱ་ཆེན་དང་། པག་འགད་མས་པ་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་གིས། རྩེ་
 བཅུན་མི་འི་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཨ་མ་ན་མི་སྒྲོར་ཐམས་ཅད་ལ་རྩེད་ཞེན་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ལྟར་
 ལ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དོན་མཛོད་ཀྱི་གྲུའི་དོན་དང་། མངའ་བདག་མི་འི་པ་དང་རྩེ་བཅུན་
 ས་ར་ཏ་ཆེ་ཆུང་ལ་སྒྲུར་པ་བདེབས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཅན་ལང་སྒྲུང་ངོ་། །དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་པག་འཕྲོལ་ནི།
 རྩེ་མར་པ་དང་མི་ལ་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་ཀ་ཆོང་བར་བཞུགས་ཤིང་ཉམས་ལེན་དུ་མཛོད་ལ། པག་འཕྲོལ་བར་
 པ་འདི་ནི་ལྟག་པར་རྩེ་སྒྲུབ་པོ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྩལ་དུ་བཏོན་ཏེ་བྲགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་སྒྲུང་དུ་མཛོད་ནས་
 དེའི་པག་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའང་རྩེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དྲིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་
 པོའི་མདོ་ནས་དྲིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དོན་གྱི་དབུ་མ་རྒྱས་བྱེད་དུ་ཆེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་

ཆོས་ཚུལ་འདི་ལ་མཚན་གསལ་སྤྲུལ་སྲུང་མེད་ནས་འབྱུང་བའི་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་(༤ བ)་ལ་སྤྲུག་ཆེན་
 ཏུ་གྲགས་པའི་སྤྲུག་ཆེན་དེའི་མིང་ཏུ་འདོགས་པར་མཛད་པ་དང་། འདིའི་དབུ་མའི་ལྗང་བ་རྒྱུད་ལ་སྤྲུལ་པ་
 བ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མཛོལ་ཏུ་མཛད་ཅིས་པ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་མཛོལ་སྤྲུལ་ཟེར་པ་དང་། ཆོས་ཅན་སྤྱོད་
 གྱུ་དང་རྒྱམ་རྟོག་ལོགས་དེ་དག་དེའི་ཆོས་ཉིད་ལས་གཞན་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ན་རྒྱམ་རྟོག་ཆོས་སྤྱོད་
 ཤར་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད་ནས། གསལ་སྤྲུགས་གྱི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལོགས་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་
 ཆོས་བཟང་བཟང་པོ་སྤྲུལ་པ་ལ་འད་དུ་དང་སྤྱོད་པའི་བག་ཉལ་དང་། གནས་རང་ལེན་ཡོད་པ་ལེལ་བྱེད་གྱི་
 གཉེན་པོར་རྩ་སྒྲོམ་འདི་ཉིད་ཆེར་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། འདིས་དཔེར་ན་སྤྱོད་དཀར་པོ་ཆེག་སྤྱབ་དང་
 འདྲ་བར་སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཆེག་ནས་ལེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། ཆོས་ཚུལ་འདི་
 ལ་བརྒྱུད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་པ་དག་གི་ལུགས་གྱི་སྤྲུགས་སྲུང་མེད་ནས་བཤད་པའི་དབང་གསུམ་པ་དང་བཞི་
 པར་གྲགས་པའི་དཔེ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་ཁི་ལྷག་གི་ཉམས་ཅི་རིགས་རྒྱུད་ལ་སྤྲུལ་པས་སྤྱིབ་
 གསུམ་གྱི་སྤྱང་བྱ་ཆེས་ཆེར་བརྒྱུད་ནས་དྲུངས་འབྱུན་པར་མི་རུས་ལ། དེ་ལས་ཆོས་ཚུལ་འདི་བརྟེན་
 དབྱིས་ཕྱིན་པའི་དོ་རུས་གདུགས་པར་གྱུར་ན་རྟོགས་པའི་ལོགས་དབྱུང་མཚོག་ཏུ་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆེ་
 སྤྲུག་གྱུ་སྤར་ས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་མཛོལ་ཏུ་དབུ་མར་རྒྱུད་དེ་ལྷན་ཅིག་སྤྲུལ་དགའ་མཛོལ་ཏུ་མཛད་ནས་
 མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་པར་རྟོམ་པ་ཞིག །ཕྱིས་ཆེ་སྤྲུལ་པའི་དྲུང་དུ་རྟོགས་འབྱུང་མཛད་པས་
 སྤར་གྱི་ཉམས་དེ་ཐམས་ཅད་ལྷན་པར་བྱུང་ནས་གདོད་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་པར་མཛད་པ་ལྟ་བུ་
 བློ་ཆོས་གྱི་གནད་འདིའི་ཟབ་བྱུང་ཡང་དག་པར་ཤེས་དགོས་ནོ། འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱལ་པ་འབྲི་
 གྲུང་པ་ཆེན་པོའི་(༧ བ)་གསུང་རབ་ལས།

ཁོ་པོའི་ལུགས་གྱི་སྤྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་དགའ་བ་བཞི་ལས་འདས་པ། འོད་གསལ་ལས་

ཁྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་མ་རིག་པ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྟ་སྒྲོམ་དེ་ཆ་མཐུན་རྒྱུད་ལ་སྤྲུལ་པས་གྲུང་གྱུན་ཆོབ་བདེན་པ་དང་འདུས་བྱས་
 དང་སྤྱོད་པར་དང་ཆོས་ཅན་ནི་དམའ་ནོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་རང་བཞིན་དང་ཆོས་
 ཉིད་ནི་མཚོག་གོ་ཞེས་སྤྲོས་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་སྤྱོད་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོག་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་

པ་དེ་ལ་མེལ་བྱེད་འདི་མེད་ན། མེན་ཉིད་དུག་ཏུ་སོང་བ་བཞིན་སྤྱོད་བྱེད་ལྟེན་ལྟེན་ཉིད་སྤྱོད་པའི་ལྟ་
སྤྱོད་ཏུ་འགྱུར་བཅའ་དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས།

བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རབ་ཅམ་ནི་སྤྱི་བདག་མེད་པར་ལྟ་བཞི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དབུ་མའི་ཆོས་རྒྱུ་ཁྱེད་པར་འདི་ལ་དགོངས་ནས། སྤྱོད་དཔོན་ལེ་
ཞེས་གསུངས་པས་མཛད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར།

མ་རོལ་ཏུ་བྱུན་པ་ལ་མཛོན་པར་བཅོན་པའི་དབང་པོར་བཞི་ཞིག་ནས་དང་ལྷན་མཐོང་
བསྐྱོམ་པ་མེས་སྤྱོད་པའི་གནས་སྤྱོད་ཉིད་ན་ལྷན་ཆུ་ཆེན་པོ་དང་དེས་པར་ལྷན་པ་ཡང་དག་
པར་རྟོགས་པ་བྱེད་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་ཉིད་དང་།

ཞེས་འབྲུང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་རྟོ་རྟོ་མཛད་པར་
ཡང་།

རོ་བོ་མ་རོལ་ཏུ་བྱུན་པ། ལྷན་པ་དང་རྟོ་བོ་མཛོན་པ། མིང་ལྷན་ཆུ་ཆེན་པོ།

ཞེས་ཁྱེད་པར་ལྷན་པ་ལྷན་ཏུ་འདར་གསུངས་སོ། །ལྷན་ཆུ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱུ་འདི་འདི་སྤྱོད་ཁྱེད་
འདེབས་པ་ལ་གསལ་ལྷན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ཡང་མི་མཛད་ལ། ལྷན་ཆེན་འདི་འདི་དངོས་བསྐྱར་མཛོད་
ལྷན་ཀྱི་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་མ་དང་། ལྷན་པ་ལས་མཛོད་ལྷན་ཀྱི་ཟབ་(༡) བ)དོན་མཐར་
ལྷན་བདེ་གཤེགས་སྤྱི་པོ་བྱུན་མོང་དང་བྱུན་མོང་མིན་པར་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྟོ་སྤྱོད་པོ་ལ།
དཔལ་ལག་མོ་གྲུ་ལ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་གུང་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས།

འོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་ཆུ་ཆེན་པོའི་གཞུང་འདི་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱམས་པས་མཛད་པའི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱོད་པའི་བསྐྱར་བཅོས་འདི་ཡིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱལ་བ་རྟོན་ཆོང་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ལྷན་ཀྱིས་ཀྱང་།

ལྷན་ཆུ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདི་མགོ་འདོན་མཐུན་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷན་པ་གཉིས་ཡིན།
བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་ལྷན་ཆུ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བྱེད་ནས་བསྐྱར། མགོན་པོ་རྒྱལ་དགག་ལྷན་པས་
བསྐྱར་པ་ཡིན།

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འབྲུག་པ་གར་གྱི་དབང་པོ་ན་དམར་ཅོད་པ་ན་འཛིན་པ་བཞི་པའི་ཡོངས་
སུ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལོ་ཆེན་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱི་ཆོས་འབྱུང་དུ།

དཔལ་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་གྲགས་པ་འདི་ནི་ཆོག་གི་བརྒྱུད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དོན་
གྱི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། དོན་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དྲེ་མ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱ
མ་གང་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་རྩ་པའི་སྤྱ་མར་རྣམ་པར་འཛོགས་པོ།

ཞེས་གསུ་པོའི་དག་གིས་བཞེད་པ་ལ་ཇེས་སུ་ཡི་རངས་གྲུང་། འདི་པས་ཕྱག་ཆེན་ལ་གནས་ལུགས་
དང་། བདེ་སྐྱོད་ཕྱག་ཆེན་གཉིས་འབྱུང་བ་མདོ་སྤྲུལ་སེ་སེའི་དཀོངས་པར་བྱས་ནས། ཕྱག་ཆེན་ཕྱི་མ་
ལས་སྤྱ་མ་བཟང་བ་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཅེས་བྲིས་གདམ་པ་ནི་ཆོས་མི་འཐད་པས་
གཞན་དུ་བཀག་ཟེན་ཏོ།

དེས་ན་བརྒྱུད་པ་འདི་པ་དག་སྤྲུལ་ལུགས་ལྟར་ན་ཆོས་དུག་ལས་གཞན་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཁྱིད་ཟུར་དུ་
མེད་ཀྱང་དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་ཆོས་དུག་དང་ཕྱག་ཆེན་ཞེས་ཁྱིད་(༥ན)སེ་སེར་མཛད་དོ།

ཆོས་རྒྱལ་འདི་གངས་ཅན་གྱི་རྫོང་ས་འདིར་བརྒྱུད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདིར་མ་བཟང་སྤེལ་བ་པོ་ཆེས་མང་
པར་བྱུང་སྟེ། ཇེ་བཅོམ་དམ་པ་རྒྱ་གར་ནས་བརྒྱུད་པའི་དམ་ཆོས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞི་བྱེད་པར་གྲགས་པ་སྤྱ་བྱི་
བར་གསུམ་དུ་བྱོན་པ་དང་། ཁྱེད་པར་གྲུབ་ཆེན་མི་ཏུ་རྫོག་གི་དང་། བཀ་ཆེན་ལྷ་གྲུ་གྱི་སྤྲུལ་སྤྱ་གར་གྱི་པམ་
གྲུབ་ཆེས་མང་བས་བྱུང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཁྱོ་ལོ་ལ་གདམས་པའི་ཕྱག་ཆེན་དེ་དག་གྲུང་ཆོས་
རྒྱལ་འདི་ཉིད་དུ་སྒྲུང་ལ། དུས་བྱིས་པམ་ཆེན་ནགས་རིན་པོ་དུ་བྱོན་ནས་ལོ་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་པ། ལོ་
ཆེན་གཞོན་ནུ་དཔལ། བྲིམས་ཁང་ལོ་ཆེན་སྤྲུལ་ལ་གདམས་པའི་ཕྱག་ཆེན་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་
རྒྱལ་འདི་ཉིད་དུ་གདམ་པོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གྱི་དོན་པོ་གཅིག་གར་བཀའ་མི་འདྲ་བ་སེ་སེས་བཞེད་རྒྱལ་མཐུན་
པར་བྱུང་བ་ལ། ས་དགེ་པོ་དོལ་རྣམས་གྱིས་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་རྩ་ཆོས་འདི་ཏུ་
ཤར་གྱི་རྩ་ཆོས་ཡིན་ཅེས་ཁ་ཟེར་ལ། བྱིས་བྱུང་མ་པ་གཞན་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་ཟེར་བ་ཅིས་
འཁུམས་ཤིག། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་བྲིན་ལས་ཅམ་བརྒྱུད་པ་གཞན་དག་ལ་མ་
བྱུང་ནས་མ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། རྟོན་པ་བཞི་ལ་རྟོན་པ་ན་ཆོས་ལ་རྟོན་གྱི།

གང་ཟག་ལ་མི་རྟོག་པར་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་ལ་ལྷན་དང་གིས་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
ཆོས་འདི་བརྒྱད་ཚུལ་ཡང་། རྩམ་པོ་པ་ནས་དུས་མཐུན་ཕྱིན་པ་ཡོད། །

བརྒྱད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལྷན་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྷན་གྱི་ལྷན་ཆེ་ཆུང་སོགས་ནས་
རྩོམ་པ་ཉི་ཤེས་པའི་བཞེས་གཉེན་སྒྲོབ་པ་ཆེན་པོ། དེ་སྐད་སྒྲོབ་པ་དང་བྱ་ལུས་པ་སོགས་ལག་
གདམས་(༥)ཀྱི་སྒྲུབ་དུ་མ་ལ་རྩམ་པོ་པས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ན་ཕུ་རྟོ་བ་ནས་དང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཤ
ར་ལ་དེས་དཔལ་ལྷན་དུས་གསུམ་མཐུན་པ་དེ་ཕྱིན་པ་ཡོད། །

འོན་ཏེ་བཅུ་མེ་ཉི་ཤེས་བརྒྱད་པའི་ལྷན་ཆེན་གྱི་མིང་ཙན་གྱི་དབུ་མའི་ལག་པ་དང་། རྩོམ་པ་
བརྒྱད་པའི་དབུ་མའི་ལག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་གཅིག་གསལ་ཞེས་། དོན་ལ་མི་གཅིག་པ་མེད་ཀྱང་
འདིར་ནི་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་སྒྲོབ་པ་གཏན་ལ་སྤྱོད་པར་དགག་པའི་ཆ་ལ་གསལ་སྤྱད་ཅུང་ཟད་ཐོབ་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཉམ་པར་འཛོགས་ལ། དེར་ནི་བྱད་ཤིང་ཟད་པ་ན་མེ་ཞི་བ་ལྟར་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ཉིད་ཀྱང་གཞི་མེད་ཅུ་བྱལ་གྱི་སྒྲོབ་པ་གཏན་ལ་སྤྱོད་པ། དགག་སྒྲུབ་གང་གི་འདྲི་ཙན་མ་ཡིན་པ་
ཞིག་ལ་མཉམ་པར་འཛོགས་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། རྩམ་པོ་པ་ལག་གདམས་ལུགས་ཀྱི་དབུ་མའི་ནི་
ལྷན་གི་ལྷ་སྒྲོམ་ཚད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་རྩམ་པོ་པའི་དབུ་མའི་ལྷན་པ་ན་རྟོགས་པ་ལུས་པས། ཞིག་ནས་ཀྱི་ཆ་ལ་
དེ་ཀྱན་རྩམ་པ་བཟང་ཡང་ཁམས་གོང་གི་རྒྱ་ལས་མི་འདུག། ལྷན་མཐོང་གི་ཆ་དེ་ཀྱན་ཡང་སྤྱོད་ཉིད་ཤིང་
ས་བཞིར་འགྲོ་ཉིན་འདུག། འོན་ཀྱང་བདེན་འཛིན་ལ་སོགས་དངོས་འཛིན་སྒྲུགས་རེ་ཙམ་གྱི་གཉེན་པོར་
འགྲོ་ཡང་། མཐར་འཛིན་ཐམས་ཅད་གཅོད་མི་རུས་པས་ལྷ་སྒྲོམ་བཟང་བཟང་པོ་དེ་ཀྱན་རང་ཡང་ཤེས་
བྱའི་སྒྲིབ་པར་འགྲོ་ཉིན་ཡོད་པས་བསྐྱོགས་ན། ལུགས་སྒྲོག་དང་གསེར་སྒྲོག་གིས་བསྐྱོགས་པ་ལ་ཁྱད་
པར་མེད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཕྱིས་རྩམ་པོ་པས་ཁོ་བོ་རྩམ་པོ་པ་ཆེན་པོ་མི་ལ་དང་མ་མཇུག་ན་ལྷ་ཆོ་
རིང་པོར་སྤྱོད་པ་ཞིག་དུ་སྒྲེ་ཉིན་གདལ་ཞེས་གསུངས་སྐད།

བརྒྱད་པ་གསུམ་པ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲུབ་པ་ལ་དེའི་དངོས་སྒྲོབ་འཇམ་དཔལ་གྱགས་ལ་དེ་ནས་དེ་
བཅུ་བྱམ་(༧)ཟེ་རིན་ཆེན་རྟོག་པར་ཉི་ཤེས་ལྷན་པ་ལ་ལྷན་པ་ལ་ལྷན་པ་ལ་ལྷན་པ་ལ་ལྷན་པ་ལ་ལྷན་པ་ལ་
ཕྱིན་པ་ཡོད། །

འོན་དུ་མའི་ཚོས་ཚུལ་འདི་དང་འོ་ཤོ་ནས་བརྒྱད་པའི་དབུ་མའི་ཚོས་ཚུལ་གཉིས་གཅིག་གམ་ཞེ་ན།
གཅིག་པའ་མ་ཟད་ཚིག་གི་ཟུར་འདི་ཕྱིན་པར་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་དབུ་མའི་སྒྲ་བ་ཐོས་ལྷན་རྒྱུ་དཔག་
གིས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་དེ་ལྟར་ཐབ་པའི་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཉམ་པར་འཛོག་པ་གཙོ་ཆེ་
བ་ཡིན་ལ། དེར་ནི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་རིག་པ་མཐའ་དག་གིས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས། དེ་ལྟར་ཐབ་པའི་
གཞལ་བྱའི་ཡུལ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ།

དབུ་མའི་སྒྲ་བ་བྱེད་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མཚོག་དམན་དང་། བརྒྱབ་བྱ་ལ་གཞལ་བྱ་
ཡོད་མེད་ལ་བསམས་ནས་མ་བྱ་བ་ཐོགས་རིགས་པར་སྒྲ་བ་ཁ་ཅིག་དབུ་མའི་སྐབས་སུ་དོན་སྒྲུབ་དང་། བ་
སྟོད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ལས། དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དབུ་མ་པ་དབུ་མ་པ་མཚོག་མིན་པ་དང་།
དོན་སྒྲུབ་པ་མིན་ཀྱི་ལོག་རྟོག་སྒྲོག་ཆེད་དུ་བ་སྟོད་ཙམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དབུ་མ་པ་དབུ་མ་པ་མཚོག་
དང་། དེ་དག་གིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་བརྒྱབ་བྱ་དབུ་མ་སྟོན་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཡང་རྩིས་
དཔག་ཆད་མར་མོང་བ་དང་། རིགས་ཤེས་ཆད་མར་མོང་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས། ལུགས་དེ་གཉིས་ལ་
མཚོག་དམན་ཡོད་པར་སྒྲུབ།

འོན་འོ་ཤོ་ལུགས་དང་པ་ཚབ་ལུགས་ཀྱི་དབུ་མའི་སྒྲ་སྒྲོམ་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་
ཅི་ཞེ་ན། ཚོས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དབུ་མའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དག་བཙོན་ཤེས་ཀྱི་
སྐལ་བ་ཆེ་ཆུང་ལས་ཡིན་ལ། ཡང་པ་ཚབ་རྩིས་འབྲངས་ལ་འར་(༡༩ བ)འོ་ཤོ་ཤི་དབུ་མའི་ལུགས་ལྟར་སྒྲ་
སྒྲོམ་བྱེད་པ་ཡེ་མི་སྤྲིད་པ་མིན་ཅིང་། འོ་ཤོ་ཤི་རྩིས་འབྲངས་དག་ཀྱང་རྩིས་པོ་པའི་དབུ་མའི་ལུགས་ལྟར་
སྒྲ་སྒྲོམ་བྱེད་པ་ཡེ་མི་སྤྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེར་སར་བོད་དུ་གྲགས་པའི་རྒྱག་ལུང་དང་། འབྲུ་སྒྱུར་འཁོད་པ་གང་ལས་བརྒྱད་པ་ནི། པ་
ཚབ་ཡན་གོང་བ་ཞིན་ལ། པ་ཚབ་ནས་ཁང་ཐང་སྐག་པ། འབྲུ་མ་དབང་སྤྲུག་གྲགས་པ། ཤེས་རབ་དོན་རྩི་
བརྒྱན་ཚུལ་དང་གྲགས་ལྟར་མཆེད་གཉིས། བདེ་བའི་ལྷ། རྩི་བཙོན་དབུ་ར་པ། ཤེས་རབ་དཔག་། དར་མ་
ཤེས་རབ། བར་སྟོན་ཤེས་རིན། བཙོད་ནམས་མེད་གེ། བར་སྟོན་བསམ་བཟང་། བར་སྟོན་གཞིན་བསམ། ཐང་
ནག་པ། བརྒྱས་མེད་། གཞིན་ཏུ་བཟང་པོ། གསལ་ཁང་པ་ཚོས་གྲགས། ཐང་སྐག་པ་གཞིན་རྒྱུ། རྒྱལ་མོ་

རོང་པ་ཆེན་པོ། བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་མངས་རྒྱལ་འཕེལ། འབྱམ་ཐུག་གསུམ་པ། སྐྱེ་པའི་དབང་ཐུག་
ཀུན་ཐོན་ལས་པས་བདག་ཀུན་པའི་འགྲུ་འབངས་ཆེས་དམན་པ་ལ་འགྲུ་རྩོན་གྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད་དོ།

འོ་ན་སྐྱེ་བའོ་ན་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཞབས་ལཔ་སྐྱེ་ཆེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་དབུ་མའི་ཆོས་རྒྱལ་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དབུ་མའི་ཆོས་རྒྱལ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མཐར་འཛིན་དང་སྐྱོས་
འཛིན་གྱི་དགག་བྱ་འགག་ནས་བསྐྱེད་བྱུ་ཅི་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་སྐྱོས་བྲལ་གྱི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་མཛད་ཀྱང་། དེ་
གཏན་ལ་འཕེབས་བྱེད་གྱི་ཐབས་ལམ་དབུ་མའི་བྱེད་ལས་འགྲུ་ཞིག་དང་། ཁྱད་པར་ལས་དང་པོ་པ་ལ་
ཡིད་གྱི་རྩོལ་བ་མ་བྱས་པར་གསང་བའི་གསང་གཞན་གཞན་བཅིངས་པས་རང་བྱུང་དུ་སྐྱོས་བྲལ་རྣམ་
ཀྱན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྣང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་དང་། དེ་རྟོགས་བྱེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་ཡོད་མེད་དང་། སྐྱོས་པ་དེ་
གཞི་གང་གི་(༡༠ ན)སྟེང་དུ་གཅོད་པའི་གཞི་དབུ་མའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགྲུ་ཞིག་ལ་ལས་སུ་
བྱེད་པ་ཡོད་མེད་དང་། ཆོས་ཅན་ཀྱན་རྩེ་བ་བདེན་པ་ལས་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་
ཞིག་གི་མིང་གིས་ཉེ་བར་བདགས་ནས་དེ་ལ་བདེན་གཉིས་རྒྱུང་འཇུག་གི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་གྱུར་
གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱུར་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འཇིག་པ་འདི་ནི་ཁོ་བོས་སུ་གོང་ཞིག་ནས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྩེ་
རས་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་རྩེ་ཟད་མཁྱེད་པས་བཤད་དུ་མ་སྟོབས་ལ། བྱི་ཞིག་ནས་དགོངས་པའི་
མཁྱེད་པ་ཉིད་སྟོལ་བས་འདིར་དཔྱིས་བྱིན་དུ་བཤད་དོ།

དེ་ལས་གཞན་དུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་ལ། རྩོད་པས། ཐལ་རང་སོགས་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་སྐྱའི་དབུ་མ་དེ་རང་སྣང་རྒྱ་ཤིང་ལྟར་སྣང་པོ་མེད་ཅིང་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དང་
གསང་སྔགས་ནས་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སྣང་འདུས་མ་བྱས་རྟག་པ་རང་བྱུང་རྟོན་
འབྲེལ་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་ལུགས་དེ་དག་གི་ལྟ་སྟོན་སྟོན་
བས་མ་གསུངས་པའང་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དོན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་རྩེ་བ་རང་
སྣང་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཞེན་ལྟ་ཐེལ་བའི་ཆེད་ཙམ་ལ་མན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་སྟོན་མ་
བྱེད་པ་བྱུང་རྒྱུ་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྣང་ཉིད་མཆོག་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཉིད་དེ་
རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྣང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ།

ཟི་ལུང་མཆོག་ལྟན་པས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་དབུ་མ་ལ་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་པ་གཅོད་པ་ན་གཟུགས་ནས་རྒྱུ་
མཁུན་གྱི་བར་ཡོད་མེད་མོགས་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་པ་གཟུགས་མེད་པར་དགག་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་།
སྒྲིབ་(༡༠ བ)པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་ཁྱད་ཡོད་དེ། ཡོད་མེད་མོགས་དེ་ལྟར་གང་ལ་དགག་གཞི་གཉིས་
མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་པ་ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྒྲིགས་པའི་སྒྲིང་པ་ཁྱད་ཅན་དེ་སྔགས་ཀྱི་ཐབས་ཟབ་མོས་
ཟིན་པའི་ཆ་ནས་སྔགས་ཀྱི་དབུ་མ་དང་། དེ་སྔགས་ཀྱི་ཐབས་ཟབ་མོས་མ་ཟིན་ཀྱང་གང་ལས་ཉམས་སུ་
སྒྲིང་བའི་ལྟ་བུ་དེ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་སྒྲིའི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་སྒྱུར་པ་ཅན་གྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་
ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བླ་མས་པའི་ཆོས་ཕྱི་མ་ནས་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ན་མེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ལུགས་འདི་ལ་རྒྱུ་ཆ་དབུ་མ་པ་ཞེས་ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེར་འདོགས་དགོས་ལ། འོད་
རྒྱུ་མ་སེམས་ཙམ་རྒྱུ་ཆ་ལྟན་པ་ཞེས་སེམས་ཙམ་པར་སྒྲུལ་བ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་མ་བདེན་རྒྱུ་ཆ་ལྟན་པ་ལས་
སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱུ་མ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་བདེན་
གྲུབ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཁྱད་པར་གཅིག་དང་། ཕྱི་དོན་ལ་བསྐྱོས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཆས་
གཞན་ཁས་མི་ལེན་པར་འདུལ་དང་། བར་ཤེས་པ་ལ་བསྐྱོས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཆས་གཞན་ཁས་ལེན་པ་དང་
མི་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གཅིག་དང་། ཡང་དག་མིན་པའི་ཀླན་རྟོག་གམ་གཟུང་རྒྱུ་མ་བདེན་གྲུབ་
ཁས་ལེན་པ་དང་། སྒྲིམ་ལྟ་བུར་ཁས་ལེན་པ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་གཅིག་དང་། སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་
སུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །འདིའི་ཆོས་
དབྱིངས་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་སྒྲིབ་པས་མེད་དགག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་པ་དེ་ལ་མི་བྱ་བར་སེམས་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་ལ་བྱ་ཁིང་། སེམས་ལ་འད་ཀྱན་རྫོག་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་ལ་བྱ་ལ། དེ་
གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་(༡༡ བ)གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྒྱུ་མ་ཤེས་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།
དེ་ལས་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཐོ་དོར་པ་ཆེན་ཐོ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཔུང་པ་ན་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་བྱལ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་དེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དཔུང་བཅོད་དུ་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
ནམ་ཅུང་ཟད་དཔུང་པ་ན་སྔགས་ཀྱི་དབུ་མ་ནི། རང་བཞིན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་རྟོ

རྩེ་ཐོག་པ་པ་དག་གི་རྣམ་པ་འབྱུང་གུ་རྩེ་བ་དྲུག་མ་མེ་ཤིག་ལ་བྱང་པར་གསུམ་ལྷན་གྱི་དེ་བོ་དང་། བདག་
 ཉིད་དང་། བྱང་པ་ཤེར་གྱུར་པ་དག་གིས་སྒྲུབ་སྒྲུམ་མེགས་མེགས་བྱ་རྣམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱེད་
 པ་ཤིག་དྲུག་མའི་གང་ཟག་དང་ཤེས་པ་ལ་ཤིགས་གྱུར་ཡོད་ལ། མ་དབྱེད་པ་ན་རྩེ་ལྟར་གསུམ་པ་ལྟར་
 པ་རྩོག་གོ། དེ་ལྟ་བུའི་དྲུག་མའི་གང་ཟག་དང་རྩོམ་གྱི་བྱེད་པོ་དང་བདག་པོའི་དེ་བོར་པ་རྩོག་གྱུར་གང་
 ཟག་དང་རྩོམ་གྱི་བདག་པ་དེ་ན་ནི་མེད་དེ། རྩོམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱེད་པའི་བདག་མེད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཁེས་ཟེར་རོ།

ཤར་ཅོང་ཁ་པ་མོ། སྤྱོད་གཤམ་ཤར་བཞག་མིན་པའི་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་བདེན་གྲུབ་གྱིས་
སྤོང་པའི་སྤོང་ཉིང་ལ་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་ལ་མཆོག་དམན་མེད་ཀྱང་། དེ་ལས་བྱུང་ཤེས་རབ་
མའི་རེག་བྱ་ཚོར་བ་དེས་ལྷ་བ་དེ་རྟོགས་བྱུང་ཡོད་མེད་ལ་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་ལམ་མཆོག་དམན་ཆེས་ཆེ་བ་
ཡིན་ན། མདོར་དེ་མེད་པས་དེ་ཇི་ལྷ་བར་རྟོགས་མི་རྒྱས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་སྤྱིབ་སྤོམ་ཡང་བཅོམ་མི་
རྒྱས་ལ། ལྷགས་ལམ་དུ་དེས་ཇི་ལྷ་བར་རྟོགས་ནས་ཤེས་སྤྱིབ་སྤོམ་ཡང་བཅོམ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། སྤྱན་མེད་
པའི་བྱང་ལྷ་བ་དུ་འཛོར་རྒྱ་བ་ལ་མདོའི་ལམ་ལ་(༡) བ)ལྷགས་ལམ་བསྟོན་མར་མ་བདེ་བ་ན་མདོ་ལམ་
ཁོ་ནས་འཛོར་རྒྱ་བར་མི་རྒྱས་ལ། གནད་འདི་ཅོང་ཁ་པ་ཉིང་འཇམ་དབྱངས་དང་མཇལ་ནས་ཀྱང་བྱིས་
དཔེན་པ་ལོགས་བསྟན་ནས་ལྷགས་དམ་ལ་སྤྱེད་ཆེན་པོར་ཤོགས་མ་ཐོན་གྱི་བར་དུ་ལྷགས་ལམ་བྱོན་པས།
ལྷགས་ལམ་རིམ་བརྒྱུམས་དུས་དང་རིམ་ལྷགས་ལ་སྟོན་བརྒྱུམས་དུས་གཉིས་ལྷགས་དམ་ལམ་རྩལ་རྩོགས་མ་
རྩོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས། ལྷགས་དོན་གྱི་རྩལ་ཁྱད་ཆིབ་མོ་རྒྱུམས་རིམ་ལྷགས་ལ་སྟོན་ཉིང་དུ་དབྱིས་བྱིན་
པའི་རྩལ་ཐོན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྤྱོད།

དེ་ལ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མདོ་རྒྱལ་གྱི་དབྱ་མ་མཐའ་དག་གིས་དགག་པར་བྱ་བའི་དོན་པོ་རྟག་ཆད་
 གྱི་མཐའ་ཆེན་པོ་འདི་གཉིས་ཡིན་ཏེ། འདིར་མ་འདྲུག་པའི་མཐའ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་སུ་
 གཉིས་དང་། ལྷགས་ལས་དེ་གཉིས་ཡིན་གྱི། རྒྱུར་གསུམ་དང་གཉིས་མེན་གྱི་རྒྱུར་གསུམ་གྱི་མཐའ་པའི་པོ་
 འདི་དང་བྲལ་ན་མཐའ་འཛིན་གྱི་རྟག་མ་རྒྱུར་བྱང་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱེད་ཅག་དངོས་སུ་
 གཞན་གྱི་དོན་དམ་པ་དེ་ན་པ་འདྲུག་མ་བྱས་རྟག་པ་ལ་བྱས་པས། དེའི་དབང་གིས་རྟག་པ་ལ་བྱ་བ་མེད་

པམ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་བཅུ་མས་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཆད་ན་དོན་
 དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ལས་བཅུ་མས་པའི་རྣམ་གྲོལ་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཆད་ན་འཁོར་བའི་ཆོས་
 གྲང་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བ་ཀྱན་ཚོལ་པ་ནི་དོན་དམ་མུང་འདས་ལ་འཁྱལ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 བྱུང་བར་འདོད་པ་གང་ཞིག་དོན་དམ་མུང་འདས་ནི་ཡོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཁྱད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་བྱུང་
 ཞིང་། མུང་འདས་མེད་ན་དེར་བསྟོས་ཀྱི་འཁོར་བ་ཡང་མེད་པས་ཆད་པར་ཁས་མི་ལེན་ཀ་མེད་དུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། དེ་(༡༢ བ)ལས་ཅིར་འགྱུར་སྟུང་ན། ཅི་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་དབུ་མའི་ཆོས་རྩལ་མཐའ་དག་ཏུ་རྟག་
 ཆད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུར་དུངས་སྒྲུང་སྟེ་དབུ་མའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐམ། དེས་སུ་དོན་
 དམ་བདེན་པ་མ་བྱས་པའི་རྟག་པ་དེ་དབུ་མ་མཆོག་གི་ལྷགས་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་ཤིང་། དེ་སྤངས་པའི་
 །ལྷགས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆད་པ་འདར་དོན་གྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁྱབ་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མཛད། འདོད་ན། མདོ་ལྷགས་ཀྱི་དབུ་མའི་གསུང་རབ་ཐམས་
 ཅད་ཏུ་རྟག་ཆད་མཐའ་ལྟར་གསུངས་པ་དོན་མེད་པ་ལས་དྲང་བའི་དོན་ཅན་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་།
 དང་པོ་ལྟར་ན། གསུང་རབ་དེ་དག་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་
 ལྟར་འདོད་དེ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་བཀག་པ་དེ་ཀྱན་ཚོལ་བདེན་པ་ལ་དགོས་ཀྱི། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་མི་
 དགོས་སྟུང་ན་ནི། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་དེས་རྟག་ཆད་དང་བཅས་པའི་ཆ་དོན་དམ་
 བདེན་པ་དང་། དེ་བྲལ་བའི་ཆ་ཀྱན་ཚོལ་བདེན་པར་བཞེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་མི་
 འཛིགས་པར་དམ་བཅའ་བ་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཏུ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་པ་ལས། སྟོན་པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་བྲལ་བ་དེ་
 ཀྱན་ཚོལ་བདེན་པར་འཛིག་བྱེད་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཡིན་ལོག་པའི་ཀྱན་ཚོལ་ཅུང་ལྟར་མི་
 རུང་ཞིང་ཤེས་བྱ་ལ་མི་མྱིད་པ་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བཞེད་དོ་ཞེས། ཁྱེད་འདོད་པ་དེ་ལྟར་བདེན་ན།
 སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནང་འགལ་སྟུན་མེད་པ་སྟེ་བཤོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་(༡༣ བ)ཚད།
 འདོད་ན། ཅི་ཁྱེད་ཅག་ཤུགས་རྒྱལ་པོའི་རིང་ལྷགས་ལས་གྲུབ་པའི་བདུད་རྩི་མཆོག་ཐོབ་པར་ཁས་འཆེ་
 བ་དེ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤུགས་ཐུབ་པ་འདི་མི་འཛིགས་པར་དམ་བཅའ་བའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་མ་

ཡིན་པར་ནང་འགལ་སྒྲུབ་པོར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་མེད་སྟེ་མ་ལོང་པར་གྱུ་བྱེ། སྤྱུ་ཁྱིའི་རིང་
 ལྷག་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འདྲུད་ཅི་མཆོག་ཐོབ་པ་དེ་གྲུབ་པའི་འདྲུད་ཅི་མཆོག་ཡིན་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བང་འགལ་མོགས་ཞོར་འཁྱུལ་སྒྲུབ་པའི་སྟོན་པའི་དག་གི་རྩེ་ལུ་ལྷགས་ནས་ཉམས་ལུ་བླངས་པས་ཐོབ་
 པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ལྷག་གིས་བྱེད་པའི་མཆོག་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལ་བྱའི་ལྷགས་འཛོལ་
 བྱི་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཡིན། གེ་མ་རྒྱུ་ལྷག་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྟོན་ཉིད་ཅེས་སྒྲུ་མེད། ཆོག་ཙམ་ལས་དོན་དུ་
 འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་གྲུང་ག་ལ་ཡོད་དེ། འདྲུས་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ལ་རྒྱུ་པ་ཡོད་ན་རི་མོང་གི་རྩའི་ཁང་
 བཟང་གི་ནང་དུ་ནམ་མཁའི་པདྨ་དང་ཞོར་བྱས་བརྒྱན་ནས་སྟོད་པར་གྱིས་ཤིག། དོན་དམ་པ་རྟོན་འབྲེལ་
 ལས་འདས་ན་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་རྒྱལ་བ་སྟེས་དང་བཅས་པ་
 དག་གིས་མཛད་པའི་ཚུགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆོལ་བ་རྟོས་ནས་འབྱུང་བའི་
 དོན་ཅན་ཡིན་པས་དོན་དམ་འདྲུས་མ་བྱས་དང་། རྟག་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་འདྲུས་བྱས་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་
 བ་རྟོས་ནས་རྟག་པ་དང་འདྲུས་མ་བྱས་པར་འཛོལ་དགོས་པས། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོན་འབྲེལ་མ་ཡིན་
 པ་ཡང་རང་ཆོག་གིས་རང་གི་དམ་བཅའ་ལྱན་སྦྱང་བར་བྱས་པ་དང་། དག་དོན་ཁྱོད་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་
 རྟག་པ་དང་འདྲུས་མ་བྱས་པ་དེ་མཛོན་རྩེས་གྱི་ཆོད་མ་གཉིས་ཀས་རྟོགས་བྱར་(13 ན)མི་འཐད་དེ། རྟག་
 པ་དང་འདྲུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱི་མཆོན་གྱི་ཆོས་རྟོགས་པའི་རྩེ་དཔག་ཡང་དག་ཡོད་གྲུང་དེ་ལྱའི་རྟག་
 མོགས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པ་དང་འདྲུས་མ་བྱས་པའི་རང་མཆོན་གྱི་ཆོས་ཡོད་
 པར་རྟོགས་ན་ལོག་ཤེས་ལུ་འགྱུར་ལ། ཁྱོད་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་འདྲུས་མ་བྱས་དང་རྟག་པ་ཞི་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཛོན་སྟུམ་ཆོད་མས་རྟོགས་ན་གཞལ་བྱར་ཡོངས་ལུ་གཞོད་
 པའི་སྟོ་ནས་རྟོགས་དགོས་པ་ལས། རྟག་པ་དང་མ་བྱས་པའི་ཆོས་མཛོན་སྟུམ་གྱིས་འཇལ་བར་མི་རྣམས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཛོན་སྟུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། མམ་མཁའ་མཛོན་སྟུམ་གྱི་བཟང་བྱར་མེད་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱོད་འདོད་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ལྷ་བྱ་ནི་ཐར་པ་འདོད་པ་གང་གི་འད་རྟོགས་བྱར་
 མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་སྤྱོད་རང་ལ་ཡང་དེར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་རང་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲིའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་

སྤྱི་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚན་པ་ཏེ། ཁོ་པོས་དོན་དམ་རྟོགས་བྱུང་མ་བྱུང་བར་རྟོགས་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་
 རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དངོས་ཚོས་མདོན་རྩེས་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མ་བྱུང་བ་ན་ནམ་
 མཁའ་འི་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆད་པར་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། ཁྱེད་གྱི་སྤྱིགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་རུང་ཞིང་། ཁྱེད་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཀླུ་རྩེབ་བདེན་པའི་སྒོ་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྒོ་ཡུལ་ལས་མ་འདས་
 པར་མེ་མོ་རང་རིག་གི་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཞུག་བྱུང་ཡང་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཞུག་བྱུང་
 དང་འཇུག་བྱེད་དུ་སོང་བ་ན་དེ་གཉིས་ཐུང་དམ་མ་ཐུང་། ཐུང་ན་འདུས་མ་བྱས་ལས་ཉམས། མ་ཐུང་ན་དེས་
 དེ་རིག་པར་རི་ལྟར་(༡༣ བ)འཇོག། ཁའི་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་དཔྱད་བཅོང་གྱི་ཡུལ་མིན་
 ནོ། །ཞེས་སྤྱི་ན། དོན་དམ་བདེན་པར་སྒྲིམ་ལྟར་རྒྱུ་པའི་ཡུམ་མོགས་ནས་བཞད་པས་དེ་རི་ལྟར་
 དཔྱད་དུ་མི་རུང་བའི་ཚོས་སྤྱི་གྲུབ། གང་སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་དཔྱད་བཅོང་གྱི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ལས། དཔྱད་བཅོང་གྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་ན།
 དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་དུ་འདེམ་མི་འགྲུབ་པས། ཁྱེད་སྤྱི་བ་དེ་ནི་རིགས་པ་མཐད་ལྡན་གྱི་དཔྱད་མ་བཅོང་བ་ན་
 ལན་འདེབས་གྱི་སྟོབས་པ་དང་བྲལ་བས་བདག་གིས་དོན་འདི་ལས་ཆ་མ་འཛུལ་ལོ། །ཞེས་དོན་གྱིས་འཕེན་
 པའི་སྤྱི་ཚིག་དུ་ཟད་དོ། །

འདོད་པ་གཉིས་པ་དེ་ཡང་མི་མཐད་དེ།

རྣལ་འབྱུང་པ་ཡང་སྒོ་ཁྱེད་གྱིས།

གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་གཅོད། །

ཅེས་འབྱུང་བས་དབུ་མའི་རིགས་པས་མེམས་ཅམ་རྣམ་བདེན་རྒྱུ་གྲུབ་པ་ལ་གྲགས་པའི་
 བདེན་གྲུབ་མོགས་སྟོས་མཐའ་མམས་ཅད་བཀག་ཟིན་པའི་རྩེས་ལ། སྤྱིར་མེམས་ཅམ་པའི་ནང་གསེས་གྱི་
 མཐའ་ལྟ་ཞིག་དབུ་མའི་དོན་དུ་དལ་བ་ཆེན་པོས་བསྒྲུབས་ན། དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་ལས་ཆེས་མི་
 རིགས་པར་སྤྱི་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེམས་ཅམ་པ་ཞིག་མདོ་སྤྱོད་པས་འདོད་པའི་ཕྱི་དོན་གྱི་
 ཁྱེད་པར་མ་ལུས་བཀག་པ་ཟིན་པའི་རྩེས་ལ། སྤྱིར་རྣམ་རིག་མིན་པའི་ཕྱི་དོན་གྱི་གཞུགས་ཞིག་མེམས་
 ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དལ་བ་ཆེན་པོས་བསྒྲུབས་ན། དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་པའི་མེམས་ཅམ་པ་ལས་མཚར་ཆེ་བ་ཅི་

ཞིག་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། ཁོས་ན་ཁྱེད་ཀྱི་དབུ་མེམས་ཀྱི་འབྲེད་བྲེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་ཅི་གཏང་ས་
གཏོང་ཚུགས་པའི་ལྷ་བྱའི་ཞེས་མེད་བཞིན་དུ་ཁ་ཞེ་མ་མཐུན་པའི་ཟོལ་ཚོག་དམ་པའི་ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་
འབབ་ཞིག་བཟོད་པར་ཟད་དེ། (༡༢ ན)ཁྱད་པར་འབྲེད་བྲེད་པར་པ་གཉིས་མེམས་ཙམ་རྒྱུ་བདེན་ཐུན་
ཀྱི་ཁྱད་པར་དབུ་མེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྲེད་བྲེད་དུ་སྒྲུབ་པས། གྲུབ་མཐའི་རྒྱུ་གཞན་མངས་རྒྱུ་ཀྱི་
བསྐྱན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་ཚུལ་བཞིག་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་པར་དགའ་བའི་བཀྱི་བ་མིན་པར་
འཁུམས་ཏེ། མེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་པའི་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཞེས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུ་ཟད་
ཀྱང་མ་བཤད་པར་དེའི་ཁྱད་པར་འབྲེད་བྲེད་མིན་པ་དུ་མ་དེའི་ཁྱད་པར་འབྲེད་བྲེད་དུ་བཀོད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཏེ་ཁྱད་པར་འབྲེད་བྲེད་དེས་དེ་གང་ཞེ་ན། མེམས་ཙམ་པས་མེམས་དང་ཞེས་པ་དང་རིག་པ་དང་
སྤྱོད་པ་མཐུན་པ་དང་ཡེ་ཞེས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྒྱུ་གངས་པ་ཞིག་དོན་དམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་
ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་ལ། ཞེས་བྱ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་འཛིན་ན་རྟག་ཆད་
ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་དེ་ལས་ཐུལ་དུ་བྱུང་བར་སྒྲུབ་པ་དེ་དབུ་མ་པའོ།
མེམས་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་པར་འདོད་པ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྒྱུ་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་བྱུང་
བ་ནི། དང་པོས་བྱི་དོན་ལ་བཞུགས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པས་དེར་བཞུགས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་མེམས་
ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་ནང་ཞེས་པ་ལ་བཞུགས་པའི་དོན་ཀྱི་རྒྱུ་པའི་གཟུང་འཛིན་ཐུག་གཞན་ཁས་ལེན་ལ།
གཉིས་པས་དེ་ལྟར་ན་ནང་ཞེས་པ་ལ་བཞུགས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཐུག་གཞན་ཁས་སྤངས་པས་ཚེས་ཀྱི་
བདག་མེད་མི་འབྱུང་བས་རྒྱུ་པ་དེ་དག་སྒྲུབ་ལྟར་བཞུན་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ནས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་
སམ་རྒྱུ་ཞེས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་པར་སྒྲུའོ། ཁོའི་དང་པོ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གངས་
མཉམ་པ་དང་། སྒྲ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་གསུམ་བྱུང་ལ། གཉིས་པ་(༡༣ བ)ལ་ཡེ་ཞེས་དེ་ལ་གཟུང་
འཛིན་གྱི་རྒྱུ་པས་མ་གོས་ཀྱང་། དེ་ལྟའི་ཀུན་མཁུན་ཡེ་ཞེས་ལ་ཡུལ་སྤང་མི་སྤང་ལས་ཏི་བཅས་རྒྱུ་
ཐུན་དང་། ཏི་མེད་རྒྱུ་ཐུན་པ་གཉིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། མེམས་རིག་པ་ཞེས་པ་སྤྱོད་མེས་དོན་གཅིག་མིང་
གི་རྒྱུ་གངས་པར་བཟོད་པ་ལ་མེས་པའི་ཚེས་འགའ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཐོགས་ལ་མེམས་ལ་
འཆར་བའི་རྒྱུ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་ཙམ་གྱིས་དབུ་མར་འཛིན་བྱེད་ཡང་དག་པར་ཅིས་འགྲོ་བུ། ཚེས་ཐམས་

ཅད་བདེན་པ་མོགས་སྒྲིལ་པ་དང་བུལ་བས་དབུ་མ་དེར་མ་གྲུབ་ན་ནི་རྣམ་པ་དེར་སྒྲིལ་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་དེ་
མི་འགྲུབ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་མ་སྒྲིལ་ན་ནི་རྣམ་པ་ཙམ་དེར་སྒྲིལ་པས་ནི་དབུ་མ་པར་
མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དབུ་མེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་ས་ཚུགས་དག་པར་བུམ་པའི་དོན་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལས་ཐེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་པའི་ཁྱད་པར་འཛོག་རིགས་པར་འགྱུར་
ཏེ། ཁྱིད་ཀྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་དེ་འདིར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་ཐུན་པ་དབུ་
མར་སྒྲིལ་པས་རང་ཆོག་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཞེན་དོན་དུངས་སྤང་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

འོན་རྣམ་ཐུན་པ་དེ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་བཞི་གང་དུ་སྟངས། དབུ་མར་སྤྱད་དོ་སྒྲིལ་ན། འོན་ཁྱེད་དབུ་མའི་
དབྱེ་པར་དེ་མི་འདྲིན་པར་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་དེ་ཐེམས་ཙམ་པའི་དབྱེ་པར་འདྲིན་ཅིང་། དབུ་མ་པའི་དབྱེ་
པར་མདོ་ཐེ་སྦྱོད་པ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ། གྲགས་ཐེ་སྦྱོད་པ་རྣམས་འདྲིན་པར་བྱེད་པས། ཐེམས་ཙམ་པའི་
དབྱེ་པར་རྣམ་ཐུན་པ་བཀྲངས་ནས་སྤང་དེ་བུམས་མགོན་བཞེད་པའི་དབུ་མ་ཁྱད་པའགས་མོ་ཞེས་སྒྲིལ་པ་
ལས་མི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྤྱིར་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་བུམས་མགོན་ལ་མངས་རྒྱས་ལུ་ཁྱད་པར་(༡༥
ན)མེད་ཀྱང་ཞིང་འདིརི་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེས་དབུ་མེམས་ཀྱི་སྒོལ་འབྱེད་དུ་སྒྲུབ་
དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལུང་བསྟན་པས། ཞིང་འདིརི་བསྟན་པ་ལ་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་ཐེས་འབྲངས་
ཀྱི་དབུ་མ་དང་རེས་པར་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་བུམས་མགོན་ལུགས་ཀྱི་དབུ་མ་
མོགས་རྟོག་བརྟགས་མང་དུ་སྒྲུབ་ན་པར་སྤྱི་ཞིག་ཡིད་ཆེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཐེམས་ཉེ་སྒྲིལ་བརྒྱད་ཀྱིས་
བཞེད་པའི་དབུ་མ་བརྒྱད་དང་། བསྐྱལ་བཟང་གི་མངས་རྒྱས་སྟོང་གིས་བཞེད་པའི་དབུ་མ་མ་གཅིག་པ་
སྟོང་ལ་མོགས་སྒྲུག་མེད་དུ་འཛོག་རིགས་པར་འགྱུར་རོ།

ཁྱེད་ཀྱི་གཟུ་ལུམས་ལུ་བུམས་མགོན་བཞེད་པའི་དབུ་མས་དབུ་མའི་གོ་མི་ཆོད་ན། སྒྲུབ་བཞེད་
པའི་དབུ་མས་ཀྱང་དབུ་མའི་གོ་མི་ཆོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇུགས་པ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་དེ་
ནི། འོན་སྟོན་པས་ཉན་རང་གི་ཐོག་པ་གསུངས་པ་དེ་འང་ཐོག་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཐོག་པ་ཡིན་པར་
མཚུངས་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་རྟོགས་པའི་མངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འཛོམ་
མེད་སྒྲུབ་པའི་ལྟ་བུ་ལ་འང་དེང་མང་མཆོག་དུ་བརྟགས་པའི་སྤྱི་པོ་དག་མཐོང་བ་སྤྱིརི་ནོར་ཅན་མ་ཡིན་

པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བསྐྱུ་ན།

ཡང་རྒྱུ་ཇུན་པ་དེ་དབུ་མེམས་གཉིས་ཀར་བཞག་ཆོག་སྟེ། དབུ་མ་པར་འཛོག་པའི་ཆོ་རྒྱལ་འཕྲོར་
 སྐྱོད་པའི་དབུ་མ་དང་མེམས་ཅམ་པར་འཛོག་པ་ན་རྒྱུ་ཇུན་པར་འཛོག་གོ་ཞེས་དྲིན་ན་པར་མི་རུང་སྟེ།
 ཁྱེད་རྒྱལ་འཕྲོར་སྐྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ན་དོ་བོ་ཉིད་མེད་སྐྱུའི་སྐྱོབ་དོན་ཞི་འཆོ་སོགས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དབུ་མེམས་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་ཡིན་པར་སྐྱུ་ན་ནི་མངས་རྒྱལ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱུ་བ་བཞིའི་གྲངས་
 དེས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་(༡༥ བ)པའི་ཕྱིར།

ཡང་རྒྱུ་ཇུན་མེམས་ཅམ་པ་མིན་ཀྱང་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་ན་མེམས་ཅམ་རྒྱུ་པ་དེན་ཇུན་ཅམ་འདྲོན་
 དགོས་གྱི། དབུ་མ་རྒྱུ་པ་དེན་ཇུན་ཅམ་མི་འདྲོན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མེམས་ཅམ་པ་མིན་བཞིན་མེམས་ཅམ་
 པར་འདྲོན་དགོས་པ་དེ་ཁྱེད་ཅག་ཉིད་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་རྒྱུ་ཇུན་པ་རང་ལ་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱུང་
 བ་དེ་མི་འདྲོན་ཀ་མེད་ལ་གཞན་གྱིས་གཏད་པ་འཇམ། རང་གིས་དེ་ལྟར་མི་འདྲོན་ན་མ་བདུབ་པ་ཆེན་པོ་
 བྱང་ནས་དེར་མི་འདྲོན་པ་གང་ཡིན། དེ་དེ་མིན་བཞིན་དེ་དེའི་དབྱེ་བར་བགྲངས་པས་དེར་འགྱུར་རམ་མི་
 འགྱུར། འགྱུར་ན་ཁྱི་ར་མིན་བཞིན་ཁྱི་རའི་དབྱེ་བར་བགྲངས་པས་ཁྱི་རར་འགྱུར་པར་མཚུངས། མི་
 འགྱུར་ན་དབྱེ་བར་བགྲངས་པ་པར་དོན་མེད།

ཡང་རྒྱུ་ཇུན་པ་དེ་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་དོ་བོ་ཉིད་མེད་སྐྱུ་ལས་མཆོག་གམ་དམན་པ་འཇམ་མཉམ་པའི་
 དབུ་མ་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་དེ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱོབ་དོན་བཟང་པོའི་ཞབས་གྱིས་ལུགས་དེ་རྒྱལ་འཕྲོར་གྱི་
 ས་གསུམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱོས་མཆོན་ལྷག་མར་ལུས་པས་དེ་ལེགས་པར་བཀག་ནས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
 སྐྱུའི་དབུ་མ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་འཕྲོར་གྱི་ས་བཞི་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དེ་དེ་ལས་མཆོག་མ་ཡིན་
 པར་གྲུབ་པོ། །དེར་མ་ཟད་བདེན་གྲུབ་སྟོན་པ་དབུ་མ་མཆོག་ཡིན་ན་ཀྱང་སྐྱོབ་དང་བྱམས་མགོན་གྱིས་ལྟ་
 ཞིག་ཀྱན་སྒྲོག་བསྐྱར་བ་དབུ་མའི་མཆོག་ཏུ་བསྐྱུགས་པ་དེ་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་དེ་དབུ་
 མ་མཆོག་ཏུ་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཀྱང་སྐྱོབ་དེ་ལྟར་གསུང་རྒྱུ། །བྱམས་མགོན་དེ་སྐྱོད་མི་གསུང་སྐྱུ་ན། །བྱམས་པས།

ཞེས་བྱ་བམས་ཅད་རྒྱུ་ཀྱང་སྐྱོར་པ་ཞེས། །

ཞེས་སྒྲིང་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་འགོ་མ་པར་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་བདེན་གྲུབ་དབུ་མ་མཚོག་
ཡིན་པར་ག་ལ་བསྐྱབས།

གཉིས་པ་(༡༦ ཀ)དེའི་ཞེན། འོ་ན་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྒྲིབ་དབུ་མ་ལས་དམན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་སྒྲིབ་
ལས་འོས་ཅི་ཡོད། ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་སྒྲིབ་པའི་དབུ་མ་པར་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆུ་ཆ་ལ་འབའ་ཞིག་དེར་སྒྲིབ་ཅི་དགོས་ཏེ།
ཕྱི་ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཕྱེས་ཕྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་པ་དབུ་མ་དང་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་པར་
རིགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལྟར་ན། དེ་དང་དེ་མཚོག་དམན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་མ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པའི་དབུ་མ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པའི་དབུ་མར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་
པར་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རེ། །དག་དོན་རྒྱུ་ཆུ་ཆ་དབུ་མར་མི་གནས་ཏེ། དབུ་མར་གནས་ན་རང་གི་གོང་ན་
གྲུབ་མཐའ་གཞན་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་། ཕྱི་ནང་གི་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་གཞོད་པ་མི་འཇུག་པར་
གྲུབ་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲོང་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་འཐད་པ་ལ་དངོས་པོར་སྒྲིབ་
སྒྲིབ་ཀྱང་གཞོད་པས་བཞི་པར་མི་རྟེན་ལ། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་བཞིན།
དེའི་ཚུལ་བཞིན་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ཆ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཤེས་རིག་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་གང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དབུ་མ་རྒྱུ་ཆ་ལས།

འདི་ལྟར་གང་ལ་རྒྱུ་ཆ་པ་མེད། །

དེ་ལ་དེ་ཤེས་ཡོད་མ་ཡིན། །

བདེ་བ་མིན་ལ་བདེ་མོགས་དང་། །

དཀར་བ་རྒྱུ་ཆ་ལ་མི་དཀར་བཞིན། །

ཅེས་དང་། ཐེམས་འགྲེལ་ལས།

རིག་པོས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ན། །

རིག་བྱ་མེད་པས་རིག་བྱེད་མེད། །

ཅེས་དང་། རྣམ་ཐུག་པ་རང་ཡང་། གཞུང་པ་མེད་ན་དེར་འཛིན་ ་ད། ཅེས་སྒྲུབ་དང་འགའ་ཞིང་།
གཉིས་སྒྲོང་གི་ཤེས་པ་ཤེལ་གོང་འདྲ་བ་ལ་ནི་དམིགས་བྱེད་མེད་དེ། རྒྱུན་ལས། རྣམ་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་
(༡༦ བ) གྱིས། ཤེས་དེ་ཡང་ནི་མེད་པར་འགྱུར། ཤེལ་གོང་དག་པ་འདྲ་བ་ཡི། ཤེས་པ་རབ་དྲ་ཚོར་བ་
མེད། ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྒྲོང་བ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་དེ། མེད་ན་འཁོར་འདས་གང་ཡང་འབྱུང་
བའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ན། འོན་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་དེ་འབྱུང་ན་གཞུང་འཛིན་གྱི་ཐུག་སྒྲུང་འདི་དང་དོན་
དམ་བདེན་གྲུབ་གཉིས་དེ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་དེ་སྒྲུང་འབྲེལ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་རི་བོང་གི་རྩ་
ལས་ཀྱང་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཡོད་ན་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་དེ་འདྲ་གཞུང་འཛིན་གྱི་ཚེས་ལྟར་ཐུག་
པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའམ་འབྲས་བུ་རྒྱུད་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་པོས།

ཁ་ཅིག་ཤེས་རབ་རྩལ་གྱིས་ནི།

གཞུང་པ་སྒྲོང་པར་རབ་ཤེས་ཀྱང་།

འཛིན་པ་ཐུག་སྒྲུབ་པར་བསྐྱ།

ཞེས་རྣམ་བདེན་པ་དང་།

ཁ་ཅིག་ཚེས་ཀྱན་རང་རིག་ལུས།

སྒྲ་ཚོགས་བདགས་པས་རྣམ་པར་དཔེན།

དཔེར་ན་རྩི་ལམ་ཉམས་སྒྲོང་བཞིན།

གཉིས་མེད་ཡི་ཤེས་གྲུབ་པར་འདོད།

ཅེས་དང་།

མེས་ཉིད་སྒྲོང་མེད་མཁའ་འདྲ་བ།

དོན་དམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འདོད།

ཅེས་རྣམ་ཐུག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་དབྱུང་མ་མིན་པས་དེ་ཉིད་མི་མཐོང་བ་ནི་རིམ་ལྗང་།

ལྟག་མ་ཀྱན་ལས་རྣམ་གྲོལ་བའི།

དོན་དམ་འཇམ་དཔལ་མཐོན་སུམ་མིན།

ཅེས་དང་།

རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་པའི།

ཆོས་དབྱིངས་འཇམ་དཔལ་མཐོང་བ་མིན།

ཞེས་འབྲུང་བས། གཞུང་འཛིན་གྱི་དོན་གྱི་ངོ་ཁྲོད་འཛིན་པ་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་སམ་རིག་པའི་
དོན་ལ་ཞུགས་པས་ཤེས་ཙམ་དེ་ལ་ཡོ་ཤེས་སུ་བདགས་ནས་དེ་དོན་དམ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་སྒྲོམ་པ་དེས་
འཇམ་དཔལ་ཏེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་སོ།

ཁྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་(༡༧)ན་སུ་བདགས་ནས་དེ་ཡོད་པར་སྒྲོམ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་
དམ་ཡོད། ཅེས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་གཞུང་། ཞེས་བྱས་ཀྱི། ཡོ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཏུ་ཡོད། ཅེས་པ་
རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་གཞུང་། ཞེས་མི་འབྲུང་བས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་སྒྲུབ་དབུ་མ་པར་
གྱུ་བ་ལོ་ཞེས་སྒྲིང་པོ་མེད་པའི་སྒྲུབ་དེ་ཆེས་བསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྣམ་ཐུན་པས་
ཡོ་ཤེས་སམ། ཆོས་དབྱིངས་དང་། ཡང་དག་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་གང་
ཏུ་བདགས་ཀྱང་། དེ་བདེན་གྱུ་བ་པར་ལྟ་བ་དེ་ནི་མེས་ཙམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེས་
ཙམ་པ་ནི་མེས་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོངས་གྱུ་བ་ཏུ་སྒྲུབས་ཁྱེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དབུ་མེས་འབྱེད་བྱེད་དང་པོ་དེའང་འབྱེད་བྱེད་ཆེས་མོངས་ནས་སྒྲུབ་པར་ཟད་དེ། གཞན་འཇིག་
རྟེན་འདིར་བསྐྱན་བཅོས་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་མེས་ཙམ་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འདོད་
པས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་པའི་དབུ་མའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་དབུ་མ་པར་མ་རྒྱུད་དོ་ཞེས་
རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་མེས་ཙམ་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་བདེན་གྱུ་བ་པར་ཁས་ལེན་པ་
མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི་རང་གི་དམ་བཅའ་ཉེས་པས་ཉེས་པ་ཏུ་མ་ཁར་བྱུང་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར། རྒྱུ་གྱི་ཚོག་རྒྱུ་རྒྱུ་གྱིས་སྟོང་དགོས་བྱུང་བ་འདི་ནི་ངོ་ཚ་མེད་པར་མ་སྒྲུབ་སམ། དེས་ན་མེས་
ཙམ་གྱི་གཞུང་ལ་ལར། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། ལ་ལར་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་དང་། ལ་ལར་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་དང་། ལ་ལར་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྟོང་དེ་གི་པ་ཞེས་མོགས་མཐའ་ཁྲུག་པར་

འབྲུང་ལ། དེ་ལྟར་འབྲུང་བའི་གནད་ཅི་སྒྲུབ་ན། རྒྱ་ཞེས་པ་(༡༧ བ)ཤེས་པ་འཇམ་མཁའ་ཉི་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་འཇོག་
 པ་དང་། མི་རྒྱ་ན་དང་པོ་རྒྱ་ན་ཞེས་འབྲུང་བ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཤེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་
 ཤེས་པ་དང་། རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལོགས་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་ཀྱིས་སྤྱར་བ་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་ཙམ་པ་
 འདོད་པའི་ཤེས་པ་མཇམ་ཤེས་པ་ལ་རྒྱམ་ཤེས་ཞེས་དེས་བཟུང་གི་སྒྲུ་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་། དབུ་མ་པ་འདོད་
 པའི་ཤེས་པ་མཇམ་ཤེས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་སྤྱོད་དགོས་པའི་དེས་གཟུང་གསུང་རབ་དང་སྒྲུ་རིག་ལོགས་
 འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་རྒྱམ་ཤེས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་དོན་ཙན་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱམ་ཤེས་ཀྱི་
 སྒྲུ་དོན་ཙན་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་སྒྲུ་དོན་འཇུག་པ་གཏན་འགའ་བཞེ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གནས་སྤྱོད་ཀྱི་
 ཤེས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་རྒྱམ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་ནི་ཁོ་ཤོ་འང་མི་སྒྲུ་མོད། ཡང་རྒྱམ་
 རྒྱུ་པས། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱམ་ཤེས་མིན་ཏེ། རྒྱམ་ཤེས་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བ་
 གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི་རང་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བསྒྲུབ་པར་
 ཟད་དོ། །འོན་ཀྱང་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཙན། རྒྱམ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འོད་གསལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱད་པ་མེད་དོ། འོད་གསལ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡང་མིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་པ་བྱུང་མིན་པ་གུ་བཏུ་རྒྱུ། ཤེས་པ་མིན་ན་འོད་གསལ་གྱི་ཤེས་པ་ཚོས་ཙན། ཤེས་པ་
 ཤོར་ཐལ། དོད་པོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། ཤེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཁྱེད་ལྟར་ན་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་
 པས་ཚོས་ཉིད་མཉམ་གཤག་སྤྱང་བཅས་སུ་འདོད་པ་དང་། ཀུན་མཁའ་ཉི་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་རྒྱལ་མཁའ་ཉི་ཤེས་པ་
 བཤད་དེར་རྒྱམ་ཤེས་ལས་ཡེ་ཤེས་མེད་(༡༨ བ)པར་སྒྲུ་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཙན་གཉིས་སྤྱོད་ཙན་
 ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འགའ་པའི་ཕྱིར། འབྲེད་བྱེད་བཞི་པའང་འབྲེད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་
 དེས་ཏེ། ཤེས་པ་ཙམ་རྒྱམ་རྒྱུ་པས་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བདགས་ལས་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་སྤྱོད་པས་མི་
 ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་མ་པའི་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། ཁྱེད་རྒྱམ་རྒྱུ་པས་གང་སྤྱོད་དབྱིངས་སུ་བཤད་པ་
 འགའ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བདགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྱང་
 བའང་སྤྱོད་བདགས་ཡིན་པས་ཚོས་དབྱིངས་སུ་འགའ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་པ་དེའི་སྤྱང་བ་ཡིན་པར་
 འགའ་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། རྒྱམ་རྒྱུ་པས་གང་སྤྱོད་དབྱིངས་སུ་བཤད་པས་དབུ་མ་པ་ཡིན་པར་སྒྲུས་

པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་རྣམ་ཐུན་འདོད་པའི་དོན་དམ་བདེན་གྱི་པ་དེ་ཡིན་ནམ། དབུ་མ་པས་འདོད་པའི་སྤོང་
 ཉིད་མེད་དགག་དེ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གྲུ་ཁ་པས་ཆོས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ལ་དབུ་མའི་དྲི་ཚམ་ཡང་མི་
 བྱོ་བར་ཟད་དེ། དེ་དག་གི་ལུགས་སུ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་ངོ་ན་དོན་དམ་བདེན་གྱི་
 སྤང་བ་འགའ་ཡང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མེད་དགག་སྤང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མིན་
 པའི་ཕྱིར་གཉིས་མེད་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བར་ག་ལ་ཡོད། ཟུང་པར་རྣམ་པ་བདེན་ཐུན་གྱི་ལུགས་འདི་ནི་ཞོར་
 བ་མེད་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་དོ་ཤེ་ཐོག་པ་སྤྲོད་མེད་པར་ཆོས་ཆེར་བཀག་པ་ལས་བསྐྱུ་བས་པ་ཅུང་ཟད་
 གྲང་མེད་དེ། ལུགས་ཀྱི་ཐོག་པ་སྤྲོད་མེད་པར་འཇུག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གཉིས་སྤང་མེད་པའི་ཡོ་ཤེས་
 དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་བདེན་པར་མིང་བདགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ན་
 རྩེ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཅན་(༡༥ བ)མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཡོ་ཤེས་མཆོག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་
 ཀྱི་ཆོར་བ་དགའ་བ་དང་། ཆགས་པ་ཆེན་པོ་དང་། མཆོག་གི་རྒྱ་བ་ཅན་གྱི་དབྱུགས་དང་ལྷན་ཅིག་པ་དང་།
 དེ་ལྟ་བུའི་ཡོ་ཤེས་རྣམ་བཅས་དེས་རིགས་ལྡན་མ་མཆོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 མེས་ཀྱི་ཐོག་ལེ་དང་དྲི་རྒྱའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། མཆོག་གི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མཐོང་བ་
 ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱད་པས་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱིར་ཆོད་དང་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། སྤྱི་བ་པ་གཅོད་བྱེད་ལམ་བདེན་གྱི་ངོ་བོར་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ཡུལ་རྣམ་
 པ་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པར་བཤད་པ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་བཤད་དགོས་པ་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱག་ན་དོ་ཤེས། ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པ་དགའ་བའི་རང་བཞིན། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་སྤངས་
 པ། དོ་ཤེ་འཛིན་པ། དབྱུགས་ཆེན་པོ། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ། ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡོ་ཤེས་རང་རིག་པ། ཡུལ་དང་དབང་པོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པར་
 གྱུར་པ། ཞེ་བར་གཏུམ་མོ་འབར་བས་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྤྱོད་མཆོད་བསྟེན་པ་དེ་དབྱལ་པའི་རྩེ་བ་བཟུ་
 བའི་བདུད་རྩི་འཛིག་པ་མེད་པས་སྤེད་དུ་འགོ་བ། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་
 པའི་སྤྱུ་ལེ་གྱུ་ལེ་དང་རྩྭ་ལེ་གོ་དང་བྲལ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་སྤངས་པ། ལུགས་
 བསྐྱེས་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། སྤྱི་མའི་བཀའ་གྱི་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་

ཐུ་རོལ་དུ་གྱུར་པ། སྤིང་པ་དང་ཐུ་རྩ་འདས་པ་ལ་རབ་དུ་མི་གནས་པ། སྤིང་ཆེ་དང་སྤྲོང་པ་ཉིད་དབྱེར་
 མེད་པ། དཔལ་པ་ནས་དྲོ་ཆེན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་བར་མ་(༡༩ ཀ)ཆད་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 ཐིག་ལའི་གཟུགས་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཆགས་པ་ཆེན་པོ། དབྱུང་མ་མཆོག་གི་དབྱུགས་འདིས་རྟག་དུ་རིགས་
 རྩལ་མ་མཆོད་བྱ་ཞེས་པ་འདིར་རིགས་ལྡན་མ་ནི་ཨ་མ་རྩ་དྲི། དྲོ་ཆེ་མག་མོ་སྤྱི་པ་མེད་པ། གཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པ་སྤངས་པ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་ཚོགས་ཟད་པར་བྱེད་པ་མོ། མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཚོགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཟད་པར་བྱེད་པ་མོ། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་འཕོ་བ་ལས་འཆིབ་སྒྲེར་བ་མེད། ཉེ་ནི་དྲོ་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་མ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལུག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རོལ་དུ་བྱིན་པ། སྤྲོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་
 བཞིན་ཉིད་དང་། རིགས་ལྡན་མ་དང་། བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱུང། རིགས་ལྡན་མ་དེ་ལ་མཆོག་དུ་མི་
 འགྱུར་བའི་བདེ་བ། འཛིན་པ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལའི། རླབ་ལུ་བའི་ཆགས་པ་ཆེན་པོ།
 དབྱུང་མ་མཆོག་གི་དབྱུགས་དེ་ཆུ་དང་བཅས་པ། རིགས་ལྡན་མར་ཡང་དག་པར་གྱུར་པའི་ཐབས་དེས་རང་
 གི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་མཆོད་པར་བྱུང། ཞེས་པ་སྟེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་སེམས་དང་། ཤེས་པ་དང་།
 ཤེས་བྱ་དང་། སྤྲོང་པ་དང་། སྤིང་ཆེ་དག་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་བྱུང་ཞེས་པ་དེས་པའི་དོན་ནོ།
 རྟག་དུ་མཆོད་བྱ་ཞེས་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གཙང་བའམ། མི་གཙང་བའམ། ལངས་པའམ། འདུག་པའམ།
 གཉིད་ལོག་པའམ། ལུས་དང་དག་དང་སེམས་བྱ་བ་ལ་གནས་པ་ན་མཆོག་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ལ་
 རྩལ་སུ་ཆགས་པ། ཐུ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དགའ་བ་དང་བྲལ་བ།
 མཆོག་གི་དབང་(༡༩ བ)པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལུལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཞེས་པ་
 དབྱུང་མའི་དབྱུགས་ཀྱིས་རིགས་ལྡན་མ་མཆོད་པའི་ཆོག་། འཛིན་རྟོག་ལས་འདས་པའི་བདེན་པས་ལུག་རྒྱ་
 ཆེན་པོའི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་མོ། ཞེས་འབྱུང་ལ། ཡང་རྣམ་མེད་ཀྱི་ལེ་
 ཤེས་ནི་དེས་པའི་དོན་དུ་མི་རིགས་དེ། རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་གྱི་ལེ་ཤེས་ཉིད་ལ་ཆེར་བཟུགས་ནས་དེས་དོན་དུ་
 འཛིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དེར། རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་རྣམ་པ་མེད། ཚེས་པ་ལ་སོགས་པ་དྲོ་ཆེན་ཆོག་གི་དེས་པའི་དོན་ནི། འདིར་

རྣམ་པ་ཀུན་ལྟན་རྣམ་པ་མེད་ནི་རྒྱ་སྟེ་མོ་མོར་སྤྱད་པས་གང་ཞིག་མཐོང་བ་དངོས་པོ་བུམ་པ་དང་སྒྲུམ་པ་
ལ་མེགས་པ་བྲ་ཐབ་པ་དང་མཛུངས་པར་སྤྱང་པའོ། །རྣམ་པ་ཀུན་ལྟན་ཞེས་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་མ་
འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ལས་ཞེས་པའོ། །རྣམ་པ་མེད་ཅེས་པ་རྟལ་ཐ་རབ་གྱི་ཚོས་ཉིང་
ལས་འདས་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིང་ལས་མོ། །གང་གི་ཕྱིར་བཀའ་པ་དང་མ་བཀའ་པ་འི་མིག་གིས་
རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་མ་ཡིན་ཅིང་། གཟུགས་ལས་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ལ། མིག་གིས་རྟོགས་པ་མ་
ཡིན་ཅིང་། མིག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཀུན་ལྟན་རྣམ་པ་མེད་ནི་རྒྱ་སྟེ། ཞེས་
རབ་གྱི་ཐ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་སྤྱང་བ་ཉིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོག་དང་ལྟན་པའོ། །

ཡང་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཁམས་གསུམ་པ་མ་ལུས་པ་ཞེས་རྒྱུའོ། །དེ་ལས་སྤྱུལ་པའི་
འབྲས་པུ་མཚོག་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་བཅུ་དྲུག་བྱེད་བྱེད་ཐེག་ལེ་འཆང་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་གྱིས་ཞེས་རབ་ལེ་ཞེས་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། རྣམ་མེད་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུན་
མོང་མིན་པའི་རང་ལུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་འཇུག་(༣༠ རྟེན)པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཁོ་རྟེན་གསུངས་གྱི། ཡེ་ཞེས་
དེའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རང་ལུལ་ལ་རྣམ་པ་མེད་པ་ལེགས་པར་བཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཐུགས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཐེག་པར་རྣམ་ལྟན་གྱི་སྤྱོད་ཉིང་རྟོགས་པའི་ལེ་ཞེས་སྤོམ་པ་ལས་ཀུན་
མཁྱེན་གྱི་འབྲས་པུ་ཐོབ་པར་བསྐྱབ་ནས་རྣམ་མེད་གྱི་སྤྱོད་པའི་ཞེས་པ་ཙམ་གོམས་པས་དེར་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེས། བཅོམ་ལྟན་འདས་རྩི་རྩིང་པོས་ཀྱའི་རྩི་རྩིང་འགྲེལ་པར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཚོག་ལྟན་པའི།
སྤྱོད་ཉིང་དང་པོར་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ལམ་ལས་ནི་སྤྱོད་རྩི་ཕྱིས། །འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་འབྲས་པའོ། །ཞེས་དང་།
ཁྱད་པར་ཐེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱུན་པས་རྣམ་ཞེས་ལ་རྣམ་པ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། གཉིས་མེད་གྱི་ལེ་ཞེས་ལ་
རྣམ་པ་དམིགས་པ་དང་སྤྱང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་པར་མི་འཐད་དེ། གཉིས་མེད་གྱི་ལེ་ཞེས་ལ་
རྣམ་པ་མི་སྤྱང་ན་དེའི་ལུལ་ཐམས་ཅད་དང་ཀུན་ཞེས་པའི་སྤྱུལ་ཀུན་རིག་དང་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བཤད་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཞེས་རང་གིས་རང་ལུལ་དུ་བཞག་པ་ལ་ནི་གཅིག་ལས་མང་ཚོག་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་
མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་མེད་གྱི་ལེ་ཞེས་ལ་ཡང་ཞེས་སྤྱི་བ་སྤྱངས་སྤོབས་གྱིས་ཞེས་བྱའི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེར།

ཆ་མེད་ཀྱན་འགོ་ཁྲབ་པ་ཤོ།
 བཀྲིང་ཟག་མེད་ས་པོ་ནོ།
 རྩལ་མེད་རྩལ་བྲལ་བྲི་མ་མེད།
 ཉེས་པ་སྤངས་པ་སྦྱོན་མེད་པ།
 འེན་རྩ་སྒྲ་པ་སྒྲ་པ་འི་བདག།
 ཀྱན་ཤེས་ཀྱན་རིག་དམ་པ་ཤོ།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་འི་ཆོས་ཉིད་འདས།
 ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ཚུལ་འཆང་བ།

ཞེས་འབྲུང་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སྤྲུགས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཐེག་པར་ཐེམས་ཙམ་རྣམས་མེད་པའི་
 ལྷགས་ཀྱི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་པ་འདི་ཁོ་ན་ངེས་དོན་དུ་འཆང་པ་ཡིན་ཅེས་པ་(༣༠ བ)ནི།
 གསང་སྤྲུགས་སྤྱོད་མེད་པའི་བསྟན་པའི་ཐོག་ཤིང་ཆེན་པོ་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཐེག་པ་སྤྱོད་མེད་པར་
 འབྲུལ་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་པོར་བྲལ་པའི་སྦྱེ་འཕགས་གང་གི་རྒྱ་
 ཀྱི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་མངོན་སུམ་བཞི་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་
 བཅས་དང་། རྣམ་བཅས་ཡུལ་ཅན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་མེད་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། དེར།

དངོས་པོའི་འཆིང་བས་འཆིང་བར་འགྱུར།

དངོས་པོའི་འཆིང་བས་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཆིང་བར་བྱེད་དོ།
 དེ་ཡོངས་ཤེས་པས་གྲོལ་བར་བྱེད། ཡུལ་དང་དབང་པོ་དེ་རྣམས་འགོག་པས་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཞེས་
 པ་ཤོ། །དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་བྱེད། །ལྟའི་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདས་པ་དང་མ་
 འོངས་པའི་ཡུལ་མཐོང་བས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་ནོ་
 ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་ལས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གཞན་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར།

ཐམས་ཅད་ནས་ནི་ཕུག་ཞབས་སོགས།

ཀློན་ནས་སྒྲིན་དང་དབྱ་དང་ཞུ།

ཀློན་ནས་ཐོས་ལྷན་འཇིག་རྟེན་དུ།

ཐམས་ཅད་ཁྲུལ་པར་བྱས་ནས་བཞུགས།

ད་ནི་སྨར་བཤད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དག་གི་དོན་དམ་པའི་སྒྲོམ་པ་བཅོད་པར་བྱ་སྟེ།
 དངོས་པོ་བསྒྲོམ་བྱ་ཞེས་པ་ལ་མོགས་པས་སྟེ། །འདིར་ནམ་མཁའ་ལ་དངོས་པོ་བསྒྲོམ་བྱ་ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུ་
 གླེང་བྱ་སྟེ་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ།
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་པའི་ཐེམས་ཀྱིས་སྨར་བརྟན་མཛོང་བའོ། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་
 མངོན་སུམ་(༢༡ ན)ཞེས་བཅོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་
 མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ནི་
 ཉིད་ཅན་ཞིང་ཞེས་པའོ། །སྨར་བརྟན་དེ་ཉིད་དཔེ་དགུ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ཏེ། །འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་ཡོར་དང་།
 ལྷུལ་པའི་གྲོང་ཁྲེང་དང་། རྒྱ་བརྟན་དང་། མི་ལམ་དང་། རྒྱ་མཁྱིལ་ལྷུལ་ལའོར་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། མེ་
 ཡོང་གི་གཟུགས་བརྟན་དང་། རྒྱ་རྒྱ་དང་། རྣམ་མཁའ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་ལ། །འདིར་དབང་ཡིད་དང་
 རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡང་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དོན་མེད་ཐོག་པ་སྟེ་ན་མེད་པའི་
 ལྷགས་གཞན་ཏེ། །འདི་དོན་རྒྱས་པར་ཁོ་བོས་གཞན་དུ་བཤད་ཡོད་དོ།

ཅི་ཁྲུད་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་དོ་བོར་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ནི་དོ་
 རྟེན་ཐོག་པ་སྟེ་ན་མེད་པར་ཆོས་བཀའ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱད་ཅིག་གི་སྒྲུབ་ཀྱིས་བྱེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་དེ་
 གནས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་ཀྱིས་བྱེད་ཏེ་ཆ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་པའི་སྐྱད་
 ཅིག་མི་རུང་པར་མཛུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་གལ་དེ་སྒྲུབ་པ་དེ་གནས་པ་དེ་འཇིག་སྟེ་ཞིག་པའི་སྐྱད་ཅིག་ལས་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ན། སྒྲུབ་པའི་
 སྐྱད་ཅིག་གནས་པའི་སྐྱད་ཅིག་ལ་མོགས་པ་མི་རིགས་ཏེ་ཐན་ཐན་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དུས་སྐྱད་ཅིག་ལ་སྒྲུབ་ཀྱིས་འཇིག་པར་ཁས་ལེན་ན། སྒྲུབ་ཀྱིས་འཇིག་པའི་སྐྱད་ཅིག་གསུམ་

སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དེར་ཡང་མི་འཐད་ལ། སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ན་འགགས་
 (༢༠ བ)པ་ལས་སྐྱེ་འཇིག་མ་འགགས་པ་ལས་སྐྱེ། འགགས་པ་ལས་སྐྱེ་ན་འགགས་པའི་མར་མེ་ལས་མར་
 མེ་གཞན་སྐྱེ་བར་ཡང་འགྱུར་ལ། མ་འགགས་པ་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པས་སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་མི་
 འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གནས་འཇིག་གི་སྐད་ཅིག་གྲང་དེ་དང་འབྲུག་ཏུ་འགྱུར་འགགས་པ་དང་མ་འགགས་པ་
 གཉིས་ཀ་འབྲེལ་པ་ལས་གྲང་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དེ། ཏུས་འཁོར་འབྲེལ་ཆེན་ཏུ་རྒྱུ་བཤེན་ཆུང་
 འདོད་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་སྐད་ཅིག་བཤེན་གྲུབ་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་དམིགས་ཐུག་འདི་ལྟར་
 མཛོད་པའི་ཕྱིར་དེ།

ཇི་སྐད་ཏུ།

ད་ནི་སྐད་ཅིག་འཇིག་པ་དང་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་གསུངས་པ་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་སྐད་ཅིག་མ་
 གཅིག་ལ་འཇིག་པ་དང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་གནས་པ་མེད་པར་རམ། གལ་ཏེ་
 གནས་པ་མེད་པར་འཇིག་པ་དང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་དེའི་ཆོ་རིམ་གི་རྩ་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཅི་
 རྟེན་སྐྱེས་པ་ལས་གནས་ཤིང་། གནས་པ་ལས་འཇིག་ ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་ན་གནས་པ་
 དང་འཇིག་པ་དང་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མ་གཅིག་ཉིད་མེད་དེ། མཆོད་ཉིད་ཐ་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །
 འདིར་གང་གི་ཏུས་ན་གནས་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཏུས་ན་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་དོ། །གང་གི་ཏུས་
 རྟེན་འཇིག་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཏུས་ན་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་མེད་དོ། །གང་གི་ཏུས་ན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་
 དེའི་ཏུས་ན་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་མེད་དོ། །ཏུས་ཞེས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གོ། །གལ་ཏེ་ཏུས་གཅིག་
 ལ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་རྒྱུ་མ་གཅིག་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལས་གཞན་ཅི། འདིར་
 གང་ཏུ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཆོས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དེ་ཅི། ཆོས་སྐྱེ་མ་འགགས་པ་ལས་མམ།
 འོན་ཏེ་མ་འགགས་པའི་ཆོས་ལས་ཆོས་ཕྱི་མ་སྐྱེ། (༢༡ བ)གལ་ཏེ་འགགས་པའི་ཆོས་ལས་
 སྐྱེ་ན་དེའི་ཆོ་འགགས་པའི་མར་མེ་ལས་མར་མེ་གཞན་སྐྱེའོ། །ཅི་སྐྱེ་མ་འགགས་པ་ལས་སྐྱེ་
 ན་དེའི་ཆོ་མ་འགགས་པའི་མར་མེ་ལས་མར་མེ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཏུ་དེ་ལས་གཞན་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་
 སྐྱེས་པ་ལས་སྐྱེ་བས་ན་མར་མེའི་སྤང་བ་བཞིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་ཞེས་པའི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་མ་མ་འགགས་པ་ལས་གཞན་སྤྱི་བ་བཅོད་པར་མི་རུས་ཏེ་
འགགས་པ་ལས་ཀྱང་ངོ་། །འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཅན་ཚུན་འགལ་བས་གཅིག་
པ་ཉིད་མེད་དོ། །

ཞེས་འགྲུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རྣམ་རྒྱུ་པ་དག་ཞེས་རབ་ལ་ཞེས་པའི་ཞེས་པ་བྱུང་དེ་དང་མཚུངས་
ལྡན་གྱི་གཙོ་ཞེས་པ་ཞེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཞེས་ཅིམ་ཞིག་ཁོ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་དེས་དོན་དུ་མི་
འབད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་པ་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་དེས་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར།
དེས་ན་འབྲུལ་པ་དང་བྲལ་བའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཞེས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་རིག་པ་ལ་རང་ཉིད་
རིག་པའི་ངོ་བོར་མ་སྤྱོད་ན་གཞན་རིག་དུ་མི་རུང་བས་ཡེ་ཞེས་རང་རིག་ཉིད་དུ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་
ཏེ། དེར་དེ་ལྟར་རབ་དུ་མི་མཁས་པ་བསམ་པ་མེད་པ་ཡེ་ཞེས་ལུ་འདོད་པ་ཆད་པ་ཆེན་པོར་ལྟར་བ་
འགའ་ཞིག་སྤྱི་བར་འགྱུར་དེ། དེའི་ཕྱིར་བཅོད་པར་བྱས་མོ། །གལ་ཏེ་བསམ་པའི་ཞེས་པ་མེད་པས་མངས་
རྒྱས་ཉིད་ལྟར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་ཞེས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་མངས་རྒྱས་ལུ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྱུར། །འདི་
རྣམས་ཀྱི་ཡང་གཉིད་འབྲུག་པོ་ལ་བསམ་པའི་ཞེས་པ་མེད་པར་རབ་དུ་འཇུག་ཅིང་། འདོད་པའི་དངོས་པོ་
རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མེད་ལ། མི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་ཡང་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཤིན་དུ་
གཉིད་ལོག་པའི་གནས་(༣༣ བ)སྐབས་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཆགས་བྲལ་དག་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བས་ན་
བསམ་པའི་ཞེས་པ་མེད་པ་དེས་ཞེས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་མངས་རྒྱས་ལུ་འགྱུར་
བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསམ་པའི་ཞེས་པ་མེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཞེས་ལུ་མི་འགྱུར་
ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་རབ་ཀྱི་མ་ངོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྟིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུ་ལུ་ལས།

རྟིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་དེ། དེ་ལ་རིན་ཆེན་སྦྱོན་མེ་ཞེས་
བྱ་བའི་རྟིང་ངེ་འཛིན་དོ། །

ཞེས་མོ། །འདིར་གལ་ཏེ་རིན་ཆེན་སྦྱོན་མ་བསམ་པ་འཇུག་རབ་དུ་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་
རིན་ཆེན་སྦྱོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟིང་ངེ་འཛིན་དུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་རྟིང་ངེ་འཛིན་གཞན་རྣམས་
ཀྱང་བསམ་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་དེ། རང་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། བཅས་པའི་རྫོང་པ་ཉིད་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་དེར།

བདག་རིག་གཞན་རིག་ཐམས་ཅད་པ།

ཀྱུ་ལ་ཐན་པའི་གང་ཟག་མཆོག་།

དཔེར་བྱ་ཀྱུ་ལས་འདས་པ་སྟེ།

ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་བདག་པོ་མཆོག་།

ཅེས་འབྲུང་ལ། ཁྱད་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཤེས་གཉིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི། རྣམ་མེད་དུ་གསུངས་པ་ཡི་
མེད་དེ། དེར། རྟོག་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་རྟོག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐའ་དག་པ་ལ་
གནས། ཁྱི་མེད་ལོར་བྱ་བྱ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་བྱེད་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཡི་ཤེས་རྟོག་པོ། ཁྱེས་
དཔལ་ལྷན་ས་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་འང་འབྲུང་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་པོ་ཡི་རྩ་བྱ་ཉིས་ཡི་
ཤེས་གྲུབ་པར།

རྣམ་བཤེན་དང་རྣམ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀ་དོན་ལ་གནས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡི་ཤེས་
འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་(༡༣ ན)འགྲུར་ཞེས།

དེ་འགྲོག་པ་ལ་ལེའུ་རེ་རེ་མཛོད་ནས་ཁྱད་པར་རྣམ་མེད་འགྲོག་པ་ནི་རྟོག་དུ།

ཇི་ལྟར་རིགས་པས་རྣམ་བཤེན་པ།

རྣམ་པ་དང་བཅས་རབ་བཀག་ནས།

རྣམ་མེད་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པ།

དེ་ལྟར་དུ་ནི་རྟོག་པར་བྱེད།

གལ་ཏེ་རྣམ་པ་མེད་ན་ཡང་།

ཡི་ཤེས་འགྲུར་པར་རྣམ་རྟོག་ན།

རྣམ་པ་དང་ནི་རྣམ་བྲལ་བས།

འདྲི་ཅི་རིག་ནས་ཀློན་རིགས་ཡིན།

ཀློན་མཁུན་དེ་ལ་ཡོད་མིན་ཅིང་།

ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་རྟོག་པ་ཉིད།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་གཟིགས་པས།

བཅའ་པོ་ཉིད་དྲུ་ཐལ་བར་འགྱུར།

ཞེས་སོགས་སྒྲགས་གཞུང་རབ་འབྲུགས་སུ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱད་པར་དུ་སློབ་དཔོན་ལྷོ་མ་
པས་རྣམ་ཐུན་པ་དབུ་མར་སྒྲུབ་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་བྱས་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷགས་འདྲི་དང་མཐུན་ཅས་ཀྱི་ལ་བསྒྲགས་པ་དེ་སློབ་དཔོན་མེ་རྩི་པ་ཆེན་པོས་སྟན་སྒྲུངས་
ནས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདིས་ཨ་མ་ན་མིའི་ཆོས་སྒྲོར་རྒྱས་པར་བརྩམས་ཤིང་། རྒྱད་པར་རྣམ་ཐུན་དབུ་
མ་པར་འདྲི་པ་འགོག་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྒྱུ་པ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་དེ། དེར།

དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤེས་འདོད་པས།

རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་མེད་མིན།

སྒྲུ་མའི་རག་གིས་མ་བརྒྱན་པའི།

དབུ་མ་པར་འབྲིང་པོ་ཅོམ་ཉིད་དོ།

ཞེས་ལྷགས་དེ་དབུ་མ་པར་མི་རུང་བར་ཁར་ལ་བཞད་ནས། རྣམ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཅོམ་ལས་
ཐུག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མི་སྤྱི་བར་རྩལ་དུ་བཏོན་ན། ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་པ་ལས་ལྷ་གལ་སྤྱི་བར་དགོངས་
ཞེས་སློབ་དཔོན་ལྷན་སྐྱེས་པའི་རྩོམ་དེའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམས་མདོ་སྤྱི་པ་དང་
རྣལ་འབྱུང་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་དག་འབྱུང་ངོ་། རྣམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའང་བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲུབ་དང་། རྣལ་
འབྱུང་སྤྱོད་པ་བ་དག་སྤྱི་འདོད་དག་གིས་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་(༢༣ བ)པ་དང་རྣམ་པ་མེད་པའི་འདོད་པ་
བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པའི་སྤྱིས་བྱས་སྒྲུབ་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་
རང་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ཡང་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
དང་ལྷལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཡང་དེར། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣལ་

འབྱོར་སྒྲིབ་པ་པའི་འདོད་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉི་ཤར་ཁས་མི་ལེན་པ་ཁོ་ན་སྒྲེ། དེ་དག་གྲུང་གཟུང་
བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་སྤྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་
དང་བཅས་པ་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་
མེས་མ་ཙཱ་དུ་བསྟན་པ་ཡང་དང་བའི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ།

སྒྲིབ་ཀྱི་ཞལ་ལྟ་ནས་གསུངས་པ།

འདི་དག་ཐམས་ཅད་མེས་མ་ཙཱ་ཞེས།

སྒྲུབ་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ།

བྱིས་རྒྱམས་སྒྲིབ་པ་སྤང་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན།

ཅེས་མེས་མ་ཙཱ་པར་འབྱུང་ལ། རྒྱམ་ཁྲུན་དུ་སྒྲིབ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཟབ་དོན་དུ་འཁྱུལ་པ་འཕགས་པའི་
ཡུལ་དུ་མི་སྒྲོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་བརྟེན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱམས་ཀྱིས་དགག་ཟེན་པས་སྒྲོབ་པ་ཆོག་གོ།

གཞན་ཡང་གསང་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱམས་ལས་རྒྱམ་ཁྲུན་གྱི་དོན་དབུ་མར་མ་
གྲུབ་པ་དང་། དེར་མ་གྲུབ་ན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཟབ་དོན་དུ་འོངས་མི་རྟོག་པའི་ཡུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེས་སུ་
མེད་དོ།

འདིར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་འཇུག་དོགས་ཆེན་པོ་གཉིས་ནས་བསྒྲུབས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཚུལ་ལ། རྒྱ་པོད་
འདིར་ལ་ལ་ཞིག་གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་གཞི་དང་། གང་འགྲུབ་པའི་གཞི་འབྲས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་།
(༣༧ ན)གང་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་གྱིས་ལམ་ལ་མཚོག་དམན་སྒྲུང་བར་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ཀྱི་ཟབ་ཁྱད་ཡོད་
པར་འདོད་པ་དང་། གཞི་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ལམ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་འབྲས་བུ་ལ་
མཚོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་གཉིས་ལས། གཞི་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲོགས་འདི་ལ་
བསམས་ནས་སྒྲིག་ཆང་ལོ་རྩེ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས། རྒྱམ་ཁྲུན་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་
གྲུབ་པར་སྒྲིབ་སྒྲུབ་དབུ་མར་མི་རིགས་ཀྱང་། གཉིས་སྤོང་གི་ཤེས་པ་མེས་མ་ཙཱ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་

བདེན་མེད་སྒྲིམ་སྒྲུབ་ཡོད་པ་གཞི་དུས་ཀྱི་བདེ་ག་ཞེས་སྟིང་པོ་དང་། དེ་ལ་མདོ་སྤྲེལ་གྱི་ལམ་གྱིས་བྱ་
 བ་བྱས་པ་ན་ལམ་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་དང་། དེས་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་དུངས་སྤྱད་པར་
 བྱས་ན་འབྲས་དུས་ཚྲོགས་པའི་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་ཀྱང་དེར་འཛོགས་པས་དོན་འདྲིའི་གནད་མཚན་མ་
 རྟོགས་པ་དག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རྒྱུད་སྤྱུ་མར་རྒྱ་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་བདེ་ག་ཞེས་སྟིང་པོའི་རྣམ་
 གཞན་གཞན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་མི་རྣམས་ལ། རྒྱུད་སྤྱེ་རིན་པོ་ཆེ་དག་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་གཞན་གྱང་འཁྲུལ་མེད་དུ་ཞེས་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་དུགས་བརྒྱུད་པ་ཁ་
 ཅིག་ཆེས་ཁོར་བ་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་འཁྲུལ་ནས། རྗེ་སྒྲུའ་པོ་པས་སྤྲེལ་ལ་མ་བརྟེན་ན་པར་མེམས་
 ཅན་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཞེས་རྗེ་ཅར་དུ་ཁ་ནད་ཁོ་ནར་སྤྲེལ་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་
 ཡེ་ཞེས་ལ་རོ་སྤྱད་ནས་ཐམས་ལེས་གདོད་མའི་ཞེས་པ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་ཟེར་ལ། ལུགས་འདི་
 རྗེ་སྒྲུའ་པོ་པས་རྒྱ་ལམ་དུ་ཁར་ག་ལ་བཞེད་ཅིང་། ལོ་རྩ་བ་ཞེས་རིན་པས་བཞེད་པ་དེ་འིན་ཏུ་ཁོར་བ་ཡིན་
 ཏེ། (༡༩ བ)ཁོར་བའི་རྒྱུ་ལ་འདི་ནི་འཁྲུལ་པ་དང་བྱལ་བར་བཞེད་པར་མཛད་པ་རྗེ་བཙུན་མར་པ་ཡལ་
 སྤུས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཆེས་གསལ་བ་རྗེ་རས་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲིན་ལས་འདིར་བཞེད་ན། གཞུང་འཛིན་གཉིས་
 རྟོན་གི་མེམས་ཞེས་མདོ་སྤྲེལ་གྱི་བཀའ་དགོངས་འགྲུལ་ནས་འབྱུང་བའི་གཞུང་འཛིན་གཉིས་རྟོན་གི་
 མེམས་དེ་རྣམ་ཞེས་ཆོགས་དུག་གམ་བརྒྱུད་དུ་འདོད་པ་གང་ཡང་རུང་བས་རྣམ་ཞེས་ཀྱི་ཆོགས་དེ་དག་
 ལ་གཞུང་འཛིན་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་སྤངས་པའི་གནས་གྱུར་གྱི་ཡེ་
 ཞེས་དེ་ཉིད་ལ་འཆད་ལ། ལུགས་འདིར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པས་དབྱུད་པ་ན་རྣམ་ཞེས་ཀྱི་ཆོགས་ཐམས་
 ཅད་སྐོ་བུར་དྲི་མའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་དྲི་བལ་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་རོ་བོར་གནས་འགྱུར་དུ་མི་རུང་
 རྟེན། རུང་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་འཁྲུལ་བཅས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མངས་རྒྱས་ཀྱི་མར་རྣམ་
 ཞེས་གནས་གྱུར་གྱི་ཡེ་ཞེས་ཀྱང་མི་འདོད་ལ། དེས་ན་གཞུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་རྟོན་པའི་མེམས་བདེན་
 གྲུབ་པ་དབུ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བཞེད་ཀྱང་། ཐ་སྤྱད་དུ་རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་། གཉིས་རྟོན་གི་མེམས་འོད་
 གསལ་བ་དང་། ཡེ་ཞེས་བྱུང་འཇུགས་དང་རྗེས་མངས་ཀྱི་མཉམ་གཞན་ག་ཡོད་པར་འཆད་ཅིང་། ཐལ་
 འགྱུར་པས་ནི་ཐ་སྤྱད་དུ་ཁར་དེར་མེམས་དང་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་གང་ན་ཡོད་པར་མི་བཞེད་ལ། དེས་ན་རྣམ་

ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དྲུག་གམ་བརྒྱད་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྤོང་པའི་སེམས་ལྷག་མ་གཟུང་འཛིན་མཛོད་གྲུར་
 པའི་རྣམ་རིག་བསྐྱེད་མི་རྣམས་ཀྱི་བག་ཉལ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ལུགས་པའི་
 རིག་རྒྱུན་མཛོད་པར་མི་གསལ་བ་ལྟལ་གྱིས་ཁ་མ་བསྐྱུར་ཅིང་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་ཤེས་པ་འཇམ་སེམས་དེ་
 བློ་(༢༥ བློ་རྒྱུད་བླ་མར་བཤད་པའི་རྒྱ་ལམ་འབྲས་བུའི་བདེ་གཤེགས་སྟེང་པོ་དང་། སྤྲེལ་སྤྱུ་བཤད་
 པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་གཉིས་མེད་ལེ་ཤེས་དང་གཏན་མི་གཅིག་སྟེ། གཅིག་ན་མདོ་སྤྲེལ་གྱི་
 འབྲས་བུ་མངས་རྒྱུ་ཀྱང་མི་གཅིག་ཀ་མེད་དུ་འོང་ཞིང་། སྤྲེལ་ཚང་ལོ་རྒྱུ་བཞུང་ཅག་དེའང་འདོད་མི་
 རྣམས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོ་སྤྲེལ་གྱི་མངས་རྒྱུ་ལ་མཚོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་སྤྱིར་། དེས་ན་
 འཁོར་ལོ་བར་པ་སེགས་ལས་དགོངས་གཞི་སྤྲེལ་ནས་བཤད་པའི་སེམས་འོད་གསལ་ལ་དགོངས་ནས།
 དགོས་པ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་མདོ་ལུགས་ཀྱི་མངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 ཚོགས་བརྒྱད་དམ། དྲུག་གི་རང་ངོ་འོད་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ནི་སེམས་མ་མཆིས་པ་སྟེ་
 སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའོ་ཞེས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སེམས་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་ལེ་ཤེས་
 ཆེས་རབ་འབྲམས་ལ་བཤད་ཅིང་། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཇེ་བཅུན་བུམས་པས་ཀྱང་།

ཆོས་ཉིད་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་གཞན་ནི།

འོད་གསལ་མ་ཡིན་རང་བཞིན་ལ་བཟློང་དོ།

ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར།

དབྱིག་གཉེན་ཞབས་ཀྱིས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་གཞན་གྱི་
 དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་མི་བཟློང་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་ནི་
 འདིར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།

ཞེས་འབྲུང་ལ། དེས་ན་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ན་ལེ་ཤེས་དང་
 ལྷང་འདས་ལ་འཆད་དགོས་པ་དང་། གཞན་དབང་ཡིན་ན་འཁོར་བའི་རྣམ་རིག་ཡིན་དགོས་ཀྱི། དོན་དམ་
 བདེན་པ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་མ་ཡིན་(༢༥ བ)དགག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དོན་དེ་ལ་
 དགོངས་ནས་ཇེ་བཅུན་གྱིས་བདེན་གཉིས་ལས་འཁོར་འདས་འཛིག་གོ་ཞེས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་པོ་

གཉིས་ལས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཛིན་གོ་ཞེས་
 ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། དབུ་མ་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡལ་ཆེ་རས་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ལྷན་ཕྱུགས་ཆོས་ལྷན་པོའི་རྒྱ་བྲམས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱིའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྲུབ་སྟེ། བར་པ་གསུམ་ཁར་བྱུང་དབུ་མའི་
 ཆོས་རྒྱལ་མི་སྟོན་པ་མིན་ཀྱང་། དངོས་བསྟན་མེམས་ཅའ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། བྱམས་
 ཆོས་དང་པོ་དབུ་མེམས་ཐུན་མོང་གི་བསྟན་བཅོས་དང་། བྱམས་ཆོས་ཐ་མ་མདོ་ལྷགས་ཐུན་མོང་གི་བསྟན་
 བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་ཆེ་སྐམ་པོ་པ་ཡལ་སྤུས་ཀྱིས།
 ཁོ་བོའི་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱི་མའི་དགོངས་པ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། འཇགས་པ་འཛིན་རྟེན་དབང་
 ལྷག་རང་བྱུང་དོ་རྟེན་ཞལ་ལྷན་སྤུས་ལྷན་པོ་ཆེ་རྟེན་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་གང་དག་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་རྒྱུད་སྤྱི་མ་དང་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་ཚིག་དོན་ཅུང་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པར་ཟབ་རྒྱས་
 ལྷགས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱིས་ཕྱིན་དུ་འཇུག་མི་རྣམས་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་གཉིས་ལ་ལེགས་པར་སྟོབས་ཤིག་
 ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་རྟོ། །དེས་ན་མདོར་བཤད་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ལ་བདེ་ལྷགས་ལུགས་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། མེམས་འོད་གསལ་ཡིན་ན་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་དེ། ལྷགས་ལུགས་ཀྱི་མེམས་འོད་
 གསལ་དང་། དེ་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་མི་(༢༦ རྟེན་)སྟོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་
 འཇུག་གི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ལུགས་ནས་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེ་
 སྟོང་དབྱེར་མེད་བཞི་བྱུང་བ་དང་བསྟར་བར་མ་བྱས་ན་མི་འབྱུང་ཁིང་། དེར་བརྟེན་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་དམ་
 ཚིག་བསྟར་ཁིང་སྟོད་པ་སྟུང་པ་དང་། ཁྱད་པར་སྤྱག་རྒྱའི་རྟེན་ལས་མཚོན་གི་དབུ་མ་གང་ལ་ཐམ་ནས།
 དེར་སྤྱིབ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐིག་འཛིན་མེད་ཟེད་པ་མེད་པར་མཐའ་རྒྱས་པའི་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་མ་བྱས་པས་
 དེར་འགྲུབ་མི་སྤྱིད་པ་གང་ཞིག་། མདོར་བཤད་པའི་མེམས་འོད་གསལ་དང་། ལྷགས་སུ་བཤད་པའི་
 མེམས་འོད་གསལ་གཅིག་ན་མདོར་བཤད་པའི་མེམས་འོད་གསལ་དེ་རྟོགས་བྱེད་དུ་ལྷགས་ནས་བཤད་
 པའི་ལམ་འདི་མེད་མི་རུང་བ་འཇ། ཡང་ན་ལྷགས་ལམ་དུ་དེ་རྟོགས་པ་ལ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་
 ལམ་དེ་མི་དགོས་པར་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནས་དེར་འགྲུབ་པས་དེ་འགྲུབ་བྱེད་ལྷགས་ལམ་ལ་རག་

མ་ལས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་མདོར་བཤད་པའི་མེམས་འོད་གསལ་དང་། སྒྲུབ་མཁན་བཤད་པའི་མེམས་
 འོད་གསལ་གཅིག་ན། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་སྒྲུབ་མཁན་བཤད་པའི་མེམས་འོད་གསལ་དང་
 ཀླུ་ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་མདོར་བཤད་པའི་འོད་གསལ་དང་ཀླུ་མ་ལྟར་སྒྲོན་པའི་ཆོས་
 ཚུལ་ལས་ཆེས་ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་
 འཆང་ཆེན་པོས་བསྐྱན་པའི་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཀྱང་འདུས་པའི་རྒྱུད་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་
 བ་དོན་འཆང་གི་གོ་འཕར་མི་ཐོབ་སྟེ། འོད་གསལ་དང་ཀླུ་ལུས་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་(༢༤
 བ)འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཐུག་ཆོག་ཆེན་པོར་མོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་
 སྒྲུབ་མཁན་བཤད་པའི་མེམས་འོད་གསལ་དང་། མདོ་རྣམས་བཤད་པའི་མེམས་འོད་གསལ་གཉིས་མི་
 གཅིག་སྟེ། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གཅིག་ན་ལྟན་ཅིག་མི་
 གནས་འགལ་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་མི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། སྒྲུབ་པུ་གསལ་
 ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གསལ་བར་ཞུགས་མོད། གསལ་བར་མདོར་དུ་འགྱུར་ཉི་ཤ་
 བ་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གསལ་རིག་དགེ་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པར་
 འགག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཆང་དུ་ཉི་ཤ་བ་ན་དང་པོར་འཇུག་ཤེས་དུག་གི་བདག་ཉིད་སྤང་བ་ཙམ་
 འགགས་ཤིང་། དེ་ནས་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤང་བ་མཆེད་པ་འགགས་ཏེ། དེ་ནས་ཀུན་གཞིའི་བདག་
 ཉིད་ཀྱི་སྤང་བ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱང་འགགས་ནས་མཐར་འོད་གསལ་པའི་མེམས་འཆང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟབ་
 མོ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐོག་པ་ལྟར་ན་ཐ་སྟད་དུ་ཆོགས་བརྒྱད་ཡོད་པར་དོན་ལ་གནས་ཏེ། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙན་གྱི་རྒྱལ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་རང་ལྱོད་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཆེ་འགོས་གསུངས་ལ།
 རྗེ་མར་པ་ལོ་ལྟའི་ཞལ་སྒྲུབ་ཐ་སྟད་དུ་པར་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་མེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐར་བཤད་པ་
 ལྟར་དོན་ལ་ཡོད་པར་མ་དེས་ཀྱང་། གསང་སྒྲུབ་མཁན་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འགགས་པའི་ཚུལ་འདི་
 ཆོགས་དུག་གི་ཤེས་པ་ཉིད་ཅུང་ཟད་འགགས་པ་དང་། སལ་ཆེར་འགགས་པ་དང་། མ་ལུས་པར་འགགས་
 པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྟད་ཙམ་བྱས་ཀྱང་ཆོགས་དུག་ལས་ཆོགས་བརྒྱད་ཐ་སྟད་(༢༥
 བ)དུ་པར་མཐར་གཅིག་དུ་མ་གྲུབ་པར་དོགས་གོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །དེས་ན་དོན་འཆང་ཆེན་པོའི་

བཀའ་བཙུན་གྱི་བརྒྱུད་པ་འདིའི་ལུགས་ལ་ནི་མདོ་དང་ལྔ་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་གང་ལས་སྐྱབ་པ་དང་། གང་གིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གང་གྲུབ་པའི་གཞི་ལས་འབྲས་གསུམ་ཀའི་བདེ་གཤེགས་སྡིང་པོ་དང་། མེས་པོ་དང་། འོད་གསལ་ཞེས་མིང་མཐུན་པར་འབྱུང་ཡང་། དེ་ལྟར་གདགས་གཞིའི་དོན་གདན་མི་གཅིག་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་མདོ་ལུགས་གྱི་སངས་རྒྱུས་བསྐྱབས་པས་ལྔ་གསུམ་ལུགས་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཁྲར་བྱུང་དུ་མི་ཐོབ་ལ། ལྔ་གསུམ་ལུགས་གྱི་སངས་རྒྱུས་བསྐྱབས་པས་མདོ་ལུགས་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཁྲར་བྱུང་དུ་འབྲུབ་པོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །འདི་ནི་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེས་ཀྱི་ཤོག་མེག་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་འཛིགས་མེད་མེད་གེའི་སྐུ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་འབྲི་གྲུང་པས་དམ་ཚེས་དགོངས་པ་གཅིག་པར་ཆེར་བསྐྱགས་གྲང་། བསྐྱལ་པ་བཟང་པོའི་རྒྱ་བ་ཉམས་པར་གྲུར་པའི་མཁས་པ་དང་། གྲུབ་པ་དང་། པཎ་ཆེན་དང་། རྗེ་བཙུན་དང་། གཞན་ཡང་འགྲན་བྱལ་གྱི་བྱ་དུགས་ཅན་དག་གིས་རྩལ་ཅད་གྲང་ཐོས་པའི་སྐབས་མ་ཐུང་པར་སྒྲུང་ན་བྲན་ལམ་དུ་ལྟ་ཅི་ལྟར་འཆར།

འོན་མཛོད་ཡང་བདེར་གཤེགས་སྡིང་པོ་བསྐྱན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བསྐྱན་མོད་མིང་ཅིམ་དུ་བསྐྱན་གྱི། དོན་གསལ་བྱེད་དག་གི་སྒོ་བར་མི་རྒྱུད་པས་སྒྲིའི་བཞིན་མིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱན་པ་ལས། ལྔ་གསུམ་ནས་དེའི་དོན་སྒྲིའི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀས་གསལ་བར་བསྐྱན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། གལ་ཤེད་དེའི་དོན་ལུགས་སམ་ཁར་ལ་སྐྱས་ནས་བསྐྱན་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱབ་བྱེད་མདོའི་ལམ་གྱིས་ནི་སྐྱབ་གཞི་ལྔ་གསུམ་ནས་བསྐྱན་པའི་(༣༧ བ)བདེར་གཤེགས་སྡིང་པོ་དེ་ལ་ལས་སུ་མི་བྱེད་པར་རྒྱུ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དམ། དུག་གི་ཐོག་ནས་སྐྱབ་གཉིས་སྒངས་ཤིང་ཚོགས་གཉིས་བསགས་ཏེ་འབྲས་བུ་མདོ་ལུགས་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ།

དེས་ན་མདོ་ལས་བདེར་གཤེགས་སྡིང་པོ་འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གཞིར་བྱས་ལ་རེས་དངོས་པོར་བཤད་པ་དང་། རེས་དངོས་མེད་སྡོང་པར་བཤད་པའི་དབང་ལས། གཉིས་པ་དེ་ལ་བསམས་ནས་ལོ་ལྷ་བ་ཆེན་པོས་བདེར་གཤེགས་སྡིང་པོ་སྡོང་ཉིད་མེད་དགག་དུ་འཆད་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་འཕགས་མེད་གིས་མར་བྱིན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རིགས་ཚོས་དབྱིངས་སྡོང་ཉིད་ལ་འཆད་པ་དང་། དང་པོ་དེ་ལ་བསམས་ནས་ཐོན་པ་ཆེན་པོས་བདེར་གཤེགས་སྡིང་པོ་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་འདུས་མ་བྱས་

གྱི་དངོས་པོ་ལ་བཤད་པ་ཞེས་སྒྲིཊ་མ་ཕྱིན་པའི་མུན་སྒྲུབ་མཐའ་ཀླུ་པ་ཞེས་བྱའི་ཁོངས་
 ལ་བྱུང་བ་ལྷ་ཞིག་གིས་བཟོད་ནས། གསུམ་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། འིན་ཏུ་དཔུང་པ་ན་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་དཔུང་མི་བཟོད་པ་ལ་གཞན་སྒྲིཊ་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལྷ་རྒྱུད་བདེར་གཤེགས་སྒྲིཊ་པོ་
 ལ་དངས་མ་མི་ཞིགས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྷན་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་དུ་བརྟོན་ནས་བཤད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་
 མེད་ཀྱང་འཆད་ལུགས་དེའི་མ་དཔུང་པ་དང་། ཅུང་ཟད་དང་། འིན་ཏུ་དཔུང་པའི་འཆད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་ལ་སྒྲིཊ་ཡོད་པ་དང་། ཅུང་ཟད་དཔུང་ཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་བཀའི་ཐུག་རྒྱ་ལས་དོན་
 གཞན་དུ་བཟུལ་བས་སྒྲིཊ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དངས་མའི་གང་ཟག་ཁས་བྱུངས་པས་ཐེམས་ཅན་གཅིག་
 སངས་རྒྱུས་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དེའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སངས་རྒྱུས་(༡༤ན་)ཐོབ་པ་ན་གཅིག་
 རྒྱན་ཆད། ཅིག་ཤོས་ལྷག་མར་ལུས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་འདོད་ན་སྒྲིཊ་ཆགས་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་ལ། འདོད་པ་དེ་རྣམས་དབུ་མའི་ལུགས་ཅོམ་དུ་མི་རུང་། ཁྱད་པར་ཁྱེད་རང་ལྟ་གསུམ་གྱི་སྒྲིཊ་
 རྒྱུར་ཞལ་གྱིས་འཆེས་ཤིང་། ཁྱེད་རང་གི་དབུ་མའི་ལུགས་འདི་སྔར་ལྟ་གསུམ་དུས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བ་
 ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་པའོ།

དང་པོ་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་སྔགས་དབུ་མ་པ་ཙམ་ཆེ་བས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་འོག་གི་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་
 ལྟར་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངས་སྒྲིགས་ལ་ཡོད་མེད་དང་བདེན་ཐུན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་དོ་སྒྲུམ་ན། དེ་དག་གིས་དེ་
 ལྟར་དབྱེ་བ་དང་ཁྱེད་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་ལུགས་གྱི་ཞེན་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནའི་
 དཔར་དུ་བྱས་ནས་དེར་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་དཔུང་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་།
 རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་གྱི་དོན་དམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཅེས་ཆོལ་སྒྲིཊ་དུ་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མར་སྒྲིཊ་བ་
 དག་བྱིས་འཕགས་སུས་ཀྱང་བདེན་གཉིས་གཞི་མཐུན་མདོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་འཇུག་དུ་འཇོག་པའི་རྣམ་
 གཞག་མི་བྱེད་པས་རིང་ལུགས་ཆེན་པོ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་གྱི་དོན་དམ་ནི།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་མ་བཅོས་པ་དོན་དམ་ལས་འོས་མེད་ན་དེ་ནི་སྒྲིཊ་འགག་ཞེས་གྱིས་
 འདུ་བྱ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱེད་གྱི་དངས་མའི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ཞེས་འདུས་བྱས་སུ་འགལ་ཞིང་།
 ཡང་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་གྱི་དོན་དམ་འདུས་བྱས་སུ་ཁས་ལེན་ན་ནི་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་གྱི་དོན་དམ་

ཞེས་པའི་དོན་དམ་ཡང་བདག་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པ་ལས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་དབུ་པའི་(༢༤ པ)དོན་དམ་
བདེན་པར་མ་སོང་བས། དུངས་མ་འཛོག་བྱེད་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཟབ་ཁྱད་སྒྲུབ་མེད་པར་
བཞག་པ་ཡང་སྒྲུབ་གྲག་སྤོང་སོང་དུ་ཆུང་བྱེད་ལས་གཞན་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད།

གཉིས་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་ས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ན། མ་བརྟགས་པར་ནི་ལམ་འདས་ཀྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཞག་ལ། བརྟགས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་
གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱད་ནས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཡོད་མེད་བདེན་བཟུང་ལལ་གྱིས་མི་བཞེས་ལ། དོན་དམ་ན་སྒྲུབ་
དཔོན་འདིས་ཀྱན་ཆོབ་བདེན་པ་དཔྱད་ནས་གྲུབ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་མཐའ་དག་དགག་
བྱའི་གཏོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ན་ཀྱན་ཆོབ་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་
ལ་རང་བཞིན་རྟོག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་རྟོག་ན་དེ་ཀྱན་ཆོབ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། ཀྱན་ཆོབ་བདེན་པ་ལས་
ཉམས་པ་དང་། དེ་ཡང་བདེན་པར་ཁས་སྤངས་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྟོག་ན་བདེན་
མེད་དེ་སོ་ནར་མ་ཞུགས་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་ཉམས་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སོ་
ནར་སོང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞེ་བཞག་དང་ཁར་འབྲིན་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
སྒྲིབ་བྱལ་དུ་མཐོང་རེ་ཀན་ཞེས་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། བྱིད་སྒྲུབ་གྲགས་པ་ཡིན་པར་དཔྱད་ཡང་
དེའི་མཛད་པའི་མཐའ་བཞག་པའི་དོན་བརྟེན་པ་ནི་ལེགས་བྱས་སུ་མི་འགྱུར་རོ།

ཡང་མ་བརྟགས་པ་དང་། ཅུང་ཟད་བརྟགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་བརྟགས་པའི་རྣམ་གཞག་སྒྲིན་མེད་དེ།
སྒྲིབ་དཔོན་ཀྱས་མངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་བདག་མེད་དང་འགའ་མེད་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པར་བཤད་
པའི་ཕྱིར་(༢༥ ན)སྟུང་ན། བསྟན་མོད། འདིར་མི་ཡན་ཏེ། དེར་སྟོན་པས་གདུལ་བྱའི་སྒྲིབ་འཇུག་སྟོབས་
ཀྱི་རྣམ་པ་མཆོག་དམན་ལས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་རྒྱ་ཇེ་ཆེ་ཇེ་ཆེར་བསྟན་པར་མཛད་པ་དང་། འདིར་
བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ལ་སྟོབས་པ་རང་དགར་འཛོག་པ་དང་།
དེ་དོན་གཉེར་ལ་སྟོབས་པ་ཐེལ་བའི་ཆེད་དུ་དཔྱད་པ་མཛད་པའི་སྐབས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ།
དེ་ལྟར་གཅིག་ན་སྟོབས་པ་ཐེལ་བའི་དུས་དེར་ཡང་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་སྟོབས་པ་དུ་མར་འཛོག་དགོས་ན་
སྟོབས་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྟེར་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབས་མཐའ་ཐེལ་ཆོ་སྒྲར་སྟོབས་པ་མང་

པོའི་རྣམ་གཞག་འདི་ཐལ་ཆེས་ན་རིགས་པ་ལྟ་མ་གཞིན་བཅས་དང་། ཕྱི་མ་སྤྱག་མེད་དུ་འང་འགྱུར་པའི་
ཕྱིར་ལོ་ན།

སྒོར་ཉིད་པག་ཆགས་གོམས་པ་ལས།

དངོས་པོའི་པག་ཆགས་སྒོར་འགྱུར་ཞིང་།

ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པ་ལས།

དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་སྒོར་བར་འགྱུར།

ཞེས་འགྱུར་བས། འིན་རྒྱ་དཔུང་ན་དེར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བརྟགས་པ་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
གྲུབ་དོན་བཞག་པ་དང་། རྟེན་པར་བཞག་པ་མི་འགལ་ལོ་སྒྲམ་ན་དེས་ཀྱང་འདིར་མི་ཡན་ཏེ། དེར་ལས་
དང་པོ་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་སྒོར་པ་ཉིད་ལྟ་སྒྲོམ་དུ་བྱེད་ཅིང་།
དེའི་བྱེད་པ་རྟོགས་པ་ན་དེ་ལྟར་ལྟ་སྒྲོམ་གྱི་སྤྱོད་འཇུག་པའང་ཉེ་བར་ཞི་བར་བཞད་པ་དེས། ཁྱེད་གྱིས་
ཅུང་ཟད་བརྟགས་པ་ན་བདེན་གཉིས་ལས་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་ཆ་འདི་ལྟར་གྲུབ་པོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་
པ་འཐད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་ཡང་དག་པའི་དོན་གཉེར་བའི་སྐབས་སུ་དཔུང་
པ་བྱེད་པ་(༣༧ བ)ན་འཇིག་རྟེན་དང་བསྐྱེད་བཅས་ན་མ་གྲགས་པའི་བདེན་གཉིས་གཞི་མཐུན་པའི་དངོས་
པོ་འབད་པས་བསྒྲུབས་ཏེ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པས་ཀྱང་བརྟགས་པའི་ཆོས་བཞག་པ་ལྟར་ཚུལ་
འདི་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་མཐོ་བའོ་ནའོ།

གཉིས་པ་ནི། ཅུང་ཟད་དཔུང་ཆོ་བདེན་གཉིས་གཞི་མཐུན་པ་འཇོག་པ་ན་དངས་མ་མི་ཤིགས་པའི་
ཆོས་དང་གང་ཟག་དེ་ཐམས་ཅད་ལྟར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་བྱེད་པ་པོར་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་
ཅིང་། འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྒྱན་ནས་དེའི་བྱེད་པ་དང་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་པ་
ནི། སྒྲོན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒོར་ཞིང་བདག་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པོ་དང་བདག་དེ་དངས་མ་རང་མཁུ་ བདག་
ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དེ་ལྟར་བྱེད་པོ་དང་བདག་པོ་དེ་གཞན་གྱི་བྱེད་བདག་ལ་རག་མ་
ལས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་མོད། ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་སྒྲམ་ན། དེ་ལྟར་ན་དཔུང་དོར་ཡང་དག་

པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་རིགས་པས་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ཁྱེད་ཅག་གངས་ཅན་གྱི་བདག་སྐྱེ་
འདོད་པ་འཁོག་པའང་བྱེད་མི་རིགས་པས་སྤྱིར་ལས་རྒྱུར་དུར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཁས་
ལེན་པའི་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད།

ཡང་ཁྱེད་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རྟེ། དངས་མ་རང་ངམ་དངས་མའི་བདག་ཉིད་དེར་བཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་
གཞན་དང་གཞན་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བས་བདག་སྐྱེ་ཁས་བླངས་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་སྟེ་མ་ན། དེ་ལྟར་
ན་གངས་ཅན་གྱིས་མིག་མོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་ལྟར་(༣༠ བ)ཆོག་གི་ཟེལ་ཙམ་གྱིས་རྟོར་བ་
མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་འགྱུར་རྟེ། རང་ལ་བསམས་ནས་གཞན་སྤྱོད་པའི་ཁས་སྐྱེས་པའི་བྱིར།

ཡང་དེད་ཀྱི་དངས་མ་མི་རྟག་པར་འདོད་ལ་རྟག་པར་མི་འདོད་པས་སྐྱེ་རོལ་པས་བདག་རྟག་པ་འདོད་
པ་དང་ཁྱེད་པར་ཆེ་རོ་སྟེ་མ་ན། རོལ་སྐྱེ་གསལ་རྒྱུར་འཕྲེན་པས་གྲུང་བདག་མེད་པ་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་རྟེ།
ཤི་ནས་བདག་ཆད་པར་འདོད་ཅིང་མ་ཤིའི་བར་བདག་ཤེས་པར་འདོད་ལ། དེའང་མི་རྟག་པར་འདོད་པའི་
བྱིར། དེས་ན་དབྱུང་པ་འདྲིའི་སྐབས་སུ་དངས་མའི་ཆོས་བྱེད་པོ་དང་བདག་པོར་འཛོག་གྲུང་གང་ཟག་དང་
ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པོ་དང་བདག་པོ་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའང་ཁ་ཞེ་མ་མཐུན་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་རྟེ།
དབྱུང་དོན་དངས་མའི་རང་བཞིན་ལྟར་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བྱེད་པོ་ནི། རྒྱ་རྒྱུད་བདེར་གཤེགས་སྤྱིར་པོའི་
བྱེད་པ་དབྱུང་མི་བཟོད་ལས་བཞན་དུ་མེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེ་གསལ་པས་བདགས་པའི་བདག་རིགས་
པས་བརྟགས་ན་འདྲིར་ཐུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་མི་རྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མངས་རྒྱས་དང་མེམས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་གང་ཟག་ཙམ་ཞིག་འཛོག་པ་ལས་དངས་མའི་
རྒྱལ་འབྱོར་པ་དང་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་མོགས་འཛོག་ན་གཞི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མེམས་ཅན་དེ་ལ་
གང་ཟག་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། མངས་རྒྱས་པ་ན་གང་ཟག་གཅིག་ལས་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། མངས་རྒྱས་ནས་
སྤྱིགས་མ་ཐམས་ཅད་ཆོག་མེད་པར་བྱས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རིགས་རྟེ། མདོ་སྐགས་གཉིས་ཀ་ནས་སྐྱེ་
འཕགས་གཉིས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་མོ་མོར་གང་ཟག་གཉིས་ཡོད་པར་མ་གསུངས་ཤིང་། མོ་སྐྱེ་འཆིང་བ་
ལས་གྲོལ་ཆོ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བཞེད་(༣༠ བ)ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་དངས་མའི་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་ཁྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་བྱེ་སྐྱེས་མོ་མོ་སྐྱེ་

པོ་གང་ཟག་ལ་བདགས་པའི་བདགས་ཡོད་མིན་པར་ཐུགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ཐ་སྐད་དུ་འདེགས་
 ཟག་གྲང་དག་མ་དག་གི་ཐུང་པོ་ལ་བདགས་པའི་བདགས་ཡོད་མིན་པར་ཐུགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་
 པར་འགྱུར་དེ། དུངས་མའི་ཆོས་ལུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དེ་རང་བཞིན་ལྟོན་གྲུབ་གྱི་དོན་དམ་དང་། རྗེ་
 ཐེག་པ་པའི་རྣལ་འབྱེད་པ་ལ་སྒྲུང་པའི་རྣལ་འབྱེད་ཡུང་དག་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་པ་གང་ཞིག་། དེ་ཡིན་ན་
 བདགས་སྒྲུང་གི་ཀྱན་རྗེ་བ་དང་བདགས་སྒྲུང་ལོག་པས་བདགས་པའི་ཀྱན་རྗེ་བ་གྱི་ཆོས་དཔལ་དེར་གྱུར་གྱི་
 ཀྱན་རྗེ་བ་གྱི་ཆོས་གྱི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་འདུན་པ་ལག་ལ་ལུགས་པ་
 ཡིན་དེ། དུངས་མའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་སྟོགས་མ་མིན་པས་སྟོགས་མའི་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་ཁྱེད་
 སྟོགས་མའི་སེམས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱལ་ལུ་གྱུར་པའི་དུངས་མ་ཡོད་པ་ལ་བསམས་
 བས་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་པ་བྱུང་ཅེས་སྟོགས་པས། ཞེ་བཞག་ལ་ཅི་ཡིན་གྲང་ཁར་འདོན་
 ལ་སྟོགས་མའི་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱལ་མིན་པར་འདོད་བཞིན། བཞེད་རྒྱལ་ལ་ཡིན་པ་ལྟར་བཞེད་སྒྲུང་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་བཟོའི་བྱེད་ཀྱི་ཅུལ་བསྐྱེད་དེ་སྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྲང་ཕྱི་རོལ་རྟོག་གའི་སྒྲིབ་ལྟར་
 རིགས་པ་ཡུང་དག་པས་དབྱུད་པ་ན་དོན་ལ་ལུགས་པའི་སྒྲུབས་ག་ལ་ཐོད།

བཞི་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པས་ཐར་བཞག་མིན་པའི་ལུལ་རང་དོས་ནས་སྒྲིབ་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་
 ཀྱིས་སྒྲིང་པའི་སྒྲིང་ཉིད་དེ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། ཕྱི་ནང་གི་(༣༡)ན།ལུ་སྟོགས་
 བྱེད་ཐོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འབད་པ་མེད་པར་མཛོན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་
 དག་གིས་ཁྱེད་གཞི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱེད་པར་བེམས་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་ལྟན་སྟེས་ཀྱིས་དེ་དེར་བདེན་པ་ཅམ་དུ་ལྟ་བ་
 བེ་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྟེས་མིན་པར་ཐ་སྐད་ཆོད་གྲུབ་ཡིན་ཅིང་། ཁྱེད་ཆོས་རྒྱལ་ལྟར་བ་
 དང་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ལྟ་བུར་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ཁྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་དེ་ཅམ་དུ་འཛིན་གྲང་། དེ་ཞི་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་ལྟ་བུར་སྟེས་མ་ཡིན་ལ། ཁྱེད་འདོད་པའི་བདག་ལྟ་དེ་འདྲ་ནི་འཛིན་རྟོག་དང་བསྟན་བཅོས་ན་སྒར་
 ཡུང་མ་གྲགས་ཤིང་། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་བལ་བཀར་ན་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་ཁྱེད་འཛིན་རྟོག་དང་བསྟན་བཅོས་ན་བདག་ལྟ་དེ་འདྲ་སྒར་མ་གྲགས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟམ་ན། དེ་
 གྲགས་མ་གྲགས་གང་ཡིན་གྲང་སྤྱི། རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་ལུ་སྟོགས་བྱེད་ཐོགས་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་གཞི་དོན་བྱེད་པའི་ཆོས་དམིགས་ཙམ་ནས་དེ་རྒྱུད་ལས་གསུམ་མོགས་བྱེད་
པའི་བདག་བདེན་གྱི་སྒྲོ་ལྷན་སྒྲུབ་སུ་འཆར་ལ། དེའི་བདག་བདེན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཀྱན་བརྟགས་
གིས་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་། ལྷན་སྒྲུབ་གྱི་བདག་ལྟ་ལས་དམིགས་རྣམ་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་ཉམས་
སུ་སྒྲུང་བ་ལས། ཁྱེད་ལ་འཇམ་དབྱུངས་གིས་བསྟན་པའི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་དངོས་པོའི་བྱ་བྱེད་རང་
བདེན་པའི་སྤྱི་དབྱེད་ལུགས་གིས་གྲུབ་པའི་བྱ་བྱེད་རང་བདེན་པ་གཉིས་པའི་ལྷན་སྒྲུབ་གྱི་འཁྱུལ་པའི་
བདག་ལྟའི་དམིགས་སྒྲིང་ནི་རུང་ཟེད་ཙམ་ཡང་རང་གཞན་སུའི་རྒྱུད་ལ་བཀར་ཡང་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེད་ཅག་མེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་(༣༡ བ)གྱི་ཆོས་ལ་བདག་ལྟ་ལྷན་སྒྲུབ་
ཞུགས་ལུགས་དང་། ཁྱེད་ཅག་དཔོན་སྒྲོབ་ཆོས་ལ་བདག་ལྟ་ལྷན་སྒྲུབ་ཞུགས་ལུགས་གཉིས་མི་གཅིག་
པར་འདུག་པས། མེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་གྱི་བདེན་ལྟ་ལ་ཁྱེད་བསྟོན་འདེབས་ན་དེད་ཅག་ཇི་ལྟར་
བྱུང་ཡོད།

ཡང་ན་ཆོས་གྱི་བདེན་ལྟ་ལྷན་སྒྲུབ་འཆར་ཚུལ་འདི་ལ་དེད་ཅག་མེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱེད་
ཅག་གཉིས་ལ་ནད་དང་གདོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲོ་ནས་གང་རུང་ཞིག་སྒྲོའི་འཇུག་པ་ཉམས་པ་ལས་འོས་
མེད་པས། དེ་ལྟར་ན་དེད་ཅག་མེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱེད་གཉིས་སུ་སྒྲོ་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་ལ།

ཡང་མེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྒྲུབ་ཀ་བ་ཀ་བར་བདེན་པ་དང་།
བུམ་པ་བུམ་པར་བདེན་པའི་བདེན་སྤྱོད་ཞེན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་འཁྱུལ་པ་འདིས་མེམས་ཙན་ཐམས་
ཅད་འཁྱུལ་པར་བྱས་མོ་ཞེས་ཞོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་དང་དཔལ་མགོན་ཀྱི་སྒྲུབ་མོགས་གིས་གསུངས་ལ།
ཁྱེད་འདོད་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྒྲུབ་དེ་འདྲ་ནི་ཁྱེད་རང་རྣམས་གྱི་དག་ལས་འདི་ལྟར་དུ་ཐོས་ཏེ། དེད་
གྱི་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དབྱུངས་གིས་བཞེད་པའི་ལྷན་སྒྲུབ་འདི་ནི་དེད་རང་གི་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྱིད་སྒྲིང་པའི་
ཉམས་སྒྲིང་སྒྲུབ་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་ངོས་ཟིན་པ་མི་སྤྱིད་ཟེར་བར་འདུག་པས། ཁྱེད་ཅག་དབུ་མའི་ཉམས་
སྒྲིང་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་པ་ན་མེམས་ཙན་སུ་ཡི་འང་རྒྱུད་ལ་མི་འཆར་བའི་བདག་དང་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྒྲུབ་
ངོས་ཟིན་པ་དེ་ལ་གསལ་བ་ཆེན་པོས་ཐུག་འཆའ་ལོ།

དེས་ན་ཁོ་པོ་ཅག་ཞིང་འདིའི་སྟོན་པ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤྱུག་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དེས་གང་དུ་

བརྟམ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། དེར་མ་བརྟམ་ན་དེར་མི་འགྱུར་པར་འཆད་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་
པོར་ལུང་བསྟན་(༣༡ བ)པའི་ཆེས་ལུ་འབྲང་གི། དེ་ལས་གཞན་སྒྲོ་བུར་པའི་བྱམས་པ་འཇམ་དབྱེད་ས་
སོགས་གང་གི་འད་ཆེས་ལུ་མི་འབྲང་ངོ་།།

དེས་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁྱེད་ཅན་དེ་འབྲ་བ་མདོ་སྒྲུབ་གཉིས་ཆར་གྱི་
རྟོགས་བྱའི་དབུ་མར་ཁྱེད་མེད་དུ་སྒྲུ་བ་དེ་ལ་ཁོ་ཤོས་བདེན་སྟུང་དུ་ག་ལ་བགྱིད། ཁྱེད་འདོད་པའི་སྣང་
ཉིད་དེ་དེས་བྱེད་མཆོག་གྱུར་འཕྲིག་པའི་ཆོར་བ་དེ་ཙམ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་འད་དབྱེད་པར་བྱུར་
ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་དེའི་ཆོ་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕྲིག་ཆོར་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་ནམ། ཡང་ན་མའི་རྟེན་ཅན་
གྱི་འཕྲིག་ཆོར་ཁྱེད་པར་བཞིག་ལ་འཛིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། མདོ་སྒྲུབ་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲུགས་ལུགས་ཀྱི་ཐབས་
ཁྱེད་ཅན་དེའི་སྒོ་ནས་མཛོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་པར་ཐལ། དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་
བཟུང་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕྲིག་ཆོར་ལས་ཁྱེད་པར་བཞུགས་གོང་གི་འཕྲིག་པའི་ཆོར་བ་
དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ནམ། ཡང་ན་འདོད་པའི་ཆོར་བ་དེའི་ཁྱེད་པར་བཞིག་ལ་ངོས་འཛིན།

དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རུང་སྟེ། ཁམས་གོང་ལ་འཕྲིག་པའི་ཆོར་བ་དེ་མེད་ཅིང་། ཁྱེད་པར་དེ་དེས་བྱེད་
འདོད་པའི་ཆོར་བ་དེ་ཁོ་རྟེན་བསྒྲུགས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཆོར་བ་དེའི་ཁྱེད་པར་ཞིག་ཡིན་ན་འདོད་པའི་ཆོར་བ་དེ་ལས་མ་
འདས་པས་རན་སོང་གི་འདོད་པའི་ཆོར་བ་དེ་ཡང་མདོ་སྒྲུབ་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་དེ་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་
འགྱུར་བས་ཐལ་ཆེས་སོ།།

ཡང་ན་སོ་སྟེ་ལས་དང་པོ་པའི་མའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་ཤེས་རབ་མ་བརྟེན་པའི་ཆོར་བ་དེ་དེ་ནི་ཟག་མེད་
ཀྱི་པད་བའོ་ཞེ་ན། དེར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། (༣༢ བ)འདོད་པའི་ཆོར་བ་དེ་རྣམ་སྒྲིན་སྟེས་ཁྱེད་པར་འདུ་བྱེད་
ཀྱི་སྒྲུག་བསྒྲུབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་རྟེན་ཁྱེད་ལ་འད་མཆོངས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་ཤོ་ལ་དེར་མི་ཐལ་ཏེ།
རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་རྩ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རྩ་མཚན་དེ་ཁྱེད་ཅག་གསལ་སྒྲུགས་ལ་

སྒྲིམ་གྱི་ལོག་ལྷ་འདི་སྤངས་ནས་ནམ་སྐལ་པའི་དབང་ལྷན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་དེར་གདམས་པར་བྱའི།
 ད་ལྟ་ཁྱེད་ལ་བཤད་ན་བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཤད་མི་རུང་ཞེས་ལེགས་པར་བཀའ་སྤྱད་པའི་མཉམ་ཆུ་
 བདྲང་ཟེན་པས་འདིར་བཤད་དུ་གར་སྤོབས། ཁྱེད་པར་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་བདེ་ནི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ།
 ཁྱེད་བདེན་སྟེང་འཇལ་བྱེད་ནི་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་པ་ཞིག་གིས་བྱེད་དགོས་པས། ཁྱེད་གྱི་
 དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཡུལ་དང་ལྟ་བུ་ལུལ་ཅན་དུ་འོང་བའི་སྐབས་ཨེ་འདུག། བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་སྐྱེམས་ཤིག།
 དེས་ན་མདོ་སྤྱགས་གྱི་དབུ་མའི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་གྲགས་ལྡན་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཆེས་སྒོག་གྱུར་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་རང་བཟོ་འབར་ཞིག་གིས་འཆད་པར་སྒྲུང་བས་འདིར་ཁར་བྱུང་
 རུང་ཟད་བརྟེན་ལ་སྐབས་དོན་མིན་པས་རྒྱས་བཤད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་བཤད་བྱའི་ཆོས་དེ་ཉིད་དངོས་འཆད་པ་ལ། བསྐྱན་བཅོས་གྱི་འབྲེལ་དགོད་པ་དང་། བསྐྱན་
 བཅོས་དངོས་དང་། བསྐྱན་བཅོས་གྱི་མཛད་བྱུང་དང་འགྱུར་བྱུང་སྒྲིམ་པ་གོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་གྱི་དོན་དང་།
 འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ལྷན་བྱ་བ་དང་། བསྐྱན་བཅོས་གྱི་དགོས་འབྲེལ་བཤད་པ་གོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་བསྐྱུར་བ་
 དང་། བཤད་པ་དང་། ཅི་ལས་བདགས་པ་དང་། བདགས་པའི་དགོས་པ་གོ།

དང་པོ་ནི།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མཛུ་མ་ཀ་ཨ་བ་དྲ་ར་རྣ་མ། བོད་སྐད་དུ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ།
 རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་རིགས་བཞི་ལས་བསྐྱན་བཅོས་འདི་ལེགས་(ན་ན་ན)སྐུར་གྱི་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ལས།
 བོད་སྐད་དུ་བསྐྱུར་ན། མཛུ་མ་ཀ་ནི་དབུ་མ། ཨ་བ་དྲ་ར་ནི་འཇུག་པ། ཀ་ཨ་ཀ་ནི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། རྣ་
 མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་གོ།

གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་བྱ་དོན་གྱི་དང་། རྟོག་བྱེད་ཆོག་གི་དབུ་མ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་འདི་ཐམས་
 ཅད་ཀུན་རྫོབ་པར་བསྐྱེད་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་འདུས་ཅོམ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདགས་ཅོམ་གྱི་འབྱུང་བ་སྟོས་
 བཞག་གི་མིང་བསྐྱེད་ཅོམ་སྒྲོ་བདགས་པར་ཟད་གྱི། དོན་དམ་པར་རམ་ཡང་དག་པར་ཡོད་མེད་སྟེ།
 འགག་སོགས་གྱི་སྒྲིམ་མཐར་གང་ཡང་མི་གནས་ཤིང་། དབུ་མ་ཞེས་པར་ཡང་གནས་པ་དང་ལུ་བ་དེ་ལ་

གཞི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལུགས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཀུན་
 རྫོང་མིང་ཙམ་པའི་ཆོས་སུ་ཁོང་དུ་རྒྱུང་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་སྒྲིགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པའི་སྐྱོ་
 སྐར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྟོགས་པ་ཞིན་པར་རྟེན་འབྱུང་སྐྱེ་འདྲའི་མ་ཆུན་མཐར་མེད་ལ་རྟེན་འབྱུང་སྐྱེ་
 འདྲའི་རྟེན་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དེས་དངས་པའི་ཕྱིན་དུག་གིས་བསྐྱེས་པའི་ཆོགས་གཉིས་རྟེན་འབྱུང་སྐྱེ་མ་དང་
 བྲལ་འཁའ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་ཀུན་རྫོང་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟུང་དུ་
 འཇུག་པའི་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གསལ་
 སྒྲུང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་སྒྲིབ་གསུམ་མངོན་གྱུར་ས་བོན་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅས་པའི་མཚམས་
 སྐྱོར་བ་བཅད་ཅིང་། སྐྱོས་པ་མཐར་དག་གིས་དབེན་པར་བྱས་ནས་རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུའི་གོ་འཕང་བརྟེས་
 ཞིང་། ཀུན་རྫོང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གསལ་སྒྲུང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་གདུལ་བྱ་མཁའ་མཉམ་དག་
 གི་རོང་གང་ལ་གང་(༣༣ བ)འཚམས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་མཛད་པ་བསྐྱལ་པ་མ་སྒོངས་ཀྱི་བར་དུ་
 འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་དུ་འབྱུང་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་སྟོགས་མཛད་ཕྱིན་ཀྱི་སྐྱོས་པ་ལ་མངའ་
 བསྐྱར་ནས་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱུའི་གོ་འཕང་བརྟེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་ཟུང་
 དུ་འཇུག་པའི་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གསལ་བར་
 གཞན་ལ་བསྟན་ནས་བྱུང་དོར་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་རྟོན་བྱེད་བརྟན་གྱུར་ཀྱི་གསུང་རབ་གདུལ་བྱའི་སྐྱལ་
 བ་དང་འཚམས་པར་བསྟན་པ་དག་ཡིན་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་རང་གཞན་
 ཀྱི་ཞེ་པ་དག་གིས་སྐྱོ་སྐྱར་དུ་གང་བྱས་པ་དེ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཆར་བཅད་ནས་དཔོན་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་
 འཆད་པ་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀྱི་སྐྱབ་ལཔ་སྐྱས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་རྩ་བ་ལ་སྟོགས་པ་ལ་ནི་བྱ་ལྟག་དུ་
 རྫོང་བྱེད་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་གྲགས་སོ།

དེ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀྱི་སྐྱབ་ཞབས་སྟོགས་ཟབ་རྒྱས་དབུ་མའི་སྒྲོལ་འབྱེད་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་
 འདི་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབུ་མའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེ་བ་
 མེད་པ་མི་འཇིགས་པའི་དག་གིས་རི་ལྟར་འབྲེལ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་བྱུན་མིང་པའི་དབུ་མའི་གསུང་རབ་དྲང་

དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཤམ་ཆེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འགྲེལ་བ་ན། དེའི་དགོངས་པ་འདི་དོན་ལེགས་པར་འགྲེལ་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་ནང་འགལ་དང་རིགས་པས་གཞོད་པ་མེད་པར་རྟོགས་ལུ་
 བཅུག་ནས་སྒྲོན་པ་ཀླན་མཐུན་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་གོང་ནས་གོང་དུ་ལོགས་དབྱུང་བར་
 མཛད་ལ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་(༣༧ ན)དབུ་མའི་གསུང་རབ་པེས་དོན་དགོངས་པ་ཅན་མིན་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་འགྲེལ་བ་ན། དེའི་སྒྲུབ་ཟིན་གྱི་དོན་ལེགས་པར་འགྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ལྟར་དག་པེས་
 དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་བདེ་བླག་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ས་ལམ་ཆེན་པོར་དབུགས་འབྱིན་པར་
 མཛད་དོ།

དབུ་མ་པའི་གང་ཟག་ལ་པར་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། སློབ་དོན་ཀྱི་ཁབས་ཀྱི་རྩིས་ལུ་འབྲངས་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རོབ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་
 དོན་ལ་སློབ་སྦྱང་བ་རྒྱས་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདི་པའི་ལུགས་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་
 ཐམས་ཅད་དང་རྩིས་ལུ་མཐུན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་བྱུང་སྐྱོར་ལམ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 པ་ལྟ་བུར་བསྟུ་ལ། ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་པ་དང་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་པའི་དབུ་མ་པ་འདི་ལ་ལྟ་བུ་ཁས་
 བྲངས་ནས་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་ནས་ལྟ་བུ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་།
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་ལ། གཉིས་
 པ་ལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་དབུ་མའི་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་ཕྱིན་གསུལ་བྱའི་རིས་ཁ་ཅིག་གསུལ་བའི་ཆེད་དུ་
 དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཁས་ཀྱིས་མི་བཞེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་ལ་དེ་ལྟ་བུ་གིས་མི་བཞེས་པ་
 མི་སྲིད་དེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་འཁྲུག་པར་སྒྲུབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རོབ་ཀྱང་
 ཉན་རང་འཕགས་པ་དབང་རྟུལ་དང་། ཤེས་རབ་རྒྱུད་གྲོལ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་དབུ་མའི་རྟོགས་པ་འཁྲུངས་པས་
 དེའི་དོན་གྲུབ་ཀྱང་། དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སློབ་གྲོལ་གྱིས་(༣༨ བ)ལེགས་པར་མ་ཞུགས་པས་དབུ་
 མའི་ལྟ་བུ་ཁས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་སློབ་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཉན་རང་འཕགས་པ་དབང་རྟོན་ལ་ནི་དེ་ལྟར་
 མ་ཡིན་དེ། ཆོས་དེའི་ཇི་ལྟའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་ན་དེ་དག་ལམ་ནས་འབྱིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློབ་པ་

ལ་རྒྱལ་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་དོན་རྫོང་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱད་ཅིག་གིས་
བསྐྱེད་ནས་དེ་དྲུག་སྒྲིམ་པ་ལ་ཚོགས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། འཕགས་ཀྱི་ཉི་ཤེས་མ་གཏན་གྱི་བྱེད་པ་
ལས་ཚོས་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་འདྲན་པའི་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་ཚོས་མཛོན་པ་དག་ལས་བཤད་པའི་
ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་གསར་སྟགས་གྱི་ལམ་གྱི་མཐུས་མེས་སྐྱེ་བོ་ལའང་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རིམ་གཉིས་
སྒྲིམ་སྒྲེབས་གྱིས་དབུ་མའི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་དག་ལའང་དབུ་མའི་རྩ་བ་ཆེ་རྩ་བར་སྐྱེ་མི་ཤེས་
པའང་ཡོད་ཅིང་། ཡང་སྟགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་འདྲ་བ་དེ་དབུ་མའི་ཐ་སྐྱོད་ལ་མ་སྐྱར་སྟགས་གྱི་ཁར་ཅ་
རྒྱུ་ཐེག་ལའི་བྱེད་པའི་བཅིང་གོལ་གྱི་གནད་འབད་ཞིག་གོལ་ཐིམ་གྱི་དཔར་གིས་དབུ་མའི་རྩ་བ་ལ་
འཆད་རྫོང་རྫོང་པའི་མཐུ་རྒྱས་པའང་ཡོད་ལ། ཡང་མེ་མོ་སྐྱེ་བོ་ལའང་སྐྱོར་ལམ་པ་བརྫོད་བྱ་དོན་གྱི་དབུ་
མའི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པའི་རྟོགས་པ་མ་སྐྱེས་པ་ཚོ་འདིར་བྲམ་དགོན་མཚོག་མོགས་ལ་དང་པའི་
དད་པ་འཇམ་ མེམས་ཅན་ལ་བྱུང་རྒྱལ་གྱི་མེམས་གྱིས་དྲངས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཚན་ཚན་གྱི་བཟོད་ཚོགས་གྱི་
ལྷགས་བརྫོད་པའི་མཐུ་ལས་དབུ་མའི་རྩ་བ་ཆེ་རྩ་བར་སྐྱེ་བར་སྒྲེབས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱད་ཅིག་དེར་
སྐྱེས་ནས། རང་གནན་གྱི་སྤྱི་པའི་རྟོག་པ་བརྒྱ་མཚོ་རྩ་བའི་དབུ་མ་མི་རིགས་པར་སྐྱེ་བའི་ལྷགས་རན་
ཚར་གཅོད་པའི་རྫོང་ལྷ་གྱི་ལྷ་མཚོག་ཚན་བོར་འཕྱུར་བའང་། (༣༥ བ)ཡོད།

དེ་ལས་གཞན་དུ་དེང་མང་བོད་གངས་ཅན་འདིར་ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། དཔུ་མ་པ་དག་གི་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་ལོག་རྟོག་རང་
 མེམས་དོན་དམ་བདེན་གྱུ་བ་ལྟ་བུ་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཉིད་དེས་པའི་དོན་ཡིན་པོ་ཞེས་གཞུང་འཇུགས་པར་བྱེད་
 པའང་མཐོང་བས་སྐྱེས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ལའང་དེ་ལྟ་ཞེས་གང་ཟག་གི་ཆོད་འཛིན་བྱེད་མི་རིགས་ཏེ། གང་
 ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཆོད་འཛིན་ལ་ཚད་མར་སྒྲུབ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཁོ་ནའི་ལས་སུ་བསྐྱགས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དབུ་མའི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་བསྐྱགས་གང་ཡིན་གྲུང་རུང་། དཔུ་
 མའི་ལྟ་བུ་ཞེས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེ་དང་གདུལ་བྱ་ལོག་རྟོག་ཅན་གྱི་ངོར་དེ་སྐྱོག་ཆེད་ཅུམ་དུ་ཡིན་གྱི།
 རང་ལུགས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་འགག་ཡང་མ་བཞག་ཅིང་། གཞན་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་
 ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མཚན་ནམ་མེད་དེ་བཞིན་བྱ་ཞིང་བྱེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དེ་ལ་བརྟགས་པ་ལོ། །

བཞི་པ་ནི། མིང་ལས་དོན་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

རི་སྐད་དུ།

མིང་དུ་གདགས་པར་མ་མཛད་ན། །

འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཚོངས་པར་འགྱུར། །

དེ་བས་ཚོངས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །

མགོན་པོས་མིང་དུ་གདགས་པར་མཛད། ། ཁེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྒྱ་གྲུང་པ་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །

བྱིས་པའི་ཆོས་ལས་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཆེན་པོས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་འཇམ་པར་མཛད་ཅིང་།

དོན་གཉིས་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པས་ལུས་ཅན་གྲུག་གྱི་དཔལ་དུ་གྱུར་རྟེ། མ་དག་ལས་བརྒལ་ནས་དག་པའི་མ་གཞོན་རྒྱའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་བཞིན་པར་གཞོན་རྒྱའི་ལང་ཆོའི་ཉམས་(༣༥ བ)ཀྱིས་གཞོན་རྒྱ་གྲུང་པ་ལ་ལོ་པར་དག་གིས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཆེན་པོ་སྤྱུང་ཆེད་དུ་སྒྲོ་གསུམ་གྱིས་པས་ཐུག་འཆའ་ལོ་ཞེས་བཀོད་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཞིན་པར་བྱ་བ་ནི་བཞད་མ་ཐག་པའི་བཞིན་བྱ་ཞིང་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དབྱུང་མ་མཐའ་དག་ཡིན་ལ། དབྱུང་མ་དེ་དག་གི་དོན་ཡང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རྩོས་བྲལ་སྟེང་པ་ཉིད་ཟེང་མོ་དང་། ལེས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲིད་ནི་ལས་བསྐྱལ་འདོད་ཀྱི་བརྩེ་བས་བསྐྱངས་རྟེ་ལེས་ཅན་མཐའ་དག་བྱང་ཆེན་དུ་འགོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལེས་རྣམ་པ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། བསམ་པ་དེས་གྲུན་ནས་བསྐྱངས་རྟེ་མཉམ་གཞན་དུ་ཡོ་ཞེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་མཐོང་སྟོན་གྱི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་དྲུངས་ནས་འབྲིན་པར་བྱེད་ཅིང་། རིས་ཐོབ་དུ་རྟོགས་སྟོན་སྤང་གསུམ་དང་། ལའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སྤྱོད་བརྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ཅིང་། ཟུམ་རྒྱས་ཀྱི་བྱེད་པ་དེས་མངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུང་པ་ཡོན་ཏན་སྟོན་ལས་དང་བཅས་པ་ཟེད་དུ་མེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་བ་

ཡིན་ལ། འདིར་མ་འདས་པའི་བཟླ་དང་བྱ་བ་ནི་མི་བཟུང་ངོ་། །

དགོས་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་དོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་
བསྐྱེད་ནས་ཡོན་པར་གྲགས་པའི་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་སྐྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་ཟེའོ། ། དེས་
པོར་སྤྱོད་པའི་སྟོབ་དཔོན་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་འང་རང་གི་སྟོ་མོས་ཉི་ཚོ་བར་འདྲེན་ལ།
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་ཀྱང་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ལ་རིགས་པའི་འཐད་པ་བཅུག་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་ཞབས་ཀྱི་
དགོངས་པ་འང་རང་གཞན་གྱི་སྟེགས་བཟུང་ནས་(༣༤ ན)འཛོག་པའི་ལུ་ལྷ་ལ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་
ནི་རྣམ་པཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ལོ། །

དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ངེས་པའི་གསུང་ལྗེ་མ་པོ་དང་བྱ་བ་དཔལ་མགོན་རྒྱ་
ཞབས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་དེ་ལ་འཐེངས་སྐད་དུ་བྱ་བའི་རྒྱ་ན་ཀ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་བསལ་
ནས་ལུགས་འདིརི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་འོས་སྤྱོད་ལྟར་པའི་སྟོབ་མ་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འཛོག་
པ་ནི་ཡོངས་གཅིད་ཀྱི་དགོས་པ་ལོ། །

དགོས་པའི་དགོས་པ་ནི། དགོས་པ་དེ་ལྟའི་བཟླ་དོན་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་བཅོས་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པ་
བྱས་ནས་ལམ་ལུ་དང་ས་བཅུ་གཅིག་གི་གོ་འཕང་རིམ་གྱིས་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལོ། །

འབྲེལ་པ་ནི་ཉིད་དགོས་དགོས་པ་ལ་རག་ལུས་པར་འབྲེལ། དགོས་པ་ནི་བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་བཟླ་དང་བྱ་བ་
རག་ལུས་པར་འབྲེལ་བ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྐྱེད་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག །བརྒྱུ་བྱ་བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་
རྒྱུ་པར་བཞག། བརྒྱུ་མས་པ་ཡོངས་སུ་ཆོག་པའི་བྱ་བ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། དགོ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟིང་ཆེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་འོས་ལ། དམིགས་པའི་སྟོ་
ནས་རང་བཞིན་བཟླ་དེ་དེ་ལ་བསྟོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སྟིང་ཆེ་
མོགས་ཆོས་གསུམ་ལས་འཁྱུངས་པར་བསྟོན། ཆོས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟིང་ཆེ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་
བསྟོན་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

ཉན་ཐོས་མངས་རྒྱལ་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས།

མངས་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་།

སྤྱིང་རྩེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་ཤོད་དང་།

བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ།

སྐྱེས་པུ་མཆོག་གི་བྱ་བ་དབུ་མ་ལ་ཟུང་རྒྱལ་གྱིས་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཚུམ་པ་ན། ཐོག་
མར་ལུལ་ཁྱད་ཅན་ལ་མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་དགེ་ཅུ་བསགས་ནས་ཚུམ་པར་རིགས་ལ། དེ་ཡང་ཉན་རང་
རྣམས་ལས་ཤོགས་མངས་ལ་མཆོད་བསྟོད་རིགས་ཤིང་། ཤོགས་(༣༩ བ)མངས་ལས་བྱང་སེམས་ལ་དེ་
རིགས་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཆོས་གསུམ་ལ་མཆོད་བསྟོད་པོས་
སོ་ཞེས་རིམ་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་མངས་རྒྱལ་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་
རང་གི་རྣམ་གྲོལ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པའི་མཐུན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་དབང་
ནི་བཅོམ་ཡུན་འདས་པོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཐུབ་པ་ཅུམ་ནི་ཉན་རང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་
ཡིན་ཏེ། སློ་གསུམ་བསྐྱམས་པས་དུལ་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་ཡུན་འདས་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་འཛིག་པའང་ཆོས་
འཐད་དེ། སྤངས་རྟོགས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་དབང་རྒྱུག་ལྟར་སུམ་ཆོགས་པར་གྱུར་ཅིང་། དའི་པགས་ཉན་ཐོས་
སོགས་ལ་མངའ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རང་རྒྱལ་གཞན་ལ་མི་བསྟོལ་པར་རང་གི་གྲོལ་བ་མཛོན་དུ་བྱེད་
པ་ཡིན་ན་དེ་ཐུབ་དབང་ལས་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་ཤིང་། དང་པོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་
ལས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཟབ་མེ་ཐོས་ནས་མཐོང་ཆོས་དེར་ཁྱུང་ན་ལས་མ་
འདས་ཀྱང་མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གཞན་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་དེ་ཤོགས་པའི་མངས་རྒྱལ་
མེད་པའི་སྐབས་བབ་དུ་མྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་ཐུབ་དབང་ལས་འཁྲུངས་པར་གྲུབ་པོ། ཉན་
ཐོས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཇི་ལྟར་ན། ཡང་དག་པའི་གདམས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་གཞན་ལ་ཐོས་སྐྱོགས་སུ་བྱེད་
པས་ཉན་ཐོས་ཞེས་བརྗོད་དེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། འདི་ལས་མིང་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། ཞེས་སོགས་
རང་གི་རྟོགས་དོན་གཞན་ལ་སྐྱོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་ཤོགས་མངས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་ལས་

མེས་ནས་དེ་དོན་གཉེར་ལ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པའི་(༣༧ བ)ཕྱིར་ཉན་མེས་ཞེས་བཞེད་ལ། དེའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་མེས་པ་ལ་འདར་ཉན་མེས་ཀྱི་སྒྲི་སྒྲུར་བཤེད་དེ།

དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས།

མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་མེས་གྱུར། །

བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲུག་པར་བགྱི། །

བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲི་ཡང་རབ་དུ་བཞེད། །

དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་མེས་མི་ཟད་པར། །

ཞེས་མེས་པ་མི་ཟད་པར་བཟུང་སྟེ། གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་བྱང་མེས་པ་དེ་ཉན་མེས་དང་འདྲ་
ཆོས་སྒྲུར་པའི་ཕྱིར་དེ། ཉན་མེས་ཀྱི་སྒྲིའི་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་མེས་པ་ཀྱང་ཉན་མེས་ཞེས་བཞེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདར་དེ་ལྟའི་བྱང་མེས་པ་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་རབ་དུ་བྱེད་པའི་ཉན་མེས་དེ་ནི་
མ་ཡིན་དེ། རྩོགས་མངས་ཀྱི་ལམ་མེས་པ་རང་གིས་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་མེས་ཀྱི་ཐེག་པར་
གཞན་པའི་ཉན་མེས་དེ་རྩོགས་མངས་ཀྱི་ལམ་གཞན་ལ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་དེ་དོན་
དུ་མི་གཉེར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉན་མེས་ཀྱི་སྒྲི་འཇུག་པ་ཅིམ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱས་བྱེད་པའི་ཉན་མེས་
པ་ཡིན་ཅེས་དོགས་པ་ནི་འཛངས་པའི་སྤྱོ་ཅན་ལ་གཤམ་སྟེ། འདིར་འདི་ཞེས་པར་བྱ་དགོས་དེ། དཔལ་རང་
བྱུང་དོ་རྩེས་ཟབ་མོ་ནང་དོན་དུ། ཕྱི་ནང་ཉན་མེས་སྟོན་ཡུལ་མི་ན། ཁེས་འབྱུང་པའི་ཉན་མེས་དེ་ལུགས་
འདིར་འབྱུང་པའི་སྒྲི་སྒྲུར་ཆུལ་གྱི་ཉན་མེས་དེ་མ་ཡིན་དེ། འདིར་ཉན་མེས་ཀྱི་སྒྲི་སྒྲུར་ཆུལ་གཉིས་ལས་མ་
གསུངས་པའི་སྒྲི་སྒྲུར་ཆུལ་གཉིས་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རིམ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་རང་
ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཐབས་ཡང་དག་པ་ཉམས་སྒྲུབ་པ་ནས་འདི་ལྟར་ཐར་ཞེས་སྒྲོགས་པ་འདར་མེད་
ཅིང་། ཕྱི་རོལ་ལས་རྩོགས་མངས་ཀྱི་ལམ་རྩོགས་མངས་ལ་མེས་ནས་(༣༧ བ)གཞན་གྲོལ་པའི་ཆེད་དུ་
སྒྲོགས་པ་འདར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་ཤི། ཕྱི་རོལ་ལས་ལམ་དེ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ན་འདར་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཉན་མེས་ཀྱི་སྒྲི་སྒྲུར་བ་མི་འགལ་དེ། དབང་སྒྲུག་མོགས་ལ་ཉན་པའི་དག་
གཞན་ལ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བསམས་ནས་དེར་འདོགས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་

དེ་ནི་གང་ཟག་དེའི་ཉན་ཐོས་དང་སྒྲོབ་མའི་ཞེས་གྲི་སྒྲ་འཇུག་པ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལག་ལ་མེད་པ་
བཞིན་ནོ། །ཐོག་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་འདས་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་
མངས་རྒྱུ་གྱི་སྒྲ་བཤད་འཇུག་ཙམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་པོ་ལ་ཉེ་བར་འདྲོགས་
པའི་ཟུར། དེ་ལྟ་བུའི་མངས་རྒྱུ་ཞེས་ཉེ་བར་བདགས་པ་དེ་ལ་རབ་ཆོགས་པའི་མངས་རྒྱུ་དང་། དམན་
པ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་མངས་རྒྱུ་དང་། འབྲིང་དུ་གྱུར་པ་རང་མངས་རྒྱུ་ཞེས་བརྟན་བྱེད་དོ། །དེ་
ལ་འར་རང་སྒྲའི་དོན་ནི་མིད་པ་ཐ་མར་བྲུ་མ་ལ་མ་བཞེས་པར་རང་བྱུང་གི་ཡོ་ཞེས་བརྟེས་པའི་ཆ་ནས་
དེར་བཞག་གོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་མངས་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ཡོད་པས། རང་རྒྱལ་དེ་མངས་རྒྱུ་འབྲིང་པོ་ཡིན་པར་སྒྲོབ་
དཔོན་རྒྱུ་པའི་ཞབས་བཞེད་ཅེས་བྱེད་བ་ནི་རང་གི་སྒྲོ་གྲོས་གྱི་ཟུང་འདྲིའི་ཞེས་བསྟན་པར་ཟད་དེ། མངས་
རྒྱུ་དངོས་ནི་ཤེས་བྱའི་ཁོང་འདིར་རྟོགས་པའི་མངས་རྒྱུ་ལས་གཞན་མེད་པས། མངས་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
འགྲམ་གྱི་རྒྱ་མེད་ན་དེ་དང་མཉམ་པའི་མངས་རྒྱུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་མོགས་ག་ལ་བྲིད་པའི་ཟུར།
ཁོ་ན་ཏེ་ཉན་རང་མོགས་ལ་མངས་རྒྱུ་གྱི་སྒྲ་བཤད་འཇུག་ཡོད་ཙམ་གྱིས་དེ་མངས་རྒྱུ་རང་ཡིན་པར་
འགྲུར་སྟུང་ན། མཚན་དཔེ་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་རྒྱལ་རབ་ཏུ་(ནང་ན)བྱུང་བཞིག་ལ་འར་
མངས་རྒྱུ་གྱི་མཚན་དཔེ་ཆ་མཐུན་ཡོད་པ་ལ་བསམས་ནས། དེ་ལ་མངས་རྒྱུ་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བ་རབ་
ཏུ་བྱུང་བཞེས་བདགས་པའི་ཆོ་དེ་མངས་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། རྟོགས་པའི་མངས་རྒྱུ་ནི་བྱུང་ཆུབ་ཐེམས་
དཔའ་ལས་འཁྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་བསགས་སྒྲུང་ལ་འབད་ཅིང་ལམ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བའི་ཟུར།

ཁོ་ན་བྱུང་ཆུབ་ཐེམས་དཔའ་ལ་རྒྱལ་པའི་སྤྲས་ཞེས་བཞོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱལ་བས་ཆོས་
བསྟན་ནས་དེ་བསྟན་པའི་བདག་རྒྱུན་མཛོད་པའི་ཟུར་བདེན་ཡང་འདིར་ནི་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་རྒྱལ་སྤྲས་ཡིན་
པར་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱལ་སྤྲས་བྱུང་ཆུབ་ཐེམས་དཔའ་གནས་སྒྲུར་ནས་རྒྱལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་དུ་
འགྲུར་པའི་ཟུར་དང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དང་པོར་རྒྱལ་པའི་སྤྲས་པོ་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་བཟུང་ནས།
སྒྲོབ་དཔོན་དེས་བདག་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུར་གྲུར་པའི་མཐུ་ལས་འབྲས་བུ་རྒྱལ་བ་ཉིད་འབྱུང་བའི་ཟུར། རྒྱུར་

འགྲུར་ཚུལ་འདི་ཡང་ཐ་སྐྱོད་དུ་རྒྱ་འབྲེལ་རིམ་མཐུན་གྱི་གནས་སྐབས་པ་མི་འཁྲུལ་བ་དང་། འབྲེལ་བུ་
བསྐྱེད་པ་ལ་འབྲེལ་བུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱེད་པོར་མོང་བའི་ཆ་ནས་རྒྱུར་བཞག་པའོ། རྒྱུར་འཛིག་བྱེད་
དང་པོ་དེ་ལ་འདར་མེམས་དཔའ་མངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཅེས་པ་དེ་བསྐྱར་བཅོས་འདིར་སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་
མེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་པདེར་གཤེགས་སྟེང་པོ་ལྟ་བུ་མངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་མི་བཤེད་ཀྱི། འདིར་བྱང་
ཆེན་རྒྱལ་པའི་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའི་གང་ཐག་དེ་སྤྱི་བ་གསུམ་གནས་རན་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་ཞིང་།
མཐུན་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་མངས་རྒྱས་ཞེས་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱ་མེམས་
དཔའ་ལ་བསྟོན་པས་འབྲེལ་བུ་མངས་རྒྱས་(༣༤ བ)ལ་བསྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མོས་པ་མཐའ་
དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་གཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་མེམས་དཔའ་ལ་བསྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མེམས་མངས་
ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་ལྷོན་ཤིང་ཆེན་པོ་ཉི་ཤར་འདོད་པ་ལ་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་སྒྲིན་ལྷོན་གྱི་སྐུ་གྱུ་ལེགས་པར་བཅོལ་དགོས་
པ་དཔེ་དོན་དུ་འབྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། འེས་ན་ཇི་སྐད་དུ།

འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་བ་ཆོས་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་ལྟར་ཉལ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོད་སྲུང་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་དུ་དང་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་
རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱའི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། འདི་ཅིར་ཕྱིར་ཞིན།
བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་མངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བྱུང་ངོ་། །

ཞེས་གསུངས་སོ། མེམས་དཔའ་དེ་དེར་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཞིན། འཆད་འགྲུར་གྱི་དམིགས་
རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྟེང་ཇེའི་མེམས་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་མེགས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་སྒྲོ་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་རབ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་གནས་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
འདོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་རྣམས་ནི་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་སྒྲིན་ལྷོན་ཏེ། སྐད་པར་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་
འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་ནད་འཕྱོ་བའི་མདོ་ལས།

བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་

བཤུག་པོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པའོ། ཁྲོ་བྱར་དྲུ་བྱར་པ་མི་གནས་པ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་པར་བཤུག་པ་ཅོམ་དང་། ཤེས་པ་པོས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་ལུ་ཤེས་
 པར་བཤུག་པ་ཅོམ་དྲུ་བས་(༣༧ ཀ)པས་ན། ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་མེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
 ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའི་སྐྱམ་ནས། བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་ལ་མེམས་གང་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་
 མེམས་དཔལི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་མེམས་ཞེས་བཤུག་པོ། མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་པ་དང་བདེ་
 པའི་མེམས་དང་། སྤྱོད་མེད་པའི་མེམས་དང་། བྱམས་པས་བསྐྱེད་པའི་མེམས་དང་། སྤྱིང་རྩེས་
 མི་བསྐྱོག་པའི་མེམས་དང་། དགའ་བས་འགྱུར་པ་མ་མཆིས་པའི་མེམས་དང་། བདར་སྐྱེམས་
 ཀྱིས་བྲི་མ་མ་མཆིས་པའི་མེམས་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འགྱུར་པའི་མེམས་དང་། མཚན་མ་
 མ་མཆིས་པས་སྤྱིབ་པ་མ་མཆིས་པའི་མེམས་དང་། སྤྱོད་པ་མ་མཆིས་པས་མི་གནས་པའི་
 མེམས།

ཞེས་ཐོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འཁྲུགས་འདིར་འབྱུང་བའི་གཉིས་ལུ་མེད་པའི་སྤྱོ་སྤྱེ་ཤེས་
 རབ་བཅ། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་འཁྲུགས་མོ་མོར་སྤྱོ་ནས་ཆོས་གང་དང་གང་གི་རང་
 བཞིན་ཇི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་མཐའ་དག་གཞུག་པ་
 བྱར་བྱས་ནས་ཐ་སྐད་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མེམས་ཅོམ་པ་འདོད་
 པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དཔག་དེ་ལྟར་རྟོགས་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་ཤེས་བྱའི་དམིགས་
 རྣམ་མཐའ་དག་འཇུག་བྱེད་ནི་དེ་མ་ཡིན་ཅིང་། བར་ལྟ་ཤེས་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་ནི་ཤེས་པའི་གནས་ལ་བྱ་དང་
 དེ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀས་དཔེན་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 མེམས་ཅོམ་རྣམ་པ་དཔེན་རྒྱུ་དག་གིས་འདོད་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་དག་གི་གསུང་རབ་ལས་
 རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་མོད་ཀྱི། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་བྱེད་པས་ཆོགས་གཉིས་མོག་པ་དང་། སྤྱིབ་གཉིས་
 (༣༧ བ)སྤར་པའི་བྱ་བ་ཐ་སྐད་དུ་འདྲ་བྱེད་མི་ལུས་ཏེ། ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་ཤེས་བྱ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཆད་
 ཅིང་། ཁ་ནང་ལྟའི་ཤེས་བྱ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ན་བྱེད་པ་དེ་རྟག་པ་ཐེར་ཟུག་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་
 མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེར་ཐལ། ཁ་ནང་ལྟ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་གིས་རང་རིག་པ་ན་པར་ཤེས་པའི་ངོ་

པོ་ལ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཅིང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཇམ་ལུ་དབྱེར་མེད་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་
བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པོ་སྟེ་མ་གྲུབ་པར་མཇུག་ཆ་མེད་གྱི་ཡེ་ཞེས་བདེན་གྲུབ་དེ་དེར་རྟག་པ་
གང་ཞིག་ །དེ་རྟག་ན་དེའི་བྱེད་པ་དེ་རྟག་པ་མེད་ཕྱག་རྒྱ་མོང་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཆ་མེད་
གྱི་ཡེ་ཞེས་བདེན་གྲུབ་དེ་དེར་མ་གྲུབ་པར་མཇུག་ །དེ་དེར་གྲུབ་པ་དེ་དེ་བརྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་མ་གྲུབ་ན། ཆ་མེད་གྱི་ཡེ་ཞེས་བདེན་གྲུབ་ཁོ་རྟག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱེད་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་མཇུག་ མ་
གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྟག་པ་ལས་མི་རྟག་པ་འབྱུང་བར་མཇུག་ ཆ་མེད་གྱི་ཡེ་ཞེས་བདེན་གྲུབ་རྟག་
པའི་དོ་བོ་ལས་དེའི་བྱེད་པ་མི་རྟག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་འབྲས་འཚོལ་བར་མཇུག་ འདོད་པ་
དེའི་ཕྱིར།

ཡང་དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བའི་ཆོ་ཡེ་ཞེས་དེ་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆ་མེད་གྱི་ཡེ་ཞེས་
བདེན་གྲུབ་དེ་མི་རྟག་པར་མཇུག་ ཆ་མེད་གྱི་ཡེ་ཞེས་བདེན་གྲུབ་ལས་དེའི་བྱེད་པ་འབྱུང་བའི་ཆོ་ཆ་མེད་གྱི་
ཡེ་ཞེས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་དང་། ཆ་མེད་གྱི་ཡེ་ཞེས་དེའི་བྱེད་
པ་རྟག་རྒྱ་འབྱུང་བར་མཇུག་ ཆ་མེད་གྱི་ཡེ་ཞེས་བདེན་གྲུབ་དེ་མ་འགྱུར་བར་དེ་ལས་དེའི་བྱེད་པ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་དེ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་མཇུག་ དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བའི་ཆོ་དེ་འགྱུར་བ་ཅུང་(༤༠
ན)ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་ཁར་ལས་འོངས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་བཅུ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོ་ཕུན་ཚོགས་འདིའི།

ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་ཆུ་འབྲུ་ཡུན་རིང་དུ།

ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་གྱུར་པ།

དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྤྱིང་ཆེ་བསྤོང་པར་བསྒྲི།

མེམས་དཔར་འཛོག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གསུམ་ལས། རྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་འདྲ་སྤྱིང་ཆེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར། དང་པོ་སྤྱིང་ཆེ་ཉིད་ལ་བསྤོང་དེ། དཔེར་ན་ལོ་དྲི་གུ་ཕུན་ཕུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཐོག་བར་མཐའ་གསུམ་དུ་
ཉེར་མཐོར་ས་བོན་དང་ཆུ་དང་སྒྲིན་པ་རྣམས་དགོས་ཏེ། རྒྱ་གུ་མ་སྒྲིས་པ་བསྤྱོད་པ་དང་། རྒྱུ་ཟེན་གོང་

དུ་འཇུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲིན་པས་མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་ལེགས་པར་གནས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
དཔེ་དེ་སྒྲིང་ཆེ་ལ་སྒྱུར་ནས་བསྟོད་པ་ནི། སྒྲིང་ཆེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བརྟེ་བ་
སྒྲིང་ཆེ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུས་གསུམ་གར་རྒྱལ་པའི་ལོ་རྒྱུག་ཕུག་སུམ་ཚོགས་པ་འདིའི་ཉེར་མཁོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
དང་པོར་དེ་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བོན་དང་ནི་འབྲུ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ལེམས་རྣམ་པ་གཉིས་
ཀྱི་སྒྲུ་གྲུ་མ་སྒྲེས་པ་བྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་ལེམས་གཉིས་གཅིག་མེད་ན་
གཅིག་མི་འབྱུང་པའི་རྒྱལ་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བ་ནི་དེའི་དང་རྒྱལ་ཡིན་ཏེ།

མགོན་པོ་ཀུམ་ལ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས།

སྒྲིང་ཆེ་ཆོན་བཏང་ཀུན་སྟོད་དང་།

ཡེ་ཞེས་དེ་མ་མེད་བཤད་པ།

ལེམས་ཡོད་ལུ་ཞིག་དེ་ལ་སྟོད།

ཅེས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། བར་དུ་དེ་ལ་དེ་ཉེར་མཁོ་ཡིན་ཏེ། སྒྲེས་ཟེན་ཀྱི་བྱང་ལེམས་དང་ཚོགས་
གཉིས་ཀྱི་དགོ་བ་གོང་དུ་སྒྲེལ་བྱེད་ལ་རྒྱ་དང་འབྲུ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ལེམས་སྒྲེས་པར་གྱུར་ཀྱང་སྒྲིང་ཆེའི་
རྒྱས་ཡང་ཡང་མ་བརྟུས་ན། མངས་རྒྱས་ཆེད་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱས་པར་མ་བསྐྱེད་པ་གང་དག་དམན་པའི་སྒྲུ་
དན་ལས་འདུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐ་མར་དེ་ལ་དེ་ཉེར་མཁོ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་མ་(༤༠)ལོ་སྒྲེ་དང་
འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་བྱའི་འོངས་སྟོད་པའི་གནས་ལ་ལོ་རྒྱུག་སྒྲིན་བྱེད་ལྟ་བུར་
འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དོན་ཆོས་སྒྲུ་ཐོབ་ཀྱང་སྒྲིང་ཆེས་འོངས་ལུ་སྒྲིན་པའི་གཞན་དོན་གཞུགས་
སྒྲུ་མེད་ན་སྟོབ་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་པོར་འོངས་སྟོད་བྱར་མི་འགྱུར་བ་ལས་སྒྲིང་ཆེ་ཆེན་པོས་
འོངས་ལུ་སྒྲིན་པའི་གཞན་དོན་གཞུགས་སྒྲུ་ལ་སྟོབ་མ་ལོ་སྒྲེ་དང་། འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་འོངས་ལུ་
བསྟེན་བྱར་བུས་ནས་སྒྲིན་ལས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་བསྐྱེད་པ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་ཡུན་རིང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར།

མདོ་ལྷོ་རྒྱུ་ལས།

ཇི་ལྟར་མར་མེ་གཅིག་ལས་མར་མེའི་ཚོགས་རབ་མང་། །

དཔག་མེད་གངས་མེད་འབྱུང་ཡང་དེ་ལ་ཟད་པ་མེད། །

དེ་བཞིན་སྒྲིན་པ་གཅིག་ལས་སྒྲིན་པའི་ཚོགས་རབ་མང་། །

གངས་མེད་དཔག་མེད་འབྱུང་ཡང་དེ་ལ་ཟད་པ་མེད། །

ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱ་མཚན་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པོའི་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་སྟོབ་
དཔོན་རྒྱལ་གྲགས་པ་བདག་གིས་སྟིང་ཇི་ཆེན་པོ་བསྟོད་པར་བགྱིད། །

གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་ཇི་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ཚེས་དང་། དམིགས་མེད་ལ་
དམིགས་པའི་སྟིང་ཇི་ལ་བསྟོད་པ་དོ། །

དང་པོ་ནི།

དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །

བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། །

མོ་རྒྱུ་འཕྱུར་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །

འགྲོ་ལ་སྟིང་ཇིར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །

སྟིང་ཇི་ལ་འད་རྒྱུ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཚེས་ལ་དམིགས་པ་དང་།
དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟིང་ཇི་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། སྟོས་སེམས་ཅན་ནམ་གང་ཟག་ཆས་སུ་ཡོད་
པར་སྟོབ་བདགས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྟོས་སེམས་ཅན་ཆས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་
ནས་ཐུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚེས་ཅམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བདགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྟོས་གང་ཟག་དང་
ཚེས་གཉིས་(༤) ན) ག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཅམ་དུ་ཉེ་
བར་བདགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྟུག་བསྟུག་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། སྟིང་ཇི་
འདི་དག་སུ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡུན་ཅི་ན། ཉན་རང་ལ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ལྷགས་ལ་དང་
པོ་མོ་སྟེ་པོ་དང་། གཉིས་པ་ཉན་རང་དང་། གསུམ་པ་རྒྱལ་སྟུག་དང་སངས་རྒྱུས་ལ་ཡོད་ཅེས་དང་། གྲུབ་

མཐའི་སྒོ་ནས་བཞག་ན་དང་པོ་ལྟ་སྟེགས་དང་། གཉིས་པ་དངོས་སྒྲུབ་དང་། གསུམ་པ་དབུ་མ་པ་ལ་ཡོད་
ཅེས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱིས་མཚོམས་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་ན། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་སྦྱར་དང་། གཉིས་པ་
མ་དག་ས་བདུན་དང་། གསུམ་པ་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་ཆད་ན་ཡོད་པར་བཞེད་དོ།

ཉ་ན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ལུགས་འདིར་ནི་རྟེན་རྗེ་ཐ་མ་གཉིས་སྤྱི་འོ་བོ་
གཅིག་ལ་དམིགས་ཚུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱབས་ཐ་དད་པ་ཙམ་དུ་བས་པས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་བདག་གིར་ཞེན་པའི་དང་པོར་དཔོན་ཞེས་རྟོག་པས་ཡོད་པ་མིན་
པའི་བདག་ལ་བདག་གོ་ཞེས་བདེན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་འོག་དུ་རང་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་
པའི་ཐེམས་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་བདག་གི་འདིཔོ་ཞེས་དངོས་པོ་རྒྱམས་ལ་ཆགས་པ་
བསྐྱེད་དོ། །དེས་ན་བདག་དང་བདག་གིར་ཞེན་པའི་སྤྱོད་པའི་མེ་ཐོ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུད་འཕྱུར་པ་ལྟར་ལས་ཉོན་
གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་མཁར་མེད་ནས་སྤྱིད་སྤེའི་བར་གྱི་འཁོར་བའི་ཁྲོན་པ་ཆེན་པོར་ཐོག་
མེད་ནས་བར་མེད་དུ་འཕྱུར་པའོ། །དེའང་ཐོ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐག་པས་བསྐྱམས་པ་དང་། (༤) བ)འཁྱུལ་
འཁོར་མཁན་གྱི་གཞན་དབང་ལ་རག་ལས་པ་དང་། ཁྲོན་པར་འཁོར་བར་བྱེད་པ་དང་། འོག་དུ་རང་གིས་
འགྲོ་ཁོང་སྤྱིད་དུ་འབད་ནས་དྲང་བར་བྱ་དགོས་པ་དང་། རྒྱའི་ཕ་སྤྱི་བར་གསུམ་གྱི་རིམ་པའི་རེས་པ་མི་
ཟིན་པ་དང་། ཉི་མ་རེ་རེ་ཁོང་འཆག་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་། འགྲོ་བ་འདི་དག་ལས་ཉོན་གྱིས་ཆེས་བསྐྱམས་པ་
དང་། རྒྱམ་ཞེས་བསྐྱེད་པའི་གཞན་དབང་ལ་རག་ལས་པ་དང་། སྤྱིད་སྤེའི་ནས་མཁར་མེད་པར་འཕྱུར་པར་
བྱེད་པ་དང་། རན་མོང་ལ་འཁྱུར་དུ་རང་གིས་འཇུག་ཅིང་ལྟ་མིར་གྱུན་དུ་འབད་པས་དྲང་བར་བྱ་དགོས་པ་
དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་བསྐྱེད་པའི་ཕ་སྤྱི་བར་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་
རེས་པ་མི་ཟིན་པ་དང་། ཉི་མ་རེ་རེ་ཁོང་སྤྱག་བསྐྱུལ་གསུམ་གྱིས་བཅོག་པར་བྱེད་པ་ན་སྤྱོད་པོ་འཁོར་བའི་
དཔོན་པོ། །དེ་ལྟའི་འགྲོ་བ་སྤྱག་བསྐྱུལ་བ་ལ་སྤྱིད་རྗེས་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པའི་ཀྱིས་དང་པོར་བྱུང་ཐེམས་ཐེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྤྲང་གི་དགྲ་མེད་པའི་བཅོམ་སྤྲཅ་འདས་སྤྱིད་རྗེ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ལ་འདུད་དོ་ཞེས་སྤྱིད་རྗེ་དང་དེ་ལྟན་གྱི་ཐེམས་དཔའ་གཉིས་ཀར་བསྟོད་པའོ།

གཉིས་པ་ནི།

འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཆུ་ཡི་ནང་གི་ལྷ་བ་ལྟར། །

གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་སྤོང་པར་མཐོང་བ་ཡི། །

རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས། །

རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བྱིར་སྤིང་ཆེད་དབང་གྲུར་ཅིང་། །

ཀུན་རྒྱུ་བཟང་པོའི་སྦྱོན་པས་རབ་བསྐྱེས་དགའ་བ་ཡ། །

རབ་རྒྱ་གནས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ཞེས་བྱ། །

དཔེར་ན་ཆུ་ལྷན་རྒྱུ་དང་སྤྱད་པ་རྒྱུ་དང་པོ་མིན་པའི་ལྷགས་གྱིས་བསྐྱེད་པར་ལྷ་བའི་གཟུགས་
བརྒྱན་འཆར་བ་འཆར་གཞི་དང་ལྷན་ཅིག་ལྷ་བ་དངོས་ལྷ་བྱའི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བ་ན། ཆུ་པོས་ལྷ་
བའི་གཟུགས་བརྒྱན་དང་། དེའི་དམིགས་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ཆུ་དང་བཅས་པ་སྤྲད་ཅིག་རེར་མི་རྟག་པ་དང་། ལྷ་
བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པར་ཞེས་པ་འབྱུང་བ་ནི་དཔེའོ། །དེ་སྤྱིར་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་ན། འཇིག་རྟེན་མཆོར་
མ་རིག་པའི་ཆུ་སྤོན་རྒྱ་ཆེན་པོར་ཆུ་ལ་མིན་རྟེན་རྒྱུ་དང་གིས་གཡོ་བའི་ནང་(༤༣ ན)གི་རྟེན་ལ་འགྲོ་བ་སྤྱེ།
སེམས་ཅན་རྣམས་གང་ཟག་ནི་སྦྱོན་ལས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ལྷ་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟར་མདུན་དུ་སྤང་བ་
ན། སེམས་དཔལ་རྟིང་ཆེད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་དག་གིས་མདུན་དུ་སྤང་བའི་ལས་ཉོན་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲོ་བ་
དེ་ནི་སྤྲད་ཅིག་རེར་མི་རྟག་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཅན་གྱི་གཡོ་བ་དང་། དེ་ལྟའི་ཆོས་དེ་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་
སྤོང་པར་མཐོང་བའི་ཆོ་ན། གཡོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་འཛོམས་བྱེད་དམ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་བྱིན་ལོག་གི་རྟེན་
པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ། འགྲོ་ཀུན་གྱི་གཉན་གཅིག་པ་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པར་འགྲུར་རོ། །
དེ་ལྷ་བྱའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤིང་ཆེར་གྲུར་གང་དེ་ལ་འདུད་དོ་ཞེས་སྤྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡ། རྒྱ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཡ།
ས་བཅུ་དངོས་དང་། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ཡ། རབ་རྒྱ་དགའ་བ། བྱི་མ་མེད་པ། འོད་
བྱེད་པ། འོད་འཕྲོག་པ། རྒྱུད་དགའ་བ། མངོན་དུ་གྲུར་པ། སྤང་དུ་སྤོང་བ། མི་གཡོ་བ། ལེགས་པའི་སྤྱོ་གྲོས།
ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཡ། རྒྱུད་གཞི་སའི་རོ་བོ་མདོར་བསྟན། རྒྱུད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་

བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། མེམས་དཔལ་དག་གི་ཟག་མེད་གྱི་ལེ་ཤེས་སྤྱིང་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཉིད་ཆ་
 ཤེས་སུ་བྱུ་བ་ནི་མ་ཞེས་བརྟེན་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ནམ་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ལ་སར་འཛིག་རྟེན་
 ཏུ་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །ས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་དབྱེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་
 ཤེས་རབ་ཏུ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཇི་སྐད་དུ།

ཇི་(༤༡ བ) ལྟར་བར་སྤྱོད་བྱ་རྩེས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།

བརྟེན་པར་རྟེན་མ་ཡིན་ཅིང་མི་མཐོང་བ།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྱུང་གྱི་ས་ཀྱན་གྱིང་།

བརྟེན་མི་རྟེན་ན་མཉམ་པར་ག་ལ་རུས།

ཞེས་སོ། །དེས་ན་སའི་དབྱེ་བ་ནི། ས་དར་བརྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གུངས་གོང་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཁྱད་
 པར་དང་། རྩེ་འཇུག་སོགས་ཀྱི་མཐུ་དང་། སྤྱིན་སོགས་སྤྱིན་དུག་དག་གི་གྲགས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་
 འཕྲིལ་བས་ལུས་ལེན་ཚུལ་སོགས་ཀྱིས་བྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ནི་(ས་ཐོབ་པ་ན་དེའི་ལུས་སོགས་ཟག་
 མེད་གྱི་དགོ་འབྲས་ཡིན་ན་དེ་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་ཕུར་ཇི་ལྟར་འཛིག་རིགས་ཏེ། རྣམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་ཕུར་ནི་མི་དགོ་བ་དང་དགོ་བ་
 ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱིན་ན། དག་འགད་མས་གྱི་ཡིག་རྟོང་ལ་ལར། འཕྲུལ་པ་ལ་ཉོན་སྤྱིབ་གྱི་ཟག་བཅས་གྱི་དགོ་
 པའི་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་ཕུ་མེད་ཀྱང་ཤེས་སྤྱིབ་གྱི་ཟག་བཅས་གྱི་དགོ་བའི་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་ཕུ་ཡོད་པས་དེ་ལ་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་
 འབྲས་ཕུར་འཛིག་པ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བ་བྲིས་འདུག། ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་འཛིམ་ཕུའི་གྲིང་དང་། ལུས་རྟེན་
 དང་། འཕམ་བྱལ་དང་། དག་འཇུན་དང་། འཇུག་དག་འདྲ་དང་། གནམ་འཇུག་དབང་བྱེད་དང་། སྤྱོད་གི་
 གནས་དང་། སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་གནས་དང་། སྤྱོད་གསུམ་གྱི་གནས་དང་། རོག་མིན་གྱི་གནས་དག་གི་རྒྱལ་
 རོར་གྱུར་ནས་མེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་རྩེ་ཆེར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མེམས་དཔལ་དག་གི་རབ་
 དག་འཛི་མེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ཡིན་ལ། ཆོས་སྤྱིན་ནི་མེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པའོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྱུང་པོ་མེམས་
 དང་པོ་བསྐྱེད་པ་འདྲའི་ཕུང་མེམས་གང་གིས་འགོ་བ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དམིགས་

མེད་ཀྱི་སྒྲིང་མེད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། བྱང་མེམས་ཀྱི་ནུ་བཟང་པོའི་སྒྲོན་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་རབ་
(༤༣ ཀ) ཏུ་བསྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་འདི་ནི་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒྲོའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་
མཚོན་པའི་མེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ།

མེམས་དཔལ་དེའི་སྒྲོན་ལམ་ནི།

གང་ཡང་དུས་གསུམ་ག་ཞེགས་པ་རྒྱལ་བ་ཡི།

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་སྒྲོན་ལམ་བྱེ་བྲག་རྒྱམས།

བཟང་པོར་སྤྱོད་པ་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་ནས།

དེ་ཀྱན་མ་ལུས་བདག་གིས་ཐོགས་པར་བསྟེ།

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་སོགས་སྒྲོན་ལམ་འབུམ་ཕྱག་གུངས་མེད་པ་ཕྱག་བརྩེ་པོ་
ས་དང་པོར་འདེབས་པ་དག་གོ།

མོས་སྤྱོད་ཀྱི་མེམས་དཔལ་མེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་སྐྱེས་པའི་མེམས་དཔལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་
འབྱེད་འབྲས་བུ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

མདོ་ལས།

མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ས་དང་པོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐོབ་
པར་གནས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་མ་སྐྱེས་པའི་སྟེ།

ཞེས་དང་། མོས་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེར། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་
སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་མིའི་ཁ་དོག་ལས་ནི་འདས་ལ། ལྷའི་ཁ་དོག་ནི་མ་སྐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
ཆུབ་མེམས་དཔལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་
འདས་ལ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའི་ས་ནི་མ་སྐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ལ། ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་། གཙོ་བོ་སྐྱེན་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་
ལ། མིང་ཁྱད་པར་ཅན་སྐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

དེ་ནས་བཟུང་ནི་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྒྲིམ་པ་སྟངས་དོ།

མ་རབ་དགར་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནས་བཟུང་ནི་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
བྱའི་སྒྲིམ་པ་ཉིད་(༤༣ བ)ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལས་སོ་སྒྲིམ་གསུལ་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཆོ་དེ་འཇགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལོ་ནི་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཞེས་རབ་དེ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས་བྱུང་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་མར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྩེ་སུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཚིག་གི་དུགས་ཏེ། གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩེ་སུ་རྟོགས་ཤིང་
ཞེས་པ་ལོ། ཇི་ལྟར་ཞེས་ཞེ་ན། མ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་མ་བྱུང་བ་དང་། ལོག་པ་དང་། དེ་དག་ཇི་
ལྟར་བྱས་པ་སོ་སོ་སྒྲིམ་པ་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱས་པ་སོ་སོ་སྒྲིམ་པ་རྟོགས་པ་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ནི་རྣམ་པར་
མ་བརྟགས་པ་ལོ། བྱང་ཆུབ་ནི་མ་བརྟགས་པ་ལོ། བྱང་ཆུབ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ལོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་
པར་གཏོར་བཤེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པ་མེད་པེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།
ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའི།
ཇི་སྐད་དུ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཏོར་བཤེད་པ། གང་དག་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་ཅིང་སེམས་འདི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་དུ་བདག་ཅག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་
བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་དུ་རྫོམ་སེམས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་
བྱའི། དེ་དག་ནི་སྒྲིམ་པར་སེམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེ་ན།
སེམས་སུ་མཛོན་པར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་དུ་མཛོན་པར་ཞེ་ན། ཅེས་(༤༤ བ)སོགས་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་ནི་
མཚན་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ལོ། །གང་གིས་འདི་ལྟར་རྩེ་སུ་རྟོགས་པ་དེ་
ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་ཇི་སྐད་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཏོར་བཤེད་པ། ཆོས་དེ་
རྣམས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཏོར་བཤེད་པ། གང་ལ་

ལ་ཞིག་ཚེས་འདི་མ་ཤེས་ཤིང་མེས་སུ་མ་རྟོགས་པ་ཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་
 མེམས་དཔལ་སྐྱེས་དུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་ལས་རིང་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 མེམས་དཔལ་ཚེས་རྣམས་ལས་རིང་བ་ཡིན་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་མིང་གིས་ལྟ་དང་
 མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་མོ། །རབ་ཀྱི་ཕྱལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ། དེ་ཚིག་ཙམ་གྱིས་
 བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་འགྱུར་ན་ནི་དེ་བས་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་འགྱུར་ན།
 རབ་ཀྱི་ཕྱལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ། འདི་ནི་དག་གི་ལས་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་མེམས་
 དཔལ་ལཱོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་མདོའི་དོན་ནི། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་
 དང་། བརྟེན་པའི་ར་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའང་མོ་
 མོ་སྟེ་ཤོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་བཤད་འཇུག་གཏན་འགོག་པ་མིན་ཏེ། རྟོན་པ་
 དང་འཇུག་པའི་ཀླན་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་མོས་པ་ཡོད་བྱེད་
 ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་ནི་དེ་དག་ལ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་(༧༧ བ)བྱ་བཅོན་པ་
 གཉིས་མི་རྟོག་ལེ་ཤེས་གྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་སྟོ་སྐྱར་གྱི་མཚན་མ་བྱང་བར་བྱས་པའི་
 མེམས་མེམས་བྱུང་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་མངའ་བའི་ཕྱིར། ལྟ་བཤད་འཇུག་དོན་མཐུན་ཡོད་པ་ཐོགས་ཀྱི་
 བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་ནི་ས་ཐོབ་ཉིད་ལ་འཇོག་སྟེ། དོན་གྱི་དབང་འདིས་ནི།

རྒྱུད་སྒྲིའ།

མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་།

ཤིན་དུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན།

མེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བཛྲོད་དོ།

ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱན་དང་ཐེག་བསྐྱེད་ལས།

བྱིས་པ་ཡང་དག་ཉིད་བསྐྱེད་ནས།

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀླན་དུ་སྒྲིའ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བསལ་ནས།

ཡང་དག་ཉིད་ནི་ཀློན་ཏུ་སྒྲུང་།

ཞེས་སོ་སྐྱེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་མཁུ་གིས་པག་ནས་འདོགས་པར་མ་མཛད་ལ། མདོ་དང་
མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། མདོན་པར་རྟོགས་བྱ་ལས་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་དཔའ་འཇོག་པར་མཛད་ནས།
སྒྲུང་ལམ་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཐོབ་པའི་རྒྱ། ཞེས་འབྲུང་བའི་བྱིར།
སྒྲུང་ལམ་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་ལྡན་ཆ་ནས་སེམས་དཔའ་མི་འཇོག་པ་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་
རྒྱུན་སྟེན་ལས་བྱིན་དུག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཆ་ནས་སེམས་དཔའ་འཇོག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་མཚན་གྱི་ངེས་ཚིག་མི་འཇུག་པར་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཞེས་སྒྲུ་སྒྲུང་ལ། སོ་སྐྱེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།

ཁ་ཅིག་སྒྲིབ་སོ་སྐྱེའི་ས་ན་ལམ་དང་ལམ་བདེན་མཚན་ཉིད་པ་མེད་ཅེས་སྒྲུ་མོད། ལམ་བདེན་མེད་པ་
བདེན་ཆུག་གཞན་ཏུ་ཆོགས་སྒྲུང་གི་ལམ་ལམ་(༤༥ ན)མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སྤྱུ་བ་སྟེན་ཏུ། ས་གོང་མ་གོམ་པར་བྱེད་
པ་སྟེན་ཏུ། འཕགས་པ་གཞན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་གོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ།

དང་པོ་ནི།

འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སྤྱུ་ལ་སྐྱེས་པ་སྟེ།

འདི་ནི་ཀློན་ཏུ་སྒྲུང་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དགའ་བ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀློན་ནས་གཡོ་བར་རྣམ་པར་གྱུར་པའང་ཡིན།

སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་འདི་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་དཔའི་སྒྲུར་བཞིན་པར་མ་ཟད། སེམས་དཔའ་འདི་ནི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སྤྱུ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་གི་ས་ལས་འདས་ཤིང་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་འགོ་བའི་ས་དང་ལམ་སྐྱེས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་སྒྲིབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
རིགས་ལ་འདྲར་ནི་ཉེ་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རིགས་ཡིན་ལ། རིང་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རིགས་ནི་བརྟ་

བྱུང་གི་མེམས་དང་པོ་སྐྱེས་པ་ནས་འཛིན་སྐྱེ།

སྐྱོབ་དཔོན་ནི་བ་ལྷ་ས།

དེ་རིང་མངས་རྒྱས་རིགས་ལུ་སྐྱེས།

མངས་རྒྱས་སྐས་ལུ་ད་ལྱུང་རྟོ།

ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོ་མེམས་དཔལ་འདི་ཡིས་འཛིན་ལྟ་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ཀྲུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་གྱུར་ནས་སྤར་མི་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཀའ་ཟག་གི་བདག་མེད་མོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་མ་མཐོང་ན་བདག་ཏུ་སྦྱོར་འདོགས་
པ་ལས་འཛིན་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཀྱང་ལམ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་ཚུབ་མེམས་དཔལ་དེ་ནི་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཆང་ཞིང་བསྐྱེལ་བ་
ཡིན་ཏེ། དེས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། སའི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཀྱི་སྦྱོན་སྤངས་བསམ་སྟན་
མོང་མིན་པའི་དགའ་བའི་བྱེད་པར་ཆེས་མང་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ས་(༤༥ བ)འདི་རབ་དགའ་ཡང་བརྟོན་ཏེ།
རབ་དགའ་བྱེད་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཀྲུན་ནས་གཡོ་བར་རྣམས་པར་
གྱུར་པའང་ཡིན་ཏེ། དེས་མཆོན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་པོའང་དེར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

ས་ནས་སར་གཞོན་བྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།

དེ་ཆོ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པར་འགྱུར།

དེ་ཆོ་འདི་ཡི་མོ་མོ་སྐྱེ་བའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད།

འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པའི་ལྟར་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྐྱེན།

འདིས་ནི་ས་འོག་མ་ནས་ས་གོང་མར་གཞོན་པར་བྱེད་ཅིང་། གོང་ནས་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་
བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ཆོས་ལ་གོམས་བསམ་ས་གཉིས་པ་མོགས་གཞོན་པར་སྦྱོར་བ་ཆེ་བའི་
ཕྱིར། དེའི་ཆོ་འདིའི་རྒྱད་ལས་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པར་
འགྱུར་ཏེ། མི་དགེ་བ་མི་བྱེད་པའི་སྦྱོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་མེད་དང་ཟམ་དང་མ་ཞིང་དང་

མཚན་གཉིས་པ་དང་སྒོར་དང་དོད་གཤེར་དང་མི་ཁོམ་པ་རྣམས་ལུ་ལས་ཀྱིས་མི་སྒྲུའོ། །དེ་ཆོ་འདི་ཡི་
འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། བྱང་སྒྲུ་མི་སྒྲུ་དང་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ལོགས་མཛོན་ཞེན་ཅན་གྱི་ལོ་ལོ་སྒྲུ་པའི་ས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད་དེ། བདེན་པ་མཛོན་སྒྲུ་མཛོན་པའི་ཕྱིར། མཛོན་ན་བྱང་ལེམས་འདི་ནི་འཕགས་
པ་བརྒྱད་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་རང་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་འཕགས་ཆོས་རྟོགས་པས་སྒྲོན་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་
ཏན་འབྱུང་བ་བཞིན་འདི་འདར་སའི་རྟོགས་པ་ལས་རང་འཚོམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དང་སྒྲོན་ཟད་པ་
བརྒྱད་པ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་དཔེས་ཉེ་བར་བསྟན་རྟོ། །འདིར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་བརྒྱད་པར་མི་འཐད་དེ།
བརྒྱད་པ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། གང་ཟག་ཟུང་བཞི་དང་ལ་བརྒྱད་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བརྒྱད་པ་དེ་ཟུང་བཞི་པོ་གང་དུ་འབྲེན་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་གནས་
གཉིས་ཀ་(༤༤ ན)རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དུ་འབྲེན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བརྒྱད་པ་ཉན་ཐོས་མཛོད་
ལམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དཔེ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྟངས་གང་བྱས་ཀྱང་བདེ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་
དང་འབྲས་གནས་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ལུ་འབྲེད་པའད་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལུ་བཞག་
དཀར་སྒྲེ། སྒྲོར་ལམ་པ་འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་མིན་པར་སྤར་བཤད་ཅིང་། མཛོད་ལམ་སྐད་ཅིག་དུ་
མ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དབྱུང་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ས་དང་པོ་ནས་ལེམས་བསྐྱེད་དང་སྟིང་རྗེ་ལྟག་བསམ་གྱིས་དང་། བདུན་པ་ནས་སྒྲུའི་
སྒྲོབས་གྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཞུས་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། །

སྒྲུབ་དབང་གསུང་སྒྲུས་དང་བཅས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། །

བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ཕམ་བྱས་རྣམ་པར་འཕེལ། །

སྒྲུབ་དབང་གསུང་ལས་སྒྲུས་པ་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་དོན་དམ་ཁོང་དུ་
རྒྱུད་པའི་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལེམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གྱིས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
ལེམས་དཔས་ཀྱང་ལེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་འདོད་གྱི་

ལྷག་པམས་དག་པའི་བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་མཚན་ནས་མས་པར་བྱས་པས་བྱང་
 མེམས་དེ་ལ་སྤྱར་ཡང་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་རྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རིགས་གྱི་བྱ་
 འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བླ་སྤྱེས་ནས་རིང་པོར་མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྷན་པས་ནི། སྤོན་
 པོའི་ཚོགས་རྣམ་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་
 གཞོན་རྟེ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་ལས་དང་པོ་བ་བྱང་ཆུབ་དུ་མེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོར་མ་
 ཡིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་(༧༦ བ)པོའི་རིགས་སུ་སྤྱེས་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་མེམས་
 དང་སྤྱིར་ཆེའི་དབང་གིས་ཉམ་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་ཡུན་རིང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱད་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་
 གཞོན་རྟེ། །རིགས་གྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ཤིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྱ་གུ་སྤྱེས་ནས་རིང་
 པོར་མ་ཡིན་པའི་གཤོག་པའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་དང་། མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་རྣམས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་དུ་མེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ཤིང་གི་
 དབང་པོའི་རིགས་རྒྱུད་དུ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ནམ་མཁའ་ཤིང་གི་དབང་པོའི་སྤྱ་གུ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་
 ཉིད་དུ་མེམས་བསྐྱེད་པའི་གཤོག་པའི་སྤྱོད་པ་གྱིས་ས་རོལ་གཞོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་
 དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཉམ་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུང་འདི་སྤྱོད་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཡ་དང་།
 ཇེ་ལ་ཨ་ལྷ་རྣམས་བརྟུན་ནི་མེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱར་མོད། དེའི་ཆོ་ན་སྤྱོད་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པ་
 དང་མཐའ་གཅིག་དུ་མི་མཐུན་པར་མ་ཡིན་རྟེ། དེར་སྦྱར་མི་རུང་བར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱང་ཆུབ་
 གྱི་མེམས་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཉམ་རང་གི་བསོད་ནམས་གང་
 གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སྤོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །

མེམས་དང་པོ་སྤྱེས་པ་དེ་ནི་མེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འཁོད་པ་ན་ཉམ་རང་

ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ལེམས་ཀྱི་སྤྱོད་གཞོན་པར་མ་ཟད། རོན་དམ་བྱང་ལེམས་ཀྱི་སྤྱོད་(༤༧ ཀ)ཆ་ནས་ཀྱང་
གཞོན་པས་པདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་རྟེ། ས་དེར་ཐབས་ཀྱི་མར་བྱིན་ཐོབ་
པས་ལེམས་ཀྱི་སྤྲང་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འགོག་པ་ལ་སྤྲོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ཁྱད་པའི་བྱིར་དང་། རང་ལུ་ལ་
ཆོས་དབྱིངས་མདྲེ་སྟོན་མཚན་མ་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མིན་པར་མཚན་མ་དང་བྲལ་བར་
ཇི་ལྟ་བུར་ཡོངས་ལུ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱིར། རྟོགས་ཆོས་འདི་ནི་ཉན་རང་དང་ས་འོག་མ་དག་
ལ་ཡོད་པ་མིན་རྟེ།

ཇི་སྐད་དུ།

ཀྱི་རྒྱལ་པའི་སྤྲལ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པའི་རིགས་ལུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པའི་བྱ་
རྒྱལ་པའི་མཚན་དང་ཐུན་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་པའི་བྱིན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་རྟོགས་ཐམས་
ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁམ་དེ་
ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་རང་གི་སྤྱོད་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་
ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱི་རྒྱལ་པའི་སྤྲལ་དག་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ལེམས་དཔའ་ཡང་
ལེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
བྱང་ཆུབ་ལེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་ལུ་ལ་
ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་
འདས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུང་འདིས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་རྟེ། དེར་
རིགས་པ་གསུམ་དང་ཡུང་བདུན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་བྱིར། དེ་ལ་རིགས་པ་དང་པོ་ནི། ཉན་རང་དེ་དག་ཆོས་
(༤༧ བ)ཅན། ལེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལེམས་དཔའ་ཀྱང་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྣམས་པར་
ཐལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་ལུ་མི་ཤེས་པའི་བྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་བཞིན།
རྟོགས་ལས་སྤངས། ཁྱབ་པ་གྲུབ། འདོད་ན་ས་བདུན་པའི་ཡུང་དང་འགལ། རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་

དེ་དག་ཚེས་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཕ་རྒྱལ་མམས་ཅད་མ་སྤངས་པར་ཐལ། གཟུགས་མེགས་རང་གི་ངོ་བོ་
གྲུབ་བདེན་དུ་དམིགས་ནས་ཐིམ་ཅི་ལོག་གི་སྤྱོད་མཛས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཐིམ། ཐིམ་ལ་པའི་ཆགས་
ལྟ་བུ་ཞིག་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། ལུང་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་མེགས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་
ཉན་རང་ཚེས་ཅན། བར་ཟལ་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་དུ་གདགས་པ་སྟེ་
བཞག་པའི་རྒྱ་ལུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཐིམ། དཔེར་ན་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་འཁོར་ལོ་
མེགས་ལ་བདེན་ཞེན་མ་བསྟོག་ན། དེ་འདྲམ་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་ལ་བདེན་ཞེན་མི་བསྟོག་པ་བཞིན་
ནོ། །རྟོགས་ཚེས་ཁས་སྤངས། རྒྱལ་བསྐྱབ་པ་ནི། ལུང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱལ་བ་དང་། བདག་མེད་
པའི་ཐུགས་མེགས་ལྷ་བས་ནི་ཚེས་ཅན་ལུང་པོ་ལ་བདག་དུ་འཛིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཅན་ཆགས་མེགས་
དྲངས་འབྲིན་པར་རྟམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱ་དངོས་པོའི་བདེན་ཞེན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོད་པའི་
ཐིམ་ཏེ། ལུང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་མེད་གྱི་ཐུགས་དངོས་གཉིས་ཀར་ལྷ་བ་མེགས་གནས་
ལུགས་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལས་ཐིམ་ཅི་ལོག་དུ་ལུགས་པར་འདྲ་བས་དེའི་གཉེན་པོར་དཔལ་བྱེད་མི་རྟམ་པའི་
ཐིམ། དཔེར་ན་ཡུལ་(༤༩ ན)མི་སྤྱུག་པར་འཛིན་པའི་ཞེ་སྤང་གིས་ཡུལ་མི་སྤྱུག་པར་འཛིན་པའི་འདོད་
ཆགས་རྩ་བ་ནས་སྤོང་མི་རྟམ་པ་བཞིན།

དབྱུང་རྩ་བ་ལས།

གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་གོ་ཞེས།

དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན།

སྤོང་ལ་མི་རྟག་པ་འོ་ཞེས།

འཛིན་པ་དང་ཇི་ལྟར་ལོག་མ་ཡིན།

ཅེས་དང་། དོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཉམ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཁོང་དུ་མ་ཆུང་ན་བདེན་བཞིན་ཉི་
ཆོ་བ་རྟོགས་པས་སྤྱང་འདས་མི་ཐོབ་ཅེས།

ཡུམ་རྒྱལ་པར།

སྤྱུག་བསྐྱལ་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་ཀྱང་མི་

འདྲོ། །ཀྱན་འབྱུང་པ་ཤེས་པས་མུ་རན་ལས་ཡོངས་སུ་མི་འདའ་ཞིང་ཀྱན་འབྱུང་པས་ཀྱང་མི་
འདྲོ། །འཁོག་པ་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་མུ་རན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་འཁོག་པས་ཀྱང་མི་འདྲོ། །
ལམ་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་མུ་རན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་ལམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འདའ་སྟེ། དེ་ལྟར་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་རྒྱུ་པར་བྱང་
བ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། མཉམ་པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་མཇགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ལ། ལུང་འདིའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་མཉམ་ཉིད་
གྱི་དོན་མ་རྟོགས་ན་མུང་འདས་ཙམ་ཡང་མི་ཐོབ་ཅེས་དང་། མི་གནས་པའི་མུང་འདས་མི་ཐོབ་ཅེས་ལུགས་
གཉིས་བྱུང་ལ། ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མར་བྱུང་བའི་པོད་ཁ་ཅིག །མདོན་པ་གོང་ལོག་ནས་འབྱུང་བའི་མ་རིག་པ་
དང་། འཛིག་ལྷ་མཇགས་ལུགས་དེ་ནས་བྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྒྱུ་པ་དག་པ་སྒྲོམ་པས་རྫོང་རྒྱས་ལ། དེ་ལྟར་
ནའང་དབུ་མའི་ལུགས་ལས་འབྱུང་བའི་འཛིག་ལྷ་དང་མ་རིག་པ་མཇགས་ནི་མདོན་པ་ནས་བཞད་པའི་
བདེན་པའི་རྒྱུ་པ་དག་པ་སྒྲོམ་པས་རྫོང་མི་རྒྱས་ཀྱི། དབུ་མ་ནས་བཞད་པའི་(༤༧ བ)ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
པ་བསྒྲོམས་ནས་རྫོང་དགོས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་ལྷ་རགས་པ་རྫོང་བྱེད་དང་། ཐུབ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ཤེས་དགོས་མོ་ཞེས་རྒྱ་བ་ནི་ཁོར་བ་བྲུ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་མཐོང་སྤང་ཀྱན་
རྫོང་གསུམ་པོ་ལ། མདོན་པ་དང་ཤར་བྱིན་གྱི་གསུང་རབ་ཐ་དད་ལས་རྫོང་བྱུ་ལ་ཐུ་རགས་ཡོད་པར་སྟོན་
པའི་ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དེ་མདོན་སུམ་གྱིས་
རྟོགས་ན་འཕགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རགས་པ་རྟོགས་པ་དེ་བྱེད་འཕགས་པར་ཁས་མི་ལེན་ལ། རྗེས་དཔག་
གིས་རྟོགས་པ་ནི་མོ་སྟེ་ལའང་ཡོད་པས། དེས་འཛིག་ལྷ་དངོས་སུ་རྫོང་བར་ཡང་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་
འདི་སྟམ་དུ་མུང་པོ་ལ་མི་རྟག་མཇགས་སུ་བལྟས་པས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་མཇགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
བསྟོན་པའི་བྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཐུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་
པའི་རྟག་གཅིག་མཇགས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་མུང་པོ་ལ་གངགས་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་བདག་འཛིན་
དང་ཉོན་མོངས་སྟོན་པར་མི་རིགས་པའི་བྱིར་དང་། རྟག་གཅིག་མཇགས་ཀྱི་བདག་དེང་ར་འཛིན་ལྷན་སྟེས་
གྱི་རྟོན་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟའི་བདག་འཛིན་མེད་པ་རྒྱམས་ལ་འང་དང་འཛིན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་

པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ནི་ཇི་སྐྱད་དུ།

རིན་ཐེང་ལས།

ཇི་སྐྱེད་ཐུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ།

དེ་སྐྱེད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད།

ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ།

དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན།

ལས་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ།

ལའོར་བའི་དགྱིལ་ལའོར་མགལ་མེ་ཡི།

དགྱིལ་ལའོར་ལྷ་ལུང་མཚམས་ཀྱི།

སྐྱེ་ཅན་འདི་ནི་ལའོར་བ་ལྟར།

དེ་ནི་(༧༩ ན)ངར་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་།

དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་འང་མ་མཐོང་ཕྱིར།

ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་ལྟར།

དེ་ནས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་།

ཞེས་གསུངས་པས། ལའོར་བ་ལུང་ཐོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མཛོན་ཞེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཇེས་སུ་འགྲོ་

ཞོག་བྱེད་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་རིན་ཐེང་ལས།

ཇི་ལྟར་མེག་ནི་ལྟུལ་བ་ཡིས།

མགལ་མེའི་ལའོར་ལོ་འཛིན་བྱེད་པ།

དེ་བཞིན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི།

ད་ལྟའི་ལུལ་དག་འཛིན་པར་བྱེད།

དབང་པོ་དང་ནི་དབང་དོན་རྣམས།

འཕྱང་བ་ལྟ་ཡི་རང་བཞིན་འདོད།

འབྱུང་བ་མེ་མོར་དོན་མེད་པས།
 འདི་དག་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ།
 འབྱུང་རྒྱམས་མེ་མོར་ཐ་དད་ན།
 བུད་ཤིང་མེད་པའི་མེར་ཐལ་འགྱུར།
 འདུས་ན་མཚན་ཉིད་མེད་འགྱུར་ཏེ།
 ལྷག་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས།
 དེ་ལྟར་འབྱུང་རྒྱམས་རྒྱམ་གཉིས་སྟུང་།
 དོན་མེད་པས་ན་འདུས་དོན་མེད།
 འདུས་པ་དོན་མེད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
 གཟུགས་ཀྱང་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ།
 རྒྱམ་ཤེས་ཚེར་དང་འདུ་ཤེས་དང་།
 འདུ་བྱེད་རྒྱམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ།
 མེ་མོར་བདག་ཉིད་དོན་མེད་ཕྱིར།
 དམ་པའི་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ།
 ཇི་ལྟར་སྟག་བསྟུལ་ཕྱིར་བཅོས་ལ།
 དོན་དུ་བདེ་བར་ང་རྒྱལ་བྱེད།
 དེ་བཞིན་བདེ་འཛོམས་བྱུང་བ་ལས།
 སྟག་བསྟུལ་དུ་ཡང་ང་རྒྱལ་བྱེད།
 དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར།
 བདེ་དང་ཕྱད་པའི་སྟེང་པ་དང་།
 སྟག་བསྟུལ་བྲལ་བའི་སྟེང་པ་སྟོང་།
 དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མཐོང་བས་སྟོལ།

གང་གིས་མཐོང་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཐ་སྙད་དུ་ནི་མེམས་ལ་བཞེད།

མེམས་བྱུང་མེད་པར་མེམས་མེད་དེ།

དོན་མེད་ཕྱིར་ན་ཡོད་མི་འདོད།

དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ།

འགོ་བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི།

རྒྱ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ།

གནས་(༤༧ བ)མེད་ལེན་མེད་སྤངས་འདས།

ཞེས་ཐུང་མོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ན་སྤངས་འདས་མི་ཐོབ་པར་བསྐྱེད་རྟོ།

ལུང་དེ་མི་གནས་པའི་སྤངས་འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པོ་སྐྱེས་ན། མིན་རྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཉ་རང་ཆད་པའི་སྤངས་འདས་མཐོན་དུ་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བྱུང་
འཕགས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེའི་མཁུག་དུ།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མེམས་དངས་ཀྱང་།

མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད།

འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྙིང་རྩེ་ཡིས།

བྱང་ཆུབ་པར་དུ་བྱིད་མཚམས་སྦྱོར།

ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཁྱད་པར་ཉ་ན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཉོན་སྦྱིབ་སྦྱོང་བའི་སྤངས་དུ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པར་ཉ་ན་ཐོས་ཀྱི་མདོར་ཡང་བསྐྱེད་རྟེ། གཟུགས་ནི་དབྱེ་བ་བཅོས་པ་འདྲ། །ཆོར་བ་རྒྱ་ཡི་
རྒྱ་བྱར་བཞིན། །འདུ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱུ་མ་
ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་རྟོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉ་རང་རྣམས་ལ་འཁོར་ལོ་
དང་པོར་དངོས་པོ་འཇིག་པས་ཟད་པར་བྱེད་པས་མི་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ་
རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་འགགས་པས་དངོས་པོར་མ་གྱུབ་པའི་སྦོང་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ན། ཉ་རང་རྟེན་དེ་ལ་དངོས་

སུ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐུ་པ་ཅན་དག་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཐུང་ན་ལས་
འདལ་བར་འགྱུར་ཁོང་། ཉན་རང་རྟོག་དེར་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བྱེད་མི་རྟག་པར་
བསྐྱེད་པས་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བའི་ཉན་ཐོས་པར་ཁས་ལེན་པས་རང་ལམ་གྱི་ཐུང་
འདས་འཛོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་(༥༠ ཀ)བསམ་གཏན་ལ་མོགས་པའི་ཚོགས་ལ་
ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།

རི་རྩེད་དུ། རིན་ཐེང་ལས།

ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྐྱེད།

གཞན་གྱིས་ཟད་པ་རྟོང་པ་ཉིད།

ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི།

གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས།

ཞེས་དང་། ཅུ་བར།

བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ།

མཁྱེན་པས་ཀླ་དུ་ཡན་ཡི།

གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་།

མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པར་མཛད།

ཅེས་འབྲུང་ངོ་། །ཅི་ཉན་རང་གིས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་སྐྱིབ་སྟོང་བར་
འགྱུར་སྐྱེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཉིད་དུ་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉན་རང་གིས་ཤེས་སྐྱིབ་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་དུ་
གོམས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འབྲས་བུ་ཚོ་གསུམ་ལ་མོགས་པར་བསྐྱེད་པས་ནས་དེར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་བསམ་པ་ལ།

ཁ་ཅིག་ལོ་ན། ས་དུག་པ་མན་གྱི་བྱང་ལེམས་གྱིས་སྟོང་བའི་ཤེས་སྐྱིབ་རྣམས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་
ལྷག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ་སྟོམས་པར་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་དུ་ཞུགས་པ་དེ་དག་གིས་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་དུ་མར་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་གོམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་སློ་
སྒྲིབ་སྒྱིལ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་དངོས་དང་མཚན་པའི་ལན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་མི་མཚན་པ་ཏེ། ཉན་རང་དགྲ་བོའི་པ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་འགོག་པ་ལ་སྒོམས་
པར་འཇུག་པས་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོང་བའི་ཆེད་དུ་གོམས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཡ་སྤྱིད་དེའི་ཆེད་དུ་ཉན་རང་དེས་གོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་(༥༠ བ)དབང་པོ་རྣམས་པ་ཉིད་གྱིས་བྱུང་མེམས་
ལྟར་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁྲུབ་པ་མ་དཔེ་ཏེ། ས་བདུན་པ་མན་གྱི་བྱུང་མེམས་གྱིས་ཉོན་ཡིད་དང་ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱེད་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་མ་རྟོགས་
ཤིང་། གང་ཟེག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་ཡུལ་རིང་དུ་མ་བསྒྲོམས་པའི་ཉན་རང་དགྲ་བོའི་མ་ཐག་པས་དེ་
དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱུང་མེམས་གྱིས་བདག་མེད་གཉིས་ལ་བསྐྱེད་པ་དུ་མར་གོམས་པར་བྱས་པའི་
ཕྱིར།

འོན་ཐེག་ཆེན་བསྐྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱེད་
པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་རྒྱུ་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟེ། ཁྱད་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ནི་
ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཁོ་ན་ཙམ་ལས་གཞན་མི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ས་
དང་སར་ཕྱིན་དང་སྟོན་ལས་ཆེན་པོ་བཅུ་དང་། སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཆོད་མེད་པ་དང་། བྱུང་ཆེན་གྱི་
ཡོངས་བསྟོད་དང་། ཆོག་མ་གཉིས་དང་། རྩལ་ཐུ་རབ་གཅིག་གི་སྤྱིང་དུ་སངས་རྒྱུས་རང་ཉིད་བཞུགས་ནས་
རྩལ་ཐུ་རབ་དེ་སྤྱིད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་བ་བྱུང་ཏེ། ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་
ལ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་མིན་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐའ་ལས་པ་ཡོད་པས་དེ་དག་སྟོན་
པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ།

རིན་ཐུང་ལས།

ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི།

བྱུང་ཆུབ་མེམས་དཔའི་སྟོན་ལས་དང་།

སྤྱད་པ་ཡོངས་བསྟོར་མ་བཤད་དེས།

བྱང་རྒྱུ་ལེ་མཆོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།

བྱང་རྒྱུ་སྤྱད་ལ་གནས་པའི་དོན།

མདོ་ལྷེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྤྱུལ།

ཐོག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།

དེ་ཕྱིར་མཁས་(༥༡ བ)་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་།

ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཉམ་རང་གི་ཐོག་པར་མར་བྱིན་སོགས་མ་བསྟན་པར་མི་འཐད་དེ། དེར་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱིན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྟོམ་ན། མ་རེས་ཏེ།
ཆེད་དུ་བྱུང་བ་ལེ་མཆོད་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྟོར་བ་སོགས་དམ་པ་དུག་ཡུན་ནམ། ཆོས་བཞི་ཡུན་ནམ། ཡོན་ཏན་
བཞི་ཡུན་ནམ། བརྒྱད་ཡུན་ནམ། དམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་དང་ཡུན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱིན་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་བྱིན་སོགས་ལ་བྱིན་པའི་མར་བྱིན་ཡིན་མིན་དུ་
འཛིག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱང་ལེ་མཆོད་གཞིར་བཞག་ལ། དེ་ལྟའི་བྱིན་སོགས་དེ་འཛིག་རྟོན་ལས་
མ་འདས་པ་ན་བྱིན་སོགས་ཅོམ་པོ་དང་། འདས་པ་ན་མར་བྱིན་དུ་འཛིག་ཅེས་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན་ཏོ། །དག་
དོན་ཉམ་རང་འཕགས་པ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པས་ཟིན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ལས་དེ་དག་མ་དང་མར་
བྱིན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་གྲོལ་བ་ཅོམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ལས་པ་
གཞན་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མ་དང་མར་བྱིན་སོགས་ལ་སྟོབས་ཅིང་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐོག་པར་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོར་བསྟུན་པ་ཅོམ་ཞིག་རེས་པར་བསྟན་གྱི། རྒྱས་པར་ནི་
མ་བསྟན་ཏེ། མདོ་ཅོམ་མ་བསྟན་ན་ཉམ་རང་དག་བཅོམ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་རྒྱས་པར་བསྟན་གྱང་དེ་དག་
གི་གཉེར་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ།

འཛིག་རྟོན་འདས་བསྟོན་ལས།

མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར།

སྤྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས།

དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོག་ཆེན་ལས།

དེ་ནི་ཆོང་པར་བསྐྱེད་པ་ལགས། (༥༡ བ)

ཞེས་འབྲུང་ངོ་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱལ་བ་ཕུམ་ཀྱི་དོན། བོད་གང་དག་བསྐྱེད་བྱ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱལ་བ་ཕུམ་ཀྱི་ཆ་ནས་དང་། སྐྱེ་བྱེད་རིགས་པ་རྒྱལ་བ་ཕུམ་ཀྱི་ཆ་ནས་འཛོལ་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། བསྐྱེད་བྱ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྒྱལ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་འདར་མ་དམིགས་ཤིང་། ཆོས་ནི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ལ་ཟེར་ལ། དེ་དཔེ་སྤྱོད་པའི་མཚན་མ་དང་བྲལ་ཅིང་ཞིག་ཁོང་དུ་ཆུང་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་བརྟེན་པར་འཕགས་པ་གསུམ་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱལ་བ་བྱུང་འཕགས་ཀྱི་འདྲོགས་བྱུང་མེད་དོ། སྐྱེ་བྱེད་བསྐྱེད་པས་དེར་གྲུབ་ན་སྐྱེ་བྱེད་རྒྱལ་བ་འདར་མི་དགོས་དེ། གྲུབ་ཟིན་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱེད་པས་དེར་མི་འགྲུབ་ན་དེ་སྐྱེ་བྱེད་དུ་ཉན་རང་ལ་འདར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཆེས་རྒྱལ་བར་སྟོན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱལ་བ་ཕུམ་ཀྱི་དོན། ཆོས་ཉིད་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཁྱེད་གཞི་ཀྱན་ཆོབ་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཡང་རྟེན་བརྟེན་པར་འབྲེལ་བར་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་བྱེད་པ་ལས་དེར་འཛོལ་པ་ཡིན་དེ། ཉན་རང་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་ཆ་དང་། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ཆོས་ཅིང་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་འཕགས་དག་གིས་བསགས་སྤྱིང་གི་བྱེད་པས་རྒྱལ་གཅིག་སྤྱིང་ན་རྒྱལ་སྤྱིང་གི་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་སྤྱིང་ཚུལ་ཀྱན་ཆོབ་(༥༢ བ)ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་དེ་སངས་རྒྱལ་སའི་སྤྱི་དང་། ཡེ་ཞེས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བར་ཆོས་ཉིད་དེ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ། ཉན་རང་དེ་དག་ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཀྱན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་པར་ཆོས་ཅན་ཆོས་སྤྱི་དང་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཞེས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཅན་དེ་ཉིད་མ་གཏོགས་ཉན་རང་དང་བྱུང་ཐེམས་སུས་ཀྱང་རྟོགས་བྱ་མིན་དེ། སྐྱེ་བ་གསུམ་གྱི་རྟོག

པའི་བག་ཆགས་མ་མངས་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲིབ་དཔོན་འདི་ཁོ་ནར་མ་ཟད།
སྒྲིབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱང་བཞེད་དེ།

དབུ་མ་སྤྱོད་པོར།

གྲངས་མེད་བསོད་ནམས་ཚོགས་ལྡན་ཅིང་།

ཤེས་བྱ་མཐའ་ལས་མཁྱེན་གྱར་པའི།

མངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སྒྲུ་འདི།

སྒྲིབ་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བ་ཡིན།

ལ་ཡི་མེག་གིས་དེ་ལྟ་མིན།

ལྟ་ཡི་མེག་གིས་ལྟ་མ་ཡིན།

རྟོག་བཅས་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཡི།

ཤེས་པས་ཀྱང་ནི་མཐོང་བར་དགའ།

མཐོང་རིམ་ཤིག་ཅན་ཡུལ་མིན་དང་།

ཉོན་མོངས་མེད་པ་དེ་བཅས་མིན།

ཉི་མ་དཔྱལ་ལོང་ཡུལ་མིན་ལྟར།

དེ་ཡང་རྟོག་གའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན།

ཅེས་འབྱུང་དོ། །ཡང་གྲུབ་མཐའ་ལས་གྲུབ་ཞིང་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཉམ་རང་དེ་དག་ནི་འགོག་
བདེན་ཆས་གྲུབ་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཆ་ནས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འཇོག་ཀྱང་།
འགོག་བདེན་དེ་འདྲམ་མ་བྱས་པུ་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པ་བསྒྲོམ་པར་མ་
མོང་ཞེས་བརྗོད་པའང་རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་ན་རུང་སྟེ། འདྲམ་(༡༣ བ)བྱས་ཀྱི་ཚོས་བདེན་པར་
མེད་པའི་བདག་མེད་པ་མདོ་ཅིམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་དེར་མེད་པའི་འདྲམ་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་དང་
བྲལ་བར་རྒྱས་པ་དབྱིས་བྱིན་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འང་བསྒྲུབ་བྱ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཆ་
ནས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་རྟོགས་པར་མ་མོང་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱ་བདག་མེད་དང་བདེན་མེད་ཅིམ་ལ་

རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བའི་དགའ་གུང་རྟོགས་སུ་ཐེན་གུང་སྒྲུབ་གཞིའི་ཚེས་བདེན་པ་བཞི་ལས་ཚེས་
འགའ་ཞིག་གི་གཞི་ཐོག་ལ་བདག་ཡོད་པར་མི་འཛིན་ཅིང་། བདག་མེད་པར་མ་རྟོགས་པས་བདག་མེད་
རྒྱལ་བ་སྟེ་དཔུལ་ཕྱིན་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དེས་སྟོ། །

འོན་ཏེ་རང་དེས་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཚེས་འགའ་ཞིག་གི་གཞི་ཐོག་ནས་དེར་
མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྐམ་ན། འོན་ཏེ་ཕྱིན་གྱི་མེག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ན་ཡོད་
པའི་སྟོན་པོ་ཐམས་ཅད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་རང་དགྲ་བཅོམ་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་ཐལ། བདག་མེད་
གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་
པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང་། ཡིན་དུ་རྒྱལ་གུང་ཐེག་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དེར་
ག་ལ་ཐལ། གཞན་ཡང་དབང་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་བ་དང་དེ་སྤེལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་རེར་
འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ལྟར་འཇུག་བྱེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་འདིའང་སྟོམས་འཇུག་ནི་ཏིང་ལེ་འཛིན་གྱི་
མེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་ལྟར་འཇུག་གཉིས་ལ་མེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་མེད་ན་ལྟར་འཇུག་དུ་
མི་འགྲུབ། ལྟར་འཇུག་ལ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་ཡོད་ན་མེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་རེར་ལྟར་འཇུག་བྱེད་པ་མི་འགྲུབ་
ཅིང་། (༥༣ བ)མེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་རེར་འགོག་པ་ལ་ལྟར་འཇུག་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་འགོག་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་
གི་ཡུན་དུ་འཇོག་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱད་ཅིག་རེར་དེ་ལ་འཇུག་ལྟར་གཉིས་བྱས་པས་སྐྱད་ཅིག་
གཅིག་གི་ཆ་དེ་ལ་སྐྱད་ཅིག་བྱེད་ལ་ཞུགས་ནས་བྱེད་པ་ལ་ལྟར་དགོས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་འགོག་པ་
ལ་སྐྱད་ཅིག་གི་ཡུན་དུ་འཇོག་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་ཅི་སྟོར་སྐམ་ན། དུས་ཀྱི་ལྷ་ཤོས་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཙམ་
གྱི་ཡུན་ལས་འཇོག་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་འགོག་སྟོམས་ལ་འཇུག་ཅེས་པའང་ཆོག་ཙམ་དུ་མེད་ལ། ཡང་མ་མེད་
སྟེ་སྐྱད་ཅིག་གི་བྱེད་ལ་ཞུགས་པས་ཆོག་སྐམ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྐྱད་ཅིག་དེ་སྐྱད་ཅིག་གི་ཆ་ཉམས་པས་སྐྱད་
ཅིག་རེར་ལྟར་འཇུག་བྱེད་ཅེས་པའང་མི་འགྲུབ་པོ། །

དེ་ལ་རྒྱལ་བ་འདི་རང་ཅག་གི་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དངོས་པོའི་ཚེས་ཉིད་ཡིན་པས་
རྟོགས་བྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་མེམས་ཙམ་པས་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་ལས་བྱུངས་པ་ལ་དབུ་མ་པས་དེ་
ལ་སྟེ་ཕྱིར་གཏད་པའི་ཆ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པས་ཆ་བཅས་སུ་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ལ། མེམས་ཙམ་པས་ཤེས་

པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ལ་བརྟགས་ན་དེ་འདྲི་སློ་ཞིག་སྒྲུ་མིང་གྲང་ཚུལ་དེ་ནི་རང་ཅག་ཚུར་མཐོང་གིས་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་བ་དེ་ཡང་དོན་ལ་གནས་པར་ཅིས་མི་འགྱུར་དེ། བྱེད་
གི་སྒྲུ་བ་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད་མོ་སྒྲུ་བ་གྲང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱེད་པ་ན་དབྱེད་མི་རྣམས་པའི་
ཆོས་མེད་པར་བཤད་ན། གང་ཞེས་རབ་གྱིས་དབྱེད་པའི་རྣམས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ་ཞེས་འཇོག་ཏུ་ག་ལ་རུང་། དེ་ལྟར་ན་འདྲ་སློ་ཞན་པས་རྟོགས་བྱུར་མ་གྱུར་པ་ལ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་རྣམ་གཞག་(༥༣ བ)བཀག་གཤམ་མིན་ནོ།
གཉིས་པ་ལ། ས་དར་བྱིན་པའི་མར་བྱིན་ལྷག་པར་བསྟན། ཞར་ལ་བྱིན་པའི་བརྟགས་པ་བཤད། འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་མ་འདས་གི་བྱིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེས་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་
མཚོན་པའོ།

དང་པོ་ནི།

དེ་ཆོ་དེ་ལ་རྟོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱ། །

དང་པོ་བྱིན་པ་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། །

ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ་སེམས་དཔལ་དེ་ལ་རྟོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་གི་རྒྱ་མར་བྱིན་བཅུ་ལས།
དང་པོ་བྱིན་པའི་མར་བྱིན་ཉིད་ནི་ཆོས་ལྷག་པར་འགྱུར་དེ། མར་བྱིར་དེ་རྣམ་མཁུན་གི་རྒྱ་དང་པོ་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཚུལ་ཁྱིམས་སྟགས་གཞན་ཡང་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རང་ཤ་སྟེར་ལ་འད་གྲུས་པར་བྱས་པ་ཡིས། །

སྒྲུང་དུ་མི་རུང་དཔོག་པའི་རྒྱར་ཡང་འགྱུར། །

དེའི་ཆོ་སེམས་དཔལ་དེས་དངོས་པོ་མལ་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། སྒྲོང་མོ་པར་རང་ཤ་བཅད་ནས་སྟེར་
བ་ལ་འད་གྲུས་པར་བྱས་པ་ཡིས་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲུང་དུ་མི་རུང་པའི་ས་དང་པོའི་ངོ་པོ་ཡོན་ཏན་དང་
བཅས་པ་དཔོག་པའི་རྒྱར་ཡང་འགྱུར་དེ། བདག་གཞན་རང་བཞིན་མེད་པར་མཛོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྟིང་
རྩེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲིམ་ན་རང་ཤ་སྟེར་བ་ལ་གྲུས་པར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་འདི་ས་ཐོབ་པ་ཆོས་

ཅན་དུ་བཟུང་ནས་ཁྱབ་པ་བཅས་ཀྱི། གཞན་དུ་རྟགས་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་སྟེ། བྱང་ཐེམས་མོ་སྐྱེས་ཀྱང་རང་གི་
སྒྲེང་བ་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱལ་བས་དང་པོར་སྐྱོན་པའི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚོ། གཏོར་བཤེད་དང་ཚུལ་དང་མི་
མཐུན་ཡང་སྐྱོན་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་སྐྱེད་པ། རྒྱལ་སྐས་ལ་སྒྲུར་དུ་བདེ་བ་སྐྱེད་
པ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ། རྒྱལ་སྐས་ལ་བདེ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་བྱེད་ཐུག་དུ་བཤད་པ་དང་ལྟོ།།

དང་པོ་ནི།

སྐྱེ་བོ་འདི་ཀྱན་བདེ་བ་མཛོན་འདོད་ཅིང་།།

མི་རྒྱམས་བདེ་བའང་ལོངས་སྟོན་མེད་མིན་ལ།།

ལོངས་སྟོན་ཀྱང་ནི་སྐྱོན་ལས་འབྱུང་མཐུན་ནས།།

ཐུབ་པས་དང་པོར་སྐྱོན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ།།

བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ག་བཅད་ནས་སྐྱོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་། ས་ཐོབ་པར་
དངོས་སུ་མི་ཤེས་པ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་(༡༥ ན)དུ་སོ་སྐྱེའི་སྐྱོན་པས་བགྱིས་
སོགས་ཀྱི་སྟུག་བསྟུ་བ་སྒྲིབ་འཆོས་པ་དང་། འཁོར་བར་བདེ་བར་བྱེད་ཅིང་ཉན་རང་གི་སྐྱོན་པས་སྐྱེ་
སོགས་ཀྱི་སྟུག་བསྟུ་བ་སྒྲིབ་འཆོས་ནས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཚུབ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བསམ་
གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འདི་ཀྱན་འཁོར་བའི་བདེ་བ་སྟུག་བསྟུ་བ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་
མཛོན་པར་འདོད་ཅིང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཀྱི་མི་རྒྱམས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བའང་རང་རྒྱ་ཟས་གོས་
ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྟོན་སྟུག་བསྟུ་བ་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཡོད་ན་འབྱུང་ཁིང་། མེད་ན་འབྱུང་བ་མིན་ལ། ལོངས་
སྟོན་ཀྱང་ནི་སྐྱོན་པ་ལས་འབྱུང་ཁིང་། སྐྱོན་པ་མ་བཤད་ན་མི་འབྱུང་བར་ཐུབ་པས་མཐུན་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་
སོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས་དང་པོར་སྐྱོན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ།། འདིར་འཁོར་བའི་ཆོར་བ་དེ་འདོད་དེ་ཅོག་ལ་
མི་རྒྱམས་ཞེས་སྐྱེ་སྒྲུར་པས་གཞུགས་ཀྱི་ལྟ་སོགས་མིའི་འགྲོ་བར་བསྟུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་མི་རྒྱམས་
ཞེས་ཆོར་བ་དེ་འདོད་པའི་མི་དང་ལྟ་ལ་སོགས་པ་རྒྱམས་ཞེས་ཆོག་གི་བསྟུ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའོ།།

དང་པོ་ནི།

སྤྱིང་ཆེ་དམན་ཁིང་འིན་ཏུ་རྩལ་སེམས་ཅན།

རང་དོན་ལྷུང་ལེན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་གང་།

དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་འོངས་སྤྱོད་རྣམས།

སྤྱག་བསྐལ་ཉེར་ཁིའི་རྒྱར་གྱུར་སྤྱིན་ལས་འབྱུང་།

གཏོར་བ་པོ་གཞན་དོན་གྱི་ཆེད་གྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་གཞན་སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་
གྱི་སྤྱིང་ཆེ་དམན་ཁིང་གཏོར་བའི་ཆོ་ན་བསམ་སྤྱོད་འིན་ཏུ་རྩལ་པའི་སེམས་ཅན་ཆོད་པས་ཤོར་རྒྱུ་དུ་
བཅོངས་ནས་ཆེན་པོ་རྟོད་པར་བྱེད་པ་ལྟར། ཆོ་འདིར་སྤྱིན་པ་བཏང་ན་ཆོར་བས་འདི་སྤྱིར་འོངས་སྤྱོད་ཐོབ་
པོ་ཞེས་རང་དོན་ལྷུང་ལེན་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་གང་དེ་རྒྱལ་སྤྱིན་འབྲས་མི་གཉེར་བར་སྤྱིན་པའི་དགའ་
སྟོན་འཕེལ་བ་ལས་སྒྲོག་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤྱོད་(༥༧ བ)པ་ལས་འབྲས་བྱ་འདོད་པའི་འོངས་
སྤྱོད་རྣམས་བཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཉེར་ཁིར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱར་གྱུར་ནི་སྤྱིན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་
ཁིང་མི་སྤྱིན་པ་ལ་སྤྱོན་དུ་རྩལ་ལས་བྱུང་ངོ་།

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ཡང་སྤྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ཆོ།

འཕགས་པའི་སྤྱོད་པོ་དང་འཕྲད་སྤྱུར་དུ་འཕྲོག།

དེ་ནས་སྤྱིད་རྒྱུན་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ།

དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར།

ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་སྤྱིང་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་ན་མའི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་
གཏོར་བོ་འདི་ཡང་སྤྱིན་པ་གཏོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཆོ་གཏོར་པོ་དེ་ལེན་པོ་འཕགས་པའི་སྤྱོད་
པོ་དང་ཕྲད་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོར་ན་སྤྱིན་བདག་གཏོར་བ་པོའི་ཐད་དུ་དམ་པ་དག་གིས་བཤོད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་རང་བྱོན་མཛད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ན་སྤྱིན་བདག་གིས་སྤྱིན་ལུལ་འཕགས་པ་སྤྱིན་དངས་ནས་སྤྱིན་བྱ་ཟས་གོས་སྒྲུབ་ཀྱི་འོངས་

སྤྱིད་བསྐྱེད་པ་ན། དེས་ཡོན་བསྐྱེད་བཞད་མོགས་ལའོར་བ་ལས་བསྐྱོག་པའི་གདམས་པ་བཞད་པས་གཏོར་
 པོ་དེ་སྤྱིད་དུ་གདམས་པ་ཐོབ་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ལའོར་བ་ལ་སྤྱིན་དུ་བརྟམས་ཏེ། འཇགས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་
 བས་མིད་རྒྱན་ཡང་དག་བཅད་པར་བྱས་ཏེ་ཉན་རང་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཅན་སྤྱིད་
 འདས་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཉན་རང་གི་སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་ངོ་། །

ཡང་ན་མིད་རྒྱན་ཡང་དག་བཅད་པར་བྱས་ཏེ་མིད་རྒྱན་བཅད་པའི་ལམ་དའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཞི་བ་ཉན་
 རང་གི་སྤྱིད་འདས་དེར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་སྤྱིད་ངོ་། །

གསུམ་པ་ན།

འགྲོ་ལ་ཐན་པར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས། །

སྤྱིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་འཕྱོང་། །

མེམས་དཔལ་མིན་པའི་སྤྱིན་པ་བྱིན་པ་ན། སྤྱིན་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྱིན་འབྲས་ལ་ཡོངས་སྤྱིད་
 པ་མིན་ཏེ་སྤྱིན་པའི་རྣམ་སྤྱིན་ལ་མི་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་སྤྱིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་མིད་དེ། སྤྱིན་
 འབྲས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པས་སྤྱིན་པ་ལ་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་འགྲོ་བ་ལ་ཐན་པར་དམ་
 བཅས་པའི་ཡིད་(ཤལ་ན)ཅན་རྣམས་ནི་སྤྱིན་པས་ཡུན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་དུས་མཉམ་ཁོ་ནར་དའི་
 འབྲས་བུ་ལ་ཡོངས་སྤྱིད་པས་དགའ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་སྤྱིན་ལ་མི་རེ་བར་གཞན་བདའི་ཆེད་དུ་
 གཏོར་བའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱ་མཚན་དེས་སྤྱིན་པ་ལ་དགའ་བར་ཡང་འགྱུར་ངོ་། །

བཞི་པ་ན།

གང་ཕྱིར་བརྟེ་བདག་བརྟེ་བདག་མ་ཡིན་པ། །

དེ་ཕྱིར་སྤྱིན་པའི་གདམ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན། །

སྤྱིན་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་གདམ་ཉིད་འདོད་བྱའི་གཙོ་བོ་སྤྱིད་པོ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་ཇི་སྐད་
 བཞད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བརྟེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མེམས་དཔལ་དང་། བརྟེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་
 པ་སོ་སྤྱིད་དང་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་སྤྱིན་པ་ཡིན་པ་དའི་ཕྱིར་ངོ་། །

ལྷ་པ་ལ་དངོས་དང་། རྟུག་བསྐྱེད་ལ་འབྱུང་ཡང་གཞན་དོན་འཕྱོང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲུ་ཐོས་པས་མས་ལས། །

རྒྱལ་སྤྱི་པ་དེ་འབྱུང་དེ་ལྟར་ཐུབ་རྒྱམས་ལ། །

ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ན། །

ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ལྟ་ཞིག་སྒྲུ་ཅི་དགོས། །

མེས་དཔལ་སྐོང་པོ་ལ་གཏོང་བ་ཉིད་གྱིས་དེ་དག་ཡིད་ཚིམ་པ་ན་མེས་དཔལ་ཉིད་ལ་དགའ་བ་ཅི་འདྲ་སྒྲུ་ཞི་ན། སྐོང་མོ་པ་འགའ་མེས་དཔལ་ཉིད་ལ་འོངས་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་འོངས་སྐོང་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྐོང་པའི་སྒྲུ་མེས་དཔལ་ཐོས་པ་ན། མེས་དཔལ་དེས་བསམས་པ་ལས་སྐོང་པ་པོ་འདི་བདག་དང་གཞན་གང་ལ་སྐོང་བ་ཡིན་སྟེ་ཉིད་ཀྱིས་པའི་ཚོ་རྒྱལ་སྤྱི་པ་དག་ཉིད་ལ་སྐོང་བར་རྟོགས་པ་ན། རྒྱལ་སྤྱི་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་ཉན་རང་རྒྱམས་ལ་སྤྱག་བསྐུལ་གྱིན་ཞི་བར་ཞུགས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་དེས་ཀྱང་འགྲུན་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ། མེས་དཔལ་བྱིན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་གཞན་དོན་གྱིས་ཡིད་ཚིམ་པའི་བདེ་བ་ཆེས་ཆེར་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞིག་སྒྲུ་ཅི་དགོས།

ཡང་ན་ཉན་རང་གི་ཞི་བ་དེ་ལས་བྱང་འཕགས་ལ་སྐོང་པའི་སྒྲུ་ཐོས་པའི་བདེ་བ་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་(༥༥ བ)ན་མེས་དཔལ་གཞན་དོན་ཉིད་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་དེ་འབྲས་དམན་པའི་སྐྱང་འདས་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་ལས་ལྷག་པའི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞིག་སྒྲུ་ཅི་དགོས་ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མེས་དཔལ་ལུས་ཐོགས་གཏོང་བ་ན་ལུས་སྤྱག་བསྐུལ་བར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། བྱང་མེས་ཆགས་མེད་དང་ཆགས་བཅས་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ལུས་བཅད་པ་ལས་སྤྱག་བསྐུལ་འབྱུང་མི་སྲིད་དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བྱིན། ཐམས་པོ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོའི་ཚལ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེར་འགའ་ཞིག་འོངས་ནས་སྤྱ་ལ་གཅིག་བཅད་པ་ན། དེར་ཤིང་སྤྱ་ལ་ལྷག་མ་དེ་རྒྱམས་འདི་སྟེ་ཉིད་ཀྱི་བཅད་པ་པོ། འདྲག་ཅག་ནི་མ་བཅད་པའི་སྟེ་ཉིད་ཀྱི་མེས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་ཐེས་སྤྱ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁོ་བ་མེད་དོ། རྟོག་པ་དང་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔལ་ཉིད་བཟོད་པ་

དེ་ལྟར་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བཅོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཆོག་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
འབྲུང་བས། འཇགས་པའི་ལུས་བཅད་པས་ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་དེ། ལུས་དེ་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་
པའི་རྣམ་མྱོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱིག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཅད་པས་ཡིད་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་དེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུད་དུ།

དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད། །

ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ག་ལ་ཡོད། །

དེ་ནི་སྤྱིང་རྩེས་འཇིག་རྟེན་སྤྱག།

དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས། །

ཞེས་དང་། རྒྱུད་འཇུག་ལས།

སྤྱིག་པ་སྤང་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད། །(༡༦ ན)

མཁའ་པའི་ཕྱིར་ན་མི་དགའ་མེད། །

འདི་ལྟར་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། །

སྤྱིག་པས་སེམས་དང་ལུས་ལ་གཞོད། །

བཅོད་ནམས་གྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ། །

མཁའ་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། །

གཞན་དོན་ལའོར་བར་གནས་ཀྱང་ནི། །

སྤྱིང་རྩེ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྟོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལུས་བཅད་སྟེར་ཞིང་བདག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས། །

གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དཔྱུ་པ་པ་ལ་སྟོགས་པའི། །

སྤྱག་བསྐྱེད་རང་རིག་ཉིད་ཏུ་མཐོང་ནས་ནི། །

དེ་བཅད་བྱ་བྱིར་སྤྱར་དུ་བཅོཅ་འགྲུལ་ཅོང་།

མེམས་དཔལ་ལུས་བཅད་ནས་སྤྱར་ཞིང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་གདུང་བས་
གཟིང་བ་ལ་རྩེས་སུ་དཔགས་ནས། མེམས་ཅན་གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དཔྱུལ་བ་ལ་མེགས་པའི་ངན་མོང་
གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེས་ཆེན་པོས་ལུས་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ནི་བདག་གི་གཤམ་བཅད་པ་འདི་ལས་སྤོང་འགྱུར་
གྱིས་ལྷག་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་དེའང་རང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཇི་ལྟར་རིག་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་
མཛོང་ནས། མེམས་དཔལ་དེས་ནི་རང་ལུས་བཅད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཅམ་དུའང་མི་ལྷ་བར་
དཔྱུལ་མེགས་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་རྒྱུན་བཅད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བྱུང་ཆེན་གྱི་ཆེད་དུ་སྤྱར་དུ་བཅོཅ་འགྲུལ་
ཅོང་མོ།

གསུམ་བཤམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི།

སྤྱིན་པ་སྤྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་སྤོང་།

འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་མ་རོལ་སྤྱིན་ཞེས་བྱ།

སྤྱིན་པ་གང་གིས་མ་རོལ་དུ་འགྲོ་ཞེས་པའི་མ་རོལ་ནི་འཁོར་བའི་མར་ཡོད་པའི་སྤྱིན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱངས་
པ་ལྷན་པའི་མར་ས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །དེར་སོན་པ་ནི་མ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལོ། །དེའང་ཕྱི་སྤྱོད་བཤམ་ལོ། །ལྷན་སྤྱིན་
གྲུབ་པ་ཉུ་རྩ་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བཤམ་མི་ཅི་བཞིན་ཞོས་ཉུ་དབྱེ་ཞིང་། བྱིངས་ལ་འཇེལ། ལྷོ་ལྷོ་ར། ཅི་ཆོད་གཤམ་
རྒྱ་ཏ་དང་རྒྱ་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བཤམ་ཀུན་དག་གོས་རྒྱ་སྤྱིས། མེགས་གི་ཨ་བཞག་ །དབྱངས་བྱངས་པས་ལྷོ་ར།
གང་བྱ་བ་ནི་ལས་མེས་གཉིས་པའི་ཨོ་རྒྱུན། ཨ་ཡིག་ལ་དབྱེ་པོས་རྟགས་མཐའ་རའི་ཨ་དབྱེ། དབྱངས་
བྱངས་པས་ལྷོ་ར། (༥༦ བ)དེས་ནི་མ་རོལ་གྱི་ཆོག་དུ་གྲུབ། དེའི་མཐར་སྤྱིན་པའི་ཆོག་སྤྱི་མ་ཡི་དུ་ཡོད་པ་
ན། ཆོག་ལྷ་སྤྱིར་བར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལྷོ་ར་གྱི་མ་བསྐྱུ་བར་མི་བྱ་སྤྱེ། ལྷོ་ཁོ་དར་ལ་མེགས་པ་རྣམས་མེ་ཞེས་
འབྱུང་བའི་སྤྱིར། མར་སྤྱིན་དུ་འཇོག་བྱེད་དོན་ནི་ཤར་སྤྱིན་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤྱིན་པའི་སྤྱིན་མེགས་བྱུང་རྒྱུ་
དུ་བཅོཅ་བར་བྱས་པས་མ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཏེ། སྤྱིན་མེགས་དེ་དག་ལ་མར་སྤྱིན་གྱི་མིང་རྟེན་པའི་
སྤྱིར། དེ་ལྟའི་སྤྱིན་མེགས་ཤར་སྤྱིན་མར་སྤྱིན་ཡིན་པ་ལྟར་མར་སྤྱིན་དུའང་འཇོག་གོ། །དེས་ན་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་

སྒྲིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོར་པོས་སྒྲོང་། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་སྒྲིན་ཅེས་བྱ་བར་བཅོམ་ལྷན་འདས་མར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟའི་སྒྲིན་པ་ནི་འཕོར་གསུམ་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྒྲིམ་གྱུར་པས་དེ།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་སྒྲིན་ཅེས་བསྒྲུག་།

སྒྲིན་པ་གང་ལ་སྒྲིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོར་པོ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་པ་སྒྲིམ་པ་སྟེ། དེ་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་གྱུར་པས་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕ་རོལ་སྒྲིན་ཅེས་བསྒྲུག་ཏེ། དེར་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་།

དམ་པའི་རྟེན་ལ་འོད་ཆགས་མཛེས་པ་རྙེད་གྱུར་པའི།

དགའ་བ་འདི་ནི་ཞོར་བུ་རྩ་ཤེལ་ཇི་བཞིན་དུ།

ལྷན་པ་སྤྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ།

ས་འདིར་ཡོ་ཤེས་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཇེས་སུ་བསྟོན་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ཡིད་ལ་རབ་དུ་གནས་ཤིང་། དམ་པའི་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་མེམས་ལ་དོན་དམ་བྱང་མེམས་གྱི་འོད་ཆགས་བསལ་མཛེས་པ་རྙེད་པར་གྱུར་པའི་རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་འདི་ནི། དཔེར་ན་ཞོར་བུ་རྩ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་རྩེ་བ་ཉ་གར་བས་ལྷན་པ་མེལ་བ་ཇི་བཞིན་དུ་རང་གི་རོ་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་ལྷན་པ་སྤྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ།

དབྱུང་ལ་འཇུག་པ་ལས། མེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ལོ། ॥

དབྱུང་ལ་འཇུག་པ་ལས། རབ་དགའ་ཞེས་བྱ་བའི་མེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་བཤད་པ་ལོ། ॥

ཆོས་གྱི་རྒྱལ་འདིར་གཟུར་གནས་སྟོན་ཅན་འགས། (༥༧ ན)

རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་གྲུབ་པ་ཇི་བཞིན་དུ།

གྲུབ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པས་ཐུང་ཉིད་དེ།

བཞིན་བྱལ་ཞིང་པར་བྱེད་ན་ཇི་ལྟར་སྟེ།

གཉིས་པ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོན་མའི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་དང་། ཁར་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་བསྟགས་པ་བཤད་པ་དང་། སའི་ངེས་ཚིག་དང་རྣམ་སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་བཞིན་དེ་མཇུག་བསྟུ་བཤོ། །དང་
པོ་ལ་དངོས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་ཚུལ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ནི།

དེ་ཚུལ་ལུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྟར་ཕྱིར་།

མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་ཁྲིམས་དྲི་མ་སྤངས།

ས་ཁེས་ལེ་ཞེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ནི་རང་ངོ་བོ་དབྱེ་མི་རྣམ་པས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་མོགས་ཀྱི་ཐུལ་དུ་བྱུང་བས་ས་གཉིས་པ་མོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རབ་རྟ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ།
དེར་གནས་ཀྱི་མེམས་དཔལ་དེ་མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་ཁྲིམས་དྲི་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་སའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལུན་ལུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྟེན་ནི་སྤང་པའི་ཆོ་བཀུ་མོས་སོ།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་ནི་ཉོན་མོངས་དང་དུ་མི་ཡོན་ཅིང་། དེ་འབྲས་ཐྱིག་མི་མོག་པས་མེམས་མེམ་
པ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པས་བསྟན་བྱ་ཡིན་པས་སོ།

ངོ་བོ་ནི་སྤང་བྱ་བུན་སྤྱོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་དང་བཅས་ཏེ་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ། མི་དགེ་བ་སྤངས་པས་དག་ཚུལ་དང་། ཞེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་པས་དག་ཚུལ་དང་། ས་དང་པོ་པས་དག་ཚུལ་དང་། དཔེ་སྒྲོན་
དག་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་ནི།

ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་དག་གྱུར་པས།

དམ་པའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཆར་མོག་པར་བྱེད།

ས་གཉིས་པའི་མེམས་དཔལ་འདྲི་ནི་དམ་པའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཆར་ཡང་རང་གི་ངང་གིས་མོག་

པར་བྱེད་དེ། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་རྒྱ་པ་མི་མཐུན་པའི་དྲི་མ་དག་པར་གྱུར་པས་དེའི་ཕྱིར་རོ། །(༥༧ བ)

གཉིས་པ་ནི།

དགེ་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བརྩ་ཆར་ཡང་། །

དེ་ལ་སྐྱགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར། །

ཅི་ལས་ལམ་འདི་དག་ཐེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་མི་ཐོག་གསལ་ཞི་ན། ཐོག་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་ས་
འདིར་གནས་གྱི་ཐེམས་དཔའ་དེ་ལ་དང་པོའི་ས་པ་ལས་དགེ་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བརྩ་ཆར་ཡང་
སྐྱགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ན་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གཙོ་བོར་གོམས་པར་བྱེད་པ་
ཉིད་གྱི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

སྟོན་ཀའི་སྒྲ་ལྟར་རྟག་ཏུ་རྣམ་དག་དེ། །

ཞི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་རྣམ་མཛེས། །

རྟག་ཏུ་འཆལ་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་དགེ་བའི་ཐེམས་དཔའ་དེ་དབང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཞི་ཞིང་
ལྷུ་མེར་གསལ་བས་འོད་ཆགས་པར་ཐེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་མདངས་རྣམ་པར་མཛེས་པ་ནི་སྟོན་ཀའི་
སྒྲ་འོད་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོར་ལྟ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་དག་པ། རྒྱལ་སྐས་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དངོས་འཛིན་དང་
བྲལ་བར་བསྐྱན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཁྲིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ། །

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་མི་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་གང་ཟག་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་ཏུ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་གང་ཟག་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གསུམ་ཆར་ལ་འད་།།

གཉིས་སྒྲིའི་རྒྱ་བ་ཡང་དག་བྱལ་བར་འགྱུར།།

རྒྱལ་སྐམ་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དེའི་ཕྱིར་རམ། ཆེད་དུ་གང་ལ་དང་། གང་ཞིག་དང་། གང་གིས་སྒྲིང་བའི་འཁོར་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་དངོས་པོ་དངོས་མེད་མོགས་རྟག་ཏུ་གཉིས་སྒྲིའི་རྒྱ་བ་དང་ཡང་དག་བྱལ་བར་འགྱུར་རྟེ།

ཇི་སྐད་དུ།

གང་ལ་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ལེགས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད།།

འདུ་ཤེས་འདོད་ཆགས་བྱལ་ལ་སྒྲོམ་མིན་ག་ལ་ཡོད།།

གང་ལ་སྒྲོམ་དང་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་སྒྲོམ་ལེགས་མེད།།

འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲོམ་པར་རྒྱལ་པར་འབྲེན་པས་གསུངས།།

ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་དང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་བྱུང་ལེགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་དབྱེ་བསྐྱན་(༡༨ ན)པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་མི་རྫོགས་པ་དང་། རན་མོང་ལས་མི་ཐར་བའོ། །དང་པོ་ལ་རན་མོང་དུ་ལྷུང་བ་དང་། སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་མི་རྫོགས་པ་དངོས་ལོ།།

དང་པོ་ནི།

སྒྲིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་འགྲོ་རན་ནའང་།།

སྒྲེ་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྐང་པ་ཉམས་ལ་འབྱུང་།།

ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སྒྲིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཆེ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་བསྐྱན་པ་ཡིན་རྟེ། སྒྲིན་པས་སྒྲིན་བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཡན་ན་ལྷ་མའི་ནང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཐུན་ཚོགས་འབྱུང་བ་དག་ནི་དེ་ལས་

བསྐྱེད་ཞེ། གཏོང་ཡང་ཚུལ་དང་མི་ལྡན་པས་ངན་འགོ་ནའང་ཁྱེ་མོགས་ཀྱི་སྐྱེ་པོ་ལོངས་སྤྱོད་འབྱོར་པ་ནི་
ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུ་དང་པ་ཉམས་པ་ལ་འང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

བསྐྱེད་བཅས་དངོས་འདུ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན། །

ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་མི་འགྱུར། །

ཚུལ་མི་ལྡན་གྱི་གཏོང་པོ་ངན་མོང་བ་དེ་ཕྱིན་འབྲས་རྒྱན་བཅས་སུ་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། མི་འབྱུང་
ཞེ་དེ་ལྟའི་གང་ཟག་དེ་ཆོ་ལྷ་མར་ལྷ་མེད་རྟེན་ལ་ཕྱིན་པ་བཏང་བའི་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་
དངོས་པོའི་འདུ་བ་ཕྱིན་པའི་ས་པོན་དང་བཅས་པ་ངན་མོང་གི་རྟེན་ལ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན་ཕྱིན་ཆད་ངན་
མོང་གི་རྟེན་དེ་ལ་དགོ་སྤྱོད་ལ་ཆེས་ཉུང་པས་ཕྱིན་འབྲས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱན་མི་ཆད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར།

སྤྱོད་འཇུག་ལས།

གང་ཆོ་དགོ་སྤྱོད་སྐལ་ལྡན་ཡང་། །

དགོ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །

ངན་མོང་སྤྱལ་བསྐལ་ཀྱན་རྫོངས་པ། །

དེ་ཆོ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཅིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཆོ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ། །

གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། །

གཡང་སར་ལྷུང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་པ། །

དེ་ལས་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སྤོང་བར་འགྱུར། །

ཚུལ་དང་བྲལ་ན་ཕྱིན་ཆད་ལོངས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བར་མ་ཟད། ངན་འགོ་ལས་ལྡང་བ་ཡང་ཆེས་
དཀའ་ཞེ། དལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པ་གང་གི་ཆོ་དཔལ་པོ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལྟར་ལྷ་

མའི་འགྲོ་བར་དགེ་བ་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་ཅིང་མཐུན་པར་གནས་པས། གཤམ་ཏེ་སྒྲིུ་(༥༩ བ)པོ་འདི་
 དག་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་ལེགས་སྤྱད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ངན་འགྲོ་སོགས་ལས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན་
 དཔའ་པོ་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་བཅིངས་ནས་རི་ལུལ་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟར་ངན་འགྲོའི་གཡང་མར་ལྷུང་བ། ལས་
 ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ན་ངན་སོང་དེ་ལས་སྤྱི་ནས་གང་གིས་སྤོང་པར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཟད་པར་བཅོན་ཐར་མི་སྲིད་པ་དང་། དེ་དག་
 གིས་དེ་ནས་ཐར་ཐབས་ལ་མི་བཅོན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་དེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲིུ་གུར་ཆོ་སྤང་བ་དང་
 བདེ་འགྲོའི་ལས་རྩིས་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་སྐད་དུ།

སྤྱོད་འཇུག་ལས།

སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྤྱིག་པས་ཀྱང་། །

བསྐལ་པར་མནར་མེད་གནས་འགྱུར་ན། །

ཐོག་མེད་འཁོར་བར་བསགས་སྤྱིག་གིས། །

བདེ་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྒྲིུ་ཅི་དགོས། །

དེ་ཙམ་ཁོ་ན་སྤྱོད་གྱུར་ནས། །

དེ་ནི་རྣམ་ཐར་མི་འགྱུར་ཏེ། །

འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྤྱོད་བཞིན་དུ། །

སྤྱིག་པ་གཞན་དག་རབ་དུ་སྒྲིུ། །ཁེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིན་པའི་འོག་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གདམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་
 ཏན་ཀྱན་གྱི་རྟེན་དུ་བསྐྱབ་པ། སྒྲིུ་འཕགས་ཀྱི་མཛོན་མཛེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སྤྱིན་པའི་གདམ་མཛད་ནས། །

ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་འགྲོའི་གདམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན། །

རྒྱལ་བས་སྤྱིན་པའི་གདམ་མཛད་ནས། དེའི་འོག་དུ་སྤྱིན་འབྲས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་

ཐིམ་གྱི་རྒྱུ་ལུ་འགྲོ་བམ་དེའི་གདམ་ཉིད་ལ་བསྟུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་དེ། ཚུལ་འཆལ་གྱིས་ཐིམ་
འབྲས་རྒྱུད་གསོན་པ་སོགས་ཉེས་པ་ཆེས་མང་བ་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི།

ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཐིམ་ཞིང་དུ་རྒྱུ་འཕེལ་ན།

འབྲས་བུ་ཉེར་སྟོད་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །

ཚུལ་ཐིམ་གྱི་ཞིང་དུ་ཐིམ་སོགས་གྱིས་བོན་བདེ་པས་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མ་པར་འཕེལ་བ་ན་འབྲས་
བུ་འོངས་སྟེང་བུ་ཉེར་སྟོད་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར་(ལ༩ ན)དེ། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

སེ་སེའི་སྐྱེ་བོ་རྒྱུ་མ་པར་གསུང་སྐྱེས་དང་། །

རང་བྱུང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྒྱུ་མ་པར་། །

རྒྱལ་སྐུས་རྒྱུ་མ་པར་གྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་། །

མདོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཐིམ་ལས་གཞན་མེད། །

སེ་སེ་སྐྱེ་བོ་རྒྱུ་མ་པར། གསུང་སྐྱེས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་བྱུང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་པ་རྒྱུ་མ་
པར། རྒྱལ་སྐུས་རྒྱུ་མ་པར་གྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་། མདོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཐིམ་ལས་གཞན་མེད་དེ།
དེ་གཉིས་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཐིམ་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་དང་། །

བཟ་ཤིས་སྒྲ་ནག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞིན། །

དེ་ལྟར་ཚུལ་ཐིམ་དབང་བུས་བདག་ཉིད་ཆེ། །

དེ་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་མི་འདོད། །

དེ་ལྟར་ཚུལ་ཐིམ་སྒྲ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་དབང་དུ་བུས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་ཐོས་འདོར་གནས་
པ་དེ་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་མི་འདོད་དེ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་ཐོས་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཞག་དུ་མི་

གནས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་གནས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤྱོད་བྱེད་པ། །

གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡིད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ། །

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བཤད། །

གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྤྱོད་དེ་འཇིག་རྟེན་འདས། །

གང་ཟག་གང་གིས། སྤྱོད་བྱེད་གང་ཞིག་། གཞི་མེས་ཅན་གང་ལ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་གསུམ་དུ་
དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཡིད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཞེས་མདོ་ལས་
བཤད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ལེར་ཕྱིན་གྱིས་ཟིན་ནས་འཁོར་གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་
འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

རྒྱལ་སྐུ་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་མིན་མིན་མིན་པ་ཡི། །

དཔལ་གྱུར་དེ་མ་དང་བྲལ་དེ་མ་མེད་འདི་ཡང་། །

སྟོན་ཁའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་འོད་ནི་ཇི་བཞིན་དུ། །

འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་མེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །

ས་འདིར་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་སྐུ་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་འཁོར་བར་མ་གཏོགས་པས་མིན་པ་མིན་གྱུར་
ཡོན་ཏན་ལྷན་སྐྱེས་ཆོགས་པས་སྤྱིར་བཞིན་དཔལ་གྱིས་མིན་པའི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་འཆལ་བའི་དེ་མ་དང་
བྲལ་བ། དེ་མ་མེད་པ་འདི་ཡང་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཁའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་འོད་དེ་བྲལ་གྱིས་ནི་སྐྱེ་བའི་གདུང་བ་
མེལ་བ་ཇི་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་འཆལ་ཚུལ་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་མེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། མེས་པ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་པའོ། །

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། མེས་པ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་བཤད་པའོ། །

མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་ཁྱེད་དང་མཛོན་བྱང་ཆུག།

རྒྱ་འབྲས་ཐེག་པའི་ཁྱར་ཆེན་(༥༩ བ)བཅོད་བྱུང་ག།

གང་ལ་བཅོད་པ་མངའ་བའི་སྤྱོད་ན་དེ།

རྒྱལ་གྱི་བཅོད་བྱའི་གནས་སུ་མ་གྱུར་དམ། ॥

གསུམ་པ་ལ། ཁྱད་གནི་མའི་ངོ་པོ་མདོར་བསྟན། ཁྱད་ཆོས་མའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། མའི་ཡོན་ཏན་བཅོད་དེ་མཁུག་བསྟུ་བཤོ།

དང་པོ་ནི།

ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མེད།

འོད་འབྱུང་ཕྱིར་ན་མ་ནི་གསུམ་པ་འདི།

འོད་བྱེད་པ་སྟེ་བདེ་ག་ཤེགས་སྤྲུལ་པོ་ལ།

དེ་ཆོ་ཉི་ལྟར་ཟངས་འབྲུའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་།

མེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་ཐོབ་ནས་མེམས་དཔའ་འདིའི་མ་ནི་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་བྱེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེད་འོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་པོ། །དེ་ལྟའི་བདེར་ག་ཤེགས་སྤྲུལ་པོ་དེ་ལ་དེ་ཆོ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུང་བ་ནི་ཉི་མ་འཆར་ཀ་ལྟ་བུའི་ཟངས་འབྲུའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་ངོ་།

གཉིས་པ་ལ། བཅོད་པའི་མར་སྤྱོད་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་། སྤངས་རྟོགས་སྤོང་ལས་གྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་དང་། མར་སྤྱོད་གྱི་རྟོན་དང་ཆོགས་དང་འབྲས་བྱའི་རྒྱམ་གཞག་བསྟན་པ་པོ། །དང་པོ་ལ། ས་དེར་བཅོད་པའི་མར་སྤྱོད་ལྷག་པར་བསྟན། ཞར་ལ་བཅོད་པའི་བསྟུགས་པ་བཤད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གྱི་རྒྱམ་དབྱེ་བསྟན་པ་པོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིང་རྟེན་བཅོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་བཅོད་པ་པོ།

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་གནས་མིན་འཁུག་པ་འགའ་ཡིས་དེད།

ལུས་ལས་ཤ་ནི་རྩས་བཅས་ཡུན་རིང་དུ།

སྤང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་གྱུར་གྱུང་དེད།

བཅོད་པ་གཅོད་པར་བྱེད་ལ་ལྷག་པར་སྟེ།

མེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཁོ་པའི་སྐབས་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལེ་ཞེས་དང་ལྟན་ཅིང་།
གཞན་གྱི་མེམས་བསྐྱར་ལ་མཛར་མེམས་དགུམ་ཀུན་ནས་བསྐྱར་ས་ཏེ། སྒོ་གསུམ་གྱིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་
བྱེད་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་གལ་ཏེ་ཁོང་ཁོ་སྤྱེ་བའི་གནས་མིན་པའི་མེམས་དཔའ་ལ་མེམས་ཁོང་
ནས་འཇུགས་པའི་སྤྱེ་བོ་འགའ་ཡིས་མེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་ལས་ཤ་ནི་རུས་བཅས་ཡུན་རིང་དུ་གཙོད་
ཅིང་། དེའང་སྤང་རེ་རེ་ནས་སྤོད་ཅིང་སྤོད་ཅིང་བཅད་པར་གྱུར་ཀྱང་མེམས་དཔའ་དེའི་བཟོད་པ་གཙོད་
པར་བྱེད་པ་ལ་ལྷག་པར་སྤྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། (60 བ)བྱུང་མེམས་གྱིས་རྟེན་པའི་ལས་ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱར་ལ་
ལྷག་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ས་འདིར་གནས་ལ་འདི་ལྟར་སྲིད་མཐའ་བཟུང་ནས་ཁོང་མི་འཇུགས་ཞེས་
བརྗོད་གྱི། ས་འདིར་གནས་ལ་སྤྱེ་བོ་སྤལ་པས་ཁོ་པའི་དངོས་ལུལ་གལ་འོང་།

གཉིས་པ་ནི།

བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་ལ།

གང་ཞིག་གང་གིས་གང་ཆོ་ཇི་ལྟར་གཙོད།

གང་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱང་དེ་ཡིས་གཟུགས་བརྟན་ལྟར།

མཐོང་བ་དེས་ཀྱང་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར།

དེ་ལྟར་བཟོད་པར་མ་ཟད་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་
ལ་བཅད་བྱ་ཤ་རུས་གང་ཞིག། གཙོད་པོ་གང་གིས། རུས་གང་གི་ཆོ་མཚོན་སོགས་གྱིས་ཇི་ལྟར་གཙོད་
ཀྱང་མེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
མེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བར་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར་ཏེ་
གཟུགས་བརྟན་ལྟར་རོ། ཀྱང་སྤྱིས་ནི་བཟོད་རྒྱ་ལྡན་མཐའ་བསྐྱེས་སོ།

གཉིས་པ་ལ། ཁོང་ཁོའི་ཉེས་དམིགས། བཟོད་པའི་སྒྲན་ཡོན་ནོ། །དེས་ན་ཁོང་ཁོ་སྤངས་ཏེ་བཟོད་པ་
སྒྲོམ་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་འདིར་དོན་མེད་པ། འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་དང་འགལ་བ། འདི་
དང་ས་རོལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་ནི།

གཞོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཞོན་ན།

དེ་ལ་བཞོན་པས་བྱས་ཟིན་ལྷོག་གམ་ཅི།

དེ་ལྟར་དེར་བཞོན་དེས་པར་འདིར་དོན་མེད།

འཇིག་རྟེན་མ་རོལ་དང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར།

གཞོད་པ་ནི་མེས་པོ་དཔལ་ཉམས་ལྟ་བུར་བྱུང་མ་ཟད། གླུ་པོ་གཞན་གྱི་འང་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་བའི་
རྒྱུར་ཁོ་བ་ལས་བསྐྱོག་རིགས་ཏེ། བདག་ལ་མ་རོལ་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་གཞོད་བྱེད་དེར་ཞེ་
འཁམ་པ་སྟེ་རྒྱུ་པར་བཞོན་ན་ཆོས་ཅན། གཞོད་བྱེད་དེར་ཞེ་བཞོན་ནས་ཁོ་བ་ནི་དེས་པར་ཆོ་འདིར་ཡང་
དོན་མེད་དེ། ད་དེ་ལ་བདག་གིས་ཞེ་བཞོན་པས་བདག་ལྷས་ལ་རྒྱ་མཁོས་བྱས་ཟིན་གྱི་གཞོད་པ་སྐྱོག་གམ་
ཅི་སྟེ་མི་སྐྱོག་པ་དེའི་ལྷིང་རོ།

སྤྱོད་འཇུག་ལས།

གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི།

དེ་(60བ)ལ་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད།

གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ཡང་།

དེ་ལ་མི་དགར་བྱས་ཅི་མན།

ཅེས་མོ། །དེར་མ་ཟད་དེ་ལ་དེར་བཞོན་ན་འཇིག་རྟེན་མ་རོལ་གྱི་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་དང་ཡང་ནི་
འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁོང་ཁོ་སྐྱེས་པས་རྒྱུ་ལྷིང་མི་འོང་འཕེན་པའི་ལྷིང་།
གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་ལྷིང་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་། ལྷན་རིང་བསམས་པའི་བསོད་ནམས་ཟད་པའི་
རྒྱུར་བསྐྱེད་པའོ།

དང་པོ་ནི།

སྟོན་བྱས་པ་ཡི་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གར།

ཟད་པར་བྱེད་པར་བཞོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ།

གཞན་ལ་གཞོན་པ་དང་ནི་ཁོ་བོས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱིར།

ས་བོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་འཁྲིད་པར་བྱེད།

རང་གི་ཆོ་སྒྲུལ་ཉེས་སྤྱད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདིར་ལོངས་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱིས་གཞོན་པར་རྟོག་པའི་
སྤྱན་ལྗེས་ཀྱིས་ས་ལོལ་གྱི་གཞོན་པ་ཕམ་པར་བྱེད་པར་སྒྲོམ་པ་ནི་བསྐྱོག་རིགས་ཏེ།

སྤྱོད་འཇུག་ལས།

བདག་གིས་སྤྱོད་ཆད་ལྗེས་ཅན་ལ།

འདི་འདྲ་བའི་གཞོན་པ་བྱས།

དེ་བས་ལྗེས་ཅན་འཆོ་བྱེད་པ།

བདག་ལ་གཞོན་པ་འདི་འབྱུང་རིགས།

ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཚོན་རྟོག་པོ་འདེབས་པའི་དགུ་ལ་བཟོད་པར་རིགས་ཏེ། རང་གིས་སྤྱོད་
བྱས་པའི་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དན་སོང་དུ་རྩམ་སྒྲིན་དང་། འདིར་རྒྱ་མཐུན་སྒྲིན་པ་གང་ལ་བཟོད་
པར་བྱས་པས་ལས་འབྲས་ཅན་པར་བྱེད་པར་བཟོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ་ལི་ཕྱིར་ཏེ།

སྤྱོད་འཇུག་ལས།

འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།

བཟོད་པས་བདག་སྤྱིག་མང་དུ་འབྱུང་།

ཞེས་སོ། །གཞོན་བྱེད་ལ་བཟོད་པ་མ་བསྐྱོམས་པར་དེའི་ལན་དུ་གཞོན་པ་བྱེད་ན། རང་ཉིད་ལ་
རང་གིས་སྤྱོད་པའི་ས་བོན་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་དན་སོང་དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་དེ། ད་ལྟ་གཞོན་བྱེད་ལ་བཟོད་
པ་སྒྲོམ་པ་ནི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ན། བདག་གིས་བཟོད་པའི་སྤྱན་ལྗེས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་འདས་ཟེན་པ་ལས་
ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞོན་བྱེད་(༦༡ བ)གཞན་ལ་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་གཞོན་པ་དང་ནི་ཁོ་བོས་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་དོན། སྤྱིག་པ་འདག་
བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་རིགས་ཏེ། སྤྱན་ལས་བདག་གིས་གཞོན་པ་འདི་ལས་བདག་
བཟོད་རིགས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤུལ་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས།

ཕྱིན་དང་ཁྲིམས་བྱུང་དགེ་བ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར།

བསམས་པ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར།

མི་བཅོད་ལས་གཞན་སྤྲིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

མི་བཅོད་པ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱད་བསྐྱེད་པར་མ་བྱེད། ཆེས་ཡུན་དུ་བསམས་པ་འདི་དགེ་རྩ་ཡང་
རྒྱུད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མེམས་དངས་གཞན་རྒྱལ་སྤུལ་རྣམས་ལ་མེམས་དཔར་ཤེས་མ་ཤེས་གང་
ཡང་དུང་བས་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དཔར་གིས་བདེན་པ་འཇུག་པ་འདི་ཉེས་པ་སྟོང་བདག་མ་ནས་ཁྲོས་པ་ཡིས་
བསམ་པ་སྐྱད་ཅིག་གིས་ཀྱང་ཕྱིན་དང་ཁྲིམས་བྱུང་དགེ་བ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་བསམས་པ་དུས་སྐྱད་ཅིག་
གིས་འཛོམས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མེམས་དཔར་མིན་པས་མེམས་དཔར་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སྤྲོ་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ།
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་སྐར་གི་གྲངས་ཀྱིས་མི་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་མི་བཅོད་ལས་གཞན་སྤྲིག་པ་ཆེ་
བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེར་བསྐྱེད་ཅིང་དགེ་བ་སྤུར་བསམས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་སྤྲིག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

མི་སྤྱད་གཞུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་མིན་པར་བགྱི།

ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ཤེས་པའི་རྣམ་དཔྱད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་།

མི་བཅོད་པ་ཡིས་སྤྱར་དུ་བཞུགས་སྐྱར་བར་བྱེད།

བཅོད་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་གཞན་ལ་གཞོན་མི་རྣམས་ནི་བདག་ཁོ་ན་འཛོམས་ལ། ལུས་པས་ནི་
རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཁོ་གཉིས་སྤྱད་པ་སྟོགས་མི་སྤྱད་པའི་གཞུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་།
མཚོན་ཆ་སྟོགས་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པས་དམ་པ་མིན་པར་བགྱི་བ་དང་། ཁོ་བས་ཁོ་ན་ཏེ་སྤར་དོར་ལ་མོངས་
ནས་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ཤེས་པའི་རྣམ་དཔྱད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ནི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡིན་ཅིང་།
སྤྲིག་འགགས་པ་ན་མི་བཅོད་པའི་ལས་དེས་རང་ཉིད་སྤྱར་དུ་བཞུགས་སྐྱར་བར་བྱེད་དོ། །(༤༡ བ)

གཉིས་པ་ནི།

བཅོད་པས་བཤད་ཟིན་དང་འགལ་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱེད་དོ།

བཅོད་པས་མཛེས་ཤིང་སྐྱོ་བོ་དམ་པ་ལ།

མངས་དང་ལྷགས་དང་ལྷགས་མིན་ཤེས་པ་ལ།

མཁས་པར་འགྱུར་ཁིང་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི།

ལྷ་མིའི་སྐྱེ་དང་ཕྱིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར།

མི་བཅོད་པ་ལ་སྐྱོན་དེ་ལྟར་ན་བཅོད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཞེ་ན། བཅོད་པས་མི་སྤྱད་མེགས་བཤད་
ཟིན་དང་འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། ཡོན་ཏན་གང་ཞེ་ན། ཆོ་འདིར་བཅོད་པས་
གཟུགས་མཛོང་མ་ཐག་ཏུ་མཛེས་ཤིང་། གཞན་དང་བསྐྱེ་བ་དང་། ག་ཤེ་ཡང་སྤྱར་མི་ག་ཤེ་བ་མེགས་ཀྱིས་
སྐྱོ་བོ་དམ་པ་རྣམས་ལ་མངས་པ་སྟེ། དམ་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས་གཞན་དག་གི་དང་བས་གྱུས་པར་
འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷགས་ཏེ་རིགས་པ་དང་། ལྷགས་མིན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་
པར་འགྱུར་ཁིང་། ཆོ་དཔེ་འོག་ཏུ་ནི་ལྷ་མིར་སྐྱེ་བ་དང་དགེ་བ་འཕྲེལ་ཁིང་ཕྱིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ནི།

མེ་མེའི་སྐྱོ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱིས།

ཁོ་དང་བཅོད་པའི་སྐྱོན་ཡོན་རིག་བྱས་ཏེ།

མི་བཅོད་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་སྐྱོ་བོ་ཡིས།

བསྐྱགས་པའི་བཅོད་པ་རྟག་ཏུ་སྤྱར་བ་སྟེན་བྱ།

མེ་མེ་སྐྱོ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི། ཁོ་དང་བཅོད་པའི་སྐྱོན་ཡོན་རིག་པར་བྱས་ཏེ་མི་བཅོད་པ་
སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་སྐྱོ་བོ་ཡིས་བསྐྱགས་པའི་བཅོད་པ་རྟག་ཏུ་སྤྱར་བར་བ་སྟེན་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ནི།

རྩོགས་མངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བཟླས་གྲང་།

གསུམ་དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའོ།

དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ཉིད་མངས་རྒྱལ་གྱིས།

འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་བསྟན།

བཅོད་པ་གང་འཁོར་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་རྟོགས་མངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྟོན་
ཀྱང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བཅོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེ། བཅོད་པ་དང་འཁོར་གསུམ་ཏུ་དམིགས་པ་མེད་
ན་དེ་ཉིད་མངས་རྒྱལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅིས་བསྟན་ཏོ།

གཉིས་པ་ནི།

ས་དེར་རྒྱལ་ལྷས་བསམ་གང་ན་མངོན་ཤིང་དང་།

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར།

དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི།

འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར།

ས་དེར་རྒྱལ་ལྷས་བཅོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དག་པ་དེ་བཞིན་བསམ་གང་ན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་
པའི་སྟོང་མ་འཇུག་བཞི་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་། མངོན་ཤིང་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ནི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
རྟེན་འབྲེལ་འཛོལ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པས་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ལྷག་
བཅས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་(༥༢ ན)ལ། ས་འདིའི་སེམས་དཔའ་
ནི་རྣམ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་ལྷའི་དབང་པོར་སྐྱེ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ལ་ཁྲེད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། འདོད་ཁམས་ནས་འདོན་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ནི།

ཕྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་ཕལ་མོ་ཆེར་།

བདེ་བར་གཤེགས་པས་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ།

བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཆོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད།

མངས་རྒྱལ་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་ཡི་རྒྱ།

མར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་

གཞན་གསལ་བར་བཞེད་དེ། རེམས་དཔའ་དག་ཕྱིན་དུ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་མོད་ཀྱི། རོན་གྲང་ལད་
བར་གཤེགས་པས་ཕྱིན་མེགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་ཙམ་མི་ཆེ་བུར་རྩལ་མེམས་དཔའ་ཁྲིམ་པ་རྣམས་ལ་
བསྐྱབ་བྱར་བཟུགས་ཏེ། དེས་དེ་དག་བསྐྱབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རབ་བྱུང་ལ་ནི་བརྟོན་བསམ་ཤེས་རབ་དག་
བསྐྱབ་བྱར་བཟུགས་ཏེ། ལྷ་མ་དག་མི་བསྐྱབ་པ་མིན་གྲང་ཁར་བྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཞུ་ཞོགས་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ལས་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་གྲང་པར་ཕྱིན་གསུམ་
པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་དང་། བརྟོན་འགྲུལ་ནི་གཉིས་
ཀའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་གཟུགས་གྱི་སྒྲུབ་པ་དག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་རྒྱ་
དང་། ཆོས་སྒྲུབ་རྒྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

རྒྱལ་བའི་སྤྱི་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི། །

རང་གཏོགས་སྤྱན་རྣམས་དང་པོ་ཡང་དག་བསལ་བྱས་ནས། །

འགྲོ་བའི་སྤྱན་པ་རྣམ་པར་འཛེམས་པར་མངོན་པར་འདོད། །

ས་འདིར་ཤིན་ཏུ་རྩོམ་པར་གྱུར་གྲང་ཁོ་མི་འགྱུར། །

རྒྱལ་བའི་སྤྱི་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་ས་འདི་བྱེད་པ་འདི་ནི་རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ། རང་
རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་མི་ཤེས་པའི་སྤྱན་པ་རྣམས་དང་པོར་སྟེ། བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པར་བསལ་བར་
བྱས་ནས། དེའི་འོག་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ས་གསུམ་པའི་གཤེགས་གྱུར་གྱི་སྤྱན་པ་རྣམ་པར་འཛེམས་པར་
མངོན་པར་འདོད་དོ། །ཤེམས་དཔའ་དེ་ནི་ས་འདིར་ཡོན་ཏན་གྱི་གཤེགས་གྱུར་གྱི་ཉེས་(63 བ)པའི་སྤྱན་པ་
མེལ་བྱེད་གྱི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟར་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྩོམ་པར་གྱུར་གྲང་། སྟོན་ལྟན་གྱི་སྟེ་བོ་ལ་ཁོ་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པ་ལ་ཆེས་གོམས་ཤིང་སྤྱིང་རྩེས་རྒྱུད་སྤུམ་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་ལོ། །

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་རྩལ་མེམས་དཔའི་ཤེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་
བཤད་པ་ལོ། །

བསྐྱེད་པ་གཞན་ལ་ལས་དུས་གང་སྐད་ཅིག་ཅིང་།

ལེ་ལེ་ལི་གོ་སྐབས་བཀག་པའི་རྩོམ་པ་ནི།

གང་ལ་ཡོད་པའི་མེམས་དཔལ་དེ་དག་ཀྱི་ན།

འཕྲིན་མེད་དང་བྱའི་ཡུལ་དུ་བརྟན་པར་སྦྱང་།

བཞི་པ་ལ། བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་མིང་དོན་དང་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའོ།

དང་པོ་ནི།

ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བརྩོན་འགྲུས་རྩིས་འགྲོ་ཞིང་།

བསོད་ནམས་སྒོ་གྲོས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ།

བརྩོན་འགྲུས་གང་དུ་འབར་བར་གྱུར་པ་ཡི།

ས་དེ་བཞི་པ་འོད་ནི་འཕྲོ་བའོ།

ཕར་བྱིན་དང་པོ་གསུམ་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་བྱིན་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་མེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ་
བསྐྱེད་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྩིས་ལྷག་པའོ་ཞིང་།
དེ་མེད་པར་འབྱུང་བ་མིན་ལ། དགོ་ལས་ལ་མི་སྒོ་ན་སྒྲིབ་ཞོགས་ལ་འཇུག་མི་མིད་ཅིང་། བསལས་པ་ཚན་
སྒོ་ལྟར་ནི་དགོ་ཚེས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་གོང་འཕེལ་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བྱིས་། དེས་ན་བརྩོན་
འགྲུས་དེ་གང་དུ་འབར་ཞིང་། ལྷག་པར་གྱུར་པའི་ས་དེ་ནི་བྱང་མེམས་ཀྱི་ས་བཞི་པ་འོད་ནི་འཕྲོ་བའོ་ཞེས་
བརྗོད་དེ། བསོད་ནམས་དང་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིས་རོ།

གཉིས་པ་ལ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མིང་དོན་དང་། སྐར་ས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའོ།

དང་པོ་ནི།

དེར་ནི་བདེར་གཤེགས་སྐས་ལ་རྟོགས་པ་ཡི།

བྱང་རྒྱལ་རྟོགས་ལྷག་བསྐྱོམས་པ་ལས་སྒྲེས་པའི།

སྐར་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་བས་ལྷག་འབྱུང་ཞིང་།

ས་བཅི་པ་དེར་ནི་བདེར་ག་ཤེགས་སྤུང་པ་དེ་ལ་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལོ་བདུན་
ལྷག་པར་བསྐྱོམས་པ་ལས་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་སྤར་བ་ཤད་(༤༣ ཀ)ཀྱི་ཟུར་སྤྱོད་འདིར་
བྱས་པ་པས་ལྷག་པ་འབྱུང་ཞིང་། ལྷ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་ས་དེར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འོད་འཕྲོ་བས་འོད་འཕྲོའི་
སར་བཅོང་དོ།

གཉིས་པ་མི།

རང་དྲུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །

ས་འདིར་བྱང་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་མ་ཟད། ས་དེ་རང་དྲུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་གིར་
བཟོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་གཞན་དྲུ་མངོན་ཞེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་བྱེད་
དོ། འདིར་འབྲེལ་བ་ཤད་དང་སྤྱོད་དཔོན་ཨ་ལྷ་ལས། ས་འདིར་འདོད་ཁམས་ཀྱི་འཇིག་ལྷ་ལྷན་སྤྱོད་
འབྲིང་གི་ཆོན་པོའི་བར་སྤངས་ཀྱི། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་། ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་ལྷན་སྤྱོད་མ་
སྤངས་པར་བཤད་པ་དང་། བོད་གང་དག་འདིའི་ཐད་དྲུ། ས་བཅི་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆེམས་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་རང་གི་སྤར་བྱ་རོ་སྤྱོད་དྲུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆོན་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤར་ཆོན་པོའི་ཆུང་དུའི་ཆར་གྱུར་པའི་
བདག་དྲུ་འཛིན་པ་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སྤར་མི་ཤྲོག་པའི་ཆུང་དྲུ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་
ཐེག་ཆོན་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆུང་དུའི་ཆོན་པོ་ལ་གནས་པའི་ཐེམས་དཔལ་འཕྱོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འབྱུང་བའི་དང་
པོ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་དེ་ཐེག་དམན་ཀྱི་ཞུགས་གནས་ཀྱི་གང་ཟག་མཐུན་དཔེར་བྱས་ནས་ཐེག་ཆོན་ཀྱི་
དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་འཆད་པར་སྒྲོམ་པ་ལས་དེར་སྤྱོད་པར་སྤང་ནའང་ཆེས་མི་ལེགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་
སྤང་བ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱིས་འཇིག་ལྷ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པར་འདོད་པ་ལས། འཇིག་ལྷ་ལ་ལྷན་
སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་རྒྱུ་པར་བཞག་ནས་དེ་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་སྤར་བྱུང་མ་བཞག་པའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་ལ་སོགས་པར་ཀུན་གཞི་ལ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་བདག་སྤར་
གྱུར་པའི་སྒྲོམ་སྤར་སྒྲོམ་(༤༣ བ)ལམ་ས་དགྲུར་སྤོང་བའི་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ཡོད་ཀྱང་། ལུགས་འདིར་
སྒྲོམ་ལམ་གང་ཟག་གི་བདག་ལྷ་སྤོང་བྱེད་དྲུ་བཤད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར། འོན་འདིར་བསྐྱན་རང་དྲུ་ལྟ་བ་
དང་འབྲེལ་ཞེས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ལྷ་སྤངས་ཟིན་ཀྱང་དེ་དང་ཆེས་འབྲེལ་བྱང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་

ལྷ་དེ་ཞེས་སྤྱིབ་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་པར་དེར་འཛིན་དང་བྲལ་བར་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཞེས་དེར་
བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་མདོར།

ཀྱེ་རྒྱལ་པའི་སྤྱལ་དག་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའི་ས་འོད་འཕྲོ་ཙན་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་
ཆུབ་མེམས་དཔའ་དེ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ཕྱོན་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་དང་། མེམས་ཙན་དང་།
ཕྱོག་དང་། གསོ་བ་དང་། སྤྱུལ་བྱ་དང་། གང་ཟག་དང་། བྱང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྤྱི་མཆེད་ལ་
མཛོན་པར་ཞེན་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལྷག་པར་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བ་རྒྱམས་དང་། རྒྱལ་
པར་བརྟགས་པ་རྒྱམས་དང་། རྒྱལ་པར་དབྱེད་པ་རྒྱམས་དང་། བརྟན་པར་འཛིན་པ་རྒྱམས་དང་།
བདག་གིར་འཛིན་པ་རྒྱམས་དང་། རྟོར་དུ་འཛིན་པ་རྒྱམས་དང་། རྟེན་གྱི་གནས་རྒྱམས་གང་
ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་མོ། །

ཞེས་འབྱུང་བའི་ཐུང་རོ། །

དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། མེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའོ། །

དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའི་མེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་
བཞད་པའོ། །

ཉོན་མོངས་པ་དང་ཞེས་བྱ་ཡི།

མཚན་མའི་རྟོག་ཀུན་ཞི་བྱེད་པ།

ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པའི་བསམ་གཏན་དེས།

མཁྱེན་པ་ཀུན་ནས་ཞི་དེར་དང། །

ལྷ་པ་ལ་སའི་མིང་དོན་དང་། ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ནི།

བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བདུད་རྒྱལ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །

སྤྱང་དཀའི་ས་ལ་ཐམ་པར་རུས་མ་ཡིན། །

ས་འདིར་གནས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པའི་ལྷ་ལྷི་ལུང་དང་
རྣམས་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་། སྤང་དཀའི་ས་ལ་(༤༤ ཀ)མཆ་པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ན་བདུད་ཀྱི་ཤུལ་ཉན་པ་
མོགས་ལྷ་ཅི་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། ས་འདིའི་མེར་ནི་སྤང་དཀའ་བར་བཞེད་དེ། སྤང་བ་དེ་བདུད་ལ་མོགས་པ་
རྒྱལ་བར་དཀའ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་རྣམས་པའི་དོན་ཉིད་དེ།

ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར།

ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་སྤང་དཀའ་ལས།

རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་སྤང་དཀའ་འདོད། ཅིས་འབྱུང་ངོ་།

གཉིས་པ་ནི།

བསམ་གཏུན་ལྷག་ཅིང་སྒྲོ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན།

ཞིབ་མོར་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་འཕྲོལ།

ས་འདིར་མེས་དཔའ་འདི་ནི་བསམ་གཏུན་གྱི་མར་ཕྱིན་ལྷག་ཅིང་སྒྲོ་བཟང་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་
ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཞིབ་མོས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལའང་ཤིན་ཏུ་
མཁས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ནི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ་ཀྱན་འབྱུང་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ། སྤང་བྱ་རྣམས་བྱང་གི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལམ་དང་
འགོག་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེའང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་ཀྱན་དང་ལམ་གྱི་
བདེན་པ་ནི་ཀྱན་ཚོལ་བདེན་པས་བསྐྱུས་ལ། འགོག་བདེན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཅི་
མཉམ་གཤག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི་ལམ་བདེན་དུ་བཞག་རིགས་ཏེ། སྒྲོམ་མཚན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ནི་བའི་
དོན་དམ་པ་དེ་ཉིད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལམ་བདེན་དེ་དེར་མོང་ཡང་ཐ་སྟོད་དུ་ཀྱན་ཚོལ་བདེན་
པར་འཇོག་སྟེ། སྒྲོར་དངོས་རྒྱུ་མོགས་ཐབས་ཀྱིས་སྤར་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་དེར་འཇོག་པའི་
ཕྱིར། འགོག་བདེན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་སྟེ། དེ་ཐ་སྟོད་དུ་སྤར་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་ཀྱང་གཏོད་
ནས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དོན་དམ་ལ་བྱི་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱེད་པར་བྱས་པ་ཙམ་ལས་དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་
འགྱུར་བར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁ་(༤༤ བ)ཅིག་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་ན་འགོག་བདེན་དུ་འགལ་བར་སྒྲུབ་

ནི་གཞུང་འདི་དག་གི་ལུགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དག་འགོག་བདེན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་མིན་གྱི་
ཐུགས་ལྟམ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག་ཆོས་ཉིད་འགོག་བདེན་དུ་སྐྱེ་ཡང་དེ་ལྟར་ན་ལམ་བདེན་ལ་མ་བསྐྱོས་པའི་འགོག་བདེན་ཉིད་
པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་འབྲས་ལ་སྐྱེར་བ་བདེ་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བདེན་པ་བཞི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ལུགས་
ཅུང་ཟད་དཔྱད་པའི་ངོར་རྣམ་གཞག་འདི་ལྟར་ཡིན་གྱི། ཆོས་དཔྱད་ན་གང་བསྐྱོས་ནས་འབྱུང་བའི་བྱ་
བྱེད་ཅན་གྱི་བདེན་པ་བཞི་པོར་ཀུན་རྫོབ་ལས་གཞན་དོན་དམ་པར་ནི་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱེ་འབྲས་ལ་
མེམས་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་པ་གཞན་བསྐྱེད་པ་དེ་མེམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ལ་
འདུས་ཏེ། དཔེར་ན་མེམས་དཔའི་ས་ལྡེ་པའི་མདོར་བདེན་པ་བཅུ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་བདེན་པ་གཉིས་ལས་
བརྩམས་ཏེ་བཀའ་རྒྱུ་པ་བཞིན་ནོ། །

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། མེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་པའོ། །

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྐྱེད་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བྱུང་ཆུབ་མེམས་དཔའི་མེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་པའི་
བཤད་པའོ། །

འདི་ཞེས་ཁོང་དུ་ཆུད་བྱ་གཉེར་མེད་ཀྱང་། །

འདི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མ་གྱུར་ན། །

འདི་ལྟའི་ཆོས་ལ་མཐུན་གཉིས་མངའ་བ་ཡི། །

འདི་ཚུལ་སྟོན་མཆོག་གང་ལས་འབྱུང་ཞེས་མེམས། །

དྲུག་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྐྱེད། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་
དེ་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ས་དངོས་དང་། ཡོན་ཏན་ཤར་བྱིན་གྱི་ཆེ་བ་བརྟེན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

མདོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་བཞག་མེམས་གནས་ཏེ། །

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མདོན་ཕྱོགས་ཤིང་། །

འདི་རྟེན་འབྱུང་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ། །

ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ས་ལྗེ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་མར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱ་ལས་ས་དྲུག་པ་མཛོན་དུ་སྤྱོད་ས་པར་
མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་མེམས་གནས་ཏེ་ཤེས་པ་(༥༥ ན)དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱོད་མཚན་ཞི་བའི་འགོག་པ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་ཟུང་མོའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་མེམས་དཔལ་དེ་ནི་
ཤེས་རབ་གྱི་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྤར་འགོག་པ་ཐོབ་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། ས་ལྗེར་ཕྱིན་སྟགས་ལྔ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲུག་པར་ཁོང་
དུ་རྒྱུད་ལ། འདིར་ནི་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་པར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། ས་འདི་ལ་མཛོན་དུ་སྤྱོད་ས་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལྔ་པར་ལམ་བཟེན་ལ་དམིགས་ནང་སྟོབས་བརྩ་སྟགས་རྟོགས་པའི་མངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་
རྣམས་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་ཡོང་བའི་ཆོགས་ཀྱན་བདེ་བྲག་ཏུ། །

མིག་ལྔ་སྤྱོད་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི། །

ཡུལ་དུ་འཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྤྱོད། །

མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགྲོ། །

ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རག་པས་ས་འདིར་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱོད་མིག་ཉམས་པ་ལྔ་
བྱའི་རྒྱན་སྟགས་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་མ་ཟིན་པ་འདིར་ཟིན་པར་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཉིད་གྱི་གོ་
འཕང་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོང་བའི་ཆོགས་
ཀྱན་བདེ་བྲག་ཏུ། མིག་ལྔ་སྤྱོད་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི། ཡུལ་དུ་འཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
ཤེས་རབ་དེ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དེའི་རོར་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
བསལ་ནས་དེར་མེམས་དང་མེམས་ལས་བྱུང་བའི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་དང་གིས་ཞི་བ་ལ་ཤེས་རབ་དེས་
དེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅེས་ཐ་སྟོན་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེོས་སུ་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཡོད་མེད་དང་

གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་གང་གི་རང་སྤྱོད་པས་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

ཡུམ་ལས།

གཞུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚེར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །

འདྲ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་ལེམས་པ་(༤༥ བ)མི་མཐོང་ཞིང་། །

གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་ལེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ།

དེ་ནི་ཚེས་མཐོང་ཡིན་ཅེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །

རྣམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་ལེམས་ཅན་ཚོ་གྲུ་རབ་བཞིན་པ། །

རྣམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེས་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །

དེ་ལྟར་ཚེས་མཐོང་བ་ཡར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །

མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་རྒྱལ་མ་ཡིན། །

གང་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་ཚེས་ཀྱན་མཐོང་། །

ཞེས་དང་། རྟོག་དོན་ལེགས་ལྟར་འབྱེད་གྱིས།

ཚེས་རྣམས་དོ་བོ་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །

གང་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི།

སྒོ་ཡང་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་བ།

དེ་ཉིད་མཉམ་མེད་དེས་མཆིན་གསུངས། །

ཞེས་འབྲུང་དོ། །ལེམས་ཙམ་པ་ནི་དེ་ལས་བརྟོག་ནས་སྤྱོད་བྱེད་དེ། ཚེས་དང་ཚེས་ཉིད་རྣམ་
འབྱེད་ལས། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། ཉེ་
བར་ཞིབ་དང་། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། མངོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྟ་སྤངས་པའི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྱིས་མོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

ཐེག་བསྟན་སྤྱུ་

བྱང་རྒྱལ་ལེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས། །

རྒྱལ་རྒྱལ་མེད་པའི་རོལ་ཉིད།

རྒྱལ་པ་ལྟེན་རྒྱལ་པ་ལྟེན་པའི།

ཡང་དག་དོན་ལ་བཀུར་འཛིན་མེད།

ཅེས་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་མཛོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་། རྒྱལ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་
བཏུ་བ་མེགས་ནས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་སློན་དོན་དམ་བཤེན་པ་རྟོགས་བྱེད་དུ་
འཇུག་པའི་མཐུན་པ་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་གཉིད་ལོག་པ་
དང་། རྟོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་མེགས་ཀྱང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ། (༥༥ ན)ཐལ་བ་དང་། རྟོག་དཔྱད་ལས་ཡང་
དག་པར་འདས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཐེམས་དང་ཐེམས་ལས་བྱུང་བ་
ཐེམས་ཅད་ཀྱང་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་ནི་བས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འགོག་པའི་རྟོམས་འཇུག་མེགས་
ཀྱང་དེར་ཐལ་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཐེམས་བྱུང་མིན་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟོག་མེད་ཀྱི་རོལ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་སྒྲུ་ལ་མེགས་པ་ལ་ཡང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འདོད་
ཞེས་མཛོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་འཇུག་པར་འཛིན་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཀུར་བ་དང་། ལུས་གང་ལ་བཀུར་བ་དང་། ཚེས་གང་བཀུར་བའོ།

དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཚེས་ཟབ་ཚེས་རྟོགས་པ།

ལུང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་ན།

དེ་ལྟར་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་གཞུང་ལུགས་ལས།

ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བརྟེན་པར་བྱ།

འགོག་པ་ཐོབ་འགྱུར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་
ཉིད་ནི་གང་། ཐེམས་དཔའ་དེས་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་ཅག་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་ལུས་མིན་གྱི། ས་
དུག་ལ་མེགས་གོང་མ་ལ་གནས་པའི་ལུས་ཡིན་པས་མངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་ཐེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་
ལ་བྱི་བར་བྱའི། ཁོ་ཐོ་ཅག་ལ་བྱི་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གལ་ཏེ་ཤེར་ཕྱིན་དང་ས་བཏུ་པའི་མདོ་མེགས་

འདོན་པ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་མཐོང་ཞེས་གསུངས་པས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དྲི་བའི་ལན་བཤད་པར་
 རིགས་ཞེ་ན། བདག་ལྟ་བུས་ནི་ལུང་ལ་རང་དབང་དུ་བརྟེན་ནས་ལན་འདོན་མི་རུས་ཏེ། ལུང་དོན་མཐོང་དུ་
 མ་བྱས་པས་དེའི་དོན་རིགས་པའི་སྟོབས་གིས་སྤྱོད་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལུང་དོན་མཐོང་དུ་བྱས་
 པའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཚད་མའི་སྤྱོད་བྱས་བྱས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འཆད་པ་བདག་གིས་ཐོས་པ་ལུང་གི་
 དགོངས་པ་ཉིད་ཡང་དག། (༤༤ བ)པར་ངེས་པས་ལན་གདབ་པར་རུས་སོ་ཞེས་ངེ་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་
 པའི་ལེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཟུང་པའི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་དམ་པ་དག་གི་ལྷགས་
 ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུང་དང་། གཞན་ཡང་རིགས་པས་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པས་ན་ཚུལ་དེ་ལྟར་
 འཕགས་པ་ཀྱུ་སྤྱོད་གིས་མཐེན་ནས་གསལ་བར་མཛད་པའི་གཞུང་ལྷགས་ལས་ངེ་ལྟར་གནས་པའི་ལུང་
 རིགས་མན་དག་གི་ལྷགས་བཞིན་བདག་གིས་བཟོད་པར་བྱའོ།
 འོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུང་དོན་མཐོང་བ་འཕགས་པ་ཀྱུ་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པ་ཁྱོད་གིས་ངེས་པར་མི་
 རུས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གིས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ།

འཕགས་པ་ལང་གཤེགས་ལས།

རྟོག་གི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་མིན་པ།

མོ་མོ་རང་རིག་ལེ་ཤེས་ནི།

ཕྱི་མའི་དུས་སུ་གྱུར་པ་ན།

མགོན་པོ་སུ་ཞིག་འཛིན་འགྱུར་གསུངས།

བདེ་གཤེགས་སྤྱང་ན་འདས་པའི་དོག།

དུས་དག་འདས་ནས་འབྱུང་བ་ནི།

གང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་འཛིན་འགྱུར་ཏེ།

སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཤེས་བྱེས།

ལྟོ་སྤྱོད་ལེ་རྩའི་ཡུལ་དུ་ནི།

དགོ་སྤོང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ།

དེ་མིང་ཀྱ་ཞེས་པོད་པ་སྟེ།

ཡོད་དང་མེད་པའི་རྩྱུགས་འཇིག་བྱེད།

ང་ལི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་འདིར།

སྤྱ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས།

རབ་བྱ་དག་འབད་མ་བསྟན་པ་ཏེ།

བདེ་བ་ཅན་བྱ་དེ་འགྲོ་ལོ།

ཞེས་སོགས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་འཕགས་པ་ཀྱ་རྒྱུ་བ་ཐེག་ཆེན་རེས་དོན་
གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་རྩྱུགས་ནས་དེ་དོན་འགྲོ་ལ་ཞིང་གཞན་ལ་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་ལུང་བསྟན་
མངའ་བཞེས་པའི་ཐུར་རོ། །མདོར་ན་རྒྱུ་བའི་དགོངས་པ་འགྲོ་ལ་བར་སྟོན་པའི་གྲུབ་མཐར་སྤྱ་བ་གསུམ་
དང་། ཀྱེས་པ་བཅོམ་བརྒྱུད་སོགས་(༦༢ ཀ)མང་དུ་བྱུང་ཡང་དེ་དག་གིས་ནི་དགོངས་པ་དབྱིས་བྱིས་ལོན་པ་
མིན་ཏེ། དོན་ལ་མི་གནས་བཞིན་རྟོག་གིས་བདགས་པའི་ཐུར། སྤྱ་བ་དཔོན་ཀྱ་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་ཚུལ་ནི་དེ་
ལྟར་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པར་མཇུག་པའི་ཐུར་ཏེ།

ལང་ག་ཞེགས་ལས།

སྤྱིད་པ་གསུམ་ནི་བདགས་པ་ཅུམ།

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད།

བདགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་ནི།

རྟོག་གི་པ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར།

རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད།

ཀྱན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན།

བྱིས་པ་རན་པ་རྟོག་གི་པ།

རོ་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་བདགས།

ཞེས་གང་མདོན་པར་ཞེན་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་སྟེད་ནི་དབུ་མའི་ལུགས་ལས་བྱེ་རོལ་དུ་སྤྱོད་

བཞོན་པ་མོ།

གཉིས་པ་ལ། ཉན་པ་པོའི་སྒྲིབ་བརྟག་པ་དང་། དེ་ལ་མཉན་པར་གདམས་པོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་
གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་སྐུ་ལ་ལྟན་ཕྱི་སྒྲིབ་བརྟག་པོ། དེ་ལ་སྒྲིབ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་ཐན་ཡོན་བཞད་པོ། །

དང་པོ་ནི།

མོ་མོ་སྒྱུ་པོའི་དུས་ནའང་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཐོས་ནས།

ནང་དུ་རབ་དུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་།

རབ་དུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང་།

ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱི་ལྟར་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ།

དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་ལི་ས་བོན་ཡོད།

དེ་ཉིད་ཉིད་བར་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ།

རྟན་འབྱུང་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་འདི་ནི། སྤར་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་
ལ་ཐོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྐུ་ཅན་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ། དེ་ལས་སྐུ་མེད་ལ་བསྐྱེད་མི་རུང་
སྟེ། དེས་མཉན་ཀྱང་དེ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་བསམ་པས་དོན་མིན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

ལོག་ཞུགས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྒྲིབ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པ་དང་། སྒྲིབ་ཉིད་བདེན་པའི་དོ་
བོར་རྟོག་པོ།

དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་སྤྱི་པ་ལ་ཐོགས་མི་མཐས་པ་ཁ་ཅིག །
སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་དེ་ཞེས་སྒྲིབ་ཉིད་སྒྲིབ་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་རྒྱམས་དེས་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། ཆད་
པར་ལྟ་བའི་ལུང་(༤༢ བ)ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་བསགས་ནས་ངན་འགྱོར་འགྱོར་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལུས་ལས།

སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཆོན་སངས་རྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་བཀའ་བྱས་ཀྱང་།

རྒྱལ་པའི་ཞེས་རབ་མ་རེལ་བྱིན་ལ་མ་དད་ན།

ཐོས་ནས་སྒོ་རྒྱུད་དེ་ཡིས་འདི་ནི་སྒོར་བྱེད་དེ།

སྒྲུབ་ནས་རྒྱལ་པའི་ཀར་རྟེན་པ་དེ་ནི་མཁར་མེད་འགྲོ།

ཞེས་སྟེ། ཡང་རྒྱལ་པའི་ཀར་རྟེན་པ་རོགས་པ་ཞེས་པ་ཁ་ཅིག་སྒྲུབ་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་པར་
བཟུང་སྟེ། དེས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུབ་པ་འདེབས་པས་ལོག་ལྟ་འཕེལ་ནས་རྒྱ་འགྲོ་ཞེས་པ་དོན་མིན་
བསྐྱེད་དེ།

རིན་ཆེན་སྒྲུབ་པ་ལས།

ཆོས་འདི་ལོག་པར་བཟུང་གྱུར་ན།

མི་མཁས་རྣམས་ནི་རྒྱུད་ཀྱང་འཛིན།

འདི་སྒྲུབ་མེད་པར་བརྟུག་ཡི།

མི་གཙང་དེར་ནི་བྱིང་བར་འགྱུར།

ཞེས་སྟེ། རྒྱུད་ཉིད་བདེན་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་རྒྱལ་པའི་སྒྲུབ་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ཡང་ཅོར་
ཁ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པའི་ཀར་རྟེན་པ་ནི་སྒྲིང་ཉིད་ཡོད་པས་དེའི་དོན་དེས་པོའི་རང་བཞིན་ཡང་ཁས་
ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་པའི་དང་ལྷན་པའི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་
ལས་དོན་དམ་པར་གཞན་ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་སྒྲུབ་པ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐར་ལམ་
ལས་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བྱིས་པ་སྒྲུབ་པས་པོར་པའི་ནད་པ་བཞིན་གསོར་མི་རུང་པའི་ལྟ་བུ་ཅན་དུ་གསུང་
རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དུ་མང་ལན་མང་དུ་གསུངས་པས། དེ་དག་ལ་སྒྲིང་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ནི་
འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན།

དེའི་སྒྲུབ་སྒྲིང་དོན་གྱིས།

སྒྲིང་པ་ཉིད་ལ་བརྟུག་ཉེས་ན།

ཞེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་ལྟར་པར་འགྱུར།

ཇི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་གཞུང་ཉེས་དང་།

རིག་སྤྲུལ་ཉེས་པར་བསྐྱབས་(༥༨ བ་)པ་པའི་མ།

ཞེས་དང་། ཡང་གཤེགས་ལས།

སྤྱོ་སྤྱོས་ཆེན་པོ་དེས་འདི་ལ་དགོངས་ནས་བདག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་རབ་ཙམ་ནི་སྤྱི་ཡོད་པ་
དང་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་མཆོང་བའི་ར་རྒྱལ་ཙམ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཏུ་སྤྱབ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཚུལ་འདི་སྤྱོད་པོས་སྤྱོད་མའི་སྐྱལ་བ་བདགས་ནས་བཤད་པར་
བྱའོ། །སྐྱལ་བ་ཡོད་མེད་ནི་ཆོས་ཚུལ་དེ་བསྐྱད་པ་ན་ཕྱི་རྟགས་ཀྱིས་དཔེ་བར་རྒྱས་ཏེ། མེས་སྤྱོད་པོའི་དུས་
ན་པར་གཞན་ལས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནང་དུ་སྤྱོད་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་དང་
བའི་དང་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བསྐྱར་ཞིང་ལུས་ཀྱི་
བསྐྱུ་ལྡང་བར་བྱུང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཉེགས་པའི་མངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོ་སྤྱོལ་བྱལ་གྱི་ཤེས་རབ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀྱང་མཐོང་གྱི་ཆེད་དུ་ཚོལ་ན་སྤྱར་དུ་མཛོན་པར་ཉེགས་པར་འཆོང་རྒྱ་
བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྐྱར་པའི་སྤྱོད་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དཔེ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྐྱར་པར་
བྱ་སྟེ། བསྐྱར་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མི།

དེ་ལ་དེ་ཡི་ཤེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་།།

རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་སྤངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར།།

སྤྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྤིང་ཆེ་བསྟེན་པར་བྱེད།།

བཅོད་པ་སྤོམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགོ་བ་བྱང་ཆུབ་དུ།།

འགྲོ་བ་དགོལ་བར་བྱ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོན་བྱེད་ཅིང་།།

ཉེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་བྱེད།།

ཉན་པོ་དེ་ལ་དེ་བསྐྱར་པས་དོན་མིན་མི་བསྐྱེད་པར་མ་ཟད། བསྐྱར་དོན་དའི་ཤེས་སུ་འགྲོ་བའི་
ཡོན་ཏན་རྣམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཚུལ་འདི་ལ་གཏོར་སྟེད་པ་ལྟར་དེ་མི་ཉམས་
པའི་ཆེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་བསྟེན་པར་བྱེད་དེ། རྟག་ཏུ་མི་དགོ་བ་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་

ཡང་དག་བྱུངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར་དེ། ཚུལ་འཆལ་གྱིས་རན་འགྲོར་སྐྱེས་ན་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱན་
ཆད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སྐྱེན་པ་གཏོར་བར་འགྱུར་ཁིང་སྟེ་(༤༩ བ)ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་བདེ་འགྲོར་གྱུར་གྱིང་དབུ་མ་
ཟས་ལོགས་འཕྲོ་ཆས་ལྟར་བྱེད་པས་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སྤོང་ཆེ་ཆད་མེད་པ་བསྟན་པར་བྱེད་དེ། སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤོང་ཆེས་ཟིན་པས་འཚར་རྒྱ་བར་བྱེད་
ཀྱི་པ་གནན་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་བཟོད་པ་སྟོམ་པར་བྱེད་དེ། ཁྲོ་བས་རན་འགྲོར་འགྲོ་ཁིང་ཁ་དོག་རན་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱུན་དེས་
འཕགས་པ་མ་མཉམ་ན་གདམས་པ་མི་ཐོབ་པས་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཆད་པའི་ཕྱིར། འདིར་གཟུགས་མི་
མཛོས་པ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཡིན་ལ། དེའང་ལས་རན་བསལས་པ་རྣམས་དང་སྟུགས་གཅིག་པར་གནས་
པས་འཕགས་པ་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གི་འོངས་སྟོན་ལྟན་ཅིག་པར་མི་འཕྲོགས་ལ། འཕགས་པ་སྤོང་ཆེ་
ཅན་དག་ལས་གྱིས་མནར་བའི་གཟུགས་རན་དེར་གཤེགས་གྱུར་དེ་དག་གིས་བསྟེན་པའང་ལས་ཀྱི་མཐུ་
རན་པས་བསྐྱལ་པར་རིག་པར་བྱའོ།

ཡང་མེམས་དཔལ་དེའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་
སྟོབར་བྱེད་ཅིང་སྟེ། དེར་མ་བསྟོས་པའི་དགེ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་གྱུས་པར་བྱེད་དེ། མེམས་དཔལ་ལས་གནན་པས་
རྟེན་འབྱུང་སྟོན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྟེ་བོས་ནི།

རིམ་གྱིས་རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་ནི་འཐོབ་འགྱུར་བས།

དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས།

ཡུན་རིང་བར་མེད་དུ་དགེ་ཆོགས་བསལས་ནས་སྤོང་ཉིད་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་

ལ་མཐས་པའི་སྒྲིལ་ནི་ཚོགས་སྦྱར་བཞིན་ནས་རིམ་གྱིས་རབ་དྲུག་པའི་ས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས།
རབ་དགའི་ས་དེ་ནི་དོན་དྲུག་ཉིད་བས་འཆད་འགྱུར་གྱི་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས་ཤིག་གོ།

གསུམ་པ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་(༤༩ ན)བཤད་པ་དང་། སྤང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲོ་ནས་
བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བདག་མེད་གཉིས་མེ་མོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བལོ། །དང་པོ་ལ། ཚོས་ཀྱི་
བདག་མེད་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བསྟན་པ་འདི་ལ་རེ་ཞིག་ལུང་ནི།

འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས།

ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའི་ས་ལྟ་པ་ལ་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའ་དེ་བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཚོས་མཉམ་པ་
ཉིད་བཅུ་པ་འཇུག་གོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་
པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིལ་མེད་
པ་དང་། མ་སྒྲིལ་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྒྲིལ་པ་མེད་པ་
དང་། སྤང་བ་མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིལ་དང་མི་
ལམ་དང་མིག་ཡོར་དང་བྲག་ཆ་དང་རྒྱ་ཁྲོ་དང་གཟུགས་བརྒྱན་དང་སྤྱལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་
ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་དོས་པོ་དང་དོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ།
དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་དྲུག་རྟོགས་པ་ན་རྫོ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཅོད་
པས་བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །འདིར་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་
དྲུག་པར་མེམས་དཔའ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རབ་དགའ་དོན་གཉིས་
གྱིས་(༤༩ བ)ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས་ཞེས་བྱང་འཕགས་ཀྱི་དཔར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་རྣམས་
ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟའི་འཁྲུལ་གཞི་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
ནས་སྒྲིལ་གཉིས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པས་གཙོ་བོར་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་

གྱིས་དགོས་དོན་གྱུ་བ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དོན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་པོ་རྒྱལ་
པོ་དག་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་གི་གང་ཟག་དག་གི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
འཇུག་རིགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་རྒྱས་པར་དགག་པ་དང་། གྲུ་ཚོའི་པའི་སྒྲིབ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་
པ་དང་། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་དགག་པ་
དངོས་དང་། བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་ཤར་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲིབ་མེད་གྱི་དམ་བཅའ་རྩིས་སུ་བཞུགས་པ་དང་།
མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་
མེད་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་ནི།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག་།

གཉི་ག་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད། །

མཉམ་ཉིད་བརྩམས་པའི་དང་པོ་བརྒྱད་དོན་དམ་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དགུ་བ་སྟུ་མ་མོགས་
དཔེ་བརྟན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི་གྲུ་ཚོའི་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཐམ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
འཆད་པ་ལས་སྒྲིབ་མེད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བསྟན་པས། མཉམ་ཉིད་གཞན་རྣམས་བསྟན་
པར་སྒྲ་བས།

སྒྲིབ་དོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་དང་པོར།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན།

གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན།

དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་།

སྒྲིབ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་(༧༠ན)ཡིན།

ཅེས་ཉེ་བར་བཤོད་པའི་དོན་ནི། བདག་ལས་བརྟེན་པ་སྒྲིབ་ན་གི་དངོས་པོ་གང་དག་རྟེན་ཡུལ་
དང་། ཏུས་དང་། གྱུ་བ་པའི་མཐའ་གང་ན་ཡང་སྒྲིབ་ནམ་ཡང་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལའི་ནད་ཀྱི་གཞན་གསུམ་ལ་འདྲ་སྤྱོད་རོ། །མ་ཡིན་ཅེས་པ་ནི་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཅེས་སོགས་དང་སྤྱི་བདག་ལས་སྤྱི་བའི་ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཤུག་པས་འབྲས་བུ་དག་གི་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་འདི་སློབ་དཔོན་ཀྱི་མ་ལ་ཤི་ལ་སོགས་དོ་ཤེ་གཞེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་ལ་སྤྱར་ནས་འཆད་

དཀྱིལ་

དབུ་མ་སྤྱང་བ་ལས།

འདི་ལྟར་གང་དག་དོན་དམ་པར་རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྤྱི་བ་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྤྱི་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་པདྨ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་དང་གཞན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་སྤྱི་བའི་དོན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞོན་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་བུས་ན། རང་དང་གཞན་གྱིས་སྤྱི་བའི་དོན་པོའི་བྱེད་བྱ་གཞུང་ལས་པ་དག་གཞོན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དོ་ཤེ་འི་གཞེགས་མ་སོགས་པ་མེད་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་རབ་རྒྱ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལམ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགུལ་བར་མི་བྱེད་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་གཞུང་འདི་དང་སྤྱོད་རོ། །

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་བ་འགོག་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཞི་ལ་སྤྱར་ནས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ཟུར་ནས་ཁ་སྐོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལངས་རྒྱུ་བསྐྱངས་དང་། འདིར་སློབ་དཔོན་གྱི་འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྤྱི་(༢༠ བ)བ་འགོག་པའི་རྩམ་འགྲུར་གྱི་དམ་བཅའ་བཞི་ལ་སྤྱར་ནས་རིགས་པ་ཟུར་ནས་ཁ་སྐོང་བར་མཛད་པ་ཉིད་ལེགས་ཏེ། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བཞི་པོ་དང་པོར་བཤོད་ནས་དེ་རིགས་པས་སྤྱུབ་པ་ནི་བདག་ལས་སྤྱི་བ་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཞན་ལས་མིན་ཏེ། རང་ལས་མི་འབྱུང་ན་གཞན་དག་ལས་ལྷག་ལ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་མིན་ཏེ། རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་ན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མེད་མིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་པར་ནི་གཞུང་འདི་ལྟར་བྱེད་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ།

ཅི་དམ་བཅའ་བཞི་པོ་འདི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྤར་བསྐྱབས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདིར་ཡང་སྐྱབ་ཅི་
དགོས་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ནི། དེས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། སྟོན་ལ་སྟེགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། ཅེས་
སྟེགས་གཅི་པོར་གཞན་སྟེ། འགོག་པའི་རིགས་པ་ཅམ་ཞིག་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི། གཞན་གསུམ་རྒྱལ་
པར་མ་བསྟན་ལ། འདིར་ནི་གཞན་གསུམ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་སྟེ། འགོག་པ་ལ་འདིར་རིགས་པའི་རྣམ་
གཞག་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བདག་ལས་སྟེ། བ་སྟེགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྐབས་འདིར་སྟོན་
པར་མི་མཛད་ཅི་ན། བདག་སྟེ། སྟེགས་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་སྡེ་པ་
དག་གིས་སྤར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རིགས་པ་དྲུག་རྩུབ་ལས།

རེ་ཞིག་ཉེས་ཀྱན་འབྱུང་བའི་གནས།

མེད་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟོག་ཟིན་གྱི།

རིགས་པ་གང་གིས་ཡོད་ཉིད་ཀྱང་།

བསྟོག་པར་འགྱུར་བ་མཉམ་པར་གྱིས།

ཞེས་པ་ལྟར་རོ། སྟོབ་དཔོན་ཉིད་གྱིས་(༥༡ ན)ཀྱང་། བདག་གིས་བྱས་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་
བརྟགས་པ་སྟེགས་སུ་གསུང་བར་འགྱུར་བས་མ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། འདིར་བཀོད་པ་ནི་སྟོབ་བདོན་གཉེར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དང་། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟག་པོ་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྟེ། བ་འགོག་པ་ལ་དམ་བཅའ་བཞི་
པོ་འདི་ཅམ་གྱིས་འགོག་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་སྟེ། བ་བདོན་སྟེ། སྟེ། བའི་རྣམ་པ་བཞི་
པོ་འདི་ལས་གཞན་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར།

འདིར་མཐའ་བཞིའི་སྟེ། བ་དོན་དམ་དུ་འཇུག་པ་སྟོན་ཅི་ན། རང་རྒྱུད་པ་དག་དོན་དམ་པར་
འགོག་པར་འདོད་མེད་གྱི། དེ་ནི་མི་རིགས་པར་འོག་དུ་འཆད་ལ། དེས་ན་བདོན་པ་གཉིས་ཀར་འགོག་པ་

ཡིན་ནོ།

དེ་ནས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་དེ། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ཞུ་དཔེར་
ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤངས་བའི་སྐྱེ་ཤད་ལ་མཇོགས་པ་དེ་དག་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་དག་པ་ལ་ཐ་སྐད་དུ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཐ་སྐད་པའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་གཟིགས་
ཤིང་འཇགས་པ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞན་གི་གཟིགས་དོན་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ།
རིགས་པས་དཔུང་ན་ཡང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། མེད་པའང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་
འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་དགོས་པའི་དབང་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
གཞན་དོར་ཐ་སྐད་པའི་སྐྱེ་བ་རྣམས་པར་བཞག་པའི་ཆོ་མི་ལམ་དང་སྐྱེ་མ་དང་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་མཇོགས་
པའི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་ཅིང་། (༢༡) བ)འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཙམ་ཞིག་ལ་
གཞན་དོར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་མི་གཞོད་དེ། དེ་ཁས་
ལེན་པའི་ཆོ་མི་རིགས་པའི་དཔུང་པ་མི་བྱེད་ལ། རིགས་དཔུང་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་མི་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཙམ་དེ་ནི་སྤོང་པ་ཉིད་དང་། དབྱེ་མའི་
ལམ་དང་། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་གཞན་དོར་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཐ་སྐད་
དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་མཇོགས་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ནི་དཔུང་ན་
ཡང་མཐའ་བཞི་དང་བརྒྱན་ལ་མཇོགས་པའི་ལྷ་བ་རྣམས་པའི་དབྱེ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་དེ། བཅོམ་ཡུན་འདས་
གིས་སྐུ་ལུ་ལྔ་དཔེ་མདོ་ལ་མཇོགས་པ་གསུང་རབ་དུ་མར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་པག་གཞན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྲུང་བ་ཉིད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

སྒྲོབ་དོན་གྱིས་ཀྱང་།

སྐྱུ་བ་ལྔ་པ་རང་གིས་བྱས་པ་དང་།

གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས།

རྒྱ་མེད་རྟོག་གི་པ་ཡིས་བརྟགས།

ཁྱོད་གྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས།

ཞེས་བསྟོན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིབ་དེ་ནི་ཚུགས་འཛིན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
ཞིང་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ན་པོ་དབུ་མའི་ལམ་སྒྲིབ་ཡིན་པས་རང་གཞན་གྱི་ཚུ་བས་
མཐར་བཞི་གང་རུང་གི་སྒྲིབ་ཁས་ལེན་པ་དང་། མཐར་བརྒྱད་གང་རུང་གི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི་རྟེན་
འབྲེལ་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ལ། རྟོང་པ་ཉིད་སྒྲིབ་དང་དབུ་མའི་ལམ་སྒྲིབ་པར་མ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་རྟེན་འབྱུང་དུ་སྒྲིབ་དེ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མཐར་(༧༢ ན)བཞི་དང་བརྒྱད་ཚོགས་གང་དུ་
ཡང་མ་ལྟར་བས་གང་ལ་རང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་ཡིན་
ལ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་མི་འཐད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཀླུ་རྫོང་གི་བདེན་པ་ལས་ཀྱང་མ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ།

དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་དོན་གྱིས།

གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་ག།

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཡིན།

གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་ག།

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིབ་བདེན་པ་གཉིས་ལས་མི་ཉམས་པར་སྒྲིབ་པོ་དེ་དབུ་མ་
པ་ཡིན་ནམ། དབུ་མ་པ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་སྒྲིབ་ཚུལ་མི་མཐུན་ཏེ། རང་
རྒྱུད་པས་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིབ་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་དབུ་མ་པར་མི་འདོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དབུ་མ་པ་དང་། དེའི་ཚོ་
རྩམ་ཚོད་དབུ་མ་པར་རྩམ་ཡང་མོང་ཚོད་དབུ་མ་པར་མ་མོང་ངོ་ཞེས་སྒྲིབ་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་རྟེན་
འབྲེལ་སྒྲིབ་པོ་དེ་གཞན་གྱིས་དབུ་མ་པར་འཇུག་ནས་དེར་འདོགས་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ཉིད་དེས་སྒྲིབ་
ཚུལ་ལ་རི་རྩེར་དགོས་ཕྱིར་ཡང་ཞེན་དོན་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དབུ་མ་པ་ཡིན་མིན་གང་དུ་འད་མི་
འདོད་ཅིང་། མོང་ཚོད་ལ་དབུ་མ་པར་མ་མོང་བར་མ་ཟད། རྩམ་ཚོད་ལ་འད་དབུ་མ་པར་རྩམ་པར་མི་བྱེད་

དོ། །

དེ་ན་དེའི་ཚེ་ཐལ་འགྱུར་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅི་ན། དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་འཕྲུལ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བར་
བདག་པ་ལས། ཐལ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཅེས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཉིད་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་བར་ཁས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ན་ཁྱེད་ཅག་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་བཞིན་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁྱེད་དང་ཚོན་རྒྱལ་ལ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་
ཁྱེད་གྱིས་དེར་འདོགས་གྱིན་(༧༡ བ)འདྲེག་པའི་ཆེས་བཞིན་བྱས་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོན་པས་མི་
བཞི་པའི་ཚོན་པ་ལས་གྲོལ་རྒྱལ་ན། བདག་དབྱུང་མ་པོའི་ཞེས་སྒྲ་བས་མ་གྱི་བཞིན་པ་དང་བྲལ་ལ། ཚོན་
རྒྱལ་ཉིད་དུ་ཡང་སྒྲ་བས་མ་གྱི་བཞིན་པ་དང་བྲལ་ཡང་དེར་བཞིན་པར་སྒྲུང་བ་ནི་སྒྲ་བ་ཆེན་གྱི་སྒྲ་བ་ཞིག་ནོ།
འདི་ལྟ་བུའི་ཞིབ་ཆ་ཁྱེད་པ་ནི་དབྱུང་མའི་རྟོགས་པ་མ་ཞོར་བར་བྲགས་ལ་འཁྲུངས་ནས་གྲུབ་པར་སྒྲ་བ་ཁོ་
པོའི་རྗེ་རས་པ་ཆེན་པོ་ཙམ་མ་གཏོགས་གངས་ཙན་གྱི་ཕྱོགས་འདིར་མ་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་ན་དབྱུང་མ་དང་དབྱུང་མ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་པོ་
ཅག་ཐ་སྙད་མ་དབྱུང་པའི་དོན་གྲགས་ངོ་དང་བསྐྱེད་ནས་ཆེས་བཞིན་ལས་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱིས་ཅི་
སྒྲོ་དབྱུང་ན་ནི་ཁྱེད་ཅག་ཐ་སྙད་གཞི་བཙུག་དང་ཐ་སྙད་གཞི་མེད་ལེམས་པ་རྒྱལ་ལ་རག་མོད། ཁོ་པོ་ནི་
དེ་དག་གི་རྒྱམ་རྟོག་གི་རྟོག་གེ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་མ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པའི་མཐར་མོན་རྟོ། །དེའི་ཚེ་མཐར་མོན་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་ནས་ཚོག་གི་ལམ་ཆད་ཟེན་པས་ཁོ་
པོ་དང་ཁྱེད་ཅག་གཉིས་བཞིན་བྱ་དང་ཆོད་བྱེད་གྱི་ལན་འདེབས་དང་བྲལ་བས་བཞིན་མེད་གྱི་མ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པའི་གྲོང་དུ་ཆུད་པས་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུ་གནད་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་རྟོགས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་
བུར་སྐྱེད་པ་ནོ།

རྒྱལ་བ་སྒྲོམ་བྲག་པས།

གནས་ལུགས་ཀྱི་རེས་དོན་འཚོལ་འདོད་ན།

མི་རོ་ལ་ནམ་མཁའ་ལེམས་ལུ་རྒྱུ།

ཁོང་དུ་ཆུད་ན་དེ་ཉིད་ཡིན།

རྟོག་དབྱེད་ཙན་གྱིས་དེ་མི་ཤེས།

ཉམས་སྤྱོད་ཅན་གྱིས་དེ་མི་སྤྱོད་།

རྟོགས་པ་ཅན་གྱིས་དེ་མི་རྟོགས།

མི་རྟོག་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

ཅི་ཡང་མ་འབྲེལ་ས་ལེར་ཤེས།

འགལ་འདྲའི་མཁན་(༥༣ བློ་རྟོག་གོ་ལ།

ཟབ་མོའི་དོན་དེ་མི་འཐད་ཀྱང་།

འགལ་འདྲའི་འཆིང་ལས་སྒོལ་བ་ལ།

ཅི་ཡང་བདེ་ལ་ཅི་ཡང་ཉམ།

འཕུར་ཤེས་ཀྱི་བྱ་ལ་ནམ་མཁའ་བདེ།

འཕྱོ་ཤེས་ཀྱི་ཉ་ལ་རྒྱ་པོ་བདེ།

ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་དབུ་མ་ལ་དམ་བཅའ་ཡོད་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དམ་བཅའ་
དང་ཁས་ལེན་དང་འདོད་པ་རྣམས་ནི་སྤྱོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རིགས་པས་དཔྱད་ན་རྟོག་པ་རྟུལ་སྒར་བ་ཀྱི་
ཆ་ཤས་བརྒྱ་རྒྱུ་དུ་བཀོལ་པ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་
ཡང་མི་མངའ་བས་དབུ་མ་པས་སྤྱོགས་གང་ཡང་ཁས་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་རུང་ཞིག་ཁས་སྤྱོད་ས་
ཤིང་། མདོན་ཞེན་ཡོད་ན་ནི་དབུ་མ་པར་མི་འགྱུར་གྱི། སྤྱོགས་སྒྲུབ་བ་དང་མཐར་ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
རོ། །

འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ནི་གོང་དུ་ཐ་སྙད་པའི་སྤྱོད་པ་
དཔྱད་པའི་སྐབས་སྒྲུབ་སྤྱོད་ཟེར་ཅིང་། དབུ་མ་པས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་འབྲེལ་ཙམ་དང་།
སྤྱོད་ཉིད་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོགས་སྒྲུབ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི།
སྤྱོགས་འཛིན་འགའ་ཞིག་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོགས་འཛིན་འགའ་ཞིག་དང་མ་བྲལ་ཞིང་
འཕེལ་བར་བྱེད་ན་དབུ་མའི་ལམ་དུ་མི་རུང་ལ། དབུ་མའི་ལམ་མ་ཡིན་ན་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་

པར་མི་འཕྲུག་པའི་ཕྱི་ལོ་

འོན་ཏེ་ཆོས་ཐུགས་ཅན་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྤྱོད་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་ནམ།
གཞན་ཡང་གཞུང་ནས་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེབ་པ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་(༡༣ བ)ཞེས་མང་དུ་བྱུང་བ་
རྣམས་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ནི་མཐའ་བཞི་ལས་སྒྲེབ་པ་སྒྲུབ་ཞེས་དངོས་
པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་བརྟོག་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་འཁྲུལ་ངོར་བྱུག་ཆ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་
ཅིང་ཞིག་གིས་རྟོག་སྤྱད་པར་ཟད་ཀྱི། རང་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་རང་ལུགས་སུ་བཞག་པ་གང་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ངོར་སྒྲུབ་པ་ཅིང་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་དབྱུང་མ་པ་ལ་དམ་བཅའ་ཡོད་པར་
འགྱུར་ན། དེ་དག་གི་དམ་བཅའ་ཐུགས་ཅན་ནང་འགལ་དང་། རིགས་པའི་གཞོན་པ་འབབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
གསུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་མངོན་ཞེན་བརྟོག་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་
ཞེས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་བཞོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དང་དབྱུང་མ་པས་གཞན་འཁྲུལ་ངོར་དགག་པར་མི་ལྷོས་ཏེ། རང་གི་དམ་བཅའ་ལ་ནང་འགལ་
དང་རིགས་པས་གཞོན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་བཞིའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡོད་ཟེར་བ་ནི་རྣམ་
པར་འཁྲུགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཞན་གྱི་འཁྲུལ་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པས་ལ་པའི་ལམ་
བརྟན་ནས་དེ་ལ་མི་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །མི་འཛིགས་པར་དམ་བཅའ་སོ། །ཞེས་གཞན་གྱི་ངོར་དེ་རྟེན་དུ་
སྒྲོ་བརྟགས་ནས་གསུལ་བྱའི་བསོད་རྣམས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲགས་པ་ཅིང་དུ་ཟད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ནི་འཛིགས་པ་དང་མི་འཛིགས་པའི་དམ་བཅའ་མི་བཅའ་ཐུགས་ཅན་རྟེན་པར་ཞི་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་པར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དམ་བཅའ་རང་བདེན་པ་བཅའ་བ་ཞིག་ནང་ནི་བསྟེངས་པ་དང་(༡༤ ཀ)བྱལ་
བའི་ཞེས་དང་འཛིན་རང་བདེན་པ་འད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་གང་དང་འཛིན་དང་དམ་བཅའ་
ལ་ནང་འགལ་དང་རིགས་པས་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐུགས་ཅན་མཆོད་པར་མི་འཕྲུག་དེ། མེར་སྒྲུབ་དང་
གཟེགས་ཟུན་ལ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་དབྱུང་མ་པ་ལ་དམ་བཅའ་མེད་ཀྱང་གཞན་ངོར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་

ཀ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་དང་། རྟོག་འབྲེལ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་མེད་ཅེས་བརྟན་ཅིང་ཐ་སྟོང་ཅིང་བྱ་
སྒྲིལ་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། སྒྲིལ་པ་དེ་ཉིད་ཚུགས་པ་མེད་དང་། དམ་བཅའ་གང་ཡང་མེད་པའི་དོན་ཟེ་
མོད་གཞན་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྟོབ་དཔོན་གྱིས།

སྟོང་རོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བཟོད་དེ།

མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་བཟོད་མི་བྱ།

གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ།

གང་གསལ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་པར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲ་ཤད་མེད་པ་སྒྲ་ཚོགས་ལ་སྒྲ་མེད་ཅིང་།
ཞེན་པ་ལ་དཔེ་བཞུགས་ཞེན་པ་སྒྲོག་པའི་ཕྱིར། རབ་རིབ་མེད་པས་སྒྲ་ཤད་མེད་པ་སྒྲ་ཚོགས་ལ་སྒྲ་མེད་གྱི་
སྒྲ་བ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྒྲིལ་བ་ན། རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་ཐ་སྟོང་དུ་སྒྲ་ཤད་ལ་མེད་པ་སྒྲ་
དགོས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་གྱོ།

ཅི་སྟེ་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་འགོག་པ་ལ་མེད་པའི་རིགས་པ་འདི་དག་རང་གི་འཇགས་ཀྱི་རིགས་
པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེས་ཀྱབ་པའི་སྟེ་མེད་མེད་པ་རང་གི་ཚུགས་ལ་ཇི་ལྟར་མི་འགྲུར། གཉིས་པ་ལྟར་
ན། གཞན་གྱི་རིགས་པས་གཞན་ཇི་ལྟར་འགོག་ཅི་ན། རང་གི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཚུགས་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ན་སྟེད་གྱི་རིགས་པ་མི་དགོས་ཤིང་། དགག་བྱ་གཞན་གྱི་ཚུགས་ཅུང་(༧༤
བ)ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཚོད་བསྒྲོག་ལས།

གལ་ཏེ་མཛོན་སྐྱམ་ལ་མེད་པའི།

དོན་གྱི་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི།

སྟེ་བ་པའམ་བསྒྲོག་པར་བྱ་ན་དེ།

མེད་ཕྱིར་ར་ལ་ཁྲུག་ག་མེད།

ཅེས་དང་།

དགལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན།

དཀྱིལ་ཅི་ཡང་མི་འཁོག་གོ།

དེ་ཕྱིར་འཁོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས།

སྐར་པ་དེ་ནི་ཚོང་གིས་བཏབ།

ཅེས་པ་སྐར་རོ། དེས་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་རིགས་པས་འཁོག་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་འཐད་པ་འགའ་ཞིག་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་རྒྱ་བ་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་
ཤོད་དེ། དེས་ཐུན་མོང་དུ་དགལ་བྱ་བ་དང་སྐར་དོར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཁས་བླངས་ན་ཕྱི་ནང་གི་རྟོག་གི་
བ་རྒྱལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རང་གིས་ཁས་བླངས་འགའ་བ་དང་། གཞན་གྱི་རིགས་པས་གཞོད་པ་མི་
འཕྱུང་མི་ཡིད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་རྒྱལ་གྱི་འདོད་པ་རྒྱལ་བ་ནི་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་དང་དྲི་ཟེ་
མོང་མོང་དང་གཞུགས་བརྟན་དང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱུ་ཤད་སྐྱུང་བ་ལ་མོགས་པ་དང་། རི་མོང་གི་རྩ་ལ་
མོགས་པ་བདེན་པར་བསྐྱབས་ནས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་མེས་པོ་དང་ཤེས་པ་དང་གཅིག་དང་ཐ་
དད་དང་རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་སྐྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མོགས་དང་སྐྱེ་འཛིག་དང་འགྲོ་ཁོང་ལ་
མོགས་པའི་བྱ་བ་དང་ལྷན་པར་ཁས་ལེན་པ་སྐྱབ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་
མཐོང་ནས་སྐྱབ་པར་འདོད་ཅིང་། གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྷན་པར་མཐོང་ནས་འཁོག་པར་འདོད་པས་
ཀྱན་ནས་བསྐྱུང་བས་དགལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ན། རང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་ནང་འགའ་དང་རིགས་པས་གཞོད་པ་
མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ནང་(༧༥ ན)འགའ་དང་ཐུན་མོང་དུ་
རིགས་པས་གཞོད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་འགའ་བ་གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་
འགྱུར་བ་ནི་སྤྱོད་པ་འཛིན་ཅན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་
དགལ་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་ཐམས་དུ་མ་འཕྱུང་བ་ཡིན་གོ།

སྐྱུ་མ་ལ་མོགས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་སྐྱུ་མ་ལ་མོགས་པའི་ཁྱད་གཞི་གང་
ཡང་མ་མཐོང་བས། དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་ལ་དཔྱོད་པར་མི་རིགས་པ་བཞིན་དུ་དབྱེ་མ་པས་ནི་ཁྱད་གཞི་

མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟོག་གེ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་འཁྱུལ་པའི་ནང་མཚང་ཐམས་ཅད་རིག་སྟེ།
རང་རང་གི་ནང་འགལ་དང་ཐུན་མེད་དུ་རིགས་པ་དང་གྲགས་པས་གཞོད་པ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་
བཤིང་པ་ན། དེ་དག་གིས་རང་གི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ནང་འགལ་ཞིང་། རིགས་པ་དང་གྲགས་པས་
གཞོད་པར་མཐོང་བས་རང་གི་ཚུགས་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་ལ་གྲུས་
པར་མི་འགྱུར་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྟེ་ན། ཚུགས་འཛིན་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ནང་
འགལ་བ་མཐོང་སྟེ། དེ་དག་ལ་མཛོན་ཞེན་ཡོག་པ་ན་ཚུགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དབུ་མ་པ་ལ་གྲུས་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

འབྲོམ་དོན་རྒྱུ་ཟད་བཤད་པ་འདི་ནི། སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཇུགས་པ་གྲུ་ཆ་བས་གྱི་དགོངས་
པ་སྟོབ་དཔོན་མངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་དང་ལ་ལྟན་མར་
མི་མཛད་བཟང་པོ་ནས་ནགས་ཆོ་ལོ་རྩྭ་བ་དང་། འབྲོམ་སྟོན་ལ་མོགས་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་སྐྱེ་མཆོད་
གསུམ་ལས་འཕེལ་བའི་ཡིག་ཆ་རྙིང་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་པ་ཆ་བལྟ་བཞི་རྩེ་ལ་བྱངས་དང་
(༢༥ བ)བཅས་པའི་ལྷགས་དེ་གངས་ཅན་གྱི་རྟོངས་འདིར་ཕྱིས་གྱི་དུས་སུ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་དུ་སྐབ་ལོ་ཆེན་
སྐབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་དང་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ཏུ་སྟོ་གྲོས་མོགས་ཉིང་གས་ལས་མ་བྱུང་བར་སྐར་
བས་དེ་དག་གི་ལེགས་བཤད་གྱི་སྒྲུང་བའི་ཆ་ཡང་འདིར་གསལ་བར་བྲུས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་དགག་པ་ལས་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་གྲེས་ཚུལ་དང་། མཐའ་དེ་དག་
དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་གྲེས་པའི་ཐུགས་
ཅེ་གཏད་མཚམས་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྲེས་ནས་ཕན་ཚུན་དགག་སྐབ་ཇི་ལྟར་བྲུས་པའོ། །
དང་པོ་ལ། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་བ་སྔ་རབས་པ་དག་གི་དགོངས་དོན་ཕྱིས་བྱོན་སྔ་རབས་པའི་
རྩེ་ལ་བྱངས་སུ་རྟོམ་པ་དག་གིས་འཆད་པ་དེ་དགོངས་དོན་དཔྱིས་མ་བྱིན་པའི་ཚུལ། གངས་ཅན་གྱི་ཐལ་
འགྱུར་བ་སྔ་རབས་པ་དག་གི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་ཚུད་པ་དེ་ཐལ་རང་གི་སྟོབ་
དཔོན་དག་གི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གནས་ཚུལ། ཕྱི་རབས་པས་བདགས་པའི་ཐལ་རང་གི་གྲེས་ཚུལ་སྐྱས་
པ་དེ་གསར་དུ་བརྒྱུ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་རང་རྒྱུད་པས་ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་ཆེས་ཚད་མ་ཚད་མ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་
དང་། དེའང་དངོས་པོ་སྤྲེལ་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་དང་། དེ་གཞིར་བྱས་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་
ཙམ་མིན་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་གིས་གྲུབ་ཅིང་། ཁས་ལེན་པའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་པ་ཉིད་
སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་དགག་པར་བྱེད་དོ། །

དེས་ན་རང་རྒྱུད་པས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་གྱི་ཚད་མའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ཁས་ལེན་པ་དང་སྟོན་བསྟན་
ནས། ཐལ་འགྲུར་པས་སྤྱིར་སྤོང་ཉིད་ལས་(༧༩ ན)བཅུ་མས་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཚད་མ་ཁས་མི་
ལེན་པ་དང་། གལ་ཏེ་ལེན་ནའང་དངོས་པོ་སྤྲེལ་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ཡང་དངོས་པོ་
སྤྲེལ་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཁས་ལེན་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ནའང་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་ཚད་མ་ནི་གཞན་གྱི་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

རང་རྒྱུད་པ་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གྲགས་ལུགས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྟངས་གི་རྣམ་
གཞག་དང་མཐུན་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། ཐལ་འགྲུར་པས་ལུགས་དེའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་
མཐུན་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དེ། དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་ན་ཉིད་
ཅག་དངོས་སྒྲུབ་པར་འགྲུར་པའི་སྤྱོད་པོར་བའི་བྱིར། དངོས་སྒྲུབ་པ་ལ་མེད་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
ཁྱད་ཅན་ཐལ་འགྲུར་བ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་ཆེས་དཔག་འགག་པ་བརྟེན་པའི་
ཐལ་འགྲུར་། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས། རྒྱུ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ། རང་
རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ནི་གཞན་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་པར་བྱེད་པ་མཚོན་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་བུ་རང་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
བཀོ་ཆ་ལྟ་བུའོ། །འོག་པ་གཅིག་པའི་དཔྱད་འཇུག་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་
སྟོམས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཇུང་མང་ལག་པའི་གསུང་གིས།

འགག་པ་བརྟེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་དང་། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་གཉིས་ནི་

གཞན་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་འབྱུང་པ་ཁྱབ་འཇུག་གི་མདུང་ཐུང་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་དང་། རྒྱུ་བྱེད་

བསྐྱེད་བྱ་དང་མཚན་མ་པ་ནི་རང་སྤྱོད་མེད་པ་ལ་རང་སྤྱོད་ཀྱི་མིང་བཏགས་ནས་རང་
སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་(༢༤)བཞོན་ཆ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་དང་། གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་ཆེས་དཔག་ནི་
ཆོལ་བ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དཔར་པོ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ལོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་ནས་དེ་ལྟར་འདོན་པར་བྱེད་དོ།

ཅིང་པོར་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་དཔུང་དུ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་པའི་སྤྱོད་པོན་དག་ཚུར་མཐོང་གི་
མཛོན་ཆེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཚུར་མཐོང་གི་ངོར་ཚུར་མཐོང་རང་གི་ཚད་མར་སྤྱོད་པའི་ཚད་མ་ཞིག་གི་རྣམ་
གཞག་མཛད་ཀྱང་། དེ་དབུ་མའི་ལུགས་ལུ་ཚད་མ་ཡང་དག་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བར་
གང་གི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྟར་པ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་།
མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་མཛད་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་
ཡང་རྟོག་གི་ཀུན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་སྤྱེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལོ། དངོས་པོ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལ་ཞེས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་ན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཁས་
བླངས་པས་གཞོད་པ་མེད་དོ། མཛོན་སུམ་གྱི་གཞོད་པ་ཡང་མེད་དེ། ལུ་ལ་རྣམས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། དཔར་པོ་རྣམས་བྱུན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་ལ་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་
སྐྱེད་སྐྱེད་མ་ལ་ཞེས་པ་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དུག་ཆ་ལ་ཞེས་པ་ལྟར་མཛོན་སུམ་ཡང་རྒྱུ་པ་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་ཅི་ཞིག་མཛོན་དུ་གྱུར་ནས་དེས་གཞོད་པར་འགྱུར། གྲགས་པས་ནི་གཞོད་པ་ཡང་མེད་དེ།
གང་གི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་ནི་མི་ཞེས་པའི་ཡིང་རྟོག་གིས་ཁྲེངས་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་དཔུང་པའི་
སྐབས་སུ་དེ་ནི་ཁོར་བུ་རིན་ཆེན་བཏག་(༢༥)ན་པ་དག་ལ་དཔུང་ལོང་གིས་བཏགས་པ་བཞིན་དུ་མི་
རྟོགས་པས་གྲགས་པས་གཞོད་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། མཛོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་པར་ཡང་དག་ཏུ་མེད་ན་
ཆེས་དཔག་གི་ཚད་མ་ཡང་དག་ཏུ་མེད་དེ། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ནི་གཅོ་བོར་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་
མེད་ལ་རག་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པར་རང་རྒྱུད་པས་ཚུར་མཐོང་གི་ཞེས་དང་ཞེས་བྱུང་ཚད་མར་གྲགས་པ་
དེ་དག་ནི་རྣམ་རྟོག་ཉིད་ཀྱི་འཆིང་པའི་རྒྱ་ཅན་དོན་གྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བཞེད་དེ།

བདེན་གཉིས་ལས།

མེས་དང་མེས་བྱང་ཁམས་གསུམ་ལ།

སྒྲོ་བདག་ཀླུ་མ་པ་ཅན་རྟོག་ཡིན།

དེ་དག་འཆིང་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ།

ཇི་ལྟར་གཟིགས་པས་དེ་བཞིན་གསུངས།

ཞེས་སོ། རང་རྒྱུད་པས་དངོས་པོ་སྒྲོ་བས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཁས་ལེན་པའི་བྱུང་པར་ཞིབ་མོ་མ་སྤྱི་
བར་དེ་སྐད་དུ་སྒྲ་ན་སྒྲིན་ཆེར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྒྲོ་བས་ཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དངོས་པོ་དོན་བྱེད་
པའི་ཆ་དེ་གཞན་གང་ལ་འདར་མ་བསྒྲོལ་པར་དངོས་པོ་རང་བདེན་པ་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་
ལ། དེ་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་དེ་འདར་རང་བདེན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མ་རང་བདེན་པ་ནི་དངོས་པོ་སྒྲོ་བས་
ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མའི་ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ་རྣམ་པ་འགོག་པའི་དངོས་སྒྲོ་བས་ཀྱི་ཚད་མ་ཁས་
ལེན་པ་ན།

ཇི་སྐད་དུ།

གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམ་དཔྱད་ན།

དེ་ཉིད་དུ་ན་དེ་དངོས་མེད།

གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ།

གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད།

ཅེས་དང་།

ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམས་པ།

དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་བྱ་ལ་ཞེས།

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ།

དེ་ནི་དངོས་སྒྲོ་བས་འོངས་པ་ཡིན།

ཅེས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རང་(༥༧ བ)བདེན་པར་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཞུགས་

པ་དང་། དེ་ལྟར་ཞུགས་པའི་ཚད་མ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་གིས་ན་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་
དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་ཤོས་སྤྲོད་ཞིང་། རང་བདེན་དུ་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་
འཆད་རྩྭ་རྩོམ་པའི་ཆེད་དུ་བོས་བསམ་སྤྲོམ་པའི་ཚོགས་གསལ་གི་རལ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤིང་པོ་
མེད་པར་ཅིས་མི་འགྱུར། ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །

རང་རྒྱུད་པས་སྤྲོད་པ་ཉིད་རང་ཉམས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། སྤྲོད་བཤེས་ལུགས་དེའི་ཚད་མ་ཁོ་ནས་སྒྲུབ་ཤི་
ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲུབ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་མི་འཇད་དེ། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཟབ་
མོ་རང་སྤྱོད་ལ་ཉམས་སུ་སྤྲོད་ན་དེ་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་དོན་མ་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་ནས་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་དོན་
སྤྲོད་ཡུལ་ལས་འདས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

རྟོག་གི་འབར་བར།

རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པ་ལས།

གང་ཚོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལོག་གྱུར་པ།

དེ་ཚོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མེད་ཕྱིར།

སྤོས་པ་ཉེར་ཁྱི་ཁྱི་བ་ཉིད།

ཅེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས།

དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས།

ཡང་དག་དུ་ན་བཀའ་མེད་གསལ།

ཅེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས།

སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

སྤྱོད་པ་མེད་ལ་སོགས་མི་གིས།

ཅེས་འབྲུང་བས། ལུགས་འདི་པས་སྤྲོད་ཉིད་སྒྲུབ་མཁ་བརྗོད་བྲལ་དུ་ཁས་ལེན་གྱི། དེ་ལྟར་ཁས་
མི་ལེན་ན་ནི་ལུགས་འདི་ལ་དབུ་མ་པ་ཞེས་ཐམས་ལུན་སུ་ཞིག་བོད་པར་བྱེད། དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལས་
དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟོག་གི་ཚད་མའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ཁས་ལེན་ཅེས་པ་དེ་འདིར་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེམས་

ནས་སྒྲིལ་ཏེ་དབྱེད་ན་གོ་སྒྲ་པས་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་ཚད་མའི་
 རྒྱུད་པར་གསུམ་ག་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་དེས་མ་སྒྲིལ་ཏེ། དེ་དག་ལ་(༥༤ ན)རང་རང་ལོ་ལོར་རྒྱལ་རྟོག་
 གཏིང་ཚུགས་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། ལ་ལས་རྒྱུད་པར་གསུམ་ག་དང་། ལ་ལས་གཉིས་དང་། ལ་ལས་གཅིག་
 ཅམ་ཁས་ལེན་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་དང་སྒྲོ་བསྐྱེད་པའི་ཐལ་འགྲུར་པ་ལྟ་རབས་པའི་རྩེས་འབྲངས་
 ལུ་རྒྱུམ་པ་རྒྱལ་ལའང་རྒྱལ་རྟོག་གཏིང་ཚུགས་མི་འདུག་པ་ཉིད་གྱིས་ལ་ལས་ཚད་མའི་རྒྱུད་པར་གསུམ་
 ག་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ལ་ལས་གཉིས་ཅམ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ལ་ལས་གཅིག་ཅམ་ཁས་མི་ལེན་པར་
 བྱེད་པ་སྒྲེ་ཅི་རིགས་པར་བྱུང་སྒྲུང་ངོ་། །

དེ་ལ་སྒྱིར་ཐལ་འགྲུར་པས་གསུམ་པུའི་ངོར་དགག་སྒྲུབ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ལེ་གནས་
 སྒྲུབ་པ་ལས་མི་ལེན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་དེར་མི་བཞེད་དོ་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཚོགས་གསལ་དུ་
 དགག་སྒྲུབ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚད་མ་བཞི་ཀ་རྒྱལ་པར་བཞག་པ་ཞལ་དུ་བྱུངས་ནས་ཅུ་འཇུག་བཞི་གསུམ་
 རོགས་ལྟ་རྒྱུ་ཆེར་བཀའ་ལྟར་བྱི་ནང་གི་ལུ་སྒྲིགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་པར་བདེན་
 པ་གཉིས་ཀར་དངོས་པོ་སྒྲོབས་ཞུགས་གྱི་དངོས་པོའི་དོན་གྲུབ་པར་མི་བཞེད་གྱུར། དགག་སྒྲུབ་མཛད་པ་
 ན་འཇིག་རྟེན་དང་བསྐྱེད་པཅོས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དངོས་སྒྲོབས་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཞུགས་པར་གྲགས་
 པ་བཞིན། གཞན་གྱིས་ཁས་བྱུངས་པའི་རྩེས་ལྟ་བུ་དང་རྒྱལ་གནས་ལ་དངོས་པོ་སྒྲོབས་ཞུགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 དགག་པ་རྒྱུ་ཆེར་མཛད་དེ། དཔེར་ན་གྲངས་ཅན་ལ་ཡོད་ན་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་པར་ཡང་འགྲུར་བ་
 འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོ་ལྷན་སྒྲེལ་ལ་དངོས་པོ་སྒྲོབས་ཞུགས་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་ཚོགས་
 གསལ་དུ་ཤོད་ནས་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་བཀའ་པ་བཞིན་ནོ།

དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་སྒྲོབས་གྱི་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲིལ་པ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་གཞོད་(༥༥ བ)པའི་ཆེད་
 དུ་དེ་ལྟར་ཐལ་འགྲུར་པས་བཞེད་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐལ་འགྲུར་པས་རང་གི་ཞེ་འདོད་
 གྱི་དམ་བཅའི་ཆེད་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་དོན་ལ་གནས་པ་གཞན་ཡང་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་
 གྱུར། གསུམ་བྱ་གཞན་གྱི་ངོར་གཞན་གྲགས་དང་བསྐྱེད་ནས་རང་ཉིད་གྱི་དག་གི་ཚོགས་ཟིན་དུ་རང་རྒྱུད་
 གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རྟེན་ཆེན་ཆེན་གསུམ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་དང་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་

ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པའི་ཚོག་གསལ་ཡུ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པ་སྟེ། བསྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་གཞུང་ཁྱི་ཆུ་བཞིན་མོ། །གང་ཞིག་བདེན་པ་དེ་ནི་བསྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་རན་ལས་འདས་པ་བཞིན་མོ། །ཞེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་དུ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་ཚོས་ཅན་དུ་བརྟུན་ནས་བརྟུན་པ་ནི་བསྐྱ་བའི་ཚོས་ལུ་བརྟུན་ཁིང་། བསྐྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ལུ་བརྟུན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཚོགས་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་མིན་པའི་དོན་དང་། སྤྱི་གཞུང་ཁྱི་ཆུ་ནི་ཆེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་དཔེ་དང་། གང་ཞིག་བདེན་པ་དེ་ནི་བསྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཕྱོགས་ཁྱབ་བསྟན་ལ། དཔེར་ན་རྒྱ་རན་ལས་འདས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པས་ནི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ཀྱི་གཞི་བསྟན་དོ། །

ཡང་ཐལ་འགྲུར་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་གཞན་དོར་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཡོད་ན་ཐལ་འགྲུར་བས་ཀྱང་གཞན་དོར་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི། ཇེས་དཔལ་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་སྟེ་མ་ནི་ཚོག་གསལ་ཡུ། རྟོག་ཏུ་གྲུར་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་(༢༩ བ)བསྐྱ་བའི་བྱ་བ་ལ་མི་འཁྱུལ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཞེས་པ་ནི་ཇེས་ལུ་དཔལ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་རྟགས་ཞེས་པས་ཕྱོགས་ཚོས་བསྟན་ལ། བསྐྱ་བའི་བྱ་བ་ལ་མི་འཁྱུལ་བ་ཞེས་པས་ཇེས་ལུ་འགྲོ་ཕྱོགས་གི་ཁྱབ་པ་འདྲ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་ཇེས་དཔལ་ཚད་མ་བཞིན་པར་མཛད་དོ། །

དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན། གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པས་དེ་འདྲར་ཁས་སྐྱེས་ཏེ་བཞིན་པས་གདུལ་བྱ་ལ་ཇེས་དཔལ་ཚད་མ་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། གཞན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གསུམ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ཅི་ཡིན་གྱང་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཚུལ་གསུམ་དེ་ཚོལ་བ་རང་གིས་དེར་བཞིན་ནས་ཚོལ་བ་གཞན་ལ་ཇེས་དཔལ་ཚད་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ཚུལ་གསུམ་དེ་ཚོལ་བ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དེར་བཞིན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་དེར་དེ་མ་བཞིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངག་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ངག་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པ་དེ་ལས་སྐྱེན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ལུ་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་རང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཞེན་དོན་ལ་མེད་གྱང་གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་

ཚད་མར་གྲགས་པ་རང་གིས་བཟོད་ནས་གཞན་འགོག་པ་ན། དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་པོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་
ཅན་ཅམ་དུ་གཞན་དོར་པོད་པར་སྒྲུང་ངོ།

དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཚེལ་བ་གཞན་ལ་གྲགས་ཟིན་ནམ་གྲགས་པར་མ་གྱུར་
གྱུང་། གྲགས་དུང་དབྱེ་མ་པ་རང་གི་སྒྲོལ་སྒྲུང་པའི་གཞན་ལ་གཟོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་ཚུགས་ཆོས་
ཞོགས་ཆོག་ཟིན་ཚེལ་བ་དབྱེ་མ་རང་གི་དག་གིས་སྒྲུང་བཞིན་པར་སྒྲུང་ནས་བཟོད་པའི་རང་ལུགས་
དང་། དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཚུགས་ཆོས་ཞོགས་ཀྱི་ཞེན་དོན་དབྱེ་མ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་(༢༩ པ)ཚད་མ་
བདེན་པ་གཉིས་ཀ་འཇམ་གང་དུང་རེར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེ་མ་པ་ལ་རང་ལུགས་མི་འཛིན་པ་
གཉིས་ལས། ལྟ་མ་ལྟར་བཟོད་པའི་རང་ལུགས་ཞེས་པ་དེ་རང་ལུགས་ཞེས་བཟོད་པའི་མིང་ཅན་ཅམ་དུ་
སྒྲོས་ཀྱི། བཟོད་བྱེད་ནས་ལྟ་ཀྱི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དབྱེ་མ་པ་ལ་རང་ལུགས་ཡོད་པར་འགྱུར་
པའི་སྒྲིན་ཡོད་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཞོགས་དབྱེ་མ་པའི་ཚེལ་བ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲུས་པའི་ལུགས་ཞེས་བཟོད་
པའི་མིང་ཅན་ཅམ་ཞིག་མ་སྒྲོས་པར་དཔེ་སྒྲུ་རྒྱུར་བ་ཤལ་གཞན་དང་ཚུད་སྐབས་མི་འབྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ་བདག་སྒྲུ་འདོད་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་བ་དོན་མེད་དུ་མཇུག་པའི་ཚུགས་ཆོས་མཇུག་འགྱུར་བ་
རང་གིས་ཁ་འཇམ་དག་ཏུ་སྒྲུང་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ན་སྐབས་དེར་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་སྒྲོག་པར་བྱེད་
པའི་ལུགས་ཡིན་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་
འགོག་པའི་ཆེད་དུ་དབྱེ་མ་པ་རང་གི་དག་ཏུ་སྒྲུང་ནས་ཚུད་པའི་སྐབས་ལྟ་བུ་བཟོད་པ་མཇུག་འགྱུར་པའི་
ལུགས་ལ་གང་ན་མེད་དོ་ཞེས་གངས་ཅན་གྱི་ཁྱོད་འདིར་མགོན་པ་བསྟོད་དེ་སྒྲུབ་དེ་ལྟར་ན། ཚེལ་བ་མཇུག་
འགྱུར་བ་དང་དཔོན་སྒྲུབ་ཚུད་པའི་ཆོ། མཇུག་འགྱུར་པའི་ལན་འདེབས་ཀྱི་བྱེད་པ་དེ་མ་ཟིན་པའི་དག་ཏུ་
གྱུར་ཏེ་མཇུག་འགྱུར་བ་རང་གི་དག་ཏུ་བཟོད་པར་བྱེད་པའི་ལུགས་ལས་འདས་ཏེ། སྒྲུས་བུའི་ཚེལ་བ་བྱུང་
གི་དག་གཅིག་གིས་བྱེད་པ་ལས་འཇམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་ཚུད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོག་ཟིན་ཚེལ་བ་རང་གི་དག་ཏུ་བཟོད་པའི་ལུགས་དང་། དེ་ལྟར་
བཟོད་པའི་ཞེན་དོན་རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་མཐར་བཟོད་པའི་རང་ལུགས་གཉིས་ལས། གཉིས་པ་མི་
འདོད་པ་གཞིར་བཅས། དང་(༤༠ ན)པའི་རང་ལུགས་དག་ཏུ་བཟོད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁས་ལེན་བཟོད་པ་

དང་། དེ་ལྟར་བཞུགས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རང་ལུགས་བཞག་པར་མ་མེད་ཡང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་རང་གི་
ཚུལ་གསུམ་ཁལ་མ་དག་ཏུ་ལེན་པར་བྱེད་དུ་རུང་བ་ལ་གཞོན་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་ཡོད་དོན་ཞེས་ཞེན་ཅིང་།
ཁར་འབྱིན་པ་འདི་ནི་གངས་ཅན་གྱི་ཆེན་པོ་དག་ལ་རྣམ་པར་མི་འཚོམས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་
སློབ་ཆུང་གང་དག་ལེགས་བཤད་བྱུང་མེད་དུ་འཇུག་པ་ཞི་ཆོས་ཀྱི་གནད་ཆེན་པོ་འཇུགས་པའོ།

གཞན་ཡང་ཐལ་འགྲུར་པས་དགའ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ན། གཞན་གྱིས་བཞུགས་པའི་གཏུན་ཆོགས་ཁོ་ན་བཞུགས་
དགོས་ཀྱི། རང་གི་རིགས་པ་དག་བཞུགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། གཞན་གྱིས་མ་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པའི་གཏུན་ཆོགས་བཟང་པོ་
མིན་པས་གཞན་འགོག་པར་མི་རུས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་དབུ་མ་པ་རང་གི་སློབ་ཤར་པའི་མི་རིགས་པ་དེར་
བསྐྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འཐད་ལྡན་གྱི་གཏུན་ཆོགས་བཞུགས་པ་ཞེས་གཞན་གྱི་མི་རིགས་པ་ཆར་གཅོད་དགོས་ལ།
དེ་ལྟར་མིན་པར་གཏུན་ཆོགས་རྒྱུ་པ་དེ་གཞན་ལ་གཞོན་པར་རེ་རྣམས་རང་གིས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཐོབ་ལ་ཁས་
སྐྱེད་ཏེ་བཞུགས་ན་རང་ཉིད་ཀྱང་ཉེས་པས་གོས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སློབ་དཔོན་རྒྱ་ཆབས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་རབ་བྱེད་དག་པའི་འབྲེལ་པར། རྟོག་གི་པ་དག་ནི་གང་ཞིག་ཅ་རོལ་པོས་འབྲས་བུའི་
དོན་དུ་མ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱེད་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་
དོན་དུ་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་ཏེ། འདིར་རེ་ཞིག་ཅ་རོལ་པོས་ཀྱང་བརྟགས་པ་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་
རྒྱ་དང་གི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་(༤༠ བ)འཛིག་པ་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་མཁའི་མེ་རྟོག་ལྟར་རྒྱ་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་རྣམས་ལ་ནི་རྣམ་མཁའི་མེ་རྟོག་ལྟར་རྒྱ་མེད་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པར་གསལ་
ནས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ལ་འབྲས་བུའི་དོན་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་གྲུབ་པ་གཏུན་ཆོགས་སུ་ཁས་ལེན་ན་ཅད་ཐལ་བར་འགྲུར་པའི་ཕྱིར་
རོ། གཏོང་པོ་མི་རིགས་པར་ཁས་སྐྱེད་པས་ཅ་རོལ་པོ་བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྟག་པ་
འབྲས་བུའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱེད་པར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། འདིས་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་ལ་ཇེས་
སུ་དཔག་པ་དང་། འགལ་བ་བཞུགས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཁོ་རྣམས་བཞུགས་

པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བས། དེའི་དོན་ནི་རྟོག་གི་པ་དག་ནི་གཞི་བརྒྱ་པའི་རྟོག་བྱེད་ཞིག་སྟེ། བྱེད་གས་
པས་འབྱུང་བཞིའི་རྒྱལ་ཐུབ་མ་སྟེས་པར་ཁས་ལེན་བཟ། དེ་དག་སྟེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་སྟེ་བ་གྲུབ་པས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་བདག་པའི་
འབྱུང་བཞི་རྒྱལ་ཐུབ་དངོས་པོར་མི་རུང་བས། རྒྱལ་པའི་རྩིས་ཅན་མ་གྲུབ་ཅེས་བཤད་ནས། ཆོས་
ཅན་དེའི་སྤྱིར་དུ་འབྲས་བུའི་དོན་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པས་གཏན་ཆོག་མ་ཟུ་མི་འགྱུར་ལ།
རང་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་ལ་གྲུབ་པ་གཏན་ཆོག་མ་ཟུ་ཁས་ལེན་ན་ཅད་ཐལ་ཅོང་། གཞན་ལ་གྲུབ་པ་
དེ་རོ་ཞིག་རང་གིས་ཁས་བླངས་པས་མ་རོལ་པོའི་ལུགས་བསྟོན་པར་མེམས་ན་རང་གིས་མི་རིགས་པ་
ཁས་བླངས་ནས་དེས་གཞན་གྱི་འཁྲུལ་པ་(༡) བསྟོན་པར་འདོད་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་། མ་
རོལ་ལ་གནོད་པ་བརྟོན་པ་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རང་གི་ངེས་པ་གཏན་
མེད་ཀྱི་དག་གིས་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཚད་མ་རྒྱུ་དག་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གནོད་པའི་དོན་ཡང་ཕྱིར་
ཆོལ་ལ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་དེས་ཁོའི་ལོག་རྟོག་མེལ་པར་བྱེད་དགོས་པོ་ཞེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་
ཆོག་མ་རྒྱུ་པས་གཞན་རོར་ལོག་རྟོག་བསྟོན་མི་རུས་པའི་རྒྱལ་པའི་ཆོས་མང་པས་རྒྱལ་པའི་ལྟ་བུ་དེ་སྒྱུར་
བྱུང་མ་ཡིན་པ་ནི་གསལ་བའི་གནད་ཆེན་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།

ཁྱད་པར་རང་ཉིད་དབུ་མ་པ་དག་གིས་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་གྲུབ་མཐའ་བསྐྱེད་པ་ན། རང་གི་སྤེལ་
པོག་མ་ལྟ་བུའི་ཁ་བཟུང་ནས་གཞན་སྤེལ་པོག་གི་ཆོ་གཞན་སྤེལ་རིགས་པ་ཚད་མར་སྒྲུབ་ན་རང་སྤེལ་
གྲུབ་པ་ལ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བར་གི་སྤེལ་པོག་བྱེད་དང་དབུ་མ་པ་ཚུངས་ན་མང་ནང་གི་སྤེལ་པོག་
བྱེད་ཀྱིས་སྤང་མོགས་ཀྱི་ཆོས་འདེན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་རང་རྒྱུད་ལྟ་ཅི་སྟོས། གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡང་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་
བས་རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པར། སྟོང་ཉིད་རིགས་པར་སྒྲུབ་ནི་གཞན་ལུགས་གཞན་དུ་གྲགས་
པའི་གཏན་ཆོག་ཁས་ལེན་པ་མེད་དེ། གཞན་གྱི་གཞན་ལུགས་དེ་ཉིད་མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་ཆོལ་བ་རྒྱུས་ལ་ལྟ་བ་ཡོད་པ་དེར་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཀྱང་དོན་ཁས་བླངས་པས་
ཚད་མ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། རིགས་པར་སྒྲུབ་ནི་འཐད་པ་དང་བཅས་པའི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་

མཐའ་ཁོ་ན་འཛིན་ཏེ་ཞེས་འགྲུར་ལ། དེའི་དོན་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུ་གཉིས་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 རྩོད་པ་ན་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཚད་མས་གནོད་པ་མ་མཐོང་བའི་(༡༡ བ)ལུ་ལ་ཁོ་ན་ལ་རིགས་པས་འཇུག་
 དགོས་ཀྱི། རང་རང་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་ཚད་མར་ཁས་སྐྱེས་པའི་སྤྱགས་རེ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྒྲུ་ན་
 བྱི་རྒྱལ་བ་དང་མཇུག་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། དངོས་པོ་དེའི་དེ་ཉིད་དུ་གང་ཞུགས་ཀྱང་རྒྱུ་བ་དེ་དག་གི་
 ཁོང་དུ་རྩོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་སོ།

ཁྱད་པར་རྒྱུ་བ་གཞན་དང་རྩོད་པ་ན་དཔལ་ལྷན་སྤྱགས་སྐྱེས་གྲགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་
 དང་མཐུན་པར་ཐལ་འགྱུར་བས་ལེ་མི་རྩོད་ཅེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་ཚེས་ཐུན་
 མོང་མེན་པ་འགལ་བ་བརྟེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལོགས་ལྷ་ཁས་ལེན་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་རང་ཚོའི་འགལ་བ་སྒྲུ་ན་
 མེད་པར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲུ་མཚན་མཚུངས་པའི་
 མགོ་སྒྲིམས་གཉིས་མི་སྤྱགས་སྐྱེས་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་སྒྲུ་བ་འབྲིན་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་ལན་ལ་དྲགས་དང་
 ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དུ་བཞད་ལ། འགལ་བ་བརྟེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་དེའི་ལུགས་ལ་གཞན་སྤྱགས་
 དགག་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་བཞད་པ་དང་། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྩིས་དཔག་ཀྱང་དེའི་རིགས་ཚུལ་
 ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་དེར་རྒྱུ་བ་པས་རོལ་པོ་ལ་རྩིས་དཔག་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 གང་དུ་མ་དང་འབྲེལ་ན་ཆ་དང་བཅས་པས་ཁྱེད་ཀྱི་དཔེར་ན་སྤོང་བ་དང་ཀྱི་རྒྱ་ལུག་བཞིན། བ་ཡང་གི་སྤྱི་
 ཡང་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་ཁས་སྐྱེས་སོ། ཞེས་པའི་དག་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེས་ན་
 སྤྱགས་སྐྱེས་གྲགས་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ལས་ཐལ་འགྱུར་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་བ་གཞན་དུ་ཡིན་
 ཅེས་སྒྲུབ་པར་གསེག་གསེབ་པོར་མ་གྱུར་ཏེ།

ཡང་རང་ལུགས་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པའོ་ཞེས་(༡༢ བ)པ་དེའང་ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་
 ཁྱད་ཚེས་སུ་མི་རུང་གྱེ། ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་རང་ལུགས་འདི་ཡིན་སྒྲུབ་སམ་བརྟེན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། དེས་
 དམ་བཅའ་མེད་པའོ་ཞེས་ཀྱང་བསམ་བརྟེན་གྱིས་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་མི་ཏི་
 པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པར་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་སྒྲུ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྒྲུགས་ཀྱི་ལུགས་
 ལྟར་སྒྲུ་དགོས་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པའི་འགྲུལ་པར། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷན་ཅིག་སྒྲུས་པའི་རྩོད་

རྒྱལ་པ་གྱི་ལྷགས་དེ་སྤྱིར་པའི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི་སྤྱིགས་སྤྱང་གྲགས་པའི་ལྷགས་
ལྟར་སྒྲུབ་ཤོས་ལ། གཞན་དུ་མི་རིགས་པ་ཚར་གཅོད་ཅིང་རིགས་པ་ལ་དབྱགས་འབྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་དོ་
ཞེས།

རྒྱུད་དུ།

ལམ་འདིར་ཡང་མལ་མོ་ཆེ་དག་ཚད་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུག་གི་ཁོར་བུ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
པས་བརྩམས་ཤིང་ཞུགས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ལམ་འདི་རྒྱལ་པ་འབྲངས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ཐམས་ཅད་སྤྱིར་པར་བྱེད་གྱི། རང་དབང་ཁོ་ནར་སྤྱོད་པའི་འགྱུར་བ་འདི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
འབྲུང་ལ། དབྱམ་མལ་འགྱུར་བས། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ན་དེ་ལྷགས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་
ཀྱང་དབྱམ་མལ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟའི་ཚད་མ་དེ་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་དུ་རང་བཞིན་ཚད་གྲུབ་
དུ་བཞེད་པར་མི་གྲུའོ། ཞེས་དེར་དེའི་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པ་འབྲངས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
ཡང་འགྱུར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུར་དགོས་པའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེར་
རྣམ་པར་བཞག་པར་མཛད་ན་ཡང་རིགས་པ་སྤྱི་མས་དེ་བརྩད་ནས་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་འབྲུང་ངོ་།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་དབྱམ་པར་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཟེ་མོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་
དོན་དམ་བདེན་པའི་བཟུ་བུའི་(༤༡ བ)ཡུལ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྤྱིའི་འཇུག་པ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
དང་བུལ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཐལ་འགྱུར་དུ་སྒྲུབ་ལས་རང་རྒྱུད་དུ་སྒྲུབ་པ་བཞེད་པ་ཐ་དང་དུ་མེད་དོ།
བཟུ་བུ་ཡུལ་གྱི་སྤོང་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་མཚོན་མེད་མཚོན་པར་མཛད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བཟུགས་པ་ནི།

རྟོག་གོ་འཕར་བར།

གང་གིས་དེ་ཉིད་རབ་བརྟགས་མི་ན།

རྣམ་ཤེས་བྱ་མིན་གཞི་མ་ཡི་ན།

མཚོན་མིན་རྟགས་མིན་རིག་བྱ་མི་ན།

སྤྱི་འཇིག་མེད་ཅིང་བདེ་བ་དང་།

རྒྱམ་བརྟགས་མ་ཡིན་སྐྱང་བ་མེད།
 མཚན་མ་མེད་ཅིང་གསལ་བྱེད་མེད།
 གཉིས་མིན་གཉིས་མེད་མ་ཡིན་དང་།
 ཞི་དང་སྟོ་འཇུག་རྒྱམ་སྐྱངས་པ།
 ཡི་གེ་མེད་པ་ཡི་གེ་ཡི།
 བྱགས་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱན་མཛད་པ།
 སྟོན་པ་མཛོར་བ་ཉིད་གསུང་བ།
 དེ་ལ་གྲུལ་པར་བྱག་འཛུལ་ལོ།

ཞེས་དང་། ཟུམ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་ཡུལ་གྱི་རང་ངོ་ནས་མཐོང་བུ་མིན་པ་ལ་མཐོང་བྱར་

ཐ་སྟན་བྱས་སོ། །ཞེས་དེར།

རབ་ཏུ་བརྟགས་མིན་རྒྱམ་ཤེས་མིན།
 བརྟག་བྱ་མ་ཡིན་དཔེ་མེད་པ།
 མཚན་མ་མེད་ཅིང་སྐྱང་བ་མེད།
 རྒྱམ་རྟོག་མེད་ཅིང་ཡི་གེ་མེད།
 ལྟ་བའི་སྟོ་ཡིས་རྟོགས་བྱ་བ།
 མཐོང་བ་མེད་པས་དེ་མཐོང་ཡིན།

ཅེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོས་པ་དང་
 བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པའི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་སྐྱང་འདས་དོན་དམ་པའི་རྒྱ་
 མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་བཞེངས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་
 གཏུལ་བྱ་དག་གིས་བརྟེན་པར་ཟེད་གྱི། ཡང་དག་པར་ན་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བརྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡུལ་ལས་
 ཡང་དག་པར་འདས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཐལ་རང་གི་སྟོབ་དཔོན་དག་དབྱངས་གཅིག་(༤༣ བ)མགོན་
 གཅིག་སྐྱབས་པོ་སྟེ།

རྟོག་གི་འབར་བར།

རབ་རིབ་བྲལ་བར་གྱུར་པའི་མིག།

རྣམ་རྟོག་དྲི་མ་མེད་པ་ལ།

སྒྲི་དང་སྒྲུང་བྱ་སྒྲུ་གཉིས་དང་།

མ་བྱའི་མདོངས་ལོགས་མི་སྒྲུང་ལྟར།

མཁས་པས་རྟོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཡི།

སྒྲིབ་ཐུན་རབ་རིབ་བྲལ་གྱུར་ཅིང་།

ཡང་དག་མཐུན་སྒྲུན་དྲི་མེད་ལ།

དེ་བཞིན་ཅི་ཡང་སྒྲུང་བ་མེད།

དཔེར་ན་གཉིད་ལོག་གཉིད་དཔར་གིས།

བྱ་དང་བྱད་མེད་གཞལ་ཡས་ཁར་།

གནས་ལ་ལོགས་པ་མཐོང་གྱུར་པ།

མད་ན་དེ་དག་མི་མཐོང་ལྟར།

དེ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དག།

སྒྲོ་གྲོས་མིག་ནི་བྱེ་གྱུར་ཅིང་།

མི་ཤེས་གཉིད་དང་བྲལ་གྱུར་ནས།

མད་པའི་ཆོ་ནི་མི་མཐོང་ངོ་།

དཔེར་ན་མཚན་མོ་ཐུན་ཐོད་ན།

འབྱུང་པོ་ཡང་དག་མིན་མཐོང་བ།

ཉི་མ་ཤར་ཅིང་མིག་བྱུད་ཆོ།

སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ལྟར།

དེ་བཞིན་མཁས་པས་ཡང་དག་གི།

ཞེས་པའི་ཉི་མམ་མི་ཞེས་པའི།

བག་ཆགས་མ་ལུས་བཅོམ་པའི་ཚོ།

མེམས་དང་མེམས་བྱུང་ཡུལ་མི་མཐོང་།།

ཞེས་དང་། ཡང་དེར།

ཡོད་མེད་སྒྲོས་ནི་རྟོགས་བྱ་བ།

བག་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་མཁས་རྣམས་གྱི།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྒྲོ་གྲོས་ནི།

སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲེས།

ཞེས་དང་། ཡང་མངས་རྒྱས་ལ་རྟོག་པ་མེད་པར་མ་ཟད། མི་རྟོག་ལེ་ཞེས་གྱི་རྒྱ་པའི་སྒྲོས་པ་ཡང་

དཔེར་པར་བཤད་དེ།

ཇི་སྐད་དུ།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་དོན་ཡུལ་གྱི།

སྒོ་རྣམས་རྟོག་མེད་པ་ཡང་བསྒྲུབ།

བདག་མེད་ལ་མེགས་ངོ་བོའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་རྣམ་རྟོག་བཅས་སྒོ་བཞིན།

ཞེས་བྱ་རྣམ་ཀུན་མ་གྲུབ་ཕྱིར།

གང་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི།

སྒོ་ཡང་སྒྲེ་བར་མི་འགྱུར་བ།

དེ་ཉིད་མཉམ་མེད་དེས་མཁྱེན་གསུང་།།

དེ་རྟོགས་ཕྱིར་ན་(༡༣ བ)གང་ཞིག་ལ།

སྒོ་སྒྲེ་མེད་པ་མངས་རྒྱས་དངོས།

རྣམ་རྟོག་ཉིད་ནི་མངས་ཕྱིར་དང་།།

རྟོག་པ་མེད་པ་རྒྱལ་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་ཞེགས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་འབྱམས་གྲས་པར་འབྱུང་ངོ།

དེ་ལྟར་ན་པར་ཆོས་ཅན་རྒྱ་ཆེན་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ཐོབ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་འཛོལ་བ་ན་ཀུན་ཐོབ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐ་སྙད་དུ་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་འདོད་པ་མི་འདུ་བ་མེས་པོར་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་པར་རང་ཅག་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པོ་འདི་ཀུན་ཆོས་འདི་དག་ལ་དོན་བྱེད་པས་ན་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་རང་བདེན་པའི་ཞེས་ལྟན་སྒྲིབ་གྱིས་འཛོན་པར་མ་ཟད། ཀུན་དུ་བརྟགས་པས་ཀྱང་ཞེན་པར་བྱེད་དོ།

འོ་ན་དོན་བྱེད་པ་ལས་དངོས་པོར་ལྟ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ཅན་དེ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རང་བདེན་པར་ཞུགས་པའི་སྒྲིབས་ལས་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རང་བདེན་པར་མ་ཞུགས་ཀྱང་བདགས་ནས་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ཅེ་ན། དངོས་པོར་སྒྲུབ་དག་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རང་བདེན་པར་ཞུགས་པའི་སྒྲིབས་ལས་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དོན་བྱེད་པས་དངོས་པོ་དེ་པར་རང་བདེན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་པར་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རང་བདེན་པ་དངོས་སྒྲིབས་གྱིས་ཞུགས་པས་དེ་ངོར་བསྐྱུ་བ་པར་མེད་པས་གང་དངོས་པོ་སྒྲིབས་ཞུགས་གྱིས་བདེན་པའི་ཆོས་དེ་དོན་དམ་པར་བདེན་ཅིང་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། མོག་མེད་ཀྱི་དངོས་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲུབ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་ནི་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པས་བདེན་མེད་བཤུན་པའི་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མེམས་ཅོམ་རྣམ་ཐུན་པས་དབང་ཤེས་ཁྱེད་པ་ཕྱིར་བ་ལྟའི་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ནད་ལྟ་ཤེས་ཅོམ་རིག་ཅོམ་གྱི་དངོས་པོ་(༤༥ བ)དེ་ཉིད་རང་བདེན་པར་ཞུགས་སྒྲིབས་ལས་དེ་ཉིད་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་དོན་བྱེད་པ་པར་དངོས་སྒྲིབས་གྱིས་ལོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དོན་བྱུས་པ་ལས་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་པའི་ཞེས་སྒྲུབ་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཚད་མ་སྟེ་ལྟར་གཉིས་སྒྲུབ་གི་འཁྱུལ་པ་ཕྱིས་དེ་དང་བྲལ་བར་མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ།

ནལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱུད་སྒྲུབ་པའི་དབྱེད་པ་གཉིས་ཀ་པར་དོན་དམ་བདེན་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་སྒྲིབས་ཞུགས་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་དང་། དོན་དེ་གང་གིས་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅིང་མེད་པར་

མཐུན་པར་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པར་གྱུར་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དོས་པོ་ཞེས་བྱ་ལ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་དགོངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱན་ཚོབ་པའི་དོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་གྱིས་དོན་བྱེད་རྒྱས་གྱི་ཚོས་དང་།
དེ་གང་གིས་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཀྱན་ཚོབ་གྱི་བདེན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ན་ཀྱན་
ཚོབ་སྒྲུམ་ལྟ་བུའི་དོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་གྱིས་དོན་བྱེད་རྒྱས་གྱི་ཚོས་དང་། དེ་གང་གིས་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་
དེར་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ཚོབ་གྱི་དོས་པོ་གང་དང་གང་འཛོག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དོན་བྱེད་རྒྱས་
སམ། མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་དེར་འཛོག་ལ། དེའི་དོན་བྱེད་པ་དང་མཚན་ཉིད་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཚོས་
གང་ཡིན་པ་ཡང་རང་འཛོག་བྱེད་གྱི་དོས་པོ་དེའི་སྟོབས་ཞུགས་དོན་བྱེད་པ་དང་མཚན་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟུན་པའི་ཕྱིར།

རྟོག་གི་འབར་བར།

ཡང་དག་ཀྱན་ཚོབ་རྣམས་གྱི་སྐྱེས།

མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་པ་ཡི།

སྟོང་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་(༤༥)བཞི།

མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཁང་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐར་པའི་ཁང་བཟང་སྔགས་མ་གྱི་གནས་ལས་
མངོན་པར་འཕགས་པ་དགེ་བའི་བཅོ་པོ་དབཀ་ཏུ་མེད་པས་བརྟེན་པ། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཀ་བ་
ཞིན་ཏུ་མཐོན་པོས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ། དགེ་བའི་ཚོས་མཐའ་ཡས་པའི་དཀར་རྩིས་བྱུགས་པ། བདེ་བར་
གཤེགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཞལ་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྒྲུང་བར་བྱས་པ། རབ་རིབ་གྱི་རིམ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་
བསལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སོ། །དེའི་ཐོག་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་ཚོབ་གྱི་བདེན་
པའི་ཐེམ་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་པ་བདུན་པོ་དག་ཏུ་སྒྱུད་པ་མེད་པར་མ་རིལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། དབང་
དང་མངོན་པར་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པས་བྱ་ཚོམ་ཁོ་ནར་རྒྱས་པར་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་
འདས་གྱིས་ཀྱང་ཀྱན་ཚོབ་གྱི་ཚོས་རྣམས་མེད་པར་དོན་དམ་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་རབ་རྟུ་རྣམ་པར་དབྱེ་
 བར་བྱལོ། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དོན་གྱིས་དྲེ།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལོ། འདི་ཉིད་བདེན་པ་སྟེ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འགྲོ་
 བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དང་པོ་གཞུགས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་རྣམ་པ་ཉི་ལུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིག་འབྲུ་དང་། བསྟན་བཅོས་དང་། ལག་རྩིས་དང་། རྟོན་ཐབས་དང་། རྟོར་
 བསྟུང་པའི་རྒྱ་དང་། རྒྱན་དབྱེད་དང་རྩིས་དང་རིག་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་འཛིག་རྟེན་ཆ་གསལ་པ་
 རབ་རྟུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བསྟན་རྟོ།

དེ་ལ་(༥༥ ཀ)ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་གཞུགས་སུ་རུང་བ་དང་། སྦྱང་བ་དང་། མཚན་
 མར་འཛིན་པ་དང་། མཛིན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། སྦྱིའི་མཚན་
 ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྟུག་པ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། ལྷ་ར་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ནི་སྟོན་པོ་དང་མེར་པོ་དང་རིང་པོ་དང་ཐུང་དུ་ལ་སོགས་པ་དང་གཞུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་ལོ། ཞེས་
 འབྲུང་བ་ཀུན་རྫོབ་རྟུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའི་ཚད་མ་ཉིད་འདི་པས་
 ཁས་ལེན་དྲེ།

འབྲེལ་རྒྱུང་ལས།

མ་བརྟགས་གཅིག་ཕུ་ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ།

ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ན་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 དང་ཚད་མ་ཁས་སྤངས་ནས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འཛིན་གྱི་དུག་མེལ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་དགོངས་སོ། རང་རྒྱུད་
 དུ་སྒྲུ་རྩྭ་ལ་འདི་ལས་བརྒྱུ་མས་དྲེ། འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་སྒྲུ་མ་རིགས་སྒྲུབ་སྒྲུ་བའི་དབྱེ་མ་
 པ་ཞེས་སོ། རྟེན་པ་ལོ་རྩེ་བ་ཆེན་པོ་རང་རྒྱུད་པའི་སྟུགས་ལ་དབྱེས་པས་རང་རྒྱུད་པ་སྒྲུ་མ་རིགས་པས་
 བདེན་པར་དོན་བྱེད་ལུས་སུ་རྒྱུ་བ་པར་མི་བྱེད་པས་སྒྲུ་མ་རིགས་སྒྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་མ་པ་དེ་རང་རྒྱུད་པ་ནི་མ་
 ཡིན། ཐམ་འབྲུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་མོངས་པ་དོ་མཚར་བསྟེན་པའི་དབྱེ་མ་པ་ཞིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྷ་ར་རང་གི་གནོད་ཐོག་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གཞན་དུ་བསྟུང་བ་ཡིན་ཅེས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་རྟོར་ཅན་སྤྲུག་ཚོ་ལོ།

རྟེན།

བྱེ་བྲག་གྲུ་སྒྲུབ་ལྟགས་མཆོག་འཆད་པ་ལ་འད་།
 མངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གཉིས་ཀྱིས།
 ཐལ་འགྱུར་ཙམ་དང་རང་རྒྱུད་སྒྲུབ་བྱེད་(༡༥ པ)ཕྱིར།
 ཐལ་རང་གཉིས་སུ་མཁས་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ།
 དེ་ཉིད་རིམ་བཞུགས་བརྟུ་མི་གནས་དང་།
 སྒྲུ་མ་རིགས་སྒྲུབ་པ་ཞེས་འཕགས་ཡུལ་གྱི།
 ཚད་ལྡན་དུ་མས་བཤད་ཕྱིར་དབྱེ་བ་དེ།
 མོངས་པ་མཆོར་བསྐྱེད་ཡིན་ཅེས་གསུང་མི་རིགས།

ཞེས་འབྲུང་ངོ་། དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱན་ཆོབ་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་
 ལུགས་ཀྱི་ཆོས་དང་། དེའི་ཚད་མ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཀྱན་ཆོབ་དུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་སྟོབས་
 ལུགས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཀྱན་ཆོབ་ཏུ་འད་ཀྱན་ཆོབ་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཀྱིས་ལུགས་ཤིང་
 ཚད་མས་གྲུབ་ན་དེར་མི་བསྐྱེད་པར་ཡོད་དགོས་ལ། དེར་མི་བསྐྱེད་ཞིང་བདེན་པར་ཡོད་ན་ཀྱན་ཆོབ་ཐམས་
 ཅད་འདུས་བྱས་བརྒྱན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་དང་
 དེ་ཚད་གྲུབ་དུ་ཁས་བླངས་པ་འད་རང་ཆོག་གཞོན་བཅས་ཡིན་ཏེ། སྒྲུ་མའི་རྟེན་ལ་ཞེགས་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་
 ལུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་ན་སྒྲུ་མའི་རྟེན་སྒྲུ་མ་མ་ཡིན་ཅིང་། དངོས་པོ་རང་རྒྱུད་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟར་བདེན་པར་ཚད་མས་ཞེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་འད་སྟོས་མཚན་གྱི་
 འཛིན་པའི་ལྷག་ཅུང་ཟད་ལུས་པར་གསལ་ཏེ།

མཁས་མཆོག་དཔལ་པོས་དོན་དམ་བྱང་ལེམས་སྟོམ་པའི་མན་ངག་ཏུ།

དེས་ན་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བར།

ལེམས་ནི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ལྟེ།

བྱང་རྒྱལ་ཀྱང་ནི་སྒྲུ་མ་འདྲ།

སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་བརྟགས་པས་བསྐྱུ་མ།

འདིས་ཀྱང་ཚིག་དུ་བརྟེན་སྤངས་པའི།

སྐྱུ་མ་བྱལ་འཇམ་དབྱངས་མཛོང་བ་མིན།

སྐྱུ་མ་སྐྱུ་མ་ཙམ་མིན་ཏེ།

གཤམ་ཏེ་ཡིན་ན་དེ་མི་འགྲུལ།

གྲུབ་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་(༥༩)ལྷགས་ཀྱང་།

སྐྱུ་མ་འི་ཚོས་ལུ་ཐལ་བར་འགྱུར།

དེ་ཕྱིར་སྐྱུ་མ་འི་རང་བཞིན་གྱི།

སྐྱུ་བཞིན་འདི་ཞེས་བརྟེན་དུ་མེད།

ཙམ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ཚོས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷག་པོ་གས་ཚོས་ཙན་ལ་བསྐྱུ་བ་བྱ་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཅིག་དང་དུ་བྱལ་པོ་གས་ཀྱི་ཚོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འདྲ་བྱུ་བ་བྱེད་དེ་དག་ཐ་སྟོན་དུ་རྟེན་པར་བྱེད་ཀྱང་ཐ་སྟོན་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། བསྐྱུ་བ་བྱུ་བ་བྱེད་ཐ་སྟོན་དུ་གྲུབ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་དེར་ཡང་ཕྱི་ནས་དབུ་མ་འི་ལྟ་བ་གོམས་པའི་ཚོགས་པོ་ག་གི་མཐུས་རང་གིས་བསྐྱོད་པར་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་པས་ཀྱན་ཚོལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱན་ཚོལ་དུ་དེ་ཉིད་འཚོལ་བ་ན། ཀྱན་ཚོལ་དུ་དགག་སྐྱུ་བ་གྱི་ཚད་མ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ཞིག་ལས་སྤངས་ནས་དེ་ཉིད་འཚོལ་བའི་དགག་སྐྱུ་བ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ཚོལ་ཙམ་དུ་འདྲ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚོས་དང་། དཔེ་ཚད་མ་མེད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་སྤྱོད་དག་ལ་གཞན་སྐྱུ་བ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པའི་ཀྱན་ཚོལ་ཙམ་ཞིག་གི་རྟེན་ལུ་བརྟེན་ནས་དངོས་འཛིན་ཙན་དག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་བདགས་པའི་ཀྱན་ཚོལ་གྱི་བདེན་པ་པོ་གས་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་ཚོས་དང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ལས་བརྟེན་པའི་

རང་ལུགས་ལ་བརྒྱབ་བྱ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་ཀྱང་། གཞན་གྱིས་བདག་པ་མེལ་བའི་ཆེད་ཀྱི་
དགག་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་དང་རྩལ་(༤༤ བ)མཐུན་དུ་བརྟེན་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཡིན་ལ། རོན་དམ་
བདེན་པ་ལས་བརྒྱལ་བའི་རང་ལུགས་ལ་བརྒྱབ་བྱ་རྒྱུ་བྱེད་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ལས་བརྒྱལ་བ་ནས་དེ་
ཉིད་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་བརྒྱབ་བྱ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཐུན་གྱིས་གཞན་གྱི་བདག་པ་མེལ་བའི་
དགག་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེན་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སེམས་སྟོན་གནད་དུ་གདམས་སོ།།

མདོར་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་དེར་རོན་བྱེད་པས་སྤོང་པ་དང་། དེ་དེར་
དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་ལ་དེ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཆོས་དང་དེའི་ཚད་མ་འབད་ནས་
བརྒྱབས་ན་རོན་དམ་བདེན་པའི་ཚུལ་ལས་ཉམས་པར་མ་ཟད། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཚུལ་ལས་ཀྱང་ཉམས་
པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་འབྱུང་འོར་དེར་ཞེན་གྱིས་བདེན་པར་མོས་ཏེ་
འཇིག་པར་ཟད་ཀྱི། དེའི་བདེན་ཚུལ་དཔྱད་པ་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དེའི་དངོས་པོ་བདེན་པ་དང་བདེན་
པར་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ལས་རང་རྒྱུད་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་
རོན་དམ་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་དེའི་བྱེད་བཀའ་གཅིག་
ལྟ་བུ་དངོས་སྟོབས་གྱིས་ཞུགས་པའི་ཆོས་དང་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ལ། དེའི་བྱེད་བཀའ་གཉིས་ལྟ་
བུར་དངོས་སྟོབས་གྱིས་མ་ཞུགས་པ་དང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་པའི་ཐུར་དབུ་མ་རང་
རྒྱུད་པའི་ལུགས་འདིས་རྫོགས་པའི་མངས་རྒྱུས་དང་སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྱ་རྒྱུ་ལྟམས་ཀྱི་
དགོངས་པ་དབྱིས་ཐིམ་པར་སྟོར་མ་རྣམས་སེམས་ཆོག་གསལ་ལས། ཁྱོད་ནི་རོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པ་ལ་མི་མཁས་པས་ལ་(༤༧ བ)ལར་འཐད་པ་བརྟུག་ནས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་དེ་འཇིག་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཁོ་པོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་ལ་མཁས་པའི་ཐུར་འཇིག་རྟེན་པའི་
སྟོན་ཉིད་ལ་གཞན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོན་གཅིག་བསལ་བའི་ཐུར་ཤོད་པའི་འཐད་པ་གཞན་གྱིས་
སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་མན་རབས་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལས་ཉམས་པ་ཁྱོད་ཁོ་ན་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། འདི་ཐུར་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ན་ནི།
དེའི་མཚན་ཉིད་བཞིན་དུ་མཚན་གཞིར་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་ཐུར་ཉམས་པ་

དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཐད་པ་བཅུག་པའི་དངོས་པོ་
སྒྲིབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་དེ་དར་གྲུབ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འདད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འགྱུར་བས་
དེ་ལྟར་ནི་མི་འཛོལ་སྟེ། རོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་དང་
མཐུན་པར་བརྟེན་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྙད་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཐར་འདོད་དག་གནས་སྐབས་སུ་སྤང་དོར་གྱི་
རྟེན་དུ་སྒྲིབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དཔུང་ནས་ལ་སྟོགས་པ་དག་ལ་སྒྲུབ་
ལ་སྟོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མཚན་གཞི་མེད་ལ། མཚན་གཞི་ལས་ཐ་དད་པར་རྟེན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱང་མེད་མོད་གྱི། དེ་ལྟར་ན་པར་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་དེ། དེས་ན་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་ལན་ཚུན་བརྟེན་པ་
ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་པ་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་བཞག་པར་མཛད་དོ།

འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གདོན་མི་ཟུམ་ཁས་སྤང་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་འཐད་པ་དང་
ལྟན་པ་མ་ཡིན་ན་མ། དེས་ན་(༥༧ བ)འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། ཀུན་རྫོབ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །འཐད་
པས་རྣམ་པར་དཔུང་ན་མཆིག་གྲུ་ལ་སྟོགས་པ་དག་ཁོ་ན་མི་ལྷིད་པ་ནི་མ་ཡིན་དེ། རོན་ཅི་ཞེ་ན། འཆད་
པར་འགྱུར་བའི་འཐད་པས་གཞུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སྟོགས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པས། དེ་དག་ཀྱང་
མཆིག་གྲུ་ལ་སྟོགས་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་
ཡང་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བརྟེན་ནས་བདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ཡང་དབྱུང་
ལ་འཇུག་པ་ལས་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་དེ་ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་བཅུལ་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་རོ།

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་ཕྱི་རོལ་པའི་རྟོག་གི་སྟེ་ལྟ་དང་། བར་གི་སྟེ་སྟོགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་
བཞིའི་སྒྲིབ་སྟོགས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྒྲིབ་པར་རྟོག་ཆད་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་
སྒྲིབ་དང་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཆད་མར་གྲགས་པ་དང་ཁས་ལེན་གྱི་དབང་གིས་ཆད་མར་བདགས་པ་ཙམ་
དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོག་གི་རྟེན་དུ་བརྒྱུད་ནས་དེ་དག་གི་ལོག་རྟོག་རན་པའི་དབལ་བཅོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་
གཞེད་མ་རང་སྟོག་རང་གིས་གཅོད་དུ་འཇུག་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་པ་དེ་དོར་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟེན་བཟོད་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་
པ་ཞེན་མི་འཇིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་། ཐལ་དོན་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་དག་དང་། ཚུལ་སྟོན་བསྐྱབས་ནས་རྟེན་

ལྷ་དཔག་པའི་རག་འགོད་པ་དང་། དམ་བཅའ་བཟོད་ནས་ཚུལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཚོ་ཐལ་
འགྱུར་བ་དེ་རང་རྒྱུད་སྒྲུབ་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབུ་མ་པ་ཁོ་ན་ལམ་འབར་ཞིག་པར་སྒྲུ་ན། བདེན་པ་གཉིས་
ཀར་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་(༤༤ ཀ)དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་ཚེས་དང་བཅས་པ་
ཁས་མི་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེ་མི་ལེན་བཞིན་ཚེ་ལ་བ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་སྣུན་འབྱིན་བྱེད་དུ་རག་ཇི་ལྟར་
ཡང་ཤོད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཚེས་ལ་ལོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ཞེན་དོན་ཀྱང་གཞན་ཁོ་ན་འི་ཚུགས་
ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། རང་ཚུགས་ལ་ནི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིག་རྒྱ་
སྒྲོལ་བ་ལྟར་ཞིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོགས་ཏུ་བཟོད་པ་ནི་སྒྲིམ་བུའི་འདོད་པའི་རྩེ་མ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། རང་
མི་འདོད་བཞིན་བགྱི་བྱེད་སྒྲུང་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་ཚོགས་གསལ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་
ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱམ་པ་ཡང་མཛོན་གསལ་གྱི་བྱམ་པ་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་
གྱིས་སྒྲེ་མི་དགོས་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་ཐལ་འགྱུར་བས་གངས་ཅན་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི། རྩེ་
དཔག་སྒྱེད་བྱེད་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རག་ཏུ་ཤོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་
འགྱུར་བཅད་གང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རག་སྒྲུར་བས་རང་རྒྱུད་དམ་རང་ལུགས་ཀྱི་
ཚད་མས་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་རང་གི་རིགས་པ་ཚད་གྲུབ་རང་བདེན་
པས་བཞན་པའི་ཚུགས་མེད་པ་གཞིར་བྱས་ནས་ཚུད་པའི་རག་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་སྣུན་འབྱིན་ཁོ་ནར་
བཟོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་སྣུན་འབྱིན་ལ་ཐལ་བར་བཟོད་པ་དང་། རྣལ་མར་བཟོད་པ་ལས་དེ་སྐབས་ཀྱི་
རག་དེ་ཕྱི་མར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རང་ལུགས་དང་རང་ཚུགས་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཞག་བཞིན་གཞན་ཁོ་ན་སྣུན་འབྱིན་པ་ནི་དགོས་
པ་མེད་དེ། གཞན་(༤༥ བ)སྣུན་འབྱིན་པ་ལས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་པར་ཅི་འདྲི་ཅིམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
མ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་ལ་ཅི་འདྲིའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བཟོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། གང་ཚུགས་ལ་གནས་པའི་སྒྲོ་ཅན་དེ་ནི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། གང་ཚུགས་དེ་ཐམས་ཅད་དེ་ངོར་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རིགས་
པ་འཐད་ལྡན་གྱིས་བསལ་ནས་ཚུགས་ལ་གནས་པའི་སྒྲོ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་

འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབྱུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེས་ལྷ་དཔག་པར་བྱ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་པ་འདི་ལ་ཁོ་པོས་བཤད་པའི་གནད་ཟུང་མོ་འདི་མཛོགས་པར་བོད་གངས་ཅན་པ་གྲགས་ལྷན་ལྷ་ཕྱི་
 མང་པོས་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ཉིད་འཛོལ་བའི་དགག་སྒྲིབ་ཀྱིས་གསུལ་བྱ་ཆར་གཙོད་ཆེས་འཛོལ་
 བྱེད་པ་ན། སྒྲིབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་སྒྲིབ་དག་གྱུར་ཐལ་འགྱུར་དང་གཞི་མཐུན་གྱི་དག་ཁོ་
 ན་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་ངོར་གཞན་དག་གིས་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་རང་གི་ཆོག་ཟིན་ལ་དམ་
 བཅའ་བ་དང་དེའི་སྒྲིབ་བྱེད་འགོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་འགོད་ན་དེ་རང་རྒྱུད་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲིབ་དེ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་མངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་
 ལྷ་ཆེན་རྣམས་ཁོ་པོས་ཆོར་གཅིག་ཙམ་ཡང་མ་བཞག་གསུང་པར་འཇུག་པའི་གཞུང་སྤྱོད་ཐོར་ཙམ་དང་། དེའི་
 སྒྱི་མ་ཐལ་ཙམ་ཞིག་གིས་སྒྲོ་ཆོར་ནས་སྒྲིགས་ལྷ་བྱ་མང་དུ་འདུས་པའི་དབྱུ་ན་དབྱུ་མའི་འཆད་ཚུད་
 ཚུམ་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་ང་རོ་རན་པ་འདོན་པ་ནི་ཀྱན་ཏུ་སྤྲོད་པའི་དབང་གིས་མི་སྒྲིགས་ཀ་མེད་བྱུང་ངོ་། །
 ཞེས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མེ་ལོང་དུ་སྤྱད་ངོ་། །

ཆོག་གསལ་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ལ་རྟོག་གི་པ་འདིས་ནི་(༤༩ ན)ཞེས་པའང་སྒྲོབ་དཔོན་
 དེ་སྒྲིའོད་མོགས་ཕྱི་ནང་གི་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་ཤིན་ཏུ་བྱུང་ནས་ཤེས་རབ་ཟབ་ཅིང་རྣོ་བའི་ཆ་
 བས་དེར་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཀྱན་ཆོབ་ཀྱི་དངོས་ཆོས་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་དེར་འཛིན་གྱི་
 མཛོན་ཞེན་དུག་པོ་བྱེད་པའི་ཤན་གྱིས་ཀྱན་ཆོབ་ཏུ་འདར་ཀྱན་ཆོབ་ཀྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་པས་གནས་སྐབས་སུ་
 གྲུབ་པའི་གོ་ཆོད་དོ་ཞེས་རྟོག་པར་བྱེད་པས་ན་རྟོག་གི་པ་ཞེས་བརྟེན་པར་མཛོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐལ་
 འགྱུར་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དགོ་ཀྱན་ཆོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆིང་གྲོལ་གྱི་ཆོད་དུ་སྤྱང་དོར་བྱེད་པ་ན།
 ཀྱན་ཆོབ་པའི་ཆོས་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ལ་སྤྱང་དོར་མི་བྱེད་པར་སྒྲིམ་བྱ་
 ཀྱན་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་གྱི་བརྟོས་བཞག་གི་ཀྱན་ནས་ཉེན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་འདོར་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་
 བའི་ཕྱོགས་སྤང་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཀྱན་ཆོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མི་མེམས་པར་མ་བརྟགས་པར་མཐུན་
 པར་བསྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། འཆིང་གྲོལ་གྱི་ཆོད་ཀྱི་སྤྱང་དོར་རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཆོད་མས་
 གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱང་དོར་བྱེད་པ་མི་ལམ་དུ་འདར་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར།

ཐ་སྙད་གྱི་རྣམ་གཞག་རང་མི་བཞེད་ཀྱང་གཞན་གྱི་གྲགས་དོ་དང་བསྐྱུན་ནས་འཛོག་པ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་
མ་ཟད། དཔལ་ཚེས་གྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་རྣམ་གཞག་འག་འཁྱིག་གཞན་དོར་འཛོག་པ་
ཡིན་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ།

སྒོ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །

མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་གྱིས། །

གཟུང་དང་འཛིན་པ་སྤྱོད་བ་དག།

ཐ་དད་ལྷན་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་དང་།

གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་བ་དག།

ཡོད་པ་མིན་པར་གཞལ་བྱ་དང་། །

འཇུག་བྱེད་འབྲས་བུར་(༥༧)གཞས་པ་ནི། །

ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཐུ་སྐྱོང་བཞིན་བྱས། །

ཞེས་རང་མི་བཞེད་ཀྱང་གཞན་དང་མཐུན་པར་སྒྲུས་ཞེས་པ་དང་།

སྒྲ་དོན་འདི་དང་གཞི་མཐུན་ཉིད། །

ཡོང་བ་མིན་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བུར། །

གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བཞེད་པ་སྒྲ། །

དངོས་ལ་འདི་ནི་མི་སྲིད་དོ། །

ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་རྣམ་གཞག་དང་། །

ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་ཅི་འདྲ། །

དེ་ཉིད་དོན་ནི་མ་བཟླགས་པར། །

འཛོག་རྟེན་ཇི་ལྟར་གྲགས་དེ་ལ། །

དེ་པའི་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།

བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་པ་ཀློག་པའོ།

དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན།

ཅེས་སྒྲུབ་དོན་དེ་རང་མཚན་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་དེར་བསྟན་ནས་གཞན་གྱི་གོ་བྱར་བསྟན་པ་ལྟ་
བུ་ཡོད།

འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ཉིད་འཚོལ་པའི་རྟེན་གྱི་དགག་སྐྱེད་ཀློག་པའི་འཇུག་རྟེན་དང་མཐུན་པའི་གཞན་
གྲགས་སུ་སྒྲུབ་པ་འཇུག་རྟེན་རྒྱུ་འབྲས་ལྟར་དང་པ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་དཔུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་
བྱ་རེ་ཞིག་མ་གྱུར་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རོ་བོ་སྒྲུབ་མེད་པ་གང་ལ་དེའི་དགག་སྐྱེད་ཀྱི་གཞན་གྲགས་
དེ་ལ་མེད་པས། དེ་དག་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་འཇུག་རྟེན་གྱི་པོ་དེར་གྲགས་ཀྱི་ཐ་སྟན་ལ་བརྟེན་ནས་
དགག་སྐྱེད་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་རྩོད་རྒྱུ་མཁས་པའི་ཚིག་གོ་ཞེ་ན། འཇུག་རྟེན་པ་ནི་འདིར་དོར་མ་གྲོལ་པའི་སྒྲུབ་
མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ངེས་པར་མི་བཟུང་གི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་རྟེན་
ཀློག་པའི་གཞན་འཇོག་གཉིས་སུ་རྟོག་པ་དང་། དེར་སྒྲུབ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚུལ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
སྐྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་དང་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རྟེན་པ་ཞེས་བཟུང་སྟེ། དེ་ལ་འཇུག་རྟེན་ཀློག་པའི་སྐྱེད་
པའི་འཇུག་རྟེན་རང་དང་བསྟན་པ་ཅོས་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པ་དང་གྲགས་པུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་སྟན་ལ་
འཇུག་རྟེན་ཀློག་པའི་(༢༠ ན)ཀྱི་ཐ་སྟན་ཅེས་ཚུལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་སྐྱེས་ཞིབ་ལྟས།

དེ་ལ་འཇུག་རྟེན་རྣམས་གཉིས་མཐོང་།

རྣལ་འབྱོར་པ་དང་མཁས་པ་ཡོད།

དེ་ལ་འཇུག་རྟེན་མཁས་པ་ནི།

རྣལ་འབྱོར་འཇུག་རྟེན་གྱིས་གཞན་ཅིང་།

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་སྒྲུབ་ཀྱིས།

གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞིད། །

ཅེས་འབྱུང་ལ། དེས་ན་རྣམ་ཞེས་ཆོག་པའི་སངས་རྒྱུ་གི་གོ་འཕང་གྲུབ་པ་ན། གདུལ་བྱ་
གཞན་དོར་ཕྱོག་གི་ཆོག་པ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཐུས་སྒྲུབ་དང་ཡོ་ཤེས་གྱི་ཀུན་རྫོང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འཆར་
ཡང་སངས་རྒྱུ་རང་དོར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོང་པ་མཐའ་དག་གི་སྒྲིབ་དམིགས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་
ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐུག་འགྱུར་པ་དག་གི་ལེགས་བཤད་གྱི་སྒྲིབ་བྱུངས་ཆེན་པོ་ལོ། །

ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མ་བྱུ་ཡིག་ཆར།

ཁ་ཅིག་དངོས་སྒྲིབས་ཞུགས་པའི་ཆོད་མ་ཡིས། སྒྲིབས་གཉིས་དགག་སྒྲུབ་ངེས་པ་ཡིན་

ཅེས།

ཞེས་དང་།

ཡུལ་དངོས་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ཡི། །

ཆོད་མས་དེ་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས། །

ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྗེས་འབྱུངས་པའི། །

རྟོག་གི་པ་རྣམས་སྒྲུབ་བར་བྱེད། །

ཅེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་དཔགས་ནས་སྒྲིབ་སྒྲུབ་པ་ཁ་ཅིག །མདོ་སེམས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཆོད་མ་
ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རང་བདེན་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་དེ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
ཁས་བླངས་ནས་དགག་སྒྲུབ་བྱས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་དཔོངས་པར་འཆད་པ་ནི་མོར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
སེམས་བྱམ་མོང་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། དེའི་རྣམ་པ་མ་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅུམ་གྱི་ངོ་བོས་
དོན་དམ་བདེན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ལ། རང་རྒྱུད་པས་ནི་སྒྲིབ་ནས་གི་དངོས་པོའི་
རྣམ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་འདི་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་(༧༠ བ)ཀྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་སྒྲིབས་
ཞུགས་སྒྲུབ་འགའ་ཡང་མ་གསལ་བའི་སྒྲིབ་ཏེ། ཆོས་འདི་དག་ཀུན་རྫོང་ཐུན་ཆོས་ཁོ་ནར་བཞག་པའི་
སྒྲིབ།

པོ་ན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པས་དེ་སྐད་གསལ་བ་ནི་རང་རྒྱུད་པས་ཆོས་འདི་དག་ཀུན་རྫོང་ཏུ་ཀུན་རྫོང་གི་ཆོད་

མས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱགས་གཉིས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་འཐད་ལྷན་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་
 ཕྱགས་སྒྲུབ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཆོད་མ་དང་གཞལ་བྱ་རང་བདེན་པ་ཡོད་དེ་ཞེས་མདོ་མེས་པ་དག་སྒྲུབ་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོད་མའི་མདོ་དང་རྣམ་འབྲེལ་ངེས་ནས་འབྱུང་བ་དེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་བཙོན་
 འགྲུལ་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་རིགས་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མེགས་པར་དགག་པར་མཛོད་པ་ཡང་ལེགས་པར་འཐད་དེ།
 ཆོད་མ་དང་གཞལ་བྱ་རང་བདེན་པ་འགོག་པའི་སྒྲུབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྲུལ་གྱིས་ཞིབ་མོ་
 རྣམ་པར་འཐག་པར་རྟོག་གཏི་ཆོག་དོན་བཅུ་དྲུག་རྒྱུ་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཐལ་འབྱུར་བས་ཀྱན་ཚོབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་ཚོབ་དུ་འར་ཀྱན་ཚོབ་ཀྱི་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཀྱན་
 ཚོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེར་སྒྲུབ་། ཀྱན་ཚོབ་དུ་ཀྱན་ཚོབ་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་འཆིང་གྲོལ་མེགས་གྱུར་
 ཡེ་མེད་དུ་སྒྲུབ་མ་ཞེ་ན། མི་སྒྲུབ་། དེ་ནི་ཇི་ལྟར་མཛོན་མཐོང་ངེས་ལེགས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒྲུབ་བྱ་དམ་པ་
 དག་གིས་མ་དབྱུད་པའི་ངོར་ཀྱན་ཚོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་ཁོ་ཤོས་གྱུར་དེར་བརྟེན་པའི་
 ཕྱིར།

འོ་ན་ཀྱན་ཚོབ་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཀྱན་ཚོབ་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་
 རིགས་མེ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། མ་གྲུབ་བཞིན་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 འཇུག་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ན་མི་བསྐྱུ་བར་གྲགས་ཤིང་མྱོང་བ་ལ་ཐ་སྙད་འཁྱུལ་ངོར་(༡)
 བ)བསྟོན་མི་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དེ་རྒྱུད་དུ། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ལྷུ་ལྷུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཕྱིར།
 ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མི་ན།
 ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད།
 ཅེས་དང་། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གྱུར།
 གང་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དེ་དང་ཡང་ཡོད་པར་སྒྲུབ་། གང་འཇིག་རྟེན་ལ་
 མེད་པར་གྲགས་པ་དེ་དང་ཡང་མེད་པར་སྒྲུབ་།
 ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱ་བ་དེའི་ཆོ་ན་གང་འཇིག་རྟེན་

ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །གང་འཇིག་
 རྟེན་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་དེ་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན་གྲོང་མི་གཉིས་ཤིག་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་དོང་བ་ན། ལྷན་མའི་ཕྱིར་ལྷ་ཁང་དུ་
 ཞུགས་ནས་རི་མོ་ལྟ་བུར་བརྒྱུ་མས་པ་དང་། དེ་ན་གཅིག་གིས་སྐྱུ་པ་ལ། ལག་ན་མཛུང་ཅེ་གསུམ་པ་ཐོགས་
 པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སྟེང་མེད་གྱི་བུ་ལོ། །ལག་ན་འཁོར་ལོ་ཐོགས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དབང་ལྷག་ཆེན་
 བོ་ལོ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་སྐྱུ་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལོག་པར་བཟུང་སྟེ། ལག་ན་མཛུང་ཅེ་གསུམ་པ་ཐོགས་པ་ནི་
 དབང་ལྷག་ཆེན་བོ་ལོ། ། ལག་ན་འཁོར་ལོ་ཐོགས་པ་ནི་སྟེང་མེད་གྱི་བུ་ལོ། །ཞེས་དེ་གཉིས་ཅོད་པ་ན། ཉི་
 འཁོར་ན་ཀུན་དུ་རྒྱ་ཞིག་འདུག་པའི་གན་དུ་དོང་སྟེ་ལྷག་འཆོལ་ནས་རང་རང་བསམ་པ་སྐྱུ་པ་དང་།
 དེས་གཅིག་(༡༡ བ)ལ་ཁྱོད་ཟེར་བ་ནི་བདེན་ནོ་ཞེས་སྐྱུ་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་སྐྱུ་ན། དེ་ལ་
 ཀུན་དུ་རྒྱ་དེས་ཇི་ལྟར་འདི་ན་དབང་ལྷག་ཆེན་བོ་འགའ་ཡང་མེད་ལ། སྟེང་མེད་གྱི་བྱ་ཡང་མེད་དེ། འདི་
 དག་ནི་ཅིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རི་མོ་གྲིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ཤེས་མོད་གྱི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་
 དབང་གིས་འདི་ནི་བདེན་ནོ། །འདི་ནི་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་སྐྱུ་པ་ལ་ཐུན་གྱི་ཆོག་གི་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་
 བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྒྱུ་མ་དོ་བའི་ཉིད་སྟོང་པར་གཞིགས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཐ་སྙད་གྱི་དབང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཡང་དག་
 པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་པར་ནི། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཡང་དག་
 མིན། །དེ་ནི་མངས་རྒྱུ་ཐེས་བསྟན་པ་ལོ། །དངོས་པོ་དོ་བའི་ཉིད་སྟོང་པ་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་དང་སྤྲིག་རྒྱ་དང་
 གཞུགས་བརྟན་དང་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
 བརྟེན་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མངས་རྒྱུ་མ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལོད་པ་དང་། མེད་པ་ཉིད་གྱི་
 སྒྲིན་དང་བྱ་བ་བསྟེན་གསུམ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པ་གསལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་འབྲུང་ངོ་།

དེས་ན་ཁོ་པོའི་ཡལ་མཆོག་ཇི་བཅུན་རམ་པ་ཆེན་པོས། གུན་ཚོ་བ་དྲུག་ཚོ་བ་གྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་གུན་
 ཚོ་བ་གྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་དེར་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ཤེས་ངོ་དེར་བསྐྱོམ་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་
 བཞག་དུ་རྒྱུག་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱི་ཡོད་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་དེ།
 ཆོད་ན་ཡོད་པའི་སྤྱོམ་མཐའ་སྤྱོམ་མཐའ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། འདི་ནི་སྤྱོམ་
 བྲལ་(༧༣ ན)འཆི་མེད་གྱི་གོ་འཕང་འདོད་པ་ལ་ཉེར་འཆོའི་བདུད་རྩི་དམ་པར་གྲུབ་པོ།

ལེགས་པར་བསམ་ན་ཁོ་པོས་ནི་འདི་ལྟར་དུ་གོ་སྒྲི། མགོན་པོ་གྲུའི་རྩ་བའི་བསྐྱེད་བཅོས་གྱིས་བདག་
 གྱུ་འགོག་པ་ན་དངོས་སྤྱོད་མངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་གཉིས་གུན་ཚོ་བ་དྲུག་ཚོ་བ་གྱི་
 ཆོས་ཙན་མོགས་གུན་ཚོ་བ་གྱི་ཆོད་མས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཞིག་འགོད་མི་དགོས་པ་དང་
 དགོས་པར་སྒྲུབ་པ་ལས་ལུགས་མེ་མོར་གྱུས་ཀྱང་། སྤྱོད་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་རྩུགས་གྱིས་རང་རྒྱུད་གྱི་
 དགག་སྤྱུབ་དེ་དགག་པ་ན། སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་གྱི་རྩུགས་འཛིན་པའི་སྤྱོད་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་དང་
 ཡོ་ཤེས་སྤྱིང་པོས་ཀྱང་སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལྟ་བའི་བཀའ་རྒྱུ་ཐོབ་པས་རྩུགས་
 འཛིན་བའི་དེའི་གྲུབ་པ་ལ་གནས་ཀྱང་། སྤྱོད་དཔོན་རྩུབ་པའི་དགག་པ་དེ་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ལ་མེད་པའི་
 དཔར་གིས་དབུ་མ་པ་དང་དངོས་སྤྱུབ་རྩྱུད་པའི་ཆོ་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀས་མཐུན་པར་ཆོད་མས་གྲུབ་
 པའི་ཆོས་ཙན་མོགས་ངེས་པར་འཛིན་དགོས་ཞེས་པའི་རྩུགས་འདི་བཏར་ནས། དེ་མི་དགོས་མོ་ཞེས་ཐལ་
 འགྱུར་བས་ཇི་སྐད་སྒྲུབ་ལྟར་འཆད་པར་བྱེད་དེ། དེའི་འཆད་ཚུལ་ནི་དགག་སྤྱུབ་གྱི་རྩྱུད་ཆོས་ཙན་མོགས་
 དབུ་མ་པ་དང་དངོས་སྤྱུབ་མཐུན་སྤྱུབ་མི་མྱིད་དེ། དབུ་མ་པས་གཞི་གཅིག་ལ་གཞན་གྲགས་གྱི་ཆོད་མས་
 བདེན་པ་འགོག་པ་དང་། དངོས་སྤྱུབ་པས་རང་རྒྱུད་གྱི་ཆོད་མས་བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་སྤྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

འོན་དགག་སྤྱུབ་གྱི་རྩྱུད་གྱི་ཆོས་ཙན་མོགས་ཇི་ལྟར་བཞག་སྤྲུལ་ན། སྤང་ལོག་དང་བདགས་ལོག་གི་
 གུན་ཚོ་བ་མ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་། (༧༣ བ)དབུ་མ་པ་སྤྱི་ལ་
 ཡང་དག་གུན་ཚོ་བ་དྲུག་བྱས་པའི་མཁས་པ་ནས་གནག་ཇིའི་བར་མ་དབུད་པའི་སྤྱོད་ལྟན་སྤྱོམ་གྱི་ཤེས་
 རོར་ཆོལ་བ་གཞན་གྲགས་གྱི་བསམ་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཙན་སྤང་ཙམ་གྱི་སྤྱུ་གུ་མོགས་འཛིན་
 པ་ལས་གུན་ཚོ་བ་གྱི་ཆོད་མས་རང་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཙན་སྤྱུ་གུ་དང་ནང་གི་མེམས་བསྐྱེད་མོགས་

འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་དེ། རྒྱུ་ཅུ་འགྲེལ་ལས།

ཇི་སྐད་དུ།

ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ན་ཚུགས་ཀྱི་ཚེས་ལ་ལོགས་པ་རང་
ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མི་འགྲུབ་པ་མ་
ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཤོས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་དཔག་གཤམ་ཏེ་ཡང་ཚེས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་བཞིང་ན། དེ་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་མི་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པོ། ཅི་སྟེ་བཞིང་ན་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་དེ་དེ་ལྟར་
ནའང་ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པས་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པོ། འདི་
ནི་གྱི་ན་སྟེ། འདི་ལྟར།

གཞུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས།

ཚེས་ཅན་སྤངས་ནས་མ་ཁས་པ་དང་།

བྱད་མེད་བྱིས་པའི་བར་དག་ལ།

གསལ་པར་གྱུར་པའི་དངོས་རྒྱམས་ལ།

སྤྱོད་དང་བསྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་འདི།

མ་ལུས་ཡང་དག་འཇུག་པར་འགྱུར།

དེ་ལྟར་མིན་ན་གཞི་མ་གྲུབ།

ལ་ལོགས་ལ་ནི་ཇི་སྐད་གདག་

བདག་ནི་སྤང་བའི་རང་ཅན་གྱི།

དངོས་པོ་དགག་པར་མི་བྱེད་དེ།

དེ་ལྟར་སྤང་སྤྱོད་པ་དང་།

འགྲུབ་བྱ་བཞག་པ་འཇུགས་པ་མེད།

རྗེས་སུ་དཔོག་པ་དང་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་སྙན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་

དེ་ཙམ་དེ་ལ་བརྟེན་(༧༣ བ)ནས་ནི།

ཆོས་ཙན་ཆོས་ལ་མེད་པས་པར་རྟོག།

དེ་ཆོ་རྒྱལ་ལུ་དཔག་པ་འབྱུང་།།

གང་གི་ཆོ་ན་གཞན་ན་མིན།།

དེ་པས་རིགས་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས།།

དེ་སྐད་སྐྱེ་ལ་ལུ་ཞིག་འཕོག།

རྒྱལ་ལུ་དཔག་པ་དང་རྒྱལ་ལུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྐད་ནི་ཆོ་ལ་བ་དང་ཕྱིར་ཆོ་ལ་བ་
དག་གི་སྒོ་ལ་སྐྱེད་པའི་ཆ་ཆོས་ཙན་དང་ཆོས་དང་དཔེ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འབྱུང་གི།
ཆོས་ཙན་དང་ཆོས་ལ་མེད་པས་བཀའ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ལུ་དཔག་པ་འབྱུང་བ་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལུགས་ཐ་དད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་གང་ལ་
ཡང་སྒོ་མཚུངས་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོས་ཙན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་གང་ན་
ཆོག་པ་ལ་མེད་པས་དེ་ལྟ་བུ་ལོ་ནས་ཡང་དག་པར་ན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་མེད་པས་བྱེད་
པར་ཁས་སྐྱེད་པར་བྱའོ། དེ་ལྟ་བུ་ན་རིགས་པར་སྐྱེ་བ་དང་དེ་སྐད་རྒྱལ་ལུ་དཔག་པར་འབྱུང་
བར་བྱེད་ན་ལུ་ཞིག་འཕོག་པར་འགྱུར། འདི་ནི་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་གང་ན་ལ་མེད་
པས་འདིར་ནི་རྒྱལ་ལུ་བསྐྱེད་དོ།

ཞེས་འབྱུང་ངོ་། འདི་ན་རང་རྒྱུད་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་ཕྱི་མ་དག་ཕྱོགས་དང་དཔེ་ཆོས་མེད་པས་ཆོ་ལ་
བ་གཉིས་མཐུན་གྲུབ་མི་འབྱུང་བས་ཆོ་ལ་བ་གཉིས་ཀྱི་མ་དབྱེད་པའི་ཞེས་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་ལྷན་མེད་པས་
ལྟ་བུ་ཅོད་ངོར་འཛིན་ཞེས་དང་། ཐམས་འགྲུར་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དང་དེ་ཆོས་ཆོ་ལ་བ་
གཉིས་མཐུན་གྲུབ་མི་ཕྱིད་པས་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱིས་བཟོད་པའི་ཕྱོགས་དང་། དཔེ་ཆོས་མེད་པས་ཅོད་ངོར་
ཆོ་ལ་བ་དང་མཐུན་པར་ཆོ་ལ་བ་གཉིས་པས་ཀྱང་རྒྱལ་ལུ་བཟོད་དུ་བྱེད་ཅེས་བཟོད་པ་ནི་ཆོག་གི་འདོན་ཚུལ་ཐ་
དད་པ་མ་གཏོགས་ཐུགས་རྩེ་གང་དང་མཚམས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་མོ།

དེ་པས་ན་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་བ་བྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་(༧༤ བ)ཐམས་རང་གི་སྒོ་བ་དཔོན་

དག་དགོངས་པ་མི་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ནས་
ཐེམས་ཅན་མཐའ་དག་དེ་ཁོ་ནར་གཞུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
ཀའར་སྒྲོམ་རྒྱུ་ཟུང་ཟུང་མི་མཐུན་པ་ནི་སྒྲན་པ་མཁས་པས་ནད་སྒྲ་ཆོག་གིས་མནར་པའི་ནད་པ་ལ་མངར་
སྒྱུར་གྱི་སྒྲན་པ་དང་པ་བྱིན་ནས་ནད་ཐེམ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་དངོས་འཛིན་སྒྲ་ཆོག་གས་ཅན་ལ་ཆོས་སྒྲོན་ཆུ་
བ་དང་པས་དངོས་འཛིན་སྒྲ་ཆོག་གས་དྲུངས་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་ཆོས་སྒྲོན་པའི་རྒྱམ་གྲངས་མཐའ་ལས་པའི་
ཆུ་དེས་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མི་མཐུན་པར་ལུ་ཞིག་དོགས། དེས་ན་རྒྱུགས་བཅུ་དུས་གསུམ་
གྱི་སངས་རྒྱུ་བྱང་ཐེམས་དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྒྱོད་སྒྱུར་མ་སྒྲེ། འཕགས་པའི་ཆོག་གས་ཐམས་ཅད་
ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོམ་གྲལ་ཟུང་མེར་དགོངས་པ་གཅིག་ཅིང་། དེ་སྒྲན་པར་བྱེད་པའི་བཞེད་མེད་བཞེད་པའི་
གསུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབྱངས་གཅིག་མཁྱིན་གཅིག་པའོ་ཞེས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་སྒྲོབ་པ་
འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་གྲུང་པས་བཀའ་སྒྲུལ་པ་ཉིད་ལྟར་ལེགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྩེ་བཅུ་འཇམ་པའི་དཔལ་དངོས་སུ་བསྒྲེན་པའི་རྩིང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བཞེད་པའི་དབུ་མའི་
སྒྲོལ་དེར་ཐལ་རང་གི་འདོད་པ་གྲུམ་ཆུ་ལ་འཆད་པ་ན། དེའི་སྤུལ་གྱི་སྒྲ་པོ་མཁས་གྲུབ་པའི་ཡི་གེའི་དག་
དོན་འདིར་བཀོད་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཅན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་པའི་ཆོད་
མ་ཐ་སྟངས་དུ་འདྲ་མེད་པ་དེའི་ཆ་ནས་ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་མཐུན་གྲུབ་མི་སྲིད་ཀྱང་། ཕྱིར་
ཆོས་ཅན་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆོད་མས་གྲུབ་ཅིང་། ཆོས་ཅན་དང་རྒྱུགས་ཆོས་སོགས་(༡༧
བ)ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་ལུགས་ལ་འདྲ་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་ཁས་དྲུངས་ལ་འཁྲིས་ནས་བཀོད་པའི་གཏན་ཆོག་གས་ནི་
གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྩེས་དཔལ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ཅོམ་གྱིས་གཞན་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒྲིད་པར་བྱེད་
ལ། རང་རྒྱུད་པས་ནི་ཡུལ་གྱི་རྩོད་ལུགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འཇུག་
པའི་རྟེན་དོན་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྟངས་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟངས་དུ་སྤར་
ཆོལ་གང་ལ་དཔལ་འདོད་ཞུགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སུ་བཀོད་པ་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་སྒྲུང་ལ།

ཡང་དེ་སྤུལ་གྱི་རྩེ་བཅུ་ལ་བཟང་གི་ཡི་གེའི་དག་དོན་བཀོད་པ་ནི་རྟོགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་

བདག་པ་དོན་བཅུ་ཉེ་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀར་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་
ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་དང་། རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་གྱི་བདག་པ་དོན་བཅུ་ཉེ་ཚོས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མེད་
ཀྱང་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་ཐ་སྐྱར་པའི་ཚད་མས་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀར་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་སེ་ཞེས་འཆད་པར་སྒྲུབ་རྟེན་།

སྒྲུབ་ཆེད་དེ་གཉིས་ཀྱང་མཐུན་པར་དཔལ་ཡོད་ཁ་པའི་དགོངས་པ་ལྟོན་པའི་བསྐྱར་འཛིན་དུ་གྲུབ་ཆོད་།
དེ་ལྟར་ནའང་ཐལ་རང་གི་དོན་དེ་ལྟར་འཆད་ན། ཐལ་རང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དག་ལུགས་དེ་ལྟར་
བཞེད་པ་སྒྲུབ་ལམ་ཅམ་དུ་འདར་མི་བསམ་པ་ཞིག་དེ་བས་བཞེད་དོ་ཞེས་སྒྲོ་བདག་པ་ནས་ཆོད་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དག་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀར་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་
རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་(༧༥ ན)ཚད་མས་གྲུབ་པར་མི་བཞེད་དེ། དོན་དམ་འཇལ་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མས་དེ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། ཐ་
སྐྱར་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་གྲུབ་ན་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་དོན་དམ་བདེན་པར་སོང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཐུབ་བྱེད་རང་གིས་ཁས་སྒྲུབ་སྟེ། འདོད་མི་ལྷན། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བས་རྟགས་ཚོས་དོན་
གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་དབང་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ཆོབ་པའི་དངོས་ཆས་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོར་བདག་ཉིད་
མི་འདོད་བཞིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀྱན་ཆོབ་དེ་དག་ཐ་སྐྱར་པའི་ཚད་མས་དོན་བྱེད་པར་
གྲུབ་པར་སྒྲུབ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་མ་ཟད། ཀྱན་ཆོབ་དུ་འདར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ།

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །

ཀྱན་ཆོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་སྒྲུབ་སྟེ། །

འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །

འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་རང་དབང་དུ་གནས་ནས་རང་གི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཞིག་སྤྲོ་བ་དེ་ལྟར་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཆོབ་མ་ཡིན་ནོ།

འོན་ཅི་ཞེ་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ངོ་ཁོ་ནར་བཞུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཇེས་སུ་བཞུང་བ་ནི་དེ་བཟོག་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས།

འཇིག་རྟེན་ནི་ར་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུང་གི། ར་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་ཚུང་དེ། གང་འཇིག་
(༢༥ བ)རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། གང་འཇིག་རྟེན་མེད་
པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ།

ཞེས་འཕྲུང་བའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་དངོས་སྤྱོད་དག་འཇིག་རྟེན་ཀྱང་ཆོབ་པའི་དངོས་ཚོས་ཐ་
སྐད་པའི་ཚད་མས་མཐུན་སྐད་དུ་གྲུབ་པ་ཡི་ཁས་ལེན་མི་སྲིད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་ཀྱང་ཆོབ་
པའི་ངོ་བོ་རང་ལུགས་ལ་ཡོད་པར་གཏན་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་བཞག་ན་དངོས་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཞིག། །དེས་ན་སྟོན་པས་རང་ལུགས་ལ་
འཇིག་རྟེན་ཀྱང་ཆོབ་པའི་དངོས་པོ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཐ་སྐད་རིགས་ཤེས་དང་། འཕགས་པའི་མེ་མོ་རང་
རིག་གི་ཡེ་ཤེས་གང་གིས་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་འགོག་པར་གསུངས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྤྲུག་ནས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་ཚུང་བ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཁོ་བོས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དེའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་
བར་རྟོགས་ནས་དེ་ལྟར་བཞུང་བ་ཡིན་གྱི། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དེའི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་
པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མོས་ཏེ། ཡོད་མེད་མོགས་ཀྱི་ཐ་སྐད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་དོར་བྱེད་པ་ན་ཁོ་བོས་ཀྱང་དེ་
དོར་ཇེས་སུ་ཞུང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཀྱང་ཆོབ་པའི་དངོས་ཚོས་འདི་དག་
ཀྱང་ཆོབ་ཏུ་འདྲ་ཀྱང་ཆོབ་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཚད་མས་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་གྲུབ་པར་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཀྱང་ཆོབ་ཏུ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་ཐུང་པོ་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

ཇི་སྐད་དུ།

ཇི་ལྟར་ཐུང་པོ་སྤངས་ནས་ཞིར་ཁུགས་པ།

དགྲ་བཅོམ་རྒྱལ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་དེ་ལྟར། །

འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདི། །

འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་(༧༤ བ་)མི་སྒྲི། །

ཇི་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟར་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་
 ལྷགས་པ་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫོབ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་
 འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ན་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པའི་སྤྱད་པོ་ལ་སྟོགས་
 པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ལ་བཞུགས་ནས་ཀྱང་ཁོ་པོ་མི་སྒྲི་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་
 གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་གིས་ཀྱང་རྫོབ་ཁས་སྤངས་ཀྱི་རང་དབང་དུ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་ལུགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཀྱང་རྫོབ་པའི་དངོས་ཚོས་ཐ་སྙད་ཚད་
 མས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་སྟོགས་མི་འཇོག་ཀྱང་། དེའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ན་འཇིག་རྟེན་པ་གང་གི་
 གཞན་གྲགས་ཁོ་ན་ལྟར་རྫོང་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལས་ཁྱེད་དངོས་སྤྱོད་པས་ཀྱང་རྫོབ་པའི་དངོས་ཚོས་དཔྱད་པ་
 དང་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་རང་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་འཇོག་པ་ལྟར་བྱེད་ན་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྲགས་དང་མི་
 མཐུན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་རྫོབ་དུ་འདར་མ་གྲུབ་པ་མང་པོ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་
 བྱ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་དངོས་སྤྱོད་པ་ཁྱེད་དང་དེ་ལྟར་མི་སྒྲི་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་རྫོང་པར་བྱིས་ལ། དེ་ལྟར་
 བརྩད་པ་ན་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱང་དོར་གྱི་འབྲས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་དུ་བདག་ཐལ་
 འགྱུར་བའང་འཇུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས། ཇི་སྟངས་དུ། ཁས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
 གང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བཞུགས་ནས་སེལ་བ་ན་བསལ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་བཞུགས་
 ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་(༧༥
 བ་)འདི་ནི་དགག་པར་བྱིས། ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་རྫོང་བྱིས་དང་། ཁྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་
 གིས་བརྟེན་པར་བྱ། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱང་རྫོབ་བསྟོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འིན་ཏུ་ཚོགས་ཆེ་བར་
 གཞན་པར་འགྱུར་གྱི། ཁྱོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱང་རྫོབ་སོལ་ཅིག །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་

གཞོན་པར་མི་འགྱུར་ན་ངས་ཁྱོད་ལ་སྤོང་གདཔ་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 སྤྱིར་བཏང་སྒྲིམས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཅོད་གྱིས་དང་། དེ་ལ་གལ་ཏེ་
 ཁྱོད་རྒྱལ་ན་ནི་དེའི་སྤྱི་འདི་ཁོ་ཤོ་ཅག་གྲང་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་ཁྱོད་
 འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཐམ་པར་བྱས་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བདག་བརྟེན་
 པར་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་པས་དངོས་སྤྱི་བ་དང་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་
 ཡོད་པར་སྒྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ།

དངོས་པོ་གཟུགས་བརྒྱན་དང་འདྲ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་
 ཅིང་། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་གྲང་མེད་པ། མངོན་སུམ་དང་རྟེན་སྤྱི་དཔག་པ་འད་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདིར་
 མངོན་སུམ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། གང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཁྱོད་པར་སྟོབ་དཔོན་འདིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བསྟོས་པའི་
 རིགས་ཤེས་དང་ཐ་སྙད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་
 གྲུབ་དུ་ཡོང་བར་འགར་ཡང་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

ཐངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱིས་ནི། འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བཤད་ནོ། །

ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། འོན་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་(༧༧ བ)ཉིད་འཚོལ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་དག་
 ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལོག་རྟོག་ཐལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་
 པའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་འཇིག་རྟེན་པས་གྲུབ་པ་ལྟར་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པས་
 གྲང་ལས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲམ་ན། འདི་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་སྟོན་ཉིད་ནས་འབྱུང་བར་མཐུན་ནས་
 མ་འོངས་ལུང་བཤད་ནི་ཚུལ་དུ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ལན་མཛོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་འཚོལ་བའི་སྐབས་
 སུ་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དགག་སྐྱེད་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་མ་འདས་གང་གི་འད་ཚད་མ་རང་རྒྱུད་པ་འམ་རང་དབང་གིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རང་གཞན་གྱི་ཚོལ་

བའི་བསམ་པ་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པའི་བརྟོས་འབྱུང་ཙམ་གྱིས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་པ་བསམ་ལ་
ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཁོང་དུ་རྟེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས།

ཇི་སྐད་དུ།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི།

འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས།

ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།

སྟུན་པོ་ཚད་མར་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ།

རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གཞོད་པ་མེད།

ཅས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་པར་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འཆོལ་བ་ན་དེའི་རྟེན་དུ་
གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཚོའི་པའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་
བཟུང་དགོས་ཞེ་ཞེས་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་
པའི་དོན་མ་དགོངས་ནས་སྤྱོད་པར་ཟད་དེ། དེས་དེ་ཉིད་འཆོལ་བའི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་འཆོལ་བའི་རྟེན་
(༡༧ བ)གྱི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཚོའི་པའི་རྟགས་ཆོས་ཞེས་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་
ཏེ། རིགས་ཤེས་ཚད་མས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཚོའི་པའི་རྟགས་ཆོས་ཞེས་ཐ་སྟངས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་ཐ་སྟངས་
ཚད་གྲུབ་དུ་མི་རྟོག་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་ལྟར་རྟོག་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཁྱེད་
ཅག་ཕྱིན་ལོག་དུ་འདོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔྱད་ན།

དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུ་རོལ་དུ།

གནས་རྟེན་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།

ཐ་སྟངས་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་མི་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་ཁྱེད་ཅག་རྒྱུན་མཉམ་སྤྱད་པའི་ཐམས་པུན་པོའི་རོ་ཁུང་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་
ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་འདི་པས་དེ་ཉིད་འཚོལ་བའི་རིགས་པར་སྤྱོད་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་ཉིད་དང་། དེ་
ལྟར་འཚོལ་བའི་རྟགས་ཚེས་སོགས་ཐ་སྐད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལྟ་ཞོག། །སྐབས་དེར་འཇིག་རྟེན་རྒྱུན་ཆོལ་
ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཚོལ་བ་ལ་བསྐྱོས་ཏེ་དེ་ཉིད་དཔྱད་པའི་རིགས་ཚུལ་གྱིས་ཐ་སྐད་དུ་དགག་པར་བྱས་
ཀྱང་དོན་དམ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གང་ཡང་མ་བྱས་པས། དེའི་ཚད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ།

སྤྱོད་དཔོན་རྒྱ་པས་དབྱ་མ་ཞེས་རབ་འཇུག་པ་ལས།

དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་དགག་འབར་ཞིག།

དེའི་ལ་དགག་སྒྲུབ་གང་ཡང་མེད།།

དེ་ལྟ་བུ་ནི་གོམས་བྱས་ན།།

ཕུན་ཕུམ་ཚོགས་པ་འཛོལ་བར་འགྱུར།།

ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་དཔོན་འདིས་འཇིག་རྟེན་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རང་ལ་གྲགས་པའི་
མཛོན་རྩེས་ཀྱི་ཚད་མ་སྤྱོད་པའི་དེ་ལྟའི་ཚད་མ་སོགས་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་པ་ཅིམ་དུ་རྩེས་བཞིན་དུ་བྱས་
ནས་དེ་ཉིད་འཚོལ་བའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་(༡༥ ན)རྟེན་དུ་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་འཚོལ་སྐབས་དེར་འཇིག་རྟེན་
རྒྱུན་ཆོལ་གྱི་རྟགས་ཚེས་སོགས་ཐ་སྐད་ཚད་མས་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་ཚོལ་མཐུན་སྤྱོད་དུ་བསྒྲུབས་ན་དེ་ལྟར་གྲུབ་
པའི་རྟགས་ཚེས་དོན་གསུམ་འགོད་པ་མ་ཡིན་ཅེས་པའི་ཚེས་ཚུལ་འདི་ནི་དབྱ་མ་པ་གཞན་ལ་མེད་པའི་
ཐལ་འགྱུར་བར་འཇོག་ཚེས་འགྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་སྟེ། དེར་མཛོན་ཕུམ་ལ་སོགས་འགལ་ཅེ་ན།

མ་ཡིན་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བའི།།

དེ་ནི་བདག་གིས་ལགས་པ་མེད།།

ཐ་སྐད་ཅིམ་ཞིག་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།།

དམ་བཅའ་གཏན་ཚིགས་ཉིད་མ་ཡིན།།

ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་པོད་གངས་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་རྟོག་གོ་ཐོ་བར།

ཚད་མ་མེད་ཀྱང་ཁས་སྒྲུབ་དང་། །འཕགས་ཕྱིར་རང་གཞན་ལོག་རྟོག་སེལ། །ལོག་རྟོག་ལོག་པ་ཙམ་ཞིག་
ལ། །དེ་ཉིད་ངེས་ཞེས་ཐ་སྐྱད་བྱས། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཞེན་དོན་ཀྱང་འདི་ཙམ་ལ་བསྟེན་ས་
ནས་སྟོན་ས་གྲགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་སྟན་འབྱེན་གྱི་ཚད་མ་འི་རྣམ་གཞག་ལ་དགག་
པ་མང་དུ་བྱས་པའང་སྟོན་བཙས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་རང་བདེན་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་པ་
དབུ་མ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར་འཁོག་པར་རིགས་ཀྱང་དབུ་མ་པའི་དེ་ཉིད་འཚོལ་བ་ན། དབུ་མ་པས་ལུགས་
དེའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དེ་གཞན་ལ་གྲགས་སུ་བྱས་ནས་རང་གི་ཐལ་བ་དང་སྒྲུབ་པའི་དག་དེ་ལྟར་ཡི་
འཁོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཞིན་ན་ནི་ཉ་ཙང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཁྱད་པར་ཚིག་གསལ་དུ་སྒྲུབ་མེད་པ་དེ་ཚད་མ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ལས་རྟོགས་ཞེས་ཁོང་ནས་
དོགས་པ་བསྐྱངས་ཏེ་བཅད་པ་ན། ལན་ནི་ཇི་སྐད་དུ་བཞིན་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཁོ་ལོ་ཙག་ལ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི། (༢༤ བ)དེ་ཚད་མ་ལས་སྟེས་པ་འམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྟེ་བ་
ཞིག་དུ་འགྱུར་ན་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་མ་ངེས་པ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལ་བཟོས་ཤིང་།
དེའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་གང་གི་ཚོ་རེ་ཞིག་ཁོ་ལོ་ཙག་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་
ཚོ་ནི་དེ་དང་འགལ་བ་ངེས་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། འབྲེལ་པ་ཙན་གཞན་ལ་མ་བཟོས་པའི་ཕྱིར་པོང་
བུའི་རྩ་རིང་པོ་དང་བྱང་དུ་ཉིད་བཞེན་ནོ། །གང་གི་ཚོ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མེད་པ་དེའི་ཚོ་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་དག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅེས་འབྲུང་ལ། འོ་ན་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ལུགས་
ལ་རྣམ་པར་མི་གཞག་ན་བདག་སྟེ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་དམིགས་ཞེས་དོགས་པ་ལ།

ཇི་སྐད་དུ།

ངེས་པར་གྱུར་པའི་དག་འདི་ནི་རང་ལ་གྲུབ་པའི་འཐད་པའི་སྟོ་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡོད་
ཀྱི། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་རིགས་པ་མི་མངའ་འམ་ཞེ་
ན། །ཡོད་པ་འམ་མེད་པ་འདི་སྟེ་སྒྲུབ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་ཙང་མི་གསུང་བ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་འཐད་པ་དང་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་མངའ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་
ལ་སྟོན་པ་མངའ་བར་ག་ལ་འགྱུར།

ཞེས་སོ། ཁོ་ན་འཕགས་པས་དེ་ཉིད་འཛོལ་པའི་སྐབས་འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚེས་ལ་ཐ་སྙད་ཚད་
གྲུབ་ཀྱི་རིགས་པས་ནི་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པར་མི་མཛད་ན་དེ་ཐབས་ཅི་ཞིག་གིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
མཛད་ཅེ་ན། འཕགས་པས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་འཐད་པ་མ་གསུངས་
ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གྲགས་པ་ཇི་ལྟར་བཟོད་པ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་དེ་
ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མཛད་དོ་ཞེས།

ཇི་སྐད་དུ།

གལ་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་འཐད་པ་གསུང་(༡༧ ན)པར་མི་མཛད་ན། ད་ནི་ཅི་ཞིག་
གིས་འཇིག་རྟེན་པས་དོན་དམ་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མཛད་ཅེ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཐད་པ་མི་གསུང་གི། ཁོ་ན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་རབ་དུ་གྲགས་པའི་
འཐད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐུར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
འཇིག་རྟེན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མཛད་དོ།

ཞེས་སོགས་ཚིག་གསལ་དུ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་ཚེས་རིགས་ཤེས་དང་ཐ་སྙད་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པར་དེ་ལྟར་དངོས་སྤྱད་པས་རང་ལུགས་ལ་རྣམ་
གཞག་གྱུ་ཆེར་བྱས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་འབྱམས་སྤྱུ་བ་གད་པ་དེ་དཔལ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དཔོན་སྟོབ་
རྩེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་ཐུགས་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་དེ་སྐོར་གྱི་འགྲེལ་ཚིག་དེ་དཔལ་ལྷན་
ལྷ་པའི་གསུང་མིན་ཞོ་ཞེས་ཇི་དཔང་པོ་ཆེས་ཐུན་གྱི་ཚིག་ལ་མི་ཉན་པ་ལྟར་འགྲེལ་ཚིག་དེའི་དོན་གྱི་སྒྲུར་
ཕག་སྒྲུར་ལ་གཏོང་བ་གང་ཡིན་ཅེས་བསམ་དགོས་པར་སྒྲུང་དོ།

རྒྱུད་པར་རང་རྒྱུད་པས་ཚེས་ཅན་ལ་སོགས་པས་ཚེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ། ལུལ་གྱི་རྫོད་ལུགས་
ནས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་དེ་ལྟར་མ་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མས་རྫོད་པའི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཅེས་
སྤྱད་པ་དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོལ་ཆེན་དང་པོར་འབྱེད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ནི་དེ་
ལྟར་མི་ལམ་དུ་ཡང་མི་གསུང་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་སོ་ཞེས་གཞི་མེད་ཀྱི་སྒྲུར་འདེབས་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ལ་སྒྲུར་པ་འདེབས་པ་ཡང་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཐུར་འཇིག་རྟེན་

ཀུན་ཚེས་ཀྱི་དངོས་ཚོས་རང་མཚན་དུ་ཡོད་ན།

རྟོག་གི་འབར་བར། ཀུན་ཚེས་བདག་པའི་(༩༩ བ)དངོས་པོ་ཙམ་དུ་ནི་ཡོད་དེ།

བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཇི་སྐད་དུ།

མིན་གསུམ་བདག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ།

དངོས་པོའི་ངོ་བོར་ཡོད་མ་ཡིན།

བདག་པ་ལ་དངོས་པོ་དངོས་ཉིད་དུ།

རན་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་པར་བྱེད།

ཅེས་འབྲུང་བ་འདི་ཇི་ལྟར་འཆད་པར་བྱེད། དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་གྲུབ་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་དངོས་པོ་ཡུལ་གྱི་རང་ངོ་ནས་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར། དགོས་ན་དེར་ཇི་སྐད་དུ།

སྐྱེ་མཉམས་འདུས་བྱས་ཉིད་ཀྱིས་ན།

མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ཉིད་མི་རིགས།

འདུས་བྱས་ཡིན་ཐུང་རྟོགས་བྱའི་ཐུང་།

དེ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་མཉམས་དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ཐུང་པོ་ལ་མཉམས་པའི་མཚན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མི་རིགས་དེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཐུང་དང་། རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐུང་སྐྱེ་བ་ལ་མཉམས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་པའི་མཚན་གཞི་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་བསམ་མོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེར་གང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་དེ་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཐུང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་མཉམས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ།

དངོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཐུང་།

ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ཉིད་མི་འདོད།

ཅེས་པ་ལྟར་ལ། དེར་མ་ཟད་རང་སྤྱོད་པ་མ་རང་མཆོག་དུ་སྒྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་རང་སྤྱོད་པ་ལ་
ནང་པ་གཤམ་པ་ལྟར་པ་མ་དེ་སྤྱོད་ཁས་ལེན་ཞེས་ཅེས་པ་དེར།

དེ་ཕྱིར་གཏུག་ཆོག་ལ་སྤྱི་མ་གྲུབ།

དོན་འགུལ་ཉིད་དུ་འདྲ་གྱུར་པ་ཡིན། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་དེས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་(༡༠༠ ཀ)ཉིད་དུ་ཐུར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཕྱིར་
པ་རོལ་པོ་དག་གི་གཏན་ཚིགས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལྟར་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་དོན་དབྱེ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ།
ཚིགས་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལྟར་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་དེ་ལྟར་འགལ་པར་འགྲུར་བ་པར་ཡིན་ཏེ།
མ་ལ་མེགས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོ།།

དེས་ན་དོན་པོ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན། ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣ་པའི་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ཁུགས་
གྱིས་རང་རྒྱུད་པས་གྲུབ་པར་བཤོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ཡང་ཤུགས་པར་སྤངས་པའི་ཆུང་། དེས།

མ་ནི་མ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས།

ཕྱ་བ་ཉིད་དུ་མཆོག་མི་རིགས།

ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏུང་།

མེ་ཉིད་གྱིས་ནི་མི་རིགས་བཞིན།

ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་འཕོག་སྟེ། མཁའ་མཛོན་ཉིད་ནི་མ་ཉིད་ཀྱི་སྣ་བ་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་མི་
 རིགས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཤེས་སྟེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟེ། དཔེར་ན་མཁའ་མཛོན་ཉིད་མ་ཉིད་ཀྱི་མཛོན་ཉིད་
 ཀྱིས་སྣ་བ་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་དང་། མཛོན་ཉིད་མཛོན་གཞི་ལས་ཐ་དང་དུ་
 འདོད་ཀྱང་དེར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས། དེར།

གྲུང་གི་མཚན་ཉིད་གྲུང་ཉིད་ཀྱིས།

མོག་དང་ལྷོག་ལས་མོག་མེ་འདོད།

ཁུད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོལ་བདག་ལ་ཕྱིར།

དཔེར་ན་བོད་བྱུང་མཚན་ཉིད་བཞིན།

ཞེས་བཀག་ནས་དངོས་པོ་རང་མཚན་དུ་མ་འཇུག་པར་ཚད་མས་རྟེན་པའི་རྟེན་དོན་ཡོད་པ་
བཀག་པའི་མདོར་བསྟན་སྟེ། དེར།

གཅིག་ན་ངེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཡིན།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་མི་མཚན་གྱིར།

གཞན་ན་ངེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཡིན།

གཞན་གྱིས་གཞན་ཉིད་མི་མཚན་གྱིར།

ཞེས་འབྲུང་དོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་ཞེས་རབ་སྒྲོན་(200 བ)མར་ཡང་།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི།

རྒྱུ་ལ་སྟེན་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྟེན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་ལ་སྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །རང་
བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དོ། །རྒྱུ་ལ་སྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་སྟེན་པ་ལ་ལོ། །
སྟེན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་ནི་ཚོགས་དང་དབང་སྒྲིག་སྟེན་པ་གཞན་བསྟེན། ཡོད་པ་མིན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
དགག་པ་ལོ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དེ་དག་སྟེན་པ་རྒྱུ་ལ་ཞེས་ཀྱང་རྟོག་པའི་མིག་གི་དངོས་པོ་ལ་
དེའི་རང་བཞིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་རང་གི་དོ་བོས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ཅིང་།
གཞན་གྱི་རྒྱུ་སྟེན་པ་ལ་སྟེན་པ་སྟེན་པ་ལ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་ཅེས་འདི་ཙམ་དུ་གསལ་ཞིང་གོ་བ་དེ་གི་
མཉན་ན་བཟུང་སྟེ་པའི་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལྟ་བུ་པོར་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་ལེགས་ལ་ཅི་ལྟར་
བཅོལ་ཀྱང་མི་རྟེན་པའི་རྒྱུ་རྟོག་དངོས་པོ་རང་མཚན་ལུ་ལྟེན་པའི་རྒྱུ་ལ་སྟེན་པ་ཞིག་བཞེད་པ་
ཡིན་ཞེས་ཆེར་དལ་བ་བྱེད་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཅི་ཞིག་ལ་རེ་བ་ཡོད། ལྟར་པར་རང་རྒྱུད་པའི་སྟེན་པ་དོན་
ཆེན་པོ་ཞི་བ་འཚོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་སྒྲིབས་འདིར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ལྟ་བུ་
བྱེད་དུ་གྱུར་བ་བཀག་ནས། དེས་ལྟར་བྱུང་གི་རང་མཚན་དང་རྒྱུ་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་
ལེགས་ལ་ཞིགས་པར་བསྟན་པ་བཞེད་ནས།

རྒྱུ་ཅུ་འབྲེལ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟེན་པ་

འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་གིས་སྒྲོམ་སྒྲེས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱི། དོན་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་དོན་
 ཅི་ཡང་མེད་དེ། དོན་བྱ་བར་རྒྱལ་པ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཡུལ་མིན་(༡༠༡ བ)པའི་ཕྱིར།
 གཞན་དྲུག་

དོན་བྱེད་རྒྱལ་པ་མ་ཡིན་ལ།

དོན་གཉིས་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།

མ་མེད་གཞུགས་བཟང་མི་བཟང་ཞེས།

འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཅི་ཡན།

དེ་བས་ན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་རྒྱལ་པ་ལ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སྒྲུབ་ཀྱི།
 དངོས་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གང་ཟག་དང་ཚེས་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་ཞོགས་པར་སྒྲོན་ཅིང་།
 དེ་ལས་བསྐྱེད་པར་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ནི་དགག་པར་བྱེད་དེ། སྒྲེས་བུའི་དོན་ཞེས་བཞེད་པ་འབྲས་
 བྱ་འབྲུང་བ་ནི་འདི་ཉིད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡང་མེད་དགག་པ་ཡང་
 མེད་དེ། བཟང་སྒྲོམས་མུ་བྱ་བ་ཉིད་དྲུག་མཁས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
 བདག་མེད་པ་ལ་ཞོགས་པར་མ་བསྐྱེད་ཏེ་སྒྲུབ་དུ་མ་མེམས་ཤིག། ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲོ་
 བ་བཞེད་པར་འདོད་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དེ། བཞེད་པར་འདོད་པ་ནི་དོན་
 བྱེད་རྒྱལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་དོན་བྱེད་རྒྱལ་པ་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཉིད་དྲུ་
 དེས་སོ། ། གཞན་དྲུག་རིམ་དང་ཅིག་ཤིས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་
 སྐྱད་ཅིག་པའམ་སྐྱད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དུ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དེ། བཅ་
 མཁའི་མེ་རྟོག་ལ་ཞོགས་པ་ལྟར་བསྐྱེམ་མི་དགོས་པར་གྲུབ་པོ།

ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་པ་འདར་པ་གཞན་གྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་ཀུན་མཁོ་བ་དྲུ་ཀུན་མཁོ་བ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བདེན་དུ་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་ཆེར་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིམ་པ་ཆོག་གོ། །མདོར་ན་
 གལ་པོ་ཆེ་ལ་ཡང་ཡང་སྒྲོར་བའི་དཔེས་ཐལ་འགྱུར་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་བྱིས་འཕགས་གང་གིས་

ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དངོས་ཚེས་ལ་འདི་ལྟར་དམ་(༡༠༡ བ)བཅའ་དང་། གཏན་ཚིགས་འགོད་པར་བྱ་མེད་
པས། ལུགས་འདི་ལ་ཚུགས་གང་ཡང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་གཞན་དག་གིས། ཁྱོད་ནི་གང་ཡང་དམ་མི་
འཆར་བའི་ཁྱིམ། དམ་བཅའ་མེད་པ་བཟོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ནན་གྱིས་བགྲིས་ནས་དེ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་དམ་
བཅའ་མོང་འོ་ཞེས་སྟངས་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཆེས་མང་དུ་བྱུང་མོད། ཁོ་པོ་ཅག་དངོས་ཚེས་ཀྱི་གཞི་འགར་
ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཁྱིམ་དེ་དག་སྒྲིལ་གི་བཟོད་པར་བྱ་བ་དོན་མེད་ཀྱང་།
གཞན་དག་གི་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲིལ་བས་ལ་བའི་ཆེད་དུ་གཞན་པོར་སུན་འབྲིན་བཟོད་པའི་སྟངས་དུ་སྒྲིལ་
གི་བཟོད་འདོད་ཀྱིས་ཆོད་པར་བྱེད་ཀྱི། དེའི་ཚེ་འདྲ་ཁོ་པོས་གང་དུ་འདར་དམ་མི་འཆར་བ་ཉིད་ཀྱི་འོ་ཞེས་
བསམས་པ་སྟེ་ཡིད་ལ་རྒྱ་བ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཁྱིམ། དམ་བཅའ་མེད་པ་དམ་བཅའ་བཟོད་པར་ཅི་ལྟར་
ཐལ།

འོ་ན་ཁྱོད་ཅག་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་རང་ལུགས་འཛིན་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་གཞན་སུན་འབྲིན་པའི་ཐལ་འགྱུར་མི་
འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་བཟོད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཁྱིམ། དེ་བཟོད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡོད་ན་ཐལ་འགྱུར་
དེའི་བློས་ཚུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བཟོད་འདོད་ཀྱི་སྒྲིལ་བར་མཚུངས་ལ། དེ་སྒྲིལ་ན་ཐལ་འགྱུར་དེའི་
བློས་ཚུགས་ཞིག་སྒྲིལ་གི་དམ་མི་བཅའ་ཀ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་
ཐལ་བའི་ཆེད་དུ་བཟོད་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དམ་བཅའ་བ་མེད་ན་ཅི་སྟོབས་
ཁྱིམ། དཔེར་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་བཟོད་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་རྒྱུ་མ་གསལ་གྱི་དཔེ་
མིག་དང་ལྟན་པས་མིག་ཐུར་གྱིས་ལིང་ཐོག་གིས་བཀའ་པའི་གཞན་གྱི་མིག་འབྲེད་འདོད་ཡོད་ཅིང་།
འབྲེད་ཀྱང་མིག་ལྟན་(༡༠༢ ན)རང་ཉིད་ཀྱི་མིག་འབྲེད་འདོད་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དམ་
བཅའ་མེད་པ་དམ་བཅའ་འགྱུར་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་སྟམ་པ་དེ་ལུག་ལྟར་སྒྲུགས་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མེད་
དགག་དེ་ཀ་མ་ཡིན་དགག་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆར་མ་བབ་པ་དེ་ཀ་ཆར་བབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་མོགས་སུ་
བྱུང་པོ་དེ་དག་རེ་བར་ཅིས་མི་འགྱུར།

གཉིས་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ནས་ཐན་ཚུན་ཚུད་པ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ནི་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་དུ།
བདག་སྟེ་འཕོག་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་དེ་འདིར་ཆོག་ཆོགས་ལ་མ་འཛོམས་པར་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེར་

སྒོ་བ་དཔོན་མངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་སྒྱུར་པའི་དག་མ་གསུངས་པའི་
 སྒྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྒོ་བ་དཔོན་མངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན། གཞན་ཡང་རྟོག་གོ་
 པ་འདིས་ཞེས་པ་ནས་དེ་སྐད་དུ་མ་སྒྲིམ་པའི་སྒྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ལ་ཁས་
 བླངས་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པར་བསྟན། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་རྩིས་སུ་དངག་པ་ཞེས་པ་ནས་ཤིན་དུ་སྒྲིམ་
 པ་ཆོག་གོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྒྲིབ་རང་ཉིད་ལ་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་ལ། མངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུགས་འགོད་ལ། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་སུན་འབྲིན་བཟོད་
 པ། དེ་མི་འཐད་པར་སྒྲིབ་སེལ་བའདུག་པའོ།

དང་པོ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་མངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་། དངོས་པོ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་བདག་ལས་སྒྲིབ་པ་མེད་དེ། དེ་
 དག་གི་སྒྲིབ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་སྒྱུར་དང་། ཤིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་སྒྱུར། དངོས་པོ་
 བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྒྱུ་བསྐྱེད་ལ་ཁྱེ་ཡང་སྒྲིབ་དགོས་པ་མེད་དེ། ཅི་སྒྲེ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིབ་ཀྱི་ནམ་ཡང་
 མི་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་(༡༠༣ བ)གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ལ་སྤྲོ་བས་པའི་ཡི་གེར། སྒོ་བ་དཔོན་
 མངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱིས། དངོས་པོ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་བདག་ལས་སྒྲིབ་པ་མེད་དེ་ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་བཀོད་ཀྱང་རུང་
 ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀོད་ཀྱང་རུང་། གཞན་སུན་འབྲིན་པའི་དམ་བཅའ་རྒྱལ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དབུ་མ་པ་རང་
 ལུགས་འཛོགས་པའི་དམ་བཅའ་རྒྱལ་མ་མ་ཡིན། དེ་ལ་སྤྲོ་སྒྲེགས་གངས་ཅན་པ་བདག་སྒྲིབ་དོད་པ་ལ་སྒྲིབ་
 པ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། ཡོད་པའི་སྒྱུར། མཛོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་
 ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པས་སོ། །དེ་དག་ཅེས་པ་དཔེ་རྟགས་གསལ་གསུམ་བཟུང་ལ། སྒྱུར་ཞེས་པའི་ཆོག་
 གཉིས་བྱུང་ཡང་རྟགས་མ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ཅེས་སྟགས་ཁྱེ་དེའི་རྒྱུ་བའདུག་ཡིན་
 པས་མངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྱུར་ཚུལ་འདི་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མ་གོ་བར་ཟད་དོ་ཞེས་བྲིས་སྤྲོད་པོ།

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་མངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདག་སྒྲིབ་འགོག་ཚུལ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། བདག་སྒྲིབ་པ་ལ་དོན་མེད་སྟགས་བཀོད་པ་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུར་པ་ཡིན་ནམ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
 སྒྱུར་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། སྒྱུ་བའི་ཡན་ལག་ཡོད་པའི་སྒྱུར་ཞེས་གང་ཆོགས་ཏེ་
 རྟོགས་གྱི་ཆོས་དང་། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ཅེས་ཁྱུ་བའ་མཛོན་པའི་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་སྒྱུར། གཞན་

གྲིས་སྒྲིམ་པའི་ཉེས་པ་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མི་སྐྱེ་ཞེས་སངས་རྒྱལ་པས་བསྐྱབས་ན་གྲུབ་ཟིན་
སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྲུང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ལ། ལྷུང་པོ་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་
དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགལ་རྟགས་སུ་འགྲོ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དམ་
བཅའ་དང་རྟགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མ་གསལ་(༡༠༣ བ)པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ཐལ་འགྲུར་ཡིན་ན་ཐལ་བར་འགྲུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་ལས་
བསྐྱོག་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཚེས་གཏན་ཚིགས་བསྐྱོག་པའི་དོན་འདི་དག་མཛོན་པར་འགྲུར་ཏེ།
དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྲུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྲུར་བ་དང་།
སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པས་གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་གསལ་མི་བཞེད་
པས་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྲུར་རོ་ཞེས་སྟོན་སྟེ། ཞེས་བཞིན། འདིའི་ཐད་དུ། རྒྱ་རབས་པའི་ཡི་
གེར་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་མེགས་དགག་པ་ལ་འགལ་བས་ཁྱབ་དཔོས་པས་བདག་སྐྱེ་བསྐྱོག་ན་གཞན་སྐྱེ་
ཁས་མི་ལེན་ཀ་མེད་དེ། ཐལ་བ་ལྟག་སྟོང་འདི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱན་ལ་གནས་ཞེས་རྟོག་པ་ལ་ཐལ་འགྲུར་
བའི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོ་ཉ་གྲུ་མ་ཏི་བོད་དུ་བྱེད་དུ་བོད་ཕྱོག་རྣམས་གྲིས་གྲུབ་མཐའ་དབུ་མ་པ་རང་
བཟང་བ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། གྲུབ་མཐའ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བུ་ཡིན་པས་དབུ་མ་པ་ལ་
ཐལ་བ་ལྟག་སྟོང་མི་འདོད་བཞིན་མགོ་འཁོར་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱན་ལ་ཁྱབ་པར་འབྱུང་བའི་རིགས་
ནད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་ཙམ་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཟང་ཞེས་རན་མིང་བཏགས་པར་སྤང་རོ། ཞེས་
གསུངས་པས། ལེགས་ལྟན་འབྱེད་མེགས་སྐྱབ་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་བསྐྱོག་དོན་ལ་
རང་རྒྱུད་འཕྲུལ་པར་བྱེད་པའི་ལེགས་སྤང་མེད། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱབས་མེགས་སུ་ན་བྱེད་པའི་
ཐལ་བ་བཞིན་པ་ལ་ནི་དེའི་བསྐྱོག་དོན་བཞིན་པའི་འདོད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བས་བསྐྱོག་གྲུང་བསྐྱོག་པར་མི་
རྣམས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་རྣམས་པར་ལ་མཚོན་ཆ་འཕངས་རྣམས་སྐྱེས་བུའི་སྟོག་བརྟན་པའི་(༡༠༣ བ)གནད་
བཅད་རྩམ་སྐྱེས་བུ་དེས་རྩྭ་ལ་རྣམ་མཁའ་གཙོད་པའི་མཚོན་ཆ་བསྐྱོག་གྲུང་རྣམ་མཁའ་གཙོད་མི་རྣམས་
པ་བཞིན་ནོ། ལེགས་ལྟན་གྲིས་གནས་བརྟན་བརྟན་ལྟ་ལྟའི་དགོངས་པ་རྩ་བ་རྣམས་མ་ལེན་པར་དགག་པ་
བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་དེས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། དོན་མེད་པ་དང་ཐལ་བར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་

ཞེས་གྲངས་ཅན་པ་ལ་འཕངས་མོ་སྐུ་པར་བྱེད་དེ། སློབ་དཔོན་ལངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་མཁོ་དེར་ལོང་པའི་
རྟགས་ལ་ལོང་པ་ལྟར་བྱས་པ་དེ་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕངས་ནས་སྐར་ཁམ་བྱེད་མཁོ་རྟགས་ལ་
ལོང་ནས་གྲངས་ཅན་སྐར་འབྲིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་སྤྱིར་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་བསྟོག་པས་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཚིགས་འཕེན་ལ། ཐལ་བའི་
གཏན་ཚིགས་བསྟོག་པས་རང་རྒྱུད་གྱི་དམ་བཅའ་འཕེན་པ་རྟོག་གའི་ལུགས་ཡིན་པ་ལ། སློབ་དཔོན་
ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱིས་འདིར་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཚིགས་བསྟོག་ནས་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་།
ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་བསྟོག་ནས་རང་རྒྱུད་གྱི་དམ་བཅའ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
པདོན་མཛད་གྱི། བསྟོག་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རྟོག་གེ་པ་ལྟར་ཐལ་པའི་རྣམ་གཞག་གི་ཅོད་པའི་ལུགས་ཡིན་
པར་གྲགས་མོ་ཞེས་བྲིས་སྤང་ངོ་།

པོད་རྒྱུ་བྱུང་ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ལྟ་བུ་ལངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་མཁོ་གྱི་བསམ་པ་མ་
ལོན་པར་དགག་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྐབ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྟོགས་སྒྲིལ་ནས་
མ་ལངས་པར་དགག་པའི་ཉི་མ་ཤར་མི་མྱོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་བར་གྲགས་པ་ལ། གཟུར་གནས་གྱི་བྱང་
རྒྱལ་མེས་པོ་དཔལ་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་གིས་དཔེ་དེའི་བསམ་པ་མ་ལོན་པར་དགག་པ་བྱས་མོ་ཞེས་སྐབ་ཐལ་
པའི་ཡིག་ཆར་གྲགས་ཤིང་། ལྟ་(༡༠༥ ན)རལ་པའི་དུས་ཆོས་ཚུལ་འདིའི་བཤད་སྟེལ་གྱི་རྒྱུན་སྟེལ་
པའི་ལོ་པར་བར་མ་ཆད་པའི་གསུང་རབ་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་མི་དག་ན་སྤྱི་མའི་དུས་འདིར་དེ་ལྟའི་
བཤད་སྟེལ་གྱི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཆད་ནས་རང་རང་མོ་མོའི་དཔེ་བཟུང་ཅི་ལྟོགས་བཀྲིས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་
མཐུས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱིས་སློབ་དཔོན་ལངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་མཁོ་གྱི་བསམ་པ་ལོན་ནས་དགག་
པ་བྱས་པ་ཁོ་བོས་རྟོགས་མོ་ཞེས་སྐབ་དེའི་སྤྱིར་ལ་ཅི་ཞིག་གིས་ཀླན་ནས་བསྐྱེད་པ།

གསུམ་པ་ལ་རང་ལུགས་ཆོད་གྲུབ་གྱི་རང་རྒྱུད་མི་སྐྱེ་བས་དཔེ་རྟགས་མ་བཟོད་པའི་སྟོན་མཛད་ཚུལ།
བསྟོག་དོན་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་མ་ལོང་པས་ཁམ་བྱེད་མཁོ་འགལ་བ། རང་ལུགས་ཆོད་གྲུབ་གྱི་
གཏན་ཚིགས་ཐོགས་མ་བཟོད་པས་ཆོལ་ངོར་བཟོད་པའི་དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་ཉེས་པ་ཐལ་མི་
དགོས་པ། རང་འདོད་མཛད་ཀྱང་གཏན་སྐར་འབྲིན་གྱི་ཆེད་དུ་གཏན་ཚིགས་དཔེ་ཐོགས་ཡོད་པར་བསྐྱེད་པ།

ཐལ་འགྱུར་གྱི་བསྐྱོག་དོན་གཞན་གྲངས་ཅན་སྟགས་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ། ལྷ་སྐྱུ་བ་ཞབས་ཀྱིས་གྲང་
གཞན་སྟན་འབྱེན་པ་ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྐྱོན་སྐྱེ་ཆོར་གཅོད་པ་ཤས་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ལོ།

དང་པོ་ནི། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་སྐྱོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་
བ་གྲགས་པ་ཁོ་ཤོ་ཅག་གིས་མཐོང་ངོ་། ཁྱིལ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཅི་ན། དེ་ལ་ཁོ་ཤོ་ཅག་གི་སྐྱེགས་ཀྱི་རེ་
ཞིག་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གང་སྒྲ་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
རང་ལུགས་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་དེ་མ་བཟོད་ཀྱང་ཆོར་བཅད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཆོར་མ་
སྟགས་ཀྱི་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་(༡༠༤ བ)ཕྱིར་དང་། གཞན་གྲགས་ཀྱི་དེ་མི་བཟོད་པ་མ་
ཡིན་པ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ནི་ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་གྱིས་གྲངས་ཅན་བདག་སྐྱེ་
འདོད་པའི་གྲུབ་པ་ལ་བྱི་བཟོད་པར་བྱེད་པས་གྲང་དེའི་ལོག་རྟོག་བསྐྱོག་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
བདག་ལས་སྐྱེ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་གྲངས་ཅན་གྱིས་སྐྱས་པ་དེའི་ཞེན་དོན་ནི་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་
པའི་ཡོད་པ་རྒྱ་ཉིད་དང་དེ་ཉིད་སྐྱེ་ལོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ཡིན་ལ། བདག་ལས་སྐྱེ་སྐྱེ་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལས་
སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཁྱབ་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་དགོས་པ་མེད་
ཅིང་། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཟོད་པས་ཐལ་བ་དེ་ལ་
འདོད་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱས་པ་སྒྲར་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཅིང་། ཐུག་པ་མེད་
པ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་ཁྱོད་ཅག་གི་བདག་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཅོད་པ་ནི་སྐྱུ་བ་བྱེད་
ཀྱི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡོད་པ་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དགོས་མེད་དང་ཐུག་མེད་དེ། འཐད་པ་མེད་པ་ལ་འཐད་
པར་སྐྱེ་ན་རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྐྱེ་ལོ་ཤོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་
ལ་སྟན་འབྱེན་དུ་འདི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོལ་བ་རང་རྒྱུད་པ་གང་ལས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་
གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་བཀོད་པས་བདག་སྐྱེ་སྟགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཐལ་བ་
པས་འགལ་བ་བཟོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་དག་ཙམ་ཞིག་གིས་བསྟན་པ་ན་སྐྱེ་ལོ་གྲངས་ཅན་པ་རང་གི་
གྲུབ་མཐའ་དེ་ལ་བསྐྱུ་བ་བྱུ་བ་བྱེད་འགལ་བར་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དམ། འགལ་བར་ཤེས་པ་དེ་ཐལ་
འགྱུར་གྱི་དངོས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། (༡༠༥ ན)གྲུབ་མཐའ་དོར་བ་ནི་ཤུགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལོ། གང་ལས་

གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་བཞུགས་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་འདི་དག་ཙམ་ཞིག་གིས་བརྟན་པ་ན་
 ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་འདི་ནི་འདིའི་ཐད་ཀྱི་སྒྲ་རབས་པའི་ཡིག་ཆ་སྒྲིམ་གཙང་ཞིག་ལ་སྤྲང་ན་འད་འབྲེལ་
 ཆེར་མི་སྤྲང་བས། ཐལ་འགྱུར་བས་གྲངས་ཙན་གང་ཞིག་ལ་གྲགས་པའི་ནང་འགལ་གྱི་ཆེད་དུ་དེའི་འདོད་
 པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་བཞུགས་བདག་སྐྱེ་ཁེགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་
 འགྱུར་བ་འདི་དག་ཙམ་ཞིག་གིས་བརྟན་པ་ན་ཞེས་འཆད་པ་ཡིག་རྟིང་ལ་ལར་སྤྲང་བ་ཉིད་ལེགས་སོ། །
 འོན་ཏེ་མ་རེལ་གྲངས་ཙན་རང་གིས་ཁས་སྐྱེས་དང་འགལ་བས་བརྟན་པས་གྲང་བདག་སྐྱེ་མི་ཕྱོག་ན་ནི།
 དེའི་ཆོ་རང་ལུགས་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་གཉིས་བཟོད་གྲང་བདག་སྐྱེའི་གྲུབ་མཐའ་ལས་
 ཕྱོག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ། སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ངོ་ཚ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་ཚུལ་ཙན་གྱི་ཕྱིར། ཡང་དག་
 གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་གཉིས་བཟོད་ན་བདག་སྐྱེ་འགོག་ཏུ་སྤྲོད་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མས་
 གྲུབ་པས་མ་རེལ་གྱི་འདོད་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོད་དུ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་གྲང་ཏུ་སྤྲོད་ཏེ། གྲུབ་བྱེད་
 ཁས་སྐྱེས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་དེ་ཁེགས་པར་ཐལ་བ་མགོ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འེགས་པའི་གནོད་པ་དེ་
 ལྟར་བསྐྱེད་པས་གྲང་མི་ཕྱོག་ན་ཁོ་ལོ་ཙག་སྐྱོན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཚུད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་སྐྱེས་ངོ་
 ཆོ་མེད་པ་དང་ཡང་བཟོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ནི་དབྱ་མ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་
 པའི་ཕྱོགས་གང་གི་འད་གནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དེ་ལྟའི་གནས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཆེས་སུ་
 (༡༠༥ བ)དཔག་པ་ཚང་བར་བྱེད་པ་ན་བདག་ཉིད་རིང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆེས་སུ་དཔག་པ་ལ་དགའ་
 བ་ཉིད་མཛོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་པར་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ལས་བདེན་པ་གཉིས་ཙམ་དཔུང་
 ན་འད་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་ནས་རྣམ་པར་འཛོག་རྒྱར་རྟེན་པའི་ཆོས་ནི་འགའ་ཡང་མི་སྤྱིད་པའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབྱ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་འེགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཉེ་བར་བཞག་པའི་ཆེས་སུ་དཔག་བྱའི་རྟོགས་པ་འཁྲུལ་པ་མེད་
 པའི་ཞེས་པ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འཁྲུལ་བ་ལས་ཕྱོགས་གཞན་འཁྲུལ་པར་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མས་
 གྲུབ་པ་ཁས་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རང་ལུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཆེས་དཔག་གཏིང་ཚུགས་འཛོག་

རྒྱུ་མི་རྟེན་དེ། དེ་རྟེན་པ་ལ་གཞན་ལུགས་ཀྱི་མེད་པའི་རྗེས་དཔག་གཏིང་ཚུགས་འཛོག་དགོས་པ་ལས་
ལུགས་འདིར་དེ་རྒྱུ་འཛོག་པ་ཡང་དགག་བྱུ་ཁོ་ནར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་སྐད་དུ་འཇགས་པ་ལྟས།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས།

རྟེན་གསུམ་ནི་གང་ལ་ཡོད་མིན་པ།

དེ་ན་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ན་པར།

རྒྱུ་ཀ་གཤོད་པར་རྟེན་མ་ཡིན།

ཅེས་བཤད་དོ། རྟེན་པ་རྟེན་གསུམ་གྱི་དང་།

གལ་ཏེ་དབུ་མ་པ་ངས་རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཡོད་
མེད་དངོས་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དམ་བཅས་པ་འགའ་ཡོད་ན། དེས་ན་ང་ལ་རྟེན་གསུམ་དཔེ་མ་
བཏོད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་རྟེན་གསུམ་པའི་རྟེན་པ་མ་བསལ་བའི་རྟེན་དེ་ཡོད་རིགས་ཀྱང་། དོན་
དམ་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། གྲུ་རྩོད་སྤྱང་ཙམ་བརྟེན་བཞག་ལས་ང་ལ་བདེན་
གཉིས་འདི་གྲུབ་ཀྱི་རང་ལུགས་ཚད་གྲུབ་(༡༠༥ ན)ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། ང་ལ་ནི་
བདག་སྐྱེ་མེད་པའི་རྟེན་གསུམ་དཔེ་མ་བཏོད་པའི་རྟེན་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་
མོགས་པའི་ཚད་མ་བཞི་པོས་དངོས་དོན་གྱི་ཚོས་འགའ་ཞིག་གྲུབ་པར་དམིགས་ན་ནི། དེ་རང་
ལུགས་སུ་བསྐྱབ་པའམ་རང་ལུགས་ལས་བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་འགྲུབ་དུ་ཆུག་ཀྱང་།
དེ་འདྲ་མེད་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ང་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟེན་གསུམ་དཔེ་མ་བཏོད་པ་མོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀ་
མེད་དོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཡོངས་
གཅོད་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེར་བཏོད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་མ་བཅད་དགག་བྱུ་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བཏོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མ་བཅད་དགག་ཙམ་ནི་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་པའི་བསྐྱབ་
བྱའང་རྒྱུ་མ་བཅད་མེད་དགག་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ།

འོན་ཏེ་མ་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དགག་པའི་དམ་བཅའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བཅད་དགག་
ཅམ་གྱི་དམ་བཅའ་དེ་དམ་བཅའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་འདྲ་དེ་སྤྱི་ཤོག་ནས་ཡོད་མེད་གང་ཡང་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ན་དབུ་མ་པ་ལ་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྣམ་བཅད་དགག་
བྱའི་དམ་བཅའ་ཡོད། དེ་ཡོད་ན་དེས་རྣམ་པར་བཅད་པ་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཆོད་ལ། དེར་ཆོད་པའི་ཆོད་
མ་གཅིག་གི་བྱེད་པས་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཡོངས་སུ་མ་ཆོད་པའི་བར་དེར་བྱུང་གསུམ་ཐེལ་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་པོ་ཞེ་ན། མ་ཁུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དེ་བརྟོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་ཐལ་
འགྱུར་པས་ཀུན་ཚོ་བ་དུ་ཀུན་ཚོ་བ་ཀྱི་ཆོད་མས་ཀུན་ཚོ་བ་ཀྱི་ཆོས་ཆོད་གྲུབ་ལ་དེ་ལྟའི་ཆོས་དེའི་གནས་
ལྷགས་དང་(༡༠༩ བ)མཐུན་པའི་འཛིན་སྐྱངས་མ་འཁྲལ་བ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་ཡོད་པར་སྤྱི་བའི་དབུ་མ་པ་
ཞིག་ཡོད་ན་དེ་དབུ་མ་ཡང་དག་པར་མི་འགྱུར་དེ། འཛིན་སྐྱངས་མ་འཁྲལ་བ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་དེ་ཀུན་ཚོ་བ་
དུ་ཆོད་མའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན་ཀུན་ཚོ་བ་དུ་འད་དེ་ཆོད་མར་མ་མོང་། གྲུབ་ན་དབུ་
མའི་གཏུན་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་གཞོམ་བུ་ཀུན་ཚོ་བ་དུ་ཀུན་ཚོ་བ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁས་སྐྱངས་པར་བྱས་པའི་
ཕྱིར་ཡ་རབས་མཐོན་པོའི་གྲུབ་དུ་འདུག་ནས་མ་རབས་དམའ་བའི་བགྱི་བས་ཤ་ཐང་དུ་བྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་
ཡིན།

གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཆོ་རང་ལྷགས་ཆོད་གྲུབ་མི་འཛོག་པ་དེ་ལྟར་སྤྱི་བའི་དབུ་མ་པས་རང་གི་རྒྱུད་
ཀྱི་རྩེས་སུ་དབག་པ་མི་བཞིན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཚོ། གཞན་གྲངས་ཅན་གྱིས་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་ལ་
ཉེས་པའི་ཆོར་མ་འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་སྤྱི་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ནི་གང་ཡིན་ཅི་བདག་ལས་ཞེས་
བྱུང་འབྲས་བྱའི་བདག་ཉིད་ལས་སྤྱི་བ་མེད་ཅེས་སམ། འོན་ཏེ་རྒྱའི་བདག་ཉིད་ལས་སྤྱི་བ་མེད་པ་ཡིན་
གང་། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འབྲས་བྱའི་བདག་ཉིད་ལས་སྤྱི་བ་མེད་པར་སྤྱི་བ་ཡིན་ན་ནི་གྲུབ་པ་ལ་
སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ཅི་ཞིག་བྱ། རྒྱའི་བདག་ཉིད་ལས་སྤྱི་བ་མེད་པར་སྤྱི་བ་ཡིན་ན་ནི་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་
དེ། སྤྱི་བ་དང་ཐུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར། ཐལ་
བ་པ་གང་ལ་བཞིན་ནས་ཉེས་པ་འདི་དག་ཐེལ་དགོས་ཐོ་ཞེས་སྤྱི་བའི་ཉེས་པ་དེ་ཐེལ་དགོས་པ་མ་ཡིན་དེ།

ཁོ་པོས་བདག་གྱུ་ཡོད་པར་རང་ལུགས་ཚད་གྲུབ་དུ་འདོད་པ་དེ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ལྷན་འབྲེན་གྱི་
 བདག་གྱུ་མེད་ཅེས་སྒྲོམ་གྱང་རང་(༡༠༥ ན)ལུགས་ཚད་གྲུབ་གྱི་བདག་གྱུ་མེད་པར་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར།
 གྲངས་ཅན་པ་དག་གིས་ཕྱིར་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་བ་ནང་གི་གྱུ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་གྱུ་བ་མེད་དེ་
 ཞེས་བྱ་བའི་རང་རྒྱུད་གྱི་དམ་བཅའ་བ་ལྟ་གཤམ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་གང་ཞིག་གྲུབ་པ་ལ་
 བསྐྱུབ་པ་ཉིད་དམ། འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གྲུབ་པ་ལ་སྐྱུབ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་འགལ་
 བའི་དོན་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་སྒྲུང་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འབད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
 བའི་གང་ལྟ་ཆོག་པར་རང་ལུགས་ཚད་གྲུབ་གྱིས་བཞག་པ་འདྲ་གཤམ་ཡོད། དེ་མེད་ན་དེའི་སྒྲོན་སྤྱོད་ཅི་སྟེ་
 བྱེད་དེ་ལོ་དྲུག་མེད་པ་ལ་མེར་བ་བསྐྱར་མི་དགོས་པ་བཞིན། སྒྲོམ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་མཚོན་དེའི་ཕྱིར་གཞན་
 གྱིས་སྒྲུམ་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་གྲུབ་པ་
 ལ་སྐྱུབ་པ་དང་། བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་བྱེད་འགལ་ལོ་ཞེས་པ་དེའི་ལན་བཟོད་པར་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྟེ་
 རབས་པའི་ཡིག་རྟེན་དུ། རང་རྒྱུད་པ་དག་འདྲིའི་ཉེས་པ་སྤོང་བ་ན་རྒྱ་འབྲས་རང་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་
 བདག་ཉིད་ལས་གྱུ་བ་མ་ཡིན་གྱང་། དེད་དུ་མ་པ་ནི་ཐ་སྙད་བཟུང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གྱུ་ཞིང་། དེ་ལྟར་གྱུ་
 བ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གྱུ་བ་དང་མི་འགལ་ལ། གྱུ་བ་དེ་ལ་རང་རིགས་ལས་དེ་ལྟར་དཔྱད་ན་གྱུ་བ་མི་འགྲུབ་
 གྱང་ཐ་སྙད་སྒྲུ་བ་ན། ཐ་སྙད་གྱི་ཚད་མས་རྟེན་པའི་གྱུ་མོགས་འཛོགས་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བདག་ལས་གྱུ་བ་ཡོད་མེད་མོགས་རང་ལུགས་ལ་དགག་སྐྱུབ་གང་ཡང་
 མ་བྱས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་དགག་སྐྱུབ་གྱི་རྟེན་གྱི་ཚད་མའི་སྒྲོམ་(༡༠༥ བ)པ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་
 བས་གྱུ་ནི་གྱུ་། གྱུ་ན་རྒྱ་འབྲས་གང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལས་གྱུ་ཞེས་ཉེས་པ་འགོད་པ་སྐྱད་དུ་ཆོལ་
 བ་དེས་ནི་དེ་སྐྱད་དུ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆོལ་བ་ལས་ཁོ་པོ་ཐལ་བ་པ་ལ་ནི་ལན་འདེབས་གྱི་
 གཉེར་རྒྱུ་དོ་ཞེས་བྲིས་སྒྲུང་ངོ་།

བཞི་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་དུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་གྱི་ལྟར་ན་རང་ལུགས་ཚད་གྲུབ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་
 ལྟར་པའི་ཕྱོགས་དང་གང་ལྟ་ཆོག་པར་དཔེ་དག་མ་གྲུབ་པས་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟེན་སུ་དཔག་པ་མ་བཟོད་པའི་
 ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་བདག་ལས་གྱུ་བ་དགག་པའི་དམ་བཅའ་བའི་དོན་སྐྱུབ་པ་དང་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀའ་

ཚད་མཐ་གྲུབ་པའི་རྩེ་ལུ་དཔག་པམ་གཞན་གྲངས་ཅན་མོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་བསལ་བར་མ་གྱུར་
མོད། འོན་ཀྱང་གྲངས་ཅན་མོགས་གཞན་གྱི་བདག་སྤྱི་མོགས་དམ་བཅའ་བ་ལ་དམ་བཅའ་བ་པོ་རང་གི་
རྩེ་ལུ་དཔག་པམ་འགལ་བ་བཟོད་པར་ནི་བྱ་དགོས་པས་རྩེ་ལུ་དཔག་དེ་ལ་གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་
ལ་སྤྱོགས་ཏེ་དམ་བཅའ་དང་ཁྱབ་པ་རྣམས་ལ་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེའི་སྟོན་དང་བུལ་བ་དག་ཡོད་པར་
བྱ་དགོས་སོ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རང་ལུགས་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་དེ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་
བཅའ་དེའི་ཉེས་པ་སྤྱི་ཚེར་མ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར།

ད་དུང་གཞན་གྱིས་ཚད་མར་ཁས་ཁྲུང་པའི་རྩེ་ལུ་བཟོད་བྱས་ནས་གཞན་འགོག་པའི་རྟགས་དཔེ་མ་
བཟོད་པ་དང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚེར་མ་ཁམ་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། དེའི་
ལན་དུ་བཀའ་པར་བྱ་སྟེ། རང་ལུགས་ཀྱིས་བཞག་པའི་རྟགས་དཔེ་མ་བཟོད་པ་དང་། དམ་བཅའི་ཉེས་པ་
མ་བསལ་བའི་ཉེས་པ་དང་། གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་(༡༠༥ བ)ནས་དེ་ལྟར་སྟོན་བཟོད་པའི་ཉེས་
པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་སྤྱི་སྤྱོད་པ་གང་གི་ཕྱིར་བདག་སྤྱིའི་དོན་
གང་ཞིག་གྲངས་ཅན་གང་གིས་དམ་བཅའ་པ་དེ་ནི་གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་བཞིན་དུ་དབྱུང་པ་
མོགས་གཞན་དག་ལ་ངེས་པ་བཞུགས་པར་འདོད་པས་དོན་འདི་འབད་པ་སྟེ། སྤྱོད་བྱེད་གང་གི་སྟོན་ནས་ཁོང་
དུ་ཆུད་པའི་འབད་པ་སྟེ། སྤྱོད་བྱེད་དེ་ཉིད་བསྤྱོད་བྱེད་ཏེ་རྟགས་པའི་ཆེད་དུ་གཞན་ལ་བསྟུང་པར་བྱ་དགོས་
སོ། །བསྟུང་པར་བྱ་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་རང་གིས་ཁས་ཁྲུང་པའི་བདག་སྤྱི་དམ་བཅའ་པའི་
དོན་གྱི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནས་རོལ་པོ་གྲངས་ཅན་ཁོ་ནས་ཉེ་བར་འགོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རེ་
ཞིག་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ན་སྟེ།

རི་སྒྲིབ་དུ།

གཞན་དོན་རྩེ་ལུ་དཔག་པ་ནི།

རང་གི་མཐོང་དོན་རང་གསལ་བྱེད།

ཅེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲངས་ཅན་རང་ལ་སྤྱོད་བྱེད་ཚད་ལྡན་མེད་བཞིན་ཡོད་པ་སྤྱི་བར་
མི་འདོད་པའི་དབྱུང་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདག་ལས་མི་སྤྱི་བར་ཐལ་བའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་

བཤེད་པའི་ལྷན་འབྲེལ་གྱི་མལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པའི་སྒྲིལ་ལེན་དགོས་སོ། ཞེས་པ་འདི་ནི་གཞན་དབུ་མ་ལ་
ལ་གངས་ཅན་བདག་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་པའང་མ་ཡིན་ནོ།

ཡང་ན་བདག་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་མཐོང་ངེས་པའང་མེད་པ་མི་སྤྱི་བས་ཡོད་པ་ལས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྤྱི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ནི་དབུ་མ་ལ་སྟགས་གཞན་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའང་རྣམ་
གྲངས་ཞིག་སོ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་སྤྱི་བའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་གངས་
ཅན་རང་གིས་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་(༡༠༩༥)ཕྱིགས་ཚོས་ཁྱབ་པ་གངས་ཅན་རང་
ཁས་འཆེས་པའི་ཆེས་ལྷ་འབྲངས་པ་འབའ་ཞིག་ཉི་ཤར་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱུ་རྩོམ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐུན་
ལ་དེ་ངོར་གྲགས་གྲུབ་གང་ཡང་མེད་བཞིན་རང་གི་བསྐྱེད་པ་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྟེན་ལས་
བཞོག་སྟེག་པར་ཚོམ་དུ་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཐད་པ་སྟེ། སྤྱོད་པ་བྱེད་དང་ཕྱལ་པའི་སྤྱོད་པ་ཁས་སྲུངས་པས་
གངས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་གངས་ཅན་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་སྤྱི་བར་བྱེད་པས་དབུ་མ་ལ་སྟགས་གཞན་
བདག་སྤྱི་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་རྣམས་མོ་ཞེས་བྱ་བར་ཞེས་པར་བྱུང་།

འོ་ན་གངས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་དེ་ལྷན་ཅི་ལྟར་འབྲེལ་ཞི་ན། གང་གངས་ཅན་རང་གི་དམ་བཅའི་དོན་
སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་བྱ་དང་མཚན་པས་བསྐྱེད་པ་བྱ་སྤྱོད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པ་འདི་ཉིད་གངས་ཅན་གྱི་
བདག་སྤྱི་འདོད་པ་འདིའི་ཆེས་ལྷན་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གངས་ཅན་ལྷན་འབྲེལ་པའི་སྐབས་
འདིར་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆེས་ལྷ་དཔག་པས་གཞོད་པ་བཤེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ།

ཡང་གངས་ཅན་ལ་གངས་ཅན་རང་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་བཤེད་པས་བདག་སྤྱི་ཡོད་
ངེས་ཞེས་ཆུག་མེད་ངེས་ལྷ་མི་འགྲུག། དེ་མི་འགྲུག་ན་སྤྱོད་དེའོ་སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་ཀྱི་ཐལ་དག་དེས་
གངས་ཅན་གྱི་ཡོག་རྟེན་བཞོག་མི་རྣམས་པས་སྤྱོད་དེའོ་སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་ཆོར་བཅད་ཀྱི་གནས་ལུ་
འགྱུར་རོ་ཞེས་ལེགས་ལྡན་སྤྱོད་པ་དེ་དོན་ལ་ལུགས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཅི་སྟེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་པ་རང་གི་
ཆེས་ལྷ་དཔག་པས་འགལ་བ་གཞོན་མི་ཟ་བར་བཤེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་ལུགས་ཆོད་གྲུབ་ཀྱི་དེ་
མ་བཤེད་ཀྱང་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་གཞན་ཚོས་པའི་སྤྱོད་པ་མ་བཤེད་པའང་མ་ཡིན་
ཅིང་། གྲུབ་པ་ལ་སྤྱོད་(༡༠༩༩ན)པའི་ཉེས་ལེན་ཀྱང་མ་མཛད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ཡང་སྤྱོད་དེའོ་སངས་

རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཞེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་བཞེད་ཅེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྤྱི་བ་མེད་དེ།
 རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་ལི་ཕྱིར། མདུན་ན་གནས་པ་ལི་མཛོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ཅེས་བྲགས་ལ་
 ཉེ་བར་བཞག་ནས་གང་གི་ཕྱིར་སློབ་དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་ཐེ་མེ་ལོ་རྒྱུད་དུ། དེ་ལི་བསྐྱེད་
 བཅོས་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྤྱི་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྤྱི་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་
 ཏུ་འགྱུར་པ་ལི་ཕྱིར་དང་ཞེས་བཤད་པ་ལི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཙམ་ཞིག་འགྲེལ་པ་བརྒྱ་ལྷ་ལི་ཏར་འབྱུང་མོད། དག་
 དེས་རྟགས་དཔེ་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཅེ་ན། དག་དེ་ལི་ཁོངས་ནས་འདོན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དག་དེ་ལ་དེ་དག་ཅེས་བྱ་
 པ་འདིས་ནི་གཏན་ཚིགས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟགས་ཡོད་པ་འཛིན་པ་དེ་ཅི་ལི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་དག་ལ་ནི་ཡང་སྤྱི་བ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 ནི་མདོར་བཞག་པ་ལི་དག་དེ་ལི་འགྲེལ་པ་ལི་དག་དེ་ལི་རྒྱལ་བཤད་ཡིན་ལ། དག་འདིས་ནི་བདག་སྤྱི་མེད་
 པ་ལི་ཚོས་མཐུན་པ་ལི་དཔེ་གཞན་གྲངས་ཅན་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མཛོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱེད་
 པར་བྱ་བ་བདག་སྤྱི་མེད་པ་དང་། སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ལི་ཚོས་དང་ལྟན་པ་ཉེ་བར་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཁྱབ་པ་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་
 གཏན་ཚིགས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ། སྤྱི་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་པ་ལི་ཕྱིར་དང་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཚོ་ལ་
 རོར་མི་འདོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལི་ཚོས་ཐལ་བར་འཇངས་ཏེ་འཛིན་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱི་
 མི་རྟག་སྟེ། (༡༠༧ བ) བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལི་ཕྱིར་རོ། ། བྱས་པ་ནི་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ་དཔེར་ན་བུམ་པ་
 བཞིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 འདིར་ཉེ་བར་སྤྱིར་བམ་གསལ་པར་བྱས་པ་ལི་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སྤྱི་མི་རྟག་
 བསྐྱེད་པ་སྤྱི་བ་བྱེད་དཔེ་རྟགས་ཅན་གྱི་དག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ན་གོད་པ་དཔེར་བྱས་སོ། ། སངས་རྒྱལ་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་འདིར་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྤྱི་བ་མེད་དེ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་པ་ལི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལི་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། འདི་ན་ཇི་ལྟར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མདུན་ན་གནས་ཤིང་གསལ་བར་རང་གི་བདག་
 ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཡང་སྤྱི་བ་ལ་མི་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བ་ཞེས་པ་ནི་བྱས་པ་ནི་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་

ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་པའི་གོང་བུ་ལ་མོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་
གལ་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་ལ་མོགས་པ་ཡོད་དོ་སྟེ་མཉམ་དུ་སེམས་ན་ནི་དེའི་ཚོ་ཡང་རང་
གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་ཡང་བུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒྲིབ་བུམ་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དག་སྒྲུབ་པར་མཛད་ལ། སྒྲུབ་པའི་དག་འགོད་ཚུལ་ལ་དངོས་སྒྲུབ་
པའི་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། གཏམ་བརྒྱུད་མ་སྒྲུབ་ཚོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གོ་གསལ་
ཀྱི་དབང་དུ་བུམ་ཏེ་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དེས་ལྷན་གྱི་དབང་དུ་བུམ་ནས་ཚོག་ཡན་ལག་
གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དམ་བཅའ་དང་། རྟགས་དང་། དཔེ་དང་རྟགས་བསྐྱེད་བུ་ཉེར་སྒྲུབ་དང་། མཇུག་སྒྲུབ་དེ་
ཡན་ལག་(༡༡༠ ན)ལྔའི་འདི་ནི་རིམ་བཞིན་གྲུབ་བསལ་མེད་ལ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། རྟགས་སུ་
བཀོད་པ་ལྟར་རྩོད་གཞིའི་ཚོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་དང་། གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་དང་ལྷན་པ་དང་། གཏན་
ཚོགས་དང་དམ་བཅའ་གསལ་བྱེད་གཉིས་ཏེ་ལྔའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲུགས་ཚོས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ།

རིམ་དང་དུ།

སྒྲུགས་ཚོས་དེ་ཚས་སྒྲུབ་པ་ཡི། །

ཞེས་འབྲུང་ལ། དངོས་སྒྲུབ་དག་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པའི་དག་འགོད་ལ།
འདིར་ནི་རྩོད་པའི་ཚེད་དུ་དག་གྲང་རང་ལུགས་ཀྱི་དེར་གྲུབ་པ་ཞིག་འགོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྲགས་
ཀྱི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་ཚེད་གཞན་གྱི་རྟགས་དཔེས་གཞན་འདོད་སྒྲུབ་འབྱེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དག་
ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ལྔ་ལྷན་གྱི་དག་འདིར་འགོད་པ་ནི་རྟོག་གོ་བ་ལྟར་བསལ་པ་ལ་དར་ཆེ་བས་དེའི་དབང་དུ་
བུམ་མོ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། རྟོག་གོ་བ་ལྟར་སྒྲིབ་སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྒྲུབ་མཚེད་ཀྱི་དུས་སུ་གྲགས་པའི་
རིགས་ཚུལ་ལ་སྒྲུབ་བསལ་དང་། སྒྲུགས་གྲང་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་ཞིབ་མེར་དཔྱད་པའི་རིགས་ཚུལ་ལ་སྒྲིབ་
བསལ་པའི་བརྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ལོ་ན་ཆེན་པོ་གསུང་རིམ་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་ཚད་མར་
གྲགས་པའི་གཏན་ཚོགས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་བསལ་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་གསལ་བར་བུམ་པ་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་

དགག་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་
ཁས་ལེན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔགས་པས་འགལ་བ་བཟོད་པར་མཛོད་པ་
ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་
བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་ཅི་ཞེ་མོད་པར་བྱེད། སྒྲིབ་དཔོན་(༡༡༠ བ)མངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་གཏན་ཚིགས་
དང་། དཔེ་མ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། གཞན་གྲངས་ཅན་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཉེས་པ་མ་
བསལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་ཉེས་པ་བསལ་ཅེ་ན། གྲངས་ཅན་པ་དག་མདུན་ན་གནས་པའི་བུམ་པ་
མཛོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཡང་མཛོན་པར་གསལ་བར་མི་འདོད་ཅིང་། མཛོན་གསལ་གྱི་
བུམ་པ་དེ་ཉིད་འདིར་རྟགས་ཚེས་གཉིས་ལྟན་གྱི་དཔེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མ་
ཡིན་ལ། མཛོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་དེ་བསྐྱེད་པར་རྣམས་པ་རྒྱུ་འདོད་པར་གྱུར་ཅིང་། མཛོན་པར་གསལ་བའི་
རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བུམ་པའི་དོ་བོར་ཡོད་པ་དེ་ཁྱད་གཞི་གསེར་བུམ་གྱི་སྒྲིབ་དུ་སྒྲར་སྒྱུ་བ་
བཀག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་སྤར་ཚོལ་བའི་དོར་གྲུབ་མ་ཟིན་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར། གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཚུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཉིད་དུ་དོགས་པ་འཇུག་ཚིགས་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དུ་དོགས་
པ་གལ་ཡོད་དེ། རྟགས་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པས་འགལ་བའི་སྒྲིབ་མེད་ལ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་
བསལ་བས་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར། འགལ་བ་དང་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིབ་མེད་པ་དཔེ་
ཕྱིར་ཚོལ་བ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་རྗེས་སུ་དཔགས་པས་ཁས་བླངས་འགལ་བ་བཟོད་པ་ན་ཡང་ངེ་
སྐད་སྒྲིབ་པའི་རྟགས་དང་ཚུགས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཉེས་པ་བཟོད་པ་མངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
གྲངས་ཅན་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྒྲིབ་མེད་པ་ཉིད་དོ། འདི་ཕྱིར་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས་
མངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུན་འབྱེན་པ་འདི་དག་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་མ་
ཤེས་པར་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། འདིར་བུམ་(༡༡༡ ན)པ་ལ་ཤོགས་པ་བདག་
ལས་སྒྱུ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཤོགས་པའི་སྒྲིབ་ནི། སྒྲིབ་བྱ་ལ་ཤོགས་པ་དག་བདག་ལས་སྒྱུ་བས་མ་
ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་བར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་བདག་ལས་སྒྱུ་བ་མེད་པར་
བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་སྒྱུ་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་དང་མ་

གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན་ཡུར་བཞེད་པའི་སྤྱིར་བཏགས་སྤྱིར་བཏགས་ཀྱི་ཚུལ་གཞན་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཅན་ཤེས་བྱ་རྣམས་
 ཉི་ཤུ་ལྔ་ཡར་དེས་པོ་ཞེས་སྒྲིམ་ནས་དེ་རྣམས་སྤྱི་བཞེད་འདོད་དེ། རྩ་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་
 མིན་ལ། ཆེན་པོ་ལོགས་པ་དང་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིང་། འཇུག་ཏུ་གཤེད་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། རྒྱུ་མ་
 བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན། རེས་པས་རྩ་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་པོ་མ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་མ་ཡིན་
 ལ། ཆེན་པོ་ལོགས་པ་དང་རྩ་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི་མཉམ་པ་འཇུག་ཏུ་གཤེད་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་པོ་མ་ཡིན་
 གྱི། རྣམ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མ་བྱ་ལྟར་མིན་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་འདོད་པ་ལ་དེ་ངོར་རྒྱུ་མ་
 ལས་མ་དད་པའི་རྩ་པའི་རང་བཞིན་ལས་སྤྱི་བར་སྒྲིམ་པའི་དོན་ཉི་ཤུ་ལྔ་པོ་རྣམས་ཁྱེའོ་ཆོས་ཙམ། བདག་
 ཉིད་ལས་སྤྱི་བཞེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་པོ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
 ཁྱེ་གཏན་ཆོག་པོ། རྒྱུ་མ་བྱ་བཞིན་ཁྱེ་ཞེས་དཔེར་བཞེད་པའི་རྒྱུ་མ་བྱ་དང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བཞེད་པའི་
 ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཁྱེ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་གཞན་སྤྱོད་པ་ལྟར་བྱུང་བའི་རྩ་པའི་རང་བཞེད་པར་
 བྱའོ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལ་བཅའ་མ་རིག་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་བཅའ་མ་པོ་རྣམས་ཆོས་ཙམ་དུ་གྱུར་ལ། རྒྱུ་མ་
 དཔེར་བྱས་པས་རྟགས་མ་དེས་པ་(༡༡) བཞེད་རྣམ་ནས་བཞེད་པའོ། གཤམ་དེ་ཡང་འདི་རྣམ་དུ་སྤྱི་བ་
 བཀག་པས་འབྲས་བུ་མཛོན་པར་གསལ་བའི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 པོན་དེ་རྣམ་མཛོན་པར་མི་གསལ་བ་ཁྱེ་བདག་ལས་གསལ་བར་སྤྱི་བ་རྟགས་དེས་མི་ཁེགས་པོ་རྣམ་པ་དེ་
 ལྟར་ནའང་འབྲས་བུ་མཛོན་པར་གསལ་ཐིན་ལ་སྤྱི་བ་འདི་བཀག་པས་རྣམ་མཛོན་པར་མི་གསལ་བར་སྤྱི་
 བར་འདོད་པ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་མིན་པ་མིན་ནོ་སྟེ། འབྲས་བུ་མཛོན་པར་གསལ་བའི་བུམ་པ་ལ་སྤྱི་
 བའི་སྤྱི་སྤྱིར་མེད་པར་བདག་པ་ནས་ཐོན་མི་གསལ་བའམ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཕྱི་མར་དམིགས་པར་ཆོས་
 མཐུན་པས་སྤྱི་བའི་སྤྱི་མཛོན་པར་གསལ་བ་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་མཛོན་པར་མི་
 གསལ་བ་རྣམ་སྤྱོད་པ་སྤྱིར་བདག་ལས་འབྲས་བུ་སྤྱི་བ་གསལ་བར་སྤྱི་བ་ཡང་ཁེགས་པར་བྱས་པའི་
 ཕྱིར། འབྲེལ་ཆོག་འདི་ལ་སྤྱིར་ཚུལ་འདི་འདྲ་རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཡིན་ལ། གཤམ་དེ་ཡང་སྤྱི་བ་བཀག་པ་དེ་
 མཛོན་པར་གསལ་བའི་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྤྱི་བའི་སྤྱི་ཁྱེ་

མངོན་པར་གསལ་བའི་བྱམ་པ་ལ་བདག་པ་ནས་དེ་བདག་ལས་མི་སྟེ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འདྲོགས་
པའི་རྒྱ་མཚོན་ནི། སྟོན་མ་དམིགས་པ་སྤྱི་དམིགས་པར་ཆོས་མཐུན་པས་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚོན་པར་གསལ་
བའི་བྱམ་མེགས་ཉིད་བཞེད་པའི་ཕྱིར་མངོན་གསལ་གྱི་བྱམ་པའི་སྟེ་བ་བའི་བཀག་པས་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མངོན་གསལ་གྱི་བདག་སྟེ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟེར། རྣམ་གྲངས་
འདི་འདྲ་ལྗང་བས་ཀྱི་མཚན་རྟེན་དང་འགྲེལ་བཤད་ལས་འབྱུང་ཞིང་། ཡིག་རྟེན་ལ་ལར་(༡༧༣ བ)དོན་
ནི་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་ན་ཤོད་ནས་གསལ་བ་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད་དམ། མ་གསལ་བ་ཞིག་
གསལ་བར་བྱེད། དང་པོ་ལྷར་ན་དོན་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལྷར་ན་རང་གསལ་གྱི་དམ་བཅའ་བྱད། ཅེས་བྲིས་
སྤྲོད།

[illegible]

ཡིན་པར་འཛིང་བའི་རྩེས་དཔགས་སུ་མ་མོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་འདེབས་བྱས་སྐྱེད་མོད། དོགས་པ་དང་
ལན་འདེབས་དེ་ལ་བརྟགས་ན་ཁོ་པོ་ལ་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་ཞིག་ཤར་བ་ལ་ལན་ཅི་ལྟར་བསམས་ཀྱང་མ་
ཐེབས་པས་ཐོང་ཟད་པའི་ལན་འདེབས་འདི་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་
པའོ།

ལྟ་བུ་ནི། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བསྟོན་པའི་དོན་དང་ཡང་མ་རོལ་གྲངས་ཅན་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། དབུ་
མ་པ་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྟོགས་བཞི་པོ་གང་ཡང་དམ་བཅའ་བ་དང་དེ་སྟུབ་གྱི་རྟགས་
ཁྱབ་བསལ་བ་རང་ལུགས་གྱི་ཚད་མས་འགར་ཡང་གྲུབ་པར་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་
གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྟེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས་བསྟོན་པ་
བསྟུབས་པས་མ་རོལ་པོ་ལ་ཁས་བླུངས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མང་པོ་ཇི་ཅུ་འགྱུར་བ་དེ་ཅུ་ཁོ་པོ་
ཅག་མཛོན་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། གང་ལས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་གྱི་རག་འདི་ལ་གཞན་དངོས་སྟེ་
བས་སྟུགས་རྟེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་བ་དཔོན་ཀྱི་སྟུབ་གྱི་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་བ་
དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་སྟུགས་དང་བཅས་པའི་ཚོག་གསུང་བ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད།

ཡང་ཐལ་བ་བཟོད་མཁན་དབུ་མ་པ་ཡིན་པས། བསྟོན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན།
རང་བཞིན་མེད་པར་སྟེ་བའི་དབུ་མ་པས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོར་སྟེ་བ་ལ་ཐལ་བ་བསྟུབ་པ་
ན། ཐལ་བ་བཟོད་མཁན་དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་བ་ལས་བསྟོན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཐལ་པ་ཡང་(༡༡༣ ན)ག་ལ་
འགྱུར་ཏེ། བསྟོན་པ་འཕང་བར་འདོད་ནས་སྟུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྟུབ་པ་ནི་ཐལ་བ་བཟོད་པའི་
ཚོག་གི་སྟེ་རྣམས་ནི། དཔེར་ན་ཞགས་པ་ཅན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དབང་མེད་དུ་དགྱི་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྟེ་
བ་པོ་རང་དབང་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

རྩིས་དང་།

སྟེ་ནི་བཟོད་འདོད་རྩེས་འབྲང་ཕྱིར།

ཞེས་འབྲུང་བས། དོན་སྟོན་པའི་རྩེས་པ་ཡོད་པའི་རག་ཡིན་ན་སྟེ་བ་པོའི་བཟོད་པར་འདོད་པའི་
རྩེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་སྟུབ་པ་ནང་འགལ་བ་ཟོད་པའི་བྱེད་པ་ནི་མ་རོལ་པོའི་

དམ་བཅའ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་ཆོད་པོ་དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་བ་ལས་
བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དུག་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཞན་ཕྱོགས་སེལ་བ་དེ་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་
སྒྲུབ་ཀྱང་མཛད་དེ།

ནམ་མཁའ་མཚན་ཉིད་སྤྱོད་ལ་ན།

ནམ་མཁའ་རྩེ་བོ་ཡོད་མ་ཡིན།

གལ་ཏེ་མཚན་ལས་སྤྱུར་ན།

མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།

དེ་བཞིན་དུ།

གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་གཏོགས་པ།

གཞུགས་ན་གཞུགས་ནི་རྒྱ་མེད་པར།

ཐལ་བར་འགྱུར་དེ་དོན་གང་ཡང་།

རྒྱ་མེད་པའི་གང་ཡང་མེད།

ཅས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

སྤངས་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན།

ན་གཤི་མཚན་ཉིད་ཐལ་བར་འགྱུར།

ན་དང་འཆི་བ་མེད་པ་ཡི།

དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐལ་ཆེར་ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སེལ་བར་
མཛད་དོ། ཁལ་ཆེར་ཞེས་པས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཁོ་མི་འདོད་པའི་ཐལ་དོན་དེ། དེ་དོར་སྤྱོད་ཀྱི་
ཆེད་དུ་བསྐྱེད་བྱུང་བྱས་ནས་ཁོ་རང་གི་ཁས་སྐྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་(༡༡༣ བ)ལྟར་བཏོད་ནས་དགག་པར་
ཡང་བྱེད་དེ།

ཇི་སྐད་དུ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག།

བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་ཐུན་ཅེས་གསུངས།།

འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཆོས།།

དེས་ན་དེ་དག་ཐུན་པ་ཡིན།།

ཅེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་དུ་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་འདྲ་བྱེད་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་བཟུན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་
འདྲིད་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱི་ཅི་ཡོག་དུ་སྒྲུང་བ་སྟེ་མགས་པ་མེད་འཁོར་ལོ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ན་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཟུན་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིག་རྒྱུ་རི་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །
གང་ཞིག་བདེན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐུ་རབ་ལས་འདས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
བསྐྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་ལུང་འདི་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་རབ་ཀྱི་མ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲུང་བ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཞེས་མོགས་མང་དུ་བྱུང་བས་དོན་འདི་ཡོགས་པར་མཛམས་ལ་པོད་ཁ་ཅིག་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་
ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་རྒྱུ་བའི་དག་འགོད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྒྱུ་བ་
པའི་རྒྱུ་བ་དག་འགོད་པ་ནི་གཏན་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་རྒྱུད་རྒྱུ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
རྒྱུ་བ་དེ་ནི་རང་ལ་བཞུགས་པ་བཅས་པ་དག་ཡོད་ན་ཆ་མེད་པའི་རྒྱུ་བ་གཏམ་རྒྱུས་པར་ཟད་པས་དེ་ལ་
ཕྱིགས་རྒྱུད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

ཡོགས་ལྷན་འབྲེད་འདི་རྣམས་དུ་རབ་བྱེད་དུག་པའི་འགྲེལ་པ་ཞེས་རབ་སྒྲོན་མེར།

ཅི་སྟེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུ་བ་ཀྱི་དག་རྣམས་ནི་དངོས་སུ་ཐལ་བ་སྟེན་ཀྱང་དོན་གྱི་དག་
(༡༡༤ ན)ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དུ་མའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་
གྲུབ་སོ། །

ཞེས་བཀོད་ནས། དེར་རྟོག་ན་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་མངས་རྒྱུ་བ་སྒྲུང་བ་ཀྱི་དག་དག་ཀྱང་ཐལ་བ་དང་རྒྱུ་བ་

པའི་སྐྱོར་བ་དུ་མར་ཅེ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་ །འོན་ཏེ་ཅུ་པར་སྐྱུ་བ་དག་ཐོགས་མ་བཤོད་ཀྱང་
 སྐྱོར་བའི་དག་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་འགྲེལ་པ་མཁའ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་
 ཡང་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུད་པ་བསྟོན་པའི་འགྲེལ་པ་མཁའ་པོ་སྐྱོབ་དཔོན་རྒྱ་སྐྱུ་བ་ཀྱིས་ཀྱང་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་བའི་དག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིད་བཟང་ཅུ་པའི་གསུང་གིས།

མངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་དགག་པའི་སྐྱབས་སུ་དངོས་སུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་
 མ་བྱས་པས་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ། རྒྱ་བས་མངས་
 རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་སྒྲུབ་ཀྱང་དོན་གྱི་དག་གི་ལུགས་ལས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་
 རྒྱས་པར་སྒྲུབ་པས་དེ་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་སུ་མ་མོང་ཞིང་། སྐྱོབ་དཔོན་རྒྱ་བས་ཅུ་པའི་
 འགྲེལ་པ་འདིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་རྒྱས་པ་བཤད་པ་ཡིན་པས་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དངོས་སུ་བཤོད་མ་བཤོད་ཀྱི་དབང་ལས་དབྱུ་མ་ཐལ་རང་མེ་མོར་གྱུས་པ་
 ཡིན་ནོ།

ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བདག་སྐྱེ་འཕོག་པའི་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྐྱོར་བ་མ་བཤོད་པས་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་སུ་མོང་ཞེས་བཞེད་པ་ལ་མངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་དངོས་
 སུ་མ་བཞེད་ཀྱང་ལུགས་ལ་བཞེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པས། ད་དུང་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་སུ་མོང་བའི་ཉེས་པ་མོ་
 ན་གནས་པ་ལས་དེར་མ་མོང་བའི་གནས་ལས་སྐྱོང་མ་བྱུ་པས་མངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་
 (༡༡༤ བ)སུ་མོང་བའི་ཁར་སྐྱོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་རང་དེར་འགྲོ་ཡི་དོགས་ནས་བདག་སྐྱེ་འཕོག་པའི་སྐྱབས་
 འདིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དངོས་སུ་རྒྱས་པར་བཤོད་པའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་པ་ལས་ངོ་ལོག་ནས་རང་རྒྱུད་
 པར་མོང་བས། ད་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་ལས་མངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་མ་གཏོགས་ཆེར་མ་ལུས་པས་དབྱུ་
 མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ལྟ་དར་མི་དར་ལ་མོང་འདུག་གོ། །

འདིར་ཟི་ལུང་གྲུ་བ་ཆེན་པོ་ན་ེ། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐྱབས་སུ་བརྟན་གྱི་བདེན་པ་ཚད་མས་
 མི་གྲུབ་པ་ནི་ཐལ་རང་གི་སྐྱོབ་དཔོན་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལའང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁལ་

གྱིས་བཞེས་ནས་མཐར་བཞིན་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མཛད་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐར་
གཏིང་མ་ཚུགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩེ་བའི་ཞབས་གྱིས་བྱ་བྱ་བ་གག་པའི་རིགས་པ་དྲེ་མ་མེད་པའོ། །ཞེས་
དང་། ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་སྦྱོད་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་
ཚིགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་ཐེལ་ཚུལ་རང་རྩེ་དངོས་སྐྱབ་དང་
མཐུན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

ཇི་སྐད་དུ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས།

ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས།

མེད་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟོན་ཞིན་གྱི།

རིགས་པ་གང་གིས་ཡོད་པ་ཡང་།།

བསྟོན་པར་འགྱུར་བ་མཉན་པར་བྱས།

ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །ཞེས་དངོས་སུ་བྱིས་གདའ་བས་དེའི་ལྷགས་ལ་ལྟ་བུས་ལེ་ཞེས་ཚོགས་
སོག་ལ་འཇུག་པ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་སྒྲུང་
དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་དཔྱད་ན། རྩྱགས་རེ་མཐོང་བ་ལ་མཛོན་པར་རྩྱགས་པའི་ཚེ་རྩྱགས་རེ་མཛོན་
པར་ལྷག་ནས་སྐྱིབ་པ་ལ་ཉེ་བ་ན། དེ་ལས་རྩྱགས་(༡༡༥ ན)གཞན་པ་ཞིག་ལྷག་སྤེལ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུར་
མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་པ་ལྟ་བུའི་ཅལ་ཅལ་གྱི་ཚིག་ཏུ་གོ་སྟེ། ལེགས་ལྷན་གྱིས་མཐར་བཞིན་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཐ་སྐད་ཀྱི་བདེན་པས་ཚད་མས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་དོན་དམ་པར་ཚད་མས་
གྲུབ་བས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚད་མས་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་ལེགས་ལྷན་གྱིས་མི་བཞེད་ལ།
གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན་མི་རིགས་པ་མེད་ཀྱང་ཁྱེད་ཅག་འདི་ལྟ་བུའི་ཤྲོག་ཆ་མ་རྟོགས་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་ཡིད་ལ་མཁུ་མཁུ་དུ་ཤར་ཡང་ཞིབ་ཆ་ཁར་འཕྱིན་མ་རྣམས་པས་རྟོངས་སོ། །
ཐལ་འགྱུར་བས་སྦྱོད་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ལ་འཇུག་པ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་
ལེན་དགོས་ཏེ། མེད་པ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་ཐེལ་ཚུལ་རང་རྩེ་དངོས་སྐྱབ་དང་མཐུན་པར་བཞེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཁྱབ་པ་མཛེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་མེད་པ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་ཐེལ་བ་ལ་ཐུན་

མོང་དུ་དངོས་སྤྱོད་པའི་རིགས་པས་མེལ་བ་ལྟར་མེལ་ཡང་། དེ་མེལ་བའི་གཏུན་ཚིགས་དང་སྤྱོད་པ་དང་
ཐལ་བ་མེགས་ཀྱི་ཚེ་བུ་ལྟར་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་རང་ལུགས་ལ་འཇོག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རེ།
དངོས་སྤྱོད་པས་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་དབྱེ་མ་པས་བཞེད་པའི་ཚེ་
རིགས་པ་དེ་དངོས་པོ་རང་བདེན་དུ་གྲུབ་པར་དབྱེ་མ་པས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བདག་
གཅིག་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་སྤྱོད་པས་རིགས་པར་སྤྱོད་པའི་རིགས་པ་
དབྱེ་མ་པས་བཞེད་ན། དབྱེ་མ་པས་རིགས་པ་དེ་རང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་རང་བདེན་པར་ཁས་
ལེན་པས་ཁུབ་པོ་སྐྱེ་པ་ནི་དབང་རྒྱལ་གྱི་ཤེས་(༡༡༥ བ)རབ་ཀྱིས་ཤེས་ལྟའི་འཇུག་པ་སྤྲོམ་མ་མཐོང་
པར་ཟད་དོ།

ཁྱད་པར་ཐལ་འགྱུར་པས་ལེ་ཤེས་ཚོགས་གསོག་ལ་འཇུག་པ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏུན་ཚིགས་ཞལ་
གྱིས་མི་བཞེས་ཞེས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཞལ་གྱིས་
མི་བཞེས་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་རྟོག་ན།
ཁོ་བོས་ཀྱང་དེར་བཞེད་པས་འཐད་དུ་ཚུགས། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི་ལྟ་པས་ལེ་ཤེས་ཚོགས་གསོག་ལ་འཇུག་
པས་ན་མཐའ་བཞི་ལས་བདག་སྤྱོད་འགོག་པའི་སྐབས་འདིར་ལྷན་གྲགས་ཀྱིས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དག་ལན་ལས་ལྷ་ལྷན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་
པ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཐལ་འགྱུར་པས་ཚོགས་གཉིས་གང་བསགས་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་
བདེན་པ་གཉིས་ཆར་རང་ལུགས་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ནི་ནམ་ཡང་མི་བཞེད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་བཞེད་པའི་
ཆེས་བཞེད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ནི་རྒྱ་ཆེར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་ཞེས་ལེགས་བཤད་དུ་གྲུབ་ལ། བྱིད་ཅག་ཐལ་
འགྱུར་པས་བཞེད་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན། གཅིག་ཤོས་ལ་འཇུག་པ་ན་དེ་ཁས་མི་ལེན་
ཅེས་མཁས་སུ་རེ་བའི་ཞིབ་ཆ་ནི་ནམ་མཁའ་ཉི་མས་བསྐྱེད་པ་ན་འཇུག་པ་ཁས་མི་ལེན་གྱི། ཆར་པས་
བངས་པ་ན་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་ཅེས་སྤྱོད་པ་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད།

གཉིས་པ་ལེགས་ལྟན་རང་ལ་ཁས་སྤངས་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། ལེགས་ལྟན་གྱི་
ལུགས་བཞེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཉེས་པ་དབྱེ་མ་བཞེད་པ་དང་། ཉེས་བཞེད་དེ་ལེགས་ལྟན་རང་གི་ཁས་སྤངས་

དང་ཕྱི་མོ།

དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་རྟོག་གི་པ་འདིས་བདག་ཉིད་རྟོག་གི་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་
མིན་ཏུ་མཁས་པ་ཅམ་ཞིག་གཞན་ལ་བསྟན་པར་འདོད་(༡༡༤ ཀ)པས་དབུ་མ་གྱི་ལྷ་བཙུངས་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པ་ཉིད་བདག་མེད་པར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་འད་དེ་སྟུབ་པར་བྱེད་པའི་རང་རྒྱུད་དམ། རང་ལུགས་ཀྱི་
ཚད་མས་སྟུབ་པའི་སྟོར་བའི་དག་བཞིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་མིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་
གནས་ལ་རྟོགས་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་དེ་ཞིག་གར་འདི་སྟེད་དུ་བདག་སྟེ་འགོག་པའི་སྐབས་འདིར་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་སྟོར་བའི་ཚོགས་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་པར་
ངས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཞེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ཞོ་ཞེས་སྟེ་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བཤོད་དོ། འདིར་
རྟོག་གི་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་མཁས་པ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་འདོད་ནི་གོང་དུ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལ་ཞེན་པའི་
རྟོག་གི་པ་ཞེས་དགོངས་ནས་དེར་བཞིན་པ་ཡིན་ཅེས་སྟེ་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་དངོས་སྟེ་བའི་རྟོག་གི་པ་
དགག་སྟུབ་བྱེད་པ་ན་དགག་སྟུབ་རང་བདེན་པར་སྟུབ་པའི་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་བསྟན་པ་ཆེར་བྱུང་བ་
ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་དམ་བཅས་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་སྟུབ་བྱེད་འགོད་
དགོས་པ་ནི་སྟེ་པ་ལ་མཁས་པ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་ཞོ་ཞེས་རྟོག་གི་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡོད་པས་དེའི་
གཞུང་འཇུགས་པའི་ཆེད་དུ་དབུ་མ་པ་ཡང་དག་པར་སྟུབ་ན། རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་གང་ཡང་མི་འཛིན་
པའི་སྐབས་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་སྟུབ་བྱེད་ཐ་སྟོན་དུ་འད་རང་བདེན་པ་འམ་རང་རྒྱུད་དེ་ལྟར་སྟོར་བར་
བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཆེད་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་འདི་ཆོས་སམ་
ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བཤོད་པ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ན་ཉེས་པ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀུན་ཇོབ་དུ་(༡༡༤ ཁ)བདག་ལས་སྟེ་བར་ཁས་བླངས་དབུ་མ་
པས་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ཇོབ་དུ་སྟེ་བ་འགོག་ན་ཡང་དབུ་མ་པས་ཀུན་ཇོབ་དུ་
བདག་ལས་སྟེ་བ་ཅམ་ཁས་བླངས་པས་གཞོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཞེས་སྟེ་སྟོར་
རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིད་ཏེ། བདག་ལས་སྟེ་བ་ནི་དབུ་མ་པས་ཀུན་ཇོབ་དུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་

པའི་ཕྱིར།

ཇི་སྒྲིང་དུ། ལྷ་ལྷ་ལྷ་པའི་མདོ་ལས།

ས་ཐོན་གྱི་རྒྱ་ལས་ལྷ་པའི་རྒྱ་གུ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ན་བདག་གིས་མ་བྱས། གཞན་གྱིས་མ་
བྱས། གཉིས་ཀས་མ་བྱས། དཔར་སྤྱད་གིས་མ་བྱས། ཉུས་གྱིས་མ་བྱས། ལྷ་པའི་ལས་མ་
བྱས། རོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་བྱས། རྒྱ་མེད་པ་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་པའི་ལས།

ས་ཐོན་ཡོད་ན་རྒྱ་གུ་ཇི་བཞིན་ཏེ།

ས་ཐོན་གང་ཡིན་རྒྱ་གུ་དེ་ཉིད་མིན།

དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལྷ་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་པའི་ཉིད་ལས།

གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ།

དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན།

དེ་ལས་གཞན་པ་པར་མ་ཡིན་སྟེ།

དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་པ་མིན།

ཞེས་འཆད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པས་ཀུན་ཚོ་བརྟེན་པའི་སྐྱེ་ལས་པ་ལྟར་ནས་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཐ་སྲེད་ལ་འཇུག་པ་ན། དབྱེ་མ་པས་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་དེའི་རྩིས་བཞིན་བྱས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
སྲེད་བྱེད་པའི་ཆོ། དེ་དོར་སྐྱེས་ཙམ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པས་ཀུན་ཚོ་བརྟེན་པའི་སྐྱེ་
བར་འདོད་པ་གལ་ཡིན། དབྱེ་མ་པས་ཀུན་ཚོ་བརྟེན་པའི་སྐྱེ་བ་འགར་ཡང་གར་བཞིན། དེས་ན་
དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་འབྲེལ་པ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྲངས་ཙན་གྱིས་དོན་དམ་པར་(༡༡༥)ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ལྷགས་
དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དོན་དམ་པའི་ཐུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཞེ་ན། དེ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཙན་དེ་དག་གི་

རྒྱལ་པར་བཞག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡང་དབུ་མ་ལས་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་གཉིས་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཛོད་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མུ་སྟེགས་པའི་འདོད་པ་དག་ནི་ཇི་ཙམ་དུ་བདེན་པ་
གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་བདག་སྐྱེ་འཁོག་པ་དེ་མིན་ཇི་ཙམ་དུ་ན་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡིན་པར་བླ་གསལ་གྱིས་
རྟོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་ལ་བསྟོན་དེ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་བཟོད་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་རང་ག་བས་སྒོ་ངོར་བདག་སྐྱེ་འདོད་པས་དེ་མི་འཁོག་པས་དོན་དམ་པར་
ཞེས་སྦྱར་ཞེ་ན། རྒྱ་གར་ལས་དེ་ལ་བསྟོན་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བར་སྐྱ་
བའི་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རྟོགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པས་ནི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དང་།
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བུ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་པར་དཔྱད་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་བྱས་ནས། རྒྱ་
ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བུ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་ཡང་བདེན་པ་
གཉིས་གང་ལས་སྐྱེ་སོགས་མི་དཔྱད་པར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་མ་
བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་པར་བཞག་པར་མཛོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་དམ་པར་
ཞེས་ཁྱད་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བུ་བར་ངེས་སོ། །

(གཉིས་པ་)ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་དོན་དམ་པར་ཞེས་སྦྱར་ན་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པར་འདོད་ནས། དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་
མཆེད་རྒྱམས་ཆོས་ཅན་ཞེས་ཆོས་ཅན་གྱི་(༡༡༥) བ)ཁྱད་པར་དུ་འཁོད་པར་བྱེད་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ལེགས་
ལྟར་འབྱེད་རང་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་རྟེགས་ཀྱི་ཉེས་པ་འཇམ། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་
འགྱུར་ཏེ། ལེགས་ལྟར་འབྱེད་རང་གིས་དོན་དམ་པར་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱམས་ཁས་མ་
བླངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཉེས་སྦྱོར་དུ་ཀུན་རྫོབ་དུ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་རྟེགས་
ཀྱི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་དམ་པར་ཞེས་པ་འདི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འདར་མི་བཟུང་ན། དོན་
དམ་པར་ཞེས་བུ་བ་འདི་གང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཅེས་འདི་བ་ལ་ལན་དུ་གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་
རྫོབ་པ་རྒྱམས་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དག་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འཁོག་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་སྒྲོས་པ་ནི་སྐྱེ་

བ་འཁོག་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། ལམ་དུ་དེ་ལྟར་མ་ཞེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་འཁོད་པར་མི་རིགས་
 ཏེ། རོ་ན་མིག་ལ་མེགས་པ་ཀྱུན་ཆོལ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྒྲེབ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དེ་སྐད་བཞིན་
 པར་བྱ་བ་རིགས་པར་འགྱུར་ན། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ལེགས་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་སྒྲུབ་པས་སྒྲུང་བ་ལྟ་མའི་སྒྲོན་
 གྲོང་དུ་མ་མེད་དོ། །ཀྱུན་ཆོལ་པའི་མིག་མེགས་ཆོས་ཅན་དུ་སྒྲུན་པར་གྲངས་ཅན་མེགས་དང་། དཔེས་སྒྲུ་
 བ་ལ་རོལ་ཤོད་གཤིས་མིག་ལ་མེགས་པ་རྣམས་ཆུ་ལུ་སྒྲེད་ནི་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་
 སྒྲུང་དང་། བདགས་པ་ཀྱུན་ཆོལ་གྱི་ཡོད་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་སྒྲུང་གངས་ཅན་མེགས་གཞན་ལ་གཞི་
 མ་གྱུབ་པའི་སྒྲུགས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་པས་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་མིག་མེགས་དོན་དམ་པ་ཆོས་
 ཅན་དུ་བྱེད་ན་རང་ལ་མ་གྱུབ། ཀྱུན་ཆོལ་པའི་མིག་མེགས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་ན་གཞན་ལ་མ་གྱུབ་པས་
 སྒྲུགས་ཀྱི་སྒྲོན་ལས་(༡༡༨ ན)མི་འདའོ་ཞེས་བཞིན་པ་ན། དོན་དམ་པ་དང་ཀྱུན་ཆོལ་པའི་ཁྱད་པར་དུ་
 བྱས་པ་གང་ཡང་ཆོས་ཅན་དུ་མི་འཛིན་གྱི། ཅི་སྟེ་ཁྱད་པར་དེ་པོར་པའི་སྒྲི་ཙམ་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་སྒྲུ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་མི་རྟག་པ་དང་ཆོས་ཅན་སྒྲུ་གཉིས་ཀའི་སྒྲི་སྒྲུ་ཙམ་ཉིད་
 བརྒྱུད་པ་ཡིན་གྱི། ཁྱད་པར་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཁྱད་པར་འཛིན་ན་ནི་ཆེས་ལུ་དཔག་པ་རྟགས་
 དང་། ཆེས་ལུ་དཔག་པར་བྱ་བ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས།
 དེ་རྒྱལ་པར་བཤད་ན། འདི་ལྟར་གཤམ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲུ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་ནི་
 དེ་ལ་རོལ་ཤོད་བྱེད་གཤམ་པ་ལ་མ་གྱུབ་ཤོ། །རོན་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲུ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་ནི་དེ་རང་
 ཉིད་མངས་རྒྱལ་པ་ལ་མ་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་བྱེད་གཤམ་དུ་(དང་ཕྱིར་ཤར་བའི་ཆོག་གསལ་
 མཆན་མར་འདིར་བྱེད་གཤམ་པ་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། ལུ་སྟེགས་བྱེད་གཤམ་པ་མེན། ཉན་ཐོས་པར་ཆ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་མེགས་བྱེད་གཤམ་པ་དང་
 མཐུན་པར་སྒྲུ་བས་བྱེད་སྒྲུ་ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་སྒྲུ་བརྟུན་པ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱེད་གཤམ་པ་ཞེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་བྲིས་སྐྱེད་དོ།)སྒྲུ་
 བས་གྲངས་ཅན་ལ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བ་ན་ཡང་། བྱས་པའི་སྒྲུ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་དེ་གཞན་
 གྲངས་ཅན་ལ་མ་གྱུབ། རོན་ཏེ་སྒྲུ་ཡོད་མཛོན་པར་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྒྲུ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ན་
 བེ་དེ་རང་བྱེད་སྒྲུ་ལ་མ་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་ལ་བཞིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་འད་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་
 སྒྲུར་ཏེ། འཛིག་པ་ཡང་གཤམ་ཏེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་མངས་རྒྱལ་པ་

རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རོན་ཏེ་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་པ་བསྐྱབ་ཆོས་ལུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་མ་རྒྱུ་པོ་བྱེད་
 བྲག་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་(༡༡༨ པ)ཀོ། ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འདིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱི་
 ཅོམ་ཞིག་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པས་གྲངས་ཅན་ལ་བདག་སྤྱི་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་འདིར་
 ཡང་བདེན་ཆུན་གྱི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་ཆོས་ཅན་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་ཅོམ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེས་ལན་
 བློ་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཅོམ་འཛིན་པ་དེ་ནི་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྤྱི་བདེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྤྱི་བཟང་དུ་
 རྟག་མི་རྟག་དོར་བའི་སྤྱི་དངོས་པོའི་སྤྱི་ཅོམ་འཛིན་རྒྱ་ཚོལ་མཐུན་སྤྱི་བྱེད་པ་བཞིན་དབུ་མ་པ་དང་
 དངོས་སྤྱི་བདེ་འདྲའི་དངོས་པོའི་སྤྱི་མཐུན་སྤྱི་བྱེད་པར་འཛིན་རྒྱ་ཆེད་མི་སྤྱི་དཔའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་ན་
 དངོས་པོ་ཅོམ་དེ་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་རང་ཉིད་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་ལས། དེ་འདྲ་དེ་བདེན་
 པ་གཉིས་ཀའི་དངོས་པོར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་དབུ་མ་པས་
 བཟོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འདི་སྤྱི་བདེན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བ་
 དཔོན་དེ་དག་ཆོས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཆུས་བདགས་གྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བར་བཞེད་པའི་
 དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གྲངས་ཅན་ལ་བདག་སྤྱི་འགོག་པ་གང་གི་ཆོ་
 འདིར་སྤྱི་བ་པག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལུ་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་སྤྱི་མེད་ཁོ་ནར་རྩེས་ལུ་དཔག་བྱ་དེའི་རྟེན་
 ཆོས་ཅན་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་ཅོམ་པོ་དེ་ཐ་སྤྱི་དཔའི་སྤྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅོམ་གྱི་ཆོས་ཅན་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་གྱི་
 བདག་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ནི་སྤྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་ལེ་ཤེས་གྱིས་དེ་
 འདྲའི་ཆོས་ཅན་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཆུས་བདགས་གྱི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པར་དངོས་ཆོས་ལས་ཉམས་
 པར་གྱུར་པར་ལེགས་ལྡན་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་(༡༡༩ བ)པ་ཡིན་ཀོ། ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐ་སྤྱི་
 པའི་སྤྱི་ཕྱིན་རྫོབ་པ་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཡུལ་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་
 པའི་འཕགས་སྤོ་དོན་དམ་པ་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཡུལ་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་དག་ནི་འཇལ་མ་འཇལ་གྱི་སྤོ་ངོར་
 ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀོ། ། ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་དུ་ཤེས་བྱའང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཅིག་ལས་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་གཏན་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གང་གི་ཆོ་རབ་རིལ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་
 གྱིས་སྤྱི་འད་ལ་ཤེགས་པ་ཡོད་པ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པ་འཛིན་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་

སྒྲིལ་བྱེད་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དེའི་ཆོ་ཁྲི་ཞེས་བྱ་བྱེད་ཅི་མ་ལོག་
 པ་དང་། རྩལ་པ་དུག་པ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཆ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར།
 ཞེས་པ་བྱེད་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཞེས་བྱ་བྱེད་ཅི་མ་ལོག་པ་མཛོད་དུ་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།
 གང་གི་ཆོ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མིག་གིས་སྒྲིལ་ཤིང་ལ་མོགས་པ་མ་དམིགས་པ་ལྟར་དབྱུང་མ་པས་
 ཞེས་པ་བྱེད་ཅི་མ་ལོག་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིལ་འདོགས་པ་དེའི་ཆོ་ཁྲི་ཡང་། དེ་ལྟར་བྱེད་ཅི་
 མ་ལོག་པ་རིགས་པའི་ཞེས་པ་གང་གིས་ཞེས་བྱ་ཡོད་པ་མིན་པ་ཡོད་པར་སྒྲིལ་འདོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 བཤུ་སྤྱོད་དོན་ཅན་གི་སྒྲིལ་ཆེད་ཀྱན་ཆོབ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིལ་ཤིང་ལ་
 དོན་ཅན་གྱི་ཆ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པ་ག་ལ་ཡོད། མིག་མོགས་དོན་དམ་པ་འདེམ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛོགས་མི་
 རིགས་ཏེ། བ་སྒྲིལ་དང་རིགས་ཞེས་འཕགས་པའི་མཐུན་པ་གསུམ་གསུམ་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བྱེད་ཅི་མ་ལོག་
 པའི་སྒྲིལ་བདེན་པ་གཉིས་སྟུགས་པའི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་(༡༡༩ བ)སྒྲོབ་དོན་གྱི་ཞལ་
 ལྟ་ནས་ཀྱིས། གཞན་དག་གིས་ག་ལ་ཏེ་ཆུར་མཐོང་གི་མཛོད་སྟུམ་ལ་མོགས་པའི་ཆོད་མས། དོན་གྱི་གཞི་
 ཆོས་ཅན་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི་གཞི་དེའི་སྤྱི་དུ་སྤྱི་པ་དང་བདག་མེད་པའི་ཆོས་སྟུབ་པ་འཇམ། མི་
 སྤྱི་པ་དང་བདག་གི་ཆོས་བསྒྲིག་པར་བྱ་བ་མཐོང་ན་དེ་འབྲུའི་དགག་སྟུབ་ཀྱི་སྟུབ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ང་ལ་
 གྲུག་ཀ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཞེས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བྱེད་ཅི་མ་ལོག་
 པ་དང་བྱེད་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱེད་ཅི་མ་ལོག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་རིགས་
 ཞེས་ཀྱི་གནས་སྟུབས་དེ་དོན་ཡུལ་ཁྱབ་བྱེད་བྱེད་ཅི་ལོག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། དེའི་ཁྱབ་བྱ་
 གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནད་གི་སྒྲིལ་ཆེད་མིག་ཀྱན་ཆོབ་པ་ག་ལ་ཡོད། ལྷ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་
 གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲིལ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གདན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་བསྒྲིག་པ་མེད་པ་ཉིད་
 ཡིན་པས་དེ་ཐུན་མོང་དུ་གྲུབ་པའི་མིག་གི་སྒྲིལ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིལ་པ་འདེམ་པའི་ཕྱིར་མ་
 གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་ལན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །སྒྲིལ་པ་འདིར་ཤུགས་རྒྱལ་པོའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་ནས་དབྱུང་
 པ་ཆེན་པོ་སྒྲིག་པས་ཀྱི་རྩལ་ལྟར་བའི་དབྱུང་མ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་ཉེན་ཅིག་སྒྲོབ་དོན་ཆེན་པོ་སྒྲིག་
 པས་སྒྲོབ་དོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་ནད་གི་སྒྲིལ་ཆེད་མིག་མོགས་ཀྱན་ཆོབ་པའི་དངོས་པོ་འདེམ་

དངོས་པོ་དེར་མ་གྲུབ་ཤི། དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འཇུག་ཤིས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གསུངས་ཀྱིན་
 རྒྱུ་ལ་དངོས་ཆོས་དོན་བྱེད་རྒྱུ་ཀྱི་རང་རང་དོ་ཤོས་སྒྲོང་བས། དེའི་དོན་བྱེད་རྒྱུ་ཀྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་
 པའི་ཆ་ཐ་སྟངས་དང་རིགས་ཤིས་ཀྱི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གྲུབ་(༡༣༠ བ)པའི་ཁར་གཞན་གྲགས་ཀྱི་
 ཚད་མ་སྤྱི་དོ་འཚུལ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱུ་ཀྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་སྤྱིད་པ་ལ་
 གཞོན་བྱེད་ལོ་ནར་འཇུག་པ་འདི་ལྟའི་གསལ་མ་གསལ་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཉི་ལྔར་མ་རྒྱུ་པའི་ཕྱིན་
 ལས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལྟ་མེད་ལྟ་ནི་ལྟར་པེར་ཡོད་བཞིན། ཐལ་འཇུག་པའི་ལུགས་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི།
 རྒྱུགས་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་བཟུང་པའི་སྒྲུ་གྲུ་ལྟ་བུ་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མས་སྒྲུ་གྲུ་རང་གི་བྱ་བ་ལ་དོན་བྱེད་པར་
 དེར་གྲུབ་དུ་བདེན་པས་དེ་རིགས་ཤིས་ཚད་མས་དགག་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་པ་དེ་མ་ཡིན་གྱི། དེས་
 དགག་ཀྱི་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་པ་དེ་ཟེམས་གསར་གི་མན་ངག་སྟུང་བརྒྱུད་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་རག་གོ་
 ཞེས་སྒྲུ་པའི་སྒྲོ་གྲོས་དེ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྔ་གྲགས་ཀྱི་རྣམ་དགར་གྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཟུང་མི་བཟོད་པའི་
 ལུགས་གཞན་རྒྱུ་མིག་ཅན་ལྟར་སོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་ཀྱང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ཁུར་ཆེན་པོ་
 ཡོངས་ལ། དཔལ་ལྷན་ལྔ་གྲགས་ཀྱི་དབུ་མའི་བསྟན་པ་འཇུག་པའི་འདི་ལ་སྒྲུར་བར་སྒྲུར་བར་ཞུགས་
 ཤིག་འོན་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱུ་ཀྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་མི་སྤྱིད་ན། རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་
 རྒྱུ་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱུ་ཀྱི་དངོས་པོར་རྒྱུ་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱུ་ཀྱི་ཚད་མར་གྲགས་པ་ལ་སྒྲུང་སྒྲུང་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
 སྒྲུང་དོར་མོགས་ཀྱང་ཐ་སྟངས་དུ་བྱེད་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་ཅེ་ན། དེ་ནི་འགལ་ཁྱབ་སྒྲུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་
 རྒྱུ་ལ་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་རང་བདེན་པར་གྲུབ་ན། རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་གྲགས་པ་ལ་
 སྒྲུང་སྒྲུང་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུང་དོར་མོགས་ཐ་སྟངས་དུ་བྱེད་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་དོན་བྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་(༡༣༠ བ)རང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་བདེན་པར་མེད་
 བཞིན་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་དོན་བྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་སྒྲུང་ཞིང་། སྒྲུང་དོར་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྒྲུང་དོར་མོགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ལ་ཐ་སྟངས་པར་བརྟེན་མི་རྣམས་སྒྲུང་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་
 སྒྲུང་ཅམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་ཞི་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་སྒྲུང་འདས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་
 སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་བརྒྱུདས་དང་ལྔ་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་ཆོས་གསལ་ཞིང་གོ་

བདེ་བར་རྒྱལ་པར་ཡོད་པ་ཞིན། ཆེས་པམ་གསལ་སྤྱིར་གི་མཐུ་དམན་པའི་སྤྱིས་བུ་ལོག་ལྟ་ཅན་དག་དབུ་མ་
 མལ་འགྲུར་པའི་ཀློན་ཆོལ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་སྤྱིར་འདེབས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་པར་བོད་སྤྱི་རབས་
 པའི་དབུ་མ་མལ་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་དག་། ལམ་སྤྱི་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སྤྱིར་འདེབས་བྱེད་པའི་ལོག་ལྟ་
 ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱི་བུ་ཕྱིར་བྱོན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འབྲུལ་པ་དང་བུལ་བའི་དབུ་མའི་བསྐྱེད་པ་
 བསྐྱེད་འཛིན་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱི་གསལ་པའི་ལམ་ཅན་དུ་མཐོང་བས་སྤྱིས་བུ་དེ་དག་ནི་སྤྱི་ལ་ཆོལ་བའི་
 གཡུང་མ་ལྟར་རྒྱུད་པར་དུ་འདོར་བར་རིགས་སོ། ། དངོས་སྤྱི་བ་ནང་དུ་སྤྱི་དངོས་པོ་སྤྱི་མཐུན་དཔེར་
 བཟུང་བ་དེ་དང་འདྲ་བར་དབུ་མ་པ་དང་དངོས་སྤྱི་བ་ཆོད་པ་ན་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཆོས་མཐུན་གྲུབ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དངོས་སྤྱི་བ་ནང་དུ་ཆོད་པ་དེར་ནི་སྤྱི་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བ་ཆོད་པར་འདོད་པ་
 དང་། རྟག་མི་རྟག་གིས་ཞུད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱི་བ་ཆོད་པར་མི་འདོད་པ་ཆོལ་བྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་ལ་
 ཡང་མཐུན་སྤྱི་བ་གྲུབ་པར་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་ཞུད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་གི་
 དངོས་པོའི་སྤྱི་ཅམ་ཞིག་འཛིན་རྒྱུ་གྲུབ་ན་(༡༣༡ བ)དེ་ལྟར་འགྲུབ་ཆུག་གྲང་། སྤྱི་བ་ཉིད་དུ་སྤྱི་བ་དབུ་
 མ་པ་དང་སྤྱི་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དངོས་པོར་སྤྱི་བ་དག་གིས་དེ་འདྲ་དེ་ཀློན་ཆོལ་དུ་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་གྲུབ་
 པར་དབུ་མ་པས་ཁས་མ་སྤྱངས་ལ། ཀློན་ཆོལ་དུ་ཡང་ཀློན་ཆོལ་པའི་མིག་སྤྱི་གསལ་ཀློན་ཆོལ་པའི་དངོས་པོར་
 ཆོད་མས་མ་གྲུབ་ན། དོན་དམ་པར་དོན་དམ་པའི་མིག་གི་དངོས་པོ་ཡང་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས།
 དངོས་སྤྱི་བ་ནང་དུ་ཆོད་པའི་དཔེ་དང་། དབུ་མ་པ་དང་དངོས་སྤྱི་བ་ཆོད་དུས་ཀྱི་དཔེ་ལ་མཐུན་སྤྱི་བ་ཁས་
 ལེན་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་དཔེ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཉེས་
 པ་བ་ཆོད་པའི་ཆོལ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བུ་པའི་གཏན་ཆོགས་འདི་ལ་མ་གྲུབ་པའི་
 སྤྱོན་བ་ཆོད་པ་ལ་ཡང་སྤྱིར་བར་བྱ་གྲེ་མིག་སྤྱི་གསལ་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ། ཀློན་ཆོལ་ཀྱི་
 ཡོད་པ་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པོ། སྤྱི་བ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་སྤྱི་བས་འདིར་ཀློན་ཆོལ་པའི་མིག་ཀློན་ཆོལ་
 པའི་ཆོད་མས་ཀློན་ཆོལ་ཅམ་དུ་ཆོད་གཞིར་བཟུང་བ་ལ། སྤྱི་བ་དཔོན་རྒྱ་གཞུགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ན་ཆོད་མ་དང་
 ཁས་སྤྱངས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་ཏེ། ཀློན་ཆོལ་ཀློན་ཆོལ་དུ་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་ན་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་དོན་བྱེད་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་རང་གི་དོམས་སྤྱིར་བར་ཁས་སྤྱངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། བདེན་གཉིས་

གང་གི་ཁྱད་པར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྤྱི་ཙམ་གྲུབ་པར་འདོད་ན་དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་
ཤེས་བྱ་ལ་གྱུས་འཇགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛོད་སྤུམ་ཚད་མ་དང་གྲགས་པས་བསལ་ཅིང་། སྒྲིན་པ་བདེ་བར་
ག་ཤེགས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་ཚད་མ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསལ་ལོ། །དེས་ན་ཐལ་རང་གི་(༡༢༡ བ)གྲུས་
མཚམས་ཀྱི་སྟོག་ཆེན་པོ་འདིར་བྲག་ལ། གྲུས་མཚམས་འདིར་སྟོབ་དཔོན་མོ་མའི་བཞེད་པ་གསལ་མི་
གསལ་འདི་ལྟར་ལ། གངས་ཅན་དུ་བྱུང་བའི་དབུ་མ་པར་སྟོམ་པའི་ལོ་པར་མཁས་གྲུབ་སྤྱུལ་སྤྱུ་གྲུབ་ཐོབ་
དུ་གྲགས་པ་མལ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་འདིར་སྟོ་ཁ་རྩར་ཟད་ཀྱང་མ་ཕྱིགས་པར་དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་
དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་ཤག་རལ་དོན་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཕ་ལྷོག་གི་མཐུ་ལས་ཡིན་ཅེས་ཆེས་ལང་
བར་གྱུར་རྟོ། །

གསུམ་པ་ཉེས་བཟོད་དེ་ལེགས་ལྟན་རང་གི་ཁས་སྤངས་དང་སྦྱར་བ་ནི། འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གང་གི་
ཕྱིར་རྗེས་དང་བསྟན་པའི་གཞི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མ་གྲུབ་པ་དང་། མཐུན་སྦྲེད་དུ་མ་གྲུབ་པ་
འདི་ནི་རྟོག་གི་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ནང་
གི་སྤྱེ་མཆེད་རྣམས་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མིང་གཞུགས་ལ་ཐོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་མིང་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱེ་མཆེད་དུ་ག་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྗེས་དང་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱད་ན་
ལས་འདས་པ་ཞི་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྤྱུབ་བྱེད་འདི་ལ་ལེགས་ལྟན་
གྱིས་དེའི་ལན་དུ་འདིར་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གདན་ཚིགས་ཡོད་པ་ཞེས་པ་དེའི་དོན་དུ་འདོད་པ་གང་
ཡིན། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་རྫོང་དུ་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེར་བདེན་ཟེར་རམ། འོན་ཏེ་
དོན་དམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེར་བདེན་ཟེར། གལ་ཏེ་ཀྱང་རྫོང་དུ་ན་ནི་དངོས་སྤྱུ་བ་ཁྱོད་རང་ལ་
གདན་(༡༢༢ བ)ཚིགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། ཁྱེད་ཅག་ནང་གི་སྤྱེ་མཆེད་དོན་དམ་པར་སྒྲིན་པས་
བཞེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་དེ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་ནི་སྒྲིན་
པས་དེ་སྐད་གསུངས་མི་ཤིང་དེ། གང་ཚོ་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང་། ཁེད་དང་ཡོད་མེད་མི་གྲུབ་པ། །དེའི་ཚོ་
འབྲས་བྱ་སྟེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་བསལ་བའི་ཕྱིར། རྗེ་ལྟར་སྤྱུབ་

བྱེད་ཀྱི་ཞེས་བྱ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་དོན་དམ་པའི་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ཁོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དག་གི་དོན་མོ། །རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ནང་
 གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེར་གསུངས་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོན་
 དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་རང་ཉམ་སྤོང་པ་ལ་དོན་དམ་གཏན་ཚིགས་སུ་བྱེད་ན་མ་གྲུབ་པའི་དོན་
 ཉིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་གཏན་ཚིགས་སུ་བྱེད་ན་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དོ་ཞེས་ལེགས་ལྡན་འདིས་བདེན་པ་
 གཉིས་སུ་བརྟགས་ནས་རང་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་འདི་སྒྲུས་པ་ཡིན་མོ། །དག་དོན་ལེགས་ལྡན་རང་
 གིས་ཉམ་སྤོང་གྲེ་པ་ལ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ཙམ་རྟགས་སུ་
 བཤོད་བྱས་པ་ལ། དེ་བདེན་གཉིས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟགས་སུ་འགོད་ཅེས་དེ་ཡོད་པར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་གསུངས་ཙམ་རྟགས་སུ་འགོད་རྒྱ་མ་བྱུང་བར་སྒྲུས་པ་དེ་ལྟར། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་ཀྱང་
 ལེགས་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྩྭགས་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྩྭགས་ཆོས་ཙམ་པོ་བ་
 རྟགས་སུ་འགོད་བྱས་པ་ལ། དེ་བདེན་གཉིས་གང་གི་དབང་(༡༢༣ བ)དུ་བྱས་ནས་རྟགས་སུ་འགོད་ཅེས་
 བཤོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཙམ་རྩྭགས་དང་གཏན་ཚིགས་སུ་འགོད་རྒྱ་མ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་
 འགོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྩྭགས་དང་གཏན་ཚིགས་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་
 ཡོད་པར་སྒྲུས་པ་ཆོས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་རང་གིས་ཉམ་སྤོང་གྲེ་པ་ལ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་རང་ཙག་གཉིས་ཀར་མཐུན་གྲུབ་དུ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་
 སྒྲུས་པ་ལྟར། འདིར་ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་རྩྭགས་སྤགས་མཐུན་གྲུབ་ཡོད་པར་སྒྲུས་པ་ནི་རྒྱལ་པ་ཀུན་དུ་མི་
 གྲུབ་པོ་ཞེས་དགག་པར་མཛད་དོ། །ཁོ་ན་དཔུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་སྤགས་རྩྭགས་དང་། དེའི་ཆོས་སྤགས་གངས་ཙན་གྱི་རོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་སྒྲོང་བའི་ཆེད་ཀྱི་
 དག་གི་ཡན་ལག་དུ་བཞེད་པ་ན་བདེན་གཉིས་མ་བྱེད་པའི་སྤྱི་བཟུང་བཤམ། བྱེ་ནས་ཁྱེད་པར་བཟུང་གླེ་དེར་
 བཞེད་ཅེན། དེ་གང་དུ་འང་མི་བཞེད་དེ། དེ་ཆོད་དག་གི་ཡན་ལག་དེ་དག་མ་བརྟགས་གཞན་གྲགས་ཙམ་གྱི་
 རྒྱལ་བ་དེ་རོར་རྗེས་བཞེད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞན་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་སྤྱུམ་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་
 མིར་གྱུར་གྱི་སྤྱུམ་བུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པས་གཞན་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་སྤྱུམ་བུའི་ལག་གི་མཚོན་ཆས་

འཇུག་པའོར་གྱི་སྐྱེས་བུའི་མགོ་གཅོད་དུ་འཇུག་པ་ན་མིར་གྱུར་གྱི་སྐྱེས་བུའི་ལག་གི་མཚོན་ཆ་བདེན་པ་
 གཉིས་སུ་མ་བྱེ་བའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བའི་ཁྱད་པར་གང་གིས་གྱུར་འཇུག་པའོར་གྱི་སྐྱེས་བུའི་མགོ་གཅོད་པར་
 མ་བྱུང་པ་བཞིན་ནོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལེགས་ལྡན་འདིས་རང་ཉིད་གྱིས་ཉན་ཐོས་སྡེ་
 པ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་འདིས་གང་ན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་དེའི་ཕྱིར། (༡༣༣ ཀ)ཁྱེད་གྱི་སྤྲུགས་
 ལ་དངོས་པོའི་ཚིགས་གང་ན་ཚིགས་སུ་བཤོད་པའི་ཇེས་སུ་དཔག་པ་ཐམས་ཅད་གང་ན་ཚིགས་ལ་ཐོགས་དོན་
 དམ་པར་རང་ལ་མ་གྲུབ། གྲུན་རྫོབ་པར་གཞན་ལ་མ་གྲུབ། དེ་མ་གྲུབ་ན་གང་ན་ཚིགས་ལ་དག་ཏུ་མི་
 རུང་སྟེ། ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་གང་ན་ཚིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟུང་མའི་དེ་ཉིད་བསྐྱུབ་
 པར་བྱ་བ་དང་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལེགས་ལྡན་ཁྱོད་གྱིས་
 འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་དམ་པར་ཁང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དེ་དག་སྐྱེན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གཞན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ན་དོན་དམ་པར་གཞན་གྱིས་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་མིག་
 ལ་ཐོགས་པ་ཁང་གི་སྐྱེ་མཆེད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིང་དང་གཟུགས་དག་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོའི་
 རྐྱེན་མ་ཡིན་པར་ངེས་ཏེ། ཁང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱལ་མ་ལ་ཐོགས་པ་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་གཞན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཐོགས་པ་དོན་དམ་པར་རང་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་
 ནོ། །གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་ལེགས་ལྡན་འདིས་ཁང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཁང་གི་སྐྱེ་
 མཆེད་དེའི་ཡུལ་གཟུགས་ཐོགས་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་འདུག་གོ། །འགྲོ་གི། །མཐོང་རོ། །ཐོས་ཐོ་ཞེས་ཐ་སྙད་
 ཁྱད་པར་ཅན་རྫོང་དཔར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་གཞན་གྱིས་བརྟེན་པའི་གང་ན་ཚིགས་འདི་དོན་
 དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གྲུབ་པར་བརྟེན་པ་ལ་མ་གྲུབ་པར་བརྟེན་པར་འདོད་པས་འདི་སྐད་དུ། རྟགས་
 དེ་གྲུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་དངོས་སྐྱེ་བ་རང་ལ་མ་གྲུབ་ལ། དོན་དམ་པར་རྣལ་འབྱོར་པ་མཉམ་པར་བཞག་
 (༡༣༣ བ)པ་ཞེས་རབ་གྱི་མིག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་ཉིད་མཐོང་བའི་ཞེས་ངོར་
 སྐྱེ་བ་དང་འགྲོ་བ་ལ་ཐོགས་པ་དག་ཡོད་པར་བསྐྱུབས་ན་ནོ། །དེའི་ཚོ་སྤྱོདའི་ངོ་བོར་དེ་དག་གི་ཡུལ་དང་
 ལྡན་པའི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གང་ན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སྤྱོདའི་
 ངོ་བོར་འགྲོ་བ་ཡང་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཁོ་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་

དཔྱིད་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གིས་བྱས་པའི་སྐྱེ་བ་པར་བྱེད་པའི་དབུ་མ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་
 དོན་དམ་པར་མ་མོང་བ་ལ་འགྲོ་བ་མེད་དེ། ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མོང་བའི་ལམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 གཏན་ཚིགས་ལམ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དོན་དམ་པར་རང་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྐྱར་བར་བྱ་ལ། དོན་
 དམ་པར་རྒྱུ་ཤེས་པ་བརྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་མིག་ནི་གཟུགས་ལ་སྒྲུབ་མི་བྱེད་དེ། མིག་གི་དབང་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེ་དང་མཚུངས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མིག་ཅམ་ནི་གཟུགས་
 ལ་སྒྲུབ་མི་བྱེད་དེ། འབྲུང་བ་ལས་གྲུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ས་
 རྒྱུ་པའི་རོ་པོ་མ་ཡིན་དེ་འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མེགས་པ་དག་དུ་
 ཡང་གཏན་ཚིགས་ལ་མེགས་པ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་རང་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་པར་སྐྱར་བར་བྱུང་། །

ཡང་ལེགས་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་གྲངས་ཅན་
 པ་ལྟར་ན། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཞིག་གསུམ་
 འོན་དེ་བྱམ་པ་ལ་མེགས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཅེས་ཐེ་ཚོམ་(༡༣༧ བ)ཟེ་བས་རྩེས་
 འགྲོ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་དེ་བྱམ་པ་ལ་མེགས་པ་ཡང་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྐྱབ་བྱུང་དངོས་སུ་མ་
 བསྐྱན་ཀྱང་ལུགས་ལས་གྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་
 མ་ཡིན་དེ། ཕྱི་ལྷོ་མཆེད་རྒྱུ་མེད་ཅེས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་སྐད་དུ་མ་སྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་བ་རང་ཉིད་ལ་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་དེ་གཏན་ཚིགས་ལྡན་གྱི་
 རྩེས་སུ་དཔག་པ་དག་ལ་སྐྱོན་དེ་སྐད་དུ་སྐྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གཤམ་ཁྱེད་རང་གི་རྩེས་སུ་དཔག་པ་ལ་
 ཡང་དེ་སྐད་དུ་སྐྱས་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བས་གཞི་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་
 མེགས་པའི་སྐྱོན་དེ་ཉིད་འགྱུར་བ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་གང་ལེགས་ལྡན་དང་རྒྱ་གཤམ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་
 དུ་འགྱུར་བ་ན་རྒྱ་གཤམ་དེས་ནི། ཅིག་ཤིས་ལེགས་ལྡན་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་ན་སྐྱོན་འདི་དག་
 ཐམས་ཅད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། རྩེགས་ཚོས་དང་ཁྱབ་པ་ཐུན་མོང་དུ་
 ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེས་སུ་དཔག་པར་སྐྱེ་བ་དག་ལ་གཞི་རྟགས་ཐུན་མོང་དུ་ཚད་མས་མ་
 གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། ཁོ་པོ་ཅག་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་ལུགས་ཅམ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་

རྩེ་ལྷ་དཔག་པ་མི་སྤྱིར་ན་གཞན་གྱི་ལྷ་གས་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེ་ལྷ་
 དཔག་པ་མི་ལམ་དུ་འདར་མི་སྤྱིར་རྟེ། ཁོ་ལོས་རྩེ་ལྷ་དཔག་པ་དག་བཞི་དཔ་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་པ་
 འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཙན་གཞན་གྱི་སྤོ་ལ་སྤོ་སྤྱར་གཅོད་པར་བྱེད་པ་སྤྱན་འབྱེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡིན་ལ། དབུ་མ་པ་བདག་ཉིད་ལ་དག་དེ་ལྟར་(༡༣༤ བ)བཞི་དཔ་མོ་བྱ་གོ་བྱེད་གང་དུ་འདར་བཞི་དཔ་
 འདོད་པའི་སྤོ་ལ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞན་སྤྱན་འབྱེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྩེ་ལྷ་དཔག་པ་རྟེན་
 བཞི་དཔ་ནི། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེ་པ་ཁ་ཅིག་གཞན་མིག་པ་ལྟོ་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པ་དེ་ནི། མིག་ལ་རང་
 གི་བདག་ཉིད་མི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཀྱང་འདོད་ལ། དེའི་ཚོ་རྟོག་པ་དེས་སྤྱོགས་ཚོས་ཁས་བླངས། རྩོན་པོ་ལ་
 མོགས་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་དེ་རང་ལ་ལྟ་བུ་མེད་ན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འདར་དཔེ་
 བྱམ་པའི་སྤྱིར་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚོ་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ཀྱི་རྩོལ་གསུམ་
 བཞི་དཔ་ནས་རང་གི་དམ་བཅའ་སྤྱན་འབྱེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྩེ་ལྷ་དཔག་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་གང་
 དང་གང་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞི་ནི་ནོ། མིག་ལ་འདར་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བརྟེན་པ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་
 བརྟེན་པ་འདི་ལ་མེད་དོ། རེའི་ཕྱིར་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བརྟེན་པ་དང་འགལ་བ། རྩོན་པོ་ལ་མོགས་པ་
 གཞན་བརྟེན་པ་དེ་སྤྱོགས་ཚོས་ཁྱབ་པ་ཁོ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྩེ་ལྷ་དཔག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱེད་གཏུ་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་རྩེ་ལྷ་དཔག་པས་དེའི་ལོག་རྟོག་ཐལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། རེས་ན་སྤྱོན་
 མི་མཚུངས་པ་གང་གི་ཕྱིར་རྩེ་ལྷ་དཔག་པ་དག་གིས་གཞན་སྤྱོགས་དགག་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་བཞི་དཔ་
 བྱ་བ་ཡིན་པས། དེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གང་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ལོ་ཅག་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྤྱོགས་
 ལ་ཇི་སྐད་བསྟུན་པའི་གཞི་རྟགས་ཐུན་མོང་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོན་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་གལ་
 ཡོད།

ཡར་ཚོ་ལ་ཕྱིར་ཚོ་ལ་ཅི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པའི་རྩེ་ལྷ་དཔག་པའི་སྤྱོན་མ་(༡༣༥ ཀ)ཀྱང་རྩེ་
 ལྷ་དཔག་པས་གཞོད་པ་འོད་དམ་ཞེ་ན། འོད་དེ། དེ་ཡར་ཚོ་ལ་རང་ཉིད་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་པ་ཡིན་གྱི། ཚོ་ལ་བ་གཞན་ལ་གྲུབ་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དུ་

མཐོང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་འགས་འགྲེད་པ་ན་རེས་འགའ་དཔེར་པོ་ཚོལ་བ་དང་ཕྱིར་
 ཚོལ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོད་མར་བྱས་པའི་དཔེར་པོའི་ཚོག་དང་མི་འགའ་ན་མཇམ་པར་འགྱུར་ལ། རེས་འགའ་ནི་
 རང་གི་ཚོག་མི་བདེན་པ་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་པས་རང་མཇམ་པར་འགྱུར་གྱི། རང་གིས་འགའ་བ་མེད་པ་བདེན་པར་
 སྒྲུབ་པ་ལ་གཞན་གྱི་ཚོག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་དོན་དང་མཐུན་པར་མི་གནས་མོ་ཞེས་པའམ། དེ་ལས་བསྐྱོག་གྱེ་
 འགའ་ལོ་ཞེས་བཞེད་པས་ནི་ཚོད་པོ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཀམ་མཇམ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ན་དེ་
 ལྟར་ཡིན་གྱུར་རིགས་པའི་སྐྱབས་སུ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 རིགས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐད་ཁོ་ནར་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་ཞེས་བཅད་
 བྱེད་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་དེ་རིགས་པའི་བསྐྱབས་བཅོས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བཤས་པས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་དུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐ་སྐད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་བྱུང་པའི་ངོར་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་
 པའི་འམད་པ་དང་མི་འམད་པ་བཞག་དུ་གཤམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་པས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་
 ཚིགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་སྒྲུབ་འབྱེད་པ་དང་མི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
 བུ་ལྷ་ལི་ཏ་བཞེད་པ་དེ་ལ་སྒྲིབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཐུགས་མ་རངས་པར་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

སྒྲིབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཇི་སྐད་དུ།

འགའ་ཞིག་གིས་གཞན་(༡༣༥ བ)ལ་གྲགས་པའི་དཔེར་གིས་རྟེན་སུ་དཔག་པའི་
 གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཉིད་དགག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་དང་མཐུན་པར་ཚུགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས།

གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རེས་པར་བཞེད་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་པའམ་སྒྲུབ་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གང་
 ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟེམས་སྒྲུབ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་ཚུགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀས་ཁས་སྐྱངས་ནས་ཚོད་པས་རྒྱལ་མཇམ་དུ་འགྱུར་གྱི།
 ཚོལ་བ་གཅིག་གིས་ཁས་སྐྱངས། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མ་སྐྱངས་པས་དེར་མི་འགྱུར་རོ་སྒྲུབ་དུ་ཐེམས་པ་དེས་
 གྱུར་ཐེམས་པར་ཟད་མོད། རིགས་པ་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་གྱུར་འཇིག་རྟེན་ན་
 འཇིག་རྟེན་པ་དང་རིགས་པ་སྒྲུབ་ཚུངས་ན། འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་གྲགས་པའི་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པའི་

རྒྱལ་པོ་པ་ལ་འཇུག་ནས་ཐལ་པའི་རྩེ་ལ་སྤྲུལ་པ་ཚུ་ལ་མེད་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་ལ་
གྲུབ་པས་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་པའི་ཚུ་ལ་འདི་ཉིད་ལས་སྤྲུལ་པར་བྱ་བར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་ན་འདི་ལྟར་སྤྲུལ་སྤྲུག་གི་ལུང་གི་གཞི་དཔེ་སྤྲུལ་སྤྲུག་དང་མངས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་
པས། སྤྲུལ་སྤྲུག་པ་ལ་སྤྲུལ་སྤྲུག་གི་ལུང་གཞི་དཔེ་ལྟར་འཇུག་པ་དང་སྤྲུལ་སྤྲུག་པ་གཉིས་
ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ལུང་ཁོ་མོའི་སྤྲུལ་སྤྲུག་གཞི་དཔེ་ལྟར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ལུང་དེས་གཞི་དཔེ་ལྟར་འཇུག་
ཅི་ན། མངས་རྒྱུ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ལུང་དེ་སྤྲུལ་སྤྲུག་རང་ལ་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུག་གི་འདོད་པ་
སྤྲུལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ཀོ།

དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པ་དང་དངོས་རྒྱུ་པ་ཚུ་དང་མངས་རྒྱུ་པ་ལྟར་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་འགའ་ཡང་
དབུ་མ་པ་དང་དོན་དང་དངོས་རྒྱུ་པ་ལ་དེས་དོན་དུ་མོང་བས་(༡༣༤ན)གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། མངས་
རྒྱུ་པས་དངོས་རྒྱུ་པ་ལ་དངོས་རྒྱུ་པའི་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་འགོག་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུག་དངོས་པོར་
གྲུབ་པའི་འགའ་གཞི་དཔེ་དུ་མི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཀོ། འདི་གི་དོན་གྱི་རྩེ་ལ་སྤྲུལ་པར་ནི་
བདག་ཉིད་གི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ལ་གྲུབ་པའི་དུ་བ་མཐོང་བ་ཉིད་མེ་ལ་བསྐྱུ་བར་གཙོ་བོ་
བསྐྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ནི་དེར་ཚད་མར་འཇོག་བྱེད་གི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ་དེ་མ་
ཡི་ནོ་རྟེ། ཡིན་ན་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་འཐོད་པའི་དཔུས་ལོང་གིས་དུ་བ་དེ་མ་མཐོང་ཡང་ཅིག་ཤོས་གིས་དུ་
བའི་རྟགས་ལས་དེར་རྟགས་པ་ལ་གཞི་དཔེ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟགས་ཚུ་ལ་སྤྲུལ་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞིན་པ་ནི་དགོས་པ་
མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཐའ་གཅིག་དུ་བཞིན་དགོས་ན་མངས་རྒྱུ་པ་གིས་དེ་ལྟར་བཞིན་དགོས་པ་ལས་མ་
བཞིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མངས་རྒྱུ་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྲུག་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་
ཆགས་ཅན་རང་ལ་སྤྲུག་མི་སྤྲུག་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་
པར་མི་གཙོ་བོ་བར་བསྐྱུ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་གསུལ་བྱུང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་མཚན་བདགས་པའི་ཕྱིར་དེ་
རྒྱུ་བཞིན་ལ། དེ་བཞིན་འཕགས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་མཐའ་བཞི་སྟེ་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་བསམ་བཞིན་པ་
དང་གྲུ་ཡང་མཐའ་བཞི་སྟེ་བར་རྟགས་པའི་ཚོལ་བ་ལ་ཚོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚད་མའི་

བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །འིན་རྟ་སྤྱོད་པས་ཚོགས་གོ། །

འདྲིར་སྤྱོད་པ།

ཐལ་འགྱུར་དཔུ་མ་སྤྱོད་པ་ཉིད། །

བཞིན་བྱལ་བཞིན་ཆེད་ཀྱན་ཆོས་རྣམས་(༡༢༥)ཀྱུ། །

བདག་པུ་ཡོད་གཞན་གྲགས་ཅོམ་དུ་བཞག་ནས་ནི། །

ཐ་སྙད་ཅོམ་གྱི་བྱུང་དོར་དེ་རོ་བ། །

བགྱིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་མེད་ཅོམ་བདེན་གཉིས་གྱི། །

སྐྱུ་བྱེད་ཆོད་མ་གང་གི་འར་རར་ལུགས་སྤྱ། །

ཀྱུ་བ་པའི་སྐྱུ་བ་པ་གཞིས་ལ་གནས་པ་ནི། །

འགར་ཡར་བསམ་བཞིན་མེད་པའི་བརྟེན་ལུགས་གྱི། །

ལུགས་བཟར་གངས་རེའི་ཁོད་འདྲིར་འཆད་བྱེད་པོ། །

དཔལ་ལྡན་མར་མེ་མཛད་ཞབས་ཞལ་སྤྲ་དང་། །

དེ་སྤྱམ་ནག་ཆོ་ཆུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་དང་། །

འབྲོམ་སྤོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་མཚོག་གཉིས་བྱུང་། །

འབྲོམ་སྤོན་ལས་འཕེལ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་གསུམ་དང་། །

ནག་ཆོ་ལས་འཕེལ་རོང་པ་ལུགས་མོར་བ། །

དེ་ལས་རོང་པ་བྱ་བཞིར་འཕེལ་བ་ཡིས། །

བཀའ་གདམས་འོག་མའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཚུན་མེད་དང་། །

སྐྱེ་མཆེད་ལས་འཕེལ་བཀའ་གདམས་ཐལ་འགྱུར་གྱི། །

གཞུང་བཤད་མན་ངག་ཉམས་ཁྲིད་ཇི་སྟེད་དང་། །

ཁྱེད་པར་ལོ་ཆེན་པ་ཆོས་ཞལ་སྤྲ་དང་། །

དེ་སྤྱམ་མཁས་བཞིས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བ་ཡི། །

མལ་འགྱུར་དབུ་མ་སྤྱི་པའི་ཆོག་དོན་ནི།
 འགྱུར་མེད་ཁོ་བོས་སྤྱི་པ་འདི་ལས་གཞན།
 སྤྱི་པ་སྤྱི་པ་འདི་དེ་རྒྱལ་ཅན་དེ་དག།
 མལ་གྱིས་དོན་འདི་འདྲི་ཕྱགས་ཅམ་མ་མཐོང་ཞིང་།
 ལ་ལ་ཕྱོགས་ཅམ་མཐོང་བར་ཉེ་བ་ན།
 དེ་སྤྱི་པ་བྱེད་པའི་ཞེས་རབ་འཆལ་བ་ཡི།
 རྟོག་དང་དཔྱད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བསྐྱད་ནས།
 མལ་བ་བ་ཡིས་མི་འདོད་དོན་མཆུ་ཅད།
 མལ་འགྱུར་བ་ཡི་དགོངས་པར་འཆད་པ་དང་།
 མལ་འགྱུར་བས་བཞེད་མལ་བས་མི་འདོད་ཅེས།
 སྤྱི་པའི་ཕྱོགས་བས་བཅོན་དུག་ལྟ་ལ།
 སྤྱི་པ་མཆུ་ཆེར་བཅུད་ཅི་མཆོག་ཉིད་ལྟར།
 ལེན་པའི་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པར་དགྲིགས།
 དེ་ཆོ་རྒྱལ་འཕྱོར་དབང་(༡༢༧)ཕྱག་ལངས་རྒྱལ་ཆོ།
 མཉན་པ་རམ་ཆེན་མཉན་པའི་བཀའ་བསྐྱེད་ནས།
 འགྲོ་ལ་དབང་མེད་བཅུ་ཆེན་འབར་བའི་མཉན།
 གཞན་དྲིང་མེད་པའི་སྤྱི་པས་ལེགས་བཤད་དག།
 བདག་སྤྱོད་དམ་པས་འཇམ་པོར་བཅུ་ལ་བ་ཡི།
 གཞིན་དང་དེས་པའི་བྱང་ལེགས་རྒྱ་མཆོ་ལས།
 འཇུག་པའི་རྒྱལ་མཉན་མེ་རྟོག་འབྲས་པར་དགས།

ཞེས་བཅོད་པར་བྱས་སོ།

གཉིས་པ་ལ་རང་དང་། གཞན་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱ་མེད་ལས་སྤྱི་པ་དགག་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་

ལེགས་པ་དང་པོ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་དགག་པ་དང་། ལྷན་འབྲེན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་དོན་དམ་པར་རང་ལས་སྒྲེ་བ་དགག་པ་དང་། བརྟན་དུ་རང་ལས་སྒྲེ་བ་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལི་
བསྟར་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རང་ལས་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

གངས་ཅན་པ་དག་རྒྱ་འབྲས་ངོ་ཤོ་གཅིག་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱ་དུས་ན་འབྲས་བུ་མངོན་པར་མི་གསལ་
བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ལ། འབྲས་བུ་ལི་དུས་ན་མངོན་པར་གསལ་བ་ལོ་ཞེས་ཟེར། འདི་མི་འཐད་པར་
བསྟན་པ་ནི། ཡོད་པ་ལི་སྟུ་གུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ལ་ཡོན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལི་སྟུ་གུ་དེ་ལས་འབྱུང་བ་
སྟེ་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་དེ་ལས་དེ་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་ཅན་དགོས་པ་ལྷག་པ་འགའ་
ཡང་སྟེ་གཅིག་གྱུར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལི་ཕྱིར་དེ། ཡོད་པ་ནི་སྟར་ནས་ཐོབ་ཟིན་པ་ལི་ཕྱིར། མངོན་གསལ་གྱི་
བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་དམ་བཅའ་བ་དང་། འཐད་པ་འགོད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

སྒྲེ་བ་པར་གྱུར་པ་སྒྱར་ཡང་སྒྲེ་བར་རིགས་པ་པར་མ་ཡིན་ཉིད། །

ཡང་འདི་ལྟར་བཞོད་དེ། ལ་ཡོན་དུ་གྲུབ་ཟིན་ལས་ལ་ཡོན་དུ་གྲུབ་ཟིན་སྒྲེ་བར་ཐལ། ལ་ཡོན་ལ་
ཡོད་པ་ལི་སྟུ་གུ་ལས་སྒྱར་སྟུ་གུ་སྒྲེ་བ་ལི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། ཐུབ་(༡༢) བ)པ་མེད་ན་ལ་ཡོན་ལ་
ཡོད་པ་ལི་སྟུ་གུ་ལས་སྒྱར་སྟུ་གུ་སྒྲེ་བ། ལ་སྟུ་གུ་ཐུག་གཅིག་ཡིན་པ་བུད། འདོད་ན། སྒྲེ་བ་པར་གྱུར་པ་ལི་ས་
ཡོན་སྒྱར་ཡང་འདེབས་ནས་སྒྲེ་བར་རིགས་པ་པར་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལི་འཐད་པ་ནི།

གཉིས་པ་ལ། གྲགས་པ་དང་འགལ་ཅིང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ཐ་དང་མི་དང་
བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། གྲོ་ལ་སྒྲར་མི་སྒྲར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

སྒྲེ་བ་ཟིན་སྒྱར་ཡང་སྒྲེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི། །

སྤྱ་གྲུ་ལ་ལོགས་ན་མཁས་ཀྱི་སྤྱེ་བ་འདིར་རྟེན་མི་འགྱུར་ཞིང་།

མ་ཐོན་སྤྱིང་མཐར་སྟག་པར་རབ་དུ་སྤྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་།

ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་།

སྤྱི་མ་ཐོན་མ་ཐོན་སྤྱུར་ཡང་སྤྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྤྱིང་ན་ནི་ཆོས་ཙམ། སྤྱ་
གྲུ་དང་རྟོང་བྱ་དང་སྤྱུལ་པ་འཆར་བ་ལ་ལོགས་པ་འབྲས་བུ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱེ་བའི་གོ་སྐབས་འདིར་གང་ན་
རྟེན་པར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། མ་ཐོན་ལས་མ་ཐོན་ལོགས་སྤྱེ་བ་གནས་སྐབས་ལྷ་མ་ལྷ་མ་མ་འགགས་པར་
སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་མི་སྤྱེ་ལ། སྤྱོད་དུ་མ་ཐོན་རང་རང་སྤྱེ་བ་བཀག་ནས་སྤྱ་གྲུ་སྤྱོད་ཆེན་པོར་མི་རིགས་པའི་
སྤྱིར་དེ། དེ་ལྟར་ན་རང་སྤྱེ་ལ་གཤམ་མེད་པས་ན་མ་ཡང་མ་ཐོན་ཉིད་ལས་མ་ཐོན་མི་སྤྱེ་བར་མི་འགྱུར་
པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་མ་ཐོན་སྤྱིང་པ་སྤྱེ་འཁོར་བ་སྤྱོད་པའི་མཐར་སྟག་པར་རབ་དུ་སྤྱེ་བ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་དེ། རང་ལས་སྤྱེ་ན་རང་སྤྱེ་བའི་རྒྱུན་ན་མ་ཡང་མ་ཆར་བ་མེད་ཅིང་གཤམ་མེད་པས་མ་ཐོན་
འགགས་མི་སྤྱིང་པའི་སྤྱིར། དེ་མ་ཁྱབ་སྤྱེ། སྤྱ་གྲུའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཆུང་དང་དུས་ལོགས་ཀྱིས་རྒྱ་མ་ཐོན་
འགྱུར་པར་བྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་སྤྱ་གྲུ་སྤྱིང་པར་བྱེད་ལ། འབྲས་བུ་སྤྱ་གྲུ་ཡང་རང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པོད་དང་
ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པས་རྒྱ་དེས་མ་ཐོན་དེ་འཇིག་པར་བྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་སྤྱ་གྲུ་འབྱུང་བས་མ་ཐོན་སྤྱིང་
མཐར་སྟག་པར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་པར་སྤྱ་གྲུ་ཆས་གཞན་མིན་པས་བདག་སྤྱེ་གྲུ་བོ་ཞེ་ན། ཇི་
ལྟར་མ་ཐོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་(༡༢༤ བ)པའི་སྤྱ་གྲུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མ་ཐོན་དེ་རྣམ་
པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་དེ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། མ་སྤྱ་གྲུ་ཆས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་ཐོན་
རང་གི་བདག་ཉིད་བཞིན་གོ།

གཉིས་པ་ནི།

བྱེད་རྒྱ་མ་ཐོན་གྱི་ལས་ཐ་དང་སྤྱ་གྲུའི་དབྱིབས་དང་ནི།

ཁ་དོག་རོ་རྩས་སྤྱིན་པའི་ཐ་དང་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར།

གལ་དེ་སྤྱར་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན།

ངོ་ཐོར་འགྱུར་ན་དེ་ཆོད་ཡི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར།

[illegible]

ཡང་གུངས་ཅན་ན་རེ། མ་ཁུབ་སྒྲེ། མ་པོན་གྱི་དབྱིབས་སོགས་པར་རྣམ་སྤྱད་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་
 སོགས་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མ་སྤྱད་དེའི་ཆུས་གཅིག་པ་སྒྲེ་ཐ་མི་དང་པ་དེའི་དྲུང་ཆུང་འཁྱུར་བར་ཐ་ཡ
 ག་པ་དྲུང་མ་པོན་གྱི་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་པདག་གི་དེས་པོ་བསམ་ནས་དེ་ལས་གཞན་སྤྱད་ཀྱི་དབྱིབས་
 སོགས་ཀྱི་དེ་པོར་འཁྱུར་ན་དེ་ཆོ་མ་པོན་གྱི་དེ་པོར་འགས་པའི་སྤྱིར། བྱེ་བྱག་པས་མ་སྤྱད་ཀྱི་དབྱིབས་
 སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐ་དང་པ་ཅན་གྱིས་ཆུས་གཅིག་པ་མི་འདོར་བས་ཁྱབ་པ་མེད་དེ་ཞེ་ན། མ་སྤྱད་ཀྱི་
 དབྱིབས་སོགས་ལས་གཞན་པའི་ཆུས་མི་རིགས་དེ། ཡོན་ཏན་དབྱིབས་སོགས་མ་བཟུང་བར་དེའི་ཆུས་
 འཛིན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

वाङ्मयः

གཡ་ཏེ་ཁྱིའི་སྐོར་ལྷ་ལྷ་འདི་གཞན་མ་ཡིན་ན།

མཐོན་པའི་དུ་སྐྱ་གྲ་ཞེས་བྱ་དེ་གཞུང་མེད་པ་འཇམ།

ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་པལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུ་གྲུ་འདི་བཞིན་དུ།

དེ་ཡང་གཞུང་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟར་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཁམ་མི་སྤང་། །

གང་ཕྱིར་རྒྱ་ཁྱིམ་ན་ཡང་དེ་ཡི་རྒྱས་ལུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །

དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འདི་ག་རྟོག་གྱིས་གུང་ཁས་མི་ལོན།

གཤམ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་ས་ཤོན་ལས་སྤྱ་ལུ་བདག་སྟེ་འདྲོད་པའི་(༡༣༤ བ)སྐུ་ལས་འདྲོད་གཞན་མ་ཡིན་
ན་ཆོས་ཅན་སྤྱ་ལུ་འགན་སྐུ་ལས་ན་ས་ཤོན་པའི་དུ་སྤྱ་ལུ་ཁྱེས་ཀྱི་འདྲོད་པའི་དེ་ལོ་འདྲོད་པའི་དུ་མེད་པ་ལས་

ཡང་ན་སྐྱུ་གཤེད་དག་གཅིག་པམ་ཇི་ལྟར་སྐྱུ་གཤེད་དུ་ཡོད་པ་འདི་བཞིན་དུ་ས་ཤོན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ཡང་
བཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཅིག་ལ་བཟུང་མ་བཟུང་གི་ཆ་གཉིས་འགལ་བ་དཔེ་ཟིར། ཉེས་པ་
འདི་མི་འདོད་པ་དག་གིས་སྐྱུ་གཅིག་པ་འདི་ནི་ཁས་མི་བྱུང་ངོ་།

འོ་ན་རྒྱ་འབྲས་གཞན་མིན་དུ་སྐྱུ་བ་ལ་ཉེས་པ་དེ་འབྱུང་ན་དབུ་མ་བ་ལ་འདར་ཉེས་པ་དེ་ཅིས་མི་འབྱུང་
ཞེ་ན། མི་འབྱུང་ཟླ། དབུ་མ་པས་རྒྱ་འབྲས་གཅིག་པ་དང་གཞན་པ་གང་དུ་འདར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཟིར་དྲེ།
ཁྱད་གཞི་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་དཔུང་ན་མི་རྟོག་པ་ལ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་དང་གཞན་མིན་གྱི་ཚུགས་མི་རིགས་
པའི་ཟིར། དེས་ན་ཐ་སྟོན་དུ་རྒྱ་འབྲས་མེགས་གཞན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་ཆོ་གཞན་ཡིན་པར་འདོད་པ་དག་
གི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ཙམ་དུ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། དོན་ལ་གཞན་ཡིན་པ་འགོག་པ་འདར་མ་ཡིན་ཅིང་། གཞན་
མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་འདར་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་བཞིན་དུ་དགའ་སྐྱབ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་འདི་ནི་ཐལ་རང་གི་དབུ་མ་སྐྱབ་དག་
གི་སྤྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི། ཤོད་ཁ་ཅིག་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཀྱང་གཅིག་འགོག་པ་ན་ཐ་དད་ངེས་པར་བསྐྱབ་
དགོས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་དོན་དམ་པར་དགའ་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་མེད་ཅིང་། ཀྱན་
ཚོབ་དུ་དོན་དམ་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྐྱབ་པ་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དགའ་བྱ་དགའ་པའི་དགའ་པ་
ཙམ་ཡོད་དེ། མེད་ན་སྟོང་ཉིད་མེད་དགའ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུན་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཟིར་ཞེས་ཞིབ་ཆར་སྐྱབ་(༡༣༩ ན)དེ་དག་གིས་ཐལ་རང་གི་ལུགས་
བཟང་པོ་རྒྱུད་རིང་ནས་དོར་བར་བྱས་པ་ཡིན་དེ། ཐལ་རང་གི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དུ་བདེན་གཉིས་གང་ལས་
བརྩམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་འབྱུང་ན་ལུགས་དེ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་རྒྱ་ཆེར་
དགའ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཟིར། ཁྱད་པར་དགའ་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན། དོན་དམ་པར་བདེན་པར་ཡོད་
དམ་རྒྱུ་པར་ཡོད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་འགལ། དང་པོ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པའི་ལུགས་
ལ་དཔུང་བཅོད་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟའི་དགའ་པ་དེ་དོན་དམ་པར་བདེན་པར་ཡོད་པའི་ཟིར།
དེས་ན་ཐར་པའི་དེ་ཉིད་འཆོལ་བར་འདོད་པ་གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་བདག་སྐྱེ་བཀའ་ནས་དེ་མི་འདོད་
པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་ཡང་བདག་སྐྱེ་མི་འཐད་པར་ནི་རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཅེས་འཇིག་རྟེན་

གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཀང་གི་སྤྱིར་ན་རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་པའི་སྤྱིར། དེ་ལས་གཞན་
དུ་ན་རྒྱ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཡང་མི་མཐོང་བར་ཐལ། དེ་དག་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

དེ་སྤྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་དུ་བརྟགས་པ་འདི།

དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གྲངས་ཅན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་དུ་བརྟགས་པ་འདི་ནི་དོན་དམ་
བདེན་པའི་དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐོབ་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ། རྒྱ་
མཚན་གོང་དུ་རིགས་པ་དང་འགལ་བར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་སྤྱིར། འདིར་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་
ཐུན་འབྱེད་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་གྱི་རྣམ་བཙད་བྱེད་དགོས་ཞེས་པ་དང་། དེའི་
རྒྱུ་འབྱུངས་ཁ་ཅིག་ཐ་སྟོན་དུ་སྟེ་བ་ན་གཞན་ལས་སྟེ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པའི་
ཚུལ་ནི། དོན་དམ་གྱི་རྣམ་བཙད་བྱ་བ་དབུ་མ་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་(༡༣༩ བ)པ་དང་།
རང་རྒྱུད་པ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཚིག་
གསལ་ལ་འགྲེལ་བ་ཞིབ་བཤེད་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཐོང་། ཐ་སྟོན་དུ་གཞན་
ལས་སྟེ་བ་མི་འཐད་དེ། འཐད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ཆད་པར་ཐལ་བ་ཞོགས་ཀྱི་སྟེ་བ་ཡང་སྟེ་བ་ཀྱི་
རིགས་པས་གཞོན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

བདག་ལས་སྟེ་བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་།

ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི།

གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་ལས་སྟེ་བར་ཁས་བླང་བར།

བྱ་མིན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་སྤྱིར་རོ།

འབྲས་བུ་དེ་དག་ནི་བདག་ལས་སྟེ་བར་འདོད་ན་མི་རིགས་ཏེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་དང་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའི་སྤྱིར། མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་

རིགས་པ་དེ་ལྟར་ན་མ་གྲུ་དང་མེ་དང་བྱང་ཁིང་མོགས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་
ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཇུག་མེད་ལ་འཇུག་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ།

སྐྱེ་བ་དོན་གྱིས།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ།

ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན།

བསྐྱེད་དང་སྐྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར།

ཞེས་མོགས་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་དགག་པ་དངོས་དང་། ཁར་ལས་རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩྱགས་
ལྷ་མ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་ནི། འདིར་རང་གི་ལྗེ་པ་རྣམས་ན་རེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་
ནི་རིགས་ཏེ། རང་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་འང་རིགས་ཏེ། ཡན་
ལག་གཅིག་མ་ཆར་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མེད་པའི་རྩྱགས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་དགག་པ་ཡང་
རིགས་ན། གང་འདི་སྐྱེད་དུ་གཞན་དག་ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག་(༡༣༠ན)ཅེས་སྐྱ་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །འདི་
ལྟར་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེན་བཞི་པོ་རྒྱ་དང་དམིགས་པ་དང་དེ་མ་ཐག་པ་དང་བདག་པོའི་སྐྱེན་རྣམས་
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱའི་སྐྱེན་ནི་རྒྱ་དུག་གི་ནང་ནས་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལྷ་སྐྱེ། ལྷན་ཅིག་
འབྱུང་བ་དང་། སྐལ་མཉམ་དང་། མཚུངས་ལྡན་དང་། ཀྱན་འགྲོ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་རྣམས་དེར་རེས་
པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ལྷ་ཡིན། ཅེས་སོ། །རྣམ་ཞེས་དུག་གིས་སོ་སོར་ཅི་རིགས་པར་
དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པའི་སྐྱེན་ཏེ།

མཛོད་ལས།

དམིགས་པ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ།

ཞེས་སོ། །ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་འཇུག་ཀའི་མེམས་ལས་གཞན་པའི་མེམས་དང་མེམས་ལས་
བྱུང་པ་རྣམས་ནི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཏེ།

མཛོད་ལས།

མེམས་དང་མེམས་བྱུང་རྒྱུས་པ་རྣམས།

ཐམ་མེན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག།

ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱེད་རྒྱ་ནི་བདག་པོའི་རྒྱུན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་དུག་རྒྱུན་པའི་རྒྱ་བ་བྱེད་
རྒྱའི་ལྷགས་སོ། རྒྱུན་པའི་རྒྱ་དང་ལས་དངོས་པོ་རྒྱེ་བར་རྒྱ་བ་མདོ་རྒྱེ་པ་གཞན་དག་ན་ཏེ། རྒྱ་བ་བྱེད་རྒྱའི་
མཚན་ཉིད་ལས་མཁས་སྤྱེད་བྱེད་པ་ཐོན་གྱི་དོ་ཤར་གནས་པ་ནི་རྒྱའི་རྒྱུན་ཡིན་ལ། རྒྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ལམར་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡུང་བ་ལྟར། མེམས་དང་མེམས་ལས་བྱུང་བ་རྒྱ་ལས་སྤྱེད་པའི་པ་གང་གིས་བསྐྱེད་པར་
འགྱུར་བ་དེ་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ཏེ་རྒྱེད་པའི་རྒྱུན་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་མོ། རྒྱ་ལྷགས་མ་ཐག་པ་ནི་
འབྲས་བུ་རྒྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཏེ། མ་ཐོན་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཞིག་པ་རྩ་གྱུར་དེ་མ་ཐག་(༡༣༠
བ)རྒྱུན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་བྱེད་རྒྱས་མེམས་མེམས་བྱུང་རང་གི་རིམ་འདྲ་ལྟ་མ་འཇིག་པའི་
དངོས་པོ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། མདོ་རྒྱེ་པས་མེམས་མེམས་བྱུང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལྟ་མ་འགགས་པའི་
ཞིག་པ་དངོས་མེད་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འཇོག་མོད། ལྷག་མཐའ་ལྟ་མ་ཐག་སྤྱེ། (འོ་ན་ཚོར་ཁ་པས་ཞིག་པ་དངོས་
པོར་རྒྱ་བ་དེ་རིགས་པར་འགྱུར་དེ། མདོ་རྒྱེ་པས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ན། ཁས་ལེན་ཚུལ་མི་
འདྲ་སྤྱེ། བྱེད་རྒྱས་དངོས་པོ་ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་གི་དངོས་པོ་ལྟ་མ་རང་དུ་མ་འཇིག་གི། ཕྱི་མ་སྤྱེད་པའི་ཀོ་འབྲེད་བྱེད་དེ་ཕྱི་མའི་དེ་
མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། དེ་ཉིད་ཞིག་པའི་མཁས་དུ་ཕྱི་མའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཇོག་གི། ཞིག་པོ་
ཉིད་དངོས་པོར་མི་འཇོག་ཅིང་། མདོ་རྒྱེ་པས་ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པས། དངོས་པོར་མི་འདོད་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཞིག་པས་
དངོས་རྒྱུན་བྱེད་པ་རྣམས་འཕྲོར་སྤྱོད་པའི་རིགས་པས་པག་པ་ལྟེན་གྱི་རྒྱུ་བ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དུ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་།)དངོས་
མེད་དངོས་པོའི་རྒྱུན་དུ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། གང་ཡོད་ན་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་བདག་པོའི་རྒྱུན་ཏེ་རྒྱ་དུག་གི་

མང་གི་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་དུ་བསྐྱེད་པ་དག་རྒྱུ་དུ་བསྐྱེད། །ཡང་རྒྱུ་གཞན་ལྟར་ཅིག་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་གྱུ་
དང་། སྐྱེ་གྱུ་ཁྱིམ་མ་དང་། མར་མེ་དང་མར་མེའི་འོད་ལྷ་ཕུ་ནི་བདག་རྒྱུ་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུ། ཕྱིས་ནས་
སྐྱེ་བའི་ཤེས་བྱ་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཤེས་ད་ལྟ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། འབྲས་ཕུ་རྒྱུ་ལྟར་སྐྱེ་བ་བྱ་འཆོར་
བ་དང་། ཉ་འམར་བ་ནི་ནམ་ཡངས་པ་དང་ཆར་འབབ་པའི་རྒྱུས་བྱས་པས་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་ལ།
དབང་སྐྱེ་གསལ་ནི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་ལྟ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་རིམ་དང་
གཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུར་ཞེས་སྒྲུག།

གཉིས་པ་ལ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ་དང་། བཀའ་པས་(༡༣༡ ན)གྲུབ་པའི་
དོན་དང་། བཀའ་པ་ལ་སྤོང་པ་སྤྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་འོ་ཀར་དགག་པ་དང་། བསྟན་
དུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་ཉ་ཅར་ཐམས་པ་བཤོད། ལྟ་སྤྱེད་མཉམ་ལ་རྒྱ་
འབྲས་དོན་གཞན་མི་སྤྱིད་པར་བསྟན། མཐའ་བཞིར་བརྟགས་ཏེ་འབྲས་ཕུ་རྒྱ་ལ་བསྟོམས་པའི་དུས་མི་སྤྱིད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། ཉ་ཅར་ཐམས་པ་དངོས་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལྷན་དགག་པའོ།

དང་པོ་ནི།

གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི།

འོ་ན་མེ་ལྕེ་ལས་ཀྱང་སྤྱན་པ་འབྲུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།

ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་རྒྱུ།

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཆོངས།

འདིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་མདོན་པ་ལ་ཞེགས་
པར་རྒྱུ་བཞི་ལས་སྐྱེས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དགོས་པའི་དབང་གིས་དྲང་དོན་བསྟན་ཅིང་འགྱུར་པ་
ཡིན་གྱི། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་སྤྱིད་པ་མིན་ན་དེ་ལྟ་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་
དངོས་པོ་བཤགས་ཡང་གར་སྤྱིད་པའི་རྒྱུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རེས་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་
གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཅིང་ཡིན་པའི་རྒྱུ། ལྟེན་པ་གཞན་དག་རང་མཆོན་དུ་
གྲུབ་པའི་རྒྱུ་བཞི་འདོད་ནས་དེ་གཞན་སྐྱེར་སྐྱེ་བ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ་ལུང་

འཕྲུལ་པ་དང་འཕྲུལ་པ་འདི་ཕྱིར། རྒྱ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཤམ་དེ་འབྲས་བུ་གཞན་ཞིག་འབྲུང་བར་འགྱུར་ན་
ཞི། འོ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་མཉམ་པ་འབྲས་པོ་འབྲུང་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་དེར་ཐམས་ཀྱི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར།
འདོད་རྒྱལ་པ་འདྲ་མིན་དེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བས་བསམ་པ་འདི་ཕྱིར།

སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་དུ།

ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན།

རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པོ། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་(༡༣༡ བ)དེ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་
འབྲས་བུ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་དེ། གང་གི་ཕྱིར་སྐྱུ་ལུ་ལྷ་གྱུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་མིན་པ་མེ་
དང་མོས་པ་མོས་པ་ལས་པ་ལས་སྐྱུ་ལུ་ལྷ་གྱུ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་འདི་ཕྱིར། སྐྱུ་ལུ་ལྷ་གྱུ་
ལས་སྐྱུ་ལུ་ལྷ་གྱུ་མིན་པ་མིན་པ་མིན་པོ། འདོད་དོན་ཞི་ན། མཚོན་སྐུ་གྱིས་བསམ་པ་བསམ་གཤམ་པ་འབྲུག་
གཉིས་པ་ལ། ཉེས་སྤོང་གི་ཡན་དང་། དེ་དག་གཤམ་པོ།

དང་པོ་ནི།

རབ་དུ་བྱ་བར་རྒྱལ་པ་དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུར་ངེས་བཞིན་ཅིང་།

གང་ཞིག་དེ་སྒྲིབ་རྒྱལ་པ་དེ་ནི་གཞན་ནམ་རྒྱ་ཡིན་ལ།

རྒྱ་དང་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་དང་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ལས་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

སྐྱུ་ལུ་ལྷ་གྱུ་ནས་ལ་མོས་པ་ལས་དེ་ལྟ་མིན་ཞི་ན།

རྒྱ་འབྲས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་མི་འབྲུང་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་ངེས་པ་མཐོང་
པ་འདི་ཕྱིར། རྒྱ་གང་གིས་རབ་དུ་འབྲས་བུ་བསྒྲིབ་པར་བྱ་བར་རྒྱལ་པ་དེ་ཕྱིར་དེས་དེ་བསྒྲིབ་པ་ནི་དེ་ལི་
འབྲས་བུར་ངེས་པར་བཞིན་ཅིང་། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་དེ་བསྒྲིབ་པར་རྒྱལ་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ལས་གཞན་
ཡིན་ན་ཡང་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེས་ན་གཞན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞི་ནས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་གྱུར་

པ་སྤྱི་ཙམ་རྒྱུ་བཟུང་ནས་གཞན་པའི་སྤྱི་ཤྲོག་གིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་ནི་མ་སྤྲོས་ཤིང་། དེ་
ཡང་སྤྱི་ལུད་སྤྱི་གུའི་སྤྱི་དང་གཅིག་གཏོགས་དང་འབྲས་བུ་སྤྱི་ཙམ་སྤྱི་དང་བྱེད་པ་སྤྱི་ཙམ་ལས་མ་
ཆོད་པའི་རྒྱུ་ལས་སྤྱི་བ་དེའི་སྤྱི་སྤྱི་ལུད་སྤྱི་གུ་སྤྱི་གསལ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྱི་གསལ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་ནི་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ནི་གེང་ལུ་ག་ལ་སྤྱི་གསལ། །

སྤྱི་ལུད་སྤྱི་གུའི་སྤྱི་དང་བྱེད་པར་འདོད་མིན་རྒྱུ་ཡིན་མིན། །

རྒྱུ་དང་གཅིག་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཉིད་དེ་བཞིན། །

སྤྱི་ལུད་ས་བོན་ཡང་ནི་དེ་ཡི་མིན་ཏེ་གཞན་ཉིད་ཤིང་། །

འདི་མི་རིགས་ཏེ་སྤྱི་ལུད་སྤྱི་གུའི་རྒྱུ་ནི་སྤྱི་ལུད་ས་བོན་དང་། སྤྱི་ལུད་ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྤྱི་
ལུད་སྤྱི་གུ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནས་སྤྱི་གསལ་ལས་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་འདི་ལ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཅི་ཞིག་ཡོད་
དེས་པ་མཐོང་པའི་སྤྱི་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེད་བུ་དང་མཚན་པའི་སྤྱི་མ་གྲུབ་ལ། གྲུབ་སྟེ་མིག་གིས་མཐོང་
སུ་མ་དུ་མཐོང་པའི་སྤྱི་ཞེ་ན། མིག་གིས་སྤྱི་ལུད་ས་བོན་དང་སྤྱི་གུ་ཙམ་མཐོང་དུ་རྒྱུག །(༡༣༣ ན)ས་
སྤྱི་གསལ་གཞན་དེ་ལས་དེ་སྤྱི་བར་མཐོང་བ་མ་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་ན་ས་བོན་ཞིག་ནས་སྤྱི་འམ་མ་ཞིག་པར་
སྤྱི་། མ་ཞིག་པར་སྤྱི་ན་རྒྱག་པར་འགྱུར་ལ། ཞིག་ནས་སྤྱི་ན་ཆད་པར་འགྱུར་པའི་སྤྱི། གཤམ་ཏེ་རྩ་རྒྱལ་
གྲུབ་དུ་རྒྱུག །དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་གཞན་བསྐྱེད་མེད་སྤྱི་མཐོང་དེས་པས་མ་ཁྱུབ་སྟེ།

འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག།

མཐོང་དོ་སྤྱི་དུ་ཁྱོད་ཐམས་ན། །

འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག།

གཏོ་སྤྱི་གཉིད་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན། །

ཙམ་འབྱུང་པའི་སྤྱི། ཁྱད་པར་གཞན་གྱི་སྤྱི་མ་བཟུང་གི། ཁྱད་པར་བཟུང་དོ་ཞེས་པས་ནི་ཁྱད་
པར་བཟུང་བ་མི་འགའ་སྟེ། ཁྱབ་བྱེད་གཞན་གྱི་སྤྱི་བཀག་ན་དེའི་ཁྱབ་བྱུད་གཞན་ཁྱད་པར་བ་དག་གྱུར་

མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲ་ལུའི་ས་པོན་ཡར་ནི་སྒྲ་ལུའི་སྒྲ་གུ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷན་ལྷན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུད་གཅིག་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རིས་འདྲ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་ལུའི་སྒྲ་གུ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ནས་དང་པདྨའི་གོ་སར་དང་ནི་མེ་རྟོག་གིང་གྲ་ཀ་ལ་མོགས་པ་རྒྱུས་སྒྲ་ལུའི་སྒྲ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲ་ལུའི་སྒྲ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་ལྷན་མིན་པ་དང་། རྒྱུད་གཅིག་ཁོངས་སྒྲ་གཏོགས་པ་མིན་པ་དང་། རིགས་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་དེ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ནོ། །

འདིར་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱུ་བ་ན་ཟེ། དཔོན་རྒྱུ་བས་རྒྱུ་མ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ན་འབྲས་བུ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བུས་གྱི། གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཁྲུ་བ་ཁས་སྤངས་པས་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱུ་བས་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འབྲུག་པོ་འབྲུང་བའི་སྒྲོན་བཟོད་དེ་དཔོན་སྒྲོན་དུ་མ་མེད་ངོ་ཞེས་སྒྲ་པོ། །དེ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞན་(༡༣༣ བ)གྲགས་བཟོད་པའི་རིགས་པའི་གནད་མ་གོ་བའི་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྒྲིམ་པར་ཟེད་དེ། ཐལ་འགྱུར་པས་ནི་རྒྱུ་མ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ན་འབྲས་བུ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པར་ཚོལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་ན། རྒྱུ་གཞན་གྱིས་འབྲས་བུ་གཞན་བསྐྱེད་ན་དཔོན་པོའི་འབྲས་བུ་གང་དག་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཁྱོད་རང་གིས་ཚོག་ཟེན་ལ་ཁར་འབྲིན་མི་འབྲིན་ཅི་ཡིན་ཀྱང་། ཁྲུ་བ་པ་རྒྱ་མ་ཁས་ལེན་པ་རིགས་ན། ཁྲུ་བ་པ་ཕྱི་མ་རྒྱུ་མ་ཚོན་མ་ཚོངས་པའི་མགོ་སྒྲིམས་གྱིས་ཁྱོད་རང་དཔོན་རྒྱུ་བ་ལ་དོན་གྱིས་གྲུ་བ་པ་གཞིར་བྱས་ནས་མེ་ལྷེ་ལས་མུན་པ་འབྲུག་པོ་འབྲུང་བར་ཐལ་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་པས་ནི་དཔོན་རྒྱུ་བའི་ཁྲུ་བ་པ་རྒྱུ་ཕྱི་དེ་འདྲ་གར་ཡར་རང་ལྷགས་གྱིས་ཁས་སྤངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་མ་འབྲས་དཔོན་རྒྱུ་བ་ལ་དཔོན་སྒྲོན་བཟོད་པར་ཡར་གནོད་མེད་དུ་གྲུ་བ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པས་འཛིགས་མེད་མེད་གཤིས་སྒྲ་ཚེན་རི་ཙམ་བསྐྱགས་ཀྱང་རྟོག་གཤིས་མིན་བྱུང་གི་ན་པར་ཡེ་མི་ཐོས་པ་ནི་དབུ་མ་པའི་སྒྲོན་མིན་གྱི། རྟོག་གོ་པ་རང་གི་རྒྱལ་བ་དམན་པའི་སྒྲོན་ནོ། །

དབུ་མར་རྒྱུ་བའི་རྒྱལ་བ་འདིར་གཞན་སྐྱེ་བཟོན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལ། ཁོད་གང་དག་དབུ་མ་པས་ལུལ་རང་པོས་ནས་བཟོན་པར་གྲུ་བ་པའི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པས་

ཀྱང་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་དང་བསྐྱེད་ན་པད་གསུམ་སྒྲུབ་པ་ལས་ལྷན་པར་མི་རིགས་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་ཚེ་གཞན་སྒྲུབ་པ་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་བློས་དྲུག་
 ཅན་ཞིག་གིས་ཟོལ་ཚོགས་ཏུ་སྒྲུམ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཟོལ་ཚོགས་ཏུ་(༡༣༣ བ)སྒྲུམ་ན་དངོས་
 བསྐྱེད་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་སྒྲུབ་པ་དང་བསྐྱེད་ན་པ་གཞན་སྒྲུབ་པ་ལེན་གྱི། སྒྲུབ་པ་གཞན་པས་མི་ལེན་ལ།
 ཚོགས་པའི་ལྷགས་ལས་རིགས་པས་དཔྱད་དོར་གཞན་སྒྲུབ་པ་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་སྒྲུམ་མོད། དེ་ལྟར་སྒྲུམ་པས་
 བེ་ཞེན་དོན་ལ་དཔྱད་དོར་གཞན་སྒྲུབ་པ་དོན་གྱིས་ལེན་པར་འདོད་ན་པའི་སྒྲུབ་པར་གསལ་ཏེ། ཐ་
 སྙད་ཀྱི་ཚད་མས་སྒྲུབ་པ་གཞན་གསུམ་མི་འགྲུབ་ལ། གཞན་སྒྲུབ་འགྲུབ་པར་རིགས་པར་སྒྲུམ་པས་སྒྲུབ་པ་དེ་
 ཉིད་རིགས་པས་དཔྱད་ན་པ་གཞན་སྒྲུབ་པར་མོར་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་དཔྱད་ན་པ་དེར་འཛོད་པ་མིན་ན་
 ཐ་སྙད་ཚད་མས་སྒྲུབ་པ་གཞན་གསུམ་མི་འཕད་ལ། གཞན་སྒྲུབ་འཕད་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་
 ཕྱིར།

དེས་ན་སྤྱིར་ཅུག་དཔྱད་པའི་སྒྲུབ་པ་དོན་ལ་ཁས་ལེན་པ་སྤྱིར་པའི་ཟོལ་ཚོགས་ཏུ་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་དོར་
 ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུབ་པ་གཞན་ལས་སྒྲུབ་དགོས་ཞེས་མོགས་སྒྲུབ་པའི་ནི་དཔལ་མགོན་གྱི་ཞབས་ཀྱི་དབུ་མའི་
 དགོངས་དོན་མཐའ་ཐུག་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུ་པད་གསུམ་གང་ལས་སྒྲུབ་པ་སྤྱིར་པའི་
 རིགས་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་མགོན་པོ་གྱའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལས་སྒྲུབ་
 པ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅེས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་གཞན་སྒྲུབ་པ་པའི་ལྷགས་ལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་དབུ་མར་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་ལ་གཞན་སྒྲུབ་པ་ལེན་པ་དེ་ལ་ནི་དཔྱད་པའི་སྒྲུབ་
 པ་དང་། རིགས་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་ཆེས་ཐ་དད་དང་།
 ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་མེད་པ་དང་། འཁྱེད་དོན་གཞན་དང་། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
 ཀ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྲུར་བ་མོགས་སྒྲོན་(༡༣༣ བ)མཐའ་ལས་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་གྲུབ་པ་ཡཔ་སྒྲུམ་
 རྩེས་འབྲས་དང་བཅས་པའི་ལྷགས་བཟང་ལས་བསྒྲོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་གང་ན་ཡོད་
 ཀྱང་ངོ་མཚར་མི་ཆེད་མ།

རང་རྒྱུད་པ་ན་མས་གྲུན་རྫོབ་དུ་གཞན་ལས་སྒྲུབ་པ་ནི་བཅོམ་ཡན་འདས་ཀྱིས་རང་རྩེ་ལ་མོགས་པ་དང་།

ཐུག་མེད་དུ་བཀའ་སྤྱོད་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་མོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།

གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་འབྱུང་བ།

དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མི་ན།

དེ་ལས་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ཟེར།

དེ་ཟེར་ཆད་མིན་རྟག་པ་འདྲ་མི་ན།

ཅེས་དང་།

རྒྱ་དང་འབྲས་ཀྱི་གཞན་ཉིད་ན།

རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར།

གཡུ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ན།

ཤིང་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར།

ཞེས་སོགས་དང་།

ཆད་དང་ལས་རྣམས་རྒྱ་ཅད་དང་།

གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི།

གཞན་གྱིས་མེ་སྤྱོད་པ་དང་།

དེ་ལ་སོགས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར།

ཞེས་སོགས་རྒྱ་འབྲས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོན་མཐའ་ལས་པ་གསུངས་པ་
རྣམས་རང་རྒྱ་དང་ལ་འཇུག་པའི་ཟེར།

འོན་ཏེ་ཐ་སྙད་ལ་རིགས་པའི་དབྱེད་པ་མི་འཇུག་ཞེ། མ་བརྟགས་གཅིག་ཕྱར་ཉམས་དགའ་ཡིན་པའི་
ཟེར་རྣམས་ན། དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་བ་དང་སྟོབ་སྟོན་དོན་ཡང་མེད་པས་ཀྱང་རྟོག་ཐ་
སྙད་པར་གཞན་སྟེ། ཁས་ལེན་པའི་དོན་ཡང་མེད་ལ། དབྱ་མ་པས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལྟར་མ་བརྟགས་
གཅིག་ཕྱར་ཉམས་དགའ་རྒྱ་ན། བདག་གཞན་གྱི་སྟེ་བ་འབད་མི་འབད་སོགས་གང་ཡང་མི་དཔྱད་པར་
སྟེ་བ་དགག་གོ་ཞེས་པ་ཅུམ་ཞིག་སྟེ་བས་མ་གྱིས་པ་ཆོད་ནས་བྱུང་དོར་བྱས་པས་དེ་ཅུམ་གྱིས་དགོས་དོན་

འགྲུབ་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་བཅའ་ཅི་དགོས་(༡༣༤ བ)

གཉིས་པ་ལ་སྔ་སྔ་ལ་གཞན་མི་སྲིད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པ་དང་། རྣམ་མཉམ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་
པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་དཔེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྐྱེ་གྲུ་ས་བོན་དང་ནི་རྣམ་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །

གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། །

དེས་ན་སྐྱེ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་མིན་པས། །

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུགས་འདི་གཏང་བར་བྱོས། །

དེ་ལྟར་གཞན་སྐྱེ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐར་རྗེས་བརྗོད་དུ་བྱས་ནས་སྐྱོན་འབྲིན་བརྗོད་པ་
ཡིན་ལ། ད་ནི་རྒྱ་འབྲས་གཞན་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ཏེ། འདིར་དངོས་སྐྱེ་བའི་རྟོག་གི་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱ་
འབྲས་རྣམས་མཉམ་མི་འདོད་དེ། དེ་གཉིས་རྣམས་མཉམ་ན་དགོས་ལྟས་གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འབྲས་བྱ་
མ་གྲུབ་ན་རྒྱ་ཡང་མ་གྲུབ། རྒྱ་གྲུབ་ན་འབྲས་བྱ་ཡང་གྲུབ་ཟེན་པས་ཕན་ཚུན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མ་
སོང་ངོ་སྐྱེ་མོ། །འཕགས་དེར་རྒྱ་འབྲས་གཞན་མི་སྲིད་དེ། བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྤྱོད་ཕན་ཚུན་བསྐྱོས་ནས་
གཞན་ཅི་ལ་དུ་བཞག་ཀྱང་དེ་འདྲ་ལ་གཞན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་། སྐྱེ་གྲུ་ས་བོན་དང་ནི་
གཅིག་ཅར་རྣམས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་མ་འགྱུར་བར་སྐྱེ་གྲུ་མེད་པའི་སྤྱིར་། ས་བོན་དེ་ཚོ་
གཞན་སྐྱེ་གྲུ་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་སྐྱེ་གྲུ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་
པ་དེར་མེད་པའི་སྤྱིར་། དེས་ན་སྐྱེ་གྲུ་ས་བོན་དོན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མིན་པས་དེའི་
སྤྱིར་དངོས་པོ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བའི་ཚུགས་ནི་གཏང་བར་བྱོས་ཤིག་གོ། །དེས་ན།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི།

སྐྱེན་ལ་ཞེགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན།

གཞན་དངོས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །

རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་ལ་ཞེས་པའི་ལ་སྐྱེ་ནི་བདུན་པ་གནས་གཞི་སྟེ་རྒྱུ་སྐྱེས་ལ་རྒྱུ་སྐྱེ་སྐྱེ་པ་ལས་
 ཆོག་པ་ལས་པ་གཞིར་ལ་བྱ་གཞན་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་(༡༣༤
 བ)པའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཡིན་ན་
 དངོས་པོ་དེ་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་ལ་དེ་ཡོད་པར་ག་ལ་རུང་བའི་ཕྱིར། གང་དངོས་པོ་གང་
 ཞིག་ལུས་དུས་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་སྐྱེས་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ།

ཐུ་མ་དག་ལ་ཉི་མར་བཞིན།

ཅི་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་།

རྒྱུ་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་ན།

རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཀྱང་།

ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར།

ཞེས་སོ། །དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་མན་ཚུན་རྒྱུ་
 གཞན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱོགས་བཤང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཉེས་སྤོང་གི་དཔེ་དང་། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་སྤང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོང་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དག།

དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ན་མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ།

བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དག་གི་སྐྱེ་འགག་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཡང་ས་སྐྱེས་དུས་མཉམ་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བྱ་དང་སྐྱེད་
 པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཆོས་པོ་ན་འགགས་ཆོས་སྐྱེ་
 གུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ས་སྐྱེས་དུས་མཉམ་གཞན་དུ་གྱུབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྤང་གི་མདའི་མགོ་མཇུག་གཉིས་མཐོང་བ་
 དང་ནི་དམའ་བ་དག་གཉིས་ཅན་དུས་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་
 འདིར་ཡང་ཞེས་པར་བྱོལ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ།
དང་པོ་ལ་བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་གཅིག་ཚེ་ཡིན་ན་འདྲར་དུས་གཅིག་མེད་དེ་ཡོད་མིན། །

གལ་ཏེ་སྤང་གི་དཔེས་རྒྱ་འབྲས་སྒྲུབ་འཇིག་དུས་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་མི་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེ་སྤང་མདའི་མཐོང་དམན་དུས་གཅིག་ཅར་གྱི་ཚེ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་འདྲར་དོན་
རྒྱ་འབྲས་གྱི་སྒྲུབ་འགག་དུས་གཅིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་དཔེ་དོན་དེ་ཡོད་(༡༣༥ བ)ཅེས་ལན་འདེབས་
བྱེད་པ་ནི་བཤད་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྒྲུབ་ཞིན་པ་དེ་སྒྲུབ་ལ་སྒྲུགས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང་། །

འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་སྒྲུགས་པར་འདོད་ཀྱང་པ། །

དེ་ཚེ་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྤང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །

དོན་རྒྱ་འབྲས་གྱི་སྒྲུབ་འགག་དུས་གཅིག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཅིང་ཞེས་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།
གལ་ཏེ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཞིན་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་ལ་མཛོན་དུ་སྒྲུགས་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། ས་པོན་འགག་བཞིན་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་པ་ལ་མཛོན་དུ་སྒྲུགས་པར་
འདོད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུར་མ་གྱུར་པ་ནི་མ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ད་ལྟར་མེད་ལ། རྒྱ་ཡོད་
པ་ཉིད་ད་ལྟར་བ་འགག་བཞིན་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་ལ་སྒྲུགས་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཚེ་རྒྱ་
འབྲས་གྱི་སྒྲུབ་འགག་གཅིག་ཅར་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྤང་མདའི་མཐོང་དམན་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་
མཚུངས་པར་བཤད། སྤང་དོན་མཐོན་པའི་རྒྱ་འདས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྤང་མདའ་མཐོང་དམན་གཉིས་གཅིག་
ཅར་འབྲུང་བ་ད་ལྟ་བུའི་དུས་གཅིག་ཀྱང་། རྒྱ་འབྲས་གྱི་སྒྲུབ་འགག་གི་བྱ་བ་ད་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་བྱེད་པ་
མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

སྐྱེ་བ་པདྨ་ཞི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འདྲ་མིན། །

མ་སྐྱེག་གི་ཆོས་དག་དུས་མི་མཉམ་པར་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་མོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྒྲེ། བ་ཆོས་ལས་ཐ་དང་པར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིས། གཞན་པར་སྐྱེ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་པདྨ་ཞི་བྱེད་པོ་སྐྱེ་གྲུ་མེད་པར་མ་བོན་འགགས་པའི་ཆོ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འདྲ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོ་སྐྱེ་གྲུ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་རྟོན་བྱེད་པོ་མེད་པར་བརྟེན་པ་བྱ་བ་པར་མེད་པའི་བྱིས། སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་པར་མི་འགྲུབ་པོ། །

ལོན་སྐྱེ་ལྷ་ཡུང་པའི་མདོར།

ཡང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐད་ཅིག་གང་ལ་མ་བོན་འགག་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་

གྲུ་སྐྱེ་པོ། (༡༣༥ བ)

ཞེས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། གསུངས་མོད། དེ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བསྐྱར་བའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པས་གཅིག་ཅར་བསྐྱོས་ནས་འབྱུང་བ། མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བའི་ཞེས་བསྐྱར་བའི་ཆེད་དུ་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ།

མ་བོན་ཞིག་དང་མ་ཞིག་ལས། །

སྐྱེ་གྲུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། །

ཁོད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། །

སྐྱེ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གསུངས། །ཞེས་མོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་མིག་གི་སྒོ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུས་གཅིག་པ། །

མིག་ལ་མོགས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་འདྲ་ཞེས་ལ་མོགས་ལས། །

གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

ཅི་ལྟར་དེ་མེད་ཅེ་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟེན་རྟོ། །

བྱེ་སྤྱི་ཆོས་མཛོན་པ་བ་རྣམས་རྒྱ་དྲུག་གི་སྐལ་མཉམ་ཀྱང་འགོ་རྣམ་སྤྱི་ལྷ་རྣམས་འབྲས་
བྱ་དང་དུས་མི་མཉམ་ཁིང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་བྱ་དང་དུས་མཉམ་པ་དང་།
བྱེད་རྒྱ་ལ་དུས་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་ཀ་དང་། དུས་ཀྱིས་མ་བཅུས་ཡང་ཡོད་ཟེར། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་
མཛོན་པ་བ་ཁ་ཅིག་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་འདོད། ཁ་ཅིག་མི་མཉམ་པར་འདོད། ཁ་ཅིག་གཉིས་ཀ་
འདོད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱི་ལུང་གིས་ཟེན་སོགས་མ་གཤམ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱེ་མཆོད་ཀྱི་
བཞེད་པ་ནི་གཙོ་བོར་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་དགོངས་ཏེ། རྒྱའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་ཀྱང་གཞིའི་རྣམ་
ཤེས་ལ་བཞེད་ཅིང་། དེ་དང་དེ་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཀྱང་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་ལྷ་སྤྱི་ཡོན་ན་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་རྒྱུ་འགག་
པས་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་སྟེ་དུ་དགོངས་པའོ། །དེས་ན་བྱེ་སྤྱི་སོགས་རྒྱ་འབྲས་དུས་
མཉམ་འདོད་པ་དག་གི་བསམ་པ་ལ། ས་སྐྱུག་གཅིག་ཅར་མེད་ན་གཞན་ཉིད་མི་འགྲུབ་པས་སྐྱེ་བར་མི་
རིགས་ལ། གང་དུ་གཅིག་ཅར་ཡོད་པ་དེར་གཞན་ཉིད་ཡོད་པས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་(༡༣༩ ན)འགྱུར་ཏེ།
དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་ཁིང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་ཆོར་སོགས་སེམས་བྱུང་
ཐམས་ཅད་ལྷན་ཚུན་དུས་མཉམ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

མིག་དང་གཟུགས་དང་ཆོར་སོགས་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཁོ་ནར་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་མིག་སོགས་དང་སེམས་སོགས་ཀྱང་དུས་མཉམ་ཁོ་ནར་ཆོར་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་འབྲས་བྱ་མིག་གི་སྒོ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་རང་དང་དུས་གཅིག་པའི་མིག་དང་
གཟུགས་ལ་སོགས་དང་། རང་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་སེམས་སེམས་འབྲུང་རྣམས་
མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་མིག་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡོད་དགོས་ཏེ། མེད་ན་དེ་ལས་
གཞན་དུ་འཛོག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འབྲས་བྱར་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་ལ་ཡང་འབྲུང་བས་དགོས་པ་ཅི་
ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་ཟེན་པའི་ཡོད་པར་གྱུར་ན་མིག་དང་འདུ་ཤེས་སོགས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་དོན་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མི་འདོད་པས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་སྐྱུབ་པའི་

ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ལས་ཞིག་ལ་སྐོས་པ་རྒྱུ་མ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་རྟོ། །

དེས་ན་རྒྱུ་མ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱིས་སྐྱོད་པའི་སྒྲ་ཙམ་འབའ་
ཞིག་ལུས་པར་ཟད་དེ། དུས་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཞན་སྤྱིད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱིད། དེ་མི་སྤྱིད་པས་
གཉིས་ཀ་མི་སྤྱིད་ཅིང་། རྩ་སྤྱི་ལྟ་བུ་གཉིས་ལ་སྐྱེ་བ་སྤྱིད་དུ་ཆུག་ཀྱང་གཞན་མི་སྤྱིད། དེ་མི་སྤྱིད་པས་
གཉིས་ཀ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་སྐྱོད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན། །

ཡོད་པའམ་འོན་ཏེ་མེད་དང་གཉི་ག་གཉིས་བུལ་ཞིག་སྐྱོད་གང་། །

ཡོད་ན་སྐྱོད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། །

གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བུལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ། །

རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ལས་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ལ་བཏོས་པའི་དུས་ཡོད་(༡༣༦ བ)པ་མི་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི།
སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་གང་གིས་བསྐྱེད་བྱ་རང་ལས་དོན་གཞན་སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་པར་གང་ན་བསྐྱེད་
བྱ་ཡོད་པའམ། འོན་ཏེ་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀའམ་གཉིས་ཀ་དང་བུལ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་གང་། དེས་དེ་བསྐྱེད་
པ་ན་དེ་ལས་རྒྱུ་མ་པ་གཞན་དུ་བསྐྱེད་མི་རུང་བ་ལས། གངས་ཅན་དང་། བྱེ་སྐྱོད་དང་། གངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་
འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་། མདོ་སྤེལ་དང་། རྒྱལ་འཁྱུར་སྐྱོད་པ་བ་རྒྱུ་མ་པ་མེད་
པ་སྐྱེ་བར་འདོད་ལ། གཅེར་བུ་པ་ལ་སྐོས་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཡོད་པ་སྐྱེ་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་ན་སྐྱོད་བྱེད་ཅི་དགོས་ཏེ་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར། མེད་པ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་མེད་ནའང་སྐྱོད་བྱེད་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་སྤྱོད་
བྱའི་རྩ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ལུས་མིན་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱུ་པ་ལས།

འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་གང་འདོད་དང་། །

འབྲས་བྱ་མེད་པར་གང་འདོད་ལ། །

ཁྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་ལོག་ལ།

བརྒྱན་པའི་དོན་པར་མེད་པར་འགྱུར།

ཞེས་བཤད་དོ། །དབུ་མ་ལས་ཀྱང་།

འབྲས་བུའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན།

རྒྱལ་མོ་ཅི་ཞིག་སྤྱད་པར་བྱེད།

འབྲས་བུའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ན།

རྒྱ་ཡིས་ཅི་ཞིག་སྤྱད་པར་བྱེད།

སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།

རྒྱ་ཉིད་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

རྒྱ་ཉིད་འཐད་པ་ཡོད་མིན་ན།

འབྲས་བུ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་སོ། །འསྤྱོད་བྱ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཉིད་ལ་འཐད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
རྒྱུན་དུ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྤྱོད་གསུམ་གཉིས་ཀའི་ཉེས་པ་འཇུག་པའི་བྱིས། ཡོད་དང་མེད་པའི་རོ་བོ་གཉིས་ནི་
གཅིག་ལ་གཅིག་མི་བྱེད་པས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་(༡༣༥ ན)དངོས་པོ་ནི་མི་བྱེད་
པས་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་ལུགས་མིན་པའི་བྱིས།

བརྒྱན་བཅོས་ལས།

ལྷ་རན་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་།

དངོས་མེད་གཉིས་ཀའི་ལྟར་འགྱུར།

ཞེས་དང་།

བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་མ་གྱུར་པ།

ཀྱང་མ་གྱུར་དེ་མི་བྱེད་དོ།

ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ལ།

མཚན་མེད་འགའ་པས་གཡུ་པ་ཞིག་།

ཅེས་གསུངས་མོ། །བསྐྱེད་བྱ་གཉིས་བྲལ་གྱི་དངོས་པོ་སྐྱེ་མི་རིགས་ཏེ། གཉིས་བྲལ་དེ་ལ་ཡང་
རྒྱུན་དུ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྒྲེ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དགག་བྱ་
ཡོད་མེད་གཉིས་མི་སྲིད་ན་དེ་དགག་པའི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར།

བསྐྱེད་བྱ་ཅེས་ལས།

དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་མིན་པ།

སྤངས་འདས་པར་གང་སྒྲོན་པ།

དངོས་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་དེ།

གྲུབ་ན་དེ་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་མོ། །གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་གཞན་སྐྱེ་ཁོ་ན་ལ་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་
མི་རུང་བར་མ་ཟད་རང་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་དང་གཙོ་བོ་དང་དབང་སྐྱེག་ཞེས་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་བ་
ལ་ཡང་འབྲས་བུའི་མཐའ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མི་རུང་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྐྱོས་མཐའ་བཞི་དང་
བྲལ་བར་བསྐྱེད་ཏེ།

གཉིས་བྲལ་ཚུགས་སྐྱེ་མ་དང་། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་ནི།

གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཚད་མར་འདོད་པས་ན།

འདིར་ནི་རིག་པ་སྐྱེས་པ་ཉིས་ཀྱིས་ལྟ་བོ་ཅི་ཞིག་བྱ།

གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ།

དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཡོད་འདིར་ནི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས།

ཁོ་པོས་གཞན་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་པའི་རིགས་པ་གང་སྐྱེས་དེ་དག་བྱད་ཤིང་སྐྱེ་མཁའ་གྱིས་བྲན་པ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་
སྐྱེ་མེས་མ་ལུས་པར་བསྐྱེགས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་སྒྲོར་བ་ལྟར་བྱེད་པའི་རིགས་པའི་བྱད་
ཤིང་བསྐྱེད་པ་དགོས་པ་མེད་པས་ཚོག་གོ། །དེས་ན་རིགས་པས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་འདོད་དོན་གྲུབ་པ་

ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་རིགས་པས་གཞོད་པར་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་
 (༡༣༧ བ)མཐོང་བ་ནི་ཞིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་གང་གི་རིགས་མི་
 རིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པར་རང་གི་མཐོང་བ་སྟེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཤིག་བྱུང་ཅིང་།
 དེ་ལྟར་བྱས་པས་དོན་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་པས་ན། གཞན་སྐྱེ་བར་
 འབད་པ་བཞེད་པ་འདིར་ནི་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ཀོ་ཅེ་ཞིག་བྱ་སྟེ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ།
 རྒྱ་གཞན་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་བ་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པས་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་འདིར་ནི་རིགས་པས་
 འབད་ནས་ཅེ་ཞིག་སྐྱབ་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། རིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་མིན་པ་ལ་བཞེད་
 པར་འོས་ཀྱི། མངོན་སུམ་ལ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱོད་པའི་སྐབས་སུ་མི་གཞོད་པ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་
 བ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཞར་བྱུང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ །དཀྱུས་མ་
 འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པར་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱིར་བསྐྱུ་ མེ་མའི་རོ་བོ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་མཐོང་བ་བརྒྱན་པའི་དབྱེ་བ་བསྐྱན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་བརྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས།

དངོས་རྟོག་རོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །

ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ།

མཐོང་བ་བརྒྱན་པ་ཀྱང་ཆོལ་བདེན་པར་གསུངས། །

རྟེན་འབྱུང་ཟུང་མོ་སྟོན་པའི་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར། དངོས་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་
 རྒྱན་པས་དངོས་པོར་ཞེན་ཅིང་དངོས་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མ་ཐོས་པས་འཇིག་རྟེན་ན་
 གཞན་སྐྱེ་ཡོད་ལ། གཞན་སྐྱེ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་དོ་ཞེས་མ་རིག་པའི་གཉིད་ཀྱི་
 དབང་གིས་བཞེད་ཐབས་སྐྱེ་(༡༣༨ ན)བ་ལ། འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་འཁྱུལ་མ་འཁྱུལ་གྱི་དབང་གིས་གནས་

རྒྱལ་པོ་བཞུགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་རི་ལྷ་ར་གྲགས་དང་། དེ་ཞོ་ན་བཞུགས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྒྱལ་པོ་གཞན་བཞུགས་
པ་དང་ཐུག་ཚུལ་མ་བཟུང་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་བླ་པོ་ལྟ་བུ་སྤྱི་པའི་ཞེན་དོན་བསལ་མི་རྒྱལ་པོ། འཇིག་རྟེན་
གྱི་མཛོན་སྤྱི་པའི་གཞན་སྤྱི་པ་གོང་པ་ཡིན་མིན་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞག་པ་འདི་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་གོང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་མིན་དུ་
འཇིག་གོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྲུག་མེགས་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བདེན་པ་གཉིས་
སྤྱི་པའི་བཞག་པ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡང་དག་པ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལོར་ཡུལ་
ཡང་དག་པར་འཇིག་གོ་ཞེས་བཞུགས་པར་ཟད་ཀྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་སྟོན་ཆེད་བྱུང་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ།

ཀུན་རྫོབ་ནི་མོ་སྤྱི་མ་རིག་པའི་ཡིང་དོག་གིས་སྟོ་མིག་མ་ལུས་ཁེབས་པ་རྒྱལ་པོ་སྟོ་རོར་ཡུལ་
བཞུགས་མཐོང་བ་ཡིས་སྟོར་འཇིག་གོ། སྟོ་དེས་མཐོང་བའི་འཛོན་སྤྱི་པའི་ཐ་སྐྱོད་པར་ཡུལ་དེ་ལྟར་
གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་དངོས་པོ་ཆེད་དོ་ཆོག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་
ནི་འཛོན་པར་འགྱུར་རོ། དེ་གཉིས་ལས་འཕགས་པ་ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཞོ་
ན་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བཞུགས་པོ། མཐོང་བ་བཞུགས་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བཞུགས་པར་སྟོན་པས་
གསུངས་སོ།

འདིར་བདེན་པ་གཉིས་ལས་བརྒྱམས་པའི་འཕྲུལ་དོན་རྩལ་ཟད་ཅིག་བཞུགས་ན། གངས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་
འདིར་དུས་ཕྱིས་དབྱུགས་སྤྱི་པ་ཐུག་པར་རང་གི་ལུགས་དེ་གཉིས་ལས་གང་དར་རྒྱས་ཆེ་ཞེ་ན། དཔལ་(༡༣༤
བ)ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། རྩལ་ལྟོན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་དངོས་སུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བསྟེན་པའི་
ལེགས་བཟང་གསར་པའི་མཐུ་ལས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཉིད་དར་རྒྱས་ཆེ་གཤམ་། ཐལ་འགྱུར་བའི་
ལུགས་འདི་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྟེགས་པ་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། (ཅི་ཙོང་ཁ་པས་ མ་རིག་
པས་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་འཕྲུལ་ཐལ་གྱི་རྒྱུད་པར་མི་འདོད་དེ། མ་རིག་པས་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཐ་སྐྱོད་ཆོད་
མས་གྲུབ་པ་འདི་ལ་མི་བརྟུང་གི། རྒྱལ་པོ་དག་གི་བདག་ལྟའི་མ་རིག་པས་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་འཕྲུལ་བཅས་ཀྱི་
རྒྱུད་བཙུང་མ་རིག་པའི་བསྟན་ཆོས་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་སྟོན་ན། ཞིང་དག་ཅི་ལྟར་སྤྱི་པ་ལ་རག་མོད། རྒྱལ་པོ་དག་གི་ཡུལ་དུ་

མཛེས་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པའི་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་མ་རིག་པའི་རྒྱ་མཚོ་གིས་ཀུན་ཐོབ་ཀྱི་ཚོས་མ་བསྐྱད་ན་
 མི། དེ་ལྟར་མ་རིག་པས་དེ་ལྟར་ཚོས་བསྐྱད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཟེར། བསྐྱད་ན་ནི་དེ་ལྟར་མ་རིག་པའི་ཡུལ་དུ་རྟགས་ཀྱི་དགག་
 བྱའི་འཕྲུལ་བྱའི་ཤེས་བྱ་གཞི་གྲུབ་དུ་མཛེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་མཛེས་པས་ཀུན་ཐོབ་བསྐྱད་ཚོས་ཀྱི་འཇུག་རྒྱུ་ལའང་རྟགས་ཀྱི་
 དགག་བྱའི་གཞུང་འཛིན་གྱི་བདེན་སྒྲུང་གི་འཇུག་པ་ལ་གཞི་གྲུབ་དུ་འཇུག་པ་དོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཟེད་ཅག་རྟགས་ཀྱི་
 དགག་བྱའི་བདག་ཤེས་བྱར་གཞི་མ་གྲུབ་པོ། ཞེས་སྒྲུལ་པའང་དོན་ལ་གཞི་གྲུབ་དུ་མཛེས་པ། ཁོ་ལོ་ཅག་ལྟར་ན། མ་དབྱེད་པ་ན་
 རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་མ་རིག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱའི་སྒྲུ་མས་འབྲས་བྱ་ཀུན་ཐོབ་ཀྱི་ཚོས་འཇུག་པར་བསྐྱད་པས་སྒྲུ་
 པར། དབྱེད་པ་ན། སྒྲུ་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱར་མ་གྲུབ་ན། དཔེ་བསྐྱད་ཚོས་ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 དབྱེད་བཅོང་དུ་ཤེས་བྱར་ཡོད་པ་གལ་པོ་ཆོད། ཅེས་པ་ནི་མཐའ་བྲལ་དབྱེད་པའི་མཛེས་པའི་སྒྲུ་བ་མཛེད་པོ། ཤེས་ན་འཁོར་ལོ་
 པར་མའི་ཤེས་པ་དོན་གྱི་མཛོད་བསྐྱར་བཅོས་རྒྱུ་དེ་ལྟར་ཀུན་ཐོབ་པའི་དོས་ཚོས་འདས་པ་འདི་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་བསྐྱུ་ཐུག་དུ་
 མ་རྟགས་པར་བདེན་དོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འཛིན་དུ་སྒྲུང་པ་ནི་མ་(༡༣༩ ན)མིག་པའི་བསྐྱད་ཚོས་ཀྱི་ཀུན་ཐོབ་དུ་གསུངས་པས།
 ཚོས་དེ་ཉིད་འཇུག་པ་བཅས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པ་ལ། ཟེད་དེ་འཇུག་པ་ལྟེན་ཀྱི་ཚོས་ལུ་བསྐྱུ་བས་ནས། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཇུག་པ་བཅས་ཀྱི་
 ཚོས་ཡོད་པ་བསྐྱུ་བ་ན་འཇུག་པའི་དེ་མ་གཞན་ཐོང་པར་མི་འདོད་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པར་ཟད་པས། དཔོན་པ་ཁྱེད་པར་ཅན་ཡོད་
 བ་མ་གཏོགས་ཐོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བསྐྱུ་པའི་ཚོས་ཚུལ་དུ་འགྱུར་ཉེན་ཆོལ། འདུང་མཚན། དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་ནས་བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་དོ་ཤོ་ཚད་གྲུབ་རང་ལུགས་ལ་འཛོགས་པ་དང་། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་ཀུན་ཐོབ་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུང་པར་བཤད་པ་དང་། མ་བརྟགས་ཉམས་དགའི་ཀུན་ཐོབ་མཚན་སྒྲིལ་
 རིགས་པ་དང་ལམ་གྱི་དགག་བྱའི་ཚོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟན་སྒྲིལ་གྱི་བློ་སྤྱང་
 གསུམ་པས་བདེན་པར་བཟུང་པའི་གང་ཟག་དང་། ཚོས་དེ་མཛེད་པར་གཞན་ལ་མཐའ་ན་རྒྱུ་འབྲས་སྒྲུང་གཞོད་
 ཀྱི་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོར་འགྱུར་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་འཇུག་པའི་
 འཇུག་ཆ་མི་འདུ་བ་ཐམས་ཅད་མ་འཇུག་པ་ཆོད་གྲུབ་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་མཛེད་པར་འདོད་པ་དང་། རྟགས་པའི་
 མཛེས་པ་རྒྱུ་ཀྱང་ལས་སྒྲུང་དེ་གཟིགས་པ་ན། དཔྱུལ་མོགས་ཀྱི་ཚོར་མོགས་དེར་སྒྲུང་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་
 པ་སྒྲུང་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་གྱུང་ཚོར་མོགས་ལ་འཁོར་གསུམ་གྱིས་བདེན་པར་མི་འཛིན་ཏེ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཞེན་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་སྤྱང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ལོག་པའི་བློ་

དང་ཆོད་མཁའ་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་དང་། དངོས་པོ་རྒྱུ་ཆད་ཞིག་ལས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 བས་རྒྱུ་དངོས་པོར་འབད་པ་དུ་མས་བསྒྲུབ་པ་དང་། མདོར་ན་གཞུགས་ནས་རྒྱུ་མ་མཐུན་གྱི་པར་གྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་མར་དངོས་པོ་(༡༣༧ བ)དོན་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་བདེན་པའི་བདེན་གྲུབ་ཞེན་དོན་ལ་ཁས་
 གཞུངས་ནས་དེ་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་ལུལ་རང་དོན་སྤྱོད་ལུགས་གྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་གཞུགས་ནས་རྒྱུ་
 མཐུན་གྱི་པར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་མ་ཞེས་པར་གཞུགས་སོགས་
 རང་རང་དོན་སྤྱོད་པ་ཟབ་མོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་ན། ཁོ་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
 བ་ཞེས་བྱ་ལ་གཞི་གྲུབ་གྱི་ཆོས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས་རྒྱུད་འཕེན་གྱི་ལུགས་ལས་རྒྱུད་ལུགས་དེ་ཐ་
 འལ་ཞིང་། ལུགས་འདི་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་མི་སྤྱིད་པས་རྒྱ་རྒྱུད་འདི་མ་ལོག་
 གི་པར་བྱུང་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ཐར་པ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཆོས་རྒྱལ་འདི་འབྲུམས་སྐུ་ལ་འཕེལ་ནས།
 དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་ཡལ་སྐུ་པ་ཚལ་ལོ་ལྷ་སྟོབ་བརྒྱུད་རྗེས་འབྲུངས་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟ་
 རབས་པའི་ལུགས་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཉུ་ཤར་དང་། ལུགས་རྒྱུ་པ་ཁ་ཅིག་དང་། རྟོགས་ཆེན་པའི་
 ལུགས་རྒྱུར་དོན་ལ་འཕངས་པས་དེའི་དབང་གིས་ལུགས་དེ་རི་ལ་རྒྱབ་དུ་ཉེ་བ་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟ་
 རབས་པའི་ལུགས་དེ་འགྱུར་མེད་དུ་འཛིན་པ་ནི་དཔལ་པོ་བཤའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་པ་སྐྱེ་ཆེན་པོ་རྒྱམས་དང་། དེ་
 དག་གི་ཁ་ལ་སྟོབ་རྟོགས་ལྷན་རྒྱལ་འབྱུར་གྱི་དབང་རྒྱུག་ཆེན་པོ་ཁ་འལ་དང་། ལོ་ཆེན་སྐུ་པས་མཆོག་
 དཔལ་བཟང་པོ་དང་། རྗེ་བཙུན་མེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་ཆོད་ལོ་ལྷ་སོགས་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལྟར་
 རྒྱུད་ཤས་ལས་མ་བྱུང་བར་སྤྱོད་རོ།

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་གསལ་པ་བཤའ་གདམས་གསལ་མ་པར་གྲགས་པའི་ལོགས་བཤད་ཀྱི་ལུགས་
 དེ་མི་བཟང་པ་མ་ཡིན་མོད་རྒྱུད་བཟང་སྟོམས་སུ་བྱས་ཏེ། རི་བོའི་བཤའ་བརྒྱུད་སོགས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟ་
 རབས་(༡༤༠ བ)པ་བྱི་དང་། རྒྱུད་པར་པ་ཚལ་བུ་བཞིས་ཇི་ལྟར་འཆད་པ་དང་། དེ་དག་ལས་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་སྐུ་བ་བྱུང་རྒྱུ་བཙོན་འགྲུལ་གྱི་པལེད་པའི་དབྱུ་མའི་བརྗེད་བྱུང་ཆེན་མོ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་
 ལྟར་ལྟ་རབས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་དག་གིས་དགོངས་པ་བསྐྱར་བའི་ཆེད་དུ་འདི་སྐད་སྟོབ་ཏེ། གཞུགས་
 བས་རྒྱུ་མ་མཐུན་གྱི་པར་གྱི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་དང་ཞེས་པ་

དང་ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དང་ལ་མོགས་པ་སྒྲིམ་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་གདོད་ནས་བྲལ་པ་
ལ་ཀྱང་འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་དང་མཚན་མ་
ཐམས་ཅད་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་མེ་མོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡོ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ལ་
ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་ཐ་སྙད་བཏགས་
པར་ཟད་གྱི། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་མ་བརྟོས་པའམ། དེ་ལས་ཐ་དང་པའི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཅིང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་ཐ་དང་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གྲུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཡང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བྱིས་པ་མེ་མོ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་གྱི་
མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་བྱང་བ་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་བར་
དོ་བོ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དང་དང་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་དང་བཟོད་བྱ་དང་ཟློང་བྱེད་
ལ་མོགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་དངོས་པོ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་མ་རིག་
པས་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་ཐ་སྙད་ཇི་སྟེད་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་
ཀུན་རྫོབ་(༡༩༠ བ)ཅེས་བྲམ་སྟེ། དེ་དག་གྲུང་རྟོག་མཁན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་ཐ་དང་པར་གྲུབ་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་གྲུང་མ་ཡིན་མོད་གྱི། མ་དཔུད་ན་མ་བཏགས་གཅིག་ཤར་ཉམས་
དགའ་བ། ཅུང་ཟད་དཔུད་ན་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ལྟེན་ཆོགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་བདེན་པར་མེད་པ་རྟོད་
བྱེད་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཐ་སྙད་གྱི་རྩིས་སུ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མིང་ཙམ་བརྒྱ་ཙམ་ཐ་སྙད་ཙམ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་ལོགས་པར་དཔུད་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་
གྱི་བར་གྱི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་གདོད་མ་ནས་སྒྲིམ་པ་དང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ནི་བ་ཡིན་གྱི།
འཕགས་པས་གཟིགས་པས་སྒྲིམ་བྲལ་དུ་སོང་བའམ། རིགས་པས་དཔུད་པས་སྒྲིམ་བྲལ་དུ་སོང་བའམ།
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིམ་བྲལ་དུ་བྲལ་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་མ་དཔུད་པ་དང་ཅུང་ཟད་དཔུད་པའི་སྒྲོ་ངོར་སྟེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྲལ་
ཤིན་ཏུ་ལོགས་པར་དཔུད་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་སྟེད་པ་ལ་ནི་དོན་དམ་ཞེས་བྲལོ།
དེས་ན་དངོས་པོ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་འང་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དོ་བོ་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་

བདག་པ་ལྷ་མེམས་པ་ཞིག་རྟེན་པས་ཀྱན་རྫོབ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གང་
 ཏུ་ཡང་མ་གཟིགས་པས་འགའ་ཡང་མཐོང་མེད་གྱི་ཚུལ་ཏུ་མཐོང་བ་དེ་ལ་དོན་དམ་མཐོང་ཞེས་ཐ་སྟད་
 བྱས་པས་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དོན་ལ་ཐ་དད་མ་ཡིན་གྱི། འཁྲུལ་བ་དང་མ་འཁྲུལ་པའི་སྟོལ་བརྟོས་ཏེ་མོ་
 མོར་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ཙམ་མོ། །

དབྱེ་བ་བྱས་པ་ཡང་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་རྩེ་བྱིས་པས་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པ་བསྟུ་བའི་ཆོས་
 ཙན་ཡིན་(༡༧) རྟེན་ཞེས་བཞག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཀྱན་རྫོབ་དང་། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞིང་
 བདག་པ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགའ་ཡང་མ་གཟིགས་པས་འཕགས་པས་མ་གཟིགས་
 ཞིང་མ་རྟེན་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་སོ་ཞེས་དོན་དམ་ཏུ་བཞག་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་བྱིས་པའི་སྟོལ་
 བརྟོས་ཏེ་དགོས་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པས་བདེན་པ་གཉིས་གཟིགས་པ་དང་གཉིས་སུ་
 ཡོད་པའི་སྟོལ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ།

རིགས་པ་དུག་ཏུ་བ་ལས།

དེ་ཉིད་མ་མཐོང་འཇིག་རྟེན་དང་། །

ཁྱུང་ན་འདས་པར་རྫོམ་མེམས་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚུལ་འདི་དང་མི་མཐུན་པར་དོལ་སུ་བ་ཆེན་པོ་ན་རེ། དགོངས་པ་ངེས་
 འགྲེལ་དང་། བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་རྣམས་དང་། ཐོགས་མེད་སྤྱོད་མཆོད་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་དབུ་མ་ཆེན་
 པོའི་ངེས་དོན་སྤྱི་ཇི་ལྟ་བར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་དང་། དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཙམ་
 ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་མི་འཇོག་གི། ཆོས་རྣམས་ལས་དོན་ལ་ཐ་དད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁས་སྤངས་
 བཞིན་གཉིས་ཐ་དད་པར་དོན་ལ་གནས་པར་སྤྱོད་བཞི། རང་གིས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་
 རྣམས་དང་ཡང་འགའ་ན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་སོགས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་དང་། རྒྱ་སྤྱོད་ཡལ་སྤུས་
 རྩེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་གསུང་དང་འགའ་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་ནི་གནས་མ་ལུ་པ་ནས་མདོ་
 རྩེ་པའི་བར་ཉན་ཐོས་ལྟེ་བ་དང་། རྒྱང་འཕྲེན་ནས་གངས་ཙན་གྱི་བར། ཆོས་འདི་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གྱུང་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་ལ་འགོ་མ་མི་རྣམས་ཞིང་།

ཆོས་རྒྱལ་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་རྒྱལ་པར་དབྱེད་པའི་(༡༤༡ བ)ཕྱིར། བདེན་གཉིས་དོན་ལ་ཐ་དད་ཡིན་ན། འཕགས་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན་འཕགས་པ་པར་འདུ་བྱེད་གི་མཚན་མ་དང་མ་བྲལ་པར་འགྱུར་བས་མུང་འདས་དང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གཏན་མི་མྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཤམ་ཏེ་འདུ་བྱེད་གི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྒྱལ་པར་འདུ་བྱེད་གི་མཚན་མ་དང་མ་བྲལ་པར་འགྱུར། འདུ་བྱེད་གི་མཚན་མ་དང་མ་བྲལ་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་མཐོང་བ་མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་རྒྱལ་པར་མ་གྲོལ་པར་ཡང་འགྱུར། མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་རྒྱལ་པར་མ་གྲོལ་ན་གནས་རན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་ཀྱང་མ་གྲོལ་པར་འགྱུར། འཆིང་བ་དེ་གཉིས་ལས་རྒྱལ་པར་མ་གྲོལ་ན་བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་སྤྱན་མེད་པའི་མྱ་རུ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར། སྤྱན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆིང་བྱ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞེས་སོགས་རྒྱལ་པར་པག་འབྲུག་ནས། མཐར་དེ་ལ་གང་དག་འདི་སྐད་ཅེས། འདུ་བྱེད་གི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་པར་དེས་ན་ཁྱེད་གིས་འདི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱཏོ། ཞེས་སོ། །

ཡང་དོན་དམ་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གི་ཆོས་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་རྒྱལ་པས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

དགོངས་འགྲེལ་ལས།

སྒྲོ་གྲོས་ཤིན་དུ་རྒྱལ་དག་གཤམ་ཏེ་(༡༤༢ བ)འདུ་བྱེད་གི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ཡང་། དེས་ན་འདུ་བྱེད་གི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འདུ་བྱེད་རྒྱལ་པར་གི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་དོན་ཉིད་མེད་ཅིང་ལ་དོན་དམ་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྒྱལ་བྱང་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་

མཆོད་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རྟེ། འདོན་གཉིས་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར།

དགོངས་འགྲེལ་ལས།

གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོད་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཆོད་ཉིད་ཐ་དད་ཡིན་པར་གྱུར་ན་
 རི་དེས་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་གྱི་བདག་མེད་པ་ཙམ་དང་། རི་ཐོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་ཉིད་དོན་དམ་
 པའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆོད་ཉིད་དང་རྣམ་པར་
 བྱུང་བའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་མཆོད་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།

ཞེས་གསུངས་མོ། །དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་འཁོར་གསུམ་ག་ཁས་སྤངས་རྟེ། ལུང་དེ་དག་རེས་དོན་གྱི་
 བཞིན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དོན་དམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གང་ན་ནས་མེད་
 པའི་ཆོས་ཉིད་འདོད་པ་འདྲ་བའི་ཞིན་དུ་འགྱུར་རྟེ།

དགོངས་འགྲེལ་ལས།

དྲུང་གི་དཀར་པོ་དང་དྲུང་དང་གཞེར་གྱི་མེར་པོ་དང་གཞེར་དང་པི་མང་གི་སྒྲིའི་སྒྲན་པ་
 དང་པི་མང་གི་སྒྲི་དང་ཨ་ག་རུ་ནག་པོའི་དྲི་ཞིམ་པ་དང་། ཨ་ག་རུ་ནག་པོ་དང་། བ་ལེ་ཤམ་
 གྱི་ཆོབ་དང་། བ་ལེ་ཤམ་དང་། ཨ་རུ་རའི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཨ་རུ་ར་དང་། འིང་བལ་གྱི་འདབ་
 མའི་འཇམ་པ་དང་། འིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་དང་། མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་དང་། མར་དང་། འདུ་བྱེད་
 ཐམས་(༡༤༣ བ)ཅད་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་དང་།
 འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་སྤྱུག་གི་མ་ཞི་བའི་མཆོད་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པའི་མཆོད་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་སྤྱུག་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་གི་སྤྲོ་མ་
 རྣམས་ལ་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་སྤྱར་རྟེ། མཆོད་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་འཇམ། མཆོད་ཉིད་ཐ་དད་པར་
 གང་གས་པར་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཞོ། །སྤྱོད་པ་འིན་དུ་རྣམ་དག་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོད་ཉིད་
 དང་དོན་དམ་པའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་འཇམ། མཆོད་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གང་གས་

པར་མི་བོའོད་དོ།

ཞེས་པ་ནས།

འདྲ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི།

གཅིག་དང་ཐ་དད་བྱལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ།

གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོག་པ།

དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན།

ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མདོ་ཐེ་རྒྱུ་ལས།

ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན།

ཞེས་དང་། དབུ་མ་མཐའ་ལས།

ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པ་མིན།

ཐ་དད་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་མིན།

ཅེས་དང་། ཚེས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས།

གཉིས་པོ་དེ་དག་གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཅིང་། མེས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་

དག་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་དང་། ཐེག་བསྐྱེད་ལས།

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཚུལ་ཅི། ཐ་དད་པ་ཞིག་གསུམ་པོ་ན་ཏེ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་

ཡིན་ཅི་ན། ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བཟོད་པར་བྱའོ།

ཞེས་དང་། ལུ་མ་རྩུ་པ་ལས།

དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་གཞན་(༡༤༣ ན)དབང་ལས།

གཞན་མིན་གཞན་མིན་པ་ཡང་མིན།

མི་རྟག་ལ་མོགས་བཞིན་དུ་བཟོད།

ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚོན་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབང་པ་བསྐྱེད་པ་དང་།

ཤུའི་པ་མོགས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དང་འགལ་དེ།
ཁྱེད་རང་གིས་མདོ་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་དབུ་མའི་རེས་དོན་དང་སྟོབ་དོན་དེ་དག་དབུ་མའི་སྒྲིམ་བུ་ཚད་
འཇུག་ཁས་སྤངས་པའི་བྱེད་རྒྱུ།

ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་མོགས་བདེན་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་ཡང་སྟེར་གྱི་མདོ་བསྟན་བཅོས་
རྣམས་ལ་ཚད་མར་བྱེད་པ་དང་འགལ་དེ།

དཔེར་ན་འགྲེལ་ལས།

སྟོ་གྲིམ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་དག། ཁག་པ་དེ་འདྲ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་
ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེས་ན་བྱིས་པ་མོས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མཐོང་
བ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། མོས་སྒྲིབ་ཤི་ཁོ་ནར་གྱུར་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་སྤྲོ་བ་མེད་
པའི་མུ་རྒྱུ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་ཡང་འགྱུར། སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཆོག་པའི་བྱུང་
རྒྱུ་མཐོན་པར་ཆོག་པར་འཚང་རྒྱུ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ།

ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་འདྲ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མོགས་དང་། དེས་ན་ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་འདྲ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདྲ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་མེད་པར་
འགྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་འཕྲོར་པ་དག་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། (༡༤༣ བ)ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་
དང་། ཇི་ལྟར་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གང་དུ་དོན་དམ་པ་ཡོངས་ལ་འཚོལ་
བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་མོགས་དང་། སྟེར་གྱི་དཔེ་མང་པོ་དང་སྟེར་བའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་
ཡང་འགལ་ལོ།

གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ན་ཀྱན་ཆོབ་དོན་དམ་དུ་གཅིག་པས་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བྱེ་
བྲག་མེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་མོགས་ལ་འགྱུར་ལ། དོན་དམ་ཀྱན་ཆོབ་དུ་གཅིག་
པས་དོན་དམ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་འགྱུར་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ།

ཁ་ཅིག་ཀྱི་ཆོས་ཏུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཅེས་དང་། ཀྱི་ཆོས་ཏུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཅེས་སྒྲ་བ་ཡང་ཀྱི་ཆོས་བདེན་
པ་ལ་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྤར་གྱི་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་ལས་མ་འདས་མོ། །

ཁ་ཅིག་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་དོན་ལ་ཡོད་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཞིན་དུ་མེད་པར་སྒྲ་བ་
དང་། གཞན་ཡང་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པ་དེ་ལྟར་སྒྲ་བ་ནི་གཅེར་བྱ་བ་དང་གནས་མ་བྱ་སྟགས་ཀྱི་
ལྷགས་ལ་མཛེས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་མ་གྲུབ་པར་ཡོད་པར་ཆོལ་གྱིས་སྒྲུབ་ནས་གཞན་དག་ལ་ལོག་རྟོག་
བསྐྱེད་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར། དོན་ལ་གཉིས་ཀ་ངོ་བོས་གྲུབ་ཅིང་། ངོ་བོ་གཅིག་མ་ཡིན་ན་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་
ཤིང་། ཐ་དད་མ་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། གཅིག་དང་དུ་མ་ཕན་ཚུན་སྤར་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དབུ་མ་རྒྱན་ལས།

གཅིག་དང་དུ་མ་མ་གཏོགས་པའི།

རྣམ་པ་གཞན་དང་ཁྱན་པ་ཡི།

དངོས་པོ་མི་རུང་འདི་གཉིས་ནི།

ཕན་ཚུན་སྤར་ཏེ་གནས་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

འདི་ལས་གཞན་དངོས་ཡོད་མ་ཡིན།

ཅེས་དང་།

འདི་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་འདྲ་མེད།

ཅིང་སྟགས་མཐའ་ལས་མོ།

དེས་(༡༤༤ ཀ)ན་དངོས་པོར་སྒྲ་བ་དག་གི་དོན་ལ་ཡོད་པ་དང་། དོན་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་
ལྷན་བྱངས་པའི་དོན་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟའི་དོན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱི་སྤར་གསུམ་
སྟགས་ཁས་གང་གིས་བྱངས་པ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་དུ་སྒྲ་བའི་མཐའ་ཆེན་པོའི་སྟོགས་བཞི་ལ་གནས་
པ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་ཡོད་མེད་ཁས་ལེན་པའི་དངོས་སྒྲ་བ་ལ་དབུ་མ་པས། དོན་གྱི་ཡོད་ན་ནི་དོན་གྱི་མེད་པ་
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དོན་གྱི་མེད་ན་དོན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོགས་དེ་ལ་ཁས་

ལྷན་འགལ་པའི་གཞོན་ཕྱེད་བཟོད་པ་ཆེས་མང་ལྟེ།

ཅོད་ཆོག་ལས།

རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན།

རང་བཞིན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་མོགས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཟོད་པ་ན་འད་དཔུ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་ནི་དོན་གྱི་
ཡོད་མེད་མོགས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མ་གྲུབ་ན་དོན་གྱི་ཡོད་ན་དོན་གྱི་མེད་པ་བྱུང། རང་ལུགས་སུ་མི་
ལས་དུའང་བཟོད་པར་མི་མི་ཡང་དེར་བཟོད་པ་ནི་གཞན་གྱིས་མི་རིགས་པར་སྒྲིལ་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུ་བོ་
རང་གི་དག་གིས་ཀྱང་གཞོན་པའི་དག་གཞན་གྲགས་ཞིག་དེར་རྗེས་བཟོད་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟར་སྒྲུ་བ་དེ་རིགས་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆར་བཅད་པ་ཡིན་ནོ།

དག་དོན་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་ཐ་དད་མ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། ཐ་དད་ན་གཅིག་མ་ཡིན་དགོས་པ་
ནི་འཇིག་རྟེན་པ་གང་བདེན་གཉིས་གཞི་གྲུབ་པར་འདོད་ན་དེར་འགྱུར་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་
གྱི་ཆེས་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གཞི་མ་གྲུབ་ན་གཞི་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

འོན་དཔུ་མ་པ་ལ་འད་བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་
འགྱུར་ཏེ། ཁོ་པོ་ཅག་དཔུ་མ་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་དཔུད་(༡༧༧ པ)པ་ན་བདེན་གཉིས་གཞི་གྲུབ་པ་དང་མ་
གྲུབ་པ་གང་དུ་ཡང་སྒྲུ་བས་མ་བཟོད་པ་དང་བྲལ་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
དུའང་རྟོག་པར་ག་ལ་བྱེད་ཅིས་ཞེས་པར་བྱལོ།

འདིར་ཅོད་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་གསུང་གིས། ཐ་སྙད་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་
གྱིས་ཡོད་མེད་མོགས་དེ་དོར་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྱུར་པ་བཟུང་བས་ཆད་ལྷ་སྒྲུ་ན་མེད་པར་
མོང་བ་དང་། ལྷན་པར་དཔུ་མ་ཐ་ལ་འགྱུར་བས་རང་གཞན་གྱི་འདོད་པའི་རིགས་མི་རིགས་དགག་སྒྲུབ་གྱི་
སྒྲུབས་སུ་རང་ལུགས་ལ་དོན་གྱི་ཡོད་ན་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་མེད་པ་ཡིན་
པར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ།

ཅོད་རྫོགས་ལས།

རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན།

རང་བཞིན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར།

ཞེས་འགྲུག་པའི་ཕྱིར་སྒྲེང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་བདེན་པར་གཞི་མ་གྲུབ་ན་བདེན་མེད་དུ་གཞི་གྲུབ་
དགོས་ཞེས་དང་། དེའི་དོན་བདེན་པར་མེད་ན་བདེན་མེད་དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གང་ལ་པར་
ཚད་མས་ཡིད་དོན་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུག་། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བྱིད་གྱི་དེ་ལྟར་ན་ཅོད་རྫོགས་གི་
ལུང་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་དོན་གྱི་ཡོད་མེད་རེས་པར་རང་ལུགས་ལ་འགལ་བར་ཁས་ལེན་པའི་
དབང་གིས་དོན་གྱི་ཡོད་མེད་ཀྱང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོན་གྱི་ཡོད་མེད་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དེ་དབུ་མ་པ་ཡང་དགའ་བ་མ་
ཡིན་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གྱི་ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་དངོས་སྒྲུབ་པར་གྲགས་ཤིང་
གྲུབ་ལ། དོན་གྱི་ཡོད་མེད་ཞོགས་རིགས་པས་ཚར་བཅད་ནས་དོན་གྱི་ཡོད་མེད་ཞོགས་གང་དུ་པར་འཛོགས་
པའི་སྒྲུབ་(༡༧༥ ན)བསམ་མཁྱིལ་ཤོད་པ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟེལ་དེ་ལ་དབུ་མ་པར་འཛོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་དོན་གྱི་ཡོད་པ་རྫོགས་ན་དོན་གྱི་མེད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་མོ་ཞེས་སྒྲུབ་
བ་པའི་ཚིག་དུ་དབུ་མར་སྒྲུབ་ཀྱང་དོན་ལ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་མེད་བ་ཡིན་ནོ།

འདྲིར་ཟེ་ལུང་གྲུག་པ་ཆེན་པོ་ན་ེ།

ཅོད་རྫོགས་གི་ལུང་དེ་དབུ་མ་པས་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་སྐབས་གཉིས་
ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། པར་དུ་བདག་རྫོགས་གི་སྐབས་སུ་དོན་གྱི་ཡོད་པ་ཤུགས་ན་དོན་གྱི་མེད་པ་ཁས་
ལེན་ལ། ཐམ་ལྟ་ཞིག་ཀྱང་རྫོགས་གི་སྐབས་སུ་དོན་གྱི་བདག་བདེན་ཞོགས་ཡོད་པ་ཤུགས་ནས་
དོན་གྱི་བདག་བདེན་ཞོགས་མེད་པར་མི་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཕྱི་མ་འདི་ནི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་
ལས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་པར་འཐགས་ཆོས་ཀྱི་རང་ལུགས་སུ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ། དོན་གྱི་ཡོད་མེད་དང་དེ་གཞིར་བྱས་གྱི་དངོས་འགལ་ཞོགས་རང་
ལུགས་ལ་དོན་ལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ནི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དབུ་མ་པས་པར་དུ་བདག་རྫོགས་གི་

སྐབས་ལྷན་པ་དངོས་པོར་སྐབས་འཕྲུལ་ལ་གནས་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་དབྱ་མ་
པས་དངོས་སྐབས་འཕྲུལ་ལ་གནས་པའི་དུས་ཁས་ལེན་རིགས་ནི། ལྷ་ལྷིག་ཀུན་རྒྱུག་གི་སྐབས་ལྷན་པ་
དེའི་ཕྱིགས་ལ་གནས་པའི་དུས་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་འཐད་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྒྲུབ། བདག་རྒྱུག་གི་སྐབས་ལྷན་པ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡོད་མེད་སྐོས་མཐའ་བཞིའི་བདག་མ་
བཀའ་ན་བདག་རྒྱུག་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རྟེ། (༡༢༥ བ)དེར་དོན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་པ་ལས་
ནས་དོན་གྱི་བདག་མེད་ཡོད་པར་བརྒྱུབ་ན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རྟེ། དོན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ཡོད་ན་དེས་བཀའ་པའི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དོན་དུ་གྱུར་པའི་མཐོང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གྲུང་རིག་བཀའ་ནས་མེད་པར་བྱས་པ་བཞིན།
ཁྱེད་ལྟར་ལྷ་ལྷིག་ཀུན་གཙོ་བོར་བརྒྱུག་པའི་དགོས་པ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་པའི་བདག་རྒྱུག་གི་སྐབས་
ལྷན་པ་ལས་ཐོབ་ནས། འདིར་དོན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ཡོད་པ་དགོས་པར་བྱེད་དོ་སྐུལ་པ་དེ་ནི་མུན་ལྷན་པ་
དུ་ཟླ་དོ། བར་དུ་བདག་རྒྱུག་གི་སྐབས་ལྷན་པ་གང་ཟེན་ལ་བཞུགས་པའི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་ན་
ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མི་རིགས་པར་ཚར་བཅད་ནས། ཐམ་ལྷ་ལྷིག་ཀུན་རྒྱུག་གི་སྐབས་ལྷན་པ་དོན་
དུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་ལས་པས་བཞག་པའི་དགག་སྒྲུབ་གྱི་མཚན་མ་རུང་ཟད་ཅུམ་ཡང་སྐབས་མ་གྱི་བཞེད་པ་
དང་བྱལ་བར་བཀའ་བརྒྱུད་དུ་གསལ་བའི་ལྷ་ལྷིག་གསུང་དག་ལྟར་ན། རང་བཤམ་མ་བཅོས་ཐམས་ལྷི་ཤེས་པ་
ཞེས་པའི་མིང་ཅན་དེ་ཉིད་དུ་ལྷོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་སྒྲུབ་གྱི་དབྱིངས་དེར་ལ་དོར་དུ་མོང་
བ་དེ་ལ་ལྷ་ལྷིག་ཀུན་རྒྱུག་ཅེས་སྐད་གསལ་གྱི་མིང་བཀྲགས་པ་ཅུམ་དུ་ཟླ་དོ།

བར་དུ་བདག་རྒྱུག་གི་སྐབས་ལྷན་པ་དོན་གྱི་བདག་ཡོད་པ་ལས་ནས་དོན་གྱི་བདག་མེད་པར་མི་བརྒྱུབ་པ་
འདི་ནི་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལས་ཐམས་ལྷན་པ་ལྟར་འཕགས་སྐད་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཡིན་ཅེས་
པ་འདི་ནི་ཐུན་ཚུན་པོ་སྐྱེས་པ་ཡིན་རྟེ། ཁྱེད་རང་ཡང་སྐབས་རེས་འགར་ཐམས་ལྷན་པ་རང་ལུགས་
(༡༢༦ བ)གང་ཡང་མ་བཞག་ཅིང་། རང་ལུགས་བཞག་ན་སྐྱེས་པར་མོང་བས་རང་ལུགས་གང་ཡང་མེད་
ཟེར་བ་དེ་བདེན་ན་ནི། འདིར་དེས་རང་ལུགས་རྒྱུ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་མི་ཐུན་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁྱེད་དབྱ་མ་ཐམས་ལྷན་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་རང་ལུགས་འདོགས་མི་འདོགས་གི་རང་ལུགས་

མང་པོ་ཡོད་དོ་སྟེ་ན། དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་ལ་རང་ལུགས་འདི་ཡིན་མེད་དོ་ཞེས་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཀྱང་
གྲུབ་མཐའི་སྙིང་པོར་བྱས་ནས་གཞན་འགོག་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྲུར་བ་རང་གི་ལུགས་ལ་
རང་ལུགས་འཛོག་མི་འཛོག་གི་རང་ལུགས་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་སྟེ་མས་ལ་རང་གིས་ཅི་
ལྟར་ཞིབ་མོར་དཔྱད་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་རྫོགས་པ་དེ་ནི་བྱིས་པ་དག་གི་ཕྱི་ཁར་བུ་ལ་གཞེས་ལས་གྲུབ་
པའི་ཀ་གཏུར་སྟེ་གས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་འབད་བ་བྱེད་པ་ལྟར་རོ།

ཁ་ཅིག་བདེན་པ་གཉིས་ཁྲིག་པ་དེ་ཉིད་དུ་བཞུགས་ཅིང་ངོ་བོ་གཞན་དུ་བཞུགས་ཅིང་ཟེར་བ་ཡང་
ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཁྲིག་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པར་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་སྒྲིན་བཞུགས་
ཅིང་། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཁྲིག་པ་ཐ་དད་པ་རང་མི་རུང་སྟེ། བདེན་གཉིས་དོན་ལ་ངོ་བོར་གྲུབ་ཅིང་ཁྲིག་པ་
དོན་ལ་མ་རེག་པ་རྟོག་བདགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། རྟོག་པས་ཁྲིག་པ་ཐ་དད་དུ་བཟུང་ཡང་བདེན་
གཉིས་དོན་ལ་ཐ་དད་པར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ཁ་མི་དད་ཀྱི་གཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་ཆེས་གཞན་མ་ཡིན་ཟེར་བ་རང་ནང་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་
ན་ཐ་མི་དད་ཀྱི་གཅིག་དུ་འགྲུར་ཏེ་ཆེས་སྒྲུབ་ཅིང་། ཆེས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་
(༡༧༦བ)བྱངས་སོ།

རྟོག་པ་ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནང་འགལ་ཏེ། ཀུན་
གཞི་དང་ཀུན་གཞིའི་ཚེས་ཉིད་ལྟ་བུ་གང་ཟེག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་གཅིག་ཅན་སྒྲུབ་ཤིང་རིག་པ་དང་
གཉེན་པོའི་རིག་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཡི་ཤེས་དང་། དེའི་མི་མཐུན་ཚུགས་ཀྱི་རིག་པ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར། ཁྱེད་སྟེ། ཀུན་གཞི་དང་ཀུན་གཞིའི་ཚེས་ཉིད་ལྟ་བུ་བདེན་པ་གཉིས་ལས་གཅིག་བཀག་པའི་ཚོད་
གཉིས་གང་ཟེག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་གཅིག་ཅན་ཐ་དད་པར་ཡོད་པར་སྒྲུབ་གོས་པ་གང་ཞིག་ །དེ་
གཉིས་གང་ཟེག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་བདེན་གཉིས་ལ་བྱལ་དུ་སོང་བས་དེར་ཡང་ཁྱོད་
ཀྱིས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཅེས་པ་རང་མདོན་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་ལུ་གི་
སྐབས་སུ་རྣམ་པའི་ལས། འདིར་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཐ་མི་དད་པ་བཀག་པ་ཉིད་དུ་ལྟའི། ལུ་ལ་དུ་མ་
ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་དཔོན་དག་གིས་ཐ་སྙད་བྱས་པར་ཟད་

ལ། ལུང་དེ་དང་སྒོ་བསྐྱེད་པའི་བདེན་གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དུ་འདོད་ན་ལུང་དེའི་བསྐྱེད་དོན་དང་འགལ་ཏེ། ལུང་དེས་སྒྲུབ་ཡུལ་གཅིག་པ་བཀག་ནས་སྒྲུབ་ཡུལ་ཐ་དད་པར་མེད་ཅེས་པ་ལྟར་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་པ་བཀག་ནས་བདེན་གཉིས་དོན་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་ལུལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འཆད་དགོས་སྒྲུབ་ཡིན་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་དེའི་དོན་ལས་བསྒྲོག་ནས་བདེན་གཉིས་དོན་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་ལུལ་ཐ་དད་ན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་གཅིག་གསུམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པའི་སྒོ་ལ་བསྐྱེས་ནས་གཅིག་ཀྱང་(༡༧༧) མ་ཡིན་ཏེ་དོན་དམ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་ཐ་དད་དུ་མ་མཐོང་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་བསྐྱེས་ནས་ཀྱང་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱུན་ཚེ་བསྐྱེས་པའི་སྒྲུབ་པ་འདི་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་ཐ་དད་དུ་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། གཟིགས་ནས་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། དེའི་ཕྱིར་མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དང་། དེའི་ཕྱིར་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལས་མ་གྲོལ་ན་སྒྲུབ་འདས་དང་ཚུལ་གཤམ་མི་མྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཁུང་གཞི་འདི་དག་ཉིད་ཀྱང་མ་གཟིགས་ན་ཁུང་ཆོས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟ་སྒྲོམ་ཀྱང་ཅི་དགོས། བྱིས་པའི་སྒོ་ལ་བསྐྱེས་ནས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྟེན་དུ་མེད་པར་འཇོག་སྟེ། འདི་དག་མན་རྒྱུན་བདེན་པ་ལ་བསྐྱེས་ནས་བརྟེན་པ་དང་། བརྟེན་པ་ལ་བསྐྱེས་ནས་བདེན་པར་རྒྱུ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་ལ་བསྐྱེས་ནས་གཅིག་རྒྱུ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཞིག་གང་ལ་བསྐྱེས་པ་དེ་ནི་དེ་དང་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་བསྐྱེས་ས་བསྐྱེས་ཆོས་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟོས་པ་པོ་མ་གྲུབ་ན་གཞན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། བསྐྱེས་པར་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གྲུབ་ན་གཞན་ལ་བསྐྱེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་བྱིས་པའི་སྒོ་ངོར་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་བརྟེན་དུ་མེད་པ་དེས་ན་ཐ་དད་དུ་སྤང་ངོ་སྤུང་པ་དང་། གཞན་དུ་བརྟེན་དུ་མེད་པ་དེས་ན་དེ་ཉིད་དུ་སྤང་ངོ་སྤུང་ན། དེར་མི་འགྲོ་སྟེ། རྟོག་ངོའི་གསེར་བུམ་དང་ལ་བུམ་དེ་ཉིད་(༡༧༧) བ)དུ་བརྟེན་དུ་མེད་པ་ན་ཐ་དད་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་། ཐ་དད་དུ་བརྟེན་དུ་མེད་པ་ན་དེ་ཉིད་དུ་མི་

འགྲོ་བ་པའི་ནོར།

དེ་ལྟར་ནའང་བྱིས་པའི་སྤོངས་བདེན་གཉིས་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་བདག་པ་ནས་ལོག་པར་རྟོག་པ་
ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ནའང་བདེན་གཉིས་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པར་མོང་བའི་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ལ། དེས་ན་མཉམ་དཔྱད་ཅན་དག་བདེན་གཉིས་གཅིག་པ་མིན་ན་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་
ན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་བརྟེས་ནས་བཞག་
པའི་ཆོས་ལུ་རིགས་པའི་ཕྱིར། གང་བརྟེས་ནས་བཞག་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་
གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་སྤྱིས་པ་གང་ཡང་མི་འཛིན་ཅིང་། སྤྱིས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
དེ་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་བཞིན་དོན་དམ་
བདེན་པར་བདག་པ་ནས་དེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པར་སྐྱོ་བདག་ཏེ་བཞེད་པ་དང་། བདག་ལྟ་བུ་བའི་སྤོངས་
རིག་པ་སྤྱིས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ལས་གཞན་མིན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པར་བདག་པ་ནས་དེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་སྐྱོ་བདག་ཏེ་བཞེད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ནི་དོན་ལ་ཐ་
དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེས་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱེ་དང་འཁོར་བ་ལྟར་
འདས་དང་ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་ལུ་གསུང་གི། དེ་ལྟར་གསུང་བ་ནའང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཅན་གྱི་རྣམ་
རྟོག་ཆོས་སྐྱེ་འཁོར་འདས་ཞེས་པའི་གཅིག་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་
(༡༧༩ ན)དོན་ལ་ཐ་དད་བཀག་པས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡང་ཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དུ་གྱུར་ཅིང་གྱི་
འབྲེལ་སྐྱེ་ཐ་དད་པ་ཞེས་མེད་ན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲེལ་ཆོས་ཐ་དད་པ་དག་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡོད་པར་
མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་པ་བཀག་པ་ནི།

རྟེན་མཐོང་པའི་ཁལ་ལྟ་ནས།

ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་འདི།

ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་བཅོམ་གྱིས་རུང་།

དེས་ཤེས་སྐྱེས་ན་དེ་ཉིད་མཐོང་།

མེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་རྒྱུ་ལོ།

དོན་དམ་ཡིན་པར་བཅོམ་གྱིས་བྱུང་།།

ཉམས་ལུ་རྒྱུང་ན་སྤྱིང་པོ་མཐོང་། །

བརྟགས་པའི་བཀའ་ཆགས་སྒྲུང་གྲགས་འདི།

ཚུལ་སྒྲིལ་ཡིན་པར་བཅོམ་གྱིས་ཟུང་། །

རྟོགས་པ་ཐོབ་ན་བདེན་པ་མཐོང་།།

ཞེས་དང་།

གྲུབ་མ་ཅུང་བའི་སྒྲུང་བ་འདི།

ཆོས་སྐྱོལ་ཡིན་པར་ད་གཞོན་ལེས།

ལྷ་བཀའ་དྲུ་མི་བཅས་པ་ཚལ།

འབྲུག་མ་ཚུང་གི་རང་ལེགས་འདི།

མཛེས་སྤྱོད་ཡིན་པར་ད་གཞི་དེ་ཤེས།

འབྲས་བུ་གཞན་ནས་མི་བཅོམ་པའོ།

ཕུན་ཆད་མེད་པའི་རྣམ་རྟེན་འདི།

ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ད་གཞིན་ཤེས།

ཉམས་སྤྱོད་གཞན་ནས་མི་བཅུ་པ་ཡོད་པ།

ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཡོངས་མེད་ཀྱི།

སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ད་གཞིན་ཤིས།

དངོས་གྲུབ་གཞན་ནས་མི་བཅུ་ལ་ཆོས་ལ།

ཞེས་དང་། རྩོམ་པ་རྒྱུ་ཁྱིམ་སྤྱི་དཔེ་ཞལ་ལྟ་ནས།

बेलासङ्कटं तेषां श्लेषपरीक्षेः शेषवत् ।

པའི་འགྲུ་ལྟར་ན་གཞུག་མ་ཡིན།

ལྷོད་གྱིས་ལྷོད་ན་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན།
 ལྷོད་གྱིས་རྟོགས་ན་ཆོས་སྤྲོ་ཡིན།
 རྒྱུ་རྟོག་སྤང་དུ་མི་འདོད་དེ།
 རྟོག་མེད་བསྐྱབ་དུ་མི་བདུབ་སྟེ།
 ཡོད་ན་སྤྲོ་མ་དཀོན་མཆོག་མཆོད།
 མེད་ན་ཞེས་པ་ལྷོད་ནས་ཉོལ།
 བ་འཇོམ་(༡༢༤ བ)གླིང་གྲགས་པ་དེ་སྐྱད་གསུང་།
 ཞེས་དང་། རྟེན་གསུམ་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ནས།
 འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་པར་འདུག།
 རེ་དོགས་གཉིས་དང་བྲལ་ལམ་མེམས།
 རྟེན་མེམས་གཉིས་སུ་མེད་པར་འདུག།
 ཅ་རྟེན་སྟོམ་པ་ཞེས་ལམ་མེམས།
 རྟེན་མེམས་གཉིས་སུ་མེད་པར་འདུག།
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་བྲལ་ལམ་མེམས།
 ཞེས་དང་། བདེ་ག་ཞེགས་པ་གཏོ་གྲུ་པས།
 བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་རྩ་གློང་དེ།
 དུས་གསུམ་མངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཞེས་ཡིན།
 རྒྱུ་རྟོག་མ་རེག་ལུན་པ་དེ།
 སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
 ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་འབར་བ་དེ།
 ཡེ་ཞེས་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡིན།
 འཁོར་བ་སྤྲུག་བཟུལ་རྒྱ་མཆོད་དེ།

ཐུང་ན་འདས་པའི་ཁང་བཟང་ཡིན།

རྒྱལ་རྒྱུ་གཞུང་འཛིན་པ་བྱས་ཏེ།

དུས་གསུམ་འགྲུལ་མེད་གི་སངས་རྒྱལ་ཡིན།

ཅེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་འབྲུང་ལ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། དངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་
དེ་དག་གིས་བདེན་གཉིས་ལས་བརྒྱུ་མས་པའི་རྒྱལ་རྒྱུ་ཆོས་སྐུ་སོགས་ཐ་དད་ཡིན་པ་བཀག་པ་བདེན་མོད་
གི། དེ་དག་ངོ་ཤོ་གཅིག་ཡིན་པ་མ་བཀག་པར་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ན་ངོ་ཤོ་གཅིག་ཡིན་པར་འཆད་པ་ལ་བསྟོན་
མི་རྒྱས་པར་སྒྲུང་ངོ་སྟུང་ན། བདེན་མོད། རྗེ་བཙུན་གོང་མ་འདི་དག་གིས་རྒྱལ་རྒྱུ་ཆོས་སྐུ་ལྟེ་བདེན་གཉིས་
ངོ་ཤོ་གཅིག་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་གང་ཟག་དངོས་འཛིན་གྱི་ནད་ཆེས་སྐྱུ་ག་པ་དག་བདེན་གཉིས་དང་
འཁོར་འདས་དང་རྒྱལ་རྒྱུ་ཆོས་སྐུ་སོགས་ལ་དོན་གནས་གི་དངོས་སྟོབས་ལ་བཟང་རན་དང་མཆོག་
དམན་ཆེས་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ་སྟུང་པའི་དངོས་འཛིན་ཅན་ལ་འཁོར་འདས་སོགས་གི་དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་
མཆོག་དམན་དང་བཟང་(༡༢༩ ན)རན་དང་ལེགས་ཉེས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་ཤོད་དུ་གྱུར་པ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་དང་ཚུལ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཐ་
མི་དད་པར་མཚུངས་པ་ཉིད་དང་ཐ་མི་དད་པ་དང་གཞན་མ་ཡིན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཚུལ་གཅིག་གོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཁོར་འདས་སོགས་གི་དངོས་དོན་ངོ་ཤོ་གཅིག་དུ་གསུངས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པའི་སྒྲ་སྒྲོར་པ་འདི་ནི་བཅོམ་ལྷན་
འདས་གི་རྒྱལ་པའི་ལུས་སོགས་ངེས་དོན་ཟེ་མོ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གི་ཆོག་ཟེན་ལ་འདི་ཁོ་
ན་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་དེའང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་
མའི་ངེས་དོན་གསལ་བྱེད་དུ་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ་མགོན་པོ་ཀུན་ལ་པ་ཐུས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་
པའི་ལུགས་ལས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན་དངས་མ་ཐག་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལུང་གིས་ཟེན་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐལ་པ་མེད་པ་དག་བདེན་
གཉིས་དང་རྒྱལ་རྒྱུ་ཆོས་སྐུ་ལ་སོགས་དོན་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་ཤོད་གི་རང་བཞིན་གཅིག་དུ་
རྟོག་པ་དག་གིས་པ་མ་བཀག་མོད། སྐལ་པ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་ནི་ལུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱིས་ཟེན་སོ་ད

ཉིད་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ན་བདེན་གཉིས་ལ་དོན་གྱི་དོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དང་དུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་
མར་གྱི་ལ་བར་འབྱུར་ཏེ། མངམ་རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་ལོ་མས་དཔལ་དག་གིས་ཆོས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མི་འདྲ་
བ་སྟེ་ཆོག་མ་པས་གདུལ་བྱ་སྤྱོད་རིགས་སྟེ་ཆོག་མ་པ་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དོན་ཆེན་པོ་
སྟེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་འབྱུང་ཉི་ཆོ་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། མདོ་རྒྱལ་མ་ཆེན་པོ་ཐམས་(༡༥༩ པ)ཅད་ནས་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཉམས་ལུ་ལེན་པའི་རྒྱལ་ལ་རྟོན་པ་
བཞི་ལྟ་ཁོ་ན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་དངས་མ་ཐག་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལུང་གིས་ཟིན་མོ་ལ་འཁྲུལ་
པ་སྟེ་པའི་སྐབས་ཀྱང་སྐལ་ལྷན་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།

རི་རྒྱུད་དུ།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །

གཉིས་མིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་སྟེ། །

ནད་གྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །

སྟན་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུར་མིན་ནམ། །

ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པའི་དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ས་སྐུ་པ་གྲགས་པའི་མཚན་
ཅན་གྱི་ཇལ་ལྷ་ནམ།

དཔྱུལ་བ་ཕྱགས་བསྟེགས་ས་གཞི་དེ། །

ཡང་དག་དོན་གྱི་འོག་མིན་ཡིན། །

ཚ་གྲང་ལྷག་བསྟལ་འཕར་བ་དེ། །

རྒྱལ་དང་བྱལ་བའི་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན། །

ཕྱི་རོལ་སྐྱ་སྟེགས་སྐྱ་བ་དེ། །

ཡང་དག་དོན་གྱི་དབུ་མ་ཡིན། །

ཅེས་འབྲུང་ལ། ལུང་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོག་ཟིན་ལ་བྱུན་པོ་ལས་མཐས་པ་ལུ་ཞིག་ལ་འཁྲུལ་
པ་སྟེ་མི་ཕྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་དེ་མ་མེད་པའི་སྟུན་ཐོབ་པ་རྗེ་

བུམ་མཆོད་ཀྱིས་མཉམ་པ་རམ་ཆེན་ལ་མེགས་པ་ཀའ་བརྒྱད་མཆོད་དེ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཉིད་
རྟེན་འབྱུང་ཅམ་ལས་བཞག་པ་མ་གཏོགས་དངོས་ཆོས་འགའ་ཡང་མ་གཞིགས་པའི་བྱིར།

ཞང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ལྟ་ནས།

ཞེ་མཉེ་ཞང་གི་སྤྱང་བན་བདག།

རང་གི་ལེམས་ལ་ཚུར་བསྐྱེད་པས།

གཞི་རྩ་དོན་བསྐྱེད་གང་ཡང་མེད།

རྟག་པ་ཐེར་བྱུག་དོགས་དང་བྲལ།

རང་གསལ་ཅིར་ཡང་སྤྱང་ཞིང་གང་ལ།

མ་བསྐྱེད་པ་འགགས་པ་མེད་པའི་རང་།

དུས་གསུམ་ཀུན་དུ་འཕོ་འགྱུར་མེད།

ཆད་ལྟ་ལྟལ་བའི་དོགས་དང་བྲལ།

ཞེ་མཉེ་རང་ལེམས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ།

སྒྲུ་གསུམ་རང་ཆས་རྩོད་དང་བྲལ།

འདི་དང་མ་གཞི་རྟེན་ཆ་མེད།

ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་(༡༥༠ན)མཁའ་དབྱུག་མེད།

ཞེ་མཉེ་རང་ལེམས་སྤོང་པའི་རང་།

བྱིན་ཀུན་ན་དམིགས་པ་མེད།

ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཅིར་ཡང་གསལ།

དོན་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་པ་མེད།

ལྟན་ཅིག་སྤོང་པའི་བདག་ཉིད་ཅན།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་བྱུགས་དང་མཉམ།

ལེམས་ཅན་མ་ལུས་ཀུན་གྱི་ཡིད།

སར་གནས་རྒྱལ་པ་རྒྱུ་གྱི་ཐུགས།
 ཡེ་ནས་མ་ལྷུ་བ་རྒྱུ་པ་མེད།
 ཐུན་པ་མེད་ཅིང་བཟུང་པ་མེད།
 འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་འོང་པ་མེད།
 གནས་པ་མི་དམིགས་དུས་ཚོད་མེད།
 ཨོ་མ་ཉོ་གཞི་ཅུ་མེད་པའི་ཅུ་བྲལ་མེམས།
 ཐུགས་བཅུ་གར་བ་ལྷས་དེ་ཉིད་རང་།
 མི་ལམ་སྒྲ་ཚོགས་ཉམས་སུ་ཁྱེད་།
 ལྷ་མའི་སྒྲེལ་བུས་བྱིས་པ་བསྐྱུ་།
 དེ་ཟེ་ཁྱོད་ན་འོངས་སྒྲིད་བྱེད།
 ལྷིག་རྒྱའི་རྩ་ལ་མཆས་ཅད་གཡེངས།
 མིག་ཡོང་ལྷོ་པའི་ཁ་ལ་རྒྱད།
 མཁས་པས་གང་ཡང་མཐོང་བ་མེད།
 མི་མཁས་བྱིས་པས་སྒྲ་རྒྱ་འདོན།
 ཡང་དག་དོན་གྱི་རོ་པོ་ལ།
 མཁས་དང་མི་མཁས་གང་ཡང་མེད།
 བར་སྒྲ་སྒྲོང་པའི་འཇའ་ཚོན་ལ།
 ལུ་རྒྱུང་བདེགས་པས་ཐོག་པ་མེད།
 རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་གཟའ་སྒྲར་རྒྱམས།
 དར་གྱིས་བཅོགས་ཀྱང་ཟིན་པ་མེད།
 ཨོ་མ་ཉོ་རང་རིགས་གསལ་བའི་མེམས།
 ཐོག་མེད་དུས་ནས་འགྲིབ་མ་ཁྱེད་།

ཉིན་མཚན་མེད་པར་རབ་དྲུག་གསལ།
 ཡངས་དོག་དཀར་ནག་མེད་པར་གསལ།
 བདུད་དང་མིན་པ་གཞིན་བྱིན་མེགས།
 བྱེད་དཔག་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་།
 བདག་ལ་གཞིན་པ་བྱས་གྱུར་ཀྱང་།
 རང་རིག་གསལ་བའི་མེས་པོ་ཉིད་འདི།
 ལུས་ཀྱང་འཕྲོག་པར་རྒྱུ་མི་མིན།
 དཔྱད་མེགས་སྤྱད་པས་མང་པོས་ཀྱང་།
 རང་རིག་གསལ་འདི་བསྐྱབས་པ་མེད།
 ཨ་མ་ཉོ་(༡༥༠ བ)རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་མེས་པོ།
 གཉིད་ལོག་མྱོས་དང་བག་མེད་ཀྱང་།
 རྣམ་པར་རྒྱིན་པའི་ལུས་འདི་ལ།
 བརྟེན་དང་བཅེས་དང་བསྐྱར་གྱུར་ཅིང་།
 རྒྱར་བསྐྱབས་མེ་ལ་བསྐྱེད་པ་བྱས་ཏེ།
 དྲུག་འགྲོ་ལྷ་མོ་ལ་མེགས་པའི།
 ལུས་པོ་དྲུག་པོར་ལགས་ཀྱང་།
 ལུས་གཞན་འཕྲོག་པ་མ་གཏོགས་པའི།
 རང་རིག་མེས་པོར་འགྱུར་མ་ཅུང་།
 སྒྲོས་བྲལ་གཉེན་མའི་དོན་རྟོགས་ན།
 རྣམ་རྟོག་འོད་གསལ་རང་ལར་དག།
 བདག་འཛིན་དབྱེ་པོ་རང་བཞག་ནས།
 ལྷ་རྒྱུ་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་གྲོལ།

འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཐིམ།
 གཉིས་འཛོལ་གདོན་རྣམས་རྩད་ནས་བཅད།
 མ་རིག་གཉིད་ལས་སང་གྲུང་ཀྱང་།
 རང་རིག་ལེམས་པོར་འགྲུར་མ་ཆུང་།
 ཞེ་མ་ཉོ་དངོས་པོ་མེད་པའི་སེམས།
 རང་རིག་རང་གསལ་ངོ་བོ་ལས།
 རྟག་དང་སྡིང་པོ་གང་ཡང་མེད།
 ཆེ་ཆུང་རིང་ལུང་སོགས་དང་བྲལ།
 དཀར་ནག་དམར་སེར་ལ་སོགས་པའི།
 ཁ་དོག་མེད་ཅིང་དབྱིབས་ལས་འདས།
 སེམས་མེད་སེམས་ལས་འདས་པའང་མེད།
 རང་རིག་རྣམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད།
 ཡོད་མེད་སྒྲིབས་མ་བཟོད་ལས་འདས།
 དཔེ་མེད་མཚོན་བྱ་རྣམས་དང་བྲལ།
 བཞུས་ཆོས་མ་ལུས་ཀྱན་ལས་དཔེ།
 ཁོ་བོས་གང་སྒྲིབ་ལས་ཀྱང་དཔེ།
 ཞེ་མ་ཉོ་རང་སེམས་ཀྱན་གྱི་གཞི།
 དེ་རྟོགས་ཡེ་ཞེས་བདེན་ཆེན་གཉེར།
 མ་རྟོགས་སྤྱག་བསྐལ་བཙོན་ཁང་ཡིན།
 བདེ་ཆེན་ཐང་ལ་བསྟེགས་འདོད་ན།
 སྤྱུ་མ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་བྱས་ལ།
 སྤྱོད་ཆོས་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བྱ།

དད་གུས་གདུང་བས་གསོལ་བཤམ་ལ།
 འཕྲོ་པའི་དོན་དུ་མེམས་བསྐྱེད་དེ།
 རང་མེམས་གཉུག་མ་དངས་སུ་གཞུག།
 བརྟག་དཔུང་རབ་རིབ་མ་མང་བར།
 ལྷོད་ཀྱིས་ལྷོད་ལ་རང་གར་ཞོག། (༡༧༡ ན)
 སྤྱོད་ལམ་དུས་བཞི་མ་ཡོངས་ཤིག།
 རྒྱུགས་དུག་ཡུལ་ལ་མ་ཞེན་པར།
 མ་དགག་ལྷུག་པར་ཐད་ལ་ཐོངས།
 སྤྱང་པོ་ཞང་གི་སྤིང་གཏམ་ལགས།
 ཅིར་སྤང་ཐར་ལམ་གྲོགས་སུ་ཆེ།

ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་དངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེར་མེམས་ཉིད་འཕྲོ་འགྱུར་མེད་པ་མོགས་
 མེམས་ཉིད་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ལྟར་བཤད་སྤང་བས་མེམས་ཅིམ་གྱི་ཚུལ་ལས་དབྱ་
 མའི་རིང་ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་མོ་ཞེས་དོགས་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མེམས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་སྤྱོད་ཉིད་རྟེན་འབྲུང་
 གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་མཆིས་པ་ལས་འཕྲོ་འགྱུར་མེད་བཞིན། ལྷོས་བཞག་གིས་རང་
 མེམས་ལ་མོགས་པའི་དངོས་ཆོས་ལྟར་སྤང་ཅི་ཡང་སྤང་བ་དང་རུང་ངོ་ཞེས་དབྱ་མའི་ཟུང་དོན་ཁོ་ནར་
 འཆད་པའི་བྱིར།

འོ་ན་མེམས་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཞིང་སྤྱུག་མོགས་ཀྱི་ཆོས་མོགས་ལ་ཅི་སྟེ་མི་སྤྱོད་ཞེ་ན།
 སྤྱུག་མོགས་ལ་འད་སྤྱོད་མེད་གྱི། ཆེད་དུ་མེམས་ལ་སྤྱོད་ཏེ་བཤད་པ་ནི། དངོས་ཆོས་ལྟར་སྤང་འདི་མེམས་
 རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་ཆོས་ལས་རང་དབང་དུ་མ་གྲུབ་པས། མེམས་ལ་སྤོང་པ་དང་རྟེན་འབྲུང་གི་རང་ཚུལ་
 ཅན་དེར་ཁོར་དུ་རྒྱུད་ན་དངོས་ཆོས་ལྟར་སྤང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འད་དེ་ལྟར་ཁོར་དུ་རྒྱུད་པར་སྤྲུལ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤོང་པ་དང་རྟེན་འབྲུང་གི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་
 བྲུལ་བར་ཁོར་དུ་རྒྱུད་ནས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མ་མཐའ་དག་ལས་འདས་ཏེ་མི་གནས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་

འདས་པར་འགྱུར་རོ།

གང་དག་གྱེ་སྒྲ་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་པར་གྱུ་བ་མཐའ་མེ་མོ་དང་གཞུང་ལུགས་མེ་མོའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རང་ལུགས་(༡༡༡ བ)ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་ནི་རིགས་པའི་གནད་མ་ཤེས་ཤིང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་ཤར་མ་བྱེད་པ་སྟེ། གྱུ་བ་མཐའ་གོང་འོག་རྒྱམས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་དེ། འོག་མ་འོག་མའི་དོན་དམ་དུ་སྒྲོ་བདགས་པའི་མཚན་གཞི་རྒྱམས་གོང་མ་གོང་མ་རྒྱམས་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་བྱ་བ་དེན་གཉིས་ཤེས་མིང་དུ་གདགས་པ་ཙམ་ལ་ནི་མི་མཐུན་པ་མེད་དེ། ལག་དེ་མི་མཐུན་ན་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་ཙན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཚན་གཞི་ཡིན་མིན་རྒྱམས་ལ་དགག་སྒྱུ་བ་བྱ་མི་རུས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གྱུ་བ་མཐའ་གོང་འོག་རྒྱམས་ཙན་གྱི་ལུགས་གང་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་དཔྱད་བཅོད་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་དང་། དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་ཀུན་ཚེས་དང་། རང་གི་དོ་བོམི་བསྒྲུ་བར་དོན་ལ་གནས་པ་དོན་དམ་དང་དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་ཀུན་ཚེས་དང་། ཡུལ་ཙན་མ་འཁྱུལ་བའི་ཡུལ་དོན་དམ་དང་། འཁྱུལ་བའི་ཡུལ་ཀུན་ཚེས་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་མཐུན་ནོ།

མཚན་གཞི་ནི་དངོས་སྒྲུ་བ་རྒྱམས་ཀྱི་དོན་དམ་ནི་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་ཀྱི་ཆེས་ལུ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། རྒྱམས་པར་གདན་ལ་དབབ་པ་བསྒྱུ་བ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆེས་ལུ་ཡོད་པར་བཅོད་པར་བྱའམ། བདགས་པའི་ཡོད་པར་བཅོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱས་པ་ཆེས་ལུ་ཡོད་པར་བཅོད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པས་བསྒྲུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དབུ་མ་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་དེ་འགོག་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་ཆེས་ཡོད་མྱིད་ན་སངས་རྒྱས་མི་མྱིད་ལ། སངས་རྒྱས་མྱིད་ན་འད་དེ་མི་མྱིད་དེ། ཆོས་རྒྱམས་ལ་རང་བཞིན་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་པའི་ཆེས་ལུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནས་ཀུན་ལ་འདས་གཞི་ལས་འབྲས་གསུམ་དང་། (༡༡༢ བ)ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་འབྲས་བྱ་དང་བཙས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྙད་མཐའ་དག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དེ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནམ་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དངོས་སྒྲུ་བའི་དོན་དམ་གྱི་མཚན་གཞི་འདིར་ཀུན་ཚེས་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལས།

གཞན་གྱི་མར་འདོད་གང་ཡིན་པ།

འདི་ནི་པདག་གི་རྒྱུ་མར་འདོད།

ཅེས་འབྲུང་ངོ་། །འོ་ན་དབྱེ་མ་མཉམ་འབྲུར་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ལ་མཚན་མཚོན་གྱི་རྒྱུ་
གཞན་གྱི་མཚན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བཞག་ཏུ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་དང་རང་
ཇི་ཕྱི་ལྷན་ནས་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་པར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གྲུབ་པ་རྒྱ་པའི་ཚོལ་བ་དག་གི་སྤོངས་འབྲུག་
པ་ཞེས་བ་ན། དེ་དག་གི་དོན་དམ་ཆེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་མཚན་གཞི་ཅན་དེ་ལ་དེ་
དག་གིས་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་དེ་མཚན་གཞི་དེ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ངེས་པའི་
གོའོད་པ་བསྟན་ནས་མ་རོལ་པའི་ལོག་རྟོག་སྒྲིག་པར་བྱེད་ཅིང་། དབྱེ་མ་མཉམ་འབྲུར་པ་རང་གི་ཀུན་ཇོབ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་དོར་གྱི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་བྱུང་པའི་མཚན་མཚོན་གཞི་
ཚོས་སྤྱར་ནས་མ་སྤྱད་ལ་མི་འཇུག་པར་མ་བརྟགས་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པའི་ཡང་ལོག་གི་ཀུན་ཇོབ་
པའི་མ་སྤྱད་དང་བསྟན་ནས་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེས་རང་གི་ལུགས་ལ་བརྟགས་བཞག་ཅིང་ལས་
དབྱུང་དོར་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཅན་ཡང་མ་གྲུབ་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་མི་རྟོག་ལ། དེའི་ཚོ་
མཚན་ཉིད་དེས་མཚོན་པ་ལྟར་བཅོས་པའི་མཚོན་བྱ་མིང་ཅི་ཞིག་ལུས་ཀྱང་། མིང་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པས་དོན་(ཏཱ་ལའ་བུ་སྐྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གསལ་པའི་ལེ་ཞེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་
རབ་ཏུ་འདས་པ་འདི་ལ་ལུ་ཞིག་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་སྟེར་ཆེད་པར་འབྲུར་ཏེ། དོན་འདིར་དགོངས་
ནས་མདོ་ཞུགས་ཀྱི་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ལས། བསྟན་ཅད་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ། །ནམ་མཁའ་ལ་
ཡང་མཚན་ཉིད་བྱ་ལ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། གནད་འདི་ལྟ་བུ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་ན་ཁ་ཅིག་གིས་དོན་དམ་
བདེན་པ་མེད་དགག་དབྱུང་བཅོད་དམ་མི་བཅོད། མི་བཅོད་ན་རྟོག་ཉིད་མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་
འབྲུར། དབྱུང་བཅོད་ན་རྟོག་ཉིད་མེད་དགག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འབྲུར་རོ་ཞེས་པའི་དོགས་པ་གཞི་མེད་ཏུ་
སྒྲིག་པ་དེ་བསྟན་ཅད་སྤྱུལ་མཐུད་ནམ་མཁའ་ཞིག་པ་ལྟར་འབྲུར་རོ་ཞེས་ཇོགས་པའི་མངས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་
མཐུན་པ་རས་ཆེན་གྱི་ཞལ་ལྷན་ནས་བཀའ་རྒྱུལ་ཏོ།

འོ་ན་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་རིགས་པས་གོའོད་པ་མེད་ཅིང་དབྱུང་བཅོད་པ་དང་། རང་གི་
ངོ་བོ་མི་བསྟུ་བར་དོན་ལ་གནས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་མ་འབྲུག་པའི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོས་ཞིག་དོན་ལ་

ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་པར་སྒྲིན་ཁྱེད་ཅག་དངོས་སྒྲིན་པར་འགྱུར། མེད་ན་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་དོན་ཅན་ཡིན་
མིན་ལ་དོན་དམ་པར་འཛོལ་པ་དང་མི་འཛོལ་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཉམ་
འགྱུར་བ་ཁོ་བོ་ཅག་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་ལ་ཡོད་པར་མི་སྒྲིན་སྟེ། དེ་ལས་བསྐྱོད་
པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་གྱི་ཀླུ་རྩོམ་བདེན་པ་དོན་ལ་ཡོད་པར་མི་སྒྲིན་པའི་བྱིར། ལྷུ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་བརྟེན་
བཞག་ཡིན་པའི་བྱིར། རྩོམ་འདིའི་འཐད་པ་ཁོ་བོས་དཔྱད་པ་གཅིག་གི་ལུ་དང་པོ་དང་བཞི་པར་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་ཡོད་པས་ཤེས་འདོད་དག་དེར་རྟོགས་ཤིག།

དེ་ལྟར་དོན་ལ་(༡༥༣ ཀ)མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་རྩོམ་སྒྲིན་ལས་པའི་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་ཞིག་ཡོད་
པར་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་མོད། དེ་ལྟར་ན་པར་སྤྱིད་མཐའ་བཟུང་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་ལ་
གྲུབ་ན་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་སྒྲིན་ལས་པའི་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། མཉམ་འགྱུར་བ་ཁོ་བོ་ཅག་
གིས་དེ་ལྟར་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་ལ་རིགས་པའི་དབྱེད་པས་གཞོད་པས་ན་དེར་ཡང་
མི་འགྲུབ་ལ། དེར་མ་གྲུབ་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་གཤོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་མཚན་
མཚོན་གཞི་གསུམ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིས་པའི་རྒྱ་བ་མཐས་ཅད་གྱིས་
རབ་དུ་དབེན་པ་ནམ་མཁའ་ཡིག་མེགས་འཕོད་མི་རྒྱས་པ་ལྟར་མེད་པའི་སྒྲིས་པས་བཞོད་སྒྲུབ་དེ་ལ་བྱིས་
པ་སྟེ་འཛིན་རྟེན་པ་དག་གི་དོར་མ་རྣམས་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་སྤྱད་པས་ཅམ་དུ་སྒྲིས་ཏེ་རྣམ་གཞག་
བྱེད་པས། བདེན་གྲུབ་མེགས་སྒྲིས་བཅས་མཚན་མའི་བདེན་གཉིས་ཤེས་བྱའི་གཤིས་ལ་སྒྲིགས་པར་
གནས་མོ་སྒྲིས་པའི་ལོག་རྟེན་ཆེན་པོ་བསྐྱོད་པའི་དགོས་པ་ཁྱད་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲིན་པ་རྩོམ་པའི་
མངས་རྒྱས་དང་། དཔལ་མགོན་ཀླ་སྒྲུབ་ཞབས་གྱིས་ལོགས་པར་བཤད་དེ། རི་རྒྱུད་དུ། མངས་རྒྱས་རྣམས་
གྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། ཅེས་དང་། ལྷད་པར་དོན་དམ་བདེན་པའི་བདེན་
པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་བདེན་པ་མེགས་གྱི་སྒྲིས་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་རྣམ་གཞག་མ་བྱས་ན་ཟེ་མོའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་མི་ཆུང་དོ་ཞེས་མཛོད།

རིགས་གྱི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་
པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཞུགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་དོན་མེད་པར་(༡༥༣ ཁ)འགྱུར་རོ།

།གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱུང་རྒྱུ་མེས་པོ་དཔལ་རྣམས་དོན་དམ་པ་མཁས་པ་ལོ།

ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཕགས་པའི་གཟིགས་དོར་དོན་ལ་གཞི་གྲུབ་ནས་དེ་ལྟར་བཟོད་པ་མིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པ་གང་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེན་བཟུན་གྱི་ཐ་སྙད་མོགས་དང་སྒྲོ་བསྐྱེད་ནས་དེ་དོར་བཅོམ་ལྟར་འདས་གྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་གྱི། དབྱུང་པ་རང་ལུགས་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས།

ཇི་སྐད་དུ།

འཇིག་རྟེན་ནི་དང་དང་ཚོད་པར་བྱེད་གྱི། ར་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོད་པར་མི་བྱེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་གང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ར་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་དོ། འཇིག་རྟེན་ན་གང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ར་ཡང་མེད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ།

དེས་ན་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་ཟུང་མོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཞེས་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་དཔྱད་བཟོད་པ་དང་མི་བཟོད་པ་གཉིས་ཀས་དཔེན་ཞིང་། དེར་བཟོད་པ་དང་བྲལ་ཡང་རྣམ་གྲངས་པའི་ཟུང་མོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་ཞེས་ཆོད་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་འགའ་ཡང་དཔྱད་བཟོད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཀྱང་། དབྱུང་པས་དོན་དམ་པ་བདེན་པ་ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་མིང་མེད་མིང་དུ་བཏགས་ནས་བཟོད་པའི་དཔེས་ཐ་སྙད་དུ་དོན་དམ་པ་བདེན་པ་གཏན་བཟོད་མི་རྒྱས་པའང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཟུང་གཞན་ཆེན་པོ་ཆེས་ལྷན་པ་ནི་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་འདིར་བྱིས་བྱུང་བའི་ལོག་བཏགས་ཀྱི་ཞེས་རབ་བྱིང་པོས་རྟོགས་པ་ལྟ་གཤམ་ཞིག །

གངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་བའི་ལྷ་མཚོག་སྤྱི་པ་དང་གཙོར་ནག་པ་ལྟ་བུ་ལའང་དོན་འདི་ལ་རེས་པ་འཁྱུལ་མེད་མ་འཁྱུངས་པར་འདི་(༡༥༧ ན)སྐད་དུ་བཟོད་ཅེས་ཐོས་ཏེ།

རིགས་པའི་དབང་སྤྱུག་སྤྱི་པའི་ཞལ་ལྟ་ནས།

དོན་དམ་པ་བདེན་པའི་རང་ལྷོག་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་ཀྱང་། མཚན་གཞི་བུམ་མོགས་པ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ནི་དཔྱད་བཟོད་ལ། དེ་ཡང་མེད་པར་དགག་པ་དཔྱད་བཟོད་པ་

ཡིན་གྱི། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་དཔུང་བཅོང་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སྒྲོབ་དོན་གཙོ་བོ་ནག་པ་ལ། མདེུ་རྩེ་མ་མཁའ་འཕེལ་པར་མི་རྒྱལ་གྱི་དེ་
ལ་མདེུ་བཅོང་དོ་ཞེས་མི་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་མེད་དགག་ལ་དཔུང་ན་མེད་དགག་ཉིད་དུ་ཟད་པས་དཔུང་
བཅོང་གི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མཁའ་བཞིའི་ཡོད་སྒྲུབ་ལ་དཔུང་པ་ན་དཔུང་བཅོང་བ་འགའ་ཡང་མེད་
པར་མཁའ་བཞིའི་ཡོད་སྒྲུབ་མེད་པར་མེད་པ་ལ་མེད་དགག་ཅེས་བཅོང་པར་ཟད་གྱི། དེའི་ཆོ་རྒྱུ་བཅད་
མེད་དགག་དེ་དགག་པའི་ཆོས་རང་དབང་ཅན་དུ་རིགས་གང་གིས་གྱུར་དཔུང་མི་བཅོང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ནའང་མེད་དགག་ཙམ་ལ་འཛོག་མ་རྒྱལ་ནས་དོན་དམ་
བདེན་པ་ནི་གཏན་དུ་བཅོང་མི་རྒྱལ་མོ་ཟེར་ཞིང་། སྒྲོབ་དོན་ལྷ་པའི་བཞེད་པ་ལ་ནི། སྙོང་པ་མཚན་མར་
བསྟན་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་ཁ་ཟེར་པར་བྱེད་མོད། རྒྱལ་ས་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་ལེགས་ཏེ། སྙོང་ཉིད་
མེད་དགག་དཔུང་བཅོང་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གསུལ་བྱའི་དོར་གཏན་བཅོང་མི་རྒྱལ་པར་འདོད་པ་འདི་
ལྟར་ན་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཐབས་མཁས་གྱིས་སྟོན་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་
གཞན་གྲགས་ཙམ་དུ་དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་དོན་དམ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱུང་པར་བཤད་པ་དང་། མདོ་བསྟན་(༡༥
བ)བཅོས་གཞན་དག་ལས་དོན་དམ་སྒྲིའི་རྒྱུད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མི་འགའ་ཏེ། འདིར་རྣམ་
བཅད་དུ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལ་ཅིར་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་པ་ཡིན་
ལ། གཞན་དུ་ཡོངས་གཙོ་དུ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་ཤེས་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

འདིར་རྒྱལ་བ།

སྒྲུབ་དོན་ཅན་གྱིས་བདེན་པ་གཉིས། །

འཛིག་རྟེན་དོར་བྱས་རྣམ་པར་འཛོག་ཚུལ་ལ། །

རྒྱ་ཤོད་དཔྱོད་ཅན་གྲགས་དང་ལྟན་རྣམས་གྱུར་། །

ཇི་བཞིན་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མི་གསལ་ན། །

ཁོ་པོ་ལྷོ་མིག་མིན་བུ་པོ་དང་ལྷ་བུ་ལ།

ཞེས་བུ་པོ་དཀྱིལ་ལོར་སྒྲུང་པར་བྱེད་ཀྱིས་སྐུ་ལ།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་དམ་པའི་སྒྲུང་བྱེད་མཁུ་ལ།

ཉི་འོད་འབྱུང་ཅན་ལེགས་པ་ཤད་པའི་ཤར་རྩོམ་ལོ། ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ལ་མཐོང་བ་བརྟུན་པའི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་པས་མི་གཞོན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡུལ་ཅན་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ།

དང་པོ་ནི།

མཐོང་བ་བརྟུན་པ་འདྲ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་འདོད་དེ།

དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྒྲིན་ལྡན་ནོ།

སྒྲིན་ལྡན་དབང་ཅན་རྒྱུ་ཞེས་པ་ནི།

དབང་པོ་ལེགས་གྲུར་ཞེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། །

དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུ་པར་བཞག་ནས་མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ལ་འདྲ་ཡང་དག་དང་བརྟུན་པ་གཉིས་འདོད་པས། དེའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་མཐོང་བ་བརྟུན་པ་འདྲ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་འདོད་དེ། དབང་པོ་དུག་པོ་རབ་འཕྲོ་བའི་དང་མིག་མེར་མེགས་སྤྱི་ནང་གི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཉམས་པར་མ་གྱུར་པ་གསལ་པོ་ལས་སྒྲིམ་པའི་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡུལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་གྲགས་པ་རྒྱུ་ལ་དང་། དབང་པོ་དུག་པོ་འཁྲུལ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིན་ལྡན་གཉིས་སོ། །གང་ཟག་གང་ཞིག་སྒྲིན་ལྡན་དབང་ཅན་རྒྱུ་ཞེས་པ་ནི་དབང་པོ་དུག་པོ་མ་བསྐྱེད་པའི་ལེགས་པར་གནས་པའི་ཞེས་པ་ལ་བལྟས་ནས་ལོག་པའི་ཞེས་པར་(༡༥༥ བ་)འདོད་དོ།

གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་ལ་བདེན་བརྟུན་གཉིས་སྤྱིར་དབྱེ་བ་དང་། ཡུལ་བརྟུན་པའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བུ་གུ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ནི།

གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས།

གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ།

འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི།

འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྒྱུ་པར་བཞག།

འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བ་ལ་ཐིམ་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་ཡུལ་ལ་འད་ཡོད་དོ་ཞེས།
 ཐིམ་གི་བསྟན་པས་གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་བཟུང་བར་བྱ་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་
 གྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་དོར་དོར་སྒྲུང་ལ་བདེན་པར་
 ཞེན་ཅིང་བསྟན་དུ་མི་བསྟེན་པའི་ཐིམ། འཕགས་པ་ལ་ནི་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་དུ་འགའ་ཡང་
 མ་གཟིགས་ཤིང་རྟེན་ཐོབ་དུ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ནི་འཁྲུལ་པར་བཞེད་པའི་ཐིམ། ལྷག་མ་དབང་པོ་གནོད་
 བཅས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་བཤུག་ལ་བཞུགས་ནས་ལོག་པར་རྒྱུ་པར་བཞག་སྟེ།
 འཇིག་རྟེན་པ་དག་དེ་ལྟའི་ཡུལ་ལ་ལ་ལ་སྒྲུང་བ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་ཞེན་མེད་ལ། ལ་ལ་བདེན་ཞེན་ཡོད་
 ཀྱང་སྒྲུང་བ་མེད་པས་ཐུན་མོང་གི་བྱང་དོར་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་མི་བྱེད་པའི་ཐིམ། དེ་ཡང་རབ་འཕྲོད་དང་
 མིག་མེར་མེགས་དང་དུ་རྩྱུར་རྩྱུར་པ་རྒྱུ་མ་ནི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ནང་ན་ཡོད་པའོ། ཁྱིལ་
 མར་མེགས་དང་བྲག་ཐུག་མེགས་དང་ཐུང་མ་གྱི་ཡུལ་ལ་དཔྱིད་དུས་ཉི་མའི་འོད་ཉེ་བ་ནི་དབང་པོའི་
 འཁྲུལ་རྒྱུ་ཐིམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནང་གི་འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་
 དང་བྲག་ཆ་དང་སྒྲིག་རྒྱུར་རྒྱུར་འཇིན་ལ་མེགས་པར་སྒྲུང་བར་བྱེད་པའི་ཐིམ། དེ་བཞིན་མིག་འཕྲུལ་
 མཁའ་མེགས་ཀྱིས་སྒྲུར་བའི་སྒྲུན་དང་ཐུགས་ཀྱང་ཐིམ་ཐུན་ཡིན་ནོ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ནི་ཐིམ་
 བྱང་གི་སྒྲིགས་བྱེད་མེགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་གིས་བྱུང་(༡༧༥ བ)པའམ་ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་ལོག་རྟོག་གིས་
 བཏགས་པ་དང་མ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་དཔག་ལྟར་སྒྲུང་རོ།

འདིར་བོད་གང་དག་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་ལ་རང་ལུགས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གི་ཁྱད་པར་
 འདོད་མི་འདོད་ཀྱིས་འཇོག་ཟེར་བ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་འད་ཡང་ལོག་གི་ཁྱད་པར་རང་

ལུགས་ལ་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། བརྒྱད་དུ་ཡང་མེད་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱུད་པའི་རང་ལུགས་
ལ་འད་ད་ལྟར་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་གཉིས་ལ་ཡང་ལོག་གི་ཁྱད་པར་
གཏན་ནས་མེད་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ལོག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལྟ་སྟེས་ཀྱང་ཅི་དགོས།
བརྒྱད་དུ་ཡང་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལ་བཞུགས་ནས་མི་འཇིག་ན་གཞུང་ཚོགས་པ་བཅད་གསུམ་ཅུ་
འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་པས་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ལོག་གི་བརྒྱད་མི་འདོད་
ན།

བདེན་གཉིས་ལས།

སྒྲུང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག།

རྣམ་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྣམ་ཕྱིར།

ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་བྱས་མོད། དེ་ནི་དབྱེ་བ་
པའི་རང་ལུགས་ལ་མ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་ན་གསལ་པ་བཞིན་དུ་བརྟེན་དེ།

དེའི་འགྲེལ་པར།

རྒྱ་ལ་ལོགས་པ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་ལོགས་པ་དག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ། །དོན་ལྟར་ན་གཉིས་ནི་དོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ལོ།

ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་དུ།

གལ་ཏེ་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་ན། འོ་ན་ནི་དོན་པོ་
དག་དོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པ་ལ། དོན་ལྟར་ན་གཉིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལོགས་པ་སྟེས་སོ། །
ཇི་ལྟར་དོ་བོ་ཉིད་མཚུངས་ཞེ་ན། དོ་བོ་ཉིད་(༡༥༤ ན)མེད་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེས་སོ། །

ཞེས་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་བྱེད་པ་དེ་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་ལ་ལོགས་པ་བཞུན་པའི་དཔེ་དུ་མས་ཚོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་འཐད་དེ། དཔེ་དང་དོན་ལ་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་རང་རྒྱུད་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོར་བརྒྱད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། ལྷ་

མའི་རྟེན་གསུམ་མེག་བསྐྱད་པའི་རྟེན་པ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གུན་ཇོ་བོ
 གྱི་བདེན་པར་ཡང་དག་དོན་ལ་རང་ལུགས་ལྟ་གྲུབ་པར་ཅིས་མི་བཞེད་སྐྱམ་ན། རང་རྒྱུད་པ་དག་དེར་མི
 བཞེད་དེ། བྱེད་གྱིས་བསྟོད་པ་དེ་ལྟའི་རྒྱུར་བ་ལ་ཁྱུང་བ་མི་འཆར་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ལ་ཁྱུང་བ་མི་འཆར་
 ཞེས་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་གསལ་པ་ན་ཟེ། དེ་རྒྱུད་ཏུ་རང་རྒྱུད་པས་སྒྲུབ་མ་ཁྱུང་བ་པར་མ་ཟད་
 འགལ་ཁྱུང་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲུབ་ལྟ་བུའི་གུན་ཇོ་བོ་བདེན་པ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཐ་སྙད་ཆོད་མ་སྟེ་
 རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཞེས་སྒྲུབ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱེད་གྱིས་
 སྒྲུབ་ལྟ་བུའི་གུན་ཇོ་བོ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་འཇོག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འཇོག་
 པར་གྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཆོག་གསལ་བ་དུ། ཀར་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདིས་རང་
 ཉིད་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་འདིས་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེས་པོའི་ཆོས་གཏན་
 ཆོག་མ་གྱུ་བསྟོད་པའི་རྟེན་ལྟ་དཔག་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་ཆོག་མ་ལོགས་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་གྲུབ་པར་
 བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཇིགས་པར་(༡༥༦ བ)འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྲུང་ངོ་།

དེ་ལ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རམ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅིས་སྒྲུབ་པས་
 གུན་ཇོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་ཅི་དགོས་སྐྱམ་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་དག་གིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དེ་ནི་རིགས་པ་དང་
 བྲལ་བའི་དག་སྟེ། ཁྱུང་བྱེད་ཡང་དག་པར་རམ་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་མེད་ན་ཐ་སྙད་ཏུ་འཆོད་གྲུབ་གྱི་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་འཇིགས་སྒྲུབ་བཞིན་ཞེས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་
 དེ་རྒྱ་ཆེར་དགག་པར་མཛོད་པའི་དབང་གིས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་འདིར་དཔུ་མ་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་དང་རང་
 རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཞེས་སྟེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལྟ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པས་ཁོ་བོ་ནི་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱུང་
 པར་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཁྱུང་པར་འདོད་དེ། རང་རྒྱུད་པས་འདི་ལྟར་འདོད་པ་ལ་བཞེད་ནས་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་དཔོན་ལོ་ལོ་པ་དག་གིས་ཐ་སྙད་ཆོད་མས་ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་གུན་གཞི་ལོགས་ཐ་སྙད་ཏུ་འཆོད་
 ལ་ལས་ཆོད་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ལ་ལས་མེད་པར་འདོད་པ་ཆར་ཏུ་བྱུང་བ་ལས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དག་
 ལ་སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བླ་པས་དགག་པ་དམིགས་སུ་གཏན་འཇགས་པ་ཡིན་ནོ། ཁི་ལྟར་གུན་ཇོ་བོ་ཀྱི་ཡང་ལོག་
 རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པ་དེ་དང་ཐལ་འགྱུར་པས་འདོད་པ་ལ་ཁྱུང་པར་མེད་དེ། སྒྲུབ་ཅོམ་མ་བཟུགས་པར་

གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། དཔུང་ན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི།

མི་ཤེས་གཉིད་གྱིས་རབ་བསྐྱོད་མུ་སྒྲེགས་ཅན།

རྣམས་གྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་།

སྐྱུ་མ་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་ལོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་།

དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད།

མི་ཤེས་པའི་གཉིད་གྱིས་རབ་བྱ་བསྐྱོད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་མུ་སྒྲེགས་ཅན་རྣམས་གྱིས་རང་རང་གི་གཞུང་ལས་བདག་དང་གཅི་བོ་དང་རྒྱལ་བླ་ན་པོ་དང་ཀུན་གཞི་ལོགས་དངོས་པོའི་ངོ་ཤོར་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གནས་པར་བརྟགས་པ་དང་། དཔེ་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུ་མ་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་ལོགས་ལ་(༡༥༧)ན་སྐྱེད་ལ་ལོགས་པར་བརྟགས་པ་གང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ན་དོན་དམ་པར་བླ་སྒྲོལ་གྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་དག་དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མུ་སྒྲེགས་ཅན་གྱིས་བརྟགས་པ་དེ་དག་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་རྟོག་ངོར་དེ་ཡོད་དམ་སྐྱེད་ཀྱི་དཔེ་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ན་ལ་གྲགས་པའི་གྱུན་ཇོ་བ་གྱི་སྒྲིགས་བཟང་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་མེད་པའི་ཚོས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་ངོར་བྱེད་སྐྱེད་པ་དེ་ཡིང་གི་སྐྱེད་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་ནས་ཡལ་ག་ལྟ་མ་བཟང་ནས་ཕྱི་མ་མ་བཟུང་ན་ལྟ་དཔེ་གྱི་རི་ལུ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པ་དེ་ནི་གཉིས་མཐོང་པ་དང་བྱལ་བས་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

ཁ་ཅིག་འདི་རྣམས་དུ་ཕྱི་ནང་གི་མུ་སྒྲེགས་བྱེད་དག་གིས་རྟོག་བརྟགས་དང་དཔེ་ཤེས་བསྐྱེད་སྐྱེད་ལ་བདེན་ཞེན་ཡོད་ཀྱི་པར་སྤྱོད་ངོར་བདེན་པ་པར་ཡིན་ལ། དེ་དག་འཇིག་རྟེན་པ་པར་ཡིན་པས་གྱུན་ཇོ་བ་གྱི་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྤོ་ལ་བརྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྒྲེ། རོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀ་པར་བརྟེན་པ་ཡིན། ཅིས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རྣམས་ཀྱི་མ་ལུབ་སྒྲེ། དོན་དམ་བདེན་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་གི་གཞིགས་པ་ལ་སྒྲོལ་ནས་འཇིག་པ་སྐྱེད་ཀྱི་ན་ལྟར་གྱུན་ཇོ་བ་གྱི་བདེན་པ་པར་འཇིག་རྟེན་གྱིར་གྲགས་པ་དང་མཐོང་པ་ལ་བརྟོས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། སྐྱུ་མ་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་ལོགས་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་དོན་བྱེད་པར་གྲགས་ཀྱི་བཟང་ཅིང་། མུ་སྒྲེགས་རྣམས་གྱིས་བརྟགས་པ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེད་ངོར་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གང་ཟག་གཅིག་གིས་དོན་མིན་པར་སྒྲོ་བདག་པ་པམ་མཐོང་བ་དེ་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་གྱིས་དེ་ལྟར་
འདོགས་པ་དང་མཐོང་བ་མིན་ཅིང་། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐ་(༡༥) བ)སྟོན་དང་འགལ་ན་གང་ཟག་
ཐམ་དེའི་བདག་པ་མཐོང་གི་ཆ་བརྟུན་པ་དེ་གྲགས་པ་དང་འགལ་བས་འདོར་དགོས་པར་གཞུང་འདི་ཉིད་
གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྟོལ་ལྟོས་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བསྟོགས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཞི་འགྲུར་ཏེ། ལུང་དེ་
ཞི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་སྐབས་ལྷ་གྲུ་ཚོའི་པའི་ལང་ལོག་གཉིས་བདེན་ན་བདེན་མཉམ་དང་། བརྟུན་ན་
བརྟུན་མཉམ་དུ་མཛུངས་པར་སྟོན་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ལུང་འདིར་ཞི་གྲུ་ཚོའི་པའི་ལང་ལོག་ཞི་
གྲགས་པ་དང་བསྟན་ནས་ལང་ལོག་གཉིས་ལྷ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིས།

རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གནོད་མིན་ཇི་ལྟར།

དེ་བཞིན་དེ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྟོས།

དེ་མེད་སྟོལ་གནོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

འདིར་གཞན་སྟེ་དགལ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མདོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་དེ། གྲུ་ཚོའི་བདེན་
པའི་དབྱེ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱུ་ལྷ་འབྲངས་ནས་བདེན་བརྟུན་རྒྱུ་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་སྟེ་
འགོག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བ་ཁོ་ནར་གནས་ནས་དེའི་རྒྱུ་ལྷ་འབྲངས་ནས་བཀག་པ་མ་ཡིན་གྱི།
འཕགས་པའི་གཟིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་
དམིགས་པ་ཡི་སྒྲུ་ཤད་ལ་མོགས་པ་དེས་ནི་རབ་རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པ་བསྟེད་པའི་གནོད་པ་
མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་དེ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་བྱིས་པའི་སྟོས་འཇུག་ནས་གཞན་སྟེ་མཐོང་
ལང་འཕགས་པ་དེ་མེད་སྟོལ་འཇུག་པར་བསྟེད་པའི་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སྟེའི་མཐོང་བ་དེ་ནི་
འཕགས་པས་མ་གཟིགས་པས་ལ་མ་བརྟུན་བཅད་གང་གྱི་གནས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། གྲུ་ཚོའི་དང་དོན་དམ་པའི་རབ་བཞིན་བཤད་པ་ལས།

དང་པོ་ནི།

གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་ཚོ་བསྐྱེ།

དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྒྲུང་དེ་ནི།

ཀུན་ཚོ་བདེན་ཞེས་སྐྱབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ།

བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་ཚོ་བ་དྲུའོ།

དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞུགས་པའི་ཁྱེད་ཀུན་ཚོ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་བསྐྱེན་པ་
ནི། གཏི་མུག་ནི་(༡༥༥ བ)མེམས་ཅན་རྣམས་གནས་ལུགས་ལ་ཚུངས་པར་བྱེད་པ་འདྲ། གནས་ལུགས་
ལས་གནས་དུ་སྒྲོ་བ་དྲུག་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚེས་དེ་
ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཀུན་ཚོ་བ་ཅེས་བྱུང་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་མཚན་བཤད་ཐོན་ཏོ། །གཏི་མུག་གི་རང་བཞིན་ཀུན་ཚོ་བ་དེས་
དངོས་པོ་གང་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་ཡོད་པར་ཞེན་ནས་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་བཅོས་མར་བདག་གསུངས་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་ཀུན་ཚོ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་སྐྱབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ།
དེའང་རྟེན་འབྲེལ་གི་གཟུགས་བརྙན་སྟེངས་ལོག་པའི་ཀུན་ཚོ་བ་ནི་བྱིས་པས་ཀྱང་བརྟུན་པར་རྟོགས་ལ།
སྒྲོན་པོ་སྟེངས་ནི་བདེན་པར་སྒྲུང་ཞིང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལ་སྒྲིབ་བྱལ་དུ་མི་སྒྲུང་པས་དོན་དམ་
པའི་རང་བཞིན་དང་ལོག་པའི་ཀུན་ཚོ་བ་ནི་ཀུན་ཚོ་བ་བདེན་པ་མིན་ཅིང་། ཀུན་ཚོ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་མིད་པའི་
ཡན་ལག་གིས་བསྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའོ།

རྣམས་འདིའི་འཇུག་འབྲེལ་གྱི་ཚིག་གི་ཐིག་མོ་བཅོན་པར་བྱས་ན་ཀུན་ཚོ་བ་བདེན་པར་འཛིན་སྟོ་ཡིན་
ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་གསལ་ཏེ། ཀུན་ཚོ་བ་བདེན་པ་སྒྲུང་བར་འཛིན་བྱེད་མིད་ཅུའི་མ་རིག་པ་
གང་ཞིག །དེ་མ་ལོག་པའི་བྱིས་པ་ལ་ཀུན་ཚོ་བ་བདེན་པར་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་ལོག་པའི་འཕགས་པ་ལ་ཀུན་
ཚོ་བ་བདེན་པར་མི་སྒྲུང་བར་ཀུན་ཚོ་བ་ཅེས་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསལ་བར་བཤད་སྒྲུང་བས། བདེན་
འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བླ་གྲགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གང་ན་མིན་ཞེས་རྟུབ་རྟུབ་པོར་རིངས་པོ་རིངས་
པོས་ཁ་ཚིན་གཅོད་པ་འདྲ་ཆེས་སྤྲུལ་པར་འགྱུར་གྱི་དོགས་སོ།

ཀུན་ཚོ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་(༡༥༥ བ)རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་

ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་འདྲ་བྱེད་གཞུགས་བརྒྱན་ལ་མེགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་
བར་གཞིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པར་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་
རྣམས་ལ་ནི་སྤྱི་མ་ཁྱར་རྟེན་འབྲུང་ཉིད་ཀྱི་ཀླན་རྫོབ་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ། ཀླན་རྫོབ་ཅམ་པོ་དེ་ཡང་ཤེས་
བྱའི་སྤྱི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཅམ་ཀླན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ལུ་པ་
ཅན་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྫོང་ཐོབ་ལ་སྤང་གི། སྤང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལུ་པ་མངའ་བ་མཉམ་གཞག་
གི་གནས་སྐབས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ནི་བའི་ཕྱིར།

འདིར་སྤྱི་རབས་པའི་ཡིག་རྒྱུང་ལས། དབུ་མའི་གསུང་རབ་མང་པོར་མཉམ་གཞག་སྤང་མེད་ཀྱི་དཔང་
དུ་བྱས་ནས་འཕགས་ཆུང་འོག་མ་གསུམ་གྱི་རྫོང་ཐོབ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་སྤང་བ་
ཡོད་ལ། མངས་རྒྱས་ལ་ནི་བདེན་པར་ཞེན་སྤང་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་ཀླན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤང་བ་ཅམ་
ཡོད་ཟེར་བ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྟེ་བའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། འཕགས་ཆུང་འོག་མ་གསུམ་ལ་
ཀླན་རྫོབ་སྤང་ན་ཀླན་རྫོབ་བདེན་པར་སྤང་མི་ཤིང་ལ། ཀླན་རྫོབ་ཅམ་པོ་ཞིག་སྤང་བས་ཐུབ་ཅིང་། མངས་
རྒྱས་ལ་ཀླན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ཀླན་རྫོབ་ཅམ་པོ་གཉིས་ཀར་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་མ་རིག་པས་བརྟེས་ཆོས་ཀྱིས་བཞག་པའི་རིག་པ་ལེ་ཤེས་གྱི་འགའ་ལྟར་
གྱུར་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩོགས་སྤྱི་མས་དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་ནི་མངས་རྒྱས་ཀྱི་མར་ཀླན་རྫོབ་(༡༥/༢
ན)ཡོད་པའི་རྩོགས་ལ་མཛེས་སོ། ཞེས་གསལ་བར་བཤོད་པ་དང་ལེགས་བཤད་དུ་མཛོན་ནོ།

འཇུག་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་རང་མངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནས་སྤང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལུ་པ་
མངའ་བ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་འཕགས་པ་དེ་དག་ལ་ཀླན་རྫོབ་ལ་བདེན་འཛིན་མེད་ཀྱང་
ཀླན་རྫོབ་བརྟན་པར་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཤེས་སྤྱི་བ་ཡིན་པར་ཞུ་བ་གསལ་གྱི་ལུང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཟེ་ལུང་ཤུ་གྲུ་བ་
ཆེན་པོས་འཕགས་ཆུང་གི་བདེན་འཛིན་སྤོ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
དེ་སྐད་སྟོས་སོ་ཞེས་སྤྱི་བ་ནི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་གཞུང་དོན་ལས་བསྟོན་ནས་འདོན་པའི་སྤྱི་ཆོག་ཡིན་ཏེ།
དེར་བདེན་འཛིན་སྤོ་ཡོད་ན་ཉོན་མོངས་དང་རང་མངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་

ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་ཏེ། འདྲ་བྱེད་གཞུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་
པ་རྣམས་ལ་ཞེས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་དེ་བསྐྱེད་ནས་འདི་ལྟར་འདོན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་མ་བྱལ་
བས་འདྲ་བྱེད་བྱང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཞེས་འདོན་
པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལུགས་འདི་ལ་གཞུང་རྩོམ་པ་པོ་ལས། ཉིད་ཅག་དབང་བཅོམ་པར་འགྱུར་
བས་ཁྱེད་གྱི་ལུགས་འདི་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རུང་པའོ།

དེས་ན་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་རྩེ་འབྲངས་དང་བཅས་པ་དག་གིས་གདགས་གཞི་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་
བདེན་མེད་རྒྱ་མཚོ་གསུངས་པར་བདགས་ཚོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་ན་བདེན་
འཛིན་འཁོར་ཐུའི་མ་རིག་པར་(༡༥༩ བ)གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་མཚོན་དེས་འཕགས་པ་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་
བདེན་འཛིན་མེད་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འཆད་པ་ན་ཐལ་འགྱུར་
སྤྱི་བའི་ལུགས་ཤོངས་མེད་ཡིན་པ་ལ། ཟི་ལུང་མཆོག་ལྟར་པ་དང་རྟ་ནག་གོ་ཆེན་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བའི་
ལུགས་ལ་འདི་ལྟར་འཆད་ན་ཆེས་ཉེས་པ་ཆེའོ་ཞེས་ཟེར་ནས། རྩོམ་པ་ལ་སྤྱོད་བརྟེན་པ་རྒྱད་བྱེད་པ་དེ་
ནི་ཁ་ཏས་མི་གཙང་བཟོས་པའི་མཆུ་ས་གཙང་དག་ལ་འབད་དེ་འབྲི་བར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་དུ་ཅིར་
འགྱུར།

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟོས་པའི་དངོས་ཚོས་དེ་དེར་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་རྟོག་
དེ་ཉིད་ཉོན་སྤྱི་བ་གྱི་མ་རིག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉོན་སྤྱི་བ་གྱི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་ལས་རྟོན་
འབྲེལ་ཡན་ལས་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

རྟོན་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།

རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟོས་དངོས་པོ་རྣམས།

ཡང་དག་ཉིད་དུ་རྣམ་རྟོག་པ།

དེ་ཉིད་རྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས།

དེ་ལས་ཡན་ལས་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་།

ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་འཛིན་དེ་ལྟ་བུ་དེས་གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པས་ཉོན་
སྒྲིབ་དང་། བདེན་འཛིན་དེའི་བཀའ་ཆགས་དང་བྱང་པོ་བདེན་མེད་སྒྲུ་མ་ལྟར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནི་གཙོ་བོར་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པས་ཞེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོལ་གྱི།

རྒྱད་སྟར།

འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །

དེ་ནི་ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །

ཅེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། མངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཏུ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མཛོན་པ་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་
མེས་པ་དང་མེས་པ་ལས་(༡༦༠ རྒྱུང་བའི་རྒྱ་བ་གཏུན་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་
མིན་གྱི་མ་རིག་པས་བསྟན་པའི་མཐུ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་
གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་མོ་སྒྲེལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མཐོང་བ་དེ་ལས་གསུངས་པས་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུང་ཅམ་
ཏུ་བཟུན་པར་གཟིགས་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་པོ་དེའི་རང་བཞིན་སྒྲུང་པ་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཤག་
གི་རོར་དོན་དམ་པ་ལོ། །མངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དོན་དམ་བསྟུ་མེད་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་མི་གཟིགས་གྱི།
བྱིས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟུ་ཆོས་ཁོ་ནར་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་རྫོགས་པའི་མངས་རྒྱུ་ལ་
རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀ་འགགས་པས་འབྲས་བུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་
ཀུན་རྫོབ་ཅམ་པོ་གཉིས་ཀ་ལོག་པ་འདིའི་གནད་གྱིས།

ཆེ་བཅུན་རེད་མདའ་བའི་གསུང་གིས།

གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གཞུགས་མོགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་བ་མངའ་ན་
འཁྲུལ་བ་མ་སྤངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་བཟུན་པ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ལ་མོགས་པའི་ཞེས་
པ་བཞིན་ནོ། །

ཅི་སྟེ་སྒྲུང་ཡང་བདེན་ཞེན་མེད་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རབ་རིབ་ཅན་
གྱིས་ནམ་མཁའ་སྒྲ་ཤད་དང་སྒྲ་གཉིས་ལ་མོགས་པ་མཐོང་བ་ན། འདི་དག་ནི་ཡང་དག་པའི་

ལྷ་ཁང་དང་ལྷ་གཉིས་ལ་མེ་གསལ་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ལྷ་ཁང་དུ་མེ་རྩེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་འི་ཁྱིམ་མ་
པ་སྟེ་ལ་བཞིན་དུ་ལྷ་ཁང་རོ།

ཅི་ལྟར་མ་དོ་མེད་པའི་གྲུ་གཤམ་མ་དག་པའི་སྤྲང་པ་ནི་མ་དེག་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཟུར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱམས་ལ་མི་སྤྲང་གི་རྒྱམ་པར་དག་པའི་གསེར་གྱི་མ་གཞི་དང་
རིན་པོ་ཆའི་གཤམ་མེད་ཁང་ལོགས་ནས་ཁོ་ཡོ་ཤེས་གྱི་རང་སྤྲང་(༡༦༠ བ)འགག་མེད་གྱི་རྩལ་
ལ་ཤར་པའི་ཟུར་དེ་ཡོད་པས་འཇུག་པ་མང་པ་བར་མི་འཇུག་ཞེ་ན། དག་པའི་སྤྲང་པ་དེ་ཡང་
དག་པ་གྲུ་བ་མ་ཡིན་དེ། སྤྲོན་ལམ་དང་མིང་སྤྲོད་པ་ལ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལས་
འཇུག་པས་རྩེ་ཅིང་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཟུར་རོ།

གཡའ་ཏེ་དེ་དག་རྒྱ་དང་ཕྱིན་ལས་མ་བྱུང་བར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་པ་
གང་དག །

ཁ་བ་རྒྱ་སྤྲེལ་མེད་ཏེ་གདང་།།

བཞོན་པ་མེ་ལུ་ཉལ་མཛོད་།

གཏུགས་པ་ལ་མཁུན་པུར་གཤིན་པའི་དབྱིབས་འདྲ་བ།

ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བཅས་བཤད། །

ཅེས་པའི་གཞི་རྒྱུ་གསུམ་བཅུ་ལ་བཞག་པའི་ཐུགས་དཀའ་པོ་གྱུར་དུ་བསྐྱར་བ་དང་པད་པའི་
ཐར་པ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པས་བསྐྱར་བ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་མངམ་རྒྱལ་ལ་ཀྱང་རྫོང་མི་རྒྱུ་ཡང་མངམ་རྒྱལ་གྱི་མི་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་
 རྫོང་ལ་མོར་ལ་རྫོང་ལ་མོག་མ་མཛད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དེས་དེ་རྫོང་མཛད་པ་མི་རྒྱུ་ལ་མོར་རྫོང་མ་
 ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མོར་རྫོང་ལ་མོག་མ་མཛད་པ་མི་རྒྱུ་ལ་མོར་རྫོང་ལ་མོག་མ་མཛད་པ་མི་རྒྱུ་
 ལ་མོར་རྫོང་ལ་མོག་མ་མཛད་པ་མི་རྒྱུ་ལ་མོར་རྫོང་ལ་མོག་མ་མཛད་པ་མི་རྒྱུ་

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མངམ་རྒྱལ་ལ་གྱུ་རྒྱེད་སྤྱད་བ་འཇམ་བྱེད་གྱི་སྤྱོད་པར་བཞེད་པའི་ཚུགས་
ལ་གཞུ་པོར་གནས་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་མཐོང་ངོ་།

རྩ་ནག་གོ་ཤེས་བྱས་པའི་འཇུག་པའི་ཡི་གེར། གྲུ་ཚོའི་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་ཁུབ་ཅིང་། བ་
སྒྲིབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁུབ་ཅིང་དང་། གྲུ་ཚོའི་དྲ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་མ་ཁུབ་ཅིང་། བ་སྒྲིབ་དྲ་
ན་ཡོད་པས་ཁུབ་ཅིང་དང་། དེར་སྒྲིབ་རང་དགའ་པ་རེ་རེའི་རྩིས་སུ་སྒྲིབ་པ་མང་པོ་ཁ་མཐུན་ངོར་མི་
བདེ་ཡང་། དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མགོ་མཇུག་བསྒྲིགས་ན་འདི་ལས་གཞན་དུ་སྒྲིབ་པས་ཨེ་འདུག་
ལེགས་པར་དཔྱད་ཅེས་བྲིས་སོ། །

སྒྲིབ་ཀྱི་ཀྱང་མཚམས་(༡༢༡ ཀ)མུང་ཟད་ཀྱང་མེད་བཞིན་ཡི་གེར་བཤོད་པར་ཟད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གྲུ་
ཚོའི་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་ཁུབ་ཅིང་པ་དེ་ལོག་པའི་གྲུ་ཚོའི་བ་བས་མས་ནས་སྒྲིབ་མོད། དེ་ལས་
ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལོག་པའི་གྲུ་ཚོའི་བདེན་པར་འདོད་པ་དེ་ད་ལྟ་བུར་བཞིན་པའི་གཞུང་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་བསམ་པ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་འགྲེལ་པར། དེ་དང་གང་ཞིག་གྲུ་ཚོའི་དྲ་ཡོད་པ་མེད་ཀྱི་གྲུ་ཚོའི་བ་
བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་ཚར་གཅིག་ཅུམ་ཡང་འགྲུགས་ནས་རྟོག་པ་ཨེན་ཅུམ་མ་བཅུག་པར་
དབུ་མ་འཇུག་པ་ལ་ཡིག་འཛིག་བྱས་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུ་ཚོའི་དྲ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་མ་ཁུབ་པ་
དང་། བ་སྒྲིབ་དྲ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་ཁུབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་ལུགས་སུ་འཛིག་པ་མི་ལམ་དུ་འར་མི་མི་
ཞིང་། ཁུབ་པར་དེ་ལྟར་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མས་བྱུང་པར་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིགས་ལ་དགག་པ་དམིགས་ཀྱིས་ལུག་
ནས་མཛོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚེས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ་སྒྲིབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྒྲིབ་པ་རང་ལུགས་ལ་སུས་ཁས་བླངས་ན་འད་སྒྲིབ་མཐའ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཔུང་ངོར་གཉིས་ཀ་
མེད་མཉམ་དང་། མ་དཔུང་པའི་ངོར་ཡོད་མཉམ་དང་། དེ་ལྟར་མ་དཔུང་པའི་ཚེ་ན་འཛིག་རྟོག་གི་གྲགས་
ངོར་གྲུ་ཚོའི་འཛིག་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འཛིག་རྟོག་པས་འཛིག་པའི་རྩིས་འཛོད་བྱས་པ་ལས།
གཞན་དུ་རང་ལུགས་ཀྱི་དེར་དབྱེ་བ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་དོན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིགས་ཅུམ་ཡང་
མ་འཚུལ་པར་སྒྲིབ་བཞིན་དུ་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་མགོ་མཇུག་ཁྱོད་ལ་བསྒྲིག་དུ་བཅུག་ན་ད་
དུང་འདི་ལས་གཞན་དུ་སྒྲིབ་པས་མེད་དོ་ཞེས་བཤོད་པ་ལྟར་ཇ(༡༢༡ བ)བུམ་གྱི་དུམ་བུ་ཐོར་ལོང་རེ་
ལོང་ཉེན་ཆོལ། །ཡང་རྩ་ནག་གོ་ཆེན་པས།

འཇུག་པ་རང་འགྲུལ་ལས།

ཀྱན་ཚྭ་བདེན་པ་ནི་སྤྱི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ས་ཇེ་ས་པར་གྱིས་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་དོན་ལ་གནས་པར་
གྱུ་བོ་ཞེས་བྲིས་གང་འབས། ཁྱད་ཀྱི་ཚིག་དེའི་དངོས་བསྟན་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱན་ཚྭ་བདེན་པ་
དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པ་འདོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་མི་འདོད་པ་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་ཡིན་པར་
བཞད་སྒྲུང་བས་དེ་ལྟར་ན་ཅིར་འགྱུར་ལོམས། ས་པར་གྱིས་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་བཞག་ཅེས་ཁྱེད་ཅག་
འདོན་པའི་ལུང་དེ་ས་པར་གྱིས་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡིན་པ་ཁྱེད་ན་འདྲ་
ས་པར་གྱིས་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་བྲིས་པའི་ཁར་ལ་རང་རྒྱུད་དང་ཚད་མ་མཐུན་ཚྭ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་
བཞེན་པ་དེ་ལྟར་འཆད་ན་ཉིད་ཅག་ས་པར་གྱི་ཐུགས་སྤྱད་བཞེན་པོར་འདོད་བཞིན་དེའི་ལུགས་གསོད་
བྱེད་དུ་སྒྲུལ་པར་བཟད་དེ།

ཇི་སྐད་དུ།

དབུ་ཚད་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་ནི།

གྲུས་པས་ཁྱེད་ལ་ལྟོའི་སྐད།

འདི་དོན་སྒྲུབ་མང་ན་ལང་།

འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱིས་ཇེས་བཟུང་ལས།

དོན་བཞིན་རྟོགས་པ་ཁོ་བོ་ཙམ།

ཐ་སྙད་དུ་ནི་མི་བསྐྱེད་པར།

འདོད་པ་དེ་ནི་ཚད་མའི་ལུགས།

རང་རྒྱུད་དེ་དང་ཆ་མཐུན་ལ།

ཐལ་འགྱུར་བ་དག་ཐ་སྙད་དུ།

བདེན་པ་མི་འདོད་མདོར་བསྐྱེད་པའོ།

ཞེས་འབྱུང་བའི་ཚིགས་བཅད་དེར་ནི་དབུ་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས། ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་མི་

གསལ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚིག་མ་དང་རང་རྒྱུད་གྲུབ་མཐའ་མཐུན་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་མི་བསྟུ་
 པའི་དངོས་པོ་ཚིག་མས་གྲུབ་པར་ཡོད་པར་མཐུན་ཅེས་པ་(༡༤༣ བ)ས་པར་དགོངས་པར་འཆད་པ་ན་པར་
 མི་རུང་པའི་ཕྱིར་དེ། བྱེ་མདོའི་ཚིག་མ་བདག་། དོན་དམ་པར་མི་བསྟུ་པའི་དངོས་པོ་ཚིག་མས་གྲུབ་པར་
 འདོད་ཀྱི། དོན་བྱེད་རྒྱལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཅིམ་གྱིས་བདགས་པའི་ཆོས་ལ་བསྟུ་མེད་ཁས་མི་ལེན་
 པའི་ཕྱིར་དེ། ཚིག་མ་བསྟུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། དོན་བྱེད་རྒྱལ་པར་གནས་པ་ཞི། མི་བསྟུ་ཞེས་འབྱུང་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་པས་ཁོ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མི་བསྟུ་པར་ཚིག་གྲུབ་འདོད་པ་ལྟ་གཤམ་ཞིག་
 དེ་དགག་གྲུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དགག་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཅག་ཆོས་ཇེ་ས་པར་གྱི་ལུང་དེ་ས་སྐྱུ་པའི་བསྟན་
 པ་ལ་ལན་དོ་ཤེས་པའི་འཇུག་པ་མེད་པ་ཞིག་བཟོད་རྒྱ་ཡོད་ན་རུང་གི། དེ་ལྟར་མིན་པའི་ས་སྐྱུ་པ་རང་གི་
 ལུང་རིགས་གང་གིས་ཀྱང་གསུང་རབ་དང་མཐུན་པར་བསྟུ་བ་མི་རྒྱལ་པ་ཞིག་ས་སྐྱུ་པའི་ལུགས་ལྟ་སྐྱེས་
 ཏེ་རལ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ནི་ཆོ་བ་མཛོད་ན་མས་ལ་གཟན་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཞི།

རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྱ་ཤད་ལ་ཤོགས་པའི།

ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བརྟགས་པ།

དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས།

མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་གྱིས། །

བདེན་པ་དང་པོ་བཟོད་ནས་གཉིས་པ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ལ། དེ་ནི་ཡིད་དང་སྒྲུའི་དངོས་ལུ་ལ་
 མིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་མཐུན་པར་རྟོར་པའི་དཔེས་བསྟན་པ་ཞི། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རབ་རིབ་མཐུ་
 ཡིས་བཟའ་བདུང་སྐྱ་ཤད་ལ་ཤོགས་པའི་ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་ཡོད་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས། དེ་
 ཞེས་པར་འདོད་ནས་རྟོར་དེ་ལམ་ལྟོག་བྱེད་པར་ཆེར་རལ་བ་ན། མིག་དག་པས་དེའི་གནད་དུ་ཕྱིན་ནས་རྟོར་
 དེར་ཁྱེད་གཞི་སྐྱ་ཤད་ཉིད་མ་དམིགས་ན་དེའི་ཁྱེད་ཆོས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་སྐྱ་ཤད་ཡིན་མིན་དེའི་
 མདོག་མཐོན་ཀ་ལྟར་སྡོ་མི་སྡོར་མི་རྟོག་ནོ། །དེས་ན་མིག་མ་དག་པ་ལ་མིག་དག་པས་རྟོར་འདིར་སྐྱ་
 ཤད་ཡོད་པ་(༡༤༣ བ)མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱེས་པས་སྐྱེ་བོ་ལ་སྐྱར་འདེབས་གྱི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཤད་མོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི་རྫོང་གར་དུ་བདག་ཉིད་མེག་དག་པ་གར་གིས་མཐོང་བ་དེ་དེ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི།
མ་དག་པས་མཐོང་བ་ནི་དེ་དེ་དེ་ཉིད་མིན་པ་དེ་བཞིན་བདེན་གཉིས་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་མ་
རིག་པས་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བས་ཕུང་མོགས་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་ཚེ་ལོ། །མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྱལ་
བའི་ཚེ་གསལ་མངས་ཀྱི་སྒྲ་ཤད་ལྟ་བུའི་ཕུང་མོགས་གཞིགས་པ་མེད་པར་དེའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ནི་དོན་
དམ་བདེན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་མངས་རྒྱས་ཀྱི་མར་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་གཏན་
ལོག་པས་ཀུན་ཚེ་ལོ། རྒྱུད་པ་མི་འཆར་བ་ནི་མལ་འབྱུར་པའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

འོ་ན་ཚེ་གསལ་མངས་ཀྱིས་སྒྲ་ཤད་ལྟ་བུའི་ཕུང་མོགས་གཞིགས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་པ་ཅི་ཡང་མ་
གཞིགས་པ་ལ་དེའི་གནས་རྒྱལ་གཞིགས་པར་བཞེད་དེ། གར་ནམ་མཁའ་ལ་ཡི་གེ་འགོད་པར་རྒྱལ་མི་
རྒྱལ་དོགས་པ་ལ་འགོད་པར་རྒྱལ་པར་མ་མཐོང་བས་འགོད་པར་མི་རྒྱལ་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མཐོང་བ་
ལྟ་བུའི་ཕྱིར།

འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཇི་སྐད་དུ།

ལྟའི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་
ལུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འབྱུར་ན་ནི། དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་ལུ་མི་འགོ་
སྟེ། ཀུན་ཚེ་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་སྒྲིབ་པར་
བྱ་བ་དང་སྒྲིབ་དང་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་ཤེས་པ་དང་བྱལ་བའོ། །ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པའི་(༡༤ན་
ན)བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་
ལུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཞེས་བཞེད་པ་ལྟར་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བཟུན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་སོ། །ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་
བསྐྱར་པར་མི་རྒྱལ་སོ། །དེ་ཅེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གར་གིས་སྟོན་པ་དང་ཅི་སྟོན་པ་དང་གར་ལས་སྟོན་
པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དམ་པར་ནི་རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའོ། །རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་མི་རྒྱལ་སོ། །

ཞེས་ཀྱང་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་དོས་པོ་དང་། དོས་པོ་མེད་པ་
དང་། རང་གི་དོས་པོ་དང་། གཞན་གྱི་དོས་པོ་དང་། བདེན་པ་དང་། བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་
དང་། ཆད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟག་བསྐྱེད་པ་དང་། གཙང་བ་དང་། མི་
གཙང་བ་དང་། བདག་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། ལྷོད་པ་དང་། མི་ལྷོད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་
གཞི་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དང་། གླུ་བ་དང་། འགག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་སྟེང་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཆད་
མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་སྒྲིམ་པ་དེས་ནི་དོན་དམ་སྟོའི་ཡུལ་མིན་པ་དང་། སྟོ་དང་ཡིད་དང་སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམ་རིག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཉེ་བར་ནི་བ་ལས་སྐད་
ཅིག་གི་རྒྱ་བ་ཅམ་ཡང་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

རྒྱུ་དང་།

དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོད་ཡུལ་མིན། །

སྟོ་ནི་ཀླན་ཆོད་ཡིན་པར་འདོད། །

(༡༦༣ བ)ཅེས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་རེས་དོན་མཐའ་དག་གི་སྟོག་གནད་ལུ་ཏུ་
དབྱུང་ཏུ་མེད་པར་དགོངས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་མ་ར་ཉ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཤ་མ་རི་དབང་ལྷག་ནས་རྗེ་བཙུན་མར་
པ་མི་ལ་སོགས་ལས་ཉེ་བར་བརྒྱད་པའི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སྟོ་འདས་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཚུལ་ཞེས་
འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་དུས་ཆོས་ཚུལ་འདི་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་རམ་གཞིགས་
མི་ཏུ་རྫོགས་ཆོ་ཐུ་ལོ་རྩྭ་བ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་རེས་དོན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
གདམས་སྐྱོར་མཐའ་ལས་པ་འབྱུང་བའི་ལྷགས་འདི་ལ་དེར་སང་སྟེ་བོ་མང་པོ་ཁ་མཐུན་པ་རྒྱ་ནག་ཏུ་
ཤར་གི་ལྷགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེ་བདེ་ལ་ནི་ཁོང་པར་སྟིང་དང་། དབུལ་བར་མིག་དང་། དུན་པ་སོན་གནས་
པ་ཞིག་རྒྱུ་ཡོད།

གཉིས་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཆད་མ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན། དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད།

ཁར་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་བསྐྱེད་པའོ།

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི།

འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས།

ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།

སྤྱོད་པོ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ།

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་འདྲར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི་ཚོས་ཙམ། དེ་ཉིད་སྤྱོད་པའི་འཕགས་པ་གཞན་གྱིས་མཁྱེན་པ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པས་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་པར་མཐོང་བས་མ་རིགས་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འདྲོད་ལན་འདེབས་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་མ་བྱུང་ལ། རྟགས་ཁྱབ་འགོད་ཚུལ་ལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་དག་འཇིག་རྟེན་པས་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་ཚད་མུལ་ཏུ་མཐོང་བ་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཚད་མས་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཞེས་འགོད་པ་མིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པས་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདེན་སྒྲུང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་(༡༤༤ ན)མཐོང་བ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཞེས་འགོད་ཚུ་ཡིན་ལ། དེས་ན་བདེན་སྒྲུང་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ལ་འཁྱུལ་པའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་བདེན་སྒྲུང་དང་། མ་འཁྱུལ་པའི་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་རྣམས་ཙམ་ཏུ་བདེན་པའི་བདེན་སྒྲུང་གཉིས་ལས། སྤྱི་མ་ནི་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་པའོ།

དེས་ན་རྟགས་འགོད་ཚུལ་དེད་ཀྱི་འདི་ལྟར་ན་རྟགས་ཁྱབ་འགྲུབ་གྱི། དེ་ལྟར་མིན་པར་སྤྱར་བས་པ་དག་གི་རྟགས་འགོད་ལུགས་དེ་ལྟར་ན། སྤྱོད་པ་དེའི་རྟགས་ཁྱབ་མི་འཁྱུལ་བོ་ཞེས་ཆེས་འབྲངས་རྣམས་གྱིས་ཞིབ་ཆ་ཏུ་མས་ལེགས་པར་བརྒྱན་ཏེ་བཤད་ནས་ཚུལ་འདི་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་དང་། རྩེ་བུམ་འཇམ་པའི་དཔལ་གྱི་གཡུང་གི་འདྲད་ཅི་དོན་མོའི་ཞེས་སྤྲོ་མོད། དེ་ནི་ཁོ་པོའི་སྤྱོད་པར་རབ་ཏུ་མི་འཇོག་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱོས་ཚད་མར་མོང་བའི་ཐ་སྙད་ཚད་མུལ་ཏུ་བདེན་པའི་བདེན་སྒྲུང་དང་། འཁྱུལ་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཏུ་བདེན་པའི་བདེན་སྒྲུང་གི་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་

དང་། དེ་ལས་སྟོན་པ་ཐ་དང་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་བཅས་པའི་བདེན་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྟོན་དཔོན་རྒྱ་བས་འཇིག་རྟེན་རྩེ་བོ་ཡོད་ཏུ་བདེན་གཉིས་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ན། དངོས་རྟེན་དོ་བོ་གཉིས་ནི་
འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་མི་འབྱུང་བར། དངོས་རྟེན་དོ་བོ་གསུམ་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཅ
འགྲེལ་དེ་དག་ཏུ་བདེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འབྱུང་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་འདིར་འགྱུར་
ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི་ཞེས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་དེ་གྱི་དང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་
འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་གཞོན་མེད་ཏུ་བྱས་པ་འདི་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་(ཏཱ་ལའ་བོ་ཚད་མ་ཁྱེད་
གྱིས་བརྟགས་པའི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་བྱེད་རིགས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་
འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུལ་རང་དོས་ནས་རྟོན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་
འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲུབ་ན་དེ་འཛིན་གྱི་ཚད་མ་འཇིག་རྟེན་ན་འགའ་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁྱད་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ཙམ་གྱི་དོན་ཅན་ཏུ་སྟོམ་པ་གཞིར་
བྱས་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དག་མིན་རྟག་གི་དབང་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མར་གྲགས་པས་བདེན་ཆུག་ཏུ་
བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་མེམས་པའི་སྐབས་འདིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལས། ཀུན་
རྫོབ་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་དོན་ཅན་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་
གཞག་ཚོག་འབྲུ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་ཏེ། གསུངས་ན་དེའི་དགོངས་པ་སྟོང་པའི་སྟོན་དཔོན་གྱི་
སྟོན་ཡལ་སྐུ་རྩེ་ལ་འབྱུངས་དང་བཅས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་རིགས་པ་ལས། མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཁྱོད་གྱིས་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་མོ་ཞེས་ཚོག་གསལ་ཁ་ཡོད་པའི་སྟོ་ག་གཅིག་ཙམ་ཡང་འཕྲད་པ་
འདྲེན་རྒྱུ་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཟུ་ཚོས་དེའི་ལུང་རྒྱུ་ཏུ། འཇམ་དབྱུངས་ཁོ་ནའི་གསུང་ལས་གཞན་འདྲེན་
བྱར་མ་བྱུང་རོ།

དེས་ན་ལང་ག་ཤེགས་ལས།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ནི།

ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་རྣམ་བརྟགས་བཞིན།

དེས་དེ་མཐོང་ཞིང་དེ་ཡོད་ན།

མཆོད་པུ་ལྷ་མོ་འཕྲུལ་གྱི་ཐུག་པ་།

ཞེས་དང་། རིགས་པ་ལྷ་མོ་འཕྲུལ་གྱི་ཐུག་པ་།

ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་རྒྱུ་མ་བརྟགས་པའི་ཞེས་།

དེ་ལྟར་པོ་གལ་ཏེ་འདྲི་བྱུང་ན།

དེ་དེས་མེད་པར་རྒྱུ་མ་བརྟགས་།

གང་གིས་མི་འདྲི་བྱུ་ཅི་ཞིག་།

(༡༥ བ) ཅེས་འབྲུང་ངོ་། །ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མས་དེ་ཉིད་མཐོང་ཡང་ད་དུང་ཐབས་གྱི་

ཆར་གྱུར་པའི་ཐོས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཐོགས་པའི་འཕགས་ལམ་ལ་བརྟེན་པས་ཅི་སྟོ་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་
ན་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོས་ཐོགས་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེར་བསྐྱེམས་པས་འབྲས་བུ་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་ཐོགས་ཚད་མས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་ཏེ་ལྟར་རྟོགས་ན་གྲོལ་བ་ལ་དེ་
ཉིད་གྱིས་ཚོགས་པས་འཕགས་ལམ་གཞན་གྱི་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མས་དེ་ཉིད་མཐོང་ཡང་མ་རིག་མ་སྤངས་པས་འཕགས་པར་མ་གྱུར་
ཏེ་ཞེས་དོགས་ན། འོན་མ་རིག་པས་བྱུང་པོར་གྱུར་པའི་སྟོ་ཚད་མ་རིགས་པ་པར་མ་ཡིན་ཞོ་སྟེ། དུལ་གང་
ལ་དུལ་ཅན་གང་མ་རྟོགས་པ་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞོར་བྱ་མཁན་པོ་མིན་པས་ཞོར་བྱ་མི་ཞེས་པ་
བཞིན་ཞོ་།

དེས་ན་ཏིང་ཚུལ་ལས།

མིག་དང་རྒྱ་པ་ལྷ་མོ་འཕྲུལ་གྱི་ཐུག་པ་།

ཕྱེ་དང་ལུས་དང་མཆོད་པུ་ལྷ་མོ་འཕྲུལ་གྱི་ཐུག་པ་།

གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན།

འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ལུ་ཅི་ཞིག་བྱ།

གང་ཕྱིར་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་མིན་ཏེ།

ངོ་པོ་ཉིད་གྱི་ཐེམས་པོ་ལྷ་མོ་འཕྲུལ་གྱི་ཐུག་པ་།

དེ་ཕྱིར་མུ་ངན་འདས་པའི་ལམ་འདོད་གང་། །

དེས་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་བྱོས། །

ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་ལུང་འདིས་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་པོ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་གྱི།
དབང་ཤེས་ཚད་མ་མིན་པ་བསྟན་པའི་ལུང་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཤེས་པོ་དང་ཚད་མའི་གཞི་མཐུན་པཱར་
ནས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྟུང་ན། མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཏེར་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མ་མིན་ཏེ་ཤེས་
པོ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་སྟུང་ཕྱིན་ལ་བཤད་གང་འབས་(༡༥༥ བ)ཁྱེད་ལྟར་ན་ལུང་དེས་ཤེས་
ཤེས་པོར་གསུངས་པའི་སྟོན་ཡང་ཡོད་དོ། །ཁོ་པོ་ཅག་ཁྱེད་གྱིས་ལོག་པར་ཞུན་པ་དེ་ལྟར་དགོངས་པ་མི་
ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་མིག་སྟོན་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མར་གྲགས་པ་དེའང་ཡུལ་གཞུགས་དང་པདག་སྟེན་
དབང་པོ་ལས་སྐྱེ་བར་གྲགས་ན་དེ་དག་ནི་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ན་དེ་རྒྱུར་བྱས་གྱི་
ཤེས་པ་ཚད་མ་ངོ་པོ་ཉིད་གྱི་དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་ག་ལ་རིགས་ཏེ། རྒྱ་ཁྲིགས་ན་འབྲས་བུ་མི་
འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོངས་སོ། །

དག་དོན། ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཇེས་འབྲུངས་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་ཚུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིས་གྱི་
ཐལ་འགྱུར་སྒྲ་བཤམ་མོ་ཆེ་དང་། འདི་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཚད་ཟེར་པ་དང་། རྟེན་ཅིར་
འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་སྐྱེ་འགག་སྟོན་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྩོད་དུ་སྒྲིམ་པ་དང་བཅས་པས་སྒྲིམ་བཅས་གྱི་གོ་ཚད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་སྒྲིམ་དང་བྲལ་བས་
སྒྲིམ་བྲལ་གྱི་གོ་མི་ཆོད་དོ་ཟེར་པ་དང་། བདེན་གཉིས་དང་སྟོང་མི་སྟོང་དང་འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཆོས་ཅན་
ཆོས་ཉིད་སྟོན་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་དུ་དོན་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་ལྟར་གནས་པ་དེ་
སྒྲིམ་མཐའ་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲིམ་བརྟགས་ངོ་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིགས་ཤེས་དང་ཐ་
སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལྟར་མི་བསྟུ་བར་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟུང་དམན་ཆོག་ལ་རྟོན་
པ་དག་བརྟགས་དོན་ཞེས་པའི་རྒྱས་སྟོ་རྟེན་འཁྲུལ་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་ཆོས་དེ་དག་མཉམ་
ཉིད་དུ་བཤད་པ་སྟོན་པ་དོན་ལ་མི་གནས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་བདེན་གྲུབ་པས་
སྟོང་པར་མཉམ་པར་འཆད་དགོས་ཞེས་སྟུང་ལྟར་(༡༥༦ ར)པ་བཤད་ནས་སྒྲུབ་དང་། དྲང་བའི་དོན་གྱི་

གསུང་རབ་མཁུ་སྤྱི་འཇུག་ཏུ་རང་ལུགས་ལ་བཟུང་ནས་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ངེས་
 འོན་གྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བདེན་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་སྤོང་པ་ཉིད་དང་། དེའི་སྒྲིག་སྒྲིགས་མེད་པ་
 ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་རང་ངོ་བོས་སྤོང་ཁིང་། བདག་གི་ངོ་བོ་མ་མཆིས་པར་གསུངས་སོ་འཛིལ་དྲོ་ཅོག་དྲང་
 འོན་སྤྱི་འཇུག་མིན་པར་སྤྱི་མཁུ་སྤྱི་མཁུ་སྤྱི་མཁུ་སྤྱི་མཁུ་སྤྱི་མཁུ་སྤྱི་མཁུ་སྤྱི་མཁུ་སྤྱི་མཁུ་སྤྱི་མཁུ་སྤྱི་མཁུ་
 མདོར་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལས་བཅུ་མས་ནས་སྤོང་ཉིད་ཉི་ལྷ་དང་བཅུ་
 དུག་མེད་པ་འདི་སྤོང་པ་ཉིད་ལེགས་པར་བཀའ་བསྟུལ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ལ་ཁས་ལེན་ལ། ལ་ལ་
 མི་ལེན་ཏེ། སྤངས་ན་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་ཁོངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལ་གཟུ་
 ལུ་མས་རས་ཆོད་དུ་བྱེད་པ་དང་། མདོར་ན་ཚེས་འདི་པར་སྤྱི་ན་བསྟན་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་
 གསུམ་མཐུ་བཞི་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས། ལུགས་འདི་པས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་བཞི་གང་
 གི་རྩེ་ལུ་འབྲངས་ཀྱང་སྤྱི་ཤི། ཚེས་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཁིང་བདག་མེད་པ་ལས་བསྟོན་ནས་སྤྱི་པར་བྱེད་དེ།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱི་ལ་གང་ཟག་དང་ཚེས་རང་རང་གི་ཤེས་རོར་འཕྲལ་གྱི་འཕྲལ་རྒྱས་མ་བསྟན་
 པའི་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་དང་། བདེན་པ་དེ་བདེན་གཉིས་གང་གི་སྤྱབས་སྤྱར་བདག་
 བདེན་ཏུ་མེད་པར་མི་བསྟུབ་པར་བདག་བདེན་ཏུ་མེད་པ་དང་། སྤོང་ཉིད་དུ་བསྟུབ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་ཤིག་
 སྤྱི་ཤེས་བྱར་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་སྤྱི་དུ་འཛོལ་ཁིང་འཛོལ་ཡང་རྟེན་མི་སྤྱི་པ་དེ་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་
 ལ། སྤོང་ཉིད་སྤྱི་པ་(༡༦༦ བ) སྤྱི་པ་དེའང་ལུ་པ་རང་ངོས་ནས་སྤོང་གྲུབ་ཀྱི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་བདེན་
 མེད་ཡིན་ཀྱང་སྤོང་པ་ཉིད་སྤོང་ཉིད་དུ་གཞི་གྲུབ་ཅིང་། སྤོང་པ་ཉིད་དང་བདེན་མེད་པ་དང་དེར་བདེན་པ་
 དང་། བདེན་མེད་བདེན་མེད་དུ་བདེན་པར་ཡོད་པས་བདེན་གྲུབ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་གྲུབ་པ་འགོག་གོ་
 ཞེས་ཆོག་གི་ཟོལ་གྱིས་ཟབ་མོ་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་དགེ་ལུན་སྤྱི་པ་ཆོགས་པ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་
 གའི་ཆོག་སྤོང་པ་མེད་པས་འབྲིད་ཅིང་། བསྟུ་ཆོད་དུ་ཚེས་ཚུལ་འདི་ནི་ཚེས་བསམ་གསལ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པས་
 རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་འདོན་པར་བྱེད་དོ།

འདོན་པ་འདི་ནི་མར་འདོད་དག་ལ་འཆི་ལྷས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་པས་དེའི་ཆོད་དུ་བཞིན་ན། ལུགས་དེ་སྤྱི་ན་
 དེས་རྩེ་སྤྱི་སྤྱི་ཀྱང་དེའི་ཞེན་དོན་དང་དེས་སྤྱི་པ་བཞིན་པའི་ཟོལ་ཆོག་རྒྱམས་གྱང་བསྟན་པའི་

བསམ་པ་བསྐྱངས་ན་འདིར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་འཇུག་པ་
 ཁོ་ན་ཚད་མར་འགྱུར་ཞིང་། འཇུག་པ་རྣམས་དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་དང་། བྱིས་པས་དེ་ཉིད་མཐོང་ཞིང་
 འཇུག་པ་པས་དེ་ཉིད་མ་གཟིགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཞུགས་
 པས་མ་འགྱུལ་བ་དང་། འཇུག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་འགྱུལ་བ་དང་། རིགས་པས་མ་དད་དྲ་
 པར་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། བརྟན་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། བདག་པ་ཡོད་པ་དང་། འཇུན་པར་
 ཡོད་པ་དང་། བསྐྱ་བར་ཡོད་པ་དང་། འགྱུལ་ངོར་ཡོད་པ་དང་། མ་འཇུག་པར་ཡོད་པ་དང་། བྱིས་པའི་
 ངོར་ཡོད་པ་ཞེས་པ་དོན་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་གི་བསྒྲོག་ཆུ་རྣམས་དོན་ལ་མི་གནས་པར་
 འགྱུར་བ་དང་(༡༦༢) བློ་ཚིག་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་དང་མི་ལམ་དང་རྒྱ་དང་གཞུགས་བརྟན་དང་མིག་
 ཡོར་དང་བྲག་ཆ་དང་སྒྲིག་རྒྱུ་ལི་རྒྱ་དང་རྒྱ་བྱར་དང་རྒྱ་ཁྱིམ་དང་། དབུ་བཅོས་པ་ལྟ་བུ་དང་སྒྲོག་དང་སྒྲིན་
 དང་འཇུག་ཚིན་དང་བྱི་ཟའི་ཤོང་ཁུར་དང་སྒྲུ་ཤད་དང་སྒྲུ་གཉིས་དང་སྒྲུ་ལ་ལ་ཞེས་པ་པམ་ཞིན་སྒྲུང་བ་
 ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ་འཚུལ་རྟོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་
 ཡོད་པ་མིན་ཅིང་། སྒྲུ་འགག་དང་རྟག་ཆད་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ཞེས་པ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བར་སྒྲིན་པ་ཤེས་དོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཚིག་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་དང་མ་
 སྒྲུལ་པ་དང་མ་འགགས་པ་དང་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྲུ་བཞུགས་འདས་པ་
 ཞེས་པ་གདོད་མ་ནས་སྒྲོས་པ་དང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་སྒྲིན་པའི་གསུང་རབ་གང་ཡིན་པ་
 ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་ལས་བསྒྲོག་པ་རྟག་ཆད་དང་ལད་ཆུན་ཞེས་པ་
 སྒྲུ་ཚིགས་སུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་དོན་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། གནམ་གྲགས་ཅི་ཏུ་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡོད་མེད་དང་སྒྲུ་འགག་དང་འགྲོ་ཁོང་དང་རྟག་ཆད་དང་གཅིག་ཐ་དད་ལ་
 ཞེས་པ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གང་ཡིན་མོར་བ་དང་། ཡོད་
 མེད་དང་རྟག་ཆད་ཞེས་པ་སྒྲུ་ལའི་བྱི་ནང་གི་སྒྲུ་སྒྲེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གང་ཡིན་མོར་བར་
 འགྱུར་བ་དང་། འཁོར་འདས་དང་སྤངས་གཉིན་དང་ཡོད་མེད་དུས་གསུམ་ཞེས་པ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚིག་
 ཅན་ཚིག་ཉིད་ལ་བྱེ་བྲག་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་ཏུ་གཟིགས་(༡༦༣) བའི་མངས་རྒྱུས་ཀྱི་

ཡེ་ཤེས་འཁྲུལ་ལ། དེ་དག་ཐ་དང་དུ་འཛིན་པའི་མདོན་ཞེན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ཏེ།
རྒྱ་མཚན་རང་གི་འདོད་པ་ཉིད་རྟགས་སུ་སྒྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

ཁྱད་པར་ཁྱེད་རང་ལུགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་གསལ་ཐམས་ཅད་
འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཚད་མས་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི་
ཚད་མ་དཔེ་དེའི་ཡོད་མེད་ལ་ཞོགས་གང་ཡང་མ་གཟིགས་ཤིང་། ཚད་མས་བསལ་ཞིང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཚེས་
དེ་ཡོད་མེད་ལ་ཞོགས་སྒྱུར་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཡོད་པ་གང་ཞིག། ཚད་གྲུབ་ཀྱི་ཚེས་དེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་
པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྒྱུ་ན་ཡང་དེ་འཁྲུལ་ཤེས་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས་
སྤངས། རྟགས་ལྷ་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་གི། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ཚེས་མ་
གྲུབ་པར་ཚད་མས་བསལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། འོ་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་དོར། ཀྱན་རྫོབ་བསྒྲུ་རྒྱུ་བདེན་པ་དེའི་སྒྲུབ་བའི་ཕྱོགས་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཚད་
མས་ནི་གྲུབ་མཉམ་གཞན་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་དེའི་ཚད་ཚད་མས་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར།

ཡང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཚེས་ལ་བརྟེན་ནས་
མཉམ་གཞན་གསལ་འཇུག་པར་བྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་ཐ་སྙད་ཚད་
གྲུབ་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྟེན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མི་འཇུག་པར་ཀྱན་རྫོབ་དེ་(༡༦༤
ན)ཡན་གར་རམ་སུ་ཤོར་ཏེ་བཞག་ནས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དཔེ་ཀྱན་རྫོབ་དེའི་ཚེས་ཉིད་དོན་དམ་
བདེན་པ་མེད་དགག་ལ་དམར་འཇུག་བྱས་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཚེས་ལ་འཁྲུལ་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་ནས་མ་འཁྲུལ་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཁོར་
དུ་རྒྱུད་པ་ཞིག་མི་ཕྱིད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
ཉོན་མེད་པ་ལ་ཞོགས་སྒྲུབ་པའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་བསྒྲོག་མི་རུས་པར་ཐལ། དེས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཚེས་
ལ་འཁྲུལ་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གང་ཡང་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་མ་གྲུབ་པོ་སྙམ་ན་གྲུབ་པར་ཐལ། རིགས་
ཤེས་ཚད་མ་དང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་དགག་

སྤྱི་བྱེད་པ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་མེད་ལ་དགག་སྤྱི་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་འདི་ལྟར་ན་འཕགས་པས་ཇི་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པ་གཟིགས་དོན་དོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཉིད་མ་གཟིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་དང་པོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དེ་ཉིད་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟིགས་བྱེད་ཇི་སྟེད་མཁུན་སྟོ་ཐ་སྟངས་ཚད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། །དེ་དོན་དམ་ཇི་ལྟར་ལུ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁྱེད་རང་གིས་ཁས་བླངས། དོན་དམ་པའི་དེ་ཉིད་མ་གཟིགས་ཏེ། དོན་དམ་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆ་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་རང་གིས་ཉི་པར་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཤོགས་པའི་མཁུན་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པར་དབུ་མའི་གསུང་རབ་ལས་འབྱུང་བ་(༡༢༤ བ)དེ་ལྟར་ན་ཆད་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་ཁྱེད་མི་འདོད་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཁོ་ཁོ་རང་གིས་མི་སྟོང་ཡང་། ལུ་ལ་རང་ངོས་ནས་སྟོང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་གཟིགས་པས་འཕགས་པས་དོན་དམ་བདེན་པའི་དེ་ཉིད་གཟིགས་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་དེ་དོན་དམ་ཀྱི་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་གཞི་ཤེས་བྱུང་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཤེས་བྱུང་བ་པོས་འབྱུང་གིས་བཞག་དུ་མེད་པའི་ཆད་སྟོང་རི་བོར་གི་དུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཆོས་པར་བྱེད་ཀྱང་དེས་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་པའི་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེའི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཟེལ། དེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱེད་རང་འདོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བྱམ་པའི་བདེན་སྟངས་དང་ཐ་སྟངས་ཚད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་བྱམ་པའི་བདེན་སྟངས་གཉིས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་གོ། ། དེ་ལྟར་དེ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་པོ་སྟམ་ན། གྲུབ་པར་ཟེལ། ཀུན་རྫོབ་དོན་བྱེད་པར་བདེན་པ་ཅན་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཚད་ཀྱིས་བྱུབ་དང་། ལུ་ལ་རང་ངོས་ནས་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྟོང་མཐའ་བཀག་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་བཟུང་པའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་སྟམ་རང་རང་ངོ་བོ་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དམ་ཆོས་ཉིད་ནི་ཁྱེད་མི་འདོད་ལ། ཆོས་ཅན་ཕྱི་མ་དེ་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན་སྟམ་

རང་རང་ངོ་མོ་སྒྲོང་པའི་སྒྲོང་ཉིད་མ་ཡིན་པས་སྒྲོང་(༡༤༢ བ)ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན་སྒྲོང་མའི་ཆོས་ཉིད་ལས་
གཞན་དུ་འགྱུར་ལ། སྒྲིང་མཁར་བཟུང་པའི་བདེན་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་ཁྱེད་རང་གེས་བྱ་ལ་མེད་པར་
འདོད་ན། གེས་བྱ་ལ་གཏན་མེད་གྱི་ཆོས་ལ་བསྐྱོས་ཆོས་ལ་མི་སྒྲིང་པས་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་བསྐྱོས་པའི་
བསྐྱོས་ཆོས་སྒྲོང་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་གེས་བྱ་ལ་མི་འགྲུབ་ལ། མི་འགྲུབ་པའི་སྒྲོང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་
པ་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་འདྲ་དེ་གེས་བྱ་ལ་བདེན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་བདེན་པ་དེའི་རང་བཞིན་དང་
ཆོས་ཉིད་དུ་ཐ་དད་པར་གཞན་དུ་མེད་པར་འབྲེལ་པར་འགྱུར་པའི་གནས་ཡོད་པར་གར་སྒྲིང་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ཁྱེད་གྱི་འདོད་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་གྱི་མཐུན་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་
ཀའི་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིལ་འཇུག་པ་མ་རིག་པའི་ལིང་དོག་གིས་ཁེབས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།

མདོར་ན་རིགས་པས་མ་དབྱེད་པ་དང་། འཁྱུལ་པར་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་ཅིང་། རིགས་པས་
དབྱེད་པ་དང་། མ་འཁྱུལ་པའི་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་གོ་ཆོད་ཟེར་བ་ནི། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་དབུ་མའི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་གྱི་གསུང་རབ་ལས། གཞན་གྲགས་ཙམ་དུ་བདེན་གཉིས་གྱི་ཆོས་
མེགས་ཀྱན་རྒྱུ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་ནམ་པར་བཞག་ཀྱང་བདེན་གཉིས་དབྱེད་བཅོད་དུ་བདེན་པ་གཉིས་གང་
གི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་རང་རང་ལུགས་ལ་རྒྱལ་སྒྲུབ་པར་དང་། གེས་པ་སྒྲིང་ཅིག་ཆ་མེད་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོང་གི་
ཆར་བཞོས་པའི་ཆ་ལས་སྒྲོང་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྒྲུགས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་རྟེན་
པའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་ནི་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་གི་པར་གཞིར་མ་
གྲུབ་པས་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲིལ་མཚན་དང་(༡༤༢ བ)བྱལ་ལོ་ཞེས་ཇི་བཅུན་ཆེན་པོ་མི་ལས།

ཀྱན་རྒྱུ་བདེན་པའི་དབང་དུ་ནི།

ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བྱེད་པས་གསུངས།

དོན་དམ་བདེན་པའི་དབང་བྱས་ན།

བཞེགས་ལས་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཀྱང་མེད།

ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཀྱན་རྒྱུ་བདེན་པའི་བཞུན་པའི་ཡོད་པ་སྒྲེ། དེར་ཡོད་པས་ཡོད་པར་མ་
གྲུབ་ཅིང་རང་ལུགས་ལ་ཡོད་པར་བཞག་མ་སྒྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་མིང་དུ་གདགས་པའི་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་མེད་པར་དགག་ཅིང་ལས་དེ་ལ་རིགས་པས་དབྱུང་བོད་པར་གྱུར་ནས་སྤར་ཡོད་
 པར་གྱུབ་སྟེ། རྫོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་བདག་བདེན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེར་མ་འོང་ནས། བྱེད་ཞེ་པས་ཐམས་ཅད་རྫོང་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་དེ་དོན་ལ་མི་གནས་པར་
 གྱུན་ཚོལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་ལར་རང་གི་དོ་བོས་མི་རྫོང་པ་ཡོད་པ་དང་། རྫོང་པར་གསུངས་པའི་
 ཆོས་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་རྫོང་གི་རྫོང་ཉིད་ནི་བདེན་རྫོང་གི་ཆོས་རང་གི་དོ་བོས་མི་འདོར་བར་ཡོད་པ་
 དང་གཞི་མ་གྱུབ་པས། དག་འདོན་བདག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་རྫོང་ཉིད་རང་བཞིན་དང་
 བྲལ་བའི་ཆོས་དོན་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཅན་དུ་བསྒྲུབས་ནས། མཐར་ཤེས་བྱ་འདིར་བདེན་གཉིས་ལས་
 བརྒྱམས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཞེ་འདོད་ལ་རྩོལ་ཐབས་ཀྱི་དངོས་པོར་བསྒྲུབས་ནས། དངོས་པོའི་དོ་བོས་
 རྫོང་པའི་རྩལ་མོ་རྫོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་འདིས་གྲུལ་མི་ཐུབ་པོ་ཞེས་བཀའ་གྲུབ་ལས་བརྒྱམས་
 པའི་བྱིས་པའི་སྟོ་ལུལ་བཅས་ཀྱི་རྟོག་མེད་དང་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་སྟོས་མཚན་རང་རྒྱུད་པ་འདི་བདེན་
 པར་དོན་བྱེད་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་སྟེན་དཔོན་ཆེན་པོ་གྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པོ། ཞེས་ནན་(༡༢༠ ན)གྱིས་སྒྲུ་
 པར་བྱེད་ཅིང་། དཔེ་ཆེད་དུ་སྟེན་ཅག་ལ་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གྲུབ་པ་སྤར་
 འཇོམས་གྲིང་གི་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྲགས་པའི་བཤད་སྟེལ་ལ་མཚན་ཆེ་བ་མང་པོས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་མོད། དེ་
 ལྟར་ན་པར་འགྲུབ་པར་མི་མེས་ཏེ། ལུགས་དེ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་གང་གི་པར་ལུགས་མ་ཡིན་
 ཞིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་འོང་ལ་གཞུགས་བརྟན་ཤར་བའི་སྟོན་པོ་
 དང་མེར་པོ་དང་མི་དང་རྟ་སྤང་དང་མེམས་ཅན་དང་རི་དང་ནགས་ཚོལ་འཕམ་ཆུ་སོགས་དབང་ཤེས་ལ་
 རྫོང་ཡང་དེ་དག་དུ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མིན་པ་བསྟན་ཆུང་དུ་ཡོད་པ་དང་གྲུབ་པ་སོགས་
 ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཡོད་པ་གོ་ཆོད་པོ་ཡིན་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་བརྟན་པ་མིན་པར་བདེན་ངེས་པའི་མེད་པ་དང་
 མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་མེད་པ་དེ་མེད་པ་གོ་ཆོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་ལུང་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁར་
 འབྲེན་པ་མ་སྟོབས་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་འཇོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁར་འབྲེན་ན་མཁས་པ་ནས་གནག་ཇི་
 མོའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོན་འདོར་གྱི་དག་དུ་རྟོགས་པ་ལས་ཚུལ་འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུགས་སོ་
 ལྟམ་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་དག་ནི་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་འཐད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་

བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་མེགས་གང་སྐྱེས་པས་མེད་པ་མེགས་ཀྱིས་མེད་གོ་ཆོད་
ལ། གཞན་གྱིས་སྐྱེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་བརྟུན་པས་ཡོད་པ་མེགས་གང་སྐྱེས་
ཀྱང་ཡོད་གོ་མ་ཆོད་ཅེས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ལས། གཞན་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེས་པ་དག་རང་ལུགས་བཞག་
ནས་གཞན་ལུགས་འགོག་པའི་ཐབས་གཞན་(༡༥༠ བ)མེད་ལ། དེའི་ཆོ་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཡོད་པ་
མེགས་བདེན་པར་ཡོད། བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མེད་པ་མེགས་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྐྱེས་པས་བརྟུན་པ་བདེན་པ་དང་། བདེན་པ་རྟུན་པར་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་ལ། བདེན་རྟུན་གྱི་ཚུལ་དེ་
ལྟར་སྐྱེས་ཞིང་རིགས་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེས་པ་ལུགས་ལ་འང་མི་འབྱུང་བས་དེ་
ལྟར་འདོད་པ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

འདིར་སྐྱེས་པ།

གཟུར་གནས་སྒོ་ཡིས་རིང་མོ་ནས།

ལེགས་པ་དབྱེད་པས་ཤེས་བྱའི་དོན།

འཇུག་མེད་སྒྲོན་པའི་དགོངས་པ་ནི།

གཞན་དྲིང་མེད་པར་འདིར་བཞད་ལ།

སྐྱེས་བུ་སྒྲོ་ནོར་མི་ལྟན་པའི།

རིགས་པས་དབྱེད་འགས་གསུང་རབ་གྱི།

ལུན་ཆོགས་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་འདི་ལ།

མི་བོའི་སྤྲུལ་དོག་བཏང་བ་ན།

འདི་དང་ཕྱི་མའི་དགེ་ལེགས་གྱི།

དོན་ཆེན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་གྱི། ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ནི།

རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གཞོད་པ་མེད།

དེ་ལོ་ན་ཉིད་རྒྱུ་པར་དབྱེད་པའི་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་
དབྱེད་རྣམས་ལ་རྒྱུ་ལྷན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འཇུག་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བས་མ་འཇུག་
པའི་མཐོང་བ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱིས།

གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་འགྱུར། །

འོ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་པ་གང་དུ་འཇུག་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་
ལ་གྲགས་པའི་དོན་ནི་གལ་ཏེ་སེལ་བར་བྱེད་ན་རྒྱ་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་
ན་ཁ་ཅིག་གིས་པའི་ཐུགས་སྒོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གོས་ཀྱིས་ཐུགས་སྒོ་ཞེས་ཡིན། དེས་སྒྲིམ་པ།
བུམ་པའོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ། དེས། བུམ་པ་ནི་ཐུགས་སྒོ་ཞེས་ཏེ། གནལ་བ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་བུམ་པ་
བཞིན་(༡༢༡ ན)ཞེས་ལུང་འབྲིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་ལས་པའི་གནས་
རྣམས་ཀྱི་བུམ་པ་བདེན་པར་འདོད་ཅིང་། མི་ལམ་གྱི་བུམ་པ་བདེན་པར་མི་འདོད་པས་དཔེ་དོན་མི་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པའི་དབྱེད་པ་ཞིབ་མོ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཚོ་འཕགས་པའི་
གཟིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ་སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་ཚད་མར་བྱེད་པ་དེའི་ཚོ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
མཁས་པས་རྟོགས་འདི་ལྟར་གནན་ལ་འདར་རིགས་འགྲེ་སྒྲ། དཔེར་ན་གང་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་མཐོང་བ་
དེས་གནན་པར་མི་མཐོང་སྒྲ། བུམ་པ་བཞིན་མིག་གིས་ཀྱང་རང་ཉིད་མི་མཐོང་བའོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ། མིག་
གིས་གནན་མཐོང་བ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་སོ་ཞེས་སོགས་གྲགས་པ་ཚད་མར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
གྲགས་པས་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་མི་གཞོན་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་པོན་ཙམ་བདེ་ནས།

བདག་གིས་བུ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་སྒྲ་བྱེད་ཅིང་།

ཤིང་ཡང་བཅུགས་སོ་སྒྲུ་དུ་རྟོགས་དེས་ན།

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །

འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དང་བསྐྱེད་ནས་རྩེ་བརྩེད་བྱས་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོན་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ནར་སྒྲ་ཞོག། འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གང་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་པ་དག་མའི་མངལ་དུ་ས་པོན་ཅམ་བདེ་བ་ནས་ཕྱིས་སོ་དབང་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བཅས་པ་ན་བདག་གི་བྱ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྒྲ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཨ་སྲའི་ས་པོན་ཅམ་བཅུགས་ནས་ཕྱིས་ཤིང་རྩོང་ཆེར་སྐྱེས་པ་ན་འདི་ཡང་བདག་གིས་བཅུགས་སོ་སྐྱེས་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་གྱི། ས་པོན་དང་འབྲས་བུ་རྩེས་གཞན་དུ་སྒྲ་བར་མི་བྱེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་རང་གི་བྱ་ལུས་ལས་བཏོན་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་འབྱོན་དང་། ཤིང་ཡང་ས་པོན་འདེབས་ཆོ་ཡལ་འདབ་རྒྱས་པ་ཅན་(༡༧) བ)བཅུགས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་འཛིག་རྟེན་ན་རྒྱ་འབྲས་གཅིག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། རྒྱ་མཚན་སྒྲ་མ་ལྟར་བདག་གི་བྱ་དང་བདག་གིས་ཤིང་བསྐྱེད་པར་བྱས་སོ་ཞེས་བརྩེད་གྱི། དེ་ལྟར་མིན་པར་གཞན་གྱིས་གཞན་བསྐྱེད་ན་བདག་གི་བྱ་སྟོན་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད། རོ་བོར་གྲུབ་ན་རྟོན་ཉིད་སྐྱུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་བསྐྱེད་པའོ།

དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་སྐྱུ་གུ་ས་པོན་ལས་གཞན་མིན། །

དེ་ཕྱིར་སྐྱུ་གུ་ཆོ་ས་པོན་ཞིག་པ་མེད། །

གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་། །

སྐྱུ་གུ་ཆོ་ས་པོན་ཡོད་ཅེས་བརྩེད་མི་བྱ། །

འདིར་ས་སྐྱུ་གུ་གཞན་པར་གྱུར་ན་ཆོས་ཅན། སྐྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ན་ས་པོན་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རྟེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་མེན་ཡོད་པས་བ་ལང་གི་ཡང་བ་མེན་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སོ་སྐྱེ་ཡོད་པས་འཇགས་པ་སྐྱེ་བ་ལས་མ་འདས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། འདིས་ན་སྐྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ས་པོན་ཞིག་ཅིང་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་དེ། གང་ཕྱིར་སྐྱུ་གུ་ས་པོན་ལས་གཞན་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དེས་ཆད་པ་

སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། ལྷག་ཆོས་ཐོན་ཡོད་ཅེས་བཞིན་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཁང་གི་ཕྱིར་མ་ལྷག་གཅིག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱུ་ལ་དེས་རྟག་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རི་རྒྱུད་ཏུ།

མ་ཐོན་ཡོད་ན་ལྷག་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

མ་ཐོན་གང་ཡིན་ལྷག་གཅིག་ཉིད་མིན། །

དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །

དེ་ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། །

ཞེས་པས། མ་ལྷག་གཞན་མིན་ཏེ། མ་ཐོན་ཡོད་ན་ལྷག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་ཐོན་གང་ཡིན་
ལྷག་ཡང་མི་འབྱུང་ཏེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀའི་ཚུགས་མི་མྱོད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་གཅིག་
དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ལྷག་བརྟོས་ནས་སྤྱི་འགལ་བྱེད་པ་ནི་དུས་རྟག་པར་འབྱུང་བའི་རྟག་
པ་དང་ཡེ་མི་(༡༧༩ན)འབྱུང་བའི་ཆད་པ་དང་བྲལ་བའོ། །

དེས་ན་མ་ལྷག་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་རང་བཞིན་ལས་རྣམ་པ་གཞན་
མེད་ཀྱང་དེ་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་མ་ལྷག་གི་འབྲེལ་པ་ནི་བློས་བདགས་ཅོམ་དུ་ཐད་པས།
མི་ལམ་གྱི་མ་ལྷག་རྟེན་གཅིག་དང་གཞན་དུ་ག་ལ་འབྱུང་།

དེའི་ཆེད་དུ་མདོ་ལས།

འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་མ་རིག་རྒྱུན་ཅན་ཏེ། །

འདུ་བྱེད་དེ་དག་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་མིན། །

འདུ་བྱེད་མ་རིག་འདི་གཉིས་སྟོང་པ་སྟེ། །

རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བའོ། །

ཞེས་དང་། བརྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

གང་ལ་བརྟན་ཏེ་གང་འབྱུང་ག། །

དེ་ནི་རིགས་དེ་ཉིད་མིན།

དེ་ལས་གཞན་པ་ལང་མ་ཡིན་པ།

དེ་ཕྱིར་རྟག་མིན་ཆད་པ་མིན།

ཅེས་དང་། འཕགས་པ་ལྟས།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འཇུག་འགྱུར་པ།

དེས་ན་ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཁོང་།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འཇུག་འགྱུར་པ།

དེས་ན་རྟག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ནི།

གཤམ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་འགྱུར་ན།

དེ་ལ་སྐྱར་པས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར།

སྐྱོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན།

དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་མིན།

དེས་ན་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེས་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྐྱོང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གཤམ་ཏེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱོས་བཀྲགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་རྒྱ་དང་ཁྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲུང་བ་ལམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་སྐྱོང་ཉིད་དེས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མེད་པར་སྐྱས་པས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བར་ཐག་རྒྱལ་འཕྲོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོང་ཉིད་མཐོང་བ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་སྐྱར་པ་བཀྲགས་དངོས་པོ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐོ་བས་བུམ་པ་འཇིག་པ་(༡༧༩ བ)བཞིན་ནོ། །འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།

དཀོན་པ་ཆེན་པོ་ལས།

འོད་སྤང་གཞན་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་མེས་རྟེན་གྱི་པ་ནི་
གང་སྤང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྤང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྤང་པ་དང་། གང་
མཚན་མ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་
པ་དང་། གང་སྤོང་པ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་སྤོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྤོང་པ་མེད་
པ་དང་། གང་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མཛོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་
རྣམས་ཉིད་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། གང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་
པ་ཉིད་ཏུ་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་དང་གང་མ་སྐྱེས་པས་ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་
པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་དང་།

ཞེས་བྱ་བ་ཆེར་གསུངས་སོ། །འདིར་ཀར་ཙོང་ཁ་པའི་དབུ་མའི་སྤྱོད་ཆེན་པོར། ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་གི་ངོ་བོས་སྤང་པའི་སྤྱོད་ཆུང་ལ་བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྤྱོད་ལ། བུམ་པ་བདེན་པས་སྤང་པ་བུམ་པ་རང་
སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་ཅེས་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་གཞུང་འདི་ཙུ་འབྲེལ་ཞེས་དབུ་མའི་གསུང་རབ་རབ་འབྲུམས་
ཀྱིས་གང་བཀག་པའི་སྤྱོད་ཆུང་ལ་ཉིད་འདིར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁས་སྤངས་ན་འཁུགས་འདིར་
ནི་ཉི་ཆོ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཟུང་མོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་ཆེད་པ་ལེགས་པར་བཀག་ནས་ཁྱབ་པའི་སྤྱོད་ཉིད་
ཀྱི་ཆུང་ལེགས་པར་བསྟན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་འཁུགས་འདིར་དེ་ལས་བསྐྱོད་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཉི་ཆོ་
བའི་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆུང་ཏུ་སྒྲུབ་(༡༢༣ བ)འཁོག་པ་ནི། དཔེར་ན། མེས་ཅོམ་པས་གཞན་
དབང་རྣམ་རིག་གི་སྤང་ཏུ་གཞུང་འཛིན་ཀྱིན་བརྟགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་སྒྲུབ་པར། གཞན་དབང་རྣམ་
རིག་གི་ངོ་བོས་མི་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ལ། ཁྱོད་འདོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ཆུང་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
ཁྱབ་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དཔྱིས་ཕྱིན་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པ་གཉིས་ལས་དོན་དམ་པར་མི་སྤྱོད་པའི་
ཆོས་ཞིག་ལྟག་མར་ལུས་པས་སྤྱོད་ཉིད་ཉི་ཆོ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དངོས་པོར་སྒྲུབ་ལ་ཞུངས་པ་ཐར་ལ་
བསྐྱར་བར་མཛོད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་འདོད་པའི་དབུ་མའི་འཁུགས་དེ་ལྟར་ན། མེས་ཅོམ་པ་ཞེས་དངོས་སྒྲུབ་
པ་ལ་ཞུངས་པ་ཐར་ལ་བསྐྱར་བ་དེ་ཆུང་ལ་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཅག་དབུ་མ་པས་སྤྱོད་ཉིད་

གྱི་ཚུལ་སྒྲུབ་དེའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྒྲིང་ཉིད་ཁས་ལེན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། བུམ་པ་ཚེས་ཡིན་པ་ནི་གང་ཞིག་ །དེ་དེ་རང་གི་དོ་བོས་མི་སྒྲིང་པར་ལྷག་མར་ལུས་ལ། བུམ་པ་སྒྲིང་
ལུགས་གྱིས་བདེན་གྲུབ་ཉི་ཚོ་བས་སྒྲིང་ཡང་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་
ན། ཁྱེད་གྱི་ལུགས་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་རྟགས་གསལ་ཁྱབ་པ་གང་ལ་པར་ལན་འདེབས་གྱི་སྒྲུབ་པོར་
པར་མི་འགྱུར་རམ།

ཁྱེད་གྱི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན། བུམ་པ་རང་གི་དོ་བོས་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཡིན་ནམ་མེན། མ་ཡིན་པར་འཆད་མི་
རུས་ཏེ། ཁྱེད་གྱི་དབུ་མའི་འཆད་ཚུལ་དེ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་སྒྲིའི་དབུ་མ་པར་ཁས་ལེན་གྱིན་འདུག་པའི་ཕྱིར།
ཡིན་ན་བུམ་པ་རང་གི་དོ་བོ་དེ་ཚུ་སྒྲིར་ཞབས་ཞུམ་ལྟོ་ལྟོར་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་(༡༧༣ བ)ཅན་
གྱི་དོས་པོ་དེ་ཡིན་ནམ། སྒྲིང་ལུགས་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན། གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་པ་མི་མྱིད་
དེ། དེ་འདྲ་དེ་ཞེས་བྱ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁྱེད་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོའི་དོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དབུ་མའི་ལུགས་སྒྲུབ་པར་གང་ན་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། བུམ་པ་རང་གི་དོ་བོ་ནི་ཚུ་སྒྲིར་
ཞབས་ཞུམ་ལྟོ་ལྟོར་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དོས་པོ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ །དེ་དེ་ཉིད་གྱི་དོ་
བོས་མི་སྒྲིང་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་སྒྲིའི་དབུ་མའི་ལུགས་འདིར་འཇུག་པ་ན། སྒྲེབ་དང་ཚོ་
རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་སྒྲིའི་དབུ་མ་པས་འདི་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་རང་གཞན་
ལུའི་ཡང་ན་ལམ་དུ་གྲགས་པར་མ་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་གྲགས་ན་རྟོགས་པ་མཚོག་
བསྐྱེད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ལུན་འབྱོན་པའི་སྒྲིག་ཆེན་
པོས་གོས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བུམ་པ་བུམ་པས་སྒྲིང་པ་ལས་བུམ་པ་ལས་
གཞན་པའི་ཚེས་ཤིག་གིས་སྒྲིང་པས་བུམ་པ་སྒྲིང་པའི་གོ་མི་ཚད་པར་ནན་གྱིས་ངེས་དོན་དུ་བཀའ་བསྟུན་
པ་དེ། ཁྱེད་གྱིས་དེ་ལས་བསྟོན་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དཀོན་བསྐྱེད་ལས།

གཟུགས་གྱི་སྒྲིང་པ་ཉིད་གྱིས་གཟུགས་སྒྲིང་པ་མ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ཉིད་སྒྲིང་པ་ཉིད་དོ།

ཞེས་མོགས་དང་འགལ་ཞིང་། བུམ་པ་མོགས་རང་རང་གིས་མི་སྒྲིང་ན་བུམ་པ་བུམ་པར་དོན་སྒྲིང་ན་

གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲིན་ན། བུམ་པ་རིགས་པས་དབྱུང་ཚེ་ཆེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། (༡༧༤ ན) འདྲིན་
ན། བུམ་པའི་རྒྱལ་ཐུན་མོ་མོ་པ་དང་ཚོགས་པ་གང་རུང་བུམ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་བུམ་
མོ་གསལ་རགས་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོལ་དུ་བྱེ་མཛོད་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ན་དབུ་མ་པས་ལྷ་ག་
ལ་ཞིག་ རྒྱལ་ཐུན་མོ་མོ་པ་བུམ་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་ཐུང་པ་རགས་པར་གང་ན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དབྱིག་གཉིན་ལ་མོ་གསལ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞན་རྒྱ་རྒྱུན་རང་གི་རོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་
རྣམ་རིག་དོན་དམ་པར་ཁས་སྤངས་ནས་ཕྱི་དོན་ཀྱང་བརྟགས་པའི་གཞུང་བ་དང་། དོན་གྱི་རོ་བོ་དང་། ལྷ་
པར་འཛིན་པའི་ལེམས་དང་། ལེམས་ལས་བྱུང་བའི་འཛིན་པས་སྤོང་བའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་དོན་དམ་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་དང་རྒྱ་འབྲས་དང་། གཅིག་ཐ་དད་མོགས་བུས་པ་
དང་། མི་རྟག་པ་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཅོལ་དུ་མེད་ལ། གཞན་དབང་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་
བར་དུ་སྤང་བ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཞུང་འཛིན་ཀྱང་བརྟགས་ཀྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་གྱི།
གཞན་དབང་རང་གི་རོ་བོ་གདོད་ནས་སྤོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུའོ། །འདི་ལྟར་འདྲིན་པ་ལ་ནི་ཐར་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས།

སྤོང་མིན་སྤོང་ལྟན་མཛོང་མིན་ཏེ།

ལྷུང་འདས་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་ཅེས།

ལོག་ལྷས་སྒྲུ་དན་མི་འདའ་བར།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

ཞེས་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས།

སྤོང་ཉིད་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ནི།

རེས་པར་འབྱུན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས།

གང་དག་སྤོང་བ་ཉིད་ལྟ་བ། (༡༧༥ བ)

དེ་དག་སྒྲུབ་དུ་མེད་པར་གསུངས།

ཞེས་འབྲུང་པའི་ཕྱིར། ལུང་དོན་གཉིས་པ་གོ་སྒྲུ་ལ། ལུང་དོན་དང་པོ་ནི་ཐ་སྐྱོད་ཙམ་དུ་འང་གཏན་
མེད་པའི་རིམ་གྱི་རྩ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཕྱི་དོན་ལོག་པ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བ་དྲགས་ཀྱི་ཆ་ཡི་མེད་ཀྱི་ཆད་པ་ལ་སྒྲོང་
པ་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། སྒྲོང་པ་ཉིད་ནི་པལྟོས་ཆོས་མི་སྒྲོང་པ་ལྟར་སྒྲོང་པའི་རྟེན་ཆོས་ཤིག་དེ་
ལྟར་གྲུབ་པ་མིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་ནས་སྒྲོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་སྒྲོང་པ་
ཉིད་ཁོང་དུ་ཆད་པར་བྱའོ་ཞེས་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཞུགས་བརྟན་གྱི་བྱུང་བཞིན་སྒྲོང་
ཙམ་ན་བྱུང་བཞིན་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲོང་པ་ས་གཞུགས་བརྟན་ལ་བྱུང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོས་སྒྲོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
བརྟེན་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོ་རྟག་པ་དང་དངོས་མེད་ཆད་པ་ལ་ནི་ཡང་དག་
པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བས་སྒྲོང་ཉིད་ཙམ་བྱ་བའི་ཆོས་ལྟ་བུ་ཁོང་དུ་ཆད་པར་མི་འགྱུར་བས། དེ་འབྲུའི་ཆད་
སྒྲོང་དེ་དངོས་པོ་གང་ལ་འང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་རྣམ་རིག་དེ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་སྒྲོང་
པ་ཉིད་དེ་ཉིད་དང་གཞན་མ་ཡིན་པར་དེར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་འགྲུབ་ན་གསེར་
བུམ་ལ་རིམ་གྱི་རྩའི་བུམ་པས་སྒྲོང་པའི་སྒྲོང་ཉིད་གསེར་བུམ་གྱི་བུམ་མི་རྟག་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་
དུ་བརྟེན་དུ་མེད་པར་དེར་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྟེན་ཀྱང་རིགས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

དག་དོན་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའདི་དག་གིས་གང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྒྲོང་། དངོས་
པོར་མེད་པ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡི་ཆད་རང་གི་ངོ་བོ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་སྒྲོང་པ་(12/4 བ)ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲུབ་
ན། དངོས་པོ་རྟག་པ་དང་དངོས་མེད་ཆད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིགས་དེར་ཟབ་མོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆུ་ལ་སྒྲོ་བ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྒྲིགས་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དོན་ལ་ཡོད་པ་དང་གྲུབ་
ན་ནི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཙམ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་མི་སྒྲོང་པ་གང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་ལ་རྟག་པ་
དང་ཆད་པའི་ཆོས་ལ་སྒྲིག་པ་མེད་ན་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་ཆོས་ལ་ཁྱེད་མོས་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྟ་
དག་ལ་པར་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱེད་པར་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྒྲོང་ཉིད་དངོས་པོ་ལ་ལྟན་
པར་འདོད་ན། ཡོད་པ་ལ་མེད་པ་ལྟན་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་ལྟན་བྱེད་ཀྱི་ལྟན་པ་དངོས་
པོ་འཇམ་དངོས་མེད་གང་ཡིན། གང་ཡང་ཡིན་པ་དང་མིན་པའི་ལྟན་པའི་ཇུས་ཞིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལོགས་
པར་སྒྲུབ་ན་ནི་བྱེད་ཀྱི་བྱུག་པ་ལྟར་འདོད་པས་ངོ་ཆོབ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེས་ན་གངས་ཅན་གྱི་སྒྲོང་པ་འདིར་ཡང་

དབུ་མ་ལ་འབྲུག་པའི་ལྷགས་ལྷ་སྐྱུ་པར་རྫོམ་ནས། བུམ་ཡོད་ལ་བུམ་པ་བདེན་མེད་གྱི་མེད་པ་དེ་བུམ་
ཡོད་གྱི་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ལ་བུམ་མི་རྟག་ལྟར་གཅིག་དྲ་འདྲོད་པ་ནི་ཡོད་པ་ལ་མེད་ཆོས་ཇི་ལྟར་ཡོད། མེད་
པ་ཡོད་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དྲ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འབྲུག་ལེགས་པར་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་
ནོ། །

ལྷུང་འདས་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མེས་མ་ཙམ་པ་མོགས་ཀྱིན་མཁྱིའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གནས་
ངན་ལེན་མི་འཛིན་པ་ན་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་གྱུར་གྱི་
ལྷུང་འདས་ཁས་སྐྱེས་པས་གང་དངོས་པོར་སྐྱུ་པའི་རྩྭགས་ལ་རང་(༡༣༥ བ)བཞིན་གྱི་ལྷུང་འདས་མེད་
ན་མི་གནས་པའི་ལྷུང་འདས་འབྱུང་བའི་སྐབས་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་རེ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཀུན་ཚོ་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་དང་། ལས་འབྲས་དང་
འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་ཚོ་བ་དཔྱད་ནས་བཞག་བྱ་མིན་པ། དཔྱད་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་
རྩྭས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

གང་ལྟུང་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔྱད་ན། །

དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་རྒྱུ་རོལ་དུ། །

གནས་རྟེན་མ་ཡིན་དེ་ལྟུང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །

ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་མི་བྱ། །

འཕགས་པའི་རྒྱལ་འབྱུར་པས་དོན་དམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། བདག་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་
དགག་པ་རིགས་ལྷག་སྟེ། དར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ལྟུང་། ཀུན་ཚོ་བ་དྲ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་གདོན་
མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་དེ། གཞུགས་མོགས་མངོན་ཆེས་དག་གི་ཚད་མས་དམིགས་པའི་
ལྟུང་། ཀུན་ཚོ་བ་ཚད་གྲུབ་མི་འདྲོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་མི་བཟོད་པར་བདེན་གཅིག་ཁོ་ནར་
འགྱུར་རོ། །བདེན་གཅིག་མར་འདྲོད་མི་རྒྱས་པ་དེའི་ལྟུང་གཞན་སྐྱེ་ཀུན་ཚོ་བ་དྲ་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།

བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་པ་པར་བརྟེན་ནས་བཞག་གི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲུབ་ནས་གཉིས་སུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། བརྟེན་བཞག་གི་ཆོན་ཡང་བདེན་པ་དང་བཟུན་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལས། འཇིག་རྟེན་བཟུན་པའི་
 བདེན་པ་ཞེས་འགའ་འདྲའི་ཆོག་ལ་སུ་ཡང་ངེས་པ་མི་འདེན་པས། བདེན་པ་བདེན་ཞེས་པ་ལ་རང་ཆོག་
 འགའ་བ་མེད་པ་ཙམ་ལ་ངེས་པ་འདེན་པར་ཡིད་ཆེས་སུ་རྟོམ་པའི་སྤྱོད་དང་བཟུན་ནས། བཟུན་པ་མི་
 བདེན་པས་དེར་བརྟེན་གྱི་མི་བཟུན་པ་བདེན་ཞོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་རྗེས་བཞེད་དུ་
 གྲུ་ཡི། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་སུ་བདེན་པ་གཅིག་པར་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་(༡༥ ན)པའི་ཕྱིར།
 གྲགས་ངོར་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན་བདེན་གཅིག་མར་བཞེད་པ་པར་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དོན་དམ་
 པར་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་གླེ། འདི་ལྷ་གླེ། མི་
 བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་མུ་རན་ལས་འདས་པའོ། །འདྲུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བཟུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞོ་ཞེས་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་བཟུན་ནས་ཀྱན་ཆོབ་ལ་པར་འཕྲལ་གྱི་འཕྲལ་ལྗེས་བསྐྱུང་མ་
 བསྐྱུང་གྱི་དཔེར་ལས་མ་བསྐྱུང་པའི་ཀྱན་ཆོབ་གྱི་ཆ་ཀྱན་ཆོབ་དུ་བདེན་གཅིག་མར་འདོད་ལ། ཅིག་ཤོས་
 ཀྱན་ཆོབ་དུ་པར་བདེན་པར་མི་འདོད་པས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གནད་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རྗེ་
 བཙུན་སྤྱི་མ་ཆེན་པོ་ལངས་རྒྱལ་མཉན་པ་རལ་ཆེན་གྱི་ཞལ་སྤྱན་ནེ་བར་བརྒྱུད་དེ། ཁོ་པོའི་སྤྱིང་གི་པདྨ་
 རབ་དུ་ལང་པ་ལྟ་བུ་ལས་གངས་ཅན་གྱི་ཁྱེད་མ་འདིར་གསལ་བར་རྟོགས་པ་ཆེས་ཉུང་ངོ་། །

འདིར་ཟི་ལུང་པ་ཆ་ཆེན་ན་རེ།

དོན་དམ་བདེན་གཅིག་མར་བསྐྱུ་བ་པ་དབྱེ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་བར་དུ་བདག་སྒྲོག་གི་

སྐབས་སུ་འཇོག་ལ། ཐ་མར་ལྷ་ཞིག་ཀྱན་སྒྲོག་གི་སྐབས་སུ་ནི་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་འཆད་དགོས་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། བར་དུ་བདག་སྒྲོག་གི་སྐབས་སུ་དེ་
 ལྟར་ཁས་ལེན་ན་དབྱེ་མ་པ་རང་ལུགས་སུ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དང་འཇོག་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་གྲགས་གྱི་
 རྗེས་བཞེད་ཙམ་དུ་དེར་འཇོག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་རང་ལུགས་གྱི་དགག་སྒྲུབ་ཡོད་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། རིགས་པས་དཔྱད་ནས་རང་ལུགས་ལ་བདེན་གཅིག་བདེན་གསུམ་ཞོགས་གྱི་བདེན་པ་
 འཇོག་པ་དབྱེ་མ་པའི་(༡༥ བ)དགག་བྱ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཁས་ལེན་ན་དེ་ལས་མི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་

ཡོད། གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། རོ་ན་དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ལྟ་ཞིག་ཀུན་སྟོན་གི་སྐབས་སུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དག་
 དང་མ་དབྱེད་པར་གཏམ་དུ་སྒྲུབ་ན། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྩིས་བཟོད་དུ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་འགའ་པ་ཅི་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བར་དུ་བདག་སྟོན་དང་ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་སྟོན་གཤམ་གི་སྐབས་སུ་ཡང་འཇིག་
 རྟེན་པས་མ་དབྱེད་གཞན་གྲགས་ཙམ་དང་པོར་རྩིས་བཟོད་བྱས་ནས། དེ་ནས་དེའི་དེ་ཉིད་རིགས་པས་
 དབྱེད་ནས་དང་པོར་ཆོས་ཙན་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཙམ་ལ་རང་གི་རོ་བོ་སྟོང་འདྲིགས་ལེལ་བར་
 བྱས་ཏེ་བྱིས་ཆོས་ཙན་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་རང་གི་རོ་བོ་མ་མཆིས་པའི་བདག་མེད་ལ་ལོགས་
 པ་ཡང་རང་གི་རོ་བོར་གྲུབ་པའི་སྟོང་འདྲིགས་རང་གར་ཞི་བར་འཁྱུར་བ་དང་། དཔར་རྒྱལ་པ་ཅིག་ལ་མ་ཞི་
 བ་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་སྟོང་སྒྲུབ་པས་ལ་བ་ཡིན་གྱི། རྟེན་འདོད་པའི་བར་དུ་བདག་སྟོན་དང་ཐ་མར་ལྟ་
 ཞིག་ཀུན་སྟོན་ལོགས་ནི་དང་པོར་བདེན་ཡོད་པ་གཤམ་ནས་བདེན་མེད་མེད་དགག་མིང་རྒྱུ་གྱི། དེ་ནས་
 མེད་དགག་མིང་རྒྱུ་པ་གཤམ་ནས་ཆད་མཐའ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
 པར་བྱེད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་རིང་དུ་གྱུར་ཏེ། སྟོན་པའི་ཆོས་ལོགས་པའི་སྤྱད་དུ་
 སྟོན་པ་མང་པོ་ཆེད་དུ་སྟོན་ཏེ་དེར་ལྟ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གྲུང་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་དང་འཕྲོད།

འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་བདེན་ཆུང་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་ལས། གཅིག་ཁོ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་རོར་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཆེད་དུ་རྩིས་བཟོད་དུ་སྒྲུབ་སྟོན་གཤམ་ན་མི་(༡༢༡) ན་ཆོས་སྟེ། དོན་དམ་པར་
 རམ་ཡང་དག་པར་བདེན་པ་ཞིག་གི་ཆོས་འཇིག་ན་དེར་སྟོན་གྱི་ཡང་དག་པར་རམ། ཀུན་ནས་བཟུན་པར་
 བདེན་པའི་ཆོས་ཞིག་འཇིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་བཞག་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་བཟུན་པ་མེད་པ་དེར་ནི་བདེན་པ་མང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ནི་དོན་
 དམ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྤྱན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མ་དབྱེད་པའི་རོར་འཇིག་རྟེན་པ་
 དག་བུ་ནི་མ་བདག་གིས་བསྐྱེད་ནས་སྟེ་ཁིང་། དེ་ཡང་མ་ལས་ཐ་དད་པའི་མ་གཞན་གྱི་མངལ་ནས་ཀུང་
 བསྐྱེད་དེ་སྟེན་ལོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ནི་གང་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ནས་
 པར་དབྱེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདག་ཉིད་ཙན་གྱི་དངོས་ཆོས་སྟེ་འགག་དང་བྲལ་བ་ལས། ཚུ་
 རོལ་གཞན་དུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྟེ་འགག་དུ་གྲུབ་པའི་གནས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་

མེམས་པ་ན་ཀྱུན་རྫོང་པའི་ཚེས་ལ་དཔྱད་གྱི། འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱུན་རྫོང་ལ་མ་དཔྱད་པར་འཇོག་པ་ན་ནི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མི་བྱའོ། །དེས་ན་མ་དཔྱད་པ་ན་འཇིག་རྟེན་པས་
མཐོང་བ་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ག་ཞུགས་གྱི་རྗེས་བཞེད་དུ་བྱ་བ་ལམ་དུ་དེ། དེའི་སྒྲུང་དོར་
ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུད་དུ།

རི་ལྷར་རྒྱ་རྒྱུ་སྒྲུང་ག་ཞུགས་གྱིས།

བཟུང་བར་མི་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་གཏོགས་པར།

འཇིག་རྟེན་བཟུང་བར་རྣམས་མ་ཡིན།

ཅེས་དང་། བརྟེན་བཙུགས་ལས།

ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར།

དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར།

དམ་(༡༧༧ བ)པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར།

ལྟ་བུ་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀྱུན་རྫོང་གི་ཚེས་དཔྱད་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོར་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཉམས་
པར་འགྱུར་རྟེ།

མདོ་ལས།

དཔེར་ན་ཁིང་དང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།

ལག་པས་རྩོལ་བ་བྱས་པ་གསུམ་ཚོགས་ན།

རྩོགས་བྱེད་པའི་ཕར་གྱིང་བྱ་ལ་སོགས་ལས།

དེ་དག་ལས་རྩིས་རྩྱ་ཡར་འབྱུང་བར་འགྱུར།

དེས་ན་མཁས་པ་ལ་ལས་བརྟེན་གསུངས་བྱས་རྟེ།

དེ་ནི་གང་ནས་འོང་ལ་གང་མོང་ཞེས།

ཐོག་ས་དང་ཐོག་ས་མཚམས་ཀྱི་ནུ་བརྟགས་བྱས་ན།

སྤྱི་འགོ་བཅའ་འོང་བ་རྟེན་མི་འགྱུར།

དེ་ལྟར་རྒྱ་དག་དང་ནི་ཁྱེན་དག་ལས།

འདྲ་བྱེད་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་སྟེ།

ཡང་དག་མཐོང་བའི་རྒྱལ་འབྱུང་བ་ཡིས་ནི།

འདྲ་བྱེད་སྟོང་པ་གཤེད་མེད་པར་མཐོང་།

ཐུང་པོ་དག་དང་སྤྱི་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི།

ནང་ཡང་སྟོང་ལ་སྤྱི་རོལ་སྟོང་པ་སྟེ།

མཐམ་ཅན་དག་གིས་སྟོང་ཁིང་གནས་མེད་ལ།

ཞེས་མོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་རོ། །དག་དོན་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཐ་སྟངས་སྤངས་ནས་དེར་
འཇུག་པ་ན་དཔུང་ནས་དེར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དཔུང་ན་མི་རྟེན་པས་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
གང་ཡང་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་ཐ་སྟངས་ཀྱི་མཚན་མས་འཆིང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོ་ན་ནི་ཐ་སྟངས་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་གིང་
དཔུང་ནས་སྟོས་མཚན་ཞིབ་འཆིང་དུ་འབད་པར་བྱའོ། །གང་ཐ་སྟངས་ལ་རིགས་པས་དཔུང་ནས་འཇོག་པ་
རྣམས་ནི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྟངས་རིགས་པས་དཔུང་
ནས་རྟེན་ན་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་གྱི། ཐ་སྟངས་ཀྱི་རུང་ལ། མ་རྟེན་(༡༢༥ བ)ན་ནི་ཐ་སྟངས་སྟོང་ཁིང་དོན་
དམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ནི་ད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས།

བདག་དང་གཞན་ལས་སྤྱི་བ་རིགས་མིན་པའི།

རིགས་དེས་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས།

ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར་།

དངོས་པོ་ལ་ཞེན་ལྡན་ཅན་དག་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་རྣམ་
པར་དཔྱད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཆད་ཀྱི་དོགས་པས་བྱེད་དེ་འཁོར་འདས་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་
བྱུང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཐུགས་ཀྱི་རོལ་ལྷན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲིག་པའི་ལྷན་པོ་དེ་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཆོག་ཏུ་
སྒྲིག་ཀྱང་གནས་ཆོད་ལ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས། དོན་དམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བཤད་
པའི་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་
པའི་རིགས་པ་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་བདེན་
པ་གཉིས་ཀར་སྐྱེ་བ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར་དེ་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུབ་པོ། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
འདི་འདྲ་རྣམས་འབྱུང་པའི་སྐོལ་འབྲེས་དེ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཉི་པར་ཁོ་དོ་ཞེས་བཞག་གི། གཞན་དུ་
ན་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་མཚན་མེད་ཅེས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱང་མེད་པས་ཐམས་ཅད་གྱང་བརྟེན་ཅམ་
ལས་སྐྱེ་པོར་གྱུར་པ་འགའ་ཅམ་ཡང་གར་ཡོད།

ཡང་དཔྱད་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག འཁྲུལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་འདི་དཔྱད་ན་ཀུན་ཇོ་བོ་དུ་ཡང་སྒྲིམ་པ་དང་
བྲུབ་པར་བརྟེན་བཞེན་དུ་ཀུན་ཇོ་བོ་དུ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་འགོག་ཅེས་སྒྲིམ་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་ལ་གཞུགས་
ཆེད་དང་། ལས་དང་པོའི་སྐྱོད་པ་ཉམས་ལེན་ལ་ཞིབ་དུ་རེ་ནས་དེ་ལྟར་འཆད་པར་བྱེད་མོད། དེའི་ཆེད་དུ་
དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པ་དང་། དགོས་ན་འདྲ་ཁྱེད་རང་ལ་ནང་འགལ་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྒྲིམ་ཀྱིས་
པར་བརྟེན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་ལ་(༡༥༤ པ)ཁྱད་པར་ཟེངས་མོ་སྒྲིམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་ཐབ་
ནས་སྒྲིམ་པས་ཉམས་སུ་བྱུང་པའི་ཆོ་སྒྲིམ་མཚན་མ་ལུས་པ་བཅད་ནས་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ན་ཀུན་ཇོ་བོ་དུ་
སྐྱེ་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་འགོག་གོ་ཞེས་མཚན་མར་ཞེན་པ་དེ་ལས་ཐ་ཆད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

ཡང་སྤྱོད་བརྟེན་མེད་ཀྱི་ཁ་ཅིག བདག་ལས་མ་ཡིན་ཅེས་མེད་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་དོན་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ལ་
ནས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་རོལ་ཉིད་ཁོ་ན་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དཔལ་གི་རོལ་ཉིད་བཀག་པ་མིན་པར་སྒྲི་
ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོལ་ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་།
གཞོད་མ་ནས་ཞིབ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྲུ་བརྟན་ལས་འདས་པ་ལ་མེད་པའི་གསུངས་པ་རྣམས་

ཀྱང་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་དེ་ལ་དགོངས་
ནས་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་འདྲ་བའི་རྣམ་རིག་པ་ཁ་ཅིག་དང་། དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་བརྟགས་པ་འགོག་གི་སྟངས་
བ་དག་གམ་ཁྱེ་ཤིང་། དག་གམ་ན་རང་ལ་མཛོན་ལུ་མ་ཞོགས་ཀྱིས་གཞོད་ཟེར་དེ།

བདེན་གཉིས་ལས།

སྟངས་བའི་རོ་གང་ཡིན་པ།

དེ་ནི་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་གང་ཡང་ན།

དག་གམ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

སྟེ་ལ་ཞོགས་པའི་རྣམ་པ་གང་།

སྟངས་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ན།

ཡང་དག་པར་ཞེས་བྱ་ཞོགས་པར།

གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་འགོག།

དེ་བས་འདྲིར་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལ།

བརྟགས་པ་ཁོ་ན་དག་གམ་པར་རིགས།

བརྟགས་པ་མ་ཡིན་འགོག་པ་འདི།

བདག་ལ་གཞོད་འགྱུར་འབའ་ཞེས་གོ།

ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྟངས་བའི།

གཞོ་བོ་ལ་ཞོགས་ཡང་དག་པར། (༡༧/༩ ན)

དེས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་སྒྱུར་པ།

གཞན་གྱིས་བརྟགས་གང་དེ་འགོག་གོ།

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ་ནེ་ན། དེ་ལྟར་འདྲི་དཔ་ལ་སྒྱུ་བ་བྱེད་མེད་པས་བརྟགས་མི་བཞོད་ལ། དེས་

པོ་ལ་མེད་པར་མེད་པ་དག་གཞན་དང་ལ་པོ་དོན་པོ་དང་སྒྲུང་ཙམ་པ་སྒྲུང་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་གཞུང་
འདི་ཉིད་འདོན་པ་བསྒྲུར་རྟེ། ཀུན་བརྟགས་སྐབས་ལུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲུ་
པར་རིགས་མིན་པའི། རིགས་དེས་གཞན་དང་ལ་ཡང་རིགས་མིན་པས། གཞན་དང་སྒྲུ་བ་གང་གིས་
ཡིན་པར་འགྲུར། ཀུན་བརྟགས་སྐབས་ལུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། སྒྲིམ་དང་མཚན་མ་ཐོས་ཅད་ཉེར་ཞི་
པའི། རིགས་དེས་གཞན་དང་ལ་ཡང་མཚན་མ་མིན་ནམ། གཞན་དང་སྒྲིམ་པ་གང་གིས་རྟེན་པར་
འགྲུར། གཞན་དང་སྐབས་ལུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲུ་བ་རིགས་མིན་པའི།
རིགས་དེས་སྒྲུང་ཙམ་ལ་ཡང་རིགས་མིན་པས། བསྟོན་མེད་སྒྲུང་ཙམ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྲུར། གཞན་
དང་སྐབས་ལུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། སྒྲིམ་དང་མཚན་མ་ཐོས་ཅད་ཉེར་ཞི་པའི། རིགས་དེས་སྒྲུང་
བ་ལ་ཡང་མཚན་མ་མིན་ནམ། སྒྲུང་ཙམ་སྒྲིམ་པ་གང་གིས་རྟེན་པར་འགྲུར། ཞེས་སྒྲུར་རྟེ། བརྟན་དུ་འད་
གཞན་སྒྲུ་མོགས་བཀག་པ་འདི་གཞན་དང་དང་སྒྲུང་ཙམ་མོགས་སྒྲིམ་ཆོས་ཀྱི་ལྷག་མ་གཞན་ཡང་
རྟེན་པར་མེད་པར་དོན་པོར་ལྟ་བུའི་ཆེར་མ་དུངས་ནས་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་གྲགས་
པས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ལ། དཔལ་ལྷོད་ཁ་པ་ཆེན་པོས། དཔལ་ལྷོད་པར་པར་འབྱུངས་ཀྱི་རིགས་
པའི་(༡༧/༩)བ་དགག་བྱ་ནི་ལུ་པར་གི་དོན་ཆེད་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བརྟན་
ཆེད་གྲུབ་འདི་ནི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་རྟེ། ཡིན་ན་ཆེད་མཐའ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་
ནི། སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་གྲགས་པ་དཔེགས་པ་མེད་པའི་རྟེན་ཇི་ཆེན་པོ་མངའ་བ་དེས་གཞུང་ཙམ་
འགྲུག་འདིར་གང་བཀག་པའི་སྒྲིགས་དེ་ཉིད་བཟུང་ནས་སྒྲིབ་དཔོན་འདི་འཕོག་པར་ཟད་དེ།

ས་པར་གྱིས།

ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་བཟུང་ནས།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རིགས་པ་འཕོག།

ནགས་ལ་གནས་པའི་སྤྱུ་དག།

སྤྱོད་པའི་ཤིང་ལ་མི་གཙང་འཕྲོར།

ཅེས་འགྲུང་བ་ལྟར། རྒྱ་གྲགས་ལུགས་བཟང་འཆད་དོ་ཞེས། རྒྱ་གྲགས་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་

རྒྱལ་ཁབ་འཛིན་པའི་ལྷན་ཁག་གིས། འབད་དེ་རབ་དྲ་འགོག་བྱེད་མཚེས། འཛིན་པ་དཔལ་
 རྒྱལ་ཁབ་འཛིན་པའི་རིགས་པ་དེ་མེད་སྟོན་པའི་གཞུང་འདི་ཁྱེད་གྱི་དངོས་པོར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་དེ་ལ་
 འདོན་པ་བསྐྱར་ནས་འདོན་རིགས་པས། འདོན་གྲུབ་སྐབས་ལུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། འདད་དང་གཞན་
 ལས་སྤྱོད་རིགས་མིན་པའི། རིགས་དེས་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་རིགས་མིན་པས། ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་གང་གིས་
 ཡིན་པར་འགྱུར། འདོན་གྲུབ་སྐབས་ལུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། སྤྱོད་དང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཞི་
 པའི། རིགས་དེས་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཅིས་མི་མཚུངས། ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་གང་གིས་རྟོག་པར་འགྱུར། ཐ་སྙད་
 ཚད་མས་གྲུབ་པར་བྱེད་ཅིས་པའི། སྤྱོད་བྱེད་དེ་ནི་དཔལ་རྒྱལ་ཁབ་དེས། ཐལ་འགྱུར་ལུགས་འདིར་སྤྱོད་
 བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་། མཚུངས་པར་གྲུབ་མིན་ཅུལ་དུ་བདོན་ནས་དགག། གྲུ་མ་ཁྱེད་ཅག་ཐལ་འགྱུར་སྤྱོད་
 ཞེས། ཐལ་འགྱུར་གཞུང་བཟང་གང་(༡༥༠ ན)ལས་འབྱུང་བའི་དོན། ཐལ་འགྱུར་བ་ཡི་དགོངས་པར་མི་
 འཆད་ཅིང་། འདི་ཡིས་གང་བཀག་དེ་ཡིས་བཞེད་ཅིས་ཅི། ཞེས་སྤྱི་ལོ།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་པར་རྒྱུ་འབྱས་ལུ་སྤྱོད་བའི་འགལ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་རྟེན་ཆད་དང་བྲལ་
 པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་ནི།

དངོས་པོ་སྤོང་པ་གཞུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ།

ཚོགས་ལ་སྤོང་རྒྱལ་ཁབ་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན།

ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཞུགས་བརྟན་སོགས་སྤོང་ལས།

ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྤྱོད་འགྱུར་ལྟར།

དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ན་ཡང་།

སྤོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་དྲ་སྤྱོད་པར་འགྱུར།

བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་གི་དོ་ཤོས་སྤྱོད་པ་མེད་ན་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་དོ་ཤོས་འཛིན་རྟེན་དུ་ཇི་ལྟར་
 དམིགས་ཤིང་། སྤྱོད་སོགས་འཛིན་རྟེན་དུ་དམིགས་པས་འཛིན་རྟེན་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་སྤྱོད་སོགས་གྲུབ་
 བདེན་དུ་ཡོད་པ་ཆེས་འགལ་བར་སྤྱི་པའོ། ཞེས་སྤོང་པ་ནི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པ་གཞུགས་

བརྟན་དང་སྒྲུ་མ་ལ་མེགས་པ་ནི་མེ་ལོང་དང་བྱད་བཞིན་དང་ཤིང་བྱ་དེའུ་དང་ཐུགས་མེགས་སྒྲུ་སྒྲིན་གྱི་
 ཚོགས་པ་ལ་བསྐྱོམ་ནས་འབྱུང་ཞིང་། དམིགས་པ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་པ་འང་མ་ཡིན་ལ།
 འབྲས་བྱ་རང་བདེན་པ་མིན་པ་འབྲས་བྱ་ལྟར་སྒྲུ་མ་ལ་སྒྲིན་ལ་བསྐྱོམ་ནས་འཛིག་གྲང་སྒྲུ་སྒྲིན་རང་
 བདེན་པར་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྗང་མེ་ལོང་ལ་མེགས་པ་དེར་ནི་དམིགས་སྒྲིན་གཟུགས་བརྟན་ལ་
 མེགས་པ་ལྷི་སྒྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལས་ཡུལ་ཅན་དེའི་འབྲས་བྱ་ཤེས་པ་གཟུགས་བརྟན་དེའི་རྣམ་
 པར་སྒྲུ་འགྱུར་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་སྒྲུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་པ་མིན་ཏེ། སྒྲུ་ལ་པ་ལས་སྒྲུ་ལ་
 པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར།

སྟོང་ཉིད་འདུན་ཅུཔ་ལས།

དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་སྒྲུ་ལྟོང་།།

སྒྲུ་ལས་སྒྲུ་ལ་པ་སྟོང་ཅི་དགོས།།

ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་མ་ལ་མེགས་པ་བརྟན་པའི་དཔེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་གཟུགས་མེགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་(༡༥༠ བ)འབྲས་ཐ་དད་དུ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱི་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན་ཡང་རང་གི་སྒྲུ་སྒྲིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་
 འབྲས་བྱ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ངོར་ཐ་སྟོང་ཅམ་དུ་རབ་དུ་སྒྲུ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གྲགས་སོ། །

དེས་ན་མེམས་འགྲེལ་ལས།

མདོར་ན་སྟོང་པའི་ཚོས་ལས་ནི།

སྟོང་པའི་ཚོས་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན།།

བྱེད་པོ་ལས་དང་འབྲས་ཚུང་ག།

ཀུན་རྫོབ་དུ་ནི་རྒྱ་ལས་བསྐྱུ་།

གང་ཕྱིར་སྒྲུ་ལྟོང་ལ་རྟེན་འབྱུང་ཡང་།།

ཚོགས་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ཡི།།

ར་ཡི་སྒྲུ་དང་སྒྲུ་གྱུ་བཞིན།།

མི་ལམ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་འདོད། །

ཆོས་རྒྱལ་སྤྱོད་མ་ཡིན་སྤྱོད་པར་འདོད། །

ཅུང་ཟད་འགལ་བར་མི་འཕྱུར་རྟེ། །

སྤྱོད་མི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་པ། །

སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །

ཞེས་མོ། །དེ་ལྟར་གཞུགས་བརྟན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཞེས་བཞིན་
མཁས་པ་ལྟ་ཞིག་གཞུགས་མེགས་རྒྱ་འབྲས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་གྲུབ་པ་རྣམས་སྤང་ཅོམ་དུ་དམིགས་པས་
དེ་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ངེས་པ་ག་ལ་བྱུང་རིགས་རྟེ། ཡོད་པར་སྤང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་
མེད་པའི་ཕྱིར།

ཇི་སྐད་དུ།

མེ་ལོང་ཞིན་དུ་ཡོངས་དག་ལ། །

ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །

གཞུགས་བརྟན་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །

རྟོག་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཞེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་མོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བདེན་པ་གཉིས་སྤྱུང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །

དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་འང་མིན། །

རྟོག་འབྲུང་གི་ཆོས་དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་འང་མ་ཡིན་རྟེ། བདེན་པ་གཉིས་སྤྱུང་རང་གི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་བརྟན་རྣམས་རྟེ། །

དེས་ན་འདི་ལས་གཞན་དུ་དཔལ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རྩེས་འབྲུངས་དང་བཅས་པ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བགྱི་
སྟེ། སྤྱོད་ཅག་རང་(༡༥༡ ན)ལུགས་ལ་བདེན་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་དང་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་འཇོག་
གིན་འདུག་པས་དེ་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་དང་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཅན་དུ་སྒྲིམ་གྱང་མཐར་ལྷ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲིམ།

བྱིན། མཆོག་པར་མེད་པམ་རྟག་ཆད་མཐར་དག་ལམ་གྱིས་པའི་ཟུང་མོ་སྒྲིང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་པདི་རྒྱུད་རིང་
 པོ་ནས་དོར་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མེད་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྙད་ཆད་གྲུབ་དུ་ཡོད་པར་ཀུན་མེད་
 ཏུ་ཁས་ལེན། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་རིགས་ཤིང་མཐར་བདེན་མེད་དང་བདག་མེད་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་། ཡོད་
 པར་དོན་དམ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་གསུང་ཅུ་འགྲེལ་པདི་དག་གི་སྤྱོད་པ་ལྟར་གང་བཞག་པ་
 དེ་རང་ལུགས་ལུ་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཀུན་མེད་ཏུ་ནི་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དང་། དོན་དམ་པ་ནི་བདེན་པར་མེད་པ་ཞེས་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཁས་
 བླངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རང་བཞིན་ཁས་མ་བླངས་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་ཡུལ་རང་དོས་རང་དབང་ཏུ་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇོག་གི། བདེན་གཉིས་གྱི་ཡོད་མེད་ཅི་མཁྱི་རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་དོ་བོ་བཞག་
 པམ་རང་བཞིན་ཁས་བླངས་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ།

བདེན་པ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པའི་མངས་རྒྱུ་དང་། དཔལ་མཐོན་གྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་གྱིས་རང་བཞིན་ཡོད་
མེད་དཔུང་པར་མཛད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་གྱིས་འཇུག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ངོར་བྱུལ་གྱི།
བདེན་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་མ་རང་བཞིན་ལ་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔུང་པར་མཛད་པ་ལས་གཞན་
དུ་ཤེས་བྱར་མེད་པའི་རི་ལོང་གི་རྩ་དང་མོ་གཞམ་གྱི་བྱ་དང་འདྲ་པའི་ཆོས་ཤིག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་
དཔུང་(༡༥༡ བ)པར་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཛད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟར་པར་ཅོང་ཁ་པ་
བཞེད་པའི་རྟགས་གྱི་དགག་ཕྱི་བདེན་གྲུབ་དེ་བདེན་གཉིས་གང་གི་པར་སྒྲུང་ཅོམ་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོར་
ཡང་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་དེའི་རང་ངོ་སྟོང་པས་བདེན་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་རྟོང་པར་
མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རི་ལོང་གི་རྩ་མ་སྐྱེས་པས་སྐྱེ་གྲུ་མ་སྐྱེས་པར་མི་འགྲུར་བ་དང་། མོ་གཞམ་གྱི་བྱ་ཆོ་
དང་མི་ལྟན་པས་སྐྱེས་བྱ་ལྟས་ཕྱིན་ཆོ་དང་མི་ལྟན་པར་མི་འགྲུར་བ་བཞིན་ནོ། ཉེར་མ་ནད་ཁྱེད་ལྟར་ན་
རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ལུགས་གྱི་བདེན་གྲུབ་ཁོ་ན་ལ་འོག་རིགས་པར་
ཐལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ལུགས་གྱི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བྱུང་ལ། ལྟར་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གྲུབ། བདོད་ན། བདེན་གྲུབ་གྱི་ཆོས་ཤེས་བྱ་
ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་དང་མཚན་ཉིད་དང་ངོ་བོ་རང་ལུགས་ལ་ཆོད་

གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རང་བཞིན་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་ཀྱི་ཆོད་ཏུ་ཐ་སྟངས་
ཆོད་གྲུབ་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་མེད་རིགས་པས་གོཾད་ལུ་ལ་མིན་པར་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟའི་
དངོས་པོ་རྟག་པར་ཐལ། དེ་ལྟའི་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་ཆ་དེ་དབུ་མའི་རིགས་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རྟགས་
ཀྱི་དགག་བྱའི་ལུ་ལ་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་མ་ཡིན་ན་ཐ་སྟངས་ཆོད་མས་དེ་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་མེད་པའི་ཆད་པ་
ཉིད་ཏུ་མ་དམིགས་ལ། ཡོད་པ་འཇ་རྟག་ན་མེད་པ་དང་ཆད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། ཁྲུབ་
པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གྲུབ། འདོད་(༡༥༣ ཀ)ན་ཅིར་འགྱུར། ཡང་གང་ཏུ་དངོས་པོ་ཆོད་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རང་
བདེན་པར་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲུང་གྱི་མ་ལུ་བྱའི་དངོས་ཆོས་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ། ཐ་སྟངས་
ཆོད་གྲུབ་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོ་མི་བདེན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་བཅོས་མ་ལས་དངོས་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བཅོས་མ་བསྐྱེད་
ཆོས་ཐ་སྟངས་ཏུ་འདར་བའི་འབྲུང་བར་ཐ་སྟངས་ཆོད་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་རང་བདེན་པ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས་སྤངས། ཁྲུབ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གྲུབ། ཅེས་ཀྱི་རྒྱུབ་ཀྱིས་རྟེན་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ།
ཁྲུབ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་པ་འདི་ནི་མ་བྱུང་ཆོད་པོ་བྱང་ཆུབ་བཅོམ་འགྲུབ་ཀྱི་དབུ་མའི་སྟོང་ཐུན་
ཆུང་བར། རི་སྐད་ཏུ། གང་དབུ་མ་དག་གི་རྩེ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། རྩོག་པར་སྐྱབ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་འཇུག་སྟེ་ཆོད་པ་བཞ། ཆོད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་
ཆོད་པོ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་རྒྱུབ་དང་། ལྷ་གྲགས་ལོགས་ཀྱང་དའི་རྩེ་བཞེད་མཛོད་པ་ཅོམ་ཏུ་ཐད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཏུ་རྩེ་ལ་འགྲོ་རྩོག་ནི་གང་ཏུ་འདར་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ།

མདོར་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་དབུ་མ་པས་རང་ལུགས་ལ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཇིག་
ཅིང་ཁས་སྤངས་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཆོད་པོར་རྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྩོགས་པའི་མངས་རྒྱས་
དང་ཀྱི་རྒྱུབ་ཁས་སྤངས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
ནི་གཞུགས་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་དམིགས་ཏེ། དེ་གཞུགས་ཉིད་ཀྱང་མི་
དམིགས་ན་རྟག་པ་འཇ་མི་རྟག་པ་ལྟ་གལ་འགྱུར། (༡༥༣ བ)དེ་བཞིན་ཏུ་རྩམ་མཁེན་གྱི་བར་གསུངས་
ལ།

པར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན།

མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་བསྐྱེ།

དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ།

མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱུང་།

གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ།

དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག།

མྱོན་ལྷུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ།

དེས་ན་ཆད་པར་ལྟར་འགྱུར།

ཞེས་དང་།

དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན།

རྟག་དང་ཆད་པར་བསྐྱེ་བཞི།

ཅུ་པར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་དེ་ནི།

རྟག་དང་མི་རྟག་འགྱུར་གྱིར་རོ།

ཞེས་མོགས་འགྱུར་ལ། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཁས་བླངས་པས་

ཅིར་མོང་སྒྲུལ་ན། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་གང་ཡང་རུང་བར་དོན་ལ་ཁས་བླངས་པར་མོང་ལ། དེར་མ་ཟད་
ཡོད་མེད་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་པ་དེའི་ཚེ་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་གཉིས་ཀ་དོན་
གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཚེས་མེད་པ་ཁས་བླངས་པ་དེས་ནི་ཚེས་དེ་ཆད་པར་མོང་ལ། དེ་མེད་ན་
མེད་པ་དེར་བརྟེན་གྱི་ཡོད་པའི་ཚེས་ཞིག་གིས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་མེད་པའི་ཆད་པ་
དེར་བརྟེན་ནས་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་ཅིང་། གང་ཡོད་པའི་ཚེས་ཁས་བླངས་པ་དེས་ནི་ཚེས་ཏེ་རྟག་པར་
མོང་ལ་དེ་ཡོད་ན་དེར་བརྟེན་གྱི་མེད་པའི་ཚེས་ཞིག་གིས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་མེད་པ་དེ་ཡོད་པ་
རྟག་པ་དེར་བརྟེན་ནས་ཆད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟག་པར་འཛིན་རྟོག་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་ཞེན་པར་

བྱེད་པའི་བྱིར།

ཡར་གཟུགས་ནས་རྒྱལ་མཁུན་གྱི་པར་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་དག་བདེན་པར་
མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་མཐའ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་(༡༥ན་ ན)རྒྱམས་རང་གི་ངོ་པོ་མི་
སྣོང་པར་ཚད་གྲུབ་ཏུ་ཁས་སྤངས་པས་རྟག་མཐའ་དང་། དེ་རྒྱམས་དབྱེད་པའི་ཚོ་བདེན་མེད་ཏུ་མོང་པར་
ཁས་སྤངས་པས་ཆད་མཐའ་ཁས་སྤངས་པར་མོང་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། དེ་ནི་
མེད་པ་མིན་པས་རྟག་མཁུན་སྤྱད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་པར་འགྱུར། དེས་ན་བཅོམ་
ལྷན་འདས་དང་བསྐྱབ་བཅོམ་མཐའ་པོ་ཀླུ་གྱི་ཡུམ་གསལ་པོ་འདི་འདྲ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྟུག་ནས་རང་
ལུགས་ལ་ཡོད་མེད་གྱི་ཚེས་ཁས་སྤངས་ཏེ། རྟག་ཆད་གྱི་རྩོགས་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་གནས་པར་མ་མཛད་
ཅིག།

འདིར་ཇི་བཅུན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མཉན་པ་རས་ཆེན་གྱི་མགུར་ལས།

བདེན་པ་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་ལ།

བདེན་ཐུན་གཉིས་སུ་བདེན་པ་ཡི།

རང་གི་ངོ་པོར་གནས་པའི་ཚེས།

རང་བཞིན་ཞིག་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་།

བསྐྱབ་བཅོམ་སྒྲུ་རྒྱམས་མོས་པར་བྱེད།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡུམ་སྟགས་ལས།

བདེན་གཉིས་སེ་མོར་བདེན་ཐུན་ཏུ།

བདེན་པའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེའི།

རང་བཞིན་དང་ནི་མཚན་ཉིད་དང་།

རང་ངོ་དམིགས་སུ་མ་བཟོད་ཅིག།

ཡར་ནས་ཡར་དུ་བཀའ་ནན་བསྒྲུལ།

དེ་ལྟར་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལ།

རང་བཞིན་ཞིག་ནི་ལྷ་ཞིག་འདོགས།

དེར་ཡང་འདོགས་ལྷ་མི་རུང་གྲོ།

མིང་མེད་མིང་དུ་བརྒྱུང་བ་ཡིས།

སྒྲིལ་མཚན་ཅན་གྱི་བྱུང་པོ་ལ།

ཁོ་ཤོར་པ་མཚན་དུ་བརྟེ།

ཞེས་གསུང་གི་བདུད་ཅི་མཚོག་འདི་དཔུང་པར་བྱོལ། དེས་ན་ཇི་སྐད་དུ་ཇི་ཉམས།

སྒྲིལ་པས་(༡༥༣ བ)སྒྲིལ་པས་སྒྲིལ་པ་ནི།

རྒྱ་འཕྲུལ་ཕུན་ཚོགས་གྱིས་སྒྲིལ་ཞིང་།

སྒྲིལ་པ་དེས་གྱུང་སྒྲིལ་པ་ནི།

སྒྲིལ་པར་གཞན་ནི་སྒྲིལ་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་བྱུང་པོ་དེས་ལས་གང་།

བྱས་པ་སྒྲིལ་པའི་རྣམ་པ་བཞིན།

དཔེར་ན་སྒྲིལ་པས་སྒྲིལ་གཞན་ཞིག།

སྒྲིལ་པ་མཚན་པ་དེ་བཞིན་ནོ།

ཉིན་མོངས་ལས་དང་ལུས་རྣམས་དང་།

བྱུང་པ་པོ་དང་འབྲས་བྱ་དག།

དྲི་ཟམ་གྱིང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་།

སྒྲིག་རྒྱ་མི་ལས་འདྲ་བ་ཡིན།

ཅེས་སྒྲིལ་ཞེས་གྱི་དཔེས་བཤེན་པ་གཉིས་ཀར་སྒྲིལ་ཅིང་གྱི་དོ་བོ་དེ་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་ཆོས་
དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་གྱི་དོ་བོ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་སྒྲེ་འགག་སྒྲ་ཆོགས་
པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའོ། ཞེས་བསྟན་ཏོ།

གསུམ་པ་ལ། དེས་དང་། ཁར་ལ་ལས་འབྲས་གྱི་རྟེན་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ།

རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འབྲད་པ་དང་། རོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་
ལ་ཐུག་མེད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤྱད་པའོ། (དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་བརྒྱན་པ་དང་། གཞན་ལུགས་དགག་པའོ། ༡)

དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ།

དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རྣམས་ཕྱིར།

ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་།

འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྲུང་བར་རིག་པར་གྱིས།

དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཆད་དུ་བ་ལྟ་བ་ལས་གྲོལ་བར་མ་
ཟད། ཀུན་རྫོང་དུ་ཡང་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་ཆེད་དུ་ཀུན་
གཞི་མོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྟག་པ་ནི་དོན་མེད་དེ། དེ་འབྲེལ་དངོས་པོ་རྣམས་གྲུབ་ཀུན་
རྫོང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་རྩ་བ་ལས།

གལ་ཏེ་སྒྲིན་པའི་དུས་བར་དུ།

གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར།

གལ་ཏེ་འགགས་ན་འགགས་གྱུར་པས།

ཇི་(༡༥༩ ན)ལྟར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར།

ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར། ལས་རྣམས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་སམ། འོན་ཏེ་སྒྲིན་མ་
ཐག་འགག་པའི་ཕྱིར་མི་གནས་པ་གང་ཡིན། གང་དུ་སྒྲིན་ཀྱང་དངོས་པོ་རྟག་ཆད་ཅན་དུ་སྒྲི་དགོས་པར་
འགྱུར་རོ། ཞེས་བརྒྱུད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་ལས་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་པར་
ཡོད་པ་དེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། ལས་འབྲས་དང་། མཐོང་རིས་དང་། བར་པ་ལ་མོགས་
འབྲད་ཀྱི། སངས་རྒྱལ་པ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅིང་། ལྷན་པོ་རྣམས་སྤྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་ལས་
འབྲས་དང་མཐོང་རིས་དང་བར་པ་མོགས་མི་རུང་སྟེ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པ་དང་། བྱས་པ་རྒྱུད་ཆོས་

༡ མ་དཔེར་མ་བཅད་དང་པོ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འབྲད་པ་འདིའི་ནང་གསལ་དཔྱེ་བ་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བའི་འདུག་པས་གང་ཤེས་གསལ་བའོཅང་བུ་ལས་ཞིབ་དཔྱད་འཛིན་

པ་དང་། གཞན་གྱིས་བསམས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་སྟགས་ལས་འབྲས་འཛོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེ།
 ལུང་པོ་སྐད་ཅིག་སྒྲ་བ་ཡི། །ཤུ་པ་རྒྱལ་པོ་བདག་མེད་ན། །མཐོ་རིས་ཐར་པ་ལ་དགོས་པའི། །འབད་པ་དོན་
 མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲའོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་བདག་རྟག་པ་ཡོད་པ་ལ་
 །འཆད་འགྱུར་གྱི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པས་ལས་འབྲས་སྤྱོད་ན་ལས་འབྲས་ཐམས་ཅད་
 །གཅིག་ཅར་སྤྱོད་བཀའ། །ཡང་ན་རྒྱལ་པོ་མི་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟག་པས་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་
 །ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པ་གཅིག་ཉིད་བདེ་སྤྱག་དང་། དུ་མེད་དང་། མཐོ་རིས་དང་། ཐར་པ་
 །སྟགས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་(༡༥ བ)ཡོད་ན་བདག་འཛོལ་སྤྱོད་མི་
 རུང་ཞིང་། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཐར་པ་མི་འཐད་པ་སྟགས་སྒྲོན་མཐའ་ཡས་
 པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆོས་འདི་པ་རྒྱལ་པོ་མི་སྤྱོད་བཀའ་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བས། རྟག་པའི་བདག་དང་ལས་ཁས་མི་ལེན་
 །ལ། དེ་ལ་གནས་མ་བྱུང་རྒྱལ་པོ་མི་རྟག་ན་ཡང་སྤྱོད་པས་འཕངས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་བསམས་
 །ནས། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ལུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཞེད་དུ་མེད་ཅིང་། རྟག་མི་རྟག་བཞེད་དུ་མེད་
 པའི་གང་ཟག་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །དེའང་མི་རིགས་རྟེ། །འཆད་འགྱུར་གྱི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ལྷག་མེད་དུ་སྒྲ་བར་ལས་འདས་པ་ན་བདག་ཡོད་ན་གཞན་དུ་བཞེད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རྟེ། ལུང་པོ་
 །ཞིག་ཀྱང་བདག་མ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འདག་མེད་ན་ལུང་པོ་ཞིག་པ་ན་
 བདག་ཀྱང་ཞིག་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དུ་བཞེད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །

རྒྱལ་པོ་ལས།

མི་རྟག་ཉིད་དུ་བཞེད་མེད་པ།

དེ་ནི་འགའ་ཡི་འདྲ་སྒྲུ་མ་ཡིན།

བཞེད་བྱ་མིན་ལ་བཅིངས་དང་ཐར།

ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།

ཅེས་པ་ལྟར་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བཞེད་དུ་མེད་ན་རྒྱུར་མི་རུང་ཞིང་། བཅིངས་པ་དང་

སྒོ་ལ་བ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་སྤྱོད་ལྷན་པའི་ལས་དང་ལས་འབྲུག་གི་རྟེན་
 མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་འགགས་ཅིན་པའི་ལས་ལས་འབྲུག་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་ཅོད་
 པའི་ལན་དུ། དེ་དག་མི་རྟག་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་འབྲུག་བུ་མ་ཟིན་གྱི་བར་དུ་སྐད་(༡༥༥ བ)ཅིག་ཟུམ་
 ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་ལས་འབྲུག་གི་འབྲེལ་པ་འཐད་ལ། ཟུམ་འགགས་པའི་ཕྱིར་
 རྟག་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆད་པ་ཡང་མེད་ལ། ཟུམ་ཕྱི་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་
 པ་དང་རྒྱུ་པ་ལ་མེགས་པའི་རྟོན་ཡང་མེད་དེ་ཟེར།

དེ་ལ་མང་ཤུར་བ་ཁ་ཅིག །ལས་འབྲུག་གི་རྟེན་ལྟར་ཤོད་དང་ངོ་ཤོག་གཅིག་པའི་གང་ཟག་དང་མེམས་
 ཅན་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆད་འགྱུར་གྱི་ལུང་རིགས་གྱིས་གཤོད་པའི་ཕྱིར་དང་
 བདག་ཡོད་ན་ཆོས་ཀྱི་རྟོམ་བཞི་དང་འགལ་ཞིང་མར་པ་མི་ཐོབ་པས་རྟོན་པའི་བསྟན་པར་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར། ཟུམ་དང་འདི་གཉིས་གྱིས་གང་ཟག་ཟུམ་གྱུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མི་འཐད་དོ།

འོན་པར་གསལ་ལེན་པའི་རང་ཉེ་དེ་དག་གི་བསྟན་པ་དེ་རྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཡིན་པར་མཁུ། དེ་དེ་མ་
 ཡིན་ན་ཉེ་པ་དེ་དག་རང་གི་ཉེ་པར་མི་རུང་བ་ཉིད་དང་། ཉེ་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཐེག་དམན་བྱེ་མཛོད་གྱུ་པའི་
 མཐའ་སྤྱོད་པའི་རྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱོད་པ་ལ། རེད་མདའ་བཞུ་ལ། གང་བདག་ཏུ་སྤྱོད་དེ་
 དག་ནི་མངས་རྒྱུ་གི་བསྟན་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། མངས་རྒྱུ་གི་བསྟན་པ་
 བེ་བདག་མེད་རྟོན་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་ཏུ་སྤྱོད་དེ་ནི་རྟོན་པའི་གྱུ་པ་མཐའ་སྤྱོད་པར་མ་
 ཡིན་ནོ།

འོན་ཉེ་པ་དེ་མཐས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པར་བསྟུན་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དང་ལྟ་བ་རྣམ་དག་གཉིས་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ།
 དེའི་ཕྱིར་ཉེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་མཐས་ཅད་ཀྱང་ལྟག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟུན་པ་(༡༥༥ བ)མ་ཉམས་པའི་
 ཕྱིར། ཀྱན་ཀྱང་མངས་རྒྱུ་གི་བསྟན་པར་བསྟུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་གང་དག་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་
 དང་རྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གྱུ་པ་མཐའ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྱུ་པའི་མཐའ་མ་
 དད་པ་རྣམས་ནི་ལྟ་བ་མ་དད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པ་ཚུ་ལ་སྒྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་ལྟེ་བ་པོ་བསྐྱེད་ཡིན་ལ།
 རྒྱལ་པ་ལེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་ལོ་ཡིན་ནོ། །དེ་པས་ན་གང་ཟེན་ཏུ་སྒྲུབ་
 པའི་ལྟེ་བ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་པ་ཚུ་ལ་སྒྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མངས་ཀྱས་ཀྱི་
 བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་ལ། རྒྱལ་པ་ལེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཕྱི་རོལ་པ་ཡང་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་གསལ་པ་འདྲི་བའི་ཐམས་པ་ལ་འདྲི་དུ་ལན་དང་། རྒྱལ་པ་དང་པོ་ལ་རྣམ་པར་སྤྱོད་མ་མ་གྲུབ་
 པ་དང་། མ་སྒྲུབ་པའི་ལན་དང་། རྒྱལ་པ་ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་མེད་པར་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་རྩེ་ལན་གདམ་
 པར་བྱེད་མོད། དེ་ལྟར་ན་པར་དོན་ལ་གང་ཟེན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱི་ཞེན་པ་དེས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་གཤམས་
 བྱེད་པས་མངས་ཀྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཐར་པའི་ལམ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་གྱུར། ཕྱི་རོལ་པས་འདྲི་བ་ལྟར་
 བྱེད་པོ་ལས་གང་ཟེན་གྱི་བདག་གི་དེ་པོའི་ཆས་རང་དཔར་ཅན་ཏུ་ཁས་མ་བྱུངས་པས་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་པའི་
 དང་ཡང་འགག་པར་མི་འགྱུར་པས་རང་གི་ལྟེ་བ་དང་ཆོས་འདི་པར་ཡང་བཞག་ལ། རང་གི་ལྟེ་བ་དང་
 ཆོས་འདི་པ་ཅམ་ཏུ་ལུགས་ན་སྟོན་པའི་བསྐྱེད་པ་ཡང་དག་པར་གྱུར་པས་མ་སྒྲུབ་སྟེ། རྣམ་རིག་པའི་བསྐྱེད་
 པ་ཅི་རིགས་པ་ལ་ཡང་དངོས་པོར་ལྟ་བའི་བསྐྱེད་པའི་ཆ་སྟོན་པའི་བསྐྱེད་(༡༤ ན)པ་ཡང་དག་པར་མི་
 རུང་བ་དང་ཚུ་ལ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། །

ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་ལས་བྱས་པའི་དུས་དེ་ཉིད་ཏུ་ཆུང་མི་ཟབ་ཞེས་བྱ་བ་བྱ་ལོན་གྱི་ཡི་གེ་དང་འདྲ་བ་
 ཆུང་ལ། ཡི་གེ་ཡོད་པས་བྱ་ལོན་གྱི་དུ་ཟིན་གྱི་ཁོར་བདག་གི་ཁོར་ཆུང་མི་ཟབ་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་
 འགྲུགས་པ་བཞིན་དུ་བྱ་ལོན་དང་འདྲ་བའི་ལས་འགྲུགས་ལ་ཟིན་གྱི་ཆུང་མི་ཟབ་ཀྱི་ཆུང་ཡོད་པས་ལས་
 འགྲུགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འབྲད་ཟེར་ལ།

ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཏུ་སྒྲུབ་དག་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་དགེ་མི་དགེ་ལྟར་མ་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་ཀྱས་ཐོབ་
 བཅས་གཏོང་རྒྱུ་མ་བཤད་གི་པར་དུ་ཆོས་དེ་དག་མཛོན་གྱུར་དུ་ཡོད་རུང་མེད་རུང་ཆོས་དེ་དག་དང་ལྷན་
 པར་འཛོགས་པའི་ཆས་འགྲུགས་ཀྱི་ལ། དེའི་རྒྱུན་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛོགས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་མི་
 རིགས་ཏེ། ཆུང་མི་ཟབ་དང་ཐོབ་པ་ནི་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདྲ་བྱེད་ཆས་གྲུབ་ཏུ་འདྲི་བ་ལྟར་ལ། དེ་ནི་
 གཞུགས་དང་ལེམས་དང་ལེམས་ལས་བྱུང་བ་ལས་གཞན་དུ་ཆོད་མ་གསུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་

འཐད་ལ། འཐད་ན་འདྲ་བྱེད་རྟག་པ་ལ་མེགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་དེ་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན། དང་
པོ་མི་འཐད་དེ། འདྲ་བྱེད་རྣམས་མ་སྐྱེས་པར་དེ་དག་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པས་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་དང་འདྲ་བྱེད་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མི་
འཐད་དེ། གང་ཟླ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་གཅིག་ཅན་དུ་དགོ་མི་དགོ་དང་ཟླ་བཅས་དང་ཟླ་མེད་དང་
སྤང་བུ་དང་གཉིན་པོ་མེགས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་(༡༥༩ བ)འགལ་རྣམས་ལྟན་ཅིག་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར།

མདོ་སྡེ་པ་ལ་མེགས་པ་ཆོས་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྐྱན་རྣམས་ཀྱིས་མེམས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱོས་པའི་བག་
ཆགས་དང་ས་པོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཀྱན་གཞི་ལས་ལེན་པ་
རྣམས་ན་རེ། ལྷ་མ་རྣམས་མི་རིགས་ཤིང་ས་པོན་དང་བག་ཆགས་ལ་འཛོག་པ་ནི་ལེགས་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་
ན་ཡང་ཀྱན་གཞི་མེད་ན་ས་པོན་དང་བག་ཆགས་ཉིད་མི་རུང་སྟེ། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་
རྒྱུན་མི་བརྟན་པས་དེ་དག་ལ་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་ཡོད་ན་ཞིག་ནས་ཡུན་རིང་དུ་
ལོན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་པས་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བའམ་འདས་པ་ཐུག་པ་ལྟར་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །འཇུག་ཤེས་རྣམས་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ཟླ་བཅས་དང་ཟླ་མེད་མེགས་ལུང་དུ་བསྐྱན་
ཅིང་། ཤིན་དུ་གསལ་བར་སྐྱེ་བས་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
ཡིད་ཤེས་དགོ་བ་དང་ཟླ་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་རང་ལས་གཞན་པའི་མེམས་
དང་མེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། རང་ཉིད་གང་ལ་ཡང་བག་ཆགས་སྐྱོ་བར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ལྷ་མས་སྐྱེ་མ་ལ་བག་ཆགས་བསྐྱོ་ན་གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོས་མེད་པས་བསྐྱོ་བུ་དང་བསྐྱོ་གཞིར་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དུས་མཉམ་པ་ལ་བསྐྱོ་ན་སྐྱོ་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྐྱན་ལྟ་བུ་
རྣམས་ཡིད་ཤེས་གཞན་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་མི་བྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་གཉིད་
མཐུག་པོ་ལོག་པ་དང་མེམས་མེད་པའི་སྒོམས་པར་འཇུག་པ་མེགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་འགགས་(༡༥༧
ན)ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་རིགས་པ་ལས་རིགས་པ་སྐྱེ་མ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པ་མེགས་སྐྱོན་དུ་མ་

སྤྱོད།

དེས་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱ་ངན་ལས་
འདས་པའི་བར་དུ་རྒྱུན་ནས་ཡང་ཆད་དེ་མེད་ཅིང་ལུང་དུ་མ་བསྐྱེད་ལ། རྣམ་པ་མི་གསལ་བས་དགེ་མི་
དགེ་ལུང་མ་བསྐྱེད་ཐོག་མ་ཆོས་གང་དང་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ལྷན་ཅིག་དུ་མི་འགལ་ལ། རྣམ་མཁའ་དང་
མེ་མོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཅིང་། སྒོ་བྱེད་དགེ་མི་དགེ་ལུང་
མ་བསྐྱེད་གྱི་ཆོས་རྣམས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ལྷན་ཅིག་དུ་སྒྲིལ་གཤམ་བྱས་པས་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བྱུང་
ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་རྒྱུན་ཅི་ལྟར་བཞེན་དུ་རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
འབྲས་བུ་རྣམས་མཐོང་བའི་ཆོས་དང་། རྒྱུས་ནས་དང་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་
དུས་ཅི་ལྟར་བཞེན་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་དེ།

ཐོག་བསྐྱེད་ལས།

བརྟན་ལུང་མ་བསྐྱེད་བསྒོ་བྱུང་།

སྒོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་པ་ལས།

སྒོ་བར་བྱེད་གྱི་གཞན་དུ་མིན།

འདི་ནི་བག་ཆགས་མཚན་ཉིད་དོ།

ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་ན་བདག་དང་དབང་སྒྲུག་ཐོག་མ་གྱིང་དགག་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་
གཞན་གང་གིས་མ་རིག་པའི་ཤེས་པ་ཆུབ་གྲུབ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྐྱེད་གྱི་
ཆོས་རྣམས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུན་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་(༡༩༥) བ)རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ནི་ཤིན་དུ་ཡང་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་མི་
འཐད་ཅིང་། དེ་དག་དང་གཞན་མ་བྱ་བའི་འདོད་པ་ནི་ཆོས་འདི་པས་རྣམ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བཀག་བྱེད་ལ།
གང་ཟག་མི་རྟག་པ་ནས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་རྣམས་གྱིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཆུབ་གྲུབ་དུ་འདོད་

པ་འབའ་ཞིག་དུ་སྒྲུབ་བས་བཤད་ཟིན་པ་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་མཐའ་དག་གིས་གཞོན་
པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་ཁས་བླངས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྤྱི་རྒྱུ་མས་གཞན་དུ་འདོད་པས་མ་བྱས་པ་དང་ཐུང་པ་
མོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་མི་སྤོང་བར་སྒྲུབ་བས་མི་འཐད་དོ།

སྤྱོད་འཇུག་ལས།

རྒྱན་གཅིག་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟ།

བྱེད་པོ་སྤྱོད་པོ་ཞེས་བྱུང་བསྟན།

ཞེས་གསུངས་ཀྱང་དེ་ནི་གྲགས་ངོ་ཙམ་གྱི་ཆེས་བཞེད་ཙམ་ལས་རྒྱན་གཅིག་པ་ཉིད་གྱིས་འབྲས་
བྱ་བ་སྤྱོད་པའི་མཐུ་ཅན་གྱི་ལས་ཆུས་རང་བདེན་པ་ཡོད་པའང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་དང་རྒྱ་སྒྲུབ་ཡབ་
སྟེས་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་འོང་ངོ་། །དེས་ན་ལས་འབྲས་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་པའི་རང་
བཞིན་དང་ངོ་པོ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་སྟེ། བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་གོ་བྱེད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་གི་དོགས་ནས་
ཡིད་འབྱུང་བས་ངལ་བའི་ཆོགས་ཆེན་པོས་དེའི་རྩ་འཛིན་བྱེད་པར་རྫོམ་པར་ཐད་དེ། ལས་འབྲས་མོགས་
རང་བཞིན་གྱིས་རྫོང་པ་ཉིད་སྟེ། འགགས་དང་བྲལ་བ་ལ་རྟག་ཆད་དུ་སྒྲོ་བདགས་ནས་རང་ངོས་མ་གྲུབ་པ་
ལ་གྲུབ་པར་འབད་ནས་རྫོང་པའི་ཕྱིར་དོན་མེད་པ་ཁོ་ཁོ་ཞེས། ལས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་པོ་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས་དེ་མི་འགག་པ་ཡིན་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་
འགག་མེད་པའི་མ་ཞིག་པ་དེ་འདུས་མ་བྱས་པ་མ་སྐྱད་རྒྱུ་(༡༥༥ ན)ངོ་དང་བསྟུ་ངོར་ལས་འབྲས་ཀྱི་
འབྲས་བྱ་འདུས་བྱས་འབྱུང་མི་རུང་བའམ། མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱན་གཞི་མོགས་ལས་འབྲས་
ཀྱི་རྟེན་དངོས་པོ་རང་བདེན་པ་མེད་ཀྱང་འདས་པའི་ལས་ལས་མ་འོངས་པའི་འབྲས་བྱ་འདི་འབྱུང་བར་
རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་དུས་ལ་ལར་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་སྐྱེན་གྱི་འབྲས་བྱ་
ཡང་དག་འབྱུང་བར་འགལ་བ་མེད་པར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག།

དེས་ན་ལས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་པ་དང་མ་ཞིག་པའི་འགག་པ་དང་གནས་པ་ལས། ལས་འབྲས་ཀྱི་
འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་པ་གཞོན་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་བཞག་གི་
ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲོ་བྱུང་བ་ནི་གང་གིས་བདགས་པའི་བདགས་ངོར་རྒྱུད་མི་བཟུང་འདི་དོན་ལ་མི་

གནས་པ་བསྐྱེད་ཆོས་བརྒྱན་པ་ལི་བདེན་པ་ཅམ་ཞིག་ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་སོ་ཞེས།

བསྐྱེད་བཅོས་ལས།

གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །

འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེ་ལི་ཕྱིར། །

གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །

དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་ཟུར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་དང་། རྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།

མེམས་ཅན་རང་གི་ལས་དང་ནི། །

ལས་རྒྱམས་རྒྱུ་ནི་མིན་པར་གསུངས། །

ལས་རྒྱམས་རང་བཞིན་མེད་གསུངས་ཏེ། །

མ་སྐྱེས་གང་དེ་རྒྱུ་མི་ཟ། །

ཞེས་དང་། མདོ་ལས།

མི་ཡི་ཆོ་མདོ་ལོ་བརྒྱ་གྲུ། །

དེ་ཕྱིར་འཆོ་ཞེས་བརྟེན་མོད་ཀྱི། །

ལོ་ལ་སྤྱད་པོར་སྤྱད་མེད་པ། །

སྤྱད་པ་དེ་ཡང་དེ་དར་མཚུངས། །

ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་སྤྱེས་དང་། །

ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་སྤྱེས་པ། །

རྟོང་པ་ལི་ཚུལ་དུ་ཟད་པ་མེད། །

ཐ་སྙད་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་བསྒྲུབ། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ལུས་(༡༥༥ པ)ཅན་དག་གི་ལས་རྒྱམས་ནི། །

བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་ཡང་རྒྱུ་མི་ཟ། ཆོག་པ་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར། ཞེས་

གསུངས་པ་ལ་རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དངོས་སྤྱད་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གང་ཟེག་ནས་ཀློན་གཞིའི་བར་རང་
རང་གིས་བཏགས་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཡོད་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་འདོད་ལ། འདིར་ནི་རང་བཞིན་མེད་
པས་མ་སྦྱོར་པའི་ཕྱིར་མ་འགག་པ་འཇམ་མཁེག་ལ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གང་ལ་རྒྱུད་ཟ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། བ་
སྟངས་ཏུ་སྦྱོར་འགག་གིས་སྟོང་པའི་སྦྱོར་འགག་ལྟར་སྟངས་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བརྒྱུན་སྒྲིབ་པོར་མི་
འཐད་པ་མེད་དོ་ཞེས་གཞན་དོར་སྟེ། །

རང་ལུགས་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ནི་འདིར་གཏན་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དངོས་པོ་ལ་སྦྱོར་
འགག་གི་འཐད་པ་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཚོད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འབྲུལ་པས་དེར་ཁས་ལེན་གང་
དང་ཡང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཀློན་མོ་བ་བསྟུ་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་དོར་ལས་འབྲས་མི་
འཐད་དོ་ཞེས་འོག་རྟོག་མེལ་བའི་གྲགས་བརྗོད་ཅིང་ཏུ་ཟད་དོ། །

འོན་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འགག་ཡང་མ་གཟིགས་ན་ཇི་ལྟར་གཞན་གྱི་འོག་རྟོག་པས་ལ་བར་བྱ་
ཞེན་བརྟེན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་གྲུ་ཚོམས་ལ་ལས་འབྲས་ལ་སྒྲུར་པ་བཏབ་ནས་སྤྱར་
དོར་ལ་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཏུ་ཞུགས་པས་ངན་མོང་གི་གཡང་མ་ཆེན་པོར་ལྟར་བ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར་དོ། །

ཀློན་གཞི་ལ་ཤོགས་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཁས་མ་སྤྲངས་ཀྱང་། གཞན་གྱི་འོག་རྟོག་མེལ་མི་རྣམས་
པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཀློན་གཞི་ཤོགས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཁས་ལེན་པ་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་རྟེན་ཡོད་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་
མ་(༡༥༩ ན)འགག་པའི་ཕྱིར་མ་འགག་པ་ལས་འབྲས་ལ་འབྱེད་པ་འཐད་པར་འདོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
སྤྱང་ལ། འདིར་ཡང་ལས་འབྲས་ལ་སྦྱོར་འགག་ཤོགས་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་འཇམ་མ་འགག་པའི་ཕྱིར་
རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ལ་འབྲས་ལ་འབྲུང་བ་མི་འགག་པར་གཞན་གྱིས་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་རྣམས་པའི་ཕྱིར།

ལས་མ་སྦྱོར་པས་མི་འགག་ཏུ་རྒྱུག་མོད། མ་སྦྱོར་པའི་ལས་ལས་འབྲས་ལ་ཇི་ལྟར་འབྲུང་ཞེན་
འབྲས་ལ་ཇི་སྟེད་ཅིག་འབྲུང་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་། མ་སྦྱོར་པའི་ཆོས་ལས་འབྲུང་
བར་གོང་ཏུ་གཞུགས་བརྟན་ལ་ཤོགས་པའི་དཔེ་ཏུ་མས་བསྟན་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོར་འགག་མེད་པ་ལ་
རྒྱ་འབྲས་འཐད་ཀྱི། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོར་ན་ལས་འབྲས་དང་ཐ་སྟངས་ཐམས་ཅད་དང་འགག་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ནི་གཞུང་འདི་དག་གི་དགོངས་པ་འཇུག་པ་མེད་པ་ཐལ་འཇུག་པའི་ཤིང་རྟེན་པོ་གངས་ཅན་

དུས་ཕྱིན་པའི་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོད་མར་གྱུར་པ་དག་གི་གསུང་ཆོག་རང་ཆོག་གི་ཟུང་མ་ཤུག་པར་ཁྱིམ་པ་
ཡིན་པས་སྐུལ་སྐྱོད་དག་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སྤྱད་ཞིག་།

འདིར་ཚིང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རྩེ་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ན་རེ། སྤྱི་ནང་གི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་དག་གིས་ལས་
འབྲས་ཀྱི་རྟེན་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་མ་སྒྲིབ་ཆོད་མས་འགྲུབ་པས་མི་འཐད་ལ། དེ་ལྟར་ན་པར་
ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཞིག་པ་དངོས་པོ་པ་ཞིག་གིས་བྱུང་པ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་གཞུང་གི་ཐལ་
འགྲུར་པའི་ལུགས་སྤྱ་སྒྲུབ་མེད་མེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཞིག་ཡིན་པོ་ཞེས་སྒྲུབ་། འདི་སྒྲིབ་དུ་སྒྲུབ་དེས་ནི་སློབ་
དཔོན་རྒྱ་པ་ལ་སྒྲུར་པ་བཅད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་འདིས་གང་ཤུགས་པ་དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་
འདིའི་བཞེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སློབ་(༡༩༩༧)དཔོན་འདིས་ལས་འབྲས་ལ་ཡོད་མེད་དང་སྒྱུ་འགག་
མོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་བཞེད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཆད་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤུགས་པའི་
སྤྱིར། སྤྱི་ནང་གི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཆད་དོགས་ནས་དེའི་རྟེན་གྱི་དངོས་ཆོས་
རང་བཞེན་པ་བཞག་པ་རྒྱམས་འགའ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་འདིར་གཞུང་བཅུགས་ནས་རྒྱས་པར་
བསྟན་པ་ལས། སྤྱིར་འདིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་དུ་དངོས་ཆོས་རང་བཞེན་པ་ཞིག་
འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྒྲུབ་པའི་གནས་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྤྲུབ་སྤྲུབ་པོ་ཞེས་རྟགས་སྤྱིར་དུ་མ་
ཞིག་ཞེད་ཀྱིས་བྲུག་པའི་སྤྱིར།

དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ལ་བྱུགས་ཀྱང་འགོར་མི་བདུག་པའི་རྟགས་སྟེར་མང་དུ་བྱས་པ་ལས་ཉེས་པ་ཅིར་
 འགྱུར་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་འདིས་ཐྱི་ནང་གི་མཁའ་གསལ་བྱེད་གྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དངོས་ཚོས་ཁས་ལེན་
 པ་དེ་དག་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་བཞུགས་པའི་ཉེས་པ་མཆས་ཅད་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་འབད་པར་འགྱུར་པའི་
 ཐྱིར་དང་། ཁྱད་པར་སློབ་དཔོན་འདིས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཁབས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟོར་པ་ན་ལས་
 འབྲས་དང་། དེའི་རྟེན་མེགས་དངོས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་ལས་ལ་ནས་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 ཀྱང་། ལས་འབྲས་དང་དེའི་རྟེན་མེགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཚོས་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཅི་མ་ཞིག་གསུགས་
 པར་འཇོག་གོ་ཞེས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བཀའ་པར་མཛད་པ་ཡིན་པ་ལས། ལས་ཞིག་པ་དངོས་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འབད་པ་ཆེན་པོས་སློབ་དཔོན་འདིས་བསྐྱུབས་ན་སློབ་དཔོན་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དངོས་པའི་རྒྱ་པའི་

གཞུང་འཇུགས་པའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པའི་དྲི་ཙམ་ཡང་སྟོབར་མི་འགྱུར་པས། ཟུང་ཅག་སྟོབ་(༡༩༠ན)དཔོན་
ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་དབུ་མའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོར་སྐྱབ་བཞིན། དེའི་རིང་ལུགས་གཞན་དུ་
འབྲེན་པར་མི་མཛད་འཆོལ་ལོ།

མདོར་ན་དབུ་མ་པ་ལ་གཞན་དག་གིས་བ་སྟོད་དུ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་པའི་རྟེན་ཅི་ལྟར་འཇོག་ཅེས་
དྲིས་པ་ན། བརྟགས་ན་རྒྱ་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་པ་སྟེ་འགག་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་ཁིང་། དོན་གྱི་དབར་འདི་དང་
མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་མ་བརྟགས་པ་ན་རྒྱ་ལས་མ་འགགས་པ་འཇམ། མ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་དུང་སྟེ།
དེ་ལྟར་འབྲུང་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོ་གཞོན་མེད་ལ་སྒྲུང་བ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་
པས་དེ་ཙམ་ཞིག་འདིར་གཞན་པོར་རྫོང་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དེ་སྐབས་སུ་རྒྱ་ལས་རྒྱམས་གྱི་མཐུ་
རྒྱལ་མི་འཇིག་པ་སྟེ། མ་ཞིག་པ་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་ལོགས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པར་འཇོག་གོ་
ཞེས་དེ་ཙམ་ཞིག་ལན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཐད་གྱི་རང་འབྲེལ་ལས། ཀར་གི་ལྟར་ན་ལས་རང་གི་
བདག་ཉིད་གྱིས་མ་སྒྲིམ་པ་དེའི་ལྟར་ན་ནི། དེ་འགག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། མ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་
འབྲུང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་མ་ཡིན་པས་ལས་རྒྱམས་མི་འཇིག་པས་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཤིན་
ཏུ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མ་བུ་བའི་མཆོན་ཡིག་དུ། དེ་འགག་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཅིང་མ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་མ་ཡིན་པས་ཞེས་པ་ལ། དེ་འགག་པ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པ་དང་མ་ཞིག་པ་ཞེས་ལས་འབྲས་དེ་དག་གི་དོན་དམ་དུ་ན་འགག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
(༡༩༠ བ)མ་ཞིག་པ་ནི་མེད་དགག་ལ་སྟུར་ལ། ལས་འབྲས་དེ་དག་གི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ན་འགག་པ་ཡོད་པ་
མིན་པ་དང་། མ་ཞིག་པ་ནི་མ་བརྟགས་གྲགས་པའི་མ་ཡིན་དགག་ལ་སྟུར་བ་ཉིད་སྐབས་དོན་དང་སྟུར་
བར་བྱའོ་ཞེས་འབྲུང་བ་དང་ལེགས་པར་བཤད་པ་བླ་ན་མེད་པའོ།

དེ་ལས་ཟུང་ལྟར་བ་སྟོད་དུ་རྒྱ་ལས་ཞིག་པའི་དངོས་པོས་འབྲས་བུ་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པར་སྟོབ་དཔོན་
ཆེན་པོ་འདིས་བཞེད་ན་འབྲེལ་པ་འདིར་རྫོང་དུ། ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་མི་སྲིད་པ་དང་མ་ཡིན་
པས་ལས་རྒྱམས་འཇིག་པ་སྟེ་ཞིག་པ་ལས་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་འབྲུང་རིགས་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་དངོས་པོ་བའི་རྒྱ་

ཡས་དོམ་འབྲས་བཟུང་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྐབས་ཡེ་མེད་པ་ལ། ཁྱེད་དེ་ལྟར་ཅུ་འབྲེལ་འདིས་བསྟན་
 ཏི་ཞེས་བསྟོན་འདོར་འདེབས་པ་འདིའི་ཞེན་དོན་ནི་ཁྱེད་ཅག་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་རྟེན་གྱི་དོམ་
 པའི་ངོ་བོ་ཞིག་མེད་ན། དོན་བྱེད་རྣམ་པའི་དོམ་པོ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟུང་མོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་སྟོ་
 གྲེས་ཀྱི་འཇུག་པ་མ་བཟོད་པར་ལས་འབྲས་མེགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཆེས་ཚུར་མཐོང་ལ་དོན་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དོམ་
 པོར་བདེན་པ་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པོ་ཞེས་མོས་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི། དོམ་
 འཛིན་གྱི་གདོན་ནད་དམ་པོས་རེ་ཞིག་པདད་པར་མི་འགྱུར་པའི་གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་གྱུར་པ་སྟེ།
 ཚུལ་འདི་ལར་སྟོན་བསྐྱེད་དམ་ན་པའི་དབང་གི་ཕྱིར། གེ་ཁྱེད་ཅག་དེད་ཕྱིན་ཆད་བསྐྱེད་ཐམས་གས་སྤྱད་གི་བཟུང་བ་
 བྱེད་དེ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ཟུང་མོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མཉམ་པའི་སྟོན་རུང་དུ་བཟོད་པར་གྱུར་ཅིག་པའི་
 (༡༩༡)ན།སྟོན་ལམ་ཡང་དག་པར་འདེབས་ན་ལེགས་སྤྱད་དམ་པར་འགྱུར་རོ།

མདོར་ན་ལས་དགེ་མི་དགོན་རྒྱ་ལས་འབྲས་ལུ་བདེ་ཤུག་དང་། རྒྱ་ཀུན་ལྷན་ལས་འབྲས་ལུ་ཁོར་
འདས་ལ་མེགས་པར་བཞག་པ་འདི་དག་ནི་མ་དཔུང་པར་ཇི་མིན་ཚུར་མཐོང་ནས་ས་པུ་པའི་ཆེས་ཐོབ་
དག་པ་བའཇིག་རྟེན་པ་རྒྱ་ཆད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་མཆོག་པའོག་གི། རྒྱ་དེ་དག་ལས་འབྲས་ལུ་འབྲུང་ན་
རྒྱ་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་ལས་འབྲས་ལུ་འབྲུང་ངམ། མ་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་ལས་འབྲས་ལུ་འབྲུང་ཞེས་དཔྱད་
ན་ནི། དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་ཀུན་རྫོང་བདེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་འཇོག་པར་མེད་ལ། རིགས་པས་དཔྱད་ནས་ཀུན་
རྫོང་བདེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་འདི་ནི་རིགས་པ་ཚད་ལས་དཔྱད་བཅོང་དུ་གྱུ་བ་ལ། འདི་ནི་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་
པ་ནི་དངོས་པོར་རྒྱ་བ་དག་གིས་རྫོགས་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དཔལ་པས་ནི་དཔྱད་ནས་ཀུན་རྫོང་གྱི་བདེན་
པ་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཇོག་ན་དཔྱད་བཅོང་གྱི་ཆོས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཉེས་པ་སྐྱབ་མེད་
པས་གོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དཔྱད་ན་རྒྱ་ཞིག་མ་ཞིག་གར་ལས་ཀྱང་འབྲས་ལུ་འབྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
ཞིག་ནས་འབྲས་ལུ་འབྲུང་ན་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲུང་པར་ཐལ་བ་དང་། མ་ཞིག་པར་འབྲུང་
ན་འབྲས་ལུ་རྒྱ་ན་ལ་མི་བརྟོེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་ཞིག་ནས་འབྲས་ལུ་འབྲུང་པར་རྫོམ་པ་དེ་ལྟར་ན་
དངོས་པོ་ཕྱི་མ་རྒྱ་ཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མ་ཞིག་པར་འབྲས་ལུ་འབྲུང་པར་རྫོམ་པ་དེ་ལྟར་ན་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅན་རྟག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞིག་པ་རྒྱར་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་ཞིག་པ་

རྟག་པ་འདྲ་རྒྱུ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དབྱེད་པ་ན་རྒྱ་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་པ་(༡༩༡ བ)དང་། དེའི་རྟེན་
ལ་མེགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འདྲ་འགར་བཞག་བཏུ་བ་པའི་སྒྲིལ་པའི་བཞི་བ་མེད་པ་འདི་ནི་ཆོས་རྒྱལ་འདིའི་
མདུན་དུ་བྱུང་པའི་རིང་ལུགས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

(གཉིས་པ་ལ།) ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་པ་དང་གྲུབ་པར་བཞིན། སྒྱིར་དངོས་
པོ་འཇིག་ཞིག་འཇིག་རྟེན་དང་དངོས་སྒྲུབ་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་མཐུན་པོ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་
ཐ་སྙད་དུ་འདྲ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གཏན་མི་རིགས་པའི་རྒྱལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། ཅོང་ཁ་པ་ན་ཟེ།

ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་མ་ཞིག་གི་ལས་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་
ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་གྲུབ་པར་ཆལ། རྒྱ་དེག་གཉིས་པར་མི་
སྟོད་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ །དེ་ཡོད་ན་རྒྱ་དེག་གཉིས་པར་མ་བསྟེན་པ་ལ་འདྲ་རྒྱ་ཡོད་པར་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལྷ་གྲུ་དུས་དང་པོར་སྒྲིལ་པའི་རྒྱའི་མན་འདོགས་གྱིས་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་
དངོས་འབྲས་སྟེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་དག་མཚོད་རྒྱུ་པ་སྟེད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཞིག་པ་དེ་
ཉིད་རྒྱུ་པ་ལས་རྒྱ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་མ་ཐོན་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཆལ། མ་ཐོན་འགགས་
པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། ལྷ་གྲུ་སྒྲིལ་པ་དང་མ་ཐོན་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
ན་ལྷ་གྲུ་སྒྲིལ་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་དང་། མ་ཐོན་འགགས་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་དུས་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཆལ། ལྷ་གྲུ་
སྒྲིལ་པ་དང་མ་ཐོན་འགགས་པ་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷ་གྲུ་མ་ཐོན་གྱི་དུས་(༡༩༢ ན)ན་མེད་
ལ། བྱིས་ཡོད་པས་རྒྱ་བཅས་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ལྷ་གྲུའི་ཞིག་པ་ཡང་ཟུར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡང་ཟུར་སྒྲུབ་ཀྱི་
དུས་ན་མེད་ལ། བྱིས་ཡོད་པ་རྒྱ་བཅས་སྒྲུབ་པོ། །ཞེས་དང་།

མ་བཅུ་པ་ལས།

སྒྲིལ་པའི་སྟེན་གྱིས་ན་ཤི་ཞེས་ཤི་བ་ནི་གང་ཤི་པའི་མེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་
སྒྲིལ་པའི་སྟེན་གྱིས་བསྟེད་པར་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བྱེད་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་
ཡོངས་སུ་མི་ཞེས་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེད་པའོ། ཞེས་འཆི་བས་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ། ཤི་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་
དང་། ཤི་བས་མ་རིག་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས། ཞིག་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་ཞིག་
པས་འབྲས་བྱ་བ་བསྐྱེད་ཀྱིས་པའོ། ཉིས་ན།

དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན།

ཅས་དང་། ཇི་སྐད་དུ།

རྒྱ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི།

ཟད་ཅེས་བྱ་བ་དམིགས་པ་སྟེ།

ཞེས་སྟུག་མོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཞིག་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་དང་། ལྷ་ལ་
ལྷ་པུའི་རྒྱ་ཟད་པ་ནི་མར་མེ་ལྷ་པུའི་འབྲས་བྱ་ཟད་པའི་རྒྱར་གསུངས་སོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟུག་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལྷ་གཞི་དང་ཡུང་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། དང་པོར་ཞིག་པ་དངོས་
པོ་ཡིན་པར་སྟུག་པ་ལ་རྟགས་སྟུག་ལན་གཉིས་བྱས་པའི་མཐར། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་རྒྱ་
ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་བཟུང་པ་ལ་འད་རྒྱ་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཚུངས་པ་བསྟུགས་
ན། རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོར་དངོས་པོ་ཡོད་ན། རྒྱས་བསྐྱེད་ནས་(༡༩༣ བ)འགགས་ཟེན་པའི་དངོས་
པོ་དངོས་པོར་ཡོད་དགོས་པར་མཚུངས་སེ་ཞེས་སྟེ། བྱེད་ཅག་ཅེས་འགོག། ཡང་སྟུག་གུ་དུས་དང་པོར་
སྟེས་པའི་རྒྱས་ཐན་བདགས་པ་ལས། སྟུག་གུ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་དངོས་འབྲས་བསྐྱེད་པར་སྟོན་ན་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྟུག་དངོས་དུས་ཕྱི་མ་གཉིས་པར་སྟེ་བ་ལ་སྟུག་དངོས་དུས་དང་པོར་ཞིག་པས་ཀྱང་ཐན་
འདྲགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲོད་ན་འདྲོད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟུག་དངོས་ཀྱི་སྟེ་བ་སྟུག་དངོས་ཞིག་པའི་རྒྱ་
དང་། སྟུག་དངོས་ཀྱི་ཞིག་པ་སྟུག་དངོས་སྟེ་བའི་རྒྱར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་། འདྲོད་ན། སྟེ་བ་དེ་འགག་པའི་རྒྱ་
དང་། འགག་པ་དེ་སྟེ་བའི་རྒྱ་དང་། འཆི་བ་དེ་མི་འཆི་བའི་རྒྱ་དང་། མི་འཆི་བ་དེ་འཆི་བའི་རྒྱ་དང་། གསོན་
པ་དེ་མི་གསོན་པའི་རྒྱ་དང་། མི་གསོན་པ་དེ་གསོན་པའི་རྒྱར་ཡང་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འདྲོད་ན་མི་འཆི་བ་

འཆི་བ་དང་གསོན་པའི་རྒྱ་ལྷུ་པ་དྲུག་ཅི་དང་འཆི་མེད་ཆོའི་རིག་འཛིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་འཆི་བ་དང་
མི་གསོན་པའི་རྒྱ་ལྷུ་པ་འདྲུང་རོ།

དེར་མ་ཟད་རྒྱ་ལྷུ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཁྱེད་ལྟར་ན་དུས་ལྔ་ཕྱིར་རྒྱ་ལྷུ་པ་འབྲས་ལུ་འཛོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱ་
ལྷུ་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་དང་རྒྱ་ལྷུ་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལ་རིས་འདྲ་མི་འདྲའི་དངོས་པོ་གཞན་
གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་དངོས་པོ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་ལྷུ་པ་འབྲས་ལུ་མ་གྲུབ་པར་
ཐལ། རྒྱ་ལྷུ་པ་དེ་གཉིས་བར་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་མ་ཁུབ་པོ་སྟུང་ན། དུས་ལྔ་ཕྱིར་འཛོག་
པ་ལ་དངོས་པོས་བར་དུ་ཆོད་མི་དགོས་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་ལ་འད་དུས་ལྔ་ཕྱིར་འཛོག་རིགས་
པར་འགྱུར་རོ།

གཞན་ལས་རྒྱ་ལྷུ་པ་ཞིག་པའི་(༡༩༣ ན)དངོས་འབྲས་དེ་རྒྱ་ལྷུ་པ་དངོས་པོར་བསྐྱེད་དམ།
རྒྱ་ལྷུ་པ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོར་བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱ་ལྷུ་པ་ཞིག་པར་མ་སོང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡོད་
པ་དང་མེད་པའི་དངོས་པོ་གང་བསྐྱེད། མེད་པའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་དེ། མེད་ན་དངོས་པོར་
འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡོད་པར་བསྐྱེད་ན་རྒྱ་ལྷུ་པ་དང་པོར་སྐྱེས་པས་དུས་གཉིས་པ་དེ་ཞིག་པའི་འབྲས་ལུ་
མ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཞིག་པའི་ཡོད་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡོད་པར་བསྐྱེད་
ཀྱང་མ་ཞིག་པའི་ཡོད་པར་མི་བསྐྱེད་པར་ཞིག་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱ་ལྷུ་པ་ཞིག་
པའི་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་ན། རྒྱ་ལྷུ་པ་ཡོད་ཅིར་
ཞིག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པ་མ་མ་ཞིག་པར་སྟོན་མ་ཁུབ་པར་
ཞིག་པ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཞིག་པ་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་མེད་ཀྱང་ཞིག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ཡོད་པར་སྟོན་མ་ཁུབ་པ་
མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེ་འཛིག་གི་གནས་སྐབས་མི་ཐོད་པར་ཐལ། ཞིག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་པ་
ལས་ཡོད་པ་གཞན་དུ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་མེད་ན་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་མ་ཞིག་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཞིག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིར། ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་མེད་
ཅིར། གང་ཞིག་པ་དེ་མ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་སྐྱེ་བ་དང་

གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་སྒྲིབ་པར་ཆལ། མ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་(༡༩༣ བ)གྲག་ཞིག་པ་དག་ཅོད་རྒྱུ་ལ་ཁྱེད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ལ་ཕྱེས་པས་
རྒྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་ཁྱེད་མི་རྣམས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་དེར་བཞེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ལས་
ལྷ་ཞིག་གིས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དེ། དག་ཅོད་དེ་གསལ་དུ་རྒྱུ་ལ་ཁྱེད་མི་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུར་འཛོག་ན་
དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་མེད་འཛོག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཞེད་བུ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
ཆལ་ཅད་རྒྱུ་ལ་འགྱུར་རོ།

ཡང་ཁྱེད་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ། ས་པོན་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཆལ། ས་པོན་
འགགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་གྲུ་སྟེས་པ་དང་ས་པོན་འགགས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྣམས་སྐྱབ་པའི་ལ་དཔུང་དུ་ཡོད་དེ། འགགས་པ་ལ་འཛིག་པའི་འགགས་པ་དང་། ཞིག་
པའི་འགགས་པ་གཉིས་ལས། འཛིག་པའི་འགགས་པ་དངོས་པོ་བ་ལ་དེ་ལྟའི་ཆོ་སྒྲིབ་འགག་དུས་མཉམ་
གྲུབ་དུ་རྒྱག་ཀྱང་ཞིག་པའི་འགགས་པ་དངོས་མེད་ལ་དུས་མཉམ་མི་རུང་སྟེ། དངོས་མེད་ལ་དུས་མཉམ་
ཀྱི་ཡོད་པ་རྩ་རྩར་ལྷན་ཆུན་འཛོག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁྱེད་རྒྱ་གྲུ་ས་པོན་གྱི་དུས་མེད་ལ་བྱིས་ཡོད་པ་བཞིན་རྒྱ་གྲུའི་ཞིག་པ་རྒྱ་གྲུའི་དུས་ན་མེད་ལ་
བྱིས་ཡོད་པས་རྒྱ་བཅས་ལྷ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྐྱབ་པའི་ལྟར་ན། རྒྱ་གྲུའི་ཞིག་པ་རྒྱ་གྲུའི་དུས་ལ་མེད་ན་ཆོས་
ཅན། རྒྱ་གྲུའི་ཞིག་པས་རྒྱ་གྲུ་ཞིག་པར་མ་བྱས་པར་ཆལ། རྒྱ་གྲུའི་དུས་ན་རྒྱ་གྲུའི་ཞིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཁྱེད་པ་མེད་ན་རྒྱ་གྲུའི་ཞིག་པའི་ཞིག་བྱེད་མ་འོངས་པས་ཞིག་བྱ་རྒྱ་གྲུ་འདས་པ་ཞིག་པར་བྱེད་སྒྲིབ་པར་
ཆལ། མ་ཁྱབ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཞིག་བྱ་རྒྱ་གྲུ་འདས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཞིག་པ་མ་འོངས་པས་ཞིག་པར་
བྱེད་མི་དགོས་པར་(༡༩༤ ན)ཆལ། ཞིག་བྱ་འདས་པ་དེ་ཞིག་ཟེན་པས་སྐར་ཞིག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་རྒྱུ་ལ་བྱེད་དུ་དངས་པ་དེ་ཡང་མ་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་རྒྱ་ལི་ཞེས་འབྲུང་པའི་
ཡུང་དོན་ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱུ་དངོས་པོ་རང་བདེན་པས་འབྲས་བུ་རང་བདེན་པ་བཞེད་པར་འདོད་པ་དངོས་པོར་སྐྱ་
པའི་ལུགས་ལྟར་དཔུ་མ་པས་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་པའི་བཞེས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཙམ་ལྱིས་རྒྱ་ལི་མོགས་
འཛོག་པས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཞིན་ཆུ་ཆོས་ཙམ་དུ་ཀྱན་རྫོབ་པར་མི་བསྐྱུ་པའི་བདེན་པ་

ལྟར་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་འཆད་པ་དང་། འཆི་བས་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པའི་ལུང་དོན་གྱི་དམ་ཞེས་པ་འཆི་
 པའི་འཇིག་པའི་བྱ་བ་ལ་བྱ་ཡི། ཞིག་པའི་བྱ་བ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་པས་བྱ་བ་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་པར་འཆི་བའི་འཇིག་པས་མི་འཆི་བའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའི་རྒྱུན་གཙོད་པས་མི་འཆི་བར་མ་བཟུང་བ་
 ལས་འདྲ་བྱེད་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། འཆི་མེས་ཉིད་མེས་པ་བྱུང་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 གྱི་ཚེདས་པའི་ངོ་པོར་སྒྲེལ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁྱེད་ལྟར་འཆི་བས་ཤི་བ་དང་མ་རིག་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་
 གཉིས་བྱས་ཞེས་པའི་དབང་དུ་ན། འཆི་བ་པར་ཞིག་པ་ལ་ཁྱེད་གྱིས་བསམས་པར་སྒྲུང་མོད། དེ་ལྟར་ཞིག་
 པའང་ཤི་བའི་དོན་དུ་ཟད་ལ། དེའི་ཚེས་ཚེད་འཆི་བ་ཞེས་བཞེད་གྱིང་མོད་ཚོད་ཤི་བར་མོད་ལ་ཤི་བས་
 ཤི་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ན་རང་གིས་རང་ཉིད་ལ་བྱ་བྱེད་གཉིས་འགལ་བ་དང་། ཞིག་པས་སྒྲུར་ཤི་བ་སྤེ་ཞིག་པ་
 ཞིག་པར་བྱེད་ན་མ་ཞིག་པར་འགྱུར་བ་པམ། ཡང་ན་ཁྱེད་འདོད་པའི་ཞིག་དངོས་དེའི་དངོས་རྒྱུན་གཙོད་
 པར་འགྱུར་བས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལས་ཉམས་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །(༡༩༧ བ) ཞིག་པ་དངོས་
 པོར་འདོད་པའི་ལུང་དུ། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། ཅེས་ཞིག་པ་དངོས་མེད་དངོས་དོན་དུ་
 འཆད་པ་འདི་ནི་ལུང་རྒྱུ་གྱིས་ཆེས་མོངས་ནས་འདི་ལྟར་བཞེད་མོད། བཟང་པར་སྒྲུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 ན་འདིར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་ཐལ། གྲུ་སྒྲུབ་ཁཔས་གྱིས་དངོས་དང་དངོས་
 མེད་གཉིས་ཀ་མན་ཚུན་བསྐྱོས་ནས་འདུས་བྱས་པར་འཇིག་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ལས། དངོས་པོ་
 དང་དངོས་མེད་རང་བདེན་པ་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དབང་མ་བཅོན་པར་ཁྱེད་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་པ་དེར་
 བདེན་དུ་འདོད་པ་དང་། ཁྱེད་པར་དངོས་པོ་ཞིག་པའི་དངོས་མེད་གྱིང་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར།
 འདོད་པ་ལས་འོས་མེད། དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་པར་ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་བཞེད་
 བྱར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་མེད་
 གྱིང་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ལས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱ་ཟད་གྱི་ལུང་ནི། ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར་པ་རྣམས་
 གྲོལ་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམས་ནད་དང་བུལ་བ་ན་འགོ་ནད་ལས་གྲོལ་བར་བཞེད་པ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འགོ་ནད་ལས་གྲོལ་བ་ནི་འགོ་ནད་མེད་པར་མོང་བས་ནད་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ནད་གྱི་
 དངོས་པོར་སྒྲུར་རྒྱས་བསྐྱེད་མི་དགོས་ལ། ཁྱེད་གྱི་ལུང་དོན་ལྟར་བཤད་ན་དེའི་ཚེ་འདིར་འགྱུར་ཏེ། འགོ་

ནད་ཟད་པ་འཇ་ཞིག་པས་བསྐྱེད་པའི་ནད་ལས་གྲོལ་བའི་ཟད་པ་འཇ་ཞིག་པས་བཞག་པའི་ཟད་པ་དང་
 ༡༩༥༩ ཞིག་པ་དེ་སྤྱི་ནད་ཀྱི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རྟེ། ཟད་ཞིག་དེ་དག་(༡༩༥
 ༩)དངོས་པོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན་ནད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་རྒྱུ་བར་དེར་
 འཇོངས་ནས་འོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱེད་སྤྱི་མ་ལུ་ལྟ་བུ་ཟད་པས་མར་མེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཟད་
 པའི་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་ཅེས་པ་འདི་ལྟར་ན་མེ་མ་དམིགས་པའི་རྒྱལ་དུ་བ་མ་དམིགས་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་
 པར་ཡང་མཚུངས་ལ། དེ་འདྲིན་ན། མཚན་མེད་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་འགོག་པ་ལ་རྒྱ་མེ་མེད་རྟགས་སུ་སྒྲུབ་པའི་
 ཚོ་དེ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་མིན་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་གཏན་
 ཚིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞི་དེར་མེ་མ་དམིགས་པའི་རྒྱལ་འབྲས་བུ་དུ་མེད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 འབྲེལ་པ་བྱ་བ་པར་སྤར་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་ལགས་པར་མེས་ལ་རན་པར་སྒྲོལ་གི།

ཕྱིར་དེར་མེ་དངོས་སུ་མ་དམིགས་པས་དུ་བ་མ་དམིགས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། མར་མ་བཟ་པས་ལོ་རྟོག་
 མ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་ཀྱང་ཆ་མཐུན་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱོད་ཞེས་མདོ་མེས་ཐུན་མོང་
 བའི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་གྲང་གཞག་པའི་རྟོག་གའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་མོད། ཕྱིར་ཆོས་གང་
 དང་གང་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པ་ཅི་ལ་སྒྲོ་ཆེ་གཏན་ནས་དེ་ལྟའི་ཆོས་དེ་ཆོས་གཞན་གྱི་རྒྱར་
 འཛོག་ན་བྱེ་སྒྲུ་འདྲིན་པ་ལྟར་བུམ་པ་སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱར་བརྟགས་འགོག་པ་ལྟར་ཁས་སྤར་པ་ཀྱང་མི་
 རུང་བ་མེད་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་སྤྱི་མ་ལུ་ཟད་པ་ནི་མར་མེད་རྒྱུ་མི་ཟད་(༡༩༥༩ བ)པ་འགོག་ཀྱང་མར་
 མེད་རྒྱུ་ཟད་པ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་རྟེ། རྒྱ་མི་ཟད་པ་དེ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་གྱི། རྒྱ་ཟད་པ་དེ་འབྲས་
 བུ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ན་རྒྱ་ལ་ཐོན་གྱིས་སྤྱ་གུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཟད་པ་དེ་འདར་འབྲས་བུ་སྤྱ་
 གུ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །འདྲིན་ན། སྤྱ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱ་
 གུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེར་མ་ཟད་རྒྱ་ཟད་པ་འབྲས་བུ་ཟད་བྱེད་ཡིན་ཅེས་པ་འདར་མཐའ་གཅིག་དུ་ན་ཆོས་མ་བརྟགས་པ་སྟེ།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཅད་པ་འཇུག་པའི་ལྷུ་ལ་དུ་འབྱས་བྱ་དུ་ལྷར་བ་དང་མ་འོངས་པ་མི་ཅད་པར་
སྐྱེ་བར་མཛོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་གྲུ་ལི་ས་པོ་ན་ཉིད་ཅད་པ་ལས་སྐྱ་གྲུ་ཉིད་མི་ཅད་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་མོ། དེ་
ལྷར་ན་འདས་ས་པོ་ན་ཞིག་པས་སྐྱ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ས་པོ་ན་ཞིག་པས་སྐྱ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་གོ་ས་ཕྱི་བཤོ། །
འདི་ཙམ་རེའི་གནད་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་དོན་ལ་གཞུ་ལུ་མ་དང་རས་ཆོད་བྱེད་པ་ནི་
ཆེས་ལང་བཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་འཇིག་ཞིག་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ནི། ལྷུ་གྱི་འགྲུར་བ་རགས་པར་མཛོད་པ་
ཙམ་ལས་དངོས་པོའི་འཇིག་པ་སྐྱ་བའི་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། དངོས་སྐྱ་བའི་བསྐྱར་
བཅོས་མཁན་པོ་དག་ལས་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱ་བ་ལོགས་ཉ་མོས་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ས་སོ་དག་ལ་སྐྱ་བའི་སྐྱད་
ཅིག་དང་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ལ་རང་གྲུབ་དུས་གྱི་སྐྱད་ཅིག་ལ་འཇིག་པར་འདོད་པ་དང་མི་འཇིག་པར་
འདོད་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལྷར་ན་འདས་དངོས་སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་ཡོད་པ་
དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཞིག་པ་དང་མེད་པ་(༡༩༦ ན)དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་ནི་མི་
མཐུན་པ་མེད་ལ། དེ་འདྲ་མཛོད་ཐམས་ཅད་མཛོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་འཇིག་པ་དང་། སྐྱད་ཅིག་གི་རྣམ་གཞག་
ཇི་ལྷར་བྱེད་པ་ལྷར་བ་མཛོད་ན། འཇིག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ནི་དབང་ཡིད་གྱི་ཤེས་པའི་མཛོད་སུ་མ་གྱི་ཡུལ་
དོན་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་འདུས་བྱས་གྱི་དངོས་པོ་དང་ཡོད་པ་ལ་འཇོག་གི། འཇིག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དབང་ཡིད་
གྱི་མཛོད་སུ་མ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས་གྱི་དངོས་མེད་དང་། ཞིག་པ་སྡེ་མེད་པ་ལ་མི་འཇོག་
པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་དང་མི་རྟག་པས་དངོས་པོ་དུ་ལྷར་བ་རང་དུས་སུ་ཟ་བར་བྱས་ནས་དེ་ལྷུ་ལ་དུ་དངོས་པོ་
སྐྱེ་མ་འབྱུང་བའི་གོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་སྐྱེ་བའི་འཇིག་པས་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མི་འགོག་པར་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་
བཞིན་པར་འཇིག་ལ། འགག་པའི་འཇིག་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་སྐྱེ་མ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་མི་
འཇིག་གྲུང་སྐྱེ་བའི་ཆོས་དེ་འགག་བྱེད་གྱི་འཇིག་པ་དང་མི་རྟག་པར་གྲུབ་ཤོ། །

དེས་ན་སྐྱེ་བའི་འཇིག་པ་དངོས་འགག་པའི་འཇིག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་འཇིག་པར་འབྱུང་ལང་
གཅིག་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཅན་དང་། ཅིག་ཤེས་ནི་རང་ཉིད་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་མ་བརྟོས་པར་
འཇིག་པའི་བྱ་བ་ཅན་དུ་གྲུར་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་འཇིག་པ་ཅན་གྱི་བྱེད་པོར་མ་གྲུར་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་འཇིག་

པ་ལྟ་མཁའ་མེ་སྐྱེ་བའི་འཇིག་པ་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། འགག་པའི་འཇིག་པ་ལྟ་མཁའ་
 མེ་སྐྱེ་བའི་འཇིག་པ་སྤྱི་མ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པས་སྐྱེ་བའི་འཇིག་པ་སྤྱི་མ་མེ་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བས་ལྟ་མཁའ་དངོས་རྒྱུན་ཞིག་ཟད་ལས་གཞན་པའི་དངོས་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །(༡༧༤
 བ)དེའང་འགགས་པའི་འཇིག་པ་འམ་འགགས་བྱེད་གྱི་འཇིག་པ་ནི་འགགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འགགས་
 པ་ཉིད་ནི་འགག་པའི་འཇིག་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འགགས་ཞིག་དངོས་མེད་ནི་དབང་ཡིད་གྱི་ཞེས་
 པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་དགག་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་
 པ་དང་མི་རྟག་པའི་དངོས་འབྲས་འཇིག་པ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་འདྲ་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་གྱིས་འཇིག་པར་བྱ་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱ་ལས་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འདྲ་དེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ལ། རང་ཉིད་འཇིག་
 པའི་དོཾ་མ་སྐྱེས་ན་གཞན་དུ་འཇིག་བྱེད་གཞན་གྱིས་གཞན་འཇིག་པའི་དོཾ་མ་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དགག་སྤྱུབ་འབྲེལ་མེད་གཞན་གྱུར་གྱི་ཆོས་ལ་ཕན་གནོད་གྱི་བྱ་བ་ཕན་ཚུན་རྩིས་འགོ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་འཇིག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་དེ། འཇིག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཡོད་པ་ལ་འཇོག་ན་རྒྱ་མེད་པར་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་ལ་ནི་རྒྱ་མེད་དེ། དེ་དངོས་པོ་ཉེ་བར་བྱུང་ན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 བྱུང་ཞིག་པ་ལ་ནི་དངོས་པོ་ལྟ་མ་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་། ཕྱི་མར་མ་གྱུར་ཀྱང་ལྟ་མ་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་ལ་དགོངས་
 བས་འཇིག་པའི་རྒྱ་རྒྱར་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་བྱུང་ཞིག་པ་ལ་ནི་ཕན་གདགས་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་ཕན་
 འདོགས་བྱེད་གྱི་དངོས་པོས་ཕན་གདགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་གཞན་གྱི་འཇིག་རྒྱ་གཉིས་ཀ་མེད་ལ།
 འཇིག་པ་ལ་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་རང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལས་འཇིག་བྱེད་གྱི་རྒྱར་ཡང་
 བསྐྱེས་མེད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱེ་ཏེ་རིགས་གཏེར་ཅུ་འགྲེལ་ལས།

འཇིག་པར་བྱ་རྒྱའི་དངོས་པོ་དང་། །(༡༧༥ བ)

ཞིག་པ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །

འཇིག་པའི་རྒྱ་དོན་འབྱུང་མོད་གྱི། །

གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྒྱ་མི་དགོས། །

འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་དེ་འཇིག་རྒྱ་བྱམ་པ་འམ་ཤིང་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་ཡང་འཇུག །

ཞིག་ནས་མེད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་འཇིག་པར་བྱ་རྒྱུ་དངོས་པོའི་
སྐབས་སུ་རྒྱུ་མེད་གསུངས་པ་ནི། འཇིག་པ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལས་རྒྱུ་
གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པ་ལ་དགོངས་ལ། ཞིག་ནས་མེད་པ་ལ་འཇིག་པར་དོགས་པའི་སྐབས་སུ་
རྒྱུ་མེད་ནི་རྒྱུ་གདུག་མེད་པ་ལ་དགོངས་ན། འཇིག་པ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་
ལྟར་ཡང་འཇིག་པ་ལ་རྒྱུ་མི་དགོས་པར་གསལ་ལོ། ། འདིའི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་ན་གཞུང་
འཆད་པ་འབྲེས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་ལགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་དངོས་པོ་ལྷ་མ་ཞིག་པ་འཇུག་པའི་འཇིག་པ་
ཚུམ་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་འཇིག་པ་ཚུམ་པར་བྱེད་ལ། དངོས་པོ་ལྷ་མ་འགགས་ཞིག་
དངོས་པོར་མེད་པས་དེས་གོ་མ་འགག་པའི་ལུ་ཏུ་དངོས་པོ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་
འགྱུར་གྱི། དཔུང་ན་སྐྱེ་འགག་དུས་མཉམ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་འགྲུབ་ཤི། འགགས་ཞིག་དུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་
ཕྱིར།

ཁོ་ན་འགག་འཇིག་དང་སྐྱེ་འཇིག་གཉིས་གཅིག་ཅར་འཇིག་ཇུས་གཉིས་སུ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་
མེད་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་ལ་འཇིག་པ་རང་གི་བྱ་བ་རང་ཉིད་འཇིག་པ་དང་འཇིག་དངོས་གཞན་བསྐྱེད་པའི་བྱ་
བ་གཉིས་དང་ལྡན་ལ། འགག་འཇིག་ནི་འགག་པའི་འཇིག་པ་རང་གི་བྱ་བ་རང་ཉིད་འཇིག་པ་ཙམ་གྱི་བྱ་
བ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རབ་དུ་བྱོའོ། ། (༡༩༧ བ) དེས་ན་དངོས་པོའི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཉིད་
ཞིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཉིད་ཞིག་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་བདར་བའི་ཞིག་པ་དགག་རྒྱུ་དེ་ནི་དངོས་པོར་
མ་མོང་ཤི། དེས་དོན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་པར་ཞིག་པ་དེ་དངོས་མེད་དུ་
བདགས་ནས་བརྟེན་པ་ཙམ་ལས་ཞིག་པ་དེ་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞི་གྲུབ་ཀྱི་ཡིན་ཡོད་དུ་འདུག་པས་སྤང་བར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་ཏེ།

རིས་དང་དབྱེ།

དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི།

དངོས་མེད་ཡིན་པར་སྐྱེ་བོ་སྒྲི།

ཞེས་འདི་ག་རྟེན་དུ་པར་དངོས་པོར་མེད་པ་ཙམ་ལ་དངོས་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་པ་དག་སྒྲིལ་གྱི་ནང་གི་ལུ་
སྒྲེགས་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་མེད་ཐུགས་ཀྱི་མི་འཐད་དོ་ཞེས་དཔྱད་མཁོ་གསུང་རབ་ལས་གྲང་རྒྱ་
ཆེར་འབྱུང་ངོ་།

གསུམ་པ་ལ། རིགས་པ་དང་འགལ་བས་གཏན་མི་རིགས་པ་དང་། ལྷང་དང་འགལ་བས་གཏན་མི་
རིགས་པའི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་ནི། ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་མ་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་ན། མ་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་ལྷ་
ཕྱིའི་བར་དུ་ཞིག་དངོས་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་དེ་དངོས་པོ་སྒྲུབ་ཅན་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིག་དངོས་པོ་དེ་སྒྲུབ་ཡང་ཞིག་པ་ལས་མ་ཞིག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་ཞིག་
པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིག་དངོས་པོ་མ་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་གཏན་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་མི་
འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་ཞིག་པའི་ཞིག་དངོས་པོ་དེ་ཞིག་པ་ལས་མ་ཞིག་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
མ་སྒྲུབ་སྟེ། ཞིག་དངོས་རང་ཉིད་ཞིག་པའི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་མ་ཞིག་པའི་དངོས་གཞན་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་གྲུབ་
བོ་སྒྲུབ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་དངོས་པོར་མེད་པས་(༡༩༤ བ)གཞན་དངོས་པོར་བྱ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་
ངོ་། །དེར་མ་ཟད་དངོས་ཚོས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་མ་ཞིག་པའི་
དངོས་པོ་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་ན་ནི་ཞིག་པ་དང་མ་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ལས་མ་
ཞིག་པའི་དངོས་པོ་བར་ཆད་དེ་ཡོད་ན་ཞིག་མ་ཞིག་གི་དངོས་པོ་སྟེལ་ནས་འབྱུང་བ་གང་དུང་དུ་འགྱུར་
ལ། རྒྱལ་གཞུག་འདི་འདྲ་ནི་སངས་རྒྱུས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་གང་ལ་འད་སྟོན་ཆད་མ་གྲགས་པས་དུས་
གྱི་མཐུ་ལས་སྒྲོ་རྟོག་དུ་བྱུང་བར་གོར་མ་ཆག་གོ།

ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྒྲིབ་ན་ཞིག་དངོས་ཞིག་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ཞིག་པའང་དངོས་པོ་ཡིན་
པས་ཞིག་པའི་སྒྲིབ་ཅིག་གཅིག་གི་དངོས་པོའི་དངོས་པོ་འདྲ་བྱེ་སྒྲུབ་ཐོབ་པ་ལྟར་ཐུག་མཐའ་ལས་པ་ཞིག་
དུ་རྟོག་པས་བདགས་ནས་སྒྲུབ་ཐོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པར་འདྲུ་ཤེས་གཞན་བསྒྲུར་གྱི་ཐུན་གྱི་
ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལས་ལས་གཞན་དུ་ཉེ་བར་མཐོ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡང་ཞིག་མ་ཞིག་གི་དངོས་པོ་སྟེལ་
གྱིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་ལྷ་ཕྱིའི་རྒྱ་འབྱས་བར་དུ་ཆོད་བཞིན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ།

དེ་འདྲིན་ན་དེའི་སྤྱིར་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཁྲབ་ཀྱང་པར་ཆོད་བཞིན་འབྱུང་པར་འགྱུར་ཞིང་།
འདྲིན་ན། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་ཁྲབ་ཀྱི་དངོས་པོ་འཛོལ་དུ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་ཁྲབ་རིམ་མི་མཐུན་པས་པར་ཆོད་
ཅིང་རྒྱ་ཁྲབ་སུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་ཞེན་པ་ཙམ་ལས་རྒྱ་ཁྲབ་སུ་འབྱུང་མི་ཤིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིན་ན། རྒྱ་
ཁྲབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱར་བ་བཏབ་པ་འདི་ལ་ཁྱེད་ཁྲབ་སུ་ཅི་ཞིག་རེ།

ཡང་ས་ཤི་བ་བྱ་སྤྱི་བའི་རྒྱར་ཡང་(༡༩༥ བ)འགྱུར་དེ། ཞིག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཤི་བའི་དངོས་པོ་མ་
རིག་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཉིད་འདིར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདྲིན་ན་ནི་ཅི་ལྟར་
འགྱུར།

ཡང་ཞིག་དངོས་དེ་མ་སྤྱི་བའི་དངོས་པོ་དང་། རྒྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན། རྒྱ་བའི་དངོས་པོར་ནི་མི་
འཐད་དེ། དེ་ཞིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་པོ་སྤྲུམ་ན། ཁྱེད་ཞིག་དངོས་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་དངོས་
ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཁུབ་པར་སྤྲུམ་པའི་ཕྱིར། འདྲིན་ན། རྒྱ་འགག་དངོས་འགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞིག་
དངོས་དེ་རྒྱ་དངོས་དང་མི་འགག་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞིག་དངོས་མ་སྤྱི་བའི་
དངོས་པོར་ཞེ་ན། ཞིག་དངོས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཞིག་དངོས་
དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་གང་དུ་བཞག། །དེ་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོར་འཛོལ་གོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ།
དེ་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ནི་འཛིག་བཞིན་དང་རྒྱ་བཞིན་ཡིན་པ་ལས། ཞིག་པ་ནི་འཛིག་བཞིན་
དང་རྒྱ་བཞིན་རྒྱན་བཅད་དེ་ཞིག་པར་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོའི་སྐབས་བརྒྱུག་
པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་དངོས་སུ་འཛོལ་གོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ། འདས་པ་དོན་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་སྤོང་པའི་ཕྱིར། སྤོང་ཡང་དངོས་པོར་འདྲིན་ན་དུས་གསུམ་ཐུག་གྱུ་བ་དུ་འདྲིན་པ་ལྟར་དངོས་པོར་
སྤྲོ་ན་ཁོ་བོས་བྱ་ཐབས་ཅི་ཡོད། ཡང་ཞིག་པ་དངོས་པོ་འདས་པས་འབྲས་བུ་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བ་བསྐྱེད་
རིགས་ན་ཆོས་ཅན། ཞིག་པ་དངོས་པོ་མ་འོངས་པས་འབྲས་བུ་དེ་ལྟའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་རིགས་པར་ཐལ།
ཞིག་པ་མ་སྤྱི་བའི་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་དངོས་པོར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དེར་སྤྱོད་(༡༩༩ བ)པ་ཤིན་ན་དེ་ལྟའི་
དངོས་པོ་རྒྱ་བའི་ཤིན་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་དེ། མཚུངས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདྲིན་ན།
བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲབ་ལ་སྤྱི་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདྲིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲིན་ན། རྒྱ་ཁྲབ་སུ་

ཕྱི་ལོ་ལོག་ཏུ་སྐྱེས་པ་མ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་ཅག་ལངས་རྒྱུ་ཀྱི་
བསྐྱེད་པ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོ་བསྐྱེད་བཟང་པོ་འདི་ལ་བསྐྱེད་པའི་འཛོགས་ལུགས་ཆེས་བཟང་བར་སྦྲང་དོ།

ཡང་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཞིག་པ་ཞིག་ཟེན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ།
དངོས་མེད་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཞིག་པ་དེ་མ་ཞིག་པར་
འགྱུར་བ་འཇམ་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོར་མི་འགྱུར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཞིག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། མ་
ཞིག་པའི་དངོས་པོར་ཐལ། དངོས་མེད་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་མ་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྔོན་པའི་ཞིག་དངོས་ཆོས་ཅན། སྔོན་དངོས་པོའི་རྒྱ་
འབྲས་གང་དུ་འདྲ་མི་རུང་བར་ཐལ། སྔོན་གྱི་སྒྲ་ལོགས་ན་མ་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྔོན་གྱི་རྒྱ་
མ་ཡིན་ཅིང་། སྔོན་གྱི་ཕྱི་ལོགས་ན་མ་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྔོན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་ལྟར་ན་ཞིག་དངོས་ཆོས་ཅན། སྔོན་ཞིག་དངོས་ལུ་མི་རུང་བར་ཐལ། སྔོན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། སྔོན་
ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་མ་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ལྟར་ན། སྔོན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱ་དང་། སྔོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། སྔོན་ཞིག་པ་དང་(༡༩༩༩ ལ)ཞིག་
དངོས་ཡིན་པ་བྱུང་ཅེས་ས་གསུམ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་ལྟའི་རྩོམ་པ་དང་། ལྟན་ཅག་རྒྱུགས་ལས་
རྒྱུ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ།

ཡང་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་དེ་དངོས་པོ་ཞིག་པ་ལ་ཡོད་དམ། དངོས་པོ་མ་ཞིག་པ་ལ་ཡོད། གཉིས་པ་ལྟར་
ན། ཞིག་དངོས་ཆོས་ཅན། མ་ཞིག་པར་ཐལ། མ་ཞིག་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན།
ཞིག་དངོས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཀྱི་མཐས་སྔོན་པ་
ཡིན་པས་དངོས་པོར་ཡོད་རུང་ངོ་ཞེས་སྒྲིབ་དགས་ནས་བརྟུན་པའི་ཕྱིར། མ་ལྟར་པོ་ཞེ་ན། ལྟར་པར་ཐལ།
དངོས་ཞིག་ལ་ཡོད་པའི་ཞིག་དངོས་དེ་དངོས་ཆོས་ཀྱི་མཐས་སྔོན་པར་ཟད་པ་ལས་དངོས་ཆོས་གཞན་
བརྟེན་བྱའི་གནས་ཐོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲའི་དངོས་པོ་ཞིག་ནས་མེད་པ་ལ་ཁ་ཁོགས་
དབྱེད་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་མི་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། འགགས་པ་འཇམ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགགས་ཞིག་མོགས་མེད་པའི་ཆོས་དེ་

རྒྱུ་ཏུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བར།

འགགས་ན་རྒྱུ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན།

ཅེས་སོ། །ཡང་དངོས་པོ་རང་ཞིག་པའམ་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་ན་དེར་བསྐྱོམ་གྱི་དངོས་མེད་ཀྱང་
འཇོག་མི་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར། དངོས་ཞིག་དངོས་པོར་ལྷ་ག་ལ་འགྱུར་རྟེ།

ཇི་སྐད་དུ།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན།

དངོས་མེད་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།

ཞེས་དང་། ཟད་ཞིག་ལ་དངོས་ཚེས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་རྟེ། འགགས་ཆད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ཟད་ལ་འབྱུང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཟད་ཞིག་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་རྟེ། ཞིག་
(༡༠༠ ན)པ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ཟད་ལ་འཇོག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཅེས་དང་། ཁྱད་པར་སྐྱེ་
བ་ཞིག་དངོས་གྱིས་ཆ་གཉིད་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་རྟེ།

བདུན་ཅུ་པ་ལས།

རྟེན་འབྱུང་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གང་། །

སྤྱག་བསྐྱལ་འབྲས་ཙན་དེ་མ་སྐྱེས། །

སེམས་གཅིག་ལ་ཡང་མི་འཐད་ལ། །

དུ་མ་ལ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །

ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར།

གང་གི་ལྟར་སེམས་གཅིག་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་པར་འགྱུར་
རོ། །གང་གི་ལྟར་སེམས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཡན་ལག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཞིག་པ་ཕྱི་མ་
ཕྱི་མའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་འབྱུང་རོ། །ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་ཞིག་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་ཚོགས་པ་ལ་

གཤམ་དབང་གིས་ཞིག་པའི་ཆོས་དེ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྷན་
འབྱུང་གིས་རྟོག་གི་འབར་བར།

སྒྲོང་ཉིད་ལྷ་བཀོམས་བྱས་པས།

ཉོན་མོངས་འཇུག་པ་བཅོམ་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་བྱ་བར་སྒྲུབ་དེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཆོག་སྐུ་པ་དང་ཐ་དང་པའི་དངོས་པོ་དང་ཞིག་པ་དག་ལ་དངོས་
པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་དང་གཉི་མཉམ་མི་འགྱུར་དེ། དེ་ལྟར་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་སྲིད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོད་པར་མི་
འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གང་གི་འད་རྒྱུན་བརྟེན་པར་མི་འབྲེལ་
ཞེས།

དེས།

གཤམ་དེ་དངོས་མེད་གཞན་བརྟེན་འགྱུར།

དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་ཞིག་པ་བཞིན།

དེ་ནི་གཉེན་པོར་མི་འདོད་དེ།

གཞན་ལ་བརྟེན་ཕྱིར་ཞིག་པ་ཞིན་ནོ།

ཞེས་འབྱུང་ལ། གཞན་པར་སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་(༢༠༠ བ)པོ་ཞི་བ་འཆོས། ཚད་མའི་བསྐྱུས་ཆེན་
ལས། དངོས་པོ་བརྟེན་པ་བཀག་པའི་སྐབས་ལ་སྒྲིབ་ཞེས་པ་ཞེས། །བུམ་མེགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་མི་རྟག་
པའི་དངོས་པོ་དང་། རྒྱལ་ལྔ་ར་དང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ལྟ་བུ་འདོད་པ་ལས་འཕྲོས་
ནས་ཞིག་འགྱུར་ཞེས་པའི་འགྱུར་སྒྲིབ་ལས་ཞིག་པ་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ཞིག་པ་ཉིད་
ལས་དངོས་པོ་གཞན་འབྱུང་བས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འགྱུར་སྒྲུབ་ན། ཞིག་པ་མ་ཞིག་པའི་བདག་དངོས་ལྟ་
མེད་པས་དེ་ལས་དེ་མ་ཐག་བྱུང་གི་དངོས་པོར་མེད་ལ། ཞིག་འགྱུར་གྱི་འགྱུར་སྒྲུབ་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་
མི་སྟོན་དེ། མི་ལ་པོར་བྱར་བདག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་པོར་བྱ་མི་འགྱུར་དེ། ཞིག་པ་དངོས་མེད་སྒྲར་དངོས་
པོར་མི་སྟོན་ཅེས་དེས།

ཇི་སྐད་དུ།

ཞིག་པ་ཉིད་ནི་བདག་མེད་ཕྱིར།

དེ་མ་ཐག་བྱུང་ཡོད་མ་ཡིན།

མ་བྱུང་བྱུང་བ་ལྡན་པ་ཡང་།

ནམ་མཁའི་པདྨ་ལ་སྐྱེས་པ་ཞིན།

ཞིག་འགྱུར་ཞེས་བྱ་དེ་ལྟར་འདིར།

དངོས་པོར་མ་གྱུར་ཞེས་བྱ་བའི།

དོན་འདི་རྟོགས་པར་བྱེད་ཡིན་གྱི།

སྐྱེ་བ་འགའ་ཡང་མི་འདོད་དོ།

མི་འགའ་ཞིག་ལ་པོར་བྱ་ཞེས།

དེ་ལྟར་མིར་ཅམ་བྱས་པ་ན།

པོར་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི།

འདི་ལ་ཐོབ་འགྱུར་མ་ཡིན་ནོ།

ཞིག་པ་ཞེས་བྱའི་དངོས་པོ་ནི།

དངོས་པོ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ།

སྐྱེ་བ་ན་ཡང་དངོས་འདི་ལ།

ཅུར་ཟད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར།

འདི་ནི་ཇི་ལྟར་ལྷོག་པར་འགྱུར།

འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཞིག་བདག་ཉིད།

ཇི་ལྟར་དངོས་པོའི་དོ་བོ་དང་།

བྲལ་ཕྱིར་མེད་པ་ཉིད་འདོད་གྱི།

དངོས་པོའི་དོ་བོ་ཡིན་ཕྱིར་མིན།

འདི་ལ་ཚུགས་པའི་དངོས་ཉིད་ཀྱང་། །

སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་(༢༠༡ ན)བརྗོད་མི་བྱེད། །

དངོས་པོ་ཡི་ནི་རྗེ་ཆེས་འཇུག་པ། །

རྒྱ་ཅིག་ལས་ཕྱིར་འཁོགས་པར་བྱེད། །

ཕྱིར་འདི་ཡི་ནི་རྣམ་གཞག་གི། །

དོ་བོ་སྐྱབ་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །

དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་རྟག་པ་ཡི། །

རྣམ་རྟོག་བྱེད་པ་གནས་མེད་དོ། །

ཞེས་འབྱུང་བས། མུ་སྒྲེགས་པ་ཁ་ཅིག །མི་རྟག་པའི་འཇིག་དངོས་ཞིག་པ་ན་རྟག་དངོས་སུ་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་ཆེར་དགག་པར་མཛོད་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་ངན་པ་འདི་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
པའི་དཔལ་དང་ཚོར་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་ག་ལ་རིགས་རྟེ། ཉིད་ཅག་ནང་པའི་བསྐྱེད་འཛིན་ཆེན་
པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཅི་ཚོར་ཁ་པ་ཁྱེད་ཅག་རང་གི་རྗེ་པ་ཁ་ཅིག་དུས་གསུམ་རྣམས་བྱུང་བ་ལྟར་ཇི་རྒྱུ་དུ།

མཛོད་ལས།

གཅིག་ནི་འདས་པས་འབྱིན་པར་བྱེད། །

ཅེས་འདས་མ་འོངས་པ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པས་དོན་བྱེད་པ་ལྟར་སྒྲུ་ན་འད་མི་འཁྲད་དེ། ཚད་
ཆེན་ལས། དུས་གསུམ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ཉིད་དུག་པར། དེའི་དཀའ་འཁྲུལ་དུ། གཞན་ཡང་འདས་པ་
དང་མ་འོངས་པ་འདི་དག་དོན་བྱེད་པར་རྣམ་པ་ཞིག་གས། མི་རྣམ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཚུགས་རྣམ་པ་
གཉིས་སོ། །གཤམ་ཏེ་རྣམ་ན་དེའི་ཆོ་རྣམ་པ་ཡོད་ན་ད་ལྟ་བུར་འགྱུར་རྟེ། རྩོད་པའི་གཞིར་མ་གྱུར་པའི་ད་ལྟ་
བ་བཞིན་ནོ། །སྐྱོར་བའི་གར་དག་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པར་རྣམ་པ་དེ་དག་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་རྟེ། རྩོད་པའི་གཞིར་
མ་གྱུར་པ་ད་ལྟར་བ་བཞིན་ནོ། །འདས་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡང་དོན་བྱེད་པར་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱི་སྐུ་བར་འགྱུར་བའོ། །འདི་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། འདི་ལྟར་ད་ལྟ་བ་

ལོགས་ན་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ནམ་(༢༠༡
 བ)མཁའི་པར་བཞིན་ནོ། སྐྱོད་པ་ནི་གང་དག་ད་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འགག་ཞིག་ཏུ་རྒྱས་
 པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་ནམ་མཁའི་པར་བཞིན་ནོ། །འདས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་བྱུང་བ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པ་ལོ། ཞེས་འབྱུང་བས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱུང་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་
 གྱི་སྤྱོད་དཔོན་དེ་དག་གིས་ལྷགས་ངན་དེ་དག་ཆེས་ཆེར་བཀག་ཟེན་ཅིང་། ཁྱད་པར་རང་སྤྱེ་ཞིག་དངོས་
 མོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་སྤྱི་བའི་ལྷགས་ངན་དེ་ལྟ་བུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྤྱོད་པའི་ལྟ་བུ་
 ལྟར་འགྱུར།

ཁྱད་ཅག་འདས་ཞིག་གི་ཐུག་ཁས་མི་ལེན་ནོ་སྤྱུང་ན། འདས་ཞིག་གི་དངོས་པོ་དེ་དོན་བྱེད་པར་ཁས་
 གཤམ་པས་ཆོག་ཅི་ལྟར་བཅོང་གྱུར། དོན་རང་གི་སྤྱེ་པ་དངོས་པོར་སྤྱི་བའི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་ཏུ་
 མི་སྤྱང་ངོ་། །ཁྱད་པར་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་སྤྱོད་གསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མཁུ། སྤྱོད་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་
 སྤྱོད་དཔོན་དེ་མི་འདོད་བཞིན་ནམ་གྱིས་ཁལ་ཏུ་བསྐྱར་བར་ཟད་དེ། སྤྱོད་དཔོན་དེས་དངོས་པོ་འདས་པ་དང་
 ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་འདས་པའི་དངོས་པོ་སྤྱོད་ཟེན་གྱི་ཞིག་པ་འདས་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འཆད་རིགས་པ་
 ལས། དེ་འདས་དམིགས་ཀྱིས་ཕྱག་ནས་ནན་ནན་ཏན་ཏུ་བཀག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ།

སྤྱོད་ཟེན་སྤྱར་ཡང་སྤྱོད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་ནི། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་རྣམས་
 གྱི་སྤྱོད་པའིར་རྟེན་མི་འགྱུར་ཞིང་། ས་པོན་གྱིད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར།
 ཞེས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱོད་དཔོན་སྤྱོད་གསལ་ནི་མ་དཔུང་པ་ན་ལྷ་གྲུ་ཞིག་མ་ཞིག་གང་
 ལས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་འདས་འཇིག་རྟེན་ན་གསལ་པ་ལྟར་སྤྱོད་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་
 བཅོང་(༢༠༢ བ)གྱི། གཞན་གསལ་གྱིས་དཔུང་པ་ན་ནི་ཞིག་པ་འདས་པ་དང་མ་ཞིག་པ་མ་
 འོངས་པ་དང་འཇིག་བཞིན་ད་ལྟ་བུ་གསུམ་ག་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཙམ་ཡང་བཀག་ན་སྤྱོད་ལྟ་
 ག་ལ་ཞིག་སྤོང་ཉིད་བཅོ་ལྟ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་པར། འདིར་འདས་པ་དང་མ་
 འོངས་པ་གཉིས་ཞིག་པ་དང་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ལ་ད་ལྟ་བུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དུས་གསུམ་

ཆར་ཡང་མེད་དོ། དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དུས་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པ་ལོ། །

ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །ཞེད་ཅག་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་ལ་གྲུག་འདུད་གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་འདི་ཙམ་ཡོད་
བཞིན་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་ལ་སྒྲར་ཡང་སྒྲུབ་སྒྲོག་མགོ་དཀྱིལ་གྱི་འདུ་འགོད་སྒྲུར་ཚུལ་སྒྲོབ་མ་ནས་བྱེད་པ་
ཅི་ལྟར་ཡིན་བསམ་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

འདིར་སྒྲུག་པ།

དཔལ་ལྷན་དེ་ཆེ་མེད་པ་གྲུབ་པའི་དཔལ་ལ།

དེ་བཅུན་མངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་མཉམ་པ་དེར།

ཡང་ཡང་བཀའ་དྲིན་དུས་པས་ཐུག་པའི་ཏེ།

འཁྲུལ་མེད་ལེགས་བཤད་སྒྲོ་བ་ཅི་ཡང་བྱས། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི།

མད་ཀྱང་བྱུང་ལ་ཆགས་པ་སྒྲིཊ་འགྱུར་བ།

དེ་བཞིན་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི།

ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན། །

དོན་དམ་པར་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྒྱུ་ལས་འགགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་
ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་མི་རིགས་ན་གཉིས་ཀ་ལས་ལྟ་ཅི་སྒྲོམ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་བསྐད་པའི་དོན་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་
ནས་བཤད་པ་ནི། འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཅིང་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་ཀྱང་ནི་
རྒྱུ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་འདོད་དོན་དག་
དང་། བྱད་མེད་བརྗང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་འདོད་པ་སྒྲོད་པ་མཐོང་ནས་ནི་སྒྲུར་མད་པ་ན། མི་ལམ་གྱི་བྱད་མེད་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་འགགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་བྱུང་པོ་འགའ་ཞིག་དེ་ལ་འདོད་ (203བ)པའི་ཆགས་
པ་སྒྲིཊ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་མཚུངས་སོ། །འདིའི་དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་གྲིད་པ་འཇོ་བའི་
མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་རང་འགྲུལ་ན་བཤོད་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐུག་མེད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། རྒྱུང་ཡང་ལས་འབྲས་མེ་མོར་རེས་ཤིང་བསམ་
གྱིས་མི་ཐུབ་པའོ།

དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་། །

རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲ་ཤད་རྣམ་པར་ནི། །

མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམ་པར་མ་ཡིན་ལྟར། །

དེ་བཞིན་སྒྲིན་ལས་སྤར་སྒྲིན་མིན་ཤེས་གྱིས། །

ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཟད་འགག་མེད་པའི་ཐུང་། རྣམ་སྒྲིན་འབྲུང་པར་འདོད་ན་ཇི་
ལྟར་རྣམ་སྒྲིན་མ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ལྟར་རྣམ་སྒྲིན་ཐུང་ཟིན་པས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་འབྱིན་པར་འགྱུར་དེ། མ་
འགགས་པའི་ཐུང་ཞི་ན། ཇི་ལྟར་ཡུལ་སྒྲ་ཤད་དང་རི་ཐོང་གི་རྩ་མོགས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
མཚུངས་ཀྱང་། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་མིག་ཅན་གྱིས་རྣམ་མཁུར་སྒྲ་ཤད་མོགས་གྱི་རྣམ་པར་ནི་མཐོང་
གི། ཐོང་བུའི་རྩ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མོགས་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རྣམ་
སྒྲིན་ཐུང་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པའི་ལས་དག་ཀྱང་མ་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་།
སྤར་འབྲས་བྱ་ཐུང་ཟིན་པའི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྒྲིན་ཟིན་པའི་ལས་ལས་སྤར་ཡང་འབྲས་བྱ་སྒྲིན་པ་མིན་
པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་དཔེ་ཐུ་མ་དེ་བཞིན་ནོ།

འདི་འང་རང་ལུགས་ལ་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་ཁས་སྤར་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལོགས་རྟོག་ཐེལ་བ་
ཙམ་སྟེ། རི་ཐོང་གི་རྩ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མོགས་མེད་པར་འདོད་པའི་ཐུང་།

ལང་གཤེགས་ལས།

རྣམ་མཁུར་རི་ཐོང་རྩ་དག་དང་། །

མོ་གཤམ་གྱི་ནི་བྱ་དག་ཀྱང་། །

མེད་བཞིན་ཚིག་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར། །

དངོས་ལ་རྟོག་པར་དེ་བཞིན་ནོ།

ཞེས་དེ་དག་མེད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེར་ཡང་ཡོད་པའི་(༢༠༣ ཀ)རྟོག་པ་
པག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མེད་པར་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་ན་མེད་པ་འདྲ་མི་འཐད་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་རྣམ་སྤྲིན་མི་དག་ནག་པོའི་ལས། །

རྣམ་སྤྲིན་དག་ཉིད་དག་ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་། །

དག་མི་དག་མེད་སྟོ་ཙན་ནི་ཐར་འགྱུར་ཏེ། །

ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་མེས་པ་འདྲ་དག་པ་མཛད། །

དཔེ་འདིས་ལས་རྣམས་རྣམ་སྤྲིན་མ་དཔེ་པ་མ་ཡིན་པ་འབར་ཞིག་ཏུ་མ་བཟད་གྱི། མེ་མོར་དཔེ་
པ་འདྲ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཤད་མེགས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དཔེ་པ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དག་མི་དག་པོ་
ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མི་དག་པོའི་རྒྱ་ནི་ནག་པོའི་ལས་མི་དག་པོ་
ཉིད་ལས་ཡིན་གྱི། དག་པོ་ལས་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་དག་པོ་ཉིད་ནི་དག་པོའི་ལས་ཡིན་
པར་མཐོང་གི། མི་དག་པོ་ལས་མ་ཡིན་ཅིང་། མཁས་པ་གང་ཞིག་ །དག་མི་དག་པོའི་ལས་གཉིས་ཀ་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཙན་ནི་ཐར་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་
བྱ་འབྲིན་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་མེ་མོར་དཔེ་པའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དག་པོའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
མེ་མོ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་ལ་དཔེ་པར་དཔྱད་པ་རྣམས་ལ་ལས་འབྲས་སྤྱིར་པ་བཟུང་བ་ལས་ཀྱི་
ཚུལ་འཇིག་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཚན་དེ་དོར། ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རྣམས་པར་སྤྲིན་པ་
ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་པོ་ཞེས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྣམས་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེས་པ་འདྲ་
དག་པོ་པར་མཛད་དེ། རྒྱ་འདི་ལས་འབྲས་བྱ་འདི་སྤྱོད་ཞེས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་
མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསྐྱེད་དུ་མེ་མོར་བདེན་པར་སྤྱང་བ་ནི་
ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པའི་མཐུ་ལས་ཡིན་གྱི། རང་དགར་བསམས་ན་(༢༠༣
བ)འགལ་བ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ལས་སྤྱོད་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བུར་དཔེ་པ་སྤྱོད་ཀྱང་བྱུར་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་པའི་

ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། གྲུན་གཞི་མོགས་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཞེགས་པས་ཡོད་
པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གྲུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ།

ཐུང་པོ་འདི་དག་འབར་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས།

བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན།

རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལའོ།

ཅི་ལས་འབྲས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ལས་འབྲས་རྣམ་པར་འཛོག་ན། ལང་གཞེགས་མོགས་ལས།
གྲུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་ཆོས་མཐའ་ལས་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བསྟོན་གཞི་མ་ཐོན་ཐམས་ཅད་པ་
ཐུ་མཚོ་ལས་དྲུབས་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་གསུངས་པ་དེ་ཅི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་
ཞིག་གསལ་ཞེ་ན། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཞེན་པའི་སྒོ་རྒྱུ་དེར་བརྟེན་ནས་དེར་མོས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་
ལ་བསམས་ནས་དེ་དོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་མེད་ལ་མིན་པས་དགོས་པ་དེ་
སྐད་དུ་བསྟན་པས་གསུལ་བྱ་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་ན་དེའི་
དགོངས་གཞི་ནི་གང་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་ཏེ་གྲུན་གཞི་ཞེས་པའི་དངོས་པོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་
སྐད་དུ་བསྟན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཇེས་སྟེ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་ཐུ་གང་དུ་
གྲུན་གཞིའི་རྣམ་ཞེས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཡོད་ཅིང་གང་ལ་བྱའི་དོར་གང་ཟག་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་
གསུངས་པ།

ཇི་སྐད་དུ།

དགེ་སྦྱོང་དག་ཐུང་པོ་ལྟ་ནི་ཁྱུར་རོ། ཁྱུར་ཁྱུར་བ་ནི་གང་ཟག་གོ།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་བདག་དང་ཐུལ་པའི་ཐུང་པོ་འདི་དག་འབར་ཞིག་ཉིད་ཡོད་
ཅེས་བསྟན་པ་འདི་ནི་དགོས་པ་དངོས་པོར་ལྟ་བུ་ཅན་དག་ལ་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་པའི་(༣༠༩ ན)དོན་སྟོང་པ་

ཉིད་རིག་པར་མི་འགྲུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་བསྐྱེད་པ་རིམ་འཇུག་གི་ཆེད་དུ་ཀུན་གཞི་མོགས་སྒྲུལ་
 ཟེན་ལྟར་ཡོད་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་གསུང་རབ་གྱི་དོན་ལྟོགས་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་ན་ཀུན་
 གཞི་མོགས་ལ་ཞེན་པ་འདྲ་བར་འགྲུར་པ་ལྟེན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གི་སྒྲིམ་ཞི་
 མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟེན་དང་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དབགས་ནས་སྒྲིམ་དགོས་
 པ་ལྟེན་ཏེ།

རིམ་དུ།

གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ།

དེ་ཡི་དེ་དེ་སྒར་བཤད་བྲ།

ཉམས་པར་འགྲུར་བ་དམ་ཆོས་གྱི།

སྒྲིམ་ཞི་ཅེས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ།

གཉིས་པ་ནི།

འཇིག་རྟོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱིས།

རིམ་དུ་དང་དང་ལི་བསྐྱེད་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་དངོས་རྒྱལ་རང་བཞིན་མེད་མོད་གྱི།

ཡོད་ཅེས་བྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན།

བསྐྱེད་པ་མཆོག་ལ་གསུལ་བྱ་དགྱི་ཆེད་དུ་ཀུན་གཞི་བསྐྱེད་པར་མ་ཟད། འཇིག་རྟོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་
 མཆོག་ཅན་གྲངས་ཀྱང་དང་དང་ལི་མོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་འཇིག་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལྟེན་དུ་
 སངས་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལྟེན་དེ་ལྟེན་དུ་ན་ཞེས་མོགས་རིམ་དུ་དང་དང་ལི་བསྐྱེད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་
 པོ་རྒྱལ་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་མེད་མོད་གྱི། དོན་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཆེད་དུ་གཟུགས་ནས་རྒྱལ་མཆོག་གྱི་
 བར་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱལ་ལོད་ཅེས་བྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བདེན་པ་བཞི་དང་གཉིས་དང་
 རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་མོགས་བསྐྱེད་པ་མཐའ་དག་ལ་འདོན་པ་བསྐྱེད་རོ། །དེས་ན་ཤར་རིམ་གྱི་དང་མཐུན་
 པ་ལྟེན་གསུལ་བྱ་བཤད་པར།

གཤམ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་འཛེན་རྣམས།

འཇིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་འཇུག་ན།

སངས་རྒྱལ་ཚུལ་ཉིད་གང་ཡིན་དང་།

སངས་རྒྱལ་སྤུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར།

ཡུང་པོ་དག་དང་ཁམས་རྣམས་དང་། (༢༠༥ བ)

སྤྱི་མཆེད་རང་བཞིན་གཅིག་བཞེད་ལ།

ཁམས་གསུམ་པོ་དག་སྟོན་མཛོད་པ།

འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

མིང་མེད་པ་ཡི་ཚུལ་རྣམས་ནི།

བསམ་དུ་མེད་པའི་མིང་དག་གིས།

མེས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་བཟོད་པ།

འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

དངོས་མེད་ཉི་ཤར་སྟོན་མཛོད་ཅིང་།

སངས་རྒྱལ་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པས།

དངོས་མེད་འགའ་ཡང་འདིར་མེད་པ།

འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

དོན་དང་དོན་མེད་མི་གཞིགས་ལ།

འགོག་པ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན།

སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གསུངས་པ།

འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

ཞིག་པ་མེད་ཅིང་སྤྱི་མེད་ལ།

ཚུལ་གྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་གྱུར་གྱང་།

ཐེམ་པ་པ་བཞུང་པ་ཞེན་མཛད་པ།

འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

དུམ་གསུམ་དག་ཏུ་ཐེམ་པ་ཅན་གྱི།

རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱང་ཞེན་མཛད་པ།

འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

ཅེས་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་གི་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། དཔུ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོ་དང་མཐུན་པར་བདེན་ཐུན་གྱི་སྒོ་མེ་མེད་ཅོང་བདེན་པའི་འཛིན་སྐངས་དང་མཐུན་པར་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལྟར་མཐུན་པར་ཆེས་ལུ་འཇུག་པར་སྒྲིམ་ནས། དེ་ལྟར་ནའང་འདིར་འཇིག་རྟེན་རང་གི་སྒོ་མཐུན་གྱི་འཇུག་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་ན་འདིར་འགྱུར་རྟེ། བཟུང་པའི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པ་དོན་ལ་མི་གནས་ཤིང་བདེན་པའི་བདེན་པ་འདར་དོན་ལ་མི་འགྲུབ་སྟེ། བཟུང་པའི་བདེན་པ་འཇུག་པར་བདེན་པ་འདར་མི་འགྲུབ་པའི་ཐྱིར་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཞུགས་(༢༠༥ ན)ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན་དང་དངོས་མེད་ཆོས་ཉིད་ལ་མོགས་པར་སྒྲོ་སྒྲུར་དུ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་ཐོས་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པར་མཛད་ལ། དེས་ན་སྒྲོ་སྒྲུར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོད་མེད་མོགས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི་འདིར་གཏུལ་བྱའི་ངོར་མཐུན་འཇུག་ཅམ་དུ་སྒྲིམ་ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆེས་བཞིན་ཅམ་དུ་བྱམ་མོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དཔུ་མ་ཅམ་རང་གི་སྒྲུང་པར་ཡང་བྱེས་པ་ཡིན་རྟེ། དཔུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ནི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚད་མ་འཇིག་རྟེན་ན་ཚད་མར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཐ་སྟངས་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་སྒོ་ནས་མཐུན་པར་འཇུག་སྟེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཇོག་པར་བྱེད་ལ། ཐལ་འགྱུར་པས་ནི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚད་མ་འཇིག་རྟེན་ན་ཚད་མར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཐ་སྟངས་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ལྟར་གྲགས་པའི་ཆེས་བཞིན་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་དང་ཚོད་རྒྱུས་སྟེ་བའི་མཐུན་འཇུག་དུ་སྒྲིམ་ནས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་དགའ་སྒྲོལ་གྱི་བའི་རྣམ་པར་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་བྱལ་བའོ།

གཉིས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་མ་དང་། དེ་དག་གི་པ་གཉིས་དང་པོ་ལ། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་
དང་། དེས་རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱལ་སྤྱུལ་གྱིས་སྤྱིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་
དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། །

སྤྱིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རབ་རྟོགས་པས། །

ཤེས་རབ་ལ་གནས་བྱུང་རྒྱལ་མེས་ས་དཔའ་དེས། །

རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

རྣམ་རིག་དུ་སྤྱོད་པ་དག་གིས་དབུ་མའི་ལུགས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་མི་ཤེས་པས་རང་གི་རྟོག་བཞེད་
ལུགས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་འདིར་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་བཞེད་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་འོངས་(༢༠༥ བ)དུ་ཕྱིན་
པ་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱུང་རྒྱལ་མེས་ས་དཔའ་ས་དུག་པ་བ་དེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་དེ། མེས་ལ་བཟུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེར་བརྟེན་གྱི་
འཛིན་པ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་། སྤྱིད་གསུམ་འདི་དག་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་དཔེན་པར་ཤེས་པ་ཙམ་མོ། །ཤེས་
ལུན་དུ་གོམས་པ་ལས་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞེད་མེད་ཙམ་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་གི་
རྒྱལ་གྱིས་རབ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་མཚོ་ནི། །

ཆེ་ལས་ཆ་རྒྱུ་བས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །

ཀུན་གྱིས་པོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས། །

རང་གི་རྣམ་པས་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་། །

ཅི་དོན་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཟུང་ན་གཟུགས་སྟེགས་དོན་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཞེ་
ན། ཇི་ལྟར་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཆེན་པོ་ལས་ཆ་རྒྱུ་བས་ཆེ་རྒྱུ་རྣམས་རྒྱུན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་

པ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལི་ཚོས་ཀུན་གྱི་ས་ཤོན་ཐམས་ཅད་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཤེས་བྱ་བ་
 རོག་མེད་ནས་ལུགས་པ་སྐྱེད་ཅིག་གིས་བརྒྱུད་པ་གཞུང་འཛིན་དུ་ཞིན་པའི་བཀ་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་
 ལས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཐོབ་པ་འགག་བཞིན་པས། ཀུན་གཞི་ལ་བཀ་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་
 གི་རྣམ་པ་དང་རྟེན་སྒྲུབ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཀླུང་ཀླུང་པ་རང་གི་རྣམ་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་
 རྒྱུན་གྱིས་མ་དག་པ་གཞན་དཔལ་གི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཉིད་ལ་བྱིས་པས་གཞུང་འཛིན་དུ་རྟོག་
 གི། ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞུང་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་རྒྱ་
 བ་ནི།

བ་ནི་བཅའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ།

ཚུ་ཤེས་ཚུ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དང་།

དུས་ལྡན་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་།

དེ་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱ།

ཤེས་དཔལ་ལྷན་འགྲོ་བའི་བྱེད་པོར་འདོད་པ་བཞིན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བས་ཀྱང་ཀུན་
 (༣༠༩ ན)གཞི་དངོས་པོ་མཐར་དག་འབྱུང་བའི་ས་ཤོན་གྱི་རྒྱར་སྐྱེ་བར་བྱེད་ལ། དཔལ་ལྷན་རྟག་ལ་ཀུན་
 གཞི་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ནི་ཁྱད་པར་རོ།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་སྤྱིར་གཞིན་གྱི་དཔལ་གི་རོ་བོ་གང་།

དངོས་པོ་བདག་པ་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་།

སྤྱི་རོལ་གཞུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འགྱུར་ལ།

ཡོད་དང་སྤོས་ཀུན་ལུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད།

ཀུན་གཞི་ཡོད་པའི་རྒྱ་བ་བྱེད་ནི་གཞུང་རབ་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཤེས་གྲགས་པ་
 དེའི་སྤྱིར་བཤེད་ན། གཞན་གྱི་དཔལ་གི་རོ་བོ་གང་ཞིག་བདག་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྤོས་བདག་པ་པར་ཡོད་
 པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་ཁས་སྐྱེད་པ་དགོས་ཏེ། རྟོག་པའི་བྱ་བ་ཀུན་གྱི་གཞིར་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།

གཞན་དུ་འཇུག་གཞི་མེད་པས་འགའ་ཡང་བདག་གཉིས་ལུ་འཇུག་པར་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱུལ་
དུ་འཇུག་པ་ཐག་པའི་རྒྱ་དང་། ལུས་པ་ལ་མེགས་པར་འཇུག་པའི་རྒྱ་ས་མེགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མཐའ་
མེགས་ལུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཕྱོད་པོ་མེགས་ལ་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་
གཞན་དབང་ཉིད་ལ་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ནམ་ཉེན་མེད་ས་པ་དང་རྣམ་ཐུང་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ལུང་ལས།

གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྤོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་ལུ་མཐོང་ལ། གང་ཞིག་
འདིར་ལྷག་མར་ལུས་པར་གྱུར་པ་དེ་འདི་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཞེས་པ་དེ་ནི་སྤོང་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའོ།

ཞེས་མེགས་ཀྱིས་སྤོང་ཉིད་ལེགས་པར་བཟུང་བའོ། །ལུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་
རྣམས་ཐུང་ཁམས་སྡེ་མཆེད་ལ་བདག་དང་གང་ཟག་མེགས་ཀྱིས་སྤོང་གི། ལྷག་མ་ཐུང་ཁམས་སྡེ་མཆེད་
དང་བདག་མེད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་ལོད་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་རིག་པས་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་
བརྟགས་ཀྱིས་སྤོང་གི། (༣༠༩ བ)གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་མི་སྤོང་ཞེས་སྡོད་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་
གཞན་གྱིས་སྤོང་གི། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་རང་གིས་མི་སྤོང་བར་སྒྲུབ་ཤོ།

པོད་ཁ་ཅིག་དངོས་སྤྱིས་དེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུང་འདི་དེས་དོན་དུ་ཁས་ཐུངས་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
དངོས་པོ་ལ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤོང་པར་འདོད་པ་དང་། ཐམས་ཅམ་པ་འདོད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་
དངོས་མེད་མེད་དགག་དུ་འདོད་པ་ནི་དངོས་སྤྱི་བ་དང་དབུ་མ་པ་གང་གི་འང་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་
ན་གཞན་དབང་འདི་ནི་གསུམ་དུ་བཞག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་བཟུང་བ་མེད་པར་རང་ཉིད་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་
གིས་གཉིས་སྤོང་ཅན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། བདག་གཉིས་ལུ་སྤོང་བརྟགས་པའི་གཞིར་རྒྱུ་ལོད་པ་
དང་། སྤྱིས་པ་སྤོང་རྟོག་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོན་པར་བཟོད་པའི་སྤོང་
རྟོག་རྣམས་ནི་སྤོང་བརྟགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པས་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་
བརྟགས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གཞན་དབང་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པས་གསུམ་ལས་ཐ་དང་དུ་མ་སྤོང་
ལ། དེ་ནི་ཐམས་ཅམ་རྣམ་པ་བདེན་པ་དག་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྤོང་ཡུལ་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་

ཅན་དུ་དམིགས་པུར་རུང་ཞེས་དང་། རྒྱུ་ཐུན་པ་དག་རང་ཉིད་ལ་རང་རིག་པའི་ངོ་བོར་གཞུག་ཡང་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པའི་ཞེས་མི་མཐུན་པར་སྒྲིག་ཏེ།

གཉིས་པ་ལ་དགག་པ་དངོས་དང་། བཀག་པ་ལ་འགག་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། བྱེད་ཅན་མེད་པའི་
ཞེས་པ་དགག། གཉིས་མེད་གཞན་དབང་ཐུབ་པའི་དགག། རྒྱུ་པ་ལྟན་གྱི་ཡུལ་མིན་པར་ཡོད་པ་དགག།
ལྟན་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་བཞིའོ། །(༣༠) བྱེད་པོ་ལ། མི་ལམ་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག།
རབ་རིབ་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག། གང་རུས་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག། འཇུག་པའི་དཔེ་གཞན་ཡང་དགག། རྟོན་
བསྟུ་བ་དང་ལྟོ། །དང་པོ་ལ། མི་ལམ་དུ་མེམས་མི་འགྲུབ། དྲན་པས་འགྲུབ་ན་ཡུལ་ཡང་འགྲུབ། དེའི་ཉེས་
སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གསུམ་མོ།

དང་པོ་ནི།

བྱེད་པོ་མེད་མེམས་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད། །

མི་ལམ་ཇི་བཞིན་ཞེ་ན་དེ་བསམ་བྱ། །

གང་ཆོང་ལ་མི་ལམ་ན་ཡང་མེམས། །

ཡོད་མིན་དེ་ཆོ་ཁྱོད་གྱི་དཔེ་ཡོད་མིན། །

ཡུལ་མེད་པའི་ཞེས་པ་མི་མྱིང་དེ། རྒྱུ་པར་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་རིག་པས་རབ་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་བྱེད་
རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་མེམས་ཡོད་པའི་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་བྲིས་པ་ལ་མི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ།
ཁང་མིག་རྒྱུང་དུར་གཉིད་ལོག་པ་ན་དེར་གྲུང་པོ་ཆེའི་ཁྱུ་འཁྲིགས་པ་མིས་པའི་ཆོ་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་མེད་དེ།
དེར་དེ་ཤོང་བ་མེད་ཀྱང་དེར་འཛིན་པའི་མི་ལམ་གྱི་ཞེས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་ལམ་ན་ཡུལ་མེད་
པའི་ཞེས་པ་ཡོད་མེད་དེ་བསམ་བྱ་འཇུག་བྱ་ཡིན་ཏེ། གང་ཆོང་དབུ་མ་པ་ར་ལ་སྐད་པའི་སྐབས་སུ་མ་
ཟད་མི་ལམ་ན་ཡང་མེམས་ནི་ཡུལ་ལྟར་ཡོད་མིན་དེའི་ཆོ་རྒྱུ་རིག་པ་ཁྱོད་གྱིས་ཡུལ་མེད་པར་ཞེས་པ་
ཡོད་པའི་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པོ་

གཉིས་པ་ནི།

གཤམ་ཏེ་སྐད་ཆོ་མི་ལམ་དྲན་ལས་ཡིད། །

ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར། །

ཇི་ལྟར་སྤྱོད་གྱི་ངམ་མཐོང་སྒྲུབ་བྱས་པ། །

དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། །

ཡང་མི་ལམ་དུ་འགྱུར་ཤེས་ཡོད་དེ། མེད་ན་མད་ཆོ་མི་ལམ་དུ་སྤྱོད་པ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁུབ་པ་ནི་གལ་ཏེ་མད་ཆོ་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་འགྱུར་པ་སྤྱོད་པའི་བྱས་པ་ལས་ཡིད་ཡོད་
པར་གྲུབ་ན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྤྱོད་གྱིས་མད་པའི་སྒྲུབ་ན་ངམ་
མཐོང་ངོ་སྒྲུབ་དུ་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བྱས་པ་ལས་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་འདྲར་གྲུང་ཆེན་ཞོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
ཡུལ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མ་ཁུབ་ན་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུབ་(༣༠༧
བ)ཡོ།

འདིར་ཤར་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་དཔོན་སྒྲོབ་དག །མི་ལམ་ན་སྤྱོད་པའི་གྲུང་པོ་ཆེ་མེད་བཞིན་དུ་ཡུལ་
ཅན་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པར་སྒྲོན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་སྒྲོན་པ་ལ་
ངེས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་མགོ་མཛུངས་མཛོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
དགག་གུའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྤྱོད་ནས་ཤེས་པར་བྱོའོ་ཞེས་སྒྲུ་བ་ནི། རིགས་པས་དབྱུད་པ་འཇུག་ཡི་དམ་ལྷས་
བཀའ་སྒྲུབ་པའི་ཞིབ་ཆར་འདུག་ཀྱང་སྤར་གྲགས་གྱི་དབུ་མའི་གཟུང་རབ་གྱི་དགོངས་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་དུ་སྒྲུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་ངོ་བོས་སྤོང་པའི་རང་བཞིན་སྤོང་པ་ཉིད་གྱི་མཐུན་
དཔེར་མི་ལམ་དང་སྒྲུ་མ་དང་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་ཞོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་སྤྱོད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་
དཔེར་བཟུང་བ་ལས་ལོག་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱེད་དཔེ་དེ་དག་ལ་ཡང་ན་མེད་གྱི་དོན་སྒྲུས་ཆོད་
ཡུལ་རང་ངོ་ནས་སྤོང་ལུགས་ཚུགས་སྒྲུབ་གྱི་བདེན་གྲུབ་ཅེས་སྤར་སྒྲོན་པ་འདིའི་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡེ་མ་
གྲགས་པའི་ཚོལ་ཆོག་གསར་པ་ཞིག་བྱུ་ཆེས་པའི་རྒྱལ་འགྱུར་གྱིས་བསྒྲོན་པར་བཤད་ནས་དེ་འདྲའི་
བདེན་གྲུབ་ལ་བསམས་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་གྱི་དང་ཐུག་གྱི་ངོ་བོ་དང་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་ཀྱང་། མེད་ཆོད་ལ་མི་ལམ་དང་སྒྲུ་མ་དང་གཟུགས་བརྒྱན་ཞོགས་པ་ཡང་དག་ཀྱན་ཐོབ་
བདེན་པའི་དོན་བྱེད་ནས་ཕུ་བརྒྱན་ཙོང་ཡོད་པ་ཡིན་པ། བསྐྱད་སྤངས་གིས་དེར་མེད་ཀྱང་དེར་སྤངས་པ་ཐམས་

ཅད་ཁྱེད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་ཅན་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོར་སྐྱེས་པས་རང་རང་དོན་པོས་སྒྲུབ་པའི་
ཟུང་མོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐུན་(༢༠༥ ཀ)དཔེར་བཅུང་དོན་གཟི་མེ་མཐུན་པའི་དཔེ་ཉིད་དུ་དོན་ལ་ཞེན་ནས་
ལྷགས་ཀྱིས་སྐྱེས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བོའོ་ལྟར་འདས་དང་འཕགས་པ་ཀྱི་སྐྱེད་མེགས་ཀྱིས་ཀྱེད་གཞན་གྲགས་ཀྱི་མཐུན་འཇུག་
གི་དོར་གཅིག་དུ་བྱལ་མེགས་ཀྱིས་ཟུང་མོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་མཛད་པར་བཤོད་པ་ཐམས་
ཅད་ལྟར་ཆོད་ཀྱི་རིགས་པར་སྐྱེས་པར་བྱས་ནས་སྐྱེད་བྱེད་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་བྱེད་ཟུང་མོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་སྐྱེད་
པ་འཇུག་པ་ཐམས་ལྟར་ལ་བཞེན་པོས་བཞད་ནས་ལྷགས་ལ་ཟུང་མོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་འགོག་པར་
བྱེད་པ་འདི་ཡང་ལྟ་བུ་ཐམས་ལྟར་དུས་དང་ཉེ་བ་ན་ཆོས་ལུན་ལུས་ཆོགས་པར་གྱུར་རྟེ།

གསུམ་པ་ལ་ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དང་། དེ་དག་གི་པ་གཉིས་

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་གཉིད་ནང་མིག་སྒྲོམ་མི་མྱིད་པས།

ཡོད་མིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད།

དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན།

མི་ལམ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་འདིར་འདོད་ན།

གལ་ཏེ་གཉིད་ཀྱི་ནང་ན་གསུགས་མེགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་གཉིད་ཀྱིས་
མིག་སྒྲོམ་གསུགས་ཉམས་པར་བྱས་པས་དབང་ཤེས་རྣམས་མི་མྱིད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་
གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ལ་མི་ལམ་གྱི་
ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་
བཞིན་དུ་འདིར་འདོད་དོ་ཞེན།

གཉིས་པ་ལ། མི་ལམ་དུ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པར་བསྐྱེད། ཚུལ་དེ་མད་པའི་གནས་
སྐབས་ལ་ཡང་མཚུངས། དེས་ན་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་བསྐྱེད་པ་གསུམ་མོ།

དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱི་སྤྱི་ཡུལ་མི་ལམ་དུ།

མ་སྐྱེས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཡིན།

མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དཔེ་སྐྱོད་སེམས།

གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྟུན་པ་ཡིན།

རྒྱ་སྟོགས་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་པར་སྐྱེ་བ་མེད།

ཇི་ལྟར་རྒྱམ་རིག་པ་ཁྱོད་གྱི་ལྷགས་ལ་མི་ལམ་དུ་སྤྱི་གཞུགས་སྟོགས་ཡུལ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་
ཡིད་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་(༣༠༩ བ)རྒྱ་མཚན་མཚན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་
ལམ་གྱི་འཁྲུལ་དོར་ནི་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། མད་ན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་ཀྱང་མད་ཆོ་གཞུགས་
མཐོང་པ་ན། མིག་དང་གཞུགས་དང་རྒྱམ་ཤེས་གསུམ་དམིགས་པ་བཞིན་མི་ལམ་དུ་པར་ཡུལ་ཡོངས་སུ་
གཅོད་པ་ན་མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དཔེ་བསྐྱོད་པའི་སེམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་འདུས་པར་
འཁྲུལ་སྒྲུབ་དེའི་དོར་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡང་། དཔུང་ན་དེར་མིག་དང་གཞུགས་མེད་པ་བཞིན་སེམས་ཀྱང་
མེད་པས་གསུམ་ག་བརྟུན་པ་ཡིན་ཞོ། །དེ་ལྟར་མི་ལམ་དུ་རྒྱ་པ་དང་སྟོགས་པས་སྒྲུབ་དང་རྒྱ་པའི་རྒྱམ་ཤེས་
ནས། ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་གྱི་རྒྱམ་ཤེས་གྱི་པར་ཡུལ་དཔར་རྒྱམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ལྷག་མ་རྒྱམས་ཀྱང་
སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྒྲུབ་ཙམ་དུ་ནི་ཐམས་ཅད་མཚན་པ་ལ། དཔུང་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ན་
མི་ལམ་དུ་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་གྱི་རྒྱམ་ཤེས་བདེན་པར་ཅིས་འགྲུབ།
སེམས་ཙམ་པ་འགོག་སྐྱབས་འདིར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། མི་
ལམ་ན་ཡིད་ཤེས་གྱི་གཞུང་ཕྱི་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་
ཡང་རིགས་པ་མིན་ཏེ། མི་ལམ་ན་གཞུགས་མེད་ན་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཞུགས་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།

ཅེ་སྟེ་སེམས་ཙམ་པས་སྤྱི་རོལ་ས་རྒྱ་སྟོགས་གྱི་དོན་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་གཞུགས་སྟོགས་མེད་པར་
ཀུན་གཞིའི་རྒྱམ་ཤེས་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དབུ་མ་པས་དགག་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ནི་ཆོས་མི་
འཐད་དེ། གཞན་ལ་གཏོད་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཁར་གཞན་རོར་རང་གི་གྲགས་བརྗོད་(༣༠༩ བ)གྱི་ཚུལ་

བཅས་ཅད་ཀྱང་གྲགས་པ་དང་འགའ་པར་བཤེད་པས་གཞན་ལ་ལོག་རྟོག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མི་ལམ་དེ་མད་པའི་ཡུལ་དཔར་ཡིད་བྱེད་བདེན་མེད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བདོན་མེད་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་དེ་གསུམ་བདེན་མེད་བཟུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེར་ཡོད་པར་བདེན་པའི་དོན་
 བྱེད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཁྲུབ་པར་ཐལ། མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དཔར་ཡིད་བྱེད་དོན་བྱེད་རྒྱ་
 པར་བདེན་ན། དཔེ་དེས་བསྐྱབས་པའི་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བཅས་ཅད་དོན་བྱེད་རྒྱུ་པའི་བདེན་པར་
 མེད་པ་བཟུན་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དུམ་པ་མ་བྱས་པར་གྲུབ་ན་སྒྲིམ་རྟག་པར་སྒྲུབ་
 པའི་མཐུན་དཔེར་མི་རུང་བ་བཞིན་ཞེས་པ་འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་སྒྲེལ་
 དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ནི་ཐ་སྙད་དུ་པར་གཞུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་ལས་འབྱུང་པར་འདོད་པ་དེ་བཀའ་ནས་ཐ་སྙད་ཅིམ་དུ་གཞུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་ལས་འབྱུང་བ་
 ཅིམ་ཞིག་བསྐྱབས་ཏེ་དོན་དམ་པར་གཞུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཡང་རང་རང་དོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་
 སྤྱོད་པར་བཞེད་པ་ལ། ལུགས་འདིས་ཐ་སྙད་དུ་པར་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་ན་དབུ་མའི་རིང་ལུགས་ལས་ཉམས་
 ཞེས་སྒྲོན་བཤེད་པར་མཛད་པ་ལ། ཤར་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་མི་
 ལམ་དུ་གྱུར་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མེད་པར་སྤྱོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 བཅས་ཅད་ཞེ་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དེ། དེར་སྒྲུང་གི་འཁྲུལ་ཡུལ་ལ་ཤེས་པ་དེ་
 བསྐྱེད་མེད་དུ་འདོད་པའི་(༢༠༩ བ)ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་འདོད་པས་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་
 ཀུན་རྫོབ་དུ་པར་བདེན་པར་དོན་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་ཤིང་། ཡང་ཁྱེད་ཐལ་འགྱུར་བས་བདེན་གྲུབ་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀར་བཀའ་ནས་བདེན་མེད་དུ་བཤེད་པའི་དཔེར་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཞེ་པས་
 ཁས་སྐྱངས་པའི་མི་ལམ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པས། འཇིག་རྟེན་པས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཡང་
 དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྲོ་ལྷན་སྒྲུབ་ཀྱི་རོར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཇིག་རྟེན་པ་བཅས་ཅད་ལ་གྲགས་ཤིང་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཏན་མིགས་དང་དཔེ་དེལ་འཛིན་རྟེན་པ་དག་གིས་ཡོང་དག་ཀྱང་རྫོབ་པ་བཞེན་པར་མ་གྲུབ་པེ
ཞེས་ཁྱེད་རྩེན་ཆ་རྟེན་གསལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐུན་དཔེ་དང་བསྒྲུབ་ཕྱུག་གིས་ག་ཀྱང་རྫོབ་ཏུ་ཡོང་བཞེན

པར་གྱུ་ན་གྱུ་མཉམ་དང་། མ་གྱུ་ན་མ་གྱུ་མཉམ་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞིན་པས་གྱུ་བྱེད་
བསྐྱུ་བ་ཕྱི་ཆོས་ལ་ཁེས་ལུ་འགྲོ་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། བྱེད་ཀྱིས་གསལ་དུ་བྱེས་པའི་མཉམ་
འགྱུར་པའི་ལུགས་དེ་ལྟར་ན། གྱུ་བྱེད་དེ་རྣམས་བསྐྱུ་བ་བདེན་མེད་བསྐྱུ་བ་ཅིང་། བདེན་གྱུ་བ་བདེན་པ་
གཉིས་ཀར་འཕྲོག་གོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དེ་ཆོག་ཅིམ་ལས་དོན་ལ་དེ་ལྟར་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་
བཤད་པའི་གྱུ་བ་དོན་སྒྲོབ་དོན་ལེགས་ཡུན་འབྱེད་ལྟ་བུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་
ལ་མི་ལམ་མཐུན་དཔེར་ལེན་ཚུལ་དེ་ལ་སྒྲོབ་དོན་སྒྲུབ་ཀྱིས་དེ་མི་རོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མི་ལམ་
ཡུལ་བཅས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་(༢༡༠ ན)བདེན་པར་ཁས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞིན་པ་ཡིན་པ་ལ།
གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་མི་སྒྲོབ་དོན་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྟོག་པ་ཉིད་གྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་མཐུན་དཔེར་མི་ལམ་
ལེན་པ་དེ་ཡུལ་རང་དོན་ནས་རྟོག་གྱུ་བ་ཀྱི་བདེན་གྱུ་བ་དུ་མེད་པ་དཔེར་བྱས་གྱི། མི་ལམ་ཡུལ་བཅས་མི་
ལམ་དུ་དོན་བྱེད་རྣམས་ལུ་བདེན་པས་ཐ་སྙད་དུ་པར་མེད་པ་དཔེར་ལེན་པ་མིན་ཅེས་སྒྲུབ་ལ། ཡིད་ཆེས་གྱི་
གནས་ལུ་འཛིན་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཆོས་ཚུལ་འདིར་དཔྱད་པ་ན་སྒྲོབ་དོན་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྒྲོབ་དོན་
ལེགས་ཡུན་ལ་སྒྲོབ་བཞིན་མཛད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དེ་སྒྲོབ་ཅན་དང་འཇུག་པར་ཟད་
ན། རྒྱ་གསལ་གྱི་བཞེད་པ་དེ་པར་འཇུག་པ་དང་སྒྲོབ་ཅན་དུ་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་མི།

མི་ལམ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་མད་འདིར་ཡང་།

དངོས་རྣམས་བརྟུན་ཡིན་ཐེམས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན།

སྟོང་ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད།

མི་ལམ་ན་གསུམ་ག་མ་གྱུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མད་པ་ན་པར་གསུམ་ག་གྱུ་བ་པ་བསྟོན་ག་པར་བྱ་བ་མི།
མི་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་ཞེས་པ་གསུམ་ག་བརྟུན་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་མད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་གཞུགས་
ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་པར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟུན་པ་ཡིན་ཅིང་། དངོས་པོ་དེ་དག་དམིགས་བྱེད་ཐེམས་དེ་
ཡོད་པ་མིན་ལ། དེའི་དམིགས་བྱའི་སྟོང་ཡུལ་མེད་ཅིང་། རྟེན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་
སྤང་ཞེན་ལྟར་གྱུ་བ་པ་མེད་དེ།

མདོ་ལས།

ཇི་ལྟར་སྒྲུ་མའི་མེམས་ཅན་དམིགས་པ་ལྟར།

སྒྲུ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་ན་ཡང་དག་མིན།

སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ།

དེ་ལྟར་ཆོས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན།

ཞེས་དང་།

མིད་པ་འགྲོ་(༢༡༠ བ)བཟི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།

འདི་ལ་ལུ་ཡང་མི་སྒྲུ་འཆི་བ་མེད།

མེམས་ཅན་མིང་དང་ཕྱོག་གྲང་མི་རྟེན་དེ།

ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་དབྱ་བ་ཆུ་ཤིང་འདྲ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

གསུམ་པ་ནི།

འདི་ན་ཇི་ལྟར་མད་བཞིན་ཇི་མིད་དུ།

མི་མད་དེ་མིད་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད།

མད་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར།

གཏི་མུག་གཏིད་མད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ།

འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཇི་ལྟར་མད་པའི་གནས་སྐབས་ན་མ་རིག་པའི་གཏིད་ཆེན་གྱིས་ཡུལ་དབང་
རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཇི་མིད་དུ་འཕྲུལ་གྱི་མེམས་བྱུང་གཏིད་ཆུང་ལས་མ་མད་པ་དེ་མིད་དུ་
མི་པོའི་སྒྲེལ་བུ་དེ་ལ་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་ཡོད་དེ། གསུམ་དུ་སྒྲུང་བ་ཡོད་ཅིང་། སྒྲུང་བ་ལྟར་
ཞེན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མེམས་འབྲེལ་ལས།

མི་ལམ་མད་པའི་གནས་སྐབས་དག།

དོན་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་མེད་དེ།

མི་ལམ་ན་ནི་མིས་པ་བཞིན།

དོན་བྱེད་མཚུངས་པར་རང་བཞིན་མེད།

ཅེས་འབྲུང་བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་དབལ་མགོན་ཀླུ་སྐུ་བ་མེགས་དབུ་མ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་
སྨར་བྱོན་པ་དེ་དག་གིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་དམིགས་ཞེས་ཀྱང་ཆེར་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་བོད་ཕྱི་མ་
དག་གིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་ཆོས་ལོག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ནི་
འཇིག་རྟེན་བས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་དོན་བྱེད་རྣམས་བདེན་པའི་ཆོས་ལུ་སྒྲོ་བློན་སྐྱེས་གྱིས་བཟུང་བའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཕྱི་ཅི་ལོག་དྲ་རྟོག་པ་ནི་སྒྲོ་འཁྲལ་པ་ཡིན་པས་སྨར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། གང་དངོས་
ཆོས་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ལྟར་དོན་བྱེད་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་དེས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཟབ་མོ་སྤོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་གནར་ཡང་(༡༡༡ ན)གཡོ་བ་འམ་འཕོ་འགྱུར་
མེད་བཞིན་ཀུན་ཚོ་བ་དྲ་རྟེན་འབྲལ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལྟར་སྤྲིད་པའི་སྐྱེ་འགག་མེགས་ཀྱང་རྒྱ་ནང་དོ་དང་
བསྐྱེད་དོ་དང་འཁྲལ་དོར་འབྲུང་རུང་ལ། དེ་ལྟར་འབྲུང་རུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་བདེན་པ་
གཉིས་ཀར་དོན་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་ཁོང་དྲ་རྟེན་པ་ཉིད་གྱིས་དངོས་པོ་
དོན་བྱེད་པར་འཇིན་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པོ་ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ལ།

ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནི་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དཔེ་དོན་སྐྱོར་ཚུལ་ཡང་
ལོག་པར་སོང་བར་མ་ཟད། ཐ་སྙད་དུའང་དོན་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལས་ཀྱང་འབྲས་ལ་སྐྱར་པ་
བདེད་བས་ལོག་པའི་ལྟ་བ་འཇིན་པ་ཉིད་གྱིས་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་དངོས་
པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་དམིགས་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཀྱང་བོད་སྐད་ཀྱང་སྨར་གསལ་བར་ཁར་འབྲུན་མ་རྣམས་པའི་
རྟོགས་གྱི་དགག་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྩེ་བཅུ་ལྔ་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་དངོས་སུ་
གསུངས་པ་དེད་གྱི་ལུགས་ལས་འབྲུང་པ་མ་གཏོགས་པོད་སྨར་བས་པའི་དབུ་མ་པ་མེགས་སྐུལ་མེད་
རྣམས་གྱིས་མི་རྟོགས་པས། གངས་ཅན་དུ་སྨར་བྱོན་གྱི་དབུ་མ་པ་ཆང་མར་སྐག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མེགས་པ་དེ་
དག་གྱང་ཀུན་ཚོ་བ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཐེམས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་པ་མེགས་གྱི་ཆ་ནས་སྐྱེས་བྱ་དམུམ་
གྱུར་གྱང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཐེམས་དབུ་མའི་ལྟ་སྒྲུབ་ནི་ཀྱན་གཏུ་ཤར་ལྟར་ཞོར་བས་ཕྱིན་ཅད་

རྒྱལ་པོ་ཐོག་གི་ཆོས་འཕེལ་ལུགས་དེའི་རྩིས་ལྟར་ཡུལ་པ་མ་བྱེད་ཅིག། བྱེད་ན་མར་པ་དང་ཐམས་
 ཅད་(༡༡) བ)མཐུན་པའི་ལམ་གཏན་མེད་དོ་ཞེས་ལ་གི་ཁ་ཆེ་ནས་མ་གི་རྒྱ་ནག་པོ་བྱང་ཏམ་དུ་ཡོན་
 མད་དུ་རྩིལ་བསྐྱགས་ནས་དེར་མང་འི་པོ་དགེ་ལྷན་པ་རྣམས་ཙོང་ཁ་པའི་རྒྱ་རྩོན་ཆེ་ཞེས་ཀྱི་རྩ་པའི་བྲམ་
 རེ་པའོན་འདྲ་མདའ་པ་ལའང་རྒྱ་ཆོ་དེར་བླ་མོས་ལྟ་རབས་དབུ་མའི་ལུགས་དེ་ཙམ་ལས་དབུ་མའི་བླ་
 མོས་ཁོར་མེད་ཀར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་རྟོགས་པ་དེ་བྱུགས་ལམ་འགྲུངས་པེ་ཞེས་མོས་པར་བྱེད་ལ། དེས་
 བ་པོད་ཀྱི་དབུ་མ་ཐམ་འགྲུར་པ་ལྟུ་མུའི་ལུགས་གཉིས་པོ་དག་རྣམས་རྣམས་ཐོལ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པས་ཀྱི་
 ལྟ་པ་ལའ་ལྟས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་མོས་པས་མ་བགྱིས་ཏེ། རྟོགས་ལྟར་ཞེན་ལྟ་དང་བྲམ་པར་གཟུ་
 པོའི་བློས་དབྱུང་ནས། གང་འགྲུལ་བ་དང་བྲམ་པ་དེའི་རྩིས་ལྟར་པའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱི། རང་རང་གི་
 རིགས་བརྒྱད་གང་མོས་ཀྱི་རྟོགས་འཛིན་དང་། ཐོག་མར་ཆོས་སྒྲོར་རྒྱུད་ལྟུ་མུའི་རྒྱུ་ལྟ་པའོན་ཀྱི་ཞེན་
 རྟོགས་ཙམ་དང་། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་མང་ལྟར་དང་། དེར་མང་མདོ་དབུས་མངའ་རིས་ན་ཁས་བཙོན་
 དཔའ་བཟིན་རྒྱུག་འཕྲོར་གང་ཆེ་ལ་འཁྲུལ་བྲམ་དུ་ཡིད་གཤིང་བཅས་ནས་རྟོགས་གཅིག་པར་ཁ་ཆོན་
 བཙུན་ན་རྟོགས་ལྟར་གི་ལྟ་པར་འགྲོ་ཞིན་ཆེ་པར་གདའོ།

དེས་ན་གཞུང་འདིས་ཀྱང་མི་ལམ་དུ་ཁམས་པའི་བརྒྱུད་པོ་ཐོན་དུ་འང་ཡོད་མཉམ་དུ་སྒྲིན་པ་མིན་གྱི། མད་མ་མད་གྱི་ཁམས་པའི་བརྒྱུད་པོ་དོན་གནས་ལ་བདེན་ཆུག་ཁྱད་མེད་དུ་བརྒྱན་མཉམ་ཁོ་ནར་བསྒྲན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིད་རྒྱུད་མད་པར་གྱུར་ན་མི་ལམ་གྱི་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར་གཏེ་ལུག་མ་རིག་པའི་གཉིད་ཆེན་མད་པ་ལས་ཆོས་དབྱིངས་འདོན་དུ་གྱུར་ན་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་མ་(༢༡༣ན)བསྒྱུར་པའི་གསུམ་པོ་དེ་མི་ལམ་གྱི་གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་མེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་མ་རིགས་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགས་པ་དངོས་དང་། དེ་ཉིས་སྤྱོད་གི་ལན་དགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་ལེས་
བདེན་རྒྱུ་མཚུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མི་ཉུང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་སྐུ་བ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པ་སྟོ་གང་གིས།

རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱུ་རྣམས་གང་མཐོང་བ།

དེ་སྟོ་ལ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ།

དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀའང་བརྟུན་པ་ཡིན།

ཡང་སྤྱི་རིལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཡོད་དེ། རབ་རིབ་ཙན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྐྱུ་ཤད་མོགས་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འབྲད་དེ། མི་ལམ་ཁོ་ན་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དེ། མིག་གི་དཔར་པོ་རབ་རིབ་
བཅས་པའི་སྟོ་གང་གིས་རབ་རིབ་གྱིས་བསྟན་པའི་མཐུ་ལས་སྐྱུ་ཤད་མོགས་རྣམས་གང་མཐོང་བ་དེ་སྟོ་
ལས་ལུ་པ་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་སྐྱུ་ཤད་གྱི་རྣམ་པའང་སྤྱང་བས། ཡུལ་ཡུལ་ཙན་གཉིས་ཙན་བདེན་པ་སྟེ་རབ་
རིབ་དང་བུལ་བའི་དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀའང་བརྟུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་
ཙན་གྱི་ཤེས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གཡ་དེ་ཤེས་བྱུ་མེད་པར་སྟོ་ཡོད་ན།

སྐྱུ་དེའི་ཡུལ་དང་མིག་ནི་རྩིས་འབྲེལ་བའི།

རབ་རིབ་མེད་ལའང་སྐྱུ་ཤད་སྟོང་འགྱུར་ན།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན།

མ་གྲུབ་པོ་ཞི་ན་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། གཡ་དེ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་སྐྱུ་ཤད་མེད་པར་དེར་སྤྱང་བའི་
སྟོ་ཡོད་ན་སྐྱུ་ཤད་དེའི་ཡུལ་དང་། མིག་ནི་རྩིས་ལྟ་འབྲེལ་བའི་ལུས་པ་གཞོང་ལ་མོགས་པའི་ཡུལ་དེར་
རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་ཙན་གྱིས་མིག་གཏད་པ་ན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྐྱུ་ཤད་དུ་སྤྱང་བའི་སྟོ་སྟེ་བར་
འགྱུར་དེ། ཡུལ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐམས་པ་ལས། རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་སྐྱུ་སྟོ་སྟེ་བ་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཙན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་སྟེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། ལྷུས་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་དགག་(༣༡༣ བ)པ་དང་། ལྷུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་འཇོག་
ཚུལ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཉེས་སྟོང་གི་ལཱ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གང་གི་མཚན་པ་དག་ལ་སློབ་ཀྱི།

སྒྲིབ་མེད་དེ་སྒྲིབ་དེ་ལ་སློབ་མི་འགྲུལ།

ཤེས་བྱ་ཡོད་དེས་བྱལ་བས་མིན་ཞེ་ན།

ལུ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་ཤེས་པ་སྒྲུབ་དང་མི་སྒྲུབ་པར་ངེས་ན་དེ་ལྟར་འགྲུར་དུ་ཆག་གྲང་།
 ལྟར་གྱི་ཤེས་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སྒྲིབ་པ་དང་མ་སྒྲིབ་པས་ཤེས་པ་སྒྲུབ་དང་མི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་
 བ་གང་གི་སྒྲིབ་ཤེས་པ་ལྟ་མའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ལྟ་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་དེའི་ནམ་
 པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྒྲུབ་ཀྱི། རབ་རིབ་མེད་པ་མཚན་པ་དག་པ་ལ་ཤེས་པ་ལྟ་མས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་
 མ་བཞག་པས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་སློབ་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དེའི་སྒྲིབ་རབ་རིབ་མེད་པ་དེ་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
 ཀྱི་སློབ་མི་འགྲུར་བས་ལུ་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོད་པའི་དེས་པོ་དང་བྱལ་བས་དེ་འཛིན་གྱི་སློབ་མི་སྒྲུབ་མིན་ཅེ་ན།
 གཉིས་པ་ལ་བསྐྱན་བཤད་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་དེ་མེད་པས་འདི་ནི་འགྲུལ་མ་ཡིན།

གལ་ཏེ་རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་པས་ཤེས་པ་སྒྲུབ་མི་སྒྲིབ་པ་འགྲུར་
 བ་ཞིག་ན། འཆད་འགྲུར་གྱི་རིགས་པས་རྒྱལ་པ་དེ་མེད་པས་རྒྱལ་པ་འདི་ནི་འགྲུལ་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། དུས་གསུམ་ལ་རྒྱལ་པ་མི་སྲིད་པ་སྒྲིབ་བསྐྱེད། འདས་མ་འོངས་ལ་མི་སྲིད་པ་བྱེ་བྲག་དུ་
 བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

སྒྲིབ་ལ་རྒྱལ་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

མ་སྒྲིབ་རོ་པོ་ལ་ཡང་རྒྱལ་པ་ཡོད་མིན།

རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ནམ་ཤེས་ད་ལྟ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་པ་ཅན་ཞིག་གམ་
 འདས་མ་འོངས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་པ་ཅན་ཞིག་དུ་འདོད།

དང་པོ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་སྒྲིལ་པ་ད་ལྟ་བུ་རང་ལ་རྣམ་པ་སྤྱད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀར་གི་ཆོ་
 རྣམ་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་དབྱེ་བ་འབྲེལ་པ་བཞེད་པ་(༡༡༣ བ་)ཡིན་ན་རྣམ་པ་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་མིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ད་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཅེས་བྱུང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཤམ་
 ཏེ་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། འབྲས་བུའི་རྣམ་ཤེས་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་ད་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་
 རྒྱུར་མི་རུང་བ་གང་ཞིག །ཡང་ན་དེའི་རྣམ་པ་རང་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་
 བ་། རྣམ་པ་ད་ལྟ་བུ་ཆོས་ཙམ། ཁྱོད་ད་ལྟ་བུར་མི་རུང་བར་ཆམ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱ་བྱེད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ལས་སྤངས། མ་ཁྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཙམ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཆམ། ཁྱོད་གྲུབ་ཐེན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ད་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་སྒྲིལ་པའི་རྣམ་པ་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་མིན་ན་ཆོས་
 ཙམ། ལྷ་གྲུ་སྒྲིལ་པ་ན་ཡང་ས་བོན་མི་འཛིག་པར་ཐམ། རྒྱ་འབྲས་ངེ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྣམ་པ་ལས་
 རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་བུ་འབྲུང་ཞེས་ལྟ་བུ་འབྲུང་ཁྲུངས་བཞེད་པ་ཡིན་ན། རྣམ་ཤེས་སྒྲིལ་པ་ད་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་
 ལས་འབྲུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། ད་ལྟར་ཡོད་པ་གཞན་ལ་མ་རིག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་མི་སྒྲིལ་བའི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་
 གཞོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་མ་འོངས་པ་དང་། འདས་པ་ལ་རྣམ་པ་མི་འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁྱད་པར་མེད་པའི་
 ཁྱད་ཅན་མི་འཐད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། བརྟོས་པས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ།

དང་པོ་ནི།

ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན། །

མོ་གཤམ་བྱ་ལ་འང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐམ། །

ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་
 གཞི་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཁྱད་པར་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་མེད་པར་དེས་ཁྱད་པར་(༡༡༣ བ)དུ་བྱས་
 པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་མ་བཟུང་བར་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིའི་སྒྲོ་མི་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར། སྒྲིལ་བུས་དབྱེ་བ་མ་བཟུང་བར་དབྱེ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་མ་

སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱལ་པ་དེ་འདྲིན་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་འང་རྒྱལ་པ་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་དེ། མ་སྐྱེས་
པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་བསྟན་འདྲིན་ན། །

རྒྱལ་པ་མེད་པར་འདི་ཡི་འབྱུང་འགྱུར་མེད། །

གལ་ཏེ་རྒྱལ་པ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་ཤེས་འདི་
རྒྱལ་པ་འདི་འོ་ཞེས་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཁྱད་གཞིར་བསྟན་དུ་རུང་
སྟེ། དཔེར་ན་འབྲས་ཆེན་ཆོས་ཤིག་ལྷལ་མ་འདི་ལ་རས་ཡུག་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུབ་ལྟར་འདྲིན་ན། དེར་
ཡང་མི་རུང་སྟེ། རྒྱལ་པ་ཡོད་ན་དེ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་སྟོའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་
ཞིག་ན། རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་མེད་པས་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྒྱལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མོ་
གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་རྒྱལ་པ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་
ནི་འབྲས་ཆེན་ལ་ཐོགས་པའི་དཔེ་དག་གྱུང་བཤགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཕན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲུབ་པ་ནི། །

གྲུབ་མིན་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །

ཡང་རྒྱལ་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལས་གཅིག་རྒྱ་གཅིག་གིས་ཕན་ཚུན་
དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་རྒྱལ་པ་ལས་འབྲས་བྱ་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་
དང་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དེ། དཔེར་ན་རིང་པོ་དང་ཐུང་དུ་དང་པོ་ལ་དང་ཚུ་རོལ་ལྟ་
བུ་ཕན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་པའི་གྲུབ་པ་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་ཉིད་ཅེས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་(༣༡༥ བ)གཞིགས་པའི་དམ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

འཕགས་པ་ལྟུང་།

འབྲས་བུ་མེད་པར་རྒྱུ་ཡིན། །

རྒྱ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་ཀློ། །

རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་ཐམ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་བརྟོས་གྲུབ། །

དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བརྟོས་ནས་ནི། །

བརྟོས་བྱ་གང་ཡིན་ཏེ་གྲུབ་ན། །

གང་ལ་བརྟོས་ནས་གང་ཞིག་འགྲུབ། །

ཅེས་འབྲུང་བས་ཡུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི། རྒྱས་པ་མ་གྲུབ་པར་རྣམ་ཤེས་འགྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རྒྱས་པ་
ནི་རྣམ་པ་ཤེས་པའི་རྒྱར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་གྲུབ་པར་ཡང་རྒྱས་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ།
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཞེས་རྒྱས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་ཀ་
དུས་གཅིག་དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཅིག་མ་གྲུབ་ན་གཉིས་ཀ་
ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོའི་དོན་ཉིད་ནི་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་།

དངོས་པོ་བརྟོས་གྲུབ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་མ་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་བརྟོས། །

ཅི་ལྟ་གྲུབ་པ་བརྟོས་ཞེ་ན། །

དེ་ནི་བརྟོས་པར་མི་རིགས་སོ། །

ཞེས་འབྲུང་བ་དེའི་དོན་ནི། རྣམ་ཤེས་རྒྱས་པ་ལ་བརྟོས་ནས་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པ་ལས། གྲུབ་པ་ཞིག་
བརྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བོང་བུའི་རྟ་ལྟར་རྒྱས་པ་ལ་མི་བརྟོས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར་དེར་བརྟེན་པར་མི་རུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ལ། གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་ཁིང་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་
གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འགགས་པའི་རྒྱུ་སྤྲོད་ལས་འབྱུང་ན།

གཞན་གྱི་རྒྱུ་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འབྱུང་།

རྒྱུ་ཅན་རྣམས་དེར་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡོད།

དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུང་།

དེ་ནི་འདས་པ་ལ་རྒྱུ་པ་ཡོད་པ་མེད་ན། ཁེས་སྟོན་(༢༡༧ བ)པ་གལ་ཏེ་སྤྲོད་ནས་འགག་
བཞིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཀྱན་གཞི་ལ་རྒྱུ་པའི་ཁྱད་པ་རྣམ་ཤེས་འགགས་པའི་རྒྱུ་
པ་སྤྲོད་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཀྱན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དག་ནི་རྒྱུ་པ་ད་ལྟར་
བ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་ལ། མི་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་པ་དག་ནི་འདས་པའི་རྒྱུ་པ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་
དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱི་རྒྱུ་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་གཞན་འབྱུང་བར་འབྱུང་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་སྐྱེད་ཅིག་སྤྱི་རྒྱུ་མ་ཆད་པར་འཇགས་པའི་རྒྱུ་ཅན་སྐྱེད་ཅིག་སྤྱི་རྣམས་རྒྱུ་ཅན་དེར་ཕན་ཚུན་གཞན་
དང་གཞན་དུ་ཐ་དད་ཅིང་། གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་ལ་
བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འབྱུང་ན་ནི། འོ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་སྤྲོད་པ་འབྲས་པོ་འབྱུང་
འབྱུང་ཁིང་། ཁེས་མེགས་སུ་འགག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཀྱན་
ལས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །

འདི་ནི་རྒྱུ་གྱི་སྐྱེད་དོན་དུ་སྤྲོད་ཕྱིར་ཏུ་རྒྱུ་པ་ལ་ལོ། ཁེས་རྒྱུ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བས་རྒྱུ་ཅན་
གྱི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་སྤྱི་སྐྱེད་ཅིག་ཐ་དད་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་པ་གཞན་གྱིས་འབྲས་བུ་གཞན་བསྐྱེད་པ་
འགོག་པའི་དོན་དེ། དོན་ལ་ས་ཤོན་སྤྱི་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་པ་དགག་པའོ། །འདི་ལྟ་བུའི་གནད་མ་
རྟོགས་པར་བོད་ལྗོངས་ཐལ་འབྱུང་བ་རང་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱི་སྤྱི་ས་ཤོན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་སྤྱི་བ་འབྲས་ནས་

སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ལྟགས་བཟང་པོ་ལ་བསྟོན་འདོར་བྱེད་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།

གཉིས་པ་ལ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གཤམ་ཏེ་དེར་ནི་རྒྱུན་ཅན་ཐ་དང་གྱི།

དེ་དགཤམ་ལ་རྒྱུན་ཐ་དང་མེད་དེའི་ཕྱིར།

ཉེས་མེད་ཅེ་ན།

གཤམ་ཏེ་རྒྱམ་(༣༠༥ བ)ཤེས་རྒྱུན་གྱི་འཇུག་པའི་སྐབས་དེར་ནི་རྒྱུན་ཅན་ཡོད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
ཟུ་ཕྱི་རྒྱམས་མན་ཚུན་ཐ་དང་དུ་ཡོད་མོད་གྱི། སྐད་ཅིག་ཟུ་ཕྱི་དེ་དགཤམ་ལ་རྒྱུན་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་ཐ་དང་
མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག།

ཐ་མི་དང་རྒྱུན་སྐབས་མི་རིགས་ཕྱིར་རོ།

བྱམས་པ་ཉེར་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྒྱམས་ནི།

གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ།

གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་གྱིས་སོ་སོ་བ།

དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པ་རིགས་མ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་མ་གྲུབ་པས་འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་གོ་སྟེ། ཐ་མི་དང་པའི་
རྒྱུན་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་ཟུ་ཕྱིར་ཐུགས་ཐ་དང་རྒྱམས་ལ་ཐ་མི་དང་རྒྱུན་གཅིག་
རྟེན་སྲུ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྐྱེས་ལ་བྱ་གཞན་དང་གཞན་ལ་
བརྟེན་པའི་ཆོས་རྒྱམས་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ། རྒྱམ་
ཤེས་སྐད་ཅིག་ཟུ་ཕྱི་གང་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སོ་སོ་ཐ་དང་པ་དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་དུ་གཏོགས་
པར་རིགས་པ་མིན་ཏེ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུས་པ་ཡོད་སྲུ་སྒྲིན་པ་དང་མ་སྒྲིན་པ་ལས་ཤེས་པ་

སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེས་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་མེད་ན་ཞེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྩོགས་སྡེ་མ་དང་། དེ་དག་གི་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་
བསྟན་པ། ཡུལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པ་ལས་ཞེས་པ་འབྱུང་བ། དཔེས་བསྟན་པ་གསུམ།

དང་པོ་ནི།

མིག་སྟོ་སྐྱེ་བ་རང་རྣམ་གང་ཞིག་ལས། །

དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་ནས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །

རང་གི་རྣམ་ཞེས་རྟོན་གྱི་རྣམ་དེ་ལ། །

དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། །

རྣམ་རིག་པས་རྣམ་པ་ལ་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ཏུ་བདག་སྟན་གཞུགས་སྡེ་གྲུབ་པའི་ཡུལ་དབང་
མེད་ཀྱང་ཞེས་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པོ་ཞེས། མིག་གི་དབང་པོའི་སྟོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རང་གི་
རྣམ་པ་གང་ཞིག་རིས་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཞེས་སྡེ་མ་(༢༡༥ བ)འགག་བཞིན་པས་བཞག་པ་སྐྱེ་མར་ཡོངས་
སྡེ་སྟོན་པ་ལས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་དབང་གི་བག་ཆགས་བཞག་པ་དེ་ལྟའི་རྣམ་པའི་རྟེན་སྡེ་བྱེད་
པའི་མིག་ཞེས་ཀུན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་ཞེས་དེ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་བར་མ་ཆད་པ་གང་ཞིག་ལས་
སྐྱེས་པའི་མིག་རང་གི་རྣམ་ཞེས་གྱི་རྟོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་གཏོ་སྟབས་གི་དབང་གིས་འཇིག་རྟོན་ན་དབང་པོ་
གཞུགས་ཅན་མིག་ཅེས་རྟོགས་ཤིང་ཐ་སྟོན་བྱེད་གྱི། རྣམ་ཞེས་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་རྣམ་དབང་པོ་མོགས་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་རིག།

སྐྱེ་གཞུང་མེད་པར་རང་གི་ས་པོན་ལས། །

སྡེ་སྟོན་སྟུང་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས། །

སྐྱེ་བོས་སྐྱེ་པོ་ལ་བཟུང་བར་སེམས་ཁས་ལེན། །

རྒྱུ་མེས་ལས་ཐ་དང་པའི་དབང་པོ་མེད་ཅིང་ཡུལ་ཡང་མེས་པ་ལས་ཐ་མི་དང་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་
 བྱི་ཤིན་པའི་རྒྱུ་ཀ་དང་གིང་ཤུ་ག་མོགས་དམར་པོའི་རྒྱུ་པ་ཚན་དུ་སྦྱོར་བའི་བསྒྲུབ་ཤིང་བཞེན་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་ཚོན་གྱིས་བསྒྲུབ་བ་ལ་མི་བསྟོས་པར་རང་རྒྱུད་དམར་པོའི་རྒྱུ་པ་ཚན་དུ་སྦྱོར་བ་བཞིན། མིག་
 མོགས་གྱི་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་པར་རིག་པ་རྒྱུ་མེས་སྟོ་མོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་ལ་བསྟོས་པ་
 མེད་པར་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་རང་གི་ས་པོན་གྱིས་འཕངས་པའི་རྒྱུ་པ་དང་རྩེས་སུ་འབྲེལ་
 པ་ལས་སྟོ་མོགས་ཡུལ་དུ་སྦྱང་བ་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྦྱོར་མེས་པ་ལ་སྦྱང་བ་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བར་སེམས་ཤིང་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་མཚོ་ཤིན་ཏུ་དངས་པའི་མཐར་སྦྱིས་
 པའི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་བདགས་པའི་ཁོར་བུའི་གཟུགས་བརྙན་ཆུ་ནང་དུ་ཤར་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁོར་བུ་
 ལྟར་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པར་མེས་པ་ལ་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་ཡང་
 རྒྱུ་མེས་ལས་ཐ་དང་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་སེམས་ཅམ་པས་བཅོམ་ལྷན་(༡༡༩ ན)འདས་གྱིས་གཟུགས་མོགས་ཕྱི་དོན་གསུངས་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་དོན་ཡིན་པ་དང་། དེས་དོན་གཟུགས་མོགས་སུ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྦྱིན་པས་
 མར་མེ་ལས་འོད་འབྱུང་བ་ལྟར་མེས་པ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་པར་ཤར་བ་དབང་ཡུལ་གྱི་
 སྦྱོར་མེས་པ་ལ་འདོད་པས་བྱུང་ཁམས་སྦྱོར་མེས་པ་གཞན་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་། བྱང་དང་
 ཕྱི་སྦྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱང་གཞིའི་ཚོས་ཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། དེས་ན་གཟུགས་མོགས་འགོག་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་
 ཏུ་བདགས་པའི་གཟུགས་མོགས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་པ་བདགས་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་མོགས་ནི་མ་
 ཡིན་དེ། མདོ་ལས་གཟུགས་ནས་རྒྱུ་མ་མཐུན་གྱི་པར་ལ་གྱུར་བདགས་དང་། རྒྱུ་པ་བདགས་དང་ཚོས་ཉིད་
 ཀྱི་གཟུགས་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུལ་དུ་བསམ་པའོ།

གསུམ་པ་ནི།

- མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར།
- རང་རྒྱས་སྦྱིན་ལས་དེ་ཡི་རྒྱུ་པ་ཚན་སེམས།
- འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་སྐད་ལ་འང་འདིར།

ཐུ་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན།

འདིར་མད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་འང་ཐུ་རོལ་མེད་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་སྟོན་གནས་མེད་པར་རང་དང་རྩེ་ལུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་སྤྲིན་པ་
ལས། གཟུགས་སྟོན་ལུ་འདི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་སེམས་འབྱུང་བའི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་ནི་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་བྱེད་མེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྣམ་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་
ན་ཡོང་བ་ལ་མིག་ཤེས་སྤྱི་བར་ཐལ་བ་དང་། མི་ལམ་ན་ལུ་དབར་ཡོད་མེད་མཛུངས་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་མི་ལམ་དུ།

སྤྱི་སྟོན་སྤྱི་བར་ཡིད་སེམས་འབྱུང་དེ་ལྟར།

མིག་དབར་མེད་པར་རང་གི་ས་པོ་ནི།

སྤྲིན་ལས་ཡོང་བ་ལ་འདིར་ཅིས་མི་སྤྱི།

དེ་ལྟར་མིག་དང་གཟུགས་མེད་པར་ནི་མི་ལམ་དུ་རང་གི་བག་ཆགས་སྤྲིན་པ་ལས། སྤྱི་སྟོན་
ལུ་འདི་སྤྱི་བར་ཡིད་ཀྱི་སེམས་མིག་ཤེས་དང་། རྩེ་ལུ་མཐུན་པ་འབྱུང་ན་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་(༢༧
བ)སད་སྐབས་ཀྱི་མོང་བ་ལ་ཡང་མ་ཡོང་བ་ལྟར། རང་གི་ས་པོ་ནི་སྤྲིན་པ་ལས་སད་སྐབས་འདིར་རྣམ་
པ་དེ་ལྟའི་སྤྲིན་པོ་འཛིན་པའི་ཡིད་སེམས་ཅིས་མི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་བར་ཐལ། གཉིད་ལོག་པ་དང་ཡོང་བ་གཉིས་ཀ་
ཡང་མིག་དབར་མེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དཔུང་ན་མི་ལམ་དུ་རྣམ་པ་མི་འཐད་མ་དཔུང་ན་མིག་གྱུར་ཡོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
རྣམ་པའི་རོ་བོ་དང་། རྒྱ་མི་འཐད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གཤམ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་མི་ལམ་དུག་པ་ཡི།

རྣམ་པ་སྤྲིན་ཡོད་སད་པར་མེད་གྱུར་ན།

དུག་པའི་རྣམ་པ་སྤྲིན་དེ་ལྟར་འདིར་མེད་པ།

དེ་ལྟར་མི་ཚོ་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས། །

ཅི་ཚུན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་བྱེད་ན་གྱི་དབང་ཡུལ་མེད་ཀྱང་ཡོད་དེ། རུས་
པ་སློན་པ་ལས་དེ་ལྟའི་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེའང་གཉིད་རྒྱུན་གྱིས་མི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི། སང་
པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྐུ་མ་ན་མི་འཐད་དོ་ཞེས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་མི་ལམ་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་དྲུག་པའི་
ཤེས་པ་རུས་པ་སློན་པ་ཡོད་ལ། སང་པར་གྱུར་པ་ན་མེད་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ན།
རེད་ཀྱི་ལྟར་ན་འདི་ལྟར་རྫོང་པར་བྱེད་དེ། མི་ལམ་གྱི་ཚོད་ལྟའི་རྣམ་ལུན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་ཅིས་
མི་རིགས་ཏེ་རིགས་པར་ཐལ། དྲུག་པའི་རུས་པ་སློན་པ་ཇི་ལྟར་སང་སྐབས་འདིར་ཡོང་བ་ལ་མེད་པ་དེ་ལྟ་
བར་མཚུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་མིག་མེད་འདི་ཡི་རྒྱ་མིན་ལྟར། །

མི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན། །

སང་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པ་ཡོང་བ་འདིའི་རྒྱད་ལ་ཐེ་མོགས་སྐར་བའི་ཡིད་
ཤེས་ཀྱི་རུས་པ་སློན་པའི་རྒྱ་མིན་པ་ལྟར་མི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རུས་པ་སློན་པའི་རྒྱ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀར་མིག་མེད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་བྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡང་དེ་དངོས་མིག།

བརྒྱན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་རྒྱར་ཁས་བླང་། །

བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་
དངོས་(༢༡) ན)པོ་བརྒྱན་པའི་མིག་དང་། རྣམ་ཤེས་དེའི་རྟེན་གྱི་བརྒྱན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ནི་
ཡུལ་རྟོགས་པའི་རྒྱར་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། མིག་མོགས་དབང་པོ་མེད་པར་ཡུལ་གཟུགས་སྐྱ་མོགས་
རྟོགས་པ་མ་མཛོང་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་རིགས་པ་དང་། ལུང་གི་རྒྱུ་བ་བྱེད་མེད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ།

དེ་དང་དེ་ནི་དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་བས།

ཚུད་འདི་ཐེལ་བྱེད།

དབུ་མ་པས་མད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པ་
ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ལ། ས་རོལ་པོས་མད་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་དོན་
གྱིས་སྤོང་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མད་པའི་
གནས་སྐབས་ལུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་བརྟུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་
གྱི་ཡུལ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱུང་ནི་གཞན་དབང་མེད་ན་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་སྤྱི་ལོས་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་གྱི་དཔེ་ལ་སྦྱར་བ་
ཞེས་པ་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་པ་འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ་དེ་དང་དེ་ནི་མཆོད་པ་དབུ་མ་པ་དག་
གིས་དམ་བཅའ་དང་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བྱེད་ལ་རྩལ་པ་མེད་པར་མཐོང་བས་དོན་མེད་ཅིང་རྣམ་ཤེས་ཡོད་
པར་སྦྱོབ་པའི་ཚུད་པ་འདི་ཐེལ་ཅད་ཐེལ་བར་བྱེད་དེ། མི་ལམ་དང་རབ་རིབ་ཅན་ཞེས་པའི་གྱི་ཤེས་པ་ལ་
བསྟོན་ན་དོན་གྱིས་སྤོང་པ་དང་། ཡུལ་བརྟུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བསྒྱུ་བའི་རྩལ་ལ། མ་འཁྲུག་པའི་
ཤེས་པ་ལ་བསྟོན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་དབང་ཞེས་པའི་བསྒྱུ་བ་བྱ་དང་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ཡིན།

གཉིས་(༢༡)པ་ནི།

མདས་རྩལ་རྣམས་གྱིས་ནི།

འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏེ།

རྣམ་ཤེས་བདེན་མེད་དུ་སྒྱུ་བ་པ་ལ་ལུང་གི་གཞོད་པ་མེད་དེ། རྩལ་པའི་མདས་རྩལ་རྣམས་
གྱིས་ནི་སྤང་ཁམས་སྤྱི་མཆོད་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ཡིན།

ཡང་གཤེགས་ལས།

མིང་པ་གསུམ་ནི་བདགས་པ་ཙམ།

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད།

བདགས་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ནི།

རྟོག་གི་པ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར།

རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད།

རྒྱན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན།

བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གི་ལ།

རོ་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་བདགས།

ཞེས་གསུངས་སོ། །མེས་ཙམ་པ་དག་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལས། གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྣང་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྣང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ནི་སྣང་པ་ཉིད་འགྲུལ་པ་མེད་
པར་སྒྲུབ་མིན་ཏེ། སྒྲོ་གྲས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྣང་པ་ཉིད་ནི་སྣང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་
འལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྣང་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས་པ་དེའི་ངོ་བོ་འདིར་འགྱུར་ཏེ། བ་ཡང་
ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བ་ཡང་རྟེན་སྣང་
ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྣང་པས་ཆོས་དེ་སྣང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ལུས་པའི་བྱིས་པ་ཞེས་རྒྱུས་པར་
ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོར་ཆོས་ཅན་དབང་པོའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་རང་གི་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྣང་པའི་
ཚུལ་འགྲེལ་པ་ལས་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། མིན་ན་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་ལས།

ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་།

དེར་ཡང་གསུམ་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་།

ལེགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྟན་ཕྱིར་རོ།

གཤམ་ཏེ་ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྤྲུལ་མཁའ་མཁའ་(༢༡༤
ན)ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྤྱད་པ་སྒྲོམ་པ་ན། རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཐུབ་པའི་ས་གནི་ཀོང་རུས་ཀྱིས་གང་བར་མཐོང་
བ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེར་ཡང་རྒྱུན་དབང་གིས་དེར་སྤང་ཅོམ་ལས་ཡུལ་དབང་རྒྱལ་ཤེས་གསུམ་ཆར་སྤྱི་བ་
མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དྲིང་དེ་འཛིན་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཐུས་མིན་གྱི། ལེགས་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའི་མཐུས་ཡིན་པ་ལུང་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི།

ཁྱོད་ཀྱི་དབང་སྤྱི་ཡུལ་རྒྱལ་ཁྱེད་ལྟ་བུ།

དེ་ལྟར་མི་སྤྱད་ཡིད་ཀྱི་ཡང་འགྱུར་ན།

དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་སྤྱོད་གཏད་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས།

རྟོགས་འགྱུར་དེ་ནི་བརྟན་པར་ཡང་མི་འགྱུར།

རྒྱལ་འབྱོར་པས་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དེར་ཀོང་རུས་མེགས་བཟུང་བར་འདོད་པའི་སྤྱོད་གཏད་
པ་གཅིག་ཤོས་རྒྱལ་འབྱོར་པ་མིན་པ་རྒྱལ་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐུག། ཀོང་རུས་མེགས་མི་
སྤྱད་པ་སྒྲོམ་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་བདེན་པར་འགྱུར་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔེ་ཅི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་དབང་སྤྱི་
ཡུལ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བཟུང་བ་ན་ཡུལ་དེར་མིག་གཏད་པར་རྒྱལ་ལས་གཅིག་ལ་མིག་ཤེས་དེའི་རྒྱལ་
ལྟན་དུ་སྤྱི་བ་ལྟར་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྤྱི་བ་ཅི་ལྟར་བཟུང་བ་བཞིན་ནོ། འདོད་ན། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དྲིང་
དེ་འཛིན་དེ་ནི་བརྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།

བཞི་པ་ནི།

རབ་རིབ་དང་ལྟན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་ལ།

རྒྱ་འབབ་རྒྱུང་ལ་ཡི་དྲགས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཡང་།

རབ་རིབ་དང་ལྟན་པའི་དབང་པོ་ཅན་ལ་འབྱུང་ངོར་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་ལ།
མ་འབྱུང་བའི་ངོར་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལྟར་མི་སྤྱད་ཞེས་བཤད་པ་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཀྱང་ལ་ཡི་དྲགས་རྒྱམས་ལ་རྒྱག་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ཡང་ལས་དབང་གིས་བསྐྱད་པའི་འཇུག་པོར་རྒྱག་དུ་
སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ལ། མ་འཇུག་པ་སྟེ་མ་བསྐྱད་པའི་ངོར་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་
ལྟར་མི་སྒྲུབ་ངོ་།

འདིས་ནི་དོ་ཤིང་དང་མིག་མེགས་ལ་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུན་(༣༡༤ བ)ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ལས་སྒྲུ་མའི་དུས་རྒྱུ
གི་སྒྲུབ་པ་མེགས་རྒྱུན་ལས་སྒྲེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་ཏེ། རྒྱུན་གང་གིས་འདུས་བྱས་པ་འཇམ་
བསྐྱད་པ་ན་དེར་བརྟེས་ཀྱི་དེའི་སྒྲུབ་པ་ཡུལ་ཞེས་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ཡང་རྒྱུན་དེས་འདུས་བྱས་པའི་བསྐྱད་
པ་དང་བྲལ་བ་ན། དེར་བརྟེས་ཀྱི་དེའི་སྒྲུབ་པ་ཡུལ་ཞེས་གཉིས་ཀའི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ནས་
དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཡུམ་ལས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཞིག་ཡོད་ན་པར་སྒྲུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུའོ།

ཞེས་གསུངས་སོ།

མདོར་ན་ཆུ་འབབ་ཀྱི་ཀྱང་ལ་རྒྱག་སྒོ་སྒྲེ་ཞེས་སྒྲོས་པའང་མི་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གང་ཟག་གཉིས་མན་
རྒྱུན་དམིགས་རུང་ལྟན་ཅིག་འཁོད་པ་གཉིས་ཀའི་མདུན་གང་སྒྲིབ་ཐོགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དུ་ཡི་དྲགས་
ལ་རྒྱག་ཀྱང་དང་མི་ལ་ཆུ་ཀྱང་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ཞིག་བྱུང་ཡང་མའི་ཆུ་འབབ་ཀྱང་ལ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱག་སྒོར་
སྒྲུབ་པ་ཡང་མིན་ལ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱག་འབབ་ཀྱང་ལ་མའི་ཆུ་སྒོར་སྒྲུབ་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེར་སྒྲུབ་གཞིའི་
དངོས་པོ་རང་བདེན་པ་གཅིག་། རྒྱུན་རང་བདེན་པ་དུ་མས་གང་ཟག་ཐ་དད་པའི་ངོར་དངོས་པོ་རང་བདེན་
པ་དུ་མར་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་མེས་ཐ་དད་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་རྣམས་ཅན་དུ་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མི་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཆུ་འབབ་ཀྱང་དེ་ཆུ་འབབ་ཀྱང་གི་རང་བཞིན་དང་ངོ་ཐོར་མ་བྱུབ་ན་ཁྱད་གཞི་མེད་པས་
ཡི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་དེར་སྟར་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་གསར་དུ་སྒྲེས་པའི་རྒྱག་ཀྱང་ཁྱད་ཆོས་སུ་
དམིགས་སྤྱིད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་དངོས་པོར་འདུ་བའི་གཞི་དངོས་པོ་བ་ཞིག་ཡུལ་གང་
ན་པར་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་ཐ་དད་པས་ཡུལ་གང་དུ་དངོས་པོ་འགལ་བའི་ཆོས་(༣༡༥ བ)མཐའ་ཡས་པ་
དམིགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟུལ་བྲ་རབ་ཀྱི་གོ་སར་ཡང་ལས་ཀྱི་མཐུས་འགྲོ་བའི་རིས་ཐ་དད་ལ་འཇིག་

རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཚད་ལ་དྲུ་མ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་བ་དཔག་དྲུ་མེད་པ་འཆར་རུང་བ་མདོ་དེ་དག་ནས་
བཤད་ཅིང་། དེ་འདྲ་རང་རེ་ཚུར་མཐོང་གིས་དེའི་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ། གུན་ཚོའི་དྲུང་
ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་དོན་ཞེས་བྱ་དང་རིག་ལུགས་ཀྱི་མཐུ་རྒྱས་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་གནས་སུ་
བཤད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་མིན་པར་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱིས་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་གདམས་པ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་པའི་ལྷུང་
དུ་ཐོ་རྒྱ་འབྲས་པའི་ལྷུང་དང་། རྒྱག་འབྲས་པའི་ལྷུང་སོགས་དངོས་པོ་གསལ་སྟེ་འགྲོ་བ་མཐོན་ཚུན་ལ་སྒྱིབ་
ཀྱང་འགྲོ་བ་རང་རང་ལ་མི་སྒྱིབ་པར་དོན་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རང་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་སྒྲིབ་གྲུབ་
པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་མུར་རྒྱ་ཡོད་དུ་བྱོན་པའི་དབྱུངས་སྒྲིབ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། དེར་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུར་པ་འདེབས་པ་གཉིས་ཀ་
སེལ་བའི་དབྱུངས་སྒྲིབ་ན། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གིས་མཐོང་བའི་གུན་ཚོའི་བསྟུ་མེད་རང་བདེན་པ་ལྟར་
སྒྲིབ་བ་འདི་རང་རང་གི་སྟོ་འཕྲལ་གྱི་འཕྲལ་རྒྱས་མ་བསྟན་པའི་རོར་ཚད་གྲུབ་དྲུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲིབ་བ་
ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟུ་བ་དང་བཟུན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རང་གི་སྟོ་འཕྲལ་གྱི་འཕྲལ་རྒྱས་མ་
བསྟན་པའི་རོར་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཡོད་པ་དེ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་མི་ཆོད་ཅིང་། འཕྲལ་གྱི་འཕྲལ་རྒྱས་མ་
བསྟན་པའི་སྟོ་ཡང་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ། ལུགས་ཀྱི་འཕྲལ་རྒྱས་བསྟན་པའི་ཚད་(༢༡/༢
བ)མིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱིས་བསྟན་དེའི་འཕྲལ་པ་ལ་གུན་ཚོའི་བསྟུ་མེད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་
མ་ཐམས་ཅད་བདག་སྟེན་བཞག་ཅུམ་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ནི། གུན་ཚོའི་
དངོས་ཆོས་དེའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་གནས་དོན་ལ་འཕགས་པ་དག་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་འགའ་ཡང་
མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ལ། དེས་ན་གཟུགས་ནས་རྒྱུ་མ་མཐེན་གྱི་བར་གྱི་འཁོར་འདས་
ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་
ལས་གཞན་ཡང་གཏོ་བ་མེད་དེ། འཁོར་བ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་གང་ཟག་དང་
བཅས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན། དེ་ལས་འདས་པའི་མི་གནས་སྤྱང་འདས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་
གང་ཟག་དང་བཅས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གལ་པོ་ཤིང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལས་དྲུ་རྒྱུང་

ཆེན་པོ་བཀལ་ནས་པ་རོལ་གྱི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་པ་མི་བ་ན། པ་རོལ་གྱི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་མི་ཕྱིན་དེ། དེར་ཆུ་
ཀྱང་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ།

དེས་ན་ཇི་སྐད་དུ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་སྒྲུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཡོད་
ཀྱང་སྒྲུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལོ།

ཞེས་དཔེར་བཅུང་ནས་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་ན། འཁོར་འདས་དང་མངས་རྒྱས་དང་མེས་མ་ཅན་གྱི་རྒྱད་
བརྒྱུ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཁོ་ཁོ་རང་གིས་དབེན་ཞིང་མ་གྲུབ་པར་མཉམ་ཉིད་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུ་
མའི་རྟོག་སྒྲུ་མའི་རྟོག་རང་གིས་དབེན་ནས་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་བཞེད་པར་མཛད་པའི་
ཕྱིར།

དེ་ལས་ཁྱེད་ལྟར་ན་རྟེན་ཤིང་བྱ་ལ་ལྷགས་གྱིས་བསྐྱད་པ་ན་སྒྲུ་མའི་རྟོན་(༣༣༠ན)བྱེད་པ་ཅན་གྱི་
དངོས་པོ་རང་བདེན་པ་ཞིག་གསུང་དུ་སྒྲུའི་ཞེས་སྒྲུ་དགོས་པར་འགྱུར་བས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་ཆད་གྲགས་
པའི་དབུ་མའི་ལྷགས་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་འཁོར་པའི་དངོས་ཆོས་ཀྱང་གཤོད་ནས་དེར་མ་གྲུབ་པ་ལ་རང་
བཞིན་སྒྲུང་འདས་སོ་ཞེས་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བྱལ་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ཆོས་དེ་ལ་མི་
གནས་པའི་སྒྲུང་འདས་སུ་འཛོག་ལ། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུང་འདས་མ་ཡིན་ན་མི་གནས་སྒྲུང་འདས་སུ་དང་
འཛོག་བདུབ་པའི་སྐབས་མེད་དོ།

དེས་ན་མི་གནས་པའི་སྒྲུང་འདས་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྱལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་འཁོར་བ་སྟོས་པ་ཀྱུན་
ཚོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོང་ཉིད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་
འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དང་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྒྲུ་རོ་གཅིག་པ་དང་། འཆིང་གྲོལ་མཉམ་ཉིད་དང་། ཉོན་
མོངས་ཡེ་དག་ཡེ་ཞེས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་མངས་རྒྱས་དང་། ས་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་མེས་པ་དཔལ་དག་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ།

འདི་ཉིད་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་གྲུ།

འདི་ཉིད་མུ་རན་འདས་པ་ཉིད།

འཁོར་བ་མུ་རན་ནས་གཞན་དུ་ཞི།

མུ་རན་འདས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

ཅེས་དང་།

འཁོར་བ་མུ་རན་འདས་པ་ལ།

ཁྱད་པར་རྩེ་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན།

མུ་རན་འདས་པ་འཁོར་བ་ལས།

ཁྱད་པར་རྩེ་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན།

མུ་རན་འདས་མཐའ་གང་ཡིན་པ།

དེ་ནི་འཁོར་བ་མཐའ་ཡིན་ཏེ།

དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་རྩེ་ཟད་ནི།

ཤིན་ཏུ་ཐུག་པར་ཡོད་མ་ཡིན།

ཅེས་དང་། རྩེ་ཟད་པ་ལ།

མཚན་མར་འཛིན་པ་འི་རྣམ་རྟོག་འདི།

ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་པར་བཅོམ་གྱིས་བཟུང་། (༢༣༠ བ)

ཞེས་དང་། ཁོ་སྤྱོད་ཆོན་བྱམས་པ་དཔལ་གྱིས།

སྤྱིར་ནས་ཆོས་གཅིག་གོ་གྱུར་ན།

སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཡིན།

འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་མུ་རན་འདས་ཡིན།

རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན།

ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཡིན།

གཟུང་འཛིན་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་ཡིན།

ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ཡིན།

སྤང་བྱུང་མེད་པའི་རྣམ་མཁའ་ལ།

མི་ལམ་ལྷ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་ཅི།

ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་འབྱུང་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་བདེན་པར་
མེད་ཅིང་བརྟན་པ་དང་། དེར་མ་གྲུབ་ན་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་ལས་སྤྱང་དྲུག་གི་དངོས་པོ་ཞེས་ངོ་མོ་སོར་
དོན་བྱེད་པ་ཅན་བདེན་པར་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་ཁྱེད་ཅག་དབུ་མའི་ལྷགས་ལ་དོན་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དངོས་ཚེས་
ཐམས་ཅད་དེ་དང་དེ་ལྟར་བདེན་ཀྱང་། འགོག་རྒྱུའི་བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་པའི་ཚེས་ཞེས་བྱུང་མེད་པ་
ཞིག་སྤྱུས་བདམས་ནས་བཅོལ་ཡང་དེ་འདྲ་ཆེད་ནི་མི་ཆེད་ལ། ཆེད་སྲིད་ན་དེ་འདྲའི་བདེན་གྲུབ་འགོག་
དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་གཅོད་སྣེ་ཆེན་པོ་མཁར་པའི་སྒྲུབ་གསལ་ལས་ཅི་ཞིག་ཡིན།
དེས་ན་འགྲོ་དྲུག་གི་ལས་སྤྱང་བདེན་པའི་ཚད་གྲུབ་མི་རིག་པ་དགོངས་གཅིག་ལེན་དྲུག་པར་ཡང་བཟོད་
ཟེན་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱུངོ།

གཞུང་གི་སྐབས་དོན་འདིར། རྟན་གཤེག་ཆེན་པས་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲུབ་གསལ་ཞབས་ཀྱིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པ་ལ་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེས་ནས་བདེན་རྟུན་གཉིས་སུ་ཡུལ་ལ་སྤྱེ་བའི་ཆོ་ཡུལ་ཅན་ལའང་དེ་ལྟར་སྤྱེ་བས།
སྤྱིར་རིགས་དྲུག་གང་དུང་གཅིག་གི་ཐ་སྙད་གཞིར་བཞག་གི་ཆོ་དཔེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའང་ཐ་
སྙད་དུ་བདེན་ལ། གཞི་དེར་(༡༣༡ བ)གཞན་ལྟའི་མཐོང་ཚུལ་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའང་ཐ་སྙད་
དུ་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ།

འདིར་ནི་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་མངས་རྒྱས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཚེས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་བཀའ་བསྟུ་བ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱམས་པ་ཐམས་ཅད་མིའི་
རྟོན་ལ་མཛོད་པས། མིའི་མཐོང་ཚུལ་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པ་དང་། གཞི་དེ་ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་མཐོང་
ཚུལ་མི་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་མཛོད་པས་རྒྱ་འབྲས་པའི་རྒྱུང་ལ་རྒྱ་དང་། དཔེ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཐ་
སྙད་ལ་བརྟེས་ནས་བདེན་པ་དང་། རྣག་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་ཚུལ་གཞན་རྣམས་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་དུ་འང་མི་བདེན་པར་བཞག་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ཅུ་འགྲེལ་

འདི་ལོ་མཆོམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་མོ་ལོ་ལོ་དོན་མེད་དོན་ཞེས་པ་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་སྤར་དུ་བཞོས་
 པར་སྤར་ལ། དེ་ལྷར་འཆད་པ་དེས་ཐ་སྐད་དུ་བདེན་མི་བདེན་ཅེས་པའི་སྒྲོ་ཆེ་གཏད་མཚམས་ཀྱང་ཡང་
 ལོག་གི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བསམས་ནས་དེ་སྐད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱ་མོད། དེ་ལྷར་བརྫོད་པ་དེས་ནི་ཐོང་
 རྒྱུ་ལས་མཆོམས་གསལ་པར་དབྱེད་སྤྱད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་གྱི་འདོད་པ་དང་པོ་དེ་དག་དོན་དུ་བྱིན་ན་
 འདིར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་དུག་གང་རུང་གཅིག་གི་ཐ་སྐད་གཞིར་གཞག་གི་ཆོ་དཔེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་
 ཀ་ཐ་སྐད་དུ་བདེན་ཏེ། གཞི་དེར་གཞན་ལྟའི་མཐོང་རྒྱུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐ་སྐད་དུ་མེད་
 པ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་སྤར་ལ། སྒྲུབ་འདི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་གསལ་ཞབས་ཀྱིས་གང་(༢༢)
 བ)བཀག་པ་དེ་ཁས་སྤངས་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་དེས་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གང་ཡང་རུང་བ་
 གཞིར་བཞག་ནས་འགྲོ་བ་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཐ་སྐད་དུ་འདོད་པ་བཀག་
 བས་ དེ་ལྷའི་བདེན་པ་དེ་བདེན་པ་ལྷར་སྤར་ཆེ་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་ལྷར་འཁྱུལ་དེའི་འཁྱུལ་པ་དང་། བསྐྱེད་
 དེའི་བརྒྱན་པར་སྒྲེལ་བ་ནི་སྐབས་དེའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་གྱི་དག་དོན་གྱི་
 རྟགས་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞི་དེར་འགྲོ་བ་གཞན་ལྟ་ལྟ་ཏུ་མི་མྱོད་ན་འགྲུབ་ཆུག་གྱང་། ལྷག་
 མྱོད་ན་འགྲོ་བ་གཞན་ལྟའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་བཅོན་དགག་དུ་སྤྱད་ཀྱང་
 བྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོ་ན་མའི་འགྲོ་བའི་གཞི་དང་མི་ལ་སྤར་བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡང་
 དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་བཅོན་དགག་དུ་བྱུར་རིགས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པར་བརྫོད་པ་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་ལས་མའི་འཛིག་རྟེན་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གཙུག་
 གཞན་ལོག་མེན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་ནམས་
 ཅད་གྱི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསལ་པ་དེ་ནམས་ཅད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་པར་ཐལ། ཡང་ལོག་གི་
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཆུང་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འཛིག་ཕྱེད་འགྲོ་བ་གང་གི་རྟེན་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་
 སངས་རྒྱུས་དང་། འགྲོ་བའི་ཞིང་དེར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་མ་བསྐྱོར་དང་། བཀའི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་
 མོགས་ལ་འཛིག་པ་གང་ཞིག །ཁམས་གསལ་པའི་འགྲོ་བའི་རིས་འདིར་སངས་རྒྱུས་པའི་ཞིང་དང་། རྟེན་
 བྱེ་(༢༢ན་མ)གཞུགས་གྱི་ལོག་མེན་དང་མའི་ཡུལ་ལས་གཞན་དུ་མི་མྱོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་པ་ནི་ཁྱེད་རང་

གི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་ནི་ཡང་གཤེགས་ཐོགས་ལས་ཐོགས་པའི་སངས་
 རྒྱལ་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ། འདོད་ན། དབུ་མའི་གཞུང་འཆད་པ་ན་ཡང་ལོག་གི་ཀུན་ཐོབ་བདེན་ཐུན་གྱི་ཁྱད་
 པར་འགྲོ་བའི་རྟོན་དང་གནས་གྱིས་འཛོག་པ་ནི་སྟོན་ཆད་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གང་ལ་ཡང་མ་
 གྲགས་ཀྱང་ཁྱད་ཅག་ས་སྐྱུ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཁུར་ཕྱི་ཤོས་ཁྱེད་པའི་ལྷག་བསམ་ཅན་དུ་སྒྲུང་བས་དེར་
 སྟོན་ཆད་གྱི་ས་ལྷགས་པ་དག་དབུ་མ་འཆད་པ་ན། ས་སྐྱུ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཐོབ་ཡང་ལོག་གི་ཁྱད་
 པར་ཐུན་མོང་མེན་པའི་འཛོག་ལྷགས་འདི་ཉིད་ཁས་ལེན་པར་རིགས་སོ། །

ཡང་ཁྱད་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་དང་བཀའི་བསྐྱུ་བ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱམས་པ་
 ཐམས་ཅད་མའི་རྟོན་ལ་མཛད་ཅེས་ཐག་ཆོད་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་འདུག་ལ། འོན་ཏེ་ངས་སྐྱེས་ཆོས་འཁོར་མི་
 བསྐྱོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། གོམ་ཐུན་གྱི་ཐེ་དཔོན་ཐུག་ན་དེ་ཆེས་ཀྱང་བཀའ་མ་བསྐྱུས་པ་དང་། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་དེ་ཆེ་སྤྲོད་པོ་དང་ཆེ་བཅུན་བུམས་པ་ལ་ཐོགས་མའི་རྟོན་ཅན་མེན་པས། བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་
 ལྷགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་མ་མཛད་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་པར་རྟུལ་ན་ནི་སྐྱེས་བུ་དཔལ་ཞིང་
 བརྟལ་མོད་པར་གྲུབ་པོ། །

ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བྱ་ཆོད་ཐུང་པོའི་རི་ལ་ཐོགས་པར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ན། འགྲོ་བ་
 གཞན་ལྟ་འདུས་ནས་སྟོན་འཁོར་ཐོགས་ཐུན་ཆོགས་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཀུན་ཐོབ་
 བདེན་པའི་མཐོང་ཚུལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་འང་ཡོད་པ་མེན་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་(༢༢༢ བ)ཐོབ་པར་
 ཐལ། ཀུན་ཐོབ་པའི་ཡང་ལོག་གི་ཁྱད་པར་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་མའི་རྟོན་ལ་སངས་རྒྱལ་ཤིང་། མི་ཡུལ་
 དུ་བཞུགས་པས་མའི་འགྲོ་བའི་ལས་སྒྲུང་དེ་དག་ཡང་དག་ཀུན་ཐོབ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་འགྲོ་བའི་
 ལས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་འང་མི་བདེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་སྒྲུངས། འདོད་ན། སྟོན་པ་
 སངས་རྒྱལ་གྱིས་བྱ་ཆོད་ཐུང་པོའི་རི་ལ་ཐོགས་པར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་འགྲོ་བ་གཞན་
 ལྟ་པོ་དེ་མ་འདུས་པར་ཐལ། མི་ཁོ་ན་འདུས་པ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་ཐོབ་བདེན་པར་འཛིག་རྟོན་པས་ཀྱང་གྲུབ་
 ཅིང་། འགྲོ་བ་གཞན་ལྟ་གདུལ་བྱར་འདུས་པའི་གང་ཟག་དང་དེའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་
 ཐོབ་ཡིན་ལ། དེ་དག་འཛིག་རྟོན་ལ་འང་ཡོད་པར་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

བྱམ་ཟེར་བ་ཡིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་ལ་ལྷ་ཞིག་བདེན་པར་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མིའི་གནས་གཞིར་
 འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་མཐོང་ཚུལ་མི་བདེན་པ་དེ་(༣༣༣ བ)ལྟར་ན་ཆོས་ཅན། རྟག་དགོན་པའི་དགེ་
 འདུན་པའི་ཐུག་ཚུལ་ཁམས་མངའ་རིས་གྱི་གྲུ་པས་འཕུང་བ་ན་ཡང་དག་ཀྱང་ཆོབ་གྱི་ཐུབ་པར་བདེན་
 ཡང་། ཐུག་ལྷག་རྟག་སྤྱང་པའི་ཁྱིམ་འཕུང་བ་ན་ཐུག་ལྷག་དེ་ཐུག་པར་མི་བདེན་པར་ལོག་པའི་ཀྱན་
 ཆོབ་བདེན་པར་ཐལ། གཞི་དེ་ཉིད་དུ་མིའི་མཐོང་བ་ཐ་སྟོད་དུ་བདེན་ལ། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་མཐོང་ཚུལ་མི་
 བདེན་པར་དེས་རྒྱུ་གཞན་མཛོད་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཁྱབ་ཁས་སྤྱངས། འདོད་པ་ལས་ལོས་མེད། དེ་ལྟར་ན་
 རྟག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཐུག་ལྷག་སྤྱང་བའི་ཁྱིམ་འཕུང་བར་མཐོང་པའི་རྟག་ཆོས་ཆེད་མིག་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་ལྷ་ཐལ། ཁྱིའི་རོར་དེ་ཐུག་པར་མི་བདེན་པའི་བདུང་བ་ཞིག་འཕུང་ཡང་ཆོས་ཆེས་ཁྱི་
 དེས་ཐུག་པ་འཕུང་བར་བདེན་པར་འཛིན་པས་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཁྱབ་
 གྲུག་ འདོད་ན། མདོན་ལུ་མ་ལ་བསྟོན་འདེབས་བཞིན་པར་རིགས་པ་སྤྱོད་པའི་མཆོག་དབུ་མ་པར་ཁས་
 སྤྱངས་ནས་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པའི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པར་སྟོམ་སྟེ་སྟོགས་དུས་གྱི་དུར་སྟིག་འཁྲང་བ་
 ལས་ཆེ་བས་སྟོབ་དོན་ཆེན་པོ་ཁྱུ་ལྟར། རེ་ཆེ་པའི་ཚོར་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རྣམས་མཐུ་ཅན་
 ལ་ཁང་ཆོག་རྩལ་གྱི་མཚོན་ཆ་སྟེ་ལ་མེད་པར་འདེབས་པར་བྱེད་པ་འདི་ལ། འབྲས་སྤྱངས་ནས་ཆོས་ཆེ་
 ལེགས་ཆོས་པ་ན་རེ། ཆོལ་བ་འདི་ནི་ཤར་མདོ་ཁམས་སྤང་བའི་སྒྲག་སྒྲག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་གསལ་
 བར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ས་དགེ་དག་པ་ཆུ་ཆུན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤ་འཁོབ་ཆེན་པོ་འཛིན་པར་བྱེད་མོད། མི་རིགས་
 ཏེ། གང་ལ་ཐར་པ་ཡོད་མེད་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱུ་པར་(༣༣༤ བ)དག་མ་དག་ནི་དབྱུང་དགོས་ལ།
 ཁྱེད་ཅག་གིས་ནི་གྲགས་པའོད་འཕྲོར་པ་ལྷ་ཆེ། འཁོར་སྟོབ་གང་མང་ལ་ཡིད་གདོང་ལག་ལ་ནས་རྩར་ཟད་
 ཀྱང་མི་དབྱུང་པར་སྤྱུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱེད་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ཐར་པ་དམ་པར་འགྲོ་བའི་ཆོས་མེད་དོ་
 ཞེས་པ་ཆུ་ཆུན་དུ་ཁ་ཟེར་ནས་གཤམ་ཆེན་པོ་སྟོད་པ་འདི་ནི། ཆོལ་མཚན་ཉིད་པར་གྲགས་པ་ལ་དུས་ཕྱིས་
 ཁྱེད་ཆོས་ལྟ་སྤང་བ་ཉིད་གྱིས་ལེགས་པར་དགོངས་ཤིག།

ཁྲ་པ་ནི།

མདོར་ན་ཆོལ་ལྟར་ཞེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན། །

སྐྱོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས།

མདོར་བསྟུན་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱོ་ཡང་
རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བསྟོས་
ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར།

འཇིག་རྟེན་འདས་བསྐྱེད་ལས།

མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་མིན།

དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད།

དེ་ཕྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག།

རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་གྱིས་གསུངས།

ཞེས་དང་།

རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་མ་དང་མཚུངས་པར།

ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ཡི་དམིགས་པ་འདུག་དེ་བཞིན་ཏེ།

ངེས་པར་སྐྱེ་མའི་དངོས་པོ་འདྲ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་དང་གཉིད་གཡང་ས་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དམ་
པ་སྟེང་རྒྱུ་དང་རྣམས་གྱིས་ལུང་དང་རིགས་པའི་གསང་སྟགས་བཟང་པོ་བདེ་བ་ནས་ཚབ་ཆེར་མཐོན་ཏེ་
བཟུང་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ། ལྷུབ་བྱེད་མེད་པས་གཉིས་མེད་གྱི་གཞན་དབང་ཡོད་པ་མི་འབྱེད། རང་རིག་གི་སྐྱེ་བ་
བྱེད་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་གཞུང་མེད་འཇིན་པ་ཉིད་བྱུང་ཞིང་།

གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན།

འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར།

མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱུང་མི་རུང་། (༢༣༤ བ)

གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྱུང་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་གཞན་དབང་གི་
 དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་འདི་འདྲི་ཡོད་པ་ཉིད་ལུང་ཅན་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་དོགས་པ་
 བསྐྱེད་ནས། རང་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་གིས་རང་ལ་བྱུང་འགལ་བའི་ཕྱིར། མེས་རང་གི་
 བདག་ཉིད་མི་ཐེག་པ་བཞིན། ཤེས་པ་སྒྲ་མ་ཞོགས་ཤེས་པ་གཞན་ཀྱིས་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་གྲུབ་
 མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་རིག་གཞན་ཞིག་རྣམ་རིག་གི་ལུང་ཡིན་ན་རྣམ་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དོ་
 ཞེས་སྒྲུལ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུང་ཅན་འགལ་ཞིག་གིས་མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱུང་
 མི་རུང་སྟེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། འདིར་སྒྲོན་རབས་པ་མཛངས་ཤིང་གཟུ་བོའི་ཡི་གེར། མེས་ཙམ་པའི་
 ལུགས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲོང་གི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཅིང་། འདྲུམ་མ་
 བྱུས་ཡིན་པས་མོ་སྒྲུ་ལ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། འདྲུམ་བྱུས་ཡིན་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་
 ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་དང་། དོན་དམ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་
 དང་། གཞན་དབང་ཀླན་ཐོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་ཞོགས་སྒྲུབ་ནི། དབུ་མེས་ཀྱི་གཞུང་
 ལུགས་རྒྱ་མཚོ་སྟོ་ཁ་གདན་མ་ཐུགས་པ་སྟེ། རྣམ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཏུ་གཉིས་མེད་ཀྱི་
 ཡི་ཤེས་གཞན་དབང་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་ཅིང་། དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཏུ་དེ་འགོག་
 པའི་ཕྱིར།

རི་རྒྱུད་དུ།

གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཡོད།

ཅེས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་(༢༣༥ ཀ)གཞུང་།

རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཕྱིན་རྣམས་སྒྲོགས།

རྒྱལ་ཤེས་དེ་ཡང་དོན་དམ་དུ།

ཡོད་པར་མཁས་རྒྱལ་མི་འདོད་དོ།

གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་།

བྲལ་བས་རྒྱལ་མཁས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཞེས་དང་། དཔུས་མཐའ་ལས།

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་ཡོད།

དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན།

སྒྲིབ་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད།

དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་འདོད་དོ།

ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས།

རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་གི་ལྷན་མཐོ།

ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་གཉིས་པོ་ནི་རི་ལོང་གི་རྩ་ལྟར་ཡེ་མེད་ལ། ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ཀྱང་རྟོག་པ་
ནི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། ཞེས་དང་།

སྤྲུལ་བྱ་པའི་འགྲེལ་པར།

ཡང་ན་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཡང་ཇུས་ཉིད་དུ་ཁ་ཅིག་མཆོས་པ་དང་།

གཞན་དག་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཀྱང་ཇོབ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་

ནི་མེད་དོ་སྤྲུལ་དུ་མཐའ་གཅིག་དུ་སྒྲིབ་པ་འདི་གཉིས་དགག་པའི་ཕྱིར་རབ་དུ་བྱེད་པ་འདི་

བརྒྱལ་མཐོ།

ཞེས་མོགས་མཐའ་ལས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་དཔུས་མཐའ་ལས།

དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུ་ཡོད།

ཞེས་གཞན་དབང་དང་ཀྱང་བརྒྱལ་པར་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྤྲུལ་ན།
དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱིད་ལུ་ཡིན་ཀྱི་དོན་དམ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་ཀྱི། རིགས་པས་དབྱེད་བཞིན་པའི་དོན་

དམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་གྲགས་པ་དང་རིགས་པ་དང་རྟོགས་པ་
 དང་དོན་དམ་པའི་དོན་དམ་བཞི་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་བརྟགས་ཐ་སྟངས་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱི་ཐུགས་
 ལུ་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་རིགས་པ་ལ་དབྱུང་བརྩོད་པས་(༣༣༥ ལ)དོན་དམ་པའི་ཐུགས་ལུ་ཡོད་ཀྱི།
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཡོངས་
 གྲུབ་དེའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ནི་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ཀུན་བརྟགས་ཐ་སྟངས་ཙམ་དུ་
 མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཐུགས་ལུ་མེད་པར་སྒྲུབ་ནི་ལེས་ཙམ་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་གང་ན་མིན་ནོ་ཞེས་ལེགས་པར་འཆད་ལ།

འདིར་ཟི་ལུང་མཚོག་ཐུན་པ་ན་རེ། རྣལ་འབྱོར་སྒྱིད་པས་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་འཆད་པ་མེད་དེ།
 ཞེས་གང་སྒྲུབ་དེ་མི་འཐད་དེ།

ཆོས་ཉིད་རྣམ་དབྱེ་ལས།

དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་གོ། །རྣམ་པར་
 རིག་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་ལས་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་གོ། །དོན་ཐམས་
 ཅད་མི་དམིགས་པ་ལས་ནི་རྣམ་རིག་པ་ཙམ་མི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་མི་དམིགས་པ་
 ལས་ནི། གཉིས་པོ་བྱུང་པར་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་གོ། །

ཞེས་དང་། རྟོགས་ཀྱི་གྲུང་པོས།

སྒྲུ་མ་ལ་ཐོགས་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས།

གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོངས་ལུ་བསྟན།

ཅེས་ཐོགས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་རྣམ་ཞེས་བདེན་མེད་དུ་གང་ན་ལ་ཐབས་ནས་ཀུན་
 རྩེབ་བདེན་པར་བསྟན་གྱིང་ཡེ་ཞེས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་པོ་རང་མཚོན་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་བསྟན་
 ཅེས་སྒྲུ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ནི་ལེས་ཙམ་ཙམ་པ་དབུ་མ་པར་སྒྲུལ་འདོད་པའི་ཡོངས་གངས་དུ་ཟད་དེ། ལུང་དེ་
 དག་གིས་དེར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ། ལུང་དང་པོ་དེས་ནི་ལེས་ཙམ་ཙམ་པས་གཞན་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་
 ཡོངས་གྲུབ་དེ་ལ་(༣༣༦ བ)འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཞེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་

ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱང་ལུགས་དེ་
བས་རྒྱུ་ཤེས་གཞན་དབང་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་ལ་སྟན་པ་རྒྱུ་ཟེད་ཀྱང་མེད་དོ།

ཡུང་གཉིས་པས་ནི་རྒྱལ་རིག་གཞན་དབང་ཉིད་པས་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཀུན་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་རྟོག་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཅན་གྱི་སྒྲུ་མ་ལྟར་
 གཟུང་པའི་རྟོག་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཞིར་བཞད་ལ། དེ་ལྟའི་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གཞན་དབང་དེ་སྒྲུ་མའི་རྟོག་
 ལྟར་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུང་པའི་རྟོག་གཉིས་ལ་འཁྲལ་བའི་འཁྲལ་ཆ་ཀུན་ཚོར་པ་ཡིན་ཀྱང་། གཞན་
 དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་བདགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁྲལ་པར་མེད་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་
 འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྲུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་བཟོད། སྒྲུ་
 མའི་རྒྱལ་པ་ཇི་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཉིས་ལ་འཁྲལ་པར་བཟོད། ཇི་ལྟར་དེ་ལ་དེ་མེད་པས། དེ་བཞིན་དུ་
 བེ་དོན་དམ་ཉིད། ཇི་ལྟར་དེ་ནི་དམིགས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཀུན་ཚོར་ཉིད། ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 ཟེད་གྱི་འདོད་པ་དེ་ལ་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

དེས་ན་གཞན་དང་པོར་གྱུར་པ་གྲུབ་པ་དམག་ལ་ཐུག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུར་ཤིང་པོར་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་
ཡོད་ཀྱང་གཞན་དང་ཉིད་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུར་དེ་མོར་མེད་དོན་ཅིས་མཛོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལས།

དེ་ལྟ་བུར་ནི་དེ་ལ་ཡོད། །

དེ་ཡི་དངོས་པོར་ཡོད་མ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ལྷ་མ་ལ་མོག་པ་དང་།

ཡོད་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད། །(༣༣༦ བ)

ཅེས་པ་ལྟར་པས་མེས་མ་ཙམ་པས་དངོས་པོའི་ཐོ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་ན་ཡོངས་སྤྱད་ཆོས་དཔྱིད་པ་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གཞན་དབང་ལྷན་རིག་གི་ངོ་པོ་པས་གཞན་དུ་པས་མི་ལེན་པས་གཞན་དབང་པོའི་
མེད་དུ་རྒྱལ་པའི་ལྟུང་པས་སྤྱད་པོ་ཞེས་དཔལ་པོའི་མེད་པ་ཁོ་རྩ་ཟད་དེ། ལྷན་རིག་དེ་ལ་རྒྱལ་མེས་
དང་ཡོ་མེས་གང་གི་མིང་པད་གསལ་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་མེས་པ་གསལ་པའི་གཞི་ཙམ་གྱི་མང་དོན་དམ་པར་
སྤྱད་པ་ལ་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཏོད་པར་དེས་སྤྱད་པར་པོད་དཔེ་ཆུང་། གཞན་དབང་པས་ངོ་པོ་

གཞན་པའི་ཡོངས་གྲུབ་མེད་པ་ནི། འཕགས་པའི་གྲིས་རྣམས་འཕྲུར་སྦྱོང་པའི་འདོད་པ་བཟོད་པ་ན། གང་
ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དཔེགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ།
དུ་མེས་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཞེས་དང་།

བརྒྱད་སྟོར་དོན་བསྟུན་འགྲེལ་པར། རྣམས་འཕྲུར་སྦྱོང་པའི་གཞན་དབང་པ་ལས།

སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཤེས་པ་ལས།

གཞན་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་དེ།

གང་ཕྱིར་དཔེན་པ་དཔེན་གྱིར་ལས།

ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད།

ཅེས་འབྱུང་བས་གྲུབ་པོ། །དེར་མ་ཟད་རྣམ་བཤེན་པས་འདོད་པའི་གཞན་དབང་དང་། རྣམ་ཐུན་
པས་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ལའང་རང་རང་གིས་བཞག་པའི་གྲུབ་པའི་དབང་ལས་བཤེན་གཉིས་སེ་སྟེར་
འདོད་པར་སྒྲུང་སྟེ། རྣམ་བཤེན་པས་གཞན་རྣམས་ཤེས་པའི་དོ་ཤོར་གྱིར་པའི་རྣམ་རིག་དོན་དམ་བཤེན་པ་
དང་། རྣམ་ཐུན་པས་གཞན་རྣམས་ཤེས་པའི་དོ་ཤོར་གྲུབ་མི་མྱོད་པས་དེ་ལྟར་རྣམ་རིག་གིས་བདགས་ཆ་
ཀྱན་ཐོབ་ལས་གཞན་དོན་དམ་བཤེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེ། བྱེད་པ་དེ་ནི་སྟོན་ནས་གྲགས་ཟིན་པས་མི་
འགོག་གོ།

གཉིས་(༢༣༧ ན)པ་ལ་མདོར་བསྟན། དེ་པའི་སྦྱོབ་བྱེད་དགལ་ལྡན་འབྱོར་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་
པ་གསུམ།

དང་པོ་ནི།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན།

གཞན་གྱིས་གཞན་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་རང་རིག་པ་ནི་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་འཛིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དེ་
སྟོང་བར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་དེ། རང་གིས་རང་ལ་བྱ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་བསྟན་པ་གཡེར་ཞིང་
ཡང་ཟོར་ཅན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞོན་པར་མི་རྟེན་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་མི་རུས་པ་དང་། རང་རིག་གྲུབ་ཀྱང་དཔྱད་པས་མི་འགྲུབ་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གཤམ་ཏེ་སྤྱི་དུས་དཔྱད་པ་ལས་འགྲུབ་ན།

མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བྱིར་བཞིན་པ་ཡི།

མ་གྲུབ་འདི་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན།

འདིར་རྣམ་རིག་པ་ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་པའི་སྤྱོད་ཀས་ལྟར་རང་རིག་པ་སྒྲུབ་པས་ནས་གཞན་དབང་རང་སྤྱོད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་རིག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་མི་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ནས་རང་གསལ་གྱི་བདག་ཉིད་དང་བུམ་སོགས་གསལ་བྱེད་དང་། སྒྲུབ་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་དོན་གཉིས་ཀ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རིག་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་ཚིན་ཅན། དེས་པར་རང་རིག་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ན་ངས་གཞུགས་མཐོང་དོ་སྣང་དུ་ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དཔྱད་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་གྲུབ་པར་གཤམ་དཔྱད་པ་ནི་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པས་དཔྱད་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཡང་རང་རིག་མེད་ན་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་མ་སྤྱོད་པར་ཡང་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་གྱིས་དེ་སྤྱོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་གྱུ་བ་(༣༣༧་བ)པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

དུས་མཉམ་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་གྱིས་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་གཅིག་ཅར་ཡང་མི་གཅད་དེ། ཤེས་པ་མཐའ་དག་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྡེ་བར་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཚོ་ཡུལ་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འཕགས་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་འཇུག་པ་སྒྲུབ་པས་གཅིག་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་རིག་ཁས་མ་སྒྲུབ་ན་ཐུག་མེད་གྱི་སྒྲིབ་སྤྱོད་པར་མི་རུས་ལ། དེ་ཡང་ངས་སྒྲུབ་གཞུགས་མཐོང་བ་དང་དེ་ལྟར་མཐོང་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དཔྱད་པ་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲུབ་གཞུགས་མཐོང་པའི་ཤེས་པའི་དོ་བོ་དེ་རང་གིས་རང་རིག་པར་མ་རྟོག་ན། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དཔྱད་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་

༣༡༡

གལ་ནི་སྤར་ངམ་གཞུགས་མཐོང་ངོ་སྟམ་དུ་བྱེད་དུས་ཀྱི་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ལས་དེའི་
 རྒྱ་ཡུལ་ཞེས་གཉིས་ཀར་ཉམས་སྤྱོད་བཏིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་ཕྱོད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རང་རིག་གྲུབ་
 ལ། དེ་གྲུབ་པ་ན་གཞན་དང་ཡོད་པར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོ་ཞེ་ན། གཞན་དང་ཐུག་ཡོད་དུ་སྐྱུ་པ་དྲན་
 པ་སྐྱུ་པ་བྱེད་དུ་བཏོད་པ་དེ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་རང་རིག་བསྐྱུ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོད་
 དུ་བཞེད་པའི་དྲན་པ་འདི་ནི་རང་རིག་དེའི་སྐྱུ་པ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་ལྟར་དྲན་པ་ཡང་དོན་
 དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་གཞན་སོགས་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རོན་ཏེ་དཔྱད་ན་དོན་དམ་
 པར་རང་རིག་སྐྱུ་པ་བྱེད་དུ་དྲན་པ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་མ་དཔྱད་པ་ཐ་སྟངས་པའི་ངོར་དྲན་པས་རང་རིག་འགྲུབ་
 བོ་སྟམ་ན། ཐ་སྟངས་དུ་པར་དེ་ལྟར་མི་འགྲུབ་(༡༢༤ བ)སྟེ། ཐ་སྟངས་དུ་རང་རིག་དང་དྲན་པ་ལ་མེད་ལྟར་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངམ་ན་དེ་ལྟར་གྲུབ་ཐུག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རང་རིག་དེ་ནི་དྲན་པའི་རྒྱར་མ་ཟད་རང་རིག་ཉིད་མ་གྲུབ་ན་དེ་རྒྱར་བྲས་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་དྲན་པ་
 ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐ་སྟངས་དུ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་ཅན་འབྱུང་སྟེ། དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ཤྱོན་
 ལས་དེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་མེ་ཅན་མཐོང་བས་རྒྱ་ཞེས་མེ་ཞེས་ཡོད་མི་དགོས་ཀྱང་རྒྱ་དང་གཙོ་བོ་
 འིང་གཙོ་བོ་སྟེན་སོགས་ལས་རྒྱ་དང་མེ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་ཆོད་ཅག་རང་རིག་གི་རྒྱ་སྟོན་མོང་
 ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་དྲན་པ་དེ་སྐྱུ་པ་ཀྱི་རྟགས་སྤྱོད་ན་དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་དྲན་པ་དེའི་རྒྱ་རང་རིག་མེད་
 པར་ཆོད་ཅག་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་དྲན་པ་མི་འབྱུང་ལ། དེས་ན་ཆོད་འདོད་པ་ལྟར་རང་རིག་དྲན་པ་དེའི་རྒྱ་
 ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པར་མ་ཟད། བདོན་པ་གཉིས་ཀར་མ་གྲུབ་པའི་རང་རིག་བསྐྱུ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དྲན་པའི་
 ཆོག་བཞེད་པའི་མ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་རང་རིག་གི་སྐྱུ་པ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ལྷ་མི་རྟག་པ་ལ་མིག་གི་བཟུང་
 བྱ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤར་བ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི།

རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི།

དེ་ལྟར་དྲན་པས་དྲན་པ་རིགས་ཡིན་ཏེ།

གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུ་ལ་སྦྱེས་པ་བཞིན།

གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས།

ཡང་དབྱེད་ཚུལ་འདི་བཏང་ནས་རང་རིག་ཡོད་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་ཏེ་དགག་པ་ནི། ཤེས་པས་
ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀ་མྱོང་བའི་རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ལ་རག་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་
དྲན་པའི་ཤེས་པས་སྤར་གྱི་ཡུལ་ཤེས་དེ་དག་དྲན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་གྱི་མྱོང་བ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་
དྲན་པ་ཐུག་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་(༢༢༩ བ)ན་བྱམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲན་པས་རང་གིས་མ་ཤེས་
པའི་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་རང་རིག་པ་དང་ཡུལ་མྱོང་བ་མི་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡིན་ཡང་
དྲན་ཏེ་སྤར་མྱོང་དང་ཕྱིས་དྲན་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
དངོས་པོར་གནས་པ་ཞོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས་ཏེ། གང་གཞན་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉམས་ལུ་མྱོང་
བའི་ཤེས་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོར་གནས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱེད་
དཔེར་ན་རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པ་དང་ཉམས་མྱོང་གི་ཤེས་པ་ནི་སྤར་གྱི་རང་རིག་གི་
ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞོགས་ཀྱིས་ཀྱ་ཆེར་དགག་པར་བྱོལ།

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་མྱོང་གྱུར་དེ་ལས།

དྲན་པ་འདི་གཞན་ར་ལ་ཡོད་མིན་པ།

དེ་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྐམ་དྲན་འགྱུར་ཏེ།

འདི་ཡང་འཛིན་རྟེན་མ་སྤྲད་ཚུལ་ལྟགས་ཡིན།

འོ་ན་མྱོད་ལ་སྤར་མྱོང་ཕྱིས་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁོ་པོ་
དབྱེད་པས་ནི་སྤར་མྱོང་ཕྱིས་དྲན་ནི་དབྱེད་ནས་སྤར་རང་རིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་ཕྱིས་དྲན་པ་སྦྱེ་
བ་ཞོགས་ཀྱིས་མི་བསྐྱེད་པར་མ་དབྱེད་པར་འཛིན་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་ཏུ་བཞེད་པ་གང་གི་ཕྱིར་སྤར་

གང་གིས་ཡུལ་ཁྱོད་འགྱུར་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པའི་ཤེས་པ་འདི་ཐུག་པའི་དུས་ལ་ལ་
ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐུག་དང་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐུག་ལ་མཉམས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ན་ཐུར་ཁྱོད་ཕྱིས་དྲན་མཉམས་མ་དཔུང་པ་ན་ཡང་བསྐྱོད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་འཛོམས་མི་
བཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་དཔུང་པར་འཛོམས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་བསྐྱོད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ནི་དེ་དོར་གོང་དུ། གང་ཕྱིར་
འཛོམས་ཆེན་པོ་ནི་ཙམ་བཤད་ནས། བདག་གིས་བུ་(༣༧ ན)འདི་བསྐྱོད་ཅེས་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང་། འཁོར་ཡར་
བཅུགས་མེས་ལྟར་དུ་རྟོག་དེས་ན། གཞན་ལས་སྒྲིབ་པ་འཛོམས་ཆེན་ན་ཡང་མེད། ཅེས་འབྲུང་ལ།

གོ་ཤུག་མཉམས་པོད་ཀྱི་འཇུག་འགྲེལ་བྱེད་པ་མང་པོས་སྒྲིབ་དཔོན་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པར་གཞུང་
འདིས་ཐ་སྙད་དུ་རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་ཡོད་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པོ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རང་
རིག་ཕྱི་དོན་གང་ཟག་རྣམས་ལུགས་འདིས་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པ་མིན་གྱི། དཔུང་བཅོང་དུ་གྲུབ་པའི་ཀུན་
གཞི་མཉམས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པོ། རྟེན་སྒྲུབ་པ་དེས་ནི་རང་གི་རྒྱུ་ལྡན་པོར་དྲངས་པ་ཡིན་ཏེ།
གཞུང་འདིས་རང་རིག་ཅེས་མདོ་མཉམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་མཚོན་བྱའི་མིང་དེ་འཛོམས་ཆེན་གྱི་
ལ་ཐ་སྙད་དུ་མ་གྲགས་པས། དེ་འཛོམས་ཆེན་པས་ཐ་སྙད་དུ་འབྲས་པ་མིན་གྱི། རང་རིག་ཅེས་པའི་མཚོན་
བྱ་མིང་དེ་གང་ལ་གདགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཁྱོད་ཙམ་དེ་དང་། དེ་ཕྱིས་དྲན་ཙམ་འཛོམས་ཆེན་པས་ཐ་སྙད་དུ་
བཅོང་པ་ཡོད་པས། དབུ་མ་པས་མ་དཔུང་པར་དྲན་ཁྱོད་གི་འཛོམས་ཆེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པ་ན། དེ་ལྟར་
ཐུག་བཅོང་བྱས་ཀྱི་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པོ། ཞེས་མི་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་
བསྒྲུབས་ན་དཔུང་པར་མེད་ལ་དཔུང་ནས་བསྒྲུབས་དེ་གྲུབ་པའི་ཆོས་འདི་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མི་
བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུགས་འདི་ལ་རང་ལུགས་གང་ཡང་མི་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛོམས་ཆེན་གྱི་ཐ་
སྙད་བྱེད་ཆེད་དུ་ཀུན་གཞི་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱལ་ལྗོངས་དང་། རང་རིག་རྣམས་མ་གྲུབ་པས་དེ་དག་
འཛོམས་ཆེན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་(༣༧ བ)འཛོམས་ཆེན་ན་ཡང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁྱད་པར་ཅུལ་འགྱུར་པས་ཀུན་གཞི་དང་རང་གིས་རང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རིག་པ་དང་ཆ་མེད་པའི་ཆ་
བཅས་ཚུམ་གཞིའི་རྒྱལ་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དཔུང་ན་མི་བཅོང་པས་མི་དགག་པོས་མེད་དུ་མ་ཟད།
འཛོམས་ཆེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་ཡང་དེ་དག་འཛོམས་ཆེན་ལ་གྲགས་གྲུབ་མེད་པས་དེ་དག་མ་དཔུང་འཛོམས་

རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆེས་ཆེར་མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་ཆར་བཅད་པའི་ཕྱིར། རང་
 རིག་དང་ཀུན་གཞི་ཐ་སྙད་དུ་མི་འགོག་པར་སྒྲུབ་ཅིང་། རོན་དམ་དུ་སྒྲུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་ན་ཀུན་གཞི་
 དང་རང་རིག་ལ་ཆེད་དུ་བཀར་ནས་འདི་ཙམ་གྱི་དགག་པ་བྱེད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་དེ། དངོས་ཆོས་ཐ་
 སྙད་པའི་གཞི་ཀ་བྱམ་ཞེས་པ་ཡོད་ཆོད་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་དངོས་ཆོས་ཀ་བྱམ་ཞེས་པ་འདྲ་དེ་ལྟར་བྱས་
 པར་འགྱུར་བས་མ་ཁྲུབ་པོ་སྒྲུབ་ན་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་པས་ཐ་སྙད་གྱི་གཞིར་ཀུན་
 གཞི་དང་རང་རིག་མི་བཞག་པས་དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་མ་དཔུད་པ་ན་འདྲ་མི་འཇོག་ལ། ལས་འབྲས་དང་ཁྱེད་
 དེ་ཙམ་ཐ་སྙད་གྱི་གཞིར་རུང་བས་དེ་དག་མ་དཔུད་པའི་ཐ་སྙད་གྱིས་ཐ་སྙད་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱུ་
 པར་བཞག་གོ་ཞེས་གསལ་བར་འཁད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་སྒྲུབ་སྒྱུ་གིས་མ་
 དཔུད་པར་བདགས་ངོ་ན་མ་དཔུད་པའི་ཆོ་མི་འགོག་ཅེས་གསུང་གི། དེའང་གང་ཟག་དུ་མ་ཟད་ཆོས་
 བཅས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་དབྱེ་མ་བས་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 པར་རང་ལུགས་གྱིས་(༣༣༠ ཀ)སྒྲུབ། རོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡང་རང་ལུགས་གྱིས་བསྒྲུབས་ན་དེ་ལྟར་
 བསྒྲུབ་པའི་དབྱེ་མ་པ་དེ་ལས་དངོས་པོར་སྒྲུབ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ལྟར་ཐ་སྙད་དུས་གྱི་དངོས་པོ་དེ་བྱིས་དོན་
 དམ་པའི་དུས་ལྟ་སྟོང་ཉིད་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བ་དང་།
 གཞན་དུ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་གཞན་དུ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་དངོས་པོ་ཁས་
 ལེན་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་སྒྱུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ནང་འགལ་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ནང་ནས་
 ཀྱང་ཐ་ཆད་པའི་དངོས་སྒྲུབ་པར་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུགས་དཔྱད་འདི་འདྲ་འཇོན་ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའ་
 བའི་དབྱེ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ལ་འགྲེལ་པ་འཇོག་པའི་ལས་གྱི་དུབ་པ་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་ཞིག་གིས་
 བཅོལ།

ཁྱེད་པར་སྟོབ་དེོན་རྒྱ་གྲགས་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་འཐད་ནས་བསྒྲུབ་པོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི། འཆད་བཞིན་
 གྱི་བསྒྲུབ་བཅོམ་འདིའི་དགོངས་པ་དེ་དོན་ལ་མི་གནས་མེ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་དེ། འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཆུ་ལ་
 ལས་བརྩམས་ནས་གང་དགག་པ་དེ་བདེན་པ་གཉིས་གང་གི་སྒྲུབས་སྒྲུབ་པར་འཐད་ནས་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་

པར་གསུངས་པ་ལ། གསུང་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་ཅན་དུ་ཡང་མ་བཅུས་པར་གོ་བོའོག་ནས་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར།
འདིར།

དེ་ཉིད་སྒྲུབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས།

བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་རིགས་མིན་པའི།

རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས།

ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར།

ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ལས་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་འདི་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་རྒྱུ་
རྒྱར་གྲགས་པ་དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཞེས་པ་འདྲ། ཞེས་བཞིན་དཔལ་ལྷན་བླ་(༢༣༠བ)པའི་ཆོས་ཚུལ་འདི་
ལ་སྙིང་ནད་ཀྱིས་དགྲ་གཤམ་ཕྱེད་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ཕྱར་མེད་དོ། །དེས་ན་སྤྱིར་གི་ཆས་འགག་ཞིག་ལས་
ཕྱིས་ཀྱི་དབྱེ་པའི་ཆས་སྐྱེ་བར་མི་བཞག་སྟེ། སྤྱིར་གི་ས་པོན་དང་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་ཆས་ཞིག་མ་ཞིག་གང་
ལས་ཀྱང་ཕྱིས་ཀྱི་སྐྱུག་སོགས་ཀྱི་ཆས་དངོས་སྐྱེ་བ་མི་འགྲུབ་པས་ལུགས་འདིར་ཆོས་འགོག་པའི་ཕྱིར།

ཇི་སྙད་དུ།

དེ་ཕྱིར་སྐྱུག་ཆོས་པོན་ཞིག་པ་མེད།

ཅེས་སོགས་མདོ་དང་། སྐྱེ་བ་དོན་རྒྱ་རྒྱུ་ཡང་སྤྱིར་གི་དབུ་མའི་གསུང་རབ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
རྒྱ་འབྲས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་སྤྱིར་སྤྱིར་ཞིག་མ་ཞིག་གང་ལས་ཕྱིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་འབྲས་དངོས་པོ་བར་
མི་འཛིག་ཅིང་། འཛིག་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་རྟག་ཆད་ཅན་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཆད་དང་ལས་རྣམས་
ཆད་ཅན་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཕྱིས་ཀྱི་ཞེས་པས་ང་ཡིས་སྤྱིར་མཛོད་རྣམས་དུ་
དབྱེ་པར་ཡང་འགྱུར་དེ། ལྷ་ཕྱིའི་ཞེས་པ་ཆས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ། གང་ཉམས་སུ་སྤྱིར་བ་དེ་དབྱེ་
པས་མ་སྤྱིར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དེ་དབྱེ་པས་མ་བཅད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དེ། སྤྱིར་དབྱེ་གྱི་ཚུལ་འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་གྱི། འེན་དུ་དབྱེད་བྱ་མིན་པའི་
ཕྱིར་དེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ནི་བཤུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་གཞན་ཡིན་ན་
སྤྱིར་དབྱེ་མི་རུང་རོ་ཞེས་དངོས་སྐྱེ་བའི་ལོག་རྟོག་རྟོག་ཆད་དུ་འདི་སྤྱིར་སྤྱིར་གྱི། དབུ་མ་པས་རང་ལུགས་

ལ་གཞན་མིན་པས་མྱོང་བྱ་འཐད་དོ་ཞེས་དཔུང་ནས་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་ལྟར་རྒྱུད་ཐ་
 དད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་ལས་རང་གིས་སྤར་མྱོང་ལ་མྱོང་ངོ་(༢༣༡ བ)ཞེས་ཐ་
 རྒྱུད་ལ། གཞན་གྱིས་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཐ་རྒྱུད་མི་བྱེད་པ་ཅི་ཞེས་དོགས་པ་བསྒྲུ་ནས་ལན་འདེབས་པ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་ཤེས་པ་དག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞན་དུ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་དབུ་མ་པས་གཞན་མ་
 ཡིན་པར་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

མྱོང་གི་གཞན་དབང་གང་གིས་འཇོན་པར་འགྱུར། །

བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས། །

དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་འཇོན་པར་རིགས་མ་ཡིན། །

རྒྱུ་རིག་པ་མྱོང་གི་གཞན་དབང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་འཇོན་པར་འགྱུར་དེ་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ། བཞད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པས་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་
 རིག་ཡོད་པ་འང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་འཇོན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་དེ། བྱེད་པོ་
 ལས་དང་བྱ་བ་གསུམ་པོ་དག་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཙོད་པོ་གང་ཟག་དང་བཅད་བྱ་
 ཤིང་དང་དུམ་བུར་གཙོད་པ་གསུམ་ལ་གཅིག་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གཤེགས་ལས། ཇི་ལྟར་རལ་གྱི་
 རང་གི་མོ། གཙོད་པར་མི་བྱེད་མོར་མོ་ནི། རང་ལ་རེག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། རང་རིག་མེམས་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་ནོ། ཞེས་མོ།

གསུམ་པ་ནི།

གལ་དེ་སྒྲིབ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི། །

བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་བོའི་དངོས་ཡོད་ན། །

གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ། །

གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བྱས་གཙོད་ཅི་ཞིག་བསྒྲུལ། །

དེ་ནི་གཞན་དབང་སྤྱོད་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་མི་འཐད་པ་
 བློ། གལ་ཏེ་གཞན་དབང་དེ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བདག་གཞན་ལས་སྤྱོད་བཅེད་ཅིང་། བདག་གཞན་གང་
 གིས་ཀྱང་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གཞན་དབང་སྤྱོད་བྱལ་གྱི་དོ་ཐོའི་དངོས་པོར་ཡོད་པར་རིགས་ན།
 དེ་ལྟར་ཡོད་ཚུལ་དེ་གང་གིས་ན། མོ་གཤམ་བྱ་ལའང་ཡོད་པར་མཚུངས་པས་གཞན་དབང་ཡོད་པར་
 འདོད་ཅིང་། མོ་གཤམ་བྱ་ནི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པའོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་གཞན་རྣམ་རིག་པ་ལ་མོ་གཤམ་
 བྱས་གཞོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ་ལ། (༢༣༡)གཞན་དབང་གིས་ཕན་ཇི་ཙམ་བདགས། དེས་ན་ཉེ་རིང་སྤྱོད་པས་
 ལ་མོ་གཤམ་བྱའང་གཞན་དབང་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་བྱལ་བའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་མེད་
 ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག །

གཞན་དབང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

དེ་མེད་ན་མེད་ཡི་རྒྱ།

གསལ་བར་དམིགས་པ་ཇི་ལྟ་བར།

དེ་བཞིན་གནས་ནི་གཞན་གྱུར་ན།

ཡང་དག་མ་ཡིན་རྟོག་པ་དམིགས།

ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་མ་འཁྱལ་བ།

དེ་ཡི་རྒྱ་ལས་འདོད་དགུར་སྤྱོད།

དེ་བཞིན་སྤྱོད་བརྟེན་མ་འཁྱལ་བ།

གནས་གཞན་གྱུར་པ་འདོད་དགུར་སྤྱོད།

ཅེས་དང་།

དེས་ནི་ཁམས་གསུམ་འདུས་བྱས་རྣམས།

ཡང་དག་མ་ཡིན་རྟོག་པར།

ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་པ།

གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་མཐོང་།

ཞེས་གསུངས་སོ། འོན་པ་དེ་ལྟར་ལྷགས་ལས་གཞན་དབང་ཡེ་ཞེས་དམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་
བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་དེ་ཡོང་ཞེས་དོགས་ན། མི་འགལ་དེ་དཔུ་མེས་ཀྱི་ལྷགས་སོ་སོར་ངེས་
པའི་ཕྱིར། དཔུ་མ་པས་ནི་ཡང་དག་མིན་རྟག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་འཇགས་པའི་མཉམ་
གཞག་གི་ཡུལ་མིན་པར་བསྟན་ལ། རྣམ་རིག་པས་ནི་གཞན་དབང་རྣམ་རིག་ཙམ་མཉམ་ཆེས་གཉིས་ཀའི་
ཡུལ་དུ་བསྟན་པས་རང་ལྷགས་གཅིག་གཞིར་བཞག་ལ་འགལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་ན་རྣམ་རིག་
པའི་གཞུང་ལྷགས་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་དབང་ལ་ཀླན་བརྟགས་གྱིས་སྒྲོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་དང་། གཞན་
དབང་ལ་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་ཆ་ནས་དམིགས་ན་དོན་དམ་དུ་བཤད་ལ། མཉམ་གཞག་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་ཡུལ་
ཅན་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཇི་(༡༣༣ ན)ལྟར་མི་འགལ་དེ། ཁྱད་གཞི་རིག་ཙམ་དང་རྒྱུད་ཙམ་དང་གསལ་
ཙམ་མ་དམིགས་པར་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རིག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་ཀླན་ནས་
ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱུང་གཉིས་ཀའི་རྒྱར་གསུངས་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལ། གཞན་དབང་ཡོད་ན་ཀླན་རྫོབ་བདེན་པ་ལས་ཉམས། བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་ན་ཐར་པ་
མི་ཐོབ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་དང་གསུངས། དང་པོ་ལ། མེད་པ་རྒྱར་མི་རུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་
འགལ་བ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གང་ཆོག་གཞན་དབང་རྒྱུད་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །

ཀླན་རྫོབ་པ་ཡི་རྒྱར་ནི་གང་ཞིག་འགྱུར། །

གཞན་གྱི་ལྟར་ན་ཆས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །

འཇིག་རྟེན་གསལ་པའི་རྣམ་བཞག་ཀླན་གྱི་བསྟན། །

དངོས་པོ་བརྟགས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱར་གྱི་པའི་གཞན་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་རིགས་པ་ཞིག་གོ་སྟམ་
ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཀླན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་ནི་གཞན་དབང་གང་ཞིག་འགྱུར་དེ་མི་
འགྱུར་བར་ཐལ། གང་གི་ཆོས་ལྟར་བྱེད་མེད་ཅིང་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པས་གཞན་དབང་རྒྱུད་ཟད་གྱི་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཚུགས་ཟུ་ལ་སྒྱུར་བ་ནི། ཅུ་འགྲོལ་འགྲོལ་བཤད་དང་བཅས་པའི་

དགོངས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིག་རྒྱུ་ཡིན་པར་འཕྲུང་ངོ་།

གཉིས་པ་ནི། མེས་པ་ཙམ་པས་ཐ་སྐྱད་ཀྱིན་ཆོད་པའི་རྒྱུ་གཞན་དབང་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
ལྟར་ན་དེ་ནི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པས་མེས་པ་ཙམ་སྒྲུབ་ལ་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་འཇོག་མི་ཐུབ་པས་ཀྱི་
མ་གྱི་རྒྱུ་། རྒྱུ་རིག་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་གཞན་དབང་གི་ཆས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ། ཡོད་དོ་ཞེས་དེར་
ཆགས་པ་ཡིས་དཔེ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཞུན་སྒྲིག་
འཇོག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་འདུག་ཅིག་མོང་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་དཔེ་(༢༣༣ བ)བསྐྱེད་པའི་གྲགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་འགོ་འདུག་སོགས་
འཇོག་རྟེན་ན་མི་མྱོད་པའི་ཐུང་། བསྐྱེད་པས་ཅི་སྟོན་མ་ན། འཕྲུག་གི་གྲགས་པའི་ལེགས་ཉེས་ལོག་པར་
སྒྱུད་ན་རྒྱུ་པ་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ཏེ། མཛོན་མཛོན་ཙམ་ཡང་ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཐུང་ངོ་།

གཉིས་པ་ནི།

སྒྲིབ་དཔོན་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི།

ཐུ་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ།

དེ་དག་ཀྱིན་ཆོད་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས་།

དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་འགྲུབ་ཡོད་མིན།

དཔེ་ན་སྒྲིབ་དཔོན་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་པར་བཞག་པའི་ལམ་ལས་ནི་ཐུ་རོལ་
དུ་གྱུར་པ་རང་དགར་རྒྱུ་རྟེན་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་རིག་དང་རྒྱུ་སྐྱེད་དང་གང་ཟག་དང་
གཙོ་བོ་སོགས་མེས་པ་ཙམ་པ་ནས་རྒྱུད་འཕེན་གྱི་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ་སྟེ། རྒྱུ་རིག་
སོགས་དེ་དག་རིགས་པས་དཔུང་ན་རྟེན་གྱི་གཞན་དབང་དང་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་དོན་
དམ་དུ་ལྟོགས། ཀྱིན་ཆོད་ཐ་སྐྱད་དུ་འཇོག་རྟེན་ན་སྒྲིག་མཐུན་དུ་མ་གྲགས་པ་རྒྱུ་པར་ལུགས་ཀྱིས་
ཡོད་པར་འཇོག་པས་འཇོག་རྟེན་དང་མི་མཐུན་པས་ཀྱིན་ཆོད་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་ཉམས་འིང་། འཕྲུགས་པའི་
གཟིགས་པ་རྒྱུ་པར་དང་མི་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ།
བདེན་གཉིས་དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འཇོག་རྟེན་དུ་བདེན་གཉིས་བསྐྱེད་འཇོག་

གི་འཁོར་འདས་འཆིང་གྲུ་ལ་ཐང་ལྷན་ལས་གཞན་དུ་སྤྱད་ན་འཇིག་རྟེན་ན་འཁོར་འདས་འཆིང་གྲུ་ལ་
སྐྱེགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གུངས་ཅན་གྱིས་བདེན་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ལམ་ལ་ངལ་
བས་ཐར་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྐོང་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་ལྟ་གྱུར་པ་དང་། །

དོན་དམ་བདེན་པ་ཐམས་ཀྱིས་ཀྱང་པ་སྟེ།

དེ་གཉིས་རྒྱུ་དཔྱད་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།

དེ་ནི་རྒྱལ་རྒྱུ་ལོ་ག་པལ་ལམ་དམ་ཞུགས་པ།

བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་ན་མར་པ་མི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་མི། མ་རྒྱུད་བདེན་པ་ལྟར་ཁམས་སྒྲིེ།
མཆེད་(༡༣༣ བ)ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྒྱུ་གསལ་ལས་ཀྱིས་བསྟན་པ་མི་དོན་དམའ་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལྟ་
ལྟར་པ་དང་མྱ།

ନିଦକ୍ରାନ୍ତ

ཡི་གེ་མེད་པའི་ཚེས་ལས་ནི།

ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། །

འགྲུར་བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བ་དྲགས་པས།

• རོན་གུང་ཉན་ཅིང་སྟོན་པ་ཡིན།

ཅེས་པ་ལྟར་དོ། །དོན་དམ་པ་དོན་པ་ལྟན་པ་ནི་མཁས་ལས་ལྟར་བར་ལྟར་པ་སྟེ། བ་སྟན་ཀྱི་པ་དོན་
པ་ལ་པ་དོན་ཏེ་དོན་དམ་སྟན་ལ། དེ་ཞོད་དུ་སྒྱུད་པ་ལས་དོན་དམ་སྟེ་མི་གནས་པ་འི་ལྟར་འདས་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བ་ནི་ཆེད།

བསྐྱེད་བཅོམ་ལམ་

ཐུགས་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར།།

དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་རྒྱུ།

དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར།

ཐུང་ན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྲུང་།

ཞེས་སོ། །འདིར་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་དང་འབྲས་བྱ་དང་ཐོབ་བྱ་དང་རྟོགས་བྱ་དང་མཉམ་གཞག་
ཡི་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བྱའི་ཡུལ་དང་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་རྣམས་གྲངས་སོ། །དེས་ན་མེམས་ཅན་པ་
མོགས་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དབྱ་མའི་ལྷགས་འདི་ལྟར་གང་གིས་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རང་གི་རྣམ་
རྟོག་ལོག་པས་སྤྱར་བའི་ལམ་རན་པར་ཞུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
འགྲུང་རོ།

བསྟན་བཅོས་ལས།

གང་དག་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི།

རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ།

དེ་དག་ལངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནི།

ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམ་མི་ཤེས།

ཞེས་སོ། །བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འཛོག་ལྷགས་འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རེས་པར་བསྟན་པའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོང་པ་བཅུ་གཉིས་དང་རྒྱུད་པ་གཅིག་འབྲེལ་པར་བྱངས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། ལུང་
དའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྤྱོད་དང་རང་(༡༣༣ བ)རྒྱུད་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་བཀག་
ནས། ཐལ་འགྲུང་བས་གཞན་གྲགས་ཅན་གྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་ཁིང་སྟོས་པ་དང་བྲལ་ལ། བསྟན་དུ་
བསྟན་བྱེད་པ་ན་གྲུབ་མཐའ་སྟོབ་དང་སྟོམ་བསྟན་པར་འཛོག་རྟེན་ནི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་
འགས་དུག་དང་མཐོ་དམན་ལ་མོགས་པ་ཀུན་ཚོར་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཀུན་ཚོར་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཀུན་
ཚོར་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཁས་སྤངས་ཚུལ། འཛོག་རྟེན་ལ་མི་སྤང་ན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ། འཛོག་རྟེན་
ལ་ཀུན་ཚོར་དགག་མི་རྒྱས་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ།

འདིས་དངོས་སྒྲིབ་པའི་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་འཇིག་པ་ལྟར་དབུ་མ་པས་ཀྱན་ཆོབ་བདེན་པ་རང་ལུགས་
 ཀྱིས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པས། འོག་མ་འོག་མའི་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞག་པ་ཀྱན་གོང་མ་གོང་མའི་ཀྱན་
 ཆོབ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ལེགས་ལྡན་སོགས་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་ཆོབ་འཇིག་ཚུལ་དང་། རྣལ་
 འབྱུར་རྒྱུད་པའི་དབུ་མ་ནི་འཚོ་སོགས་ཀྱིས་འདོད་ཚུལ་དང་། བོད་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་
 གཟིགས་ངོར་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་ལ་གཞི་དོ། །

མདོར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་(༣༣༧ པ)ཀྱང་། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་བདེན་འཇིན་བརྟོག་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཡང་
 རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་ལྟར་། ཀྱན་ཆོབ་དབུ་མ་རྒྱུ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
 ལ་ཐ་སྙད་དུ་མི་སྒྲིབ་ཡང་གཞན་ངོར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཐ་སྙད་མི་འདོར་བར་ཞལ་
 ཀྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་ངོར་སྒྲིབ་ཅིམ་དང་གྲགས་ཅིམ་དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་རྟེན་གཤམ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བདགས་པའི་བདེན་ཞེན་ཐམས་ཅད་བརྟོག་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
 གངས་ཅན་གྱི་ཁྱེདས་འདིར་སྒྲིབ་བྱེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་པ་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་ལས་རིང་དུ་གྲོལ་བ་དག་གི་
 བཞེད་པ་ཡིན་ལ།

ཤར་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རང་ལུགས་ལ་ཀྱན་ཆོབ་བདེན་པ་ཐ་
 སྙད་ཆོད་གྲུབ་ཡིན་པས་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་མིན་པ་འདི་ནི་བདེན་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་འགལ་
 བ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལས་དངོས་ལུ་
 ཐོས་སོ་ཞེས་སྒྲིབ་བྱེད་པས་ལུགས་ལུ་ཕྱི་ཕྱི་འདི་གཉིས་སྒྲིབ་ཐུན་ལྟར་འདུག་པས་གང་ལ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲིབ་མེད་པ་མཐོ་བ་ཡོད་པ་གལ་བ་དེར་སྲིད་ཞེ་ལ་མ་ཆགས་
 པའི་སྒྲིབ་བྱ་དམ་པ་དག་སྒྲིབ་བསྒྲིབ་པར་གཤེགས་ཤིག །

གཉིས་པ་ནི།

རྗེ་ལྟར་སྒྲིབ་པོ་སྒྲིབ་ནས་ཞིར་ཞུགས་པ། །

དབྱུ་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་དེ་ལྟར། །

འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདི།

འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྒྲ།

ཁོ་ན་དཔུ་མ་པ་ཁྱོད། ཀྱན་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རོར་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་
བྱེད་པའི་སྐབས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཞིན་ཏུ་ཡོད་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཐུང་པོའི་ལྷག་མ་ལུས་པ་སྤངས་ནས་ཞི་བ་ཐུང་
འདས་སུ་ཞུགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཡང་མེད་
(༢༣༥ ཀ)ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཐུང་པོ་དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་རྫོབ་འདི་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་བསྟོན་
ནས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྒྲ། མ་དཔུད་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་པར་
གྲགས་ཤིང་སྒྲ་བ་ན་ནི་དེའི་རྩིས་བཞེད་དུ་དེ་ལྟར་སྒྲ་ལ། མེད་པར་གྲགས་ཤིང་སྒྲ་བ་ན་ནི་དེའི་རྩིས་བཞེད་
དུ་དེ་ལྟར་བྱེད་དེ། ཀྱན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་ལུགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

གཤམ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན།

འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་འདི་ནི་དགའ་པར་གྱིས།

ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཚོད་གྱིས་དང་།

ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ།

ཅི་ཁྱོད་མེས་པ་ཅོམ་པ་བདག་ལས་སྒྲུ་བ་དང་གཞན་ལས་སྒྲུ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མོགས་
གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་དགའ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྒྲ་བ་དེ་ནི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་པོ་ཅག་དཔུ་མ་པས་ནི་བདེན་
པ་གཉིས་པོ་ལས་རང་ལུགས་ཀྱི་འགར་ཡང་ཡོད་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་རྫོབ་ནི་འཇིག་
རྟེན་ཁོ་ནས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་དེ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་
པས་དེ་དག་གི་ཀྱན་རྫོབ་ཞེས་པར་ཁོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དཔུ་མ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ་
མོགས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཞེས་པར་མི་ཁོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་གནས་པར་མི་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཁོ་པོ་དཔུ་མ་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་དཔུད་པ་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་
པ་ལ་ཡོད་པར་འཁྲུལ་པའི་འཁྲུལ་པ་བསྟོགས་པ་ལ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་ཆོགས་ཆེ་བར་འབད་པར་

བྱེད་མེད་ཀྱང་། གལ་ཏེ་མེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་རང་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་སྐྱབ་ན་ཁྱོད་ལ་
འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་མི་གཞོན་ན་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བསྐྱེས་ནས་མ་དཔུང་པར་གྲགས་པའི་ཀྱན་ཆོབ་
འདི་ནི་དགའ་པར་གྱིས་ཤིག་དང་། རས་ཀྱང་(༡༣༥ བ)ཁྱོད་ལ་སྒྲོང་གདབ་པ་སྒྲེ་གྲོགས་བྱའོ། །དེའི་ཚེ་
འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་གཞོན་ན་ནི་མ་དཔུང་པར་མཐུན་འཇུག་སྐྱབས་སུ་མ་དཔུང་པའི་གྲགས་པ་མི་
འཁོག་པར་བཏང་སྐྱེམས་སུ་སྒྲོང་རིགས་ལ། གྲགས་པའི་ཀྱན་ཆོབ་མ་དཔུང་པའི་རོར་ཡོད་མེད་མེམས་
ཙམ་པ་ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་པ་དག་འདིར་ནི་ཚུད་པར་གྱིས་དང་། ཁྱོད་རྒྱལ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ཁྱོད་ལ་བསྐྱེན་
པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཀྱན་ཆོབ་མེམ་བཞིན་འདོད་པའི་ཕྱིར། བོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཁྱོད་ཙམ་པར་
བྱས་ན་ནི། ཕྱི་ནས་སྐྱབས་ལྟན་འཇིག་རྟེན་པ་བདག་གིས་བསྐྱེན་པར་བྱའོ། །

རྣམ་རིག་པས་ནི་འཇིག་རྟེན་དགག་པར་མི་རུས་ཏེ། རྣང་ཙམ་སྐྱོས་བྱལ་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི་ཁྱོད་
ལ་མེད་ལ། རྣང་བ་མེམས་སུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་ནི་དེ་དགག་མི་རུས་པའི་ཁར་སྐྱར་སྐྱར་བ་མེམས་སུ་
ཞེན་པའི་བདེན་ཞེན་དག་པོ་སྐྱེ་པའི་ལོག་ཤེས་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ནི་རིགས་པ་
གང་ན་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གཞུགས་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རིགས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན། དེ་མ་བྱུངས་པར་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལོག་རྟོགས་མི་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་
དམ་པ་གཟིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་འགར་ཡང་ཉེ་བར་ཁི་བཞིན་དུ་
གདུལ་བུ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་ཙམ་ཞིག་འགོད་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་དེ་ཉིད་སྐྱོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ཆོབ་འཁོག་མི་རུས་པར་
ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་ཀྱན་ཆོབ་བདེན་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་(༡༣༦ བ)དང་། གྲགས་པས་གྲགས་པ་འཁོག་
ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣང་ཙམ་སྐྱབས་སུ་བྱ་ནི་རིགས་པས་དགག་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོགས་དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ཀྱན་ཆོབ་བདེན་པར་གྲགས་པ་ནི་ཀྱན་ཆོབ་དུ་
ཡང་བཟུན་ལ། བཟུན་པ་རང་ཉིད་རང་བདེན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་བཀོད་ན་མ་རེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་དང་། གྲགས་པས་གྲགས་པ་འཁོག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་

ཡོད་ཀྱི། དབུ་མ་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་པས་གྲགས་པ་རང་ལུགས་སུ་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལ་གཞི་དཀྱིལ་ཞི་བོ་ཅག་ལ་ལེགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་འཁྱུལ་སྒྲོ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་ཙམ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་བདེན་པར་སྤང་ཞེན་གྱི་ཆ་དེ་དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱི་རིགས་པས་བཀག་པ་ན་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་མངོན་འགྱུར་བ་འགག་ལ། ཕྱིས་ནས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྷན་ཅིག་སྤྱར་བའི་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བཅ། རིགས་པ་སྤྱིས་ཏེ་བདེན་སྤང་གི་བག་ཆགས་དྲུངས་སྤང་བ་ན་སྤང་ཙམ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་སྤང་ཆ་དེ་དང་དམིགས་མེད་མཁའ་ལྟར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་ཐོར་པ་ལྟ་བུའི་གཞིར་སྒྲུ་ཤད་སྤང་ཞེན་གྱི་ངོར་སྤྱན་པ་མཁས་པས་སྒྲུ་ཤད་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་པའི་དག་གིས་ཡོད་པ་བཀག་ན། སྒྲུ་ཤད་ཡོད་ཞེན་བསྟོག་ནས་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ལ། དེ་ལྟར་ན་འང་(༢༣༦ བ)ད་དུང་སྒྲུ་ཤད་ཀྱི་སྤང་བ་མ་བསྟོག་པས་དེ་བསྟོག་ཆེད་སྤྱན་པས་ལེགས་པར་སྤྱར་བའི་སྤྱན་བསྟེན་དུ་བརྟུག་ནས་སྤྱན་གྱི་རྣམ་པས་རབ་རིབ་བསམ་པ་བ་ན་སྒྲུ་ཤད་ཀྱང་དམིགས་མེད་མཁའ་ལྟར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་སྤང་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་ཏེ་བར་ཞི་བར་མ་གྱུར་པའི་རང་གཞན་གང་ལ་དེ་གི་ད་དུ་སྤང་ཙམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་བརྟེན་ཅེ་ན། ཇི་གྱིད་དེ་ལྟར་སྤང་བ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ངོ་དང་བསྟུན་ནས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཐོགས་བསྟུ་བ་མེད་པར་བརྟེན་ནས་བསྟུ་མེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལྟར་སྤང་དེ་དང་ད་དུང་ན་བརྟེས་བཞག་གི་བསྟུ་བ་མེད་པར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བསྟུ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ནི་མི་འགྲུབ་པས་ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྟུ་མེད་དེ་དང་རང་རང་ངོ་པོས་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་སྟེས་པ་དང་བྲལ་བར་འཇིག་རྟེན་རྟོགས་སུ་བརྟུག་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་ལོ་དུ་སྤྱིན་པར་བྱས་ཏེ་འཁྱུལ་པ་དང་བྲལ་བར་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་ཡོ་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར་ནས་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པར་བྱེད་དོ། །

དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་ཐོབ་ཀྱི་སྤང་བ་དགག་པ་དང་ཐེལ་བ་འདི་ལ་ཇི་གྱིད་སྤང་བ་དེ་དག་མ་བསྟོག་པའི་འཇིག་

རྟོན་པས་བརྟེན་པར་རིགས་ཀྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྗར་དམིགས་པ་དང་བྱལ་བའི་འཕགས་པའི་
རྣལ་འབྱུང་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ལ་ནི་མེད་བྱུང་མེད་པ་འདི་ལ་དགོངས་ནས།

ཁོ་བོའི་ཐ་རས་པ་ཆེན་པོའི་མགྱུར་ལས།

ལས་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོར་ལྟ་རྣམས་ལ།

དངོས་འཛིན་གྱི་འགལ་འདྲ་ཅིར་ཡང་གང་ཡོ།

ལས་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་དམིགས་མེད་ལ།

དངོས་འཛིན་གྱི་འགལ་འདྲ་ཅི་བྱུང་ཡོད།

བདེན་གཉིས་ཀྱི་བདགས་བཞག་ཅི་(༢༣༧ བླ)བྱུང་ཡང་།

དེ་ཀྱང་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཅལ་སྒྲིགས་ཏེ།

དོན་མེད་དུ་འཇིག་རྟེན་ཅི་ཡང་ཚུང་།

ཚུང་གཞིའི་དམིགས་པ་ནི་བཡིས།

མདུད་པ་རང་གོལ་དུ་སོང་ཅི་ན།

ཀྱལ་མཐའ་འཛིན་པའི་རྣོལ་བ་ཡིས།

ལྷགས་ལྟའི་སྒྲི་སྒྲུང་ཅི་འདེབས་ཀྱང་།

ནམ་མཁའ་ལ་མཚོན་ཆ་བདབ་པ་བཞིན།

སྤྱི་རིམ་ཙམ་ཡང་མ་དོད་ཆོ།

བྱུང་མེད་མིན་པའི་བྱུང་པ་མེད།

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱང་ཙམ་རིགས་པས་དགག་མི་དགོས་པ་དང་། དགག་པར་
རྣམས་པ་མ་ཡིན་ན་འདིར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱང་ཙམ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རིགས་
པས་མི་གཞོད་པར་དབྱུང་བཅོད་པའི་དོན་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པས་དེ་ཉིད་རྟོགས་
པར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། ཀྱང་ཐོབ་ཀྱི་བསྐྱད་ཆོས་བདེན་པ་བ་རིགས་པས་དགག་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་
སྟེ། རིགས་པས་དགག་མི་རྣམས་ན་ལམ་གྱིས་ཀྱང་དགག་མི་རྣམས་པར་མཚུངས་ལ། རིགས་པ་དང་ལམ་གྱི་

དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན་འགོག་བྱེད་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དང་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མོར་བར་མཚུངས་པ་བཞིན་དུ་མ་དཔྱད་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གཞན་ངོར་ཁས་ལེན་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བའི་ཐ་སྙད་ལྟར་མི་བཟོད་པ་ཅི་ཞི་ན། གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བའི་ཐ་སྙད་ལ་ཆེ་བ་ཀི་རྟོག་གེས་བཀྲགས་པས་མ་དཔྱད་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་འདྲ་མེད་པ་མང་པོ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པས་འདིར་དཔེ་ཐ་སྙད་དང་བསྐྱེད་ནས་བཟོད་པ་གཏོ་བོར་མི་བྱེད་ལ། འོན་ཏེ་གྲུབ་མཐའི་ཐ་སྙད་ལྟར་གཞན་ངོར་བཟོད་ནས་གཞན་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་བཀྲགས་འགོག་པར་(༢༣༧ བ)མི་བྱེད་པ་འདྲ་བ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་མ་པས་རྒྱམ་རིག་པའི་རིགས་པ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྒྱལ་ལྟ་རབ་འགོག་པའི་ཆེས་བཟོད་བྱས་ནས་བྱེ་སྐྱོལ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱི་དོན་འགོག་པར་ཡང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་གྱི་གྲགས་པས་གཞན་འགོག་པས་རང་ལ་ཐལ་ལུགས་བསྐྱེད་པའི་གཞོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྟོན་ནས་གཞན་གཞུང་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་རིགས་ཚུལ་འདི་ཀི་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དང་ལྟ་བུ་གྲགས་པས་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་ཐལ་ལུགས་པའི་གཏམ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཉི་མ་དང་ལྟ་བུ་ལྟར་གྲགས་སོ། ཉེ་ལྟར་ན་འདྲ་རིགས་པ་དེ་ཆེས་བཟོད་དུ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་དཔུ་མ་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་བཟོད་པར་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་གི་རྟོག་བཀྲགས་དེ་དཔེ་མ་པས་གསུལ་བྱ་གཞན་ཆེས་འཇིན་གྱི་ཆེད་དུ་མ་དཔྱད་པར་བཟོད་རིགས་སོ་ཞི་ན། དེ་དཔེ་མི་འགོག་སྐྱེ། དགོས་པའི་དབང་གིས་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དྲ་དོན་འགའ་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་མ་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྟ་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། རྒྱམ་ཤེས་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ་དགོངས་གཞི་གཞན་ལ་པས་མས་ནས་དགོས་དབང་གིས་དཔུ་མའི་གཞུང་དུ་མར་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་སྐྱེའི་གྱི་བྱང་ཚུབ་མེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱན་གཞིའི་རྒྱམ་གཞག་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱེའི་གྱི་སྐྱེའི་སྐྱེ་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་གུང་པས་དགོངས་གཅིག་དུ་བོད་འདིར་གྲུབ་མཐའ་མཐོ་བསྐྱེགས་བྱེད་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཀི་(༢༣༨ ན)མོ་ཐར་གྱི་རྩོམ་པའི་ངོ་བོ་བྱེད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ལྟར་རྒྱམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུགས་བྱ་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། ས་བརྒྱུ་པའི་མདོའི་དོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། མདོ་གཞན་གྱི་དོན་དང་འགལ་བ་
སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཙམ་སྒྲུ་བྱེད་པོ་གཞན་དགག་པའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད། གཟུགས་ལས་སེམས་
གཙོ་པོའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད། གཟུགས་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོའི་
དགོངས་པ་བཤད། དེ་མདོ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

མདོན་གྱུར་མདོན་ཐོགས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །

སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་གང་རྟོགས་པ། །

རྟག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་ཐྱིར་ངེས། །

བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས། །

ཡང་རྣམ་རིག་པ་ན་རེ། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོལ་བསལ་བ་རིགས་པར་ཡང་མི་ལྟན་ཅིང་འཇིག་
རྟེན་གྱིས་ཀྱང་གཞོད་པའི་ཐྱིར་མ་དབྱེད་པར་ཀྱང་ཆོལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ན་ནི་ཀྱང་ཆོལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་པར་རིགས་དེ།

ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས།

ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །

ཞེས་འབྲུང་པའི་ཐྱིར་ཞེ་ན། རྟེན་པའི་གསུང་མདོ་ཐེའི་དོན་ཅན་ཅི་ལྟ་གྱི་ཞལ་བ་ལ་ཞལ་བར་
མ་ཤེས་པར་རྣམ་རིག་པས་སེམས་ཙམ་གྱི་ཆུང་འཇུག་ནས་དེར་རྣམ་ཤེས་གྱི་དངོས་པོའི་ཆུ་བརྒྱུ་བར་
འདོད་པས། སྒྲོ་གོས་གྱི་བུམ་པ་སོ་མ་བདད་བར་ཆུ་དེ་བསྐྱུགས་པས་སྒྲོའི་བུམ་པ་ཞལ་བ་དེར་བརྟུགས་དེ་
དུམ་བུ་དུ་མར་གྱུར་པ་ལ་སྒྲིམ་བུ་གཞན་གྱིས་ཁོར་བུའི་ཞལ་བ་ལས་དེར་ཆུ་མེད་པར་ཤེས་པས་བཞད་
གང་བུ་བར་འོས་པ་ལྟར་མདོའི་དགོངས་པ་ནི་ཁྱོད་གྱི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་མིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ས་དྲུག་པ་
མདོན་དུ་གྱུར་པར་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་མདོན་དུ་ཐོགས་པའི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་སྲིད་པ་གསུམ་
རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་(༡༣༤ བ)གང་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྲིད་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་འདིའི་རྒྱར་
གྱུར་པའི་བྱེད་པོ་མ་དབྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མཐུན་གྲགས་གྲུབ་གྱི་ཆ་ནས་སེམས་ཙམ་ལ་འཇིག་པ་ཡིན་

དེ། གྲགས་པས་མ་གྲུབ་པར་བདེན་གཉིས་དང་འགལ་བའི་བྱོ་ལྷན་སྤྱོད་དང་། ཀྱན་བརྟགས་གྲིས་སྤྱོད་
བརྟགས་པའི་མིང་གསུམ་གྱི་བྱེད་རྒྱུར་རྟག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
མེམས་དཔལ་དེས་ཐ་སྙད་གཞན་ངོར་མིང་གསུམ་གྱི་བྱེད་པོའི་རྒྱ་ནི་མེམས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལས་གཞན་མིང་གསུམ་གྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ནི་དཔལ་ལགར་ཡང་མ་རྟེན་ཅིང་། མ་
དཔལ་གྲགས་ངོན་ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྷན་
འདས་གྲིས་གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར།
ས་དུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུབ་མེམས་དཔལ་དེས་ཀྱང་བལྟོས་བཞག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཀྱན་ཆོབ་
འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པའི་བདེན་པ་ལ་འད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བུལ་བའི་ཇི་སྟེད་པའི་ཤེས་བྱའི་གནས་ཚུལ་
ཕྱིན་དག་མུ་སྟེགས་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་ཆོབ་དང་མི་མཐུན་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་རྟེ།

དབྱུང་སྤྱོད་ལས།

མདོ་ལས་མེམས་ཙམ་གསུངས་པ་ནི།

བྱེད་པོ་ཟེ་དགག་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་ལས།

ལྷགས་མུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་རབ་དུ་རྟོག་གོ། །དེ་
ལྟར་རྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཕྱང་པོ་རྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཆོན་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཆོར་བ་པོ་མེད་པ་འབལ་
ཞིག་པོ་འདི་མདོན་པར་འབྱུག་པར་འབྱུར་རོ་སྟམ་མོ། །དེ་འདི་སྟམ་དུ་མེམས་རྟེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་
མདོན་པར་ཞེན་(༡༣༧ བ་)པས་ལས་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་རྟེ། གང་ལ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དེ་ནི་
དོན་དམ་པར་ལས་ཀྱང་མི་དམིགས་སོ་སྟམ་མོ། །དེ་འདི་སྟམ་དུ་མེམས་རྟེ། འདི་ལྟར་ཁམས་
གསུམ་པོ་འདི་ནི་མེམས་ཙམ་སྟེ་མིང་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་རབ་དུ་བཀའ་བསྟུལ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་
གོ།

ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་མདོ་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

དེ་ཕྱིར་སྤྱོད་ལྡན་སྤྱོད་ནི་འཕེལ་བྱའི་ཕྱིར། །

ལང་ཀར་གཤེགས་མདོ་དེ་ལས་ཀྱན་མཁྱེན་གྱིས། །

མུ་སྒྲེགས་སྤྱོད་མཐོན་རི་འཛུམས་དག་རང་བཞིན་། །

དོ་རྩེ་འདི་ནི་དགོངས་པ་བཅད་ཕྱིར་གསུངས། །

མདོ་དའི་དོན་མདོ་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ནི། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་མདོ་དེ་ལས་ཀྱན་མཁྱེན་གྱིས་མུ་སྒྲེགས་རྒྱུ་མས་ཀྱི་བདག་དང་གཙོ་བོ་མེགས་བྱེད་པོར་མེམས་པའི་ལྷ་བ་རྒན་པའི་རི་བོའི་སྤྱོད་མཐོན་པོ་འཛུམས་བྱེད་ཀྱི་དག་གི་རང་བཞིན་དོ་རྩེ་ཐོག་འདྲ་བ་འདི་ནི་མེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་ལ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མེམས་ཙམ་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ལྡན་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ནི་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་ན།

གང་ཟག་རྒྱུན་དང་རྒྱུད་པོ་དང་། །

དེ་བཞིན་རྒྱུན་དང་རྒྱལ་དག་དང་། །

གཙོ་བོ་དབང་རྒྱུག་བྱེད་པོ་རྒྱུ་མས། །

མེམས་ཙམ་དུ་ནི་དཔལ་བཤད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རི་བཞིན་རང་གི་བསྐྱེད་བཅོས་དེ་དེ་ལས། །

མུ་སྒྲེགས་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་གང་ཟག་མེགས་དེ་དག། །

རྒྱས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས། །

རྒྱལ་བས་མེམས་ཙམ་འཛིག་རྟོན་བྱེད་པོར་གསུངས། །

རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་བསྐྱེད་བཅོས་རི་ལྷ་བ་དེ་དང་དེ་ལས་མུ་སྒྲེགས་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་གང་ཟག་

དང་གཙོ་བོ་ལ་ཞེས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་སྒྲིལ་པ་དང་། རང་སྤྱེའང་གང་ཟག་དང་ཐོབ་པ་དང་ཆུད་མི་ཟ་བ་
དང་ཀླུ་གཞི་ཞེས་པ་བྱེད་པོར་བདག་པ་དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས་ཐ་སྙད་དུ་
རྒྱལ་པས་ཞེས་པ་ཅམ་(༣༣/༩ བ)འཛིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས་ཞེས་པ་ནི་ལང་ག་ཞེས་ཀྱི་མདོ་དོན་
ཡིན་ནོ། ཅམ་སྒྲིལ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དག་ག་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོག་གེ་
འབར་བར་བཤད་དོ།

མུ་སྤྱེགས་ཞེས་པའི་སྒྲིལ་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་བྱེད་པོ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་པའི་རྟོག་གེ་པ་
མཐའ་དག་ལ་སྒྱུར་རིགས་ཏེ། བསྟན་པའི་དོན་ལས་ཐིམ་ཅི་ལོག་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐིམ་ཐིམ་རོལ་པ་
བཞིན་མངས་རྒྱལ་པའི་དངོས་སྒྲིལ་པའི་དག་ཀྱང་ཆོས་འདི་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་པའི་ཁལས་
ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པ་ལ།

ཆོས་འདི་པའི་བོད་གང་དག་ འབདར་ག་ཞེས་སྤྱིར་པོའི་དངོས་པོ་འདུས་མ་བྱས་པ་འཁོར་འདས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོར་འདོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་བདག་དང་གང་ཟག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་པོར་
འདོད་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བར་ཆད་དུ་མི་འཇུག་
པའི་བྱེད་པོར་འདོད་པ་དང་། དྲངས་མ་མི་ཞིག་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་ཀྱི་དངོས་པོ་འཁོར་འདས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་སྒྲོ་སྒྲུད་ཀྱི་བྱེད་པོར་འདོད་པ་དེ་ནི་ལུགས་འདི་ལྟར་ན་མུ་
སྤྱེགས་པ་དོན་མཐུན་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་འཇུག་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་བར་ཡང་བྱེད་དོ།

དེས་ན་རང་གཞན་གང་གི་སྤྱེ་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་སྒྲུད་དུ་སྒྲིལ་བ་མུ་སྤྱེགས་པ་ཡིན་པར་ཅིས་འགྲུབ་ན། རྟོན་
པ་རྟོགས་པའི་མངས་རྒྱལ་དང་ཁྱུ་སྤྱེགས་ཀྱི་ཡུར་གིས་འགྲུབ་སྟེ།

ལང་ག་ཞེས་པ་ལས།

- ཐིམ་དུ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ།
- ཡོད་དང་མེད་པར་གང་རྟོག་པ།
- མུ་སྤྱེགས་ལྟར་ཅན་དག་ནི།
- བསྟན་ལས་རིང་དུ་གྱུར་པར་ཞེས།

ཞེས་དང་།

ང་ཡི་བསྟན་པ་ལྟར་(༣༧༠ན)འབྱེད་པ།

དུར་སྤྱི་ག་དག་གི་གོས་བཤོས་ཤིང་།

འབྲས་བུ་ཡོད་དང་མེད་སྤྱི་པ།

མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་ན་འབྱུང་།

ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་བྱེད་པ་ལས།

གང་ཟག་ཕྱང་པོར་སྤྱི་བ་ཡི།

འཇིག་རྟེན་གྲངས་ཅན་འུག་སྤྱག་པ།

གོས་མེད་བཅས་པ་གལ་ཏེ་ཞིག།

ཡོད་མེད་འདས་པར་སྤྱི་ན་རིམ།

དེ་ཕྱིར་མངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞི།

བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས།

འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བསྟན་པ།

ཆོས་ཀྱི་ཁུང་པ་ཡིན་ཞེས་གྱིས།

ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཕྱང་སོགས་ལ་གྲུབ་མཐས་བརྟགས་ཏེ་རྟག་ཆད་དུ་
ལྷ་བ་ནི་བྱི་རོལ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཅན་འདི་དག་ནི་འཁོར་
བའི་ཐོག་མཐར་བྱེད་པོ་སོགས་ལ་བདེན་པར་རྟོག་ཅིང་། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མི་རྟོག་པས་ད་ལྟའང་
གཅེར་བུ་པའི་དགོས་ཤིང་སྤོང་བ་དཀར་པོ་འཇ་སྤྱི་བམེད་སོགས་ཕྱང་པོ་ལ་བྱེད་པོར་སྟོན་པ་འདིར་སྤྱིང་བ་
བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྟན་གསུམ།

དང་པོ་ནི།

དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་མངས་རྒྱས་བསྟན་ཅི་བཞིན།

དེ་བཞིན་མེས་པ་ཙམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་འཇིག་རྟེན་ལ།

མདོ་ལས་མེས་པ་ཙམ་ཞེས་གསུངས་གཞུགས་ནི་འདྲིར།

འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན།

ཙམ་རྒྱལ་བྱེད་པོ་དགག་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་དེའི་ལུ་ལྷ་མྱེ་རོ་ལ་ཡོད་པ་དགག་པ་གཏན་མིན་
ཙམ་རྟོན་པ་ནི། རི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤྱོད་རྒྱལ་པ་ལ་མངས་རྒྱལ་ཞེས་ཆོག་ལྟ་མ་མི་མདོན་པར་བྱས་ནས་
བསྟན་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་མེས་པ་ཙམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་པར་གཞུགས་ཐོགས་གཞན་
རྣམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཀག་པས་མི་མདོན་པར་བྱས་ནས། མདོ་ལས་ཁམས་གསུམ་པའི་བྱེད་པོ་མེས་པ་
ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་མེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡོད་གྱི། གཞུགས་ནི་འདྲིར་མེད་དོ་
ཞེས་འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་(༣༧༠ བ)མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་མེས་པ་ལྟ་བུ་བདེན་ན་མདོ་དང་འགག་པ་ མེས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན། གཞུགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ།

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་འདི་དག་མེས་པ་ཙམ་ཞེས་མཐུན་ནས།

དེ་ལས་གཞུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི།

སྤྱར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆོན་པོས་མེས་པ།

གཏི་མུག་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅི་ཕྱིར་གསུངས།

མདོ་ཡི་དོན་ནི་དབུ་མ་པ་ཁོ་བོ་ལྟར་སྤྱོད་པོས་མོ་ཞེས་རྟོན་པ་ནི། ཁྱོད་ལྟར་གལ་ཏེ་ཁམས་
གསུམ་པོ་འདི་དག་མེས་པ་ཙམ་ཡིན་ཅིང་། མེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་སོ། །ཞེས་
མཐུན་ནས་ས་བུ་པའི་མདོ་དེ་ལས་གཞུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི། སྤྱར་ཡང་མདོ་དེ་ལས་ཐོགས་
པའི་མངས་རྒྱལ་བདག་ཉིད་ཆོན་པོས་མེས་པ་རྣམ་པར་ཞེས་པ་གཏི་མུག་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ལས་
ལས་སྐྱེས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་གསུང་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་ཞེས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་
དམ་པར་གྲུབ་ན་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་མི་བསྐྱོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མེས་པ་རང་བཞིན་

གྲིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་སྟགས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་རྒྱུན་ཡོད་མེད་གྱི་རྩེ་ལ་ལྟོ་ལྟོ་ག་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲར་སྒྲར་ནི་རབ་རིབ་གྱི་རྩེ་ལ་ལྟོ་ལྟོ་ག་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ས་བརྒྱུ་པའི་མདོར་མ་
རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ནི།

ཇི་སྐད་དུ།

དེ་ལྟར་བྱུང་རྒྱུ་ལེ་མེས་པ་དཔར་ལུགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་ལ་རབ་དྲོ་རྟོག་ཅེས་པ་ནས། ཇི་སྟེན་དུ་འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་
ཡིན་ཏེ་འདྲ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་
ཡང་འབྱེན་པ་ལོ།

ཤེས་པའི་བར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ནི་རང་འགྲེལ་དུ་བསྟོན་ལོ། །འདིར་འཆི་བ་འཇིག་རྟེན་ན་མ་
དཔུང་པར་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་དངོས་པོར་སྟོན་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་གོང་ལོག་དག་ལས་ཀྱང་འཆི་སེམས་ནི་
སྐད་ཅིག་མ་(༡༧) ན)གཅིག་སྟེ། རྟོན་དུས་གྱི་སྟེན་པ་དེ་ནི་འཇིག་པར་བྱེད་ལ། ཆོ་རབས་སྟེ་མའི་སྟེན་
པ་ཞིག་ནི་བསྐྱེད་བཞིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། འཆི་བ་ཤི་བ་སྟེ་ཆོ་སྟེ་མའི་
འཇུག་པ་ཆད་པའི་ཆོ་སྟོག་འགག་པ་དང་ཤི་བས་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་དོ་ཞེས་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་
ནི་མ་དཔུང་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཤི་བས་སྟེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་ན་སྟེ་བ་སྟེ་མའི་རིས་
འབྲའི་རྒྱ་བྱེད་དམ། དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་གཏན་མི་འཆི་བར་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་
པ་ལྟར་ན་འབྲས་བྱ་རྒྱ་དང་མཐུན་པའི་བསྟོས་པ་ལས་འབྱུང་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐལ་བ་གང་
འདོད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་ཆེར་བྱུན་པ་གནག་རྩིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་སྒྲིན་ན་དེ་སྐད་དུ་སྒྲིབ་དེ་སྟོབ་དེ་ནི་ཆེན་
པོ་རྒྱ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་སྟེ་གྲགས་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འདོད་པ་མི་རིགས་སོ། །

དེས་ན་ཤི་བ་དང་ཞིག་པས་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་ན་འདིའི་རང་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྱངས་པར།

འདྲ་བ་ལས་ནི་འདུས་བྱས་འབྱུང་ངོ་།

བྲལ་བ་ལས་ནི་འདུས་བྱས་མི་འབྱུང་ངོ་།

ཆོག་པས་པ་ལས་ནི་འདུས་བྱས་འབྱུང་ངོ་།

མ་ཚོགས་པ་ལས་ནི་འདུས་བྱས་མི་འབྱུང་ངོ་། །

ཞེས་སོགས་བྲལ་བ་དང་མ་ཚོགས་པ་དང་ཆད་པ་དང་ཞིག་པ་དང་འདས་པ་དང་འགགས་པས་
 དངོས་པོའི་རྒྱན་མི་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འད་ཁྱེད་ཅག་བསྟོན་འདེབས་པར་རྣམས་སམ། དེ་
 ལྟར་བཤད་པའི་གྲུབ་དོན་སྤྱད་ཡང་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདྲ་བྱེད་འགག་གོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་རང་
 འབྲེལ་དུ་དྲངས་ནས། མེམས་རྒྱམ་པར་ཞེས་པ་ནི་དེར་བཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་འབྱུང་གི་རྒྱ་
 འགགས་པ་ན་འབྲས་བུ་མེམས་(༡༧) བ)རྒྱམ་པར་ཞེས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་འགག་པར་
 གྲགས་སོ་ཞེས་བྲལ་བ་འདི་ནི་སྟོབ་དོན་རྒྱ་པའི་ཆབས་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། གནད་འདི་ཉིད་
 ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པའི་མཁྱེན་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་ཆོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་འད་མེམས་དང་མེམས་
 ལས་བྱུང་བའི་རྒྱམ་པར་ཞེས་པ་འཇམ་ཡེ་ཞེས་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་སོགས་གཏན་ལོག་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་འཇིགས་པ་མེད་པའི་མེད་གཏི་ར་རོ་ཆེན་པོ་བསྐྱགས་པ་ལས། ཇོ་བོའི་བཀའ་བརྒྱུད་འབྲོམ་སྟོན་ནས་
 དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་སྤྱོད་མཆེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་ཁྲིད་སྟོར་རྒྱམ་
 བཤད་ཐམས་ཅད་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཞེས་མེད་པར་བཞེད་དོ་ཞེས་དབྱུངས་
 གཅིག་མགྲིན་གཅིག་པར་གསུངས་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པའི་སྐྱེགས་བམ་གངས་མེད་པར་ཡོད་
 པ་ལ། ལྟར་དགོ་ལེགས་པས་ཆོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཞེས་བསྟེས་ནས་ཞེས་
 བྱའི་ཆོས་གང་ཡང་ཞེས་པའི་རྒྱན་མཁྱེན་ཡེ་ཞེས་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་དེ་ལས་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་
 ཅེས་སྟོང་ཆོག་ཇེས་སྟོས་ཅིམ་ཡང་བྱར་མི་རིགས་པ་མང་པོ་བྱེད་མོད། ཁྱེད་ཅག་གི་ལྟ་སྟོམ་སྟེད་པའི་
 ལུགས་འདི་བཀའ་གདམས་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྤྱད་པར་སྤྱད་བས། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲོམ་སྟོན་
 རྒྱལ་ཆོ་ལོ་རྩེ་བ་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་སྤྱོད་མཆེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་དང་ས་
 ཆེན་པོར་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའི་རྒྱམ་འབྲུལ་དེ་དག་གི་ལྟ་གྲུབ་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་དོན་
 རྒྱམས་ལ་རྒྱམ་དཔྱིད་ཟེ་མོས་ཞིབ་དུ་དབྱེད་དེ་སྤྱད་པར་གྱིས་ཤིག།

གཉིས་པ་ནི།

མེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་། །

སྒྲོང་གི་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་འགོད། །

འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས། །

མེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །

མེམས་ཉིད་(༣༧༢ ཀ)གིས་ནི་ལས་ཉིན་བསགས་པས་འཁོར་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟེག་
རྣམས་གིས་ཐོབ་པར་བྱེད་དེ། མེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དཔྱུལ་བ་ནས་སྤྱིད་ཅེས་པར་དང་། སྒྲོང་གི་འཇིག་
རྟེན་རྒྱང་དགྱེལ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་འགོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའང་མ་གྱུར་
མདོངས་སོགས་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལས་གིས་བསྐྱེད་ལ། དུས་སོགས་ནི་མེམས་ཅན་ཐུན་མོང་བའི་ལས་
གིས་བསྐྱེད་དེ།

ཇི་སྐད་དུ།

མེམས་ཅན་ལས་གྱི་དབང་གིས་རི། །

ནག་པོ་དུས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་དཔེར། །

མེམས་དཔྱུལ་མཐོ་རིས་འཇིག་རྟེན་དུ། །

མཚོན་དང་རིན་ཆེན་ཤིང་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྒྲོང་གི་འཇིག་རྟེན་ནའང་ལྷགས་སྟེག་རང་གིས་བདེན་གྲུབ་པ་སྐྱེས་
བུའི་ལག་པས་ཞུན་ཐར་བྱས་པ་སོགས་རང་བདེན་པ་ལ་མ་བཟོས་པར་ལས་གྱི་རྒྱུའི་བཟོས་པ་ལས་
དཔྱུལ་བར་ལྷགས་སྟེག་ཞུན་མའི་འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱ་དེའི་རྒྱུན་ཙམ་ལ་བཟོས་ནས་འབྲུང་བ་མི་ལམ་
བཞིན་ཡིན་པ་ལ་ལྷགས་སྟེག་གི་རྒྱ་རང་བདེན་པར་ཞེན་ནས་དེའི་རྒྱ་དངོས་པོར་སྐྱ་བའི་བྱེ་མདོ་དག་ལྟ་
རབ་གྱི་དུལ་ཐུག་གྲུབ་པ་ཞིག་འཚོལ་བར་བྱེད་ལ། རྣམ་རིག་པ་དག་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་པ་ཞིག་འཚོལ་
བར་བྱེད་ཀྱང་ཚོས་དེ་དག་ལས་རྒྱ་འབྲས་རང་བདེན་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།

ཁོ་བོའི་མགྱར་མར།

རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས། །

རྒྱ་མཚན་བདགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་གྱི། །

སྤྱི་འགག་བྱས་པའི་སྤྱི་འགག་ལ།

རྒྱ་མཚན་རང་བཤེན་ཡོད་པ་ལྟར།

དངོས་འཛིན་ཅན་ལ་སྤྲོད་ཆིང་འཛིན།

སྤྲོད་དང་འཛིན་པ་དེ་བྱལ་ན།

དངོས་པོར་སྤྲོད་དང་དེར་འཛིན་པའི།

རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི།

གཉིད་ལ་མི་ལམ་(༣༤༣)འི་བཞིན་དུ།

དམིགས་མེད་མཁའ་དང་གཤམ་ཏེ་ན།

སྤྱི་མའི་ཤོང་ཁུར་ལྟར་གཟུགས་པའི།

མངས་རྒྱུ་མཉན་པ་བྱུང་བོད་དེ།

དངོས་པོ་གྲུག་གིས་སྤྱུག་འཛུལ་ལོ།

ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་ནང་གི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
ལས་ལས་སྤྱེས་པར་གསུངས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་མེས་པོ་དང་བཅས་པ་ལོ་ནས་སོག་གི་མེས་པོ་སྤངས་ནས་ནི་
ལས་ཀྱང་སོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི།

གཤམ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི།

མེས་པོ་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན།

གཤམ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་མེས་པོ་བཞིན་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་ནི་མེས་པོ་བཞིན་འགྲོ་བའི་རྒྱ་
ལས་སོག་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེས་པོ་ལ་སྤྱོད་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

དེས་ན་མེས་པོ་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ།

བསྐྱོག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ།

བདག་དང་གཙོ་བོ་མེགས་དང་མེམས་ལ་བྱེད་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཚུངས་ཡོད་ཀྱི། གཞུགས་ལ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་མེམས་ལས་གཞན་པའི་གཙོ་བོ་མེགས་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་པ་བསྟོན་གོ། གཞུགས་ནི་བྱེད་
པོར་བཀག་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཚུངས་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ལས་གཅིག་བཏོན་
ནས་གཅིག་གིས་ཡུལ་ཐོབ་པ་ན། གཉིས་ཀ་ལ་མཐོ་བའི་འབངས་མི་འདོན་པ་བཞིན་མེམས་དང་གཙོ་བོ་
མེགས་གང་བྱེད་པོར་འདོད་ཀྱང་གཞུགས་མཐོ་བས་དགག་པར་མི་རིགས་ཤིང་། དེ་མ་དཔུང་པར་ཐ་སྙད་
དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། གཉིས་ཀ་བདེན་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་བཞིགས་ནས་ཐུག་མི་
འབྱུང་པ་དང་། རྟོན་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རིགས་པ་དང་། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མཚུངས་པ་གཉིས། དང་
པོ་ལ། སྒྲེལ་འཕགས་གཉིས་ཀྱི་སྤོངས་མཚུངས་པ་དང་། དཔུང་མ་(༣༤༣ ན)དཔུང་དུ་མཚུངས་པ་
གཉིས།

དང་པོ་ནི།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ།

ཐུང་པོ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཏེ་ཁྲ་ཆར་ཡོད།

དེ་ཉིད་ཡི་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན།

རྒྱལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ཁྲ་འབྱུང་མི་འགྱུར།

ཕྱི་དོན་མེད་ལ་ནང་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ནི་བྱིས་སྟོ་ལས་ཡིན་ནམ་འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོ་ནས་
ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ངོར་དེ་ཁྲ་ཆར་ཡོད་དེ། མོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་སྟོ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མཐོང་བའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་ཐུང་པོ་ཁྲ་ཆར་ཡོད་མཚུངས་སུ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ངོར་ཁྲ་ཆར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡི་ཤེས་
འཆར་བར་འདོད་པ་ན་སྟོ་རྟོགས་པ་ན་སྟོས་མཚན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གཞུགས་མེད་ན་ནི་མེམས་ཡོད་མ་འཇིན་ཅིག།

མེམས་ཡོད་ཉིད་ན་པར་གཟུགས་མེད་མ་འཛོལ་ཞིག།

གཟུགས་མེད་མེམས་ཡོད་ནི་དཔུང་མ་དཔུང་གཉིས་ཀར་མི་འཐད་དེ། དཔུང་ཚོ་གཟུགས་མེད་
ན་ནི་མེམས་ཡོད་མ་འཛོལ་ཅིག་སྟེ་དེ་གཉིས་བསྟོལ་བཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་དཔུང་ན་ནི་མེམས་ཡོད་
ཉིད་ན་པར་གཟུགས་མེད་མ་འཛོལ་ཅིག་སྟེ། དེ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་དག་ཤེས་རབ་ཚུལ་མདོར་སངས་རྒྱལ་གྱིས།

མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མདོན་པའི་ཚོས་ལས་གསུངས།

གཟུགས་མེད་མེམས་ཡོད་དེ་རེས་པ་དང་བའི་ལུང་གང་གི་ཡང་དོན་དུ་མི་འཐད་དེ།
གཟུགས་མེམས་དེ་དག་ཡུམ་མོགས་ཤེས་རབ་ཚུལ་མདོར་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པ་
ནས་རྣམ་ཤེས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་། མདོན་པའི་
ཚོས་ལས་རང་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་མོགས་རབ་དུ་དབྱེ་བས་ལྔ་ཆར་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི།

བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཞིག་ནས་ཀྱང་།

ཁྱོད་ཀྱི་ཆས་ནི་བཀའ་པས་འགྲུབ་མི་འགྲུར།

གཟུགས་མེད་མེམས་ཡོད་དུ་སྒྲ་བ་ནི་རལ་བ་དོན་མེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲ་ན་ལུང་རིགས་གྲགས་
པ་དང་མཐུན་པའི་ཇི་སྟངས་བཤད་པའི་བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཞིག་པར་འགྲུར་ལ། དེ་བཞིགས་
ནས་(༡༧༣ བ)ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་ཆས་ནི་བཀའ་པས་འགྲུབ་པར་མི་འགྲུར་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིམ་པས་དངོས་གདོད་ནས།

དེ་ཉིད་མ་སྟེས་འཇིག་རྟེན་སྟེས་རིག་བྱ།

དེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྟེས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཅོམ་དུ་
སྟེས་པར་རིག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བཤད་པ་དཔེར་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལུང་རིགས་ཀྱི་རིམ་པས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། མདོ་ལས་མེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ལྷ་རིགས་
བཤད། ཁར་ལ་དང་རེས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་གསུམ།

དང་པོ་ནི།

མདོ་སྡེ་གང་ལས་སྤྱི་རོལ་སྤྱང་ཡོད་མིན།

མེམས་ནི་སྤྱི་ཚྭ་སྤྱང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ།

གཞུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ།

གཞུགས་བསྐྱོག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དང་དོན་ཉིད།

ཡང་ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་དོན་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་དུ་ཆུག་ཀྱང་ལྷ་གཞན་ལས་མེམས་ཙམ་
དུ་རེས་ཏེ།

ཡང་གཤེགས་ལས།

སྤྱི་རོལ་སྤྱང་བ་ཡོད་མེད་དེ།

མེམས་ནི་སྤྱི་ཚྭ་སྤྱང་རྣམས་སྤྱང་།

ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བ།

མེམས་ཙམ་དུ་ཞིངས་བཤད་དོ།

ཞེས་ལུས་ནི་མིག་སྟོན་དང་། ལུས་ནི་གཞུགས་སྟོན་དང་། གནས་ནི་སྤྱོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཏེ།
མེམས་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་མ་གྲུབ་པར་མེམས་ཙམ་དེ་ལུས་ལ་སྟོན་པར་སྤྱང་བ་དེ་མེམས་ལས་ཐ་དད་དུ་
སྤྱི་རོལ་སྤྱང་མདོན་པས་ཁམས་གསུམ་མེམས་ཙམ་མོ་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་གང་ལས་སྤྱི་རོལ་དོན་ཡོད་མིན་
ཀྱང་མེམས་ཉིད་ལུས་ལ་སྟོན་པ་སྤྱི་ཚྭ་སྤྱང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ།
དགོངས་གཞི་གཞུགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དེའི་སྤྱི་ཚྭ་སྤྱང་ཞེས་སྟོན་པ་ལྷགས་ནས་སྤྱི་གཞེན་པོ་
སྟོན་ཅིང་། ཚྭ་སྤྱང་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་གང་དེ་དག་ལ་ཀྱན་མཆོད་གྱིས་གཞུགས་གྱི་སྤྱི་
ཅན་གྱི་ཆགས་སྟོན་སྤྱོད་ཆེད་དུ་མི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུགས་བསྐྱོག་པ་(༣༤༤
ན)ཡིན་གྱི། དེ་བསྐྱོག་ནས་མེམས་ཡོད་ཆེད་དུ་དེར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཡང་དང་དོན་

ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ལུང་དང་། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོ་འདི་དང་དོན་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད། དེས་འདི་འདྲའི་མདོ་གཞན་ཡང་དང་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

འདི་ནི་སྒྲོན་པས་དང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་། །

འདི་ནི་དང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད། །

མདོ་འདི་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ལུང་ག་ཞེགས་སུ་སྒྲོན་པས་དང་དོན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང་།

འདི་ནི་དང་དོན་ཉིད་དུ་འཆད་འགྱུར་གྱི་ནི་རིགས་པས་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་ལྟེ་གཞན་ཡང་ནི། །

དང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །

མདོ་འདི་དང་དོན་ཡིན་པར་མ་ཟད། རྣམ་རིག་པས་དེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྒྲུབ་བསྒྲུབ་བདག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་དེ་འཕགས་པ་དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་ཞེགས་ལས་བརྒྱགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་།

ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤ། །

ས་པོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་པོའི་རྒྱུན་ལྟར་འབབ། །

བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །

བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན། །

ཅེས་མང་དུ་འབྱུང་བ་གཞན་ཡང་ནི།

ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །

སྒྲོན་པས་སྒྲོན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །

སངས་རྒྱལ་དེ་བཞིན་མེས་པ་ཅན་ལ། །

མེས་མ་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་དུ་གསུངས།

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདིས་དང་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་པར་བྱེད་དེ། སྟོན་པས་མེས་མ་ཙམ་གསུངས་
པའང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བསྟོམས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པས་ནད་དབང་ཐ་དད་
ཀྱིས་དུག་ཀྱང་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་བཞིན། དེས་ན་དངོས་པོར་ལྟ་བུའང་དང་པོ་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་(༣༤༤ བ)བཀག་ན་སྟེ་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇུག་པས་དེ་འཇུག་ཆེད་དུ་དངོས་པོའི་
རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར་བསྟན་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ།

གང་ཞིག་གང་ལ་གང་དག་པ་ག།

དེ་ལ་དེ་དེ་སྟར་བཤད་བྱ།

ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དམ་ཆོས་ཀྱི།

སྟོད་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལང་ག་ཞེགས་ལས་བྱང་རྒྱུ་མེས་མ་དཔའ་སྟོ་གོས་ཆེན་པོས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྟ་བུ་ལན་གྱི་སྟོན་ན་བདེ་ག་ཞེགས་སྟིང་པོ་རྟག་བདག་བདེན་གྱུ་བྱེད་པོ་ཡོན་
ཏན་མེད་པ་ཁྱབ་པ་འཇིག་མེད་དུ་བསྟན་པ་དགོས་པའི་དབང་གིས་དང་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེ་རང་
འགྲེལ་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་བདག་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་རྒྱས་
པར་དངས་ཡོད་པས་དེར་བརྟེན་བར་བྱའོ།

དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བདེ་ག་ཞེགས་སྟིང་པོ་རྟག་ཆས་བདེན་པ་བར་སྟོན་པ་ནི་དགོངས་གཞི། དགོས་པ།
དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་ལས། དགོས་པ་དངོས་འཛིན་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་རིམ་གྱི་བཀྱི་ཆེད་ཡིན་ཅེས་
བཤད་ཟིན་པ་དང་། ཁྱད་པར་གདུལ་བྱའི་རིམ་ཇི་སྐད་དུ།

མེས་མ་ཞུམ་མེས་མ་ཙམ་ན་དམན་ལ་བརྟམས་པ་དང་།

ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཡང་དག་ཆོས་ལ་སྟུར།

བདག་ཆགས་སྟེགས་པའི་སྟོན་ལྟ་གང་དག་ལ།

ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྒྲིག་དོན་དུ་གསུངས། །

ཞེས་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་དེ་དག་གི་ངོར་དེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་པ་ལོ། །དགོངས་གཞི་ནི་
འཇགས་པའི་ཡུལ་དུ་དབུ་མཇུག་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བར་སྒྲིག་སྟེ། རྒྱལ་འཕྲོར་སྤྱོད་
པ་རྒྱལ་མི་རྒྱུན་སྒྲིག་པོ་བཞེད་པ་དང་ཡང་ག་ཞེས་ཞེས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས། གྲུན་གཞིའི་རྒྱལ་
ཞེས་ལ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གྲུན་(༣༧ རྒྱུན་གཞིའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱུང་གི་ས་པོན་ལ་འདོད་པ་དང་། ཁ་
ཅིག་གཞན་དབང་གྲུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྤོང་བའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དྲི་མ་
མེད་པའི་ཡིད་བྱ་བ་རྒྱལ་ཞེས་ཚོགས་དགུ་པ་ཞིག་དུ་འདོད་པའང་ཡོད་དོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིག་བཞི། དབྱེད་པའམ་འཇགས་པའི་གཟིགས་ངོ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ཞེས་ཉེ་བར་ཞི་
བའི་ཚུལ་དུ་སངས་རྒྱལ་དང་མཇུག་ཅན་མེ་མོ་བ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱལ་པར་དག་
པར་མཉམ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཁ་དབྱེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྒྱལ་གཞན་གྱེད་པ་ན་སངས་
རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་རིགས་མཇུག་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། རིགས་དེ་ལས་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲི་
གསྐྱེལ་བྱ་དང་འཚོམས་པར་འཕྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་དེ།

རི་རྒྱུད་དུ།

ཚོགས་སངས་རྒྱ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །

དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེད་མེད་ཕྱིར་དང་། །

རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་གྲུ་། །

རྟག་དུ་སངས་རྒྱལ་སྤོང་པོ་ཅན། །

ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི་མཛོར་བསྟན་པའི་སྒྲིམ་ཟིན་གྱི་སྤོང་པོ་དེ་ལྟར་ན་
དོན་དམ་པར་ལྟ་ཞོག་ཐ་སྟངས་དུ་འཇུག་པའི་འགྲུབ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་།
མདོ་སྡེ་སྤྱང་འདས་ཞེས་ལས་མཇུག་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཡང་ཡང་
གསུངས་པ་དང་། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་རྟག་པ་དང་བདག་དང་བདེ་བ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་
པར་དཔལ་སྤེར་དང་སྤྱང་འདས་དང་རྒྱུད་སྤྱ་རྩ་འགྲེལ་ཞེས་ནས་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

བདེར་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་བདག་དང་མ་བྱས་པའི་དངོས་པོར་འདྲོད་པ་འདི་ལྟར་ན་སྤྱི་(༢༧༥ བ)རོལ་
པའི་བདག་དགག་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

འགྲོལ་བ་ཤད་ལས།

སྒྲིང་པོ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་སེམས་ཅིམ་ཡང་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན།

ཅེས་དང་། ཁ་ཅིག་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོར་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ།

ལང་གཤེགས་ལས།

སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡང་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་
རྣམས་སོ། །བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་བསྟན་གསུངས་པ་དང་།

ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲིང་པོ་ཉིད་དང་དོན་དུ་བསྟན་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་དང་
དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ཆད་དང་རིགས་གང་ན་རེས་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་
དུ་རེས་པ་དང་། གཞན་སྟོང་དང་རང་རིག་བསྟན་པའི་ལུང་ཐམས་ཅད་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་གིས་དང་
དོན་དུ་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི།

བདེ་སྤྱག་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་། །

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས།

དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན།

ཡུལ་ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི་བདེ་སྤྱག་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
གསུངས་ཏེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྟོན་པས་སྤྱིན་སོགས་བསོད་ཚོགས་སྟོན་དུ་
འགྲོ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དང་པོར། སྤྱིར་རོལ་སྤྱང་བ་ཡོད་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་

གྱིས་ཤེས་བྱ་དག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཕྱིས་ཤེས་པ་བཀག་པ་ཉིད་
འགྲུབ་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་མེད་པ་ནི། རེས་འགའ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་རྟོགས་
ལ། རེས་འགའ་རྒྱུ་ཟད་ཉི་ཤར་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ལྟར་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱས་ཏེ།

མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཤད་དོན་ཅན།

དྲང་དོན་གསུངས་པ་འདྲ་རྟོགས་ནས་དྲང་བྱ་ཞིང་།

སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་རེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། (༢༧ ན)

ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་བཤད་མ་ཐག་པའི་དྲང་རེས་ཀྱི་བཤོད་བྱ་དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་ལུང་གི་ལོ་
རྒྱུས་ཏེ་གང་གིས་བཤོད་བྱ་དྲང་རེས་སྟོན་ཅས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། མདོ་སྟེ་གང་རྟོན་འབྲེལ་སྐྱེ་ཞོགས་ཀྱི་
མཐའ་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར། དངོས་སུ་སྐྱེ་འགག་
རང་བདེན་པ་ཞོགས་པ་ཤད་པའི་དོན་ཅན་ནི་ཟབ་དོན་ལ་འཇུག་ཆེད་དྲང་དོན་ཉིད་ཏུ་གསུངས་པ་འདྲ་
རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ལུང་དེས་དེས་འདྲུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དམ་པའི་དོན་ཏུ་དྲང་པར་བྱ་ཞིང་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དངོས་པོར་སྐྱེ་བས་འབྱུང་བ་ས་རྒྱུ་མེ་རྒྱུ་ནི་རེག་བྱ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་མིག་གི་མཐོང་བྱ་མ་
ཡིན་ལ། གཞུགས་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པས་མིག་གི་མཐོང་བྱ་ལོ་ཞེས་སྟེ།

དེ་ལ་དབྱམ་པས་དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་རེག་བྱ་མིག་གིས་གཞུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་
འབྲས་བྱ་གཞུགས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་གཞུགས་མིག་གི་བརྟེན་བྱ་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་དྲང་དོན་གྱི་དག་ལས་ཀྱང་རེས་དོན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐབས་མཐའ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

འཇིག་རྟེན་འདས་བསྟོད་ལས།

འབྱུང་རྣམས་མིག་གཞུང་མ་ཡིན་ན།

དེ་ལྟར་མིག་གཞུང་ཇི་ལྟར་ཞེས།

གཞུགས་ལ་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ན།

ཁྱོད་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་འཛིན་པ་བསྟོན།

ཅེས་འབྲུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་དངོས་པོར་སྤྱོད་པས་མདོ་ལས་མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་ཡོད་པ་སྤྱི་མ་
འགྱུར་པའི་མེད་དོན་ཅན་གྱིས་སྤྱི་མ་ཡོད་དོན་ཅན་དུ་བྱེད་དོ་སྤྱོད་པ་ལ། དབུ་མ་པས་མི་རྟག་མེད་དོན་
ཅན་དུ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་བདེན་དངོས་སྤྱི་མ་འགྱུར་པས་དངོས་སྤྱོད་(༡༧ བ)པའི་ངེས་དོན་དང་དོན་
ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་ལུང་དེ་འང་ངེས་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་འཇམ་དང་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་པར་བྱ་དགོས་
སོ་ཞེས་འདོམས་པར་བྱེད་དོ།

མདོ་གང་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་མོགས་མཐའ་བརྒྱུད་དང་བུལ་བར་སྟོང་ཉིད་དངོས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་དོན་
ཅན་དེ་ནི་ངེས་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་ཞེས་པར་གྱིས་ཞིག་སྟེ། མདོ་དོན་དེ་གཞན་དུ་དང་བར་མི་རྟག་པའི་
ཕྱིར། དང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ལྟར་ཡིན་པར་འཇགས་པ་ཉིད་རྒྱལ་ལས།

སྟོང་པ་བདེ་བར་གཞུགས་པས་བཞད་པ་ལྟར།

ངེས་དོན་མདོ་སྟེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཞེས།

གང་ལ་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྤྱོད་བྱ་བསྟན།

ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དང་པའི་དོན་དུ་ཞེས།

ཞེས་དང་།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཕྱག་དུ།

ང་ཡིས་མདོ་རྣམས་གང་གསུངས་པ།

ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ།

ཡོངས་སྤྱོད་བསྐྱགས་པར་རྟེན་མ་ཡིན།

དངོས་པོ་གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ན།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྟོམ་འགྱུར་ཏེ།

སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་ཆོས་མང་པོ།

འཇིག་རྟེན་རབ་དུ་བསྟན་པ་རྣམས།

ཆོས་རྒྱལ་གྱི་པད་གཤེད་ཡིན།

མི་གང་དོན་ལ་མཁས་རྒྱལ་གྱིས།

གནས་འདི་ལ་ཁྱེད་ལྟུང་བྱས་ན།

མངས་རྒྱལ་ཆོས་རྒྱལ་རྟེན་མི་དགའ།

ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྤྱོད་མི་ཟད་པས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས།

དང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་གང་ཞེ་ན། མདོ་གང་ལས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདེན་པ་གསུངས་པ་དེ་ནི་
དང་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། རེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་གང་ཞེ་ན། མདོ་གང་ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
མདོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་འདི་ནི་རེས་པའི་དོན་ནོ། མདོ་གང་ལས་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྟོ་
ཆོགས་གསུངས་(༣༤) ན་པ་དེ་ནི་དང་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མདོ་གང་ཟུང་པ་བརྟུང་བར་དགའ་
བ་ཞོད་དུ་རྒྱུད་པར་དགའ་བར་གསུངས་པ་དེ་ནི་རེས་པའི་དོན་ནོ། མདོ་གང་ལས་བདག་དང་
མེམས་ཅན་དང་ཕྱོག་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་དང་གང་ཟག་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་ཤེད་བུ་
དང་བྱེད་པོ་དང་ཆོར་བ་པོའི་སྐྱེད་སྐྱེད་ཆོགས་པ་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ཡོད་པ་
བཞིན་དུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་དང་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མདོ་གང་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་
མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་མ་བྱུང་བ་དང་མ་སྐྱེས་པ་
དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་མེམས་ཅན་མེད་པ་དང་ཕྱོག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་
བདག་མེད་པ་དང་རྒྱལ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུངས་པ་དེ་ནི་རེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།

ཞེས་འབྱུང་བས། དེའི་དོན་ནི་དངོས་བསྐྱེད་ཀྱི་མདོ་དོན་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་
དང་དོན་ཡིན་ཏེ། གསུལ་བྱ་ཐོག་མར་ལམ་ལ་འཇུག་ཅིང་རྒྱུད་སྟོན་ཆེད་དུ་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྟོ་ཆོགས་ཀྱི་
སྟོ་ནས་གང་ཟག་མེ་མའི་སྟོ་འདོད་དང་བསྐྱེད་ནས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདེན་པ་སྟོན་པ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་
བསྐྱེད་པའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱས་ཟེར་ལ་རིགས་པས་གཞོད་ཀྱང་གསུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་བཟུ་ཐབས་སུ་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དངོས་བསྐྱེད་ཀྱི་མདོ་དོན་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་མེད་པ་ནི་རེས་དོན་ཡིན་ཏེ། གསུལ་བྱ་འབྲས་བུ་
ལ་འཇུག་ཅིང་རྒྱུད་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཟུང་བ་དང་བརྟུང་བར་དགའ་བ་དང་གཞོད་ནས་དཔེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་ནས་

འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན་པར་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོན་པ་ནི་དངོས་འཛིན་ལ་རིགས་པས་མི་གཞི་
ཅིང་བསྟན་པའི་མོད་ལ་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་ཐར་པ་(༡༧༧ བ)ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་
རྒྱུ་མཐུད་དོན་དང་། ཀུན་བརྟགས་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་རྒྱུ་མཐུད་དེས་
དོན་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། འདི་ལ་མེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། དེ་ནི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་སྟེ་ཡུམ་མོགས་
འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་དང་དོན་དང་། མདོ་འདི་མོགས་འཁོར་
ལོ་ཐ་མར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལས་ཡོད་མེད་མེ་མེར་སྟོན་པ་རྒྱུ་མཐུད་དེས་དོན་ཡིན་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ལོན་བཞིན་སྒྲིམ་པར་ཟད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པ་
མོགས་དངོས་བསྟན་དེ་དེས་དོན་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལ་གཞིད་པ་མེད་ཅིང་གཞིད་པར་རེ་བའི་
མཐའ་བཞིའི་སྟེ་མོགས་བཀག་ཅིང་འཁོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞིད་མ་ནས་
དབེན་པ་མིན་ན་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་མཐའ་དག་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་ཉིད་བྱི་མ་
གཉིས་བདེན་ཡོད་ལ་རིགས་པས་གཞིད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞན་དབང་ཐུག་གྲུབ་ཡོད་པ་སྟུར་བཀག་ཅིང་། དེ་
མེད་ན་ཆོས་ཅན་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡན་གར་བ་ཡང་མི་ཕྱིད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་པོ་ཅག་དབུ་མ་པ་ནི་འདི་ལྟར་སྒྲུ་སྟེ། དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་མོགས་ལས་ཀྱང་དབུ་མ་པའི་བཞེད་
པ་ཁོ་ན་ལྟར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་མཐུད་པའི་འདོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་དེ།
མདོ་དེ་དག་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་པ་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་བྱེད་དང་དོན་
ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་སྤྱི་(༡༧༨ ཀ)ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པས་དེས་པའི་དོན་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཐུད་པའི་འདོད་པ་ལྟར་མ་བསྟན་པས་མེམས་ཙམ་སྟོན་པའི་མདོར་མི་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་འཛིན་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་གྲུང་པས། མེམས་
ཙམ་སྟོན་པའི་མདོ་ཉིད་ལྷག་པར་དབུ་མ་སྟོན་པའི་མདོར་གསལ་ལོ་ཞེས་མེད་གའི་སྤྱི་ཆོན་པོ་བསྒྲགས་
པར་མཛད་དོ། །

དེས་ན་རྒྱུ་མཐུད་པའི་མོགས་དངོས་སྤྱི་བ་མོ་མོའི་འདོད་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བར་རྒྱུ་

གཞག་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བཞེད་དོན་དུ་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ན་གསུང་
རབ་ཐམས་ཅད་ནང་འགལ་ཅན་དང་རིགས་པས་གཞོད་པས་མི་འཇིགས་པར་སྐྱ་བའི་དམ་བཅའ་དང་
འགལ་བ་དང་། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་ལ་འབབ་པ་དང་འགལ་བ་དང་། སྟོན་པ་
ཀྱང་མཐུན་མིན་པར་རང་གི་མཐའ་མ་ཆོད་པར་གཞན་ལ་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གནད་འདི་མ་རྟོགས་པར་དེང་མང་ཟི་ལུང་པ་མོགས་ཁ་ཅིག་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་བཞི་ཀའི་རང་ལུགས་
དེ་མོ་མོ་ནས་དབུ་མའི་གྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་བསལ་
ནས་དབུ་མར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་སྟོན་པས་བཀའ་བསྟུལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུའོ། །དེ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ།
གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་ལོག་མ་གསུམ་པོས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་དུ་འབྲེན་ཅིང་།
གཞན་གྱི་རྒྱབ་དུ་འབྲེན་པར་བྱེད་ན་ལུང་དོན་དེ་ལྟར་དུ་འཆད་པ་བཀག་ནས་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་དངོས་
སྒྲུབ་ཅི་བ་རྟག་བྱེད་པར་ཟད་ལ། སྟོན་པས་གང་ཟག་མོ་(༡༧༩ བ)མོར་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་རིགས་
པས་གྲུབ་པའི་དབུ་མ་བཞི་རྣམས་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞག་ན་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་གཉིས་གྲུབ་
མཐའ་བཞི་དང་མཐུན་པར་གནས་ཚུལ་མི་འདུ་བ་བཞི་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ན་ནི་གྲུབ་
མཐའ་ལོག་མ་ལ་གོང་མའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་བས་གྲུབ་མཐའ་བཟང་རན་དག་
ཐར་ལམ་གང་ལ་ཡོད་མེད་མོགས་མ་དཔུང་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པར་ཡང་འཇོག་བྱེད་མི་རྙེད་པར་
འགྱུར་རོ།

དེས་ན་དངོས་སྐྱ་བས་བདགས་པའི་གྲུབ་པ་ནི་དེ་དག་གི་འདོད་པའི་ཁུངས་སུ་སྐྱོས་པའི་ལུང་དའི་
དགོངས་པར་ཡང་མི་གནས་ན། དེ་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་དགོངས་པར་མོང་བ་ལྟག་ལ་ཞིག་ །རྒྱ་མཚོན་
དེས་དངོས་སྐྱ་བས་ངེས་དོན་དུ་བཞག་པ་ཤས་ཆེ་བ་དེ་དག་དང་དོན་ཁོ་ནར་འབྲེལ་དགོས་པ་ཤ་སྟག་
ཡིན་ལ། དང་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ལ་སྐྱ་བའི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་མོས་ན་ནི་སྟོན་པའི་བཞེད་པ་ལས་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་དུ་འགྱུར་ཏེ།

མདོ་སྟེ་རྒྱ་བ་ལས།

དོན་སྐྱ་བའི་བཞིན་ཡོངས་རྟོག་ན།

བདག་ཉིད་སྟེ་མས་ཤིང་སྟོན་མས་འགྱུར།

ལེགས་པར་གསུངས་པ་འདྲ་སྤངས་པས་ན།

བརྒྱུག་འགྱུར་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོས་སྒྲིབ།

ཅེས་སོ། །དག་དོན་ལཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་དང་། ལཁོར་ལོ་ཐམ་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ཡོད་དེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི་ངེས་དོན་དང་། གཞན་དབང་ཀུན་གཞི་རང་རིག་བདག་
དང་རྟག་པ་མི་སྟོང་པ་དང་རིགས་ཆད་དང་རིགས་གང་དེས་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟེགས་བསྟན་
པ་དྲང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དངོས་བསྟན་སྒྲིམ་བྱེད་ལྟར་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར།

འོན་མདོ་ལས་བར་པ་དྲང་དོན་(༢༧༧ ན)དང་། ཐམ་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞི་ན། དེ་ནི་
གཏུལ་བྱའི་ངོར་དེ་སྟངས་དུ་བསྟན་ནའང་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དེ་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་པའི་དབྱེ་བ་མ་
ཡིན་པས་གཞོད་པ་མེད་དོ།

དེ་ཡང་སྟོན་པའི་ལཁོར་ལོ་ཐེག་པར་མཐར་གསུམ་ནི་གཏུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཐུན་མོང་
མིན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། ཐེག་པ་སྟོ་ཆོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དང་པོ་ལ་
བདེན་བཞི་དང་། བར་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཐམ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟེགས་བསྟན་པ་ལ། དངོས་
པོར་ལྟ་བུ་ཅན་དག་གིས་ནི་དྲང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དུ་མོས་ནས་ངེས་དོན་གྱི་བཀའ་དྲང་དོན་དུ་བསྒྲུབས་ཏེ་
བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་དགོངས་པ་དེར་འགྲེལ་ཞིང་། དངོས་པོར་མི་དམིགས་པ་དག་ནི་དྲང་དོན་ལ་ངེས་
དོན་དུ་མི་འཛོམ་པར་ངེས་དོན་ཉིད་ངེས་དོན་དུ་བརྒྱུད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་དགོངས་པ་དེར་འགྲེལ་
པར་བྱེད་ཅིང་། སྟོན་པས་ཆོས་ལཁོར་རིམ་གསུམ་དུ་དྲང་ངེས་གྱི་བཀའ་ཇི་ལྟར་སྒྲུལ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་ཐེག་གསུམ་གྱི་གཏུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གྱི་ཐབས་སུ་མ་གྱུར་པ་ནི་
འགའ་ཡང་མེད་པས་གསུང་རབ་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲོལ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ།

འོན་མདོ་སྟེ་མཐར་དག་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞི་ན། ཁོ་བོ་དབུ་མ་པ་
ནི་འདི་ལྟར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲུལ་ནི་ཐེག་པ་བསྟོགས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་བདགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུལ་དུ་
བདགས་པ་དེ་ཐེག་པ་བསྟོགས་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུལ་དངོས་ལ་ནི་སྒྲུལ་དེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་

ཡིན་ཏེ། ལྷུ་ལ་ལྷུ་ལ་དུ་གྲུ་པས་དེའི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་མེད་དུ་(༣༤༩ པ)དངོས་
 བོའི་རང་བཞིན་ཡང་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་རྟེན་འབྲུང་གི་འདུས་བྱས་ལ་མེད་བཞིན་ཀྱི་ཏུ་བརྟགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་རང་བཞིན་དེ་བཅོས་མའི་བརྟགས་བཞག་མ་ཡིན་པར་མ་བཅོས་པའི་རང་བཞིན་ཚུགས་
 ལྷུ་ཏུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་མ་དབྱེད་པ་དག་གྲུང་གཞེས་ལ་
 རོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་ས་ལེ་སྐྱུ་མ་རོགས་གཞེས་གྱི་རང་བཞིན་མ་བཅོས་པར་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་
 གཞེས་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིག་གི་ར་གན་ལ་གཞེས་ལྟར་བཅོས་མའི་འདུས་བྱས་ལ་གཞེས་དུ་མི་
 འཛིག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གཞན་གྲགས་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པར་བཞེད་དེ།

རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་།།

གཞན་ལ་བརྟེས་པ་མེད་པ་ཡིན།།

ཅེས་འབྲུང་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་མིན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་བཟང་བཞིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་གཞན་དབང་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བ་དངོས་པོར་
 མེད་པ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དང་གཞན་དབང་རྣམ་རིག་གི་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ་ཞེས་རྣམ་
 རིག་པས་ཀྱི་ཏུ་བརྟགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཀྱི་ཏུ་བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་དེ། མ་བཅོས་
 པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དབྱེད་ན་མ་གྲུབ་ཀྱང་། མ་དབྱེད་ན་རང་བཞིན་དེ་ནི་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་དོན་དམ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཞེས་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་གཞན་དབང་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་འདུས་མ་
 བྱས་ཤིང་། རྟོག་པས་ཀྱི་ཏུ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་རྣམ་རིག་གི་རང་བཞིན་
 བདེན་གྲུབ་ནི་དབྱེད་མ་དབྱེད་གཉིས་ཀར་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་རྒྱ་ཆེར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་
 ཉིད་ལས་(༣༥༠ ན)བཞེད་ས་པ་མེད་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བརྟེན་དེ། གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་འདུས་
 བྱས་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག་གི་ཆོས་ཅན་ལ་མ་རིག་པ་སྟེ་གཞན་དབང་དེའི་དངོས་པོའི་མཚན་སྟོན་གྱི་ཆ་མ་
 བཟུང་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་མ་དབྱེད་འཛིག་རྟེན་ན་
 གྲགས་པ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་འབའ་
 ཞིག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་མཛོན་སུ་ཏུ་མཛོད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་ལོགས་

དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དེ་ལ་རང་བཞིན་འགར་
ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདི་ལྟར་རྣམ་གཞག་ནི་མ་དཔུང་འཇིག་རྟེན་ན་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མི་འགལ་
བའི་ཕྱིར། རྣམ་རིག་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཇོག་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་དོན་
དམ་པར་མ་ཟད། མ་དཔུང་པའི་ཐ་སྙད་དྲུང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་བདེན་གྲུབ་པ་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཚད་མ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་པས་དཔུང་པ་ན་སྙོམ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་འང་འདུས་བྱས་
པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་བཟླ་དེ། དེ་ལྟར་བཟླ་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་
རྒྱ་ཆེར་བཀག་པ་དོན་མེད་ཉིད་དྲུ་འགྱུར་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་དེ་ལས་
གཞན་པའི་ཐ་ཆད་དུ་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་ཁོང་རྩ་མེད་རི་ཁོང་གི་རྩར་བཟླ་དཔ་བཞིན་གོ།

དེས་ན་མ་དཔུང་པར་མཚན་ཉིད་གསུམ་འཇོག་ན་ཀུན་ཚེབ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ནི་གཞན་དབང་
ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བསྟོམ་ནས་འབྲུང་བར་གྲགས་པའི་(༣༥༠ བ)ཕྱིར། རང་བཞིན་དང་གནས་
ལུགས་དང་ཡིན་ལུགས་དང་མ་བཅོས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དང་རྣམ་རིག་མེགས་ནི་ཀུན་
བརྟགས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཚེབ་རྟེན་འབྲུང་གི་ཆོས་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲོ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར། སྙོམ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་
པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། བསྟོམ་བཞག་གི་གྲགས་པ་ལས་བཅོས་མ་འདུས་བྱས་ལ་ཀུན་ཚེབ་དུ་འཇོག་ན་
མ་བཅོས་པ་འདུས་མ་བྱས་ལ་དོན་དམ་དུ་འཇོག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྲགས་གྱི་
མཐུན་འཇུག་དང་མི་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་མདོའི་དཔྱོདས་པར་བཞད་པ་ཡིན་གོ།

རྣམ་རིག་པས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གམ་རྣམ་རིག་ཙམ་ནི་གཞན་དབང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ནི་
ཀུན་བརྟགས། གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་གྱིས་སྙོམ་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་དུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ།
ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་སྙད་དྲུང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་གཞན་
དབང་ཀུན་ཚེབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུ་མ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་ངོ་བོ་སྙོམ་
རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་ལ་རང་བཞིན་འགྱུར་མེད་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཡོད་པར་
བཞག་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ལྟ་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་འགྱུར་མེད་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཅོས་

པ་ལ་འབད་ཀྱི། ལྷ་རྒྱུན་གྱིས་བཅོས་པ་གཞན་དབང་ལ་རང་བཞིན་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཀླན་དུ་བརྟགས་པ་ཙམ་
དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར།

མདོ་ལས་ཀླན་བརྟགས་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན། གཞན་དབང་ནི་ཡོད་མེད་
མ་དཔུང་པར་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིམ་ལྟར་ཡོད་དེ། མ་བརྟགས་ཉམས་དགར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་
གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐས་(༢༡༡ ན)ལྟོ་བརྟགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་གྲུབས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་
ཀླན་བརྟགས་ནི་མེད་དེ། དེས་བདེན་པར་བརྟགས་ཙམ་ལས་ཐ་སྙད་དུ་འདྲ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོངས་
སོ། །

ཡང་རྒྱལ་ཡིག་པ་གཞན་དབང་ཇུས་ལྟར་ལ་དང་། ཀླན་བརྟགས་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་
ཞེས་སྒྲུབ་པར་མི་འབད་དེ། གཞན་དབང་ཇུས་གྲུབ་ནི་ལྟར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀླན་བརྟགས་ལ་
འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ནི་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཐ་
སྙད་དུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་བཅོས་མ་དང་འདུས་བྱས་པའི་དོན་བྱེད་ཙན་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར།
ཁྱེད་འདོད་པའི་ཀླན་བརྟགས་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅོས་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡོད་པར་ཀླན་
དུ་བརྟགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འདྲ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཡང་མདོ་ལས།

ཀླན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ།

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དབུ་མ་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་སྒྲུབ་ལྟར་ན་ཡིན་དུ་འབད་དེ། ཀླན་
བརྟགས་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་འདྲ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་སྒྲུབ་ལྟར་རང་
གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འདྲ་
བཅེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའང་ཡིན་ལ། མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡང་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་གྲུབ་ལྟེ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡང་མ་དཔུང་ཀླན་ཇོ་བ་ཙམ་དུ་འཛིག་ལ།
དཔུང་ན་དོན་དམ་པ་ནི་བསྐྱུ་བ་དང་མི་བསྐྱུ་བ་གཉིས་(༢༡༡ བ)ཀས་དཔེན་ན་དེས་དེ་ངོ་བོ་ལྟར་འགྲུབ་

བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་
དེ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་དགག་པའི་རིགས་པ་བཤད། མཇུག་བསྟུ་བ། སྤྲོན་འབྱེན་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་བསྟན་
པའོ།^༡

དང་པོ་ནི།

གཅེར་བྱ་པ་ན་རེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་དེ། འཇིམ་
པའི་གོང་བྱ་དང་དབྱིག་གྱུ་དང་འཁོར་ལོ་དང་སྐྱེད་པ་དང་། རྒྱ་དང་རྩ་མཐུན་ལ་སྟོན་པ་ལས་བྱམ་པ་
འབྱུང་བ་ན་འཇིམ་པ་དང་བྱམ་པ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་མཐུན་དང་འཁོར་ལོ་སྟོན་པ་བྱམ་པ་
ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་
ཡིན་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་སྟོན་སྟོན་མིན་སྟོན་མཆོག་གི་དོན་དགྱུར་གནས་པ་ལས། བྱམས་པ་ཆོར་བས་
གཞན་དུ་ཡང་སྟོན་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་འདི་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་ནི་རྒྱང་
པ་དང་ལྡན་པས་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལྟ་ལ་སྟོན་པའི་འགྲོ་བར་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
བྱམས་པ་མ་མ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དང་ཟག་པ་སྟོན་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་
སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མི་གཞོད་དེ། བདག་དང་གཞན་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་
མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟེ།

(གཉིས་པ་ནི།)

གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར།

བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་དུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ།

བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་དེ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་གཉིས་
ཀ་ལ་བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་དུ་འབབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་
འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སྟོན་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་(༢༥༡ ན)ནས་གསུང་གཞན་ཞིག་འབྱུང་

^༡ མ་དཔེར་ན་བཅད་དུའི་བ་གསུམ་པ་ལས་པ་ལས། གསུམ་པའི་མར་གཉིས་པ་བཞོད་འདུག་པའི་མར་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ད་ཡན་གང་ཤིག་གཤམ་པའོམ་གྱིས་ཡོད་པའི་མིལ་དཔྱད་ཆོད་

བར་འགྱུར་ན་ནི། རོ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཉེས་པ་བཤད་
ཟིན་ཏེ།

(གསུམ་པ་ནི།)

འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་མིན་ཏེ།

གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོང་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་མིན་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དུ་ཡང་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་མིན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་
གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟ་ལ་གཅིག་གིས་འབྲུ་མར་འབྲིན་པ་ན་མང་པོས་ཀྱང་འབྲིན་ལ། བྱེ་མ་རེ་རེ་ལ་
རྒྱས་པ་མེད་པས་མང་པོས་ཀྱང་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ།

བཞི་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བ་དག་གསལ་དང་། ལེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དག་གསལ་གཉིས། དང་པོ་
ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཅན་དུ་དགས། །དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་འམད་པས་དགས་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གཤམ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི།

དེ་ཆོ་མཐའ་དག་རྟག་དུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།

འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་ས་པོན་ལ་སོགས་ནི།

བརྒྱ་ཕྱག་དག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར།

རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བ་དག་ན་རེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལས་འབྱུང་ན་བདག་གཞན་རྣམས་ གཉིས་ཀ་ལས་
སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིལ་དེར་འགྱུར་རྟག་རྟེན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྒྲིལ་མི་འཇུག་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལས་
སྐྱེ་བར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
པདྨའི་རྒྱ་བ་དང་འདབ་མ་དག་གི་རྒྱ་བ་པ་དང་འཇམ་ཤ་དག་རྒྱ་འགའ་ཞིག་གི་བྱེད་པོ་མེད་ཀྱང་དེར་
འབྱུང་བ་དང་མ་བྱ་དང་མཐིང་རིལ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདར་འགའ་ཞིག་གིས་བཟུང་ནས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་

མེད་པའི་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅེས་ཟེར་རོ།

གཤམ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་པོ་ནང་སྐྱེ་བར་ལྷ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ཆོ་འབྲས་ལུ་
མཐའ་(༢༡༢ བ)དག་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རྟེ། རི་ལྷ་ར་བ་ན་
སའི་ཤིང་དེ་ཤིང་ཐོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལྷ་ཨ་མ་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་ཡིན་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཨ་མ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་
པ་དེ་ཡང་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རྟེ། དུས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱུང་པའི་མདོངས་
ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་བྱུང་གི་ལ་ཡང་མ་བྱུང་པའི་མདོངས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། རེས་ན་འགྲོ་གྱུར་ལུ་ལ་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཡོད་དོ་ཞེས་ཞེན་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བར་མ་ཟང་
མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་ཡིན་རྟེ། རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་ན་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ཡིས་འབྱུང་དང་ཤིང་བལ་མེད་ཀྱི་
འབྲས་ལུ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ས་པོ་ན་མེད་ཀྱི་དལ་བ་བརྒྱ་ལྷག་དག་གི་སྒྲོ་ནས་སྤྱད་ཅིང་འབད་པར་
བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གཤམ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱུ་ཡིས་སྤྱོད་པར་གྱུར་ན་ནམ་མཁའ་ཡི།

ལྷ་རྒྱུ་ལ་ཡི་དྲི་མདོག་ཇི་བཞིན་གཟུང་དུ་མེད་ཉིད་ན།

ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཟའི་འཇིག་རྟེན་འཇིན་པ་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

རང་གི་སྒྲོ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས།

ཡང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཅན་ནམ་མཁའ་ལྷ་རྒྱུ་ལ་ཡི་དྲི་མདོག་ཇི་བཞིན་རང་གི་ལུ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་
པས་བརྒྱུང་དུ་མེད་ཉིད་ན་སྤྱོད་པར་གྱུར་གཤམ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱུ་ཡིས་སྤྱོད་པར་གྱུར་ན་སྤྱོད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
འཇིག་རྟེན་འདི་ཆོས་ཅན་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ། ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཟའི་
འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་པ་མེ་མའི་ལུ་པ་ཅན་གྱིས་འཇིན་པ་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཆོས་པ་རང་གི་སྒྲོ་ལུ་
ལས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། འདེམ་གྱུ་བ་པོ་ཞེ་ན། གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་བ་ན་སྤྱོད་པོ་
ལས་སྐྱེ་གི་དེ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། འདི་ལ་ཡང་རྫོང་ས་ན་མ་རོལ་རྟོགས་པར་འགག་པ། མ་རོལ་མེད་(༢༥༣ ཀ)རྟོག་ལོག་པར་
ལྟ་བར་བསྐྱེད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད།

ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན།

གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་པ་འཐུག་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ།

དེས་ནི་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་མ་རོལ་ཡང་དག་རྟོགས་པར་འགྱུར།

འབྱུང་བ་རྒྱུར་སྒྲུབ་ན་ཤེ། མེམས་དང་མེམས་བྱུང་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ཞིན་
བསྟོན་རྒྱུ་པ་མིན་ཏེ། མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བཞད་པའི་སྟོན་དུ་འད་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་
འདིར་མཐོང་གང་ནི་ཡོད་དོ། །དངོས་པོ་འདི་དག་གི་རྒྱ་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་པོ། །དེ་དག་སྒྲིན་པའི་ཁྱད་པར་
ལས་པསྒྲ་དང་བལ་པོ་མེའུ་དང་མ་བུ་དང་བུ་གཞག་གི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་མོགས་མཐོང་བ་བཞིན་སྤྱོད་
དངོས་པོ་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་དེ་འད་འབྱུང་བ་ནི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཆུ་དང་སྐམས་
མོགས་སྐད་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲིན་པ་ལས། སྒྲིག་ཆགས་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པ་སྒྲེ་བ་བཞིན་ཁུ་ཁྲག་གི་རྩར་རྩར་
མོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲིན་པ་ལས་སྤྱོ་སྒྲེ་ལ། སྤྱོས་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ།

དེས་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་གི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་འབྲས་འདི་དང་སྤྱི་
མར་འབྱུང་བ་ནི་མི་མྱོད་པའི་ཕྱིར།

མངོས་མ་ལེགས་པར་སྤྱོད་ཅིང་བ་བར་གྱིས།

ལུས་མཚོག་འདས་གང་དེ་ཁྱོད་ལ་མི་འབྱུང་།

ལུས་འདི་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་སྟེ།

འཇིག་གས་མོང་བ་ཤྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ།

ཞེས་རང་གི་བུ་མོས་མ་རོལ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་བརྩལ་ནས་དེ་ལ་བསྟོད་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་

སྒྲུབ་པོ།

དེ་ལ་འདི་འདྲི་སྒྲེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་རོལ་མེད་པ་དེ་འཐད་པ་ཅིས་ཤེས་ཤེས་པ་ལ་ལན་དུ། འཇིག་རྟེན་ལྷ་
 གྲུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡོད་ན་མཛོན་སུམ་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་མཛོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། མཛོན་
 སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མཛོན་སུམ་མམ། མཛོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་གང་ལས་ཤེས་པ་ཡིན་གྲང་། མཛོན་སུམ་མོ་
 ཞེ་ན། འཇིག་(༢༥༣ པ)རྟེན་མ་རོལ་དངོས་པོར་མེད་པ་ཚེས་ཅན། མཛོན་སུམ་དུ་ཐལ། འཇིག་རྟེན་མ་རོལ་
 མཛོན་གྱུར་དུ་མེད་པ་དེ་མཛོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་དངོས་པོར་ཐལ།
 མཛོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མེད་ཅེས་
 བྱ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པས་འབྲེལ་བྱ་མེད་ན་འབྲེལ་པོ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲུང་བ་དངོས་པོར་
 ཡོད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་མ་རོལ་དངོས་པོར་མེད་པ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅི་སྟེ་མཛོན་སུམ་མིན་པ་དེ་མཛོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ལས་ཤེས་པ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་སྟོས་མ་
 བརྒྱུད་པའི་སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་མ་རོལ་མེད་པ་ཆེས་སུ་དཔོག་པར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་མ་རོལ་
 མཛོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མཛོན་སུམ་མ་ཡིན་ན་གང་གིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་མ་རོལ་མེད་པ་མ་བརྒྱུད་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། ཆེས་དཔག་གིས་བརྒྱུད་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱེད་ཚོ་འདིརི་བདེ་སྤྱད་པོགས་ཀྱི་རྟགས་
 ལས་འཇིག་རྟེན་མ་རོལ་ཆེས་སུ་དཔོག་པ་ནི་སྤྱད་ཀྱི་འོ་སྤྱད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་མི་འཐད་པས་ཆེས་
 དཔག་མི་ཤིང་ཅེས་པ་དང་། ཇི་ཅུམ་དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དེ་ཅུམ་ཞིག་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་སྟོས་
 པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆེས་དཔག་གིས་འཇིག་རྟེན་མ་རོལ་མེད་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་
 མ་རོལ་པོགས་ལ་སྐྱར་འདེབས་བྱེད་པ་ལ་སུན་འབྱེན་འདིརི་ལམ་ནས་སུན་འབྱེན་བཟོད་པར་བྱའོ།

དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་མིག་ཅན་ལ་ནམ་མཁའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་གཉིས་སྒྲ་བ་ན།
 དེ་ལས་གཞན་པ་སྒྲ་ཤད་དང་སྒྲ་མ་ལ་པོགས་(༢༥༤ ན)པ་སྒྲ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་
 དུ་ས་ལ་པོགས་པའི་འབྲུང་བ་དེ་དག་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀྱང་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་
 གིས་ནི་རྒྱར་འཁེན་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ས་པོགས་དེ་དག་ཤེས་པ་དེརི་རྒྱུད་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་
 མ་ཡིན་ན་སྟེ། ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱིས་རྟོགས་ལ་རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་དབུགས་དབྱུང་

ས་མོགས་ཀྱི་འབྲུང་བ་ལ་བདེན་ལྟ་མ་ཞུགས་པ་མཆོམ་མ་སྐྱེས་པར་འབྲུང་བ་བདེན་ལྟའི་
 རྣམ་པའི་རྟེན་མཚན་པའི་ལུས་དང་ལྷན་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པོ་ཞིག། འབྲུང་བ་ལ་བདེན་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་
 པའི་མཐུན་དཔེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་འབྲུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བདེན་པའི་རང་
 བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏེ། ཀང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་
 ལས་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་བྱུན་མོང་དུ་ཁྱི་བཀག་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
 བཞིན་མེད་པར་མ་བཤད་པའི་འབྲུང་བ་འདི་དག་ལ་བདག་གི་སྐྱེ་བ་མོགས་བདེན་པར་ཕྱིར་བཀག་པས་
 བདེན་པར་ལྟ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་གི་གནས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་གྲུབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། དཔར་སྤྲུག་དང་། ས་དང་།
 རྩལ་དང་། རང་བཞིན་དང་། རོ་ཤི་ཉིད་རྒྱུར་སྐྱབ་སྒྲེ་མཛོར་ན་རྒྱུར་འཕེན་ནས་རྣམ་རིག་པའི་བར་རང་རང་
 གིས་རྟོག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་དུ་སྐྱར་བར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱོར་བ་པོ་དེ་ཁྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ལྟ་
 བ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལྟར།

རྟོགས་པའི་མངས་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི།

ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚན་པའི་ལུས་དང་ལྷན་ཉིད་ཕྱིར་།

གང་ཆོ་འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན།

ཞེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་འདོད་དོ།

དེས་ན་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་གནས་སྐབས་འགར་ཡང་མ་དཔུང་བ་ན་བདེན་(༣༥ བ)གཉིས་ཀྱི་
 གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། དཔུང་ན་རང་ཆོག་འགལ་བའི་མི་འདོད་པ་འགར་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་དེ།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་ན་གྲགས་པ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་རྒྱལ་ཐེམས་པ་ན་ཡོད་པ་
 བཀག་ནས་མེད་པའི་རྟོགས་དང་མེད་པ་བཀག་ནས་ཡོད་པའི་རྟོགས་གང་ཡང་ཁས་མ་སྐྱངས་པས་ཀླན་
 ཀ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ཕྱི་
 བར་གི་རྟོག་གི་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདགས་པའི་རྟོགས་མ་ལུས་པ་བསམ་བར་དེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟོག་པའི་དུ་བ

མ་ལུས་པ་བཀག་པས་དོན་དམ་པའི་ལོ་ཤེས་གྲུབ་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁྱོད་ལ་དེར་ཐལ་ལོ་ཞི་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཤོས་ལོག་པར་སྒྲུབ་པོ་ཞེས་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་
ཁོ་ཤོས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དངོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ལོག་དང་བྲལ་པར་རྟོགས་པར་བྱས་པའི་
ཕྱིར།

རིགས་དུ།

འཇིག་རྟེན་གནས་རྟོགས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག།

ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བུར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

བདག་གི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚན་ལས་དང་ཐུན་ཉིད་ཕྱིར།

གང་གི་ཆོ་མཚན་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན།

ཞེས་དང་། འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་ ཁེས་མོགས་ཀྱང་
རིགས་བསྐྱེས་ནས་བཞེད་པར་བྱའོ།

འོ་ན་རྒྱ་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་བཀག་ན། དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱ་མེད་ལས་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་
ཤོ་ཅག་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་འཇུག་པ་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྒྲིབ་གསལ་ལ་མཐའ་བཞི་གང་གི་སྒྲོ་ནས་སྒྲིབ་
ཞེས་མི་དཔྱོད་པར་(༢༥༥ བ)འཁྲུལ་དེའི་རྒྱ་འབྲས་གྲགས་ཙམ་ཞིག་གི་རྩེས་སུ་ཞུགས་ནས། འདོད་པ་
དང་མི་འདོད་པའི་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་མངོན་མཐོངས་ལེགས་དང་དེའི་བསྟོན་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་སྤྱད་དོར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་བཞིན་ནོ། དཔུ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་
ཡོད་པ་འགོག་པ་ན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱད་དོར་འགོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་གཏན་མེད་དུ་འདམ་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དེ་དག་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
རང་བཞིན་འཛོལ་བ་ན་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོན་ལ། དེས་ན་སྒྲིབ་འཕགས་ཀྱི་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་
མོ་མའི་ཤེས་རོ་ན་བདེན་གཉིས་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཏེ་དབྱེ་མའི་ལམ་བཟང་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་
རིགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་འགལ་བར་བརྟེན་དུ་མེད་པས། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་
ལྟག་ལ་ཞིག་ གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད། ཁེས་གང་དམ་བཅས་པ་དེ་རབ་དུ་

སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་།

རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྒྱུ་མས་རང་བཞིན་བྲལ།

དེས་ན་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མིན་ན་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་རྟོག་པ་ལས་གཞན་མི་མྱོད་པའི་ཕྱིར་དབང་ལྷན་ཞེས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འདྲོད་ན་འང་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་མཐའ་ལྷན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་དངོས་པོ་རྒྱུ་མས་རང་བཞིན་བྲལ་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་ལ་མ་བཟོས་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་པས་དེའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་པར་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། (༢༥༦ ན)དང་པོ་ལ། གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་མི་མཁས་པས་མཐོང་བའི་རྩོད་དང་། མཁས་པ་ལ་མི་སྤང་བའི་རྩོད་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་མཐོང་བའི་འགལ་སྤང་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གང་གིས་སྤྱིན་ཚེས་དང་མཚུངས་གཏི་མུག་སྤྱག་པོ་འཇིག་རྟེན་ལ།

ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྒྱུ་མས་ལོག་པ་དག་དུ་སྤང་བར་འགྱུར།

པོ་ན་སྤྱིན་པོ་ཞེས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་ཀྱིང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བས་མ་བཟུང་ན་ཡང་ཡང་དུ་མཛུགས་ན་སྤང་བ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། ཡུལ་རྒྱུ་མས་མཐོང་བ་ནི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་མངོན་ཞེན་ཅན་རྒྱུ་མས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དག་དུ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་སྤྱིབ་བྱེད་ཀྱི་ཆར་སྤྱིན་གྱི་ཚེས་དང་མཚུངས་པའི་གཏི་མུག་གི་སྤྱན་པ་མཐུག་པོས་ནམ་མཁའི་སྤྱིན་པོ་རང་བཞིན་སྤོང་བ་ཉིད་མཐོང་བ་གཡོགས་ནས་གནས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡོད་པ་དེས་ནི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དཔེ་དང་དོན་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་སྒྲི་ཤད་ཟླ་གཉིས་དང་།

མ་ཟུལ་མདོངས་དང་སྒྲིང་མ་ལ་སོགས་ལོག་པར་འཛིན་བྱེད་པ།

གཏི་མུག་གི་སྒྲིབ་དབང་གིས་དེ་ཉིད་མི་མཐོང་པར་འགྱུར་བ་ལ་རག་མོད། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཇི་
ལྟར་མཐོང་ཞེ་ན། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་དེ་མིན་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲིང་ངོ་ཞེས་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཇི་
ལྟར་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་རབ་རིབ་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྒྲི་ཤད་དང་ཟླ་གཉིས་དང་མ་
ཟུལ་མདོངས་དང་སྒྲིང་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མ་སྒྲེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་
ལོག་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཏི་མུག་སྒྲོན་གྱི་དབང་གིས་མི་མཁས་པས།

འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲོ་གོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་གཏི་མུག་གི་སྒྲོན་གྱི་དབང་གིས་རང་བཞིན་མ་མཐོང་སྟེ།
མི་མཁས་པས་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་བསྐྱུགས་ནས་འཁོར་བའི་
སྒོད་བཅུད་གྱི་འདུས་བྱས་འདི་ལྟ་ཞིག་སྒྲ་(༢༥༤ བ)ཆོགས་པ་ཡོད་པར་སྒྲོ་གོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་
འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས། འདི་ནི་མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། ཞེས་དང་། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་
སྔ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མཛོན་
པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། མི་གཡོ་བའི་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་འདུ་བྱེད་དོ། ཞེས་དང་། མ་རིག་པ་འགགས་
པས་འདུ་བྱེད་འགག་གོ་ཞེས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་གཏི་མུག་བརྟེན་ནས་ལས་འབྱུང་གཏི་མུག་མེད་པར་དེ།

མི་འབྱུང་ཞེས་བྱར་མི་མཁས་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་གོར་མ་ཆག།

སྒྲོ་བཟང་ཉི་མས་སྒྲིབ་པ་སྤྱད་པར་བསལ་བ་ཡི།

མཁས་པ་དག་ནི་རྫོང་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་གྲོལ་བར་འགྱུར། །

གཡ་ཏེ་སྤྱི་འགག་གི་ཚུལ་འདིས་ནི་གཏི་སྤྱལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་རང་བཞིན་
མེད་པ་འབྱུང་ལ། གཏི་སྤྱལ་གི་ཆས་མེད་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆས་དེ་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱུང་བྱིས་པ་མི་མཁས་
པ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་ཤོར་མ་ཆགས། གཉིས་ཀ་གཤོད་ནས་སྤྱི་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་མ་རིག་པའི་དབང་
གིས་ལས་འབྱུང་བ་དང་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་སྒོ་བཟང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཉི་མས་གཏི་སྤྱལ་གི་སྤྲུལ་པ་སྤྱལ་པོ་རྣམས་པར་བསལ་བའི་མཁས་པ་དག་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
བར་འགྱུར་ཏེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ལས་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དག་རྟེན་འབྱུང་སྒྱུ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་
མེད་པའི་རྫོང་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་མ་རིག་པ་སྤོང་ཁིང་། འདུ་བྱེད་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པར་མི་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་རྩོད་ལན་གཉིས་ཏེ།

དང་པོ་ནི།

གཡ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན།

ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱེད་ཆེ་བཞིན།

དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་འགྱུར་དེ་ཡི་ཕྱིར།

དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད།

གཟུགས་སྟགས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། གཡ་ཏེ་གཟུགས་
སྟགས་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྤྱོད་དོན་དམ་པར་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱེད་ཆེ་བ་
བཞིན་དུ་ཀླུ་རྩྱུ་ཐོབ་དེ་དག་ཀླུ་རྩྱུ་ཐོབ་དུ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་རིགས་ན། དེ་ཡང་མ་ལོན་པར་
(༢༥༧ བ)ཀླུ་རྩྱུ་ཐོབ་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་དཔེ་མ་ངེས་པར་བསྟན། དབུ་མ་པ་ལ་འདིའི་རྒྱུ་ཀ་མི་འཇུག །རང་གི་སྤྱེ་པས་བཀྲལ་
བར་མི་རིགས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མ་ངེས་པ་དང་། ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་མ་ངེས་པ་
གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་མོགས་ཡུལ་འགྲུར་ག།

སྐྱ་ཤད་ལ་མོགས་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པས།

རེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟུང་བུ་སྒྲེ།

ཕྱི་ནས་མ་རིག་རབ་རིབ་རྩེས་འབྲེལ་ལ་ལོ།

དེའི་ལན་དུ། གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་ལ་མོགས་པའི་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་གྲུར་ག། སྐྱ་ཤད་ལ་མོགས་པ་
དེ་དག་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པ་ལས། ཁྱོད་ཅག་གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྐྱ་ཤད་
མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཅེ་ཞེས་རེ་ཞིག་རབ་རིབ་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟུང་པར་
བྱ་བར་འོས་ཏེ། ཕྱི་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་གཞུགས་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མཐོང་བ་མིན་པ་ཅེ་ཞེས་མ་རིག་
པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒྲོ་མིག་རྩེས་སུ་འབྲེལ་ཁྱེད་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་བརྟུང་བརྟུང་བྱ་བྱ་དགོས་མོ།

ཁོ་ཤོ་ཅག་ལ་ནི་བརྟུང་ཁྱེད་བརྟུང་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་ཤོ་ཅག་ནི་རྣམས་འཕྲོར་པ་རྣམས་
ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་འདི་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་། གང་དག་རྣམས་འཕྲོར་པའི་ལེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་
དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་སྟངས་ཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱའི་ཞེས་པའི་
ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་འཚད་དུ་གཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། འཛིན་རྟེན་པ་རང་གི་
ཤེས་པ་ཉིད་དབང་བཅོམ་པར་བྱས་ནས་གཞུགས་མོགས་ཡོད་པ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མེད་པར་མི་
བསྐྱེད་པར་ཏེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་བསྐྱེད་པས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱ་ཤད་མོགས་སྐྱར་ལ། མོ་གཤམ་བྱ་མི་སྐྱར་བ་ལྟར་ཐ་
སྟངས་དུ་འདྲ་རང་(༢༥༢ བ)བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་བྱིས་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་གཞུགས་མོགས་འགྲུར་བ་
དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མོགས་མི་འགྲུར་བ་འགྲུར་བ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཁྱེད། རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་སྐྱ་
ཤད་མི་སྐྱར་བ་ལྟར་འཇགས་པས་དེ་ཉིད་གཟིགས་པ་ན་ཀྱང་ཁྱོད་པའི་ཆོས་འགར་ཡར་མ་གཟིགས་པས་
གཞུགས་མོགས་གཟིགས་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཅིས་མི་གཟིགས་པའི་བརྟུང་པ་གལ་འདྲུག །

གཉིས་པ་ལ། རིགས་པ་དང་། ལུང་གིས་མ་རེས་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་མི་ལམ་དུ་ཟུམ་གྱིང་ཁྱེད་བཅས།

སྤྲིག་རྒྱུ་རྒྱ་དང་མེག་འཕྲུལ་གཟུགས་བརྒྱན་ཞོགས།

སྤྱི་མེད་མཐོང་ན་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།

ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་དེར་འགྱུར་དེ་མི་རིགས།

རབ་རིབ་ཅན་ལ་བརྒྱལ་ཁོང་བརྒྱལ་པ་མར་འདུག་ཅིག། རེ་ཞིག་འདི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་ཆེར་བརྒྱལ་
ཁོང་བརྒྱལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ལམ་དང་དུ་ཟུམ་གྱིང་ཁྱེད་ར་བ་དང་བཅས་པ་
དང་། སྤྲིག་རྒྱུ་རྒྱ་དང་མེག་འཕྲུལ་དང་གཟུགས་བརྒྱན་དང་ཞོགས་པས་བྱལ་ཆ་དང་སྤྲུལ་པ་རྒྱམས་རང་
བཞིན་གྱིས་སྤྱི་བ་མེད་བཞིན་མཐོང་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་དོན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་
ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་མི་ལམ་ཞོགས་མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མི་མཐོང་བ་དེར་འགྱུར་བ་ཅི་ཡིན་ཅེས་རང་ལ་
བརྒྱལ་བརྒྱལ་བྱས་ཏེ་བྱིས་ནས་དེད་ལ་རང་བརྒྱལ་བརྒྱལ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། རེས་ན་གཟུགས་ཞོགས་
རང་བཞིན་མེད་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་ཡོད་མེད་མཚུངས་མ་ཞེས་སྤྱི་བ་དེ་མི་རིགས་སོ།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཉིད་དུ་འདི་ཇི་ལྟར་སྤྱི་མེད་ཀྱང་།

མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།

མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་པ།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་འདི་མ་རེས་པའོ།

ཁྱོད་ཀྱིས། གལ་ཏེ་དངོས་རྒྱམས་དེ་ཉིད་མེད་ན། བརྒྱད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་བྱ་ཇི་བཞིན། ཞེས་
སྤྱི་བ་འདི་ཁྱེད་པ་མ་རེས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཞོགས་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་ལམ་ལ་ཞོགས་པ་འདི་
ཇི་ལྟར་སྤྱི་བ་མེད་ཀྱང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་
བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་(༣༥༤ བ)ཕྱིར་མཐོང་། འག་དོན་འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱི་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དང་མོ་གཤམ་བྱ་རང་
བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་མི་ལམ་ཞོགས་སྤྱི་མའི་དཔེ་བརྒྱད་སྤྱི་བ་རུང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་སྤྱི་བ་མི་

རུང་པ་རྩེ་གཞུགས་དང་། མོ་གཞུགས་ཀྱི་བྱ་རང་བཞིན་མེད་མཚུངས་ནི་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་གི་ཁྱད་པར་མེད་
པའི་ཁྱད་པར་མ་དེས་སོ།

གཉིས་པ་ལ་རིགས་པ་དང་། ལུང་དང་མི་འགལ་བ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

མོ་གཞུགས་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས།

སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུ་འདྲ་།

ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀྱན་ངོ་བོ།

ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས།

དེས་ན་དབྱུང་མ་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྒྱལ་བ་རྟག་བྱ་བའི་སྐབས་མེད་དེ། ཁོ་པོ་ཅག་གཞུགས་མོགས་
ཀྱན་ཐོབ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྤངས་ནས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་
ལྟར་མོ་གཞུགས་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྐྱེ། དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་འཇིག་
རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་འདྲ་བ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་མོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་ཀྱན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་
རྟེན་ཀྱན་ཐོབ་དང་དེ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་མ་སྐྱེས་དེ། དཔུང་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར། ཇོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྤོ་ལ་མ་བསྐྱེས་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ནི་
བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མེད་དེ། འཁོར་འདས་འཆིང་གོལ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་
རང་བཞིན་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དེ་བཅོས་མིན་དང་། གཞན་ལ་མི་བསྐྱེས་པ་དང་། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་
ཡིན་དགོས་ལ། བཅོས་མིན་མོགས་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་གང་གི་འདུག་ནས་སྤང་ལ་དཔུང་ན་མ་ཞུགས་པའི་
ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་བདགས་སུ་ཟད་ལ་རྟོག་བདགས་སུ་ཟད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོ་སྤོ་
རྟོག་པར་ནི་ནམ་དུ་ཡང་མི་འདོད་དེ། རྟོག་བདགས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་
པོ་(༣༥༩ བ)རང་རང་གིས་ནས་ངོ་བོས་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ཞུགས་སུ་རྒྱུན་ནས་
བསྐྱེད་སུ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་མཛོད་པ་ཇི་བཅུན་མཉན་པ་རས་ཆེན་གྱི་ཞབས་
ལ་གྱུས་པ་ཆེན་པོས་ཕུག་འཛུལ་ཞིང་སྤྱབས་སུ་མཆོག་པོ། བྱིན་གྱིས་རྟོབས་ལྟ།

རང་རྒྱུད་པ་དག་སྤང་ཆུང་མཐོང་གསུམ་མི་འཕོག་གི་བདག་པ་འཕོག་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། དེ་དག་
འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་སྤང་ན་མཉམ་གཞག་འཁྲུལ་གྱིར་འགྱུར་དེ། སྤང་ཆུང་གཞན་གྱིར་བསྐྱེ་
ཆོས་བཅོས་མ་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ལས་ཐིམ་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར། མི་སྤང་ན་དེ་རིགས་པས་
དགག་རྒྱས་དེ། རིགས་པ་འཐད་ཡན་ཏུ་གྲགས་པས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ན་གཞི་མེད་ཅ་བྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་
ཅན་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་འཆར་བའི་ཕྱིར།

རྗེ་བཙུན་འབྲུག་པ་རྒྱ་རས་པས།

མེམས་གཞི་ཅ་བྱལ་བའི་དོན་རྟོགས་པས།

འཁོར་འདས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས།

དགག་སྐྱབ་བྱ་རྒྱ་མ་མཐོང་ངོ་།

དེ་མི་བདག་གི་ལྟ་བའི་གདོང་ཚད་ཡིན། ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས།

གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་བྱལ་རང་བཞིན་གྱིས།

ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བཞུགས་འདས་པ་གསུངས་གྱུར་པ།

དེ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན།

ཆོས་ཐམས་ཅད་བདན་པ་གཉིས་ཀར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་

ཕྱིར།

འདི་ལྟར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ན།

གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ།

རང་བཞིན་སྐྱེ་བཞུགས་འདས་པ་ཡི།

ཆོས་རྣམས་མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྟན།

ཅེས་གསུགས་ནས་རྒྱལ་མཐུན་པར་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ལྟར་གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྤྱི་བ་དང་བྲལ་ལ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ལས་འདས་པར་གསུངས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་ཡོ་ཞེས་ཞི་
 བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཞི་བའོ། །ཡོ་ཞེས་གྱི་ཡུལ་(༡༥༧ བ)དེ་ཞི་བཞི་མ་སྤྱིས་པས་
 མོ། །མ་སྤྱིས་པ་ཅི་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ལས་འདས་པའོ། །ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་རང་
 བཞིན་དང་དོ་བོ་ཡོད་ན་སྤྱི་ཡང་དེ་ཡོད་པ་མིན་པས་ཅི་ཞིག་སྤྱི། རྣམ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱི་བ་དང་བྲལ་བས་
 རྒྱར་མ་བྱུང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་དང་། ཕྱིས་བྱུང་ཡང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་འགྱུར་བ་ལ་
 མོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ལས་འདས་པའོ། །གདོད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་རྣམས་འབྱུར་པའི་ཡོ་ཞེས་
 གྱི་ཡུལ་ཁོ་ནར་མ་སྤྱིས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གོང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་གྱི་གནས་སྐབས་ནས་ཆོས་དེ་
 དག་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་སྤྱིས་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྟོག་ཆོང་པས།

སྤྱི་བའི་དུས་གྱི་ཞེས་པ་འདི།

ཆོས་གྱི་སྤྱི་དུ་འདུག་པ་ལ།

སྤྱི་མས་བསྐྱན་གུང་མ་དགོས་པར།

རྟོགས་སུ་ཐོད་པར་གཤའ་པ་ལ།

ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གདོད་གྱི་སྤྱི་ནི་དང་པོའི་སྤྱིའི་རྒྱལ་གངས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་གནས་
 སྐབས་ལ་བརྟེན་དོ། །

པོ་དོང་རྟོགས་ལས་རྒྱལ་རྒྱལ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་སྤྱི་མེད་གཞི་རྩ་དང་བྲལ་བར་བརྟེན་པ་
 དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤྱི་འགག་གི་རྒྱ་འབྲས་དང་
 འགལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་སྤྱི་ནི་སྤྱི། སྤྱི་བ་གདོད་ནས་གཞི་མེད་དུ་ཁས་
 བླངས་ན་རང་ཆོག་དང་ཡང་འགལ་ལོ་ཞེས་སྤྱི་བ་ནི་གཞུང་རྩ་འབྲེལ་འདིའི་སྐབས་ལ་མོགས་པར་སྤྱོད་
 དཔོན་ཆེན་པོ་སྤྱི་བ་གྲགས་པས་ཆོས་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་མེད་དོན་བཤད་པ་དེ་ལ་ཁྱེད་ཅག་
 འཕྲིན་སྙད་དུ་བྱེད་པར་ཟད་གུང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གདོད་(༡༥༧ བ)ནས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་རྟོགས་པ་

གང་ལ་འད་ཡོད་ཞེས་གྱི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པ་འདྲ་ལ་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་རོན་
 རྒྱུད་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་གྱི་འཇུག་པ་དང་དབུ་མའི་སྒྲིམ་ལམ་འབྲས་ཐམས་ཅད་
 གྲུང་ཉི་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལྟར་དེ་ཉི་ཤེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་གང་གིས་མཐོང་ཞིང་མཐོང་བ་དེ་དང་
 འགལ་གྲུང་སྒྲུལ་ཁོ་ཤོ་ཅག་དབུ་མ་པས་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་འཇུག་རྟེན་ཆོས་དང་མ་བསྟུན་པར་
 མོ་སྒྲིམ་པ་བརྟུ་རྟུན་མཐའི་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་འཇུག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་བར་དང་བསྟུན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རྒྱུད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རྟེན་འབྲེལ་དང་བདེན་གཉིས་རྣམ་པར་འཛིན་གོ་ཞེས་གཞན་གྲགས་ལུ་བཤོད་
 པའི་ཆོ་བྱིས་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིམ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཆོས་རང་གི་རོ་ཤོས་སྒྲིམ་པ་མེད་ཀྱང་དེར་སྒྲུབ་པ་ནི་
 འཇུག་པའི་སྒྲིམ་པ་གྲགས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་གྲགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་གང་དུ་འདྲ་སྒྲིམ་པ་རང་བཞིན་པར་མ་
 སྒྲིམ་པས་དཔུང་བ་ན་སྒྲིམ་པར་ཡང་མི་བཤོད་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིམ་པ་མེད་པ་ནི་འཇགས་པའི་མཉམ་
 གཞན་གྱི་ཡུལ་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་གྲགས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལྟར་གཏོང་ནས་སྒྲིམ་པའི་
 གཞི་རྩ་དང་བྲལ་བར་གཟིགས་ནས་སྒྲིམ་པ་ཞིག་སྒྲིམ་པ་མེད་དུ་མོང་ཞིང་། དེར་སྒྲིམ་པར་མིན་པས་རང་ཆོག་
 དང་འགལ་བའི་སྒྲིམ་པ་གལ་ཡོད།

ཁྱེད་ཅག་དབུ་མ་པས་རྟུ་མེད་ལས་དངོས་ཆོས་སྒྲིམ་པ་གྲགས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲུབ་དུ་སྒྲུབ་
 ཞེས་པའད་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཆོག་གི་ཐུན་རིབ་གྱིས་རྒྱབ་གཤོལ་ནས་དོན་ལ་ཐ་སྙད་པའི་སྒྲིམ་པ་གྲགས་ཀྱི་སྒྲིམ་
 པའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་དངོས་འཛིན་གྱི་འཁོར་ནད་གཏོང་དུ་མི་འདོད་པར་དབུ་མ་པའི་མཐོ་
 གལ་སྒྲེགས་(༢༤༠ ཀ)པར་བྱེད་པའི་རྩལ་དུ་གོར་མ་ཆགས་པར་། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དཔུང་བ་ན་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་གྲགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་དངོས་སྒྲིམ་པའི་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དངོས་སྒྲིམ་པའི་ཞེས་
 གྱིས་བཞེད་པ་ཙམ་ལས་དཔུང་ཆོ་མཐར་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་པ་གྲགས་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་གྲགས་མ་གྲགས་
 ཅེས་པ་ནི། དཔུང་ཆོ་འདུས་བྱས་གྱི་སྒྲིམ་པ་རྒྱུ་ལ་འདུས་མ་བྱས་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལྟར་དེར་མི་སྒྲིམ་པའི་ཞེས་སྒྲིམ་པ་
 ལྟར་སྒྲིམ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཁོ་ཤོ་ཅག་མ་དཔུང་པ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འཇུག་རྟེན་པ་དག་སྒྲིམ་པ་གྲགས་བྱེད་པར་
 སྒྲིམ་པ་རྒྱུ་ལ་འདུས་པ་ལྟར་དེར་དབུ་མ་པའི་ལུགས་གྱིས་བཤོད་པར་མི་འཕྲོ་བས། དཔུང་ལུ་གྱིས་
 ཁེངས་པ་ཅན་དག་རབ་དུ་ཞི་བའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཉམ་པར་ཞོག་ཅིག །དེ་ལྟར་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་

བསྐྱེད་པའི་དུས་ལ་ཆོས་རྒྱལ་ལྟེ་མེད་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་ཞེས་ཡོན་ཏན་ལུ་དུ་བྱུང་བ་བཞིན་པའི་སྒོ་ནས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱུང་ལེམས་སྒྲིབ་ལེལ་གྱིས་བསྐྱེད་དོ།

གསུམ་པ་ནི།

བུམ་མོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་།

འཇིག་རྟེན་རབ་དུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཇི་བཞིན།

དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ན།

མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འགྱུར།

རང་གི་ཐེ་བ་བྱེ་སྒྲུ་དང་མདོ་ཐེ་པས་དངོས་པོ་རྒྱལ་དོན་དམ་པར་མེད་ན་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཞུགས་དུ་མེད་དེ། ཟེད་ལྟར་ན་བུམ་པ་དང་ནགས་ཚལ་མོགས་འདི་དག་ཀྱང་ཇོ་བ་
བདགས་ཡོད་ཡོན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རབ་དུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཅིས།

གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒྲོ་ཡིས་གཞན།

བསམ་ན་དེ་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ།

བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀྱང་ཇོ་བ་དུ།

ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ།

ཞེས་རགས་པ་བདགས་ཡོད་དུ་ཁས་བྱུངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མོགས་
དཔྱད་ན་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པོར་མ་བདགས་རྩམས་དགར་དངོས་པོ་(༢༦༠ བ)ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སྒྲུང་བར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་མཚུངས་པར་གདན་མེད་དུ་
ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ།

དེ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། བུམ་མོགས་གདགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་བཞི་མོགས་ཇུས་ལྟ་ཡོད་པས་རྒྱ་དེས་བུམ་
པར་བདགས་པའི་བུམ་པ་འབྲས་བྱར་ཀྱང་ཇོ་བ་དུ་ཡོད་པར་འཐད་ཀྱང་དབུ་མ་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདགས་ཅོམ་གྱི་ཆ་ལས་དེའི་རྒྱའི་ཇུས་གདན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐམས་ཅད་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་ཐལ་
བའི་ཉེས་པ་མི་ཚྲོག་གོ་སྒྲུལ་ན། མི་རིགས་ཏེ། གདགས་པའི་རྟེན་ལ་མོགས་པ་ཇུས་ལྟ་བུ་པར་མི་རྒྱས་

པའི་ཕྱིར།

པའི་བརྒྱུ་པ་ལས།

གཞུགས་ལ་མོགས་པ་མ་གཏོགས་པར།

ཇི་ལྟར་བུམ་པ་ཡོད་མིན་གྱིར།

དེ་བཞིན་རྒྱུ་མོགས་མ་གཏོགས་པར།

གཞུགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས།

ས་ཆུ་མེ་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་མི།

རེ་རེ་འང་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད།

གང་གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་མེད།

གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་དེ།

གལ་ཏེ་གསུམ་མེད་རེ་རེ་མེད།

གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་ན།

མོ་མོར་རང་ཡོད་མ་ཡིན་དེ།

ཇི་ལྟར་འདུལ་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར།

ཞེས་ས་ཆུ་མེ་རྒྱུ་མོགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱད་ཡང་རྒྱུ་སྤྱད་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རེ་རེ་བསྐྱེད་མེད་
ཀྱི་དེར་གྲུབ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ། རྒྱུ་མེད་པར་རྒྱུ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
གང་གསུམ་གཞི་ཐུགས་ལྟ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཏེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་ཐུགས་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། ཀྱང་རྟོག་ཐུགས་མེད་པ་སྤྱོད་
མི་རིགས་དེ། དོན་དམ་པར་བདེན་གྲུབ་རྟག་པ་ལས་དེར་མ་གྲུབ་པའི་བདེན་མེད་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

པའི་བརྒྱུ་པ་ལས།

དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་(༢༦༡ བློ་བཟང་།

མི་རྟག་པར་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར།

རྒྱ་འབྲུག་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ།

ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་སོ། །དེས་ན་བདག་པ་ཡོད་མེ་ཡོད་དང་། བཞིན་སྟགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་
བརྟན་བདག་པ་ཅམ་དམིགས་པ་དང་། བདག་པ་ཡོད་ཀ་བ་སྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་དུ་བདག་པ་དང་།
དེ་བཞིན་ཡིད་གི་རྟེན་ལ་ནགས་ཚལ་བདག་པ་དང་། མི་ལམ་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་བོན་
ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐྱ་གྱུ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་བཞིན་དངོས་པོ་བདག་པ་ཡོད་ ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བདག་པ་ཡང་བདག་པ་ར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་རིགས་ཏེ།

བསྐྱན་བཅོས་ལས།

ཇི་ལྟར་སྟོན་པས་སྒྲུབ་པ་ནི།

རྒྱ་འབྲུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཞིང་།

ཞེས་པ་ནས། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་བུ་དང་།

སྒྲིག་སྒྲུ་མི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན།

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྐྱན་པ་དངོས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་

གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གང་སྤྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་སྒྲུག་གི།

རྒྱ་ལ་སྟགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས།

དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།

དེ་སྤྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐར་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ཤགས་ན། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ལས་རྣམ་ཞེས་དང་
ས་སྐྱེ་ག་སྟགས་ཀུན་རྫོབ་དུ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ངེས་ཞེ་ན། མ་དཔུང་གྲགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་མི་བཅད་

པ་དེའི་ཆེད་དུ་མ་ཐོན་སྤང་ཙམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་པུ་འདི་དག་
རབ་དུ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རྟེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་ཇི་སྤྱད་བཞད་པའི་ཚུ་ལ་གྱི་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་སྤྱུག་གི་རྒྱ་ལ་
སོགས་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་
བཅའ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་རོ།

དེའང་ཇི་སྤྱད་དུ། (༢༦) བ་བཙམ་ལྟན་འདས་གྱིས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བརྟེན་འདི་ཡིན་རྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྒྲིལ་པས་འདི་སྒྲུབ་སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་
སོགས་གསུངས་སོ།

རིན་ཆེན་སྒྲུང་བ་ལས།

འདི་ཡོད་པས་ནི་འདི་འབྱུང་དཔེར།

རིང་པོ་ཡོད་ན་རྒྱུང་དུ་བཞིན།

འདི་སྒྲིལ་པས་ན་འདི་སྒྲུབ་དཔེར།

མར་མེ་བྱུང་བས་འོད་བཞིན་ནོ།

ཞེས་དང་། བསྟན་བཙམ་ལས།

བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་།

ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ།

བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར།

སྤྱུག་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་རོ།

དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཞེས་པར་བྱ།

ལས་དང་བྱེད་པ་བསལ་བྱིར་རོ།

བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས།

དངོས་པོ་ལྟག་མར་ཞེས་པར་བྱ།

ཞེས་རྒྱུ་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཇེས་བཟོད་དུ་སྒྲུག་ཏེ། དེས་ན་རྒྱུ་འདི་པ་ཙམ་

ལ་བསྐྱེད་ནས་འབྱུང་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉི་མོ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དངོས་པོར་ལྷ་པའི་སྒྲིཊ་འགག་གི་རྒྱུ་མཁལ་གཞག་
 ལ་གཞོད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྲུན་ཚོལ་གྱི་མཐུན་གྱི་སྒྲིཊ་འགག་དང་མི་འགལ་བས་གྲུན་ཚོལ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་
 གྲུན་ཚོལ་དང་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་མིང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་དང་ཚུལ་དང་ཡང་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་
 འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་པའི་ནི་ཇི་སྟེང་འཇིག་རྟེན་གྲུན་ཚོལ་གྱི་རྒྱམ་གཞག་གི་བྱེད་པ་གྱི་ལ་གནས་ཤིང་
 གྲུབ་མེད་ཀྱང་། རྟེན་འབྱུང་གི་གྲུན་ཚོལ་འདི་ལས་དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དང་ཐབས་གཞན་
 མེད་པས་རྟེན་འབྱུང་གི་གྲུན་ཚོལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་གྲུན་ཚོལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་དང་མཐུན་པར་སྒྲིཊ་ཇི་བཞིན་
 པར་ཆེས་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་ནི་གཞན་གྱིས་དབྱ་མར་འཕོད་པར་སྒྲིཊ་བྱ་དམ་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི། རྒྱུང་འཁེན་
 བས་རྒྱམ་འིག་(༢༦༢ བ)པའི་པར་གཞན་ལ་མེད་ལ། གཞན་གྱི་འཕོད་པའི་གྲུན་ཚོལ་བདེན་པ་སེལ་ཆེ་བ་
 དོན་དམ་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་མི་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཐ་སྙད་དུ་བྱུང་དོར་གྱི་གཞིར་གཏན་མེད་པ་ཁོ་
 བར་བདག་སྐུ་པ་ཉིད་མང་བས་མ་དཔུང་པའི་དཔར་དུ་ན་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་གྲུན་ཚོལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་
 ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་སྒྲ་ཆོག་སེལ་ཤིག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། རེ་ལྟར་ན་ཡང་གྲུན་ཚོལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འབྱུང་བ་འདི་དབྱུ་
 མ་པ་རང་ལུགས་གྱིས་བཞག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

དབྱུ་མ་པས་གྲུན་ཚོལ་བདེན་པ་བྱིས་དོར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་སུ་འཇོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་དངོས་
 པོར་སྒྲུབ་དག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་དེ་དག་དང་མིང་མཐུན་ཀྱང་དོན་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 དག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་རང་ལུགས་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་འཇོག་པ་དང་། འདིར་ནི་རང་ལུགས་
 གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་ཆོས་གྱི་རྒྱམ་གཞག་གྲགས་པ་ལྟར་མི་འཇིག་ཀ་མེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོར་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་གྲུན་ཚོལ་གྱི་ཆོས་རྒྱམ་པར་བཞག་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྒྱུ་འབྲས་དོམ་ཉིད་གྱིས་
 སྒྲིང་བ་ཉིད་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་ནི། བྱེད་པོ་དང་ལས་དང་བདག་དང་ཉི་པར་ལེན་པ་
 དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བྱ་དང་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་བཟླ་བྱ་དང་ལྟ་བྱེད་དང་། བཞིན་བྱ་དང་ཆོད་བྱེད་
 དང་། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཤས་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་།
 རྩུང་གཞི་དང་རྩུང་ཆོས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་

ཞེས་པ་དང་ཚིན་མ་དང་གནས་བྱ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་(༣༦༡ བ)དང་སྐྱབ་བྱེད་དང་སྐར་བྱ་དང་གཉེན་པོ་
 དང་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་དང་དོམ་པོ་དང་དོམ་མེད་དང་རྟག་
 མི་རྟག་དང་འདུས་བྱས་མ་བྱས་དང་རྣམ་ཞེས་དང་ཡི་ཞེས་དང་བརྟུན་པ་དང་བདེན་པ་དང་ཚོས་ཅན་དང་
 ཚོས་ཉིད་དང་ཀུན་རྫོང་དང་དོན་དམ་དང་འཁོར་བ་དང་ལྷུང་འདས་སོགས་མདོར་ན་གཉིས་ཚོས་ཀྱིས་
 བསྐྱས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལན་རྒྱུན་གཅིག་ལ་བསྐྱོས་ནས་གཅིག་བཞག་པ་མ་གཏོགས་རང་གི་ངོ་བོས་
 བསྐྱོས་མེད་དུ་གྱུབ་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པས་ཡིན་པས་ཆད་པ་དང་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་ཤུག་དང་སྟེ་འགག་དང་གཅིག་ཐ་དང་ལ་སོགས་པ་འདི་ལྟར་འཐད་དོ་ཞེས་
 རང་ལུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འཛོགས་པ་ནི་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལས་སྟེ་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།

བསྟན་བཅོས་ལས།

གང་དག་འདག་དང་དོམ་པོ་རྣམས།

དེ་བཅས་ཉིད་དང་ཐ་དད་པར།

སྟོན་པས་དེ་དག་བསྟན་དོན་ལ།

མཐས་སོ་སྟུང་དུ་མི་མེམས་སོ།

ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་སུ་བ་ལྟ་བུ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཁོ་ནའི་ཡིན་གྱི།

འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མི་མང་འགྲེ།

རིགས་པ་དུག་རུ་པ་ལས།

དེ་ཉིད་མ་མཐོང་འཇིག་རྟེན་དང་།

ལྷ་ངན་འདས་པར་རྫོང་མེམས་ཏེ།

དེ་ཉིད་མཐོང་པ་འཇིག་རྟེན་དང་།

ལྷ་ངན་འདས་པར་རྫོང་མེམས་མེད།

ཅས་སོ། །དེ་ལ་སྟེན་འདི་པ་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཚོས་གང་འབྲས་བྱ་གང་གི་རྒྱར་འཇིག་རྟེན་ན་

གྲགས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། མི་སྤང་པའི་དབང་རྒྱུ་དང་ཀུན་གཞི་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་
བདག་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་དང་བྱལ་བར་སྤང་པ་ཡིན་ནོ།

དབྱུང་པ་མ་(༣༩༣ བ)དཔུང་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གཞན་དོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཇོག་པ་ན། དེ་ལི་སྤྱི་
འགག་རྒྱ་འབྲས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་བརྟེན་བཞག་ཅམ་དུ་སྤྱི་བ་ཉིད་གྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྤྱི་བ་ལ་
ཡོངས་སུ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ། དེ་ལ་གཞོད་པས་གྲུབ་དོན་དངོས་པོར་སྤྱི་བའི་སྤྱི་འགག་དུ་བཟུང་བ་ཡང་
འཕོག་རྒྱས་ཤིང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མེད་དུ་སྤྱི་བ་པའི་རིགས་པ་དང་འཐད་པར་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་དང་
བརྟེན་འབྲུང་གི་སྤྱི་འགག་སོགས་བཀོད་པ་ཉིད་ལ་མཚོགས་དུ་བཟུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་
ཡིན་ན་སྤང་ཉིད་ཡིན་པར་འགྲུབ་པའི་ཁྲབ་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྲགས་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འཐད་ལྡན་ཁས་
ལེན་པ་ཉིད་ལ་གཞན་པ་ཡིན་གྱི། དབྱུང་པ་རང་ལུགས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱུང་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་དཔུང་པ་ན་འཐད་ལྡན་དུ་འཇོག་སྤྱི་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་བརྟེན་འབྲུང་གི་སྤྱི་འགག་གི་གདམ་ཚིགས་གྱིས་གཞན་གྱི་འདོད་
པའི་མཐའ་བཞིའི་སྤྱི་འགག་འཕོག་པ་ནི་སྤྱི་མེད་ལ། སྤྱི་བ་དང་འགག་པ་ཉིད་གྱིས་སྤྱི་འགག་འཕོག་པ་
ལྟ་བུར་ཡོད་ཀྱང་དོན་འཁུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ལས་སྤྱི་མེད་པས་དེ་མ་སྤྱི་མེད་པའི་སྤྱི་མེད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོགས་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པ་ཉིད་གྱིས་སོ།

རྟེན་ལས་སྤྱི་མེད་པ་མ་སྤྱི་མེད་པ།

དེ་ཉིད་མཐུན་པའི་མཚོགས་གིས་གསུངས།

ཞེས་སོ། །འདི་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟེན་གྲགས་ཀྱིས་ཐ་སྤྱི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྤྱི་མོགས་དབྱུང་པ་མ་པས་བསྐྱུབ་
པར་བྱའམ་ཞེ་ན། མཐའ་བཞིའི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྤྱི་མོགས་ནི་རྟེན་གྲགས་དཔལ་བསྐྱུབས་ན་འགལ་རྟེན་སུ་འགྱུར་
བས་མི་འགྲུབ་ལ། རྟེན་(༣༩༣ བ)འབྲེལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤྱི་མོགས་ནི་རྟེན་གྲགས་དཔལ་སྐྱུབ་པར་མི་རུས་ཏེ།
རྟེན་ཚེས་ཐམ་དང་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤྱི་འགག་དང་རྒྱ་འབྲས་
འཇོག་པ་ནི་མ་དཔུང་པའི་དུས་སུ་འཇོག་ལ། དཔུང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟེན་གྲགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤྱི་
མོགས་སྐྱུབ་པར་བྱེད་ན་ནི་བྱུང་ཆེན་གྱི་སྤྱི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔུང་ནས་མཐའ་བཞིའི་སྤྱི་བ་

བཀག་ལུ་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་མཉམས་བསྐྱབས་ན་སྤར་རིགས་ཚུལ་དུ་མས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་སྐྱེ་
 མཉམས་བཀག་ནས་སྤྱི་བསམ་བཟོད་བྱལ་གྱི་དབུ་མར་གནས་པ་ལས་ཉམས་པར་བྱས་ཏེ། སྤར་དངོས་སྤྱི་
 བའི་ནང་དུ་ཞུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གདོད་ཀྱི་ཚེ་བའི་སྐྱེ་བ་འབད་ནས་འཐད་ལྷན་དུ་སྤྱོད་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དོན་ལ་སྐྱེ་འགག་ལ་མཚན་མ་དང་དངོས་པོར་བརྟེན་པའི་འཛིན་སྤངས་ཅན་གྱི་སྤྱོ་ཞིག་
 གིས་སྐྱེ་འདོགས་ན་དེ་སྐྱེ་འདོགས་བྱེད་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་འགག་གིས་བྱས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་
 འགག་གིས་བྱས་པ་ལ་ཁུད་པར་མེད་དེ། འཆིང་ན་གསེར་ཐག་དང་ལྷགས་ཐག་འཆིང་བྱེད་དུ་ཁུད་པར་
 མེད་པ་བཞིན་ནོ།

དེར་མ་ཟད་དབུ་མ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་འགག་འབད་པས་བསྐྱབས་ན་སྐྱེ་འགག་དེ་དོན་དམ་བདེན་
 པ་དང་། ཀྱི་ཚེ་བའི་བདེན་པའི་སྐྱེ་འགག་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། དོན་
 དམ་བདེན་པར་སྐྱེ་འགག་དང་བྱལ་བ་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་ཞུས། གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 དབུ་མ་ལས་ཀྱི་ཚེ་བའི་བདེན་པའི་སྐྱེ་འགག་མ་དབུ་དཔའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟེན་བཟོད་དུ་ལད་མོར་འདོན་པ་
 ལས་དབུ་མ་ནས་འཇོག་ན་ཀྱི་ཚེ་བའི་བདེན་པའི་སྐྱེ་མཉམས་(༢༤༤ ན)རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མིན་པར་བསྐྱབ་
 བྱུར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་ལས་དབུ་མ་ཀྱི་ཚེ་བའི་བདེན་པའི་སྐྱེ་མཉམས་ཀྱི་རང་རང་གི་དོ་བོ་དང་
 རང་བཞིན་འཁོག་པར་བྱེད་པའི་དོན་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་། དབུ་མ་སྐྱེ་འགག་འཇོག་ན་སྐྱེ་
 འགག་དབུ་མ་བཟོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་འགག་དབུ་མ་བཟོད་ཅན་འདོད་ན་ཡང་དེ་
 ལྟ་བུ་བདེན་པ་གཉིས་མིན་གྱི་བདེན་པ་ལུང་གསུམ་པར་ཁས་ལེན་ན་མ་གཏོགས་དེ་འདྲའི་དབུ་མ་བཟོད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མི་མྱིང་ན་སྤྱོ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཞུས་ལེགས་པར་བསམ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དག་དོན་དབུ་མ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་འགག་མ་དབུ་མ་པར་འཇོག་པ་ན་སྤར་ཅམ་
 འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཚེ་བའི་གྱི་བདེན་པ་ལ་སྤྱོ་སྤྱོར་མ་བདེ་བ་ལས་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྤར་དོར་བྱེད་པ་ན་ཀྱི་ཚེ་བའི་བདེན་
 པའི་ཚུལ་ལས་མ་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་གྲགས་པའི་དོན་ལ་འཇིག་སྤྱོད་མེད་པར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ན་དང་དབུ་མ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་འགག་མཉམས་འཇོག་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱོ་སྤྱོར་བདེ་བ་

པས་དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཚུལ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔུང་ངོར་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་འབྲུང་གི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་ཚོས་མི་འགྲུབ་པའི་ན་འགྲུབ་པར་སྒྲོ་བདག་པ་ཤིང་། དེ་གྲུབ་པར་སྒྲོ་མ་
 པས་སྒྲེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པ་འཇོག་པར་འགྱུར་བས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་སྒྱུར་པ་བཟུང་བ་
 པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲེ་འགག་རང་
 ལུགས་ཀྱི་འཐད་པས་འཇོག་པ་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁུད་ཚོས་ཏེ། བདེན་མེད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲེ་(༢༤༤
 བ)འགག་ཉིད་ལེགས་པར་གྲུབ་པས་ཆད་མཐའ་མེད་ཆེད་དུ་བཟུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་ནི་དབུ་
 མའི་དྲི་ཙམ་མི་བློ་བར་ཟད་དེ། བདེན་མེད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲེ་འགག་ཉིད་དོ་ཞེས་མཐའ་བྲལ་སྒྲུ་བའི་སྒྲོན་
 པ་དག་གི་ལུང་ལས་འབྲུང་བ་དེ་ནི་དཔུང་པ་དང་འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲེ་འགག་སྒྲུ་
 མའི་སྒྲེ་འགག་ལྟར་སྒྲེ་འགག་དང་བྲལ་བར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཡིན་གྱི། དེར་སྒྲེ་འགག་ཡང་དག་པར་
 ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དུ་མི་ལམ་དུ་འང་མི་བ་ཕྱིད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་པ་
 དེ་དག་ནི་ཀྱི་མ་ལ།

དེས་ན་མ་དཔུང་པར་རྟེན་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་ལུགས་ནི་མཐའ་བཞི་སྒྲེ་བར་འདོད་པའི་དངོས་
 འཛིན་དང་འགལ་བས་དབུ་མ་པའི་བདེན་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་དངོས་སྒྲུ་བའི་བདེན་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་ལས་
 ཆེས་ཁུད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། མངས་རྒྱུ་དང་མེམས་ཅན་ལ་མེགས་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་
 འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་དང་མི་འགལ་བར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྲལ་འདི་ཙམ་ཞིག་དུ་ཟད་དེ།

ཁོ་ཤི་མ་རམ་པ་ཆེན་ཤི་མ་གྱུར་ལས།

བརྟེན་བཞག་གི་བདེན་གཉིས་རྣམ་གཞག་གྱུང་། །

ཁོ་ཤི་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྲགས་ངོར་ཙམ་འདོན། །

ད་འཇིག་རྟེན་སྒྲོས་དང་བྲལ་ཙམ། །

བརྟེན་ཚོས་ཀྱི་བདེན་རྒྱུན་ལ་མེགས་གྱིས། །

སྒྲེ་འགག་གི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལ། །

ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་གྱི་དགག་སྒྲུབ་གྱུར། །

དམིགས་མེད་དུ་ཞི་པའི་གནས་སྐབས་དེར། །

རང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོམ་ཇི་ལྟར་ཡོད། །

རང་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཞིག་ཅི་ན། །

གཞན་ལུགས་ཀྱང་འགོག་དོན་མི་འདུག་པས། །

དབུ་མར་ཡང་མིང་འདོགས་ཀྱང་(༢༥༡ ན)མ་བྱེད་ཅིག །

ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་ཉིད་ལ་འཁོར་ཐབས་མེད་པའི་བཀའ་བློན་དྲན་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཐུག་བགྱིས་སོ། །

དེས་ན་རྒྱུན་འདི་པ་ཅི་མ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱ་མེད་དུ་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་དེ། རྒྱ་མེད་ནི་
གང་ལ་འད་བསྟོས་མེད་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ནི་བསྟོས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཐུག་ལ་སོགས་
རྒྱ་རྟག་པ་དང་གཅིག་པུ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་ཁ་ཡར་བ་ལས་བྱུང་བ་ན་རྟེན་འབྲེལ་དང་འགལ་ཏེ། རྒྱ་
གཅིག་པུ་ལས་བྱུང་ན་རྒྱུན་གཞན་དང་གཞན་ལ་བསྟོས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་རྟག་པ་ལ་འད་བྱེད་
བྱེད་དང་བྲལ་བས་བསྟོས་པར་མི་རིགས་ཤིང་། རྒྱ་མི་མཐུན་པ་ལས་འབྱུང་ན་ཡང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་
བསྟོས་པར་མི་རིགས་ལ། རྒྱ་ཁ་ཡར་བ་ལས་འབྱུང་ན་འད་ཚོགས་པ་ལ་བསྟོས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་
དང་། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་དང་འགལ་ཏེ། རང་ཉིད་རང་ལ་
མི་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལ་བྱ་བྱེད་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་མ་གྲུབ་ན་བསྟོས་པ་སྟོས་ཚེས་
གཉིས་ཀར་མི་རུང་ཞིང་། གྲུབ་ན་བསྟོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་འད་མ་གྲུབ་ན་བསྟོས་པ་སྟོས་ཚེས་
གཉིས་ཀར་མི་རུང་ཞིང་གཞན་དུ་མི་འཐད་ལ། གྲུབ་ན་བསྟོས་མི་དགོས་ཤིང་བསྟོས་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་
ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འད་སྒྱུན་གཉིས་ཀས་རིག་པའི་ཕྱིར་བསྟོས་པར་འགལ་ལོ། །

དེས་ན་སྤུ་ལུ་རྒྱུད་པའི་མདོ་ལས།

ས་བོན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ན་བདག་གིས་མ་བྱས། གཞན་གྱིས་མ་བྱས།
གཉིས་ཀས་མ་བྱས། དབང་ཐུག་གིས་མ་བྱས། རྣམ་གྱིས་མ་བྱསྒྱུར། སྤ་རབ་ལས་མ་བྱུང་། རང་
བཞིན་(༢༥༥ བ)ལས་མ་བྱུང་། རོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་བྱུང་། རྒྱ་མེད་པ་ལས་མ་བྱས།

ཞེས་མོགས་གསུངས་མོ།

གཉིས་པ་ལ། ལྷ་བ་རྒྱལ་མཆོད་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚོན་གཉིས་
དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས།

རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རྣམས་ལ།

དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི།

ལྷ་བ་རྒྱལ་མཆོད་དག་གཅོད་པར་བྱེད།

དེ་ལྟར་རྟེན་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་བ་ཤད་པས་རྒྱ་མཚོ་བོ་མོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་བརྟོག་
པར་མ་ཟད། རྟེན་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་རྒྱལ་པའི་དྲ་བ་
མཐར་དག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་རབ་ཏུ་འབྱུང་
ཞེས་པས་མ་དཔུང་པར་རྒྱུ་འགག་རྒྱུ་འབྲས་གསལ་པ་ལྟར་གྱི་སྒྲུང་ལྟར་ཙམ་འབྲུག་གི། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་
རྟག་ཆད་དངོས་པོ་དངོས་མེད་མོགས་གཉིས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འདི་དག་མཆོད་ཅད་དོན་དམ་ཏུ་མ་ཟད་ཐ་
སྐད་དུ་འད་བརྟག་པར་མི་རྣམས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཁས་
ལེན་ཏེ་རྟེན་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་རྣམས་པར་བརྟག་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་དུག་རྩལ་ལས།

དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་འབྱུང་བ།

རང་གི་ངོ་བོར་དེ་མ་རྒྱུས།

རང་གི་ངོ་བོ་མ་རྒྱུས་གང་།

དེ་ནི་རྒྱུ་ཞེས་ངོ་རྒྱུད་བྱ།

ཞེས་དང་། བརྟེན་བཅོས་ལས།

རྟེན་ཅིར་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་།

དེ་ནི་རྟེན་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད།

དེ་ནི་རྒྱུ་བྱས་གདགས་པ་སྟེ།

དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་ལས།

གང་ཞིག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས།

དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན།

རྒྱུ་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད།

གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན།

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུ་ལ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བར་མི་(༢༥༥ན)འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཀུན་མཆོག་སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་འཇིག་རྟེན་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་གྲགས་ཤིང་། མ་བརྟགས་གཅིག་ཤིང་ཉམས་དགའི་སྒྲུང་བ་ཙམ་འདི་ལ་བདེན་གཉིས་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་རྟེན་ལྟོངས་ལུ་མ་ཆད་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐུན་པ་ཅན་དག་གིས་དཔྱད་པ་དང་མ་དཔྱད་པའི་དབང་ལས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་དཔྱོད་པའི་ཆེད་དུ་ངས་དོན་དབུ་མའི་གསུང་རབ་ལས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལས་གཞན་དུ་དངོས་པོར་ལྟ་བ་ཅན་དག་གིས་གྲུབ་པར་ནི་འདི་ལྟ་བུ་བསྐྱར་པ་མ་ཡིན་པས། རྟེན་འབྱུང་འདི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་སྟོན་བྱལ་གཏན་ལ་དབང་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དམ་པ་དང་། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞུད་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག་གི་དབུ་མའི་ལམ་དང་། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཞུད་པའི་ས་དང་ལམ་ཉིད་དུ་བས་པས། ཀུན་མཐུན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ཞེས་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བདེན་པ་བཞི་སོགས་མཐོང་བར་གསུངས་ཤིང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་དབུ་མ་གཏམ་ཆོགས་དང་། རིགས་ཆོགས་དང་། བསྟོང་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་འབབ་ཞིག་གསུངས་པའི་སྟོན་མ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་བསྟོད་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་མ་ཆོད་བྱེད་གསུང་རབ་དང་བཞུད་བྱ་ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་སྐབ་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི།

རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ།

དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དཔུང་བྱེད།

དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་དཔེར།

བྱད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན།

བདག་གཞན་རྟག་ཆད་ལ་མེགས་རྟོག་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་ན་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་ན་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་
(༢༤༤ བ)སྟེ་བཤད་པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་སུ་དཔུང་བྱེད་
པས་འཕགས་པས་མ་གཟིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གཟིགས་པས་དངོས་པོ་བྱུང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་བ་
རྣམས་ལ་ནི་གཟུགས་མེགས་ཀྱི་དངོས་པོར་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱད་ཤིང་མེད་པར་
མེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ། རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་འབྲས་བྱུང་དངོས་དང་། རྣམ་དཔྱད་མཛོད་པ་ཐུགས་རྟེན་གྱི་ལས་བྱུང་པར་
བསྟན་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

མེ་མེའི་སྟེ་པོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས།

མི་རྟོག་རྣལ་འབྱུང་པ་ནི་གྲོལ་འགྱུར་བས།

རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དེ།

རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་འབྲས་བྱུང་མཁས་རྣམས་གསུངས།

དེས་ན་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པའི་མེ་མེ་སྟེ་པོ་རྣམས་ནི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོགས་
པས་བཅིངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་བྱུང་པའི་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་གང་ལ་འང་མི་རྟོག་རྣལ་འབྱུང་པ་ནི་
གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་མཐར་འཛོམས་ཀྱི་རྟོག་པ་རྣམས་མ་ལུས་པར་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དེ། སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་འབྲས་བྱུང་མཁས་རྣམས་གསུངས་མོ། ཁོ་ཤིང་།

ཇི་སྐད་དུ།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན།

སྤོང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད།

རྟོག་པས་མཐོང་བས་འཆིང་བ་སྟེ།

དེ་ཉིད་འདིར་ནི་འགོག་པ་ཡིན།

ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་བསམ་པར་བྱས་སྟེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་ས་ཆེན་
པོར་ཞུགས་པའི་དེ་སྟེས་སྟོབ་མར་བཅས་པ་མཐའ་དག་གི་དབུ་མའི་གསུང་རབ་རབ་འབྱུངས་ལས་
གསུངས་པའི་རིགས་ཚུལ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐོག་མེད་ནས་བྱིན་ཅི་ལྟག་དུ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་བསྟོན་
པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པས་རྟོག་པ་ཞིག་བསྟོན་ནས་རྟོག་པ་ཁྱད་པར་བཀའ་ན་ཞིག་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དངོས་པོ་མི་སྤོང་པའི་ཡོད་པར་རྟོག་པ་བསྟོན་ནས་དངོས་པོ་(༡༩༧ ན)མེད་པའི་སྤོང་
ཉིད་མེད་པ་ཞིག་གི་རྟོག་པ་བསྟེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོག་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་ལུས་གྱི་གནས་
ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་འཆིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྟོབ་དཔོན་གྱིས།

འདིར་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ།

མེད་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཇོག་པ་མིན།

ནག་པོ་མིན་ཅེས་སྟེས་པ་ན།

དཀར་པོ་ཡིན་ཅེས་མ་བརྟོད་བཞིན།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

སྤོང་པ་ཉིད་གྱི་ཚུལ་འདི་ལ་ལྟག་པར་ལྟ་བའི་སྟོ་ཅན་ཁ་ཅིག་ ཡོད་མེད་གང་དུ་ཁང་མི་འདོད་པ་
དེ་ཅང་མེད་པའི་ཆད་ལྟ་ཉད་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཆད་ལྟ་
ཉད་པོར་ཐལ་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཡོད་ལྟ་འགྱུར་མེད་གསུང་དུང་ཅན་
དུ་ཁང་ཅེས་མི་ཐལ། ཡོད་པ་སྟན་སྟངས་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནི་སྟེས་ན། འོན་མེད་པ་སྟན་སྟངས་

ཡོད་པར་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས།

ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པས།

མེད་དང་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ།

དེ་ཕྱིར་མེད་པ་པར་འགྱུར་ན།

ཅི་ཕྱིར་ཡོད་པ་པར་མི་འགྱུར།

གཤམ་ཏེ་ཡོད་པ་ལུན་སྤྱད་པས།

དོན་གྱིས་འདི་ནི་མེད་རབ་བསྟན་ན།

དེ་བཞིན་མེད་པ་ལུན་སྤྱད་པས།

ཡོད་པར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་བསྟན་ན།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན།

ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན།

གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་འདྲ་མིན།

མཐའ་བཞི་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་བ།

དེ་ཉིད་དཔུང་པ་ཡིས་རིག།

ཅེས་མོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཤར་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་ཆོད་གྲུབ་ལ་
བསམས་ནས་ཀླུ་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་མ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་
(༢༦༧ བ)བས་ཡོད་གོ་ཆོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་མེད་པས་མེད་གོ་མི་ཆོད་པས་དེ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཆོས་ལུ་
ཡོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོ་ན་ཡང་གཉིས་སྒྲར་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཞེས་སྟེ་བ་
དང་། ཇོ་ནང་པ་ཆེན་པོ་ན་རེ། དོན་དམ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་མ་ཡིན། ཀླུ་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན།
ཞེས་སྟེ་བར་བྱེད་དོ།

དེ་ལྟར་འཆད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་གཞུང་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྒྱུ་ནས་མངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པའི་སྟེང་།

པོ་དབུ་མ་འི་གསུང་རབ་ཀྱི་བདུན་ཅིང་ཁྱེ་མཆོ་ལ་མཐར་ལྷའི་དུག་ཅུ་ཆེན་པོ་བཞིས་བསྐྱད་པར་བྱས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ལྷར་ན།

ཡོད་མེན་མེད་མེན་ཡོད་མེད་མིན།

གཉིས་ཀ་འི་བདག་ཉིད་མེན་པ་འད་མིན།

མཐར་བཞི་ལས་ནི་རྣམ་ཤོལ་པ།

དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་ཡིས་རིག།

ཅེས་ཁོ་ནར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་ན་བདེན་པ་གཉིས་བསྐྱེས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
ལུགས་སྒྲོས་བྲལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་རང་གི་སར་ཡོད་མེད་དམ་རྟག་ཆད་
ཀྱི་མཐའ་བཅོན་པོ་ཉིད་དངོས་པོར་ལྷ་བའི་ཕྱོག་མཐར་གཞིག་དུ་དཀར་བ་ཉིད་བཅས་འདུག་པའི་ཕྱིར།
དབུ་མ་པའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆད་དུ་བྱུང་བ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་བསལས་སྤྱོད་གི་མཐུ་རྩལ་ཅན་གང་
དག་ལུགས་འདི་བཏང་སྒྲོམས་སུ་ཡོད་འཛིག་རིགས་སམ། ལུགས་དེ་དག་གི་ལྷར་ན་འཁོར་བ་དང་ལྷ་
འདས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཐའ་དག་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། མེད་
པ་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་ལ་ཡོད་འཛིན་དང་མེད་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱང་དུ་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་འད་མི་རུང་སྟེ། ཡོད་པ་འད་མེད་(༢༥
ན)པའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གང་དུ་འད་མི་རུང་ལ། མེད་པ་འད་ཡོད་པའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གང་
དུ་འད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་ཡོད་མེད་དུ་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་སྤང་དགོས་ཏེ། དེ་དག་མ་སྤངས་
པར་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དང་། ཉིང་
རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་། དགོན་བརྟེན་གས་དང་། ལང་ག་ཤེགས་དང་། ཀླ་དུ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པ་ཤོགས་ཤེག་
པ་ཆེ་ཆུང་གི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་མེད་དུ་ལྷ་བ་གཉིས་ཀ་སྤང་བར་གསུངས་ཤིང་། སྒྲོབ་དཔོན་
གྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པཅོས་ཐམས་ཅད་ལས་དེ་གཉིས་ཀ་སྤང་བར་གསུངས་ཏེ།

ཐུགས་འབྱེད་

སྒྲིལ་པ་དག་དངོས་རྒྱལ་ལ།

ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་ཉིད་དུ།

ལྷ་བ་དེས་ནི་བརྟུག་པ།

ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞི་མི་མཐོང་།།

ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཐུང་བ་ལས།

གནས་མེད་ཆོས་འདིས་སྒྲིག་གྱུར་པའི།

སྒྲིལ་བོ་གནས་ལ་མཐོང་དག་འཁོར་།།

ཡོད་དང་མེད་པར་ཞེན་པ་ལས།

མི་མཁས་རྒྱལ་ཞི་ཐུང་བར་འགྱུར།།

ཞེས་དང་།

མེད་པ་པ་ནི་རྒྱུ་འགྲོར་འགྲོ།།

ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ།།

ཡང་དག་ཅི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཕྱིར།།

གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་པར་འགྱུར།།

ཞེས་དང་། རིགས་པ་རྒྱལ་ཐུགས་འབྱེད་

ཡོད་པས་རྒྱལ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ།

མེད་པས་ཐུང་བ་འདི་ལས་མིན།

དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས།།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པར་གྲོལ།།

ཅེས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན་པ་ལས།

ཡོད་ཅེས་པ་ནི་རྒྱལ་པར་བརྟེན།།

མེད་ཅེས་པ་ནི་ཆད་པར་བསྟུན།

དེས་ན་མཐའ་གཉིས་བྲལ་བ་ཡི།

ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད།

དེས་ན་(༣༤༥)ཆོས་རྣམས་སྤྱི་བཞི་དང་།

བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤུགས་བསྟུན་ལགས།

རྣམ་ཤེས་བྱ་བ་འདར་མ་ལགས་ན།

ཆོག་གི་ཁྱོད་ལུ་པ་ག་ལ་ལགས།

ཞེས་སོགས་སྐྱེ་ཆེར་འབྱུང་བའི་ལུང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་མེས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་དུ་
བསྟན་པ་བཀག་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་བྱེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་
ཆུད་པའི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་ལྷ་སྒྲོམ་རྣམ་
པར་དག་པ་ཁོང་འཕེལ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་བསལས་སྤྱང་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་མདོར།

སྐྱེ་བའོ་ཡི་ལྷག་མཐོང་དང་།

ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ནས་ནི།

གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་དང་།

མཚན་མའི་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར།

ཞེས་སོ། དེས་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚོག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་པར་མདོན་དུ་བྱུར་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་ལེགས་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་བ་
གཉིས་ཀྱི་འཁྱུལ་པ་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་འདིར་བསྟན་གྱི་དགོངས་པ་
མཐར་ཐུག་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ལྷན་གྱི་སྤང་བ་དང་། ཆགས་སྤང་སྤངས་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱེད་རིགས་པ་

གསུམ་པ་

དང་པོ་ནི།

བསྐྱེད་པའི་ལམ་དཔྱད་ཅོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར།

མ་མཛད་རྣམ་གྱོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་།

སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་དབུ་མའི་བསྐྱེད་པའི་ལམ། རིགས་པའི་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་མཆོད་པར་དཔྱད་པ་རྒྱ་
ཆེར་མཛད་པ་ནི་ཅོད་པ་ལ་ཆགས་པ་གཞན་སྒྲིབ་དཔོན་འདོད་པའི་ཕྱིར་མ་མཛད་དོ། ཁོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་
ལམ་རྒྱ་ཆེར་དཔྱད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་ལམ་འགྲོ་བ་ཀླུ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་(༢༦༩ ན)ཁོང་དུ་ཆུད་དེ་
ཐར་པ་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་སྒྲིབ་རྣམ་གྱོལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ནི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི།

གཤམ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན།

གཞན་གཞུང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད།

ཆོད་ཀྱིས་ཆོལ་བས་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་སྒྲུ་ཅོད་པའི་ཕྱིར་ན་རྟོག་པ་བསྒྲིག་ཅམ་ཁོ་ན་
འབྲས་བུར་བཞག་པ་མ་མོང་ངོ་སྤྲུལ་ན་མིན་ཏེ། དཔྱད་པ་ཅོད་ཕྱིར་མིན་ཀྱང་གཤམ་ཏེ་དཔྱད་པའི་སྒྲིབ་
དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན། གཞན་གཞུང་འཇིག་པར་དང་བྲལ་བས་སྒྲིབ་པར་མ་རྟོགས་ཏེ་དོ་ཤེས་བྲག་རི་
འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ།

བརྒྱུ་པ་ལས།

ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས།

ཅོད་པ་མཛད་ཕྱིར་གསུངས་མ་ཡིན།

ཁོ་ན་ཀྱང་མེ་ཡིས་བྱུང་ཤིང་ལྟར།

འདི་ཡིས་སྤྲུལ་གྱི་ཆོལ་བ་ཐེག་ཅིས་སྟོ།

གསུམ་པ་ནི།

རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ།

གཞན་གྱི་ལྷ་ལ་འཇུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད།

དེ་ཕྱིར་འདྲོད་ཆགས་ཁོང་ཁོ་རྣམས་ལ་ཏེ།

རྣམ་དཔྱད་པ་ནི་མྱུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར།

རང་གཞན་གྱི་ཚུགས་ལ་ཆགས་མྱར་དུག་པོས་རྩྭ་དུ་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་ན་རྟོག་པ་བསྟོག་མི་མྱོད་
པས་རང་གི་ལྷ་ལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་ལྷ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་
རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་རྟོག་པ་དེ་མ་ལོག་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཆོས་འདི་རྩྭ་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་
དེ་དེ་ཕྱིར་རང་གཞན་གྱི་འདྲོད་ཆགས་ཁོང་ཁོ་རྣམས་ལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྟོགས་འདྲོད་ཀྱིས་གནས་ལུགས་
ལ་རྣམས་པར་དཔྱད་པ་ནི་མྱུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ།

དུག་ཅུ་པ་ལས།

རྩྭ་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན།

དེ་དག་ལ་ནི་ཚུགས་མེད་དོ།

གང་རྣམས་ལ་ནི་ཚུགས་མེད་པ།

དེ་ལ་གཞན་ཚུགས་ག་ལ་ཡོད།

ཅེས་དང་། བརྒྱ་པ་ལས།

རང་གི་ཚུགས་ལ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་།

གཞན་ཚུགས་ལ་ཁྱོད་མི་དག་འདྲ།

མྱུ་རན་འདས་པར་མི་འགྲོ་སྟེ།

གཉིས་སྟོད་ནི་བར་ཡོང་མི་འགྱུར།

ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་ལས།

གང་ཞིག་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་ཆགས་བྱེད་ཅིང་།

ཆོས་མ་ཡིན་(༢༤/༥)པ་ཐོས་ནས་ཁོང་ཁོ་བྱེད།

ད་རྒྱལ་དང་ནི་རྒྱགས་པས་བཅོམ་པ་དེ།

ད་རྒྱལ་དབང་གིས་སྤྲལ་བསྤལ་རྩེས་སུ་མྱོང་། །

ཞེས་མཛོད་པར་ཞེན་པའི་ཁྱོད་གསལ་བ་དང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་དེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛིན་རྟེན་
 གྱི་མཐུན་ལ་བྲག་གསལ་པ་འཕགས་པ་ཀླུ་རྒྱུ་པ་གྱིས་པག་ལ་བ་དེ་ཐར་འདོད་ཀྱིས་བསྟེན་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དུ་
 རྣམ་གྲོལ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་པས་དེ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་དཔུང་པ་དང་འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོ་ལ་
 རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཐར་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཐུ་བར་ལས་འདས་པ་ལས་
 གཞན་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པས་འཛོམས་བྱ་ཐོབ་བྱེད་ཐོབ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚད་དུག་
 མེད་ཙམ་ཀྱང་མི་བཟོད་ཅིང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་དང་། གཉིས་མིན་གཉིས་ཀར་ཡང་མི་བཟོད་པས་གང་
 དུ་ཡང་མི་རྟོག་མི་འཛོམས་མི་རྟོལ་བར་བྱུང་མེད་རང་བཤམ་ཆེན་པོ་མ་བཙོས་ལྷག་པ་འདི་ཉིད་ལ་མཉམ་
 པར་འཛོག་ཅིང་། དེའི་ཚེ་ཚོགས་དུག་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་སྤྲང་བ་གང་ཤར་པའི་ཚོས་ཅན་དེ་ཐམས་
 ཅད་མོ་མོར་རྟོག་པའི་ཞེས་རབ་དང་དཔན་པས་དེའི་ཚོས་ཉིད་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་རྩལ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་
 བྱས་ཏེ། དེ་ཚན་ལ་ཁ་བ་བཤམ་པ་སྤྲང་སྤྲང་གྲག་སྤྲང་རིག་སྤྲང་ལ་ཅེར་སྤྲ་ཅེར་གྲོལ་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ།
 དཔུ་མའི་ལྷ་སྟོམ་གྱི་མན་རག་ཟེབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྲིད་སྟོལ་བར་མ་ཆད་པ་དཔལ་ལྷན་དུགས་པོ་
 པག་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོག་སྤྲིང་ཀམ་པག་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲན་བརྒྱད་མར་མེ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྒྱམས་པ་ལྷ་བྱ་
 འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དཔར་རྒྱག་རྟེ་བཅོམ་མཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་པོ་འདི་པག་པ་རྟེན་ལས་ཉེ་བར་ཐོབ་པ་ཡིན་

ཁོ་ཤོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལྷ་སྒྲོམ་གྱི་རྒྱལ་འདི་(༢༧༠ ན)ལ་ཆེ་བཅུ་ན་འཇམ་པའི་
 དཔལ་གྱིས་ཤར་ཙེ་ཁ་པ་ལ་གདམས་པ་ལས་བདེན་པ་གཉིས་ལས་རེ་འི་སྒྲིབ་དུ་ཡོད་མེད་ཤོགས་གྱི་
 མཐའ་བཞི་ཀ་བཀག་ནས་སྒྲིབ་དྲུབ་པ་འདི་འདྲ་ནི་ལོག་ལྷ་ཆེན་པོ་གྲུ་ཡོད་པ་བཀག་ནས་མེད་པ་ཡིན་
 བྱས་པའི་ཆེས་ཐོགས་ལུ་མེད་པ་བཀག་ནས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཡིན་བཀག་ནས་གཉིས་མིན་
 སྒྲུབ་ཆེས་གཉིས་མིན་བཀག་ནས་གཉིས་ཡིན་སྒྲུབ་པ་ནི་དགག་པ་གཉིས་གྱིས་རྣལ་མར་གོ་བས་རང་ཆོག་
 དང་འགལ་མིང་། ཆོག་དོན་དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ཉིད་གྱི་དོན་གཏན་ཁོང་དུ་མི་རྒྱུད་པས་ཤོད་མ་
 རབས་པའི་དབུ་མ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ལུགས་འདི་ནི་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཤར་གྱི་ལྷ་སྒྲོམ་ལྟར་འགྲུལ་པ་འབལ་

ཞིག་གོ་ཞེས་གདམས་པ་དང་རྩེས་བསྟན་ཀྱི་ཆེར་མཛད་ལ། ལྷུང་ར་དགོ་ལེགས་པས་ཀྱང་ཁོ་པོའི་རྩེ་
 བམས་ཅད་མཐུན་པའི་དབུ་མའི་ལྷ་སྟོན་འདི་ནི་མར་པ་འཕྲོག་མི་ལྷགས་གསར་རྩིང་རྩོགས་ཆེན་གཙོད་
 ལུལ་ཞི་བྱེད་པ་རྩོན་གངས་ཅན་གྱི་ཁྲོད་འདིར་བྱོན་ནོ་ཅེག་གི་ཐུགས་ལ་མ་ཤར་ཞིང་། རྩོན་བྱོན་གྱི་
 ལུགས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྷ་སྟོན་དེ་ནི་རྟག་ཅད་ཀྱི་མཐའ་ཆེན་པོར་ལྷུང་རོ་ཞེས་ཀྱི་ཆེར་གཞུང་འཇུགས་པར་
 བྱེད་མོད། འདོན་སྐྱམ་མི་འགྲིད་དེ། རྩེ་རབས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྷ་སྟོན་ལ་འཆད་ཚོད་ཚུམ་པ་དང་ཐོས་བསམ་
 སྟོན་གསུམ་མཛད་ནས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་དུ་གྱུར་པའི་རྩེ་བཙུན་སྐྱམ་པོ་པ་དང་། ཁྲོ་ལོ་རྩྭ་བ་
 བུམས་པ་དཔལ་དང་། ས་སྐྱ་པའི་རྩེ་བཙུན་གོང་མ་རྣམ་གསུམ་དང་། ས་གཅིག་དམ་པ་རྒྱ་གར་དང་། ཁང་
 གཡུ་བྲག་པ་དང་། བུ་རྩོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྩེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་(༡༧༠ བ)དཔའ་ཆེན་པོ་དག་གི་རྣམ་པར་འཕྱུག་པར་ཡང་གྲགས་ལ། གལ་ཏེ་
 སྐུལ་པ་ཡས་བྱོན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་གཤེགས་ཏེ་གྲུབ་པའི་ས་ཆེན་
 པོ་བརྟེས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་སྟོན་ལ་སྟོན་ཡོད་པ་ལྷག་ལ་ཞིག་འིང་ལུགས་དེ་ལ་འཕྱུག་
 པའི་དྲི་མ་རྩེད་ཀྱང་མེད་དོ།

དེས་ན། དེ་དག་གི་རྩེས་སུ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་མམ་པར་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། ཚུལ་འདི་ཤར་ཅོང་ཁ་
 པ་ཆེན་པོས་འཕྱུག་བཅས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡིན་ཅེས་སྐྱ་བ་འདི་རྩེ་བཙུན་རྣེ་པའི་རྣམ་འཕྱུག་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་
 པ་རྒྱ་རས་པས་འོངས་པ་འབྱུང་བ་ཐུགས་ཀྱིས་མཐུན་ནས་དོ་རྩིའི་ལྷ་འདི་ལྷར་བྱུངས་པའི་བྱིར་ཏེ།

རང་ལ་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ།

བྱ་མའི་དྲིན་གྱིས་རྟོགས་ལགས་པས།

མངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཅ་བྱོན་གྱུར་ཀྱང་།

ཐེ་ཆོམ་ཟ་རྒྱ་མི་གདོ།

ཞེས་གསུངས་པས། རྩོན་བྱོན་དབུ་མའི་ལྷ་སྟོན་འདི་ལ་འཇམ་དབྱངས་ལས་གཞན་པའི་དུས་
 གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སྤྱིན་མུང་གཏིབས་པ་ལྷར་བྱོན་ནས་ཐོར་རོ། །
 འཕྱུག་ལོ། ལྷུང་རོ། ཞེས་ན། འབྲུན་པ་བཞིག་གོ་ཞེས་དབྱངས་གཅིག་མགྲིན་གཅིག་དུ་གསུངས་ཀྱང་

ཡིད་གཏོང་པར་མི་བྱ་སྟེ། གིང་འདི་འདྲི་དེ་མ་དོན་དུ་དཔུ་མའི་ལྟ་སྟེང་གི་ལྟ་སྟེང་པ་འཛིན་པ་ལ་ཁིང་འདི་
 ལྟ་སྟེང་པ་ལུང་བསྟན་བསྟེན་པའི་འཕགས་པ་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་མར་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་ན་ཁྱེད་འདོད་
 པའི་དཔུ་མའི་ལྟ་སྟེང་དེ་ལྟ་སྟེང་ཡི་གེ་ན་གཅིག་གྱུང་མི་སྟེང་པའི་ལྟ་སྟེང་། མ་གྱུ་ལྟ་སྟེང་གྱུ་ལྟ་སྟེང་། ཁྱེད་རང་
 གིས་གྱུང་དཔུ་མའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་ཁིང་ལྟ་སྟེང་མི་གསལ་པར་འཇམ་དཔུངས་གྱིས་མིག་ལྟེང་པར་བྱ་མ་
 དཔུ་མ་པ་བསྟན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཅེས་འཆད་གྱིན་འདུག་ལ། (༡༧) ན་ལྟ་སྟེང་པ་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་
 འཕྲང་པའི་ཐམ་རང་གི་གཞུང་ལུགས་ལྟ་སྟེང་གི་འདོད་པའི་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་། འཕྲང་ལྟ་སྟེང་པར་
 ཆོད་མའི་གཞི་མཐུན་དང་། དོན་པོ་དོན་ལྟེང་ལྟ་སྟེང་པ་འདི་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟ་སྟེང་རང་མར་བདེན་པས་དེ་
 དེར་འཛིན་པ་ནི་དོན་པོ་འཛིན་དང་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་ལ། བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་བདེན་པ་དེ་
 ཤེས་བྱ་ན་མི་སྟེང་ཅིང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་གྱུ་པ་དེ་ལྟ་སྟེང་མ་ཟེན་པར་དེ་མི་རྟོགས་ཤིང་། དེ་
 ལྟ་སྟེང་རྟོགས་གྱི་དགག་བྱ་ནི་འཇམ་དཔུངས་གྱི་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་མེད་པར་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་
 གི་དཔུ་མ་པ་རྣམས་གྱིས་སྟེང་ཉིང་མ་རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་གྱི་དགག་བྱའི་བདག་བདེན་དང་ཐ་སྟོང་པའི་
 དོན་པོའི་བདག་བདེན་འབྲེལ་པ་དེས་ལན་ཅིང་། དོན་པོ་བདག་བདེན་བཀག་ན་ཆད་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་།
 ཞེས་དང་། དར་འཛིན་ལྟ་སྟེང་གིས་བསྟན་པའི་མེམས་ཅན་གྱི་ལྟ་སྟེང་པའི་དང་བདག་ཅུ་ཐོག་པ་
 གསུམ་གར་དགག་བྱའི་གར་ཐག་གི་བདག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་སྟོང་དུ་འབྲེལ་པ་འདུམ་མ་བྱས་ཉིང་
 དོན་པོའི་རྒྱ་འབྲེལ་དང་དོན་པོ་སྟེང་པ་དང་། འཕྲང་དུ་གཏོགས་པའི་འཕྲང་སྟེང་མི་མཐུན་པ་བདེན་པར་མ་གྱུ་
 པ་ཐམས་ཅད་མ་འཕྲང་པའི་བདེན་པ་དོན་ལྟེང་པ་ཆོད་གྱུ་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་། ཡོད་མེད་སྟེ་འགག་
 བདེན་གཉིས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟེང་ནས་མི་བྱེད་པར་བདེན་གཉིས་སྟེང་པའི་སྟེང་ནས་བྱེད་པ་དང་།
 བདག་སྟེ་མེགས་འཕྲོག་པ་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་། ཡོད་པ་མིན་པའི་སྟེ་
 ཡོད་པ་མིན་པའི་སྟེ་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་། ཡོད་པ་མིན་པའི་སྟེ་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་
 ཡིན་ཅེས་པ་འདི་འདྲ་འགར་ཡང་མ་མཐོང་། (༡༨) བ་ཞིང་། ཁྱེད་རང་གི་གྱུ་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་
 ལ་འཕགས་པ་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་། ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་ལྟ་སྟེང་
 པ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱུ་ལྟ་སྟེང་གི་འགྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པར་ཀྱིག་པ་ཤད་གྱི་འབྲེལ་པ་འགྲེལ་པ་

བསྐྱེད་པར་སྤྱང་བའི་བྱིར། ཅུ་པར་མ་ཁྲུབ་པོ་སྤྲུལ་ན་ཁྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཉིད་མངས་
རྒྱལ་ནས་བྱང་མེམས་ས་བརྒྱ་པའི་ཚྭ་ལ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་འདིའི་བསྐྱེད་གཙོ་སྟོན་པ་ལྟ་སྟབས་
ཡིན་ལ། བྱམས་འཇམ་མེགས་དེའི་འཁོར་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་སྟོན་པ་ཉིད་ལ་དཔང་དུ་བྱུང་།

ཁྲུང་པར་པོད་ལྷ་མོ་བྱོན་གྱི་དབྱུངས་པ་དག་གིས་ནི་ཡོད་པ་བཀག་ནས་མེད་པ་མ་བསྐྱུབས་པ་དང་།
གཉིས་ཡིན་བཀག་ནས་གཉིས་མིན་གཏན་མ་བསྐྱུབས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་གཞན་གྱིས་ལོག་པར་བརྟགས་
པ་གང་དག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྩོད་པ་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱགས་གྱིས་ཁས་སྤངས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་
འབྱེད་པ་ལས་རང་ལྷགས་གྱི་དགག་སྟུབ་མ་བྱས་ཏེ།

སྟོན་འཇུག་ལས།

ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།

རྣམ་པར་དབྱུང་པས་ཐམས་ཅད་དཔྱོད།

ཅས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་པོད་ལྷ་རབས་པའི་དབྱུངས་པས་མི་འདོད་པ་
ཞིག་ཁྱེད་གྱིས་འདོད་དགོས་མེ་ཞེས་སྒྲ་ན་ནི།

ཇི་སྐད་དུ།

ཅན་གྱིས་ཁྱོད་འདིར་འདོད་བྱེད་པ།

གསལ་བར་དབང་སྟུག་སྟོན་པ་ཡིན།

ཅས་པ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ།

འདིར་སྒྲས་པ།

འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདེན་གཉིས་འཇོག་ན་ཡང་།

བདེན་པ་གཉིས་ཀར་གྲགས་གྲུབ་མེད་པ་དང་།

ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟའི་བདེན་གཉིས་བརྟོགས་བཞག་གི།

མ་དབྱུང་ཙམ་ངོར་བ་སྟེད་བྱེད་(༢༧༢ན)ཙམ་ལས།

དབྱུང་ཆོ་བརྟོགས་ལས་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བ་དང་།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྒྲོང་པར་འཛོག་པ་ཡི།
 སྒྲོང་དང་རྟོན་འབྲུང་དེ་ཡང་འགྲུབ་མིན་པས།
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མཇུག་པར་གྲགས།
 དཔྱད་བྱེད་མོས་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས།
 ཆོས་རྒྱུ་མཇུག་པར་ཉིད་དུ་དཔྱད་པ་ཡི།
 དཔྱད་བྱེད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི།
 རོ་ཤོར་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཞི་བ་ན།
 ཤིང་གཉིས་དུང་ལས་མེ་ཉིད་བྱུང་བ་ན།
 བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མེ་དང་ཤིང་གཉིས་ཀར།
 འགར་ཡང་གནས་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་མིན་ལྟར།
 བདེན་པར་མེད་འདི་ཁོང་དུ་ཆུང་བྱས་ཏེ།
 དཔྱད་བྱུ་རྒྱུ་པར་དཔྱད་པར་བྱས་པ་ན།
 རྒྱུ་དཔྱད་དེ་ལ་ཡང་ནི་རྟོན་ཡོད་མིན།
 རྟོན་མེད་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་དཔྱད་མི་སྐྱེ་སྤེ།
 སྐྱེ་མེད་དེ་ཡང་སྐྱུ་རྒྱུ་འདས་པར་བརྟེན།
 དེ་ཆོ་བ་སྒྲུབ་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ཡི།
 ཀྱུ་རྩོམ་བདེན་པ་ཆད་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 བདེན་སྒྲོང་ཉིད་ལས་བསྐྱེད་མེད་དོན་བྱེད་པ།
 ལུ་ལུ་ལུས་པར་འགྲུར་རམ་འཕྲོ་ཀྱུ་མོས་སུ། ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་དགག་དགོས་པའི་སྐྱེ་མཆོན། དེ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་
 བཤད། བཀག་ནས་གང་ཟག་བརྟོན་ནས་བདགས་པ་ཅོམ་དུ་བསྐྱེད་པ་གསུམ།

དང་པོ་ནི།

ཉོན་མོངས་སྒྲིན་རྒྱམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ།

ལྷ་ལས་བྱུང་བར་སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་།

བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས།

རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད།

ལུང་དང་རིགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་བཀག་ནས་ད་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་ལ་ཐར་འདོད་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཡིས་འཇིག་ལྷ་ལི་འཛིན་སྐངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད་རིགས་ཏེ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྒྱམས་དང་སྒྲིན་ཆ་ལ་ཆེ་བའི་ཐུང་ན་སོགས་སྒྲིན་རྒྱམས་མ་ལུས་པ་དང་ད་ཡིར་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཙན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ལས་(༢༧༢ བ)བྱུང་བར་སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་བར་གྱུར་པས་བདག་རིགས་ཤིང་། བདག་ནི་འཇིག་ལྷ་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་སོ། །ཐུབ་སྟེ་བདག་དུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལུང་མ་ལྷུང་བར་ཡུལ་ཙན་ལུང་འབྱེན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར།

མདོ་ལས།

ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རྩ་བ་ཙན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རྩ་བ་ཙན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རྩ་བ་ཙན། འབྱུང་བ་ཙན་དག་གོ།

ཞེས་འཇིག་ལྷ་ལས་འདུ་བྱེད་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུལ་པའི་མྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་དར་བྱགས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་འཁོར་བ་འབྱུང་བས་འཇིག་ལྷ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་དབྱུང་པ་འདི་ནི་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པའོ།

ད་ནི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གྲོང་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ནི་གང་། དེ་དག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་ཅི། དེ་དག་ཚུལ་ཇི་སྟར་མེད་ཅི་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་བདག་དང་། མེམས་ཙན་དང་། གང་ཟག་དང་། སྒྲིམ་བུ་དང་། སྟོན་དང་། ཤིང་བུ་དང་། ཤིང་བདག་དང་། ཚོར་བ་ལོ་ལ་སོགས་པར་གྲགས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་འཇིག་ལྷ་ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་ཡུལ་དང་། གྲུབ་བརྒྱུགས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འོག་པའི་བཞེས་གཉིན་དང་གྲུབ་

མཐའ་རན་པས་བརྟགས་པ་ཐོགས་ལ་མ་བརྟོན་པར་ཐོག་མེད་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་བག་
ཆགས་ཡོངས་ལུ་གོམས་པས་ལུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ངའི་བདག་གོ་འདི་ནི་དཔེའི་བདག་གིའི་སྐུ་ཏུ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅན་ཐ་ན་བྱ་དང་རི་དྭགས་ཚུན་ཆོད་ལ་འད་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་
ཞེས་བྱ་ལ། (༡༧༣ བ) དེའི་ཡུལ་ནི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བདག་སྟེ་གྲུབ་མཐས་བདགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ།

འཛིག་ལྟ་ལྟན་བརྟགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འད་གསུམ་སྟེ། ཆོས་འདི་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་པོ་ལས་
དོན་གཞན་ཏུ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཐོགས་ལུ་སྟོན་བརྟགས་པ་དང་། མང་པོས་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་
ལུང་པོ་འམ་ཐེམས་ཉིད་བདག་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་། གནས་མ་བྱ་བ་དག་ལུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་
མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདག་དང་མ་འདྲེས་པའི་ལུང་པོ་ལ་
བརྟགས་པའི་བདག་ཐ་སྟོན་ཆོད་གྲུབ་ཀྱི་བདག་འདོད་པ་རྣམས་སོ།

དེ་དག་འཛིན་པ་ལ་ནི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་བརྟགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མེད་ཀྱི་བག་ཆགས་གོམས་པ་འབའ་
ཞིག་ལས་རང་ལྷགས་ཀྱིས་ལུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དཔེས་གཉིན་རྒྱུ་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཐོས་
པས་མ་སྟོམ་པ་བྱས་པ་ཐོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་རྟོག་པས་གསར་དུ་སྟོན་བརྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་
འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་བརྟགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བདག་གོ།

ཆོས་ཀྱི་བདག་ནི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་གཞུགས་
ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་འཛིག་རྟོན་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རོ་
བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་རྟག་མི་རྟག་ལ་ཐོགས་པར་སྟོན་བརྟགས་པ་སྟེ་ཕྱེ་ན་ཀྱུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་
གཉིས་སོ།

དེ་དག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་གཞུང་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། མང་པོས་
བཀྱར་བ་དང་། གནས་མའི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདག་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། ཆོས་
ལ་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

དེ་ལ་(༡༧༣ བ) འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་བདག་ནི་མ་དབྱེད་ན་ཐ་སྟོན་ཅམ་ཏུ་ཡོད་

དེ། མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ངའོ་ཞེས་དང་ང་ཡིའོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐོང་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལོག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དཔེ་བཀའ་ཆགས་ཡོད་པའི་གང་ཟག་འབད་ཞིག་གིས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི། དེ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐའི་ཐ་སྟངས་ལོག་ཤིང་པ་རྣམས་ལ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་བདག་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་པ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་བདག་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་མེད་པ་བདེན་མོད་གྱི། མང་པོས་བཀྱར་བ་དག་གི་བདག་གི་གདགས་གཞི་ནི་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་དེ། མེམས་ཅན་རྣམས་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འོན་གནས་མ་བུ་པའི་བདག་གྱུང་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་བདག་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་མི་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་སྤར་པོར་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྟེན་དུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས། དཔྱད་ན་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་དེ་ལྟར་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་རིག་པས་དཔྱད་ནས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་པས། མ་དཔྱད་ན་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་སྤར་པོ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་སོགས་སུ་དཔྱད་པ་མ་ཞུགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི། བརྟེན་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་(༣༧༤ ན)བདེན་པར་འདོད་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རིགས་པས་དཔྱད་པའམ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་ནི་ལྟན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བདག་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འཆང་འཇུར་གྱི་རིགས་པ་མཐའ་དག་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བདག་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་ཚོགས་པ་ལ་བརྟགས་པའི་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཐ་སྟངས་མ་དཔྱད་པར་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་མི་འཁོག་གྱུང་དཔྱད་ན་ངར་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་དུ་འཁོག་སྟེ། དཔེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྒྲོན་མ་ལུས་པ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་འཁོག་གི་

སྒྲི། འཕགས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
བདག་ལྷན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་ལྷ་ཡང་འཇེལ་ཞིང་རྒྱས་ལ་བརྟན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་
མཛོན་པར་ཞེན་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དབྱ་མའི་ལམ་གྱིས་
ངེས་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོན་ཏེ་འཁོར་པའི་རྩ་བ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཡུལ་གྱི་བདག་འགོག་པའི་
རིགས་པ་གཞུང་དུ་མི་བརྟེན་པར་ཀུན་བརྟགས་པའི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་བརྟེན་པ་མི་
རིགས་མོ་སྐྱམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བདག་དང་གང་ཟག་དང་ཐེམས་ཅན་ལ་སྟོན་པ་ནི་
མ་དབྱུང་པར་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་པའི་ཚོད་གསལ་བྱ་མ་ཡིན་ཅིང་(༣༧༤ བ)དགག་མི་རྒྱས་ལ་བགག་པ་ལ་
དགོས་པ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འགོག་ལ། དབྱུང་ནས་འགོག་པའི་ཚོན་ཀྱི་རིགས་པའི་དཔྱོད་ཚུལ་གསུམ་
ལས་མི་འདའ་བས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་གསུམ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་
འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་ཡིན་ཅིང་། འཇིག་ལྗེའི་རིམ་རྒྱུ་ལྷན་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་བགག་པའི་ཕྱིར།
གཞུང་དུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་མ་བགག་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཆོས་ཀྱི་བདག་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་ཅལ་
ཆེར་ཐ་སྙད་འཁྱུལ་ངོ་ཅམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཞུང་པར་དུ་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་འམ་
གྲགས་སུ་རུང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ལས་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་གསུལ་བྱའི་ངོར་གསུངས་པ་
ཅལ་ཆེ་བ་ཡང་ཐ་སྙད་འཁྱུལ་ངོར་ཡོད་ལ། འཇིག་རྟེན་ལ་མ་གྲགས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་
གསུངས་པ་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲུགས་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པས་བདགས་པ། ཤེས་བྱ་ཚིག་གི་དོན་དུག་དང་དགྲ་དང་
རང་བཞིན་ཉེར་བཞི་ལ་སྟོན་པ་རྣམས་དང་། རྩལ་ཐུན་ཆ་མེད་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོག་ན་མོ་དང་
གཉིས་མེད་ཀྱི་གཞན་དབང་བདེན་པ་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། བདེ་གཤེགས་སྤང་པོ་མཚན་
དཔེས་སྤྱོད་པའི་འདུལ་མ་བྱས་པའི་རྟག་པ་དང་། བདགས་བཞག་གི་བདག་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་དང་། བདེན་
མེད་དོན་དམ་བདེན་པ་དེར་བདེན་དུ་གཞན་གྲུབ་སྟོན་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ།

འོན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྟོན་པ་ལས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྟོན་པས་མ་

དབུ་མ་ལ་གསུངས་པ་ན་ཐ་སྟངས་དྲུག་དང་རེས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དེ་ལྟར་གསུང་ནི་ཐ་སྟངས་(༡༧
 བ)དྲུག་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུང་ཡིན་པས་རང་ཟླ་དག་ཐ་སྟངས་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་
 མོ་ཞེས་ཞེན་གྱང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཐ་སྟངས་དེས་དོན་མིན་ལ། སྟོན་པས་དབུ་མ་གསུངས་མོ་ཅོག་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རེས་དོན་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་དང་པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་ནོ།

མདོར་ན་གཞུགས་ནས་རྒྱུ་མ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་དང་། རྟེན་པར་དུ་སྒྲོ་
 བདག་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དབུ་མའི་ཆོས་ཚུལ་འདི་དག་
 གི་སྟོན་གནད་ལུ་བྱ་བྱུང་བཤོ།

དེ་ལྟར་ལུགས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་དོན་ཅི་ཞིག་གྲུབ་སྟུང་ན། ཤར་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བྱེ་སྒྲུ་
 མདོ་མེམས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་དག་གི་གསུང་རབ་ལས་གང་ཟག་བདག་འཕོག་གི་རིགས་
 པ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཡང་། ལུགས་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཕོག་པར་མི་རུས་ཏེ། ལུགས་དེ་དག་
 ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་རྒྱུ་གཞན་དེ་མི་འབྱུང་ལ། བདག་
 དེ་ངོས་མ་ཟོན་པར་དེ་འཕོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་བདག་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཕྱིད་མཐའ་བཀག་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 རེས་བཟུང་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཕོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བས་
 ལུགས་དེ་ལ་མ་བཟེན་པར་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟོན་མི་རུས་སོ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟུལ་སྒྲུ་
 རབ་དང་། ཕྱི་དོན་སྟོན་ན་མོ་དང་། ཕྱི་དོན་གཞུགས་སོགས་རྒྱུ་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལས་རྒྱ་ཆེར་དགག་པར་
 བྱེད་གྱང་ལུགས་དེས་ཆོས་ཅན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དགག་པར་མི་རུས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཆོས་(༡༧༥ བ)དེ་དག་གི་དངོས་འཛིན་གྱང་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་མ་བཟེན་པར་
 དགག་མི་རུས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་རང་ལྟ་བུ་བཞི་ལ་སོགས་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་
 སྒྲུབ་དེ་དག་ཐལ་འགྱུར་པའི་བཞེད་པར་འགྲོ་བའི་གནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་གསལ་བར་བྱས་
 པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཅག་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འདི་ཉིད་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མིན་
 བར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་དབུ་མ་དང་མི་འགལ་བར་ཐ་སྟངས་ཚད་གུབ་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་དེ་སྟོབ་
 དཔོན་ཆེན་པོ་འདིས་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་མཛད་ནས་བཀག་གོ་ཞེས་ཡོད་དུ་གསལ་བར་རྒྱ་ཆེར་བཤད་

ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་འོག་མར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལུང་དང་ལུང་དོན་གྱི་རིགས་
པས་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱབས་པ་ན་དེའི་ཤྲོག་ཤྲོགས་ཀྱི་བདག་བདེན་འགོག་མི་རུས་ན་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་དང་འཆོམས་པར་ཐེག་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་འོག་མར་། གང་ཟག་དང་
ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བསྐྱན་པས་དེའི་ཤྲོག་ཤྲོགས་ཀྱི་བདག་བདེན་བསྐྱོག་པར་མཛད་པའང་དོན་དུ་མི་
འགྱུར་པར་ཐུག་། དེ་ལྟར་བསྐྱན་པ་དེས་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་བདེན་འགོག་པའི་བསྐྱན་པའི་བྱ་བ་
མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་འདོད་ན། ཐེག་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་ཚོས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་གང་ཟག་གི་
བདག་མོགས་དངོས་པོར་བརྟེན་བསྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐུག་། དེ་ལྟར་བསྐྱན་པའི་བསྐྱན་པ་དང་
ཚོས་ཚུལ་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་གཉིས་ནས་བརྒྱུད་དུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མཚན་གྱིས་(༡༧ ན)བཀྲལ་བའི་
མངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྐྱན་པ་དེ་མངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྐྱན་པའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་པར་འགྱུར་རོ།

གཞན་ཡང་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་མོགས་བརྒྱ་དུག་མངོན་ལུ་རྟོགས་པའི་ལེ་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་
མངོན་ལུ་ཁ་ཁར་ལེན་ཞིང་། དེ་ཙམ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་ལས་བཞད་པ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
ལྷན་སྦྲེལ་དུངས་འབྱེན་པར་མི་རུས་ཞེས་པའང་ནང་འགལ་ལོ།

ཁོ་པོ་ཅག་ལྟར་ན། གཞི་གང་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་བདག་དང་།
བདག་འཛིན་དེ་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། ཁ་ཆེ་བྱེད་གཏུ་སྒྲུབ་ནས་མདོ་མེས་པ་དུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་
པར་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་གྱི་མཆོད་རྟིང་པ་ཆོས་ལོ་རྩྱ་བས་བདེ་བའི་བདག་གོ་ཞེས་པ་
བདུད་ཀྱི་མེམས། ཞེས་མོགས་མདོའི་ལུང་དུངས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་དཔྱིག་གཉེན་
གྱིས་གང་བཞད་པ་དེ་ཉིད་དུ་མ་ལ་འཇུག་པར་འཆད་རོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་
དང་འཇིག་ལྟ་མེད་དོན་གཅིག་མེད་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས། ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་པོ་ཙམ་ལ་མེམས་ཅན་དང་
བདག་ཏུ་བདགས་ནས་དེ་ཞེན་ལུ་ཏུ་བཞག་སྟེ། དེར་འཛིན་པ་ལ་འཇིག་ལྟ་དང་བདག་ལྟར་བྱས་ནས་དེ་
བདག་གི་ཐུགས་ལྟ་ཡོད་ན་ལུང་པོའི་ཐུག་དང་། ལུང་པོ་ལས་གཞན་གྱི་ཐུགས་ལྟ་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་ནས་

འཕོག་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རྟེ།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

ངོམ་རྣམས་པའི་སྒོ་གང་དེ།

མེས་ཅན་ལ་ལྟ་རྟོག་ཅིག་སྟེ།

ཞེས་དང་། མཛོན་པ་རྒྱན་བརྟམ་ལས།

འཇིག་(༢༧༤ བ)ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་གང་ཞེ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་དག་ལ་
བདག་གམ་བདག་གིར་ཡང་དག་པར་ཆེས་ལྷ་བརྟམ་པའི་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྒོ་གྲོས་
དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ལྟ་བུ་མཚམས་ཅད་ཀྱི་རྟོག་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཞི།

ཞེས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་དུ།

དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་ང་དང་ང་ཡིར་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་
ཞེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞི།

ཞེས་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མེས་ཅན་དང་། བདག་དང་། ང་དང་ང་ཡི་བར་རྟོག་པ་ལ་བདག་
ལྟར་འཇིག་གོ།

དེས་ན་སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་རྒྱ་གྲགས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྩ་
འགྲེལ་གཉིས་ཀར་ཐ་སྙད་དུ་འཇུག་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་ཆས་གྲུབ་བཀའ་ནས་
བརྟགས་ཡོད་ཅམ་དུ་བཞེད་པ་ལ་ཁུད་པར་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟའི་བདག་ཆས་གྲུབ་དུ་འཛོན་པ་ལྟན་སྟེས་དེ་
ཉིད་རྟགས་ཀྱི་དགག་ཕྱར་བྱེད་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ལྟུལ་རང་
ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་བདག་དང་གང་ཟག་ལྟུལ་དུ་བྱུང་ནས། དེའི་ལྟུལ་ཅན་གྱི་ང་དང་ང་ཡི་བར་ལྟ་བུ་
བདག་ལྟར་བཤད་པ་ག་ལ་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་པར་བྱེ་རྣམས་བརྟགས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་དཔུང་ནས་ཡོད་པར་
འཇིག་པ་དང་། དེ་བརྟགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། མལ་འགྱུར་བས་དེ་
དཔུང་ནས་ཡོད་པར་མི་འདོད་ཅིང་། མ་དཔུང་པའི་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟའི་བརྟགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་
བཞིན་དུ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ། །བྱེ་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་(༢༧༥ བ)གིས་སྒོ་བ་པའི་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོའི་ཐུགས་སུ་ཁམས་ལེན་ཅིང་། རྩལ་འགྱུར་བས་ནི་དེ་
ལྟའི་བདག་མེད་དང་། རྫོང་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱ་དང་། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཐུགས་
བདགས་སྟོན་གྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བཤིང་དོ། །

མདོར་ན་རྩལ་འགྱུར་བས་མ་དཔུང་བསྐྱེས་བཞག་གི་བདག་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་
ཡང་དེ་ལྟའི་བདག་རང་རང་ངོ་པོས་རྫོང་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ལས། དགོ་ལུགས་ལྟར་ཡུལ་གྱི་རྫོང་
ལུགས་ཀྱི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྫོང་མི་རྫོང་དུ་འཛིག་པའི་གནས་མེད་དེ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་རྒྱུ་ལ་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་ཞིང་། གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་མ་སྟེགས་ངོ་པོ་
ཉིད་རྒྱུར་སྤྱོད་པ་ཅིམ་མ་གཏོགས་དེ་འབྲའི་བདེན་དངོས་སུ་འཛིན་པ་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་པའི་གྲུབ་མཐས་ཀྱི་ན་
བརྟགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀར་ལའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་སྟེགས་ངོ་པོ་ཉིད་
རྒྱུར་སྤྱོད་པ་མ་གཏོགས་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་རྩལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ན། ལྟན་
སྦྱེས་ཀྱིས་བབྱུང་བའི་བདག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགོག་བྱ་མིན་ཞེས་པ་ནི། དེ་འབྲའི་བདག་ཡོད་ན་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡུལ་གྱི་གནས་རྒྱུ་ལ་མ་ཞུགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་འཛིན་
ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེད་པ་དོན་ལ་མ་འཁྱུལ་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་
(༣༧༧)མེད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་མངས་ཀྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཐུན་ཚིག་དུ་འགྱུར་དེ། རང་
ཅག་རྒྱུར་མཐོང་གི་བྱུང་དོར་བྱེད་པར་སྤྱོད་པའི་བདག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བདག་དེ་མ་དཔུང་པ་
ནའང་འཛིན་སྐྱེད་པ་དང་མཚན་པར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཡོད་ལ། དཔུང་པ་ནའང་ཐེག་པ་གསུམ་གར་
གྱི་ཡུང་རིགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདག་དེ་དེ་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་མ་ཡིན་ན་སྤྱང་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་
པ་གང་ཞིག །ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལས་བདག་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་
བྱའི་རྣམ་གཞག་ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་སྟོན་མ་གསུངས་ཤིང་། དེ་རྣམ་གསུངས་པ་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ཐམས་

ཅད་ལ་མཐོང་ཐོས་ཅམ་ཡང་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུག་ མི་འདོད་ཀ་མེད། དེ་
ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་བདག་ལངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་འང་ཡོད་པ་ལ་སྤོང་བྱེད་གཞན་མེད་པས་ལངས་རྒྱལ་
བདག་ལྟ་དང་འཇིག་རྟེན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་འང་འདོད་དོན་ཞི་ན། རྟགས་པའི་ལངས་རྒྱལ་ལྟོས་བ་ལས་མ་
གྲོལ་བར་འགྱུར་དེ་འཇིག་རྟེན་གསལ་ལ་ལྟ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་
དབུ་མ་པ་ཡིན་པར་སྤྲིན་གཤིག་ཡིན་རྟོག་པར་བྱེད། དེ་ཡིད་ཆེས་གྱི་གནས་མ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་དང་གང་ཟག་
གི་བདག་ལྟ་ལ་ཡིན་མིན་གྱི་སྤྱོད་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ནི་སྟོན་ཕྱེད་པའི་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ཤུག་པ་བསྟན་
བཅོས་གྱི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་བཟང་ཁྱད་འཇོག་མཚན་མས་ཟད་མི་ཤེས་ཤིང་དཔག་དགའ་བ་ལ། རྟན་མི་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རང་བཟོ་དེ་དག་ལ་ལ་མཚན་དུ་སྤྲིན་གཤིག་འཛིན་དེ། འཛིན་ན་བཤོས་དང་པག་ལ་འང་ཡིན་
མིན་གྱི་སྤྱོད་བཞི་བཅི་(༡༧༤ ན)དགོས་པ་འང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་སྤྱོད་འཇོག་
རིགས་པར་འགྱུར་དེ། བས་ཟན་གྱི་བཤོས་དེ་བཤོས་ཡིན་ཀྱང་གྲོ་ཟན་གྱི་ཤུག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་འཇོགས་
སྤྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པས་ཅི་སྟོན་སྟེ་ན། ལངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྟེན་པོ་
དག་གི་གཞུང་ལུགས་ལ་འཆད་ཅོད་ཅེས་པ་དང་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་ཐར་པའི་
རྒྱུར་མི་འགྱུར་བའི་ཟེར་རྒྱ་ཟད་པའི་འོང་གཏམ་གྱིས་བྲེལ་བར་བྱེད་ན་བདུན་གྱི་ལས་སྤྱོད་མི་འགྱུར་རམ།
ཁྱོད་གྱིས་འདོད་པའི་སྤྱོད་དག་གི་བཟང་ཁྱད་གསལ་འཇོག་གི་དོན་ཡང་ཤིན་ཏུ་འཇུགས་དེ། ར་ཡི་བ་
མིག་ན་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་སྟོན་ཤེས་བྱ་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སྤྱོད་བའི་
ཆོས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡིན་ནམ། གང་ཟག་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་གང་ཟག་
གི་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་ལ་དེར་ཡང་ཁྱེད་མི་འདོད་དོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་གྱི་བདག་
འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱེད་པ་ཚད་མ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན་འཇིག་རྟེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ། ཁྱེད་པ་ཁྱེད་རང་གིས་ཁས་སྐྱེད་སྤྱོད་གསལ་བ་དངོས་འགལ། ཡང་དེ་འདྲའི་སྟོན་
ཆོས་ལ་བདེན་འཛིན་མིན་ན། མིག་ན་སོགས་དེ་ལ་གཉིས་སྤྱོད་བའི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། དེ་འདྲའི་སྟོན་
དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་གང་ཡང་མ་ཡིན་ན་དེ་བདག་འཛིན་ཕྱེད་གསུམ་
པར་འགྱུར་རོ། །

གང་ཟག་གཞན་ལ་བདག་ཏུ་རྩལ་པ་འཇིག་རྒྱུ་མ་ཡིན་ན་གང་ཟག་ཏུ་རྩལ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རྟེ། གང་
 ཟག་གཞན་དེའི་འཇིག་(༢༧༤ བ)ཚོགས་ལ་མ་བརྒྱུས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་རྩལ་པ་མི་འགྱུར་པའི་
 སྤྱིར་རྟེ། ཡན་ལག་དང་ཆ་ཤས་ལ་མ་བརྒྱུས་པར་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཆ་ཤས་ཅན་ལ་རྩལ་པ་མི་སྤྱིད་པའི་
 སྤྱིར། དེས་ན་ཐམ་རང་གཉིས་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་ལ་བཟང་རུ་ཡོད་དེ། བདག་མེད་དེའི་རྟགས་
 ཀྱི་དགག་བྱའི་བདག་དེ་ཇི་རྩལ་དོས་ཟེན་མ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐོན་
 འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་གངས་ཅན་གྱི་ཁྱེད་ས་འདིར་སྤྱད་པའི་དཔྱ་མའི་གཞུང་འབྲེལ་མན་ངག་གྱི་མིང་
 ཟེན་གྱིས་རྟོག་ཐུག་དཔྱ་མའི་གྲུབ་ཐོབ་དག་གི་མཁུར་མར་དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་ཚོགས་སྤྱད་ཅིམ་གྱི་གསལ་
 ཁ་ཡོད་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཁོ་ཤོ་མན་འཆུ་འཁུར་པར་བྱེད་ལ། ཡང་ཁྱེད་མཐོང་ཐོས་ཆུང་པས་དེ་ལྟར་ཡོད་དོ་
 ཞེ་ན། ཁྱེད་ས་སྤྱད་ཀྱི་ཡུར་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་ཅིག།

དེར་མ་ཟད་ཁྱེད་ཚོས་དང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་མེས་པུའོ་ཅན་གྱི་སྟོང་ལ་པ་ཐ་རྟུན་འཇིག་པའི་རྩལ་
 སྤྱིས་ཀྱིས་གང་འཁུར་འདི་ཆུང་མཐོང་གི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལྟར་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་
 མངས་རྒྱུས་དང་བྱུང་རྒྱུ་མེས་པུའོ་ཆེན་པོ་དག་གི་དགོངས་དོན་མཆོག་དེ་ལ་ཁྱེད་ཆེས་སྒྲུག་ནས་
 མེས་པུའོ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་འབྲས་འཇོག་ན། དོས་པོ་འདུམ་བྱས་པ་མི་སྤྱིར་ཅིག་ཐ་དང་པས་དོས་པོ་
 པར་སྟོང་ལུས་ན་རྒྱུས་འབྲས་བྱ་བ་སྤྱེད་པར་རྒྱུན་ཆད་དོགས་པའི་མེས་པུའོ་ཆེན་པོ་བཟུང་ནས་དོས་པོ་
 པའི་སྤྱི་ནང་གི་སྤེལ་ཁ་ཅིག་ལྟར་སྤྱི་དང་བྱེད་ཀྱིས་དང་ཐོབ་པ་དང་ཆུང་མི་ཟ་དང་རྒྱུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་
 ལྟར་དོས་པོ་ལ་ཆེར་བྱེད་པ་གཏོང་བར་མ་རྒྱས་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཞིག་པ་དོས་པོ་བ་ཞིག་
 དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བདག་གཉིས་ཁས་(༢༧༩ བ)སྤངས་པས། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དེ་གཉིས་
 གཅིག་གསལ་ཐ་དང་། གཅིག་ན་དོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐམ་། དོས་
 པའི་འཇིག་ཞིག་ཐམས་ཅད་དོས་པོ་ཡིན་པར་ཁྱེད་རང་འདོད་ཅིང་ཞིག་དོས་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་
 གང་ཟག་ཡིན་པར་རིགས་ན་འཇིག་དོས་པའི་ཡིན་པ་ལ་འདང་གཞོད་བྱེད་མེད་ཅིང་སྤྱུ་བ་བྱེད་མཚུངས་པའི་
 སྤྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་པ་ཚད་གྲུག་འདོད་ན། དོས་པོ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་ཏུ་འགྱུར་
 པས་སྟོན་མེད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཐ་དང་ན་སྤྱིས་བྱ་གཅིག་གིས་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་གཅིག་

བགྱིས་པ་ན་སྐྱེས་བུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ལས་གཉིས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རྟེ། ལས་འབྲས་
 གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དང་དེའི་རྟེན་གྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལས་ཐོ་ཐོར་བས་གསལ་ནས་
 འབྲས་བུ་འད་དེ་ལྟར་ཐོ་ཐོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེས་བུའི་ལས་ཐོག་པ་ན་དེ་གཉིས་བསྟོ་མས་ནས་ལས་གཅིག་ལས་མི་ཐོག་པའི་
 ཕྱིར་སྐྱེས་ན། འོ་ན་དེ་ལྟའི་ལས་དེ་ཆ་མེད་ཡིན་ནམ་ཆ་བཅས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟེན་གཉིས་གྱིས་
 བསྟོ་མས་རྟེ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་ཆར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། ལས་དེ་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་དེ་
 རྟེན་གཉིས་གྱི་ཆས་མ་བྱས་པར་མ་ཐོང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལས་དེ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་
 གཉིས་གྱིས་བྱས་པའི་ཆ་ཐོ་ཐོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དབུ་མ་ལས་རང་ལུགས་གྱི་ངེས་པར་ཁས་ལེན་
 དགོས་པའི་བདག་དང་རྟགས་གྱི་དགག་བྱའི་བདག་གཉིས་རྟེ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་རང་སྟེ་གནས་མ་བྱུ་པ་
 དང་མང་པུར་བ་ཁ་ཅིག་མ་གཏོགས་རང་(༢༧/༩)གི་སྟེ་པ་གང་གི་འད་གཞུང་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་
 མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྐྱབ་དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་སྟེ་བས་གཞུང་འདིར་ཤགས་པ་ཉིད་ཁྱེད་ཅག་གིས་སྐྱབ་པ་ནི་
 དཔལ་ལྷན་སྟེ་བའི་གཞུང་ལེགས་པར་བཞད་པར་བྱས་པར་འགྱུར་རམ། རེས་པར་ཁས་ལེན་རྒྱུའི་གང་
 ཟག་གི་བདག་སྐྱབ་པའི་རང་སྟེ་འོག་མ་སྟར་བྱུང་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་ཁས་ལེན་བཞད་པ་ལ་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྒྱ་པོད་འདིར་ཁྱེད་ལས་སྟོན་མ་བྱུང་བས་ཁྱེད་ཅག་རྟེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་དག་
 གཞི་གྲུབ་ན་བདག་མེད་མ་ཡིན་པ་བྱུང་ཅེས་མངས་ཀྱས་པ་ལྟེ་ལ་རྟུང་ལྟར་གྲགས་པ་འདི་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་རྟེ། ཁས་ལེན་རྒྱུའི་བདག་དེ་གཞི་གྲུབ་ཅིང་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱན་
 མོང་མིན་པའི་གྲུབ་མཐར་འཇམ་དབྱངས་གྱིས་ཤགས་བསྐྱུལ་རྟེ། །ཞེས་སྟར་སྟོགས་བམ་ཆེན་པོ་སྟུར་པར་
 རིགས་རྟེ། གྲུབ་མཐར་གྱུང་བསྐྱེག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞི་གྲུབ་ན་བདག་མེད་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་མི་རྣམས་
 པའི་ལུགས་འཛོག་དགོས་པ་གྱེ་མ་ལ།

འདིར་སྐྱེས་པ།

གང་དག་དུད་འགྱོར་བསྐྱེད་མང་བཞུགས་ལ།

དེས་ཀྱང་ལས་འབྲས་རྟེན་བདག་མ་མཐོང་ལ།

དར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་རུལ་མཐོང་སྒྲི།

དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད། །

ཅེས་པ་འདྲ་བས་མ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཡོད་པའི་བདག་དང་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པའི་བདག་གི་ཚོས་ཀྱང་ཁྱེད་ཁས་ལེན་རིགས་པར་གསལ་
 དགག་རྒྱུའི་བདག་དང་ཁས་ལེན་རྒྱུའི་བདག་གཉིས་ཁས་ལེན་ཅིང་། དང་པོ་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་འད་མེད་པར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཚང་། འདོད་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ་ཁྱེད་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་
 (༣༩༠ ན)ཐམས་ཅད་གྲུང་འགྲིགས་པ་དང་བཅོམ་པར་འགྱུར། ཡང་དགག་བྱུའི་བདག་དེ་ཚོས་མ་ཡིན་ཚོ་
 ལྷམ་ན། འོན་དགག་བྱུའི་བདག་དེས་བདག་འཛིན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་འཛིན་པར་གསལ། མཚན་
 ཉིད་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པ་ལས་ཚོས་ཡིན་མིན་ཏུ་འཛིག་པ་གང་ཞིག །རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱུའི་བདག་དེ་
 ཚོས་ལུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱུའི་བདག་ཚོས་ཅན། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱུ་མ་ཡིན་
 པར་གསལ། དེ་བདག་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁྱེད་ཅག་རྟོག་པས་བདག་པ་གཞག་གི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟོག་བྱེད་པའི་དངོས་ཚིག་སྒྲི་བོ་ཕལ་པ་བྱ
དང་འདི་དུག་ས་ཚུན་ཆོད་ཀྱི་ཆོད་མས་གྲུབ་བཞིན་པ་དེ་བདག་པ་གཞག་གི་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་
དེ་ལྟར་བདག་པ་པའི་བདག་པ་དོན་འཕྲོ་ལ་ན་གནས་ལུགས་ལ་དབྱུང་པར་མེད་པ་ཐལ་འབྱུར་པའི་ལུན་
མོང་མིན་པའི་དབྱེད་པའི་ཞེས་སྒྲི་བ་དེ་ལྟར་ན། རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་པའི་འཇིག་རྟོག་ཀྱང་རྫོང་བ་
བདེན་པ་འཇིག་རྟོག་སྒྲི་ལ་གྲགས་ཤིང་། རྟོག་པའི་སངས་རྒྱལ་དང་སྟོབ་དོན་རྒྱ་ཞབས་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་
བདེན་པ་གསལ་པར་མཛད་པའི་འཇིག་རྟོག་ཀྱང་རྫོང་བ་རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེམ་ས་
རྒྱལ་གྱིས་ལུང་འཇགས་དེ་མ་མེད་པའི་སྟོན་མེམ་ཅན་རྒྱལ་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མཛད་མི་དགོས་
པར་འབྱུར་ཏེ། རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་རྒྱུ་རྫོང་བ་ཀྱི་དོན་ནི་བདག་པ་གཞག་པ་བསྟོན་ནས་འབྱུང་པའི་
ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྒྲི་བོ་ཕལ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གྲུང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟོག་བདག་པ་གཞག་ཙམ་དུ་དེ་དོར་
དེའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཞེས་ཤིང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སྟོན་ཆོས་ནས་དེ་ལ་སྒྲི་བོ་དག་(༢༩༠ བ)དཔུ་མའི་དོན་ཆོད་
དུ་མི་གཉེར་བས་བདག་པ་དོན་འཕྲོ་ལ་མི་བྱེད་པའི་མིར། འདོད་ན་ཁྱེད་རང་གིས་རྟོག་འབྲེལ་དེ་རྒྱུན་

མཁྱེན་མ་གཏོགས་པའི་པམ་མི་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིན་པ་ལ་བརྟན་པ་ཞིག་གུང་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ།

ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་པ་བཞག་ལས་གཞན་དུ་མེད་ན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་བདག་པ་རྟགས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་གྲུབ་ཆོད་པའི་ཆོས་གཞན་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་པ་བཞག་གི་ཆོས་ལུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་ན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཐུག་དང་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དེ་ཐུག་བདག་པ་གང་རུང་གི་ཆོས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དེ་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་རུང་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཐུག་བདག་པ་གང་རུང་གི་ཤེས་བྱར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་པ་མེད་ན་དེ་འདྲའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱར་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱེད་ན་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་རུང་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་འབྲུག་མི་རྒྱུ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁྱེད་འཕགས་འཆར་དགོས་པར་འགྱུར་བས་གྲུབ་མཐའ་བཟང་། གོང་དང་འདོད་ན། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཐམས་ཅན་ལ་གཏན་མི་སྟེ་བར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དེ་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལས་འོས་མེད། དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་སྒྲིལ་བར་འགྱུར་བས་ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་ལུགས་འདི་ལ་ཤིན་དུ་མོས་ཏེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་འདི་ཉིད་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །(༢༤༡ བ)དེས་ན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདག་ནི་དེ་དང་དེར་མ་གྲུབ་བཞིན། དེ་དང་དེར་གྲུབ་འཛིན་གྱི་སྟེས་བདག་པ་བཞག་མིན་ན། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་ནི་དེ་འདྲ་མ་བཞག་པས་དེ་འདྲའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དེ་སྒྲིའི་ཡུལ་མེད་དགོས་པ་ལས་དེ་འདྲའང་མ་ཡིན་པས། ཁྱེད་ཅག་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྟོག་པས་བཞག་པ་མིན་པར་མོས་པ་ནི་མོས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ལས་དོན་ལ་མི་གནས་ཏེ། ཐག་ཁྱ་སྒྲུལ་འཛིན་གྱི་རྟོག་ངོན་སྒྲུལ་དུ་མེད་བཞིན་སྒྲུལ་དུ་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་གི་དེ་ལྟར་རྟོག་པས་ཐག་ཁྱ་སྒྲུལ་དུ་མ་བཞག་ན་ཐག་ཁྱ་སྒྲུལ་འཛིན་གྱི་ཤེས་བྱ་སྟེས་བྱའི་རྒྱུད་ལ་མི་འཆར་བར་ཁྱེད་པ་མཛོན་སུ་མཁྱེས་འཛིག་རྟོན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་པས་རིགས་པའི་དགག་བྱ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་དབུ་མའི་ལུགས་འདིར་བདག་པ་ཡོད་ཡིན་ལ། ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའང་ཤེས་བྱར་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དགག་བྱ་གཏན་མེད་ན་བསྒྲུབ་བྱའང་གཏན་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་བྲུབ་

ཐམས་ཅད་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་གི་བདག་པ་ཅམ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལྟོང་། འདྲིང་ན། རྟོང་ཉིད་དོན་
དམ་བཅོམ་པ་ཤེས་བྱར་མེད་པ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་འདྲིང་པ་ལྟ་བུ་ལྟོང་། དེས་ན་
རྟོང་པ་མཁའ་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱུང་རྒྱུ་ལྟོང་། ལྟོང་ཅི་ལྟོག་གི་རྟོག་པས་བཞག་པ་མིན་པ་འདི་ནི་
ཁྱེད་རང་གྲུབ་མཐའ་བཅའ་ཉེས་ཀྱི་ཁས་བླངས་ནོར་བ་ཡིན་ལ། ཤེས་བྱ་བྱི་མཐུན་ལ་གྲགས་པ་ནི་བྱས་
པ་ལྟ་བུ་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་རྟོག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟོང་། རྟོག་པས་རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱུ་རྟོག་པ་ཡང་རྒྱུ་ལྟོང་། ལྟོང་།
(༢༩) བ)གིས་བདག་པ་བཞག་གི་ཆོས་ཡིན་ཀྱང་། ལྟོང་ཅི་མ་ལྟོག་པ་ལྟོང་དུ་འདྲིང་པ་མིན་པར་འདྲིང་
པ་ཉིད་མ་དཔྱད་ཐ་སྐད་པའི་མཛོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།

དེས་ན་རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱུ་བདག་པ་བཞག་ཡིན་པར་ཁྱེད་མི་འདྲིང་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་བྱི་ལ་གཞན་པ་སྐད་
དེ་དབང་བཅོམ་པར་བྱས་ནས་མཛོད་ན་ཁྱེད་ལ་འདིར་འགྱུར་རྟེ། ཐ་སྐད་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡང་
བདག་པ་བཞག་གི་འདྲིང་པ་ཅམ་ལ་བདག་པ་དོན་བཅོམ་ནས་རྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་
ཀྱི་དགག་བྱུ་ལྟོང་ཀྱང་རྟོག་པས་བདག་པ་བཞག་ཅམ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཡང་བདག་པ་དོན་བཅོམ་ནས་
རྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་དགོས་པར་འགྱུར་པས། དེ་ལྟར་ན་ནི་རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱུ་རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱུ་མ་ཡིན་
པས། སྐར་དེ་ལ་བདག་པ་དོན་བཅོམ་བདག་ཀྱི་དགག་བྱུ་བྱས་ནས་རྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་དགོས་པར་འགྱུར་
ལ། དེ་ལྟར་ན་རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱུ་བྱས་པ་མེད་པས་དེ་ལྟོགས་པའི་དུས་མི་མྱིང་པར་འགྱུར་པས་དཔུ་མའི་
རྟོགས་པ་ཁྱེད་པར་ཅན་བསྐྱེད་བྱུར་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱུ་བདག་པ་བཞག་མིན་ན་
བཅོམ་པས་རྟོང་མི་མྱིང་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།

ད་ནི་རྟོང་པོ་མེད་པའི་སྒྲུབ་ཆོག་དེ་དག་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུས་པ་ཆོག་སྟེ། ད་ཀྱིས་དོན་བཅའ་པར་བྱ་
གོ།

གཉིས་པ་ལ་རྣམ་པ་རྣམས་དཔྱད་དེ་བདག་དགག་པ་དང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཞེད་དུ་མེད་པའི་
བདག་དགག་པ་དང་། བཀག་པས་མཐུག་བསྐྱེད་བཀུ་མ་ དང་པོ་ལ། ལྷུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་
དགག་ ལྷུང་པོ་དང་པོ་ལྟོགས་པའི་བདག་དགག་ ལྷུང་པོ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་བདག་དགག་ ལྷུང་(༢༩༩
ན)པོ་དང་ལྷན་པའི་བདག་དགག་ བཀག་པའི་དོན་བསྐྱེད་རྟེ་འཇིག་རྟེ་ལྟའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་

དང་ལྷ། དང་པོ་ལ་རྩྱུགས་ལྷ་མ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

ཟེ་པོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག་།

ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་ལྷ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས། །

དེའི་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། །

ལྷ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལྷགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། །

འཇིག་ལྷའི་ཡུལ་གྱི་བདག་དེ་གྲངས་ཅན་པས་ཀྱང་དྲ་བརྟགས་པ་ནི།

ཅུ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་མ་ཡིན་ལ། །

ཆེན་པོ་མེགས་པདྨ་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཁིང་། །

བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །

སྟེ་ལྷ་བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །

ཞེས་སྟེ། རང་བཞིན་ནི་ཤུ་གཉི་ཏ་ཞེས་རབ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་ཏེ་དེས་སྟེ་ལྷ་ཡུལ་ལ་
ཡོངས་སྟོན་པར་འདོད་པའི་དུས་སུ་སྟེ་ལ་མེགས་པ་སྟེ་ལྷ་ཡོངས་སྟོན་བྱ་རྣམས་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་འབྲིན་པ་ནི། རང་བཞིན་ལས་ཆེན་པོ་ལས་སྟོ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ར་རྒྱལ་
ལོ། །དེ་ལས་བཅུ་དྲུག་པོའི་ཆོགས་སོ། །བཅུ་དྲུག་པོའི་སྟེ་མེགས་དེ་ཙམ་ལྷ་ལས་འབྱུང་བ་ལྷ་འབྱུང་རོ། །
ཅུ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རྒྱ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཆེན་པོ་མེགས་ལྟར་རྣམ་འགྱུར་མ་ཡིན་ནོ། ཆེན་པོ་ར་རྒྱལ་དེ་
ཙམ་ལྷ་དང་པདྨ་ནི་རྒྱ་ལྟས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྣམ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་ཡིན་ལ།
ཅུ་བའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ནོ། དབང་པོ་བཅུ་ཡིད་འབྱུང་བ་ལྷ་དང་བཅུ་དྲུག་ནི་
རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལས་བྱུང་ཁིང་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟེ་ལྷ་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་
འགྱུར་གཉིས་ཀ་མིན་ཏེ། རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་ཁིང་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་འདིས་རྣམ་འགྱུར་
གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྟེ་ལས་འདོད་པ་སྟེ་ལས་པའི་སྟེ་ལ་(༢༤༢ བ)བྱ་ཐབ་པོར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི། རྒྱ་
བ་ལ་མེགས་པའི་དབང་པོ་ཡིད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྟེན་པ་དག་གི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་སྟེ་མེགས་

ལ་སྐྱེས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། ཞེན་པར་བྱས་པའི་དོན་ལ་སྐྱེས་བྱས་ལེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བྱས་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་དག་ཉི་པར་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཟ་བཤེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་བྱ་དེ་ནི་ཡུལ་ལ་ཉི་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལེམས་པ་ཡོད་པའི་རང་གི་ངོ་ཤོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་ན་པའོར་བ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་གི་འདོད་པས་ཡུལ་སྤྱོད་ཟིན་ནས་གང་གི་ཆོ་སྐྱེས་བྱ་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་བསྐྱོམས་པས་ལྷའི་མིག་མོལ་ནས་དེས་རང་བཞིན་ལ་བརྟུགས་པ་ན་གཞན་གྱི་བྱ་བ་མེད་ལྟར་རང་བཞིན་ངོ་ཆ་པར་གྱུར་པས་བདག་གི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་འགྱུར་རྒྱུས་པའོ་བར་མི་བྱེད་དེ། རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་རིམ་ལུགས་ལས་བསྐྱོག་ནས་གཙོ་བོར་མི་གསལ་བར་ཞ་བར་འགྱུར་དེ། སྐྱེས་བྱ་སྐྱེ་མེད་ཉག་གཅིག་པར་གྱུར་དེ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱུ་འགྱུར་ཞ་བ་ལྟར་བདག་ཞ་བ་མ་ཡིན་པས་རྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལོ། །རང་བཞིན་དང་རྒྱུ་འགྱུར་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་ལྟར་བདག་ནི་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་དེ། དེ་ནི་བྱ་བ་ལ་སྐྱོམས་ལས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཉིད་དེ་རྟུལ་སྒྲིབ་སྤྱིར་སྐྱོབས་གི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་དེ། ལྷག་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐྱེས་བྱའི་ཁྱད་པར་དག་གོ། །

དེ་ལ་རང་བཞིན་ནི་བྱེད་པོ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་འགྱུར་རྒྱུས་ལ་བྱེད་པོ་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས་བྱེད་པོ་ཡིན་མིན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྟུལ་སྒྲིབ་སྤྱིར་སྐྱོབས་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་(༣༠༣ ན)ལོ། །རྟུལ་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །སྒྲིབ་པ་ནི་ལུས་ལ་སྟོགས་པ་ལྟེ་བ་དང་མི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །སྤྱིར་སྐྱོབས་ནི་ལུས་ལ་སྟོགས་པ་ཡང་བ་དང་རབ་དུ་དང་ཁིང་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །པད་བ་དང་སྟུག་བསྟུལ་བ་དང་བཏང་སྐྱོམས་ནི་རྒྱུ་གངས་སོ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། འདིར་ཡོན་ཏན་དག་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅིང་རྒྱུ་འགྱུར་རྒྱུས་རབ་དུ་ཁི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་རྒྱུ་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྐབས་གི་རང་བཞིན་ལོ། །རང་བཞིན་འདི་ནི་བྱུང་པ་ལོ། །འདི་ནི་སྐྱེས་བྱའོ་ཞེས་ཡུལ་དེས་པ་ནི་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་ལས་བདག་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པར་བརྟུགས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོགས་གི་རྒྱུ་པ་ཅན་ནིང་རྒྱུ་ལོ། །དེ་ནི་རྒྱུ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་དེ། རྟུག་བསྟུལ་གི་ཆ་ལྷན་རྒྱུ་པར་འགྱུར་བ་དང་། པད་བའི་ཆ་ལྷན་སྤྱིར་སྐྱོབས་ཅན་དང་། བཏང་སྐྱོམས་གི་ཆ་ལྷན་སྒྲིབ་པ་ཅན་ལོ། །

རྒྱལ་དང་པོ་ལས་གཟུགས་སྟགས་དེ་ཙམ་ལྟོ། །དེ་ཙམ་ལྟོ་ལས་ས་སྟགས་འབྱུང་བ་ལྟོ། །ད་རྒྱལ་གཉིས་
པ་ལས་བདེ་ལྟོ་དང་དབང་པོ་ལྟོ་དང་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་བརྟུ་གཅིག་གོ། །ད་རྒྱལ་
གསུམ་པས་ནི་ད་རྒྱལ་གཉིས་ཀའི་འཇུག་པར་བྱེད་པོ། །ཞེས་སྟེ་སྟགས་གྲངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་
ཤིང་།

བདག་དེའི་དབྱེ་བ་རྩེ་ཟད་རྩེ་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་སྟགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ནི་ཐ་དང་དུ་གྱུར་
ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་ནི་སྟོད་དང་བདེ་བ་དང་སྟག་བསྐྱེད་བ་དང་འདོད་པ་དང་སྒར་བ་དང་འབད་པ་དང་ཆོས་དང་
ཆོས་མ་ཡིན་པ་(༣༤༣ བ)དང་འདུས་བྱས་པའི་ལྷགས་ཏེ། རིམ་བཞིན་ཡུལ་འཛིན་འདོད་པའི་ཡུལ་
ཉམས་སྟེ་སྟོང་བ་དེ་ལས་བསྟོག་པ། འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་རེ་འཆའ་བ། མི་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་
སྟོགས་པ། མཛོན་མཐོ་དང་རེས་ལེགས་དང་། དེ་ལས་བསྟོག་པ་ཤེས་པ་ལས་སྟེ་ཞིང་ཤེས་པའི་རྒྱར་གྱུར་
པའི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱ་བ་དགུ་བྱེད་ལ། ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་དེ་བདག་ལ་འདུ་ཞིན་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དུ་
དགེ་མེད་གེའི་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་ལ། གང་གི་ཆོ་སྟེས་བྱའི་དབང་སྟགས་བདག་གི་བ་
རྣམས་སྟག་བསྐྱེད་དུ་རྟོགས་ཏེ་སྟོ་ལ་སྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་གཅོད་པའི་ཆོ།
བདག་དེ་ཉིད་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་མི་ལྟན་པའི་ཡན་གར་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་
ཞེས་བྱའོ། །བདག་དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་། བྱེད་པོ་དང་། ཟེ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། སེམས་མེད་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་མེད་པར་སྟེ། །ཁ་ཅིག་བསྐྱམས་པ་དང་བརྒྱུད་པའི་བྱ་བ་
དང་བཅས་པར་སྟེ། །

རིག་བྱེད་རྒྱ་བ་དག་ནི་བུམ་པ་ལ་སྟགས་པའི་སྟོད་ཐ་དང་པའི་ནང་གི་རྣམ་མཁའ་ལྟར་བདག་གཅིག་
ཉིད་ལུས་ཐ་དང་པས་སྟེ་ཆོགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་གྲངས་ཅན་དང་། རིག་བྱེད་མཐའ་པ་དང་། གསང་བ་པ་
དང་། གཅེར་བྱ་པ་དང་། དཔྱེད་པ་པ་དང་། རྒྱལ་དོགས་པ་ལ་སྟགས་པ་ནི་བདག་ཤེས་རིག་ཏུ་འདོད་ལ།
བྱེ་བྲག་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་སྟགས་ཤེས་པོར་འདོད་ཅིང་། རྒྱུད་འཁྲེན་པས་ལུས་སྟགས་དོ་པོ་གཅིག་ཏུ་
འདོད་དོ། །

ཡང་གྲངས་ཅན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་སྟགས་(༣༤༤ བ)བདག་རྟག་པར་འདོད་

ཅིང་། གཅེར་བྱ་པ་དང་། དཔྱོད་པ་པ་དང་། རྒྱལ་དཔོགས་པ་མོགས་རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་མི
རྟག་པ་དང་། རྒྱང་འཕེན་སྐྱེས་ནས་མ་གཏོགས་རྟག་པ་དང་། དེ་ནས་ཆད་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། བདག་གི་དོ་བོ་དགས། །ཁྱད་པར་དགས། །ཁྱད་པོ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད། རང་འཛིན་གྱི་
རྟོན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི།

དང་པོ་ནི།

མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་བྱལ་ཕྱིར། །

དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་། །

འདི་ནི་རང་འཛིན་རྟོན་དུ་འང་མི་རིགས་ལ། །

འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། །

རྟག་པ་དང་ཟེའོ་ལ་མོགས་པ་ད་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། ཞེས་མ་ཡིན་ཏེ།
སྐྱེ་བ་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་བདག་འདི་ནི་འཇིག་རྟོན་གྱི་རང་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་རྟོན་དུ་འང་མི་
རིགས་ཏེ། དེའི་འཛིན་སྐྱད་པར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་པར་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་
དུ་འང་རང་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་བྱ་
ལྟ་བུའོ། ཞེས་གོང་མ་ལ་འདྲ་དཔེར་སྟུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་ཁྱད། །

མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་དེ་ཀུན་ལ། །

རང་གྲགས་མ་སྐྱེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞོད་པ། །

དེ་ཕྱིར་དེ་ཁྱད་ཀུན་གྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །

བདག་དེའི་ཁྱད་པར་ཀུན་གྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་
གི་བསྟན་བཅོས་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་ཟེའོ་རྟག་དངོས་མོགས་གང་བསྟན་པ་དེ་ཀུན་
རང་ཉིད་ལ་གྲགས་པའི་རྒྱུ་དཔག་མ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དག་དོན་

བདག་རྟག་པ་མིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མོ་ག་ཤམ་ཤུ་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟགས་དཔེས་བདག་གི་ཁྱད་པར་
ཐམས་ཅད་ལ་གཞིན་པར་བྱེད་དོ།

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ།

སྤང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར།

རྒྱ་མཚན་དའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་ལས་གཞན་ཏུ་བདག་མེད་དེ། སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་མོ་མོར་
བཟུང་ཏུ་རུང་པར་འགྱུར་བ་ལས་(༢༤༧ བ)སྤང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པར་རྟག་མོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་པའི་བདག་དེ་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

འཇིག་རྟེན་ངར་འཛིན་སྟོ་ཡི་རྟེན་དུ་ཡང་།

མི་འདོད་དེ་རིག་མིན་པའང་བདག་ལྟའི་ཕྱིར།

སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པར་མ་ཟད་རྟག་མོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་
དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་ངར་འཛིན་གྱི་སྟོ་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་ནམ་ཡུལ་དུ་ཡང་མི་འདོད་དེ།
རྟག་མོགས་ཀྱི་བདག་དེ་རྩ་བུ་རིག་པ་མིན་པའི་བྱིས་པའང་མདོན་ཞེན་གྱི་དབང་གིས་བདག་དང་བདག་
གི་བར་བརྩམ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གང་དག་དུད་འགྲོ་བསྐྱལ་མང་བརྒྱལ་གྱུར་པ།

དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ།

ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ།

དེས་ན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་ཡང་མེད།

གལ་ཏེ་ད་རྩ་བུ་བདག་རྟག་མོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་མ་ཞེས་ཀྱང་སྤང་པོ་མོས་ཀྱི་དབང་

གིས་བདག་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་ཡོད་དོ་རྣམ་ན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་
གཞན་གྱི་བདག་འགའ་ཡང་མེད་དེ། མེས་པ་ཅན་གང་དག་དུང་འགྲོར་བསྐྱལ་མང་དུ་རྒྱུད་མར་སྐྱེས་
ཤིང་དུང་ཡང་རིང་པོར་དེ་ལས་མི་ཚྭ་པར་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྟེ། དཔྱུལ་མོགས་
གྱི་མེས་པ་ཅན་མེས་པ་ཅད་གྱིས་སྟེགས་བྱེད་གྱི་འདོད་པའི་མ་སྐྱེས་རྟག་པའི་བདག་འདི་དང་། ཤར་ཚོར་
ཁ་པ་ཆེན་པོ་བཞེད་པའི་ལས་འབྲས་གྱི་རྟེན་གྱི་བདག་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་གྱི་བདགས་ཡོད་དང་། བདགས་པ་
ཙམ་གྱིས་མ་ཚོམ་པར་བདགས་དོན་བཅའ་ལ་ནས་མ་ཆེད་རྒྱུའི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱའི་བདག་མོགས་ཞེན་
ཡུལ་དུ་མ་མཐོང་ལ། སྤང་པོ་ལ་ངར་འཛིན་པ་ནི་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་པར་མཐོང་སྟེ། དེས་ན་ཤེས་རབ་
ཅན་དག་གིས་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་བདག་དེ་ལྟ་བུ་འཛིན་གྱིད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་གྱི་
བདག་བདགས་(༢༥༥ ན)བཞག་གི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཐ་སྙད་པའི་མཛོན་ལུས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་
འཛིན་པའི་འདི་ལྟ་བུ་ནི་འཛིན་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་གང་དུ་ཡང་མ་གྲགས་པའི་རྟོག་བདགས་སོ།

གཉིས་པ་ལ་སྐྱོགས་སྒྲུ་མ་བཞེད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འདོད་ཚུལ་དང་། དབྱེ་བ་
གཉིས།

དང་པོ་ནི།

སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར།

བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་སྤང་པོ་ཁོ་ཞེས་པ།

མང་པོས་བསྐྱར་བ་མོགས་རང་སྟེ་ན་རེ། བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་སྤང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་དེ། ཇི་སྐྱད་
བཤད་པའི་རིགས་པས་སྤང་པོ་ལས་གཞན་པའི་བདག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་ནི་སྤང་པོ་ཙམ་
ཁོ་ཞེས་ཞེས་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་ནི།

ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྤང་པོ་ནི།

ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་མེས་པ་གཅིག་འདོད།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྟེ་དམིགས་ཡུལ་བདག་དུ་སྤང་པོ་ནི་ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད། ཁ་

ཅིག་ཞེས་གཅིག་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་དགག་པ་དངོས་དང་། བདག་ལྷ་མི་སྒྲོང་བར་ཐལ་བས་མཇུག་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
གནོད་བྱེད་བཟོད། ལྷུ་བ་བྱེད་དགག། ཁང་ཟག་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རིགས་བས་
གནོད། ལུང་གིས་གནོད། རྒྱལ་འབྱུང་པའི་མཐོང་བས་གནོད་པ་གསུམ། (དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།)¹

དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ།

མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་བར་འགྱུར།

བདག་ནི་ཆས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྷ་བ།

ཆས་ལ་འཇུག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར།

དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་གཅིག་ལ་བདག་དང་གང་ཟག་ཞོགས་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་
ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ན་དེའི་ཕྱིར། ལྷུ་བ་སྟེ། གཞུགས་ཚེར་ཞོགས་དེ་དག་ཆེས་མང་བས་སོ། །ཞེས་
བདག་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མིག་ཞོགས་དུག་དང་དེ་དག་གི་སྐད་ཅིག་ཏུ་མས་བདག་ཀྱང་དེ་
སྟེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདོད་དོ་ཞེ་ན།

ལུང་ལས།

འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཉུག་གཅིག་སྟོལ།

ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །བདག་ནི་ཆས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་བདག་ཆས་སུ་ཐལ། (༢༤
བ)གཞུགས་ཞོགས་དུས་གསུམ་གྱི་ཆས་སྐད་ས་པ་ལ་ཕུང་པོར་བཟོད་ཅིང་དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་དོ་ཞེ་ན།

ལུང་ལས།

དག་སྒྲོང་དག་ཕུང་པོ་འདི་དག་ནི་མིང་ཙམ་ཐ་སྐད་ཙམ་བདགས་པ་ཙམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ།

འདས་པའི་དུས་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་དང་རྣམ་མཁའ་དང་མུ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་དང་གང་

ཟག་གོ། །

¹ མ་དཔེར་མ་བཟུང་དང་པོ་རིགས་པའི་གནོད་པ་ལ་ནང་གཞེས་དཔྱེབ་གསུམ་འབྱུང་བ་འདིར་བསྟུང་མི་འདུག་པས་ཞིབ་དཔྱད་གནང་བར་སྟེ།

ཞེས་དང་།

ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚྭ་གསུམ་རྒྱུ་ལ།

བཞེན་ནས་ཤིང་རྩེ་བཞེད་པ་ལྟར་།

དེ་བཞེན་སྤང་པོ་རྒྱུ་ལ་བཞེན་ནས་།

ཀྱུ་ཚྭ་མེམས་ཅན་ཅེས་བྱུ་།

ཞེས་པ་དང་འགའ་ལོ། །ཡང་བདག་ལྟ་འཛིན་སྐྱེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དྲུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་
དེར་བཟུ་བའི་ཡུལ་ཐུག་ཡོད་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩི་མེར་ལ་མེགས་པའི་ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། །འདོད་ན། བཞེན་པ་མཐོང་བ་ན་འཇིག་ལྟ་ཀྱུ་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཐག་པ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
མཐོང་སྤང་སྤོང་བར་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྩི་མེར་མེགས་ལ་དམིགས་པའི་ཞེས་པ་ལྟར་བདག་དེ་ལ་
དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་ན་བཞེན་པ་
མཐོང་བ་དོན་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཁམས་གོང་མས་སྒྲིམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་བདག་ལྟ་མ་
སྤངས་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བཞེན་པ་མཐོང་བ་ཡང་ཆོག་གིས་སྤོངས་པར་
འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ལྟ་ཡང་སྒྲིམ་སྤང་དུ་ཐལ། སྤོང་སྤོང་བྱེད་མཐོང་ལམ་མི་དགོས་པར་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་
ཀྱང་ཆོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ཡན་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

ལྷ་ངན་འདས་ཆོ་ངེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར། །

ལྷ་ངན་འདས་སྤོན་སྐྱོད་ཅིག་དག་ལ་ནི།

སྤྱི་འཇིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད། །

གཞན་གྱིས་བསམས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར། །

ལྷ་པོ་ལྟག་མེད་དུ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་ཆོ་ངེས་པར་བདག་ཆད་(༣༤༦ ན)པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་
ལྷ་པོའི་རར་བཞིན་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་ལྷ་པོ་ལྟ་ནི་རྒྱུ་ཆད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐར་ལྟ་འཛིན་པར་

འགྱུར་རྟེ། འཛིག་ལྷན་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་ཆད་གྱི་མཐར་འཛོལ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལྷ་བས་
བདག་ལྷག་མ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ནས་འདས་པར་སྒྲིབ་དང་ཡང་འགལ་བ་ཉིད་དོ། ལྷ་དན་ལས་
འདས་པར་ཞུགས་པའི་རྫོན་རོལ་གྱི་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྒྲིབ་འཛིག་བྱེད་
བ་བཞིན་བདག་གྲུང་སྒྲིབ་འཛིག་ཅན་ཏུ་འགྱུར་རྟེ། བདག་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་རྫོན་པས།

དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ནང་རྒྱལ་པོང་ལས་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར།

ཅེས་གསུང་བར་མི་འགྱུར་རྟེ། དེའི་ཆོ་བདག་གྲུང་ལུས་ལྟར་ཞིག་ནས་ལུས་གཞན་སྒྲིབ་པར་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

བསྐྱེད་བཅོས་ལས་གྲུང་།

ཉི་པར་ལེན་པ་བདག་མ་ཡིན།

དེ་དག་འབྱུང་དང་འཛིག་པ་ཡིན།

ཉི་པར་སྤང་བ་ཇི་ལྟ་བུར།

ཉི་པར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར།

ཞེས་སོ། །མ་ཁོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་དུས་ན་རྫོན་གྱི་ལས་བྱེད་པོའི་བདག་ཞིག་ནས་ཕྱིས་རྟེན་བདག་
མེད་པས་བརྟེན་པ་ལས་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། ཕུང་པོ་ལྟར་བདག་གྲུང་སྒྲིབ་ནས་
འཛིག་ཅིང་འགག་པའི་ཕྱིར། སྐད་བའདི་ནི་རྒྱུ་བ་བྱེད་འཁེན་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ལས་དང་འབྲས་བུ་འཛོག་ན་
རང་ལུགས་ལ་དེའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞན་གྱི་གྲགས་པ་ལྟར་ཐ་སྐད་
ཏུ་བདག་ལྷ་དུངས་སྤྱད་ན་འཁོར་བར་མི་སྒྲིབ་བ་བཞིན་རྟེན་བདག་ཆད་ན་བརྟེན་པ་ལས་འབྲས་གྲུང་ཡན་
གར་གནས་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་འཁེན་པ་པོ།

ཤར་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་(༢༤༦ བ)དངོས་པོའི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དེ་ལྟར་ན། བདག་
ཆད་པ་བདག་ཡིན་པར་སྐད་འགྱུར་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལྷ་དེ་ཆོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐར་འཛོག་པར་པོས་རྟེ།
དེ་གཉིས་རིགས་པའི་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་ཅིང་རྫོན་མེད་གྱི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་

དུའང་འགྱུར་རོ། །ཡང་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་འབྲས་ལ་གཞན་གྱིས་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་ཅིག་
 ཨྲ་མར་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་རྒྱུད་ཅིག་གི་མར་ལོངས་སྤྱོད་ན། བདག་ཨྲ་གྱི་ཐ་དང་པས་གཞན་གྱིས་
 བསགས་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་རྒྱུད་རྩོམ་པ་དང་མ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་
 དང་ཐུད་པར་འགྱུར་རོ། །དག་དོན་རྒྱ་འབྲས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ལ་སྒྲིབ་འདིར་འགྱུར་གྱི་དབྱ་མ་པ་ལ་ནི་
 མི་འགྱུར་ཏེ། ལས་འབྲས་དང་གང་ཐག་ཨྲ་གྱི་སྐོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་དུའང་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་ཡོད་ན་སྒྲིབ་མེད་ན། །

ཨྲ་རྒྱུ་དཔུང་ཆོ་རྒྱུད་ལ་ཉེས་བཤད་ཟེ། །

སྒྲིབ་དེ་མི་འཇུག་མེ། རྒྱུད་ཅིག་ཨྲ་གྱི་ལྷན་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ན། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྒྱུད་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེའི་སྒྲིབ་མེད་ན་ཡང་ཨྲ་། བྱམས་པ་ཉེར་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྒྱུ་མས་
 བྱི། །ཞེས་སྐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུ་མ་པར་དཔུང་ཆོ་རྒྱུད་ཅིག་ཨྲ་གྱི་རྒྱུ་མས་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་
 བཤད་ཟེ། །

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དང་མེམས་བདག་མི་རིགས། །

རིགས་པས་གཞོན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྒྱུ་མ་དང་མེམས་བདག་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ལ་སྐོས་མེད་ཕྱིར་རོ། །

མངས་རྒྱུ་པའི་སྤྲེལ་དག་བཏོན་པའི་ཕུང་མ་བསྟན་གྱི་རྩ་བ་བཅུ་བཞི་ནི། འཇིག་རྟེན་མཐའ་
 དང་ལྡན་མི་ལྡན་སྐོས་པ་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་སྐོས་པ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 རྒྱོངས་ཕན་ཆད་ཡོད་མེད་སྐོས་པ་(༢༤༥ བ)བཞི་དང་། ལུས་སྤྲེག་གཅིག་ཐ་དང་པ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་
 དང་བཅུ་བཞི་པོ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་དུ་སྒྲིབ་མི་རྒྱུ་མ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཕུང་མ་བསྟན་པར་རྒྱུ་
 པར་བཞག་སོ། །དེ་ལ་གཤམ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་མ་བདག་གི་སྒྲིབ་ཕུང་པོ་ལ་འཇོག་ཅིང་། དེ་དག་བདག་དང་

མེམས་ཅན་དང་འཇིག་རྟེན་ཡིན་ན། ལུང་པོ་རྣམས་སྒྲིབ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་
ལུང་སྟོན་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། ལུང་འདས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ལུང་པོ་རྣམས་རྒྱུན་ཆད་པས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྔན་
དུའང་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོངས་པའི་འཕྲུང་པར་ལུང་བསྟན་རིགས་པར་འགྱུར་
བ་ལས་དེ་ལྟར་མིན་པར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྔན་ལ་སྟོན་པ་མེད་པ་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཁྱེད་འདོད་པའི་
ཕྱིར་ལུང་པོ་རྣམས་དང་མེམས་བདག་ཏུ་སྒྲིབ་པར་མི་རིགས་སོ།

གསུམ་པ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ་ལུང་པོ་མི་སྒྲར་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་མེད་མཐོང་ཡང་ཉོན་
མོངས་མི་སྟོང་པར་ཅལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། གྲུན་ཀ་གྲར་བ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

ཁྱོད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ།

དེ་ཆོ་ངེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར།

ཁྱོད་གྱི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་ལ་སྒྲུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པོ་
ཞེས་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་ལ་དེ་ཆོ་ངེས་པར་གཟུགས་སྟོན་གྱི་
དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པ་སྟེ་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ལྔ་བདག་ཡིན་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡང་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི།

རྟག་བདག་སྟོང་ན་དེ་ཆོ་ངེ་ཡི་ཕྱིར།

ཁྱོད་གྱི་མེམས་སམ་ལུང་པོ་བདག་མི་འགྱུར།

ཅི་སྟེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྟོན་པའི་དུས་ལ་བདག་གི་སྒྲིབ་ལུང་པོ་རྣམས་ཁོ་རྣལ་འཇུག་ལ།
བདག་མེད་མཐོང་ཆོ་གཞན་གྱིས་བདག་པའི་ནང་གི་བྱེད་པོའི་སྒྲིམ་བུ་ཉིད་ལ་འཇུག་པས། བདག་མེད་
མཐོང་བ་ན་(༢༤༥ བ)ནང་གི་བྱེད་པོའི་སྒྲིམ་བུ་དང་བྲལ་བའི་འདུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་ལུང་པོ་ལྔ་པོ་ཙམ་
མཐོང་བས་གཟུགས་སྟོན་དངོས་མེད་དུ་གལ་འགྱུར་ཞེ་ན། བདག་གི་སྒྲིམ་བུ་བདག་རྟག་པ་ཉིད་བཟུང་
ནས་བདག་མེད་མཐོང་བས་བདག་སྟོང་པར་འདོད་ན་དེའི་ཁས་ལེན་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཁྱོད་གྱི་མེམས་སམ་

ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མེད་པར་
གཞིགས་པའི་བདག་དེ་རྟག་པའི་བདག་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་དང་མེམ་པ་བདག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཡུལ་ཡིན་ཅིང་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་ཆོ་ཕུང་པོ་བདག་མིན་ན་དེ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་
ཁའང་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པ་གལ་སུང་།

གཉིས་པ་ནི།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱུང་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས།

གཞུགས་མོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།

གཞུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་མོགས།

སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་རོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར།

ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱུང་པ་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས་གཞུགས་མོགས་ཕུང་པོའི་དེ་ཉིད་
རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་པའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱུང་པ་དེ་ལ་
འདོད་ཆགས་མོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་དེ་ཡི་རང་གི་རོ་བོ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆགས་མོགས་དང་བདག་ལྟ་མོགས་ནི་གཞུགས་མོགས་ཡུལ་ལ་
དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟེུ་འབྲུལ་ཁུ་བྱུག་དང་སྤྱང་ཅི་ཡོད་ཙམ་གྱིས་མངར་པོ་མི་
རྟོགས་ཀྱང་ཁུ་བྱུག་གིས་སྤྱང་ཅི་ཁྱོད་ན་མངར་བ་རྟོགས་ཤིང་དེ་ལ་སྤྱིད་པ་འང་མི་ཁྱོད་པ་བཞིན།
བདགས་པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་ཙམ་གྱིས་བདག་མེད་མི་རྟོགས་ཤིང་ཕུང་མོགས་ལ་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་བསྐྱེད་ཆགས་མོགས་ཀྱང་ཁྱོད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་རྟོགས་སྒྲ་མ་བཞིན་པ་དང་། དེ་དག་དགག་པ་(༣༤༥ བ)གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས།

གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་འདོད་ན།

ཁོ་པོ་ཙག་ལུང་ཆོད་མར་བྱེད་པས་རྟོག་གའི་ཆོད་མས་གཞོན་པ་མིན་པ་གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པས་

དགེ་སྒྲོང་ངམ་གྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྐྱམ་དུ་ཡང་དག་པར་ཆེས་སུ་ལྷ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་
ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་ཆེས་སུ་བསྟོལ། ཞེས་སྤང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་བདག་གོ་
ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་བདག་དུ་འདོད་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། ལུང་གི་དགོངས་པ་སྤང་པོ་བདག་མ་ཡིན། སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ཀྱང་ཚོགས་པ་བདག་དུ་
མི་རུང་། ལེན་པ་པོ་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རིགས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

དེ་ནི་སྤང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ།

གཞུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ།

མདོ་འདིས་ནི་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་པར་མ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ནི་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དང་
པའི་གཞན་གྱི་ནང་གི་ཐེ་ལས་བདགས་པའི་བདག་དགག་པ་སྟེ། སྤང་པོ་ཁོ་ན་ལ་བདག་དུ་སྟོན་ཞེས་པས་
སྤང་པོ་ལས་གཞན་དུ་དེ་དག་གིས་བདག་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གུན་ཚོའི་བདེན་པ་ལ་བསྟོས་
ནས་བདགས་པའི་བདག་དགག་ཅིང་། མ་དབྱེད་ཀྱང་ཚོའི་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་བདག་སྟོན་
དམིགས་པ་ནི་སྤང་པོ་ཡིན་ཅིང་། དེས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་སྟོན་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་སྟོན་
ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་སྤང་པོ་ལས་གཞན་པའི་བདག་འགོག་པར་འདིས་ཤེས་ཏེ། མདོ་གཞན་ལས་
གཞུགས་བདག་མ་ཡིན་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་གཞུགས་ཚོར་བདག་མིན་འདྲ་ཤེས་ཀྱང་།

མ་ཡིན་འདྲ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་།

མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར།

མདོར་བསྟན་སྤང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན།

སྤང་གི་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་དོན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་པའི་བདག་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། སྤང་
པོ་བདག་ཡིན་ཅེས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཉན་སོས་ཀྱིས་ཁས་(༣༤༥ བ)ལེན་པའི་མདོ་གཞན་

ལས་གཞུགས་ཆོར་བདག་མ་ཡིན་ཅིང་། འདྲ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ལ། འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བདག་མ་
ཡིན། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མིན་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་དོན་མདོ་ལྟ་མཁ་ནི་མ་དཔྱད་ཀྱིན་
ཆོབ་དུ་བྱུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་བདག་འཇིག་ལྟའི་འཇིན་རྣངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཕུང་པོ་
ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་བཀག་པ་ཡིན་ལ། མདོ་བྱི་མས་ནི་དཔྱད་དེ་དེ་ཞོ་ནར་ལེམས་པ་ན་གཞུགས་
མོགས་ཀྱང་བདག་ཡིན་པ་བཀག་ནས་བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་བདག་དེ་འཇིག་ལྟའི་ཡུལ་ཕུང་པོས་ཉེར་
ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱས་པ་ལས་སྦྱིས་པའང་མིན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱར་མེད་ན་དེའི་འབྲས་
བུའི་བདག་ཉེ་བར་བྱུང་བྱུར་ཡང་མེད་པས་བདག་ནི་གཞུགས་མོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་ཡང་
འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །གཞུང་འདིའི་དོན་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྟ་ནག་གོ་ཆེན་པས་སྦྱ་བར་བྱེད་དེ།

དེའི་འཇུག་འགྲེལ་དུ།

དེས་ན་ཆོད་ཉིད་ལ་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། རང་ལྟེ་མང་པོས་བཀྱུར་བས་
བདག་ཕུང་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། བཞིན་དུ་མེད་པའི་བདག་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ནི་ཇམ་ཡོད་
དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྦྱ་བ་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་བར་གྱི་ཕུང་པོ་བདག་
གི་གདགས་གཞི་དང་། བདག་བདགས་ཡོད་དུ་འདོད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་པས་ཕུང་པོ་བདག་དུ་
གདགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། བདག་གི་གདགས་གཞི་དང་། མཚན་གཞི་གང་དུ་འང་མི་འདོད་པའི་
ཁྱད་པར་གསུམ་ཡོད་དོ། །

ཞེས་བྲིས་ནས་ལུགས་དེ་ལྟར་འཇོག་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་འཆད་པ་ན་དཔལ་འཛན་ས་སྦྱ་
པའི་བསྐྱེད་(༢༧༩ བ)པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ང་རྒྱལ་བའི་ར་རོ་དང་བཅས་དེ་སྦྱ་མོད།

ལུགས་གསུམ་ལས་ལུགས་དང་པོ་གནས་མའི་བྱ་བས་བདག་ཕུང་གཅིག་དུ་འང་བཞིན་མི་རྣམས་
པར་འདོད་པས། བདག་མཐར་གཅིག་དུ་འང་ཇམ་སྦྱ་མི་འདོད་ལ། མང་འགྱུར་པས་ནི་དེར་འདོད་མི་འདོད་
གྲུབ་མཐར་ལ་ཅི་ཡིན་ཀྱང་དེ་སྐད་སྦྱས་པས་དེར་མོང་ཞིང་། ལུགས་གཉིས་པ་འཐད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། ལུགས་
གསུམ་པས་དེ་ལྟར་སྦྱོའོ་ཞེས་པ་ནི་དཔལ་འཛན་ས་སྦྱ་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉོར་རྒྱལ་པོའི་བྲིམས་ཞིག་པ་ལས་
གཞོད་ཆོབས་ཆེ་སྟེ། མཐར་བྲལ་དབྱ་མའི་དགོངས་དོན་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་སྦྱོབ་དང་སྦྱ་གསལ་གྱི་བཞེད་པ་

སྤྱིར་པའི་སྐབས་ལུ་ལུགས་དེ་དག་དགག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་དེར་ནི་གཞུགས་མེགས་ཕུང་པོ་
བདག་གི་མཚན་གཞི་སྟེ་དོ་བོར་འཛོགས་པ་དང་། ཕུང་པོ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་། བདག་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་
འབྲས་བུར་འཛོགས་པར་འདོད་པ་ལ་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པས་དགག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པོ་སྟེ་མ་
ན། གཞན་དབུ་མ་འི་གསུང་རབ་ལ་བརྟུན་པའི་དད་བརྩོན་ཤེས་རབ་ཆེར་མི་སྟེགས་ནུའང་། གང་ཕྱིར་
གཞུགས་ཆོར་བདག་མིན་ཅེས་མེགས་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དེའི་གཞུང་འགྲེལ་ཆོར་གཅིག་ཞིབ་པར་སྟོས་ལ། འདིའི་
ཐད་གྱི་འཇུག་འགྲེལ་ལས།

ཇི་སྐད་དུ། གང་ལ་གཞུགས་ལ་མེགས་པ་རྣམས་བདག་པགས་པ་དེ་ལས་ནི་བརྟེན་ནས་
གདགས་པའི་བདག་འཇིག་རྟོགས་ལ་བརྟུན་པའི་ལུ་ཕུང་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་པགས་གོ་
ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་མེམས་པའི་སྐབས་ལུ་བབ་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཕྱིར་ཉེ་
བར་ལེན་པོ་མ་དམིགས་ན་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་(༢༤༩ བ)པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གཞུགས་ལ་མེགས་པ་དག་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྱུ་བར་འཐད་པ་ཉིད་དོ།

ཞེས་འབྲུང་བ་འདིའི་དོན་འཇུག་པ་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་དོན་གོ་བ་ཞིག་ལ་ཅིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་གྱིས་
ཤིག་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་ལ་བདག་གི་རྒྱར་ཕུང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེ་འདི་
འདོར་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་རེའོ།

ཁྱེད་ཅག་བདག་གི་རྒྱར་ཕུང་པོ་ཡིན་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལུ་འཆད་ན་འཇུག་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་
ལ་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་མངའ་རིས་དང་བཅས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྟ་ནག་པ་ཐམས་ཅད་རྟ་ཞོན་ལེར་
གྲོན་རེ་ལ་ཆ་ཐོགས་ཏེ་འབྲུ་ཞིག་གཉེར་བར་གྱིས་དང་ཨེ་མ་ནོ། ཞེས་བཞེད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་རྟོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་ཞར་ལ་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་པ་དང་པོ་
ལ། རྟོགས་པ་ཐུས་ལུ་མ་གྲུག་ དེའི་ཕྱིར་མགོན་མེགས་ལུ་མི་རུང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་
གསུམ།

དང་པོ་ནི།

ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་ཆོ་ཕུང་རྣམས་གྱི།

ཚེས་ལ་པ་ཡིན་གྱི་ཐུང་པོར་ངོ་བོ་མི་ཤི།

དཔེར་ན་མིང་རྣམས་ནི་འགས་ཚེས་པོ་ཞེས་པ་རྫོང་པ་ན་མིང་གི་ཚོགས་པ་འགས་ཚེས་ཡིན་གྱི།
 མིང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནེ། ཡིན་ན་མིང་པེ་པེ་པ་ཡང་འགས་སུ་འཕྱུར་པ་ཡི་ཆུང་། དཔེ་དེ་པམིན་ཏུ་སྤང་པོ་
 རྣམས་པདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་རྫོང་པ་མི་ཆོ་སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་པདག་ཏུ་པ་རྫོང་པ་ཡིན་གྱི། སྤང་པོ་མི་
 ངོ་བོ་པདག་ཡིན་པར་པ་རྫོང་པ་མ་ཡིན་ནེ། ཡིན་ན་སྤང་པོ་པེ་པེ་པ་ཡང་པདག་ཏུ་འཕྱུར་པ་ཡི་ཆུང་།

ਬਾਉਣਾਪਣੀ

མཐོན་མིན་འདྲལ་བའམ་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན།

དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མོ་གསལ་མ་ཡིན་ནོ།

ཚོགས་པ་ནི་མགོན་མོགས་ལུ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱལ་ལྷན་པ་ལས་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས།

བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། །

བདག་ཉིད་བདག་གི་དགའ་ཡང་ཡིན། (༣༥༠ ན)

ལེགས་དང་དོན་ལྟུགས་ལ།

བདག་ཉིད་བདག་གི་དཔང་པོ་ཡིན།

ཅེས་བདག་ནི་མགོན་ཉིད་དང་དཔང་པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་རྒྱལ་བས་ནི།
མཁས་པ་མཐོ་རིམ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བདག་འདྲལ་བར་གསུངས་ན་ཚོགས་པ་ཙམ་པོ་རྩམ་མཁུ་མེད་པ་
ནི་མགོན་མེན་ཅེང་། འདྲལ་བའམ་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མེན་ཏེ། ཚོགས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་ཚོགས་པ་
བདག་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞུག་པ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཆོག་མ་གནས་རྒྱུ་ལས།

ཤིང་རྩྱུང་འགྱུར་ཤིང་རྩྱུང་བདག་མཆོངས།

ཚོགས་པ་ཚོགས་པ་ཅན་ལས་ཐ་མི་དང་པས་མགོན་པོ་གསལ་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་འགྲུབ་པོ་སྒྲམ་ན་
མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་པོ་པོ་བ་རྒྱམས་ལ་གཅིག་དང་བདག་མི་འབད་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏེ། ལྟར་པོ་བདག་ཏུ་སྒྲུབ་
དག་གི་ཚོགས་པ་ཅན་པོ་པོ་བ་རྒྱམས་བདག་ཡིན་ན། ཡན་ལག་གི་ཚོགས་ལ་ཤིང་རྩ་ཞེས་བཟོད་པ་དེའི་
ཚོད་གཟེར་བྱ་སོགས་ཤིང་རྩ་དེའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པར་གནས་པ་པོ་པོ་བ་རྒྱམས་ཤིང་རྩ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ན་
དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཡན་ལག་ཤིང་རྩ་ཡིན་པ་འོག་ནས་འགོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤིང་རྩ་དང་བདག་
མཚུངས་པས་ལྟར་དེའི་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་པོ་པོ་བ་བདག་ཏུ་ག་ལ་འགྱུར།

དེས་ན་མདོ་ལས།

བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་གྱི་སེམས།

ཁྱེད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡིན།

འདྲ་བྱེད་ལྟར་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ།

འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན།

ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྒྱམས་ལ།

བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་བཟོད་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་ལྟར་པོ་རྒྱམས་བརྟེན་ནས།

ཀྱང་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ནི།

མདོ་ལས་ལྟར་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ།

དེ་ཕྱིར་ལྟར་པོ་འདྲས་ཅིམ་བདག་མ་ཡིན།

ལྟར་པོ་འདྲས་ཅིམ་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་ལྟར་པོ་རྒྱམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་དང་
སེམས་ཅན་དང་གང་(༢༧༠ བ)ཟག་ཡིན་ཅེས་བརྟགས་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

དབྱེབས་ཤིན་ཏེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར།

ཁྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི།

མེས་པ་མོགས་ཚོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ།

གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན།

ཡང་འཇང་ལོ་མོགས་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟ་མིན་གྱི། འཇང་ལོ་མོགས་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་
ལྷན་པ་ན་ཤིང་རྟ་མིང་རྟེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་མོགས་ཚོགས་ཙམ་བདག་མིན་གྱང་། གཞུགས་
མོགས་པོད་པའི་དབྱིབས་ཙམ་བདག་ཡིན་ཅེ་ན། མ་ཡིན་པར་མ་ཡང་དབྱིབས་དེ་ནི་གཞུགས་ཙམ་ལ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུགས་ཙམ་དེ་དག་ཉིད་ལ་བདག་ཅེས་ཁྱོད་གྱིས་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷན་ན་
མེས་པ་ལ་མོགས་པ་མིང་བཞི་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་བདག་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་
དབྱིབས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

ལེན་པོ་རང་ཉིད་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན།

དེ་ལྷན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར།

ཉེ་བར་ལེན་པོ་བདག་རང་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་སྒྲར་བྱའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་མི་
རིགས་ཏེ། རིགས་པ་དེ་ལྷན་ན་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་འབྲུང་བ་རྒྱུར་བྱས་ཀྱི་
གཞུགས་དང་བུམ་པ་དང་ཇ་མཐུན་གྱང་གཅིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བསྐྱར་བཅོས་ལས།

གཡ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན།

བྱེད་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། ཞིས་ཤོ།

གཉིས་པ་ནི།

བྱེད་པོ་མེད་ལས་ཡོད་སྟམ་སྟོ་ཡིན་ན།

མ་ཡིན་གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མེད།

ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པོ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ལ། ཉེ་བར་སྤྱང་བྱའི་ལས་གཟུགས་མོགས་ཉར་
ལེན་འདུས་ཙམ་ཡོད་སྟེ་སྟོན་མེམས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་དེ། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་རྒྱ་མེད་ན་ལས་
ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

བསྟན་བཅོས་ལས།

དེ་ལྟར་ལེན་ལས་གཞན་མ་ཡིན།

དེ་ནི་ཉེར་ལེན་ཉིད་ཀྱང་མིན།

བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་མེད་མིན།

མེད་པ་ཉིད་དུ་འད་དེ་མ་རེས།

ཞེས་སོ། །དེས་ན་གང་དུ་བྱེད་པ་(༢༧ ཀ)པོ་ནི་མ་དམིགས་གྱི། ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་
སྟོན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་བདེན་པ་བཀག་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །གཞན་གྲགས་
ཙམ་གྱི་ངོར་བརྟེན་ནས་བདགས་པ་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་བའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་དེ།

ཇི་སྐད་དུ།

མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བཅོད་རྣམས་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་
ཡང་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ།

ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་སྤྱབ་པས་བདག་དེ་ས་རྒྱ་མོ།

རྒྱང་དང་རྣམ་ཞེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ།

ཁམས་དྲག་དང་ནི་མིག་མོགས་རིག་པ་ཡི།

རྟེན་དྲག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟན་ཞིང་།

མེམས་དང་མེམས་བྱུང་ཆོས་རྣམས་ཉེར་བཟུང་ནས།

དེས་གསུངས་དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་།

དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་མིན་ཏེ།

དེ་ཕྱིར་དར་འཛིན་སྒྲོ་དེ་རྣམས་ལ་མིན།

གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་མདོ་ལྟེ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲིལ་བུ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཁམས་དུག་དང་། རེག་པའི་སྒྲིལ་མཆོད་དུག་དང་། ཡིད་གྱི་ཉི་པར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་དོ་ཞེས་བདག་དེ་མ་རྒྱུ་མེ་རྒྱུད་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམ་མཁའ་ཞེས་བུ་བ་ཁམས་དུག་དང་ནི་མིག་མོགས་རྣམ་ཡིད་གྱི་པར་འདུལ་དེ་རེག་པའི་རྟེན་དུག་དག་ལ་བརྟེན་རྣམ་ཉི་པར་བསྟན་ཏེ། གཞུགས་མོགས་ཡུལ་དུག་ལ་ཡིད་བདེ་པའི་ཉི་རྒྱུ་དུག་ལ་ཡིད་མི་བདེ་པའི་ཉི་རྒྱུ་དུག་དང་། བཏང་སྒྲོམས་གྱི་ཉི་རྒྱུ་དུག་སྒྲེ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་པའི་མེས་པོ་དང་མེས་པོ་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཉི་པར་བབྱུང་རྣམ་བདག་ཏུ་བཏགས་མོ་ཞེས་ངེས་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་དེ་ནི་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་གཞན་མིན་པའི་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དེ་དག་བདག་ཏུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་དར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་རིགས་པ་མིན་ནོ། །ངེས་ན་ཐུང་པོ་དང་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་དར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་མ་དམིགས་པས་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་དང་བདག་གི་ཡོད་པ་མིན་པར་ཤེས་ནས་ཐུང་པོ་ལྡོ་རྒྱུད་བཅད་རྣམ་ལེན་པ་མེད་པར་རྒྱུད་འདས་ལྟ་འགྲུར་པས་བདག་མེད་པར་(༢༧) བ)དཔུང་པ་འདི་ཆོས་མཛོལ་གྱོ།

གཉིས་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་སྤྱད་གཉེན་ཏུ་མི་རིགས་པ་དང་། དེ་དཔེའི་སྒྲོ་རྣམས་བསྟན་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

བདག་མེད་རྟོགས་ཆོ་རྟག་པའི་བདག་སྤྱོད་ཞིང་།

འདི་ནི་དར་འཛིན་རྟེན་ཏུ་འང་མི་འདོད་པ།

དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བུ།

དཔྱིས་ཀྱང་འབྱུང་ཞེས་སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་མཛོར་།

བདག་ལུང་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་ཕྱིས་མཐོང་ལས་ཐོབ་པ་ན་ཡུལ་ཅན་སྤངས་ཤིང་ཡུལ་མ་སྤངས་པར་འདོད་ལ། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སྒྲིལ་གསལ་པའི་བདག་སྤངས་པར་སྒྲུབ་པའི་མང་བཀུར་པ་གང་གི་སྤྱོགས་དེ་ལྟར་ན་ཇི་སྟིང་ཏུ་ཐུང་པོ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་དེ་སྟིང་ཏུ་དར་འཛིན་འཇུག་སྟེ། བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་

བདག་པོ་ལྟོག་པར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དེ། སྤང་པོ་དེ་ཉིད་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་
པས་བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྟག་པའི་བདག་མེད་ཤེས་པས་སྤང་པོའི་ཡུལ་ཅན་
གྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ས་མོན་དབྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཅེས་སྒྲུབ་ཤིང་ཏུ་མཚར་དེ། བན་ཚུན་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་དེ། ཁྱོད་གྱིས་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་བདག་པའི་རྟག་པའི་བདག་རྟོག་ཞིང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་
གང་གིས་རྟོམ་ཡང་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་རྟག་པའི་བདག་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ངར་འཇིན་གྱི་
རྟེན་ཏུ་འང་མི་འདོད་པས་འཇིག་རྟེན་པས་ངར་འཇིན་གྱི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤང་པོ་ལ་བདག་ལྟ་རྟོག་པར་མི་
རུས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།

འདིའི་དོན་ནི་སྤང་པོ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངར་འཇིན་ལྟན་སྐྱེས་གྱིས་བདག་ཏུ་བརྟན་པ་ལ་
གྲུབ་མཐའ་མཁན་གྱིས་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་བདག་ལྟའི་ཡུལ་དེ་ལ་འདུས་བྱས་མ་བྱས་རྟག་མི་རྟག་སྟོགས་ཀྱི་
ཚོལ་བདག་པའི་བདག་སྒྲུབ་ན། ངར་འཇིན་ལྟན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བདག་པའི་ཡུལ་གྱི་བདག་དེ་དོས་པོར་
ཡོད་ན་འདུས་བྱས་མ་བྱས་རྟག་མི་རྟག་གི་དོས་པོ་གང་ཏུ་ཡོད་ཅེས་ཀུན་བདག་པའི་བདག་བཀག་པ་ན་
ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་(༢༩༢ བ)བདག་དེ་ཡང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་དེ། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་དེ་ཡང་
དོས་པོར་ཡོད་ན་རྟག་མི་རྟག་གི་དང་། བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་དོས་པོར་ཡོད་དགོས་པ་ལས་ཀུན་བདག་པའི་
བདག་དེ་རྟེན་དབྱེད་པས་མི་འགྲུབ་པ་ན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་ལྟའི་ཡུལ་གྱི་བདག་དེ་ཡང་དོས་པོའི་ངོ་
པོར་མི་འགྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དེ། ལྟན་སྟོགས་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཀུན་བདག་པའི་ཁེགས་པ་ན་དེ་
ལ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པ་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་མང་པ་ཀུར་བ་ཁས་ལེན་འཇུག་པས་ནས་སྤང་པོ་
ལས་གཞན་པའི་བདག་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་ཏུ་དོན་གྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་སྤང་པ་ལ། དེ་རྟེན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་
ལྟགས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ལ་གྲགས་པའི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་དང་བདག་ལྟ་བ་རྟེན་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་
སྒྲིན་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་མང་པ་ཀུར་པས་གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་སྤང་པོ་
ལས་གཞན་ཏུ་འདོད་པ་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་སྤང་པོར་འདོད་པ་གཉིས་ལས་ལྟ་མའི་
བདག་བཀག་པས་སྐྱེ་མའི་བདག་ཁེགས་པར་འདོད་པ་ལ་ཁྱེད་བདག་པ་ཡིན་ལ། དེས་དོས་ལུ་བདག་ལྟ་
མ་ཁེགས་པས་སྐྱེ་མའི་བདག་ཁེགས་ཞེས་སྒྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་། ཁྱོད་གྲུབ་མཐའ་ནོར་པས་བདག་ལྟ་ཁེགས་

མ་ཁེགས་ཀྱི་འཛིན་མཚམས་ཅི་ལ་བྱེད་ཀྱང་འཛིན་རྟེན་གྲུབ་ཆོད་བདེན་པ་སྤྱི་མཐུན་གྲགས་སྤྱུང་སྒྲོང་།
 ལུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་ལྷ་ཁེགས་མ་ཁེགས་ལས་བདག་མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་སུ་འཛིན་གི་ལུང་པོ་
 ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ལ་བདག་དང་དེ་ལ་དང་དང་འཛིན་ཁེགས་མ་ཁེགས་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་སུ་མི་འཛིན་པར་རིགས་པས་དེ་ཉིད་(༣༧༣ བ)འདིར་འམད་པར་བཞག་པ་ཡིན་
 བོ། །གཞུང་འདིའི་དོན་ལ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་རྩ་བུ་མཚམས་ཙོང་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་ཡི་གེར་
 ལོང་འདུག་པ་དེ་དག་ནི་གཞུང་དོན་འདིའི་ཚུགས་ཙམ་དུ་འདར་མ་སྤྱོད་པར་སྒྲུང་བས་དེ་དག་གི་དགག་
 སྤྱུང་ཀྱང་བཏང་རྟོགས་སུ་བྱུང་།

གཉིས་པ་ནི།

རང་ཁྱིམ་ཅིག་ཕུག་སྤྱུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ།

འདི་ན་གྲང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསམ་ཏེ།

སྤྱུལ་གྱི་འཛིན་པ་འདར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི།

ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ།

པེར་ན་འག་འཁེག་གིས་རང་ཁྱིམ་གྱི་ཅིག་ཕུག་ན་སྤྱུལ་གནས་པ་མཐོང་བཞིན་དུ་འདི་ན་གྲང་
 པོ་ཆེ་མེད་ཅེས་སྤྱུལ་གྱི་འཛིན་པ་པའི་དོགས་པ་བསམ་ཏེ་སྤྱུལ་གྱི་འཛིན་པ་འདར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཀྱེ་
 མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་ཏེ་དཔྱིད་ལྷན་དག་གི་བཞད་གད་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱུལ་
 མེད་དོ་ཞེས་བག་མེད་པར་གནས་པའི་སྒྲེལ་བུ་དེ་ལ་སྤྱུལ་གྱིས་ཟིན་ནས་མ་རུང་པར་བྱེད་པ་བཞིན་རྟག་
 བདག་ཞེས་ཀྱང་ལུང་པོའི་ལུལ་ཅན་གྱི་བདག་ལྷ་མི་ཚུགས་པས་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་
 པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཤར་ཙོང་ཁ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱུལ་འདོན་པ་བསྒྲུར་ཏེ་སྤྱི་ནི། བདག་མེད་
 རྟོགས་ཆོད་པེན་གྱུབ་བདག་སྤྱོད་མིང་། འདི་ནི་དར་འཛིན་རྟེན་དུ་འདར་མི་འདོད་པས། དེ་སྤྱིར་བདག་མེད་
 ལྷ་བས་བདག་ལྷ་ལ། དཔྱིས་ཀྱང་འབྱེན་ཅེས་སྤྱུལ་གྱི་འཛིན་པ་མཚོར། རང་ཁྱིམ་ཅིག་ཕུག་སྤྱུལ་གནས་
 མཐོང་བཞིན་དུ། འདི་ན་གྲང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསམ་ཏེ། སྤྱུལ་གྱི་འཛིན་པ་འདར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི།
 ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། ཞེས་སྤྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ནི།

ཕུང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་། །

ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་ཕྱིར་འདིར། །

གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན། །

གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་ཕྱིར་འདི་རྟོག་པ་ལོ། །

རྟེན་ཕུང་པོར་བདག་བརྟེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། རྟེན་བདག་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་བརྟེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདིར་མཁར་གཞོང་དང་ཞོ་ལྷར་གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟེན་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་(༣༧༣ བ)ན། བདག་དང་ཕུང་པོ་གཞན་ཉིད་ཅུ་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་རྟེན་བརྟེན་པ་འདི་རྟོག་པས་བདག་པ་ལོ། །

བཞི་པ་ནི།

བདག་ནི་གཞུགས་ལྡན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག་།

ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ལྡན་དོན་རྒྱུར་བ་མེད། །

གཞན་ན་གཞག་ལྡན་གཞན་མིན་གཞུགས་ལྡན་ན། །

བདག་ནི་གཞུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད། །

བདག་ནི་གཞུགས་སོགས་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་ལྡན་པར་མི་འདོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ཡོད་པ་མིན་མིང་དེའི་ཕྱིར། བདག་ཕུང་ལྡན་པའི་དོན་རྒྱུར་བ་མེད་དེ། ལྡན་པའི་དོན་ཡང་གཞན་ཡིན་ན་ལྷས་ཕྱིན་གཞག་དང་ལྡན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའས། གཞན་མིན་པ་ལྷས་ཕྱིན་གཞུགས་དང་ལྡན་ཅས་པ་ལྷར་ན་ཡང་བདག་ནི་གཞུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་མེད་པར་ལྷར་བཞག་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལ་འཇིག་ལྷའི་དམིགས་རྣམས་ལ་ལོག་པར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་གངས་བསྟན། དེ་ལོ་ཤེས་གྱི་རྟོ་རྟེས་འཇོམས་ཚུལ་ལྱང་དང་རྒྱུར་བ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གཞུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཞུགས་ལྡན་མི་ན། །

གཞུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལ་འད་གཞུགས་ཡོད་མིན།

དེ་ལྟར་རྣམ་པའི་རྒྱུ་ལྟར་ཤེས་བྱ་སྒྲི།

དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུར་འདོད།

གཞུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་ཅིང་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐམ་པའི་
ཕྱིར། སྒྲིམ་བུ་ལ་དོ་ཤམ་ལྟར་བདག་ནི་གཞུགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་དག་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་
མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམས་ན་མེད་གོ་ལྟར་རྟོག་གཞུགས་ལ་བདག་བརྟེན་པར་རྟེན་སྒྲིམ་གཞུགས་ཏེ་གནས་པ་ཡང་
མེད་ཅིང་། རི་གངས་ཅན་ལ་ཤིང་ཚོགས་ལྟར་རྟེན་བདག་ལ་ཡང་གཞུགས་མེགས་དང་བསྐྱར་བྱུང་ཡོད་
པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པའི་རྟོག་མེད་གཞིའི་རྒྱུ་ལོ་ལྟར་
ཀྱང་བདག་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྒྲི། སྤང་ལྟ་བདག་གིས་དཔེན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དེ་ལས་བསྐྱོད་གནས་
འཛིན་སྐྱངས་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་བཞིས་བཟུང་བ་དེ་དག་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་ཉི་ཤུར་འདོད་དོ།

འོ་ན་བསྐྱར་བཅོས་ལས།

སྤང་མིན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མིན། (༢༧༣ བ)

ཅེས་སྤང་པོ་ལས་གཞན་པ་བདག་ལྟའི་འཛིན་སྐྱངས་ཞིག་སྤེའཇིག་རྟེན་ལྟར་འགྱུར་རོ་སྒྲིམ་
ན། བསྐྱར་བཅོས་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི་སྤེའཇིག་པ་ཁ་ཅིག་བདག་སྤང་པོ་ལས་གཞན་ཏུ་ལྟ་བུ་བས་དེ་
འགོག་ཆེད་ཏུ་རྣམ་དཔུང་ལྟ་བུ་གསུངས་ཀྱང་། མདོ་སྤེའཇིག་པ་ཁ་ཅིག་སྤང་པོ་མ་བཟུང་བར་བདག་ཏུ་
ཞེན་མི་རྒྱས་པས་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་འཛིན་སྐྱངས་བཞི་བཞི་འཇུག་པས་ལྟ་བུའི་འཇུག་པ་ནི་མེད་དོ།

སྐབས་འདིར་རྟ་ནག་གོ་ཆེན་པས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་སྤང་པོ་དམིགས་ཡུལ་ཏུ་མེད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་གཞི་མེད་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བུ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པར་གྱི་
ཆོག་མི་མཛོད་པར་བྱས་པར་བཞེད་ཅེས་སྤྲོད། །དེ་ལྟར་ན་ཐམ་འགྱུར་བས་སྤྲོད་པ་མེ་མོ་བ་ཏུ་མ་སྤྱོད་པས་
གཅིག་ཏུ་འཇིགས་པ་ལ་ནགས་ཚལ་ཏུ་བརྟེན་པ་ན་གཞི་མེད་པར་ནགས་ཚལ་ཏུ་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་པར་
མཚུངས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་པ་དག་པ་པར་ཡང་ནགས་ཚལ་ཏུ་སྤྲོས་འཛིན་པར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་།
ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་འཛིན་པ་འཇུག་པ་ན་གཞི་མེད་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་དང་འཛིན་པར་འགྱུར་པ་

པས་རང་ཚིག་འགལ་བར་རང་གིས་སྒྲིལ་བ་ལྟར་མ་ཐུབ་པར་རྒྱུད་གསལ་པ་འདི་རྩ་བུ་ལ་འང་འཇུག་པ་
དང་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་དུ་བརྒྱུད་ནས་མེས་པ་བྱེད་པ་ནི་འཕྲོག་དུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་དུ་གྱོར་མ་
ཆག་གོ།

ཕྱིར་དབུ་མ་པས་བརྟེན་ནས་བདག་པ་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཚེས་ལ་མ་དབྱུད་མ་སྒྲིལ་དུ་འང་རྒྱ་
མེད་དང་གཞི་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་འང་མི་འཛིག་པས་བདག་ནི་མ་དབྱུད་པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྒྲིལ་གྱི་རོ་
ན་བདག་པ་པའི་དངོས་པོར་ཡང་ཡོད་ལ། རྒྱུད་ལྷན་ན་དེ་དོར་བདག་པ་པའི་དེ་གྱི་(༢༧༤ ན)དངོས་པོར་མི་
རུང་སྟེ། དེ་དོར་གཞི་མེད་པ་འཇུག་མེད་པར་དངོས་པོ་བརྟེན་པ་དང་བརྟེན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་
ཁྱེད་ཅག་འཛིག་ལྟའི་ལྟ་ཡུལ་དངོས་གཞི་མེད་ཡིན་ཀྱང་། འཛིག་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་མེད་ལ་ལྟ་
དགོས་པས་འཛིག་ལྟ་ཞེས་བདག་པ་པའི་སྒྲིལ་དུ་ཞེན་པར་སྒྲུང་མོད། འཛིག་ལྟའི་ལྟ་ཡུལ་དངོས་གཞི་མེད་
ལ་ལྟ་བ་ན་འཛིག་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བའི་ཆོ་དཔེ་དངོས་ཡུལ་གཞི་མེད་ལ་བརྟེན་མམ་མ་བརྟེན།
བརྟེན་ན་འཛིག་ཚོགས་དམིགས་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟེན་མ་དགོས་པར་ཡུལ་གཞི་མེད་རང་ལ་
བརྟེན་པར་གྲུབ་པས་འཛིག་ལྟ་མིང་བསྒྲུར་ནས་བདག་ལྟ་ལ་གཞི་མེད་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་འདོན་རིགས་ལ། མ་
བརྟེན་ན་འཛིག་ལྟས་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་མ་གཏོགས་དཔེ་དངོས་ཡུལ་གཞི་མེད་ལ་མ་བརྟེན་པས་
འཛིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་མེད་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་མི་རུས་ཏེ། གཞི་མེད་དེ་ཡུལ་དུ་མ་སོང་ན་དེ་ལ་ལྟ་
ཞིག་གིས་ལྟ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་འཛིག་ཚོགས་སྒྲུང་ལྟ་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་གཞི་མེད་གྱི་གང་
ཟག་ཡུལ་དུ་བྱས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་འཛིག་ལྟས་ཀྱང་བརྟེན་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མདོར་ན་ཁྱེད་ཅག་གི་འཇུག་གཏམ་འདི་ནི། འདི་ལྟར་མ་དབྱུད་པ་ན་བདག་གི་རྩལ་གྱི་
གཞིར་བྱུང་པོ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བདག་པ་པའི་བདག་གཏམ་པའི་གཞིར་བྱུང་པོ་འཛིན་པ་ནི་རྟེན་མཐུན་པར་
གནས་ཏེ། བྱ་དང་རི་དྭགས་ཚུན་རང་རྒྱུད་གྱི་བྱུང་པོ་ཙམ་ལ་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པས་ད་དང་ང་ཡི་བར་
བརྒྱུད་ནས་ད་འཕྲོ་ལོ། །ང་བཀྲོས་སོ། །ངའི་ལག་པ་ཞའོ་ཞེས་རྟོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་མ་གོ་བ་ཁོ་ན་ལས་
བྱུང་བར་སྒྲུང་བས། ཁོ་པའི་ལེགས་བཤད་འདི་གསེར་གྱི་བྱུང་བུ་(༢༧༥ བ)ལ་བེ་རྩུ་ཞུན་མས་བྲིས་ཏེ་
མགུལ་དུ་ཐོགས་ལ་ཡང་ཡང་བལྟ་བར་གྱིས་ཤིག། གཞན་དུ་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་མ་སྒྲིལ་དུ་འཛིག་ལྟ་འཛིག་

ལྷ་མི་འགྲུར་པར་བཞེད་པའི་ཞེས་བརྒྱུ་བས་པ་ནི་མཛོན་མཐོངས་ལེགས་གང་ལ་འད་ཉི་པར་མི་མཐོ་
བས་དལ་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ལས་ཤོལ་ཅིག།

གཉིས་པ་ནི།

ལྷ་མི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྩི་རྩེ་ཡིས།

བཅོམ་བདག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་འགྲུར་པ།

འཇིག་ཚོགས་ལྷ་མི་ལྷན་སྐྱེས་ལ་གནས་པ།

ཅེ་མོ་མཐོ་བར་གྲུར་པ་འདི་དག་གོ།

མདོ་ལས།

འཇིག་ཚོགས་ལྷ་པའི་རིམ་ཅེ་མོ་ཉི་ལུ་མཐོ་བའི་ཤེས་གྱི་རྩི་རྩེས་བཅོམ་ནས་ལྷན་དུ་

ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱས་གོ།

ཞེས་འཇིག་ལྷ་མི་རི་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩི་རྩེ་ཡིས་བཅོམ་པ་ན་དམིགས་ལུལ་
བདག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་པར་འགྲུར་བ་ལུལ་ཅན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་པའི་རི་བོ་ཉོན་མོངས་གྱི་
བྲག་རྩི་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་འཕེལ་བས་དཔངས་ཁམས་གསུམ་དུ་མཐོ་བ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་གནས་པ་མ་
རིག་པའི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལས་ཐོན་པ་ཅེ་མོ་མཐོ་བར་གྲུར་པ་ཉི་ལུ་འདི་དག་གོ། ཉི་ལུ་འདི་དག་
ཀུན་བརྟགས་སུ་འདོད་པ་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་བརྟགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
ཀུན་བརྟགས་ནི་གྲུབ་མཐའ་མོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བརྟགས་པས་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་
ཅིང་། འདི་དག་ནི་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པས་བྱུང་བའི་སྤང་པོ་ལ་བདག་དང་
བདག་གིར་ལྷ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་རྟོགས་སྤྲུལ་བཞེད་པ་དང་། དེ་དག་ག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག།

ལ་མོགས་བཞེད་མེད་གང་ཟག་ཆས་ཡོད་འདོད།

རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདྲོད་ཅིང་།

དེ་ནི་དར་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདྲོད་པ་ཡིན།

གནས་མ་བྱ་ན་ཟེ། གང་ཟག་ནི་མུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་དེ། མུང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པར་གང་ཟག་འཇིག་རྟེན་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། མུང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིལ་འཇིག་རྟེན་ཐལ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་ནི་མུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་(༥༥ བ)ཉིད་དུ་བརྟེན་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པར་ཡང་བརྟེན་དུ་མེད་དེ་རྟག་ཆད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གང་ཟག་ཆས་སུ་ཡོད་པར་འདྲོད་དེ། དེ་ལ་བྱེད་པོ་དང་ཟེ་པོ་ཉིད་དུ་བརྟེན་དུ་ཕྱིར་དང་། འཁོར་འདས་བཅས་ཐར་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཤེས་བྱ་མིན་གྱི། གཟུགས་སོགས་སྒྲིལ་ཆེད་དྲུག་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་གང་ཟག་དེ་འདྲོད་ཅིང་། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དར་འཛིན་གྱི་གཞི་ལས་ཡུལ་དུ་ཡང་འདྲོད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། བདག་ཆས་གྲུབ་དགག། བདགས་ཡོད་དུ་བསྐྱེད། དངོས་པོའི་ཆོས་མེད་པས་མ་གྲུབ་པར་བསྐྱེད་པ་གསུམ།

དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་བརྟེན་མེད་མི་རྟོགས།

དངོས་ཡོད་བརྟེན་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད།

གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་གྱུར་ན།

སེམས་ལྟར་གྲུབ་དངོས་བརྟེན་དུ་མེད་མི་འགྱུར།

ཆས་སུ་གྲུབ་ན་བརྟེན་དུ་མེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྟེན་མེད་དུ་མི་རྟོགས་པ་ལྟར་གང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ནི། དེ་ཉིད་དང་གཞན་པར་བརྟེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། ཆས་སུ་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་ལས་འདའ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་འགའ་ཆས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་སེམས་དང་གཟུགས་ལྟར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཅན་གྱིས་ཁྱེད་པས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྟེན་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་ཁྱོད་བྱམ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི།

ངོ་བོ་གཞུགས་མོགས་ལས་བཟོད་མེད་འགྱུར་བས།

བདག་གང་ཕྱང་པོ་ལས་བཟོད་མེད་འགྱུར་ཏེ།

རང་གིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་བྱ།

དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཟོད་དུ་མེད་ན་བདགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་བྱམ་པ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་བདགས་ཡོད་ཅིང་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེས་བྱམ་པའི་ངོ་བོ་གཞུགས་མོགས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་པར་བཟོད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གང་ཕྱང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་པར་བཟོད་མེད་དུ་(༢༧ པ)འགྱུར་ཏེ། བདག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཇུས་ལྟ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པར་མི་བྱ་བར་བདགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བདག་ལས་གཞན་ནི།

མི་འདོད་གཞུགས་མོགས་ལས་གཞན་དངོས་འདོད་ཅིང་།

དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་འགྱུར་བ།

དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་དངོས་ཚོས་དང་བྱལ་ཕྱིར།

ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཇུས་ཡོད་རྣམ་ཤེས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་ནི་མིན་པར་འདོད་ལ། གཞུགས་མོགས་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལྟར་བདག་ནི་རང་ལས་གཞན་མིན་ཅིང་། གཞན་ལས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཇུས་ལྟ་མེད་དེ། དངོས་པོའི་ཚོས་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇུས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དེ་དང་གཞན་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ལྟ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་བྱམ་མོགས་བཞིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་ཡང་མི་འཕྲད་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཞུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་དམིགས་པས་མིག་གི་ཤེས་བྱར་འགྱུར་ཁོང་། གཞུགས་དང་གཞུགས་མིན་པར་བཟོད་པར་མི་བྱ་བ་ཡིན་ན་ལོ་མ་དང་རྒྱ་མཚན་ལྟར་བདགས་ཡོད་དུ་འགྱུར་ཁོང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་རྒྱ་

ལས་གཞན་དུ་འདྲུང་ལ། དེ་བཞིན་ལ་འང་མཚུངས་ཤིང་དབང་པོ་ལྟའི་སྤྱོད་ལུགས་ཐ་དང་དུ་གསུངས་
པ་དང་ཡང་འགལ་དེ་གང་ཟག་དབང་ཤེས་ལྟ་ཅར་གྱི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་
མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་།
རིག་པ་དུག་དང་། རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཚོར་བར་འདུས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གང་
ཟག་སྤྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ན་མེད་པར་འགྱུར་ཁིང་། སྤྱི་མཆེད་ཡིན་ན་བཤོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་
དང་འགལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མིན། །

ཕྱང་ལས་གཞན་མིན་ཕྱང་པོའི་ངོ་བོ་མིན། །

ཕྱང་པོ་རྟེན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྟར་མིན། །

དཔྱད་པ་ན་གང་ཟག་ཐུག་ཡོད་མི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་ནམ་ཡུལ་ནི་གཞིགས་
ན་(༣༧ ན)དེ་དང་གཞན་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཐུག་ཡོད་མིན་དེ། དེ་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་ཡང་མིན་ལ།
ཕྱང་པོའི་ངོ་བོ་ཡང་མིན་ཁིང་ཕྱང་པོ་རྣམས་རྟེན་ས་ཡང་མིན་ལ། བདག་འདི་ནི་ཕྱང་པོ་དེ་ལ་ལྟན་པ་ཡང་
མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་མདོར་བསྟན། དཔེ་དོན་གྱི་སྒྲིན་ས་རྒྱས་པར་བཤད། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་བདགས་པ་ཅོམ་དུ་བསྟན་པ་གསུམ།

དང་པོ་ནི།

འདི་ནི་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

རིགས་པ་དུ་མས་གང་ཟག་འགོག་ན། ཅི་གང་ཟག་དེ་གདན་མེད་པ་ཞིག་གསུམ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ཞེས་པ་ཅོམ་ཀྱང་ཇོ་བ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆད་པའི་ཆེད་དུ་བཤོད་ན་
རྒྱ་མེད་མོགས་ལས་སྤྱི་བ་མིན་པ་བཞིན་བདག་ལ་དཔྱད་སྐབས་སུ་འང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲིན་བཅས་གྱི་
གང་ཟག་ཐུག་ཡོད་བསམ་ནས་བདག་འདི་ནི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་དེ་ཅོམ་གྱིས་འགྲུབ་

པར་ལྟར་ཏེ། བསྟན་གནས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བདག་གི་བསྟན་ཞི་དེ་ཙམ་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་དག་བྱེད་
པར་མཆོད་བའི་ཁྱིམ།

གཉིས་པ་ལ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དང་། དཔེས་མཚོན་པའི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས།
དང་པོ་ནི།

གིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་པོ་དང་མི་ཀྱེ།

གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྟར་ཡང་མིན་མིང་།

ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན།

འདས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་ཟེ་བཞིན་ནོ།

ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་ལག་གཟེར་བུ་མོགས་པས་གཞན་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་
 ལོགས་ལུ་མ་མཐོང་པའི་ཕྱིར། གཞན་མིན་པ་རང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་།
 ཡན་ལག་རེ་རེ་པ་ལ་ཤིང་རྩ་ཡོད་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་དེ་དག་དང་ཐུན་པ་ཡང་མིན་ཞིང་སྒྲི། དེ་
 ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པས་ཐུན་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ལ་ཤིང་རྩ་བརྟེན་པ་རང་མིན་ལ། ཡན་
 ལག་དག་ཤིང་རྩ་དེར་བརྟེན་པ་ཡང་མིན་ཏེ་གཞན་(༢༧ པ)ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་འདུལ་པ་ཙམ་
 མིན་ཏེ་སྒྲོན་མར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དབྱིབས་གྲང་ཤིང་རྩ་མིན་ཏེ་འཁོད་འགྱུར་གྱི་རིགས་པས་གཞོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བདེན་གྱིས་དཔྱད་ན་ཤིང་རྩ་མི་ཆེད་པའི་ལྷ་བ་བཞི་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་དགག། ཡན་ལག་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བྱོམས་
བྱིམ་གཉིས་ཐུན་མེད་དྲ་དགག། དབྱིབས་བྱེམས་དྲ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩོམས་ཅིམ་དགག།
དབྱིབས་ཐུན་མེད་དྲ་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གཤམ་ཏེ་མོ་གསལ་ཙམ་གྱིང་རྟེན་འགྱུར་ན་ཀོ།

མིལ་བུར་གནས་ལ་ཞིང་རྟེན་ཡོད་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་གིང་དྲ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་ནི་གཞིར་བྱ་སྟེགས་ཡན་ལག་སྟེ

བྱར་གནས་པ་ལ་ཤིང་རྩ་ཉིད་ཡོད་པར་ལྷུར་རྟེ། ཚོགས་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག།

མེད་པས་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྩར་རིགས་པ་འང་མིན། །

གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་མེད་པས་རྟེ་དེ་དག་བསྟོམ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར།
ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྩར་རིགས་
པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །འད་གི་སྒྲུལ་ཚོགས་པ་ཙམ་པོ་འད་ཤིང་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱིབས་ཇུས་སུ་ཡོད་པ་དགག། བདག་པ་ཡོད་ཡིན་ན་ཀླན་ལ་འང་མཚུངས། རང་ལ་ཐ
སྟང་དང་འགལ་བ་སྤར་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་དང་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་
ལ་སྤར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བཏང་བ་དང་། བཏང་བའི་དབྱིབས་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

ཁྱོད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྤར་ཡོད་གྱུར། །

ཇི་བཞིན་ཤིང་རྩར་གཏོགས་ལ་འང་དེ་བཞིན་ན། །

བྱེ་བ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར། །

ད་ལྟར་ཡང་ནི་ཤིང་རྩ་ཡོད་མ་ཡིན། །

གལ་རྟེ་ཁྱོད་ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཤིང་རྩ་མ་བཅས་པའི་
སྤར་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ད་ལྟ་ཤིང་རྩར་རྩོགས་པ་ལ་འང་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་བཞིན་
(༣༧༥ ན)ཡིན་ན། ཡན་ལག་དེ་དག་སོ་སོར་བྱེ་བར་གྱུར་པ་ལ་ཤིང་རྩ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བར་ད་ལྟ་ཤིང་རྩར་
བཅས་པའི་སྒྲུབས་སུ་ཡང་ཤིང་རྩ་ཡོད་པ་མིན་རྟེ། ཤིང་རྩ་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་སྒྲུབས་ཀྱི་འཕང་ལོ་སོགས་
ཀྱི་དབྱིབས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

ད་ལྟ་གཤམ་ཏེ་ཤིང་རྩ་ཉིད་དུས་འདིར།

འཕང་ལོ་མོགས་ལ་དབྱིབས་ཐ་དང་ཡོད་ན།

འདི་གཟུང་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ།

དེ་ཕྱིར་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྩར་ཡོད་མ་ཡིན།

དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྩར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ད་ལྟ་གཤམ་ཏེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དུས་
འདིར་འཕང་ལོ་དང་མོག་ཤིང་ལ་མོགས་པ་མོ་མོར་ལྷམ་པ་རིང་པ་མོགས་སྤར་ཤིང་རྩམ་བཅས་པའི་
སྒྲུབས་ལས་དབྱིབས་ཐ་དང་པ་གཞན་ཞིག་ཤིང་རྩ་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡོད་ན་ནི་དབྱིབས་འདི་བཟུང་དུ་འགྱུར་
ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཕྱི་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པས།

དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན།

གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས།

འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར།

འཕང་ལོ་མོགས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིང་རྩ་ཡིན་པར་ཞེན་ན་དེ་
ཡང་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་གང་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་གང་གསལ་པར་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། བདག་གསལ་པ་ནི་ཐུག་ཀྱི་
རྟེན་ཅན་ཁོ་ནར་ཁས་བླངས་པ་ལས་ཐུག་པ་ལྟར་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་པོ་རྣམས་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཕྱིར་ཁྱོད་
ཀྱི་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐུག་ཅང་གྲུབ་པ་མེད་པས་དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་ཅན་མ་
ཡིན་ན་སྟེ། དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། བུམ་མོགས་དང་། གཞུགས་མོགས་ཀྱི་དབྱིབས་མི་རིགས་པ་གསུམ།

དང་པོ་ནི།

ཁྱོད་གྱི་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར།

མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱལ་བརྟེན་བྱས་ནས།

འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན།

ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྦྱོ་བར་ཤེས་པར་གྱིས།

ཅི་སྟེ་ཚོགས་ཅའ་གྱི་དབྱིབས་མི་བདེན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པའི་
དབྱིབས་ལ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འདོད་ན་ཁྱོད་གྱིས་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་དང་མ་ཐོན་
མོགས་མི་བདེན་པའི་རྒྱལ་(༢༧)བརྟེན་པར་བྱས་ནས་འདུ་བྱེད་དང་སྒྲུ་གུ་མོགས་འབྲས་བུའི་རྣམ་
པ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྦྱོ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །རི་དྭགས་གྱི་མིག་ཡོར་
ལ་བཟའ་འདོད་གྱིས་སྟེད་པར་མི་རིགས་ཏེ་འབད་ཚེ་ལ་བརྒྱ་ལྷག་གིས་ཀྱང་ཤ་ཟ་བར་མི་རྣམས་པ་བཞིན།
དངོས་པོ་ལ་མཛོད་པར་ཞེན་པས་ཅི་བྱ།

གཉིས་པ་ནི།

འདིས་ནི་གཞུགས་མོགས་དེ་ལྟར་གནས་རྣམས་ལ།

བུམ་སྟོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད།

ཤིང་རྩའི་དཔེ་འདི་ནི་གཞུགས་མོགས་རྩལ་ཇམ་བརྒྱན་པོ་དང་པོ་དེ་ལྟར་གནས་པ་རྣམས་ལ་བུམ་
པ་ཞེས་པའི་ཇམ་མོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུ་བ་པའི་སྟོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ།
དེ་དག་ལ་ཤིང་རྩའི་རྣམ་དཔུང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

སྦྱོ་བ་མེད་པས་གཞུགས་མོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས།

ཇམ་གྱི་ཉིར་ལེན་ཅན་དུ་འདོད་པའི་བུམ་མོགས་མི་རིགས་པས་བུམ་མོགས་དེ་དག་གཞུགས་
དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གཞུགས་མོགས་ཀྱང་སྦྱོ་བ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་མིན་པར་བཤད་ཟིན་པས་བུམ་མོགས་གདགས་རྒྱར་ཡང་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། བདེན་གཉིས་སུ་མ་རྟེན་གྲང་མ་དཔྱད་པར་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་དང་། དེའི་ཐ་སྐད་
ཐམས་ཅད་གྲང་མ་དཔྱད་པར་གྲགས་པས་འདོད། དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་འདོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་
གསུམ།

དང་པོ་ནི།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཇམ་འཇིག་རྟེན་དུ།

རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་གྱི།

རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར།

རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན།

འོ་ན་དཔྱད་པ་བདུན་གྱིས་བཙུག་ན་ཤིང་རྟེན་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་ན་ཤིང་རྟེན་ཐ་སྐད་འདོགས་པ་
རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་ན་ཤིང་རྟེན་ཅིག་ཉེས་ཤིག་མོགས་མཐོང་བས་ཤིང་རྟེན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཤིང་རྟེན་ཐ་
སྐད་འཇིག་རྟེན་ན་ཆད་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དཔྱད་ན་ཤིང་རྟེན་མི་རྟེན་ཅིང་།
ཁྱོད་གྱིས་དཔྱད་ནས་ཤིང་རྟེན་འཇོག་པ་ལས་གཞན་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་(༢༧༥ ན)ཤིང་རྟེན་ཅིག་མོགས་
ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། ཁོ་ཤིང་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཤིང་རྟེན་དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དང་ཀྱང་ཇོ་བ་དུ་དཔྱད་ན་
རིགས་པ་རྣམ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མ་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་ལྟའི་རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་
པ་ཉིད་ལས་ཤིང་རྟེན་འདིར་འཇམ་འཇིག་མོགས་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
རྟེན་འགྱུར་རྟེན་འདི་པ་ཙམ་ཁོ་ཤིང་ཉེས་པས་ལེན་པས་མ་དཔྱད་པར་ཐ་སྐད་རྒྱུ་མི་འཆད་ལ། ཁྱོད་གྲང་ཐ་
སྐད་བཟོད་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པར་འོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་དེས་དང་། ཡན་ལག་མོགས་མེད་པ་མི་འཐད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་ཅན།

ཤིང་རྟེན་ཉིད་བྱེད་པོ་ཞེས་འགྱུར་བསྟན།

སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྲུབ།

ཁོ་པོ་ཅག་གྲགས་པའི་ཆ་ནས་ཤིང་རྟེན་ཐ་སྙད་འདྲིལ་པ་ཆེས་གསལ་པར་མ་ཟད་རྣམ་དཔུང་
མེད་པར་འདིའི་མིང་ཡང་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པ་ན་གྲགས་པ་ལྟར་བཞིན་དགོས་ཏེ། ཤིང་རྟེན་ཤིང་འཕར་ལོ་
མོགས་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བསྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ། ཤིང་རྟེན་འཕར་ལོ་མོགས་ཆ་ཤས་
ལ་བསྟོས་ནས་ཆ་ཤས་ཅན་དང་། ཤིང་རྟེན་ཤིང་གཟེར་བྱ་མོགས་སྤང་བྱ་ལ་བསྟོས་ནས་བྱེད་པོ་ཤིང་དོ་
ཞེས་འགྲོ་བ་འདི་དག་བསྟན་ཅིང་། རང་གི་ཉེར་ལུན་ལ་བསྟོས་ནས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་ཡན་ལག་
གི་ལེན་པོ་ཤིང་དུ་གྲུབ་པོ།

གཉིས་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀླན་ཚོལ་མ་བསྐྱུག་ཅིག།

རང་སྤྱེ་ཁ་ཅིག་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་
མེད་པ་དང་། ཆ་ཤས་དང་ལས་དང་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི། ཆ་ཅན་དང་བྱེད་པོ་དང་ལེན་པོ་
མོགས་མེད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཀླན་ཚོལ་གྲགས་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་གཏན་
ཚིགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་མོགས་ཀྱང་མེད་པར་(༢༩༩ པ)འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་
མོགས་པམ་ཚུན་བསྟོས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་ལ་བསྟོས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་པའི་ཉེས་པ་ནི་ཁྱོད་རང་
གིས་ཁས་སྤངས་པས་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་མོགས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཀླན་ཚོལ་མ་བསྐྱུག་
ཅིག། ཁོ་པོ་ཅག་དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་ནི་བསྟོས་ནས་བཞག་པས་གཉིས་ཀའང་ཡོད་ལ། དཔུང་ན་གཉིས་
ཀའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི།

རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར།

ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་མི་རྟོགས།

དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་སྤྱག་འཇུག་འགྱུར་བས།

འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ།

དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་དཔུང་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་མ་དཔུང་ན་ཡོད་པས་དཔུང་པ་ན་དེ་ཉིད་

གྱི་གཏིང་དོས་པར་འགྱུར་བས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡོད་ན་དཔུང་པའི་ཚོ། རྒྱལ་པ་བདུན་
ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་ངོ་པོར་རྟེན་པར་འགྱུར་ན་རྒྱལ་པ་བདུན་གྱིས་བཅོལ་བ་ན་མེད་པའི་ཤིང་རྩ་
གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར་ཡོད་ཅེས་རྒྱལ་པ་འབྱུར་པས་དཔྱད་ཚོ། ཤིང་རྩ་འདིའི་ཡོད་པ་མི་རྟེན་དེ། ཤིང་རྩ་ནི་མ་རིག་
པའི་ལིང་རྟོག་གིས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཁོ་ནས་བརྟགས་པར་ཟད་གྱི། རང་གི་ངོ་པོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་
དེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་བདེ་སྒྲུག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་ལོ། །འད་གི་རྒྱས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལས་ཀྱང་
མི་ཉམས་ལོ། །མ་དཔུང་པ་འདིར་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤིང་རྩ་དེའི་གྲུབ་པ་ནི་གྲགས་པའི་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་
བཞིན་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་སྒྲོན་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་དོན་དོས་དང་། དེ་དཔེས་གསལ་པར་བྱས་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

ཤིང་རྩ་ཡོད་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཡི་ཚོ།

ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་གྲང་མེད། །

རྒྱལ་པ་འབྱུར་པས་ཤིང་རྩ་མ་དམིགས་ལ་རག་མོད། དེའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ་
ཞེ་ན། ཅི་རྒྱུ་འབྱུང་ཚོགས་ནས་ཐལ་བ་ལ་སྒྲུབ་མ་ཚོལ་བ་ཁྱོད་ནི་བཅད་གང་དུ་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། ཤིང་རྩ་ཉིད་
ཡོད་པ་མིན་ན་དེའི་ཚོ་དེའི་ཡན་(༣༩༩ ན)ལག་གྲང་མེད་དེ། དེ་ལ་བསྟོན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་
ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་ཤིང་རྩ་ཞིག་པ་ན་ཡང་འཕང་ལོ་མོགས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་ཡན་
ལག་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་ན། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཡན་ལག་ཡོད་པར་གྱུར་པ་མིན་ཏེ། ལྟར་ཡན་ལག་ཅན་
ཤིང་རྩ་མཐོང་བའི་རྟོགས་པ་ཁོ་ནས་འཕང་ལོ་མོགས་སེལ་བུར་མཐོང་བ་ན་འདི་དག་ནི་ཤིང་རྩའི་ཡན་
ལག་གོ་ཞེས་རྟོགས་གྱི། གཞན་དུ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་དེའི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་རྟོགས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

ཤིང་རྩ་ཚོགས་ན་ཡན་ལག་མེད་དཔེ་བཞིན། །

སྒྲོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བཞེས་པས་ཡན་ལག་གོ། །

དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་མེས་ཚོག་ན་དེའི་ཡན་ལག་གྲང་ཚོག་ནས་མེད་པའི་དཔེ་བཞིན་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་
གཞུང་ཤིང་གཞུང་པ་ལས་ཐུང་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མེས་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྩ་མ་ལུས་པར་བསྟེན་པ་ན་
ཡན་ལག་གྲང་ཚོག་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་བདག་བརྟེན་ནས་བདགས་པར་བསྟན། དེའི་མཚན་ཡོན་ལྷན་བཅས་ཅད་བསྟོན་པར་འགྱུར་
བཞུག་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཐུང་མོགས་ལ་
བརྟེན་ནས་བདགས་ཚུལ། ལས་དང་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་འཆད་ཚུལ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་ཐུང་པོ་དང་། །

ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་དུག་བརྟེན་ནས། །

བདག་གྲང་ཉི་ཤེས་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད། །

ཇི་ལྟར་འཇམ་ལོ་ལ་མོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་འདོགས་ཤིང་འཇམ་ལོ་མོགས་ཉི་ཤེས་ལེན་
པ་ཡིན་ལ། ཤིང་རྩ་ཉི་ཤེས་ལེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པར་གྱུར་ཆོལ་ཐ་སྙད་མི་གཅོད་
པར་རྣམ་པར་བཞག་པས་དེའི་ཆེད་དུ་ཐུང་པོ་ལྟ་དང་། ཁང་གི་ཁམས་དུག་དང་། དེ་བཞིན་གཞུགས་མོགས་
སྐྱེ་མཆེད་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དུ་ཉི་ཤེས་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཐུང་པོ་མོགས་དེ་དག་བདག་གི་ཉི་ཤེས་
ལེན་ཡིན་ལ། བདག་གྲང་(༣༧༧ བ)དེ་དག་གི་ཉི་ཤེས་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་ནི།

ཉི་ཤེས་ལས་ཡིན་འདི་ནི་བྱེད་པོ་འང་ཡིན། །

ཇི་ལྟར་ཉི་ཤེས་ལེན་པ་དང་ཉི་ཤེས་ལེན་པོའི་རྣམ་གཞག་ཤིང་རྩ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་
བཞིན་དུ་བདག་གི་ལས་དང་བྱེད་པོ་འཇམ་དེ་ལྟར་བཞིན་དེ། ཉི་ཤེས་ཐུང་མོགས་ནི་ལས་ཡིན་ཅིང་།
བདག་འདི་ནི་དེ་དག་གི་བྱེད་པོ་འང་ཡིན་པར་མ་དཔྱད་པར་བཞག་སྟེ། བདག་གིས་བསོད་ནམས་ཡིན་
མིན་དང་། མི་གཤོ་བའི་ལས་བསགས་པས་ཁམས་གསུམ་པའི་ཐུང་པོ་ལེན་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ད་ནི་གང་ཟག་རྩལ་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱི་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་མེས་ཅན་དང་གང་ཟག་བདགས་

ཡོད་ཏུ་འདོད་པའི་གདགས་གཞི་དང་དགོས་པ་དང་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་བཤད་ན། གདགས་གཞི་ལ་སྤྱོད་
མོར་པའི་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གསུང་རབ་སྤྱི་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱོད་མོར་མིན་པ་གསར་ཆེན་དོན་ཇི་
ཐོག་པའི་གསུང་རབ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། བྱེད་པ་ཏུ་སྒྲིབ་བ་དང་། མདོ་ཐེ་པའི་ལུགས་ལ་སྤྱང་པོ་ལྟ་ཅི་རིགས་པའི་རྒྱུན་ལ་འདོགས་ཏེ།
དོན་དམ་པའི་ཆོགས་བཅད་ལས།

རྒྱུན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ།
མཚན་ཉིད་འཛིན་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ།
འདི་ན་གང་ཡང་འཁོར་བ་མེད།
ལུ་ཡང་ལྟ་བུ་འདས་བ་མེད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱལ་འབྱོར་རྒྱུད་པ་བ་རྣམས་ནི། སྤྱང་པོ་ལྟ་ཁ་ཡར་བ་ཡིན་ན་
གཞུགས་ལ་མོགས་པ་གང་ཟག་ཏུ་ཆམ་ཅིང་། ཆོགས་པ་ཡིན་ན་གཞུགས་མེད་ཁམས་དང་མེམས་མེད་པའི་
གནས་རྒྱུ་ལ་ཐོགས་ལུ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་མེད་པར་ཆམ་བས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་
ལ་གདགས་ཏེ།

རྒྱུད་གསུམ་རྣམ་པར་རེས་པར།
ཁ་ཡར་བ་དང་ཆོགས་པ་ཞེས།
བརྟགས་ན་སྤྱང་པོ་ལྟ་ཡི་(300 ན)རྒྱུ་ན།
གང་ཟག་མ་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།
མ་ཤོན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི།
རྒྱུན་ནི་གང་ཟག་ཡིན་པར་འདོད།

ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་མངས་རྒྱུ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཆམ་བའི་རྒྱོན་ཡོད་ཟེར་བ་
ནི་མི་འཕང་དེ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་མེ་ལོར་ལྟ་བུའི་ཤེས་ཀུན་གཞིའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མེམས་
ཅོམ་པ་ཁ་ཅིག་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྤོང་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཡོངས་གྲུབ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་

ལ་བདག་ཏུ་གདགས་པའང་ཡོད་དེ།

དབུ་མ་མཐའ་ལས།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་གསུམ་སྟེ།

མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་།

རྣམ་པར་དག་པ་ཅི་རིགས་སྟུང་།

འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་སྟེ།

གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པར་འདོད།

ཅེས་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས།

ཉེས་དམིགས་ལ་འཇུག་པ་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་བཞི་སྟེ།
 ཉེན་མོངས་པ་མི་འཇུག་པའི་རྟོན་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། ལམ་འཇུག་པའི་རྟོན་མེད་པའི་ཉེས་པ་
 དང་། ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། རྩལ་རྩལ་
 གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཉེས་པ་ལོ། །གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡོད་ན་
 དེ་ལས་བསྐྱོགས་པ་མན་ཡོན་རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་གྱུ་ལོ།

ཞེས་གནས་འགྱུར་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་གདགས་པར་
 གསུངས་པའི་སྟེང་ཞེས་ཟེར་རོ།

ཡང་ཆོས་དབྱིངས་སྟོན་བྱལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདག་དང་སྟབ་པའི་རྟོན་ཏུ་བརྟེན་པའང་མཛོན་པར་
 རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས།

སྟབ་པ་ཡི་ནི་རྟོན་གྱུར་པ།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་(300 བ)དང་།

ཞེས་འབྲུང་ལ། འདིའི་ཆོས་དབྱིངས་ནི་མེས་ཙམ་པའི་སྟོབ་དཔོན་དག་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཞེས་པ་རང་
 རིག་རང་གསལ་ལ་འཆད་ལ། དབུ་མ་པ་དག་གིས་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་འཁོར་འདས་
 བཅས་ཅད་མ་རྟོན་ཏུ་བརྟེན་ཏུ་རྩལ་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་

སྐྱོམ་བྱུང་ཉིད་ལ་འཆད་དོ།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསལ་ཆེན་དོན་ཐེག་པར་ནི་བདེ་གཤེགས་སྤྱི་པོ་ལྟན་ཅིག་སྐྱོམ་པ་
 དེ་མེད་ཀྱི་སྐྱོད་དང་ཡོ་ཞེས་གཞི་ལས་འབྲས་གསུམ་དུ་རྒྱན་ཆགས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་གདགས་
 གཞིར་བྱས་ནས་བདག་གི་ཐ་སྙད་གདགས་ཏེ། མ་དཔུང་གསལ་དོར་དོན་ཐེག་པའི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་
 འཇུག་པ་ན་དེ་ལྟར་བདགས་ཅོམ་ལ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་རྟེན་དང་སྐྱབ་པ་པོར་བཞག་
 པའི་ཕྱིར། བསྐྱོད་ཐོགས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་ཀྱང་འདི་ལ་འཛོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོད་ཐོགས་ཀྱི་རྒྱལ་འཕྲོར་ལ་
 འཇུག་པ་ན་མ་དག་འཇུག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་འབྱུང་མེད་པས་སྤོང་པར་སྦྱངས་ཏེ། ཐ་
 སྙད་ཅོམ་དུ་འབྱུང་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་དུ་འཐད་པ་ལས་གཞན་པའི་འཇུག་པས་རྒྱུ་པར་དག་པ་དེ་མ་མེད་
 པའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱི་པོ་ཡོ་ཞེས་དོན་དེ་ཉིད་ལ་བདག་དང་བཅོམ་ར་རྒྱལ་འཛོགས་པའི་ཕྱིར།

ཇི་སྐྱོད་དུ།

འཆད་པ་པོར་ཆོས་ཀྱང་ང་།།

རང་གི་ཆོགས་ལྟན་ཉན་པ་ང་།།

འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པ་ང་།།

འཛིག་རྟེན་སྟོན་པ་བསྐྱབ་བྱུང་།།

ཞེས་དང་།

ང་ལས་གཞན་གསུམ་པོ་ཡང་བྱུང་།།

ང་ཡིས་འདི་ཀྱན་ཐུབ་པ་སྟེ།།

འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་གཞན་མ་མཐོང་།།

རྟག་དུ་རང་བཞིན་བདེ་བ་ཅན།།

ཅེས་དང་། (309 བ)

ཐོག་མ་མེད་པ་སྐྱོམ་མེད་བདག་།

དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་དག་པའི་བདག་།

ཅེས་དང་།

མེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མངས་རྒྱལ་ཉིད། །

ཅེས་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱི་དོ་ལ་མངས་རྒྱལ་འཇུགས་པའི་མིང་
སྟེ་གང་ཟག་གི་ཆ་ནས་བཞག་ལ། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་མེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ཞེས་
པའི་རྣམ་བཞག་གྲུང་མཛད་ཅིང་། གང་ཟག་འདི་ལས་བཅུ་མས་ནས་ཁྱབ་བདག་དང་པོའི་མགོན་པོ་རྗེ་
འཆང་ལ་མེགས་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཉེ་དུ་ཀ་དང་། རྗེ་མེམས་དཔལ་དང་། དང་པོའི་མངས་རྒྱལ་ལ་མེགས་པའི་བྱི་
བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་གཞི་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་མེམས་ཅན་དང་། འཇུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་རྒྱ་ཆེན་ཆོས་
ཀྱི་སྤྱན་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་ལེགས་པར་འཛོག་མཐུན་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྩོད་པས་བཞི་བ་མེད་པར་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་མདོའི་ངེས་དོན་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱན་མེད་པ་རྣམས་སུ་སྤྱུ་
དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུགས་པ་བྱམས་པ་དང་རྒྱ་སྤྱབ་དག་གི་ཞལ་སྟེ་ནས།

མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །

ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །

མེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་དང་། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

ཞེས་དང་།

ཉོན་མོངས་དྲ་བས་གཡོགས་པ་ན། །

མེམས་ཅན་ཞེས་ནི་བཞེད་པར་བྱ། །

དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་བྲལ་གྱུར་ན། །

མངས་རྒྱལ་ཞེས་ནི་བཞེད་པར་བྱ། །

ཞེས་མེགས་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་མཐའ་ལས་པ་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་རྒྱལ་པར་ཁོ་བོས་བྱས་
པའི་དགོངས་གཅིག་ལ་མེགས་པར་བསྟན་པས་དེར་ཞེས་པར་བྱོམ་ཤིག།

འདིར་བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་(307 བ)རྒྱལ་གྱིས་གསང་སྟགས་ནས་བཞད་པའི་བདེར་གཤེགས་

སྤྱིང་པོ་འདི་ལ་དྲངས་མ་མི་ཤིགས་པ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྷན་གྱི་ཐེག་ལའི་ཐ་སྣང་བྱས་ནས་འདི་ཉིད་མ་
 དཔུང་པར་མ་ཟད་དཔུང་པ་ན་ཡང་བདག་ཡིན་ཅིང་། འིན་རྟ་མཆོམ་པར་དཔུང་པ་ན་མཐའ་བྱལ་གྱི་སྒྲོབ་
 དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་གཞུག་གྱི་བཞེད་པས་བདག་བདེན་དུ་འང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །སྤྱིང་པོ་འདི་ལ་དྲངས་
 མའི་ཐ་སྣང་ཐོགས་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་དཔུང་པ་ན་དེ་བདག་ཡིན་པ་དང་། དེར་ཡོད་པ་ལ་ཐོགས་པར་
 བཞག་པ་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནད་ཆེན་པོ་བཅོས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དྲངས་མ་བདེར་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དེ་རང་ལྷོག་ཆོས་ཡིན་ཅིང་། དེ་འཁོར་འདས་གྱི་བྱུང་པོ་གང་ཟག་
 ཡིན་པར་ཡང་འདོད་ལ། དེ་ནི་དཔུང་ནས་བདག་བདེན་དུ་འཛོགས་པའི་ཕྱིར། དཔུང་བཅོད་དུ་གཡ་པས་གང་
 ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཆོག་གི་ཟོལ་གྱིས་དགག་པ་ལྟར་བྱས་ནས་ཞི་འདོད་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 ཆོས་ཐུགས་དུ་སྒྲུལ་ལ། འིན་རྟ་དཔུང་པ་ན་བདག་བདེན་དུ་མ་གྲུབ་པ་རྒྱ་གཞུག་གྱི་བཞེད་པའི་དབྱ་མའི་
 ལུགས་ལྟར་རོ་ཞེས་པ་པར་མཆོཅ་ཆས་གནད་བཅད་ཟིན་པའི་ལོག་རྟ་སྒྲིག་གསོ་བའི་བདུད་རྩི་བྱིན་པ་
 ལྟར་དེ་ལ་ལུ་ཞིག་ཡིད་རྟོན།

ཁོ་པོ་ཅག་རྒྱ་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་བདེར་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ལ་གང་ཟག་རྟ་མ་དཔུང་པར་འཛོགས་པ་
 བྱུང་བཅོད་པ་གཉིས་ཀར་སྤྱིང་པོ་དེ་གང་ཟག་དང་བདག་རྟ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། ཁྱོད་ཅག་ནི་སྤྱིང་པོ་
 དེ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་བདག་རྟ་གྲུབ་པར་སྒྲུལ་པས་བདག་རྟ་ལྟ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒྲེ་
 འཕགས་དག་གིས་མ་དཔུང་འཛིག་རྟོན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་(༣༠༢ བ)འཇུག་པ་ན་སྤྱིང་པོ་ལ་གང་ཟག་
 དང་བདག་གི་ཐ་སྣང་སྒྱུར་བ་དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཤེས་བྱ་རྒྱ་ལམ་འབྲས་བུའི་འཛིག་རྟོན་འདུས་བྱས་
 ཀྱན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཁོར་དུ་མ་ཆུད་པ་དག་གིས་ནི་ཐ་སྣང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མིན་པས།
 སྤྱིང་པོ་ལ་བདག་གི་སྒྲུ་བདགས་པ་འདི་ནི་སྒྲེ་པོ་ཕྱལ་པ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲོམ་བསྒྱུར་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་དང་།
 བར་པ་མངས་རྒྱས་པའི་ཐར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བྱིན་ཆད་གྱི་འཛིག་རྟོན་ལ་གནས་པའི་འཛིག་རྟོན་ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པ་སྒྲུབ་དག་གི་སྒྲོད་ཡུལ་མིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་བདག་ལྟའི་འཛིན་སྣངས་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་སྤང་པོ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བདག་རྟ་ལྟ་བ་དང་། བདེར་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་རྟ་ལྟ་བ་གཉིས་སྤང་པར་ལྟ་
 པོའི་རྒྱུད་གང་ཟག་གཉིས་ལུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་ལྟའི་ཡུལ་དུ་སྤང་པོ་ལྟ་ཆར་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་རྟ་

བརྩམས་ཀྱང་དེ་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་ཀྱང་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་འཆད་པ་འདིར་སྤང་ཁམས་སྒྲིམ་ཆེད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་པའ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་དབྱེད་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་ནི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་པའ་བཤད་པ་ནི། གང་ཟག་ལ་མིགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་པ་དང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་མངས་རྒྱས་དང་མཐམས་ཅན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།

དགོས་པ་ནི་གང་ཟག་ཇུས་ལུ་མེད་ཀྱང་ཐ་(302 བ)སྤང་གདགས་པར་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་མཐམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་སྒྲིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གཞན་སྦྱོར་ཡོན་དང་ལྡན་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་སྤྲོ་བ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱིས་བཤད་ཅིང་།

མདོ་ལྟེ་རྒྱན་ལས།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པུང་བའི།

གནས་སྐབས་སྤྱོད་པའི་བྱེ་བྲག་ལས།

འཇུག་དང་རྒྱན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་།

གང་ཟག་གིས་ནི་ཉེ་བར་བསྐྱུ་།

ཅེས་གསུངས་མོ། རྟིང་པོ་ལ་བདག་གིང་རྒྱལ་འཇོག་ཅིང་དེའི་སྤྲུལ་བསྐྱུན་པ་ནི། མ་དབྱེད་པ་ན་རྟིང་པོ་དེ་གསར་ཆེན་དེ་རྗེ་ཐེག་པ་པའི་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་ལས་ལུ་བྱས་པ་ན་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གར་རྒྱན་མ་ཆད་པར་དེའི་ཆེད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བདག་གི་སྤྲོ་སྤྱར་བའོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གདགས་གཞི་དེ་དག་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཇི་ལྟར་བདག་པའི་བདག་མ་ཡིན་ཅིང་། དེས་ན་རིགས་པས་དབྱེད་ན་གང་ཟག་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཁྱེད་པར་རྟིང་པོ་ཉིད་བདག་ཡིན་ན་ངེས་དུ།

བདག་མེད་མེད་གེའི་སྤྲོ་དང་ལྡན།

ཅེས་དང་།

ཡང་དག་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད།

ཅེས་དང་།

རྣམ་པར་དག་པ་བདག་མེད་ཚོས།

ཞེས་མོགས་ཐུགས་གཞུང་རབ་འབྱུངས་ལས་ཤེས་བྱ་ན་བདག་ཡོད་པར་མ་གཞི་བཤད་ཤིང་།
ཡོད་རྒྱུ་ལྷི་བདག་དང་མེད་རྒྱུ་ལྷི་བདག་གཉིས་སུ་སངས་རྒྱུས་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྐྱུ་བ་ནི་རྒྱ་གར་ན་མང་
བཤུར་བ་དང་། གནས་མའི་བྱ་བ་དང་། བོད་ན་ཇོ་མོ་ག་དང་། སེ་པོ་དགེ་ལྷན་པ་དང་། བོད་དེ་པ་རྣམས་
ཟེར་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཞེད་པ་མིན་པས། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་སྐྱུ་བ་དེ་འཁྱུལ་
བཅས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་སྟོན་ཉིད་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་(303 ན)གཉེན་གྱིས་མཛོད་ཀྱི་
གནས་དགུ་པར་བཤད་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྩལ་གྲགས་པས་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་འདིར་རྒྱུས་པར་
བཀག་གདའ་བས་ཐར་འདོད་རྣམས་ལེགས་པར་མོམས་ལ་མིག་མེད་གཤམ་ས་ཆེན་པོ་ལ་གོམ་པ་འདོར་
བའི་ཇེས་སུ་མིག་ཐུན་དག་བག་གཞོབས་ཤིག །

གངས་ཅན་གྱི་ཚོང་འདིར་བདག་ཐར་རྒྱུ་ཡང་མེད་ཅིང་། གང་ཟག་དང་། མེམས་ཅན་དང་། རྒྱུས་བྱ་
མོགས་ཐུག་ཡོད་དུ་སྐྱུ་བ་དང་། བདག་ཐུག་མ་གྱི་བ་ན་འང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་
གཞོད་པ་མེད་ཅིང་། ཐར་རྒྱུ་ཚད་མས་གྱུ་བ་པར་འདོད་པ་དང་། ལུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་རྟག་
པར་ཡོད་པ་དང་། གང་ཟག་དང་མེམས་ཅན་མོགས་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་བྱེ་རྒྱུ་ནས་དབུ་མའི་བར་གྱི་བ་
མཐའ་མཐའ་ཅད་དང་འགལ་ཞིང་། སྟོན་པའི་བསྐྱེད་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་དག་གི་གྱུ་བ་མཐའ་ལ་
གནས་པར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཐར་རྒྱུ་ཡང་མེད་ན་བརྟེན་ནས་གདགས་པར་མི་རུང་ཞིང་ལུང་དང་
འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་ལ། གང་ཟག་ཐུག་ཡོད་བྱེ་རྒྱུས་ཀྱང་མི་འདོད་ན་གྱུ་བ་མཐའ་གོང་མ་
རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས།

མཛོད་འགྲེལ་ལས།

འོན་ཏེ་བདགས་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ནི།

ཁོ་པོ་ཅག་གི་དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ།

ཞེས་དང་།

དེ་ལྟ་བུས་ན་ཁ་ཅག་ནི་བདག་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་སྤང་པོ་དང་རྒྱུ་ལ་མོགས་པ་
བཞིན་ནོ།

ཞེས་དང་།

དེ་ལྟ་བུས་ན་ཁ་ཅག་ནི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན། ཁ་ཅག་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྟན་པ་འདི་ལ་སྒྲིན་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་སོ། །ཐུར་མཐོང་གི་ཐ་སྙད་ཚད་(303 བ)གྲུབ་ཀྱི་བདག་པ་བཞག་གི་བདག་ལས་འབྲས་
ཀྱི་རྟེན་ཏུ་རྟེན་པས་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་གཞོན་མེད་ཏུ་གྲུབ་ན་དེ་འབྲའི་བདག་དེ་དཔྱད་བཟོད་ཏུ་འགྱུར་
ཏེ། རིགས་ཤེས་ཚད་མས་གཞོན་ཡུལ་མིན་ཅིང་ཐ་སྙད་ཚད་མས་དཔྱད་པ་ན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཀྱི་བདག་ཡོད་ན་དཔྱད་པའི་ཚེ་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པར་ཡང་
མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བདག་མ་དཔྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་ཐ་སྙད་ཚད་མས་གྲུབ་
པར་མི་རིགས་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ནི་འཛིན་རྟེན་ཡང་དག་ཀྱང་ཇོ་བ་བདེན་པ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པ་
གང་ཞིག་ །བློ་དེས་ཚད་མར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་བདེན་པར་སྒྲུང་ཞིང་དེར་ཞེན་པ་འཛིན་རྟེན་པ་དག་
གིས་ཚད་མར་སྒྲུ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། ཐམ་འགྱུར་བའི་
ལུགས་འདིར་ཀུན་ཇོ་བ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བར་
བཞེད་པའི་ཕྱིར།

ཁྱད་པར་ཇོ་བ་པས་དོན་དམ་བདེན་པའི་བདག་རྟག་པར་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་ཇོ་བ་བདེན་པའི་བདག་ཏུ་
བདག་པ་ནི་རི་པོང་གི་རྩ་ལྷར་གཏན་མེད་དོ་ཞེས་རྩལ་འདོན་ཏུ་སྒྲུབ་ནི་ཀུན་ཇོ་བ་གྲགས་པའི་བདག་
མ་དཔྱད་ཐ་སྙད་ཅིམ་ཏུ་བཀག་ཅིང་། དོན་དམ་བདེན་པར་དེ་འབྲའི་ཚེས་གཏན་མེད་དཔྱད་ནས་བསྒྲུབས་
པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲི་སྒྲུར་མཉམ་པ་བདག་ནས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཆེན་པོའི་གཡང་མ་ལ་འཛིན་
པ་མེད་པར་བག་ཡངས་ལུ་དལ་བར་རྒྱ་བར་མཛད་པ་ནི་ཕྱོད་ཚད་ཆོས་འདི་པ་ལ་གཏན་མ་གྲགས་ཤིང་།

ཟི་ལུང་ཤུག་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདག་ཡིན་པ་དང་། མངས་རྒྱས་ཀྱི་(༣༠༧ བ)མར་ཡེ་ཤེས་
དམ་པའི་བདག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་མེས་པ་ཙམ་པས་གཞན་དབང་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་པས་དེའི་ལུགས་
ལུ་མོས་ནས་དེ་རྒྱུ་སྤྲུལ་བར་སྤྲོད་ནས་དང་། མེས་པ་ཙམ་པས་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་ལ་བྱེད་
པ་ནས་དང་། དེ་ལྟར་བདག་པ་ཤི་གང་ཟག་དེ་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་མི་སྒྲིབ་ཁོང་ཏུ་མ་ཆུབ་
པའི་ལུགས་གང་མ་ཏུ་བྱེད་དོ།

ལུགས་འདིའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་ཁ་ཅིག་སྤྲོད་ཡང་འཛིན་པ་མེད་པར་འདི་རྒྱུ་དུ། བདག་ཡིན་པ་ལ་
བདག་ཏུ་བཟུང་པས་དོན་ལ་ཤེས་པའི་འཛིན་སྤངས་མ་ལུགས་པས་སྒྲིབ་མེགས་སྤང་བྱུང་མི་ལུགས་ལ།
བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་པས་དོན་དང་ཤེས་པའི་འཛིན་སྤངས་མི་མཐུན་པས་སྒྲིབ་མེགས་སྤང་
བྱུང་ལུགས་པས་ཀུན་རྫོབ་གཞུང་འཛིན་གྱི་ཀུན་བདག་པ་ཤི་ལྟར་ལྟ་བདག་མིན་པས་དེ་ལ་བདག་ཏུ་
བཟུང་བ་འཁོར་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དོན་དམ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདག་ཡིན་པས་དེ་ལ་བདག་ཏུ་
བཟུང་བ་ནི་བྱེད་ཕྱོད་མེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། མར་པ་ཐོབ་པ་ནས་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕམ་
དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་རྒྱུ་དུ།

སྤྲོད་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་དག་ན།

བདག་མེད་མཆོག་གི་བདག་ཐོབ་པས།

མངས་རྒྱས་དག་པའི་བདག་ཐོབ་ཐུང་།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བདག་ཏུ་འགྱུར།

ཞེས་དང་།

བདག་དང་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་དག།

ཉི་པར་ཞི་བ་དམ་པའི་བདག།

ཅེས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། རེ་ལྟར་སྤྲུལ་བ་དེ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཤུག་ལས་ཐུན་

ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་དག་གི་དོན་བདག་མེད་དང་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་མངས་རྒྱས་ཀྱིས་

མཛོད་དུ་མཛོད་པ་ལ་བདག་མཛོད་དུ་(༣༠༧ བ)མཛོད་དོ་ཞེས་སྒྲུ་སྒྲུར་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་བྲལ་བ་ཁོར་
 དུ་དམ་པ་དག་གིས་རྒྱུད་པ་ན་སྒྲོམ་དང་བྲལ་བ་ལ་བདག་གི་མིང་བདག་ས་ནས་དེ་ལྟར་བཞུགས་པར་མཛོད་
 པ་ལ་གོ་བ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མ་ཆགས་པར་སྒྲུར་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པའི་བདག་ཡོད་ན་ལམ་ཁོར་བ་ལས་
 གཏན་མི་ཐར་བ་ལས་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་རྟེ། དོན་དམ་པར་བདག་ཡོད་པ་དེས་སྒྲུམ་
 བྱ་ལ་ལ་ལམ་ཁོར་བ་དང་། ལ་ལ་སྒྲུར་འདས་སོགས་ལ་འདོད་དགྲུར་བཅིང་གྲོལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་
 པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་བདག་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདག་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་དོན་
 ཤེས་མཐུན་པའི་དབང་ལྷག་དང་ལྷན་པར་ཡང་ཁྱེད་འདོད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་བདག་ཡོད་ན་བདེན་
 པ་གཉིས་བསྒྲུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཤལའི་ལྷག་རྒྱ་དང་འགལ་
 བར་སྒྲུམ་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པར་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ས་དག་ཡིན་ན་དེ་ལ་གང་ཟག་གིས་སྒྲུར་
 བདག་དུ་བསྒྲུམ་གྱིང་ཐར་པའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་རྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདག་ལྷ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གིས་དེར་མི་ལྟ་
 ལ། དོན་དམ་གྱི་བདག་ལྷ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ནི་དེ་ལྟར་མ་བསྒྲུམ་གྱིང་ཐར་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་
 དམ་པའི་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་པའི་བདག་ལྷ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ནི་ཁྱེད་ཐ་སྙད་དུ་འདར་མེད་པས་
 དེས་དེ་ལ་བསྒྲུམ་གྱིང་ཐ་སྙད་ཅིམ་དུ་འདར་ཐར་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱེད་གཉིས་མེད་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་ས་དང་ལམ་དུ་འདར་འདོད་པས་ལམ་དང་གང་ཟག་གཞི་མཐུན་
 དུ་འདར་སྒྲུ་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བཟོད་བྱ་ཉིད་བཟོད་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། དོན་དམ་
 པར་གཉིས་མེད་གྱི་(༣༠༥ ན)ཡེ་ཤེས་ཉིད་གདོད་ནས་སངས་རྒྱུས་གྱི་བདག་དུ་གྲུབ་ན་སྒྲུར་དེ་སངས་
 རྒྱུས་གྱིས་གསལ་དུ་སངས་རྒྱུས་གྱི་བདག་དུ་ཐོབ་པར་སྒྲུབ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་བདག་ཉིད་ཁོ་
 ན་ལས་བྱུན་པ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་དམོད་ཆེན་པོ་བོར་བའི་མཚན་རྟགས་ཉི་མ་དང་ལྷན་པ་ལྟར་བཞག་པའོ།

མདོར་ན་གཞུང་ལུགས་འདི་འཆད་པ་ན་མ་དཔུང་འཇུག་པའི་དོར་གང་ཟག་སེམས་ཅན་སོགས་ཡོད་
 པ་ལྟར་བདག་གྱིང་ཡོད་ལ། དཔུང་ན་བདག་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར་གང་ཟག་སོགས་གྱིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ཐ་སྙད་ཅིམ་དུ་བྱམ་པ་དང་སྒྲུམ་བྱ་ནགས་ཆོས་སོགས་ཡོད་པ་ལྟར་བདག་གྱིང་ཡོད་ལ།
 དཔུང་ན་བདག་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་

བྱུང་བ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག།

གཉིས་པ་ནི།

དངོས་ཡོད་མིན་གྱི་འདི་ནི་བརྟན་མིན་ཞིང་།།

མི་བརྟན་ཉིད་མིན་འདི་ནི་སྤྱི་འཇིག་མིན།།

འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་།།

ཡོད་མིན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མིན།།

བརྟན་ནས་བདག་པ་ལ་བརྟན་པའི་ཆོས་ལ་བརྟན་མི་བརྟན་སོགས་རྟོག་པའི་རྟོག་མ་ཡིན་པ་རྟག་
མི་རྟག་གི་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱང་བསྟོན་སྒྲུབ་པས། བདག་ཅེས་བརྟན་ནས་བདག་པ་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་པའི་གྱིར་དང་། རྟོན་འདས་པའི་སྤྱི་བར་བྱུང་བའི་བརྟན་པ་མ་
ཡིན་ཞིང་སྟེ།

བརྟན་བཅོས་ལས།

འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་གྱུར་ཅེས།།

བྱུང་དེ་ནི་མི་འབད་དོ།།

རྟོན་ཆོ་རྒྱལ་ལ་གང་བྱུང་ག།

དེ་ཉིད་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་སྟེ་མ་གྱི།།

ཉི་མར་ལེན་པ་ཐ་དང་འགྱུར།།

ཉི་མར་ལེན་ལས་མ་གཏོགས་པར།།

ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡིན།།

ཅེས་སོ། །རྟོན་མ་བྱུང་པ་ལས་བྱུང་བའི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱང་མིན་དེ།

བརྟན་བཅོས་ལས།

མ་བྱུང་པ་ལས་བྱུང་མིན་དེ། (ནལ་བ)

འདི་ལ་སྒྲིན་དུ་བལ་བར་འགྱུར། །
 བདག་ནི་བྱས་པར་གྱུར་པ་ལམ། །
 འབྱུང་བ་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར། །
 ཞེས་སོ། །བདག་འདི་ནི་སྤྱི་བ་དང་འཇིག་པ་ཡང་མིན་ཏེ།
 ཉེ་བར་ལེན་པ་བདག་མ་ཡིན། །
 དེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། །
 ཉེ་བར་བྱང་བ་ཇི་སྟབས། །
 ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་སོ། །འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སྟགས་པ་བཞི་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།
 རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སྟགས་པ། །
 ཞིབ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །
 མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སྟགས་པ། །
 ཞིབ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །
 གང་གིས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་ཡོད་ཅེས། །
 འཛིན་པ་སྤྱག་པོས་བཟུང་གྱུར་པ། །
 དེ་ནི་མུ་ངན་འདས་པ་ལ། །
 མེད་ཅེས་རྣམ་རྟོག་རྟོག་པར་བྱེད། །
 རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་དེ་ལ། །
 མངས་རྒྱས་མུ་ངན་འདས་ནས་ནི། །
 ཡོད་དོ་ཞེ་ལམ་མེད་དོ་ཞེས། །
 བསམ་པ་འབྲང་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་སོ། །བདག་དེ་མུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མིན་ཏེ།

གཡ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན།

སྤྱི་དང་འཇིག་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར།

གཡ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན།

ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།

ཞེས་སོ། །དག་དོན་བརྟན་མི་བརྟན་སོགས་ཁྱད་ཆོས་འདི་དག་ཁྱད་གཞི་དངོས་པོར་ཡོད་ན་
འབྱུང་ལ། དེ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས་བདག་དངོས་པོར་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ཏེ།

མདོ་ལས།

མི་ཟད་པ་ཡི་ཆོས་བཞི་ནི།

འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་བསྟན་པ་དེ།

མེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་བྱང་ཆུབ་མེམས།

དེ་བཞིན་ལངས་རྒྱུ་ཆོས་རྣམས་སོ།

གཡ་ཏེ་དེ་དག་ཇུས་ཡོད་ན།

དེ་དག་ཡོངས་ལྷ་ཟད་འགྱུར་གྲང་།

མེད་པས་དེ་དག་མི་ཟད་དེ།

དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཟད་མེད་གསུངས།

ཞེས་(༣༠༩ ན)སོ།

གསུམ་པ་ལ། བདག་དང་བདག་གི་བཅའ་འཇགས་ཅིམ་གྱི་དབང་གིས་མ་དབྱུད་པར་བདག་པ་དེ་གཉིས་
མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བའི་ཆུབ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་འགྲོ་རྣམས་དར་འཛིན་སྟོ།

རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེ།

ང་ཡིར་འཛིན་སྟོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི།

མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅོལ་ན་མི་རྟེན་ཀྱང་བདག་མེད་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འཇིག་ལྷན་འཁོར་
བར་འགྱུར་བའི་བདག་དེ་གང་ཞེ་ན། བྱི་རོལ་པ་དག་ཐུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་ཞེན་ལ། རང་གྲེ་དག་ཐུང་པོ་དེ་
ཉིད་དམ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཞིན་མེད་དུ་འཇིན་ཅིང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རི་ལྷ་བར་བསྐྱར་པ་
ཤེས་པ་དག་གི་ཐུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདགས་པ་ཅིམ་ལས་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ཅིམ་ཞིག་ལ་
བདག་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དེ་ལྷ་བྱ་དུས་རྟག་ཏུ་མི་དང་དུད་འགོ་ལ་མོགས་པའི་འགོ་
བམ་རིག་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་རར་འཇིན་གྱི་སྒོ་རབ་དུ་འབྱུང་བ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་བདག་ཡིན་ཅིང་།
བདག་དེའི་དབང་བསྐྱར་བྱ་འམ་གདགས་པའི་རྟེན་མིག་ལ་མོགས་པ་ནང་དང་། ལོངས་སྤྱད་བྱ་གཞུགས་
མོགས་བྱི་རོལ་གང་ཡིན་དེར་ང་ཡིར་འཇིན་པའི་སྒོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི་མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་
མུག་གི་དབང་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་ལ།

དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མི་ན། །

དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྒོང་ལྷ་ཞིང་། །

རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་། །

བདག་མེད་ཀྱང་དེར་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པས་མ་དམིགས་པས་མིག་མོགས་
ཉེར་ལེན་རྣམས་མི་འབྱུང་ལ། རྣལ་འབྱོར་པས་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པས་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ།

བསྐྱར་བཅོས་ལས།

ནང་དང་བྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ།

བདག་དང་བདག་གི་རྣམ་ཟད་ན།

ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །

དེ་ཅད་པམ་ནི་སྐྱེ་བ་ཅད།

ཅེས་དང་། (༣༠༩ བ) རིན་ཆེན་སྒྲེང་བར།

ངར་འཛིན་ལས་བྱུང་ཕྱང་པོ་རྣམས།

ངར་འཛིན་དེ་ནི་དོན་དུ་ཐུག།

གང་གི་ས་པོན་ཐུན་པ་དེའི།

སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གལ་ཞིག།

ཕྱང་པོ་དེ་ལྟར་མི་བདེན་པར།

མཛོང་ནས་ངར་འཛིན་སྒྲོང་བར་འགྱུར།

ངར་འཛིན་པ་དག་སྒྲུབ་ནས་ནི།

སྐྱིམ་ནི་ཕྱང་པོ་འབྱུང་མི་འགྱུར།

ལེམས་པ་ལྟར་རོ། །བདག་མེད་ན་བདག་གི་བ་ཡར་མེད་དམ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཇ་མ་ཁན་མེད་
པར་བུམ་པ་མི་མྱིང་པ་བཞིན་བྱེད་པོ་མེད་པར་ལས་མེད་དེ། བྱེད་པོའི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་ཉིད་ལ་ལས་སུ་
བདག་པ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པོའི་བདག་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།
དེའི་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་བདག་དང་བདག་གི་བས་སྒྲོང་བར་བསྐྱེད་ཅིང་། འཁོར་བ་མ་གཞིགས་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་
དེ་རྣམས་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་སྟོགས་མ་དམིགས་པ་ན་དེ་ལ་ཆགས་སྟོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་མི་
འབྱུང་བས་ཉན་རང་དག་ལེན་པ་མེད་པར་མུ་རན་ལས་འདའ་ལ། བྱང་ལེམས་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་
སྒྲིང་རྒྱུ་དཔེ་དཔང་གིས་མྱིང་པའི་རྒྱུན་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ།

གསུམ་པ་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟན་ནས་བདག་པ་བསྐྱེད་ན། རྒྱ་འབྲས་བྱེ་བྲག་དུ་བཞད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་དཔྱད་ན་མི་རྟོག་ཀྱང་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག། །ཐ་སྐྱེད་ཐམས་ཅད་
བདེན་པ་གཉིས་དང་མི་འགལ་བ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

བུམ་པ་སྐྱུམ་བུ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་ནགས་ཚེལ་སྒྲེང་བ་ལྟེན་གྱིང་དང་།

ཁང་ཁྱིམ་ཤིང་རྩ་མཛུགས་དང་འགྲོལ་གནས་ལ་སོགས་དངོས་རྒྱུ་མས་གང་དག་དང་།

དེ་བཞིན་གང་དག་སྒྲོ་ནས་སྒྲིཊ་འདིས་བསྟན་པ་དེ་རྒྱུ་མས་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

གང་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྷན་ཅིག་ཚུད་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ།

བདག་དང་དེའི་ཉེར་ལེན་ཤིང་རྩ་དང་མཚུངས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟེན་བཞི། ཐུམ་པ་སྒྲུལ་བྱ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་སྟེང་བ་ལྟོན་ཤིང་དང་ཁང་ཁྱིམ་ཤིང་རྩ་མཛུགས་ལ་སོགས་དངོས་པོ་རྒྱུ་མས་ཇི་སྟེང་པ་གང་དག་དེ་དག་(302 ཀ)ནི་ཤིང་རྩ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མ་པ་བདུན་གྱིས་དབྱུང་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲགས་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གང་དག་རྒྱ་མཚན་འདི་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲིཊ་པོ་སྟེ་འགྲོ་བ་འདིས་བསྟན་དེ་ཐ་སྟངས་བྱས་པ་དེ་རྒྱུ་མས་མ་བརྟགས་གྲགས་པས་བཞག་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུད་པ་མི་མཛད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ནི་ར་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུད། ར་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་ཚུད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཐ་སྟངས་དུ་མི་འགོག་པར་འཆད་དོ།

གཉིས་པ་ནི།

ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བྱད་ཤིང་ལ་སོགས་དང་།

ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག་།

དེ་རྒྱུ་མས་ཤིང་རྩའི་རྒྱུ་མ་དབྱུང་བྱས་པས་རྒྱུ་མ་བདུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།

དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན།

འཇིག་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་གང་གིས་ཐ་སྟངས་ཇི་སྟེང་ལྟར་འདོགས་ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བྱད་ཤིང་ལ་སོགས་དང་ཞེས་པ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་ཆགས་པ་དང་མཚན་གཞི་དང་མེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་དག་ལྟ་སྟེ་རྒྱུ་མས་དེ་རྒྱུ་མས་ཤིང་རྩའི་རྒྱུ་མ་པ་བདུན་གྱིས་རྒྱུ་མ་དབྱུང་བྱས་པས་ཏེ་བཅོམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། དབྱུང་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་མ་དབྱུང་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚོས་དེ་དག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟེང་ཐུམ་པ་ཡན་

ལག་ཅན་ཡིན་ལ། ཁྱོའོ་ལ་སྟགས་པ་དག་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཅིང་། བུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ལ། མེ་
 རིམ་སྒོ་བསངས་ལ་སྟགས་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དང་། བུམ་པ་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། ལྷོ་བ་ལྷིང་བ་དང་
 མཚུ་འཕྱུང་བ་དང་མགྲིན་པ་རིང་བ་སྟགས་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་སྟེན་བུ་ལ་སྟགས་ལ་འདར་སྤྱར་རོ། །

འདོད་ཆགས་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་པ་མེམས་(302) བ)ལས་བྱུང་བའོ། །ཆགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
 རྟེན་མེམས་སམ་གང་ཟག་གོ། །མེ་ནི་སྟག་པར་བྱེད་པའོ། །བྱད་ཤིང་ནི་བསྟག་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཡན་
 ལག་རྒྱུར་བུས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འདོགས་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་བསྟོས་ནས་ཡན་ལག་དུ་འདོགས་
 བས་ཤིང་རྟེན་དཔེ་དང་མཚུངས་ཏེ། བྱད་ཤིང་ལ་བསྟོས་ཏེ་མེ་ཡིན་ལ། མེ་ལ་བསྟོས་ནས་བྱད་ཤིང་ཡིན་
 པའི་བར་དུ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་སྟགས་བརྟེན་ནས་བྱད་གསལ་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཅིང་ཡིན་གྱི། རིགས་པའི་དཔུང་པ་མི་བཟོད་པས་བདེན་གཉིས་མི་
 འགལ་བར་ཞེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མན་ཚུན་བསྟོས་ཅིང་དུ་བསྒྲུབ་རྒྱ་འབྲས་ཐུག་ཀྱང་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་
 གོ་ལ་དངོས་དང་། མིན་ན་མི་འཐད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གཤམ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྐྱེད་དེ་ལྟ་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། །

གཤམ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན་ནི་དེ་མེད་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར། །

འབྲས་བུ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་གྱུར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

ཡན་ལག་སྟགས་བསྟོས་བཞག་གིས་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་བསྟོས་བཞག་གིས་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཤམ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་།
 གཤམ་ཏེ་རྒྱ་དེས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་དེ་མེད་པས་རྒྱ་འི་ཐ་སྙད་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་
 དེ་རྒྱར་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་རྒྱ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་ཡིན་
 མིན་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་མིན་གྱི་རྟེན་སུ་འགོ་ལྷོག་ལས་འཇོག་གོ། །འབྲས་བུ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་པར་
 གྱུར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། མེད་ན་མི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་བསྟོས་བཞག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་པ་ནི་མིན་ནོ།

पण्डितश्री

གང་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ལས་སྤར་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་སྟོལ།

[illegible]

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། མཚུངས་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤང་མ་སྤང་བརྟགས་ནས་དགག །
འཛོག་བྱེད་མེད་པའི་རྒྱ་མི་འབད། དཔུ་མ་པ་ལྟར་ན་མི་འགལ་བ་གསུམ།

དང་པོ་ནི།

གཡ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡིས་ཕྱད་ནས་འབྲས་སྒྲིང་བྱེད་ན་དེ་ཡི་ཆོ།

དེ་དག་རྣམས་པ་གཅིག་པ་སྒྲིང་བྱེད་འབྲས་ལྷན་དང་མེད་འགྱུར་མིང་། །

མེ་མེར་ན་ནི་རྒྱ་པདྨ་མིན་རྒྱལ་པོ་དང་ཁུང་པར་མེད་པ་གྲུར་ལ།

གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།

[illegible]

སྒྲུབ་པ་ལྟོག་པ་གཞན་པར་གསུམ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པས་རང་པོ་ནི་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་གྲུས་
འབྲས་པུ་མི་བསྐྱེད་པ་ལོ་ལོ།

पण्डितद्वयः

ཅི་སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱ་ལིས་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་དེ་སྤྱིར་འབྲས་།

ཞེས་བྱ་ཡོད་མིན་འབྲས་བྲལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འགྲུར་ཡོད་པ་འད་མིན།

དེས་ན་ཅི་ཕྱིོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པར་མི་ཕྱེད་ན་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་ལུ་ཞེས་ལུ་ཡོད་
 པ་མེན་(304 པ)ལ། འབྲས་ལུ་དང་ལུ་པ་པོ་རྒྱ་མི་རྒྱ་པོ་མ་རྒྱན་འཇུག་པ་པོ་རྒྱ་མེད་ཅན་ཏུ་འཇུག་ཏེ།
 རྒྱ་པོ་མ་རྒྱན་འཇུག་པ་མི་འབྲས་ལུ་པ་བཞེས་པ་པོ་ཕྱིར། རྒྱ་རྒྱར་འཇོག་པ་པར་རྒྱ་མེད་པར་ཡོད་པ་པར་
 མ་ཡིན་པ་པོ་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

पञ्चमः

གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

བདག་ལ་སྒྲིབ་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པ་ལི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད།

[illegible]

གཉིས་པ་ལ་རྩོགས་པ་ལྟར་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཆོངས་པ་འགོད་པ། དེས་ན་ཐུན་འབྲེན་དུ་མི་
འགྲུང་བ། རྩོན་གཞན་ཡང་པར་ལ་གསུམ།

དང་པོ་ནི།

ལྷན་འབྲེན་འདིས་ལྷན་དབྱུང་བྱ་སྤྱད་ནས་འབྲེན་ནམ་མ་སྤྱད་པར།

ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་འདིར་ནི་ཁྱོད་ལའང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ།

རྒྱ་འབྲས་ཐུང་པ་དང་མ་ཐུང་པ་གང་ལས་སྤྱི་ཞེས་སྤྲུམ་པ་དེ་ཁྱོད་ལའང་མཚུངས་མོ་ཞེས་རྒྱ་
འབྲས་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྙན་འབྲིན་འདིས་སྙན་དབྱུང་བྱ་དང་ཐུང་ནས་སྙན་འབྲིན་ནམ་
མ་ཐུང་པར་འབྲིན། ཐུང་ནས་ཡིན་ན་དེ་དག་རྣམས་པ་གཅིག་པས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར། མ་ཐུང་པས་ཡིན་
ན་སྙན་འབྲིན་མི་རྣམས་པ་མ་ཡང་ན་ཐད་པོ་ལ། ས་ཅད་སྙན་འབྲིན་པར་འགྱུར་ཞེས་སྤར་བཤད་པའི་
ཉེས་པ་འདིར་ནི་ཁྱོད་ལའང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་ནས་(༣༠༧ བ)རྟོག་པ་
གསུམ་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཆོ་དེ་སྐད་སྤྱི་ཞིང་རང་ཕྱོགས་ཁོ་ན་རྣམ་འཛོམས་པ།

དེ་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྙན་དབྱུང་སྙན་ནི་འབྲིན་པར་རྣམ་མ་ཡིན།

གང་གི་ཆོ་རྒྱ་འབྲས་ཐུང་པ་དང་མ་ཐུང་པར་བསྐྱེད་ཅེས་དེ་སྐད་སྤྱི་ཞིང་ཆོད་པ་དེ་ལ་བརྟགས་པ་
འདི་མཚུངས་པས་རང་གི་སྙན་དབྱུང་བྱ་འབྲིན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་རྣམ་པར་འཛོམས་པ་དེའི་ཆོ་དབྱུང་
པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྙན་འབྲིན་གྱིས་སྙན་དབྱུང་བྱ་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྙན་འབྲིན་པར་རྣམས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྙན་འབྲིན་ཉིད་སྙན་སྤྱང་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་ན་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་
རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ཀྱིས།

རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྤྱིར་འདེབས་དེ་ཡི་ཕྱིར།

ཁྱོད་ནི་སྤྱི་པོ་དམ་པས་བཞེད་མི་འགྱུར་ཞིང་གང་གི་ཕྱིར།

ཁྱོད་ལ་རང་ཕྱོགས་མེད་པས་སྙན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཆོལ་བའང་ཡིན།

ཡང་སྤྱི་པའི་ལྷག་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་དབྱུང་པ་ཁྱོད་རང་གི་སྙན་འབྲིན་གྱི་ཆོག་ལའང་ཐལ་
མ་ཐུང་གི་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་སྙན་འབྲིན་ལྷན་སྤྱང་གིས་རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་གནས་

པའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་མུད་མ་མུད་བརྟགས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། མ་མུད་པར་མཚུངས་པས་མ་མུད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་འདི་རིགས་པ་འཐད་
 ལྷན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་མུད་པར་མཚུངས་ཀྱང་མ་མུད་པར་ཁབ་ལེན་གྱིས་རུང་ཡུལ་ན་གནས་པའི་
 ལུགས་འདེན་པ་དང་། མ་མུད་པར་མིག་གིས་རུང་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་བརྩམས་པས་མ་མུད་པ་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པ་མིན་པ་ལྟར་རྒྱས་ཀྱང་མ་མུད་པར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་།
 མ་མུད་པ་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱེད་གྱི། འབྲས་བུ་རུང་བ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ནི་
 སྐྱེ་པོ་དམ་པས་བཞེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཁམས་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ཁྱོད་ནི་སྒྲིབ་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཆོལ་
 བའང་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་འད་ཕྱོགས་གདན་མེད་ཅིང་། གཞན་ཕྱོགས་(༣༠༩ པ་)ཐེམ་པར་བྱེད་
 པས་དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཆོལ་བ་པ་བཞད་གད་གྱི་ཆེད་ཙམ་ལས་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཆོལ་
 པར་ཟད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་ཐམ་པ་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྒྲིབ་འབྱོན་གྱིས་སྒྲིབ་འབྱོན་
 རྒྱས་པར་དཔེས་སྟབས། གཞན་གྱི་འདོད་པ་མ་རྟོགས་པར་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་རིགས། ལམ་བཟང་བདང་
 རས་ལམ་ངན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་གོད་པར་མི་རིགས། སྒྲིབ་འབྱོན་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རྟོགས་པར་
 བྱ་བ་དང་ལྟ།

དང་པོ་ནི།

སྒྲིབ་འབྱོན་པས་སྒྲིབ་དབྱུང་བུ་མ་མུད་སྒྲིབ་ནི་འབྱོན་བྱེད་དམ།

ཁོ་ན་ཏེ་མུད་ནས་ཡིན་ཞེས་སྒྲིབ་ཕྱིན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ།

ངས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི།

ཡོད་པ་མིན་པས་ཐམ་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྤྱི་མ་ཡིན།

སྒྲིབ་འབྱོན་པས་སྒྲིབ་དབྱུང་བུ་མ་མུད་པར་སྒྲིབ་འབྱོན་བྱེད་དམ། ཁོ་ན་ཏེ་མུད་ནས་ཡིན་ཅེས་རང་
 ཆོག་ལ་འད་ཐམ་པ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆེད་ཡིན་པར་སྒྲིབ་ཕྱིན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ་སྒྲིབ་འབྱོན་
 དབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་པར་སྒྲིབ་པའི་ངས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི། དབྱུང་མ་པ་བདག་ལ་སྒྲིབ་

འབྲིན་དབྱུང་གཏོང་ནས་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས་རང་ཚིག་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་
མཚུངས་པ་འདི་ནི་མིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་འབྲིན་དབྱུང་ལྟར་མ་ལྟར་གང་ལས་ཀྱང་ལྷན་སྦྲུང་པར་སྒྲ་
བསམ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

མདོ་ལས།

ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ཅི་སྤྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྤྱེས་པའི་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རམ། རོན་ཏེ་མ་སྤྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྤྱེས་པའི་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་
སྤྱེས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རེའི་བྱ་ཁྱེད་ནི་སྤྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྤྱེས་པའི་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་
མི་འདོད་ལ། མ་སྤྱེས་པས་ཀྱང་མ་སྤྱེས་པའི་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ། །ལྟ་རེའི་བྱས་སྤྱེས་
པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ཡང་ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ། རབ་
འབྱོར་གྱིས་སྤྱེས་པ། (༣༡༠ན)ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རེའི་བྱ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད། མཛོན་པར་རྟོགས་
པ་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི། གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རེའི་བྱ་ཐོབ་པ་དང་
མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ལ། ལྷན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་ལན་གཅིག་
ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི། རོན་དམ་པར་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མཛོན་པར་
རྟོགས་པ་མེད་དོ།

ཞེས་ཀྱང་ཆེད་གསུངས་པས། སྤྱེས་མ་སྤྱེས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་
བཀག་ནས། མ་དབྱུང་པར་དངོས་པོར་སྤྲང་བ་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་འཛིན་དུ་སྤྲང་ཁིང་། རིགས་ཞེས་
ཆོད་མ་དང་། འཕགས་པའི་མཐུན་པ་ཆོད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་པར་བརྟོག་པ་ཅི་མ་དང་རྟེན་སྤྱོད་པར་ལྷན་འབྲིན་དབྱུང་ལྟར་མ་ལྟར་གང་ལས་ཀྱང་
ལྷན་སྦྲུང་བ་མ་གྲུབ་ཀྱང་མ་དབྱུང་པར་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ལྷན་འབྲིན་གྱིས་ལྷན་དབྱུང་བུ་ལྷན་སྦྲུང་པར་
བརྟོག་ནས་འཇོག་པར་བྱེད་དེ། ལྷུལ་པས་ལྷུལ་པ་ལྷན་འབྲིན་པ་དང་། ལྷུ་མས་ལྷུ་མ་ལྷན་འབྲིན་པ་དང་།
མི་ལས་དུ་རིགས་པས་མི་རིགས་པར་སྤྱོད་ལྷན་འབྲིན་པ་དང་། སྤྲང་པས་སྤྲང་པ་ལྷན་འབྲིན་པ་སྤྲང་ཞེས་

དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱ་མའི་རང་ཚུལ་ཟེམ་མོ་སོང་དུ་མ་ཆུང་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ལྟར་ལས་དང་ཉེན་
མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་འཁྱུལ་རྒྱུ་གྱི་འཁྱུ་ཆོས་མིག་བསྐྱེད་པའི་བླ་གཉིས་ལྟ་བུའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་
ཡུལ་གྱི་གཞུགས་དང་། བུམ་མོགས་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པས་གྲུབ་པ་ལྟར་བདེན་ལ། དེ་བདེན་
(༣༡༠ བ)པར་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་མིན་གྱི། ཡང་དག་པ་དབྱ་མར་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། བདེན་འཛིན་ནི་དེ་མ་
ཡིན་པའི་བདེན་གྲུབ་པ་ཤེས་བྱ་ན་མེད་པ་རྩ་ཟར་དེ་བཞིག་འོད་ན་དེར་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར། འོ་ན་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་འཛིན་རྟེན་པ་རང་ག་བས་དབྱ་མའི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པར་
འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་ལ་བདེན་འཛིན་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་གྱིས་དཔར་འགྱུར་ཏེ། འཛིན་རྟེན་རང་ག་བས་བུམ་
མོགས་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ན་མེད་པའི་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་སྔོན་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་བརྟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་དག་གིས་སྒོ་ལ་སྒྲུབ་བ་པའི་ཀ་བདེན་ནོ། འོད་དེ་སྐུམ་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདིར་རྒྱས་ལ།

རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་བདག་བདེན་ཤེས་བྱ་ལ།

མེད་ན་དེ་ཕྱིར་བདག་བདེན་དེར་སྒྲུབ་ཞིང་།

དེར་འཛིན་དང་བཙལ་གྱུ་རྫོབ་བདེན་མིན་འགྱུར།

དེ་ལྟའི་ཕྱིར་ན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡི།

བདག་བདེན་འཛིན་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མི་འགྱུར།

དེ་འདོད་ན་ནི་འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།

འབད་མེད་དབྱ་མའི་ལྟ་བུ་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ།

འཛིན་རྟེན་པས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ནི།

ཁོག་པའི་གྱུ་རྫོབ་ཙམ་ལས་ཡང་དག་པའི།

གྱུ་རྫོབ་བདེན་པར་ནམ་ཡང་རྟོག་མེད་ཕྱིར།

ཁོག་པའི་གྱུ་རྫོབ་འཛིན་རྟེན་ཉིད་ལ་ཡང་།

མེད་ཅེས་རིགས་པས་དགག་པར་མ་བྱས་ཀྱང་།

འཇིག་རྟེན་ལྷན་སྐྱེས་སྤོ་ཡིས་ལོག་པ་ཡི།
 ཀུན་རྫོབ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ག་ལ་བ་ལྟ།
 རིགས་པའི་དགག་བྱ་བདག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན།
 བདེན་གྲུབ་ཉིད་ལ་བྱེད་ན་དེ་ཕྱིར་དེ།
 རིགས་པ་དང་ནི་ལམ་གྱི་དགག་བྱའི་ཡུལ།
 གཉིས་ཀ་འང་གཞི་གཅིག་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མིན།
 རིགས་པས་ཀུན་(༣༡༡ བ)རྫོབ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་པ།
 དགག་བྱ་མིན་ན་དེ་ཕྱིར་ལམ་གྱི་ཡང་།
 དགག་བྱར་འགྱུར་མིན་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་ཡིས།
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར།
 དེ་དེར་བསྐྱེད་བྱ་ཉིད་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 སྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིས།
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྐྱེད་བྱ་ཉིད་དུ་འང་འགྱུར།
 འདོད་ན་འཕགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་པོ་ལས།
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འགར་ཡང་མ་དམིགས་པས།
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་འཛིན་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ཅེས།
 སྤྱི་དང་འགལ་བ་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་ཏམ།
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དར་གྲུབ་དེར་འཛིན་པ།
 རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱར་འགྱུར།
 མིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལས་གཞན་དུ།
 བདེན་དང་དེར་འཛིན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དེ།
 དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་ལས་གཞན་འོས་མེད།

དེ་ཆོ་རྒྱལ་གྱི་དགའ་བྱ་དེ་འགོ་བཤམ་པུ།
 རིགས་པ་འཛིན་རྟེན་འདིར་ནི་ཉེར་མཁོ་བཤམ།
 མེད་འཕྱར་འཛིན་རྟེན་འདི་ཡི་དམ་པའི་དོན།
 མཐོང་མེད་ཉིད་ན་དེ་ལ་བདག་བདག་མེད།
 བདེན་དང་བདེན་མེད་སོགས་ལུ་འཁྱུལ་པ་ཡི།
 གློ་འདོགས་བྱེད་པ་མིན་པ་མིན་གྱིར་ཏེ།
 ཁྱུང་གཞི་འཛིན་མེད་ཁྱུང་ཆོས་ག་ལ་འཛོལ།
 ཤེས་བྱ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་མ་དཔྱད་ངོར།
 བདག་དང་བདེན་ཅམ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པར་ནི།
 གཞུང་མེད་དེ་འཛིན་གྱི་པ་མ་མཐོང་གྱིར།
 དཔེར་ན་གླེན་ནི་རྟག་པར་ཞེན་པ་དེས།
 འཛིན་སྐྱེས་དེ་ཡིས་ཞེན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ།
 གླེན་ནི་རྟག་པར་ཡོད་པར་ཤེས་བྱ་ལ།
 ཤེས་བྱེད་སྒོས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་དེར་མཐུན་པར།
 ལོག་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་མཐོང་མིན་ནམ།
 གླེན་ནི་རྟག་པར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མེད།
 དེ་བཞིན་དངོས་པོའི་ཀུན་རྫོབ་ཆོས་འདི་ལ།
 བདག་དང་བདེན་པ་བདེན་པ་གཉིས་(༣༡༡ བ)ཀར་ཡང་།
 མ་གྲུབ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཁྱུལ་ཤེས་ངོར།
 ཤེས་བྱ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་།
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེར་འཛིན་བཅས་དེ་དག།
 བརྟོས་བཅག་ཅམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ནི།

མཚུངས་པར་མ་དཔུང་ངོར་ཡོད་དཔུང་པ་ན།
 ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་གཉིས་ཀར་ཡོད་མ་ཡིན།
 གངས་ཅན་འདི་ན་རྟག་དང་མི་རྟག་དང་།
 བདག་དང་བདག་མེད་འཛིན་སྐྱངས་ཕུང་གསུམ་པ།
 མེད་ཅིང་རྟག་དང་མི་རྟག་བདག་བདག་མེད།
 མི་འཛིན་འཛིན་སྐྱངས་ཕུང་གསུམ་སྟོ་ཡོད་ལོ།
 གཞི་གཅིག་རྟག་དང་མི་རྟག་བདག་བདག་མེད།
 གཉིས་ཀར་འཛིན་སྟོའི་འཛིན་སྐྱངས་ཅན་སྟོ་དེ།
 འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་འདྲི།
 མེད་ན་ཡུང་མ་བསྐྱེད་གྱི་ལྟ་བ་ནི།
 བརྩ་བཞི་བྱུང་བ་ཁྱོད་གྱིས་འགོག་རྒྱས་སམ།
 ཡོད་ན་རྟག་མི་རྟག་བདག་བདག་མེད་གྱིས།
 འཛིན་སྐྱངས་ཕུང་གསུམ་མེད་པར་འདོད་དང་འགག།
 དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕུང་གསུམ་གྱི།
 འཛིན་སྐྱངས་ཅན་གྱི་སྟོ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ།
 དེ་གཉིས་འཛིན་པའི་ཕུང་གསུམ་མེད་སྟོ་ཡི།
 བར་དུ་འཛིན་སྐྱངས་འགག་བའི་ཕུང་གསུམ་སྟོ།
 གང་ན་ནས་ཡོད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི་ལོག་ན་དེ།
 རང་བཞིན་ཉིད་འགྱུར་བར་དུ་ཕུང་གསུམ་པ།
 གང་ན་མེད་སྟུ་བའི་བར་དུ་འང་འཛིན་སྐྱངས་ནི།
 ཕུང་གསུམ་པ་ཞིག་བཞག་པར་རིགས་འགྱུར་གྱིར།

དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདྲི་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 རྟགས་ཀྱི་དགའ་བྱ་བ་དག་བདེན་མ་དཔྱད་པོར།
 ཤེས་བྱར་ཡོང་ཡེ་མེད་ན་བདག་བདེན་པ།
 འཁྱུལ་པའི་དམིགས་པ་འདིས་ནི་སྐྱེ་བོ་ཀློག་པ།
 འཁྱུལ་པར་བྱས་པའི་རྫོངས་པ་འདིར་རྟོས་ལ།
 འཁྱུལ་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་དག་ཐ་སྙད་དུ་འདྲ།
 མེད་(ནྟ་ན་ན)པར་ཁས་ལེན་འགྱུར་ན་ངས་ཅི་བྱ།
 འཁྱུལ་ཆོ་འཁྱུལ་ཡུལ་སྤོང་དེ་ན་མེད་པར་འཁྱུལ་ན་ནི།
 འགྲོ་འདི་ཐམས་ཅད་འཁྱུལ་པའི་དམིགས་པར་ཇི་བོང་རྩ་ཡང་འགྱུར།
 དགའ་བྱའི་བདག་བདེན་འཁྱུལ་ནས་མ་དཔྱད་པོར་ནི་ཡོད་པའི་ཆོ།
 བདག་བདེན་འཁྱུལ་པ་མེད་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་མ་ཡིན།
 དབུ་མའི་ལུས་མཐའ་རང་ལུགས་ཅི་འཛོག་འདི་འཛོག་ཆོང་བསྐྱེད་ནས།
 ཅི་ཟེར་འདི་ཟེར་མེད་པ་ཟེར་རྒྱས་མོངས་པ་འདི་རྟོང་ཐོ། ཞེས་རྒྱས་པོ།

གཉིས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁུང་པར་རྒྱུས།
 གཞུགས་བརྟན་ལ་ཡང་གཞུགས་བརྟན་ལ་མེགས་རྒྱུས་ཆོ་མཐོང་འགྱུར་ལ།
 ཉི་མ་དང་ནི་གཞུགས་བརྟན་རྒྱུས་པར་སྤང་དང་མ་སྤང་པར།
 མི་རིགས་མོད་ཀྱི་བརྟན་ནས་ཐ་སྙད་ཅིམ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།
 མི་བདེན་བཞིན་དུ་འདྲ་རང་གི་བྱུང་བཞིན་མཛོས་པར་བསྐྱེད་བྱའི་ཕྱིར།
 དེ་ནི་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོད།
 སྤང་བར་བྱ་ལ་རྒྱས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཆོགས་ནི།
 འཐད་པ་དང་བྲལ་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱེད་གས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ།

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་ཉི་མའི་དགྱིལ་ལ་ཁོར་ལ་ཡོད་པའི་གཟས་བབྱང་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཚུ་
 དྲངས་པར་ཤར་བའི་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་གཟས་བབྱང་བ་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་དེའི་ཚེ་མཐོང་
 བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ཉི་མ་དང་ནི་གཟུགས་བརྟན་བརྟེན་པའི་ཚུ་རྣམས་པར་སྟན་ནས་གཟུགས་བརྟན་
 འཆར་ན་རྣམས་ཁམས་ཉི་མ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མ་སྟན་པར་འབྲེལ་མེད་དུ་འཆར་ན་དེ་གཉིས་པར་
 རྩམ་གཞན་གྱིས་ཚོད་པར་ཡང་འཆར་བས་དཔྱད་ན་གཟུགས་བརྟན་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རིགས་མོད་
 གྱི། མ་དཔྱད་ན་ཚུ་དྲངས་པ་དང་ཉི་མའི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་བརྟན་དུ་དམིགས་པ་མ་སྟན་ཅི་མ་
 ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་ཉི་མའི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཉི་མ་གཟས་ཇི་ཅི་མ་
 དུ་ཟེམ་རྟོགས་པ་ངེས་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སུན་འབྲིན་དབྱུང་སྟངས་སྟངས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་བཞིན་སུན་འབྲིན་གྱིས་དབྱུང་བྱ་ལྟར་བར་འཛིག་རྟེན་དུ་མ་སྟན་འབྱུང་བའི་དཔེ་
 བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་དང་། སྐར་ཡང་མེ་ལོང་ནང་དུ་ཤར་བའི་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱང་བཞིན་
 ཉིད་དུ་(༣༡༢ བ)མི་བདེན་བཞིན་དུ་པར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བྱུང་བཞིན་མཛེས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་དུ་གཟུགས་བརྟན་དེ་ནི་བྱུང་བཞིན་མཛེས་པར་བྱ་བའི་རྟེན་དུ་མ་དཔྱད་པར་ཡོད་པ་ཅི་ལྟར་དེ་
 བཞིན་དུ་གཞན་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་རིགས་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་
 དགག་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་རྒྱལ་བ་གང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གདོད་མི་ཤེས་པའི་དེ་མ་སྐྱུང་བར་བྱ་བ་ལ་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སུན་འབྲིན་གྱིས་གཞན་ངོར་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྲིན་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་
 པའི་རྣམས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 རྟགས་ཚུལ་གྱི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོན་ཤེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདིར་ཤར་ཅོང་ཁ་པས་ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་མེ་ལོང་གི་
 གཟུགས་བརྟན་བཞོད་པ་ནི་དངོས་པོ་དེ་དེར་དོན་བྱེད་པར་གཞི་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་མིན་གྱི། རྟགས་ཀྱི་
 དགག་བྱས་སྟོང་པའི་དཔེ་ཡིན་པས་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དངོས་པོར་གཞི་གྲུབ་
 ཀྱང་བྱང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དཔེར་མེན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་གཟིགས་པའི་གྲུབ་
 ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་པ་ཡིན་དེ། སྐྱོབ་དཔོན་ལྷ་བ་ལྷ་ཨའི་རྟོ་རྟོ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པར་གཟུགས་

བརྒྱན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་རུང་བ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བཞིན་ཉིད་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ཞུགས་
 པ་འཇམ། གཞུགས་བརྒྱན་ཞིག་དེར་བྱུང་བ་འཇམ། མེ་ལོང་ལ་མིག་གི་འོད་འབྱེད་ནས་གཞན་ཉིད་མཐོང་
 བ་འཇམ། རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་གྲང་ཟ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཞུགས་གཞན་ཞིག་དེར་
 འབྱུང་བ་ནི་མིན་ཏེ། ལུས་གཞན་(༣༡༣ བ)རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུ་ལ་གཅིག་པ་མི་
 རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། མེ་ལོང་ལ་འབྱེད་པའི་འོད་གྱིས་བཞིན་མཐོང་བ་འདར་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བཞིན་ཁ་
 ཤར་དུ་བརྒྱས་བཞིན་གཞུགས་བརྒྱན་ལུ་ལ་དུ་བརྒྱས་པར་སྒྲུང་བ་དང་། བཞིན་ཆེན་པོ་གཞུགས་བརྒྱན་རྒྱང་
 དུར་སྒྲུང་བ་དང་། རྒྱ་འབྲུག་ལ་སོགས་པའི་ལྗོན་ཤིང་གྲུན་དུ་བརྒྱས་པ་རྩེ་མོ་མཐུར་དུ་བརྒྱས་པར་སྒྲུང་བ་
 ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་པ་མི་མཐུན་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། རང་གི་བཞིན་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 གོང་དུ་ཐལ་བའི་ལྗོན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུགས་བརྒྱན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ཤེས་པ་
 ཉིད་གྲང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལུ་ལ་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདིའི་སྒྲིམ་པ་དང་བཅས་པའི་
 སྒྲིམ་པ་ནི་དབྱུང་མའི་བསྐྱར་བཅོས་སུ་བརྒྱབ་རྒྱུ་ལོ། ཞེས་སོགས་རྒྱལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཁོ་
 བོ་ཅག་སུན་འབྲིན་དབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཁས་མ་བྱུངས་པས་རང་ཆོག་ལ་འགལ་བ་མེད་
 ཅིང་། སུན་འབྲིན་དབྱུང་བདགས་བཞག་ཅིམ་དུ་མ་དབྱུང་པར་འཛོག་པ་ལས་སུན་འབྲིན་དབྱུང་ཐུག་གྲུབ་
 པ་གཉིས་ཐུང་མ་ཐུང་པ་གང་གི་སྒོ་ནས་སུན་ཐུང་ཞེས་དབྱུང་མ་པ་ལ་ལན་ལྗོན་པར་སྒྲིམ་པ་ནི་དབྱུང་མ་པ་
 ལ་གྲགས་མི་རྟེན་དེ།

འཕགས་པ་ལྷས།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས།

གང་ལ་སྒྲིགས་ནི་ཡོད་མིན་པ།

དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་།

སྒྲིག་ཀ་བརྗོད་པར་རྒྱས་མ་ཡིན།

ཅེས་དང་། བསྐྱར་བཅོས་ལས།

སྒྲིང་པ་ཉིད་གྱིས་བརྒྱུད་བྱས་ཆོ།

གང་ཞིག་ལ་ན་འདེབས་སྒྲུབ་ཀྱི་དུང་།

དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་ལ་ན་བདེ་བ་མིན།

བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་(༣༡༣ བ)མཚུངས་པར་འགྲུང་།

ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་ནི་དབུ་མ་པ་ལ་སྒྲིབ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ། གཉིས་པས་རྒྱུ་ལ་ན་འདེབས་མི་རྒྱུ་འིང་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་མེད་རྒྱུ་ལ། དབུ་མ་པ་ལ་སྒྲིགས་དང་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་དང་བྱ་ལ་བ་ནི་སྤར་ཡང་རྒྱུ་པར་བཤད་ཟིན་རྟོ།

གསལ་བྱ་སྟེ་སྒྲིབ་དབྱེད་བྱ། སྒྲིབ་འབྲིན་པའི་གོ་བྱེད་དེ་བསམ་བྱེད། སྒྲིབ་འབྲིན་དབྱེད་ཅན་མ་སྤང་དབྱེད་ན་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་མ་དབྱེད་པར་སྒྲིབ་འབྲིན་གྱི་བྱ་བ་འཐད་པ་འདི་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་བ་སྒྲིབ་པ་ན་སྤང་མ་སྤང་དབྱེད་ན་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་མ་དབྱེད་པར་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ཡང་འཐད་པར་རྒྱུ་པར་བཤད་རྟོ།

དངོས་སྒྲིབ་པའི་ལྷག་ཆོད་མི་མཚུངས་པའི་ཚུན་ལ་ན་དེ་ལ་སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་པེ། དབུ་མའི་བསྒྲུབ་བཅས་འདིར་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་སྤང་མ་སྤང་དབྱེད་ནས་རང་བཞིན་འཕོག་པ་སྐྱབས་སུ་བས་པ་ཡིན་གྱི། གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་སྒྲིབ་འབྲིན་ནི་ལོག་རྟོག་བསྟོགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ལས་དངོས་སུ་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བྱ་བ་སྒྲིབ་པ་ལྟར་བྱར་མེད་པས་སྤང་མ་སྤང་གྱི་དབྱེད་པ་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། དངོས་སྒྲིབ་པའི་བཀལ་བ་སྤང་མ་སྤང་གྱི་དབྱེད་པ་གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ལ་མཚུངས་པར་བཞེད་པ་ལས་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ལ་དབྱེད་པ་དེ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་མཚུངས་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས། ཁོ་པོ་ཅག་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་ནི་ལྷག་ཆོད་གྱི་མཚུངས་པ་འཇུག་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་དེ་ནི་དངོས་སྒྲིབ་པའི་བཀལ་ལ་ན་དུ་མི་འགྱུར་རྟེ། དུང་སྐྱགས་དང་བཅས་པའི་ཚིག་བཞེད་པའི་བྱིར་རྟེ། མ་རེ་ལ་པོ་དངོས་སྒྲིབ་མི་བཞེད་པས་འདི་སྤང་དུ་བཞེད་པར་བྱེད་དུ་འོངས་རྟེ། སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་(༣༡༤ ཀ)འབྲས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་རྟོག་ནས་དབྱེད་རིགས་པ་སྤར་གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་འང་རང་བཞིན་ཡོད་པར་རྟོག་ནས་དབྱེད་རིགས་པར་མཚུངས་པ་དེ་ཉིད་འཇུག་པའི་གྲགས་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། སྒྲིབ་འབྲིན་དབྱེད་རང་བཞེད་པ་ཞིག་རང་ལུགས་ལ་ཁས་སྤངས་ནས་ལན་དེ་སྤར་བཞེད་ན་དུང་སྐྱག་ཆོད་གྱི་མཚུངས་པ་སྤང་།

མི་རྒྱལ་པོ་མི་རིགས་པ་ཉིད་དོ།

ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་ལུན་འབྱེན་དབྱུང་དབྱུང་ན་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་། མ་དབྱུང་ངོ་ནས་
བཞག་པས་ལྷག་ཆོད་ཀྱི་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ནས་མཐའ་མ་ཞིག་གི་པར་དུ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ལེགས་
ལྷན་འདིས་བསྐྱེད་བཅས་ལུ་དམ་བཅས་པ་ནི་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་བསྟོག་ཆེད་ཡིན་པས་དེའི་གཏན་ཆོག་ས་
ཀྱང་འཇིག་རྟེན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལུངས་པའི་གཞན་གྱི་གཞན་པ་ལོད་པ་ཡིན་པའི་གནད་མ་རྟོགས་པར་
དམ་བཅས་པ་དོན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་ལོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་གཏན་ཆོག་ས་
དང་ཁྱབ་པ་ལ་ལྷག་ཆོད་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ལེགས་ལྷན་གྱི་ལུགས་འདི་ནི་གཞན་དངོས་སྤྱོད་པས་ལུན་
དབྱུང་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་རང་ལུགས་ཀྱིས་བཞག་པའི་རྟོགས་དང་མཐུན་དཔེ་མོགས་ཆོད་གྲུབ་
ཁས་ལུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་ལ་མོགས་སྟོས་བྱལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་གནོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཐ་སྙད་པར་ཡང་རང་ལུགས་ལུ་བསྐྱེད་བྱ་བྱེད་བྱེད་གང་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོས་པ་ཉི་པར་མ་ཞི་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁོ་ལོ་ཅག་སྤྱོད་པ་གྲགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཏན་ཆོག་ས་ལ་མོགས་པ་ལ་རང་ལུགས་
ཆོད་མས་གྲུབ་པ་མི་མིད་ཀྱང་། (༣༡༥ བ)གཞན་ངོར་སྟོས་མཐའ་འགོག་ཆེད་དུ་མ་དབྱུང་པར་འཇིག་
རྟེན་གཞན་གྱི་གཏན་ཆོད་ཀྱི་ལུང་ལྷན་པ་ལོད་པར་སྟེ། བ་འགོག་པའི་ལན་བཏབ་པ་འདི་ཁོ་ན་
མཇོན་ཏེ། འདི་ལ་ནི་རྟོག་པ་གཞན་ལུ་བཞག་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་དེ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་འགར་
ཡང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་རྟོ་རང་དང་ལྷན་ཡང་ནས་འཁའི་རང་བཞིན་གཞོན་
པར་མི་རྒྱལ་པ་བཞིན་ནོ།

དེས་ན་དབྱུང་མ་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་ནི་ཐ་སྙད་དུ་དབྱུང་པའི་ཆོས་ཚུལ་མོགས་སྤྱོད་པའི་གསུང་རབ་
ལ་འཆད་རྟོག་རྟོག་པས་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་བསྟོག་པ་ན་དེ་བསྟོག་ཆེད་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་ཐ་སྙད་
དུ་ཡང་ཆོད་མ་མོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་ནས་དེའི་ལོག་རྟོགས་བསྟོག་པར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་
པ་མིན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱི་ཆོད་མའི་གྲགས་པ་ཆོད་ཀྱི་རྟོགས་ལས། རོན་དམ་པར་མ་ཟད་ཡང་
དག་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟོག་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཆོས་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་
དང་། དེ་ལས་བསྟོག་སྟེ་རོན་དམ་པར་ལོག་རྟོག་བསྟོག་པའི་གཏན་ཆོག་ས་མོགས་པ་ལ་རོན་དམ་པར་ཆོད་

མར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་། བརྟན་དུ་ཡོག་རྟོག་བསྟོན་གཤམ་ན་བརྟན་དུ་གཏན་ཚིགས་མེགས་ཚད་
མས་གྲུབ་པར་ཁས་མ་སྤངས་ན་དངོས་པོར་སྤྱི་པའི་ཡོག་རྟོག་བསྟོན་མི་རྣམས་མེལ་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་
ལུགས་ཏེ། ཐལ་རང་གི་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ཁོ་ནས་འབྱེད་ཅིང་། གཞན་དུ་མ་དབྱེད་པ་ན་བརྟན་
འཛིག་ཚུལ་མི་གཅིག་པའི་བཞེད་པ་མེ་མེར་སྤང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ལུ་
འཛིག་བྱེད་མ་ཡིན་པས། འདི་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་ཐལ་རང་གི་དབུ་མའི་(༣༡༥ ཀ)ལྟ་བུ་ཟེམས་ཁུད་
ཡོད་པས། དེས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁུད་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་ཇེ་བཙུན་བྱམས་པས་རིལ་བ་ཁུར། འཕགས་པ་
འཇམ་དཔལ་མེད་གེ་ལ་ཞོན། ལྷག་ན་དེ་ཇེ་གོང་སྤྱིན་གྱི་དབྱེད་ཚིགས་ཚེན་པོ་ཁྱིད་ནས་བྱོན་དེ་ཇེ་ཙམ་དུ་
གསུངས་ཀྱང་ཁོ་བོས་ནི་དྲང་དོན་ལས་བདེན་སྟེ་མི་བསྟིད་དེ། འཛིག་རྟོན་ཀྱང་རྫོང་པར་སྤྲོན་བྱོན་པའི་
ཐལ་རང་གི་དབུ་མ་སྤྱོད་ཅིག་གི་ལུགས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། སྤྲོན་པ་རྫོང་གསལ་པའི་སངས་
རྒྱུ་གྱི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུང་གིས། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་མ་བསད་བྱ་ཞིང་། ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་གོར་མ་ཆག་
གོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རང་གི་བསྐྱེད་བྱ་གོ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་དངོས་གྲུབ་དང་། །

དངོས་ལུ་གོ་བྱ་ཉིད་འགྱུར་བསྐྱེད་བྱའི་དོ་བོའང་ཡོད་འགྱུར་ན། །

སྤང་བ་ལ་མེགས་རིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ཞིག་ན། །

དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་ཆད་འབར་ཞིག་ཡིན། །

གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དབུ་མ་པ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དངོས་པོར་
གྲུབ་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་དངོས་ལུ་གོ་བྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་རྣམ་ལུ་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
གྲུབ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སྤང་བ་དང་མ་སྤང་བ་ལ་མེགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཉེ་བར་
སྦྱོར་ཞིང་སྦྱོར་བ་དེས་སྤྲོན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམས་
མེགས་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་རང་གི་ལུགས་མི་རིགས་པས་ཁྱེ་མར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་
ཀྱི་རིགས་པར་བཅོམ་པ་ལ་མི་རིགས་མེལ་པ་འགོད་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྤྲོན་བཅོམ་རྒྱ་ཟད་དེ་ཡི་ཆད་

འབར་ཞིག་གིས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན་རབ་རིམ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་རབ་རིམ་ཅན་མིན་པ་ལ་མ་གཞིན་
 བ་བཞིན་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་མ་དཔུང་པར་རྒྱ་འབྲས་འཛོལ་བ་ན་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་འབྲས་
 ལ་བཞིན་པའི་སྒྲིབ་བཞིན་པས་ག་ལ་གཞིན། དེས་ན་དངོས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དབྱེ་མ་བ་ལ་བཞུགས་བཞག་ནི་རང་གི་
 རྟོག་པའི་རྒྱུ་ལྟེན་གྱིས་བཞག་(༣༡༥ བ)ནས་བཞིན་པར་ཟད་དེ། རང་འདོད་པའི་བསྐྱེད་དོན་དབྱེ་མ་པས་ཀྱང་
 དེས་པར་ཁས་ལེན་ནོ་སྒྲིབ་ནས་དགག་སྒྲིབ་བྱེད་ཅིང་། རང་འདོད་པ་ལྟར་དབྱེ་མ་པས་ཀྱང་རང་སྒྱུགས་
 གཞན་སྒྱུགས་བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་ལུན་འབྱེན་དབྱེད་མེགས་འདོད་པར་བསམས་ནས་ཚུད་པ་ཡིན་པས།
 དངོས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དབྱེ་མ་བ་ལ་དགག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྱུགས་སྒྲིབ་དོན་གཏན་མ་གོ་བར་རང་གི་
 རྒྱུ་རྟོག་ཚེལ་བར་བསྐྱེད་ནས་དགག་པར་བྱེད་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་བོའི་མ་གཅིག་སངས་རྒྱལ་མཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་མགྱུར་དུ།

སྒྲིབ་བདག་བདེན་དུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡི།

ལུང་རིགས་ཁས་ལེན་གྱི་སྒྲིབ་བྱ་ཀྱང་།

བདག་བདེན་མེད་དུ་རེ་བ་ལ་ཆེར་སྒྲིག་ནས།

དོན་མེད་ཀྱི་དགག་སྒྲིབ་ཅི་ཡང་བྱེད།

བདག་བདེན་དང་བདག་བདེན་མེད་པ་ཡི།

སྒྱུགས་གཉིས་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་མེད་ཆོ།

དགག་སྒྲིབ་ཀྱི་ཚུད་པ་ཕྱིར་ལ་ལོག།

ལུང་རིགས་དྲུ་སྒྲིབ་ཀྱིས་གཞིན་པ་མེད།

ཐོ་སྒྲིབ་བཟང་གི་བྱ་སར་མ་སྒྲིབ་ཀྱང་།

སྒྱུགས་ལས་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱི་མེད་གའི་སྒྲིབ།

ཐང་ན་བུན་ཐུལ་པའི་མཐེལ་ནས་བསྒྲིགས།

ཞེས་དང་། དཔལ་མཁའ་སྒྲིབ་དབང་པོས།

གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཅི་བཟང་ཡང་།

གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག།

ཅེས་འཕྱང་བ་ལྟར་འདིར་འགྱུར་རྟེ།

ཚད་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་ཅི་བཟང་ཡང་།

གནས་ལུགས་དང་རྒྱལ་འགལ་ནས་ཤོར་སྤོང་།

ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་མིག་དང་ཁབ་ལྡན་སྐྱེས་མ་ཕྱད་པར་བྱ་བ་བྱེད་པའི་

དཔེ་ལ་ཡང་དཔྱད་པ་ན་རྣམ་བ་མཚུངས་པས་མི་འགྲུབ་སྟེ།

བསྟན་བཅོས་ལས།

མར་མེས་ཕྱད་པ་མེད་པར་ཡང་།

གལ་རྟེ་མུན་པ་མེལ་བྱེད་ན། (༣༡༤ ན)

འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གནས་པའི་མུན།

འདི་ན་གནས་པ་དེས་བསལ་འགྱུར་།

ཞེས་དང་། རྩོད་རྒྱུག་ལས།

ཡང་ན་མེ་དང་མ་ཕྱད་ཀྱང་།

མུན་པ་མེལ་བར་བྱེད་ན་ནི།

འདི་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པས།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་མུན་མེལ་འགྱུར་། ཞེས་སོ།

བཞི་པ་ནི།

དངོས་རྒྱམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི།

རྣམ་པར་ཆེས་སྒྲིའི་སྒྲ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གཞན་དག་ལ།

ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བདེ་སྒྲག་དུ་ནི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ།

རྟོག་གི་ངན་པའི་དྲ་བས་འཇིག་རྟེན་ཅི་སྟེ་འདིར་བཅོམ་བྱེད།

རྒྱ་མ་དང་མི་ལམ་གཟུགས་བརྟན་སྐྱེས་མཇིག་རྟེན་རང་ལ་གྲུབ་པའི་དཔེས་འཁོར་འདས་ཀྱི་

དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་ཐུག་ཀྱང་པ་མེད་པར་ཆེས་སྒྲིབ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་
ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གཞན་དག་ལ་ཁོང་དུ་ཆུང་པར་བདེ་བྱུག་དུ་མེད་པར་རྟེན་
པའི་ཐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
ཁྱོད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་གཞོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་ཞིག་གིས་ཅད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་རང་ལྟར་སྒྲིབ་
གི་ཉན་མོངས་པ་དར་སྒྲིབ་ལྟར་རྟོག་པའི་ཐབས་གྱིས་གཏུ་མས་པའི་ཁར་ཀུན་དུ་བདག་པའི་རྟོག་གི་རྟེན་
པའི་དུ་བའི་རྒྱ་ལ་ཆུང་པས་འཇིག་རྟེན་འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལས་དུང་ཡང་ཅི་སྟེ།
འདིར་བདེན་འཇིག་གྱིས་བཅོལ་བར་བྱེད་དེ་མ་བཅོལ་ཀྱང་ཐོག་མེད་ནས་སྒྲིབ་འཇིག་གྱིས་བཅོལ་དེ།
བཅོལ་ནས་སྒྲིབ་པས་འཁོར་བ་ལྟུག་བསྟུལ་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་ན་ཀློང་དུག་པོར་འཁོར་འདུག་པ་དེ་སྟོང་ཇི་བའི་
ཕྱིར། དེས་ན་ཁོ་པོ་དབྱུ་མའི་རིགས་པ་ནི་ལྟག་ཆོད་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་ཆོད་པ་དེ་མི་རིགས་པས་དོར་བར་
གྱིས་ཤིག །

དེས་ན་འཁོར་འདས་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཇིག་པའི་ཡུལ་ཅན་མཛོན་
རྟེན་གྱི་ཆོད་མ་མེད་དེ། དེའི་གནལ་བུའི་ཡུལ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མ་(༣༡༤ བ) གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
གཞུགས་བརྟན་བཞིན་ནོ། །

འོན་མཛོན་ལུས་ཆོད་མ་ནི་མ་དབྱེད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལ་དོན་མཐུན་དུ་གྲགས་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ།
དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གྲུབ་པར་ཐ་མ་ ཆོད་མ་དེ་ནི་ཡུལ་
དང་ཡུལ་ཅན་འགར་ཡང་རང་རིག་པ་དང་གཞན་རིག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

འགྲེལ་བཤད་དུ།

དེའང་ལུང་གི་རྟེན་ལུ་འབྲངས་ནས་ཀུན་རྟོག་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བརྟན་པར་བྱ་
ཞིང་། དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བཤོད་པ་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་སྒྲིབ་པའི་གྱི་དཔོན་པ་མིན་དེ། རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་
སྟོང་དུ་བསྒྲུབ་རྟེན་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བསྒྲུབ་རྟེན་ལ། དེ་མི་རྟེན་ན་ཐ་སྟོང་དུ་ཡང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པ་འགོག་མི་རྟེན་པ་འདུག ། ཡང་ན་ཐ་སྟོང་དུ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་

དངོས་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

འཇུག་པའི་

ལྷན་འབྲེན་ལྷན་མ་གོང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས།

ལྷན་པ་ལ་ཞོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཆེད་དུ་འདིར་གཏང་བུ།

ལྷན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཚོལ་བ་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་པ།

དེ་སྐད་ལྟར་བཤད་ལྷན་མ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བུ།

དེས་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པ་རྟེན་འབྲུང་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་སྟོན་པ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 དང་། མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་པ་གཤམ་པ་དང་། རྣམ་འདུན་གྱིས་དབྱེད་པ་ཞོགས་ལྷན་འབྲེན་ལྷན་མ་གོང་དུ་
 བསྐྱེད་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས་དེ་དཔེ་པར་བྱས་ནས་ཅི་རྒྱུ་འབྲས་སྤང་ནས་སྤྱོད་པར་བྱེད་དམ། མ་སྤང་
 པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ལ་ཞོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཆེད་དུ་ལྷན་འབྲེན་དབྱེད་ཞོགས་མཐའ་
 བཞིར་མི་སྒྲིཁེད། རིགས་པ་རྣམ་འདུན་གྱིས་མི་རྟོན་པས་སྤང་མ་སྤང་བརྟགས་ནས་ལྷན་མི་འབྲེན་གྱང་།
 མ་དབྱེད་པར་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་ལེལ་བྱེད་དུ་(ན། ༡༧ བ)ལྷན་འབྲེན་ནི་ཞེས་འདིར་ཡང་ལྷན་འབྲེན་
 པ་འང་ཕྱི་སྟེ་བཟོད་པར་བྱའོ། །མཐའ་བཞི་དང་རྣམ་པ་འདུན་དང་སྤང་མ་སྤང་ཞོགས་བརྟགས་ན་སྒྲིབ་དང་
 རྟོན་པ་དང་ལྷན་འབྲེན་པ་མི་འབྲུབ་གྱང་། མ་དབྱེད་པའི་ཐ་རྟུན་དུ་སྒྲིཁེད་ལྷན་འབྲེན་པ་མི་འགལ་ལོ། །
 ལྷན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཚོལ་བ་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་རྟོག་པ་དོན་ལ་མི་གནས་པར་
 བསྐྱོག་པ་ཅམ་ལས་རང་ཕྱོགས་བཞག་ནས་གཞན་ཕྱོགས་ལེལ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་དེ། བསལ་བྱའི་དངོས་
 པོ་རྣམ་པར་གྱང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ལས་རྣམ་པར་དངོས་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་བྱས་པ་འདི་ཁྱབ་
 བྱེད་དུ་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་ནི་ལུས་གྱང་རང་གི་ཕྱོགས་མ་བཞག་གྱང་འགྲུབ་
 ཅིང་། ཁྱབ་བྱེད་བྱས་པ་དེ་ཁྱབ་བྱེད་མ་བྱས་པ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ནི་དེས་པར་བསྐྱོག་པ་སྟེ་བསལ་བ་པར་བྱས་
 པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཞེས་ཆས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁས་བླངས་ནས་ལྷན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཚོལ་བ་མི་འཐད་དེ།
 དེ་ལྟར་ན་གཞན་ཕྱོགས་བསྐྱོག་པའི་རྟོག་ཕྱོགས་གྱང་རང་ལུགས་ལ་མེད་ཅེས་བཟོད་པ་ལས་དོན་གྱིས་

ཡོད་པར་མོང་པའི་ཕྱིར།

དབྱུང་པ་ཁོ་པོ་ཅག་ནི་གཞན་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཆོལ་བ་ཡང་མིན་ཏེ། རང་སྤྱོད་པ་གྱི་ཆོས་བཞག་གྱི་ཡོད་པའི་ནམ་པ་བཞག་པ་དང་། གཞན་སྤྱོད་པ་གྱི་ཆོས་དགག་བྱེད་པའི་ནམ་པ་བཞག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱུ་ལོག་པ་ལྟར་བཟང་གྱི་ལུན་འབྱེན་ལྟ་མ་རྣམས་ནི། བདག་ལ་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་མིན་པ་མ་ཡིན། ཞེས་ལོག་པ་སྤྱོད་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེས་ན། དེ་ཉིད་དེ་ལས་བྱུང་མིན་ཞེས་པ་ནས། །རྣམ་(༣༡)༡ བ)དཔྱོད་པ་ནི་སྤྱི་ལྟར་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཆོག་པ་ལ། ཞེས་པ་ནས་འདི་ཡན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསལ་བར་བྱས་ལོ། །

འདིར་སྒྲུབ་པ།

བདག་གིས་འགྲུལ་མེད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ།

སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དོན་གཉེར་གྱིས།

ཉིད་རྣམ་གསོལ་བ་བདུག་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས།

བྱང་ཆུབ་ལེམས་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ།

རྟོང་སེམས་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཅི་ཡང་སྟེ།

ཤེས་རབ་འདི་ཡང་སྤྱི་མེད་སྤྱི་མ་ལ།

འཕུལ་ལོ་བརྟེན་པས་བཞེས་ཤིག་དགེ་བ་འདིས།

འགྲོ་གྲུན་མཐའ་བྱལ་དོན་འདི་རྟོགས་གྱུར་ན།

ཅི་མ་རུང་ཞེས་བརྟོག་པའི་རྒྱ་ཡིས་བདུག།

བྱང་ཆུབ་ལམ་འདིར་ཐུགས་དང་བའི་རྩིས་འབྱར། ཞེས་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་དགོལ་ཕྱིར།

ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བ་རྣམ་གཉིས་གསུངས།

དེས་ན་བདག་མེད་པ་སྟོན་ཅིང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞི་དུ་མ་ བདག་མེད་པ་དེ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དེ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ།
གསུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོལ།

དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་ཉན་རང་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་ལ། བྱང་མེམས་རྣམས་ཀྱི་ན་
མཁུན་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །ཉན་རང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
ན། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོན་འབྱུང་སྟེན་འདི་པ་ཅོམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་ཤིན་པ་བསྟོན་པ་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་དང་མེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱད་མི་ལེན་པའི་
ཕྱིར། དེ་དག་གིས་དུས་བྱུང་བྱུང་(༣༡༥ བ)བདག་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་ཁམས་སྒྲི་མཆོད་མོགས་ཆོས་བདག་མེད་
པར་བསྟོན་པས་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོང་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅོམ་ཞིག་སྤངས་ཤིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
མ་ལུས་པར་བསྟོན་པ་ནི་ཡོད་ལ། བྱང་མེམས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཀྱང་མེད་དུ་མར་མེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་མངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཀློན་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ལས་པ་དང་
རོ་གཅིག་པར་འབྲེལ་བའི་མངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་
ཆོས་ཅན་དེ་རྟོན་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་མཆོག་པོ་པར་བྱེད་པས་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
སྒྲི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐོབ་ལ། ཉན་རང་གིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡང་དག་པར་ཤིན་པའི་མངས་
རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པ་དང་བྱང་དུ་མི་འཇུག་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་གཉིས་ལ་
བྱལ་བར་བསྟོན་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱིངས་ལ་རྩེ་ལ་ཞུགས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་ཆོས་སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་གཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཚོམས་སྟེར་བ་དང་། དོན་བཀྟད་བགཉིས།

དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྤྱད་ཡང་འདི་ཉིད་ནི།

གསུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐུ་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས། །

དེ་ལྟར་སྒྲོན་པས་སྤྱར་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་པ་འདི་ཉིད་ནི་གདུལ་བྱ་རྒྱུ་མས་ལ་སྤྱེ་སྤྱེ་བཞི་
དང་། བཅུ་དྲུག་མེགས་རྒྱུ་པ་མང་པོར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱུ་པར་བཤད། དོན་བསྟུ་བ་གསུམ།

དང་པོ་ནི།

རྒྱུ་པ་དང་བཅས་པར་སྒྲོང་པ་ཉིད། །

བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྟུས་ཏེ། །

སྤྱར་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་དག་ནི། །

ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། །

འདིར་སྒྲོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལ་མདོ་ལེ་བརྒྱད་མར་ཉི་ཤུ་དཀྱུས་གཅིག་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་བཞེན་
ནས་འཕགས་མེད་གིས་ཉི་ཤུ་ཡི་གུངས་དེས་མཛད་ལ། བརྒྱད་སྒྲོང་པ་དང་རྒྱུད་སྤྱེ་རྒྱུ་མས་ལས་སྒྲོང་ཉིད་
བཅུ་དྲུག་ཏུ་(༣༡་ ༥)གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་དབུས་མཐའ་དང་། བརྒྱད་སྒྲོང་དོན་བསྟུ་མེགས་
ལས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གུངས་དེས་མཛད་ཅིང་། མདོ་ལེ་མང་ལས། ཐོག་མར་སྒྲོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། ཡར་གུང་
དུ་སྒྲོང་ཉིད་བཞི་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལི་དོན་བཞི་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འདུ་བར་དགོངས་ཏེ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྤྱེ་
དང་། གཞོད་འཛིམས་མཁན་པོ་མེགས་ཀྱིས་ཐ་མ་བཞི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་སྤྱད་
ཀྱང་། འདིར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དང་པོར་བཅུ་དྲུག་དང་། ཡར་བཞི་བཤད་པའི་མདོ་ལི་དོན་བཅུ་དྲུག་རྒྱུ་
པར་བཤད་པ་དང་། བཞི་ནི་མདོར་བསྟུས་པར་དགོངས་ཏེ། རབ་འབྱུར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཐེམས་དཔའི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་སྟོན། མང་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་མང་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། སྒྲོང་པ་
ཉིད་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་།
འདུས་མ་བྱས་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྒྲོང་པ་
ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། རང་པལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་།
རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲོང་པ་
ཉིད་དོ། །ཞེས་རྒྱུས་པ་དང་བཅས་པར་སྒྲོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ནས། རབ་འབྱུར་གཞན་ཡང་དངོས་

པོ་ནི་དངོས་པོས་སྤྲོད་ངོ་། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྤྲོད་ངོ་། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྤྲོད་ངོ་། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་(༣༡/༩ བ)གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྤྲོད་ངོ་། །ཞེས་མདོར་བསྟུན་ཏེ་སྤྲུང་ཡང་
 སྤྲོད་ཉིད་བཞིར་བཤད་ཅིང་། སྤྲོད་ཉིད་ཉི་ལུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་
 གྲིབ་གྱི་གཉེན་པོར་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ཕྱིན་བཅུ་དྲུག་ །བསྟུ་
 བ་བཞི། ཤིན་ཏུ་བསྟུ་བ་བདག་མེད་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེ་སྤྲར་དབྱེ་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྲུབ་ཆོས་དུ་ཡིན་གྱི།
 དཔུང་ན་ནི་སྤྲོད་པ་ཉིད་དེ་དག་སྤྲོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རྩེ་རྩེ་གྲུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོད་པ་ཉིད་གྱི་
 དབྱེ་བ་དེ་སྤྲར་བསྟན་པས་གསུལ་བྱུ་མི་སྤྱི་པོའི་བསམ་པའི་དཔང་གིས་གཟུགས་ཐོགས་སྤྲར་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་
 པར་བྟན་དེ།

བསྟན་བཅོས་ལས།

གཤམ་ཏེ་སྤྲོད་མིན་རྩེ་རྩེ་ཡོད།

སྤྲོད་པ་རྩེ་རྩེ་ཡོད་པར་འགྱུར།

མི་སྤྲོད་རྩེ་རྩེ་ཡོད་མིན་གྱ།

སྤྲོད་པ་པར་ཡོད་པར་གཤམ་འགྱུར།

ཞེས་དང་།

སྤྲོད་པའི་ཞེས་གྲུང་མི་བཞེད་དེ།

མི་སྤྲོད་ཞེས་གྲུང་མི་བྱ་ཞིང་།

གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ།

གདགས་པའི་དོན་དུ་བཞེད་པར་བྱ། ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ལ་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། མདོར་བསྟུན་ཏེ་བཞིར་བཤད་པ་
 གཉིས།

དང་པོ་ལ་ཁང་དང་། ཕྱི་དང་། ཕྱི་ཁང་དང་། སྤྲོད་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་
 བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་། ཐ་མ་མེད་པ་དང་། རྟོར་བ་མེད་

པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། དེས་པོ་
མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་སྒྲིང་པ་ཉིད་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་དང་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།

ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྒྲིང་།

དེ་བཞིན་ན་བསྒྲུ་དང་ལྟེ།

ལུས་དང་ཡིད་ཀྱིས་བསྒྲུ་པར་བྱ།

ཐེར་བྱུག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་།

འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

མིག་ལ་སྟོན་པ་དྲུག་པོ་ཡི།

རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ།

དེ་ནི་ནང་སྒྲིང་ཉིད་དུ་འདོད།

མདོ་ལས། (༣༡༩ བ)གང་དག་ནང་སྒྲིང་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནང་གི་ཚེས་ཐམས་གང་དག་ཡིན་
ཅི་ན། ནང་གི་ཚེས་ཐམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་དང་ན་བ་དང་སྒྲུ་དང་ལྟེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་དེ། དེ་ལ་ཐེར་
བྱུག་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྒྲིང་སྟེ། དེ་ཅི་ལི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། དེ་ལི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པ་ལི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་ཀྱི་དོན་གང་གི་ཕྱིར་མིག་དེ་ལི་རང་བཞིན་སྒྲིང་པ་
ཉིད་དེ་ཡིན་པ་ལི་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གི་རང་གི་དོ་བོས་སྒྲིང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་དང་སྒྲུ་དང་ལྟེ་དང་ལུས་
དང་ཡིད་ཀྱང་སྒྲིང་ཉིད་དུ་བསྒྲུ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་མིག་ལ་སྟོན་པ་སྟེ་མཆེད་དྲུག་པོ་ཡི་རང་གི་དོ་
བོ་གཤོད་ནས་སྒྲིང་པ་ལི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚེས་ཅན། ནང་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
དུ་མ་དབྱེད་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པར་བདེན་གཉིས་བསྟོས་ནས་འཇོག་སྐབས་དེར་འདོད་དགོས་ཏེ། རྟེན་ཅིར་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཇི་བཞིན་པར་སྒྲུ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་སྟེ་སྒྲིང་པ་ལི་དབྱེད་མ་པ་དག་མ་དབྱེད་པར་
བདེན་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཐ་སྒྲིད་ཀྱི་གྲགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟེན་ལུ་འབྱུངས་ནས་
འཇོག་པ་ན་མིག་སྟོན་པ་དྲུག་གི་རང་དོས་སྒྲིང་པ་ལི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་དུ་འཇོག་པར་མཐོང་།

པའི་ཕྱིར།

དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐ་སྐད་དུ་དངོས་པོ་འཇམ་ཚེས་ཙམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཐེར་ཟུག་དུ་གནས་པ་
མ་ཡིན་པ་དང་མི་ཁྲོག་པ་ཞིག་དགོས་ལ། རང་བཞིན་དེ་ཚེས་ཙན་མིག་གི་རང་ངོས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་
དོན་དམ་བདེན་པའི་ཆ་ལ་ཐ་སྐད་དུ་རུང་གི། ཚེས་ཙན་མིག་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་ཁེར་གནན་ལ་བསྐྱོས་ནས་
མིག་གིས་བསྐྱབས་བྱ་བའི་གནན་འགྱུར་ཙན་གྱི་ཀླན་རྒྱེས་བདེན་པའི་ཆ་ལ་དེ་ཐ་སྐད་དུ་འདམ་མི་རུང་སྟེ།
(ན.༢༠ ན)ཐེར་ཟུག་ནི་ཨ་ཀུ་ཏ་སྐྱ་ཞེས་ཀུ་ཏ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་དང་སྐྱ་གནས་པ་དང་ཨ་མ་བཀག་
པ་ལ་འཇུག་པས་མིག་རང་ངོས་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཐེར་ཟུག་དུ་སྐྱེ་ཚོགས་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གནན་ལ་མི་བསྐྱོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་གི་
མིག་མོགས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་རང་བཞིན་གྱི་བར་གི་འབྲས་བྱ་མིག་སྐྱེ་བས་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཅུང་ཟད་ཅིག་གནས་ནས་ཁྲོག་པར་ཡང་འགྱུར་བ་འཇིག་པ་སྟེ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཐེར་ཟུག་དུ་མི་གནས་པའི་མདོ་དོན་ལ། ཉི་མེ་སྤྲོད་བ་ལས། དེ་ལ་ཀུ་ཏ་ནི་ཚོགས་པ་སྟེ་དེ་ལ་
ཡོད་དེ། ཡོད་པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཨ་ཀུ་ཏ་སྐྱ་སྟེ་ཚོགས་པར་གནས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་
བུར་གྱུར་པ་སྟེ་ཇི་ཞིག་འཇིག་པར་འགྱུར་རྟེ། དེས་ན་འཇིག་པ་མེད་པ་ཡིན་རྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་
མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་ནི་ཐ་སྐད་དུ་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཚེས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྲོད་པ་ཉིད་དུ་འཐད་དེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་
ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། མཐར་གནན་དུ་མི་འགྱུར་ཁེར་
གནས་ལུགས་དེ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཁྱུལ་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཇི་སྐད་དུ།

རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་ལས།

འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡི།

རང་བཞིན་བྱས་པ་ཙན་དུ་འགྱུར།

རང་བཞིན་བྱུང་པ་ཅན་ཞེས་བྱས། །

རིམ་བུར་ན་རུང་པར་འགྱུར།

རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོམ་མིན་དང་། །

གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པ་ཡིན།

[illegible]

དེས་ན་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་
དོན་ཞེས་རྒྱུ་པར་གསུངས་པས་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། ཆོས་ཉིད་ནི་མིག་སྟགས་འདི་དག་གི་རང་
བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་དེ་ནི་བཅོམ་མིན་དང་། གནམ་བཞུགས་མིན་པ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་པའི་ཤེས་པས་
རྟོགས་བྱའི་རང་གི་ངོ་བོ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དབྱུང་པ་ལས་འཕགས་པའི་
གཞིགས་ངོ་ནས་མཁུ་མ་དབྱུང་པར་ཀྱན་རྒྱུ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ཐོང་འདི་བ་
ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྤྱི་བམས་བཅོད་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ལཱ་ཅི་ཞིག་འདེབས། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མེད་དོ་
ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་སྤྱི་བརྟེན་པ་ལྟར་མེད་པར་སྤྱི་བརྟེན་པ་ལྟར་མེས་པ་དཔལ་རྣམས་ཅིའི་དོན་དུ་མ་རྟོག་དུ་
བྱིན་པའི་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་སྣོད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྣོད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟོགས་ཆེད་
མེས་པ་དཔལ་རྣམས་དཀའ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་རྩེ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་གི་སྤྱི་བམས་

རིགས་ཀྱི་བྱ་དོན་དམ་པ་ནི་སྤྱི་བཅའ་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་
དང་། འོང་བ་མེད་པ་དང་། འཕྲོ་བ་མེད་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་
དང་། (ནང་པ་) ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་དུ་བརྟན་དུ་མེད་ཅིང་སྤྱི་བམས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་
སྟེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དོན་དམ་པ་ནི་བཅོད་དུ་མེད་ཅིང་ཞི་བ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་རང་གིས་
རིག་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དོན་དམ་པར་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་
བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་བྱུང་ཆུབ་མེས་པ་དཔལ་རྣམས་སྤྱི་བར་ཁ་སྤྱད་དག་བྲེགས་ནས་
གོས་དུར་སྤྱི་ག་བགོས་ཏེ་ཡང་དག་པར་དད་པས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་།
རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་ཆོས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱི་བམས་གོས་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་བརྟེན་
འགྲུལ་རྩོམ་ཞིང་གནས་པ་རྣམས་པར་འཇིག་པ་མེད་པ་ལོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་ཡོད་
པར་མ་གྱུར་ན་ནི་ཆོད་པར་སྟོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་

བྱུང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་སྤྱིར་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པ་ལྷི་སྤྱིར་བྱུང་རྒྱལ་མེས་མ་
དཔའ་རྒྱལ་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་རྩེ་ཟད་ཀྱང་མི་འདོད་ཅིང་། བཅོས་མེན་
 དང་། རྩོམ་མེན་གྱི་རྩོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་འདོད་པ་དེ་ནི་འགལ་ལོ་སྒྲམ་ན། དེ་ལྟར་སྒྲམ་པ་དེས་དབུ
 མའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་མོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྩོས་བྱུང་བྱིས་པས་བརྩུང་
 བ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡིན་ན། དེ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པས་ཀྱང་རྟོགས་པས་ཚངས་སྤྱོད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་
 ལ། དེ་རང་བཞིན་མེན་པའི་ཕྱིར་ན་ཚངས་སྤྱོད་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཟླ་གྲགས་པདག་
 གིས་མིག་མོགས་རང་གི་ངོ་བོས་རྩོད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་བརྟེན་པ་འདི་ནི་དབུ་མ་པ་
 རང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རིགས་པས་(ན་པ་ན་ན་ན་)དཔུང་ནས་དེར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་
 ཀྱི་རྩོད་པ་བདེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་སྒྲུབ་གཞན་གྲགས་ཀྱིས་དཔུང་པ་ལྟར་བཅོས་མེན་དང་། གཞན་ལ་མི་
 བརྩོས་པའི་རྩོད་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲུ་སྟེ། བྱིས་པས་མཐོང་པའི་རང་བཞིན་ནི་རང་
 བཞིན་བཅོས་མའི་ཕྱིར་མ་བཅོས་པའི་རང་བཞིན་ལ་བརྩོས་ནས་རང་བཞིན་ཡང་དག་པར་མི་འགྲུབ་ཅིང་།
 བཅོས་མེན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་བྱིས་པའི་བསྐྱེད་བྱུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་པས་འཇིག་རྟེན་
 ཀྱི་རྩོད་པ་ཀྱི་བདེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མི་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཤིག་འགོག་པར་བྱེད་ལ།
 འཇིག་རྟེན་ཀྱི་རྩོད་པ་བདེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཅི་མཁྱེད་དུ་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་རྩོད་པ་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གཞན་ངོར་དགོས་པའི་དབང་གིས་བརྟེན་པའི་ཆོ་མཉམ་སྤར་སྒྲུབ་འཛིན་
 ལྷག་ལུས་དོགས་ན་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་རྩོད་པ་ཀྱི་བདེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་
 རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་དཔུང་པ་ན་ནི་རྩོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་
 དངོས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་མི་བའི་ཕྱིར་བྱུང་ཤིང་ཐོག་བྱེད་
 ཀྱི་མེའང་བྱུང་ཤིང་ཐོག་བྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱུང་ཤིང་ཐོག་པའི་མེ་ཉིད་ཀྱང་བཞེགས་པར་བྱས་ཏེ་མི་དང་
 བྱུང་ཤིང་གཉིས་ཀར་ཐལ་བར་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྩོད་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་
 དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་འང་མ་ཡིན་མེད་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱི་རྩོད་པ་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་བདེན་

པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་རང་བཞིན་བདེན་པ་དེ་ལས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་པར་དང་པོར་བྱིས་(ན་༢༢ བ)པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྫོབ་བདེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་དང་ཐ་
 ལྷན་མི་མཐུན་པར་སྐྱེ་བའི་རྟོག་པས་བདག་པས་གྱུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྫོབ་སྐྱེ་མ་ཙམ་
 ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བདག་པའི་སྟོ་ལུ་ཆེས་སྐྱེ་བའི་གཟུང་བུའི་རང་བཞིན་དེ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་
 འགྲུལ་པའི་དོགས་པ་སྟོང་ཆེད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྫོབ་བདེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཐ་ལྷན་དང་
 མཐུན་པར་སྐྱེ་བའི་རྟོག་པས་གྱུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ནི་བདེན་གྲུབ་པར་མེད་དེ། གཟུགས་མོགས་
 གྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བྱེད་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བདེན་མེད་གྱི་རྫོབ་སྐྱེ་མ་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
 སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟོག་བདག་པས་མ་དེའི་དོར་བཟོད་ལ། དེ་ལྟར་རང་
 བཞིན་མེད་པ་རང་བཞིན་དུ་སྟོོ་བདག་པའི་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དེ་པར་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་གྱི་
 རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེར་འགྲུབ་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྐྱེ་མ་རིགས་སྐྱེ་བ་གྱི་དབུ་མ་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། གྱུན་རྫོབ་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་སྟོང་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡོད་ན་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་མཉམ་
 གཞན་ལེ་ཞེས་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ན་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་དོར་བདེན་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་གཟིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་གིས་འགལ་བར་རེ་བ་དེ་པར་ཅི་ཞིག་དུ་འགལ་། དེས་
 བ་གཞན་བྱིས་པས་རང་བཞིན་མིན་པ་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྫོབ་
 གཞན་གྲགས་གྱིས་དེར་བསྟོས་གྱིས་བསྟོག་སྟེགས་གྱི་རང་བཞིན་དེ་དོར་བཟོད་པ་ན། དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་
 རང་བཞིན་དེར་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་དུ་སྟོོ་བདག་པས་གཞན་བྱིས་པས་བདག་པའི་
 རང་བཞིན་དེ་བསྟོག་པའི་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་གྱུན་རྫོབ་ཐ་ལྷན་དུ་པར་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་(ན་༢༣ བ)བུའི་
 ཞེས་སྟོོ་བདག་པས་ནས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

སྟོང་དོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བཟོད་དེ།

མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་།

གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ།

གདགས་པའི་དོན་དུ་བཞུགས་པར་བྱ།

ཞེས་དང་། ཡེ་ཞེས་སྒྲིང་པོ་ལ།

ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཉིས་མེད་དེ།

དེ་ཡི་ཐུར་ན་དེ་སྒྲིང་མིན།

མི་སྒྲིང་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་མིན།

མི་སྒྲིང་མ་ཡིན་སྒྲིང་མིན་ཅེས།

དེ་ལ་མོགས་པ་བཅོམ་ལྟར་གསུངས།

ཞེས་འབྱུང་བས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྒྲིང་པ་ཉིད་དུ་མང་མ་གྲུབ་ན་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཀྱང་ཉིད་པ་མིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་འགྲེལ་པར། དེ་བས་དེ་ལྟར་གྲུབ་ཆོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལ་ཡང་
རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ནར་གནས་སོ། དོན་དམ་པ་ལ་ལྟ་གནས་མི་མཐོང་པ་ཁོ་ན་སྒྲེ།

མ་སྒྲིས་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གླི།

རྟག་དང་ཆད་ཉིད་ག་ལ་ཞིག།

ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམ་རྟོག་པ།

ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རྟོག་པར་བྱེད།

ཇི་ལྟར་སྐུས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ།

ཡིག་མོགས་འཁོད་པར་མི་རྒྱུས་ལྟར།

དངོས་པོ་རྣམས་ནི་མ་སྒྲིས་ལ།

ཆོས་སུ་རྣམ་རྟོག་དེ་བཞིན་གྱོ།

ཞེས་དང་། བསྟན་བཅོམ་ལས།

ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཞན་དངོས་དག།

མ་གཏོགས་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད།

ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཞན་དངོས་དག།

ཡོད་ན་དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན། །

དངོས་མེད་གྲུབ་པར་གཤམ་འགྱུར། །

ཞེས་འབྱུང་ལ། དཀོངས་པ་ཅན་གྱི་དབང་ལས་དབུ་མ་པས་གསུལ་བྱའི་ལོག་རྟོག་གི་རིས་ལས་
ལ་ལར་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེས་དང་། ལ་ལར་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དང་། ལ་ལར་སྣང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་
ཞེས་(ནམ་མཁུ་བ)དང་། ལ་ལར་སྣང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ལ་ལར་དངོས་པོ་ཡོད་དོ་ཞེས་དང་། ལ་
ལར་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་གང་བསྟན་གྱང་། དབུ་མ་པ་རང་གི་བདེན་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་
མོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འགར་ཡང་མ་བཞག་པ་དང་། དམ་མ་བཅས་པའི་སྒྲིམ་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་པར་མ་བྱས་
ཤིང་། རྟོགས་མ་བཟུང་བས་རང་ལྷགས་ལ་ནང་འགལ་བ་མེད་པ་ནི།

སྒྲིབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །

གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཅེས་བསྟན་ཏེ། །

ནད་གྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ནི། །

སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། །

གཞན་ལ་རེ་ཞིག་ཕན་པ་བདེན། །

མི་ཕན་ཕྱིར་ན་ཅིག་ཤོས་བཟུན། །

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །

རྟོགས་ནི་གང་ལ་རང་ཡོད་མིན་པ། །

དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནམ་པ། །

སྒྲིབ་ཀ་བཞིན་པར་རྟེན་མ་ཡིན། །

ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཐམས་ལྷན་བས་རང་ལྷགས་ཀྱིས་དབུ་མ་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
བདེན་པ་དང་རང་བཞིན་རང་ལྷགས་ལ་འཇོག་པ་གསུན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཞིན་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ

སྐྱོད་གཞན་གྱི་ལས་འབྲེལ་ལྟ་བུ་མིན་པ་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་བཞག་གི་ཐ་སྐྱོད་གཞན་གྱི་ལས་འབྲེལ་ལྟ་བུ་མིན་གྱིས་དེ་
འགོག་པའི་སྐྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྟོགས་ཅིང་དགོས་པའི་དབང་གིས་དབང་མ་པས་བཟོད་པར་བྱས་པ་ལས།
དབང་མ་པ་ལ་མི་སྐྱོད་པ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པ་ལ་ཞེ་འདོད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཟོད་གཉིས་ཀྱི་ཚེས་ལ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བཟོད་བྱུང་གི་སྐྱོས་པ་འགར་ཡང་
ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པས་དེ་ལྟའི་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་པར་ཞི་བས་གནས་ཚུལ་དུ་མི་ཞིགས་པའི་རང་
བཞིན་བཟོད་པར་མི་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར།

དབང་མའི་ཟབ་དོན་འདི་སྐྱེད་སྤྱད་པའི་སྐྱོད་ཀྱི་ལས་འབྲེལ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི་ལས་འབྲེལ་ལྟ་བུ་མིན་གྱིས་དབང་
འདི་ལྟར་འཆད་པར་སྐྱོད་སྒྲུབ་ཐུག་པ་ལྟར་འགྱུར་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་
བཞིན་གྱི་གོ་མི་ཚོད་ཅིང་། རང་བཞིན་ཡང་དགའ་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྐྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་
གྲུབ་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་ཏེ། དེའང་བར་དུ་བདག་སྐྱོག་གི་སྐྱབས་སུ་དེ་ལྟར་ཁས་མ་སྐྱབས་ན་བདག་བདེན་
མེད་པའི་རང་བཞིན་སྐྱོད་པ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འདྲ་བའི་གཞི་སྐྱོག་
གི་སྐྱབས་སུ་དོན་དམ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་ནི་མི་འདོད་དོ་ཞེས་སྐྱོལ། མི་འཐད་དེ། ཐམ་
འགྱུར་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱོད་པ་ན། ཐ་སྐྱོད་དུ་འདྲ་རང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དང་། བདེན་པ་
དང་། རོ་བོ་དང་། བདག་མོགས་དོན་དམ་བདེན་པའི་དོར་གྲུབ་པར་སྐྱབས་འདོད་ཀྱང་། དེ་སྐྱེད་རང་བཞིན་
དང་། བདེན་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་ཚེས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་
བདེན་འགོག་པར་བཤད་པ་ལ། ཁྱེད་ལྟར་བདག་སྐྱོག་གི་སྐྱབས་སུ་ཚེས་ཅན་གྱི་ཐུག་ཐོབ་པའི་ཚེས་ལ་བདེན་
པ་དང་བདག་བཀག་ནས་ཚེས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བདག་བདེན་དུ་སྐྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཐམ་འགྱུར་ཞེས་
བར་དུ་བདག་སྐྱོག་གི་སྐྱབས་སུ་འདོད་པའི་གནས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་ན་ཐམ་འགྱུར་བ་
སྐྱབས་དེར་མེས་པོ་ཅིང་རྒྱུན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེད་བཞིན་པ་དེ་ཁས་ལེན་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་
འདོད་ན་རྒྱུན་པའི་མེས་པོ་ཅིང་པ་རང་སྐྱོད་སྐྱེད་པའི་དབང་མ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་
དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱེད་པའི་དབང་མ་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོས་སུ་བའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་པོའི་
(336 བ) རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྐྱེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་སྐྱེད་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་

གངས་ཅན་གྱི་ཁོད་དུ་མྱོན་མ་བྱུང་བས་དེ་པོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་སྒྲུབ་འདི་འདྲ་ཅི་
ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། ཡང་ཁྱེད་ཅག་བདག་སྒྲོག་གི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་མེད་དེ་ཉིད་དོན་
དམ་གྱི་རང་བཞིན་བདེན་གྲུབ་དུ་བསྐྱབས་ན་ཐམ་འགྱུར་བས་བདེན་གྲུབ་བཤག་ནས་བདེན་མེད་མི་བསྐྱབ་
པ་ཁྱེད་ཚོས་ཡིན་པར་སྐུས་པ་ཡང་མ་དུན་ནམ།

དེས་ན་ཐམ་འགྱུར་པའི་རང་ལུགས་ལ་བདེན་གྲུབ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་
དུ་འབྱུང་དགོས་ཟེར་བ་དེ་ནི་བདེན་གཉིས་གནས་སྐབས་ཞིབ་མོ་ཐ་སྙད་དུ་འབྱུང་ཆེད་མཁས་པའི་ཚུལ་
ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་འི་གསུང་རབ་ཟུང་མོར་རེས་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
དང་། རེས་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་འགལ་བ་གཞི་གཅིག་དུ་
འཕྲུལ་པར་མཐོང་ནས་དེའི་གཞི་གཞན་དུ་སྒྲུང་བར་བྱེད་པས་དེའི་འགལ་བ་སྒྲུང་དུ་རེ་པའི་བྱུན་པའི་ལུན་
སྒྲུལ་ཏེ། བར་དུ་བདག་སྒྲོག་གི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན། ལྷ་གཞི་ཀུན་སྒྲོག་གི་
སྐབས་སུ་འདྲ་རང་བཞིན་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བར་དུ་བདག་སྒྲོག་གི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་མེད་ན་
དེར་རང་བཞིན་དུ་བརྟུབ་ལོག་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་དོན་དམ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱབས་ཀྱང་ཆོད་
མས་མི་འགྲུབ་པས་བར་དུ་བདག་སྒྲོག་གི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་དུ་རི་ལྟར་འགྲུབ་བློ་ནང་དུ་
གཞོལ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱོང་མས་ཞིག །

དེས་ན་སྒྲོབ་དོན་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་གྲགས་པས་འདི་ལྟར་བཤད་པས་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་བདག་ཉིད་
ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཚོས་སོགས་ལ་སོག་མེད་ལྷན་(ན.འ.ལ) རྒྱུས་ཀྱི་མ་རིག་པས་ཐུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
གང་ཟག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དང་། ས་སོགས་འབྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་
སོགས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་རང་བཞིན་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང་བདག་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་ཡོད་པར་རྫོམ་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཉིད་
ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་དང་། དེ་ལྟའི་དངོས་འཛིན་དེ་སྒྲིམ་བྱུང་ནས་
འཕྱོར་མཛོན་སུམ་གྱི་ལམ་གྱི་དགག་བྱར་བྱེད་པས་རིགས་པ་དང་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པ་བདེན་པ་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་ནམ་བདེན་པ་པོ་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྟུལ་འདི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་གསུང་

ཅུ་འགྲོལ་འདིར་རྒྱལ་ཤིང་གསལ་མ་གསལ་འདི་མཐོང་བཞིན། ཤར་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་མོགས་དངུང་
རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་གཞན་ནས་འཛོལ་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྒྱུན་མཐུན་རིམ་གསལ་ལ་ཡིབ་པ་མཐོང་བཞིན་
ཚུ་རིམ་རྒྱར་ལ་ཐུག་འཛོལ་བ་ལྟ་བུར་བྱ་ཞིག་གིས་དཔལ་བ་འབྲས་བྱ་མེད་ཅིང་། མར་པ་དོན་གཉེར་ལ་མི་
མགོ་བའི་རྟུག་བསྐྱེད་པའི་དཔུང་པ་འདི་འདྲ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན།

ཡང་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེད་ལ་བཅོས་མིན་བརྟོས་མིན་འགྱུར་མེད་ཀྱི་
ཁྱད་པར་རྒྱུར་བ་དེ་ལྟར་ན་བདེན་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་པར་འགྱུར་ཏེ། མེམས་ཅོམ་མོགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྒྱ་རྒྱུན་
ལས་སྦྱེ་བར་རྟོགས་པས་དེ་དོར་དབྱུ་མ་པས་བདེན་མེད་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་རྒྱུན་ཡོད་ཟེར་བ་ནི་ཉ་མ་
གོ་བར་ཟད་དེ། ཀྱི་མ་མེམས་ཅོམ་པ་མོགས་རྒྱུ་དེ་དངོས་པོས་འབྲས་བྱའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ཀྱི། དེ་
ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནའང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀར་བཅོས་མིན་བརྟོས་མིན་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དེ་པོ་རང་
རྒྱུད་པར་བདེན་པར་(ན.པ.པ. ༥)ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། རྒྱ་རང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་འབྲས་བྱ་ཡང་དག་པར་མི་
བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་འདི་དོར་སྒྲར་དབྱུ་མ་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་གྱུར་ལ་
དབལ་པའི་ཚུལ་ལ་ཁྱོད་སྒྲོ་ཁ་མ་ཞུགས་པར་སྒྲར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེད་ས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་མེམས་ཅན་མེམས་ཅན་ལ་སྒྲར་བས་འཁོར་བའི་རྟུག་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུ་འདི་ཅོམ་དུ་རྒྱོད་
པར་མཐོང་བས་བཞད་མ་ཐག་པའི་འཛིན་སྐྱེད་ཅན་གྱི་བདེན་འཛིན་འདི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་དོགས་པའི་མེམས་
ཁྲལ་གྱིང་ཁྱར་ག་ལ་དགོས།

པོད་འབངས་(ཤར་པ་པལ་བསྐྱེད་)སལ་གྱིས་གོ་མ་ཆེན་པོར་བཀྱུར་བ་ཁ་ཅིག་དབྱུ་མའི་བསྐྱེད་བཅོས་
ལས།

རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་།

ཞེས་མོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་ན་འདི་ལྟའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡོད་
དགོས་པ་ལས། དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་གྱི་རྫོང་བདེན་པ་ལ་མེད་ཅིང་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་འང་འདི་ལྟའི་
རང་བཞིན་མེད་དེ། ཡོད་ན་བཅོས་མིན་བརྟོས་མིན་གྱི་རྟག་དངོས་ལྟ་བུར་བ་དེ་ལྟ་ཡང་མི་སྤྲིད་པས་དབྱུ་
མའི་རང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་འི་མ་མེད་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཀག་ནས་རང་ལུགས་ལ་

དབུ་མ་ལ་མ་ཟད། མ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་གཉིས་ཀ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་མི་བཞག་སྟེ། དེ་ལྟར་
བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ལྟུང་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་བདེན་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་
རོ། །དེ་སྐད་དུ་སྤྱོད་པའི་ཐ་ཆ་དཔ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པས་དབུ་མའི་གསུང་རབ་ལས་མ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བདེན་པ་
གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དབུ་མ་ལས་ཀྱང་དེའི་རྩེ་ལ་སྤྱོད་པ་ཏེ་སྤྱོད་པས་རང་ལུགས་
གྱིས་དབུ་མ་མིན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྩོམ་བདེན་པ་རྟེན་གྱི་རྩོམ་བདེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་
འཇུག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་འཐད་ལྡན་གྱི་དབུ་མ་གྱི་རྩོམ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ལ་རང་
བཞིན་བདེན་པ་མི་འཐད་ཅིང་། རྟོན་དམ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ལ་རང་(༣༢༤ བ)བཞིན་བདེན་པ་འཐད་
དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བདེན་ཐུག་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ལས་བདེན་པ་ལ་བསྟོན་ནས་འཇུག་པའི་
རང་བཞིན་དེ་རང་བཞིན་ཏུ་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཞན་གྲགས་སུ་གསུངས་ལ། ལྟམ་དེར་དབུ་མ་
པའང་དེ་སྐད་དུ་བཞུགས་ཀྱི། དེ་ལོ་ན་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་རྩལ་བསྐྱེད་དེ་དབུ་མ་ན་ནི། བདེན་གཉིས་ལ་རང་
བཞིན་ཡོད་མེད་གང་དུ་འདར་མ་གྲུབ་པས་དེ་རང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པས་གཞན་ཚུགས་སུ་སྐྱེལ་བ་དང་།
རང་ལུགས་སུ་འཐེན་པ་འགར་ཡང་བྱ་མ་རྣམས་ལས་དེ་ལྟར་བྱེད་ཐབས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་པས་
སྤྱོད་པར་སྤྱོད་ཀྱང་བསྐྱར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབུ་མ་པའི་རང་ལུགས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཐ་སྐད་སྤྱོད་པ་ན་འདར་མི་བཞུགས་ཅེས་ཁ་ལྟའི་འཇུག་གི་ལྟ་བ་མཐོ་མཐོ་དང་བཟང་བཟང་པོའི་ལྟར་
འདི་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་པའང་ལ་ལ་ཞིག་ཞིག་དང་། ལ་ལ་གྲོ་ལ་གྲོ་ལ་དང་། ལ་ལ་བཅོན་བཅོན་དུ་སྐྱར་ཏེ་དར་
རྒྱས་སུ་སྐྱར་ལ། ཚུལ་འདི་ནི་དེད་མང་གངས་ཅན་གྱི་ཁོད་འདིར་ས་སྐྱ་བཀའ་བརྒྱུད་པོར་རྟེན་མ་གཅོད་ནི་
བྱེད་འཇིག་རྟེན་བྱིས་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྲུས་པ་སྒྲུ་མ་མཆིས་པས་སྤྱི་པོའི་གཙུག་ཏུ་ལོན་པར་
བྱེད་པ་འདི་ནི་ཚུངས་མེད་དོ།

དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ནི་སྤྱོད་པ་པོར་གྱིས་མ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར་ཐ་སྐད་དུ་ཞུ་བ་གྱིས་
བཞེས་པར་མ་ཟད། གཤུལ་བྱ་ཡང་འདི་ཁས་ལོན་པར་གཞུགས་ཀྱིས་ཀར་གྲུབ་པར་འཇོག་
དགོས་ཏེ། མེའི་ཆ་བ་ལོགས་རང་བཞིན་དུ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་(༣༢༥ བ)ཡིན་པས་བཅོས་མ་
དང་བསྟོན་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེའི་ཆ་བ་ལ་བཅོས་མིན་བསྟོན་མིན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་ཆ་བ་ལ་ལོགས་

པར་བཅོས་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཚབ་དེ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་རང་བཞིན་སྣོད་པ་ཉིད་མཚོག་དུ་འཛིན་
 པའི་དངོས་པོ་འད་ཡོད་པར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འད་མཛོན་པའི་མདོ་ལ་མོགས་པར་ཀུན་རྫོབ་
 དུ་མེད་རང་བཞིན་ཚབ་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པར་ཡང་སྟོན་
 པས་པག་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མེད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་དུ་མི་
 རུང་ལ། དོན་དམ་གྱི་རང་བཞིན་རྟེན་འབྲེལ་མིན་པས་རང་བཞིན་དུ་འཐད་ཅེས་སྟོན་པ་མིན་གྱི། རྟེན་
 འབྲེལ་ལས་བདེན་པ་གཉིས་ལུ་བཞག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་རྫུན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་
 བསྟོས་ནས་དོན་དམ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་བདེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་དུ་འཐད་པའང་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་འཐད་པས་དེར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མིག་མོགས་མིག་གིས་སྣོད་པར་སྐྱུས་པས་སྣོད་ཉིད་ཡོངས་
 ལུ་གསལ་པར་བཞེད་གྱི། བར་གི་བྱེད་པོ་དང་བྱལ་པའི་ཕྱིར་སྣོད་ཞེས་ཉན་མོས་ལྟེ་པ་དང་། གཞུང་འཛིན་
 གྱི་བདག་ཉིད་གིས་སྣོད་ཞེས་མེམས་ཅམ་པའི་སྣོད་ཉིད་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྣོད་པ་ཉིད་ནི་
 སྣོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རྣམས་འདི་པ་དག་གི་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟར་བཞེད་ཅེ་ན། གང་ཟག་ཡོད་སྐྱའི་ལྟེ་པ་
 རྣམས་ནི་སྣོད་གཞི་གང་ཟག་དང་ལུང་མོགས་ཚེས་གྱི་སྣོད་དུ་བྱི་རོལ་པས་བརྟགས་པའི་རྟག་གཅིག་རང་
 དཔར་ཅན་གྱི་བདག་ལ་མོགས་པ་དང་། ལས་འབྲས་དང་། རྒྱུ་བ་ལྟ་བུ་མེད་པ་མོགས་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་
 སྣོད་པར་འདོད་ལ། (ན.ཕ.པ. ན)གང་ཟག་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱེ་སྐྱ་རྣམས་ནི་སྣོད་གཞི་ལུང་ཁས་སྐྱེ་
 མཆེད་གིས་བསྐྱས་པའི་རྣམས་དུས་གསུམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གྱི་སྣོད་དུ་བྱི་རོལ་པ་དང་། གང་ཟག་ཡོད་
 པར་སྐྱ་པའི་ལྟེ་པ་རྣམས་གིས་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་མོགས་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་རྣམས་གིས་སྣོད་ཞིང་།
 དེས་སྣོད་པའི་ཞེས་བྱ་གཞི་ལྟེ་པོ་རང་བཞིན་གིས་ཡོད་པར་སྐྱའོ། །

ཡང་མདོ་ལྟེ་པ་རྣམས་ནི་སྣོད་གཞི་ད་ལྟར་གྱི་ལུང་ཁས་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་དང་། མེམས་དང་།
 མེམས་ལས་བྱུང་བས་བསྐྱས་པ་རྣམས་གྱི་སྣོད་དུ་བྱི་རོལ་པ་དང་། གང་ཟག་སྐྱ་པའི་ལྟེ་པས་བརྟགས་པའི་
 བདག་དང་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་རྣམས་དང་། བྱེ་སྐྱས་བརྟགས་པའི་འདས་མ་འོངས་ཆས་བྱལ་མོགས་དང་།
 རྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཆས་བྱལ་འདུས་མ་བྱས་མོགས་གིས་ཀུང་སྣོད་པར་འདོད། དེས་སྣོད་པའི་རྒྱལ་ཐུན་ཆ

མེད་དང་། ཤེས་པ་སྒྲིད་ཅིག་ཆ་མེད་པ་ཤེས་པར་སྒྲུ་ལ།

མེས་མ་ཙམ་རྣམ་པ་དེ་ན་པ་མི་སྒྲིད་གཞི་དེ་སྒྲིད་ཀྱི་རིག་པ་སྒྲིད་ཅིག་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཅས་
པའི་སྒྲིད་དུ་སྒྲུ་སྒྲེགས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བདགས་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མ་ལུས་པས་སྒྲིད་
ཞིང་། དེས་སྒྲིད་པའི་གཞན་དབང་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རང་རིག་རང་གསལ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་མི་སྒྲིད་པར་
འདོད། རྣམ་ཐུན་པ་སྒྲིད་གཞི་གསལ་རིག་སྒྲིད་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཙན་གཞན་དབང་གི་སྒྲིད་དུ་སྒྲུ་སྒྲེགས་དང་།
ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བདགས་པའི་བདག་མ་ལུས་པ་དང་། རྣམ་པ་དེ་ན་པས་བདགས་པའི་རྣམ་པའི་དྲི་མ་མ་ལུས་
པས་སྒྲིད་པར་འདོད་ལ། དེ་དག་གིས་བཞེན་པའི་ཆོས་ཙན་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་གཞན་དབང་ཐུགས་སྒྲུབ་
ཅིང་། ཆོས་ཉིད་གཉིས་(༣༣༧ བ)མེད་ཀྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་རྣམ་རིག་ཙམ་དང་། དེ་ཉིད་དང་
གཞན་དུ་མེད་པར་དོན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་།

ཙོང་ཁ་པ་ནི་ཐ་སྒྲིད་ཆོད་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོའི་སྒྲིད་དུ་རྟགས་ཀྱི་དགག་ཕྱི་དངོས་པོས་སྒྲིད་ལ། སྒྲིད་
ཉིད་དེ་གཞི་དེར་གྲུབ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལོ།

དེས་ན་དངོས་པོ་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིད་ཉིད་ནི་བདགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་རང་རང་གི་དོ་བོས་སྒྲིད་ཡང་
སྒྲིད་གཞིའི་ཆོས་ཙན་ཐམས་ཅད་པ་དེ་ན་པར་འདོད་ཅིང་། དེའི་སྒྲིད་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཙན་དང་དོ་བོ་གཅིག་
པམ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་ཆོས་ཙན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀར་རང་
གི་དོ་བོས་མི་སྒྲིད་ཞིང་། དགག་ཕྱ་དོན་གཞན་གྱིས་སྒྲིད་པས་ཕྱི་རོལ་པའི་སྒྲིད་བཞིན་དུ་ཉི་ཆོ་བའི་
རྣམ་གྲངས་པའི་སྒྲིད་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཐར་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་པའི་སྒྲིད་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཆོས་ཙན་དང་ཆོས་ཉིད་པ་དེ་ན་པར་ཡོད་ན་དེ་དག་ལ་པ་དེ་ན་པ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་ཞིང་། དེ་མ་སྒྲུབ་
ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་ཕྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་སྒྲིད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར།

དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབུ་མ་ནི་སྒྲིད་གཞི་དང་། སྒྲིད་ཆོས་དང་།
སྒྲིད་དང་མི་སྒྲིད་དང་། ཆོས་ཙན་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་ཞེགས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་རྟོག་པས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པ་དང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཡང་། ཐ་སྒྲིད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་
དགག་པར་མ་རྣམས་པའི་ཡུལ་དང་མེས་མ་གྱི་སྒྲིད་བ་རྒྱུ་མ་རྩ་ཕྱི་བདག་ཉིད་འདི་ཐ་སྒྲིད་དུ་སྒྲིད་གཞིར་

ལྷ་མོ་དོན་དམ་པར་སྤྱི་མདུན་གྱི་དོན་པོར་སྤྱི་པ་རྣམས་ཀྱིས་པད་གསལ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤོང་
 པར་འདོད་དེ། འདི་པར་(༣༢༤ བ) དོན་པོར་སྤྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་ལ་བརྟེན་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 རང་གི་དོ་བོམ་སྤོང་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ངོར་རམ། ཐེག་ཆེན་པམ་གསལ་པའི་
 མཉམ་གཞག་གི་ངོར་སྤོང་པ་དང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཉི་པར་ཞི་པར་འདོད་པས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་
 ཏུ་པམ་གསལ་ཤིང་། ཐར་པའི་ལམ་གྱི་རྟོན་ཏུ་རུང་ལ། རྒྱུ་པའི་གཉེན་པོ་པར་བྱེད་མོད་གྱི། རོན་གྱིང་འདི་
 ལ་པར་ལུལ་ཐེམས་གྱི་སྤྱང་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཐེག་ཆེན་པམ་གསལ་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་སྤྱང་ན་སྤྱང་བ་དེ་
 རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་བཤམ། དོན་དམ་ཏུ་འགྱུར་བཤམ། ཡང་ན་མཉམ་གཞག་འགྲུལ་པར་ཡང་
 འགྱུར་ཞིང་། མི་སྤྱང་ན་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་སྤོང་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་མཉམ་གཞག་གིས་སྤོང་ཉིད་དུ་བྱས་
 པའི་ཕྱིར་མཉམ་གཞག་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་རྣམས་ལ་སྤྱར་འདེབས་ཐུ་འགྱུར་པའི་སྤྱོན་ཡོད་ཅིང་། དེ་སྤྱར་ན་
 སྤོང་བ་ཉིད་རེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་
 དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཤེས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་དོན་པོ་འཛིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཤིང་
 ལས་བྱུངས་དང་ཡང་འགག་པ་ལོ། །

དབྱུང་ཐམ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་རྣམས་དོན་ལ་མི་རྒྱུད་པ་ལ་
 གྲོས་རྒྱུད་པར་བསྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་རྟེན་གྱིས་བསྒྲིམ་པ་མི་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན། རོ་བམ་བུམ་པ་བཅོམ་པ་
 ལྟར་མ་དཔྱད་ན་མི་རྒྱུད་པ་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་ན་རྒྱུད་པར་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་གསལ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་མ་གྲུལ་པའི་ཆོད་མི་རྒྱུད་ལ། གྲུལ་ན་རྒྱུད་པར་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན། མར་མེ་ཤི་བ་ལྟ་
 བུའི་རྒྱར་ཡོད་པ་གྲུལ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན། (ན་པ་ ༥)བུམ་པ་རྒྱུས་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་དག་གི་བྱ་
 དོན་གསལ་གྱིས་རྒྱུས་རྒྱུད་པ་ཡང་མ་ཡིན། རི་ཤར་གྱི་རྩ་བུ་གསལ་ན་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་
 རང་གི་རོ་བོས་མི་རྒྱུད་མིང་། གྲོས་དཔྱད་པའི་རྒྱུད་ཉིད་དང་། ཆད་པའི་རྒྱུད་ཉིད་དང་། ཉི་ཆོག་པའི་རྒྱུད་ཉིད་
 ཡིན་པས་ཐར་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་གྲིབ་གཉིས་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

པོ་ཆུ་ལོ་ན། གཞུགས་ནས་རྒྱལ་མཐོན་གྱི་པར་གྱི་ཆོས་པའི་དག་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་ཡོད་
མེད་ལ་སྟོན་པ་པའི་མཐུར་བཞི་དང་། གྱེ་པག་ལ་སྟོན་པ་པའི་མཐུར་བཞི་དང་། རྟག་མི་རྟག་ལ་སྟོན་པ་

པའི་མཐའ་བཅུ་བཞི་དང་། རྫོང་མི་རྫོང་དང་བདེན་རྒྱུ་ལ་ཞེགས་སྒྲིབ་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་
ལ་རྫོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཞེགས་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཅུང་དུ་ཟད་དོ། །
དེ་ནི་ཐར་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་རུང་སྟེ། ཉེན་མེད་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ནི་
དངོས་པོ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སྒྲིབ་
པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་ན་དངོས་པོ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་ངོ་བོས་རྫོང་པའི་རྫོང་ཉིད་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རང་བཙུན་གནས་ལུགས་གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་
བསྐྱེད་པའི་མུན་པ་འཛོམས་པའི་ཉི་མ། དངོས་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་གཏུག་ལེལ་བའི་སྒྲན་མཚོག། །

མངས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱན་པ་མ་ལུས་པའི་ཉིང་ཁ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཤོད་པ་གཅིག་
པའི་ལམ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཐའ་དག་གི་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་མི་ཟད་པ་(༣༢༧
ན)རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྟ་མཐའ་དག་དབང་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོག་ཡིན་པས། ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་རྫོང་ནས་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབད་པ་ཆེན་པོས་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་འཇུག་པར་
བྱུང་།

ཟབ་མོའི་དོན་འདི་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གནས་ནས་སྒྲུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཇོ་ནང་དོལ་ཕུ་བ་
ཆེན་པོ་སྟེ། ཟླ་གྲགས་འདོད་པའི་དབུ་མའི་ལུགས་འདི་ནི་ཐ་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ།

ལུང་པོ་རྣམ་དབྱེད་རྫོང་པ་ཉིད།

རྒྱ་མིང་བཞིན་དུ་རྫོང་པོ་མེད།

ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་འོངས་ལུང་བསྐྱན་དུ་མཛད་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུགས་
འདི་རྫོང་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁོ་བོ་འདོད་པའི་དབུ་མ་ནི་རྟོགས་ལྡན་ཆོས་མཚོག་ཆེན་པོ་
རིགས་ལྡན་ཤུག་ལ་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་
ཆོས་ལས་དོན་དམ་གཅན་མཚོག་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མི་རུང་བས། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་རང་རྫོང་གི་ཆོས་ཅན་
གང་ལ་རྟེན་དུ་མེད་པ་ཡན་གར་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་འང་བདེན་

གཉིས་དང་། ཚེས་ཅན་ཚེས་ཉིད་དང་། ལམ་འདས་དང་། ཡོད་མེད་དང་། བདེན་ཐུག་དང་། རྒྱུད་མི་རྒྱུད་
དང་རྒྱུན་ཡོན་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཚེས་ཅན་ཀུན་ཇོ་བ་བདེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་རུང་བ་ལ་འད་དེ་ལྟར་གཉིས་
སུ་ཡོད་ཅིང་། གཞན་རྒྱུད་གི་ཚེས་ཀྱི་སྤྱོད་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བདེན་ལ། རང་རྒྱུད་གི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་
སྒྲུབ་པ་ལྟར་མི་བདེན་པས། ཀུན་ཇོ་བ་གྱི་ཚེས་ཀྱི་འགལ་འདུ་རྒྱུན་ཅན་ཡིན་པས་བདེན་ཐུག་སྐོས་པས་སོ་སོར་
འཇོག་པའི་རྒྱུ་གཞི་གཞི་མི་འགལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། རོན་དམ་གྱི་ཚེས་ཀྱི་འགལ་འདུ་རྒྱུན་མེད་
ཡིན་པས་བདེན་ཐུག་(ན.པ.འ. བ.)འགལ་བ་ཐམས་ཅད་རོན་དམ་དུ་ལ་དོར་བས་དབྱེ་བས་ལ་མེད་པར་
མཉམ་ཉིད་རོ་གཅིག་པའོ། རེས་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་རང་རང་རྒྱུད་གཞན་རྒྱུད་གི་
ཚེས་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ཚེས་ཅན་ཚེས་ཉིད་
མཉམ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། རོན་དམ་བདེན་པ་རྟེན་པས་ཆད་མཐར་ཐེམ་ཅིང་། ཀུན་ཇོ་བ་བདེན་པ་
མི་རྟག་པས་རྟག་མཐར་བས་པ་ནས་རྟག་ཆད་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་མཐར་བུལ་དབྱེ་མའི་ལྟ་བུ་
ཆོད་གྱིས་གནམ་འཕངས་པ་ཅད་ནས་བརྟུན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱིས་དབྱུད་པ་ནི་ཐུ་ལེབ་གྱི་འགྲོ་ས་
ལྟ་བུ་ཞེས་སྟོན།

ལུགས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལི་གཞུང་རབ་དང་ལུགས་མཐའ་རྒྱ་བ་བཞི་ལུང་རིགས་མཐའ་དག
དང་འགའ་པར་མ་ཟད། རང་གི་རྒྱམ་གཞག་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་འགའ་ཏེ། ཚེས་ཅན་མེད་པ་རི་ཚེས་ཉིད་
ཡོད་པ་དབྱུང་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚེས་ཅན་དང་ཚེས་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཡོད་མེད་མཇུག་སྒྲིལ་པ་དང་
བྲལ་བ་ལོ་ཟླ་། དེའི་པོར་རྒྱ་བ་ལྟར་ནའང་མི་འཐད་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལོ་ཟླ་། དེ་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་
ལ་འད་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་པ་རི་ཚེས་ཅན་དང་། ཚེས་ཉིད་དང་། འཁོར་འདས་དང་། རྒྱུ་ཡོན་མཇུག་
ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅིང་། གུ་རྒྱུ་གྱི་དེ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ལོ་ཟླ་། ལུང་པོ་རྒྱམ་བཅད་ཀྱི་རྩྱེད་ཉིད་ཆུ་འིང་
བཞིན་དུ་རྩྱེད་པོ་མེད་པ་ལི་དགོངས་དོན་ཁྱོད་གྱིས་མ་གོ་བར་སྒྲུང་བ་ལོ་ཟླ་། ལུང་དེས་ལུང་མཇུག་གྱི་
ཚེས་རིགས་པས་རྩྱེད་ཉིད་གཏན་ལ་འཕེབས་པ་འཇོག་པ་ཡིན་ན་མཇུག་འབྲེལ་རྩྱེད་གསུམ་ལ་མཇུག་
པ་ལྷགས་གཞུང་མཐའ་ཡས་པར་རྩྱེད་ཉིད་གཏན་ལ་འཕེབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་རྩྱེད་ཉིད་གཏན་ལ་
དབབ་པ་ཐམས་(༣༣༠ ཀ)ཅད་རྩྱེད་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལོ་ཟླ་དང་། ཡང་ན་རྒྱུད་ལྗེ་དང་བྱུང་རྒྱལ་

མེས་པོ་དཔའི་འགྲོལ་པ་སྟེ་སྤྲུལ་པ་གསུང་བམས་ཅད་ལས་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་རབ་བམས་ཅད་བཀའ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འགྱུར་བར་འདོད་དེ་སྤྲུལ་ན། དེ་ཤིང་ཐེག་པ་ལས་ཐོ་དེ་
ལྟར་ཡང་མི་འདོད་དེ། ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པར་གྲགས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་ཁར་དབྱེད་དེ་ཤིང་ཐེག་པར་
གྲགས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་པ་མཐའ་ཁྲུལ་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་བདེན་མོགས་
སྟོན་པ་བམས་ཅད་སྤྲོད་པར་གཏན་ལ་དབབ་ནས་གསུང་ཆེན་གྱི་སྤྱད་པའི་ཤེས་བསྐྱུལ་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར། ལུང་དཔེ་ནི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཐུན་མོང་གི་སྤྲོད་པ་ཉིད་ལ་མདོ་སྤྲུལ་ཟེས་ཁྱེད་ལྟར་མདོ་
སྤྲུལ་གང་གི་འདུ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་པའི་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་ཅིས་
གཞན་པར་སྤྲོད་པ་ལས། དེ་ཤིང་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལུས་མེས་པོ་བཅེངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སྤྲོད་པར་
གི་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པ་མདོ་སྤྲུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་པོ་དང་མི་ལྟོན་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་
གཞན་པར་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ཟེས་ལས་དུ་འགོག་
པར་བྱེད་པ་གལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གིས་རང་ཉིད་ལྟན་འབྱེན་
པར་འགྱུར་རོ།

སྤྱོད་པ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྟེ་གྲགས་ཅོད་དུས་ཀྱི་པཱི་ ༥ ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུལ་པ་ཡང་སྤྲོད་རང་གི་ལུགས་ལ་
ཁང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོད་རང་གི་ཡེ་གེར།

དུས་བཞི་གཉིས་ཀྱི་རབ་དབྱེད་རབ་བཞད་བྱ།

དུས་བཞི་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དུས་བཟང་རན་ཏེ།

དུས་བཞི་རྒྱུད་བ་བསྐྱེད་པའི་བཟང་རན་ཡིན།

དང་པོ་ལོ་ནི་སྤྲུལ་པའི་དང་།

སྤྲུལ་པ་ལུང་ (༣༣༠ བ) ཉི་མའི་དེ་ཡི་བཅུ་ཆ་ནི།

རྒྱུད་པ་ཞེས་གསུངས་རྒྱུད་པ་གཅིག་དང་གཉིས།

གསུམ་དང་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་སྤྲོད་ཡུན་དང་།

གཉིས་ཡུན་གསུམ་ཡུན་ཇོགས་ཡུན་ཅེས་གསུངས་སོ།

དུམ་པའི་རྒྱུད་པ་བསྟན་པའི་བཟང་ངན་མི།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

དེའི་ལན་ཆ་དུས་ལན་མེ་མེ་རི་ཚད།

སྒྲིབ་མེད་ཡོན་ཏན་ཚར་བརྗེས་ལ་ཡུན་ཆོས།

དེ་ནས་པའི་ཆ་ཉམས་པ་ལུས་ཁྲུང་སྟོང་།

ཐུང་ཉམས་གྲུར་ནས་མཁུ་སྤྱོད་དྲ་ལྷན་པ་ལྟར།

ସବି ବାସୁଦେବ ଉଦୟ ପରି ଶୁଭା ଶାନ୍ତି ଶୁଭ ଲିଖା ।

ལཱེ་ཆ་གཅིག་གུང་མེད་ན་རྩོད་ལྡན་ཏེ།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

བེམ་པོ་དཔར་བྱས་སྐྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ཉུམ་པམི་ལི་འཛོག་ལུགས་ལ་དཔྱད་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་
 ལྟུང་པམ་པམ་མིན་པམ་དཔྱད་པའོར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཉུམ་པམི་ལྟར་དུ་དེ་ལ་ཉུམ་པམི་པམོས་པ་ན་ལྟ་
 ལྟར་པམི་པལྟ་རེ་འབྱུང་པམ་མངས་རྒྱལ་གྱི་པལྟར་པ་འདི་པར་མདོ་ལུགས་ལྟར་ན་ལྟོན་པ་གཤེགས་ནས་
 ལོ་ལྟོན་པམ་མི་གནས་པར་བཤད་ཅིང་། དམ་ན་ད་ལྟར་ཉུམ་པའི་པར་ལྟར་པའོར་གྱི་ཕྱིས་ལྟར་ན་
 མངས་རྒྱལ་འདས་ནས་ལོ་ཉིམ་ལྟར་ལྟག་ཙམ་ལམ་མ་མོང་པར་འདུག་པ་ལ། ལྟོན་ཉུམ་ནི་ལྟོན་པ་
 གཤེགས་ནས་ལོ་མིག་ཁྱི་དུག་ལྟོན་ཉིམ་པལྟ་འཆར་པ་ན་འབྱུང་པམ། ལྟོན་དཔོན་རྒྱ་ལགས་ནི་མདོ་
 ལུགས་ལྟར་གྱི་མངས་རྒྱལ་འདི་ལ་པལྟར་པ་རྣམས་ལི་རྩེ་ལ་འོར་མོང་མོང་དཔོས་རྒྱ་ལ། ལྟོན་པ་གཤེགས་
 བས་ལོ་པམི་པལྟ་ན་མགོན་པོ་རྒྱ་ལྟོན་པའོན་མིང་། མགོན་པོ་རྒྱ་ལྟོན་པ་འདམ་ལྟན་རྒྱ་པམ་དཔོས་གྱིས་
 པལྟོན་པར་རོལ་རྩེ་དམ་ལྟན་ལ་དེ་ལས་གསུངས་པའི་ལྟོན་ན་ལྟོན་པར་འདོད་པའི་རྩོགས་ལྟན་གྱི་ཉུམ་
 མ་རྩོགས་པར་རྒྱ་ལགས་(༣༣)ན)འཕགས་ལུམ་དུ་ལྟར་པམ་རྒྱ་ལགས་ལྟོན་ལྟན་ལུམ་ལྟོན་པའི་པམི་
 དུ་ཡིན་པར་ཁས་ལྟར་པམ་པར་རང་ཚིག་གིས་རང་གི་དམ་པམ་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།

པར་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་མཐའ་པོའི་རིགས་ལྷན་གྱི་ལ་པོའི་ཁོ་གས་ལྷན་གྱི་ཚོས་ཡིན་ན་པོའི་ལྷན་
མཐའ་པོའི་རྒྱལ་པོར་བརྒྱུར་པོའི་པོད་ཀྱི་ལོ་པར་མཇུག་ཅན་གས་བརྒྱད་པེ། ཁྱེད་རང་གི་ཅ་བའི་ལྷན་

ཀླུ་མ་ཁྱེན་ཡོན་དྲན་རྒྱ་མཚོ་ཡན་དུ་ནི་མ་གྲགས་པས་ཁྱེད་རང་རིགས་ལྡན་གྱི་གན་དུ་མར་བྱོན་ནམ།
 རིགས་ལྡན་རྒྱུ་ལྡན་རྒྱུ་ལྡན་པ་གང་རུང་ལས་འོས་མེད་པ་འདྲ། ཡང་ན་ཉིད་ཅག་རིགས་ལྡན་གྱི་སྤྱུ་ལ་
 པར་ཡང་གོར་མ་ཆག་པས་རང་ཆོག་འགལ་པའི་ཐུན་ཆོག་འདི་ཐམས་ཅད་དང་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རག་
 ཡིན་ན་རུང་གི། གཞན་དེས་དོན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། ཀླུ་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། གཞན་རྒྱུ་དུ་
 གཤམ་ ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཐ་སྙད་དུ་མོ་སྒྲིལ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟར་བཤེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་མོ་
 སྒྲིལ་ཐ་སྙད་དུ་འང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤྱོད་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་མི་དགོས་པར་གཤམ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 མ་ཁྱེན་ན་མོ་སྒྲིལ་ཐ་སྙད་དུ་འང་རི་པོར་གི་རྩའི་སྒྲིལ་ལ་སྤྱོད་དོགས་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པར་གཤམ། ཐ་
 སྙད་དུ་འང་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། རི་རྩ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟར་མི་བཤེན་པར་མཚུངས་ཤིང་། རྒྱ་འབྲས་ལ་དེ་
 བྱེད་རིགས་ན་ཅིག་ཤོས་ལ་འང་དེ་རིགས་པར་བསྐྱལ་པའི་པར་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དོན་དམ་ཆོས་
 ཅན། རང་རྒྱུ་དུ་གཤམ། དོན་དམ་བཤེན་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པ་གང་ཞིག་། སྤྱོད་པ་ལྟར་མི་བཤེན་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་སྒྲུ་མ་ན། ཁྱེད་གྱིས་སྤྱོད་མ་འཇིག་རྟེན་(ན་ན) བ)པ་རྒྱམས་ལ་གཞན་
 རྒྱུ་ལྡན་མ་གྲུབ་རྒྱག་པ་མེགས་གྱིས་ཁྱེད་པར་དུ་བྱུང་པའི་དོན་དམ་བཤེན་པ་སྤྱོད་ལུ་དུ་བསྒྲུབ་མི་ལུས་
 པར་གཤམ། དེ་ལྟའི་ཁྱེད་གཞི་དོན་དམ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱོད་ལ་གང་སྤྱོད་ལྟར་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཁྱེད་གྱིས་ཆོས་འདིའི་ཆེད་དུ་དལ་བ་ཚོམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ལ་ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱ་ལས་
 ཅི་བྱར་ཡོད།

ཡང་ཀླུ་རྒྱུ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། མ་འཇུག་པར་གཤམ། འཇིག་རྟེན་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་
 གཅིག་དང་དུ་མར་སྤྱོད་པ་ལྟར་བཤེན་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལས་རྒྱུ་ལ་ཉི་མོ་
 ཆོག་རྒྱུ་དུག་བརྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུ་དུག་བརྒྱ་ལྡན་ཅུ་དོན་ལྟའི་རྒྱ་བ་གཅིག་ཐ་དང་པར་བཤེན་པར་
 མི་གནས་པར་གཤམ། མ་གྲུབ་པར་སྒྲིལ་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་དག་པའི་རྒྱུ་དུག་གི་རྒྱ་བ་དུ་མ་འགོག་ཅིར་
 དག་པའི་རྒྱུ་དུག་གི་རྒྱ་བ་འབད་ནས་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་གཤམ། དེ་དག་གི་རྒྱ་བ་གཅིག་དང་དུ་མར་སྤྱོད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཡེ་མེད་པས་མི་བཤེན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། འཇུག་པར་གཤམ།

འཇིག་རྟེན་པས་དོན་དམ་ཡུལ་དུ་བྱུང་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་གཅིག་དང་དུ་མར་སྤྱོད་པ་ལྟར་མི་

བདེན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པས་དོན་དམ་ཡུལ་དུ་བྱུང་པ་མི་ཤིང་དོན་མཁུ་ན། རོ་ན་ཆོད་རང་གི་འཇིག་
 རྟེན་པའི་སྒྲོབ་མ་མང་པོ་ལ་སྒྲིབ་དུག་གི་སྒྲིབ་བཟུང་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡུལ་དུ་བྱུང་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 སྒྲོ་སྒྲིབ་ཁྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཉམས་རྟོགས་སྒྲིབ་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་དེ་མེད་པ་ཞིག་། སྒྲོ་
 འཁྲུལ་བ་ལ་སྒྲུབ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ། གུན་ཆོབ་ཐམས་ཅད་འགལ་འདྲ་སྒྲོན་
 ཅན་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་(ན་ན་ན་ན་)ན་ཡོད་མེད་མོགས་འགལ་པས་མེ་མེར་བདེན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་མ་
 འཁྲུལ་བ་ལ་སྒྲུབ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བཟུང་པར་འགྱུར་ཏེ་དོན་དམ་ཐམས་ཅད་འགལ་འདྲ་སྒྲོན་
 མེད་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་ན་ཡོད་མེད་མོགས་འགལ་ཡང་། མེ་མེར་མི་བདེན་པར་ཡོད་པ་དེའང་མེད་པ་
 ཡིན་ལ། མེད་པ་དེའང་ཡོད་པ་ལ་མོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་གཉིས་མོགས་ལ་སྒྲོན་ཡོན་གྱིས་སྒྲོང་
 མི་སྒྲོང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་གཞན་སྒྲོང་གི་བདེན་གཉིས་དེ་སྒྲོན་གྱིས་སྒྲོང་མེད་
 ཡོན་ཏན་གྱིས་མི་སྒྲོང་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་ལ་རང་སྒྲོང་དང་གཞན་སྒྲོང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། གཉིས་ཀའི་གནས་ལུགས་གཞན་སྒྲོང་ཡིན་ཅིང་གཞན་སྒྲོང་ལ་རང་གཞན་གྱི་པས་ལ་ལན་གའི་
 ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། མེས་པུ་ཅན་དང་མངས་རྒྱུས་ལ་སྒྲོབ་པས་མོགས་ཡོན་ཏན་ཡོད་མེད་གྱི་ཁྱད་པར་
 ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་འདུལ་མ་བྱུང་གྱི་སྒྲོབ་པས་མོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མེས་པུ་ཅན་
 ལ་འང་ཡོད་ཅིང་། གུན་ཆོབ་འདུལ་བྱུང་གྱི་སྒྲོབ་པས་མོགས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མངས་རྒྱུས་ལ་ཡང་མེད་
 པའི་ཕྱིར། འཕྲོར་འདས་མཉམ་ཉིད་མིན་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གུན་ཆོབ་གྱི་འཕྲོར་འདས་གཉིས་ཀ་
 མི་འཐད་ཅིང་དོན་དམ་པའི་འཕྲོར་འདས་གཉིས་ཀ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མཉམ་ཉིད་མིན་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འགལ་འདྲ་སྒྲོན་མེད་ཡིན་
 པས་ཨ་མཉམ་ཆ་མཉམ་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གུན་ཆོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་
 དོན་དམ་དབང་བཅོམ་ཏེ་གནས་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པའི་རྟག་དངོས་ཡིན་ལ། (ན་ན་ན་ན་)གུན་ཆོབ་དབང་མི་
 བཅོམ་པས་གནས་ཚུལ་དུ་མེད་པའི་གུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱེད་གྱི་ལུགས་ལྟར་ན་ཞེས་བྱའི་ཕྱིད་གྱིས་རྟགས་ཆད་གྱི་མཐའ་རེ་རེ་བཟུང་བར་ཐལ། དོན་དམ་
 བདེན་པས་རྟག་མཐའ་བཟུང་ནས་ཆད་མཐའ་མེད་ཅིང་། གུན་ཆོབ་བདེན་པས་ཆད་མཐའ་བཟུང་ནས་རྟག་

མཐའ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལས་འོས་མེད། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོག་འབྲེལ་དུ་
དོན་བྱེད་མི་རྒྱུ་པར་ཐལ། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་མྱོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཇོ་རྒྱུད་པ་ན་ཟེ། ཤར་བྱིན་ལྟ་བུ་པར། གང་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་རང་བཞིན་
མེད་པ་དང་། རྒྱུ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་
ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པོ། ཞེས་གང་སྒྲུ་བ་དེ་དག་ནི་
ཕྱི་རོལ་པ་སོ་སོ་སྒྲུ་བོའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཞེས་ད་སྒྲུ་པོ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་ཞེས་སོགས་འབྱུང་
བས་འཁོར་ལོ་བར་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་དུ་གསུངས་པ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་འཁོར་ལོ་བར་
པ་ཉིད་ནས་ཀྱང་བཤད་དོ་ཞེས་སྒྲུ་པོ།

ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི་སྟོན་ཉིད་ནས་མགོན་པོ་ཀླུ་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཟིན་པས། མ་དག་པས་
དག་པ་ལྷན་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་འཕྲོགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལུང་དེ་དག་
གིས་གཟུགས་རྟག་པ་བཀག་ནས་མི་རྟག་པར་མི་སྒྲུབ་པ་དང་། མི་སྟོང་པ་བཀག་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་མི་
བསྒྲུབ་པ་དང་། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་དང་སྒྲུ་མེད་སོགས་ཀྱང་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པ་དེ་དཔེ་རོ་བོ་ཉིད་དུ་བབྱུང་ན་མུ་
སྟོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བས་སྟོང་ཉིད་སྒྲུ་མེད་སོགས་ཀྱང་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲུ་(ན་ན་ན་
ན)ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་ཞེས་པར་བྱུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཇི་སྟོང་དུ།

མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན།

སྟོང་པ་རང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།

ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏེ།

ཡང་ཇོ་རྒྱུད་པ་ཆེན་པོ་དང་དཔེ་རོ་ཇེས་སུ་འབྱུང་བ་དག་ན་ཟེ། བདེན་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་
པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀླུ་ཇོ་བོ་བདེན་པ་དོན་ལ་མེད་ཅིང་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་ལ་
ཡོད་པས། དེ་གཉིས་ཡོད་མེད་གཅིག་དུ་མི་རུང་བས་ཀླུ་ཇོ་བོ་བདེན་པ་མེད་པ་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་
གཞན་དུ་ཐ་དད་པར་ཡོད་པར་གྱུ་བའོ།

ཡང་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རོ་པོ་ཐ་དང་པག་པའི་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་རོ་པོ་ཐ་དང་པར་ཡོད་པ་མིན་ཅིང་། དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་ཟུར་དུ་ཀུན་རྫོབ་མེད་པས་བདེན་གཉིས་གཅིག་ལས་དེའི་སྒྲོ་བོ་གཉིས་ལུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། བདེན་གཉིས་གཏན་མེད་ཀྱང་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་གཉིས་ཆོས་ཅན། རོ་པོ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་པོ་གཅིག་པ་པག་པའི་ཐ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རོ་པོ་ཐ་དང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་པོ་ཐ་དང་པག་པའི་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་ཆོག་འགལ་བར་མ་ཟད། དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཏན་མེད་པའི་སྒྲོ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྙད་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ན། བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དང་མིན་པའི་ལན་བཏབ་པར་མོང་བས་བདེན་གཉིས་གཏན་མེད་མིན་ཅེས་པའི་རང་ཆོག་ཀྱང་སྒྲིང་པོ་མེད་པར་མོང་གྲེ། དེ་ལྟར་ན་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་གཉིས་ལ་གཅིག་ཐ་དང་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ཞིང་ལན་འདེབས་མི་རིགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རྣམ་(ན་ན་ན་བ)གཞག་བྱེད་པ་ན་ལང་གཏན་མེད་ན་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་གཅིག་ཐ་དང་དུ་དོགས་པ་རྟོག་ལྟར་ལ་སྒྲེ་མི་ཤིང་པའི་ཕྱིར། རི་པོང་གི་དུ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཅིག་ཐ་དང་མི་དཔྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དང་མིན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་འདིས་ནི་བདེན་གཉིས་ལ་ལོག་རྟོག་གི་སྒྲོ་སྒྲར་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏབ་པའི་ལས་ལོགས་ལས་གཞན་དུ་མ་མཐོང་གྲེ། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོག་གྲུབ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འགར་ཡང་མི་དམིགས་པར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་པོ་ཅག་གི་བརྟེན་པ་ལྟར་ན་མ་དཔྱད་ན་བདེན་གཉིས་གཅིག་པ་དང་ཐ་དང་པ་གང་ཡང་མི་དཔྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ། ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པས་དོར་བར་མ་སྒྲར་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྤང་དོར་དུ་འཇུག་པ་གྲེ། དཔྱད་པ་ན་དེ་གཉིས་ལ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དང་པ་གཉིས་ཀ་པག་པ་ནས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དང་གང་དུ་ཡང་མི་སྒྲུབ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོམ་དུ་བྱེད་པ་ལས། བྱིད་ལྟར་གཅིག་པག་པ་ནས་ཅིག་ཤོས་གྱི་མཐར་པསྒྲུབ་ལོགས་སྒྲོ་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲིགས་མ་ལ་ཡིད་དག་པ་བདེའི་ཆོར་བས་གསྤང་བར་བྱེད་པ་ག་ལ་ཡིན།

ཡང་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་འདིར་རྩེ་བུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཞལ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་

ལྷགས་པའི་ལྷགས་མཆོག་ཐོན་མེད་དུ་དབྱེ་བ་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ན་རེ། རྒྱུད་གཞི་གང་ཟེག་དང་ཆོས་
ལ་རྒྱུད་བྱ་བ་དག་དང་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལས། དང་པོར་དེའི་རྒྱུག་ཐུགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་
དོས་ཟེན་དཔོན་ལ། རྟགས་དགག་བྱ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་ཀྱང་དེ་བཀག་པའི་རྒྱུད་ཉིད་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པས་
དོན་དམ་བདེན་པ་ཀུན་ཐོབ་བདེན་པར་ཡོད་ཅིང་། དོན་དམ་བདེན་
(ཟ. 3. 1. 1) པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་མེད་པས་ཡོད་པ་དང་ཡིན་པ་མ་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་།
རྒྱུད་གཞི་གང་ཟེག་དང་ཕྱང་ལོགས་ཐ་སྙད་ཚད་མས་དཔོན་ལ་དོན་བྱེད་པ་བསྟུ་མེད་ཅན་དུ་གཞུག་པ་ན་
དེའི་ཆོས་ཉིད་བདག་བདེན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཉིད་དང་བདག་མེད་ཀྱང་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་ལྷགས་ལ་གཞི་
གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་ཟེར་རོ།

ལྷགས་དེ་ནི་ཆོག་གི་ཟོལ་གྱིས་ཇི་ཅི་མ་སྒྲུབ་ཀྱང་ཞེན་དོན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་
ཡན་གང་དང་ལ་བྱལ་ཁོན་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བའི་རྟོག་བརྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་བཅུད་མ་ལུས་པ་དཀྱགས་པ་
ལས་ཤེས་བྱ་དམིགས་རྟེན་ཀུན་ཐོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་
ལྷགས་ལས་ཐིམ་ཅི་ལོག་ཁོན་རྒྱས་པར་ཟད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་
བདེན་གྲུབ་དེ་ཤེས་བྱར་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་
བྱ་ན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱར་
རྟགས་ཀྱིས་འཕོག་པར་བྱེད་པའི་ཐིམ། ཐུབ་ཤི། ཤེས་བྱར་བདེན་གྲུབ་འཕོག་ན་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་འཕོག་ཆོ་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པའི་བདེན་གྲུབ་འཕོག་ན་ཡོད་
པའི་བདེན་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཐིམ་ཏེ། བྱེད་ཅན་དཔལ་མའི་རིགས་ཚུལ་གྱི་དྲུག་ཐམས་ཅད་དུ་
དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་མར་གོ་བ་འབར་ཞིག་རིགས་པའི་ཐོག་བྱངས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཐིམ་དང་། སྒྲོ་ལུལ་
དུ་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དེ་ཤེས་བྱར་མོང་ནས་སྒྲོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཀག་པ་དེ་ལས་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པར་
འཛོག་བྱེད་དམིགས་རྟེན་ན་(ཟ. 3. 1. 2) གཞན་མི་མྱིད་པའི་ཐིམ།

ཡང་བྱེད་ཅན་ཤེས་བྱར་མེད་པའི་བདེན་གྲུབ་ཤེས་བྱར་ཡོད་ན་ཞེས་རྟག་མཐའ་བཟུང་ནས་ཤེས་
བྱར་མེད་པའི་བདེན་གྲུབ་བཀག་པས་ཤེས་བྱར་ཡོད་པའི་བདེན་གྲུབ་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་

འདྲའི་བདེན་གྲུབ་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་རྟག་མཐའ་བཟུང་ནས་ཡོད་མི་མྱིང་པ་རྣམས། དེར་བརྟེན་གྱི་བདེན་མེད་
 དེའང་བརྟག་མཐའ་བཟུང་བ་ཙམ་ལས་ཤེས་བྱ་ཡོད་མི་མྱིང་པར་ཐལ། དེ་ལྟའི་བདེན་མེད་གཅིག་ཡོད་
 བ་དེ་ལྟའི་བདེན་གྲུབ་གཅིག་བརྟག་མཐའ་བཟུང་པའི་ཚུལ་དུ་དཔེ་པར་ཡོད་པ་དཔེ་ཐེན་དགོས་པེ་ཞེས་
 བྱེད་རང་གིས་རྣམས་ནས་དེ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་དུ་བྱོན་རང་འཛོགས་པ་གང་ཞིག། ཁྱེད་ལྟའི་
 བདེན་གྲུབ་དེ་ཤེས་བྱར་བརྟག་མཐའ་བཟུང་བ་ཙམ་ལས་ཤེས་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་ཁུབ་
 པོ་ཞེ་ན། ཁུབ་པར་ཐལ། བདག་བདེན་དུ་མེད་པ་དེ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་ཅེར། ཡོད་མྱིང་
 བ་འབྱུང་གི། མི་མྱིང་པར་མི་འབྱུང་བ་དེ་གཉིས་བརྟེན་གྲུབ་ཡིན་པས་གཅིག་གཏན་མེད་ན་དེར་བརྟེན་
 གྱི་ཅིག་ཤེས་བྱར་གཏན་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། ཡར་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་ཤེས་བྱར་ཡོད་
 ཅས་སྒྲ་བ་ཞི་སྒྲའི་རྣམ་དབྱེ་བཟུང་ལ་ཞོགས་པའི་འཇུག་པ་ལ་སྒོ་ཁ་རྩུང་ནད་ཚུགས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲང་ཞེ་
 བྱེས་པའི་གཏུང་དབྱུངས་དེ་གླུར་མ་ལེན་ཅིག།

གཉིས་པ་རྣམས་ན་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་བྱར་རང་ཉིད་གྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
 པ་ལ་མཛོན་སྐུམ་དུ་མ་སྟོན་ཅིག། ཡར་ཤེས་བྱ་བ་མེད་པའི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཤེས་བྱ་ལ་
 བཀག་པའི་ཆོ་རྒྱུས་ཙན། ཤེས་བྱ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་བདེན་མེད་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་
 པར་ཐལ། བྱེད་ཅག་(ན.ན.ལ. བ)དཔུ་མའི་རིགས་ཚུལ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ན་དུ་རང་ལུགས་གྱི་དགག་པ་
 གཉིས་རྣམས་ཁར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱར་ཡོད་པའི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་བདེན་མེད་ཆོས་
 ཙན། དགག་གཞི་ཕྱང་ཞོགས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཤེས་བྱ་བདེན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེ་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཡར་ཐ་སྟངས་དུ་དགག་བྱ་མེད་ན་དེ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པར་སྒྲ་བ་ཞི། ཤེས་བྱ་རྟོག་
 འགྲེལ་ལ་སྒྲར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟོག་ན་རྒྱ་བྱང་ཤིང་ཡེ་མེད་པ་ཞིག་མེས་བསྐྱེག་ནས་འབྲས་བྱ་
 ཐལ་པའི་ཕྱང་པོ་ལས་རི་པོ་མཆོག་རབ་འབྱུང་ཞེས་བཞོད་པ་རྣམས་མོང་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མངས་རྒྱས་གྱི་དགོངས་དོན་འགྲེལ་བ་ན་མ་དཔུང་པ་
 བ་དགག་བྱ་འགོག་བྱེད་བཀག་པ་གསུམ་ག་བརྟེན་ནས་འཛོགས་པ་དང་། དཔུང་བ་དེ་གསུམ་མཆར་གྱི་རྟོགས་

མཐའ་དང་གྲུབ་པར་དཔོན་སྐུ་ལ་སྒྲིབ་པར་མཛད་པ་ལས་ཁྱེད་ཅག་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་རང་ལུགས་ལ་
དགག་བྱ་ཤིང་བྱ་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་། འཁོག་བྱེད་བཀག་པ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་
འཁོག་བྱེད་དགག་པ་རྒྱུ་མ་དོན་དམ་བདེན་པ་དཔྱད་བཅོལ་དུ་གྲུབ་པར་ཡང་དོན་ལ་ཁས་སྐྱེད་པར་
སོང་བས་བསམས་པ་ཅན་དག་ཚུལ་འདིར་ལེགས་པར་སེམས་ཤིག །

དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅེས་སྒྲུབ་པ་འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྲུབ་ཆོལ་གྱི་
བདེན་པ་ཤིང་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་མགོན་པོ་གྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ཁྱེད་སྒྲུབ་ཆ་ཁྱེད་ལ་འགལ་
བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། འདི་(ན.ན.པ.བ.)ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པ་གྲུབ་ཆོལ་པར་མི་བདེན་པར་ཐལ། དོན་དམ་
བདེན་པ་དོན་དམ་པར་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་པ་མེད་སྒྲུབ་ན་ཤིང་བྲེལ་དང་མཐུན་པར་རྩིས་
བཅོལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཤིང་གྲུགས་ཀྱིས་བཅོལ་བ་ལྟར་ན་ཁྱེད་པ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པར་མི་བདེན་ན་
གྲུབ་ཆོལ་དུ་ཡང་མི་བདེན་དགོས་ཤིང་། གྲུབ་ཆོལ་དུ་བདེན་ན་དོན་དམ་པར་ཡང་བདེན་དགོས་སེམས་ཐ་
སྟོང་གཞན་གྲུགས་ཀྱི་རིགས་ཚུལ་འདི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལས་ཁྱེད་པར་འཇགས་ཆོས་སྒྲུབ་
མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཤིང་བྱ་ལ་མེད་པས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ཉིད་ཆོས་ཅན། གཞུགས་ནས་རྒྱུ་མ་མཐུན་
གྱི་བར་གྱི་ཤིང་བྱའི་ཆོས་ཅན་རྩིས་སུ་ཞུགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ཉིད་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང་དབྱེར་མེད་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཤིང་བྱ་ལ་མེད་པའི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་པས་སྒྲིབ་པའི་
སྒྲིབ་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཤིང་བྱ་རང་རང་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་བདེན་པ་དཔྱད་དུ་གྲུབ་པས་སྒྲིབ་པའི་
སྒྲིབ་ཉིད་ལྟར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲིབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་ན་དགག་བྱའི་བདག་ཤིང་བྱ་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཤིང་བྱ་
རང་རང་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་བདེན་པ་དཔྱད་དུ་གྲུབ་པས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ཉིད་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱེད་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁྱེད་ཅག་ཁྱེད་པ་མེད་དེ། ཤིང་བྱ་དངོས་པོ་རང་རང་ལ་བདག་བདེན་ཡོད་པ་དེ་རྟགས་ཀྱི་
དགག་བྱའི་བདག་ཤིང་བྱ་རང་རང་ལ་ཡོད་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཤིང་བྱ་བདེན་གྲུབ་པར་
གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་མི་བྱིད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ན། ཤིང་མ་ལ་ཁོ་པོ་ཅག་ཤིང་བྱ་རྩིས་བདགས་སུ་བཞུགས་
པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་དཔྱད་ན་ཤིང་བྱ་དང་ཤིང་བྱ་མ་ཡིན་པ་འགར་ཡང་མི་འགྲུབ་

(ཟ.ཟ.ལ. ན.)མོད་ཀྱང་། མ་དཔུང་པ་ན་འཇིག་རྟེན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲིམ་པདགས་པའགག་གི་ཤེས་བྱ་དངོས་
པོར་རང་རང་མེ་མི་དེ་ཉིད་ལ་དེ་དང་དེར་བདག་པདེན་དུ་བརྒྱུང་བ་དང་འཇིག་པར་བྱེད་ལ། དེ་པར་དེ་ལ་
ཁྱེད་ཅག་ནི་དེ་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། རིགས་ཤེས་ཚད་མས་མི་གཞོན་པས་རྟགས་ཀྱི་དགའ་བྱ་
མིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ནས་རྒྱུ་མ་མཁུན་གྱི་པར་གྱི་རྩྭ་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྩྭ་ཉིད་
མ་ཡིན་པར་བླག་མར་ལུས་པས་མི་རྩྭ་པར་ཁས་ལེན་ན་ཁོ་ཤོས་ཅི་བྱར་ཡོད།

དེ་ལྟར་གྱི་ཆོན་པར་ཁྱེད་ལ་འདིར་འགྱུར་རྟེ། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐ་སྐད་ཚད་གྲུབ་དུ་ཁྱེད་ཅག་སྐྱེས་
པའི་གཞུང་འཇིག་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པདེན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བདག་པདེན་གྱིས་དཔེན་པའི་རྩྭ་
ཉིད་དུ་ཁྱེད་ཅག་ཁས་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ཉིད་ཁོ་ཁོ་རང་གིས་མི་རྩྭ་པར་དེ་ཉིད་རྩྭ་ཉིད་དུ་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གཞུང་འཇིག་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པདེན་པ་རང་རང་གིས་མི་རྩྭ་པའི་ཆོས་
དེ་ག་བདག་མེད་དང་། བདེན་མེད་དང་། རྩྭ་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་རྟེ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ནི་
གནས་ལུགས་ལུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་པདེན་ཁེགས་པའི་བདག་པདེན་གྱིས་དཔེན་པའི་རྩྭ་པ་ཉིད་
མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ལྟའི་བདག་པདེན་ཉིད་བདག་མེད་དང་བདེན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
འདོད་ན་དང་མར་སྒྲོམ་ཆེན་པར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་ལྟར་བདག་དེ་ག་བདག་མེད་དང་། བདེན་གྲུབ་དེ་ག་
བདེན་མེད་ཡིན་ཞེས་སྐྱེས་པའི་ཕྱོགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་ཁྱེད་འདོད་པའི་རྩྭ་ཉིད་དེ་གཞུགས་མེགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་
ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཅེས་ཐལ་འགྱུར་དུ་འཕངས་པ་དེ་ཁྱེད་(ཟ.ཟ.ལ. བ.)ཅག་ཟལ་ཚག་མར་ཤོས་མི་
འདོད་པ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་ཉིད་ཐག་པ་ནས་ཞེ་འདོད་ནི་འདི་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་དགའ་བྱའི་བདེན་པ་
ལེགས་པར་ཁེགས་པའི་རྩེས་ལུ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཐུང་ཞོགས་དངོས་པོ་རང་ཉིད་དོན་བྱེད་པར་བདེན་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་བདད་། དངོས་པོ་དང་། དེར་བརྟུབ་དང་། འཇིག་པ་མཚན་འཇིག་ཡིན་པར་མི་འདོད་
ནས་དེ་འཁོག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ན་ཁྱེད་ཀྱི་རྩྭ་ཉིད་ལ་མཚན་ཅན་དེ་རྟགས་པ་
ན་དངོས་སྐྱེས་པའི་རྩྭ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་ལས་དབྱེས་པའི་རྩྭ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རེ་ཀན་དུ་བསམ་རྟེ། གང་
ཟག་དང་ཐུང་ཞོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་ལུས་ལུ་བདེན་པ་འདི་རང་རང་དོ་ཤོས་རྩྭ་པའི་རྩྭ་ཉིད་དུ་

ཁས་ཡིན་མ་རྟེན་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་བདེན་ལེས་བྱ་ལ་མེད་པ་ཞིག་བརྟགས་མཐའ་བཟུང་
གིས་ཡོད་པར་བྱས་ནས། དེས་སྤང་པའི་སྤང་ཉིད་ནི་སྤང་ཉིད་ཀྱི་བདུང་ཅི་སྤྲོད་མེད་པའོ་ཞེས་ཁྱེད་རང་
འདོད་པའི་ཕྱིར། མཉམ་པ་འཕངས་པ་འདི་ཁྱེད་རང་གིས་མ་གྲུབ་དོགས་ནས་སྤོང་ལ་ལྷགས་གཞེར་བཏབ་
པ་ལྟ་བུའི་རྩལ་རྩ་ཡངས་པའི་བསྐྱུལ་བྱ་ཡང་དག་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་པས་མ་ཁྱེད་
པས་བདེན་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་ཅེས་ཞེ་ན་དོན་ལ་ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་གཞུགས་མོགས་ཀྱི་དངོས་ཆོས་ལས་དོན་
དམ་སྤྱང་ཉིད་ཐ་དད་པར་ཞེ་པས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ན་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོར་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཐ་སྤྱང་དུ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་པར་དུ་
གཉིས་མིན་གྱི་ཐུང་གསུམ་ཡོད་པར་མཉམ། བདེན་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་བདེན་གཉིས་གཅིག་པའི་དོན་
ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། བདེན་གཉིས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། (ན.ན.པ་
ན.)ཁྱེད་པ་གཞན་གྲགས་ལ་ཆོད། འདོད་ན། བདེན་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་མིན་པའི་ཐུང་གསུམ་པའི་དོ་བོ་
གཅིག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབབས་མི་རྩམ་
པར་མཉམ། དེ་ལྟར་བསྐྱུལ་པའི་རྩལ་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཐ་སྤྱང་དུ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་པར་དུ་
གཉིས་ཡིན་གྱི་ཐུང་གསུམ་ཡོད་པར་མཉམ། བདེན་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་པའི་གཅིག་དང་ཁྱོད་པ་ཐ་དད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། ཁྱེད་པ་གཞན་གྲགས་ཀྱིས་གྲུབ། འདོད་ན། གཅིག་ཐ་དད་མི་འགལ་པར་
མཉམ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་བདེན་གཉིས་གཅིག་པར་མཉམ། དོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱེད་ན་ཁྱེད་པར་
མཉམ། དོ་བོ་ཐ་དད་ལ་ཐ་དད་ཀྱིས་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བདེན་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་མི་མྱིད་པར་མཉམ། བདེན་
གཉིས་གཅིག་པ་མི་མྱིད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱེད་ན་ཁྱེད་པར་མཉམ། ཁྱེད་བྱེད་གཅིག་ཁེགས་ན་ཁྱེད་བྱེད་དོ་བོ་
གཅིག་ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞུགས་མོགས་ཀྱི་དོ་བོ་སྤྱང་ཉིད་དུ་རྟགས་པ་ཞིག་གཏན་མི་མྱིད་པར་འཇུག་ཏེ།
གཞུགས་མོགས་ཀྱི་དོ་བོ་དེ་ཉིད་ལས་དེའི་སྤྱང་ཉིད་གཞན་དུ་ཐ་དད་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་
ལ་མ་བརྟེན་པར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྤྱང་ཉིད་ལ་
དམིགས་ནས་གཞུགས་མཆོར་སྤྱག་གི་དོ་བོར་གྲུབ་པ་ལ་ཆགས་མོགས་ཀྱི་རྟོག་པའང་བསྟོག་མི་རྩམ་པར་

འགྲུར་རོ།

ཡང་གཞུགས་མེགས་རང་རང་ངོ་བོ་མི་སྤྲོད་པར་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་གཞན་གྱིས་སྤྲོད་པས་
 གཞུགས་མེགས་རང་གི་ངོ་བོ་མི་(ན.ན.པ) བ)སྤྲོད་པའི་གོ་ཚེད་ན་འདིར་འགྲུར་ཏེ། གཞུགས་རི་པོར་གི་
 རུལ་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་དེ་གཞུགས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་དུ་ཐལ། གཞུགས་གཞུགས་
 གྱིས་མི་སྤྲོད་ཡང་གཞུགས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་དེ་གཞུགས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མི་
 སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག། རི་པོར་གི་རུ་དང་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་གཉིས་ཀ་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་
 མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་པོར་གི་རུ་དེ་གཞུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རི་པོར་རུ་སྤྲོད་ཉིད་དེ་གཞུགས་
 ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། དེ་དམན་ཆད་འདི་སྤྲོད་ལ་དེད་གྱིས་ཁྱེད་ལ་ཅར་
 མི་སྤྲོད།

ཡང་གཞུགས་མེགས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལས་གཞན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་དངོས་པོར་ཡོད་མི་སྤྲོད་
 པས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་གཞུགས་མེགས་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་སྤྲོད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ན། དེ་ལྟའི་སྤྲོད་ཉིད་
 དངོས་མེད་དེ་ཡང་ན་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་འགྲུར་བཤམ། ཡང་ན་གཞུགས་མེགས་
 དངོས་པོར་ཡོད་པ་དེ་ཡང་གཞན་དེ་དང་མཚུངས་པར་དངོས་མེད་རང་རང་ངོ་བོ་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་དུ་
 འགྲུར་ལ། དེ་ཡང་ཁྱེད་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་བྱུང་ཤིང་ལས་མཚོན་སྤྱོད་མ་ཤིང་པའི་སྤྲོད་དུ་མི་འགྲུབ་པ་
 ལྟར་རང་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྤྲོད་པས་ཆོས་རང་དེ་སྤྲོད་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲུར། འགྲུར་ན་
 སྤྲོད་པས་སྤྲོད་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལས་གཞན་སྤྲོད་ཁོ་ན་བཤད་པ་མ་གཏོགས་རང་སྤྲོད་བཤད་མི་དགོས་པར་
 འགྲུར་ཏེ། གཞན་སྤྲོད་ཉིད་རང་སྤྲོད་གི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་གཞུགས་མེགས་ལ་གཞུགས་མེགས་ཀྱི་སྤྲོད་ཉིད་ཁྱེད་རང་ཡོད་པར་འདོད་དམ་མེད་པར་
 འདོད་ཅེ་ན། དབྱ་མ་པས་མ་དཔུང་(ན.ན.པ) བ)པར་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱབ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་
 ལྷན་ཅིག་གཏམ་དུ་བྱ་ནི་དེ་སྤྲོད་པའི་ཆེད་དུ་དགོས་པའི་དབང་གིས་དང་དོན་དུ་ཡོད་མེད་ཅིར་
 ཡང་བཟོད་ཅིར། རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱབ་ལ་དགའ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་དུ་བྱ་ནི་ཡོད་མེད་
 གང་ཡང་སྤྲོས་པ་དང་བྱ་ལ་ལོ་ཞེས་བཟོད་ལ། དབྱ་མ་པས་དཔུང་པའི་ཆོ་ན་ཞི་འགར་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་

ཕྱིར་གང་དུ་འདྲ་མི་བསམ་མི་བཞེད་དེ། སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་ཆོ་རྒྱུ་དེ་དང་དེས་སྤོང་པའི་སྤོང་ཉིད་གཉིས་ལས་དཔེ་སྤོང་ཉིད་དེ་རྒྱུ་དེ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་གང་ཡང་བཞེད་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ།

ཡང་ཁྱེད་དངོས་མེད་དུ་གྱུར་པའི་སྤོང་ཉིད་དེ་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡོད་ན་འགལ་བར་ཡོད་དམ་འབྲེལ་བར་ཡོད། འགལ་བར་ཡོད་པས་ཡོད་ཀོ་མ་ཆོད་ལ། འབྲེལ་བར་ཡོད་ན་ནི་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དངོས་མེད་ལ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གང་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

ཡང་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་རྟེན་དང་། ཁྱེད་འདོད་པའི་དངོས་མེད་སྤོང་ཉིད་བརྟེན་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནམ་མཁའ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་སོགས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་བུམ་པའི་རྟེན་དུ་ལྷ་བ་ལ་འདས་མ་འོངས་གྱི་སྒྲེ་མ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་དྲོག་ཀྱང་བརྟེན་པར་འཇུག་པར་གྱིས་ཤིག །གཞན་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན་སེམས་ཙམ་པས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཀླན་བརྟགས་གཞན་དབང་གི་སྤྲེད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྤོང་པ་ཉིད་འཛོགས་པར་མ་ཞོར་བར་འགྱུར་དེ། རྒྱ་སྒྲིབ་གྱི་གཞན་དབང་གིས་འདུས་བྱས་པའི་(ན་ན་ད་)མུང་པོ་ལྷ་རང་དོས་མི་སྤོང་ཡང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱས་མུང་ལྷའི་སྤྲེད་དུ་སྤོང་པའི་སྤོང་ཉིད་གྱིས་སྤོང་ཉིད་གྱི་གོ་བླ་ན་མེད་པར་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཙག་སེམས་ཙམ་པའི་སྤོང་ཉིད་གྱི་ཚུལ་ལ་ཁྱེད་ཆོད་པོ་འདེབས་ཀྱང་། རང་ལུགས་གྱི་སྤོང་ཉིད་ནི་དེས་བཞག་པ་ལྟར་འཛོགས་པས་གཞན་ལ་ཇི་ཙམ་ཁྱེད་བྱ་བ་དེ་རང་ཉིད་ལ་རང་གིས་བྱས་ཤིག །

དེས་ན་ཀླན་རྫོབ་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་ལྟས་བྱན་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་འདི་ཉིད་སྤོང་པར་མི་འདོད་ཅིང་། འདི་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཤིག་གིས་སྤོང་པའི་སྤོང་ཉིད་རང་འདོད་གྱི་རྟོག་པས་གསར་དུ་བརྟགས་ནས་བུམ་པ་དང་ལྟས་བྱན་སོགས་ལ་བདེན་པས་སྤོང་པའི་སྤོང་པ་ཉིད་དམིགས་པ་ཐ་དད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ཀླན་རྫོབ་བུམ་སོགས་དང་ལྟས་བྱན་སོགས་གཏན་མེད་ཅིང་། འདི་ལས་གཞན་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟག་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཀླན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ཁྲོག་པ་ཐ་དད་

པམ་བདེན་གཉིས་པམ་རྒྱལ་གྱི་མཁུན་གཉིས་གྱི་ཡུལ་དུ་པར་མེ་མེར་ཡོད་ལ། སྒྲོབ་ལམ་དུ་པར་ཐ་སྟངས་
 ཚད་མ་དང་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་ཡུལ་མེ་མེར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་དེ་དག་གི་ལྟ་སྒྲིམ་སྒྱུད་པ་མཇུག་ཅད་
 ཐར་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་སྟེ། ཚེས་ཅན་གང་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་པའི་ཚེས་ཉིད་
 དངོས་མེད་དག་གསུམ་དངོས་མོགས་ཡན་གར་བ་ལ་ལྟ་སྒྲིམ་བྱས་པས་ཚེས་ཅན་ཀུན་ཚོ་བ་ལ་བདེན་
 ཞེན་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤར་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐ་སྟངས་གྱི་སྒྲོལ་སྤར་གཉེན་དག་ལ་ནི་དམིགས་པ་
 གཅིག་ལ་རྣམ་པ་འགལ་དགོས་པ་ཡིན་ན་ཀུན་ཚོ་བ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པར་དེ་ལས་(ན་ལྟ་
 བྱ་)གཞན་པའི་རྟགས་གྱི་དག་གསུམ་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤར་མོགས་
 ལས་གཞན་དོན་དམ་བདེན་གཤེགས་སྟོང་པོ་རྟག་པ་འདུས་མ་བྱས་ལྟ་བུ་བདེན་པར་བརྟུབ་དང་། སྤར་
 མོགས་ཡེ་མེད་དམ་སྤར་མོགས་ཐ་སྟངས་ཚད་གྲུབ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་ནི་དམིགས་
 པ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་མེ་མོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་འགལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཉིས་ཀ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཛུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་འཇུག་པ་ཐ་
 དད་དུ་དམིགས་ཤིང་། རྣམ་པ་བདེན་གྲུབ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་འཇུག་བདེན་མེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་
 དག་ནི་བདག་འཛིན་གཉིས་དང་སྒྲིབ་གཉིས་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར་པར་མ་ཟད། བདག་འཛིན་གཉིས་
 དང་སྒྲིབ་གཉིས་འཕེལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་ཚོ་བ་ཐ་སྟངས་ཚད་གྲུབ་རང་རང་ངོ་བོས་མི་སྟོང་ཞིང་། དེ་
 ལས་གཞན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅིག་བདེན་པ་འཇུག་བདེན་མེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པས་སྤར་དངོས་འཛིན་
 དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆགས་མོགས་མཛོན་གྱུར་མ་བོན་དང་བཅས་པ་གསེས་བསྟུང་ཅིང་འཕེལ་བར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། སྤར་མ་ཅན་དང་བྱེད་གྲུབ་པ་དག་གིས་ཐར་ལམ་གྱི་ཆེད་དུ་དཔལ་བ་བགྱིས་པ་ཁོ་ན་ལྟར་འགྱུར་
 རོ། །

དེས་ན་དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ནི་ཕྱི་ངོ་ལ་པའི་སྟོང་ཉིད་བཞིན་ཉི་ཆོ་བ་འཇུག་རྣམ་གྲངས་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
 པར་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་སྟོང་དེ།

ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

སྒྲོ་སྒྲིམ་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐ་ཀལ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ནི་ཁྱོད་གྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱུང་།

ཞེས་དང་། ཉིང་རྒྱལ་(༣༣/༩ བ) ལས།

རྒྱལ་པའི་སྐུ་པོ་དངོས་པོ་རྣམ་པར་འཇིག་།

སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོང་ཡེ་སྒྲོང་པ་སྟེ།

ཉི་ཆོད་སྒྲོང་པ་སྐྱེགས་ཅན་རྣམས་གྱི།

མཁས་པས་བྱིས་པ་དག་དང་ཚོད་མི་བྱེད།

ཅེས་དང་། ལྷུང་འདས་ལས།

རིགས་གྱི་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པའོ། ། དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དམིགས་ལུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་དང་།

བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་མེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དངོས་པོ་ལྷ་དང་ལྷ་ན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གྱི་
རང་བཞིན་ཐོག་མ་རྣམས་སྒྲོང་པ་ཞི་བ་མཐོང་ངོ་། ། རིགས་གྱི་བྱ་གལ་དེ་དག་སྒྲོང་ངམ་བྱམ་ཟེ་
གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་སྒྲོང་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ན་དེ་ནི་དག་སྒྲོང་མ་ཡིན། བྱམ་
ཟེ་མ་ཡིན། ཞེས་རབ་གྱི་མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་ཐོབ། ཡོངས་ལུ་སྐྱབས་ལས་མི་འདུག། སངས་
རྒྱུ་དང་བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་རྣམས་མདོན་ལུ་མི་མཐོང་སྟེ། འདྲུད་གྱི་འཁོར་ཡིན་པར་
རིགས་པར་བྱུང་། རིགས་གྱི་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་
མེམས་དཔལ་སྒྲོང་པ་བསྐྱོམས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་པར་མཐོང་ངོ་། །

ཞེས་འབྲུང་པས། འཁོར་ལོ་ཐམ་དེས་དོན་སྒྲུ་མི་བཞིན་པར་འདོད་ཅིང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རང་
རང་ངོ་བོས་མི་སྒྲོང་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་ལྷུང་འདྲི་ལ་ཆེར་མེམས་ལ། ཁར་ལ་དོན་དམ་བདེན་མེད་
གྱིས་མི་སྒྲོང་པར་ངོ་བོ་གཞི་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་ལེགས་པར་བསམ་མཚོན་ཐོངས་ཤིག །

ལྷུང་པར་འཁོར་ལོ་བར་པ་དེས་དོན་སྒྲུ་མི་བཞིན་པར་འདོད་པ་ལྷུང་ན་པར་ལུས་ལས། ཞེས་རབ་གྱི་མ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཟུགས་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་(༣༤༠ ན) བཤམ། མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་

དམིགས་ཏེ། དེ་ལ་གཞུགས་ཉིད་ཀྱི་པ་མ་དམིགས་ན་རྟག་པ་པམ་མི་རྟག་པར་སྒྲ་ག་ལ་འགྱུར། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་པར་དུ་ཡང་འདྲ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་ཉེ་པར་སྟོན་པ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རིལ་དུ་བྱིན་
པ་ལྟར་བཅོས་མ་ཉེ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོམ་ཞེས་གཞུགས་སོགས་ཐ་སྙད་ཆོད་གྲུབ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་
སྟོང་པ་རྟགས་ཀྱི་དགའ་བྱ་མིན་པ་པར་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་གྱི་སྟོན་མ་ཟུ་ཆེར་ལགས་འདུག་ཅིང་།

དེ་དང་མཐུན་པར་ཡབ་ལྷན་མཇུག་པ་ལས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་རིག་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་མཆིས་སོ། །དེ་ཅི་ལྟར་དུ་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར་མ་རིག་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་པ་ལགས་སོ། །ཆོས་གང་ལ་པར་ངོ་བོ་མ་མཆིས་པ་
དེ་ནི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་སོ། །གང་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པོ། །གང་
ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་སྟེ་པར་མི་འགྱུར། འགག་པར་མི་འགྱུར། གང་མ་སྐྱེས་མ་འགག་པ་
དེ་ནི་འདས་པ་ཞེས་གདགས་པར་བསྟེན་པ་མ་ལགས། མ་འོངས་པ་མ་ལགས། ད་ལྟར་བྱུང་བ་
ཞེས་གདགས་པར་བསྟེན་པ་མ་ལགས་སོ། །གང་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་མི་འཐད་པ་དེ་ནི་མིང་མ་
མཆིས་པ། མཚན་ཉིད་མ་མཆིས་པ། མཚན་མ་མ་མཆིས་པ། གདགས་སུ་མ་མཆིས་པ་སྟེ།
ཐེམས་ཅན་རྣམས་གཞུང་ཆེད་མིང་ཅུང་ཅི་མ་ཐད་ཅི་མ་སྟེད་ཅི་མ་ཀྱུན་རྫོང་བཟོད་པ་ཅི་མ་
གདགས་པ་ཅི་མ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །མ་རིག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་སོ། །ཆོས་གང་
དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་པ་ནི་གདགས་པར་བསྟེན་པ་མ་ལགས། ཐ་སྙད་དུ་པར་གདགས་པར་
བསྟེན་པ་མ་ལགས། བཟོད་པར་བསྟེན་པ་མ་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་མིང་ཅུང་གང་ལགས་
པ་དེ་པར་ཡང་(༣༤༠ པ)དག་པ་མ་ལགས་སོ། །

ཞེས་རྒྱུ་པར་འབྱུང་བས་ཐ་སྙད་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྲགས་སུ་དབྱེད་པ་ན་མ་རིག་པ་དང་
གཞུགས་སོགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་ཡི་ཤེས་ཀྱི་པར་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་
གཉིས་ཀར་སྟོང་པའི་སྟོང་པར་བཞག་བྱུང་མ་དགའ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་རབ་འབྱུངས་
འདི་ལྟར་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ལས་འབྱུང་ཡང་། ཤར་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དེས་དོན་དབྱེད་
མའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་སྟོང་

བྱམ་དགལ་བྱའི་ཆོས་དེ་མ་སྟོང་པར་ཤེས་བྱའི་ཆོད་དུ་ཡེ་མ་རྟེན་པར་ཟད་ནས་ཤེས་བྱམ་ཡིན་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་ཆོད་ནས་བཅའ་ཏེ་ཡེ་རྟེན་བརྟན་ནས་རྟེན་གྱི་ན་དེ་རྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པར་མཛད་པས་
 འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་འདི་རྟེན་ཅིག་བདག་བདེན་མེད་པའི་རྟོང་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་ནས། ཆོས་འདི་དག་བདག་
 བདེན་དུ་གྲུབ་པའི་ཤོག་མགོ་ཐོན་ཅི་ཐུབ་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་བཟང་པོ་སྟོང་ནའང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐམས་
 ཅད་གཟིགས་པ་དེས་བདེན་པར་སྒྲུབ་པས་རྒྱ་ནག་ཆོག་འཆད་པ་མི་ཤིང་པས་ཆོས་དང་གང་ཟག་བདེན་མེད་
 དང་བདག་མེད་རྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་རྒྱ་ཆེར་དབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བསྒྲུབ་གཏན་མེད་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་མཛོ་
 ཁལ་གྲུང་ལ་ཅི་ཅམ་སྒྱུར་ཡང་གྲུང་གིས་ཐོག་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ལྟ་དང་བཅས་པ་དག་
 གིས་རྟོགས་ཤིག །

འདིར་སྒྲུབ་པ།

གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། །
 སྒྱེ་འཕགས་མངམ་རྒྱས་ལེམས་ཅན་གང་ཟག་བཅས། །
 ཆོས་དང་གང་ཟག་ཤེས་བྱར་མཆིས་པ་ཡི། །
 དངོས་འདི་བདག་བདེན་མེད་པར་རྟོགས་གྱུར་པ། །
 སྒྱེས་བྱ་དེ་ནི་འཁོར་འདས་གང་བཞུགས་(༣༧)ན་གྱུར་། །
 རོ་མཆར་ཆེ་ཁིང་དད་པས་གཞོལ་བ་འདེབས། །
 བསྟོད་པའུལ་དོར་ཤེས་བྱར་གཏན་མེད་པའི། །
 ཆོས་ཤིག་བཅོམ་ནས་རྟོང་པར་བླ་སྟོམ་ཁིང་། །
 འཇུག་དང་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཆོས་འདི་ཡང་དག་ཏུ། །
 བདེན་དང་བསྒྲུབ་མེད་ལྟ་སྟོམ་བྱེད་པ་ནས། །
 ཆོ་འདིའི་དགྲ་འདུལ་གཉིན་སྒྱིད་འབའ་ཞིག་ཆེད། །
 རང་རང་རིས་མཐུན་སྒྱུགས་བཅུར་རྒྱས་པ་ལ། །
 མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་བཙོན་པའི་འབད་པ་ཅན། །

ཀྱུན་གྱང་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་འཛོལ་བ་ལེགས།

དེ་ལྟར་མིན་ན་མ་རིག་པ་འདི་ཉིད།

རྣམ་མཁུན་ཡིན་པར་དེ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ནས།

ཐིག་ཚན་རྒྱལ་པོས་སྤྱོད་པ་ལྟར་བ་ན།

བདག་གིས་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ལྟར་སྤྲོ་ཞེས།

དེར་མར་གྱུ་ཐོབ་བཟང་བཅོན་ཁས་འཆེ་བའི།

ཁ་སྐོམ་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་ཡང་ཐར་ལམ་དུ།

རེས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཚོན་མཚུངས་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ལ་སྤྱོད་པ་ཅད་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།

ཡིན་ཕྱིར་གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱིས་སྤོང་།

སྤྱད་དེ་རོ་རེག་བྱ་དང་།

ཆོས་རྣམས་ཉིད་གྱང་དེ་བཞིན་ནོ།

གཞུགས་ཐོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།

ཕྱི་རོལ་སྤོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད།

གཞུགས་ཐོགས་ཕྱི་རོལ་རྣམས་རང་རང་དེ་བོས་སྤོང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་གཞུགས་དེའི་རང་བཞིན་སྤོང་པ་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱི་རང་རང་གི་དེ་བོས་སྤོང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱད་དང་དེ་རོ་རེག་བྱ་དང་ཆོས་རྣམས་ཉིད་གྱང་རང་རང་དེ་བོས་སྤོང་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུགས་ཐོགས་ཕྱི་རོལ་མཆོད་རྒྱལ་གི་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ནི་ཕྱི་རོལ་སྤོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ།

རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་རྣམ་ན།

གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།

ཡིན་ཕྱིར་ཤེས་བྱར་མེད་པ་ཡི།

གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྣང་དེ་བཞིན།

སྤྱད་དེ་རྟོག་བྱ་དང་།

ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་རོ།

ཤེས་བྱར་མེད་པའི་གཟུགས་ལོགས་ནི།

ཕྱི་རོལ་སྣང་པ་ཉིད་དུ་(36) བ་འདོད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལ་ལོགས་པར་འདོན་དགོས་པ་ནི་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་གསལ་ཚིག་སྤྱོད་མེད་པ་ལོ།

གསུམ་པ་ནི།

གཉིས་ཆར་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ནི།

ཕྱི་ནང་སྣང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

ཕྱི་ནང་གི་སྤྱིད་བྱེད་གཉིས་ཅར་རང་རང་དོ་བོས་སྣང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཕྱི་ནང་སྣང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཕྱི་ནང་ནི་དབུས་མཐའ་ལོགས་ལས་ཁོག་པ་དང་། འཇམ་གསལ་མེད་དབང་རྟེན་ལ་འདོད་ཀྱང་འདིར་བཤད་པ་ནི་མདོའི་དགོངས་པ་ལོ།

བཞི་པ་ནི།

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།

མཁས་པས་སྣང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན།

སྣང་ཉིད་དེ་ཡང་སྣང་ཉིད་ཀྱི།

དོ་བོས་སྣང་པར་འདོད་པ་ཡིན།

སྣང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྣང་ཉིད་གང་།

སྣང་ཉིད་སྣང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ།

སྣང་ཉིད་དངོས་པོའི་སྟོ་ཅན་གྱི།

འདོན་པ་བརྟེན་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན།

སྒྲོང་ཉིད་འདི་ནི་དབྱུག་མཐའ་དང་། རྒྱུད་ལྗེ་དང་། འཕགས་མེད་མོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
བཤད་ཀྱང་། འདི་སྒྲོབ་དོན་གྱིས་མདོ་ཇི་ལྟ་པར་འདུས་བྱས་མ་བྱས་མོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་དོ་
པོས་སྒྲོང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལ་མཁས་པས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་དེ།

མཆོད་པུ་ཐུག་པུ་

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མེད་པ།

སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་པར་རབ་རྟུ་བཤད།

ཅེས་སོ། །སྒྲོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་དོན་པོས་སྒྲོང་པར་འདོད་པ་ཡིན་དེ། ཆོས་ཅན་ནམ་
དགག་གཞི་མི་སྒྲོང་པའི་ཆོས་རྒྱུད་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་དེའི་སྒྲོང་དུ་དགག་བྱ་བ་གཞི་པའི་སྒྲོང་ཉིད་ཇོ་ནང་པ་
དང་དགེ་ལྡན་པ་བཞེད་པ་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་ནས་དང་། འདིར་མི་སྒྲོང་པའི་ཆོས་རྒྱུད་ཟད་ཅི་ཡང་མེད་
པས་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་དང་གཞི་གྲུབ་ཅིང་དུ་འདུག་ལ་འཐད། སྒྲོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྒྲོང་ཉིད་གང་དེ་ནི་
སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། འདི་ལས་གཞན་དུ་ཁ་ཅིག་སྒྲོང་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་བདེན་པ་བཤམ་བདེན་
པར་མེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དུ་གཞི་གྲུབ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་
བསྟོན་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་དེ།

འཇིག་རྟེན་འདས་བསྐྱོད་ལས།

ཀྱན་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་ཕྱིར།

སྒྲོང་ཉིད་འདྲུད་ཅི་བསྟན་པར་མཛད། །(༣༧༡ ན)

གང་ལ་འད་དེ་ལ་འཛིན་ཡོད་པ།

དེ་ནི་སྒྲོང་ཀྱིས་སྒྲོང་པར་མཛད།

ཅེས་དང་། རོད་སྤྱང་གིས་ཁུས་པ་ལས།

རོད་སྤྱང་གང་དག་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་ངས་
གསུང་རབ་འདི་ལས་རབ་རྟུ་ཉམས་ཞེས་བཤད་དོ། རོད་སྤྱང་གང་ཟག་དུ་ལྟ་བུ་རེ་རབ་ཅིང་
དུ་གནས་པ་ནི་སྤྱི་མཛོན་པའི་དུ་ལ་ཅན་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོད་སྤང་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བ་ནི་སྤོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན།
 འོད་སྤང་གང་དག་སྤོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་གསེར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ། འོད་
 སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ནད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་སྒྲིན་བཏང་ནས་སྒྲིན་དེས་དཔེ་ནད་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱེད་དེ། སྒྲིན་ལྟོན་གནས་པ་དེ་ཉིད་མི་འབྱུང་ན་འོད་སྤང་དེ་ཇི་སྒྲིམ་དུ་སེམས། མི་དེ་
 ནད་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་ནི་མི་འགྱུར་ལགས་ཏེ། གང་
 སྒྲིན་དེས་ནད་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིན་ལྟོར་མཆིས་པ་ཉིད་མ་བྱུང་ན། མི་དཔེ་བྱོན་
 འིན་ཏུ་ཚབས་ཆེར་འགྱུར་ལགས་སོ། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། འོད་སྤང་དེ་
 བཞིན་དུ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བ་ནི་སྤོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ན། འོད་སྤང་གང་
 སྤོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་གསེར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ།

ཞེས་དང་། རྒྱན་སྒྲིག་པོ་བཤོད་པ་ལས།

རི་རབ་རི་བོ་ཅོམ་གྱུར་པའི།

བདག་ཏུ་ལྟ་བས་མི་གནོད་ཀྱི།

སྤོང་ཉིད་ལྟ་བས་གནོད་པ་ནི།

ང་རྒྱལ་མི་བདེན་བརྟགས་པས་སོ།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་སྤོང་པ་ཉིད།

གནས་མིན་པ་ལ་སྤྱོར་མི་བྱ།

གལ་ཏེ་གནས་མིན་སྤྱར་གྱུར་ན།

བདུད་ཚི་དུག་ཏུ་འཕུང་བ་ཡིན།

ལྟ་(ནལ་བ)བ་ཇི་སྟེད་གང་ཡང་རུང་།

ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཡི།

ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར།

སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བཞན་ཏེ།

སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་མོས་ཀྱང་།

ལ་ལའི་ལྷ་བ་མ་ཞིག་ན།

གསོར་མི་རུང་བའི་ལྷ་ཅན་ནོ།

སྒྲོན་པས་བཏང་བའི་ནད་པ་བཞི་ན།

ཅེས་ཇོ་ནང་པ་ཆེན་པོ་མཉམ་གཞན་གྱི་སྒྲོལ་ལྷ་གཞན་སྒྲོང་ལ་བདེན་པར་མི་ལྷ་ཡང་།
 ཇེས་མོལ་ཤར་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲོལ་ལྷ་བདེན་པར་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། ཇི་པོ་དགེ་བླན་པ་དག་མཉམ་ཇེས་
 གཉིས་ཀར་རྟེན་འབྲེལ་བཏབས་བཞག་ལས་གཞན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱས་གཟུགས་སྒྲོང་པའི་སྒྲོང་ཉིད་
 གཞན་སྒྲོང་བདེན་མེད་འཛིན་སྒྲངས་ཤུགས་དྲག་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྒྲོན་པས་ཐོར་བའི་ནད་པ་བཞི་ནད་
 གླིབ་གཉིས་ཀྱི་ནད་མ་ལུས་པར་ལེལ་བར་མཛད་པའི་སྒྲོན་པ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་མངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་ཆོས་
 ཀྱི་བདུད་རླིང་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྷ་བ་ཅན་དུ་བཏང་བའི་ཕྱིར་རོ།

ལྷ་པ་ལ་རྟེན་ཆོས་ཅན་དང་། སྒྲོང་ཚུལ་དང་དགོས་པ་བཏང་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

མེམས་ཅན་སྒྲོང་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནི།

མ་ལུས་ཁྱབ་བྱེད་ཉིད་ཕྱིར་དང་།

ཆོད་མེད་དཔེ་ཡིས་སུ་མཐའ་ནི།

མེད་ཕྱིར་རྫོགས་རྒྱམས་ཆེན་པོ་ཉིད།

རྫོགས་བཅུ་རྒྱམས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དོ་སྟེ། རྫོགས་ལས་ལོགས་སུ་སྒྲོང་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མེད་
 པས་མེམས་ཅན་རྟེ་འགྲོ་བ་དང་སྒྲོང་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནི་མ་ལུས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྫོགས་
 བཅུ་པོ་རེར་ཡང་བྱམས་སོགས་བསྟོམ་ན་རྫོགས་ཡོངས་སུ་བཅུད་ནས་བསྟོམས་པས་ཆོད་མེད་པའི་དཔེ་
 ཡིས་གནས་པས་སུ་མཐའ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི།

འདི་དག་བཅུ་ཆར་རྫོགས་རྒྱམས་ཀྱིས།

སྒྲིང་པ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་དེ།

ཆེན་པོ་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཡིན་དེ།

ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བསྟོན་གྱི་འགྲུ་ལས་ཀྱི།

སྟོན་པ་ཉིད་དུ་གྲུ་ཆར་སྟོན་པ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆེན་པོ་
དེ་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རྟེན་གྱི་བྲག་པ་སྟོན་པ་སྟོན་པ་ཆེན་པོར་མཐོང་པར་མཐོང་པར་མཐོང་པར་མཐོང་པར་
སྟོན་པ་ཆེན་པོར་འཛིན་པ་དག་གི་འཛིན་པ་བསྟོན་པའི་ཆེད་དུ་(༣༧༣ན)གསུངས་པའི་བྱིས་པ།

དུག་པ་ཞི།

དེ་ནི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས།

དོན་དམ་སྤྲུང་ན་འདས་པ་ཡིན།

དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྒྲིང་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་དོན་དམ་སྒྲིང་ཉིད་དེ།

སྤྲུང་འདས་དངོས་པོའི་སྟོན་པ་ཞི།

འཛིན་པ་བསྟོན་པར་བྱ་བའི་བྱིས་པ།

དོན་དམ་མཐུན་པས་དོན་དམ་པ།

སྒྲིང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད།

སྤྲུང་འདས་དེ་ནི་དོན་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། བ་ར་མ་འཇུག་ཞེས་པ་ར་མ་ནི་དམ་པ་འཇུག་
མཆོག་ལ་འཇུག་གི། འཇུག་ནི་དོན་རྟེན་འབྲས་བྱ་དང་དགོས་པ་དང་ཡུལ་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པས། སྤྲུང་འདས་
དེ་སྟོན་བྱའི་དགོས་པ་མཐོང་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིས་པ། སྤྲུང་འདས་དེ་ནི་དེས་སྒྲིང་པ་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་སྒྲིང་པ་ཉིད་དེ། དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་མིན་གྱི་སྤྲུང་
བཞི་དང་བྲལ་བའི་བྱིས་པ། དོན་དམ་མཐུན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་དོན་དམ་པ་སྒྲིང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད་
དེ། རྟེན་སྟེན་སྟེན་སྟེན་བསྟན་པས་འགོག་པ་གང་། བྲལ་བའི་སྟེན་སྟེན་སྟེན་སྟེན་ཅེས་འཇུག་ཆེན་ཆེན་གྱི་
བྲལ་ཆས་དེ་སྟེན་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱལ་འབྲུར་སྟོན་པ་སྤྲུང་འདས་འགོག་བདེན་བདེན་གྲུབ་པའི་

དེའི་ཕོར་མཛོད་པར་ཞེན་པའི་སྤྱོད་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་པ་དཔྱད་པའི་ལཱ་ནི་པ་སྤྱོད་ཀྱི་པར་ལྷ་པའི་ལྷིང་།

བདུན་པ་ནི།

རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ།

འདུལ་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟོན།

དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྒྲུང་ཉིད་གང་། །

དེ་ནི་འདུལ་བྱུང་སྡོད་ཉིད་གསུངས།

ཁམས་གསུམ་པོ་རྣམས་འདུལ་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་མདོ་པས་བརྟན་དེ། ལྷ་ལྷོན་པས་བྱུང་
བའི་ལྷའ་ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་དཔེ་རང་གི་ངོ་ཤོས་སྟོང་ཉིད་གང་དེ་ནི་འདུལ་བྱས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གསུངས་
པོ། །

ཕྱི་པོ།

གང་ལ་སྒྲུབ་པ་ནས་མི་རྟག་ཉིད།

དེ་དག་མེད་པ་འདྲམ་མ་བྱུང་།

དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྒྲུང་ཉིད་གང་། །

དེ་ནི་འདུལ་མ་བྱུང་སྟེང་ཉིད།

གང་ལ་ཐོག་མར་སྒྲིབ་དང་། བར་དུ་གནས་པ་དང་། ག་མར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དེ་འདུམ་བྱམ་གྱི་
མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་དག་མེད་པ་ནི་འདུམ་མ་བྱམ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འདུམ་མ་བྱམ་དེ་ཡིས་སྤྱོད་ཉིད་གང་
དེ་ནི་འདུམ་མ་བྱམ་སྤྱོད་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་ཉམ་མཁའ་ཐོག་གསུམ་འདུམ་མ་བྱམ་ལ་རྟག་འཛིན་བསྒྲིག་པ་པོ། །

དགའ་པོ།

གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མིན་པ།

དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྗོད།

དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྒྲུང་པ་ཉིད། །

མཐའ་ལས་འདས་པ་སྤྱིར་ཉིད་བསྟན།

གང་ལ་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་པ་མེན་པ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་(༣༧༣ བ)པ་དབུ་མའི་
ལམ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བཞེད་དོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་དེ་མཐའ་ལས་འདས་པ་དེ་ཁོ་ནས་སྤོང་
པ་ཉིད་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྤོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་དོ། །ཁ་ཅིག་མཐའ་ལས་འདས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་
རྟག་དངོས་སུ་འདོད་པ་པར་གཞུང་འདི་ཉིད་གྱིས་བཀའ་གོ། །

བརྟུལ་ནི།

ཐོག་མ་དང་པོ་ཐ་མ་མཐའ།

དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི།

ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བཞེད།

འགྲོ་ཁོང་བྲལ་གྱིར་མི་ལམ་ལྟའི།

སྤྱིད་འདི་དེ་ཡིས་དཔེན་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ།

མེད་པ་སྤོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས།

བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་ངེས་པར་བསྟན།

འཁོར་བ་ནི་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བཞེད་དོ། ཐོག་མ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ནི་མཐའ་སྟེ་དག་མེད་
པས་སོ། །ཐོག་མཐའ་དབུ་མ་གསུམ་མེད་པའི་དོན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་འཇུག་པོར་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་དོན་ལ་
མི་བཟུང་གི། འཁོར་བ་པར་བཞེན་མེད་པ་སྟེ་འཇིག་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་འཇོག་གོ། །མི་ལམ་ལྟ་བུའི་
སྤྱིད་པ་འདི་དེའི་ངོ་ཐོས་དཔེན་པ་ཉིད་གང་དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྤོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་འཇོས་སྟེ་བ་
གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཤར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་ངེས་པར་བསྟན་དོ། །ཐོག་མཐའ་དབུ་མ་
གསུམ་བྲལ་བ་ལ་སྤྱི་མ་ནས་འདིར་ཁོང་བ་དང་འདི་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་བྲལ་བའི་གྱིར་རོ།

བརྟུག་ཅིག་པ་ནི།

དོར་བ་ཞེས་བྱ་འཁོར་བ་དང་།

འཁོར་བ་ལ་ནི་ངེས་པར་བཞེད།

དོར་མེད་གཏོང་པ་མེད་པ་སྒྲེ།

འགའ་ཡང་དོར་མེད་གང་ཡིན་པ་ལོ།

དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

དེ་ཉིད་སྒྲོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན།

དེ་དེའི་ཕྱིར་ན་དོར་མེད་པ།

སྒྲོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བཟོད།

དོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བ་དང་འཁོར་བ་ལ་ནི་དེས་བར་བཟོད་ཅིང་། དོར་མེད་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཏོང་བ་མེད་པ་སྒྲེ་དོར་བྱ་མིན་ཅིང་འགའ་ཡང་འཁོར་བ་མེད་པ་བྱུང་བྱུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བ་གང་ཡིན་པ་ལོ།

དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་དོར་བ་མེད་པ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བཟོད་དོ།

བཙུག་གཉིས་པ་ནི།

འདུས་བྱས་ལ་མེགས་ངོ་བོ་ཉིད།

གང་ཕྱིར་སྒྲོ་བ་མ་རང་མངས་རྒྱས།

རྒྱལ་ལྷས་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྒྱལ་ཀྱིས།

མ་མཛད་དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ།

མེགས་པ་རྒྱལ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད།

རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་སྒྲེ།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྒྲོང་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་རང་བཞིན་སྒྲོང་པ་ཉིད།

འདུས་བྱས་མ་བྱས་ལ་མེགས་ཀྱི་ཚོས་རྒྱལ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ནི་གང་ཕྱིར་སྒྲོ་བ་དང་། རང་མངས་རྒྱས་དང་། རྒྱལ་ལྷས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱལ་ཀྱིས་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་མཛད་དེ། དེ་དག་ཕྱོགས་

རུང་མ་བྱོན་རུང་(༣༧༧ བ)ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཤོང་ནས་སྤོང་པའི་སྤོང་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་མཛད་པ་དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་
བསྟན་པ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་དུ་མིང་བསྟགས་པ་ལོ། །

འོ་ན་དབུ་མའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བདུན་པའི་མེད་རང་བཞིན་ཆ་བ་སོགས་ལ་འང་རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་
རིགས་པར་འགྱུར་དེ། དེ་འཕགས་སོགས་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྟུང་ན། མ་དབྱེད་པ་དེར་བཞུགས་པ་མི་
འཕོག་མོད། འོ་ན་དེ་ཆ་སོགས་འཕགས་པས་མ་བྱས་ཀྱང་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་རང་བཞིན་ཡིན་
པར་མི་རིགས་དེ། རང་བཞིན་ནི་བཅོས་མིན་བསྟོས་མིན་ཡིན་དགོས་པས་ཆ་སོགས་ནི་མ་རིག་པ་སོགས་
ཀྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྤོང་པ་ཉིད་ནི་འཕགས་པས་བྱས་སམ་སྟུང་པར་དོགས་གཞི་ཡོད་དེ། དེས་བྱས་པའི་
དུས་མ་རྟོགས་ལ་འཕགས་པས་མཛོམས་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། དེ་འཕགས་པས་མ་མཛད་
པས་མ་བྱས་པ་དང་བཅོས་མིན་དང་གཞན་ལ་མི་བསྟོས་པའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་
མིན་པའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ཅུང་ཞིག་བསྟན་གྱི། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལྟའི་རང་བཞིན་དེ་མ་བཅོས་
པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། མ་བཅོས་པའི་ངོ་བོ་དང་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟའི་
རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་དེ་སྤོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་སྤོང་པ་ཉིད་དོ། །

ཇོ་ནང་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟག་བརྟན་རང་བཞིན་ངོ་བོ་རང་གིས་མི་
སྤོང་བར་འདོད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྤོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་(༣༧༧ བ)ཀྱིས་སྤོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཚུལ་འདིས་ལེགས་པར་བཤགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཚིང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་
ཆོས་རང་ངོས་སྤོང་པའི་རང་བཞིན་སྤོང་པ་ཉིད་ལེགས་པར་བཤགས་ནས། ཤེས་བྱར་ཡེ་མེད་པའི་ཆོས་མྱིང་
ན་དེ་བཤགས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤོང་པ་ཉིད་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་སྟེ། དེ་འང་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཤེས་
བྱར་མེད་པས་སྤོང་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཡུམ་ལ་སོགས་པར་སྤོང་ཉིད་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་
ངོ་བོ་ཡིན་པར་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྲགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། རང་བཞིན་སྤོང་ཉིད་སྤོང་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་
གཉིས་ཀ་བཤགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་དེ། གཞུགས་སོགས་རང་རང་ངོ་བོས་མི་སྤོང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རང་བཞིན་སྤོང་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ཡེ་མེད་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་སྤོང་

ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྒྲིང་པར་ད་དུང་ཡང་རྟགས་ཀྱི་དགའ་བྱས་སྒྲིང་པའི་སྒྲིང་ཉིད་དུ་སྒྲིང་འདོད་ལ། དེ་
ལྟར་ན་རང་བཞིན་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱང་སྒྲིང་ཉིད་དུ་མ་སོང་པར་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟའི་སྒྲིང་ཉིད་དེ་གཞུགས་སེགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་གྱུར་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་དེ། དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
སྒྲུལ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྒྲིང་པ་དངོས་པོར་སྒྲ་བའི་གཉེན་པོར་སྒྲིང་པ་ཉིད་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་སྒྲིང་པ་ཉིད་རང་རང་གི་དོམས་མི་སྒྲིང་པར་གཞི་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེར་
བསྐྱེད་ནི་དེ་ལས་དངོས་པོར་སྒྲ་བ་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། མེ་གསོད་པ་ལ་ཆུ་དགོས་ན་ཆུ་ཉིད་མེར་འབར་
ན་ཆུ་གསོད་ཐབས་(ནལ་ན)འགར་ཡང་མི་རྟོན་པ་སྒྲ་བུལོ། །

རང་བཞིན་སྒྲིང་པ་དང་། སྒྲ་བ་ན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་ཕུ་ཞེས་པ་འདི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རང་བཞིན་
ཀྱིས་ཏེ་གདོད་ནས་བདེན་པར་མེད་པར་བདེན་ཅེས་ཀུན་རྫོབ་ལ་བདེན་པ་ཡེ་མི་འགྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་
ཀྱི། རང་བཞིན་སྒྲིང་པ་དང་ཉིད་དེ་དང་དེར་བདེན་པའི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་སྒྲ་བའི་ལྷགས་མཆོག་
འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་གཏན་མིན་ཀྱང་། བོད་ལ་ལ་ལུང་དེས་བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་
ཐ་སྙད་དུ་འབར་བདེན་པར་མེད་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འབར་བདེན་པར་གྱུར་པར་བརྟེན་ཅིང་།
སྒྲིང་པར་ཟི་ལུང་བ་ཆེན་པོས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་འབར་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་བདེན་གྲུབ་དུ་
འདོད་པའི་སྐབས་ཁས་ལེན་པ་འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སྒྲིང་པ་དེ་ཐམས་སྒྲ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་དེ་
ལྟར་བཞེད་ན་རང་བཞིན་སྒྲིང་པ་ཉིད་གསུངས་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་དེས་སྒྲིང་པ་དང་མི་སྒྲིང་པའི་ལྷགས་
གཉིས་མ་སྒྲིང་པར་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་བཞག་སྒྲིང་པའི་ཕྱིར།

བཅུ་གསུམ་པ་ནི།

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རེ་གཞུག་དང་། །

དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་དུག་དང་། །

གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན། །

འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས། །

ཆོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི།

དེ་དག་གིས་དཔེན་སྟོང་ཉིད་གང་།

མིག་མོགས་ནང་གི་ཁམས་དང་གཟུགས་མོགས་ཕྱི་ཁམས་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མོགས་
ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་བར་རེག་པ་དུག་དང་། རེག་
པ་དེ་དག་ལས་བྱུང་པའི་ཆོར་བ་དུག་དང་། གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་བཞིན་
འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བརྟན་དོ། ཆོས་དེ་དག་རྣམས་ནི་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རང་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་དག་གིས་དཔེན་ཁྲིད་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་
ཉིད་དོ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་རེག་དུག་ཆོར་དུག་འདུས་(ནལ་བ)ཀྱང་རེག་དུག་དང་ཆོར་དུག་
ལོགས་ལུ་སྟོས་པ་ནི་དེ་དག་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པས་གཅོ་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཅོ་བརྒྱད་དུ་
གཟུགས་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དང་འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་ལོགས་ལུ་སྟོས་པ་ནི་ཕྱི་ན་
བཅོ་བརྒྱད་ཡིན་ཀྱང་བསྟན་ན་དེ་དག་ཏུ་འདུ་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱ་བཞི་པ་ལ་ངོ་བོས་མདོར་བསྟན། ཆོས་ཅན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། རྟན་བསྟན་ཁྲིད་སྟོང་ཕྱིས་
དོན་བསྟན་བགས་མ།

དང་པོ་ནི།

གཟུགས་རུང་ལ་མོགས་དངོས་མེད་གང་།

དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད།

གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་ལུ་རུང་པ་ལ་མོགས་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཚན་ལུ་མཁུན་ཕྱེད་པའི་བར་དེ་དག་དངོས་པོ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་
ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བྱུང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
ཕྱང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། རྒྱུ་མཆེད་དང་། རྟན་འབྲེལ་གྱི་རང་མཚན་གསུམ།

དང་པོ་ནི།

གཟུགས་ནི་གཟུགས་རུང་མཚན་ཉིད་ཅན།

ཚོར་བ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན།

འདྲ་ཤེས་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ།

འདྲ་བྱེད་མཛོན་པར་འདྲ་བྱེད་པ་ལོ།

ཡུལ་ལ་མེ་མོར་རྣམ་རིག་པ།

རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།

ཕུང་པོ་སྤྱད་བསྟུན་རང་མཚན་ཉིད།

ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྱད་གཏུག་འདོད།

གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཅན་ནང་མན་ཚན་ཕྱད་པ་ན་འགྲུར་བ་བསྐྱེད་དུ་རུང་བའི་བྱིར་གཟུགས་ལ་
རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། ཚོར་བ་ནི་དགོན་ཤིག་གི་རྣམ་སྒྲིན་ལེས་གཏུང་ལོགས་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་ནོ། འདྲ་ཤེས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་མཛོན་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། འདྲ་བྱེད་ནི་ལེས་
ཡུལ་ལ་མཛོན་པར་འདྲ་བྱེད་ཅིང་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ལོ། གཟུགས་ལོགས་ཡུལ་རྣམས་ལ་མེ་མོར་རྣམ་པར་
རིག་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། ཉེར་ལྟོན་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་སྤྱད་བསྟུན་གསུམ་གང་རུང་གི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། ཁམས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འཛིན་པར་ཚོས་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་སྤྱད་གཏུག་པའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་ནི།

སྤྱི་མཆོད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱིས།

སྤྱི་བའི་སྟོར་གྱུར་ཉིད་དུ་གསུངས།

སྤྱི་མཆོད་བཅུ་གཉིས་པོ་(ནུབ་ན)རྣམས་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱད་བསྟུན་འདྲུང་ཁེར་སྤྱི་བའི་
སྟོར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་ནི།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །

དེ་ནི་འདྲ་འཕྲོད་མཚན་ཉིད་དོ། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་དེ་ནི་འདྲ་འཕྲོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུན་འདུལ་ཤིང་
ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་ལ། ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་ལ། སར་བྱིན་དང་། བསམ་
གཏན་མོགས་དང་། བྱང་རྒྱུགས་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་
བཞིའི།

དང་པོ་ནི།

གཏོང་བ་བྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །

ཚུལ་ཁྲིམས་གདུང་མེད་མཚན་ཉིད་བཟོད། །

ཁོ་མེད་མཚན་ཉིད་བརྩོན་འགྲུལ་གྱི། །

ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་དོ། །

བསམ་གཏན་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །

ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཚན་ཉིད་དེ། །

ཕ་རོལ་བྱིན་པ་དུག་རྣམས་གྱི། །

མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བཟོད། །

བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་། །

དེ་བཞིན་གཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ། །

དེ་དག་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡིས། །

མི་འཇུགས་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས། །

བྱིན་པ་ནི་རང་གི་ལུས་ལོངས་རྒྱུད་མོགས་གཏོང་བ་བྱིན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། ཚུལ་

ཐེགས་པ་ནི་གཞོན་པ་ཚོ་སྤྱོད་མིང་ལྟ་བུ་འདོགས་པས་ཉིད་མཛན་པས་གཏུང་མེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །
 བཞོན་པ་ནི་གཞོན་བྱེད་ལ་ཁྲོ་མེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །བཞོན་པ་ལྟུང་ནི་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །པས་མ་གཏུན་ནི་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐུང་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཤེས་རབ་ནི་འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ་ཐུང་ན་ལས་
 འདས་པར་བཞོན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མ་ཐོབ་ཏེ་ཐུན་པ་དུག་པོ་རྒྱུས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་
 པར་བཞིན་དོ། །པས་མ་གཏུན་བཞི་པོ་རྒྱུས་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གང་གཞུགས་
 མེད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་འབྱེན་པས་ཡངས་རྒྱས་གྱིས་མི་འཁྲུགས་པ་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྱུང་ཏེ་ཁོང་ཁྲོ་སྤངས་པས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཚོས་སུ་མ་ཐུབ་དུ། །

དེས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་མཚན་ཉིད། །

བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ནི་སུ་མ་ཐུབ་པོ་རྒྱུས་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་
 པས་ཐར་པར་(༣༤༤ བ)དེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་རྒྱུ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྤྱོད་པ་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །

དམིགས་པ་མེད་པས་རྒྱུ་བཞེན་ཉིད། །

མཚན་མ་མེད་པ་ནི་ཉིད་དེ། །

གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐུག་བསྟེན་དང་། །

གཏི་ཐུག་མེད་

རྒྱུ་པར་ཐར་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་དམིགས་པ་མེད་པས་རྒྱུ་པར་རྟོག་
 པའི་དྲི་མས་ཏེ་པར་མ་སྤྲུགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་པར་དཔེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །རྒྱུ་པར་ཐར་པའི་སྤྱོད་
 མཚན་མ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་མ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་རྒྱུ་པར་སྤྱོད་

གསུམ་པ་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་གཉི་སྤྱུག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། འདྲ་
བྱེད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྩེ་མུ་ལྟ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་
རང་བཞིན་ལ་ལྟ་བ་ན་སྒྲོན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ནི་སྒྲོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་རྣམ་པ་ལོ། །གཞུགས་ཐོགས་སྤྱོད་པའི་མཚན་མ་ཉེ་པར་ནི་པའི་ཕྱིར་སྤྲད་ལས་འདས་པ་ནི་མཚན་མ་
མེད་པའི་རྣམ་པ་ལོ། །སྤྱུག་ཀྱང་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚེས་རྣམས་ནི་སྒྲོན་པ་མེད་
པའི་རྣམ་པ་ལོ། །དམིགས་ལུལ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཉིང་རེ་འཇིག་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་ཐོགས་པའི་
ཉིང་རེ་འཇིག་ཅེས་བཞེད་ལ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེ་ཤེས་བདག་མེད་པ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་ཐོགས་པར་བཞེད་དོ། །

པའི་པ་ནི།

རྣམ་ཐར་རྣམས་ཀྱི།

མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱེད་པ་ལོ། །

རྣམ་ཐར་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་
རྣམ་པར་གྲོལ་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །བརྒྱད་ནི་གཞུགས་ཅན་གཞུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ནི་རྣམ་
ཐར་དང་པོ་ལོ། །ནང་གཞུགས་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ནི་གཉིས་པ་ལོ། །
སྤྱུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གཏན་པའི་པའི་(༣༤༧)ན་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་གསུམ་པ་ལོ། །

གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་པའི་དང་། འདྲ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འཕྲོག་པའི་རྣམ་ཐར་རོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱུལ་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་དོར་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་
རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་ལ་གཞུགས་ཅན་གྱི་འདྲ་ཤེས་ཉེ་པར་བཞག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་རྣམས་ལ་སྤྱུག་
མི་སྤྱུག་དང་ཆེ་ཆུང་སྒྲ་ཚོགས་པར་མོས་པར་བྱེད་པའི་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྤར་དང་འདྲ་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་གཞུགས་ཅན་གྱི་འདྲ་ཤེས་ཉེ་པར་
བཞིག་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞུགས་སྤྱུག་མི་སྤྱུག་སྤྱུལ་པ་ལ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་

ཕྱིར་བསམ་གཏན་པའི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པ་འབྱེད་པ་རང་ལ་གཞུགས་ཀྱི་འདྲ་ཤིས་བཞིགས་ནས་
གཞུགས་སྤྱད་མི་སྤྱད་པར་མ་གསལ་ལ་དམིགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཚུན་བརྟེན་པའི་འདྲ་ཤིས་དང་། རྟེན་སྤྱད་
འབྲེལ་པའི་འདྲ་ཤིས་དང་། མཐར་སྤྱད་པར་རོག་ཅིག་ཏུ་མོས་པར་བྱས་ཏེ་སྟོན་པའི་མི་གནས་དང་ལྷག་
མཐོང་རོ།།

གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་པའི་ནི་དགོས་ཆེད་རང་རང་གི་སྟོན་པ་འཇུག་ལ་རོའ་མཉམ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ལས་
གྲོལ་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་ནས་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་སྟོན་པའི་དུས་སྤྱད་
ནས་མཁའ་མཐའ་ཡས་མོ་སྟོན་ཏུ་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་། དངོས་གཞིའི་དུས་སྤྱད་ཉིད་ལ་གསལ་སྟོན་
ཡོངས་སྤྱོད་ཤིགས་པའི་མི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རང་གི་སྟོན་པ་འཇུག་ལ་རོའ་མཉམ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ལས་གྲོལ་
པར་བྱེད་པའོ།།

དེ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་ཤིས་མཐའ་ཡས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། འདྲ་ཤིས་མེད་མིན་གྱི་རྣམ་ཐར་(༤༧)
བ)རྣམས་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་ཤིས་པར་བྱའོ།།

བརྒྱད་པ་ནི། འདྲ་ཤིས་དང་ཆོར་པ་འགོག་པའི་སྤྱི་བ་པ་ལས་གྲོལ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བྱེད་སྤྱོད་མཆོད་པ་
བརྟེན་ནས་ཆོར་འདྲ་རགས་པ་མ་ལུས་པ་འགོག་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ། རྟོགས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། མེ་མོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་
མོགས་དང་། མངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འབྲེས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུག་གི།

དང་པོ་ནི།

རྟོགས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི།

གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་གསུངས།

འཆད་འགྱུར་གྱི་རྟོགས་བརྒྱུད་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི།

སྤྱི་བ་པའི་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ནི།

འིན་རྟ་བརྒྱན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན།

སྐྱོབ་པའི་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ནི་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་ཐོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པོ་ཞེས་
དམ་བཅས་པ་ལ། ཚེས་འདི་བྱང་མ་རྒྱུ་པོ་ཞེས་ཚོལ་བ་མེད་པར་རང་དོན་རྟོགས་པའི་ཚེས་ལ་མི་
འཇིགས་པ་དང་། ངས་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ན་ཟག་པའི་རྣམ་པ་འདི་མ་ཟད་དོ་
ཞེས་ཚོལ་བ་པོ་མེད་པར་རང་དོན་རྟོགས་པའི་ཚེས་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ངས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་པར་
ཆད་ཀྱི་ཚེས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དག་བསྟན་ཀྱང་པར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཚོལ་བ་པོ་མེད་པར་གཞན་
དོན་པར་ཆད་ཀྱི་ཚེས་སྟོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ངས་སྟག་བསྟུལ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་པའི་ལམ་དུ་
བསྟན་པ་དེ་དག་བསྟན་ཀྱང་སྟག་བསྟུལ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཚོལ་བ་པོ་མེད་པས་
གཞན་དོན་ངེས་པར་འབྱུང་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ནི་འིན་རྟ་བརྒྱན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ་
སུས་ཀྱང་གཞན་དུ་བསྐྱུར་བར་བྱ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

མེ་མོར་ཡང་དག་རིག་རྣམས་ནི།

སྐྱོབས་ཐོགས་ཚད་མེད་མཚན་ཉིད་ཅན།

འཆད་(༣༤ ཀ)འགྱུར་གྱི་མེ་མོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱོབས་པ་ལ་ཐོགས་གང་
ལ་ཡང་ཚད་མེད་པ་འམ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཡུལ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་ཐོགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི།

འགྲོ་ལ་ཕན་པ་ཉིད་སྐྱབ་པ།

བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱོལ།

སྟག་བསྟུལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྐྱོབ་པ།

སྟགས་ཇི་ཆེན་པོ་འོ་དག་འབཞི།

རབ་དག་འི་མཚན་ཉིད་བདར་སྟོམས་ནི།

མ་འབྲེས་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ།

འགྲོ་བ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་མན་པ་ཉིད་པར་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་མངས་
 རྒྱལ་གྱི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ། ལེམས་ཅན་སྤྱད་པ་ལྟར་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པ་ནི་མངས་རྒྱལ་
 གྱི་བྱུགས་ཆེ་ཆེན་པོ་ལོ། མངས་རྒྱལ་གྱི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི། ལེམས་ཅན་ཀྱན་དུས་ཐམས་ཅད་པར་བདེ་བ་
 དང་མི་འབྲུག་པར་རབ་དགའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་ནི་རྩེ་ཆ་གསལ་དང་ཁོང་ཁྱོད་
 རོགས་དང་བྲལ་བའི་ཐུར་མ་འབྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ།

ལྟ་པ་ནི།

མངས་རྒྱལ་ཆོས་ནི་མ་འབྲེས་པ།

བཅུ་དང་བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་དག།

གང་ཐུར་སྟོན་དེས་མི་འཕྲོགས་པ།

དེ་ཐུར་མི་འཕྲོགས་རང་མཚན་ཉིད།

མངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་མ་འབྲེས་པ་བཅུ་དང་བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་པ་དག་བཅུ་དེ།
 སྐྱོད་པས་བསྐྱེད་པ་དུག་ནི་སྐྱོད་པ་འབྲུག་པ་མི་མངའ་། གསུང་ལ་ཅེ་ཅེ་མི་མངའ་། ལེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་
 བསྟེན་པ་མི་མངའ་། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་། འཁོར་འདས་སྐྱད་དོར་ཐ་དང་པའི་འདུ་
 ཤེས་མི་མངའ་། རོ་མོར་མ་བརྟགས་པར་གསུལ་བྱ་ལ་ལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བའོ། །
 རྟོགས་པས་བསྐྱེད་པ་དུག་ནི། འདུན་པ་དང་། བཅོམ་འགྲུལ་དང་། དུན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་
 རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའོ། ཐིན་ལས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ནི། སྟོ་གསུམ་
 གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ལེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ལེ་ཤེས་གྱི་རྩེ་ཆ་སུ་འབྲང་བའོ། ལེ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་
 གསུམ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མ་ཆགས་(༣༧༩ བ)མ་ཐོགས་པའི་ལེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་
 པའོ། ཏེ་དག་ནི་གང་གི་ཐུར་སྟོན་པ་མངས་རྒྱལ་འབྲུག་པ་ལ་རོགས་པ་མི་མངའ་བས་སྐྱགས་མེད་པ་དེ་
 ཉིད་གྱིས་མ་འཕྲོགས་ཤིང་ཐུབ་པར་མི་རྣམས་པ་དེའི་ཐུར་མི་འཕྲོགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།

དུག་པ་ནི།

རྣམ་ཀུན་མཐེན་ཉིད་ལེ་ཤེས་ནི།

མཛོན་སྐུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། །

གཞན་ནི་ཉི་ཚོང་བ་ཉིད་ཀྱིས། །

མཛོན་སྐུམ་ཞེས་བྱ་ར་མི་འདོད་དོ། །

རྣམ་པ་ཀླུ་མཐུན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་མུང་ཁམས་སྤྱི་མཆོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
ལ་མཛོན་སྐུམ་དུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །གཞན་ཉན་རང་གི་མཐུན་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཉི་ཚོང་བ་
ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་སྐུམ་དུ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་ར་མི་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་། །

འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་། །

དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྤྲོད་པ་ཉིད། །

དེ་ནི་རང་མཚན་སྤྲོད་པ་ཉིད། །

གང་ཞིག་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་རང་
གི་ངོ་བོ་དེ་ཁོ་ནས་སྤྲོད་པ་ཉིད་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྲོད་པ་ཉིད་དོ། །

བཅོ་ལྔ་པ་ནི།

ད་ལྟ་བུ་འདི་མི་གནས་ཤིང་། །

འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན། །

གང་དུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ། །

དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། །

མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ངོ་བོ། །

དེ་ཡིས་དཔེན་པ་ཉིད་གང་དེ། །

ཐེར་རྩལ་གནས་མིན་འཇིག་མིན་པས། །

མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྤྲོད་ཉིད་དོ། །

ད་ལྟར་བ་འདི་རྒྱ་དེལ་མ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་དེལ་མ་རང་ཐོག་མཐའ་དབུལ་གསུམ་གྱིས་དབྱུང་ན་
རྒྱ་དེལ་ཏུ་ཡང་མི་གནས་ཤིང་། འདས་པ་ཞིག་པ་དང་། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པས་དུས་གསུམ་གང་ལ་དུས་གསུམ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། མི་
དམིགས་པ་དེ་རང་གི་རོ་བོ་དེ་ཡིས་དཔེ་ན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེར་རྒྱག་གནས་པ་མིན་པ་དང་འཕྲིག་
པ་མིན་པས་མི་དམིགས་ཞེས་ཕྱི་རྗེས་ཉིད་དོ།

बहुदुष्यकी

རྒྱུན་ལས་བྱང་ཕྱིར་དངོས་རྣམས་ལ།

འདུལ་པ་པ་ཡི་རོ་བོ་མེད། །

འདུལ་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

སྒྲུང་ཉིད་དངོས་མེད་སྒྲུང་ཉིད་དོ། །

ལྷ་དང་སྒྲིལ་ལས་ལྷ་དང་པའི་ལྷ་དང་པོ་ནི་ལྷ་ལ་ལྷ་པ་ལས་ལྷ་དང་པའི་ལྷ་ལ་པའི་པོ་པོ་
མེད་ལ། ལྷ་པ་ལས་ལྷ་དང་པའི་ལྷ་དང་པོ་ནི་ལྷ་དང་པའི་ལྷ་དང་པོ་པོ་ལྷ་དང་པའི་ལྷ་དང་པོ་པོ་
དེ།

དབུལ་མཐའ་མེགས་ལས་དང་པོ་དུག་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། དེ་ལོག་པ་བརྒྱད་དཔོན་(༣༧)
ན་ཆེད་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། ཐ་མ་གཉིས་སྒོ་སྒྲུང་སྒྲུང་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལུ་སྒོ་
འདྲེགས་པ་བསལ་ནས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུང་པ་ཉིད་གྱིས་སྒྲུང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲུང་པ་དེམས་སྒྲུང་
པའི་སྒྲུང་ལ་མཆོད་ཉིད་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། གཞན་དཔང་དང་པོ་ངོས་གྲུབ་ལ་མཆོད་པར་ཞེན་
པའི་གཏུལ་བྱ་དག་དང་པའི་སྒྲུང་ལོན་པས་དབུ་མ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲུང་པ་འདི་
ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ་བསྟགས་སོ།

རྫོང་ཉིད་པར་དུ་ག་གི་ཚུལ་ལ། བཀའ་རྒྱུད་དེ་རྩེ་སྤོང་པ་དང་། ལྷ་མཁའ་ཀློང་གྱི་མ་དང་། དབུས་མཐའ་
 ར་ལ་གྲེལ་ལ་གྲེལ་བཀའ་དང་པཅས་པ་དང་། བརྒྱུད་རྫོང་དོན་བཟུ་ར་ལ་གྲེལ་རྣམས་ལ་ལ་ཆེར་རྫོང་ཚུལ་
 མཐུན་པར་སྤང་ནས་དེས་པ་ལི་དོན་དུ་འདི་ནས་བཀའ་པ་ཁོ་ག་ཉིད་གནས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
བཞིའི།

དང་པོ་ནི།

དངོས་པོའི་སྒྲིམ་ནི་མདོར་བསྟུན་ན། །

ཐུང་པོ་ལྟ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །

དེ་རྒྱུ་ལ་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །

དེ་དངོས་སྟོང་པ་ཉིད་བྱ་བ་ཤད། །

དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིམ་ནི་མདོར་བསྟུན་ཐུང་པོ་ལྟ་པོ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་རྒྱུ་
དེའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་བྱ་བ་ཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མདོར་བསྟུན་ན་ནི་དངོས་མེད་པ། །

འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་དུ། །

དེ་ཉིད་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་ཉིད། །

དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དོ། །

དངོས་པོ་མེད་པར་བརྟེན་པ་ནི་མདོར་བསྟུན་ན་ནི་རྒྱུ་ལ་ཁལ་དང་སྒྲུ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་ལོགས་
འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ལ། དངོས་མེད་དེ་ཉིད་དང་དངོས་མེད་དེ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ནི་
དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཅས་བརྟེན་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནི། །

རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དེ། །

འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས། །

རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན། །

ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཅེས་བྱ་བའི་སྣང་པ་
 ཉིད་དེ་འདི་ལྟར་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཉན་ཐོས་མེད་པ་གྱི་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་ (ནང་ལ་) བྱས་པས་
 ན་རང་བཞིན་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བརྟན་ལ། འགྲེལ་པར་རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྣང་སྟེ་འདི་ནི་རང་
 བཞིན་སྣང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བས། རི་བོ་དགོ་ལྷན་པ་དག་སྐྱབ་ཆོས་དོར་བའི་མེད་དགག་གཞི་མ་
 གྲུབ་པར་རང་རང་སྣང་པར་ཁས་ལེན་ན་སྣང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་རེ་ཞེས་པའི་སྐྱོན་སྐྱུ་བ་ནི་
 དཔལ་ལྷན་ཐུག་པ་ལ་ངན་སྐྱུ་ལུ་བྱེད་པར་ཟད་དོ།

ཕལ་པ་ལྷོ།

མངས་རྒྱལ་རྒྱལ་ནི་འབྱུང་བའམ།

མ་བྱུང་ཡང་རུང་དངོས་སུ་ན།

དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་སྣང་པ་ཉིད།

གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པས།

ཡང་དག་མཐར་དང་དེ་བཞིན་ཉིད།

དེ་གཞན་དངོས་པོའི་སྣང་ཉིད་དོ།

མདོ་ལས།

གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྣང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱལ་བྱུང་ཡང་རུང་
 མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་གནས་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ཉིད་དང་།
 ཆོས་ངེས་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་
 པའི་མཐར་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དེ་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་སོ།

ཞེས་མེད་པ་གྱི་དོན་ནི། མངས་རྒྱལ་རྒྱལ་ནི་འབྱུང་བའམ་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་དངོས་སུ་ན་དངོས་པོ་
 ཀྱན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་པ་ཉིད་ནི་ཐ་སྙད་ཏུ་ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟག་ཏུ་
 ཡོད་པས་མཚོག་ཏུ་བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས་མཇུག་ཡེ་ཞེས་ཐུག་ཏུ་བྱུང་བས་རྟག་བྱ་ཡིན་པའི་
 བྱུང་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་སྣང་པ་ཉིད་ལ་རང་སྐྱེད་

དང་། གཞན་སྐུ་མ་སྒྲིབ་ཏུ་སྒྲིབ་གིས་བརྟེན་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་ལ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་དེ་ལྟའི་རང་གཞན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་བདག་གཞན་བྱས་མ་བྱས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་གི་ཡང་རང་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཆེད་ཏུ་དང་པོར་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་འཕགས་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་(༡༠ བ)སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ཉིད་ཏུ་བསྟན་ནས། སྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་འཕགས་སོགས་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་གཞན་གྱི་ངོ་བོའམ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོའོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྲགས་ལུ་སྟུ་པའི་ལུགས་འགའ་ཞིག་དང་མཐུན་པར་བྱས་ནས་དེ་ལྟའི་གཞན་སྟོང་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན་འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་མ་རོལ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ཡང་དག་མཐའ་དང་། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་དོ། །

ཐོད་ཁ་ཅིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོས་དབེན་པ་རང་སྟོང་དང་གཞན་གྱི་ཆོས་དབེན་པ་གཞན་སྟོང་གི་དོན་ཏུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མདོ་དོན་ལ་དེ་ལྟར་མེད་ཅིང་། མདོ་དོན་འདི་དག་གི་དགོངས་པ་དབུ་མེམས་གཉིས་ལུ་འགྲེལ་པར་སྟོན་པས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྲེད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཆོད་ལྷན་འགར་ཡང་དེ་འདྲ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་རོལ་ན་པ་ནི་ཀླན་ཐོབ་བདེན་པར་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པས་རང་སྟོང་དང་། དོན་དམ་བདེན་པར་རང་རང་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པའི་གཞན་མཚོག་གི་ཤེས་པ་བདེར་གཤེགས་སྟོང་པོ་རྟག་དངོས་དེ་ཀླན་ཐོབ་པའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་གཞན་སྟོང་ཏུ་བཤད་ནས། གཞན་སྟོང་སྟུ་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་དབུ་པ་ཆེན་པོ་དང་། རང་སྟོང་སྟུ་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་པ་དུག་ཅན་ཏུ་བྱེད་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལྟར་འཆད་པ་ནི་རྒྱལ་པའི་ཡུམ་དོན་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་(ན40 བ)བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རང་ངོས་མི་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པས་ངེས་པའི་དོན་སྟོང་ཉིད་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་འགལ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟུང་པར་ཏུ་དབུ་མ་པ་དང་འཕགས་མེད་གི་དགོངས་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་དང་

འགལ་ཏེ།

མདོ་ལས། ཐེར་རྩལ་དུ་གནས་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དེས་སྤྲོད་པའི་ཞེས་ཞུའདོད་པའི་
གཞན་སྤྲོད་དེ་གསལ་པོར་དམིགས་སྤྲུག་དུ་བཀག་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་གྱི་དང་། ལྷོ་པ་
མོགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྤྲོད་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་
མོགས་དང་། གཞན་གྱི་མ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྲོད་པའི་ཞེས་མོགས་ནི་རང་བཞིན་ནམ་
ངོ་བོའི་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་ཉིད་གཞན་སྤྲོད་གི་སྤྲོད་བྱའི་གཞིར་བརྩམས་པ་དེར་གཤེགས་སྤྲོད་པོ་
རྟག་དངོས་གཞན་མཆོག་སྤྲོད་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཀླུ་ཚོལ་པའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྤྲོད་པ་གཞན་སྤྲོད་
གི་དོན་དུ་འཆད་པ་གཏན་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ཞུའདོད་དང་དབྱེ་མ་པ་ལ་རང་སྤྲོད་གཞན་སྤྲོད་གི་ལུགས་
གཉིས་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་ཚུན་ཆད་མ་གཏོགས་སྤྲོད་གཉིས་ན་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོད་དག་གི་དབྱེ་མ་ལ་དེ་ལྟའི་
ལུགས་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྤྲོད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གྲུང་མ་བྱུང་ཞིང་། དབྱེ་མར་སྤྲོད་དོན་དམ་པའི་ཆོས་
བདེན་གྲུབ་དང་། ཀླུ་ཚོལ་བདེན་མེད་རང་སྤྲོད་གིས་སྤྲོད་པར་སྤྲོད་པའི་མི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྲོད་
དངོས་སྤྲོད་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་སྤྲོད་པ་དང་སྤྲོད་པ་དབྱེ་མར་སྤྲོད་པ་གཉིས་འགལ་བ་ལ་མི་འགྲུལ་པའི་
ཆོད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གཞན་དེ་རང་སྤྲོད་གིས་སྤྲོད་པས་ཆོས་གཞན་མཆོག་རང་སྤྲོད་པར་མི་འགྱུར་
བས་དེ་འདྲའི་(༣༥) བ)རང་ཆོག་སྤྲོད་པོ་མེད་པའི་འགྲུལ་བཅས་དེ་མཁས་པ་དབྱེ་མ་པའི་སྤྲོད་པ་ལ་མི་
འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཟེ་ལུང་པས་མེམས་ཅམ་རྒྱུ་ཐུག་པ་དེ་དབྱེ་མ་གཞན་སྤྲོད་པའི་ཞེས་སྤྲོད། རྒྱུ་ཐུག་པ་གྲུབ་
མཐའ་སྤྲོད་པ་བཞིའི་རྒྱལ་བྱེ་པའི་དབྱེ་མ་པ་ཡིན་པར་སྤྲོད་པའི་ཟེ་ལུང་པ་ཉིད་མ་གཏོགས་སྤྲོད་དུ་སྤྲོད་མ་
བྱུང་ལ། རྒྱུ་ཐུག་པས་གྲུང་རང་ལུགས་སྤྲོད་པས་མི་ཡིན་ཅིང་། གཞན་སྤྲོད་ཁོ་ན་པས་ཡིན་ནོ་
རྒྱུ་པ་དེ་ལང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཐུག་པ་ལང་ལུ་མ་དོན་འགྲུལ་བ་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་རང་སྤྲོད་དང་། གཞན་
སྤྲོད་གཉིས་ཀ་ཡང་སྤྲོད་ཉིད་མཆོད་ཉིད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཟེ་ལུང་པ་ལྟར་རང་སྤྲོད་གི་སྤྲོད་
ཉིད་སྤྲོད་ཉིད་པས་པ་ཡིན་པས་སྤྲོད་ཉིད་གོ་ཆོད་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྤྲོད་ཉིད་གཏོ་བོ་དེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡོ་
ཤེས་ཡིན་པས་སྤྲོད་ཉིད་གོ་ཆོད་པོ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཀླུ་ཚོལ་རང་སྤྲོད་

སྤྲོད་ཉིད་གོ་ཚེད་མིན་པར་མཁུ་པ་ཡིན་ན། གཟུང་འཛིན་ཀྱིན་བརྟགས་རང་གི་སྤྲོད་པ་ཉིད་གཞན་དཔར་གི་
 སྤྲོད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེའང་སྤྲོད་ཉིད་གོ་ཚེད་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཡང་ཁྱེད་
 འདོད་པར་མི་རྟུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབུ་མའི་དབྱེ་པར་རང་སྤྲོད་ཁས་ལེན་གྱི་དབུ་མ་པ་དང་གཞན་སྤྲོད་
 ཁས་ལེན་གྱི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་ཁ་ཅིག་རང་སྤྲོད་སྐྱེ་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐོ་
 བ་དང་། ཁ་ཅིག་གཞན་སྤྲོད་སྐྱེ་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐོ་པོ་ཞེས་ཅན་ཚུན་སྐྱད་གསལ་བསྤོད་དེ་སྐྱེ་བ་དེ་
 དག་ནི་དབུ་མེམས་ལ་མེགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་ཟད་ཅོམ་ལ་འང་བདག་ཉིད་སྤོ་ཁ་མ་
 རྟོགས་བཞིན་དབུ་མེམས་མེགས་(༣༡) བ)ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྣམ་གཞག་གཉིད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྐྱེ་བའི་
 རྟགས་ཡང་དག་གི་རྒྱལ་མཚན་རྟུབ་མེད་ཏུ་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི།

ཞེས་རབ་ཐ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་ལས།

དེ་དག་དེ་སྐྱད་རབ་ཏུ་བསྐྱགས།

ཞེས་རབ་ཐ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་འདོད་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་རབ་ཏུ་སྤྱོམ་ནས་བཟུངས་དང་། བཞི་པོ་
 དེ་དག་བཞད་མ་ཐག་པ་དེ་སྐྱད་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་སོ།

གསུམ་པ་ལ། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་འཇུག། རྟིང་རྟེས་མེམས་ཅན་མི་
 འདོར་བའི་ཚུལ། ས་གོང་མར་འཕགས་པ་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པས་དོན་གཉིས་
 མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་ཚུལ་དང་བཞི།

དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་སྤོ་གྲོས་ཟེར་གྱིས་སྤྲོད་བ་གསལ་བྱས་པའི།

རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐྱེ་ཏུ་ར་བཞིན་དུ།

སྤིད་གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་པར།

རྟོགས་ཏེ་ཐ་སྐྱད་བདེན་པའི་སྤྲོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྲོ།

ཤེར་ཕྱིན་ལ་ལྟག་པར་གནས་པའི་མེམས་དཔའི་སྐྱེན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྤུལ་བྱུང་བའི་དོད་

ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་ཤོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ནི། ལོང་དུ་བཞད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ལས་བྱུང་པའི་
སྒྲོ་བློས་ཀྱི་ཟེར་གྱིས་དེ་ཉིད་མཐོང་པའི་གཤགས་ཀྱི་མུན་པ་བཅོམ་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གསལ་པར་བྱས་
པའི་མེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྒྲུ་རུ་ར་སྤྱི་མང་སྤྱི་བ་མེད་དུ་མཐོང་བ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གྱིད་
གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་གཏོད་ནས་སྒྲུ་བ་མེད་པར་རྟོགས་དེ། དོན་དམ་པར་འགོག་སྒྲོམས་ལ་འཇུག་པ་
མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་དེའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲོམ་བྱལ་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་
པར་འཇུག་པར་འགྲོ་ཏི། མེམས་དང་མེམས་ལས་བྱུང་པའི་འགོག་སྒྲོམས་ལ་འཇུག་པ་ན། མེམས་མེམས་
བྱུང་གི་སྒྲོ་འདྲིགས་བཅད་ནས་སྒྲོམས་འཇུག་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གམ་སྒྲོ་འདྲིགས་མ་བཅད་པར་
མཉམ་པར་བཞག།

དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཚད་མ་དེས་རྣམ་བཅད་ལ་མེམས་མེམས་བྱུང་(༣༡༢ པ)གི་སྒྲོ་
འདྲིགས་བཅད་ནས་ཡོངས་གཏོད་ལ་ཡུལ་མེམས་མེམས་བྱུང་སྒྲུ་བ་མེད་པར་སྒྲོ་དེ་ལ་མཛོན་ལུམ་དུ་
སྒྲུང་ནས་མེ་མོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་འགྱུར་བས་ཚོས་ཉིད་སྒྲུང་པ་ཉིད་འགོག་པའི་
མཉམ་གཞག་ལ་འད་ཡུལ་དང་སྒྲོ་གཉིས་ཅར་ཡོད་པར་མོང་ཁོང་། དེ་ལྟར་ན་འགོག་སྒྲོམས་ལ་འཇུག་
པར་མེད་ཅོམ་དུ་འགྱུར་ལ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཚད་མས་སྒྲོ་འདྲིགས་མ་བཅད་ན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འགོག་པ་
ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་མཉམ་གཞག་ཀྱང་མ་འགྲུལ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་ན་སྒྲོམ་བྱུང་གི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚད་མས་འགོག་སྒྲོམས་དང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲོ་འདྲིགས་རྣམ་པར་བཅད་ནས་འཇུག་ལ། དེ་
ལྟར་བཅད་པའི་ཚེ་ཡོངས་གཏོད་ལ་མེམས་མེམས་བྱུང་སྒྲུ་མེད་ལ་མེགས་པ་ཅེར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་སྒྲོ་
དེ་ལ་མཛོན་ལུམ་དུ་སྒྲུང་བར་ནི་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཚད་མས་མེམས་མེམས་བྱུང་
གི་སྒྲོམ་པའི་མཉམ་གཞག་ཅད་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དེའི་ཡོངས་གཏོད་མེམས་དང་མེམས་བྱུང་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་
ཚུལ་ལ་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་གང་དུ་འད་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་དུ་མོང་བ་དེའི་ཚེ་འགོག་སྒྲོམས་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་གཅིག་

དང་ཐ་དད་པར་ཡོད་པར་ཡང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི།

རྟག་ཏུ་འགོག་པར་གཏོགས་པའི་བསམ་ཡུན་ཡིན་མོད་གྱི།

འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་འདར་སྦྱེད་པར་བྱེད།

འགོག་པ་མཛོད་དུ་བྱས་ཏེ་གཞན་དོན་ལས་བར་འདོར་རམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་རྟག་ཏུ་
འགོག་པ་ལ་(ནལ་༢ བ)སྙིང་མ་འཇུག་གི་རྒྱལ་པ་ཐོབ་པས་དངོས་གཞིའི་དུས་ན་མུ་རན་ལས་འདས་པར་
གཏོགས་པའི་བསམ་པ་དང་ཡུན་པ་ཡིན་མོད་གྱི། སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་གྱི་དུས་ན་འཁོར་བར་གཏོགས་པའི་
བསྐྱེད་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་མགོན་མེད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ།

གསུམ་པ་ནི།

དེ་གོང་བདེ་ག་ཞེགས་གསུང་སྦྱིས་སངས་རྒྱལ་འབྲིང་བཅས་ནི།

མ་ལུས་པ་རྣམས་སློ་ཡིས་ཕམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན།

མེམས་དཔའ་ས་དུག་པ་དེའི་གོང་རོལ་བདུན་པ་ལ་ཞེགས་པར་བདེར་ག་ཞེགས་གསུང་སྦྱིས་
ཉན་ཐོས་དང་། སངས་རྒྱལ་འབྲིང་བཅས་ནི་རང་རྒྱལ་ཏེ་མ་ལུས་པ་རྣམས་སློ་ཞེས་རབ་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་
ཕམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་ནི།

ཀྱན་རྩེ་བ་དེ་ཉིད་གཞོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ།

རང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྦྱོ་བའི་རང་པ་ཡིས།

མདུན་དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རྒྱུད་གི་ལྷགས་སྟོབས་ཀྱིས།

རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཚོག་ཏུ་འགྲོ།

མེམས་དཔའ་དེ་ཀྱན་རྩེ་བ་ཀྱི་སྦྱིན་ཞེགས་སྤར་ལས་ཆེས་ལྷག་པར་འབར་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་གཞོག་ཡངས་རང་དོན་གྱི་རྩི་མ་མེད་པས་དཀར་པོ་རྒྱས་པར་གྱུར་པའི་རང་
པའི་རྒྱལ་པོ་མེམས་དཔའ་ས་དུག་པ་བ་དེ་ནི་རང་གི་གསུལ་བྱ་སྦྱོ་བའི་རང་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མ་ཡིས་

མདུན་དུ་བདར་ནས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷགས་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པའི་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་
ཤེས་ཤིང་གཏིང་མི་དཔོན་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ཐ་ལོ་མཚོགས་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་དོ།

འདྲིར་སྒྲུབ་པ།

དཔྱོད་དང་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་དེའི་ལ།
 ཅི་ཡང་མཐོང་དང་རྟོགས་བྱུང་མ་རྟེན་ཅིང་།
 སྒྲོ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་དང་རིག་པ་ཡི།
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔེན་པ་ན།
 མཉམ་པར་བཞག་པས་ཤིར་ཕྱིན་རྟོགས་པར་འགྱུར།
 གཤམ་ཏེ་མཉམ་གཞན་དེ་ལས་ལྷང་བའི་རྗེས།
 བརྟོས་བཞག་རྒྱ་ཁྱོན་ཙམ་ཞིག་དེ་འཛིན་གྱི།
 ཤེས་པ་དེ་ལ་སྒྲུང་བར་གྱུར་ན་ཡང་།
 རྟོག་དང་རྟོག་མེད་ཤེས་པས་སྒྲུང་བ་དེའི།
 ཡོད་མེད་འཁོར་འདས་ལ་མོགས་དོན་བྱེད་པར།
 དེ་དེར་གྲུབ་པའི་གཞུང་འཛིན་(༣༥༣ བ)སྒྲོས་བྲལ་གྱུང་།
 གཞུང་འཛིན་གྱིས་སྒྲོས་འཁྱུལ་པའི་འགྲོ་བ་ལ།
 སྒྲུང་ཙམ་ཚོས་འདི་འཁོར་འདས་སྒྲོས་ཚོགས་གྱི།
 ཇི་ལྟར་གཞུང་འཛིན་ཆ་ཀུན་བདེན་མིན་པ་ལ།
 རྒྱ་མཚོན་ལེགས་པར་བསྟན་ནས་སྒྲུང་ཙམ་ཡང་།
 བརྟོས་ནས་བཞག་ཕྱིར་རང་དོས་སྟོང་པ་ལས།
 སྒྲུང་ཙམ་འགགས་མི་རུང་བར་རྣམ་ཀུན་དུ།
 ཡོད་པར་འདོད་པ་འདི་ཡང་སྒྲོས་ཚོས་གྱི།
 ལྷག་མ་རུང་ཟད་ཙམ་ལ་ཞིན་གྱུར་པས།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཀླུ་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པ།

ཞེས་སྒྲུབ་པོ།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཀླུ་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པ། ॥

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཀླུ་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པའི་ཀླུ་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པ། ॥

བདུན་པ།

རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་དང་།

སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་།

ཐབས་ཀྱི་མ་རོལ་བྱེད་ལེགས་འབར་བའང་འཇོག་པ།

མེས་དཔལ་ལ་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་མེས་དཔལ་ལ་འདི་ནི་མེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་
སྐད་ཅིག་ལ་ནི་མ་རྒྱུ་པར་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། འགོག་པ་
མཛོད་སྒྲུབ་དུ་བྱེད་པ་ནི་མིན་པར་མཛོད་ལུང་དང་བཅས་ཏེ་རང་འགྲེལ་དུ་བཞག་དོ།

འདིར་མཛོད་ལས་འགོག་སྒྲུབ་ལ་འཇུག་པའི་མིང་ཅི་ཞིག་བྱུང་ལ། དེའི་དོན་ཉན་ཐོས་ཞེས་དག་
གིས་ཚོགས་དུག་བཀག་པའི་འཕགས་པའི་སྒྲུབ་ལ་འདོད་ཅིང་། བྱེད་སྒྲུབ་ལྟར་མིན་འདྲ་བྱེད་ཐུག་
གྲུབ་དུ་འདོད་ལ། མཛོད་ཞེས་པ་ལྟར་བཞག་པའི་དུ་འདོད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པར་
འདོད། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲེ་
མཛོད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། སྤྱིད་པའི་སྤྱི་མོ་ལས་བྱེད་དུ་བསྐྱོད་པའི་ནི་བར་གནས་པའི་འདྲ་
ཤེས་སྤྱི་བྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མེས་དང་མེས་ལས་བྱུང་(༣༥༣ བ)པའི་ཚོས་བརྟན་པ་མ་
ཡིན་པ་རྒྱུ་ཡང་། བརྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འགོག་པ་ལ་འགོག་པའི་སྒྲུབ་པར་འཇུག་པ་
ཞེས་གསུངས་པོ།

ཞེས་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་མེས་ཐོབ་པའི་འཕགས་པས་ཚོར་འདྲ་རགས་པ་ནི་བར་གནས་པར་འདོད་པས་
ཚོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་ཕྱང་པོའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟན་པའི་ཡུན་མིན་དུ་བཞག་ཅིང་།

འཕགས་པ་ཀླུ་པ་ཡཔ་ལྷན་སྒྲིལ་པ་མཆོག་ཅན་དང་བུལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པར་
ཡོན་དེ།

འགྲེལ་པར། འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་
པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བཞེད་དེ། འདིར་སྒྲིལ་པ་མཆོག་ཅན་འགག་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་སོ།

དེས་ན་ཉན་རང་ནི་འགོག་སྒྲིམས་ལ་ཡུན་རིང་མོར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་བ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་
ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་རྣམས་ནི་ཞི་བ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐཔས་ལ་མཇུག་པའི་ཕྱིར་ས་བདུན་
པ་ནས་རྒྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཡང་བས་ཉན་རང་སློའི་སྒྲིབས་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་
ཡིན་ནོ།

འདིར་རྒྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡང་འཇུག་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གོང་དུ་དབྱེད་མོད་གྱི་འོན་
ཀྱང་རྒྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་འགོག་པར་འཇུག་རྒྱུ་མི་རྒྱས་དང་། རྒྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་དེ་ལས་ཡང་རྒྱུ་མི་
རྒྱས་ལ་བཞེད་དེ། རྒྱད་ཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཡང་འཇུག་གི་བྱེད་པས་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ལ། གཞན་དུ་
ཡང་འཇུག་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་རེའི་ཆེད་དུ་རྒྱད་ཅིག་མ་མར་ཤོའི་ཡུན་འགོར་བཤོ།

ས་བརྒྱད་པར་ནི་རྒྱད་ཅིག་གིས་འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱད་ཅིག་གིས་ཡང་
(༣༥༧ ཀ)པར་མི་བྱེད་པའི་གནས་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དེར་ནི་ཚུལ་མེད་མཚན་མེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་ཉིད་
ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཐུལ་ཆེས་ཆེ་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། འགོག་སྒྲིམས་ལ་རྒྱད་ཅིག་རེ་རེ་ཡང་འཇུག་རྒྱུ་
པ་དེས་ན་དེའི་ཐཔས་གྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལགས་པར་འབར་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་པར་འཛོལ་གོ། །ཤེས་
རབ་ཉིད་ལུལ་ཐཔས་སྒྲིབས་སྒྲོན་ལམ་ལེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པར་ཐུགས་པ་ལ་ཐཔས་ལ་ཤོགས་པར་བཞེད་གྱི་
གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། མེས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའོ། ॥

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་རིང་དུ་མོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མེས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའི་བཤད་པའོ། ॥

བརྒྱད་པ་ལ་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

ཡང་ཡང་སྒར་དགེ་ལས་ལྷག་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །

གང་དུ་ཕྱིར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་འགྱུར་པ། །

མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག།

ས་བརྒྱད་པའི་མེམས་དཔའ་དེ་ནི་སྒར་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་
ལྷག་པ་སྟེ་ཆེས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་ནི། ས་གང་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ལས་ཕྱིར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མེམས་དཔའི་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒར་གྱི་དགེ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་
མཚོར་འགོ་བའི་གྲུ་ཆེན། རྒྱ་མཚོ་དང་མ་ལྟར་ན་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ནས་འགོ་ལ། ལྷན་མ་ཐག་དུང་ཆེན་པོས་
བསྐྱོད་ནས་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་མི་དགོས་པར། དེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཉིན་གཅིག་གིས་ཆོད་པ་དེ་ནི་སྟོན་ཆེད་དུ་
བསྐྱོད་པས་ལོ་བརྒྱར་ཡང་དེ་སྟེང་དུ་འགོ་མི་རྣམས་པ་བཞིན་ས་བརྒྱད་པ་ཕྱིན་ནས་ཕུན་སྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
ཡུང་ཙམ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སར་བཟོད་པའི་དགེ་བ་དེ་ནི། སྟོན་མ་དག་པ་ས་བདུན་དུ་བསྐྱེད་པ་
འབུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་(༣༥༧ བ)བས་ཀྱང་ས་ལམ་བཟོད་པའི་སྟོན་མ་མི་སྟོན་མས་པར་མདོར་བཤད་
ཅིང་། དེས་ན་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ན་རྩོལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ལམ་བཟོད་པ་སྒྱུར་བྱ་ལ་ཡོན་ཏན་
ཚུལ་ཤིན་དུ་ཁྱད་ཆོདོ། །

གཉིས་པ་ལ། བར་ཕྱིན་དང་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན། སྟེང་གསུམ་གྱི་མར་གྱུར་གྱི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་ཚུལ། འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་བཅུས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་དང་
གསུམ།

དང་པོ་ནི།

འདི་ཡི་སྟོན་ལམ་ཤིན་དུ་དག་འགྱུར་ཞིང་། །

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྟོང་བར་མཛད། །

མེམས་དཔའ་འདིས་མེམས་དང་པོ་བསྐྱོད་པའི་སྟོན་ལམ་གྱངས་མེད་བརྒྱ་བདེ་བ་གང་དེ་

སྐབས་འདིར་འིན་རྟ་དག་པར་འགྱུར་བས་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མར་ཕྱིན་གྱིས་ཆེས་ལྷག་ཅིང་ས་འདིར་རྒྱལ་ལྷན་གཞོན་ལྷན་མར་བཞག་སྟེ། དགྲུ་པར་རྒྱལ་ཆབ་ཐོབ་ལ། བཅུ་པར་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བ་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་རོ། །ས་འདིར་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚན་འཛོན་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་ཆོས་དབྱིངས་ལ་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འཇོག་སྒྲོམས་ལས་མི་ལྟང་བ་ལ། དེར་དུས་མིན་པར་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་ནས་སྤང་འདས་ལ་འཇུག་པ་འཇོགས་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་དེ་ལས་བསྐྱལ་བ་ནི། རེད་གྱི་ཡི་ཤེས་སྒྲོབས་དང་མངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་གྱི། །དེ་དག་སྟོང་ལ་མེད་གྱིས་དེ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས། །ཞེས་ཞོགས་གྱིས་འཇོག་པ་ལས་སྒྲོང་བར་མཛད་དེ། མངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱུ་པར་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

འདིར་སྤང་འདས་དེ་སྤང་འདས་གང་ལ་འཛོག་སྒྲམས་ན། ཉེ་སྤང་ལས། འོ་ན་དེར་སྤང་འདས་འདས་པ་དེ་ནི་ཉོན་ཐོས་གྱི་སྤང་འདས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་མེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རིང་དུ་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར། མངས་རྒྱས་གྱི་སྤང་འདས་འདས་པ་(༣༥༥ བ)ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན། ཕྱིར་སྤང་འདས་ལ་སྤེལ་མོ་ཐོབ་ནས་དགོ་ཅུ་ཆད་པ་ལས་སྤང་འདས་འདས་པ་དང་། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་དཔྱད་འཇོག་གི་སྤང་འདས་འདས་པ་དང་། བསམ་གཏུན་ཐོབ་ནས་དེའི་ཡུལ་གཤིས་ལ་སྤང་འདས་འདས་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ན་སྤྱིད་པ་བརྒྱད་པ་སྤང་འདས་འདས་པ་དང་། ཕྱིར་ཁོང་ལ་འདོད་པའི་སྤྱིད་པ་གཉིས་ལས་སྤང་འདས་འདས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ཁོང་ལ་འདོད་པམས་གྱི་སྤང་འདས་འདས་པ་དང་། དགྲུ་བརྩོན་རྣམས་ལ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གྱི་སྤང་འདས་འདས་པ་དང་། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་སྤང་འདས་འདས་པ་དང་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། ཕྱི་མ་སྟེ་འཇོག་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྤང་འདས་སྤང་བཞག་གོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཆགས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཆོས་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར། །

ས་བརྒྱད་པ་ལ་རྩི་མ་དེ་དག་ཅུ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། །

ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་སྤྱི་མར་གྱུར་གྱུར་མངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་ནི། །

འཕྱོར་བ་མཁའ་ལྷ་མཐའ་བྲལ་མ་ལུས་འཕྱོར་པར་རྒྱལ་མ་ཡིན།

ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་པར་སྤྱོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་གྱི་དྲི་མེད་དག་ཅ་བ་དང་བཅས་པ་
ཉེར་ཁིར་འགྱུར་ཁིར་སྤྱོད་སྤྱང་མུན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ལྷ་མོ་རྟོག་ཡོད་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བས་གང་
ལ་འདྲ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་མུན་པ་ལྷ་བུའི་སྤྱོད་ཉེན་མོངས་རྒྱམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར།
ཉེན་མོངས་མ་ལུས་ཟད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་དེ་དག་གི་སྤྱོད་མུར་གྱུར་གྱུར་
སྐབས་དེར་སངས་རྒྱལ་རྒྱམས་ཀྱི་ནི་ཡོན་དན་གྱི་འཕྱོར་བ་མཁའ་ལྷ་མཐའ་བྲལ་མ་ལུས་ཕྱོར་པར་རྒྱལ་
པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཐོབ་ཆེད་བསྐྱིམ་པར་བྱ་དགོས་མོ།

གསུམ་པ་ནི།

འཁོར་བ་འགགས་གྱུར་དབང་རྒྱམས་བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཁིར་དེ་དག་གིས།

སྤྱིད་པའི་འགྲོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར།

ས་འདིར་ཉེན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅི་ན།
འདིར་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་(༣༥༥ བ)ཉེན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་པར་སྤྱོད་
བ་འགགས་གྱུར། དབང་རྒྱམས་པ་བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་དག་གི་དབང་གིས་སྤྱིད་པའི་འགྲོ་བར་
གཞན་དོན་དུ་ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་འདོད་དགྱུར་བསྐྱུར་བ་ལ་མངའ་བརྟེས་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་
པར་འཁོར་བར་སེམས་དཔའ་རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་འཁོར་བའི་ལུས་དང་དག་པའི་
འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པའི་ཁྱད་འདས་ཀྱི་ལུས་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་སྤྱུལ་པའམ་མ་སྤྱུལ་པ་རང་རྒྱུད་པར་ཡང་སྤྱོད་
པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་བསགས་སྤྱངས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ།

འདིར་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ནི་ཤོད་གང་དག་ལེམ་པོའི་ལུས་མིན་པར་ཤེས་པའི་ལུས་ལྷ་ཁིར་ཡིད་དུ་འོང་བ་
ཞིག་ཡིན་པར་སྤྱོད་དཔོན་ལྷ་གསལ་བཞེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སྤྱོད་དཔོན་འདིས་རྒྱལ་འགྲུལ་ལུགས་ཐ་
སྤྱད་མ་དཔུད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མི་འཐད་པར་བཀག་ན། གཞུང་འདིའི་ཐད་དུ་ལུས་དང་དབང་པོ་ཤེས་
པར་འདོད་པ་རྒྱལ་འགྲུལ་ལུགས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཆད་པར་བྱེད་དོ་སྤྱམ་པ་དེ་ལ་མིག་དང་སྤྱིད་དུ་གྱུར་པ་
ཡོད་དམ།

དཔར་བཅུ་ནི། བསྐྱེད་པ་བཞི་དཔེ་གྱི་བཞི་དཔེ་དུ་ཚོ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པས་ཚོ་ལ་དཔར་བ་དང་། ཉིང་
འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དཔག་མེད་ལ་འཇུག་པས་མེམས་ལ་དཔར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་
བཞོན་དུ་མས་བརྒྱན་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ཉེ་ཀླན་དུ་སྒྲོན་པས་ཡོ་བྱད་ལ་དཔར་བ་དང་། མེམས་དཔལ་
རང་གི་ལས་གང་བསགས་པའི་བྱིན་རྒྱུ་ལས་གྱིས་གདུལ་བྱ་དང་འཚོམས་པར་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལས་
ལ་དཔར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་གདུལ་བྱ་དང་འཚོམས་པར་སྐྱེ་བ་ཀླན་དུ་སྒྲོན་པས་སྐྱེ་
བ་ལ་དཔར་བ་དང་། མངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དང་དུས་གང་དུ་ཅི་དགའ་བར་བདག་ཉིད་མངས་རྒྱས་པར་ཀླན་
དུ་(༣༡༦ བ)སྒྲོན་པས་སྒྲོན་ལམ་ལ་དཔར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་མངས་རྒྱས་གྱིས་
རབ་དུ་གང་བར་ཀླན་དུ་སྒྲོན་པས་མེས་པ་ལ་དཔར་བ་དང་། མངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་ལས་
གྱི་རྣམ་པར་འཕྱུལ་བ་ཀླན་དུ་སྒྲོན་པས་རྒྱ་ལས་ལ་དཔར་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲོབས་མེགས་
མངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་ཀླན་དུ་སྒྲོན་པས་ཡོ་ཤེས་ལ་དཔར་བ་དང་། མཐའ་དབུས་མེད་པའི་ཚོས་གྱི་སྒྲོ་སྒྲང་
བས་ཚོས་ལ་དཔར་བ་རྣམས་སོ།

དཔྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། མེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའོ། ॥

དཔྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་བཤད་པའོ། ॥

དགྲ་པ་ནི།

དགྲ་པ་ལ་ནི་དེའི་སྒྲོབས་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་དག་འགྱུར་ཞིང་།

དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཚོས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་འང་འཕྱོ།

བྱང་མེམས་མ་དགྲ་པ་འདི་ལ་ནི་མེམས་དཔལ་དེའི་སྒྲོབས་གྱི་པར་བྱིན་ལ་ལྟ་ཞིག་བརྟགས་པ་
དང་སྒྲོམ་པས་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་མོ་མོ་ཡང་དག་
པར་རིག་པའི་ཚོས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ཡང་ཕོ་སྒྲོ། ཚོས་དང་། དོན་དང་། དེས་པའི་
ཆོག་དང་། སྒྲོབས་པ་མོ་མོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ།

དང་པོས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
གྱི་རྣམ་པ་དབྱེ་བ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པས་ནི་ཚོས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་སྒྲོན་པ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །བཞི་

པམ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བ་ལ་ལན་འདེབས་པ་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་རབ་དྲུ་ཤེས་སོ། །

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའོ། ॥

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའི་བཤད་པའོ། ॥

བརྒྱུ་པ་ནི།

བརྒྱུ་པའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐྱར་བ། །

དམ་པ་འཕྲོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་མཚོག་དྲུ་བྱུང་བར་ལྷུར་པའང་ཡིན། །

ཆར་སྤྱོད་རྣམས་ལས་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི། །

དགེ་བའི་ལོ་རྟོག་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྤུས་ལས་ཀྱང་ལྷན་གྱུ་བ་ཆོས་ཆར་འབབ། །

སེམས་དཔའ་བརྒྱུ་པའི་ས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་སྤྲུགས་བརྒྱུ་ཀྱན་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལས་འདྲ་བའི་ཆེན་པོའི་(༣༥ བ)དབང་བསྐྱར་བ་དམ་པ་ཕྲོབ་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་དྲུ་འགྱུར་རོ། །

མདོ་ལས། དེ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་སྤྲུག་བརྒྱ་ཇི་སྟེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མདོན་དྲུ་གྱུར་ཏེ། དེ་མདོན་དྲུ་གྱུར་མ་ཐག་དྲུ་སྟོང་གསུམ་སྤྲུག་བརྒྱུ་འབུམ་སྤྲུག་བརྒྱའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆའི་པདྨ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པས་སྤྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱུས་པར་སྟོང་གསུམ་འབུམ་སྤྲུག་བརྒྱར་ཆོང་བའི་རྒྱལ་སྤུས་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེད་ཀྱི་པདྨ་འཁོར་དང་ལྷན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཚོམས་ཤིང་དེའི་རྒྱུན་དྲུ་བཟའ་བར་གནས་སོ། །དེ་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་པདྨ་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀྱན་དྲུ་སྟོང་རོ། །དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཀྱན་ནས་གདན་འཛོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྲུ་ནས་འདྲ་བའི་ཆེན་དག་བྱུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་དོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ཆོས་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མར་སྤྱོད་ལྷག་པར་མཚོག་དྲུ་བྱུང་བར་འགྱུར་བའང་ཡིན་ལ། ཆར་སྤྱོད་རྣམས་ལས་ཆུ་ཆར་ཆོད་མེད་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་རྟོག་སྤུས་པའི་

ཆེད་དུ་རྒྱལ་ལྷན་དེ་ལས་ཀྱང་བྱམ་གྱིས་སྤྲུལ་པར་དམ་ཆོས་ཆར་འབབ་པར་འགྱུར་བས་མ་དེ་མེམས་གྱི་
སྒྲིན་ཞེས་བཞེད་དོ།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། མེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པོ། ॥

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཆོས་གྱི་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བའི་མེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པའི་བཤད་པོ། ॥

གཉིས་པ་ལ། མ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། (༣༥༧ བ)གསུམ་པ་མོགས་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་
པ་དང་། བརྒྱུ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དུག་གི།

དང་པོ་ནི།

དེ་ཆོ་འདིས་ནི་མངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་།

དེ་དག་བྱིན་གྱི་བརྒྱབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་རྟོགས།

དེ་ཉིད་ཆོ་ན་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་།

སྒྲིན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་འཇུག།

སྒོ་ལྷན་ཏིང་འཛིན་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲུལ་པར་འཇུག་ཅིང་གཏོང་བྱེད་དེ།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་འདི་ཡིས་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྤང་བར་བྱས།

དེ་བཞིན་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱིས་དེ་མེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲིན་བྱེད་ཅིང་།

བརྒྱ་ཕྱག་གྲངས་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཞིང་དག་དུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར།

དེ་མ་མེམས་གྱི་སྒྲོ་རྒྱམས་ཡང་དག་འབྲེད་བྱེད་སྤུབ་དཔའ་སྤྲུལ།

རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་རྒྱམས་ཀུན་ནས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་འད་ཡིན།

རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛོས་འཕྲོར་ལུས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་།

རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་དག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་འད་སྒྲིན།

མ་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་སྤྲུལ་འདིས་ནི་སྒྲིན་ཅིག་ཐང་ཅིག་ལུང་ཅོམ་ལ་མངས་རྒྱས་བརྒྱ་
མཐོང་ཞིང་། མངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཆོ་ན་
བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་། བསྐྱལ་པ་དེ་རྟེན་གྱི་སྒྲིན་དང་ཕྱི་མའི་བསྐྱལ་པ་བརྒྱའི་མཐར་ཡང་ཡོ་ཞེས་

གྱིས་གཟིགས་པ་ཡང་དག་པར་འཇུག་པ་དང་། གློ་ལྗན་མེམས་དཔལ་སྐད་ཅིག་དེར་ཏིང་ཏེ་འཛིན་བརྒྱ་
 གྲག་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་ཅིང་གཏོང་བ་སྟེ་ལྷང་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་མེམས་
 དཔལ་འདི་ཡིས་ཀྱང་ནས་གཡོ་ཁིང་། བརྒྱ་སྒྲིང་བར་ཡང་རྒྱས་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་འཕུལ་གྱིས་མེམས་ཅན་
 བརྒྱ་སྒྲག་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཅིང་། བརྒྱ་སྒྲག་གྲངས་དང་རྩིས་འབྲེལ་གྱི་ཁིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར་ལ།
 མེམས་དཔལ་དེས་ནི་ཆོས་གྱི་སྒོ་བརྒྱ་རྒྱམས་ཡང་དག་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། ཐུབ་དབང་གསལ་དེའི་
 རང་གི་ལུས་ལ་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔལ་ལུས་བརྒྱ་སྒྲག་གཅིག་རྒྱམས་ཀྱང་ནས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་
 ལ། རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་ཤིང་འཕྲོར་པའི་ལུས་ནི་རེ་ལྟོ་འཁོར་གྱི་གྲངས་རྒྱལ་པའི་
 གསལ་པོ་བརྒྱ་སྒྲག་དག་དང་རྩིས་ལྟུང་འབྲེལ་བའང་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །

མདོ་ལས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཞེས་པའི་རབ་བྱུང་ཁ་ཅིག་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་
 རྒྱུ་དབྱེད་རབ་བྱུང་ལ་འཆད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ས་དང་པོར་ཞུགས་ཅོམ་ལ་འཆད་ལ། ཡོན་ཏན་(༣༥༧ བ)ཏན་དེ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བརྒྱའི་གྲངས་དེས་ཀྱང་ས་དེར་ངེས་པར་འབྱུང་ཅོམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དེ་སྟེད་དུ་བརྟེན་གྱི།
 ཐབས་མཁས་ཉིད་གྱིས་ནི་གྲངས་མེད་པར་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གློ་ལྗན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི།

ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ཁར་དྲི་མ་མེད་གནས་པས།

དེ་དག་སྒྲིང་ནི་ཡང་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་རྟེ།

མེམས་དཔལ་གློ་ལྗན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་སྒྲག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་དག་
 ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ཁར་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྒྲིང་སྒྲག་
 བརྒྱ་གཉིས་ནི་ཡང་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་རྟེ། ཡོན་ཏན་གོང་དུ་ཆེས་ཆེར་འགྲོ་བའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

ས་ལྟུང་།

འདི་དག་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཐེམས་དཔལ་ཡིས་ནི་འབུམ་ཕྱག་དང་།

བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་འཛོལ་ཅིང་དེ་ཡིས་བྱེ་བ་སྒྲོང་འགྱུར་འཛོལ།

དེ་ནས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲོང་འགྱུར་ཡང་འཛོལ་བྱེ་བ་ཕྱག་།

ཐྱག་ཐྱིག་ཕྱག་བརྒྱར་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་དང་སྐྱར་ཡང་སྒྲོང་ཕྱག་རྟ།

ཡང་དག་པར་ནི་བསྐྱེད་བ་མཐའ་དག་རབ་དུ་འཛོལ་པར་འགྱུར།

མ་ཁྲ་པོ་འདི་དག་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཐེམས་དཔལ་ཡིས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་འགྱུར་གང་དུ་བཅིམ་
བའི་གསུམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་འབུམ་ཕྱག་དང་། བཞི་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ཐོབ་ཅིང་། ལྷ་པ་ལ་ཐེམས་དཔལ་
དེ་ཡིས་བྱེ་བ་སྒྲོང་འགྱུར་ཐོབ་པ་དེ་ནས་དུག་པ་ལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲོང་འགྱུར་དེ་བྱེ་བ་འབུམ་ཡང་ཐོབ་
ཅིང་། བདུན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཐྱག་ཐྱིག་ཕྱག་བརྒྱར་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་བ་དང་སྐྱར་ཡང་སྒྲོང་ཕྱག་རྟ་ཡང་དག་
པར་ནི་བསྐྱེད་བ་མཐའ་དག་སྟེ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བྱེ་བ་ཐྱག་ཐྱིག་ཕྱག་འབུམ་རབ་དུ་འཛོལ་པར་འགྱུར་
རོ།

བཞི་པ་ནི།

མི་གཡོ་བའི་སར་གནས་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས།

སྒྲོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲོང་བསྐྱེམས་འཇིག་རྟེན་ན།

རྒྱལ་ཚད་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་།

གྲངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཛོལ་པར་འགྱུར།

དེ་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གྲངས་ཀྱིས་བགྲངས་བར་མི་རྣམས་ཤིང་། རྒྱལ་སྤྱི་རབ་ཀྱིས་བགྲངས་བར་
བཤད་པས་ཐེམས་བསྐྱེད་པ་མི་གཡོ་བའི་སར་གནས་པ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས་ནི་སྒྲོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྱག་
སྒྲོང་བསྐྱེམས་པ་སྟེ། སྒྲོང་གསུམ་འབུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་སྤྱི་ཚད་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་
གྲངས་མཉམ་བའི་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

ལྷ་པ་ནི།

ལེགས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ལ་གནས་པ་ཡི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྤར་བསྟན་ཡོན་ཏན་དག།

གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དྲུ་ཡང་དག་པར།

བསྟོམས་པ་ཕྱག་བརྩའི་རྩལ་ཚད་ཐོབ་པར་འགྱུར།

ལེགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་གཞས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དཔལ་དཔལ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་
དག་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་(༣༥༤ ན)དྲུ་ཡང་དག་པར་བསྟོམས་པ་ཕྱག་བརྩའི་སྟོང་
གསུམ་གྲངས་མེད་འབྲུག་ཕྱག་བརྩའི་རྩལ་སྤར་བ་ཀྱི་ཚད་དང་མཉམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

རྩལ་པ་ལ་སྤར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་དང་། ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཚད་མེད་པར་བསྟན་པ་
གཉིས།

དང་པོ་ནི།

རེ་ཞིག་བརྩལ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག།

དག་གི་སྟོང་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་འགྱུར་ཞིང་།

དག་གི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་བསྟོམས་རྣམས་ན།

རྩལ་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་འགྱུར།

རེ་ཞིག་ལ་བརྩལ་པ་འདིར་རྩལ་སྤར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག་དག་གི་སྟོང་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་པས་
བཞིན་དྲུ་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་དག་གི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་མངས་རྩལ་གྱི་ཞིང་བཞིན་དྲུ་མེད་
པའི་ཡང་བཞིན་དྲུ་མེད་པ་བསྟོམས་པ་རྣམས་ན་རྩལ་སྤར་བ་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་འཐོབ་པར་འགྱུར་
རོ། རེ་ཞིག་གི་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་བཞིན་བྱའི་གོ་རིམ་སྟོན་པར་བྱེད་རོ།

གཉིས་པ་ནི།

བ་སྤྱིའི་ཁུང་བྱར་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དང་།

ལྟོན་ཅིག་ཇོགས་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་བསྐྱེད་འདས་དང་།

དེ་བཞིན་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་མི་དག་གྱང་།

སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྒྲོན་པར་རྒྱལ།

རྒྱལ་སྐུ་ལ་དེ་རྒྱལ་ཉིད་མེད་པའི་ནི་དུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱ་རེ་རེར་ཡང་བྱུང་ཆུབ་
མེད་པར་དཔེ་གཞན་ལ་གྱིས་མི་ཡང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་སྐད་ཅིག་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སངས་
རྒྱལ་གྱི་སྐུ་བཞུང་འདས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་རྒྱལ་པོ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཡང་སྒྲོན་རྒྱལ་ལ། དེ་བཞིན་
ལྟ་དང་ལྟ་མིན་མི་མེད་པར་འགྲོ་བ་ལྡན་འཁོར་བ་པ་དག་གྲུང་འདྲེས་པར་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱ་རེ་རེར་སྐད་ཅིག་
སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྒྲོན་པར་རྒྱལ་ཞིང་། གྲུང་སྐུ་ལ་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་མེད་པར་ཉམ་རང་མེད་པར་གྱིས་འདུལ་བའི་
མེད་པར་ཅན་རྒྱལ་ལ་དེའི་གཞུགས་མེད་པར་བཞུང་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་སྒྲོན་པར་རྒྱལ་ཞོ།

གཉིས་པ་ལ། གནས་གང་དུ་བྱུང་ཆུབ་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱལ་ཇི་སྐར་བྱུང་ཆུབ་པ་དང་། བྱུང་ཆུབ་པའི་རོ་
པོ་སྐྱེད་རྒྱལ་གཞན་དང་། བྱུང་ཆུབ་གཅིག་ལ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཞད་པ་དང་། བྱུང་
ཆུབ་པ་དང་(༣༥༥ བ)བཞུགས་པའི་དུས་བསྐྱེད་པ་དང་ལ།

དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་རྒྱལ་མཁའ་རྩི་མ་མེད་ལ་ལྷན་སྐྱེད་གསལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །

སྒྲོན་ཆོ་སྒྲོབས་བརྒྱ་བསྐྱེད་པའི་སྐུ་ལ་ཁྱོད་གྱིས་སྐར་ཡང་འབད་གྱུར་ཅིང་། །

འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ། །

ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་མཆུངས་པ་མེད་དེ་ཁྱོད་གྱིས་བརྟེན། །

གང་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་མཁའ་རྩི་མ་མེད་ལ་ལྷན་བཟུང་གང་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་འགྲོ་བ་མ་
ལུས་པ་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་བྱེད་རྒྱལ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་འཕེལ་
བྱེད་ལ་གཉིས་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་པ་སྐྱེད་པར་མཛད་པས་ས་བརྒྱ་བརྟེན་པའི་ཆོ་བདེ་ཉིད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་
མཛད་དུ་བྱ་རྒྱལ་པར་མཁྱེན་ནས་སྒྲོབས་བརྒྱ་བསྐྱེད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁྱོད་
གྱིས་སྐར་ཡང་འབད་པར་གྱུར་ཅིང་། གང་གི་དོན་དུ་འབད་པར་གྱུར་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་སྐྱེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་དེ་ཡང་འོག་མིན་དུ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁྱོད་གྱིས་བརྟེན་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྒྲོབས་པ་མ་ལུས་པ་ཞི་བ་
དང་སྒྲོབས་མེད་པ་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་ཅིང་། དེའི་གོང་ན་གོ་འཕང་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་

མཚུངས་པ་མེད་པ་ལོ།

འདིའི་འོག་མིན་ལ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་སུ་མི་མཐུན་པ་མང་
པོ་འབྱུང་བས་ཁོ་བོས་དགོངས་གཅིག་འགྲེལ་པར་དཔུང་བྱེད་ལ། ཁྱད་པར་ལང་ག་ཞེགས་ལས་འོག་མིན་
འདི་གནས་གཙང་གི་འོག་མིན་དེ་ཡིན་པ་བཤགས། དེར།

གཙང་མའི་གནས་དག་རྣམ་སྤངས་པ་ལི།

འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར།

ཡང་དག་ཇོགས་སངས་དེར་སངས་རྒྱལ།

སྤྱལ་པ་པོ་ཞིག་འདིར་འཛིང་བྱ།

ཞེས་འབྱུང་ལ། ཡང་གཙང་མའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་འོག་མིན་སྤྱུ་སངས་རྒྱལ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་
མ་ཡིན་ཏེ། དེར།

འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ།

སངས་རྒྱལ་རྣམ་པར་འཛིང་མི་བྱ།

གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ།

འདོད་ཆགས་བྱལ་ཁྲོད་འཛིང་བྱའོ།

ཞེས་འབྱུང་བ་(ནལ་ཏེན་ནས། འོ་ཆེན་སྤྱུ་བས་མཆོག་བཟང་པོ་ན་རེ། ལང་ག་ཞེགས་
ཀྱི་ལུང་དེ་དག་ལ་དཔགས་ན་གཙང་མའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་གཞན་ཞིག་
ཡོད་པར་གསལ་བ་ལས་འོས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལ། གཟུགས་ཁམས་ན་གཙང་གནས་ཀྱི་འོག་མིན་དེ་
མ་ཡིན་པའི་འོག་མིན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱ་ཆེར་བཅོལ་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། ཚུད་པ་སྤང་བ་གཉིས། (དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཁར་བྱུང་བ་འདྲ་བ་གཉིས་
ལས།)

དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་མྱོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར།

དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་རྒྱན་པར་མཛད་གྲུར་ན། །

མཐུན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱན་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་རྒྱན། །

ཇི་ལྟར་བུམ་པ་དང་གཞོང་བ་ལོགས་སྒྲོང་གི་དབྱེ་བ་ཐད་མི་སྒྲིབ་པར་འདྲ་བས་དེའི་ནང་གི་
ནམ་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་ཐད་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྒྱམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་དངོས་པོ་འཛིག་རྟེན་
པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་རྒྱམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་སྒྲ་ཚོགས་སུ་རྒྱོད་བརྟགས་པས་བྱས་པའི་
དབྱེ་བ་ཐད་དང་རྒྱམས་སུ་བརྟགས་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲེ་མེད་ལ་ནི་ཐ་དད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་
གཟུགས་ནས་རྒྱམ་མཐུན་གྱི་བར་ལ་བྱིས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་ངོ་ཁྱད་དུ་རྒྱོད་བརྟགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་དཔེན་པར་རོ་
མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་ཐུགས་སུ་རྒྱན་པར་མཛད་གྲུར་ནས། དེ་འང་མཐུན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱི་མཐུན་པ་
རྒྱན་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་ཐུགས་སུ་རྒྱན་དེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡོ་ཤེས་བརྟེན་སོ། །

མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་འདི་ལྟར་འཛོགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཀྱང་ཆོབ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱབ་
དག་གིས་མ་དཔུང་པའི་ངོར་ཇི་ལྟར་འཛོགས་ལུགས་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་སྐྱབ་པའི་གཞན་
གྲགས་ལ་རྒྱོ་སྒྲར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། རང་ལྗེ་བྱེ་སྐྱ་
ནས་རང་རྒྱུད་པའི་བར་འདོད་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་(༣༥༩ བ)པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཚུལ་
དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་ནི་ཡོ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཚུལ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཀྱང་
ཆོབ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་མ་དཔུང་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འང་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་མི་འགྲུབ་པས་དེ་འདྲ་
མཐུན་ཚུལ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་དཔུང་པ་ན་འགའ་ཡང་བསྐྱབ་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཐལ་འགྲུར་བས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་མཐུན་ཚུལ་མི་འཛོགས་ཅིང་། གཞན་ངོར་མཐུན་ནོ་ཞེས་
གཞན་གྲགས་ཀྱི་མཐུན་པར་བཞིན་ཆོ་ཇི་ལྟར་ཆེས་བཞིན་དུ་བྱེད་སྒྲམ་ན། འཛིག་རྟེན་ཀྱང་ཆོབ་རྟེན་འབྲེལ་
དང་མཐུན་པར་སྐྱབ་པའི་མ་དཔུང་གྲགས་ངོའི་ཆེས་བཞིན་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཞིག་དང་། འཛིག་རྟེན་ཀྱང་ཆོབ་
རྟེན་འབྲེལ་དང་མི་མཐུན་པར་སྐྱབ་པའི་མ་དཔུང་གྲགས་ངོའི་ཆེས་བཞིན་ཐུན་མོང་བ་ཞིག་ནི་གཉིས་ཀ་འདྲ་

གཏུ་ལ་བྱའི་ངོར་བཞེད་པའམ་འདོན་པར་བྱེད་དེ། དང་པོ་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གནས་ལུགས་དང་། གྲོས་པ་དང་། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དེ་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་
གོམས་པས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་གྲོས་པའི་མཚན་མ་འདོན་གྱུར་མ་བོན་བག་ཆགས་བག་ཉལ་ཐ་སྟང་
དུ་འད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དུས་དེ་ཉིད་ལ་ཚེས་ཐམས་ཅད་འདོན་པར་ཆོགས་པར་མངས་རྒྱས་པ་དང་བྱུང་རྒྱུ་
པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་
དང་། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་
རྒྱུ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་དབྱེ་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་རྟོགས་པ་གོང་དུ་(༣༦༠
ན)བོགས་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་མངས་རྒྱས་ལ་དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་དང་སློབ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟའི་
མཐུན་པ་བརྟེན་པ་དེས་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མ་མཐུན་རིག་
ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་གསལ་བཞེད་པ་པས་ཀྱང་མི་འདོད་ལ། དེ་
ལྟར་ཡང་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཆེས་ཆོད་བྱེད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་རྟོག་གོ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་དག་གི་ཀྱུན་
མཐུན་གྱིས་མཐུན་རྒྱུ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་ན་ཐ་སྟང་དུ་དེ་ཙམ་ལས་གཞན་སྒྲུབ་པས་མེད་པའི་ཕྱིར།

དབུ་མ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིག་ནི་ཡོད་མེད་གང་
དུ་འད་བཞེད་བྱུར་མ་དམིགས་ལ། དབྱུང་ན་གཞན་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་མཐུན་རྒྱུ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་
མི་འགྲུབ་པས་འགོག་པའི་སྒྲུབ་པ་དེར་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྒྱུ་ཐ་སྟང་
དུ་མ་དབྱུང་པར་བཞེད་པའི་ཆེས་སྒྲོས་སུ་བྱས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པས་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞུགས་ནས་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་
ཤེས་བྱ་དངོས་པོ་རྒྱུ་བཟང་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བདག་མེད་གཉིས་དང་། ཇི་སྟེད་པ་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་ཚེས་དེ་སྟེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་སོགས་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་ན་དེར་ཚེས་ཐམས་
ཅད་འདོན་པར་ཆོགས་པར་མངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་འམ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་ཞེས་བཞེད་
དེ། དེར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་གཉིད་མངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་
རྒྱུད་པའི་སྒྲོ་རྒྱས་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་(༣༦༠ བ)པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་གི་སྡེ་

པ་ལ་གྲགས་ཤིང་། དེ་ལ་རྣམ་ཐྱོན་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པའི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་གཉིས་མེད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་མཐུན་པར་འདོད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་སྐྱོད་ན་
 འབྲས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པའི་རྟོག་མེད་དང་རྟོག་པའི་མཐུན་པ་ཡོད་ཅིང་།
 དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལྟར་བདེན་པའི་སློབ་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་
 ལྟར་ཞེན་དང་བྲལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ལྟར་ཞེན་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པར་ཡང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གུན་
 མཐུན་ཡེ་ཤེས་འཁྲུལ་པ་དང་སྒྲིབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་ཁ་
 ཅིག་སྐྱོད་ན་འབྲས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྷག་ལ་ཞིག་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་དེ་རིག་པའི་མཐུན་པ་འཁོར་
 གསུམ་དུ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་
 གྱིས་བཞག་པའི་ཡུལ་ཙམ་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཐུན་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་གི་ཐ་
 ལྟར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཡང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་ཅེས་དོན་དམ་པར་དཔུང་ན་
 གཉིས་ཀར་མི་འགྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཐ་དད་པར་ཡོད་ལ། དེར་ཡོད་ཀྱང་མཐུན་པ་དེ་ལ་ནི་གཅིག་ཐ་དད་
 གང་གི་ལར་ལྟར་ཞེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་བཞག་པ་མིན་ཏེ། བཞག་ན་གུན་མཐུན་ཡེ་ཤེས་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་གྱི་སློབ་པ་དང་མ་བྲལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཤེས་བྱ་འཛིག་རྟེན་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟེན་
 འབྲེལ་སྐྱེ་ཤིང་བཞིན་པར་སྐྱ་བ་དང་མི་མཐུན་པར་བཞོད་པ་དེ་དག་རེ་ཞིག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་སྐྱད་དུ་དེ་
 དག་གི་རྗེས་སྐྱོམ་ཀྱང་བྱེད་དེ། ཕྱི་རོལ་(༣༦༡ ན)པ་དང་། རང་སྤྱེ་བྱེ་སྐྱོམ་གྱི་གུན་མཐུན་གྱི་མཐུན་
 རྒྱུ་ལ་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གུན་མཐུན་དུ་སྐྱུབ་པ་ན་དེ་ཙམ་
 ལས་གཞན་དུ་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱ་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞན་གྲགས་བཞོད་པ་ན་རྒྱུ་ལ་
 དེ་ལ་སློ་བྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ལོག་ལྷ་ཆེས་ཆེ་བ་དག་དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་པ་བདུལ་པོ་
 ཞེས་འཛིགས་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་འདྲོར་བར་འགྱུར་བས་ཟབ་མོའི་གནས་འདིར་གཞུག་ཆེད་དེ་ཙམ་
 དུ་སྐྱ་བ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔུ་མ་པ་རང་ལུགས་གྱིས་གྲུབ་པའི་གུན་མཐུན་དང་། དེ་སྐྱུབ་བྱེད་
 གྱི་རིགས་པ་ནི་འགར་ཡང་མེད་ལ། གཞན་གྲགས་གྱི་དེར་བཞོད་ན་འཛིག་རྟེན་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་
 པར་སྐྱ་བའི་གཞན་གྲགས་དང་། འཛིག་རྟེན་རྟེན་འབྲེལ་དང་མི་མཐུན་པར་སྐྱ་བའི་གཞན་གྲགས་གྱི་

རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེར་བཞེད་པ་ལས་གཞན་གྲགས་མེད་ཅིང་། གཞན་གྲགས་ལྟ་མས་དེར་བཞེད་ན་ནི་
གཏུལ་བྱ་དེ་ཡང་དག་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཉིན་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཆོ་གཞན་
གྲགས་ཕྱི་མ་ལ་གཞན་ནས་བཞེད་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མ་རྟེན་པས་དེར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་
དུ་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་དེ་དབྱེད་པས་དག་པར་མཐོང་ནས་སྐབས་དེར་རྩེ་སྒྲོལ་བྱས་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདིས་ཕྱི་རོལ་པ་སོགས་གཏུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་དོར་རང་སྡེ་བྱེ་སྒྲུའི་ལུགས་ཇི་ཙམ་གྱི་
ཀུན་མཁྲེན་མཁྲེན་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་གི་རྩེས་བཞེད་བྱས་ནས་ཕྱི་རོལ་པས་ཀུན་མཁྲེན་མེད་པར་འདོད་པ་
དང་། ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་ཕྱིན་བྱ་ཕྱོམ་གྲངས་མེད་མཁྲེན་པས་ཤེས་བྱ་ཀུན་(༣༦) བ)མཁྲེན་པར་སྒྲུ་
བ་འགོག་པའི་ཚུལ་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཁས་བླངས་ཏེ་བཞེད་པར་བྱལོ།

འོན་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་རྩོགས་ལངས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་
སྟུམ་ན། ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་གང་དུ་འདར་བཞེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་གང་དུ་དབྱེད་ནས་
འཛོག་ཀྱང་དེར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་གང་ལ་འདར་རང་ཉིད་ཞི་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་གང་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་པ་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་པོ་ལས་རྣམས་མོ་མོར་
བསགས་པའི་དབང་གིས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་གཞི་ཁབ་ཅེ་ལྟ་བུ་གཅིག་དུ་འདར་ཐུན་མོང་མིན་པར་གཞལ་
བྱའི་འཁྲུལ་པ་དཔྱུལ་བ་ལ་ལུགས་སྟེག་དང་། ཡིད་གསལ་ལ་མེ་ཚན་གྱི་རིག་བྱ་དང་། ལྟ་ལ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་
ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་འཆར་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཆར་བའི་ལས་མ་བསགས་པ་གཞན་ལ་འཁྲུལ་སྒྲུང་དེ་ལྟ་
བུ་མི་འཆར་བའི་འཁྲུལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐུན་མོང་མིན་པ་དེ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྒྲུང་གཞི་ཐུན་མོང་པར་ཐལ།
ཀུན་མཁྲེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་གཞི་གཅིག་དུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་གཞལ་བྱ་མོ་མོར་སྒྲུང་
བ་དང་མཐུན་པར་འཁྲུལ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁབ་ཅེ་འི་དམིགས་ཡུལ་
གཅིག་དུ་དཔྱུལ་བ་ལུགས་སྟེག་གི་ཁང་པ་དཔག་ཚད་འབུམ་པ་དང་ལྟ་ལ་ཁང་བཟང་དཔག་ཚད་འབུམ་པ་
གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་
འཁྲུལ་སྒྲུང་ཡང་ལངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་མི་བསྒྲུ་བས་མོ་(༣༦) བ)མོར་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཡོད་

པར་གཞུག་པས་སྒྲུང་བ་དེ་དག་འབྲུག་མེད་ཡང་དག་པའི་བདེན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་འདྲ། (དེ་ལྟར་ན་མ་
 རིག་པའི་གཞིན་མངས་རྒྱུད་འབྲུག་པའི་མི་ལས་ཡང་དག་ཏུ་བདེན་པར་རི་ལྟར་ཡོད་ཏུ་བལྟ་། མཚན།)ཡང་ན་གཞུག་
 ཏུ་དེ་ཐམས་ཅད་འབྲུག་སྒྲུང་ཡིན་པས་མངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཐུན་ན་མཐུན་པ་དེ་འབྲུག་པར་
 འགྱུར་བ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཡེ་ཤེས་མེད་ན་འད་རྫོགས་
 མངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཤེས་ཏུ་ཐམས་ཅད་མེད་ལུ་མཐུན་པའི་ཆེད་ཏུ་ཤེས་སྤྱོད་སྒྲུང་པ་དོན་མེད་ཏུ་
 འགྱུར་རྟེ། ཤེས་སྤྱོད་སྒྲུང་པ་ཀྱང་མངས་རྒྱུས་ལ་ཤེས་ཏུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་
 བའང་ཐ་སྙད་ཏུ་ཀུན་མཐུན་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲུར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བས་མི་རིགས་སོ། །

འོན་ཏེ་མ་དཔུང་པར་གཞན་གྲགས་དང་བསྟུན་ཏེ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ན་མངས་རྒྱུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་
 འདོད་དམ་མེད་པར་འདོད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་མི་སྒྲུབ་པའི་གཞན་
 གྲགས་ཀྱི་བརྫོད་པའི་ཀུན་མཐུན་ཚུལ་གྱི་མཐུན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཐ་སྙད་མ་དཔུང་པའི་ངོར་ཡང་ཡོད་པར་
 མི་སྒྲུབ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཀུན་མཐུན་ཚུལ་གྱིས་
 མཐུན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཐ་སྙད་མ་དཔུང་པའི་ངོར་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ཤེ། རྒྱལ་པོའི་སྒྲོབ་ལས་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་
 མཐུན་གཤུག་ཏུ་སྒྲོལ་མེ་ཡོང་དག་ངོར་སྒྲོབས་སོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཤུག་ཏུ་ལ་ཆོས་སྒྲོན་པ་གཞན་
 སྒྲུང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་ཐ་སྙད་ཏུ་དགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ལུ་ཡེ་ཤེས་ཏུ་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུབ་(ནུ་མ་ ༥)མ་
 ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཤེས་སོ་འོང་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བརྫོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་པའི་དོན་
 མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་ཞེས་ཤེས་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་དག་མ་
 དཔུང་པར་བཀག་པ་མེད་པར་ཐ་སྙད་དཔུང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ཡོང་ཏུ་ལྟམ་བྱིན་གྱི་བྱུང་གྱི་གཞུགས་
 བརྟན་མཐོང་བ་ན་མེ་ཡོང་ཏུ་ལྟམ་བྱིན་གྱི་བྱུང་མཐོང་ངོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཀག་ཏུ་མེད་
 པ་བཞིན་ནོ། །

འོན་མངས་རྒྱུས་ལ་ཤེས་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་དཔུང་པའི་ངོར་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དོ། །
 ཞེས་བརྫོད་པ་དེ་ཤེས་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱིས་དཔུང་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་དེ་

ལྟར་དཔྱད་བཅོང་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིབ་པའི་མ་
དཔྱད་པའི་དོར་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐ་སྐད་དུ་སྒྲིལ་པ་དེ་དཔྱད་པ་ན་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པའི་
གཞན་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་དེ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཐམས་ཅད་འཁོག་ཅིང་འཁོག་རྒྱས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་མེད་ལ་ཤེས་སྒྲིལ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་གཞན་གྲགས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་ཙམ་ལས་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་དཔྱད་པ་ན་ཇི་
ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་དབུ་མ་པ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གཞན་དང་གཞན་གྱི་འདོད་པ་གཞན་དང་
གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པར་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་གྱིས་བདེན་གཉིས་ལོག་པར་
རྟོག་པ་མི་རིགས་པར་སྒྲིབ་དག་རིགས་པར་སྒྲིབ་ས་དཔྱད་ནས་འཁོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་དབུ་
མ་པ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་དཔྱད་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུའོ་(༣༦༣ ན)ཞེས་
འཇོག་བྱད་མེད་དེ། དབུ་མ་པ་ལ་རང་ལུགས་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་སྒྲིབ་ས་བཅོང་བུལ་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ནི་ཡེ་
ཤེས་ཡོད་མེད་ཅི་ཡང་མི་སྒྲིབ་ས་རང་ལུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་ཅི་ཡང་མི་སྒྲིབ་ཞེས་ཀྱང་མི་སྒྲིབ་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་སྒྲིབ་ས་མ་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ཁྱོད་དབུ་མ་པའི་རང་ལུགས་སྒྲིབ་ས་
ལོ་ཞེས་དངོས་སྒྲིབ་ས་འཇུག་འདོད་བྱེད་པའི་ལྷན་ཀྱི་སྒྲོན་ཡང་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཅག་ལ་རང་ལུགས་མེད་པའི་ཚུལ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཁིང་། དེ་ལྟར་ན་
ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་སྒྲིབ་དང་སྒྲུང་དོར་མཐའ་ལས་པས་ཆོག་ས་གཉིས་བསམ་གསལ། སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲུང་བར་བྱས་
སོ་ཅོག་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་གཏད་རའམ་གཏད་སོ་རུང་ཟད་ཙམ་ཡང་ཡོད་པར་མ་སོང་ངོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་
དབུ་མ་པའི་སྒྲིག་ལ་ཐུག་མེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁོ་བོ་ཐུག་ཡོད་ལ་འདོད་པ་རུང་ཟད་ཙམ་མེད་པས་
ཐུག་ཡོད་ཁས་མ་སྒྲུང་ས་པའི་ཕྱིར། ཐུག་མེད་དུ་སྒྲིལ་པའི་ཉེས་པ་ནི་གང་ཐུག་ཡོད་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པར་
འདོད་ནས་ཁས་སྒྲུང་ས་པ་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི། ཁོ་བོ་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཐུབ་པ་ཙམ་ཡང་གཤམ་ཡོད།

ཁོ་བོ་ཅག་བསམ་གསལ་སྒྲུང་ས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་ལ་གཏད་སོར་གྱུར་
པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་འདི་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་འདོད་བྱ་མིན་ཀྱང་བསྐྱོས་བཅག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཤེས་
བྱའི་གཤེས་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཁིང་། ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིབ་དག་གིས་ཀྱང་ཐ་སྐད་རྒྱུང་

ལྷ་མ་གཞན་གྲགས་སུ་བཞུང་གིན་སྒྲིལ་བ་ཡིན་ཏེ།

དཔལ་ཏྲེ་ལོ་པ་ཆེན་པོ་སྐུ།

ཡིད་ལ་གཏད་མོ་མེད་ན་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། །

དེ་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་ན་སྒྲིལ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཐོབ། །(༣༤༣ བ)

ཅེས་དང་། རྒྱལ་བ་ཆོད་ཚང་པ་སྐུ།

དང་པོ་མ་ཡེས་སྤྱན་པ་བསྐྱེན། །

པར་དུ་རྩྱུ་མེད་དང་ལ་བཞག།

ད་ལྟ་སློ་འདས་དབྱིངས་ལ་འཕྱོ། །

ཟད་སར་སློལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིད། །

ཅེས་དང་། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་གྲུང་པའི་ཞལ་ནས།

རང་ལེམས་མངོན་དུ་གྱུར་ཅི་ན། །

གྲུང་མེད་གསུམ་ཡང་བརྟུན་པར་གདལ། །

དང་དོན་ཐོག་པའི་མགོ་སྒྲོར་ལ། །

ཀུ་སློ་གཏད་འདུག་གམ་མི་འདུག་མོམས། །

ཞེས་མོགས་མཐའ་ཡས་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར།

དེས་ན་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིལ་བའི་གཞན་གྲགས་དང་བསྐྱེད་ནས་མ་དབྱེད་ཐ་སྐྱོད་དུ་
བྱིས་པ་དང་འཕགས་པ་སློབ་པའི་རྩེ་ཐོབ་གྱི་དོར་ཆོས་ཉིད་དང་སྒྲོང་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ལ་ཡུལ་དང་མི་
རྟོག་པའི་སློལ་དེ་འཇམ་བྱེད་གྱི་ཚད་མའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སྒྲོ་བདགས་ནས་ལེམས་གྱིས་ཤེས་མོ་རྟོགས་མོ་
ཞེས་བཞུང་བ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཆོའང་ཤེས་བྱ་རང་བདེན་པ་ཞིག་ཤེས་བྱེད་རང་བདེན་པ་ཞིག་གིས་ཤེས་
རྒྱུར་ནི་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

རི་སྐད་དུ།

འདིར་ནི་མུ་ངན་འདས་ཉིད་དང་། །

དྲི་མ་མེད་པར་སེམས་གྲུར་པ།

ཞེས་དང་།

གང་གིས་མཐོང་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཐ་སྙད་དུ་ནི་སེམས་ལ་བཞིན།

ཅེས་འབྱུང་བས་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་
རང་བཞིན་སྤོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་འགར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིབ་དག་མ་དཔུང་པ་ན་མངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་བཞིན་
པ་དེ་ལྟའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གསུལ་བྱ་གཞན་སྤྱང་གི་ངོར་མངས་རྒྱས་ལ་སྒྲིབ་དོན་འབྲེལ་འཛིན་གྱི་ཆེས་དཔག་ཚད་
མ་ཡང་ཡོད་པར་ཡང་བཞག་སྟེ། མངས་རྒྱས་གྱི་མ་འབྲེལ་པའི་ཚོས་ལས། ཡེ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དུས་
གསུམ་མ་འབྲེལ་(༣༦༤ ན)པར་མཐུན་པའི་མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པའི་མཐུན་པ་འཆད་པ་ན།

གཟུངས་དབང་གི་མདོར།

སེམས་གང་གི་འོག་དུ་སེམས་གང་འབྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
རབ་དུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་མཛོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་དང་ཆེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་པ་ལོ། །དེ་ཡང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འདས་པ་བཏང་བ་རྒྱམས་ཀྱང་དམིགས་སོ།

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འཇུག་འགྲེལ་དུ་བྱངས་ནས་མ་དཔུང་གསུལ་བྱ་གཞན་ངོར་མངས་རྒྱས་ལ་
མཛོན་ཆེས་དང་། གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་ལྟར་སྤྱང་ན་ཡང་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
དངོས་པོའི་ཚོས་འགའ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གཟིགས་པ་ལ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤེས་བྱ་རྟེན་
འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིབ་ས་མ་དཔུང་ཐ་སྙད་དུ་བཞིན་པ་དེ་ལ་ནི་མཛོན་ཆེས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་གཟུང་
འཛིན་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་བཞིན་པ་ན་ཐ་སྙད་མ་དཔུང་
པར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་བས་མ་འབྲེལ་པའི་ཚོས་བཅོ་བརྒྱད་འཆད་པའི་མཇུག་གྲོམ་

བྱ།

འབྲུག་འབྲེལ་ལམ་

དེ་ལ་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་འབྲུང་པའི་རྒྱུ་ལ་མེད་ཅིང་གཉིས་ལྟར་མེད་པ་ལ་

འབྲུང་པའི་ཕྱིར་མེས་ཅན་རྒྱལ་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་རྟེན་།

ཞེས་འབྲུང་པའི་ཕྱིར། རོ་ན་ཞེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱབ་དག་གིས་མ་དཔུང་བ་སྟུང་
 ཏུ་མངམ་རྒྱལ་གྱི་མར་ཡེ་ཞེས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེའི་རྒྱུ་ལ་མེད་ཆོད་ཆོད་དཔུ་མ་པས་བྱས་ན་དཔུ་མ་པ་ཆོད་
 ཀྱི་རང་ལུགས་ལ་ཡེ་ཞེས་ཡོད་པར་འགྱུར་རྟེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་བཞག་གི་རྟེན་
 འབྲུང་ཏུ་ནི་དངོས་སྐྱབས་མི་འདོད་ལ། ཆོས་ཐམས་(༣༤༤ བ)ཅད་བསྟོས་ནས་འབྲུང་བའི་ཞེས་པ་དེ་
 བྱིད་ཅག་དཔུ་མ་པས་བསྐྱགས་པ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་རྟེ་ཆོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་རང་ལུགས་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། ཅི་ཀྱ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱུགས་ཀྱང་འགོ་མ་ཉན་པ་ཞིག་ཁོ་ལོ་དཔུ་མ་ལ་
 བྱུགས་ཀྱང་ག་ལ་འགོ་སྟེ། དངོས་སྐྱབས་དངོས་ཆོས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་དཔུང་ནས་ཞེས་བྱ་ལ་གྲུབ་པར་སྐྱབ་
 པ་ན་དེ་འབྲུའི་བདེན་གཉིས་ཞེས་བྱ་ལ་ཐ་སྟངས་དཔུང་དཔུང་པ་ན་མ་གྲུབ་པས་ཞེས་བྱ་ན་རྟེན་འབྲེལ་དང་
 མཐུན་པའི་ཞེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཅམ་ནི་ཐ་སྟངས་དཔུ་མ་དཔུང་པར་བསྟོས་ནས་འབྲུང་བ་ལ་འཐད་དེ་ཞེས་
 དངོས་སྐྱབས་པའི་ལོག་རྟོག་བསྟོན་ཆེད་ཞེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པའི་བདེན་གཉིས་གཞན་གྲགས་སྟར་
 རྒྱུ་ལ། དེ་དངོས་པོ་གྱུར་པའི་བདེན་གཉིས་འགོག་རྒྱུ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོགས་པའི་མངམ་
 རྒྱལ་མོགས་དཔུ་མ་པ་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱགས་པ་བདེན་མོད། དེ་སྟར་ན་པར་དེ་འབྲུའི་རྟེན་འབྲུང་དང་སྟོང་
 ཉིད་མོགས་ནི་རང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགར་ཡང་བཞག་པ་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་
 ཅན་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་
 དཔུང་ན་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲུང་ཞེས་དཔུང་བཅོད་དུ་གྲུབ་པ་དང་རང་གཞན་གྱི་ལུགས་འགར་ཡང་རྟེད་
 པ་དང་གྲུབ་པར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲུང་གི་ཆོས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་
 ལེན་པ་ཇི་ཅམ་པ་དེ་སྟིད་དུ་མ་དཔུང་པའི་སྟོང་ནས་བཅོད་ཀྱི། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་རོ་
 བ་ནི་བསྟོས་ནས་དང་བརྟེན་ནས་འབྲུང་མི་འབྲུང་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་དང་། རྟོང་(༣༤༥
 བ)ཉིད་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་ལ་མོགས་པ་གང་གི་པར་འབྲུག་པ་ནི་བའི་ཕྱིར། རྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་སྐྱེ་ཞིག་

གིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག།

ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱོད་མེད་པ་ཁ་ཅིག། མ་དབྱེད་ཐ་སྟོན་དུ་ཤེས་བྱ་རྟོག་འབྲེལ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་
ཅན། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་རང་གིས་བཟོད་པའི་རང་ལུགས་ལས་གཞན་གྲགས་སུ་འཇུག་ནས་དབུ་མ་པ་རང་
ལས་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་པར་གྲགས་པ་མཛོད་ཀྱི་རྟེན་སྟོན་གྱིས་སོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐམ། འཇིག་
རྟེན་ལྡན་སྟེས་ཀྱི་བྱེས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་དང་བྱི་ནང་གི་དངོས་སྐྱབ་དག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་རྟོག་འབྲེལ་དུ་
མི་སྐྱུ་ལ། དེ་མི་སྐྱུ་ན་དབུ་མ་པ་རང་གི་སྐྱབ་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་བྱིར་རྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་དབུ་མ་པ་དང་
དངོས་སྐྱབ་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་མི་སྐྱུ་བར་རང་ཁོ་ནས་སྐྱབ་
རང་གི་ཞེ་འདོད་ལས་འོས་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་བྱིར་རྟེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་
བྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། ཐམ་པ་དེར་ཡང་མི་འགྱུར་རྟེ། རྟགས་དེ་དག་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་
ཤེས་བྱ་རྟོག་འབྲེལ་ཙམ་དུ་སྐྱབ་པ་དེ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པ་དང་དབུ་མར་སྐྱབ་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་གཉིས་ཀ་མིན་རྟེ།
དེ་འདྲ་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཅི་ཡིན་ཀྱང་སྟེས་ཐོབ་བམ་སྦྱོར་བྱེད་ཀི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུས་ཤེས་བྱ་རྟོག་འབྲེལ་མ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་རྟག་ཆད་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། ཤེས་བྱ་རྟག་ཆད་
ཅན་ཡིན་ན་ཐ་སྟོན་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་བམ། ཤེས་བྱ་རྟག་ཆད་ཅན་མ་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་རྟོག་
འབྲེལ་གྱི་ཚུགས་ལ་རུང་གི་ཤེས་བྱ་དངོས་པོ་རང་བདེན་པའི་ཚུགས་ལ་མི་རུང་བར་(༣༦༥ བ)རྟོགས་
ནས་ཤེས་བྱ་ལ་འད་སྤྱང་དོར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དབྱེད་རྟོག་འབྲེལ་སྤྱོད་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་
གང་ཞིག། དབུ་མ་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟོག་འབྲེལ་སྤྱོད་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པ་
དེ་ནི་དབུ་མ་པར་ཡང་མི་འཐད་པའི་བྱིར།

ཡང་རྟོག་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་ཤེས་བྱ་སྤྱོད་ཉིད་དུ་གོ་བ་ཙམ་ལ་འད་དབུ་མ་པའི་དོན་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་
སྟོན་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཀྱང་ཐོབ་རྟོག་འབྲེལ་དང་དོན་དམ་སྤྱོད་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་
སོམ་པས་སྤྱངས་ནས་རང་གཞན་གྱི་ལྟ་བུ་རན་པ་བརྟོག་པའི་ཚོད་པའི་ཁྱུ་མཆོག་དུ་མ་གྱུར་པའི་བྱིར།
རང་ཁོ་ནས་སྐྱབ་རང་གི་ཞེ་འདོད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རང་ཁོ་ནས་སྐྱབ་དགོས་མེད་དུ་མི་སྐྱུ་པའི་རྟགས་
ཁྱབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆེས་འཁྲུལ་པ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟར་ན་སོ་སོ་སྟེ་ཤོས་ལ་པ་རང་ཁོ་ནས་རང་གཞན་གང་

ལ་འད་པའི་གཞི་དེ་གི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཚོགས་མི་སྤྱི་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་ཁོ་ན་ནས་སྤྱི་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་གཞན་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་གི་ཞེ་འདོད་ནི་རང་གི་ཕམ་མ་པའི་རྒྱུ་ལྟོ་ཞུགས་བྱེད་པ་ལས་རང་ཚོགས་གི་རྒྱུ་ལྟོ་ཞུགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དབུ་མ་པས་ཤེས་བྱ་རྩོད་འབྲེལ་སྤོང་ཉིད་དུ་རྩོད་པ་ན་རྩོད་འབྲེལ་དང་སྤོང་ཉིད་གཞན་དོར་བཞེད་པའི་ཚོམ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་རྩོད་འབྲེལ་དང་སྤོང་ཉིད་དུ་རང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་ནས་དེར་བཞེད་པ་མིན་གྱི། གཞུལ་བྱ་འདུལ་བྱེད་དུ་རྩོད་འབྲེལ་དང་སྤོང་ཉིད་གཞན་གྲགས་ཙམ་གྱིས་དེར་བཞེད་གྱི། རང་ལུགས་ཀྱི་རྩོད་འབྲེལ་དང་སྤོང་ཉིད་དེ་དེར་གྲུབ་བདེན་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ནས་དེར་བཞེད་ན། རྩོད་འབྲེལ་དང་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཚུལ་གྱིས་ནི་ཚོས་(༣༦༦ ཀ)གང་ཞིག་དེ་དེར་བདེན་གྲུབ་པ་འགོག་པར་བྱེད། རྩོད་འབྲེལ་དང་སྤོང་ཉིད་དེ་དེ་ལྟར་གྲུབ་བདེན་དུ་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཚོས་རིགས་པ་གང་གིས་འགོག་པར་བྱེད་ལེགས་པར་མེས་ཤིག །

(གཉིས་པ)ཁར་ལ་འདི་འདྲའི་ཤེས་པར་བྱ་སྒྲེ། ཤེས་བྱ་རྩོད་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྤྱི་པའི་མ་དབུད་ཐ་རྩོད་མངས་རྒྱལ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་སྤྱི་པའི་དབུ་མ་པ་ལ་འད་མདོ་ལུགས་སུ་སྤྱི་པ་དང་སྤྱུགས་ལུགས་སུ་སྤྱི་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ཞོགས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ཉིད་སྤྱི་པའི་བཞིན་པར་སྤྱི་པ་རྒྱུ་པ་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་ལྟར་སྤྱི་པའི་ཚོ་མངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཞི་པམ་ལྟ་ལ་ཞོགས་པའི་བརྟོས་འཇོག་གི་རྒྱ་ནི། མེས་ཙམ་པའི་སྤོབ་དཔོན་རྒྱུ་མིས་མདོ་འདི་དགོངས་པ་སྤྱི་པའི་བཞིན་པ་མིན་པར་བྱུངས་ན་མདོ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ལས་སྤྱི་པའི་བཞིན་པར་བྱུངས་པས། མདོ་དོན་གྱི་དགོངས་པ་དབྱིས་བྱིན་པར་མ་ལོན་པའི་དབང་གིས་ཡེ་ཤེས་ལྟམ་བཞི་པ་རྒྱ་རྒྱུ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་འཇོག་ལ། དེ་མདོ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ན་མདོ་དོན་ལ་དངོས་ཀྱི་གཞི་དེ་བྱེད་འཇུག་སྒྲེ། མངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་རྒྱུ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ལས་གཞན་དུ་བདེར་གཤེགས་སྤོང་པོ་འཇོག་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཞོགས་ཕུང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱི་པ་བདེན་དང་སྤྱི་དན་མཐའ་དག་མདོན་པར་རྒྱུགས་

པར་སངས་རྒྱལ་པ་ན། ལྷག་མ་མེད་པར་རྒྱན་ཆད་དེ་ཡོངས་སུ་འདེམ་པར་བཞད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་དྲི་
མ་གྲོ་བུར་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་ཡེ་ཤེས་དྲི་མེད་གྱི་འབྲས་བུ་འབྲུང་ན། (༣༦༦ བ) བ་སྟད་དུ་རྒྱ་འབྲས་ལ་
ཡིད་རྟོན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མི་འཐད་པར་བཀག་ནས། འོ་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་པའི་
དང་ལྷའི་རྒྱ་ནི་མ་དབྱེད་བ་སྟད་པར་འཛོག་ན་མེས་མ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་བདེར་གཤེགས་སྟིང་པོར་རང་
བཞིན་དྲི་མེད་དེ་ཉིད་ལ་འཛོག་དགོས་པ་ཞེས་གསུང་ཆེན་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྣམ་འབྱུང་ཆེན་པོའི་ཐུགས་
གཞུང་དྲི་མ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲུང་ལ། དོན་འདི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྒྲས་
ནས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ནི་ཆེས་མང་སྟེ། མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་སྟོ་གསུམ་གྱི་ལས་ཐམས་
ཅད་ཡེ་ཤེས་ཐོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། རྗེས་སུ་འཇུག་པ་འཆད་པ་ན་འཕགས་པ་གཞུངས་དབང་གི་མདོར་མེས་
ཡིད་རྣམ་ཤེས་གྱི་དོ་བོ་དྲི་མའི་གནས་ངན་ལེན་ལས་མ་གྲོལ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཐོན་འགྲོ་དང་རྗེས་
འཇུག་གི་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེར་མི་རུང་པར་བསྟན་པས་ཀྱང་དོན་དེ་ཆེས་གསལ་པར་བྱས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུངས་དབང་གི་ལུང་དེ་སྟོང་དཔོན་རྒྱ་བས་འཇུག་འགྲེལ་དུ་འདྲེས་པར་མཛད་དེ།

རིགས་དུ།

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཐོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་
ཡེ་ཤེས་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲུང་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མེས་ཀྱིས་
བཞེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན། ཡིད་གྱིས་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རབ་དུ་
བྱེ་བ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་མེས་
མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་བའོ། །

ཞེས་ཐོགས་འབྲུང་པའི་ཕྱིར། ཁར་བྱུང་སྟེ་སྟོས་པ་ཆོག་གོ། །

འོ་ན་ཤེས་བྱ་དབུ་མ་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གཞན་གྲགས་གྱིས་བཞེད་གྱིན་
(༣༦༧ བ) འདུག་པ་ལས། དབུ་མ་པ་ཞེས་དབུ་མ་པ་རང་གིས་མི་འགྲུབ་སྟེ། མཐའ་མར་གར་ཡང་འཛོག་
རྒྱ་མི་རྟོན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱེད་རང་དབུ་མ་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་བཞེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། འོ་ན་བཞེད་བྱལ་ལའང་
འཛིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་བཞེད་གྱིན་འདུག་པ་ཇི་ལྟར་ངས་ཤེས་སུ་ཡོད། འདིར་འདི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

[illegible]

དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལི་ཡི་ཤེས་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་འདེབས་
 ལུང་མི་འགྲོ་ཤི། དཔུང་པ་ན་མངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱི་འདེབས་ལ་
 ཡིན་པ་མངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལི་སྟོ་ཡོད་ཅེས་སྐྱར་ན་དེས་ཀྱང་སྐྱར་འདེབས་ལུ་འགྲོ་ཤི།
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སྟོས་ཆོས་ཡོད་པར་སྐྱེས་པ་ལི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ལ།

གནད་པའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པའི་མཁྱེན་པར་མི་འོང་བ་བཞིན་དུ་(༣༤/༥)ནག་གོ་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་དུང་མའི་ཡི་གེར། སངས་རྒྱལ་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྒྱུན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུན་མེད་པར་འདོད་ན་རྒྱུན་དེ་གཅིད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་རང་ཡིན་ནམ་གཞན་ཞིག་ཡིན་ཅེས་དཔྱད་པ་དང་། ཡང་དེར། སངས་རྒྱལ་ལ་ཆོས་ཙན་ཀྱང་ཉེ་བ་པའི་ཉེད་པ་སྒྲུང་ཡང་སྟེ་འགག་དུ་མི་སྒྲུང་བ་ནི་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་ཀྱང་ཉེ་བ་མཐུན་པའི་མཐུན་ཚུལ་འཕགས་པ་ཤོག་མ་གསུམ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཆོས་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། ཀྱང་ཉེ་བ་ནི་ཉེད་པའི་ཆོས་དེ་སྟེ་འགག་མེད་པར་གཟིགས་པའི་ཆོ་དེ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདག་དང་རྟག་པའོ། ཞེས་སྒྲུབ་ལ་ཞོགས་ལུང་དང་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱེལ་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་ཆོས་མང་བ་དག་གིས་ཤོ།

གེ་ཤ་པ་རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་རང་གིས་གཉིས་སྒྲུང་པ་སྤྱད་པའི་པག་ཆགས་ཐམས་ཅད་པཅོམ་པའི་
 བྱ་བ་བྱས་ནས་ཁོ་རང་སྐད་ཅིག་གི་ངོ་བོར་མི་གནས་པ་ཞིག་སྟེ། མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཆེན་པ་ལྟེ་པ་གེ་ཤ་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་པ་ལོག་གྲུང་གི་གཉེན་པོ་ཞིག་ཟུར་ནས་

འཚོལ་ཅི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཉིད་གསལ་འཇུག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ཏེ་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱས་ནས་
 ཁོ་རང་སྐྱད་ཅིག་གི་ངོ་བོར་མི་གནས་པར་ཞིག་མཛད་པ་ལ་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་འཇིག་བྱེད་གཞན་ནས་
 འཚོལ་མི་དགོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ཇོ་བའི་སྟེང་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དོན་ཁོང་དུ་
 ལུང་པའི་ལེ་ཤེས་ནི་དོན་དམངས་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་ཇོ་བའི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་
 མཐུན་པ་མ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ཀུན་ཇོ་བའི་སྟེང་པའི་ཚོས་དེ་(༣༥༥ བ)རྩ་རྩུན་ལས་སྐྱེ་འཇིག་
 བྱེད་པ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མངས་རྩལ་གྱི་ལེ་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་པ་ན་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་མཐུན་པའི་
 ཕྱིར། མངས་རྩལ་གྱི་ལེ་ཤེས་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་རོ། ཡང་ལེ་ཤེས་འཁྲུལ་པར་མཇུག་ཚོས་ཅན་ཀུན་ཇོ་བའི་
 ཇི་སྟེང་པའི་ཆ་གཟིགས་པ་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། རྩུན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་
 འགག་ཅན་གྱི་ཀུན་ཇོ་བའི་མ་གཏོགས་རྩུན་ལས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ཀུན་ཇོ་བ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་
 ལ་ཡོད་པར་སྐྱེ་པའི་གང་ཟག་ནི་གོ་ཆེན་པ་ཉིད་མ་གཏོགས་མངས་རྩལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་མ་བྱུང་ཞིང་།
 སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ཀུན་ཇོ་བའི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ལེ་ཤེས་ཡུལ་ཅན་རྟག་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ཤེས་པའི་སྟོར་
 གལ་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་དོན་བྱེད་པ་སྟོར་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩུན་མཐའི་ལེ་ཤེས་མི་རྟག་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་
 ཀུན་མཐུན་ལེ་ཤེས་རྟག་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན་ཀུན་མཐུན་ལེ་ཤེས་རྩུ་མེད་པར་
 འབྱུང་བའམ། རྩུ་ལས་སྐྱེ་ན་དེ་ལྟའི་ལེ་ཤེས་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགལ་བ་དང་། སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ཀུན་
 ཇོ་བའི་སྟེང་པའི་ལེ་ཤེས་རྟག་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་ཡུལ་དེ་རང་གྱི་གང་དུ་འགྱུར། སྐྱེ་མ་ལྟར་ན་ལེ་ཤེས་
 རྟོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེ་མ་ལྟར་ན་མཛོན་སྐྱེ་མ་དུ་འགྱུར་བས་མཛོན་སྐྱེ་མ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་
 འགལ་བ་དང་། ལེ་ཤེས་རྟག་པ་དག་དུ་འདོད་ན་སྐྱེ་ཞིགས་གངས་ཅན་པས་ཡུལ་ཡོངས་སྐྱོད་པ་པོའི་ཤེས་
 པ་རྟག་པ་དག་དུ་འདོད་པ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཡུགས་སུ་འགྱུར་རོ།

ད་ནི་ཁྱེད་ཅག་འཆད་ཅོད་ཚུལ་པའི་བགྱི་བ་དེ་དག་གོང་དུ་གང་འཆད་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་དེ་དག་
 ལ་སྟོལ་ཅུང་ཟད་ཐོགས་པ་རེ་ཅིས་(༣༥༥ བ)ཀུང་དགོས་པར་སྒྲུབ་རོ།

མངས་རྩལ་ལ་ལེ་ཤེས་ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་དབྱེད་ནི་དགོངས་གཅིག་ལེ་ཕུ་བདུན་པ་དང་། དགོངས་
 གཅིག་ལེ་ཕུ་དང་པོ་ལ་གཞན་འགྲེལ་དུ་བྱས་པ་དང་རང་རྒྱ་དུ་འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས། རང་རྒྱ་དུ་

བཀའ་པོ་དེར་བྱ་ཆེར་བཞད་ཐེན་པས་དེར་བཟུངས་ཀྱིས་ཤིག །

གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གང་ཆོ་ཞི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སློབ་ཤོས་འཇུག་མི་འགྱུར། །

སློབ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་དེས་པར་རིགས་པ་འདར་མ་ཡིན་ལ། །

ཀུན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར། །

མ་ཐུན་པོ་མེད་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟར་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན། །

སྤྱི་མེད་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེའང་ཡོ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་ན། གང་གི་ཆོ་སྤྱོད་པ་མ་ལུས་པ་ནི་བཙུགས་ཀྱི་དེ་ཞོ་ན་ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་དེ་ལ་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སློབ་ཤོས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ན། དེ་ཞོ་ན་ཉིད་སྤྱི་མེད་རྟོགས་པའི་སློབ་ཤོས་གིས་ཀྱང་ལྟར་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་པ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་པ་མེད་པས་རྟོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློབ་ཤོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བོད་དུ་འདོད་ན་སློབ་ཞུགས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་དེ་ཞོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དེས་པ་སྤྱི་བར་རིགས་པ་འདར་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ནི་རྟོན་ཉིད་འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་འོས། ཡང་རྟོན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཞོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འོས་མ་ན། མི་རིགས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཤེས་པ་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་གཅིག་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེར་ཐེམས་མེད་ན་མ་ཐུན་པོ་མེད་པར་དབུ་མ་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟར་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་དེ་ཞོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་འཇུག་པ་སྤངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་མི་(367
ན)འཇུག་པ་སྤངས་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གང་ཆོ་སྤྱི་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སློབ་ཤོས་སྤྱི་བཞད་བྱས་པ། །

དེ་ཚོ་དེ་རྣམས་སྟོན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་ཡུལ།

དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྟངས་ཆེན་ནས་རིག་པ་ཡིན།

ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་སྟོན་པོ་སྟོན་གྱི་ཡུལ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་པའི་སེམས་དེ་ཡིས་ཡུལ་སྟོན་སྟོན་གསེང་ཡོངས་ལུ་ཤེས་པར་མདོ་སྟེ་བ་སྟོན་གསེང་པ་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཚོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་ཡིན་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་འབྱེད་པའི་སྟོ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྱུང་བར་གྱུར་བ་དེ་ཚོ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་དེའི་རྣམ་པ་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལས་མཐུན་པ་དེ་ཡིས་ཡུལ་གྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུར་བཞག་སྟེ། དེ་ཡང་གཞན་གྲགས་ཐ་སྟངས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་པར་བཞག་གི་དངོས་ལྟ་ན་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཡུལ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་བཅད་པ་ནི་མིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

འདི་དག་གི་དོན་ནི་དབུ་མ་རང་ལུགས་ལ་མངས་རྒྱལ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་མི་སྒྲིལ། དེ་ལྟར་ན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་རོར་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་རྟོགས་ན་མ་དབྱེད་ཐ་སྟངས་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་དང་ཤེས་པ་ལ་ནི་མ་རིག་ལ་སྟོན་གྱི་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་ཚོགས་གྲངས་ཚར་བས་སྐྱེ་འགག་སྟོན་གྱི་རྒྱ་བ་ཡོད་ལ། མངས་རྒྱལ་ལ་དེ་མེད་པས་མངས་རྒྱལ་རང་རོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གི་རྒྱ་བ་མེད་དོ། དེ་ལྟར་ན་པར་གསུལ་བྱ་གཞན་རོར་མངས་རྒྱལ་ལ་སྟོན་སྟོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡོད་པ་ལྟར་སྟེ། དེའི་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཉི་ཤུ་བར་བསྟགས་པའི་འབྲས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་ཅོམ་དུ་བསྐྱེ་བ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན་གཞན་རོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་དེ་བྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྲས་བྱར་འབྱུང་ན་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོའི་རང་མཚན་ཅན་དུ་ཐལ་ཅེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟའི་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་སྟོན་བཞག་པའི་(༣༦/༩ བ)བདག་སྟོན་བཞག་གི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་དངོས་སྐྱེ་བ་རོ་ལངས་འདྲ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་བདག་སྟོན་ཅོམ་གྱི་གཞན་རོར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བུམ་པ་དང་རེ་སྟེ་སྟོན་གསེང་ལ་འདྲ་ལྡན་མཐུན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སུ་བདག་སྟོན་ན་པར་གཞན་རོར་མངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱ་བ་

བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གངས་ཅན་གྱི་སྐྱོ་པོ་དཔུགས་ཡོང་ལྟ་བུ་ཁྱེད་ཅག་བདེན་མོད། ཆོས་ཚུལ་འདི་ནི་
འཕགས་ལུ་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གི་སྒྲོ་སྟོན་གྱི་རྣམ་མཁའ་ཡངས་པར་ཡང་མ་ཆུང་པ་ཡིན་ཏེ། གང་
བརྟགས་བཞག་ལའང་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ལུ་འབྱུང་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་སྟེ་ཆོ་བ་ཀུན་བརྟགས་
གྱི་བརྟགས་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་འབྱུང་དུ་མི་རུང་བ་བདེན་ཞིང་། ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ལུ་འབྱུང་དུ་རུང་
བའི་ཆོས་ཤིག་སྟོ་རྩོན་སྟེས་གྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་འཁོར་འདས་མོགས་ལུ་གང་བརྟགས་པ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་འང་
མི་འཁྱལ་བར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཀུན་བརྟགས་གྱི་རྟོག་པས་བརྟགས་ཅོམ་དེར་འགྱུར་ན་ནི་རི་
པོང་གི་རྩ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ཀུན་བརྟགས་གྱི་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱེ་བའི་གཤུགས་ལས་ལས་བྱུང་བ་
ཡལ་རྗེ་ཆེན་པོ་མངམ་རྒྱལ་མཉམ་པ་རམ་ཆེན་གྱི་གསང་ཆོག་སྤྲོད་མེད་པའོ།

གཞན་འདི་ལ་རྩ་ནག་གོ་ཆེན་པས་ལུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་ལྟན་གྱི་ལུ་ཅན་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡོད་
པར་འབད་ནས་བསྐྱབས་ཏེ། ཤིན་དུ་ཟབ་པའི་གནད་འདི་དག་ནི་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ལུ་ལྟ་ཡར་དཀར་ན་
ཡང་རང་ཉིད་དྲན་པ་གསོ་ཐུང་བྱིས་པའོ་ཞེས་སྟར་(ན.༥༠ བ)དུ་བཏོན་མོད། གེ་མ། གང་ཆོ་སྐྱེ་མེད་དེ་
ཉིད་ཡིན་ཅིང་སྒོ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བལ་བ། ཞེས་པའི་གཞན་འབྲེལ་བ་ན་སྒོ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་
པའི་འབྲུ་གཞོན་རྒྱལ་པའི་རང་དྲན་གསོ་དགོས་པའི་གལ་འགག་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཁྱེད་ཅག་ཐུག་ཁྱོད་ཉིད་
སྐྱེ་མེད་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཅན་ལ་དེའི་རྣམ་པ་དེ་ཇི་འདྲ་བར་སྟར་ཁྱོད་ཅག་གིས་ངོམ་
ཐུབ་པ་ཞིག་རྒྱུས་ཤིག།

གཉིས་པ་ལ་ཞི་ཡང་འགྲོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོན་པའི་ཚུལ། ཞི་ཡང་གཞན་དོན་ལྷུན་གྲུབ་འབྱུང་བ་
དཔེའི་རྒྱོན་ནས་བསྐྱབ་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

དེ་ཡི་འོངས་སྟེང་རྟོན་གས་སྤྱོད་པའོ་དེ་ནས་ཀྱིས།

ཐེན་དང་སྤྱལ་པ་མཁའ་གཞན་ལས་དཔེ་མཐུས།

སྤྱོད་གང་ཆོས་གྱི་དེ་ཉིད་རྟོན་འབྱུང་བ།

དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག།

མཐེན་པོ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཅེས་པ་དེའི་ལན་དུ། ཆོས་སྐྱེ་མཛོད་དུ་བྱས་པ་ན་མེས་པ་དང་
མེས་པ་བྱང་ཉི་པར་ནི་པ་བདེན་མོད། དེ་ལྟར་ན་པར་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་མི་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། སངས་
རྒྱལ་རྣམས་ནི་གཟུགས་སྐྱེ་གང་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་སྐྱེ་མཛོད་དུ་མཛོད་པ་དེའི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་སྐྱེ་
བཤེད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བརྒྱས་ཟིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་མེས་པ་དང་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ལོངས་སྟོང་
པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། ལོངས་སྐྱེ་དེ་ལས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་གང་འབྱུང་བ་དེ་སྟོན་
པའི་སྟོང་དེས་ཀྱང་དེས་པར་འགྱུར་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་
ལས་ཀྱང་དམ་ཆོས་བསྟན་པ་འབྱུང་མིང་། དེ་ལས་ཀྱང་གཏུལ་བྱས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་མེས་པ་གྱི་རྒྱ་བ་མེད་པའི་མཁའ་དང་གཞན་རྩ་ཤིང་མོགས་ལས་སངས་རྒྱལ་དེའི་མཐུས་སྐྱེ་གང་
ཞིག་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་ཇི་མཁའ་སྟོབས་ཆེར་བླན་པས་འདིར།

ཡུན་རིང་ཆེས་འབད་པས་བསྐྱོར་འཁོར་ལོ་ནི།

དེའི་རྩོལ་ད་ལྟར་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་པར།

འཁོར་མིང་བུམ་པ་ལ་མོགས་རྒྱར་མཐོང་ལྟར།

དེ་བཞིན་ད་ལྟ་སྐྱེས་རྩོལ་མེད་བཞིན་དུ།

ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་སྐྱེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་དེའི།

འཇུག་པ་སྐྱེ་བོའི་དགེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི།

ཁྱད་པར་གྱིས་འཕངས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་བྱལ།

ཇི་ལྟར་ཇི་(ན་༧༠ བ)མཁའ་སྟོབས་ཆེར་བླན་པས་ཇི་བྱེད་པ་འདིར་དང་པོར་ཡུན་རིང་པོར་
ཆེས་འབད་པས་དབྱུག་པ་ལ་མོགས་པས་བསྐྱོར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི་སྟོན་བཅོའི་མཁའ་པས་ལོགས་པར་
བཅོའི་བྱས་པ་དང་འབད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དེ་བསྐྱོར་བའི་རྩོལ་བ་ད་ལྟ་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་པར་རང་གི་

ངང་གིས་ལམོར་མིང་བྱམ་པ་ལ་མེགས་པ་སྒྲིབ་དུ་མའི་རྒྱར་མཚོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་མངམ་རྒྱལ་རྣམས་
 གྲུང་དུ་སྒྲུབ་རྟོག་ལས་སྒྲིམ་པ་འི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཚེ་ལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་འང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའི་བདག་ཉིད་ཅན་
 གྱི་སྒྲུ་ཉིད་ལ་ཐུགས་པ་དེའི་ཕྱིན་ལས་མཁའ་མཉམ་དུ་འཇུག་པ་ནི་གདུལ་བུའི་སྒྲུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་མངམ་
 རྒྱལ་ལ་ཆོས་ཉན་པ་མེགས་ཀྱི་དགོ་ལས་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲོན་མེམས་དཔལ་རྒྱུད་པ་སྒྲིབ་ཆོ་ཡིད་བཞིན་ཁོར་
 བུ་མེགས་རྟོག་པ་མེད་པར་འགྲོ་དོན་བྱེད་པ་བཞིན། ཆོས་དབྱིངས་ལེ་ཤེས་ལ་མི་གཡོ་བཞིན་མེམས་ཅན་
 གདུལ་བའི་དུམ་ལས་མི་ཡོལ་བར་དགོས་འདོད་སྒོར་རྒྱལ་པའི་སྒྲོན་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་འཕངས་པའི་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྟོགས་མངམ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཏེ་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་པོ།

ཁ་ཅིག་མངམ་རྒྱལ་གྱི་མར་ལེ་ཤེས་མེད་གྲུང་སྒྲོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་བསམ་གསལ་པའི་རྒྱལ་མངམ་
 རྒྱལ་གྱི་མཚན་པ་ལས་འབད་མེད་དུ་ཆོས་སྒྲོན་པ་མེགས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་
 འཕད་དེ། མངམ་རྒྱལ་ལ་ད་ལྟ་མེམས་མེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་པ་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་
 དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མངམ་རྒྱལ་ལ་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་མེད་པར་ནམ་པར་ཕྱོགས་འདིར་མ་སྒྲུ། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་
 བ་དུས་མཉམ་དགོས་པ་འདར་རིགས་ཚུལ་ལས་འདས་ཤིང་། ཡུན་རིང་དུ་མོང་པའི་ལས་(༣༧) བ་རང་
 བཞིན་སྤར་མོང་བ་ལས་ཐ་སྒྲིབ་དུ་འབྲས་བུ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བ་བཤད་ཐིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་
 མི་དགའི་རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་རྒྱ་འགགས་ནས་གྲུང་ཡུན་རིང་པོར་མོང་བ་ན་རན་མོང་དང་བདེ་འགྲོའི་རྣམ་སྒྲིབ་
 གྱི་འབྲས་བུ་འཕལ་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་བརྟེས་མེད་དུ་ཕྱི་མར་འབྱུང་བ་ཆོས་འཕད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུང་དུ་ལས་གྲུང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། མངམ་རྒྱལ་བཅོམ་ཐུན་འདས་
 བྱི་མེམས་ཅན་མཐའ་ལས་པའི་དོན་དུ་བསྐླལ་པ་མཐའ་ལས་པར་ཆོགས་གཉིས་སྤར་བསམ་གསལ་གྱི་རྒྱ་ལས་
 འབྲས་བུ་ཕྱི་དུམ་ལུ་གཞན་དོན་མཁའ་མཉམ་འཁོར་བ་མ་སྒྲོང་གི་བར་འབྱུང་བ་འདི་ལ་མི་འཕད་པར་
 དོགས་པ་དེ་ལས་ཐུན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་སུ་ཞིག་ཡོད།

ཁ་ཅིག་མངམ་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་བསམ་ཅད་མེམས་དཔལ་འདོད་སྒོར་ལས་དང་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 བ། མངམ་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོན་ལས་སུ་མི་རིགས་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེད་རྣམས་ཆོས་ཟད་བྱེད་གྱི་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། མངམ་
 རྒྱལ་ཉིད་གྲུང་མེམས་དཔལ་གནས་སྐབས་དང་སྒྲོན་ལས་ལས་བྱུང་བ་སྤར་བསྐྱབས་ན། དེ་ལས་གཞན་

མདོན་མཐོང་ཤེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་པར་བདེ་བླག་དུ་འགྲུབ་པའི་
ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལས་ལས་བྱང་པས་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་པར་འགལ་ན། སྟོན་
ལས་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིན་ལས་ནི་མི་སྲིད་པས་ཕྱིན་ལས་གཏན་མི་སྲིད་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རང་དོན་ལུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱ་དང་། གཞན་དོན་ལུན་ཚོགས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱ་བཞད་པ་
གཉིས།

དང་པོ་ནི།

ཤེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ།

བསྐྱེད་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཚོས་སྐྱ་སྟེ།

དེ་ཚོ་སྐྱ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད།

སེམས་འགགས་པས་དེ་སྐྱ་ཡིས་མདོན་ལུམ་མཛད།

གཞུགས་(༣༧) བ)ནས་རྣམས་མཐུན་ཀྱི་པར་གྱི་ཤེས་བྱ་ལུན་རིང་པོ་ནས་ཞེན་པའི་བརྒྱན་
དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བསྐྱེད་པས་ལེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱ་
ཤེས་བྱ་སྟེ་བ་མེད་པས་ཤེས་པ་ཡང་སྟེ་བ་མེད་པའི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་
ཀྱི་ཚོས་སྐྱ་ཡིན་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ།

མངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཚོས་ཉིད་ལྟ།

འདྲན་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ།

ཚོས་ཉིད་ཤེས་བྱའང་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ནི་ཤེས་པར་རྒྱས་མ་ཡིན།

ཤེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཚོས་སྐྱ་མདོན་དུ་མཛད་པ་དེའི་ཚོ་ཚོས་སྐྱ་འདི་ནི་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྐྱ་
བ་མེད་ཅིང་སྤར་ཡོད་འགག་པ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སྐྱ་འགག་མེད་པ་ལ་
སྐྱ་འགག་མེད་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་པར་ཆད་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱ་བ་དེར་བསམ་གྱིས་

མི་ཁྱབ་པར་བརྒྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཕྱོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་
རྒྱུ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེའི་ཚིག་སྤྲད་གསལ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སྟེ།

དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཤོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་མེས་མེས་སྤྱང་མི་
འཇུག་པར་འགག་པ་ན་ཆོས་སྤྱི་དེ་འོངས་སྤྱི་ཤོ་ན་ཡིན་པས་འོན་ཀྱང་མཛད་པར་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་
བཞག་གོ། །

མེས་མེས་སྤྱང་འགག་ཅེས་པ་འདི་ཡང་སྤྱང་ས་བཅུ་རྒྱན་མཐའ་མན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་འདིར་མེད་
པར་མོང་བ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་འགྱུར་ཞིང་སྤྱང་ཡོད་ན་ཕྱིས་མེད་པར་འགྱུར་མི་
ཤིང་པའི་ཕྱིར། གཏོད་མ་ནས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་ཕྱིས་མེད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་
མེས་པོ་དང་མེས་ལས་(༣༧༩ ན)སྤྱང་བའི་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ཞིག་པའམ་མ་ཟིག་པའི་འཁྱུལ་སྤྱང་
ཡལ་བ་ལ་འགག་ཅེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པར་ཟད་དོ། །

དེ་ཡང་གངས་ཅན་གྱི་ཁྲོད་འདིར། ཁ་ཅིག་རྒྱན་མཐའི་པར་དུ་དབྱུང་པས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ལ།
མངམ་རྒྱལ་གྱིས་མར་མེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་
ཐལ་འགྱུར་བ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་རང་ལུགས་ལ་མངམ་རྒྱལ་མར་ཡང་མེས་པོ་དང་མེས་ལས་སྤྱང་བའི་མིང་
ལ་མི་ཅོད་ཀྱི། དོན་གྱི་དོ་ཁྲོད་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡོད་དེ། རྒྱུ་བ་དཔོན་རྒྱ་གཉེན་གྱིས་མངམ་རྒྱལ་གྱི་
མར་སྟོབས་སྟོགས་ཡོན་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པར་བཞད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྟན་དུ། འོན་ཀྱང་མི་
གཅིག་ཉིད་ཤོ་ན་ཟད་དེ། གང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ། ཞེས་དང་། རྟོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་
དོན་དུ་འབད་འགྱུར། ཞེས་སྟོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཅུ་འགྲེལ་དང་། འདིར་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཀྱི་སྤྱུ་ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཤོ་ན་ཉིད་ལ་ཞེས་སྟོགས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱོད། །
ལུགས་དེ་དག་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་རྟོག་འབྲེལ་དང་མཁྱེན་པར་སྒྲིབ་དག་གི་མ་དབྱུང་པའི་འཛོག་
ལུགས་ནི་གོང་དུ་བཞད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཁྲོད་ལྟར་དབྱུང་ནས་དབྱུང་མ་པས་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་
རང་ལུགས་ལུ་འཛོག་པའི་སྐྱེམས་འགར་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲོད་འདོད་པ་དེ་ནི་ཕྱིར་ཤེས་བྱའི་གནས་
ལུགས་དང་། རྒྱུ་བ་དུ་མངམ་རྒྱལ་གྱི་ཡིན་ལུགས་མ་ཤེས་ཤིང་མངམ་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ངོས་མ་ཟེན་པར་

རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་འབར་(༣༧༩ བ)ཞིག་ལ་དགག་སྒྲིབ་བྱེད་
 པར་ཟད་དེ། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མེད་མོགས་སྒྲིལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་
 པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་མངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབར་ཞིག་ལ་ཡོད་མེད་དུ་ཚོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་
 མེད་གཉིས་ཀ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དང་སྒྲིབ་ཡལ་སྒྲིབ་གྱི་བརྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ནས་བཀག་པ་
 དང་། ཡོད་མེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་གཟིགས་པར་གསུངས་པ་མ་དུན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་འབད་ཀྱང་སྤོང་བར་མི་རྣམ་པས་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
 ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྤར་རང་གི་དོ་ཐོར་གྱུར་པ་ཕྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་
 ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་རང་གི་དོ་ཐོར་གྱུར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 ན་ཐེམས་ཅན་དང་འཕྱོར་བ་ཐ་སྙད་དུ་འང་མི་འཐད་པ་དང་། མངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་ན་
 འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱུན་མཐའི་
 བར་ཡོད་ལ། དེ་ནས་མེད་ན་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའི་མཐར་འགྱུར་ཁིང་ཐེམས་ཅན་ལ་སྤྱིབ་གཉིས་དང་མ་
 དག་པའི་ཐུང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་མོགས་ཡོད་ནས། མངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་གནས་གྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་
 མཐའ་དག་མེད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་མེད་ན་མཛོན་པར་མཛོབ་དང་རེས་པར་ལེགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ།

མདོ་ལས།

དཔེར་ན་མ་རྟོས་གནས་པའི་སྤྱི་བདག་མེད་གྱུར་ན།
 འཇིམ་བྱའི་གླིང་འདིར་རྒྱ་ཁྱུང་འབབ་པར་ག་ལ་འགྱུར།
 རྒྱ་ཁྱུང་མེད་ན་མེ་རྟོག་འབྲས་(༣༧༩ བ)བྱ་འབྲུང་མི་འགྱུར།
 རྒྱ་མཚོ་ལ་ཡང་རིན་ཆེན་གཟུགས་མང་མེད་པར་འགྱུར།
 དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་བྱང་རྒྱལ་ཐེམས་མེད་བདེར་གཤེགས་གྱི།
 ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་གྲུབ་ཏུ་ག་ལ་འབྱུང་།
 ཡེ་ཤེས་མེད་ན་ཡོན་ཏན་འཕེལ་མེད་བྱང་རྒྱལ་མེད།

ཀྱུ་མཚོ་འདྲ་པའི་ལངས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །

ལངས་ཀྱིས་སྤེལ་དང་ཉན་ཐོས་རང་ཀྱལ་ལྟ་རྒྱུ་མས་དང་། །

འགྲོ་བ་ཀྱུན་གྱི་བདེ་སྤྱོད་ཚོས་རྒྱུ་མ་ཇི་སྤྱོད་པ། །

དེ་ཀྱུན་ཤེས་རབས་རོལ་བྱིན་པ་མཚོགས་ལས་བྱུང་། །

ཤེས་རབ་རྒྱུ་ཡང་ཟད་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད། །

ཅེས་དང་།

ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཐབས་དང་རྩ་བ་ཇི་སྤྱོད་པ། །

དེ་ཀྱུན་ཤེས་རབས་རོལ་བྱིན་པ་མཚོགས་ལས་བྱུང་། །

ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་མ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྟ་ལ་ཐོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཤར་བྱིན་མེད་
ན་མི་འབྱུང་བར་ཀྱལ་བའི་ཡུམ་དེ་དང་དེ་ལས་ལང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར། ལངས་ཀྱིས་ན
རྒྱུད་ཅིག་གིས་སྤྱོད་འགག་བྱེད་པའི་རིག་པའི་སྤྱོད་བ་དང་འཁྱུག་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་འདྲ་མི་འཐད་དེ།
སྤར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་འགག་ཐོགས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དང་།
འཁྱུག་སྤྱོད་ཡོད་ན་མ་རིག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་
རང་སྤྱོད་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལངས་ཀྱིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་
འགག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། སྤྱོད་འཇིག་ཐོགས་སྤྱོས་པའི་དུ་བ་མཐའ་ལས་པས་བཅེངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་
རྒྱུ་མས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་ལ་འཕགས་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་སྤྱོད་(ན་པ་ན་བ་)བ་
མེད་པ་ཐོགས་ལྟ་གསུངས་པ་འདྲ་མི་རིགས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཡོད་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ལངས་
ཀྱིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རོལ་མ་ཟིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་ཐམས་དང་ཐམས་ལས་བྱུང་བ་རྒྱུད་ཅིག་གིས་སྤྱོད་འགག་
བྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་མ་ལྟ་བུའི་འཁྱུག་སྤྱོད་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ལྟར་བཟུང་ནས་རྟོགས་ཏེ་དེ་དང་སྤྱོད་ལ། ཡེ་ཤེས་ནི་སྤར་
ཤར་བྱིན་གྱི་རྒྱུ་མས་ལྟ་བུ་འདྲ་པ་དྲུག་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བར་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བྲལ་དུ་ལངས་ཀྱིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་བཞད་མ་ཐག་པ་དྲུག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་སྤྱོས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྒྱུ་མ་ལྟ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞི་བས་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ།

གཅིག་དང་ཐ་དད་སྤངས་པ། ཆོས་ཙན་དང་ཆོས་ཉིད་དང་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་དང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། དེར་མ་ཐད་འཁོར་འདས་དང་སྐྱོན་ཡོན་སོགས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལ་བཞག་གི། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་
དཔལ་ལྷན་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཞལ་ནས་དུས་གསུམ་མངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཆོས་
སྐྱེ་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་ནི་འཁོར་བ་རྒྱ་མོང་གསུམ་གྱི་ཐ་མལ་གྱི་
ཤེས་པ་རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་གྲ་མ་ཆག་ཟུར་ལོག་གེ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེའི་ཡུལ་
དང་ཡུལ་ཙན་དག་ཀྱང་འཁོར་འདས་དགག་སྐྱེ་བ་ཟུར་རྒྱུ་མཉམ་པའི་རང་སྤྱོད་ཉིད་ལས་བཅུ་མས་ཏེ།
ཇི་བཅུ་རྣམ་པོ་པས།

ཐམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། སྤང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐྱེའི་འོད་ཟེར་དེ་ཉི་མ་དང་
(ན་༧༥ ཀ)དེའི་འོད་ཟེར་ལྷར་ཐ་དད་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།།

གནད་འདི་ལྷན་མ་རྟོགས་པ་ཁ་ཅིག་ ཁོ་ཤོ་ཉིད་སྐྱེ་མངས་རྒྱུ་མིན་ཟེར་བ་དང་། དེས་ཤེས་བྱ་མ་
རྟོགས་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་དུ་འཁྲུག་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སྒོ་ཡང་སྐྱོས་པའི་བག་ཆགས་
དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་འཕགས་པ་བྱམས་པ་
དང་མགོན་པོ་སྐྱེ་བྱེད་ལཔ་སྐྱེ་སོགས་ཀྱིས་ལན་གཅིག་མིན་པར་ཡང་ཡང་དུ་མངས་རྒྱུ་སུ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཁོ་ཤོ་དབུ་མ་པ་ནི་མ་དཔྱད་པ་ན་ཤེས་བྱ་གཞན་རྣམས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ན། མངས་རྒྱུ་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཡོད་མེད་ཅེས་དམིགས་ཐུག་དུ་རྟོན་པར་ཡང་མི་བྱེད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་འཁྲུལ་རྩེར་
གཞུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པར་བཞག་པ་བཅིན་མངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་ལ།
དཔྱད་པ་ན་ནི་དེ་བཅིན་གཤེགས་པའི་གཟིགས་རྩེར་མངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བ་ལྷར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

འདི་ནི་ལན་གཅིག་མིན་པར་གལ་ཆེ་བས་ཡང་ཡང་བཤད་ཟིན་ཅིང་འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་ལ།
མངས་རྒྱུ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདི་ནི་གངས་ཙན་གྱི་ཁྲོད་འདིར་རྟོན་ཁུ་ལོ་རྩྭ་
བའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཡིག་ཚང་སྐྱོན་མེད་པ་ནས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་འཐད་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་

འཛིན་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཆོག་པ་ལོ། རྒྱ་མཐུན་པ་ལོ། རྒྱ་མཐུན་པ་ལོ། རྒྱ་མཐུན་པ་ལོ།

དང་པོ་ནི།

ཞི་སྒྲིལ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་།

ཡིད་བཞིན་མོར་བྱ་ཆེ་བཞིན་རྒྱུ་མི་རྟོག་།

འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་སྤྱད་རྟག་།

འདི་ནི་སྤྱོད་དང་བྲལ་ལ་སྤྱང་བར་འགྱུར་།

སྒྲིལ་གསལ་ཆོས་སྒྲིལ་མཛོད་དུ་མཛོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ནི་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། མེས་པ་མེས་པ་(༣༧༤ བ)བྱུང་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟར་མེས་པ་ཅན་གྱི་དོན་མཛོད་པར་སྤྱོད་པ་གསལ་བར་གྱུར་ཅིང་། ཡིད་བཞིན་མོར་བྱ་ཆེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་དུ་ཟིན་ཀྱང་གསལ་བྱའི་འདོད་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །སྒྲིལ་འདི་ནི་འགྲོ་བ་མ་གྲོལ་བ་སྤྱེ་འཁོར་བ་མ་སྤྱེད་གི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་དག་གི་མཛོད་མཛོད་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་འབྱུང་པ་ཐོབ་སྤྱད་དུ་ཡུན་རིང་པོ་ནམ་མཁའ་གནས་པ་ཆེ་བྱིད་དེ་བྱིད་དུ་རྟག་པར་བཞུགས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་འདི་ནི་བྱུང་མེས་པ་མ་བཅུ་པ་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་ཆོག་པ་གཉིས་བསམ་གསལ་ཤིང་རབ་དྲི་མེད་ཀྱི་མི་ལོངས་ཐོབ་པ་རྒྱུ་པར་འགྱུར་རོ།

ལོངས་སྤྱོད་དེ་ཤིང་པ་ལྟ་དང་ལྟར་པ་སྤྱེ། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན། རོ་བོ་ངེས་པ་མཛོད་དཔེ་བརྒྱུན་ལ། འཁོར་ངེས་པ་མ་བཅུ་བའི་མེས་པ་དཔལ། རྒྱུ་ངེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་ལ། ལོངས་སྤྱོད་ངེས་པ་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འབར་ཞིག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྤྱེ། མངམ་རྒྱལ་རྒྱུ་མི་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིལ་།

མཛོད་དང་དཔེ་བྱུང་རབ་འབར་ཞིང་།

སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་ཆོག་པ་གཞུགས་ལ།

རང་མོས་དབང་གིས་འཛིན་པར་བྱེད།

འཛོད་རྒྱུ་ཆོག་པ་ནི་དཔག་མེད་ལས།

བྱང་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་པའི་སྐུ།

ས་བརྒྱལ་ནི་གནས་རྣམས་ཀྱིས།

དེ་ལྟ་ཡི་སྐྱར་གཟིགས་སོ།

འདི་དེ་ཆོས་རྒྱུ་ལངས་སྤྱོད་པས།

རྒྱལ་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་བྱའོ།

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ།

གནས་པའི་སྤོ་ལས་སངས་རྒྱལ་བཞིན།

འོག་མིན་གནས་ལས་ཁང་དུ་ནི།

དེ་ཉིད་མཛོན་སྐུ་བར་བཞེད།

ཅེས་ཏེ། བསོད་ནམས་ཆོག་མཆོག་དཔལ་མེད་ལས། བྱང་བ་ཞེས་པས་དུས་ངེས་པ་བསྟན་(༣༧)
ན)ཏོ། །གཞན་གོ་སྟེ།

འདིར་ཟེ་ལུང་མཆོག་ལྟ་བུ་ཆོན་པའི་གནས་ཤོད་ལྟ་བུ་མང་པོ་ན་ཟེ།

རྒྱུད་སྤྱུ་མ་ལས།

ཇི་ལྟར་ཆོན་ནི་སྤྱོད་ཆོག་ཀྱིས།

མོར་བུ་དེ་དངོས་མིན་སྤང་ལྟར།

དེ་བཞིན་འགོ་རྒྱུ་སྤྱོད་ཆོག་པས།

ཁྱེད་བདག་དེ་དངོས་མིན་པར་སྤང་།

ཞེས་དང་།

དང་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་བད་ཡི་སྐྱུ།

ས་རོལ་ཕུན་སྐུ་ཆོག་པའི་གནས།

ཞེས་དང་།

ཇི་ལྟར་སྤྱིན་མེད་ནམ་མཁའི་རྒྱ་བའི་གཟུགས།

སྐྱོན་གཤིན་ཐུག་མཚོར་ནི་མཚོར་བ་ལྟར།

དེ་བཞིན་རྒྱལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱེད་པད་ག་གཞུགས།

རྒྱལ་མངམ་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་དུ་མཚོར་བར་འགྱུར།

ཞེས་དང་།

ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་གཞི་གཙང་མ་ལ།

ལྟ་དཔར་ལུས་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་སྒྲུབ་བ་ལྟར།

དེ་བཞིན་འགྲོ་མེམས་སྐུ་གཞི་གཙང་མ་ལ།

ཁྱེད་པད་དཔར་པོའི་སྐྱེ་ལི་གཞུགས་བརྟན་འཆར།

ཞེས་དང་།

འདི་ནི་རང་མེམས་སྒྲུབ་བ་ཞེས།

སྐུ་སྐྱེ་པོས་མི་ཤེས་མོད།

ཅེས་དང་།

དགེ་བ་སྐྱེ་དང་འཇིག་པས་ན།

མངམ་རྒྱལ་གཞུགས་ནི་སྐྱེ་དང་འཇིག།

བརྒྱ་ཕྱིན་བཞིན་དུ་ཁྱེད་པ་ནི།

ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལི་སྐྱེ་འཇིག་མེད།

ཅེས་ཞེགས་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲོལ་ཆེན་ཞེགས་སུ་འདྲེག་གཞུགས་སྐྱེ་མངམ་རྒྱལ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཁྱེད་པར་གཞུགས་སྐྱེ་པོས་འཛོལ་ནི་གཏན་མེད་ཡིན་ལ། གཞུགས་སྐྱེ་པར་དག་པ་དེ་ཤེས་པའི་ལུས་ལ་འཇོག་དགོས་ཞེ་ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་རྩོགས་ཅིམ་ཡང་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་ཟད་དེ། ལུང་དེ་དག་གི་དོན་མ་གོ་བར་སྒྲུབ་པའི་སྐྱེར་དང་། འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལས་སྐྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འགྱུར་བའི་ (ན་པ་) བ་སྐྱེར་དེ། ལུང་དེ་དག་གིས་ནི་བརྟེན་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་རྩོགས་པའི་མངམ་རྒྱལ་རང་།

ཉིད་གྱིས་མེ་མོར་རང་རིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ་པའམ་མཐོང་བྱ་པའམ་རིག་བྱ་སྟེ་ཁོང་དུ་རྒྱུ་བྱ་ཡིན་ལ།
 རྟོན་མངས་རྒྱུ་ཤུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཛད་པ་ལྷན་ལས་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པའི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་གདུལ་བྱ་
 བསགས་སྤྱད་གི་སྤྱི་མེ་ལོང་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་བ་དང་། དེའི་གསུང་ཐོས་པ་དང་། དེའི་
 དགོངས་པའི་དམ་ཆོས་ཀྱི་རོ་ཐོས་བསམ་སྒྲུམ་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཉམས་སུ་བྱུང་བྱུང་འགྱུར་གྱི། ཆོས་
 གྲུ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། མངས་རྒྱུ་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་སྤྱོད་དུ་རྒྱུད་ནས་གཟིགས་པ་ན་འགར་
 ཡང་གཟིགས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གཟིགས་ན་དེ་གཞན་མེམས་ཅན་དག་གིས་མཐོང་བྱ་མཐོང་བྱེད་དུ་
 ཇི་ལྟར་ཡང་རིག་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ལུང་དེས་གདུལ་བྱ་ལ་སྤྱང་བའི་གཟུགས་སྐྱེ་
 མངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་གཏན་མ་ཡིན་ལ། དེ་མངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་ན་དེས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་
 ཆོས་དེ་མངས་རྒྱུ་གི་གསུང་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་ན་གསུང་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མངས་རྒྱུ་གི་
 བསྟན་པ་དེ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མངས་རྒྱུ་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་པའི་ཡུལ་བརྒྱུད་
 དང་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
 རོ། །

ཁྱོད་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་གསུང་རབ་གི་དགོངས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནང་འགལ་
 འབར་ཞིག་དུ་འགྱུར་ཏེ། མེ་ཆ་བ་ཡིན་ཅིང་གཟུགས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ན་གཟུགས་སྐྱེ་མངས་རྒྱུ་
 མིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་མེམས་ཅན་གྱིས་དོན་སུ་བསྟེན་བྱའི་མངས་རྒྱུ་གི་གཟུགས་
 གྲུ་མངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་ན། རྟོན་བྱུང་མེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་(༣༧ ཀ)ན། བདག་མེམས་ཅན་རྟེན་པོ་ཆེ་
 སྤྱི་བ་པ་རུང་ཟད་ཅུམ་བསྐྱབས་པར་མ་བྱས་པས་ཀྱང་མཐོང་བར་རྣམས་པའི་སྐྱེ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་
 ལམ་བཟང་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུད་ཆོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་
 ཡང་དག་པ་དེ་གཟུགས་མིན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་མངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་
 རབ་འབྱམས་ནས་མངས་རྒྱུ་གི་གཞན་དོན་གྱི་སྐྱེ་དེ་མེམས་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་
 ལ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་དེ་ཤེས་སྐྱེ་ཞེས་ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་ལ། མཚན་དཔེ་
 སོགས་ཤེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འདོད་ན། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་དབུ་སྐྱེ་བྱུང་བ་ལྟར་གནག་དང་། མེ་མོ་

ཟངས་མདོག་མོགས་ཁམ་ལེན་དཀོས་པས་ཤེས་པ་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གྱི་ངོ་མོར་ཡང་འདོད་རིགས་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ནི་ཤེས་པ་ལ་ཆོགས་བརྒྱད་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་དབྱེ་བར་རིགས་ཏེ་གཞུགས་གྱི་
ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་སྟེད་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་ན་ནི་རྒྱུད་དུ།

ཤེས་རྒྱལ་གཉིས་དང་རྒྱལ་ཉི་ལ།

ཞེས་མདོ་མཛོན་གྱི་གཞུང་རྒྱལ་གྱང་བསྟུར་ཏེ་འདོན་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་གཞུགས་སྐྱེ་མངམ་རྒྱལ་ལྟར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དུ་མངམ་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་མངམ་
རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཞེས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏུ་ལ་བྱ་
ལ་པར་དེ་མངམ་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ལས་མ་གཏོགས་ཞེས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ལུ་མི་སྟར་པའི་
ཕྱིར།

ཡང་ཁྱེད་ཅག་བསྟོན་ཅི་མ་ཆེ་བས་གཞུགས་སྐྱེ་དེ་གཏུ་ལ་བྱ་ཞེས་ཅན་དེའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
ན་ནི། འོ་ན་ཁྱོད་རང་གི་སྟུང་བཟེད་ནང་གི་རྒྱ་རི་ཁྱོད་རང་གི་ཟས་བྱན་པོ་དེའི་མིག་གི་ཤེས་པར་(ན.༡/༤
བ)འགྱུར་བས་ཁྱོད་ཅག་གི་དགྲ་ཆོགས་གྱི་དུས་ཟན་བྱན་པོ་དེའི་མིག་ཤེས་དེ་སྟག་དང་སྟུར་ལ་ཁྱ་ནི་
ཁྱ་ནི། གལ་ཏེ་གསུང་རབ་འགའ་འགའ་གཞུགས་སྐྱེ་མངམ་རྒྱལ་མིན་པར་གསུངས་པ་ཡོད་ན་མེད་རང་
བཞིན་སྟོང་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རྒྱལ་གཞག་ཡིན་ཅིང་། གཞུགས་གྱི་སྐྱེ་མངམ་
རྒྱལ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་མེད་རང་བཞིན་ཆོབ་ཡིན་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་མ་དཔྱད་པའི་རྒྱལ་གཞག་ཡིན་
ནོ། །

དེས་ན་ཆོས་སྐྱེ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་སྟོན་བྱལ་དང་གཞུགས་སྐྱེ་སྐྱེ་འགག་མོགས་གྱི་
སྟོན་པ་སྟེ་བདེན་པ་གཉིས་ལྟ་གཏུ་ལ་བྱའི་སྟོ་ལ་བསྟོན་ནས་བཞག་གི་མངམ་རྒྱལ་གྱི་གཟེགས་ངོར་
གཞུགས་སྐྱེ་དང་ཆོས་སྐྱེ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དག་ལས་གཅིག་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་གཅིག་ཤོས་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་དང་མངམ་རྒྱལ་ཡིན་མིན་མོགས་གྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།

དོན་རྒྱུད་སྤྲུལ་མར།

རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྤྱོད་དང་མི།

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྤྱོད་གཉིས་ཏེ།

ཞེས་མངས་རྒྱུ་གི་སྤྱོད་པ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་
 ཚེས་ཅན་དང་ཚེས་ཉིད་གཉིས་སུ་བ་སྤྱད་གཞན་གྲགས་དང་བསྐྱེད་ནས་ཚེས་སྤྱོད་ཚེས་ཉིད་དོན་དམ་
 བདེན་པར་བརྟེན་པ་དང་། གཞུགས་སྤྱོད་ཚེས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བརྟེན་པར་མཛད་ཀྱང་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་ཚེས་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་འགག་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་བདེན་པར་ཡང་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཚེས་སྤྱོད་རྣམ་མཁུན་ལ་བཤད་ནས་ཟག་མེད་གི་ཡེ་ཤེས་ལྷེ་ཚོན་ཉེར་གཅིག་གི་སྟོབས་ལོགས་སྤྱོད་འགག་
 གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུགས་སྤྱོད་ལ་ཡང་དོན་
 དམ་བདེན་པར་བཅག་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་ཏེ། རྟགས་གི་(ན་༧༥ བ)ཞེས་པར་དེས་དོན་དོན་དམ་པའི་
 གཞུགས་སྤྱོད་རྒྱུ་འཇུག་རྗེ་རྗེ་འཆར་ཉིད་ལ་བཤད་པའི་གནས་སྐབས་ཆེས་མང་པའི་ཕྱིར། སྐབས་སྟོབས་
 གི་རྒྱུད་པར་ལས་ཤེས་དགོས་པ་ལས་ཚུགས་རེ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱུང་།

དེས་ན་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་ལྟར་གཞུགས་སྤྱོད་ལས་གཞན་ནང་པོ་ཉིད་སྤྱོད་ཡོད་པར་སྤྱོད་དང་། གཞུགས་
 སྤྱོད་མངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཉིས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྟེན་ཏུ་མེད་
 པར་གསུངས་པའི་གནད་མ་དུན་པར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་ཁ་ནས་ཤོར་བའི་ཅོལ་གང་མ་མོ།

གཉིས་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་དང་། བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྐྱུར་བ་ལུན་སྤྱོད་ཆོགས་པ་དང་། ཡོན་
 ཏན་ལུན་སྤྱོད་ཆོགས་པ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་པའི་མཐུ་ལུ་དུ་བྱུང་བ་
 དང་། སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་པའི་མཐུ་ལུ་དུ་བྱུང་བ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱ་མཐུག།

གཞུགས་སྤྱོད་གཅིག་ལ་རང་གི་སྤྱོད་གནས་སྐབས།

སྤྱོད་འགགས་གསལ་དང་མ་འཆོལ་བྱུང་ཚུལ་ནི།

མ་ལུས་གྱིས་བཀྲ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་མཛད། །

མངམ་ལྷན་གྱི་ཚོས་གཞུགས་གྱི་སྐད་དཀ་བསྐྱེད་པ་དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐྱ་གཞན་ཡང་ཚོས་
གཞུགས་གྱི་སྐད་མཐུ་ལས་གསུལ་ཤུའི་དོན་དུ་བསྐྱར་བཞི་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་དུས་གཅིག་ལོར་སྐྱ་
གཅིག་པོ་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གཞུགས་སྐྱ་གཅིག་ལ་མངམ་མ་རྒྱལ་པའི་སྐྱ་རོལ་ལ་ཁོར་བཅོག་མ་མེད་པ་དང་
མི་སྐྱ་པའི་གནས་སྐབས་སྤར་འགགས་ཞིན་པའི་ཤུར་མཐུབ་མ་ལུས་པ་གསལ་བ་དང་མ་འདྲེས་པ་མ་
པུ་ལ་པར་ཤུར་ཚུལ་ཀེ་མ་ལུས་གྱིས་ཤུག་མཐུབ་དག་མེད་པ་ཤུད་བཞིན་སྐྱོབ་པ་སྤར་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་སྒྲུ་གཅིག་ལ་སྒྲོན་པ་དང་། བ་སྒྲུ་ལི་སྒྲུ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོན་པ་མཐའ་དག་སྒྲོན་པ་ལི་མཐུ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲིན་པ་དང་། མར་སྒྲིན་གཞན་ལ་ལ་སྒྲོན་པ་ལི་ལས་མཐའ་སྒྲོན་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

ལངས་ཀྱིས་ཞིང་ཇི་འདྲར་ཐུབ་དཔང་དེ་དང་།

དེ་དག་རྒྱ་སྤྱོད་མཐུ་སྤྱོད་མ་ཇི་འདྲ་དང་། །

ཉན་ཐོས་དག་འདུན་ཇི་སྟེད་ཇི་སྟེད་།།

ཡུང་རྒྱལ་ལོ་མཁ་རྒྱལ་ལོ་མཁ་དེར་གཞུགས་པའི་ཡུང་དང་།

ཇི་འདྲའི་ཚེས་དང་དེར་བདག་ཇི་འདྲ་དང་། །

ཆོས་ཐོས་སྤྱོད་པ་གང་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། །

ཁྱིམ་གང་འི་ཚུལ་དེ་དག་ལ་སྟུང་བ།

དེ་ནི་མ་ལུ་སྒྲ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད།།

[illegible]

འདྲ་བར་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཆོས་ཇི་འདྲ་བ་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་། ཁིང་དེར་
བདག་ཉིད་བཅའ་ཟེའི་རིགས་མེགས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། བྱིས་པ་འཇམ་རབ་བྱུང་ཅི་འདྲར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་
ཐོས་ན་བསྐྱབས་པ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་དགེ་ཚུལ་གྱི་རྟོམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷག་མ་མེད་པ་རྒྱས་པ་
དགེ་སྦྱོང་གི་རྟོམ་པ་ལྟ་བུ་ཁས་བླངས་ནས་སྦྱོང་པ་གང་ལ་སྦྱད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་བཟུང་གོས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་མེགས་སྦྱིན་པ་གང་ཇི་ཅམ་དེ་དག་ལ་
ཐུལ་བ་དེ་ནི་མ་ལུས་པར་སྐྱར་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་བཞིན་ཚུལ་བྱིས་པ་བོད་བཙོན་ཏིང་འཛིན་དང་།

ཤེས་རབ་སྦྱོང་ཆོ་སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་།

མ་ཆར་མེད་དེ་དག་ཉིད་སྦྱོང་པ་ཀུན་།

སྟོན་སྦྱིན་པའི་སྦྱད་པ་སྦྱོང་པའི་བྱུང་བ་བོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིས་པ་དང་བོད་པ་དང་བཙོན་
འགྲུལ་དང་ཏིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སར་སྦྱིན་ལ་སྦྱོང་ཆོ་སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་མ་ཆར་
བཟེད་པ་དེ་དག་མ་ལུས་པ་སྐྱུ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོང་པ་དང་། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོང་པ་དང་། གནན་དུས་
གསུམ་གྱི་སྐྱེ་འཕགས་ཀུན་གྱི་སྦྱོང་པ་བསྐྱེད་པའི་ཁུངས་ལྷག་ཏུ་སྟོན་པ་གསུམ་།

དང་པོ་ནི།

སྐྱེ་ཡི་བ་སྐྱེའི་ཁུངས་བྱར་གསལ་བར་སྟོན་།

སྐྱུ་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱོང་པ་སྟོན་པར་མ་(ན་༥་ན)ནད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིན་དུག་གི་སྦྱོང་པ་མ་ཆར་བ་
མེད་པ་ཀུན་བསྐྱེད་པའི་ཁུངས་བྱར་གསལ་བར་སྟོན་དོ།

གཉིས་པ་ནི།

སངས་རྒྱལ་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འགྱུར་གང་།

གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར་།

གདངས་མཐོན་ཆོས་སྒྲིག་པ་ལྟར་གྱིས་བཟུང་བའི།

འགྲོ་དཔལ་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་རྟེན་བཞུགས་པ་དང་།

དང་པོའི་ཐུགས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་བར།

དེ་དག་སྐྱོད་ཀྱིན་དངོས་རྣམས་མིག་འཕྲུལ་གྱི།

རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་བདག་བཞིན་བསྐྱུ་ཡི།

ཁྱེད་ཀྱི་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན།

གཞན་པར་མངས་ཀྱས་གང་དག་འདས་དང་མ་བྱོན་པ་འབྱུང་འགྱུར་གང་དང་གང་དག་ད་ལྟ་
ནས་མཁའ་མཐོན་ཐུག་པར་གསུང་གི་གདངས་མཐོན་པོ་ཆོངས་དབྱེད་པའི་གསལ་གྱིས་ཆོས་སྒྲིག་ཅིང་ཐུག་
བསྐྱུ་གྱིས་བཟུང་བའི་འགྲོ་དཔལ་རྣམས་དཔལ་ལྟར་ཅིང་འཇིག་རྟེན་ན་བཞུགས་པ་དང་བཞུགས་པ་དེ་
དག་དང་པོའི་ཐུགས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་བར་གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་སྐྱོད་པ་ཀྱིན་གྱི་
དངོས་པོ་རྣམས་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལྟར་མཁྱེན་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་སྟོན་པ་བཞིན་སྐྱུ་ལི་བ་
སྐྱུ་ལི་ཁྱེད་ཀྱི་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་མཁས་ཅན་མིག་འཕྲུལ་ལྟར་
མཁྱེན་པས་ཆོས་མཁས་ཅན་མིག་འཕྲུལ་དུ་སྟོན་པར་སྐྱོད་པ་ལ་མངའ་བཅེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི།

དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་མཐོན་དཔར་དང་།

རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་གྱི།

སྐྱོད་དང་དེ་ལྟར་སྐྱོད་པོའི་གནས་སྐབས་ནི།

མཐོང་ཅད་བསྐྱུ་ལི་ཁྱེད་ཀྱི་དུས་གཅིག་ཆོ་སྟོན།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་གཞན་གྱི་སྐྱོད་པ་བསྐྱུ་ལི་ཁྱེད་ཀྱི་དུས་གཅིག་དུ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུས་
གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་མཐོན་དཔར་དང་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་གྱི་སྐྱོད་པ་མཐོང་ཅད་དང་།
དེ་ལྟར་ཐོས་སྐྱོད་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ནི་སྐྱོད་པ་མཐོང་ཅད་བསྐྱུ་ལི་ཁྱེད་ཀྱི་དུས་གཅིག་གི་ཆོ་སྟོན་ཏེ།
གཉིས་པ་ལ་ལུས་དང་། དུས་ལ་བཅོས་ནས་བཞེད་པ་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱུར་བ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཡིས།

རྒྱལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གདུགས་འཛིན་རྟོན་དང་།

འཛིན་རྟོན་མཁའ་ཡས་ཚུགས་ཁྱབ་རྒྱལ་རྟོན་མོང་།

རྒྱལ་རགས་མི་འགྱུར་འཛིན་རྟོན་མི་འགྱུར་།

སྐངས་རྟོགས་ཐིག་ལས་ཡོངས་ལུ་དག་པའི་མངས་རྒྱས་འདི་ནི་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པ་
ཡིས་རྒྱལ་ལྷ་རབ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་ནམ་མཁའི་མཁས་གདུགས་པའི་འཛིན་རྟོན་པ་དང་འཛིན་རྟོན་
མཁའ་ཡས་པའི་ཚུགས་རྒྱལ་ལྷ་རབ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་རྟོན་མོང་གི། དེ་ལྟར་ན་པར་རྒྱལ་རགས་པར་
མི་འགྱུར་ཁོང་འཛིན་རྟོན་ལྷ་རབ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི།

རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཁྱོད་གྱིས་མིང་མཐའི་བར།

རྣང་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་ཁྱོད་སྒྲ་ཚོགས།

ཇི་སྟེང་རྟོན་པ་དེ་སྟེང་འཛིན་བུ་གླིང་།

མ་ལུས་རྒྱལ་གང་དེ་སྟེང་ལ་གྲངས་མེད།

རྟོན་པ་རྣམ་རྟོག་མི་(ན.པ.ལ. བ)མངའ་བ་ཁྱོད་གྱིས་མིང་མཐའི་བར་དུ་རྣང་ཅིག་དང་རྣང་ཅིག་
དེ་རེ་རེ་ལ་མཛོད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟེ་མཁས་ཙན་འདུལ་ཐབས་ཀྱི་ཁྱོད་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཇི་སྟེང་རྟོན་པ་དེ་
སྟེང་འཛིན་བུ་གླིང་མ་ལུས་པའི་རྒྱལ་ལྷ་རབ་གང་དེ་སྟེང་ལ་ལྷ་མའི་གྲངས་ཀྱི་ཆ་ཙམ་ཡང་མེད་རོ།

གསུམ་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོབས་བཅུ་བཞད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཤིང་མངས་རྒྱས་
ལས་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་མི་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཟུང་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ལུ་
བསྟུ་བ་གསུམ་དང་པོ་ལ་བསྟན་བཞད་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་དང་།

དེ་བཞིན་ལས་རྒྱུ་སྤྱོད་དང་།

མོས་པ་སྤྱོད་མོས་སྤྱོད་དང་།

སྤྱོད་མོས་ལས་ཀྱི་མཁའ་སྤྱོད་དང་།

དེ་བཞིན་དང་མཁའ་མཁའ་མ་ཡིན།

མཁའ་དང་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་དང་།

ཐམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཁའ་ཏིང་འཛིན་དང་།

སྤྱོད་པར་འཇུག་མོས་སྤྱོད་དང་།

སྤྱོད་གནས་དེ་མཁའ་པ་དང་།

དེ་བཞིན་འཛིན་པུ་སྤྱོད་དང་།

ཟུག་རྒྱུ་ཟུག་པ་མཁའ་སྤྱོད་ཏེ།

སྤྱོད་ཀྱི་ཐུག་པོ་འདི་དག་གོ།

འདིར་འགྲེལ་བཤད་ཏུ། སྤྱོད་པ་འདི་མཁའ་ཏིང་འཛིན་དང་མཁའ་པ་དང་མཁའ་སྤྱོད་གྱི་
ཐམས་ཐམས་ཐུང་མཛོན་པ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བཤད་པ་ནི་གོང་ཏུ་ཐམས་ཐམས་ཐུང་གི་འཇུག་པ་
ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བཤད་པ་དང་འགྲེལ་ཞིང་། གཞན་སྤྱང་ཡིན་ན་ཡང་མ་དཔྱད་པར་འཛིན་པས་
མཁའ་སྤྱོད་ཐུང་མཛོན་མི་དགོས་ཤིང་།

གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་ཏུ་བཅུ་ལྔ་

དང་པོ་ནི།

རྒྱ་གར་ཞིག་ལས་གར་ཞིག་དེས་པར་སྤྱོད་འགྱུར་བ།

དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཁའ་རྒྱུ་མཁའ་ཀྱིས་གསུངས།

བཤད་པ་ལས་བསྟོན་གནས་མིན་ཤིང་ཐུ་མཐའ་ཡས་པ།

མཁའ་པ་ཐོགས་པ་སྤངས་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་བཤད།

རྒྱ་གར་ཞིག་ལས་རང་གི་འབྲུག་པུ་གར་ཞིག་དེས་པར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ཅན་འབྲུག་

བྱ་དེའི་གནས་ལུ་གནས་དེ་མཐུན་པ་ལངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་དགེ་མི་དགེ་ལས་རྣམས་སྤོང་
ཡིད་(ནཱ་ལ་ན)དུ་འོང་མི་འོང་མོགས་འབྱུང་བ་འདི་ལྟར་བསྟུ་བ་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་
བཤད་པ་ལས་བསྟོགས་པ་རྒྱ་མིན་ལས་འབྱུང་བུ་འབྱུང་བ་དེ་གནས་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་དགེ་བ་ལས་འབྱུང་བུ་
ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་གནས་ཡིན་མིན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཤེས་བྱ་
མཐའ་ལས་པ་མཐུན་པ་ལ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པ་དེ་ནི་སྟོན་པའི་གནས་དང་གནས་མིན་མཐུན་པའི་
སྟོབས་ལུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་བསྟོགས་དང་ཟད་དངོས་ཀྱི།

ལས་དང་དེ་ཡི་རྣམ་སྤྲིན་འིན་རྟེན་སྟོའོགས་ལའང་། །

མཐུན་པ་རྣམས་མཐུ་ཐོགས་མེད་མོམོར་འཇུག་འགྱུར་བ། །

རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ་ཁྱབ་མཛད་དེ་ནི་སྟོབས་ལུ་འདོད། །

འདོད་པའི་ལས་རྣམས་སྤོང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མི་འདོད་པའི་ལས་རྣམས་སྤོང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་
དང་། དེ་ལས་བསྟོགས་པ་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་དགེ་མི་དགེ་མ་ཡིན་པའི་འདྲེས་མ་དང་། ལས་ཟད་པའི་རྒྱུ་
དངོས་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དང་སྟེ། མདོ་ལས། ལས་གཅིག་རྒྱ་དཀར་བ་དང་། གཅིག་རྒྱ་གནག་པ་དང་།
དཀར་ནག་འདྲེས་མ་དང་། ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་བཞི་གསུངས་པས་འདིར་ཡང་
དེའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །

འདིར་འབྲེལ་བཤད་དུ། མི་ཟད་དངོས་ལས་དང་། ཞེས་བརྟོན་ནས་ཟད་པ་མེད་པ་མ་བྱས་པ་ཐོབ་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རང་སྟེ་འོག་མའི་ལྟར་འདས་ཐུག་ཡོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཛྟེད་ཀྱི།
མདོ་དང་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མངོན་པ་དང་འགལ་བའི་ཟད་པའི་རྒྱ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཞེས་པ་ཉིད་ལེགས་
སོ། །ལས་དེ་བཞི་ལས་ཟག་མེད་ལ་རྣམ་སྤྲིན་མེད་པས་གཞན་གསུམ་པོ་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་འིན་རྟེན་སྟོའོགས་
རྣམས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ལའང་རང་གི་ངོ་བོ་བར་དབྱེ་མོགས་མཐུན་པའི་རྣམས་མཐུ་ཐོགས་མེད་
གཏུལ་བྱའི་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་ཅན་དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་ཁྱབ་པར་

མཛད་པ་དེ་ནི་སྟོན་(༣༧/༩ བ)པའི་ལམ་དང་རྣམ་སྟོན་མཐུན་པའི་སྟོབས་ལུ་འདོད་དོ།

གསུམ་པ་ནི།

འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི།

ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་དམན་འབྲིང་གང་ཡང་ཁྱད་འཕགས་འདོད།

དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཤེགས་མོས་ལའང་མཐུན་པ་ནི།

དུས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཁྱབ་པ་སྟོབས་ཞེས་བྱ།

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲ་སོགས་ཉེན་མོངས་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་དང་སོགས་དགོ་ཚེས་གང་ལས་བྱུང་བའི་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོངས་ལུ་བབྱུང་བའི་ལྷག་པར་མོས་བསམ་གྱི་འདོད་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་པ་དམན་པ་དང་འབྲིང་དང་། གང་ཡང་ཁྱད་འཕགས་འདོད་པ་དང་འདོད་པ་དེ་ནི་ཡང་མོས་པ་དེ་ལས་གཞན་ཆགས་སོགས་མཛོན་འགྱུར་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཤེགས་ཤིང་སྒྲིབ་པའི་མོས་པ་དེ་ལའང་རང་གི་རོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་སོགས་མཐུན་པ་དེ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལ་ཁྱབ་པས་སངས་རྒྱལ་དག་གི་མོས་པ་སྒྲ་ཚོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ།

བཞི་པ་ནི།

སངས་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།

མིག་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་ལུ་གསུངས།

ཚྲོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་།

རྣམ་ཀུན་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་འཇུག་སྟོབས་ལུ་འདོད།

སངས་རྒྱལ་ཁམས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་སོགས་དག་གི་རང་བཞིན་རྣམ་རོ་བོ་འཇུག་སྟོང་ཉིད་གང་དེ་ཁམས་ལུ་གསུངས་པས་ཚྲོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་རབ་དབྱེ་ལ་མཐུན་པ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་མཐའ་ཡས་ཤིང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁམས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པ་དེ་ནི་ཁམས་སྒྲ་ཚོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་ལུ་འདོད་དོ།

ལྷ་པ་མི།

ཀྱུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཆེས་ཆེ་ཉིད་ནི་མཆོག་བཞེད་ལ།

འབྲིང་གནས་སྐབས་དང་རྒྱལ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤད་དང་།

མིག་ལ་མེད་པ་དང་པོ་ཚུན་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆུབ་པ་ལ།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་ལུ་གསུངས།

ཀྱུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་མེད་པ་བསྐྱེད་པའི་མངའ་བདག་ཉིད་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། མེད་པའི་སྒྲིབ་དང་མེད་པ་ནི་རྣམ་ཐམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་ཆེས་དབང་པོ་རྣེས་ཉིད་ནི་མཆོག་ལུ་ཏུ་བྱུང་བར་བཞེད་ལ། འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་དང་རྒྱལ་པོ་རྒྱུད་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤད་པ་དེ་དག་དང་མིག་ལ་མེད་པ་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། མིག་གིས་ཉེར་ལེན་བྱས། (༣༥༠ བ)རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་པའི་ཆུང་བའི་ལུ་ལེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་པོ་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་བྱགས་ལུ་བྱུང་ཆུབ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་པར་འཇུག་པ་འདི་ནི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ལུ་གསུངས་སོ།

དུག་པ་མི།

ལམ་འགའ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི།

བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ལི་དུགས་དང་།

དུད་འགྲོ་ལྷ་མི་རྣམས་དང་དཔྱལ་བ་མེད་པ་འགྲོ་བ།

དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ལས་སྟོབས་ལུ་འདོད།

ལམ་འགའ་ཞིག་ནི་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ལམ་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་ནི་ལ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ལ་ལ་ལི་དུགས་དང་། དུད་འགྲོ་ལྷ་མི་རྣམས་དང་། དཔྱལ་བ་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ལ་མེད་པ་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆོག་པོར་འགྲོ་བ་དེ་ལ་དེ་དང་དེར་འགྲོ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཁྱེན་པ་ལུ་ལ་ཅན་ཆགས་མེད་པ་མཐའ་ལས་པར་འཇུག་པ་འདི་ནི་

སྒྲིན་པའི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐུན་པའི་སྒྲོབས་ལུ་བཤད་དོ།

བདུན་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་རྣལ་འབྱོར་བྱེ་བྲག་ལ་ཐད་དང་།

བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་གང་ནི་གནས་གང་དག་དང་།

སྒྲིན་པ་འཇུག་ཁྱད་པར་གང་དག་གཅིག་པར་བརྒྱད་གྲུང་པ།

དེ་ལ་མཐུན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་སྒྲོབས་ལུ་བཤད།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་ན་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་གྱི་བྱེ་བྲག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་དང་། དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་མཐའ་ཡས་ལ་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཐད་དང་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་གང་ཡིན་དང་། ནི་གནས་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་གང་དག་དང་། མཐར་གནས་གྱི་སྒྲིན་པ་འཇུག་ཁྱད་པར་ཅན་གང་དག་གཅིག་པར་བརྒྱད་དུ་གྲུང་པ་བསམ་གཏན་བཞི་གཞུགས་མེད་བཞི་ཚོར་འདྲུ་འགོག་པ་དགྲུའོ། །དེ་དག་གི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱུང་གི་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་ཐོགས་པ་དེ་ལ་མཐུན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་བསམ་གཏན་ཐོགས་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱུང་མཐུན་པའི་སྒྲོབས་ལུ་བཤད་དོ།

བརྒྱད་པ་ནི།

ཇི་སྲིད་གཏི་མུག་དེ་སྲིད་སྲིད་གནས་འདས་བདག་དང་།

ཐམས་ཅན་གནས་རེ་རེ་ཡི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅན་ནི།

ཇི་སྲིད་དེ་སྲིད་མཐའ་ཡས་གནིར་བཅས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་།

བཅས་རྣམས་ལ་སློ་གང་དང་གང་ཡིན་སྒྲོབས་ལུ་བཤད།

ཇི་སྲིད་གཏི་མུག་ཐོགས་མེད་གྱི་དབང་གིས་(ནང་ལ་བཤུ་བ་བརྒྱད་པ་ཐོགས་མེད་དེ་སྲིད་གྱི་སྲིད་པར་གནས་པ་འདས་པའི་བདག་དང་། ཐམས་ཅན་གནས་རེ་རེ་ཡི་སྲིད་པར་ཐམས་ཅན་ནི་ཇི་སྲིད་དེ་སྲིད་མཐའ་ཡས་པ་དག་གི་ཐོན་འདས་པའི་སྲིད་པ་སླུ་བ་གནི་བཅས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་བཅོམ་ཁུན་འདས་གྱི་མཐུན་པའི་སློ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ནི་ཐོན་གནས་རིམ་ལྔ་དེ་པའི་སྒྲོབས་ལུ་

བཀད་དོ།

དགྲ་པ་ནི།

མེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་དང་།

སྐྱེ་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་ནས་མཁའ་མཐར་ཐུག་དང་།

བཀྲ་མང་དེ་ལ་མཐུན་པ་དུས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས།

མ་ཆགས་རྣམ་ཀུན་ཡོངས་དག་མཐར་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད།

མེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མེམས་ཅན་རེ་རེ་འཆི་འཕོ་བ་ཐུང་པོ་འཇིག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཉིང་མཚམས་སྐྱེར་བ་གང་ཡིན་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་པ་ནས་མཁའ་མཐར་ཐུག་པ་དང་ལས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་བཟོ་བོས་སྐྱེར་བ་ཆེས་བཀྲ་ཞིང་མང་བ་དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཐུན་པ་དུས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས་ཡུལ་ལ་མ་ཆགས་པར་རྣམ་ཀུན་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཐར་ཡས་འདི་ནི་སྟོན་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ།

བརྩུ་པ་ནི།

རྣམ་ཀུན་མཐུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེར་དུ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི།

ཉོན་མོངས་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་འཇིག་འགྲུར་དང་།

སྟོབ་མ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྟོ་ཡིས་འགོག་པ་གང་།

དེ་ལ་མཐུན་པ་ཆགས་མེད་མཐར་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད།

ཞེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་མཐུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེར་དུ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དག་དང་ནི་མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱིས་མེམས་སྐྱེད་འགག་པ་བསྟོར་བར་རྗེས་སུ་བཟོད་བྱེད་ཉོན་མོངས་སུ་མཐར་ཐུག་པ་གོམས་པ་དང་། རྩ་བ་ཞེས་རྣམ་གྲངས་སུ་བཟོད་པའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འཇིག་ཅིང་འགོག་འགྲུར་དང་། སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱི་སྟོ་ཡིས་འགོག་ཀྱང་བག་ཆགས་སྤང་མི་རུས་ཏེ། བུམ་པ་ལ་མེ་ཏོག་དང་རྟིལ་མར་སོགས་བསལ་ཀྱང་དེའི་དྲི་དམིགས་པ་བཞིན། ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོད་པས་དག་བཅོམ་པ་

ཉོན་ལྷུང་གྲུང་པ་མཆོང་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་། ཉོན་བུམ་ཟེར་གྲུང་པ་དམངས་མོར་བཞེད་པའི་ཀུན་སྤྱོད་
བཅོམ་(༣༥)ནི་ཉོན་འདས་གྱིས་ཀྱང་མ་བསྟོག་པ་པལ་ཞིན་ནོ། །

དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་ལུ་གཅོད་པའི་གེགས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་པ་ཚབ་ལོ་རྩེས་
འཇུག་འགྲེལ་གྱི་མཆན་རྟེན་ལ་ལར་རི་ར་བ་ཁང་བྱིམ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་དང་དེར་ཤེས་པ་ཞེས་པས་
གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་བཞག་སྤང་བས་ཤེས་སྤྱིབ་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཆགས་སོགས་གྱི་བག་
ཆགས་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་སོགས་གྱི་ལུས་དག་གི་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་བསྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ལ། བག་
ཆགས་དེ་རྟོགས་མངས་ཁོ་ནས་བསྟོག་གི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་
སྤྱིབ་ཡིན་པར་སྤྱོད་དཔོན་རྒྱ་གཞས་གྱིས་འདིར་གསལ་བར་བཤད་སྤང་བས་ཤོད་གང་དག་ཐལ་འགྲུར་
པས་ཉོན་སྤྱིབ་གྱི་བག་ཆགས་ཤེས་སྤྱིབ་དུ་མི་འཛོག་ཅེས་འབད་བ་ནི་ཅུ་འགྲེལ་འདི་ཚར་གཅིག་བསྟུག་
པའི་དལ་བ་ཡང་མ་བྱས་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་གྱི་བག་ཆགས་དང་བག་ཆགས་དེས་མཆོམས་
སྤྱར་བའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་གང་དེ་ལ་མངམ་རྒྱལ་རྒྱམས་གྱི་མཁུན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པ་མཐའ་
ཡས་པ་དེ་ནི་ཟག་ཟད་མཁུན་པའི་རྟོགས་ལུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡོན་དན་མཐའ་དག་མངམ་རྒྱལ་པས་གཞན་པའི་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་
བསྟན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཅུང་ཟད་བཞེད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

ནམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ཁྲོག་པར་མི་འགྲུར་གྱི།

འདི་ནི་རང་མཐུ་ཟད་པས་ཁྲོག་པར་འགྲུར་དེ་པལ་ན། །

སྤྱོད་མ་དང་བཅས་མངམ་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱལ་ནམས་མངམ་རྒྱལ་གྱི།

ཡོན་དན་མཐའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་མ་བཞེད་ཁྲོག་པར་འགྲུར། །

མངམ་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་དན་ནི་མངམ་རྒྱལ་ཉིད་གྱིས་བསྟུག་པ་གངས་མེད་བསམ་པ་འདས་ལུ་སྒྲ་ཆོ་
བྱིན་གྱིས་བསྟུག་ནས་ཐིན་ལས་གཞན་མེད་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་གསུངས་ཀྱང་ཡོན་དན་ཡོངས་ལུ་མི་
རྟོགས་ན་བྱང་ལེམས་དང་ཉན་རང་རྒྱམས་གྱིས་ཇི་ལྟར་ཤེས་རྒྱལ་དཔེར་ན་(༣༥)བ)མཐའ་ཁྲིང་འདབ་

གཤེག་གི་ཕྱུ་རྒྱུ་མཛུགས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མེད་པ་སྟེ་ཟད་པས་འདཔ་ཆགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཚྭ་ག་པར་མི་
འགྱུར་གྱི། རོན་ཀྱང་འདི་ནི་རང་གི་གཤེག་ཕྱུ་གྱི་མཐུ་ཅི་ཙམ་ཟད་པས་ཚྭ་ག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་
མངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བུ་རྣམས་ཀྱང་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཟོད་མི་རྒྱས་པས། ཡོན་ཏན་མཁའ་
ལྷར་མཐའ་ཡས་པ་དག་མ་བཟོད་པར་ཚྭ་ག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བཟོད་མི་
རྒྱས་ན་སྟོབ་མ་ཉམ་ཐོབ་དང་བཅས་པས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལྷ་སྟོན་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་བདག་འདྲས་སྟོན་ཡོན་འདི་དག་ཅི།

ཤེས་པ་དང་ནི་བཟོད་པར་རྒྱས་འགྱུར་རམ།

རོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕགས་པ་ཁྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས།

བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྤངས་ཅུང་ཞིག་ཙམ་ཞིག་སྤྲུལ།

མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དམ་པ་དེ་དག་གིས་བཟོད་མི་རྒྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་འདྲ་མ་རིག་པས་
མིག་ཁྱོངས་པས་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པ་ཤོག་གྱུར་གྱི་དབང་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟོན་གྱི་
ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཅི་ཤེས་པ་དང་ནི་བཟོད་པར་རྒྱས་འགྱུར་རམ་སྟེ་ག་ལ་རྒྱས། རོན་ཀྱང་ཅུང་ཟད་སྤྲུལ་པ་
དེ་དག་ནི་འཕགས་པ་ཁྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
མཐའ་དག་བཟོད་སྟོབས་པའི་དོགས་པ་སྤངས་ཏེ་དད་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཙམ་
ཞིག་སྤྲུལ་ཤིང་གྲུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི།

ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་བའོ།

ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ཤེས་པས།

ཡོན་ཏན་འདི་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར།

མདོར་ན་བསྟན་བཅོམ་འདིར་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དེ་ལས་

ཟབ་མོ་ནི་ཆོས་ཉིད་མྱོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་
རྣམས་ནི་མཐའ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཤེས་ནས་
ཉམས་ལུ་བྱུངས་པས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་བདེ་བླག་དུ་འཁོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྤྱིར་ཡང་མི་གཤེས་སྤྱི་མངའ་ཁྱོད་ཀྱིས་མིང་གསུམ་ཕྱོག་ནས་སྤྱུལ་རྣམས་ཀྱིས།
གཤེགས་པ་དང་ནི་བསྐྱམས་དང་བྱུང་རྒྱུ་ནི་བའི་འཁོར་ལོའང་ཕྱོག་པར་མཛད། །
དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གཤེས་བཤུ་ཁྱོད་ཅན་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི།
མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་ཐུགས་རྗེས་སུ་ངན་འདས་པར་བགྱི་བར་མཛད། །

ལོངས་སྤྱི་གསུལ་བྱ་དག་པའི་དོན་མཛད་ནས་སྤྱིར་ཡང་ཆོས་(༣༥༣ ན)སྤྱི་ལས་མི་གཤེས་པའི་
སྤྱི་མངའ་པས་ཁམས་གསུམ་ལས་ལས་འདས་ལུ་ཟིན་གྱིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་མིང་གསུམ་དུ་གསུལ་བྱའི་སྤྱིར་བ་
དང་འཆོམས་པར་ཕྱོག་ནས་སྤྱུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡབ་ཡུམ་མེགས་དང་འབྲེལ་བ་བསྐྱེད་ཏེ་དཀའ་ལྷན་གྱི་
གནས་ནས་ཡུམ་གྱི་རྩམས་ལུ་གཤེགས་པ་དང་ནི་བསྐྱམས་པ་དང་། རྟོག་ཏེ་གཏན་དུ་བྱུང་རྒྱུ་པ་དང་།
ཐུག་བསྐུལ་ཐམས་ཅད་ནི་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའང་རིམ་པ་གསུམ་དུ་དབང་པོ་དང་འཆོམས་པར་ཕྱོག་
པར་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ད་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་བོ་ཉོན་མོངས་པའི་གཤེས་བཤུ་གི་ཁྱོད་པ་
ཅན་ཡུལ་ལ་མྱོད་པའི་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི་མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་པ་རྣམས་ཐུགས་པ་དང་ཐམ་ལན་
ལ་མེགས་པ་མི་འདོད་པར་ཐུགས་རྗེས་སུ་ངན་ལས་འདས་པའི་སར་བགྱི་བར་མཛད་དོ། །

བཞི་པ་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱེད། གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་དོན་དུ་བཀའ་པ་
གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི།
སྤྱིར་བྱེད་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་དབྱེ་ལའང་བསྐྱེད་མིན་ཞིང་།
དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་སྤྱོད་ཤོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་གྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟན།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར་འཇུག་རྟེན་འདི་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་
མཐར་དག་ཟེལ་བ་ནི་ལྟར་བྱེད་པའི་གཉིན་པོ་གཞན་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དེས་ནི་སྒྲིབ་པ་
རྣམས་མ་ལུས་པ་སྤང་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བསྟན་ཏེ། །དངོས་པོ་ལ་
ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟེ་མེད་དེ། དངོས་པོའི་རྣམ་འགྲུར་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་ལ་འང་མེ་མེར་དབྱེ་
བ་དང་བཅས་པར་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པར་མཛུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཤེས་
བྱའི་ཡུལ་ལམ་གཞི་ཐེག་པ་གཅིག་(༣༤༣ བ)དུ་བསྟན་ཏེ།

ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་མཐོང་བ་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་ལ་དབྱེ་བ་དང་རྣམ་འགྲུར་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་དུ་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་ཅིང་། རང་བཞིན་གཅིག་
ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ན་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྲུར་རོ། །རང་
བཞིན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་རྟོགས་པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བསྟན་
ཏེ། །ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཐ་མི་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཁྱོད་གྱིས་འགྲོ་བ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་པ་དང་མཛུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་གཞན་མེད་པས་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་
པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་གྱི། ཐེག་པ་གསུམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། རོད་ལུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་མུ་རན་ལས་འདའ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་གཅིག་ཡིན་གྱི། གཉིས་དང་གསུམ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། དག་དོན་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་། དེ་རྟོགས་
བྱེད་ལམ་གྱིས་དེ་མ་རྟོགས་པར་དྲི་མ་ཟེལ་མི་རྣམས་ལ། རྟོགས་ན་དེ་ལ་འང་དབྱེ་བ་མེད་པས་བགྲོད་བྱེད་
ལམ་དང་བགྲོད་བྱ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་ནོ།

འདིར་ཐེག་པ་གཅིག་དེས་དོན་དུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉན་རང་རྣམས་མཐར་ཐུག་ཐེག་ཆེན་དུ་
འཛོལ་བར་མཐུན་ལ། རོན་ཀྱང་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་རྣམས་གནས་
སྐབས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་དེས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་པར་འདོད་

ལ། ཚེས་ཀྱི་འདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཉན་རང་གི་ལེ་ཤེས་དཔེ་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ལེ་ཤེས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་། (ནང་ན་ན)དེས་ཅི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་གཅིག་དང་
མངམ་རྒྱུ་གི་ཐེག་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་བཞེད་དེ།

འདུས་པ་ཆེན་པོའི་ལེའུ་ལས།

ཐེག་པ་གཅིག་དུ་ཡང་དག་པར་འདུ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་འདུ་སྟེ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་དབྱེར་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་ཚུལ་གཅིག་
གོ། །

ཞེས་དང་། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པར།

ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ལྟེ། །

གཞི་བའི་ཐེག་དབྱེར་མ་མཆིས་ཀྱང་། །

ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞུག་ལྟེ། །

ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལོ། །

ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཉན་རང་གི་ལེ་ཤེས་དག་དང་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་ཐེག་པ་
གཅིག་ཡིན་དུ་རྒྱག་ཀྱང་མངམ་རྒྱུ་གི་ཐེག་པར་ཇི་ལྟར་རིགས་ཞེ་ན། མངམ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིབ་
གཉིས་བག་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟོན་ཅི་མ་
ལོག་པར་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མེད་ལ། ཉན་རང་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟེ། འོན་ཀྱང་དབང་པོ་དང་ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་སྤྱར་བུ་གི་རྒྱད་པར་ནི་ཡོད་དོ། །
འོ་ན་ཉན་རང་གི་ལམ་དག་བྱང་རྒྱུ་གི་གེགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དབང་པོ་དམན་པ་དག་
ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་རྟོན་དུ་མ་མེད་པར་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་པའི་ལྟེ། དེ་དག་ཉན་རང་གི་ལམ་
ནས་རིམ་གྱིས་སྤྱན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པས་ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མ་ཚད་བ་དང་། དབང་པོ་དམན་པ་ལ་
བསྟོས་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་བཞག་ལ། དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལས་ཅི་མ་མཐའ་དག་སེལ་རྒྱས་པའི་ལྟེ་
མངམ་རྒྱུ་གི་ཐེག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་(ནང་ན་ན་བ)ལ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པའི་དབང་པོ་རྟོན་པོ་

དག་གིས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་བའི་ཕྱིར་གོགས་
སྒྲ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ། རོན་དེ་ཉིད་དཔེ་སྒྲོ་
ནས་གསལ་བར་བསྒྲུབ་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་ཉེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་སྒྲིགས་མ་འདི་དག་ཡོད་ཀྱང་ལ།

དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར་ཞིང་།

བདེ་གཤེགས་གང་ཕྱིར་སྤྱོད་ལ་མཐུན་རབ་ཐུགས་ཆེ་ཐབས་དང་ལྡན་ཅིག་ལ།

མངའ་དང་གང་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་དགོལ་ཞེས་སྤྱོད་གྱིས་ཞལ་བཞེས་དེ།

ཁོ་ན་མུ་རན་ལས་འདས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ཉན་རང་གི་ཐེག་པས་ཀྱང་མུ་རན་ལས་
འདའ་བར་བསྒྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་དེ། གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ལུས་སེམས་ལས་
སྒྲ་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་སེམས་ཅན་དང་། བསྐྱལ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་། ཆའི་
སྒྲིགས་མ་ལུ་པོ་འདི་དག་ཡོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཐོབ་འདོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་གོགས་བྱེད་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
གཏིང་ཟབ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བདེར་གཤེགས་རྣམས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
གྱིས་ན་ལྷག་པར་སྒྲོལ་བ་ལ་གཡེལ་བར་མི་མཛད་དེ། གང་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱོད་ལ་གདུལ་བྱ་
འདུལ་བའི་མཐུན་རབ་ཐུགས་ཆེ་ཐབས་དང་ལྡན་ཅིག་དུ་གྱུར་པ་མངའ་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཕྱིར་སྤྱོན་
བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཆོ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བར་བྱའོ་ཤེས་སྤྱོད་གྱི་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་དེ། ལྷར་གྱི་སྤྱོན་ལམ་གསལ་བས་དེ་དག་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་འཆོལ་ཞིང་སྤྲོམས་ལས་མི་མཛད་
དེ། ཞལ་བཞེས་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྤྱོད་ཆོགས་གྱི།

དལ་བ་ཉེར་མེལ་གྱི་ཆེར་ཡིད་འོང་པར་དུ་རྒྱལ་པར་བཤོད་པ་ལྟར། །

ཁྱོད་གྱིས་ཐེག་པ་འདི་ནི་སྒྲོབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱལ་ལ་ཡིད། །

སྒྱུར་ཞིང་རྒྱལ་པར་དཔེན་ལ་འདར་སྒྲོ་སྒྱུར་ས་རྒྱལ་ལ་འོག་པ་ལུ་གསུངས། །

འགྲོ་བ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་ལ་གེགས་མང་ཞིང་། དེ་དག་གྲུང་སྒྱུར་འདས་ལ་འཁོད་དགོས་པ་
དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དེད་(ནང་༤ བ)དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིང་དུ་ཆས་པའི་སྒྲུ་པོའི་
ཆོག་པ་ལས་གྱིས་དུབ་པ་རྒྱལ་གྱི་དལ་བ་ཉེ་བར་མེལ་ནས་བསྒྲིབ་པའི་ཆེད་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་འོང་རིན་
ཆེན་གྲིང་གི་པར་དུ་རྒྱལ་པར་བཤོད་ཅིང་སྒྲུ་པ་ནས་དེར་དབྱགས་སྒྱུར་སྒྲུ་སྒྱུར་རིན་ཆེན་གྲིང་དུ་འཁྲིད་པ་
ལྟར་མངམ་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁྱོད་གྱིས་འཁོར་བའི་ལས་གྱིས་དུབ་པའི་འགྲོ་བ་རྒྱལ་པར་མངམ་རྒྱལ་
གྱི་ལར་བའི་ཆེད་ཐབས་མཁས་གྱིས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འདི་ནི་གསུངས་ནས་སྒྲོབ་མ་ཉན་རང་གི་རིགས་
ཅན་རྒྱལ་པར་དཔེར་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱལ་ལ་ཡིད་སྒྱུར་ཞིང་སྒྲུ་པ་རྒྱལ་པར་དཔེན་པ་མི་གནས་པའི་སྒྱུར་
འདས་ལ་འདར་སྒྲུར་ཏེ། འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་སྒྲུངས་པས་སྒྲོ་སྒྱུར་པའི་ཉན་རང་རྒྱལ་པར་སྒྲུ་པ་ཐེག་
ཆེན་འོག་པ་ལུ་གསུངས་ནས། དེ་དག་གིས་གྲུང་བསྐྱེད་སྒྱུར་ལ་བཅོན་ཏེ་བླ་མེད་གྱི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་
བྱེད་དོ།

འདིར་བྱེ་སྒྲུ་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ལྷན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལུ་ཞུགས་པ་ན་འདར་མཐོང་བ་དང་
སྒྲོམ་པས་སྒྲུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཐོབ་པའི་ཐག་པ་བཅད་དེ་སྒྲུངས་གྲུང་ཆོས་དེ་དག་མ་འོངས་པའི་རང་
ལར་མི་སྒྲུ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐུགས་ལ་ཉན་རང་ལྷན་བཅས་གྱི་རྒྱུད་ལ་
སྒྲིབ་པ་ཡོད་ཅིང་། ལྷན་མེད་ལ་འདུས་བྱས་གྱི་འཇུག་པ་ཆད་པས་སྒྲིབ་པ་མེད་ལ། ཉན་རང་གི་སྒྱུར་འདས་
དང་རྒྱུགས་མངམ་རྒྱལ་གྱི་སྒྱུར་འདས་གཉིས་ཀ་འདར་འཁོར་བ་ལས་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བའི་སྒྲུ་བརྟེན་པ་ལ་
ཁྱུང་མེད་གྲུང་ཉན་རང་གི་སྒྱུར་འདས་དང་དག་བཅོམ་ལ་ཆོས་སྒྲུ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་། དབྱམ་པས་ཉན་
རང་གི་དག་བཅོམ་པ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་སྒྱུར་འདས་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་པར་འདོད་དེ། ཆོས་གྱི་འདག་མེད་
རྟོགས་པར་འདོད་པ་རྒྱལ་པར་(ནང་༤ བ)གྱི་ལྟར་ན། ཤེས་སྒྲིབ་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་གྱི་འདག་
མེད་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་རྒྱལ་པར་གྱི་ལྟར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་མི་སྒྲུ་ཤེས་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་དང་

མུང་འདས་མོགས་དོན་གྱིས་རྟོགས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པས་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཉལ་གནས་
 རན་ལེན་མ་ལུས་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། རྣམ་ཀུན་
 མཆོག་ལྟན་གྱི་སྤྱང་ཉིད་མ་བསྒྲོམས་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་མོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་འགྲུབ་
 ལ། དེ་མ་གྲུབ་ན་མུང་འདས་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་ཅིང་། དཔལ་སྤེང་གི་མདོ་ལས་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱིས་
 མ་སྤངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ཤར་ཕྱིན་ལང་ག་ཞེགས་མོགས་ལས་ཉན་
 རང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་གི་མུང་འདས་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

རྟེན་སྒྲུབ་ལས།

དེས་ན་མངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར།

མུང་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ།

འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི།

ཉི་མ་བཟང་པར་མི་རྣམས་བཞིན། ཞེས་འབྲུང་ངོ་།

ལྷ་པ་ལ་མདོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པའི་དུས་དང་། བཟུགས་པའི་དུས་བསྐྱེད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཤིང་མངས་རྒྱས་ལུས་དག་ན།

ཐུང་བ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་ལ།

བྱང་རྒྱབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་ག་ཞེགས་པའི་བསྐྱལ་པ་དེ་སྟེད་དེ།

འོན་ཀྱང་ཁྱོད་གྱི་གསལ་བ་འདི་ནི་བསྟན་བཟུང་གྱི་མ་ལགས་སོ།

མངས་རྒྱས་གཟུགས་སྐྱེ་འབྲུང་པའི་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་མདོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པའི་དུས་ཇི་ཅུམ་པ་དེའི་
 ཚད་བཟོད་པ་ནི། མངས་རྒྱས་གྱི་ལུས་དུ་གྱུར་པ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་མེད་མ་ལུས་པ་དག་ན་རྒྱལ་ཐུང་བ་གྱི་རྒྱལ་
 རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་པའི་གངས་ནི་བདེར་ག་ཞེགས་ཁྱོད་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྟོགས་
 པར་བྱང་རྒྱབ་མཆོག་རབ་དུ་ག་ཞེགས་པའི་བསྐྱལ་པའི་གངས་ཀྱང་དེ་སྟེད་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་འདི་ན་ཐོན་
 དགོ་ཅུ་མ་བསགས་པ་རྣམས་གྱིས་ལྷག་པར་མོས་པ་བྱ་དག་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་(344 བ)གྱི་གསལ་བ་

འདི་ནི་དཔར་རྒྱལ་རྒྱམས་ལ་བརྟན་པར་བསྐྱི་བ་མ་ལགས་མོ། རྒྱལ་འདི་ལ་ལྷག་པར་མེས་པ་རྒྱམས་ལ་
གཞུགས་མེད་ཀྱི་བསྟོན་རྒྱམས་བསྟགས་ཆེད་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།

དེས་ན་རྒྱལ་སྐྱུ་འཇམ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱི་དབྱིངས་མཐུ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞན་གྱི་ཤེས་
མཁུ་རྒྱལ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་བླ་དུགས་ཅན་དེ་ལ་ནི་ཆ་ཤས་ཐ་དད་པའི་དབྱིབ་
འགའ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེའི་ཐོག་མའི་ཆོད་ལུས་ཀྱང་གཞུང་བར་མི་རྣམས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཅིང་།
དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྤྱོད་མཚན་རྒྱམས་གྱིས་མངམ་རྒྱུ་སྟོན་བྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ལས་མེད་ན་མེས་ཅན་
གྲངས་མེད་པ་གཞན་རྒྱམས་གྱིས་བསྟོན་རྒྱམས་བསྟགས་པ་དོན་མེད་རྒྱམ་པ་འཇམ་ ཡང་ན་གསལ་རྣམས་
རྒྱུང་མ་པས་དང་པོའི་མགོན་པོ་མངམ་རྒྱུ་འོད་མི་འགྱུར་བསྟགས་སྐྱུངས་མ་བྱས་པ་ཡི་མངམ་རྒྱུ་པ་
རྟག་པ་རང་གྲོལ་དུ་འདོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རི་ནང་པས་རྟག་པ་འདུམ་མ་བྱས་པའི་མངམ་རྒྱུ་ཡི་ཐོབ་ཡིན་
ཀྱང་གསལ་ཐོབ་གསུལ་བྱ་གཞན་ངོར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་ཅིམ་དུ་འོ་ཞེས་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཁ་
ཅིག །བདག་རྟག་པ་གཅིག་ཕུར་ཁམ་ལེན་པ་ལྟར་མངམ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་རྟག་པ་གཅིག་ཕུམ་བདག་
ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ལོག་རྟོག་སྟེ་བར་འགྱུར་དུ་དོགས་པས་སྤྱོད་མཚན་ལ་བརྟན་པར་བསྐྱི་བ་མ་
ཡིན་ཅེས་པ་སྟེ།

དམ་རྒྱུ་པལ་དང་དཔར་ལས།

བསྐྱུ་པ་བྱེ་རྒྱུ་བསྐྱུ་ལྱི་མི་ཁྱབ་པ།

དེ་ལི་ཆོད་ནི་རྒྱལ་ཡང་མེད་པ་ནས།

བྱང་རྒྱུ་མཆོག་རབ་འདི་ནི་ངས་ཐོབ་སྟེ།

ང་ནི་རྟག་དུ་རྒྱུ་ཀྱང་རབ་འཆད་དོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞུང་འདི་ལ་བཀའ་གདམས་གྱི་ལམ་རིམ་ཁ་ཅིག་དུ་འཛིན་རྒྱ་
རྒྱལ་ཁོ་ན་ལ་མི་སྤྱུར་བར་མངམ་(༣༤༥ བ)རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་པ་བསྐྱུ་པ་གྲངས་མེད་མོ་བདུན་མེགས་ཉི་ཆོ་
བས་མངམ་རྒྱུ་པ་བསྐྱུ་བས་ན། འབྲས་བུ་མངམ་རྒྱུ་ཀྱང་བསྐྱུ་པའི་གྲངས་ཆོད་ཅན་གྱི་བར་བཞུགས་ནས་
ལུ་ངན་ལས་འདད་པར་འགྱུར་བས་མངམ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་བསྐྱུ་པ་ལ་བསྐྱུ་པ་གཞུགས་མེད་དུ་བསྐྱུ་བ་དགོས་

པ་གཞུང་འདིས་བསྐྱར་རྟེ། རྒྱ་མཚོན་དེས་ན་མངས་རྒྱས་ཀྱང་མུ་རན་ལས་མི་འདེལ་པར་བསྐྱལ་པ་གཞུང་
མེད་དུ་བཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་གིས་གང་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་ཞེས་རབ་དང་ཐུགས་རྟེན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་བཞུགས་པར་བསྐྱལ། ཐུགས་རྟེན་རང་
བཞིན་ཐུན་ཐུམ་ཚོགས་པས་མུ་རན་ལས་མི་འདེལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ཐུགས་རྟེན་ཡུལ་ཡིན་
པས་མུ་རན་ལས་མི་འདེལ་བ་གསུམ།

དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་བ་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཚོགས་དུ་རབ་ཞི་བར།

འགོ་བ་མིན་ཞིང་ནམ་མཁའ་རྣམ་འཇིག་འགྱུར་མིན་དེ་སྲིད་དུ།

ཞེས་རབ་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་མ་མ་ཡིས།

ཚུལ་ལུགས་བྱེད་པས་རབ་དུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་གང་ལ་མངའ།

རྒྱལ་བའི་སྐྱོ་ཚོའི་ཚད་ནི་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཚོགས་དུ་རབ་དུ་ཞི་བ་ཚོས་སྐྱར་འགོ་
བ་མིན་པ་སྟེ་མངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་འཇིག་འགྱུར་མིན་པ་སྟེ་
མ་ཞིག་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཞེས་རབ་གྱི་པར་ཐིམ་གྱི་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ལ་ཐུགས་
བརྩེའི་མ་མས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་ལུགས་བྱེད་པས་རབ་དུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་གང་ལ་
མངའ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཡུམ་ཞེས་ཐིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་རྟེན་རྟེན་ཇི་ཇི་མ་མ་ལ་གང་དཔའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི།

གཏི་མུག་སྐྱོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་དུག་བཅས་ཟ་བ་ཡི།

སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་བརྩེ་ཇི་ལྟ་བུ།

དེ་ལྟར་དུག་ཟོས་ཉེན་པའི་བུ་ལ་མ་ཡི་སྐྱུག་བསྐྱལ་མིན།

དེས་ན་མགོན་པོ་མཚོགས་དུ་རབ་ཞིར་གཤེགས་པར་འགྱུར་མ་ལགས།

དུས་མེད་པར་མེས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྟེན་དེ་ནི་གཏི་མུག་སྐྱོན་གྱི་
སྐྱིབ་པས་འཇིག་རྟེན་འདོད་ཡོན་ལྡན་ཁ་ཟས་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཟོས་ན་དུག་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རྟེ།

འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་ཁ་ཟས་དུག་བཅས་ཟ་བའི་སྐྱེ་བོ་འཁོར་བ་
པ་ལ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་མཛད་པས་ན་ནང་མི་དེ་(༣༥༦ ན)དག་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་བརྟེ་
བའི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་དུག་ཟོས་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉེན་པའི་བྱ་གཅིག་པ་མངས་པ་ལ་མའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་
ཙམ་དུ་གཏུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མགོ་ན་པོ་སྤྱིར་ཆེ་ཆེན་པོས་བཅས་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞིར་ག་ཞེགས་པས་
ཐུ་རྒན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་མ་ལགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་མཁས་དངོས་དང་དངོས་མེད་པར་ཞེན་པ་ཡི་སྤྱོད་ཅན་གྱིས། །

སྐྱེ་དང་འཇིག་གནས་སྐབས་དང་སྤྱུག་དང་མི་སྤྱུག་བྲལ་སྤྲད་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྤྱུག་
བསྐྱེད་དང་། །

སྤྱིག་ཅན་འགྲོ་བ་འཐོབ་པ་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སྤྱུགས་བརྟེའི་ཡུལ་དུ་རབ་དོང་བས། །

བཅོམ་ལྡན་སྤྱུགས་རྗེས་ཁྱོད་སྤྱུགས་ཞི་ལས་བསྐྱོག་པས་ཁྱོད་ལ་ཐུ་རྒན་འདས་མི་
མངའ། །

འཇིག་རྟེན་དག་སྤྱུག་བསྐྱེད་བའི་གཞིར་གཟིགས་པས་སྤྱུགས་རྗེས་ཐུ་རྒན་ལས་འདའ་བའི་
སྤྱུགས་ཁྱོད་པས་ཐུ་རྒན་ལས་མི་འདོའ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱིས་པ་མི་མཁས་པ་དངོས་པོ་ལ་
མངོན་ཞེན་གྱིས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་མིར་སྐྱེས་པས་ཡོད་པར་ལྟ་བུས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་།
འཇིག་པ་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་དང་། སྤྱུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་སྤྱུག་པ་དང་སྤྲད་པ་སོགས་གྱིས་
བསྐྱེད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཁྱོད་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་པའི་སྤྱོད་ཅན་ལོག་ལྟ་ལྟར་པ་མེད་པ་བ་
རྒྱལ་གྱིས་ནི་སྤྱིག་ཅན་གྱི་དབྱུག་སོགས་གྱི་འགྲོ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡང་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱུག་བསྐྱེད་
ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མཁའ་མཉམ་ཐམས་ཅད་སྤྱུགས་བརྟེའི་ཡུལ་དུ་རབ་དོང་སྟེ། དེར་སོང་ནས་སྤྱུགས་རྗེས་
དེའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱུགས་རྗེའི་དབང་གིས་ཁྱོད་སྤྱུགས་ཞི་བ་ལས་བསྐྱོག་
པས་ཁྱོད་ལ་ཇི་སྤྱིད་འགྲོ་ཀུན་མ་གྲོལ་བ་དེ་སྤྱིད་ཐུ་རྒན་ལས་འདའ་བ་མི་འདོའ། །

གསུམ་པ་ལ། ལུང་རིགས་མན་དག་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་།

དགོས་པ་གཞན་གྱིས་སྤངས་པའི་ཟུང་མའི་དོན་བསྟན་པའི་བྱིར་བཏུ་མས་པ་དང་། བཏུ་མས་པའི་དགོ་བ་
གཞན་དོན་བྱུང་རྒྱུ་ཏུ་བཟོ་བ་དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི།

ལུགས་འདི་དགོས་ལྷོང་ལྷོ་གྲགས་གྱིས།

དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཏུ་མ་ནས།

ལུང་ཇི་བཞིན་དང་མན་དག་ནི།

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཟོ་དཔ་ཡིན།

འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི།

ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ།

འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི།

མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད།

བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཇུག་མེད་ཏུ་གསལ་(༣༥ བ)བྱེད་ཀྱི་ལུགས་འདི་གསོལ་བཞིའི་ལས་
གྱིས་བསྟན་པར་ཇོགས་པའི་དགོས་ལྷོང་ལྷོ་གྲགས་གྱིས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀླུ་བ་གྱིས་མཛོད་པའི་དབུ་
མའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལོགས་ལས་དོན་བཏུ་མ་ནས་རིགས་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་ཤིང་། མ་
བཅུ་པ་དང་། ཤེར་བྱིན་དང་། ལང་ག་ཤེགས་དང་། ཉིང་རྒྱལ་ལོགས་ཟེ་རྒྱུས་ཀྱི་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་།
ལུང་པར་སྟོབ་དཔོན་འཇགས་པ་ཀླུ་བ་ཀྱི་མན་དག་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཟོ་དཔ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་
བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་གཞན་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ནི་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་མེད་པ་
དེ་བཞིན་ཏུ་བསྟན་བཅོས་འདིར་འབྱུང་བ་ཁོ་པོ་ལྷོ་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་བཟུལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟན་པ་
འདི་དག་ཀྱང་ཀླུ་བ་ལས་ཀྱིས་ངེས་འབྱུང་གི་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་ནི་མེད་དོ། ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་
གྱིས་དེ་ལྟར་ངེས་པར་མཛོད་ལ་བྱིས་ཀྱང་བྱུང་པ་དང་ཤེས་རབ་ཕུན་ཕྱོགས་ལས་ངེས་པར་མཛོད་ཏུ་
གསོལ།

དེ་ལྟར་ཆོགས་བཅད་དང་པོས་དངོས་སྒྲུབ་སྟོང་ཉིད་མཛོགས་ཤིང་དབུ་མ་པས་རྟོགས་པར་བསྟན་ནས་

རང་རྒྱུད་པ་དབྱུང་མ་པར་བསྐྱུ་ཚིགས་བཅད་བྱི་མས་རང་རྒྱུད་པ་ལས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལུ་བསྐྱུན་རྟོ།།

དེ་ཡང་དབྱུང་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གྱེ་མདོད་དག་གིས་དོན་དམ་པར་སྐྱུ་པ་དང་དབྱུང་མ་པས་ཀྱང་རྫོབ་ཏུ་གཞག་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེས་ནི་དབྱུང་མའི་བསྐྱུན་བཅོས་གྱི་དེ་ཉིད་མ་ཞེས་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚེས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚེས་ལུ་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མགོན་པོ་གྱུ་སྒྲུབ་བཞེད་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ལ་བསམས་ནས་ཁྱོད་དེ་རྒྱུད་ཏུ་སྐྱུ་ན་སྒྲོས་མེད་མ་འཁྲུལ་བ་སྒྲོས་པ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་སྐྱུ་པ་ལས་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། (ནང་༢ ཀ) རྩེ་བ་འདོད་པའི་རྒྱུ་ཐུར་བ་ཆ་མེད་དང་རྒྱུད་ཅིག་ཆ་མེད་དོན་དམ་པར་འདོད་པ་དེ་ཀྱང་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་ན་མི། དེ་དག་ནི་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ནས་བརྟགས་པ་ལོག་པའི་ཀྱང་རྫོབ་ཉིད་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་དེ་དག་སྤང་དོར་གྱི་རྟེན་གྱི་ཀྱང་རྫོབ་ཏུ་མི་འདོད་ན་དབྱུང་མ་པ་ཁྱོད་གྱིས་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་མིད་པའི་སྐྱུ་པས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཁ་ཅིག་གྲགས་པེ་རྫོད་པའི་དབྱུང་མ་པ་ནི་ཀྱང་རྫོབ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྱེ་སྐྱུ་དང་མཐུན་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཀྱང་རྫོབ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་གྱེ་སྐྱུ་དང་རྩེས་ལུ་མཐུན་པའི་དབྱུང་མ་པ་མེད་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་བཀག་གོ། རྒྱལ་འབྱོར་རྫོད་པའི་དབྱུང་མ་པ་ནི་འཚོ་སྐོས་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱུན་བཅོས་འདི་རྩོམ་པའི་དུས་ན་མེད་པས་དངོས་ལུ་དགག་པ་མ་མཛད་ལ། ལྷགས་གྱིས་ནི་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འདིས་དོན་གྱིས་དང་གོང་དུ་རྣམ་རིག་པ་དགག་པའི་སྐྱུ་པས་ལྷག་པར་ཞེས་པར་བྱས་ནས་ལྷགས་དེའང་ཁྱལ་འབྱོར་བ་ལ་བརྟེས་ན་དབྱུང་མ་པའི་ལྷགས་ཡོངས་ལུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་གོ། དེ་ལྟར་ན་དབྱུང་མ་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱང་རྫོབ་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་བཞི་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་སྐྱུ་བ་གསུམ་དང་སྒྲོ་བསྐྱུན་པ་དང་གྲགས་པེ་རྫོད་པའོ།།

རྫོན་པ་ཆེན་པོ་ན་ཅེ། ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་དབྱུང་མ་མིན་པ་དང་། དབྱུང་མ་ཡིན་ན་ཚེས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པ་དང་། ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ཡོད་མཐར་ལྷུང་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་མི། མངས་རྒྱས་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱུ་བ་བཞིའི་མཚོག་དབྱུང་མའི་བསྐྱུན་པ་ལ་སྒྲོད་པར་མ་ཟད། རང་གིས་ལྷ་གྲུབ་ཁྱད་ཅན་བཞག་པར་རྫོམ་པ་དེ་དག་རང་གིས་ལུན་འབྲིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཚེས་འཁོར་བྱི་མ་(ནང་༢ ཅ)དང་རྒྱུད་རྩེ་ཟེ་

མོ་རྣམས་དང་བྱམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆོད་དང་ཕྱོགས་སྤངས་ཐོགས་གྱིས་མཛད་པའི་
 བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་དེ་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་མཐར་ལྷུང་ན་དེ་དག་ཅང་མེད་པོ་དང་སྐྱར་འདེབས་པོ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཆོས་འཁོར་ཕྱི་མ་ཐོགས་ལ་འང་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེས་པས་ཉེས་པ་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་
 སྟམ་ན་ནི་མིན་དེ། ཆོས་འཁོར་ཕྱི་མ་ཐོགས་སྐྱེ་གྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆ་
 གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྤྱད་དུ་ཟེར་བ་ནི་རིགས་ཚུལ་ལས་འདས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ལ་མི་མྱིད་པར་སྒྲིབ་པོ།
 གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ནིང་དབུ་མའི་ལམ་འབའ་ཞིག་ལ་དགའ་བར་རིགས་
 པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི།

ཀླུ་ཕྱོགས་སྤོ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས།
 སྐྱེ་བོས་ལུགས་བཟང་གང་དག་རྒྱུང་རིང་སྤངས་པས་དེ་ཡི་ཚོག།
 ལེའུར་བྱས་པའི་ཁ་འབུས་ཀྱི་སྤྱད་ཁ་བྱེ་བའི་རྒྱས།
 ད་ལྟ་བྱ་གསལ་པས་རེ་རྣམས་རབ་དུ་སྤོང་བར་བྱེད།

དེས་ན་སྤོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཇགས་པ་ཀླུ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤོ་མཚོ་རྒྱ་ཆེའི་གཏིང་མཐའ་དཔག་དགའ་བའི་
 ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁ་དོག་གཞག་པ་ལྷར་སྐྱར་བའི་སྐྱེ་མེད་དང་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་མཉོགས་
 པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡི་ཡི་གེ་ཅམ་མཐོང་བས་འཇིགས་སྒྲག་སྒྲེས་པས་རབ་དུ་སྤངས་པའི་སྐྱེ་བོ་
 བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག། སྤོབ་དཔོན་ཀླུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་གང་
 དག་རྒྱུང་རིང་དུ་སྤངས་པས་སྤོབ་དཔོན་ཀླུ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤོ་མཚོ་ལས་འཇུག་པ་དབུ་མ་དེའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་
 པ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཁ་འབུས་པའི་མེད་ཀྱི་སྤྱད་ལྟ་བུ་དག་ལྟ་བུ་གསལ་པའི་སྤོ་གྲོས་ཀྱི་
 བསེལ་ཟེར་གྱིས་ཁ་བྱེ་ནས། དེའི་ནང་གི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྒྱ་ཡན་ལག་བསྐྱེད་དང་ལྟན་
 པས་ད་ལྟ་བྱ་གསལ་པ། སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་རེ་བ་རྣམས་(༣༡༤
 ༦)ཀྱི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་རབ་དུ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ།

འགྲེལ་པར་གཤམ་ཏེ་གནས་བཞུགས་དབྱིག་གཉེན་དང་། རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ལྷན་པོ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་ལ་མཁས་པ་
བསྐྱེད་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་པོ་བྱེད་ཟེན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་གྱུར་གི་གེ་ཙམ་ཐོས་པས་འཛིགས་
ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་བྱེད་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་ལ་འདི་ཡོངས་ལུ་སྤྲུལ་སྐྱེད་མཁུ་ཞི་ན། དེ་
སྐད་དུ་སྤྱོད་ཞེས་སོ། །

སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱུང་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གྱུར་དཔུ་མའི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་
སྤྱི་ཞི། རྟོག་གི་འཕྲུལ་བར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་ལ་མཁས་པ་
གཞན་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཞེགས་པས་ལུང་བསྐྱེད་ཅིང་མ་རབ་དུ་དགའ་བ་བརྟེན་པའི་འཕགས་པ་གྱུ་
སྤྱོད་ཀྱིས་ཡར་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་གྱི་ལུགས་གཞན་དུ་འབྲེན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཆོ་
དང་ཁྱེལ་མེད་པ་དོན་རྣམ་པར་ནི་མི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་ཤིང་མཁས་པར་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་
དག་འདི་སྐད་དུ་སྤྱི་ཞི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅིར་འཇུག་པ་སྤྱི། རབ་དུ་འཇུག་པ་དེ་ནི་བདག་ཅག་ཁོ་ནས་
ལེགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དཔུ་མར་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ལ།
འདིར་ནི་སྤྱོད་དཔོན་ཐོགས་མེད་འཕགས་པ་ཡིན་གྱུར་གསུལ་བྱ་འདུལ་ཆེད་མེས་ཙམ་གསུངས་པ་ལས་
དཔུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་མི་བཞེད་དེ། རྟེན་བཅུན་བྱམས་པས་གྱུར་དང་དོན་དུ་མེས་ཙམ་གྱི་བསྐྱེད་བཅོས་
མཛད་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བཞེད་པར་གསལ་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཟེར་མོ་འཛིགས་རུང་འདི་ནི་སྟོན་གོམས་ཉིད་ལས་སྤྱོད་པོ་ཡིས།

རེས་པར་རྟོགས་འགྱུར་འདི་ནི་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་བྱུགས་ལུ་རྒྱུད་མི་
འགྱུར། །

དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་ལུགས་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་འདི་དག་མཐོང་ནས་བདག་དུ་བཞེད་པ་ཡི།

གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་ལུགས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་དགའ་
སྤྱོད་པར་བྱ། །

བཤད་པའི་རྒྱལ་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟེན་རྟོགས་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་ཟིན་པའི་སྟོང་དང་རྟེན་

འབྲུང་ཟམ་མོ་སྐལ་པ་མེད་པས་འཇིགས་རུང་(༣༤༤ བ)འདི་ནི་ཉོན་ལྟོན་སྒྲོང་ཉིང་ལ་མོམས་པའི་དགོ་ཚོགས་
བསགས་པ་ཉིང་ལས་སྒྲུ་ལོ་ཡིས་རྟོགས་པར་སྒྲུང་ལ། དེ་ལྟར་བསགས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡི་སྒྲོབས་གིས་སྒྲུ་
སྒྲེགས་བྱེད་ཡིན་གྲང་། སྒྲེགས་གི་ལྷགས་མི་རིགས་པར་མཐོང་སྒྲེ། རྒྱང་ཉིང་གི་གཏིང་ངེས་པར་རྟོགས་
པར་འགྱུར་གྱི། སྒྲེགས་པ་སྒྲོང་ཉིང་ལ་བག་ཆགས་མ་བཞག་པར་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅི་
རིགས་སྤངས་ཤིང་གྲུབ་མཐའ་གཞན་སྒྲུར་རྒྱས་གྲང་། སྒྲུབ་བསྐྱེད་ལ་མི་མོས་པ་བཞིན་དུ་ཟམ་མོ་འདི་ནི་
གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་སྒྲོང་ཉིང་ལ་མོས་པའི་ས་པོན་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་སྒྲེགས་སྒྲུ་རྒྱུད་པར་
མི་འགྱུར་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེའི་སྒྲུར་ཐར་འདོད་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་
ཚུལ་ལྷགས་རང་སྒྲོས་སྒྲུར་བ་དེ་དག་མཐོང་ནས་བདག་དུ་བརྗོད་པའི་སྒྲེགས་གི་གཞུང་ལྷགས་རྣམས་
འདོར་རིགས་པ་ལྟར། གཞན་ཉོན་ཐོས་སྒྲེ་བ་དང་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྷགས་སྒྲུ་སྒྲུབ་བཞེད་པའི་དབུ་མའི་
གཞུང་འདི་ལས་གཞན་གཞུང་དག་ལ་དགའ་བའི་སྒྲོ་དོར་བར་བྱ་སྒྲེ། ལྷགས་གཞན་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སྤང་
དོར་མ་འཁྱུལ་བའི་རྟེན་མི་བྱེད་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་བདགས་ཡིན་པས་ཡ་མི་མཚན་
ལ། འདིར་ནི་དེ་དང་མཐུན་པས་ཡ་མཚན་པར་རིགས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ནི།

སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲུ་སྒྲུབ་ལྷགས་བཟང་བསྟན་ལས་བདག་གིས་བསྟོད་ནམས་སྒྲེགས་གི་
མཐར་།

ཁྱུང་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉོན་མོངས་གིས་སྒྲོར་སྒྲོན་ཀའི་རྒྱ་སྐར་ལྟར་དཀར་བའམ།

སེམས་གི་སྒྲུལ་ལ་གདངས་ཀའི་ཁོར་བུ་དང་འདྲ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས།

འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྒྲུར་དུ་བདེ་གཤེགས་སར་བཤོད་ཤིག།

བརྗོད་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲུ་སྒྲུབ་བཞེད་པའི་ལྷགས་བཟང་པོ་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྟན་པ་
ལས་སྒྲུ་གྲགས་བདག་གིས་བསྟོད་ནམས་གིས་སྒྲེགས་གི་མཐར་མ་ལུས་པར་ཁྱུང་ཅིང་། རྒྱང་ཉིང་གི་རང་
བཞིན་ཡིད་གི་ནམ་མཁའ་སྒོ་བྱར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གིས་ཁ་དོག་སྒྲོ་ཞིང་དེ་མ་ཅན་དུ་བྱས་པར་

གྱུར་པ་ལས་སྟོན་ཀའི་སྒྲིན་དང་བྱལ་(ནལ་ཁ ན)པའི་རྒྱ་སྒར་ལྷར་དཀར་པར་གྱུར་པ་ལས་ཉོན་མོངས་
དང་རྒྱ་རྟོག་གི་རང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་སྒྲུལ་ལ་གདངས་ཀའི་རྟོར་བྱ་དང་འབྲུ་བ་གར་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས་
འཛིག་རྟོན་མ་ལུས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྒྱུར་བྱ་བ་དེ་བར་གཤེགས་པའི་སར་བསྟོད་
པར་ཞེས་ཅིག། ॥

ཅུང་དུས་ཀྱི་རྟོགས་མ་ལས་ཀྱང་རྟོགས་མར་སྟོད་པའི་དུས་ལྷུ་ལུལ་བྱང་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱད་དུ་བྱུང་བ་
སྤུས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཆེན་པོ་བཟུང་སྟེ་ཨ་བརྒྱ་ཏི་པའི་སྟོད་པས་ཟབ་མོ་དོ་རྟེ་ཐེག་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཅེ་
མོར་གཤེགས་པ་མར་སྤུས་ཆེན་པོ་མཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་ལ་གྱུས་པར་སྤྲུག་འཆའ་ཞིང་སྤྲུབས་ལུ་མཆི་རྟོ།
ཞེས་བཟོད་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁལ་ལུང་ཏི་མ་མེད་པ་སྟན་བརྒྱུད་དུ་གནས་པ་དེས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀླུ་པ་
ཡཔ་སྤུས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་མཐའ་བྱལ་དབྱ་མའི་རང་རྒྱལ་བཟང་པོ་འཁྲུལ་བ་དང་བྱལ་བ་གར་ཞིག་མི་
གསར་བར་ཅུང་ཟད་ཅིམ་ཞིག་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་སྤང་མའི་དཔོངས་པ་ཆེས་ཆེར་བསྐངས་
ནས་བསྟོལ་ཏེ་བསྟན་པར་བྱས་ལ། སྤྲུལ་བ་མེད་པ་དག་ཆེས་སྤྲུག་པར་འགྱུར་པའི་གནས་མི་འཛིགས་པའི་
ཆོས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་སྤར་ཟད་མི་ཞེས་པ་ནི་ཡི་གའི་རིས་ལུ་གལ་ལ་འཁོད་པས་ཐུགས་ནས་ཐུགས་ལུ་གྱུར་པ་
ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་བྱུར་མེད་དོ།

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་དག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་ལས་བཅུ་མཁའ་ཏེ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྒྱལ་ལ་
གཞན་ལུགས་ཇི་ལྟར་བཀག་ནས་རང་ལུགས་ཇི་ལྟར་འཛིག་སྟུང་ན་དེའི་རོར་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་
སྟོབ་དཔོན་ལེགས་སྟན་འབྱེད་ན་རེ། འདི་སྤར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་སྟོབས་
ཀྱིས་ཞུགས་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་(ནལ་ཁ བ)དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་
ཞུགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྟངས་དུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་
ཞུགས་པས། དེའི་སྟེང་ནས་ཡོད་མེད་དང་རིགས་མི་རིགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྒྱམ་གཞན་གྱི་ཅིང་།
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་སྤང་བྱང་སོགས་ཐ་སྟངས་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཆོད་མ་དེས་དབྱུད་ནས།
གར་རིགས་པ་རྒྱམས་རང་ལུགས་ལུ་འཛིག་ཅིང་། གར་མི་རིགས་པ་རྒྱམས་དགག་པར་བྱེད་པས་རྟོགས་ཀྱི་
རྒྱལ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པས་ཟབ་མོ་སྟོར་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་

སྤྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་དེ་ཙམ་ཞིག་སྤྱེས་ནས་ཕྱོགས་དེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་འཛམ་གྱི་གླིང་འདྲིར་
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

ཡང་སྤྱོད་དཔོན་ལངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གྲགས་པ་དག་གིས་ནི། འདི་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ལས་
དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་སྤྱོད་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལྟ་མ་དང་མཐུན་ལ། གུན་
ཚོའི་བདེན་པ་དངོས་སྤྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་མ་ཞུགས་པར་མ་བྱེད་ཀྱི་ཚོའི་བསྟན་ཏུ་འདྲ་དངོས་སྤྱོད་ཀྱིས་
ཞུགས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འཐད་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་བསྟན་ཏུ་མི་སྟོང་
ཞིང་། སྤྱོད་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལྷན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལྟར་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འགར་ཡང་སྤྱོད་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ་བཞད་པ་དང་འགལ་བས་རང་
རྒྱུད་པའི་དབུ་མའི་ལྷགས་དེ་ནི་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་སྤྱོད་བཞེད་པའི་དབུ་མའི་ལྷགས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་མ་
ཚོགས་ཞེས་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་དེ་ལས་མི་རིགས་པའི་ཆ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་འགོག་པར་མཛད་ལ། གུན་
ཚོའི་བདེན་པ་གུན་ཚོའི་བསྟན་ཏུ་འདྲ་དངོས་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་ཞུགས་པས་(༣༥༠ ན)གུན་ཚོའི་བསྟན་
རྣམས་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཞུགས་ཀྱི་ཆོད་མས་ཡོད་མེད་སྟེ་སྤྱོད་དགག་སྤྱོད་ཞིགས་དོན་མཐུན་
འཛིག་རྒྱ་མ་བྱུང་བས། གུན་ཚོའི་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་མེད་རིགས་མི་རིགས་ཞིགས་སྤྱོད་དོར་ཇི་
ལྟར་འཛིག་ན། དེ་ལ་འདར་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་གུན་ཚོའི་བདེན་པ་མཉམ་པའི་སྟེང་ནས་འཛིག་རྟེན་དང་མཐུན་
པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞིགས་ལ་འཇུག་པ་ནས་དཔུང་གཞན་གྲགས་སུ་སྟོན་གཅོད་སྟོང་ངོ་། །དགེ་བ་བསྐྱབ་པོ་
ཞེས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཆོས་སུ་སྤྱོད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གུན་ཚོའི་ཙམ་པའི་སྟེང་ནས་འཛིག་རྟེན་དང་
མཐུན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པ་ནས་དཔུང་གཞན་གྲགས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་རྒྱ་མ་ལྟར་
གྲགས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་སྤངས་ནས་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱུང་། སྤྱོད་མ་ལྟ་བུའི་རིགས་པས་ཆོར་གཅོད་
དོ་ཞེས་རང་བཞིན་བདེན་པར་མེད་པའི་མི་དགེ་བ་སྟོང་ངོ་། །དགེ་བ་སྤྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཆོས་སུ་བརྟེན་
ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་སྤྱོད་ཀྱི་གུན་ཚོའི་བདེན་པ་དེ་དཔུང་ན་བསྟན་ཏུ་འདྲ་དངོས་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་ཞུགས་
ཞེ་ཞེས་ཆོས་པ་གཞན་མི་འདོད་པ་མཉམ་པར་འཕྲུག་ཅིང་ཕྱོགས་དེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི། འཛམ་གྱི་
གླིང་དུ་དབུ་མ་མཉམ་འགྱུར་དུ་སྤྱོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་ལུགས་འདི་པས་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དཔྱད་པས་ཀྱན་ཆོབ་བདེན་པ་མི་འཇོག་
པར་མ་ཟད། ཀྱན་ཆོབ་ཙམ་པོ་ཡང་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མི་མཐུན་པར་སྐྱབ་དག་
གིས་ཀྱན་ཆོབ་བདེན་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལུངས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་
མཐུན་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་འདོད་པ་དེ་བཀག་ནས་ཀྱན་ཆོབ་ཙམ་(༣༩༠ བ)ཞིག་
ཆོད་པར་བྱེད་ལ། དཔེ་ཆོད་བྱ་མ་པས་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པའི་ཆེས་བོདོད་དུ་བྱས་ནས་ལོག་
རྟོག་སྒྲུ་མ་དེ་འགོག་པའི་དགོས་དབང་གི་ཆེད་དུ་ཀྱན་ཆོབ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཀྱན་
ཆོབ་ཙམ་པོ་བཞིག་མ་དཔྱད་ཙམ་དུ་ཆོལ་བ་དེ་དག་གི་རོར་བོདོད་ཀྱི། དབུ་མ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
རིགས་པས་དཔྱད་ནས་མ་སྟོང་དུ་འདར་ཀྱན་ཆོབ་ཙམ་པོ་བཡང་མ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་གཞན་ལུགས་སྒྲུ་མ་མི་རིགས་པ་
དེ་སྟུན་འབྲིན་པར་མི་རྣམས་ཏེ། རིགས་པ་དེ་རང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་མ་ན་མ་ཁྲུབ་པས་
དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། བརྟེས་བཞག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་གང་ལ་མི་རིགས་པ་ཞིག་གྲགས་ན་རིགས་
པ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་འགོག་པར་གྲགས་པ་ཤེས་བྱ་ན་སྟིད་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་ཤེས་བྱ་རྟེན་
འབྲེལ་དང་མི་མཐུན་པ་དངོས་པོ་བདེན་པར་ལྟ་བའི་ལོག་རྟོག་ཇི་ལྟར་འགོག་སྟུང་ན། དཔེ་ཆོད་ཤེས་བྱ་རྟེན་
འབྲེལ་དང་མཐུན་པའི་གཞན་གྲགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་དེས་ཀྱན་ཆོབ་བདེན་པའི་ཆོས་ཙམ་གྱི་རང་
ལྡན་ལ་དངོས་པོ་བདེན་པ་ཞོགས་ཀྱི་སྟོན་མཐའ་བཅད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་བཅད་ནས་དོན་དམ་བདེན་པའི་
གནས་ལུགས་ཁོང་དུ་ཆད་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱབ་དག་གིས་མ་དཔྱད་པར་
གཞན་གྲགས་སུ་བོདོད་ལ། ལུགས་དེས་དཔྱད་ན་ནི་དེར་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཀྱན་ཆོབ་ལ་སྐྱུ་བ་བཀག་པས་
དོན་དམ་པར་སྐྱེ་མེད་དུ་འདར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་ཆོབ་ལ་སྐྱུ་བ་མེད་ན་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་མེད་ཉིད་
ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བོདོད་ན་ལུགས་(༣༩༡ བ)དེ་འདྲིལ་པར་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོན་མེད་ཀྱི་རང་ལྡན་དེ་ནི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་
སྐྱབ་གང་དུ་ཡང་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱབ་དག་གིས་དཔྱད་ན

དགག་སྒྲུབ་གང་དུ་འད་བྱུང་མེད་པར་མ་ཟད། དཔུང་པའི་ཀྱུན་ཚེས་ཙོམ་པོ་ཁས་ལེན་པ་ན་འད་དེ་དགག་
 སྒྲུབ་གང་དུ་འད་བྱུང་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་མ་ཙོམ་དུ་འད་མ་དཔུང་པར་འཇམ་
 དཔུངས་ཀྱིས་འཇགས་པ་ལི་ཙཾ་པའི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དྲིས་པས་ཅིར་ཡང་མ་
 བཞིན་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཐོས་པས་མ་སྒྲོམ་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་ཡུལ་
 ཏུ་བྱུང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དགག་སྒྲུབ་དང་ཡོད་མེད་གང་དུ་བསྒྲུབ་ཀྱང་དཔེ་གནས་ཚུལ་དང་མི་
 མཐུན་པ་ལོག་པ་ཁོ་ན་ཞིག་ཏུ་རྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གནད་ཀྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་
 སྒྲུབ་གཙན་འཇོན་བཟང་པོ་སྟེ།

མཐའ་ཡིས་མ་གོས་དྲི་མ་མེད་པའི་སྒྲིང་པོ་ནོ། །

རང་བཞིན་གདོད་ནས་སྒྲུབ་པ་ཀྱུན་གྱིས་དཔུང་བྱ་མིན། །

གལ་ཏེ་དཔུང་ན་དུག་སྒྲུབ་གཙོས་པ་ཁོ་ན་ཟད། །

ཅེས་འབྱུང་ལ། གནད་འདི་མ་རྟོགས་པར་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་དོན་རྒྱམས་ལ་ཀྱུན་ཚེས་ཀྱི་ཚེས་ལ་རང་
 བཞིན་ཡོད་མེད་དཔུང་པའི་དཔུང་པ་གཏན་བྱུང་མི་རུང་པར་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི་རང་གི་རྩོང་
 རྟོགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཀྱུན་ཚེས་བདེན་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་ཤེས་པས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་
 ཡུལ་དུ་བྱུང་ཡོད་པ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཚོས་ཅན་ཀྱུན་ཚེས་པ་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་དཔུང་
 པ་ལས་གནས་དོན་དང་མཐུན་པར་ཁོང་(༣༩༡ བ) ཏུ་ཆུད་པ་ཙོམ་ཞིག་ནི་མ་དཔུང་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཀྱུན་
 ཚེས་ཙོམ་པོ་ཁས་ལེན་པ་ན་འད་བསྒྲོན་མེད་དུ་དེ་ལྟར་འབྱུང་རུང་པས་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་
 སྒྲུབ་དག་གིས་མ་དཔུང་པ་ན་དེ་ལྟར་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་
 པ་དག་གིས་མ་དཔུང་པ་ན་འད་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པའི་རང་རྟོག་ལ་རྒྱམ་གཙོད་དང་ཡོངས་གཙོད་
 གང་ཡང་བརྟུབ་པར་མི་འཇིག་སྟེ། ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅིང་། དཔེ་ངོ་བོ་སྒྲུབ་
 པས་གས་གང་གིས་ཀྱང་དངོས་པོར་མཐོང་བྱུང་མ་གྲགས་ཤིང་། ཚོས་ཅན་ཀྱུན་ཚེས་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ནི་
 དྲིས་པ་ལོ་སྒྲུབ་འབྲེལ་འཇོག་པ་མ་བཀག་པ་ཙོམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཇི་སྒྲིང་དུ།

ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་རྒྱལ་བུ་ཡང་རུང་མ་བུ་ཡང་
རུང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་བཅོས་དུག་གསལ་བུ་བྱུང་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་གནས་པ་ལོ།

ཞེས་བཀའ་བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་གསུང་རབ་ནས་ལན་གཅིག་མིན་པར་རྒྱལ་བུ་ཡང་ཡང་ཡང་ཡང་

དོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་གྲུ་ལ་རྟོག་གེ་པ་དག་གིས་ཡོད་མེད་ལ་
མོགས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བཏགས་པ་དེའི་ཚོ། དབུ་མ་པས། ཞེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བའི་
གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབྱུང་པས་ལོག་པར་འཛིན་པ་དེ་བསལ་བར་བྱེད་རྒྱུ་གི། དེ་བསལ་བའི་ཆོ་ལོག་པར་
གྲུབ་པའི་ལོག་ལྟ་ཞིག་བསལ་བར་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་མོ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་མེད་དུ་
འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་དེ་དབུ་མ་རང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རིགས་པས་ནི་འཕོག་པ་མིན་ཏེ། རང་ལུགས་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི་རང་ལུགས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་གྲུབ་པ་མི་བྱིད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཞེས་བྱ་རྟེན་
འབྲེལ་(༣༧༩ ཀ)དང་མཐུན་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་རྟོག་ཆོས་ཅན་དེའི་རང་ལྟོག་
དབྱུང་པ་ན། དེའི་ངོ་མོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་དག་གིས་
ཐ་སྙད་དུ་མ་དབྱུང་པར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་བུ་བའི་དོན་དམ་བདེན་པར་གྲགས་ཤིང་རྒྱུ་མ་ཡང་དེ་
རྒྱལ་བུ་མིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པར་ནི་མ་མོང་སྟེ། དེ་ཆོས་བསམ་སྟོང་པའི་བསམ་བཞིན་གྱི་ལུ་ལྟ་
གྲུར་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ཀྱང་རྟོག་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་ལྟོག་དབྱུང་ནས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ལ་སྐྱར་
ཞེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཡོད་མེད་མོགས་ཀྱི་སྟོན་མཐའ་
བཅད་པ་ན་བདེན་པ་ཅི་མ་དུ་ཡང་མ་རྟོག་པ་དེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་བུ་བའི་རྒྱལ་བུ་མིན་པའི་དོན་དམ་
བདེན་པར་མོང་ངོ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདེན་པ་དེ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་ཡོད་མེད་མོགས་ཀྱི་སྟོན་
མཐའ་བཀག་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ཉིད། རྟོགས་ཆོས་འགོད་གཞིའི་ཀྱང་རྟོག་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་ཅིང་།
དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཅི་མ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་དགལ་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱ་ཀྱང་རྟོག་ཆོས་པར་མོང་པའི་

ཚུགས་དེ་ནི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་པར་མོང་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཚུགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུགས་ཆོས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ལྟའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། བཞག་འཇོག་ཅན་གྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ནི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་རུང་པའི་ཕྱིར།

འོན་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ནི་རང་ལུགས་(༣/༩༡ བ)དང་གཞན་གྲགས་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་མོས་ཀྱི་དང་ཚུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པ་ལ་དེ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་རང་གཞན་གང་གིས་བཞེད་ཀྱང་དེ་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པར་མི་ལུས་ཤིང་། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པམ་མ་དུ་བཞེད་ན་ཆུ་ཆད་ཚུགས་ལྟར་གི་མཐའ་ཆེན་པོར་གོ་བ་ཤིང་དུ་མོང་བ་ཡིན་ནོ།

དོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་གཟིགས་ནས་དཔལ་ལྷན་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་པ་དག་ཞལ་མཐུན་པར་འདི་སྐད་དུ་གསུངས་ཏེ། ཕྱག་ཆུ་ཆེན་པོ་ནི་སྒྲུབ་པ་མཐུན་དུ་མེད། སྒྲོབ་མས་གོ་རུ་མེད། ཉམས་དང་མྱོང་བས་མ་སྒྲགས། མདོན་ལུ་རྟོགས་པ་དང་ངེས་ཤིང་ཀྱིས་མ་བསྐྱད། སྤང་གཉེན་དང་། དགག་སྒྲུབ་དང་། བཅོམ་ཅོས་དང་། བསལ་བཞག་དང་། བཅིངས་ལྟོལ་གྱི་རྒྱར་མ་རྒྱད་པར་གཏོང་མ་ནས་རང་མར་གྲོལ་བ་རང་བཙལ་ཆེན་པོ་དེ་བཅོས་པ་ལུས་ཀྱང་བྱུང་མེད་པའོ། ཞིག་པ་ཅིས་ཞིག་གི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་དགགས་ཤིང་། འདི་ལྟ་བུ་ཁོང་དུ་རྒྱད་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། ཁོང་དུ་རྒྱད་བྱ་ཞིག་མཐར་འཇིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་ཕྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་བཞེད་ཅིང་དུ་སྒྲུབ་ཤིང་། དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་ནི་ཡལ་དུས་འགར་ཡང་སྒྲུབ་པམ་མ་དུ་མ་བཞེད་པའི་གང་ཟག་དབུ་མ་པ་དེ་ནི་ཚུགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གང་ན་བཞགས་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་དང་བས་ཕྱག་འཇོག་ཞིང་སྒྲུབ་པ་ལུ་མཆོའོ།

ཡང་ཁ་ཅིག་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། དངོས་སྒྲུབ་ས་ཀུན་རྫོབ་ཅིང་དུ་ཡང་ཤིག་པ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བརྟེན་པ་ལ། ཤིག་པ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱིས་དབྱུང་ཅིང་བཀག་པ་དེ་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་དབྱུང་པར་མ་མོང་(༣/༩༣ བ)ཞིང་། དེ་ལྟའི་དབྱུང་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དབྱུང་པར་ནི་མ་མོང་གྲེ། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དེ་ཐ་སྙད་པའི་སྒྱུད་ཡལ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དབྱུང་པ་དེ་ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་

གཞན་ལ་དབྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་འགྲུར་པས་ཀྱང་རྫོང་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་དབྱེད་ནས་མི་འཇོག་ཅེས་པ་དང་འགལ་ལོ་མེ་ན།
 མི་འགལ་དེ། འོག་པའི་ཀྱང་རྫོང་པ་དངོས་སྒྲུབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བཏགས་པའི་ཀྱང་རྫོང་པ་དེ་ནི་
 ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན། ཀྱང་རྫོང་པ་ཅེས་དུ་ཡང་ཡོད་
 པ་མིན་པས། དབྱེད་མ་པས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་འཇོག་པའི་ཆེད་དུ་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པའི་
 གཞན་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་འོག་ལྟ་དེ་བཀག་པའི་བྱ་བ་ཅེས་ཞིག་བྱས་ཀྱི། དེ་བཞོག་ནས་དེའི་རྒྱུ་
 རྟེན་གྱི་ཀྱང་རྫོང་པ་ཅེས་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་ཐ་སྟོན་དུ་
 ཡང་རང་ལུགས་ལྟ་མ་བཞག་པས་འགལ་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བརྟེན་བཞག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཀྱང་རྫོང་པ་སྒྲུབ་པའི་མཐའ་བཞིས་སྟོང་པས་རང་བཞིན་མེད་
 བཞིན་དུ་བྱེད་སྒྲུབ་ཆོག་པར་རུང་བ་སྒྲུབ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་
 འདི་ཡང་། ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པར་སྒྲུབ་དག་གི་རིགས་པས་མ་དབྱེད་པར་འཇོག་པ་
 བཞིན། དབྱེད་མ་པས་ཀྱང་མ་དབྱེད་པར་དེ་མཐུན་གྱི་རྟེན་སྒྲུབ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་
 མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་མ་དབྱེད་པར་གཞན་གྲགས་ལྟ་མེས་ཅན་ལ་ཤེས་པ་
 ཡོད་པ་དང་། མངས་རྒྱུས་ལ་ཡི་ཤེས་མེད་པར་བརྟེན་པ་ལྟར་རེ། ཡང་ན་ཤེས་(༣༩༣ བ)བྱ་རྟེན་
 འབྲེལ་དང་མི་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་སྒྲུབ་ལེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེས་པ་ལྟ་བུ་རྟེན་ལྟ་འཇོག་པའི་ཆེད་དུ་
 དགོས་པའི་དབང་གིས་དེ་དོར་མ་དབྱེད་པར་མངས་རྒྱུས་ལ་ཡི་ཤེས་ཡོད་དེ་ཞེས་རྟེན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་
 དུ་དབྱེད་མ་པས་ཀྱང་མ་དབྱེད་པ་ན་དེ་ལྟར་རྟེན་སྒྲུབ་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་དབྱེད་མ་པས་ཤེས་བྱ་རྟེན་
 འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་མེས་ཅན་ལ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡི་ཤེས་ཡོད་པ་
 དང་། མངས་རྒྱུས་ལ་ཡི་ཤེས་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་འདར་འགོག་གི། དེར་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་བརྟེན་པ་བཞིན་

ནོ། །

དེས་ན་ཐལ་འགྲུར་པས་ཀྱང་རྫོང་པ་དབྱེད་ནས་འཇོག་པ་ནི་གཏན་མ་ཡིན་དེ། ཀྱང་རྫོང་པ་ཡང་རྟེན་
 མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་འོག་གི་དབྱེད་པ་མེད་པར་ཀྱང་རྫོང་པ་

གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གིས་བཞག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་
མེད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་བསྐྱད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་
གཉིས་ལས། ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མི་མཐུན་པར་སྒྲིབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་འཁྲུལ་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ལྟར་སྒྲུབ་པར་འཛོལ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
རིག་པ་སྐྱངས་པའི་འཕགས་པ་དག་གིས་མ་དཔུང་པའི་དོར་བ་སྒྲུབ་ལ་འཇུག་པ་ན་དེ་ལྟའི་ཀུན་རྫོབ་ལྟར་
སྒྲུབ་བདེ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདི་ལྟར་དབུ་མ་ལ་དག་ཆོས་ཉིད་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལྟར་སྟེ། རྩལ་མོལ་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་མ་དཔུང་པར་འཇུག་པ་ན། སྒྲིབ་
དང་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་བྱན་པ་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྟར་གྱི་འཇུག་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་དོར་
དཔུང་ནས་མི་འཛོལ་པའི་ཕྱིར། (༣༧༤ ན)དེ་ལྟར་ན་ཡང་དབུ་མ་ལ་ཡིན་ཅམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྒྲིབ་ལྟར་
བསྐྱེད་ནས་མ་དཔུང་པར་བྱེད་ལམ་ལ་འཇུག་པས་ཁྱབ་པ་མིན་ཏེ། དབུ་མ་ལ་སློང་མན་པ་དག་ཀུན་རྫོབ་
རང་བདེན་པར་ལྟ་བུས་བྱེད་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་དབུ་མ་འི་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་མ་ཟིན་པའང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་དབང་གིས་སྒྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ལ་བསྐྱེས་
ནས་ཀུན་རྫོབ་ལྟར་སྒྲུབ་བདེ། དེ་འཛོལ་གྱི་འཁྲུལ་ཤེས་དེར་བསྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་བྱར་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
དེར་མེད་ན་ནི་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པ་འབད་ལྟར་གྱིས་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཁྲུལ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་འཁོག་པར་ཡང་མི་
འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྲིབ་ཅམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་གཞུང་འཛོལ་དུ་སྒྲུབ་
པའི་ཆོ་ཡང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་སྟོན་ཤེས་བྱར་ཡོད་པར་མ་གཞུང་ན་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཛོལ་
པའང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིབ་ལྟར་གྱི་མ་དཔུང་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་
དུ་རུང་བ་སྒྲིབ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཆོས་འདིའང་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་དཔུང་ན་དེར་ཡང་མི་
འགྲུབ་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱར་པའི་བཞིན་པ་
གང་གི་འད་ཡུལ་དུ་གྲུབ་རྒྱུར་མ་བྱུང་མེད་། དེ་ལྟར་གྲུབ་རྒྱུར་མ་བྱུང་བ་ཅམ་པ་ཡང་ཇི་སྟེད་མེ་མོར་རྟོག་

པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ། ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཉི་ཤར་ཞི་བ་ན་མཉམ་གཤམ་མེད་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་འཕགས་
པའི་(༣༧༤ བ)མཉམ་གཤམ་གིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་བ་ལས། གཞན་དུ་རི་པོར་གི་རྩ་ལྟ་བུ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་མཉམ་གཤམ་གི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡོད་མེད་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁོ་ཤོས་སྐྱུ་མི་ཤེས་ཏེ།
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤར་ཞི་བའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཤམ་ནི་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོ་
རང་རིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བོ་གང་གིས་ཀྱང་དངོས་སུ་སྐྱུ་བམམ་
གྱིས་སྒྲོན་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཡང་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མི་མཐུན་པ་དངོས་པོར་སྐྱུ་བ་དག་
གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་བཤྲོད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱུ་བ་དག་གིས་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་བཤྲོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་ཞིག་གི་དངོས་
པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རིགས་པར་འདོད་ལ། ཕྱི་མས་ནི་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་མ་དབྱུང་བར་གས་
བཞག་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བརྟུན་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་བཤོད་གོ།།

མདོར་ན་གཞན་དག་གིས་དབྱུང་པར་ཡང་དག་པར་བརྟགས་པའི་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་འཕགས་
པ་དག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་མི་སྐྱུ་བ་དང་སྐྱུ་བ་དག་གིས་རྟོག་ཅིང་བཤྲོད་པའི་
འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། རྒྱུར་མཐོང་འཁོར་བ་པའི་སྤྱག་བདེན་དང་། ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཉམས་
སུ་ཁྱོར་བ་དག་དང་། ཀྱི་ཁྱོད་ཅམ་པོ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཞི་བ་རྒྱུར་འདས་དོན་དམ་བདེན་པོ། ཞེས་སྐྱུ་
བམམ་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་སྐྱོས་ཐུན་བྱས་བརྟགས་ཆོས་ཀྱི་ཆ་འདི་རང་ལུགས་ཀྱིས་
འགར་ཡང་མི་འགྲུབ་ཀྱང་གསུལ་བྱའི་རོར་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཤེས་(༣༧༥ བ)བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་
མཐུན་པར་སྐྱུ་བ་དང་། མི་སྐྱུ་བའི་གཉིས་ཀའི་རྩིས་སྐྱོས་སུ་བཤྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། གསུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་
ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་མ་བརྟན་ན་ཐུབ་བརྟན་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་ཡོད་པའི་རོར་། སྒྲོན་པ་
སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཐུང་པོ་ལྟ་བུར་ཐུང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

འོན་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་སྐྱ་བའི་གང་ཟག་རང་ཉིད་དང་། དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྲགས་སྐྱ་བའི་
 གང་ཟག་གཉིས་སུ་བཞེད་པའི་གང་ཟག་གི་འཇོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དབྱུང་ན་དབུ་མ་སྐྱ་བ་རང་དང་
 འཇིག་རྟེན་གཞན་གྲགས་སྐྱ་བའི་གང་ཟག་གཉིས་ཐ་སྟངས་དྲུའང་མི་འགྲུབ་མོད། དེ་ལྟར་ནའང་ཤེས་བྱ་
 རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱ་བ་དག་གིས་གཞན་གྲགས་གྱིས་མ་དབྱུང་པར་འདི་སྟངས་དུ། མཐའ་བྲལ་
 དབུ་མ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རང་ཉིད་དང་། དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱི་རྫོབ་
 བདེན་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་མོ་ཞེས་ཆོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་བ་ཤོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་གི་ཆེད་
 ཏུ་བཞེད་པ་ན་དབུ་མ་པ་ཡང་དགོས་པའི་དབང་གིས་མ་དབྱུང་པར་དེ་ལྟར་ཆེས་སྒྲོམ་སུ་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་
 དབུ་མ་པ་ཡང་དག་པ་ནི་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འཕགས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པར་གྲགས་ལ། དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གཞན་པ་ནི་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱ་བའི་
 འཇིག་རྟེན་པ་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པ་ཆེས་ཐོབ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྫོབ་ཆོལ་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་།
 མོ་མོ་སྒྲུ་བོ་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་སྐྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཉི་ཆོ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དང་
 མཐུན་པར་སྐྱ་བ་དང་། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱ་བ་གཉིས་ལས། (ཟླ༡༥ བ)དང་
 པོ་ནི། ཕྱི་རྒྱུ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་ཁ་ཅིག་། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཆུས་གྲུབ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མེད་
 གྲུང་བཏགས་བཞག་གིས་དོན་བྱེད་པར་སྐྱ་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་ནས་བཞག་པའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ནི་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་ཆོས་སུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྒྲུ་ན་རྟག་
 ཆད་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ཐ་སྟངས་དྲུའང་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་བས་ཤེས་བྱ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་
 དང་གཞན་ལ་འཕྲོས་ནས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཐ་སྟངས་དྲུའང་ཤེས་བྱ་རྒྱུན་ཆད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་བྱ་
 མཐའ་དག་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དུ་རྟོག་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་ཏུ་མ་རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གོ། །
 ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མི་མཐུན་པར་སྐྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་པ་འང་དབུ་མ་པ་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་
 པའོ།

འོན་དབུ་མ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་
 ཞེ་ན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་བཞེད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དབུ་མ་བསམ་རང་ལུགས་

ལ་ཤེས་བྱ་རྟོག་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་ཡང་མི་བཟོད་ཀྱི། གསུལ་བྱ་འདུལ་ཆེད་དགོས་དཔར་གིས་ཤེས་བྱ་
 རྟོག་འབྲེལ་དང་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་རྟོག་འབྲེལ་དང་
 མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་དེ་དཔུ་མ་པ་ཡིན་པར་བཟོད་དམ་མ་ཡིན་པར་བཟོད་ཅེ་ན། རྟོག་འབྲེལ་སྟོང་
 ཉིད་དུ་རྟོགས་ཤིང་། ཤེས་བྱ་རྟོག་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་གནས་གྲགས་ཅིམ་དུ་སྒྲུབ་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་རྟོག་
 འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་དང་དཔུ་མ་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀར་འཛོགས་པ་གནས་ལ་གྲགས་
 རྟེ། གཞི་གཅིག་ལ་མི་འགའ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་པར་རྟོག་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཤིང་། (༣༧
 བ) ཤེས་བྱ་རྟོག་འབྲེལ་རང་རྒྱུད་དམ་རང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་རྟོག་
 འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་རང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་འཛོགས་པ་འཐད་ལྡན་དུ་ཡང་མི་རུང་ལ། ཤེས་བྱ་རྟོག་
 འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཐ་སྟོན་དུ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་དཔུ་མ་པ་འཐད་ལྡན་གྱིང་མ་བྱུང་
 ཞེས་སྟོབ་དཔོན་མངས་རྒྱས་བསྟུངས་དང་སྒྲུབ་གྲགས་ཀྱིས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་བྱེད་དང་། དེའི་
 རེས་འབྲངས་སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་རས་གཟིགས་བུའུ་ལུགས་ལོགས་ལ་དགག་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛོད་པ་པར་གནད་
 འདིར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། གནད་འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་ན་དཔུ་མ་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་གྲུས་མཚམས་དང་
 འཛོགས་ཆུལ་འཐུལ་པ་མེད་པར་བདེ་བྱུག་དུ་རྟོགས་པར་འཐུར་བ་ལས། གནས་འདི་ལྟ་བུ་མ་རྟོགས་པའི་
 བོད་གང་དག །དཔུ་མ་ཐལ་རང་གི་གྲུས་མཚམས་དང་། དེ་དག་མི་མཁའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ལྟར་བཞག་ཅེས་
 རང་རང་གི་རྟོག་པ་ཉི་ཆོ་བས་སྒྲུར་བའི་གྲེགས་བམ་ཆེན་པོ་ཅི་ཅིམ་དུ་བཟོད་པ་དེ་ཅིམ་དུ་སྟོང་པོ་མེད་པར་
 སྒྲུབ་པ་ལས། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་དགག་སྒྲུབ་ཇི་ལྟར་མཛོད་པ་ལྟར་བཟོད་པ་ནི་
 བོད་སྟོན་དཔུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་གསར་འཛོགས་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །དེས་ན་
 ཤེས་བྱ་རྟོག་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་དུ་རང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛོགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དཔུ་མ་པ་ཡང་དག་པ་
 མིན་ན་ཤེས་བྱ་རྟོག་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་ཤིང་། དེར་མི་སྒྲུབ་ནི་དཔུ་མ་པའི་གང་ཟག་དུ་ག་ལ་
 རུང་།

ཡང་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། རྒྱུ་འཕགས་ཀྱི་འཛིག་རྟོག་པ་དག་དཔུ་མ་པ་ཡིན་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་
 སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་མཉམ་གཞན་ལ་ (༣༧ བ) གནས་པའི་འཕགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་ན། དཔུ་

མ་པ་ཡང་དག་པ་དེ་མ་ཡིན་པ་ནི་འདོད་ལ། རྩེ་ལུ་མཐུན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཐུབ་སྒྲེ།
 རྩེ་འཕགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་ཀའན་གྲགས་ཙམ་དུ་འཇིག་པའི་གང་ཟག་
 དེ་དག་གིས་ནི་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཤག་སྟོབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ཞིག་འདོན་
 ལུ་མ་མཁ། རྩེ་དཔག་གི་ཚད་མས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་སྟོམས་ནས་དབྱུད་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྲགས་ལུ་
 བསྐྱལ་ནས་དགག་སྐྱབ་ཐོགས་སྟོབ་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལུགས་ལ་འགར་ཡང་མི་འཇིན་པར་སྐྱབ་པས་མ་
 བཟོད་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་སྟོབ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚོད་ས་རང་ལུགས་འགར་ཡང་མི་འཇིན་ན།
 དེའི་ཚོགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱང་དེས་འདོད་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་པས་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་
 མཐའ་བྲལ་དུ་བཟོད་པ་དེ་ལ། དངོས་སྐྱབས། ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གང་དུ་སྐྱབ་པའི་
 རིགས་པས་དེར་མི་འགྲུབ་པའི་གཞོད་བྱེད་ཇི་སྟེད་པ་བཟོད་པའི་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཞེ་ན། རྟགས་གསལ་
 མི་འདོད་ཐུབ་པ་ཁྱོད་རང་ལ་འགལ་ལོ་ཞེས་ཁོ་ནར་བཟོད་པས་ཡང་དག་པའི་ལན་ཐེབས་ཏེ། ཕྱིར་ཚོལ་
 པའི་སྟོབས་པ་བཙོམ་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

དེའང་ཁྱོད་རང་ལ་ཐུབ་པ་མ་གྱུབ་ཅིང་། ཅི་ལྟར་འགལ་སྐྱམ་ན། ཁྱོད་ཅག་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་རང་
 བདེན་པ་ཞིག་ཡོད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཚད་མ་རང་བདེན་པ་ཞིག་སྐྱབ་པར་སྟོམ་པ་ནི་མ་གྱུབ་པས་མ་གྱུབ་པ་
 བསྐྱབ་པར་མོང་བས་དེན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་རང་བདེན་པ་ནི་ཁྱོད་རང་གིས་བཀག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 དངོས་སྐྱབས་དབུ་མ་པ་ལ་ཇི་ཙམ་དུ་བརྒྱལ་བ་དེ་ཙམ་བཟོད་པ་འདི་ཁོ་ན་(༣༩༥) ན)ལས་གཞན་དུ་མི་
 བཟོད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལན་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ། དངོས་སྐྱབ་དག་གིས། དེས་ན་མ་ཐས་པས་ཐལ་འགྱུར་
 ལན། རྒྱལ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་བཞིས་གདག་། ཁེས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལོ།

ཡང་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། བདེན་གཉིས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཚོས་འདི་དག་ལ་ཤེས་བྱར་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་
 བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་གྱིས་ནི་བདེན་གཉིས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཚོས་འདི་དག་དབྱུད་པ་ན་
 ལ་ཅི་སྟོས། མ་དབྱུད་པར་སྐྱབ་པ་ན་ཡང་བདེན་གཉིས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཚོས་འདི་ལ་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པར་
 འདི་ཡོད་ཀྱི། འདི་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གཞན་གྲགས་དང་སྟོ་བསྐྱར་ཏེ་
 བཟོད་པ་ན་ནི་མ་དབྱུད་པར་བདེན་གཉིས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་རུང་

དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་མར་སྐྱེ་བ་དག་གིས་ཀྱང་གཏུལ་བྱ་འདུལ་ཆེད་
དུ་མ་དབྱུང་པར། ཤེས་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེ་མ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་
ཆེས་སྒྲིལ་ལུ་དེ་དོར་འདི་ཙམ་ཞིག་ཆོད་པར་བྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་ཙན་མིན་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་
བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་པོ་སྐྱེ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུ། འཕགས་པ་ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་
བསྐྱེས་བཞག་གི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཤེས་བྱར་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་དག་པར་ཡོད་ལ། གཞན་ཉོན་མོངས་
ཙན་གྱི་མ་རིག་པས་བསྐྱོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། འཕྲུལ་གྱི་འཕྲུལ་རྒྱུའི་མ་རིག་པའི་བསྐྱོད་པས་
དྲུང་དཀར་མེར་སྐྱར་ལྟ་བུ་ནི་མ་འཕྲུལ་པའི་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པར་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱོལ།

དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་(༣༧) བ)དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤེལ་བྱུང་བའི་སྤྲིམ་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་
རིམ་དུ་ཆོས་ཙན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་མ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་ལ་བསྐྱེས་པའི་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་
པར་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་མོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལུ་འདྲུང་བ་ནི་ས་བཙུ་པའི་ཆེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡི་
ཤེས་ཡིན་པས། དེའི་ཡུལ་ཡུལ་ཙན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མཚན་ཉིད་
པ་ནི་ས་བཙུ་པའི་ཆེས་ཐོབ་ཁོར་ཡང་དག་པར་བྱ་བའི་ཤེས་བྱར་ཡོད་ལ། གཞན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ནི་
ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པར་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་བཙུང་རྒྱུ་བཙུན་འགྲུལ་གྱིས་
ས་ཐོབ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡུལ་སྐྱར་རྒྱ་རྒྱུ་ཆེ་ཆེར་འགྱུར་བས་འཕྲུལ་སྐྱར་གོང་འཇེལ་དུ་འགྱུར་ཁིང་། ཀུན་
རྫོབ་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པ་མཐར་དག་ས་བཙུ་པར་མཛོན་དུ་འགྱུར་ཁིང་། ཇི་སྒྲིང་མངས་རྒྱས་ཡི་ཤེས་
བཟོད་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྤྱི་འཇུག་པ་ནི་པས་འཕྲུལ་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཙན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བྱེས་པ་ལ་གྲགས་
པའི་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་གིས་ནི། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་པོ་དང་འཕྲུལ་གྱི་འཕྲུལ་རྒྱུའི་མ་རིག་
པས་བསྐྱོད་པའི་སྤྱོད་གཅིག་སྤྱོད་གཉིས་ལུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་མ་འཕྲུལ་པའི་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་
པར་མེད་ལ། མཚན་བྱམ་རང་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་བཙོ་སྤྲེག་སྤྲེག་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་རང་བདེན་པ་འདི་
ཉིད་ཡང་དག་པར་ཤེས་བྱར་ཡོད་དོ་ཞེས་སེམས་ཁིང་སྐྱེ་ལ། ཡང་སྐྱོན་པ་སྤྲེག་པ་འཕྲུལ་གྱི་འཕྲུལ་རྒྱུའི་
མ་རིག་པས་བསྐྱོད་པའི་དོར་ནི། མཛོང་བཤེས་ལ་དག་དང་རྒྱལ་མེར་སྐྱར་པ་སྤྲེག་པ་འཕྲུལ་ཆོས་དེ་ཤེས་

བྱ་ཡང་དག(༣༩༤ བ)པར་བཤེན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་ཐུགས་དང་འཕྲལ་གྱི་མ་འཇུག་པའི་ཆོས་ནི་ཤེས་
བྱ་ཡང་དག་པར་མི་སྒྲུལ། ཉེ་ལྷན་ན་འཕྲལ་གྱི་འཇུག་རྒྱུ་མི་མེད་པའི་དབང་གིས་བསྐྱད་པའི་དེའི་ཡུལ་
དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་དེ་དོར་ཤེས་བྱར་ཡོད་དེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལྷན་གྱི་འཇུག་རྒྱ་མ་ཆོག་ལས་ན་
ཡུལ་ཤེས་བྱ་དེའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་འཇུག་ཤེས་སྒྲུ་མི་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ཁོང་དུ་མ་ཆུང་པར། ཚེས་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་མ་ལ་ལྟ་བུ་ཐུགས་ལ་བྱེད་པའི་གྲུང་དུ་འི་
དབུ་མ་འི་ཡི་མེར། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་མེགས་པ་ཡང་རང་གི་སྒྲ་ཡུལ་
མེད་མི་སྲིད་པས་རང་གི་སྒྲ་ཡུལ་གཞན་པའི་སྒྲ་བས་གྱིས་རང་ཉིད་གྲུབ་པ་ནི་ལྷ་མ་དང་འབྲུག་ཀྱི་ཞེས་
བྱིས་གདང་པ་དེ་ལྷན་ན་ཁྱེད་དོན་སྒྲོབ་ལ་འདིར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་པ་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱར་མེད་
པ་དང་། བདག་འཛིན་གཉིས་དང་སྒྲ་མེགས་རྟག་འཛིན་ལ། སྒྲ་ཡུལ་ཡོད་དང་དེ་ཉིད་གཞན་པ་འགག་ཀྱི།
ཅེས་པའི་སྒྲོན་ཆེན་པོ་མི་འདོད་བཞིན་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།

ཡང་ཁྱེད་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ། ཤེས་བྱ་ནི་ཤེས་བྱེད་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཛིན་པར་སྒྲ་བ་ན། ཤེས་
བྱེད་ལ་བརྟེན་ཤེས་བྱ་འཛིན་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱར་མེད་པ་འགག་ཀྱི། ཅེས་གྲུང་གནོད་
བྱེད་དུ་འཇུག་གོ། བསྐྱད་པའི་གཞུགས་བརྟན་དང་སྒྲ་ཤར་དང་སྒྲ་བ་གཉིས་སྒྲ་ཡང་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བྱུང་
དུང་གི་ཤེས་བྱ་ཡིན་གྱང་། གཞུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མེགས་གཞུགས་བརྟན་གཞུགས་དང་། སྒྲ་ཤར་སྒྲ་
དང་། སྒྲ་གཉིས་སྒྲ་བ་གཉིས་ལྟ་གྲུབ་པར་ཐུགས་ཀྱི་འཇུག་རྒྱུ་མི་མེད་པའི་དབང་གིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་
(༣༩༥ བ)པ་ཆོད་མར་འཛིན་རྟོག་ན་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོབ་བཤེན་པར་གྲགས་པ་ཅན་དེའི་དོར་གྲུབ་པའི་
ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འཛིན་རྟོག་ཉིད་རྣམ་པར་འཛིན་པར་བྱེད་དོ།

དེས་ན་སྒྲོ་འཕགས་ཀྱི་དབུ་མ་པ་དག་གིས་གསུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་ལ་འཛིན་པའི་སྒྲ་དུ། བྱིས་པ་ལ་
གྲགས་པའི་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོབ་བཤེན་པ་དང་། འཕྲལ་གྱི་འཇུག་རྒྱུ་མི་མེད་པས་བསྐྱད་པའི་ལོག་པའི་
ཀྱང་རྫོབ་གྲུང་མ་དབུད་པར་དེ་དོར་ཤེས་བྱར་བཞིན་ལ། དབུད་པ་ན་བཤེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་
ཤེས་བྱར་མི་འདོད་དེ། དབུད་ན་བཤེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཤིག་ཤེས་བྱ་རང་བཤེན་པར་གྲུབ་ན་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འགག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀྱང་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་

བ་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པས་བདག་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་ཤོབ་སྤྱོད་པ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། ཉེན་མོངས་
 བ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལོག་པའི་ཀུན་ཤོབ་དངོས་པོ་དང་བདེན་པར་དོན་བྱེད་པ་དང་།
 འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལོག་པའི་ཀུན་ཤོབ་བྱིས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འདུག་པའི་
 འཁྲུལ་ཆོས་དེ་ཀུན་ཤོབ་འདི་ལ་སྤྲོས་བདག་པའི་དབང་གིས་ཆུལ་གསུམ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མཛོན་པར་ཤོག་པར་མངས་རྒྱས་པའི་ཡུལ་མི་གནས་པའི་མྱེད་
 འདས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་སྤངས་
 པ། སྤྲོས་བདག་པའི་དབང་གིས་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ནི་བདག་པའི་ཆོས་ཀུན་
 ཤོབ་འཁྲུལ་པ་དང་སྤྱི་བ་པའི་དོ་ཤིན་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་འཁོར་འདས་དང་(༣/༩ ན)བདེན་
 གཉིས་མོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཀུན་ཤོབ་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བདག་པའི་ཆོས་ཙམ་
 ལས། ཇི་ལྟར་བདག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀར་རང་གི་དོ་ཤིན་བདེན་པ་དང་བདེན་མེད་
 ལ་མོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་འགར་ཡང་མེད་ཅིང་། བདག་པའི་ཆོས་དེ་ལྟར་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་
 ཡང་ཀུན་བདག་ཀྱི་སྒོ་ཉི་ཆོ་བས་ཤེས་བྱ་རྟོག་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཐ་སྙད་དུ་
 མའི་རང་བཞིན་བསལ་བ་དང་། རི་བོང་གི་དུ་དང་། རྒྱ་མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བར་
 བདག་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་འདུང་དེ་ལྟར་རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་གཏན་མི་བྲིད་ལ། མོག་
 མེད་ཀྱི་སྒོ་ལྟར་སྤྲོས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་རྟོག་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་དུ་རུང་བའི་ཆོས་བྱིས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་
 མའི་རང་བཞིན་ཆོ་བ་དང་། རྟོག་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོག་ཆོས་ཆོང་བ་ལས་འཁོར་བ་དང་
 ཆོག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཀུན་མཐུན་འབྱུང་བར་བདག་པའི་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་འདུང་རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 བསྐྱེད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ལ་འཁྲུལ་པའི་གོ་སྐབས་གཏན་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བརྟོས་ནས་བཞག་པའི་བྱིར་དེ་
 ལྟའི་འཁོར་འདས་དང་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཀུན་ཤོབ་པའི་ཆོས་ནི་རང་རང་གི་དོ་ཤིན་བདེན་པ་
 ཉིད་དུ་རྟོག་པར་འབྱུང་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོག་པ་ན་ལས་རྒྱ་འབྲས་བུ་བཅུ་བཅེད་པའི་རེས་པ་གཞན་དྲིང་ལ་
 མ་བརྟོས་པར་རྒྱུད་ལ་སྤྲོས་ནས་ཐོག་ལ་འབ་ཀྱང་མི་དགེ་བ་མོགས་འཁོར་བ་དན་མོང་གི་རྒྱ་ལས་ལྟོག་
 ཅིང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལ་འབད་པ་ནི་མགོ་མོང་ལ་མེ་ཤོར་བའང་བཞེད་ནས་བརྟེན་

པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་རྟེན་གསལ་པ་ཁྱད་(༣༩༩ པ)ཅན་བསྐྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཟུག་གསལ་གི་འཇུག་པ་མཐོང་པར་
འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ།

འདི་ལས་གཞན་དུ་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་ན་ཟེ། རྟེན་གསལ་གྱི་དགག་གྱུ་འདུག་པ་དེན་ཐ་སྐྱེད་དུ་ཡང་མེད་པར་
སྒྲིང་ཉིད་དུ་རྟེན་གསལ་ན། ཚུར་མཐོང་འཇིག་རྟེན་པས་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་
ཐ་སྐྱེད་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་བདེན་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བས་སྒྲིང་ཉིད་རྟེན་གསལ་ན་ལས་སྒྲུ་
འབྲས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་སྒྲུ་མཚན་དེ་ལྟར་རོ་ཞེས་སྒྲུ་བ་དེ་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལས་གོ་ལ་བའི་གནས་སུ་རིག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཞུགས་ནས་ནམ་
མཁྱེན་གྱི་པར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྐྱེད་ཚད་གྲུབ་དུ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྒྲིང་པར་བསྐྱེད་མེད་དུ་
བདེན་པར་ཡོད་ན་གཞུགས་ནས་ནམ་མཁྱེན་གྱི་པར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་
གཉིས་ཀར་བདེན་མེད་སྒྲིང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང་། གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟབ་མོ་སྒྲིང་པ་
ཉིད་དུ་རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཉམ་ཉིད་དུ་གནས་པ་འདི་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས་འདི་ལས་
ཉེས་པ་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁྱེད་ཅག་ཀ་བ་ཀ་བའི་དངོས་པོར་བདེན་གྱིང་ཀ་བ་རྟེན་གསལ་གྱི་དགག་གྱུ་འདུག་པ་དངོས་པོར་བདེན་པར་
མ་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀ་བའི་དངོས་པོ་ཐ་སྐྱེད་ཙམ་དུ་ཡང་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲིང་པའི་སྒྲིང་
ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་རྒྱས་མོ་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ཡོང་དུ་ཡིད་རྟོན་པ་བྱེད་ན། ཀ་བ་ཀ་བའི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་ཀ་བ་
ཀ་བའི་དངོས་པོ་ཐ་སྐྱེད་དུ་ཡང་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྒྲིང་ཞེས་པའི་རང་གི་ཞེན་དོན་གྱི་དམ་བཅའ་རང་
ཆོག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པས་ལེགས་པར་ཡིད་ཀྱང་དུ་སྒྲུགས་ཏེ་རྟེན་གསལ་ཤིག །

ཡང་ཁྱེད་ཅག་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་པ་ལས་ཐོག་གཞི་(༤༠༠ ན)པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་སྒྲིང་ཉིད་དུ་གཏན་
ལ་དབབ་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིང་ཉིད་རྟེན་གསལ་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ཁ་མ་ཆོམ་པར། ད་དུང་བདག་པ་དོན་བཅའ་ལས་
འཆོལ་བའི་དངོས་པོ་སྒྲིང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱས་པའི་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཞིག་སྒྲིང་ཉིད་ནམ་དག་ཡིན་
ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཙམ་རང་རང་ངོ་བོས་སྒྲིང་པར་རྟེན་གསལ་པས་ཆད་ལྷ་ལས་སྒྲིང་ཉིད་ཇི་བཞིན་པ་
རྟེན་གསལ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ནི་རྟེན་གསལ་པའི་སངས་རྒྱུ་དང་དཔལ་མགོན་ཀྱི་སྒྲུབ་གྱི་དགོངས་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་བདག་པོ་ལ་གོ་བ་ལ་ཆོས་ཅན་ལ་སྤྲོད་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་དབལ་པས་ཆོས་དཔེ་སྤྲོད་
 ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཤེས་བྱར་མེད་པའི་ཆོས་སྤྲོད་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་མ་ལའ་གྱུར་
 གྱོལ་བ་དོན་གཉིས་ལ་གཞོན་པ་ཅུང་ཟད་གྱུར་མེད་དེ། ཤེས་བྱར་མེད་པའི་ཆོས་ལ་དངོས་བདེན་དུ་རྟོགས་
 པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་སྤྲོད་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་དབལ་བྱའི་ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་གཞུགས་ནས་རྒྱུ་མ་མཁུན་
 གྱི་བར་གྱི་བདག་པོ་ཆོས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལས་ཁྱེད་ཅག་དེ་ལས་གོ་བསྟོན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱི་སྤྲོད་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་དབལ་པའི་ཆོས་དེ་ཤེས་བྱར་མེད་ཅིང་། གཤམ་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་ཁོ་ན་སྤྲོད་
 ཉིད་དུ་གཏན་ལ་དབལ་བྱ་ཡིན་ན་རྒྱལ་པོའི་ཡུམ་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་སྟོབ་དཔོན་འདིས་
 གྱུང་ཅ་འཕྲེལ་འདི་དག་དུ་སྤྲོད་གཞི་ཉི་ལུ་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྲོད་པར་གཏན་ལ་མི་དབལ་པར། ཁྱེད་
 འདོད་པའི་རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྤྲོད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་རང་རང་ངོ་བོས་སྤྲོད་པར་གཏན་ལ་དབལ་
 རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མེད་ཅིང་། ཁྱེད་འདོད་པའི་ཤེས་བྱར་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་སྤྲོད་ཉིད་དུ་
 གཏན་ལ་དབལ་བྱ་ཡིན་ན། ཡུམ་མོགས་ལས་(༤༠༠ བ)གཞུགས་ནས་རྒྱུ་མ་མཁུན་པར་གྱི་ཆོས་སྤྲོད་གཞི་
 ཉི་ལུ་རང་རང་ངོ་བོས་སྤྲོད་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་འཁེབས་པར་མཛོད་པ་དེ་དག་གྱུང་དོན་མེད་པ་འབའ་ཞིག་དུ་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་ན་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྤྲོད་པའི་ལས་མོག་པར་འགྱུར་རོ།

ཁོ་ཐོ་ཅག་ནི་བདག་པོ་ལ་གོ་བ་ལ་ཆོས་ཤེས་བྱ་སྒྲུ་གྲུ་ལྟ་བུ་དེ་འབྲས་བུ་བསྟུ་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་
 ཤེས་བྱ་རང་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་དེ་ཀ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་བཀག་པས་རྟོགས་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མ་འགྲུབ་པས། བསྐྱེད་བྱ་དེ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་ཐོ་ཅག་ནི་དབྱེད་ན་ཤེས་
 བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲུ་གྲུ་ལྟ་བུ་འགྲུལ་ཆོས་དེ་ཁྱེད་རང་གི་ཤེས་བྱར་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་དེ་དགག་ཆེད་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ལས། དེ་ལས་གཞན་ཆོས་ཅན་དེ་འདྲ་དབུ་མ་པའི་རང་
 ལུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱར་མ་བཞག་ཅིང་། དེ་མ་བཞག་པས་དེར་སྟོས་ཀྱི་རྟོགས་ཆོས་རང་ལུགས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
 ཅིང་། དེ་མ་གྲུབ་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་མས་བསྐྱེད་བྱ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པོ་ཤེས་དེད་ཀྱིས་འགར་ཡང་མི་སྒྲུ་
 ལ། དེ་ལྟར་ན་པར་ཤེས་བྱ་སྒྲུ་གྲུ་དང་བདེན་པ་ཞིག་གིས་རང་འབྲས་རང་བདེན་པ་བསྐྱེད་པའི་ལོག་རྟོག་
 འགོག་མི་རུས་པ་མིན་ཏེ། རང་སྤྱི་དངོས་སྒྲུ་བ་དག་གིས་གྱི་གཙོ་བོ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱར་མི་འདོད་

ཀྱང་གཞན་ལ་གྲགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ནས་དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཆེད་དུ་
སྒྲིབ་བཞེན། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་མ་བརྒྱུད་པར་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟུམ་ནས་ངེས་དོན་དབུ་མ་གསུང་རབ་གྱི་དོན་སྒྲོ་
སྒྲིབ་དང་བྱལ་བ་ཞོགས་པའི་མངས་རྒྱུ་དང་། དཔལ་མགོན་རྒྱ་སྒྲིབ་ཡལ་ལྷས་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བར་
དཔལ་ལྷན་(༤༠) ན)དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་གྱིས་ཐུགས་ཉམས་ལུ་བསྟར་བ་ལས། འགན་བྱལ་ཀུན་
བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་བསྟན་པའི་མིག་གཅིག་ཇི་ཡོད་ཆེན་པོ་མཉན་པ་རམ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ལྟར་ལས་བྱུང་བའི་
ལེགས་པར་བཤད་པ་ཅུང་ཟད་སྒྲོས་ཟེན་ལ། རྒྱུ་པར་ནི་ཡི་གེས་འཛིགས་པས་སྒྲོས་པ་ཆོག་གོ། །

འདིར་རྒྱས་པ།

འཇུག་མེད་དགོ་པའི་བཤེས་ལ་ཐར་འདོད་གྱིས།

མོས་པ་ཆེན་པོས་སྤྱིར་ནས་ཉེར་བཞེན་ཏེ།

མངས་རྒྱུ་བཀའ་བཞེན་བསགས་སྒྱུར་སྒྱུ་བ་པ།

བདེ་གཤེགས་དགོངས་པ་ཇི་བཞེན་སྒྲིབ་ཡི།

འཆད་རྩོད་རྩོམ་ལ་འཇུག་པ་དང་བྱལ་བས།

མ་རྒྱན་རྣམས་ལ་བཞེད་མེད་སྤྱིར་ཇི་ཡིས།

རྒྱན་ནས་བསྐངས་པའི་དྲན་བརྩོན་ཤེས་རབ་གང་།

བསྐྱལ་ཆེན་མེ་ལྟར་འབར་བ་ཆོས་ཉིད་དོ། ཞེས་སོ།

གསུམ་པའི།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ། སྒྲོབ་དོན་སྒྲིབ་པ་གྲགས་
པ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཐུགས་གཞིལ་བ། མི་འཕྲོགས་པའི་མཆོན་རབ་དང་ཐུགས་ཇི་མངའ་
བ། རི་མོར་བྱིས་པའི་བ་དུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞེས་པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་བསྒྲོག་པས་སྒྱུར་བ་
ཞོགས་སོ། །

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྒྲོབ་དོན་སྒྲིབ་པ་

གྲགས་པ། ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ། མི་འཇུག་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་མངའ་པ། རི་
མོར་བྱིས་པའི་བདུམ་མ་ལས་འོ་མ་བཞོན་པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་བསྐྱོག་པས་སྦྱར་བ་རྗེ་གས་སོ། །

ཁ་ཆེད་ལུ་ལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་གྱི་དབུས། རིན་ཆེན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། ཁ་
ཆེད་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པ་ལྟའི་སྤྱི་རིང་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཉི་ལ་ཀ་དང་། བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་
བརྟེན་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེད་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱུར། བྱིས་ར་མ་ར་མོ་ཆེར་བརྟེན་སྤྱོད་
པའི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་མཆ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཉི་འོག་ཤར་ཐུགས་པའི་དཔེ་དང་
གཏུགས་ཤིང་ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ་དོན་གྱི་ཆ་ཡང་དག་པར་གདན་ལ་ཐབ་པའོ། །

ཁ་ཆེད་ལུ་ལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་གྱི་དབུས་སུ་རིན་ཆེན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཁ་ཆེད་རྒྱལ་
པོ་འཕགས་པ་ལྟའི་སྤྱི་རིང་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཉི་ལ་ཀ་དང་། བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྟེན་པ་ཚབ་ཉི་མ་
གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེད་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱུར། བྱིས་ར་མ་ར་མོ་ཆེར་བརྟེན་སྤྱོད་པའི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་
མཆ་སྟེ་གཞེས་གྱི་གོ་ཆ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟེན་པར་བྱེད་པས་སམ། འཇིག་རྟེན་འདུན་པར་བྱེད་པའམ།
འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཉི་འོག་ཤར་ཐུགས་པའི་དཔེ་དང་གཏུགས་ཤིང་
ཆོག་གི་ཆ་ལ་(༤༠) བ)ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ་དོན་གྱི་ཆ་ཡང་དག་པར་གདན་ལ་ཐབ་པའོ། །

ལྷ་མོ།

སྤྱི་མེད་ཆོས་ཀྱན་གདོད་ནས་དམིགས་པས་དཔེན་གྱི་དབུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་

ལེ་ཤེས་ཅན།

མངས་རྒྱལ་ཀྱན་གྱི་ཐུན་ལས་པ་ཞེས་ཀུན་པ་ལི་མཆོན་ཅན་རྒྱལ་པའི་སྤྱི།

གར་དེའི་རིང་ལུགས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྗེ་བཙུན་མཉན་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཞབས་གྱི།

སྦྱོར་སྤར་ཆ་ཤས་ཐོགས་པའི་ཤཀའ་འཕར་ས་ཐུ་མོས་མ་རྒྱན་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ།

རིས་མེད་མི་བོད་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་རབ་འབྱེད་ཏེ།

འགྲོ་འདིའི་ལྷན་སྐྱེས་རྟོག་པ་དང་ནི་རང་གཞན་གྱི།

གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོད་མ་རེལ་སྦྱོར་ནས་ཐར་འདོད་ལ།

དོན་བཟང་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་བཅོས་མིན་བྱིན་ཟེན་རྟོ།
 འདི་ལས་གཞན་དག་འདི་ན་རང་གི་ལྷ།
 བཟང་པོའི་ཆགས་པས་བྱེད་དང་གཞན་ལྟ་ལ།
 འདི་ནི་ཐ་གཤམ་ལྷ་བས་གསུང་བྱེད་ཅིང་།
 ཚུད་པའི་མཐོན་འཛིན་ཅན་དེ་གྱེ་མ་ལ།
 གྱུ་པོ་མི་ལྷ་ན་རྟོག་གའི་གྲུ་གྲུ་དེར།
 ལྷ་ག་པར་བཟོད་མེད་སྒྲིང་རྩེ་ཡིད་དྲངས་རྟེ།
 བདེར་ག་ཞེགས་དེས་དོན་གཞུ་པོར་བཟོད་པ་ན།
 ལྷ་ཟུང་གསུག་མེམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་རེ།
 སྐལ་མེད་གྱུ་པོའི་འདུ་འཁོད་སྤེལ་བ་དང་།
 ཟུང་ཟུང་རྟེན་པ་ཁོན་བསྐྱུ་བ་ཞེགས།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་གྱི་བྱ་བ་ཀླན་སྤངས་ནས།
 རྩེགས་བཅུར་རི་དྭགས་ཇི་བཞིན་རྒྱ་བ་ན།
 མཐོན་པར་མཐོང་དང་དེས་ལེགས་གང་ཡིན་ལ།
 གྱིབ་བྱེད་དང་ནི་གསལ་བྱེད་གང་ཡིན་གྱི།
 ཐབས་དང་ཞེས་རབ་ཀླན་མཐུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ།
 དེ་ཚུལ་ཅིས་དང་བསམ་ལས་གཞན་བྱེད་ཅི།
 འགྲོ་ལ་མི་བཟོད་སྒྲིང་རྩེ་ཡིད་ཅན་གྱིས།
 བདག་གི་ཚུལ་འདི་གཞིགས་ན་སྤྱོ་ཆེན་འཕེལ།
 དད་བཟོན་བཟེ་ཞེས་བྲལ་བའི་གྱུ་པོ་དེས།
 ང་ལ་གཉེར་བྱར་མེད་དེ་ཐབས་ཅི་ཡོད།
 འདིར་འབད་དགེ་(༤༠༣ ན)བ་གང་མཆིས་དེས།

འགྲོ་དྲུག་ཞེས་ཅན་ཅི་སྟེང་ལ།
 དཔལ་ལྷན་དྲུག་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི།
 ལྷ་སྤྱོད་འཁྱུ་མེད་དེར་ཞུགས་ནས།
 ཞེས་ཅན་མཐའ་ལ་དམིགས་བྱས་ཏེ།
 བསལ་སྤྱད་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐྱིན་ནས།
 ཆོག་པའི་མཁའ་རྒྱལ་གྱི་འཕར་མཚོ།
 ལྷ་དུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་བཟོ་ཞིང་།
 བདག་གྱུར་ཆོ་རིད་ནད་མེད་པར།
 ཅི་ལྟ་སྤྱོད་ལས་རུང་ཞིང་།
 ཀུན་པ་བརྟན་འཁྱུ་མེད་ལ།
 བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགྲུབ་ཐིམ་བཟོ།
 དེ་ཡང་རྒྱུར་དུ་འགྲུབ་པ་ཡི།
 རྒྱུར་གྱི་ཞུགས་བརྟན་གྱི་དག་གིས་སྤྱོད།

ཅེས་ཅན་རྒྱལ་གྱི་དེ་ཉིད་རྒྱུར་པར་བྱེད་པ་དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། དཔལ་ལྷན་
 དྲུག་གམུམ་མཐེན་པའི་ཞལ་ལྷན་དྲུག་པོ་བརྒྱུད་གྲུབ་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ། རང་གི་སྤོབ་བྱ་ཤུགས་དག་
 རྒྱུར་ཀུན་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་ཐོབ་རྒྱལ་པའི་བཅུན་པས་གསོལ་བ་བདེ་པའི་དོར། བདེ་བར་
 གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་སྤོ་གྲོས་ཀྱི་ལྟ་པས་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ཀུན་པའི་མཚན་ལ་གཅིག་དུ་
 ཡི་དམ་དུ་བྱེད་པ་གཅུག་ལག་བྱེ་བའི་དབྱུངས་ཀྱིས་ལེགས་པའི་སྤོ་གྲོས་དགའ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་འཆར་
 བར་བསྐྱེད་པས་རང་ལོ་སོ་དགྲུ་པར་བྱར་རྒྱུད་སྤྱིད་ལྟག་གི་རི་ལྟལ་ནས་མགོ་བརྒྱུ་མས་ཏེ། མོན་ཤ་ལྟག་
 ལྟག་སྤོ་དམ་ཆོང་རྒྱར་མོ་རོང་ཞེས་བྱ་བ་པའི་བསྟེན་གནས་ལྟ་ཆོག་པའི་རྒྱུར་བའོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྒྱལ་པའི་བརྟན་པ་སྤྱོད་པ་མཁའ་ཅད་དུ་རྒྱལ་པར་གྱུར་ཅིག་།

འཇུག་པའི་ཀློང་།

དང་པོ་ཕྱི་ནས་དབུ་མ་ལ་གཞུང་གསལ་བྱེད།
 རྒྱལ་ལ་མོགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པ་ཡང་།
 བྱི་བཞིན་འཇུག་ཐབས་མེད་ན་དགོངས་པའི་དོན།
 ལྷུ་ལ་མཐའ་གར་ཡང་རྟོགས་མིན་རྣམ་པར་འཇུག་པ།
 གཞན་(༤༠༣ བ)དག་རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཡང་དག་དོན།
 རྟོགས་བྱེད་དཔལ་ལྷན་ལྷུ་ལའི་བསྐྱེད་བཅོས་ནི།
 ལྷུ་ལ་པའི་བཀའ་བཞིན་རྩོད་མེད་འཕགས་པོད་ཀྱི་ན།
 མཁས་ལྷུ་ལ་མཚོའི་རྩིང་ལ་ལྷུ་ལ་པར་བཞིན།
 དོན་འབྲེལ་རྒྱལ་གྱིས་ས་རྣམས་བཀའ་སྤྱོད་པར་ཡང་།
 དགོངས་དོན་གཏིང་དེས་ཐམ་འཇུག་དང་པོ་དུ།
 བསྐྱེད་བའི་ལེགས་བཀའ་གཅིག་ལྷུ་ལ་མེད་ཀྱི་ན།
 རྟོག་པའི་སྐལ་བ་མེ་བསྐྱེད་དེ་རྩིང་བྱེད་པ།
 ཚོས་དབྱིངས་སྐྱོས་ལྷུ་ལ་ལས་གཞན་ཁས་ལེན་དང་།
 རྩིང་ལྷུ་ལ་ཅི་བྱས་རྟོག་ཆད་གཞིས་ལུགས་སྤྱོད།
 འདུག་མིན་འཕགས་ལྷུ་ལ་ས་ལའང་སྤྱོད་བྱེད།
 འཇུག་པའི་གཏམ་འདི་མཐོང་དང་རྟོགས་ན་གསལ།
 འདི་དང་འདུག་འབྲེལ་གྱིས་མཚོན་ཆེ་གང་གི།
 བཀའ་འབུམ་མལ་ཆེར་སྤྱོད་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཐབས།
 ལྷུ་ལ་སྐལ་མཚོའི་མཚོན་དང་དེ་རྩིང་འཇུག།
 རྟོགས་ལྷན་ལ་མོགས་དམ་པ་མང་པོའི་བཞིན།
 ལྷུ་ལ་ལྷན་ལ་བསྐྱོད་ཀྱི་ལྷུ་ལ་ལྷན་ལ་ལྷན།

དཔྱད་ཀྱི་ལྷགས་(༤༠ན་ན་)ལྷན་གསུམ་པ་དཔར་མཚོ་གྲུ་ལ།
 ཉིད་ཀྱི་བྱ་གསུམ་བསྐྱེད་སྒོ་བས་ལས་ཕྱི་མེད་འབྱུག་ལ།
 དཔལ་ལྷན་པ་དཔར་མར་འདོད་འཛིན་གཏེར་དུ་འཁྱེད་ལ།
 རབ་དཀར་དགོ་ཚོགས་ཅི་མཚོས་བྱང་ཆེན་དུ།
 འོངས་ལུ་བསྐྱེས་མཐུས་མཐུར་ལས་འགྲོ་བ་རྣམས།
 མ་ཁོར་དཔུ་མའི་ཟབ་དོན་རྟོགས་ནས་ལ།
 ཀུན་མཐུན་གོ་འཕྲང་ལྷན་དུ་ཐོབ་པར་སྒྲིག།
 གཞན་ཡང་བསྐྱན་དང་བསྐྱན་འཛིན་ཁབས་པད་བརྟན།
 བསྐྱན་ལ་འཚོ་རྣམས་ཕྱིར་ཉལ་ལྷག་པར་ཡང་།
 མཚོ་གྲུ་རྣམས་བྱ་གསུམ་དགོངས་རྟོགས་དང་སྒྲིད་བཅུད་ཁམས།
 རྟོགས་ལྷན་དཔལ་གྱིས་རྟག་དུ་འཚོ་གྱུར་ཅིག།
 ཅས་པའི་ལྷན་བྱང་སྒྲིན་ཚོགས་དུ་ལུ་དག་གི་ཕྱི་ལུ་དང་ཆབས་ཅིག་འཇམ་དབྱངས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་
 གྱིས་བྲིས་པ་མཛད་ལོ། ॥

༡ རྩ་མཉམས།

མཉམ་མེད་ཚུན་པའི་དམ་ཚེས་ཀྱི་མཚོའི་བུ་རྩེ། །

བདག་འཛིན་བྱ་བ་གཅོད་པའི་རལ་གྱི་མཚོག། །

ཟབ་མོ་ཚུང་བ་ཉིད་གྱི་ལམ་བཟང་འདི། །

ཐར་འདོད་ཚུལ་ཀྱི་ཕྱོགས་མཚོག་ལགས། །

རྒྱལ་པ་གཉིས་པ་ཀྱུ་རྒྱལ་པ་ལ་ཕྱས་ཀྱི། །

དགོངས་པ་ཁི་བཞིན་འབྲེལ་ལ་མངའ་བཞེས་པ། །

སངས་རྒྱལ་བ་རྒྱུད་སྤང་དབལ་ལྟན་རྒྱ་པ་ཀྱགས། །

མི་བཞུད་དགའ་བའི་ལེགས་པ་གད་འདིན་གསལ། །

རིམ་གསུམ་བཀའ་ཁི་ཚོས་འཁོར་ཤེ་ཚུད་གསུམ། །

མོ་མོའི་མོས་པ་འམས་དང་མཐུན་པ་ཡི། །

ཐེག་གསུམ་མདོ་ཐེགས་བྱག་ཐོགས་མན་དག་ཐོགས། །

གསལ་མཚན་རིན་ཕྱོན་གཤི་ཐེང་བར་འདུད། །

ཐ་བའི་རང་བཞིན་མེས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ། །

དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཏེ། །

ནར་མར་ཚུང་ན་བྱ་བའི་བུ་རྩེ་དེས། །

མ་བཅོས་གཤིས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་མཆལ་བར་དེས། །

མཐོ་རྒྱའི་ཡོངས་ཚུད་འཛོམས་ཀྱང་མ་བསགས་གིང་། །

འདྲོད་ཡོན་འཁོར་མང་ཚོགས་ཀྱང་མ་ཞེན་པར། །

བསྐྱབ་གསུམ་སྡེ་སྡོད་རིག་པའི་བང་མཛོད་དེ། །

སྤོང་དང་སྒྲོག་པའི་སྤྱིང་གི་དབུས་སུ་བསྐྱེལ། །

རི་སྡོད་ཤེས་བྱ་ཀྱན་གྱི་གནས་སྤྱང་དོན། །

མ་འདྲེས་སོ་སོར་སྡོན་པའི་གསུང་རབ་རྒྱམས། །

ཐར་འདྲོད་སྡེ་བོ་ཀྱན་གྱི་སྤྱིང་གི་ནོར། །

རེས་དོན་གསུང་རབ་ཉམས་གསོའི་པར་དུ་བསྐྱབས། །

ཞེས་པ་འདི་འདྲ་། གླུ་ལ་པའི་དབང་པོ་ཤོད་པལ་ཀླུ་པ་བརྒྱད་པ་མི་བསྡོད་དོ་རྗེས་མཛོད་པའི། དེ་ལ་མ་
ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཤད་དཔལ་ལྡན་དུས་གསུམ་མཁེན་པའི་ཞལ་ལུང་དུགས་བརྒྱད་ལྟུང་པའི་གིང་ན་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ཉིད། ད་ལན་རེས་དོན་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་འདེན་པར་དུ་བསྐྱབ་སྤྱབས། ལྷན་ག་དང་བཀོད་བསྐྱིག་
སོགས་ཀྱི་མི་ལྷ་སྤྲན་བྱ་དང་ཆབས་ཅིག་པར་བྱང་སྡོན་ཚོག་ཏུ་རྒྱགས་ཆེན་དཔོན་སྡོབ་ཀླུ་གསུང་རབ་རེས་དོན་
བསྡོན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་འབོད་པ་དེས། བྱི་ལོ་ ༡༠༠༠ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ལ་བྲིས་པ་ལགས་ན། འདི་མི་དགེ་བས་
མཐའ་ལས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐབས་སྡོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག། །

၁။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၂။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၃။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၄။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၅။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၆။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၇။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၈။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၉။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၁၀။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၁၁။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၁၂။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၁၃။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၁၄။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၁၅။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၁၆။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၁၇။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၁၈။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၁၉။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၂၀။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၂၁။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၂၂။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၂၃။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၂၄။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

၂၅။ အလယ်ပိုင်းအခြေအနေ

